

REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN OM
STATSBUDGETEN FÖR 2024

HELSINGFORS 2023

ISSN 0785-7659

Edita Prima Oy, Helsingfors 2023

Med hänvisning till den allmänna motiveringen och förklaringarna till detaljmotiveringen föreslås,

att riksdagen fattar beslut om att godkänna det bifogade förslaget till statsbudgeten för 2024.

Helsingfors den 9 oktober 2023

Statsminister

PETTERI ORPO

Finansminister *Riikka Purra*

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN MOTIVERING	A	7
1. Sammandrag	A	7
2. Ekonomiska utsikter	A	13
2.1. Konjunkturutsikter	A	13
2.2. Utsikterna för den offentliga ekonomin	A	14
3. Regeringens ekonomiska politik och finanspolitik	A	16
3.1. Den finanspolitiska linjen	A	17
3.2. Finanspolitiska åtgärder	A	18
4. Budgetpropositionens inkomstposter	A	20
4.1. Centrala ändringar i beskattningsgrunderna	A	22
4.2. Utvecklingen i fråga om de skattepliktiga inkomsterna och den övriga ... skattebasen	A	24
4.3. Analys av risker och känslighet i anslutning till uppskattningarna av ... skatteinkomsterna	A	25
4.4. Skatteutgifter	A	25
4.5. Övriga inkomstposter	A	26
5. Anslagen i budgetpropositionen	A	27
5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna	A	28
5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde	A	32
5.3. Forsknings-, utvecklings- och innovationspolitiken	A	57
5.4. Regionutveckling och strukturfonder	A	61
6. Hållbar utveckling	A	62
7. Barnbudgetering	A	68
8. Utveckling av förvaltningen	A	77
8.1. Utveckling av verksamhetssätten, strukturerna och processerna inom ... förvaltningen	A	77
8.2. Utveckling av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen	A	79
8.3. Statens arbetsgivar- och personalpolitik	A	80
9. Välfärdsområdenas ekonomi	A	81
9.1. Välfärdsområdenas finansiering och statens åtgärder	A	81
9.2. Välfärdsområdenas investeringar och fullmakt att uppta lån	A	86
9.3. Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter	A	87
10. Den kommunala ekonomin	A	89
10.1. Statsbidrag till kommunerna	A	89
10.2. Effekten på den kommunala ekonomin av ändringar i beskattnings- ... grunderna och betalningsgrunderna	A	93
10.3. Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin	A	94
11. Statsfinanserna utanför budgeten	A	95
11.1. Statliga fonder utanför budgeten	A	95
11.2. Affärsverken	A	102
11.3. Statens ägarpolitik	A	103
11.4. Saldot för de offentliga samfunden samt deras skulder	A	103

12. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl och totala balansräkning	A	104
12.1. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tiden 1.1.—30.6.2023	A	104
12.2. Statens totala balansräkning 30.6.2023	A	108
12.3. Statliga borgensförbindelser och statsgarantier utanför balansräkningen. .	A	113
12.4. Det eftersatta underhållet av trafikleder	A	114
12.5. Statens investeringar	A	116
12.6. Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten.	A	117
12.7. Negativt eget kapital	A	118
STATSBUDGETEN FÖR 2024		1
Sifferstat		1
DETALJMOTIVERING		26
Allmänna föreskrifter		26
Inkomstposter	1	35
11. Skatter och inkomster av skattenatur	1	35
12. Inkomster av blandad natur	2	63
13. Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	4	91
15. Lån	5	95
Anslag	6	98
21. Riksdagen	6	98
22. Republikens president	6	107
23. Statsrådets kansli	7	112
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	8	130
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	9	162
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	10	202
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	11	258
28. Finansministeriets förvaltningsområde	11	287
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	14	370
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	17	488
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	18	579
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	19	626
33. Social- ja hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	21	714
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	24	824
36. Räntor på statsskulden	25	867

Bilaga: Ekonomisk översikt

ALLMÄN MOTIVERING

1. Sammandrag

De ekonomiska utsikterna

De stigande priserna och räntorna har minskat hushållens konsumtion och de privata investeringarna. Finlands ekonomi växer inte 2023 jämfört med året innan. Inflationen avtar dock snabbt och 2024 är prisstegringen långsammare än ökningen av hushållens inkomster. Därtill har räntorna slutat stiga. Hushållens köpkraft förbättras och därmed ökar den privata konsumtionen 2024. År 2024 ökar BNP med ca 1,2 %.

De offentliga finanserna

Saldot i de offentliga finanserna i Finland försvagas betydligt 2023 jämfört med 2022. Den ekonomiska tillväxten har stagnerat och många åtgärder som det beslutats om tidigare och ökade utgifter till följd av inflationen leder till ett större underskott 2023. De offentliga finanserna försämrars under de närmaste åren trots de åtgärder som regeringen fattat beslut om för att stärka de offentliga finanserna. Jämfört med läget under de närmaste åren kommer den ekonomiska tillväxten att tillta mot slutet av valperioden. Samtidigt börjar också anpassningsåtgärderna ha effekt, vilket förbättrar saldot i de offentliga finanserna. De offentliga finanserna kommer dock fortfarande att uppvisa ett betydande underskott.

Den offentliga skuldkvoten har stigit till en historiskt hög nivå både av strukturella orsaker och på grund av olika kriser i början av decenniet. Trots anpassningsåtgärderna ökar skuldkvoten långsamt under valperioden. Ökningen av ränteutgifterna dämpar delvis effekterna av anpassningsåtgärderna. De offentliga finanserna uppvisar på längre sikt ett strukturellt underskott och därmed ett hållbarhetsunderskott.

Den ekonomisk-politiska linjen

Statsminister Orpos regering har som mål att höja finländarnas levnadsstandard, styra in Finlands ekonomi på en hållbar tillväxtbana och bryta den skuldsättningsutveckling som hotar välfärden. Regeringen ska förbättra finländarnas möjligheter att bygga sig en framtid genom utbildning, arbete och företagande. En stabil ekonomisk utveckling skapar trygghet och främjar familjebildning. Regeringen har som mål att öka hushållens köpkraft och strävar efter att i sina beslut ta hänsyn till konsekvenserna för hushållens dagliga utgifter. Regeringen har som mål ett Finland där finansieringen av välfärdssamhällets viktigaste tjänster är tryggad också för kommande generationer.

Den finanspolitiska linjen

I syfte att nå målet för de offentliga finanserna åtar sig statsminister Orpos regering att under valperioden genomföra permanenta åtgärder som stärker de offentliga finanserna med ett nettobelopp på 6 miljarder euro på 2027 års nivå. För att undvika suboptimering mellan de olika undersektorerna (staten, kommunerna, välfärdsområdena, socialskyddsfonderna) ska de offentliga finanserna ses som en helhet.

Utgifterna inom de offentliga finanserna ska anpassas med ett nettobelopp som år 2027 uppgår till ca 4 miljarder euro. Anpassningarna ska ske genom beslut av regeringen. Som ett led i anpassningsåtgärderna har regeringen dragit upp riktlinjer för strukturpolitiska åtgärder för att stärka de offentliga finanserna med ca 2 miljarder euro på 2027 års nivå. Vid budgetförhandlingarna och ramförhandlingarna ska regeringen aktivt följa hur åtgärderna framskrider och sätta in ersättande åtgärder om målet på 6 miljarder euro riskerar att inte uppnås. Regeringen ser också allvarligt på de risker som borgens- och garantiansvar medför i de offentliga finanserna.

Genom sin skattepolitik strävar regeringen efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Regeringens skattepolitik uppmuntrar till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande. Regeringen skärper inte den totala skattegraden genom sina beslut.

Anslag

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 87,9 miljarder euro, vilket är 6,5 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Till de viktigaste faktorer som förklarar ökningen av anslagsnivån jämfört med 2023 hör bl.a. de lagstadgade och avtalsbaserade indexjusteringarna 2024 (1,7 miljarder euro), ränteutgifter (1,6 miljarder euro) och ändringar i den statliga finansieringen av välfärdsområdena (3,4 miljarder euro utan indexjusteringar). Ökningen av finansieringen till välfärdsområdena förklaras bl.a. av att 1,9 miljarder euro av finansieringen för 2023 betalades redan i december 2022, vilket minskar jämförelsetalet för 2023. Däremot sänks utgiftsnivån till följd av de reformer och utgiftsbesparingar som ingår i regeringsprogrammet.

Inkomstposter

År 2024 uppskattas den statliga budgetekonomin inkomster utan nettouplåning till 76,3 miljarder euro. Inkomsterna utan upplåning ökar med ca 3,3 miljarder euro, dvs. med ca 4 %. Andelen skatter och inkomster av skattenatur är ca 66,8 miljarder euro (87 %). Statens skatteinkomster uppskattas öka med 3,6 % år 2024, dvs. med 2,3 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2023.

Balansen inom statsfinanserna och statsskulden

Balansen inom statens budgetekonomi försvagas med 3,2 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. Om man jämför med det som budgeterats för 2023 (inkl. den andra tilläggsbudgetpropositionen), försvagas balansen med 1,4 miljarder euro. Budgetpropositionen för 2024 uppvisar ett underskott på ca 11,5 miljarder euro, vilket finansieras genom ökad skuldsättning. Enligt de begrepp som används i nationalräkenskaperna beräknas underskottet i statsfinanserna 2024 vara 3,4 % i förhållande till BNP.

Statsskulden (inklusive skulden inom fondekonomin) i enlighet med budgeten beräknas uppgå till ca 163 miljarder euro vid utgången av 2024, vilket är ca 56 % i förhållande till BNP. Ränteutgifterna för statsskulden beräknas uppgå till 3,2 miljarder euro, vilket är ca 0,8 miljarder euro mer än vad som budgeterats för 2023 (inkl. den andra tilläggsbudgetpropositionen).

Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

	2022 bokslut	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.	Ändring, % 2023—2024
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	12 784	23 907	26 596	11
Samfundsskatt	5 538	5 998	6 005	0
Mervärdesskatt	21 322	22 244	22 579	2
Övriga skatter	12 041	12 282	11 618	-5
Övriga inkomster	8 572	8 618	9 552	11
Sammanlagt	60 257	73 049	76 350	5
Nettoupplåning och skuldhantering ¹⁾	11 314	8 292	11 529	39
Inkomstposter sammanlagt	71 571	81 340	87 879	8
Konsumtionsutgifter	18 693	20 441	21 506	5
Överföringsutgifter	45 098	57 810	62 192	8
Investeringsutgifter	11 576	1 480	944	-36
Övriga utgifter	894	1 609	3 237	101
Anslag sammanlagt	76 261	81 340	87 879	8
Bokslutsunderskott (inkl. föregående år)	-19 987			

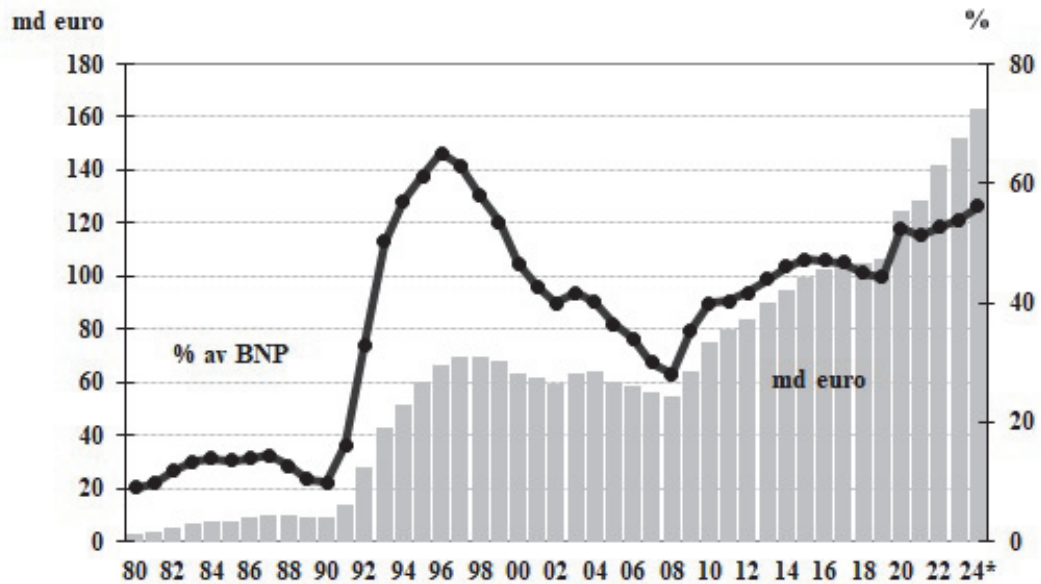
¹⁾ Inbegriper skuldhanteringsutgifter på -1 361 miljoner euro 2022.

Ram för valperioden och ofördelad reserv

Regeringen har förbundit sig till ett ramförfarande som gäller utgifterna i statsfinanserna. Regeringens första rambeslut för 2024—2027 överlämnas till riksdagen den 9 oktober 2023. I den fastställs utgiftsramen för statsfinanserna i enlighet med principerna i regeringsprogrammet.

Ramen för valperioden för 2024 är 75 510 miljoner euro. De anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås uppgå till 74 963 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2024 uppgår således till 147 miljoner euro. I ramen har det dessutom för 2024 reserverats 400 miljoner euro för tilläggsbudgetar.

Se närmare avsnitt 5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna.

Figur 1. Statsskuldens utveckling, md euro och % av BNP

Besparingar och anslagsökningar enligt regeringsprogrammet

Regeringsprogrammet (bilaga B) innehåller åtgärder för att anpassa de offentliga finanserna med ett nettobelopp på 4 miljarder euro på 2027 års nivå. Helheten innehåller förutom besparingar även utgiftsökningar samt åtgärder som ökar inkomsterna.

I budgetpropositionen har man beaktat de besparingar och utgiftsökningar som anges i ovan nämnda bilaga till regeringsprogrammet till den del de har konsekvenser för statens budgetekonomi. Riktlinjerna för utgifterna genererar en spareffekt på ca 0,8 miljarder euro netto i statens budgetekonomi 2024.

Se närmare avsnitt 5.2 Anslagen enligt förvaltningsområde

Investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet

Regeringsprogrammet innehåller en investeringshelhet av engångsnatur som uppgår till 4 miljarder euro och som finansieras genom statens kapitalinkomster och avveckling av kapitaliseringen av onoterade statsägda bolag samt genom intäktsföringar från Statens bostadsfond som genomförs så att inte fondens verksamhet i nuvarande omfattning äventyras. Utgifter enligt investeringsprogrammet inkluderas i budgetpropositionerna och beaktas inom de gränser som de inkomster som säkerställs i planerna för de offentliga finanserna möjliggör.

För investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet föreslås i budgetpropositionen sammanlagt 690 miljoner euro i anslag och fullmakter. Av detta belopp anvisas 349 miljoner euro för 2024.

Se närmare avsnitt 5.2 Anslagen enligt förvaltningsområde

Ändringar i beskattningsgrunderna

I enlighet med regeringsprogrammet görs en indexjustering i skattegrunderna för förvärvsinkomster på alla inkomstnivåer, och detta minskar statens skatteinkomster med 545 miljoner euro på årsnivå. Syftet med indexjusteringen är att beskattningen inte ska stramas åt som en följd av skattesystemets progressivitet och ökningen av den allmänna inkomstnivån. År 2024 ändras dimensioneringen av indexjusteringen så att en andel som motsvarar sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien med 0,2 procentenheter riktas till staten så att de inbesparingar som gäller Systsättningsfonden kan styras till att stoppa statens skuldutveckling. Detta ökar statens skatteinkomster med 138 miljoner euro.

I förvärvs- och kapitalinkomstskatterna görs både sådana ändringar i beskattningsgrunderna som minskar och sådana som ökar skatteinkomsterna 2024. Höjningen av arbetsinkomstsvdraget minskar statens skatteinkomster med uppskattningsvis 97 miljoner euro, höjningen av det maximala insättningsbeloppet för aktiesparkonton minskar statens skatteinkomster med uppskattningsvis 5 miljoner euro och höjningen av utjämningsreserveringen för jordbruket minskar statens skatteinkomster med uppskattningsvis 9 miljoner euro. Därtill utvidgas tillämpningsområdet för hushållsavdraget och den temporära höjningen av hushållsavdraget fortsätter, vilket minskar statens skatteinkomster med uppskattningsvis 42 miljoner euro.

Statens skatteinkomster ökar av att den tidsbestämda giltighetstiden för den högsta nivån i statens inkomstskatteskala förlängs, självriskan för resekostnadsavdraget höjs, den skattemässiga behandlingen av hyresinkomster från jordbruket förenhetligas samt det åldersbaserade höjda arbetsinkomstsvdraget omfördelas. Den sammanlagda effekten av de ändringar i beskattningsgrunderna som leder till en ökning av statens skatteinkomster är 118 miljoner euro.

Alkoholbeskattningen ändras så att punktskatten på starka alkoholdrycker och viner höjs och punktskatten på öl sänks. Dessa ändringar uppskattas sammanlagt öka statens skatteinkomster med ca 15 miljoner euro. Nikotinpåsar ska omfattas av tobaksbeskattningen, vilket beräknas öka statens skatteinkomster med uppskattningsvis 50 miljoner euro. Dessutom minskar skatteinkomsterna med uppskattningsvis 168 miljoner euro av den lindring av bränsleskatten som görs för att kompensera höjningen av distributionsskyldigheten. En sänkning av fordonsskattens grundskatt

minskar skatteinkomsterna med uppskattningsvis 50 miljoner euro. Sänkningen av fordonsskatten träder i kraft vid ingången av 2025, men skattesänkningens effekt på intäkterna realiseras delvis redan 2024.

Se närmare avsnitt 4. Inkomstposter i budgetpropositionen.

Välfärdsområdenas ekonomi

Den icke-öronmärkta statliga finansieringen för välfärdsområdena uppgår till sammanlagt ca 24,7 miljarder euro på 2024 års nivå, vilket innefattar 551 miljoner euro i engångsersättning som ska betalas 2024 och som välfärdsområdena bokför som inkomst för 2023. År 2024 ökar välfärdsområdenas icke-öronmärkta finansiering med ca 4,0 miljarder euro jämfört med ordinarie budgeten för 2023. Ökningen förklaras av att ca 1,9 miljarder euro av finansieringen för 2023 betalades på förhand redan i statsbudgeten för 2022. Dessutom höjs finansieringen av bl.a. preciseringen av de kostnader som överförs från kommunerna till välfärdsområdena, höjningen av kostnadsnivån (indexhöjning), den förväntade ökningen av servicebehovet samt universitetssjukhustillägget.

År 2024 ökar välfärdsområdenas finansiering genom ändringarna i lagstiftningen om välfärdsområdenas uppgifter med ca 5 miljoner euro netto jämfört med 2023. De statsunderstöd och andra ersättningar som betalas till välfärdsområdena uppgår 2024 till sammanlagt ca 270 miljoner euro.

Överföringskalkylen över de inkomster och kostnader som överförs från kommunerna till välfärdsområdena blir klar i slutet av 2023. Välfärdsområdenas finansiering korrigeras därefter så att den motsvarar den slutliga överföringskalkylen.

Se närmare avsnitt 9. Välfärdsområdenas ekonomi.

Den kommunala ekonomin

För statsbidragen till kommunerna föreslås ca 5,1 miljarder euro 2024. De kalkylerade statsandelarna uppgår till ca 3,7 miljarder euro, ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster till ca 0,9 miljarder euro och de övriga statsbidragen till ca 0,6 miljarder euro.

För statsandelen för kommunal basservice föreslås anslag på 2,5 miljarder euro, vilket är ca 290 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2023. Statsandelen minskas på grund av att överföringarna i anslutning till social- och hälsovårdsreformen preciseras utifrån utfallsuppgifter från 2022. Indexhöjningen av statsandelen för basservice ökar statsandelen med 53 miljoner euro. I indexjusteringen av statsandelen för kommunal basservice görs dock enligt regeringsprogrammet en besparing som motsvarar en procentenhet, vilket sänker statsandelen med 24 miljoner euro. Minskningen av indexhöjningen och ändringarna i uppgifterna beaktas i statsandelsprocenten, som sjunker från 22,09 procent till 21,92 procent.

Statens åtgärder har sammantaget en något stärkande inverkan på den kommunala ekonomin 2024 jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. Höjningen av den nedre gränsen för fastighetsskatten på mark stärker den kommunala ekonomin mer än vad indexbesparingen för kommunal basservice försvagar den.

Se närmare avsnitt 10. Den kommunala ekonomin.

2. Ekonomiska utsikter

2.1. Konjunkturutsikter

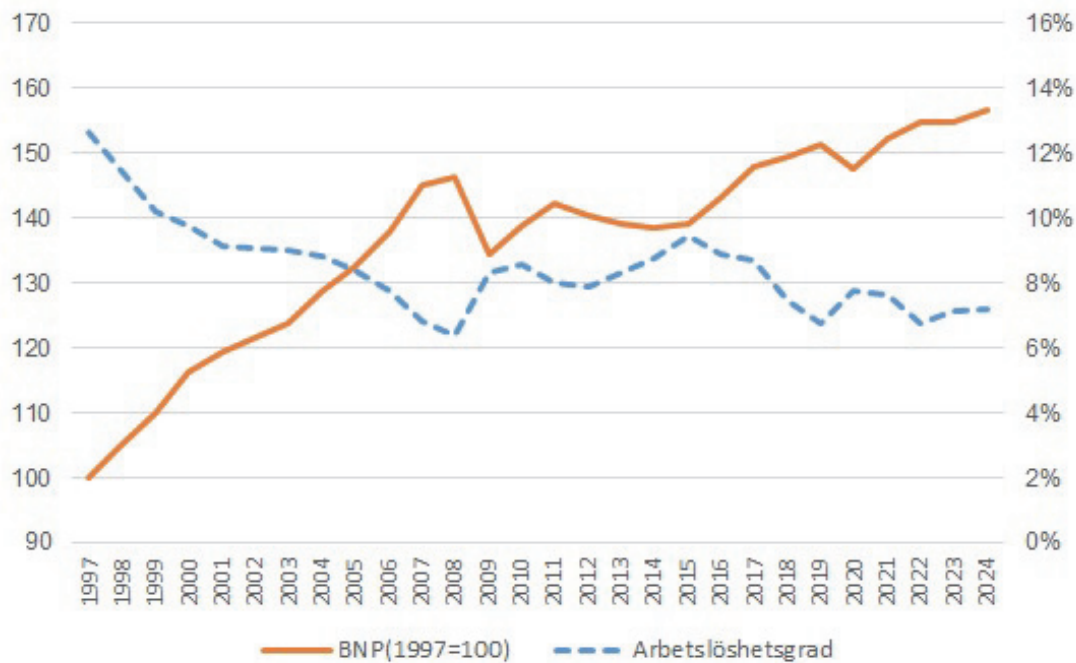
De stigande priserna och räntorna har minskat hushållens konsumtion och de privata investeringarna. Finlands ekonomi växer inte 2023 jämfört med året innan. Inflationen avtar dock snabbt och 2024 är prisstegringen långsammare än ökningen av hushållens inkomster. Därtill har räntorna slutat stiga. Hushållens köpkraft förbättras och därmed ökar den privata konsumtionen nästa år. År 2024 ökar BNP med ca 1,2 procent.

Den ekonomiska tillväxten försvagas ännu 2024 av det svaga läget inom byggbranschen. Investeringsutsikterna är dock i övrigt ljusa, i synnerhet finns det en stor mängd planer på investeringar i vindkraft. Tillväxten inom världsekonomin är svag 2023, men 2024 återhämtar sig också den i och med att inflationen avtar, vilket ökar Finlands export.

Sysselsättningen minskar 2023 till följd av svag ekonomisk tillväxt och arbetslösheten ökar. Sysselsättningen börjar dock förbättras under 2024. År 2024 är sysselsättningsgraden (15—64-åringar) 73,8% och arbetslöshetsgraden 7,2 %.

Samhällsekonomin utveckling

	2021	2022	2023*	2024*
BNP:s värde, md euro	250,9	268,7	281,6	291,1
BNP, volymförändring, %	3,2	1,6	0,0	1,2
Arbetslöshetsgrad, %	7,7	6,8	7,1	7,2
Sysselsättningsgrad, %	72,3	73,8	73,8	73,8
Konsumentprisindex, ändring, %	2,2	7,1	6,2	2,2
Lång ränta, 10 år, %	-0,1	1,7	3,1	3,2

Figur 2. BNP och arbetslöshetsgraden 1997—2024

2.2. Utsikterna för den offentliga ekonomin

Saldot i de offentliga finanserna i Finland försvagas betydligt 2023 jämfört med 2022. Den ekonomiska tillväxten har stagnerat och många åtgärder som det beslutats om tidigare och ökade utgifter till följd av inflationen leder till ett större underskott under innevarande år. Trots de åtgärder som regeringen beslutat om för att stärka de offentliga finanserna kommer läget att försämrans under de närmaste åren. Jämfört med de närmaste åren kommer den ekonomiska tillväxten att tillta mot slutet av prognosperioden. Samtidigt börjar också anpassningsåtgärderna ha effekt, vilket förbättrar saldot i de offentliga finanserna. De offentliga finanserna kommer dock fortfarande att uppvisa ett betydande underskott.

Den offentliga skuldkvoten har stigit till en historiskt hög nivå på grund av både strukturella orsaker och olika kriser i början av decenniet. Trots anpassningsåtgärderna ökar skuldkvoten långsamt under prognosperioden. Ökningen av ränteutgifterna dämpar delvis effekterna av anpassningsåtgärderna. De offentliga finanserna uppvisar på längre sikt ett strukturellt underskott och därmed ett hållbarhetsunderskott i de offentliga finanserna.

Av de sektorer som ingår i den offentliga ekonomin visar statsförvaltningen det största underskottet. De anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om riktas också till statsförvaltningen från och med 2024, och underskottet minskar en aning. Besparingarna gäller bl.a. inkomstöverföringar och omkostnader. Däremot satsar man på t.ex. FoU-verksamhet. Under de närmaste åren kommer det också att förekomma tidigare budgeterade utgifter för beredskap. Ökningen av skatteinkomsterna är måttlig i och med att tillväxten för flera skattebaser ökar i takt med att den ekonomiska tillväxten tilltar. Statens underskott minskar dock ytterst långsamt och underskottet förblir stort under hela granskningsperioden.

Inom lokalförvaltningen uppvisar kommunalförvaltningen enligt kalkylen över utgiftstrycket fortsättningsvis ett underskott. Det åldrande byggnadsbeståndet, migrationsströmmarna och byggandet av infrastruktur håller kommunernas investeringsutgifter på en hög nivå. Valfärdsområdena beräknas uppvisa ett underskott i slutet av startåret. Underskottet beror bland annat på omfattande investeringar samt personaltjänster. Valfärdsområdena berörs också i regeringsprogrammet av besparingar. Valfärdsområdenas egna besparingar beaktas i prognosen i takt med att man har fått tillräcklig säkerhet om dem.

Arbetspensionsanstaltens överskott kommer under de närmaste åren att uppgå till en dryg procent. Pensionsutgifterna ökar, men däremot ökar arbetspensionsanstaltens kapitalinkomster måttligt. Saldot för övriga socialskyddsfonder stärks under prognosperioden av det förbättrade arbetslöshetsläget och nedskärningarna i de sociala förmånerna. Arbetslöshetsförsäkringspremien sänks dock kraftigt från ingången av 2024. Övriga socialskyddsfonder är nästan i balans under prognosperioden.

Den offentliga ekonomins centrala nyckeltal enligt nationalräkenskaperna

% av BNP	2021	2022*	2023**	2024**
Skatter och socialskyddsavgifter	43,1	42,9	41,7	40,8
Offentliga samfunds utgifter	55,7	53,4	54,7	54,7
Offentliga samfunds nettokreditgivning	-2,9	-0,8	-2,4	-3,2
— Statsförvaltningen	-3,2	-1,6	-3,3	-3,4
— Lokalförvaltningen	-0,3	-0,2	-0,1	-0,2
— Valfärdsområdena			-0,4	-0,5
— Arbetspensionsanstalterna	0,7	0,9	1,0	1,0
— Övriga socialskyddsfonder	-0,1	0,1	0,4	-0,1
Primärt saldo	-2,4	-0,3	-1,6	-2,0
Strukturellt saldo	-2,4	-0,4	-1,3	-2,2
Offentliga samfunds bruttoskuld	72,5	72,9	74,2	76,8
Statsskulden ¹⁾	51,3	52,7	54,3	56,4

¹⁾ FM:s ekonomiska avdelnings bedömning av statsskulden avviker från den bedömning som gjorts utifrån budgeteringen, bl.a. på grund av uppdaterade inkomstposter.

Centrala förändringar i förhållande till planen för de offentliga finanserna våren 2023

Förändringar som påverkar saldot i de offentliga finanserna jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2023¹⁾

Enligt nationalräkenskaperna, % av BNP	2024
Saldot i de offentliga finanserna, våren 2023	-2,6
Staten:	
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,1
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0
Effekten av andra faktorer*	0,1
Lokalförvaltningen:	
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,1
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,1
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,1
Effekten av andra faktorer	-0,2
Arbetspensionsfonder:	
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,0
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0
Effekten av andra faktorer	-0,2
Övriga socialskyddsfonder:	
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,1
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	-0,2
Effekten av andra faktorer	0,1
Saldo i de offentliga finanserna, hösten 2023	-3,2

¹⁾ På grund av avrundningar stämmer slutsummorna nödvändigtvis inte vid addering.

3. Regeringens ekonomiska politik och finanspolitik

Statsminister Orpos regering har som mål att höja finländarnas levnadsstandard, styra in Finlands ekonomi på en hållbar tillväxtbana och brytaden skuldsättningsutveckling som hotar välfärden. Regeringen ska förbättra finländarnas möjligheter att bygga sig en framtid genom utbildning, arbete och företagande. En stabil ekonomisk utveckling skapar trygghet och främjar familjebildning. Regeringen har som mål att öka hushållens köpkraft och eftersträvar att i sina beslut ta hänsyn till konsekvenserna för hushållens dagliga utgifter. Regeringen har som mål ett Finland där finansieringen av välfärdssamhällets viktigaste tjänster är tryggad också för kommande generationer.

I regeringsprogrammet ställde regeringen upp följande centrala mål för den ekonomiska politiken och finanspolitiken:

— Skuldkvoten i de offentliga finanserna ska stabiliseras och därefter under de kommande valperioderna varaktigt börja minska. Det långsiktiga målet är en ekonomisk tillväxt och en skuldsättning i förhållande till bruttonationalprodukten som ligger på nordisk nivå.

— Saldot i de offentliga finanserna förbättras så att underskottet i de offentliga finanserna i förhållande till bruttonationalprodukten uppgår till högst 1 % under denna valperiod, det vill säga senast 2027.

— Genom sysselsättnings- och tillväxtåtgärderna eftersträvas 100 000 nya sysselsatta. Målet på längre sikt är att höja sysselsättningsgraden till 80 %.

— Sysselsättnings- och tillväxtåtgärder i kombination med direkta anpassningsåtgärder skapar förutsättningar för en balansering av de offentliga finanserna år 2030.

3.1. Den finanspolitiska linjen

I syfte att nå målet för de offentliga finanserna åtar sig statsminister Orpos regering att under valperioden genomföra permanenta åtgärder som stärker de offentliga finanserna med ett nettobelopp på 6 miljarder euro på 2027 års nivå. För att undvika suboptimering mellan de olika undersektorerna (staten, kommunerna, välfärdsområdena, socialskyddsfonderna) ska de offentliga finanserna ses som en helhet.

Utgifterna inom de offentliga finanserna ska anpassas med ett nettobelopp som år 2027 uppgår till ca 4 miljarder euro. Anpassningarna ska ske genom beslut av regeringen. Som ett led i anpassningsåtgärderna har regeringen dragit upp riktlinjer för strukturpolitiska åtgärder genom vilka man eftersträvar att stärka de offentliga finanserna med cirka 2 miljarder euro på 2027 års nivå. Vid budgetförhandlingarna och ramförhandlingarna ska regeringen aktivt följa hur åtgärderna framskrider och sätta in ersättande åtgärder om målet på 6 miljarder euro riskerar att inte uppnås. Regeringen ser också allvarligt på de risker som borgens- och garantiansvar medför i de offentliga finanserna.

Genom sin skattepolitik strävar regeringen efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Regeringens skattepolitik uppmuntrar till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande. Regeringen skärper inte den totala skattegraden genom sina beslut.

Mål och regler för finanspolitiken

I enlighet med EU-lagstiftningen och den nationella lagstiftningen ställs det ett medelfristigt mål för det strukturella saldot i de offentliga finanserna (Medium-term objective, MTO).

I planen för de offentliga finanserna den 9 oktober 2023 ställs i enlighet med 2 § i den s.k. finanspolitiska lagen (869/2012) ett medelfristigt mål på -0,5 procent i förhållande till BNP för det strukturella saldot i de offentliga finanserna. Detta är den miniminivå som Finland förbundit sig till i det finanspolitiska avtalet. I planen för de offentliga finanserna har det även ställts upp fleråriga mål för saldot i de offentliga finanserna, för utgifterna och för skuldsättningen i den offentliga sektorn så att de är förenliga med det mål för saldot i de offentliga finanserna som uppställts i regeringsprogrammet (underskott högst 1 % i förhållande till BNP år 2027).

I planen för de offentliga finanserna den 9 oktober 2023 ställer regeringen dessutom upp följande sektorspecifika nominella mål för det strukturella saldot¹⁾ som är i linje med målen för de offentliga finanserna som helhet:

- underskottet i statsfinanserna högst 2½ % i förhållande till BNP
- kommunalförvaltningens saldo nära balans
- välfärdsområdenas saldo nära balans
- arbetspensionsanstaltens överskott ca 1½ % i förhållande till BNP
- de övriga socialskyddsfondernas saldo nära balans.

EU-lagstiftningen fastställer dessutom referensvärden på 3 % för underskottet i de offentliga finanserna och referensvärden på 60 % för skulden i förhållande till BNP. Arbetet med att utveckla EU:s finanspolitiska ram pågår och målet är att lagstiftningsändringarna ska antas före utgången av 2023. Ändringsbehoven i den nationella finanspolitiska lagstiftningen bedöms när lagstiftningen har antagits på EU-nivå.

Regeringen har förbundit sig till ramförfarandet för statsfinanserna, som begränsar beloppet av de utgifter som kan budgeteras i statsbudgeten. Med hjälp av utgiftsregeln garanteras en utgiftspolitik inom statsfinanserna som är ansvarsfull och långsiktig och främjar ekonomisk stabilitet. Åtgärder enligt regeringsprogrammet samt övriga åtgärder genomförs i den utsträckning det är möjligt inom ramen. Ramen för valperioden fastställs i planen för de offentliga finanserna den 9 oktober 2023.

3.2. Finanspolitiska åtgärder

Åtgärder i syfte att nå de finanspolitiska målen

Statsminister Orpos regering minskar utgifterna inom statsfinanserna med ca 2,5 miljarder euro på 2027 års nivå jämfört med den tekniska planen för de offentliga finanserna våren 2023. Balanseringen av de offentliga finanserna försvåras av det faktum att befolkningen blir allt äldre, vilket gör att de offentliga utgifterna ökar år för år. Minskningen av andelen befolkning i arbetsför ålder försvagar också möjligheterna till ekonomisk tillväxt och därmed finansieringen av offentliga tjänster och förmåner. Av utgiftsbesparingarna i netto hänförs sig ca 0,8 miljarder euro till 2024.

Det främsta sättet att stabilisera de offentliga finanserna är att påskynda tillväxten inom ekonomi och sysselsättning. En trovärdig ekonomisk politik innebär också direkta sparåtgärder. Avsikten är att besparingarna ska genomföras på ett sätt som beaktar situationen för de mest utsatta. Med hänsyn till det internationellt sett höga skattetrycket i Finland och målet att trygga förutsättningarna för ekonomisk tillväxt kommer balanseringen inte att genomföras genom en skärpning av det totala skatteuttaget.

I syfte att öka finländarnas köpkraft och välfärd har regeringen som centralt mål att stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Den ekonomiska tillväxten ska påskyndas med hjälp av bättre förutsättningar för rättvis konkurrens, betydande satsningar på FoUI-verksamhet, åtgärder som höjer kompetensnivån och åtgärder som förbättrar arbetsmarknaden. Regeringen har dessutom som mål att stärka Finlands konkurrenskraft och skapa bättre förutsättningar för företagande.

¹⁾ I denna granskning omfattar välfärdsområdesförvaltningen Helsingfors social- och hälsovårdsväsende och räddningsväsende med avvikelse från sektorindelningen i nationalräkenskaper, där de klassificeras i kommunalförvaltningen.

Finland har som mål att höja forsknings- och utvecklingsutgifterna till 4 procent av bruttonationalprodukten före 2030 i enlighet med regeringsprogrammet och den parlamentariska FoUI-arbetsgruppens riktlinjer. I budgetpropositionen för 2024 beaktas statens tilläggssatsningar på FoU-helheten enligt lagen om FoU-finansiering. Närmare information om statens FoU-finansiering finns i avsnitt 5.3.

Regeringen genomför under valperioden ett tidsbegränsat investeringsprogram på 4 miljarder euro genom vilket det skapas förutsättningar för hållbar tillväxt för hela Finland under årtionden framöver. Investeringsprogrammet består av betydande satsningar på trafikledsprojekt som är viktiga med tanke på arbetskraftens rörlighet, den exportdrivna industrin och näringslivet samt på minskningen av det eftersatta underhållet och främjandet av banprojekt överallt i Finland. Investeringsprogrammet ska finansieras genom statens kapitalinkomster, genom en minskning av överkapitaliseringen i onoterade statsägda bolag och genom intäktsföringar från statens bostadsfond utan att fondens verksamhet i nuvarande omfattning äventyras.

Utsikterna för att nå de finanspolitiska målen

Underskottet i de offentliga finanserna var 0,8 % i förhållande till BNP 2022. År 2023 försvagas underskottet enligt finansministeriets ekonomiska avdelnings oberoende prognos till 2,4 % i förhållande till BNP och därefter till 3,2 % i förhållande till BNP 2024. Underskottet i de offentliga finanserna är enligt finansministeriets prognos 2025—2027 i genomsnitt ca 3,0 % i förhållande till BNP.

De nominella mål för saldot som ställs för de olika sektorerna inom de offentliga finanserna för 2027 är enligt finansministeriets prognos hösten 2023 på väg att nå endast i fråga om socialskyddsfonderna, och i synnerhet statsförvaltningen är en bra bit från målet. Enbart iakttagande av utgiftsramen för statsfinanserna leder således inte till att målen för saldot i statsfinanserna nås. För att målen ska nås krävs det att ökningen inom sysselsättningen och produktiviteten förbättras avsevärt samt att kommunförvaltningen och välfärdsområdesförvaltningen vidtar egna åtgärder, vilket framgår av det målscenari för stabilitetsprogrammet som ingår som bilaga till planen för de offentliga finanserna. Saldot inom statsförvaltningen förutspås vara cirka en procentenhet svagare än det uppställda målet 2027, och saldot inom kommunförvaltningen är cirka en halv procentenhet svagare än det uppsatta målet, liksom också välfärdsområdesförvaltningens saldo. Saldot för arbetspensionsanstalterna når nästan målet och de övriga socialskyddsfonderna förväntas något överskrida sitt mål.

Underskottet i de offentliga finanserna låg 2022 under referensvärdet på 3 % enligt EU-fördraget, och referensvärdet hålls på samma nivå också 2023. Enligt finansministeriets prognos verkar referensvärdet överskridas 2024 och 2025, men underskottet blir åter under referensvärdet på 3 % från och med 2026. Den offentliga skulden började i fjol öka något i förhållande till BNP och enligt finansministeriets prognos hösten 2023 kommer ökningen att fortsätta inom den närmaste framtiden. De viktigaste orsakerna till ökningen av skuldkvoten är försvarsupphandlingar som det beslutats om redan tidigare, svag ökning av skatteinkomsterna till följd av svag ekonomisk tillväxt, ökade åldersrelaterade utgifter samt ökade skuldhanteringsutgifter.

Skuldsättningen inom de offentliga finanserna har sedan 2020 överskridit referensvärdet på 60 procent enligt EU-fördraget. Fördragets skuldkriterium anses ha iakttagits trots att referensvärdet

på 60 % överskridits, om skuldkvoten minskar i tillräcklig utsträckning och närmar sig referensvärdet i tillfredsställande takt. Kommissionen bedömde uppfyllandet av skuldkriteriet i en rapport enligt artikel 126.3 som publicerades den 24 maj 2023.¹⁾ Kommissionen konstaterade i sin rapport att Finlands skuldnivå bryter mot fördragets referensvärde för skuld och att skuldkriteriet inte har iakttagits 2022. Utöver Finland var det två medlemsstater som inte uppfyllde skuldkriteriet 2022. Kommissionen hade dock redan i mars 2023 konstaterat att det är för krävande att uppfylla skuldkriteriet och att förfarandet vid alltför stort underskott inte ska inledas på grund av en överträdelse av skuldkriteriet.

Iakttagandet av EU:s krav på de offentliga finanserna utvärderas i det stabilitetsprogram och den preliminära budgetplan för 2024 som ingår som bilagor till planen för de offentliga finanserna och som lämnas till EU.

4. Budgetpropositionens inkomstposter

År 2024 uppskattas den statliga budgetekonomins inkomster utan nettoupplåning till 76,3 miljarder euro. Andelen skatter och inkomster av skattenatur är ca 66,8 miljarder euro (87 %). Statens skatteinkomster uppskattas öka med 3,6 % år 2024, dvs. med 2,3 miljarder euro, jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. Budgetekonomins inkomster utan nettoupplåning beräknas öka med 4,5 %, dvs. 3,3 miljarder euro 2024.

Inkomstposterna avdelningsvis åren 2022—2024¹⁾

Kod	Avdelning	År 2022	År 2023	År 2024	Förändring 2023—2024	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
11.	Skatter och inkomster av skattenatur	51 685	64 431	66 798	2 367	4
12.	Inkomster av blandad natur	6 711	6 568	7 170	603	9
13.	Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	1 633	1 900	2 234	333	18
15.	Lån, exkl. nettoupplåning och skuldhantering	229	150	148	-2	-1
	Sammanlagt	60 257	73 049	76 350	3 301	5
15.03.01	Nettoupplåning och skuldhantering	11 314	8 292	11 529	3 237	39
	Sammanlagt	71 571	81 340	87 879	6 539	8

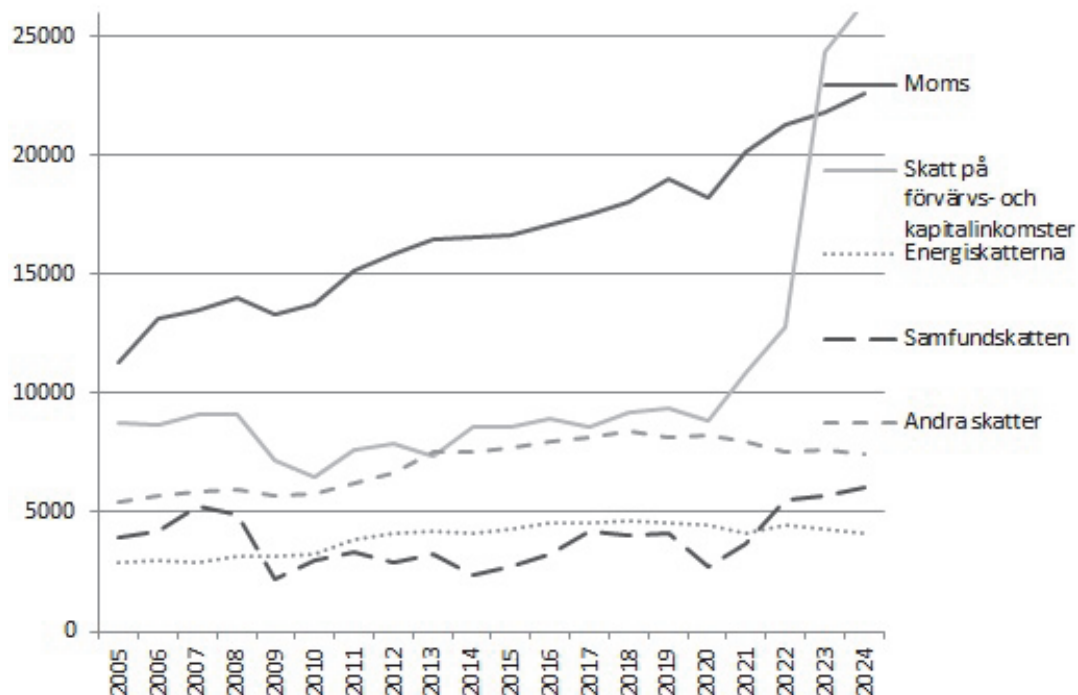
¹⁾ Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

¹⁾ <https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2023-05/Report%20in%20acc%20with%20Art126%20TFEU.pdf>

Av figuren nedan framgår utvecklingen av statens skatteinkomster enligt de viktigaste skattelagen åren 2005—2024. Skatteinkomsterna har ökat kraftigt efter 2020 i och med att ekonomin har börjat återhämta sig från de svårigheter som coronapandemin medförde. Social- och hälsovårdsreformen, som trädde i kraft 2023, medförde en betydande ökning i statens skatteinkomster när organiseringsansvaret i fråga om social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet överförs från kommunerna till välfärdsområdena och det anknyttande finansieringsansvaret överförs från kommunerna till staten.

På grund av social- och hälsovårdsreformen utgör inkomstbeskattningen från och med 2023 statens största enskilda inkomstkälla. Mervärdesskattens betydelse som statens inkomstkälla förblir betydande. Intäkterna från samfundsskatten är beroende av företagets resultatutveckling och utmärkande för den är en stark bundenhet till konjunkturväxlingar. Intäkterna från samfundsskatten har minskat över en längre period. En delorsak är att samfundsskattesatsen har sänkts på grund av skattekonkurrens, då målet har varit att säkerställa att Finland förblir ett konkurrenskraftigt investeringsobjekt. Intäkterna av energiskatt har uppvisat en förhållandevis anspråklös tillväxt. Detta förklaras av den måttfulla utvecklingen av skattebaserna, t.ex. bränsle- och elkonsumention. Under granskningsperioden har det genomförts höjningar av energiskatterna, men samtidigt har skattebelastningen minskat till följd av att konsumtionen allt mer övergår till energiprodukter, som beskattas med lägre skattesatser.

Figur 3. Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2005—2024 (mn euro)

4.1. Centrala ändringar i beskattningsgrunderna

Genom sin skattepolitik strävar statsminister Orpos regering efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Regeringens skattepolitik uppmuntrar till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande. Regeringen skärper inte den totala skattegraden genom sina beslut. I överensstämmelse med regeringsprogrammet görs en indexjustering i beskattningsgrunderna för skatten på förvärsinkomster på samtliga inkomstnivåer. Dessutom lindras beskattning av arbete med betoning på låg- och medelinkomsttagare.

Förändringar 2024

I förvärs- och kapitalinkomstskatterna görs både sådana ändringar i beskattningsgrunderna som minskar och sådana som ökar skatteinkomsterna 2024. Höjningen av arbetsinkomstavdraget minskar statens skatteinkomster med uppskattningsvis 97 miljoner euro, höjningen av det maximala insättningsbeloppet för aktiesparkonton minskar statens skatteinkomster med uppskatt-

ningsvis 5 miljoner euro och höjningen av utjämningsreserveringen för jordbruket minskar statens skatteinkomster med uppskattningsvis 9 miljoner euro. Därtill utvidgas tillämpningsområdet för hushållsavdraget och den temporära höjningen av hushållsavdraget fortsätter, vilket minskar statens skatteinkomster med uppskattningsvis 42 miljoner euro.

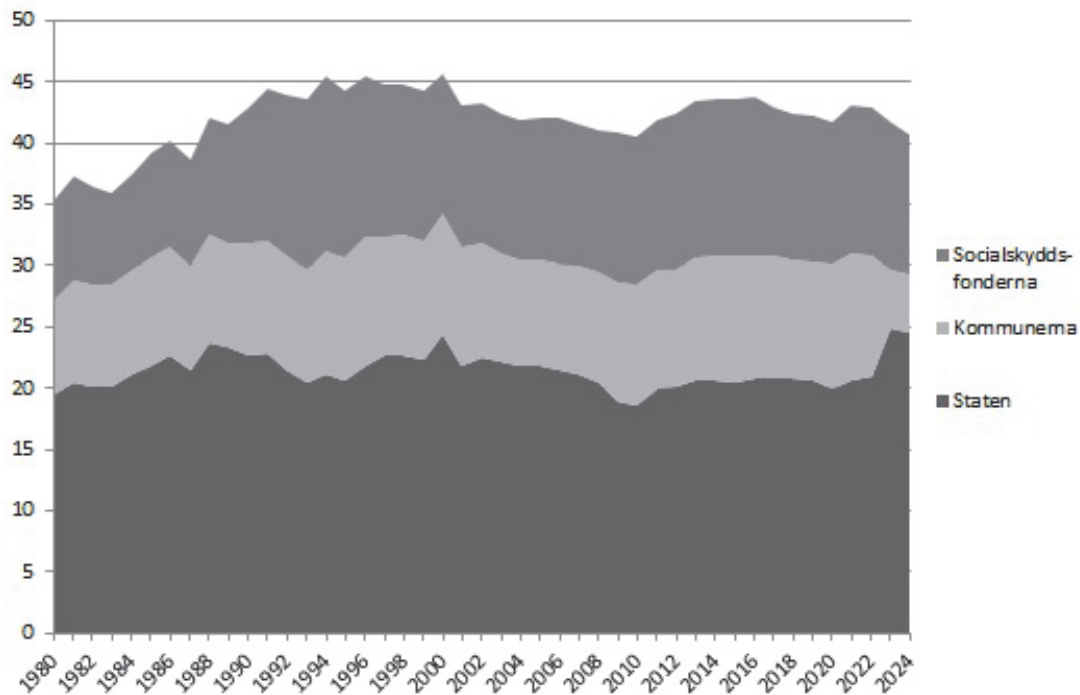
År 2024 ändras dimensioneringen av indexjusteringen så att en andel som motsvarar sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien med 0,2 procentenheter riktas till staten så att de inbesparingar som gäller Sysselsättningsfonden kan styras till att stoppa statens skuldutveckling. Detta ökar statens skatteinkomster med 138 miljoner euro.

Statens skatteinkomster ökar också av att den tidsbestämda giltighetstiden för den högsta nivån i statens inkomstskatteskala förlängs, självriskan för resekostnadsavdraget höjs, den skattemässiga behandlingen av hyresinkomster från jordbruket förenhetligas samt det åldersbaserade höjda arbetsinkomstavdraget omfördelas. Den sammanlagda effekten av de ändringar i beskattningsgrunderna som leder till en ökning av statens skatteinkomster är 118 miljoner euro.

Alkoholbeskattningen ändras så att punktskatten på starka alkoholdrycker och viner höjs och punktskatten på öl sänks. Dessa ändringar uppskattas sammanlagt öka statens skatteinkomster med ca 15 miljoner euro. Nikotinpåsar ska omfattas av tobaksbeskattningen, vilket beräknas öka statens skatteinkomster med uppskattningsvis 50 miljoner euro.

Dessutom minskar skatteinkomsterna med uppskattningsvis 168 miljoner euro av den lindring av bränsleskatten som görs för att kompensera höjningen av distributionsskyldigheten. En sänkning av fordonsskattens grundskatt minskar skatteinkomsterna med uppskattningsvis 50 miljoner euro. Sänkningen av fordonsskatten träder i kraft vid ingången av 2025, men skattesänkningens effekt på intäkterna realiserar delvis redan 2024.

Figur 4. Offentliga samfunds skatteinkomster sektorsvis i förhållande till totalproduktionen 1980—2024 (total skattegrad)

4.2. Utvecklingen i fråga om de skattepliktiga inkomsterna och den övriga skattebasen

Uppskattningar av utvecklingen i fråga om vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

	2021	2022	2023	2024
	förändring per år, %			
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	6,4	3,2	5,3	3,7
— löneinkomster	5,4	6,5	5,1	3,7
— pensioner och andra sociala förmåner	0,6	0,8	7,7	4,5
— kapitalinkomster	32,3	-10,0	0,5	2,3
Inkomstnivåindex	2,4	2,4	4,3	3,5

Uppskattningar av utvecklingen i fråga om vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

	2021	2022	2023	2024
Rörelseöverskott	2,7	7,1	4,2	3,2
Skattebas för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	8,0	4,8	4,2	2,2
Mervärdesskattebas	6,5	6,0	5,5	2,6
Bensinförbrukning	1,3	-6,1	1,2	-2,7
Förbrukning av dieselloja	-6,3	-1,6	-1,9	-1,9
Elförbrukning	9,2	-4,1	-4,8	6,5
Konsumtion av skattebelagd alkohol	-4,3	-1,3	-2,3	-1,2
Nya beskattningsbara personbilar (st.)	98 500	81 697	84 000	85 000
Konsumentprisindex	2,2	7,1	6,2	2,2

4.3. Analys av risker och känslighet i anslutning till uppskattningarna av skatteinkomsterna

Konsekvenserna för statens skatteintäkter av en förändring i vissa skattebasposter

Skatteslag	Skattebas/efterfrågepost	Förändring	Förändring i skatteintäkterna, mn euro
Skatt på förvärvs- inkomster	Löneinkomster	1 %-enh.	556 (inkl. avgifter), varav staten 334
	Pensionsinkomster	1 %-enh.	207, varav staten 106
Skatt på kapital- inkomster	Kapitalinkomster	1 %-enh.	46
	Rörelseöverskott	1 %-enh.	78, varav staten 60
Samfundsskatt	Värdet av den privata konsumtionen	1 %-enh.	142
Moms	Försäljning av nya personbilar, st.	1 000 st.	2
Bilskatt	Förbrukning av el i elklass I	1 %	9
	Bensinförbrukning	1 %	12
	Dieselförbrukning	1 %	15
	Alkoholkonsumtion	1 %	15
Punktskatt på alkoholdrycker	Cigarettkonsumtion	1 %	10

4.4. Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts inom skattelagstiftningen. Med skatteutgifter avses i praktiken skattefrihet, skatteavdrag, reducerade skattesatser och andra med dessa jämförbara metoder, med hjälp av vilka en viss näringsgren eller grupp av skattskyldiga stöds. I motsats till direkta stöd syns skatteutgifterna huvudsakligen inte under utgiftsmomenten i statsbudgeten utan de förverkligas i form av uteblivna skatteinkomster.

För närvarande har sammanlagt 192 olika skatteutgifter definierats för 2024. Antalet skatteutgifter minskar 2023 när den temporära mervärdesskattesänkningen för elenergi och det temporära elavdraget i samband med hushållsavdraget för 2023 upphör. Antalet skatteutgifter ökar på grund av den skattesubvention för guldvaskning som hänför sig till gruvmineralskatten. De årliga ändringarna av skatteutgifterna presenteras mer utförligt i de moment som behandlar de olika skattelagen.

4.5. Övriga inkomstposter

Inkomster av blandad natur, mn euro

	2022 bokslut	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.	2023—2024 förändr., %
Inkomster av blandad natur, mn euro	6 711	6 513	7 170	10
— överföring från statens pensionsfond	1 982	2 118	2 281	8
— inkomster från EU	1 314	1 629	2 027	24
— Avkastning av penningspelsverksamhet (SHM, UKM, JSM)	748	777	0	-
— övriga	2 667	1 989	2 862	44

Ränteinkomster och intäktsföring av vinst (mn euro)

	2022 bokslut	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.	2023—2024 förändr., %
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst, mn euro	1 633	1 331	2 234	68
— ränteinkomster	69	54	256	474
— utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 393	1 023	1 150	12
— andel i penningspelsverksamhetens vinst	0	0	673	-
— andel i Finlands Banks vinst	26	100	10	-90
— intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	145	154	145	-6

Statens inkomster av blandad natur 2024 beräknas uppgå till 7 170 miljoner euro, vilket är 657 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Skillnaden förklaras framför allt av intäktsföringen på 500 miljoner euro från Statens bostadsfond 2024 för finansiering av investeringsprogrammet. Den viktigaste enskilda posten bland inkomsterna av blandad natur är den intäktsföring på 2 281 miljoner euro som görs från statens pensionsfond till statens budgetekonomi. Till inkomsterna av blandad natur räknas inkomsterna från EU. Från EU beräknas inflyta inkomster av blandad natur till ett belopp av 2 027 miljoner euro. I beloppet ingår utbetalningar från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens, vilka uppgår till uppskattningsvis 703 miljoner euro 2024. Kommissionen bedömer de nationella planerna och planerna godkänns i rådet. Utbetal-

ningarna görs på basis av framstegen med den nationella planen och när man har visat att de uppsatta målen har nåtts planenligt.

I inkomsterna av blandad natur bokfördes tidigare också undervisnings- och kulturministeriets, social- och hälsovårdsministeriets och jord- och skogsbruksministeriets andelar av vinstmedlen för penningspelsverksamheten. Från och med 2024 bokförs inkomsterna under ett gemensamt moment som en del av ränteinkomster och intäktsföring av vinst. Statens andel av vinstmedel från penningspelsverksamheten beräknas uppgå till ca 673 miljoner euro 2024. Utvecklingen beror på att Veikkaus Ab:s resultat minskar, bl.a. som en följd av åtgärder för att bekämpa spelproblem. Även inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter utgör en betydande helhet inom inkomsterna av blandad natur, eftersom det beräknas inflyta 548 miljoner euro i inkomster 2024.

Ränteinkomsterna och intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till 2 234 miljoner euro, vilket är 903 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2023. Skillnaden förklaras framför allt av att avkastningen av penningspelsverksamheten blir en del av ränteinkomsterna och intäktsföringen av vinst. Enligt lagen om Finlands Bank intäkt för Finlands Bank 50 % av sitt resultat från föregående år till staten. Bankfullmäktige kan dock bestämma att en större andel än så ska intäktföras. För räkenskapsperioden 2022 var Finlands Banks resultat 0 euro, och därför fanns inget att redovisa. År 2024 beräknas intäktsföringen uppgå till 10 miljoner euro. Intäktsföringen av de statliga affärsverkens vinst beräknas uppgå till 145 miljoner euro, varav Forststyrelsens andel är 110 miljoner euro och Senatfastigheters andel 35 miljoner euro.

5. Anslagen i budgetpropositionen

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 87,9 miljarder euro, vilket är 6,5 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Till de viktigaste faktorer som förklarar ökningen av anslagsnivån jämfört med 2023 hör bland annat de lagstadgade och avtalsbaserade indexjusteringarna år 2024 (1,7 miljarder euro), ränteutgifterna (1,7 miljarder euro) samt ändringar i den statliga finansieringen av välfärdsområdena. För välfärdsområdena anvisas det år 2024 3,4 miljarder euro mer finansiering än i den ordinarie budgeten för 2023, och därutöver görs en lagstadgad indexjustering. Ökningen av finansieringen till välfärdsområdena förklaras bl.a. av att 1,9 miljarder euro av finansieringen för 2023 betalades redan i december 2022, vilket minskar jämförelsetalet för 2023.

År 2024 ökar anslagsnivån inom budgetekonomin i viss mån även på grund av ytterligare satsningar på forsknings- och utvecklingsverksamhet samt på grund av de permanenta ökningarna av utgifterna som anges i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering, bland annat för den grundläggande utbildningen, stödet till barnfamiljer samt polisens och Försvarmaktens resurser. Däremot sänks utgiftsnivån till följd av de reformer och utgiftsbesparingar som ingår i regeringsprogrammet.

År 2024 är utgifterna ca 400 miljoner euro mindre än i rambeslutet från våren 2023. Minskningen föranleds i huvudsak av de reformer och utgiftsbesparingar som anges i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering samt av att ränteutgifterna för statsskulden minskar.

När man beaktar prisförändringen och den andel på 1,9 miljarder euro av finansieringen av välfärdsområdena 2023 som betalats redan 2022, ökar anslagen för förvaltningsområdena (alla övriga utgifter utom ränteutgifterna) med ca 1,7 % jämfört med den ordinarie budgeten för 2023.

Anslagen enligt huvudtitlar åren 2022—2024¹⁾

Kod	Huvudtitel	År 2022	År 2023	År 2024	Förändring 2023—2024	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
21.	Riksdagen	130	137	145	8	6
22.	Republikens president	24	40	47	7	19
23.	Statsrådets kansli	669	240	247	7	3
24.	Utrikesministeriets förvaltningsområde	1 378	1 332	1 287	-46	-3
25.	Justitieministeriets förvaltningsområde	1 053	1 093	1 213	119	11
26.	Inrikesministeriets förvaltningsområde	1 949	2 491	2 493	2	0
27.	Försvarsministeriets förvaltningsområde	4 255	6 145	6 228	83	1
28.	Finansministeriets förvaltningsområde	32 841	34 145	38 103	3 958	12
29.	Undervisnings- och kulturmi- nisteriets förvaltningsområde	7 628	7 727	8 001	274	4
30.	Jord- och skogsbruksministe- riets förvaltningsområde	2 955	2 665	2 649	-16	-1
31.	Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	3 829	3 412	3 584	172	5
32.	Arbets- och näringsministeri- ets förvaltningsområde	2 886	3 912	4 219	306	8
33.	Social- och hälsovårdsminis- teriets förvaltningsområde	15 453	16 111	16 245	134	1
35.	Miljöministeriets förvaltningsområde	373	357	241	-116	-32
36.	Räntor på statsskulden	840	1 531	3 177	1 646	108
	Sammanlagt	76 261	81 340	87 879	6 539	8

¹⁾ Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna

Statsminister Orpos regering har i sitt regeringsprogram förbundit sig till det ramförfarande som gäller utgifterna inom statsfinanserna. Ramsystemet för statsfinanserna är ett centralt verktyg för styrningen av regeringens finanspolitik och utgör grunden för en trovärdig ekonomisk politik. Re-
geringsprogrammets föresatser och andra åtgärder genomförs inom de gränser som ramen för val-
perioden tillåter.

Systemet med ramar för statsfinanserna grundar sig på de bindande, reella totala ramar som gjorts
upp för valperioden och i vilka man årligen endast gör behövliga justeringar av pris- och kost-

nadsnivån samt strukturella korrigeringar. Ramsystemet grundar sig på ex ante-utvärdering, vilket innebär att systemet begränsar de utgifter som kan budgeteras i statsbudgeten. Ramförslaget sätter ett maximibelopp för ca 85 % av utgifterna i statsbudgeten. Utanför utgiftsregeln och den utgiftsram för statsfinanserna som fastställs på basis av den lämnas bland annat utgifter som växlar med konjunkturerna och den automatiska finansieringen, ränteutgifterna för statsskulden samt finansinvesteringarna.

Regeringens första rambeslut, dvs. ramen för valperioden 2024—2027, överlämnas till riksdagen den 9 oktober 2023. I den fastställs utgiftsramen för statsfinanserna i enlighet med principerna i regeringsprogrammet. Åtgärder enligt regeringsprogrammet samt övriga åtgärder genomförs i den utsträckning det är möjligt inom ramen.

I det tekniska rambeslutet våren 2023 övergick man till pris- och kostnadsnivån 2024 i fråga om de lagstadgat eller avtalsbaserat indexbundna utgifterna. Sedan dess har pris- och kostnadskalkylerna preciserats, och därför justeras priskorrigeringen av ramutgifterna för 2024 upp med ett nettobelopp på sammanlagt 79 miljoner euro. I enlighet med regeringsprogrammet tillämpas indexfrysningar och indexbromsar på en del av utgifterna, vilket minskar utgifterna jämfört med det tekniska rambeslutet. Denna effekt har inte beaktats i det ovannämnda beloppet på 79 miljoner euro.

Justeringar av pris- och kostnadsnivån i ramen, mn euro

	2024
Justering av ramnivån jämfört med våren 2023:	
Lagstadgat indexbundna utgifter (pensioner, välfärdsområdenas finansiering, kommunernas statsandelar och övriga lagstadgat indexbundna statsbidrag)	-64,5
Utgifter som är indexbundna enligt avtal (indexjusteringen av Försvarsmaktens utgifter, valutakurskostnader av anskaffningen av jaktplan, avtalslösning om statens löner 2023—2025)	143,1
Sammanlagt	78,6

I ramnivån beaktas dessutom de strukturella ändringarna i ramen, vilka höjer ramnivån för 2024 med 33 miljoner euro. De strukturella ändringar som gjorts efter det tekniska rambeslutet våren 2023 specificeras närmare i följande tabell.

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2024	2025	2026	2027
Tilläggsbudgetprop. II 2023					
27.10.01	Stöd till Ukraina. Utgifter utanför ramen i enlighet med rambestämmelsen.	16,8	62,0	106,1	142,0

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2024	2025	2026	2027
27.10.18	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningar enligt PVKEH 2021.	2,2	-1,1	-1,3	9,7
27.10.19	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningar inom upphandlingen av multirollflygplan	16,2			
Budgetprop. 2024, planen för de offentliga finanserna 2024—2027					
	Teknisk ändring. Understöd från Statens bostadsfond och Gårdsbrukets utvecklingsfond som tagits in i ramen dras av från ramnivån för att det inte ska finnas något extra utrymme i den ofördelade reserven.	-81,3	-61,3	-61,3	-61,3
28.89.30	Teknisk ändring. Utjämning med avseende på 2023 av inkomster och kostnader som överförts från kommunerna till välfärdsområdena.	-31,4	-31,4		
28.89.30	Teknisk ändring. Avdrag i samband med att kommunernas beskattningskostnader minskar i samband med social- och hälsovårdsreformen.	-94,0	-94,0	-62,0	-62,0
28.89.31	Teknisk ändring. Precisering av överföringen av kommunernas skatteinkomster.	39,0	39,0	39,0	39,0
28.89.31	Teknisk ändring. Engångspost som utjämnar de inkomster och kostnader som överförts till välfärdsområdena 2023; den andel av posten som hänför sig till överföringarna i förhållandet kommunen/staten.	101,7			
28.92.66	Räntekostnader för makroekonomiskt stöd till Ukraina. Utgifter utanför ramen i enlighet med rambestämmelsen.	10,0	10,0	10,0	10,0
28.92.69	Ändrad tidsmässig fördelning i fråga om EU-avgifterna.	-300,0		30,0	270,0

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2024	2025	2026	2027
32.20.40	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningar av FoUI-stöd.	-5,7			
32.20.46	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalning av innovationsstöd för skeppsbyggnad.	4,9			
32.30.40	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningar som hänför sig till utveckling av landskapen vid de yttre gränserna.	3,2		-1,6	-1,6
35.20.04	Ombudgetering som hänför sig till projektet för datasystemet för den byggda miljön (Ryhti)	3,0			
	Investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån höjs i linje med utgifterna.	348,9	102,5	99,5	80,0
	Sammanlagt	33,4	25,7	157,3	424,8

Ofördelad reserv

Med beaktande av samtliga ovannämnda justeringar ligger ramnivån för 2024 på 75 510 miljoner euro, vilket inkluderar en tilläggsbudgetreserv på 400 miljoner euro.

Som anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås 74 963 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2024 uppgår således till 147 miljoner euro. I ramen har det dessutom för 2024 reserverats 400 miljoner euro för tilläggsbudgetar.

Utgifter utanför ramen

En del av utgifterna inom budgetekonomin står utanför ramen. Enligt rambestämmelsen i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering lämnas sådana utgifter som växlar med konjunkturerna, dvs. utgifter för utkomstskydd för arbetslösa, bostadsbidrag, grundläggande utkomststöd och lönegaranti, utanför ramen. Dessa utgifter räknas dock som utgifter inom ramen till den del det görs ändringar i grunderna för dem. Utanför ramen står också bl.a. ränteutgifterna för statsskulden, mervärdesskatteutgifterna, finansinvesteringarna samt utgifter där staten är teknisk förmedlare av medfinansiering från utomstående.

Utgifterna utanför ramen beräknas 2024 uppgå till ca 12,9 miljarder euro, vilket är ca 0,8 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. I och med höjningen av den allmänna räntenivån beräknas skuldhanteringsutgifterna 2024 uppgå till ca 3,2 miljarder euro, vilket är 1,6 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Effekten av de stigande räntorna återspeglas i statens skuldhanteringsutgifter med en viss fördröjning. De kompensationer för ändringar i beskattningsgrunderna som betalades till kommunerna under den föregående valperioden överförs tekniskt i samband med att valperioden byts från att ha stått utanför ramen till att omfattas av ramen. Detta minskar utgifterna utanför ramen med ca 0,3 miljarder euro. Bland utgifterna utanför

ramen minskar dessutom bland annat de finansiella investeringarna och de utgifter som hänförs till arbetslösheten.

Anslag som lämnas utanför ramen, md euro

	2023 års budget	2024 budgetprop.
Konjunkturrelaterade utgifter	4,9	4,7
Kompensation till kommunerna på grund av ändringar i beskattningsgrunderna	0,3	0,0
Utgifter motsvarande inkomster från EU	1,4	1,4
Ränteutgifter	1,5	3,2
Finansinvesteringar	0,5	0,2
Tekniska genomgångsposter	0,3	0,4
Mervärdesskatteanslag	2,0	1,8
Överföring till statens televisions- och radiofond	0,6	0,6
Utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument	0,6	0,5
Sammanlagt	12,1	12,9

5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde

Besparingar och anslagsökningar enligt regeringsprogrammet

Regeringsprogrammet (bilaga B) innehåller åtgärder för att anpassa de offentliga finanserna med ett nettobelopp på 4 miljarder euro på 2027 års nivå. Helheten innehåller förutom besparingar även utgiftsökningar samt åtgärder som ökar inkomsterna.

I budgetpropositionen har man beaktat de besparingar och utgiftsökningar som anges i ovan nämnda bilaga till regeringsprogrammet till den del de har konsekvenser för statens budgetekonomi. Till vissa delar har konsekvensbedömningarna av åtgärderna preciserats efter det att regeringsprogrammet färdigställdes, och också fördelningen på de olika sektorerna inom den offentliga ekonomin har preciserats. Bedömningarna kommer att preciseras ytterligare i samband med beredningen av budgeten och ramarna samt beredningen av regeringspropositioner, men regeringen har förbundit sig till den åtgärdshelhet som anges i bilagan till regeringsprogrammet.

De riktlinjer angående utgifterna som anges i regeringsprogrammet genererar en spareffekt på ca 0,8 miljarder euro netto i statens budgetekonomi 2024. Åtgärderna beskrivs närmare nedan enligt förvaltningsområde.

De indexbundna helheterna innehåller frysningar och partiella frysningar av indexhöjningar. I förmåner som är bundna till folkpensionsindex eller konsumentprisindex (exklusive utkomststöd, pensioner, fronttillägg, handikappförmåner, årssjälvriskan för läkemedel och underhållsstöd) görs inga indexhöjningar 2024—2027. I indexhöjningen inom statsandelen för kommunal basservice görs 2024—2027 en besparing som motsvarar en procentenhet, liksom också i den statliga finansieringen till evangelisk-lutherska kyrkan och i understöden för kyrklig och religiös verksamhet.

Anslagsbesparingar och anslagsökningar (netto) enligt regeringsprogrammet i statens budgetekonomi år 2024, mn euro

(- = anslagsbesparing, + = anslagsökning)	
Utbildning och kunnande	9
Social- och hälsovårdstjänster	-141
Social trygghet och sociala förmåner	-212
Indexbundna helheter	-195
Jord- och skogsbruk, miljö	-13
Näringsliv, trafik och boende	-209
Försvar, allmän säkerhet, invandring och utvecklingssamarbete	-19
Förvaltning	-10
Sammanlagt	-792

Investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet

Regeringsprogrammet innehåller en investeringshelhet av engångsnatur som uppgår till 4 miljarder euro och som finansieras genom statens kapitalinkomster och avveckling av kapitaliseringen av onoterade statsägda bolag, samt genom intäktsföringar från Statens bostadsfond som genomförs på ett sätt som inte äventyrar fondens verksamhet i nuvarande omfattning. Utgifter enligt investeringsprogrammet inkluderas i budgetpropositionerna och beaktas inom de gränserna för de inkomster som fastställts i planerna för de offentliga finanserna.

För investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet föreslås i budgetpropositionen sammanlagt 690 miljoner euro i anslag och fullmakter. Av detta belopp anvisas 349 miljoner euro i anslag för 2024.

Inom ramen för investeringsprogrammet föreslås ett tillägg på 250 miljoner euro 2024 för basunderhåll av transportinfrastrukturen, dvs. avveckling av eftersatt underhåll. Dessutom föreslås det fullmakter på 347 miljoner euro för projekt för trafikutveckling, vilket föranleder ett anslagsbehov på 15,5 miljoner euro 2024. Det föreslås att fullmakten för projektet för kapacitetsökning på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki höjs med 110 miljoner euro. Nya projekt som inleds är projekt för bangården för persontrafik i Tammerfors (163 miljoner euro), planering av elektrifieringen av bansträckan Torneå—Kolari (7,5 miljoner euro), Jakobstads hamnväg (stamväg 68 på sträckan Edsevö—Jakobstad, 7,5 miljoner euro), projektet riksväg 4, vägavsnittet norr om Leivonmäki i Joutsa (14 miljoner euro), projektet riksväg 4, planskild anslutning till Oravasaari i Jyväskylä (7 miljoner euro) och riksväg 9 vid Lievestuore (30 miljoner euro). För planeringsprojektet Sydbottenbanan och Savolaxbanan anvisas fullmakter på sammanlagt 8 miljoner euro. Utvecklingsprojekten föranleder ett behov av ytterligare anslag på 228,5 miljoner euro för åren 2025—2027 och 102 miljoner euro för följande valperiod.

Under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel anvisas år 2024 sammanlagt 81,3 miljoner euro för investeringsprogrammet. Av detta belopp används enligt förslaget 65,3 miljoner euro för höjning av FPA-ersättningen för läkares mottagningsarvoden, 4 miljoner euro för digitaliseringsprogrammet för social- och hälsovården, 2 miljoner euro för ett nationellt hälso- och välfärdsprogram, 3,5 miljoner euro för programmet för ett gott arbete och 6,5 miljoner euro för programmet

för att stödja äldre personers funktionsförmåga, förmåga att klara sig hemma och närståendevårdare.

Som en del av åtgärdshelheten Ett Finland med ren energi anvisas en fullmakt på 10 miljoner euro för främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken. För bättre styrning av välfärdsområdena anvisas år 2024 1,5 miljoner euro. För planering av rivningen av dammarna vid forsarna i Palokki anvisas 0,45 miljoner euro.

Investeringar enligt återhämtnings- och resiliensplanen, inklusive REPowerEU, som ingår i budgetpropositionen

Finlands slutliga andel av de understöd som delas ut från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens meddelades i juni 2022. Finlands andel minskade till 1,823 miljarder euro, eftersom Finlands ekonomi hade utvecklats bättre än väntat. Finlands ministerarbetsgrupp för hållbar tillväxt beslutade i juni 2022 hur Finlands plan för återhämtning och resiliens ska uppdateras till följd av ändringen. Statsrådet godkände Finlands uppdaterade plan den 26 januari 2023 och rådet för ekonomiska och finansiella frågor godkände planen den 14 mars 2023. Planen för återhämtning och resiliens (RRP) är en del av Finlands program för hållbar tillväxt och är avsedd att användas för att påskynda reformer och investeringar.

Understöden enligt återhämtnings- och resiliensplanen avser särskilt åren 2022—2024. Budgetpropositionen innehåller 462 miljoner euro i utgifter som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen. Den tidsmässiga fördelningen av utgifterna har senarelagts jämfört med vad som tidigare planerades.

Utbetalningarna från EU till finska staten kommer att basera sig på hur den nationella planen framskrider och på hur de delmål och mål som anges i den uppnås. De beräknade inkomsterna i fråga om utbetalningarna från EU är 703 miljoner euro 2024.

En ändring av EU:s förordning om planen REPowerEU som syftar till att avveckla det europeiska beroendet av fossila bränslen från Ryssland och påskynda den gröna omställningen trädde i kraft i februari 2023. REPowerEU är en del av faciliteten för återhämtning och resiliens. Finland disponerar 113 miljoner euro i icke återbetalningspliktig tilläggsfinansiering, vartill det från brexitjusteringsreserven har överförts 14 miljoner euro. Finland förfogar således över totalt 127 miljoner euro. Man har beslutat att REPowerEU-medlen ska riktas till 1) åtgärder för att påskynda miljötillståndsprocessen på ett sätt som är förenligt med statens regionförvaltningsreform (ca 32 miljoner euro), 2) FoU-finansiering och pilotprojekt som gäller ren energi och materialflöden (ca 40 miljoner euro) samt 3) investeringar i omställningen till ren energi (ca 55 miljoner euro).

Budgetpropositionen för 2024 innehåller ca 35 miljoner euro som föranleds av utgifter inom programmet REPowerEU. De beräknade inkomsterna i fråga om utbetalningarna från EU är 42 miljoner euro 2024.

Statsrådets kansli (huvudtitel 23)

Under huvudtiteln för statsrådets kansli föreslås anslag på sammanlagt 247,1 miljoner euro, vilket är 6,6 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Förändringen i förhållande till året innan beror i huvudsak på ändringar som baserar sig på regeringsprogrammet.

För statsrådets kanslis omkostnader föreslås ett anslag på 158,7 miljoner euro, vilket innefattar ett tillägg på 5,5 miljoner euro jämfört med 2023. Av tillägget föranleds 1,5 miljoner euro av kostnadseffekterna av Natomedlemskapet, 1,3 miljoner euro av kostnaderna för projektet för renovering av statsrådets lokaler i kvarter 1 och 2, 0,2 miljoner euro av anskaffning av materiel för den grundliga renoveringen av Ständerhuset samt 0,4 miljoner euro av åtgärder för att stärka resurserna för forsknings- och innovationsrådets sekretariat. Dessutom föreslås 1,4 miljoner euro för en livscykeluppdatering av serverkapaciteten i statsrådets datorhall, 0,6 miljoner euro för ändringar av Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtoris prissättning och 0,4 miljoner euro för en ökning av utrikesrepresentationernas telekommunikationskapacitet. För en projekthelhet för införande av molnbaserade datortjänster föreslås 1,7 miljoner euro och för förenhetligandet av statsrådets grundläggande informationsteknik föreslås 3,4 miljoner euro.

Ministrarnas, statssekreterarnas och specialmedarbetarnas sekreterare koncentreras till statsrådets kansli för att åstadkomma en flexibel användning av resurser och enhetliga tjänster.

För genomförandet av meddelandet om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering föreslås 2 miljoner euro och för främjandet av sannings- och försoningsprocessen när det gäller samerna föreslås 1,4 miljoner euro. För psykosocialt stöd inom sannings- och försoningsprocessen för döva föreslås 0,5 miljoner euro.

I anslaget för främjande av EU-rekryteringar föreslås ett tillägg på 1,5 miljoner euro och för Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot ett tillägg 0,2 miljoner euro som föranleds av ett ökat antal deltagande stater.

I enlighet med regeringsprogrammet läggs finansieringen av statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (VNTEAS) ned. I överensstämmelse med regeringsprogrammet sänks statsunderstödet till partierna med 1,1 miljoner euro.

Utrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 24)

För förvaltningsområdet föreslås anslag till ett belopp av 1,3 miljarder euro. Minskningen jämfört med den ordinarie budgeten för 2023 är 46 miljoner euro. Av anslagen under huvudtiteln är utrikesförvaltningens andel 22 %, krishanteringens andel 6 %, andelen för internationellt utvecklingssamarbete 60 % och andelen för övriga utgifter 12 %.

Utrikesförvaltningen

För utrikesförvaltningens omkostnader föreslås 258 miljoner euro. De viktigaste målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att trygga Finlands självständighet och territoriella integritet, förhindra att Finland hamnar i en militär konflikt och garantera finländarnas säkerhet och välfärd. Grunden för utrikes- och säkerhetspolitiken är rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheter-

na, jämlikhet och demokrati. Nära samarbete med partnerländerna, goda bilaterala relationer samt respekt för och stärkande av internationell rätt på ett multilateralt plan utgör hörnstenarna i Finlands internationella relationer. Europeiska unionen och försvarsalliansen Nato utgör den samarbetsbaserade kärnan i Finlands utrikespolitik.

Utrikesförvaltningen stöder sig på ett omfattande nätverk av beskickningar, effektiv bilateral och multilateral diplomati på olika nivåer samt kommunikation. Utrikesförvaltningen sörjer för Finlands livsviktiga, internationella kontakter och lagstadgade konsulerära tjänster. Genom förvaltningsområdets inresetjänster främjas arbetsrelaterad invandring och förhindras olaglig invandring.

Finland är ordförande för Östersjöstaternas råd (CBSS) 2023—2024 och förbereder sig för ordförandeskapet för Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) 2025. Dessutom är Finland verksamt i Förenta Nationernas (FN) råd för mänskliga rättigheter 2022—2024.

Krishantering

Den andel av utgifterna för underhållet av de finländska krishanteringsstyrkorna som faller inom utrikesministeriets förvaltningsområde är 53,1 miljoner euro, vilket är 2,4 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. För civil krishantering föreslås 19,2 miljoner euro, vilket motsvarar nivån i den ordinarie budgeten för 2023. Antalet anställda inom den militära krishantering- en uppskattas 2024 motsvara ca 400 årsverken, och bedömningen är att ca 140 sakkunniga kommer att anställas för civil krishantering 2024.

För fredsmedling föreslås 3,9 miljoner euro, vilket är 1,4 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Finland stöder dialogprocesser som en del av fredsmedling, främjar lösningar på pågående konflikter och stärker fredsmedlingsverksamheten och kapaciteten för fredsmedling såväl nationellt som internationellt.

Utvecklingssamarbete

För internationellt utvecklingssamarbete föreslås sammanlagt 1,2 miljarder euro. För egentligt utvecklingssamarbete föreslås ett anslag på 629 miljoner euro och förbindelsefullmakter på 464 miljoner euro så att utgifterna för dem infaller efter 2024. Som ett led i regeringsprogrammets åtgärder för att balansera ekonomin görs det år 2024 ett avdrag på sammanlagt 118 miljoner euro i det anslag för egentligt utvecklingssamarbete som förvaltas av utrikesministeriet. Av detta belopp överförs 38 miljoner euro till det nya momentet Stöd till Ukraina. Det föreslås att det stöd till utvecklingsländer som ges genom finansiering för utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar fortsätter med ett belopp av 70 miljoner euro. I beloppet har beaktats en minskning på 60 miljoner euro i enlighet med regeringsprogrammet. Ukraina är den största mottagaren i Finlands utvecklingssamarbete under regeringsperioden. Under momentet Stöd till Ukraina föreslås anslag till ett belopp av sammanlagt 58 miljoner euro samt förbindelsefullmakter till ett belopp av 40 miljoner euro. För en höjning av Finnfunds kapital föreslås 10 miljoner euro.

Staten riktar uppskattningsvis ca 0,41 % av bruttonationalinkomsten till utvecklingssamarbete 2024.

Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

För medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer föreslås ca 150 miljoner euro. För samarbetet i Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen föreslås 1,6 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 1,4 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2023 som ett led i de ekonomiska anpassningsåtgärderna. För Finlands förberedelser inför ordförandeskapet i OSSE 2025 föreslås tillsammans med höjningar av omkostnadsanslaget sammanlagt 4,3 miljoner euro.

Justitieministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 25)

För justitieministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 1,2 miljarder euro, vilket är 119 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Av anslagen under huvudtiteln utgör ämbetsverkens omkostnader ca 79 %. Av anslagen anvisas 29 % till domstolar och rätts hjälp, 24 % till verkställighet av straff, 14 % till rättstjänsterna, 15 % till ministeriet och förvaltningen, 9 % till ärenden som gäller betalningsstörningar, utsökning och konkursövervakning, 5 % till åklagarna och 4 % till valutgifter.

För genomförandet av regeringsprogrammet föreslås 1 miljon euro för brottsförebyggande åtgärder och utvecklingsåtgärder och 1 miljon euro för beredningen av en skärpt kriminalpolitik samt 5 miljoner euro för Brottspåföljdsmyndigheten för planering av fängelseprojekt och uppdatering av säkerhetstekniken i fängelserna. För att stärka rättsvårdens resurser föreslås i syfte att avhjälpa det finansieringsunderskott inom rättsvården som konstaterades i redogörelsen för rättsvården ett anslag på 30 miljoner euro, som fördelas mellan myndigheterna inom justitieministeriets förvaltningsområde.

För förrättande av val föreslås ett tillägg på ca 23 miljoner euro. År 2024 förrättas presidentval och Europaparlamentsval.

Inrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 26)

Under inrikesministeriets huvudtitel föreslås anslag på sammanlagt ca 2,5 miljarder euro, vilket är ca 2 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Av anslagen under huvudtiteln är andelen för polisväsendet (inklusive Skyddspolisen) 41 %, andelen för Gränsbevakningsväsendet 21 %, andelen för räddningsväsendet och Nödcentralsverket 4 %, andelen för invandringen 21 % och andelen för förvaltningen 14 %.

Polisväsendet

För polisväsendet föreslås sammanlagt ca 1,0 miljard euro, vilket är ca 93 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Av det tillägg på 78 miljoner euro som föreslås för polisen föranslås 32 miljoner euro av det tillägg för att upprätthålla den nuvarande nivån på polisens verksamhet som ingick i vårens tekniska rambeslut. I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering föreslås för polisen ett tillägg på 17,5 miljoner euro för att öka antalet anställda i polisuppgifter till 8 000 årsverken före utgången av valperioden. Polisens förmåga att rekrytera ett behövligt antal specialsakkunniga som stöder polisverksamheten, såsom cyber- och ekonomiexperter samt undersökningssekreterare, tryggas. Inträdeskraven för polisutbildning

sänks dock inte. Den svenskspråkiga polisutbildningen tryggas. Satsningar på brottsförebyggande åtgärder och utvecklingsåtgärder görs genom ett tillägg på 5 miljoner euro. Aktionsberedskapen hos polisens riksomfattande beredskapsenhet (Karhu) utvecklas. Ett av målen i regeringsprogrammet är att trygga Skyddspolisens funktionsförmåga och tillräckliga finansiering.

Gränsbevakningsväsendet

För Gränsbevakningsväsendet föreslås sammanlagt 513 miljoner euro, vilket är 117 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2023. Rysslands anfallskrig i Ukraina har haft kraftiga återverkningar på Finlands säkerhetspolitiska omgivning. Gränsbevakningsväsendet är en del av Finlands försvarssystem och den europeiska gräns- och kustbevakningen. I regeringsprogrammet konstateras det att Finlands gränssäkerhet och Gränsbevakningsväsendets tillräckliga resurser, materiel och teknologi säkerställs. För en ökning av antalet gränsbevakare föreslås 1,5 miljoner euro.

Räddningsväsendet och nödcentralerna

För räddningsväsendets, Räddningsinstitutets och Nödcentralverkets omkostnader föreslås sammanlagt 105 miljoner euro, vilket är 4 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. I regeringsprogrammet konstateras det att det säkerställs att räddningsväsendets tjänster håller hög kvalitet i hela landet. Det konstateras också att regeringen utreder och vidtar de åtgärder som behövs för att avhjälpa bristen på räddningspersonal, att man ser till att räddningsbranschen har en tillräcklig dragningskraft och hållkraft, att antalet utbildningsplatser för räddningspersonal ökas och att räddningsutbildningen utvecklas. Nödcentralverkets resurser säkerställs och myndighetens verksamhet utvecklas. Möjligheterna att upprätthålla och utveckla datasystemet Erica tryggas. Befolkningsskyddet stärks bland annat genom att bestämmelserna om beredskap i fråga om befolkningsskydd ses över och organiseringen av befolkningsskyddsarbetet utvecklas. För att öka mängden utbildning för räddare föreslås ett tillägg på 3,5 miljoner euro som fördelas mellan Räddningsinstitutet och Helsingfors räddningsskola.

Ekonomi för välfärdsområdena, som ansvarar för ordnande av räddningsväsendet, behandlas som en helhet i avsnitt 9 i den allmänna motiveringen.

Migration

För migrationsförvaltningen föreslås ca 512 miljoner euro. För mottagande av flyktingar och asylsökande samt för stöd till mottagningsverksamhetens kunder föreslås ca 408 miljoner euro. I tillägget har beaktats de uppdaterade antagandena om invandringen. För Migrationsverket föreslås 101 miljoner euro, vilket är 36 miljoner mer än i den ordinarie budgeten för 2023. För Migrationsverket föreslås ett tillägg på 21 miljoner euro för att förkorta behandlingstiderna genom ökad automatisering, ett tillägg på 3 miljoner euro för att ändra det internationella skyddet så att det till sin karaktär blir tillfälligt och för att förkorta längden på tillståndens giltighet, ett tillägg på 5,5 miljoner euro för att möjliggöra tagande i förvar och förlänga tiden för hållandet i förvar samt 6,8 miljoner euro för efterhandstillsynen av uppehållstillstånd som beviljas på grund av arbete och för ökad användning av automatisering. För genomförande av paketet för frivillig återresa och avlägsnande ur landet föreslås ett tillägg på 2 miljoner euro. Flyktingkvoten sänks i enlighet med regeringsprogrammet till 500 personer.

Försvarsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 27)

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 6,2 miljarder euro, vilket är ca 83 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023.

Anskaffningar för att ersätta det försvarsmateriel som levererats till Ukraina ökar förvaltningsområdets utgifter med 259 miljoner euro. Till övriga delar ökar utgifterna med 225 miljoner euro på grund av justeringar av index- och kostnadsnivån, med 51 miljoner euro på grund av statens avtalsuppgörelse, med ett tillägg på 50 miljoner euro för Försvarsmaktens behov som föranleds av regeringsprogrammet samt med 10,9 miljoner euro på grund av utgifterna för Försvarsmaktens Natomedlemskap.

De viktigaste faktorer som minskar förvaltningsområdets utgifter är att den nivåförhöjning av anskaffningen av försvarsmateriel som gjorts till följd av förändringar i den militära verksamhetsmiljön minskat med ca 323 miljoner euro samt att den förväntade valutakursförlusten i samband med anskaffningen av F-35-multirollflygplan minskar med ca 139 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för föregående år. Dessutom minskar behovet av anslag för mervärdesskatteutgifter inom förvaltningsområdet med 197 miljoner euro, varav merparten föranleds av en förändring av beräkningsmetoden som syftar till att bättre reflektera den sannolika användningen av mervärdesskatteutgifterna.

I Försvarsmaktens omkostnader (exklusive löneutgifterna), anskaffningen av försvarsmateriel samt utgifterna för den militära krishanteringen har det gjorts en föregripande kostnadsnivåjustering på 1,5 % i enlighet med etablerad praxis. En motsvarande föregripande kostnadsnivåjustering på 1,5 % har gjorts även under moment 27.10.19 (Anskaffning av multirollflygplan). Av anslagen under huvudtiteln är andelen för det militära försvaret 87 %, varav de utgifter som hänför sig till den materiella beredskapen utgör 48 % (exklusive F-35 och Flottilj 2020) och de fasta personalkostnaderna 23 %. Försvarspolitikerna och förvaltningen (inklusive mervärdesskatteutgifterna) utgör 12 % och materiel- och förvaltningsutgifterna för den militära krishanteringen 1 % av utgifterna under huvudtiteln.

Försvarsmaktens nya beställningsfullmakter enligt budgetpropositionen för 2024 föranleder tillsammans med tidigare beviljade beställningsfullmakterna utgifter till ett belopp av sammanlagt 2,7 miljarder euro 2024 och sammanlagt 10 miljarder euro åren efter budgetåret (inklusive F-35 och Flottilj 2020).

Militärt försvar

För Försvarsmaktens omkostnader föreslås närmare 2,4 miljarder euro, vilket är 237 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Ändringarna i omkostnadsanslagen föranleds bland annat av en höjning av den nivåförhöjning som gjorts till följd av den förändrade verksamhetsmiljön, av justeringar av pris- och kostnadsnivån, av ett tillägg för Försvarsmaktens behov som föranleds av regeringsprogrammet samt av utgifter för Försvarsmaktens Natomedlemskap.

För anskaffning av försvarsmateriel föreslås ett anslag på ca 1,5 miljarder euro, vilket är 57 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. Ändringarna i anslagen för anskaffning av försvarsmateriel föranleds närmast av en minskning av den nivåförhöjning som gjorts i an-

skaffningen till följd av den förändrade militära verksamhetsmiljön, av anskaffningar för att ersätta det försvarsmateriel som levererats till Ukraina samt av de ändringar i den tidsmässiga fördelningen av utgifter som ingår i tilläggsbudgetarna.

För anskaffningen av multirollflygplan föreslås anslag på ca 1,5 miljarder euro, varav ca 1 155 miljoner euro är den planerade betalningsandelen 2024 för beställningsfullmakten HX 2021 och 106 miljoner euro en föregripande justering av kostnadsnivån som beredskap för framtida indexutgifter, 132 miljoner euro är beredskap för eventuella valutakursförluster och 109 miljoner har anvisats för annan finansiering av anskaffningen av multirollflygplan.

Budgetpropositionen innehåller två nya beställningsfullmakter. För anskaffning av försvarsmateriel föreslås en beställningsfullmakt för materiell utveckling av Försvarsmakten 2024 på 116,9 miljoner euro, där utgifterna infaller under åren 2024—2028. Genom beställningsfullmakten utvecklas bland annat logistiksystemets prestationsförmåga samt marinens röjningsförmåga och undervattensövervakning. För Försvarsmaktens omkostnader föreslås en beställningsfullmakt på 146 miljoner euro, med vilken under perioden 2024—2028 anskaffas service- och underhållstjänster närmast för underhåll av systemen samt skaffas reservdelar med lång leveranstid.

Militär krishantering

För materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringens föreslås anslag på 66,1 miljoner euro, vilket är 2,1 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Förändringen föränleds utöver av en justering av kostnadsnivån i huvudsak av förändringar i finansieringen av olika insatser. Libanon och Irak förblir de största insatsområdena. Krishanteringens behandlas dessutom i den allmänna motiveringen till utrikesministeriets förvaltningsområde under rubriken krishantering.

Finansministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 28)

För finansministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 38,1 miljarder euro, vilket är 4,0 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Ökningen föränleds framför allt av att välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens finansiering av social- och hälsovården och räddningsväsendet har ökat. Av förvaltningsområdets anslag utgör välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens finansiering 64 %, stöden till kommunerna 9 %, de pensioner och ersättningar som staten betalar 15,5 %, de finansiella bidragen till EU och andra internationella organisationer 6,8 %, energiskattesubventionen 0,2 % och avgifterna till landskapet Åland 0,8 %. Ämbetsverkens omkostnader utgör 2,6 % och förvaltningsområdets mervärdesskatteutgifter 0,5 % av anslagen under huvudtiteln.

Beskattningen och Tullen

För Skatteförvaltningens och Tullens omkostnader föreslås sammanlagt 676 miljoner euro. I utgifterna ingår 43 miljoner euro som föränleds av omkostnader för det nationella inkomstregistret och utgifter för byggande av ett positivt kreditupplysningsregister. I Tullens omkostnader ingår även 11 miljoner euro för en totalreform av tullklareringssystemet.

För återbetalning av skatter och för ränteutgifter som hänför sig till beskattningen samt för exportrestitution av bilskatt föreslås dessutom 35 miljoner euro.

Tjänster för statssamfundet

För tjänster för statssamfundet föreslås 65 miljoner euro. I anslagen ingår omkostnaderna för Statskontoret, Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning Palkeet och Valtori samt Valtoris investeringsutgifter. Merparten av tjänsterna finansieras som avgiftsbelagd verksamhet enligt självkostnadsprincipen. Utöver detta producerar Statskontoret statens centraliserade tjänster bland annat i fråga om medelsanskaffningen och centralbokföringen. Som maximibelopp för Senatkoncernens affärsverks investeringsfullmakt föreslås 750 miljoner euro, med viktning på investeringar som gäller byggande som behövs med tanke på skötseln av statens uppgifter och som förbättrar inomhusklimatet, ökar lokaleffektiviteten och tryggar myndigheternas verksamhetsförutsättningar.

Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen

För statistikväsendet, statens ekonomiska forskning och registerförvaltningen föreslås sammanlagt 130 miljoner euro. Beloppet innefattar Statistikcentralens omkostnader på 54 miljoner euro, Statens ekonomiska forskningscentralers omkostnader på 4,6 miljoner euro samt omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (MDB) till ett belopp av 63 miljoner euro. För utgifter som anknyter till elektronisk identifiering föreslås 8 miljoner euro.

Statens regional- och lokalförvaltning

Anslagen för regional- och lokalförvaltningen består till största delen av regionförvaltningsverkens omkostnader, för vilka det föreslås 70 miljoner euro. För utveckling av servicestrukturerna och statens förvaltningsstrukturer föreslås ett tillägg på 1 miljon euro för beredningen av inrättandet av ett riksomfattande sektorsövergripande ämbetsverk inom ramen för anslaget för RE-PowerEU.

Statens pensionsutgifter och ersättningar

För pensioner som betalas av staten och utgifter i anslutning till pensioner föreslås 6,0 miljarder euro, vilket är 286 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Ökningen beror i huvudsak på effekterna av indexhöjningarna av pensionerna. Dessutom föreslås 40 miljoner euro för skadestånd som Statskontoret betalar, inklusive utgifter för statens reseskadeskydd.

Finansieringen av välfärdsområdena och kommunal basservice

För statlig allmän finansiering till välfärdsområdena föreslås 24,7 miljarder euro. Välfärdsområdenas ekonomi behandlas som en helhet i avsnitt 9 i den allmänna motiveringen.

För statsandelen för kommunal basservice föreslås 2,5 miljarder euro och för ersättningar för kommunernas skatteförluster 0,9 miljarder euro. Den kommunala ekonomin, det statliga stödet till kommunerna samt effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin behandlas i avsnitt 10 i den allmänna motiveringen.

Avgifter till Europeiska unionen

För Finlands bidrag till Europeiska unionen föreslås 2,3 miljarder euro, vilket är 212 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2023.

År 2024 är det fjärde år budgetåret under EU:s budgetramperiod 2021—2027. Det föreslagna anslaget baserar sig på kommissionens förslag till nivå på avgiftstaket i EU:s fleråriga budgetram för 2024.

Kommissionen får be en medlemsstat att ställa nödvändiga medel till kommissionens förfogande i en situation där de budgeterade anslagen i unionens budget inte är tillräckliga för att täcka unionens behov av likvida medel.

För Finlands andel av räntekostnaderna för makroekonomiskt stöd till Ukraina föreslås ett förslagsanslag på 10 miljoner euro.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 29)

För undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 8,0 miljarder euro, vilket är ca 274 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Av anslagen anvisas ca 10 % för småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning, ca 18 % för utbildning på andra stadiet, ca 46 % för högskoleutbildning och forskning, ca 11 % för studiestöd, ca 7 % för konst och kultur samt ca 3 % för idrottsverksamhet och ungdomsarbete.

Det föreslås att momentstrukturen under undervisnings- och kulturministeriets huvudtitel ändras så att omkostnadsmomenten för vetenskapliga inrättningar och konstinstitutioner överförs som nya moment (29.01.05.—29.01.14) under kapitel 29.01, där omkostnaderna för ämbetsverken inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde sammanförs. Dessutom har de tidigare anslag motsvarande avkastningen av penningpelsverksamhet som varit avsedda för att främja idrott och fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete delats upp på flera olika moment.

Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete

I enlighet med regeringsprogrammet införs fast jämställdhetsfinansiering av småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och det föreslås att 65,2 miljoner euro delas ut i understöd 2024, eftersom en högklassig småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning främjar förutsättningarna för inläring och utbildningsmässig jämlikhet.

För det fria bildningsarbetet föreslås ett anslag på 168,4 miljoner euro. Utbudet av integrationsutbildning på svenska ökas. Det fria bildningsarbetet har en viktig roll för hobbyverksamhet och kompetenshöjning.

Yrkesutbildning och gymnasieutbildning

Stödet för lärandet och studiehandledningen stärks inom yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen. För 2024 föreslås 10 miljoner euro för utveckling och införande av ett tydligt och sömlöst stödsystem för lärande som sträcker sig från övergångsskedet till avläggande av examen på andra stadiet. Målet är att göra utbildningsvalen i övergångsskedet smidigare, minska avbrytande av utbildning, förbättra de studerandes förutsättningar att avlägga examen och stärka de studerandes välbefinnande.

I enlighet med tidigare beslut föreslås det att sammanlagt 92 miljoner euro anvisas anordnare av yrkesutbildning och gymnasieutbildning för verkställandet av utvidgningen av läroplikten och den avgiftsfria utbildningen på andra stadiet. Likaså på basis av tidigare beslut föreslås 16,5 miljoner euro för förberedelserna inför ändringen av dimensioneringen av vårdpersonalen och utbildningen av nya närvårdare och 5 miljoner euro för försöket med att revidera grunderna för bestämmande av utbildningsersättningen för läroavtalsutbildning.

Högskoleundervisning och forskning

Regeringen har som mål att höja antalet högskoleutbildade unga vuxna så nära 50 procent som möjligt fram till 2030. Det föreslås att högskolornas basfinansiering ökas med 152 miljoner euro i linje med med höjningen av kostnadsnivån. För 2024 föreslås 40 miljoner euro för ett pilotförsök med forskarutbildning och 11,7 miljoner euro för att öka antalet nybörjarplatser vid högskolorna.

Som åtgärder för stärka de offentliga finanserna höjs de fastställda maximiavgifterna för universitetens och yrkeshögskolornas öppna utbildningsutbud samt minimibeloppet av terminsavgifterna för studerande från länder utanför EU och EES. På motsvarande sätt minskas den statliga finansieringen av högskolorna. Dessutom minskas den statliga finansieringen av yrkeshögskolorna med 12 miljoner euro från och med 2024 genom en överföring av praktikersättningarna inom social- och hälsovården.

För Finlands Akademi föreslås en fullmakt för forskningsprojekt till ett belopp av sammanlagt 460,2 miljoner euro, vilket är 33 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Av tilläggsfinansieringen riktas 40 miljoner euro till forskningens flaggskepp, 10 miljoner euro till att främja forskningens genomslag och 5 miljoner euro till den nationella forskningsinfrastrukturen.

Studiestöd

För studiestöd föreslås 870 miljoner euro, vilket är ca 120 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Ökningen beror i synnerhet på att betalningarna av borgensansvar för studielån har ökat och utgifterna för stöd för skolresor har preciserats. Indexhöjningen av studiepenningen fryses för 2024—2027 i enlighet med regeringsprogrammet.

Konst och kultur

Genom kultur- och konstpolitiska åtgärder skapas det förutsättningar för kreativitet, välfärd och ekonomisk tillväxt och samhällets hållbarhet stärks.

För projektberedningen och planeringen av Arkitektur- och designmuseet och beredningen och inledandet av museets verksamhet föreslås 0,7 miljoner euro.

Anslaget för kompensationen för kopiering för enskilt bruk kvarstår år 2024 på 2023 års nivå, det vill säga 11 miljoner euro. Ersättningen för utlåningen av e-böcker, som är 1 miljon euro, blir lagstadgad och permanentas.

Staten är i enlighet med tidigare beslut beredd att finansiera projektet Europas Kulturhuvudstad 2026 med högst 20 miljoner euro, varav 2,8 miljoner euro anvisas år 2024.

Idrottsverksamhet

I anslag för idrottsväsendet föreslås 165 miljoner euro, vilket är 10,2 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Motion och elitidrott främjas i enlighet med regeringsprogrammet med särskild uppmärksamhet på stärkande av jämställdhet, likabehandling och ansvarsfullhet. För att främja befolkningens fysiska aktivitet inleder regeringen den förvaltningsövergripande programhelheten Mer motion i Finland, som leds av statsrådet och som syftar till att få den fysiska aktiviteten att öka i alla åldersgrupper.

Ungdomsarbete

För ungdomsarbetet föreslås anslag på 73,7 miljoner euro, vilket är 4 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2023. Förebyggandet av utslagning bland unga genomförs i enlighet med regeringsprogrammet.

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 30)

För jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 2,65 miljarder euro, vilket innebär en minskning med 16,2 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. I anslagen har beaktats de utgiftsanpassningar enligt regeringsprogrammet som riktats till förvaltningsområdet.

Förvaltning och forskning

Anslagen för förvaltning och forskning ökar med 4,1 miljoner euro till 144,6 miljoner euro jämfört med föregående års budget. Ökningen föranleds till största delen av lönejusteringar och av FoU-finansiering inom ramen för programmet REPowerEU.

Utveckling av landsbygden samt jordbruk och livsmedelsekonomi

Största delen av anslagen för utveckling av landsbygden (kapitel 30.10) och jordbruk och livsmedelsekonomi (kapitel 30.20) hänförs till genomförandet av Finlands CAP-plan 2023—2027 i Fastlandsfinland, som inleddes 2023. Anslagen för åtgärderna har budgeterats i enlighet med finansieringsplanen för CAP-planen med beaktande av besparingarna i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering.

Anslagen för utveckling av landsbygden ökar med 40,0 miljoner euro till 484,8 miljoner euro. Ändringen föräns i huvudsak av ändringar i anslagen för stöd- och ersättningssystemen samt av ett ökat behov av räntestöd för näringsverksamheten på landsbygden till följd av stigande räntor. Målet för utvecklingen av landsbygden är att utnyttja landsbygdsområdenas potential och öka livskraften på ett hållbart sätt. Målen stöds bland annat med hjälp av företagsstöd för landsbygden, forsknings- och utvecklingsprojekt och landsbygdsrådgivning.

Anslagen för jordbruk och livsmedelsekonomi minskar med 23,7 miljoner euro till 1,77 miljarder euro jämfört med fjolårets ordinarie budget, vilket i huvudsak föräns av att det anslag av engångsnatur som anvisats för klimatåtgärder på torvåkrar upphör. Med anslagen under kapitlet främjas en hållbar och konkurrenskraftig tillväxt för den affärsverksamhet som bygger på bioekonomi och livsmedel samtidigt som man genom ansvarsfull verksamhet tryggar människors, djurs och växterns hälsa, välbefinnande och säkerhet.

Naturresursekonomi

Anslagen för naturresursekonomi och Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter minskar med 41,5 miljoner euro till 195,8 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. Avdragen föräns i huvudsak av anpassningsåtgärder enligt regeringsprogrammet, minskad finansiering för handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSÖ) och livsmiljöprogrammet Helmi samt av att finansieringen av EU:s plan för återhämtning och resiliens upphör.

Naturresursekonomi omfattar fiskerihushållning, vilthushållning, skogsbruk, vattenhushållning och allmänna naturresursfrågor. Målet för naturresursekonomi är en hållbar vård och ett hållbart nyttjande av förnybara naturresurser samt hantering av riskerna förenade med dem. Med anslagen tryggas försörjningsberedskapen, ersätts användningen av icke-förnybara råvaror och icke-förnybar energi, skapas förutsättningar för konkurrenskraftig företagsverksamhet baserad på ett hållbart nyttjande av naturresurser, sammanjämkas de behov som gäller nyttjande respektive skydd av naturresurser och genereras välbefinnande genom naturens rekreativvärde.

Lantmäteri och registrering av bostadsaktier

Anslagen under kapitlet minskar med 4,8 miljoner euro till 53,0 miljarder euro jämfört med fjolårets ordinarie budget, vilket i huvudsak föräns av finansieringen av bostadsdatasystemet samt lönejusteringar. Arbetsuppgifter och tjänster som hänför sig till jordegendom, aktielägenheter och grundläggande geografisk information bidrar till att trygga ägandet och det nationella garantisystemet och betjänar dessutom det allt mer digitaliserade samhällets informationsbehov. Genom att upprätthålla och utveckla grunden för positionsbestämning säkerställer man att geografisk information kan nyttjas i hela samhället. Omkostnaderna inbegriper utvecklandet av den andra fasen av det bostadsdatasystem som finansieras från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 31)

Under kommunikationsministeriets huvudtitel föreslås ett anslag på sammanlagt 3,6 miljarder euro för 2024, vilket är 172 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023.

Av anslagen under huvudtiteln anvisas 57 % för drift och utveckling av transport- och kommunikationsnäten och 23 % för tjänster inom trafik, transport och kommunikation. För omkostnaderna för ämbetsverken inom förvaltningsområdet och för verksamhetsområdets gemensamma utgifter används 20 % av anslagen.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde strävar efter att skapa bättre förutsättningar för sådan affärsverksamhet som baserar sig på nyttjande och delning av information. Målet är att stärka användarnas förtroende för digitala tjänster samt att öka kunnandet om cybersäkerhet och riskhanteringen i anslutning till cybersäkerheten.

Trafik- och kommunikationsnäten

För transport- och kommunikationsnäten föreslås ett anslag på 2 038 miljoner euro, varav 1 535 miljoner euro är avsett att användas för basunderhåll av transportinfrastrukturen. Inom basunderhållet av transportinfrastrukturen prioriteras de åtgärder som krävs för att garantera den dagliga framkomligheten i transportnätet och för att bromsa ökningen av det eftersatta underhållet och minska underhållsskulden. Ur investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet anvisas ett tillägg på 250 miljoner euro för minskning av det eftersatta underhållet.

För utvecklande av trafikledsnätet föreslås 503,5 miljon euro. Detta innefattar inklusive pågående trafikledsprojekt också livscykelprojekt, anskaffningar av mark- och vattenområden som behövs för nya trafikleder, infrastrukturunderstöd för trafikleder och understöd för enskilda vägar samt understöd för främjande av gång och cykling. Som en anpassningsåtgärd enligt regeringsprogrammet minskas finansieringsnivån för nya trafikledsprojekt med 100 miljoner euro medan understöden för enskilda vägar och understöden för främjande av gång och cykling minskas med 5 miljoner euro. I enlighet med investeringsprogrammet i regeringsprogrammet inleds åtta nya trafikledsprojekt, för vilket det beviljas fullmakter till ett belopp av sammanlagt 237 miljoner euro. Dessutom justeras fullmakten för ett projekt som inletts tidigare med 110 miljoner euro, vilket finansieras med medel inom investeringsprogrammet.

Det föreslås att 15 miljoner euro av finansieringen från Finlands plan för återhämtning och resiliens riktas till utvecklings- och verifieringsfasen för projektet Digirata.

Tjänsterna inom trafik, transport och kommunikation

För tjänsterna inom trafik, transport och kommunikation föreslås sammanlagt 835 miljoner euro. Av detta belopp föreslås det att 89 miljoner euro anvisas för åtgärder för att förbättra konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport och 29,3 miljoner euro för understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation. I anslaget har beaktats ett tillägg på 2 miljoner euro för stöd till fartygsrutterna över Kvarken med anledning av införandet av ett undantag för öar inom handeln med utsläppsrätter för sjötransporter, samt ett tillägg på 300 miljoner euro för att trygga sådan godstrafik till och från Åland som är kritisk med tanke på försörjningsberedskapen. För köp och utvecklande av trafik tjänster och förbindelsefartygstjänster i skärgården föreslås 20,4 miljoner euro, i vilket har beaktats ett tillägg på 2,5 miljoner euro för reparation av bryggor som är nödvändiga med tanke på trafik och transport. För upphandling och utveckling av den offentliga persontrafiken föreslås 102,4 miljoner euro. I anslaget har beaktats en i enlighet med re-

geringsprogrammet genomförd minskning på 13,3 miljoner euro i fråga om klimatbaserade åtgärder samt ett tillägg på 16 miljoner euro för köpta tjänster inom luftfarten.

Kostnaderna för förvaltningen och finansieringen av Rundradion Ab

För omkostnaderna för ämbetsverken inom förvaltningsområdet föreslås sammanlagt 230,5 miljoner euro. Till statens televisions- och radiofond överförs 593,7 miljoner euro i syfte att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 32)

För arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 4,2 miljarder euro, vilket är 306 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Av anslagen under huvudtiteln anvisas 23 % för förvaltning, 39 % för förnyelse och låga koldioxidutsläpp, 24 % för sysselsättning och företagsamhet, 5 % för specialfinansiering till företag och 9 % för integration och internationell kompetens.

Förvaltning

För förvaltningen föreslås anslag på 990 miljoner euro, vilket är 29 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023.

I anslaget för närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader föreslås som en del av avsnittet om REPowerEU i Finlands plan för återhämtning och resiliens ett tilläggsanslag på 2,75 miljoner euro för åtgärder för att påskynda tillståndprocesserna.

Arbets- och näringstjänsterna överförs till kommunerna den 1 januari 2025. De ändringskostnader som reformen av arbets- och näringstjänsterna medför kompenseras till kommunerna till ett belopp av 34 miljoner euro. Dessutom anvisas 9,9 miljoner euro för kostnader för sådana ändringar av informationssystemen som reformen medför och 3,7 miljoner euro för andra ändringskostnader.

I omkostnaderna för Business Finland föreslås ett tillägg på 1,5 miljoner euro för hanteringen av det växande antalet projekt till följd av ökade bevilningsfullmakter för FoU-finansiering.

För den fortsatta utvecklingen av tjänsten Tillstånd och tillsyn föreslås ett anslag på 1,5 miljoner euro som en del av avsnittet om REPowerEU i Finlands plan för återhämtning och resiliens.

För Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s specialunderstöd föreslås en ytterligare fullmakt på 5 miljoner euro för att skaffa och ta i bruk gemensam utrustning i pilotmiljön Kvanttinova för mikroelektronik och kvantteknik samt en ytterligare fullmakt på 5 miljoner euro för att skala upp kvantdatoren till 300 kvantbitar. Dessutom föreslås det att av den finansiering som beviljas inom ramen för REPowerEU anvisas 9 miljoner euro för statsunderstöd till VTT Ab och 0,5 miljoner euro för specialunderstöd som ska användas för ett FoU-projekt för ren energi.

Förnyelse och koldioxidneutralitet

För förnyelse och låga koldioxidutsläpp föreslås anslag på 1,6 miljarder euro, vilket innebär ett tillägg på 182 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. Ökningen av anslagsnivån påverkas särskilt av att kalkylen över produktionsstödet för förnybar energi har ändrats.

I enlighet med målet i lagen om FoU-finansiering höjs den statliga FoU-finansieringen i jämn takt till 1,2 procent av BNP fram till 2030. Det föreslås att fullmakten för stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet höjs till 529 miljoner euro. I beloppet ingår en ökning av fullmakten för FoU-finansiering med 92 miljoner euro 2024. Fullmakten anvisas för sådana företag som förbinder sig att i samarbete med andra företag och forskningsorganisationer öka sina investeringar i mer ambitiös FoU-verksamhet med högre risk som stöder en ren och digital omställning och lösningar på andra samhällsliga utmaningar. Dessutom anvisas fullmakten för tillämpad forskning i sådana forskningsorganisationer som i samarbete med företag utvecklar disruptiva teknologier och olika lösningar på samhällsliga utmaningar samt för stöd till samhällsliga omställningar, såsom ren och digital omställning. För upplåning inom forsknings- och innovationsverksamhet föreslås ett tillägg på 10 miljoner euro som anvisas för FoU-verksamhet.

För den nationella motfinansieringen av EU-projekt vid högskolor och statliga forskningsinstitut föreslås ett anslag på 35 miljoner euro. Genom finansieringen uppmuntras högskolorna och forskningsorganisationerna till att mer aktivt delta i FoU-projekt inom EU.

I fullmakten för energistöd görs ett tillägg på 54,5 miljoner euro för investeringar i ren omställning som en del av avsnittet om REPowerEU i Finlands plan för återhämtning och resiliens. Samtidigt minskas den nationella fullmakten under momentet med 14,1 miljoner euro i enlighet med regeringsprogrammet.

För främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken föreslås en fullmakt på 10 miljoner euro som en del av det investeringsprogram som ingår i regeringsprogrammet.

Sysselsättning och företagsamhet

För anslagen för sysselsättning och företagsamhet föreslås 994 miljoner euro, vilket är 9 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023.

För offentlig arbetskrafts- och företagservice föreslås ett anslag på 189 miljoner euro, vilket är 32 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2022. Anslagsnivån sjunker på grund av att sysselsättningsanslagen sänks med 41 miljoner euro och servicen för utveckling av företagsverksamhet läggs ned.

I förslagsanslaget för EU:s regional- och strukturpolitiska program föreslås ett tillägg på 31 miljoner euro som föranleds av en justering av kalkylen över utbetalningar under programperioden 2014—2020, REACT-EU-finansiering samt preciserade kalkyler för programperioden 2021—2027. Det föreslås att bevillningsfullmakten för programmen ska vara 379 miljoner euro.

Specialfinansiering för företag

För specialfinansiering för företag föreslås anslag på 211 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 8 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2023.

Integration och internationell kompetens

I anslag för integration och internationell kompetens föreslås 389 miljoner euro, vilket är 95 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023.

För statens ersättningar för främjande av integration föreslås 384 miljoner euro, vilket är 97 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Anslagsbehovet ökar med 110 miljoner euro på grund av att personer som får tillfälligt skydd har beviljats hemkommun. Minskningen av flyktingkvoten till 500 personer i enlighet med regeringsprogrammet minskar anslagsbehovet med 2 miljoner euro.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 33)

Som anslagsnivå för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås 16,2 miljarder euro, vilket är ca 134 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Av förvaltningsområdets anslag används ca 34 % för pensionsutgifter, ca 30 % för utjämning av familje- och boendekostnader och för grundläggande utkomststöd, ca 13 % för utkomstskydd för arbetslösa, ca 14 % för sjukförsäkring, ca 2 % för stöd till social- och hälsovården och ca 2 % för understöd för främjande av hälsa och social välfärd. För de övriga kapitlen under huvudtiteln används 0,3—0,9 % var av anslagen under huvudtiteln.

I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering genomförs i fråga om den sociala tryggheten flera reformer som minskar anslagsbehovet och vars nettoeffekt med beaktande av utgifterna för bostadsbidrag och utkomststöd är att anslagen under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel minskar med ca 234 miljoner euro. En sparåtgärd är att indexhöjningarna i de förmåner som är bundna till folkpensionsindex och konsumentpriserna fryses för valperioden, med undantag för utkomststödet, pensionerna, fronttillägget, handikappförmånerna, års-självrisker för läkemedel och underhållsstödet. Övergripande ändringar görs i utkomstskyddet för arbetslösa och det allmänna bostadsbidraget. Systemet med alterneringsledighet och vuxenutbildningsstödet slopas från och med den 1 augusti 2024. I utkomststödet förtydligas beloppet av godtagbara boendeutgifter.

Barnfamiljernas försörjningsnivå ska förbättras genom att barnbidraget för barn under tre år, barnbidragets ensamförsörjartillägg och barnbidraget för familjer med många barn höjs.

Utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

För utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster föreslås 4,8 miljarder euro, vilket är 105 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Tillägget föranleds i huvudsak av ändrade uppskattningar av behovet av grundläggande utkomst-

stöd, av höjningar av barnbidraget och av att Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader har ökat.

Barnfamiljernas ställning stärks genom ett familjepaket som innehåller en höjning av barnbidraget för barn under 3 år med 26 euro, en höjning av barnbidragets ensamförsörjartillägg med 10 euro samt en höjning av barnbidraget för fjärde och femte barnet med 10 euro. Den sammanlagda effekten av dessa är 54 miljoner euro.

Det allmänna bostadsbidraget riktas i fortsättningen till de grupper som behöver stödet mest. Förvärvsinkomstavrdraget slopas ur bostadsbidraget, bostadsbidragets bassjälvriskandel höjs och nivån justeras. Vidare förenhetligas kommungrupperna i fråga om bostadsbidraget. Allmänt bostadsbidrag ska i fortsättningen inte beviljas för ägarbostäder. Dessutom fryses indexhöjningarna av det allmänna bostadsbidraget och underhållsstödet.

Förtydligandet av beloppet av godtagbara boendeutgifter inom utkomststödet minskar anslagsbehovet med 7 miljoner euro.

För Folkpensionsanstaltens omkostnader föreslås sammanlagt 519,8 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 6,7 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. I omkostnaderna har man utöver de ökade pensionsutgifterna och ändringen av inkomstnivån även beaktat kostnaderna för utvecklingen av förmåns- och ärendetjänsterna.

Sysselsättningen

För utkomstskyddet för arbetslösa föreslås 2,2 miljarder euro, vilket är 187 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2023. Minskningen föranleds av effekterna av de reformer som ingår i regeringsprogrammet.

När det gäller utkomstskyddet för arbetslösa upphör systemet med alterneringsledighet och vuxenutbildningsstödet från och med den 1 augusti 2024. Från ingången av 2024 ändras självriskdagarna inom utkomstskyddet för arbetslösa från 5 till 7 dagar och periodiseringen av semesterersättningarna återinförs. Utkomstskyddets skyddade belopp och barnförhöjningarna inom utkomstskyddet för arbetslösa slopas från och med den 1 april 2024. Förlängningen av arbetsvillkoret till 12 månader och det inkomstbaserade arbetsvillkoret träder i kraft den 1 januari 2024, men de ska tillämpas först från och med den 1 september 2024. Dessutom genomförs en indexfrysning av arbetslöshetsförmånerna. Dessa åtgärder beräknas tillsammans minska statens utgifter för utkomstskyddet för arbetslösa med 170 miljoner euro.

Socialförsäkringsavgifter

Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

	2021	2022	2023	2024
Arbetsgivare:				
<i>Sjukförsäkring</i>				
Alla arbetsgivare	1,53	1,34	1,53	1,15

Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

	2021	2022	2023	2024
<i>Arbetslöshetsförsäkring</i> ¹⁾				
lägre premie	0,45	0,50	0,52	0,27
högre premie	1,70	2,05	2,03	1,09
<i>Arbetspensionsförsäkring</i>				
Arbetsgivarnas genomsnittliga ArPL-avgift	16,90	17,40	17,40	17,40
De försäkrade:				
<i>Sjukförsäkring</i>				
<i>Sjukvårdsförsäkring</i>				
— <i>Sjukvårdspremie</i>				
Förmånstagare (pensioner och inkomster av förmåner)	1,65	1,50	1,57	1,52
Löntagare och företagare	0,68	0,53	0,60	0,55
<i>Arbetsinkomstförsäkring</i>				
— <i>Dagpenningsspremie</i>				
Löntagarna	1,36	1,17	1,41	1,01
av årsinkomster under 16 519 euro	0,00	0,00	0,00	0,00
Företagare	1,55	1,31	1,54	1,23
av årsinkomster under 16 519 euro	0,19	0,14	0,19	0,22
<i>Arbetslöshetsförsäkring</i>	1,43	1,51	1,54	0,79
<i>Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år</i>	7,15	7,15	7,15	7,15
<i>personer över 53 år</i>	8,65	8,65	8,65	8,65
Företagare och lantbruksföretagare:				
<i>Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år</i>	24,1	24,1	24,1	24,1
<i>personer över 53 år</i>	25,6	25,6	25,6	25,6

¹⁾ Arbetsgivares lägre premie betalas upp till en viss gräns av lönesumman. År 2023 är gränsen 2 251 500 euro och 2024 är den 2 337 000 euro (obekräftat). För den lönesumma som överstiger detta betalas den högre premien.

Sjukförsäkring

För sjukförsäkringen föreslås ett anslag på 2,3 miljarder euro, vilket är 23 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Ökningen föranleds i huvudsak av reformer i enlighet med regeringsprogrammet.

Det föreslås att FPA-ersättningen för läkares mottagningsarvoden höjs från ingången av 2024, vilket ökar anslagsbehovet med 65,3 miljoner euro. Rehabiliteringen av och rehabiliteringstjänsterna för neuropsykologiska störningar hos barn och unga förbättras genom FPA:s behovsprövade rehabilitering inom ramen för ett tidsbegränsat program, för vilket det föreslås 16,75 miljoner euro.

Från ingången av 2024 görs det en permanent nivåförändring i årssjälvrisker för läkemedelskostnader. Då slopas permanent den indexhöjning av årssjälvrisker (ca 7,8 %) som inte gjordes vid ingången av 2023. Ändringen ökar statens utgifter med 11 miljoner euro.

Som en sparåtgärd sänks beloppet av rehabiliteringspenning under yrkesinriktad rehabilitering till samma nivå som den sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som beviljas rehabiliteringsklienter. Dessutom sänks minimibeloppet av rehabiliteringspenningen för unga och rehabiliteringspenningen för yrkesinriktad rehabilitering till rehabiliteringspenningens miniminivå. I de statsfinansierade dagpenningarna enligt sjukförsäkringslagen görs en indexfrysning. Den samlade effekten av dessa åtgärder är en minskning på 55,5 miljoner euro.

I anslagsnivån för sjukförsäkringen har beaktats 10 miljoner euro för utgifter som föranleds av ändringen av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård.

Pensioner

För pensioner föreslås 5,5 miljarder euro, vilket är 259 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Pensionsutgifterna ökar särskilt i fråga om folkpensionerna och lantbruksföretagarnas pensioner.

Indexhöjningarna av bostadsbidraget för pensionstagare fryses.

Förändringar i index samt lönekoeficienten

	2021	2022	2023	2024
Arbetspensionsindex	2 631	2 691	2 874	3 032
Folkpensionsindex	1 639	1 674	1 805	1 906
Konsumentprisindex, %	2,2	7,1	5,5	2,2
Lönekoeficient	1,465	1,501	1,558	1,645

Veteranerna

I stöd till veteranerna föreslås 133,7 miljoner euro, vilket är ca 25 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2023. Minskningen av anslagsnivån beror på att antalet veteraner har minskat. Av anslagen föreslås 42,6 miljoner euro bli anvisade för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst och driftskostnader för inrättningar för krigsinvalida, 3,9 miljoner euro bli anvisade för fronttillägg och 85 miljoner euro bli anvisade för rehabilitering av frontveteraner och tjänster som tillhandahålls i hemmet för frontveteraner. För rehabilitering för makar till dem som blivit invalida på grund av olycksfall i militärtjänst, för rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig och för frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontsoldater föreslås sammanlagt 1,5 miljoner euro och som statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget 0,7 miljoner euro.

Stödjande av social- och hälsovården

För att stödja servicestrukturen inom den social- och hälsovård som välfärdsområdena ordnar föreslås ett anslag på 361 miljoner euro under social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Detta är ca 67 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2023.

För finansieringen av EU:s plan för återhämtning och resiliens föreslås 43 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 75 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. Av anslaget anvisas 38 miljoner euro för att avveckla vård-, rehabiliterings- och serviceskulden inom social- och hälsovården och förkorta väntetiderna för vård. Det föreslås dessutom att det från den finansieringen ska riktas 5 miljoner euro till tjänster som stöder arbetsförmågan och till åtgärder som stärker den psykiska hälsan och arbetsförmågan.

De åtgärder som påverkar välfärdsområdenas verksamhet och den finansiering som anvisas för dem beskrivs närmare i kapitel 9 i den allmänna motiveringen, där välfärdsområdenas ekonomi behandlas. Välfärdsområdenas ekonomi.

För den studerandehälsovård som tillhandahålls av Studenternas hälsovårdsstiftelse föreslås statlig finansiering på 68,7 miljoner euro. I anslaget har beaktats 0,3 miljoner euro i anslutning till vårdgarantin och 2 miljoner euro som föranleds av den höjda kostnadsnivån samt som avdrag beaktats 1,1 miljoner euro, eftersom Studenternas hälsovårdsstiftelses hälsovårdstjänster omfattas av EU-samordningsförordningen. Av anslaget är 1 miljon euro ett tidsbundet understöd som anvisas för stödjande av mentalvårdstjänster för studerande.

För tillhandahållande av läkar- och sjukvårdshelikoptrarnas flygverksamhet föreslås 47,5 miljoner euro i statsunderstöd till FinnHEMS Oy. I anslaget föreslås ett tillägg på 10,9 miljoner euro, varav 6,4 miljoner euro föranleds av ökade kostnader för byggande av Birkala bas, 2,8 miljoner euro av ökade operativa kostnader och kostnader för tagande i bruk avseende Kouvola bas och 1,7 miljoner euro av effekterna av inflationen på kostnaderna för flygverksamhet och förvaltningsverksamhet.

För finansieringen av skyddshemsverksamheten föreslås 26,6 miljoner euro, i vilket belopp har beaktats 2 miljon euro som ett tillägg som föranleds av den höjda kostnadsnivån. För medling i brottmål och vissa tvistemål föreslås 7,1 miljoner euro. För verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området föreslås ca 2,3 miljoner euro.

Hälsa och funktionsförmåga främjas

För åtgärder som främjar hälsan och funktionsförmågan föreslås ca 59 miljoner euro, vilket är 18,8 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. I anslaget för anskaffning av vacciner föreslås ett tillägg på sammanlagt 4,4 miljoner euro för att skapa beredskap för höjda vaccinpriser. Som ett led i investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet föreslås ett anslag på 6,5 miljoner euro för stödjande av äldre personers funktionsförmåga, möjligheter att klara sig hemma och närstående vårdare. Dessutom föreslås 3,2 miljoner euro för särskild omsorg som gäller unga.

Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare

För avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare föreslås sammanlagt 129,3 miljoner euro, vilket är 2,6 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Projektet Ta hand om bonden fortsätter under de kommande åren i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering.

Inrättningar och ämbetsverk

I omkostnaderna för ämbetsverken och inrättningarna inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde har bland annat beaktats 0,6 miljoner euro för Institutet för hälsa och välfärd för det nationella införandet av diagnosklassificeringen ICD-11 och 0,4 miljoner euro för bekämpning av fågelinfluensaepidemin. För Strålsäkerhetscentralen föreslås sammanlagt 1,65 miljoner euro för beredningen av en totalreform av kärnenergilagen och för förberedelser inför ett säkert ibruktagande av små modulära reaktorer (SMR).

Understöd för främjande av hälsa och social välfärd

För understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd föreslås 383,6 miljoner euro, vilket är ca 10 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Av de outdelade vinstmedlen i balansräkningen utdelas under perioden 2024—2026 varje år 25,8 miljoner euro.

Annat

Inom den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården fortsätter bland annat utvecklingen av Kanta-tjänsterna och reformen av informationsproduktionen. Under momentet föreslås ett anslag på 31,8 miljoner euro, vilket innefattar 4 miljoner euro för digitaliseringsprogrammet för social- och hälsovården.

För utveckling av effektiviteten för servicesystemet inom social- och hälsovården föreslås 8 miljoner euro.

För att permanenta stödet för mathjälp via organisationer, föreningar och församlingar föreslås ett anslag på 3,0 miljoner euro.

I enlighet med målen i lagen om finansiering av statens forsknings- och utvecklingsverksamhet ökas FoU-finansieringen inom förvaltningsområdet. I finansieringen föreslås en nivåförhöjning på 5 miljoner euro som riktas till hälso- och sjukvårdsenheternas forskning på universitetsnivå samt till forskning på universitetsnivå inom socialt arbete.

Miljöministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 35)

För miljöministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 241 miljoner euro, vilket är 116 miljoner, dvs. 32 %, mindre än i den ordinarie budgeten för 2023. Av anslagen under huvudtiteln används 35 % för miljöförvaltningens omkostnader, 54 % för miljö- och naturvård och 11 % för samhällen, byggande och boende. Dessutom beräknas ett belopp på 251 miljoner

euro ur Statens bostadsfond bli använt för räntestöd för räntestödslån samt för understöd. Vidare görs i statsbudgeten en extra intäktsföring på 500 miljoner euro från Statens bostadsfond för finansieringen av det investeringsprogram som fastställs i regeringsprogrammet.

I anslagen under förvaltningsområdet föreslås ett tillägg på sammanlagt 8,9 miljoner euro som en del av finansieringen inom ramen för REPowerEU. Merparten av anslaget avses bli använt för ett forskningsprojekt inom stödsystemet för kunskapsbaserat beslutsfattande. Dessutom ska anslaget användas för att utveckla miljötillståndsprocessen och göra den smidigare.

Miljö- och naturvård

Åtgärderna för att hejda förlusten av biologisk mångfald fortsätter. Nätverket av naturskyddsområden förbättras genom ett fortsatt genomförande av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland METSO och livsmiljöprogrammet Helmi. För Helmi-programmet anvisas sammanlagt minst 23,3 miljoner euro. För förvärv av och ersättningar för skogsområden som överensstämmer med METSO-handlingsplanen och gamla skogar i naturtillstånd i Norra Finland reserveras preliminärt 23 miljoner euro. Genomförandet av Finlands strategi och handlingsprogram för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden, vilka utarbetas på basis av FN:s konvention om biologisk mångfald och EU:s strategi för biologisk mångfald, inleds.

Programmet för effektiviserat vattenskydd och Skärgårdshavsprogrammet fortsätter. Genom vatten- och havsvårdsåtgärderna minskas trycket på vattenmiljöns och den marina miljöns tillstånd i form av exempelvis näringsbelastning, utsläpp av skadliga ämnen och avrinning och i fråga om havet dessutom nedskräpning och undervattensbuller. Genom åtgärderna främjas också skyddet av grundvattnet och mångfalden i vatten- och havsnaturen. För åtgärderna föreslås sammanlagt uppskattningsvis 11,8 miljoner euro, vilket omfattar en anslagsökning på 6 miljoner euro i enlighet med regeringsprogrammet. Saneringen av förorenade markområden främjas.

Behandlingen av miljötillstånd och miljörelaterade bedömningar effektiviseras. Målet är att de miljörelaterade tillstånds- och bedömningsprocesserna i samband med investeringsprojekt ska löpa smidigt utan att det ges avkall på den höga nivån inom miljöskyddet. Cirkulär ekonomi ska utgöra grunden för Finlands ekonomi. För genomförandet av det nationella programmet för främjande av cirkulär ekonomi föreslås 1 miljon euro.

Den uppdaterade klimatlagen har en starkare styreffekt. Genomförandet av den klimatpolitiska plan på medellång sikt (KAISU) som utgör ett krav enligt klimatlagen framskrider. Rapporter om fullföljandet av målen för Finlands klimatpolitik och om åtgärderna lämnas till riksdagen i enlighet med klimatlagen. I enlighet med regeringsprogrammet slopas skyldigheten att utarbeta kommunala klimatplaner. Detta medför en besparing på sammanlagt ca 2,8 miljoner euro.

Som helhet minskar den finansiering som riktas till miljö- och naturvården med 66 miljoner euro, dvs. med 34 %, jämfört med 2023. Anslaget minskar i synnerhet på grund av att tillägg som avsetts vara tidsbegränsade har upphört (exempelvis finansiering av naturvård samt återvinning av näringsämnen som en del av höjandet av försörjningsberedskapen).

Samhällen, byggande och boende

Det föreslås att fullmakterna för det räntestöd för statligt understödd social bostadsproduktion som beviljas med medel ur Statens bostadsfond ska uppgå till 1 500 miljoner euro. Dessutom föreslås borgenslånefullmakter till ett belopp av 285 miljoner euro och fullmakter för statsborgen för bostadsaktiebolags ombyggnadslån till ett belopp av 100 miljoner euro. Största delen av den statligt understödda bostadsproduktionen riktas till de stora stadsregionerna. I investeringsunderstöden för grupper med särskilda behov görs en besparing på 27 miljoner euro, varefter det för byggande och reparation av bostäder för grupper med särskilda behov utöver en fullmakt för räntestödslån föreslås ett understödsanslag på 63 miljoner euro. Understöden riktas primärt till främjande av bostadsproduktion för de svagaste grupperna. För reparationsunderstöd föreslås efter den besparing på 5 miljoner euro som anges i regeringsprogrammet ett anslag på 9,6 miljoner euro. Anslaget riktas i huvudsak till stöd för installation av hissar i efterhand och till stöd för reparation av bostäder för äldre och för personer med funktionsnedsättning. För boenderådgivning reserveras 2,3 miljoner euro, i vilket belopp ingår en besparing på 2 miljoner euro i enlighet med regeringsprogrammet.

Kommuner och landskapsförbund beviljas understöd på högst 3,7 miljoner euro för kostnader för ändringar som föranleds av sådana nya förpliktelser enligt lagen om datasystemet för den byggda miljön och bygglagen som främjar hanteringen av digitala data.

Som helhet minskar den finansiering som inom budgetekonomin riktas till samhällen, byggande och boende med ca 61 miljoner euro, dvs. med 70 %, jämfört med 2023. Utöver av besparingar enligt regeringsprogrammet föranleds minskningen av anslaget i synnerhet av att sådana tillägg har upphört som avsetts vara tidsbegränsade, exempelvis det understöd för att avstå från olje- och gasuppvärmning av bostadshus som beviljats hushållen.

Anslagen enligt ekonomisk art

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2022—2024¹⁾

Kod	Utgiftsart	År 2022	År 2023	År 2024	Förändring 2023—2024	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
01-14	Omkostnader	7 988	7 720	8 418	698	9
15-17	Pensioner	4 982	5 379	5 611	232	4
18-19	Anskaffning av försvarsmateriel	1 620	2 986	3 026	40	1
20-28	Övriga konsumtionsutgifter	2 682	2 405	2 626	220	9
29	Mervärdesskatteutgifter	1 421	1 950	1 826	-125	-6
01-29	Konsumtionsutgifter	18 693	20 441	21 506	1 065	5
30-39	Statsbidrag till kommuner, samkommuner och välfärdsområden m.fl.	16 205	27 687	31 441	3 754	14
40-49	Statsbidrag till näringslivet	3 655	3 893	4 243	350	9

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2022—2024¹⁾

50-59	Statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	13 505	14 101	14 350	249	2
60	Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och folkpensionsanstalten	6 899	7 267	7 485	218	3
61-65	EU:s strukturfondsfinansiering, finansieringen från andra EU:s fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet	1 246	1 436	1 437	2	0
66-69	Överföringar till EU och utlandet	3 588	3 427	3 236	-191	-6
30-69	Överföringsutgifter	45 098	57 810	62 192	4 382	8
70-73	Anskaffning av inventarier	17	331	186	-145	-44
74-75	Husbyggen	32	41	45	4	9
76	Jordområden, byggnader och fastigheter	17	35	35	0	0
77-79	Jord- och vattenbyggen	541	523	436	-87	-17
70-79	<i>Realinvesteringar</i>	607	930	702	-228	-25
80-86	Lån som beviljas av statens medel	10 122	157	144	-13	-9
87-89	Övriga finansinvesteringar	847	393	98	-295	-75
80-89	<i>Lån och övriga finansinvesteringar</i>	10 969	550	242	-308	-56
70-89	Investeringsutgifter	11 576	1 480	944	-536	-36
90-92	Räntor på statsskulden	823	1 513	3 155	1 642	109
93-94	Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering ²⁾	0	0	0	0	—
95-99	Övriga och icke specificerade utgifter	71	96	82	-14	-15
90-99	Övriga utgifter	894	1 609	3 237	1 628	101
	Sammanlagt	76 261	81 340	87 879	6 539	8

¹⁾ Utgifterna har samlats i grupper enligt sin ekonomisk art på basis av momentets nummerkod. Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

²⁾ Utgifter för skuldhantering beaktas under momentet Nettoupplåning och skuldhantering (15.03.01), om budgeten uppvisar ett underskott.

5.3. Forsknings-, utvecklings- och innovationspolitiken**Statens FoU-finansiering som helhet**

Lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2024—2030 trädde i kraft vid ingången av 2023. Enligt lagen ökar det totala beloppet för fullmakterna och anslagen för forsknings- och utvecklingsverksamhet i budgeten så att det år 2030 motsvarar 1,2 % i förhållande till BNP. Enligt finansministeriets senaste ekonomiska prognos innebär detta att den statliga finansieringen av forsknings- och utvecklingsverksamhet borde vara ca 4,3 miljarder euro år 2030. Detta innebär en ökning på ca 2,0 miljarder euro jämfört med det totala beloppet av FoU-

finansieringen enligt budgeten för 2023. I statsbudgeten behöver FoU-finansieringen således höjas med ca 280 miljoner euro per år jämfört med utgångsnivån 2023. Kalkylen grundar sig på en uppskattning av BNP till gängse pris 2030, som uppgår till 360 miljarder euro.

Regeringen föreslår för finansieringen av forsknings- och utvecklingsverksamheten (FoU-finansieringen) enligt statsbudgeten sammanlagt ca 2,6 miljarder euro 2024. Detta innebär en ökning på ca 280 miljoner euro jämfört med den totala summa som budgeterats för 2023. Utifrån tidigare beslut beräknas statens FoU-finansiering uppgå till ca 2,4 miljarder euro 2024. För att det lagstadgade finansieringsbeloppet ska nå 2024 bör FoU-finansieringen ökas med 264 miljoner euro.

Nivån på FoU-finansieringen under ramåren enligt finansieringslagen

	2023 SC:s preliminära data	2024	2025	2026	2027
Nivå enligt finansieringslagen, md euro	2,35	2,63	2,91	3,19	3,47
Finansiering som beslutats tidigare, md euro		2,37	2,42	2,45	2,50
Beslut som gäller budgetprop. 2024, md euro		0,26	0,33	0,35	0,27
Finansiering som beslutas senare, md euro			0,16	0,39	0,70

Statens FoU-finansiering i förhållande till BNP (FoU-finansieringens intensitet) beräknas 2024 vara 0,91 %, vilket innefattar ökningen enligt finansieringslagen. År 2023 beräknas intensiteten för den statliga FoU-finansieringen vara 0,84 %. Kalkylen över statens FoU-finansiering kan komma att uppdateras senare när den finansiering som föreslås under de olika momenten preciseras.

Utöver direkt FoU-finansiering understöds i Finland FoU-verksamhet också genom beskattningen. För perioden 2021—2027 gäller ett extra skatteavdrag för forskningssamarbete. År 2023 infördes dessutom genom en lagmotion ett kombinerat avdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet. Det extra skatteavdraget för forskningssamarbete beräknas minska statens skatteinkomster för skatteåret 2024 med ca 9 miljoner euro. Beräknat utifrån den statiska bedömning av konsekvenserna som ingick i lagmotionen skulle det kombinerade avdraget minska statens skatteinkomster med sammanlagt ca 61 miljoner euro för skatteåret 2023 och med ca 80 miljoner euro i fråga om skatteåret 2024. Det kan dock antas att företagen kommer att införa det kombinerade avdraget gradvis. Därför kommer effekterna på skatteintäkterna under de första åren att vara mindre än vad som uppskattats ovan.

Centrala riktlinjer för FoUI-politiken

Politikåtgärderna styrs av regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering och de riktlinjer för inriktningen av forsknings- och utvecklingsfinansieringen som den parlamentariska arbetsgruppen för forskning, utveckling och innovation (FoUI-arbetsgruppen) tog fram våren 2023.

Statsminister Orpos regeringen har förbundit sig till det nationella målet att Finlands utgifter för forskning och utveckling (FoU-utgifterna) senast 2030 ska ha ökat till fyra procent i förhållande

till BNP. I enlighet med det nationella målet och den gällande FoU-finansieringslagen kommer statens FoU-finansiering att utökas till 1,2 procent i förhållande till BNP fram till 2030, under förutsättning att den privata sektorns insatser ökar till 2,67 procent av BNP. Fördelningen av den statliga FoU-finansieringen måste genomföras så att de positiva effekter som eftersträvas i fråga om kunnsande, produktivitet och konkurrenskraft uppnås och så att man genom dessa uppnår en sådan långsiktig ekonomisk tillväxt som stärker välfärdssamhällets finansieringsbas. Regeringen utarbetar en åttaårig plan för FoU-finansieringen och andra aspekter av FoUI-politiken.

Utöver FoU-finansiering tar den parlamentariska FoUI-arbetsgruppen fram olika sätt att stärka ledningen av FoUI-systemet, öka kunnsandet och tillgången till FoU-arbetskraft och förbättra samarbetet. Dessutom tar arbetsgruppen fram riktlinjer för nationella strategiska val, utvärdering FoU-finansieringens genomslag samt åtgärder för att skapa en forsknings- och innovationsvänlig verksamhetsmiljö.

År 2024 föreslås tilläggsfinansiering särskilt för ett pilotförsök med forskarutbildning, för stöd för företagets FoU-verksamhet, för fullmakten för Finlands Akademis forskningsprojekt och för nationell motfinansiering av EU-projekt.

Tillägg till FoU-finansieringen (budgetprop. 2024 och planen för de offentliga finanserna 2024—2027)

	2024	2025	2026	2027
Permanenta höjningar av finansieringen (mn euro)				
Fullmakt för stöd som Business Finland beviljar för FoU-verksamhet	92	92	92	92
Fullmakt för lån som Business Finland beviljar för FoU-verksamhet	10	10	10	10
Nationell motfinansiering av EU-projekt till högskolor och statens forskningsinstitut	35	35	35	35
Fullmakt för Finlands Akademis forskningsprojekt	55	45	45	45
Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete	5	5	5	5
Tidsbunden finansiering (mn euro)				
Pilotförsök med forskarutbildning (2024—2027)	40	86	86	50
VTT, pilotmiljö för mikroelektronik och kvantteknik (2024—2027)	5,3	11,2	45	17,5
VTT, kvantdator (2024—2027)	5	25	25	15
VTT, utveckling av projekt för småskaliga modulära reaktorer (2025—2027)		2,12	2	0,38
REPowerEU, FoU-projekt för ren energi och materialflöden (2024—2026)	16,5	19	4,3	
finansieringsbeslut enligt budgetprop. 2024	264	330	349	270

Förändringen i de centrala statliga forsknings- och utvecklingsfinansieringsposterna (uppskattning), mn euro¹⁾

	2023 budget	2024 budgetprop.	2023—2024 förändring	2023—2024 förändring, %
Universitet ²⁾	726	773	47	6
Yrkeshögskolor	110	115	5	4
Statliga forskningsinstitut	213	259	46	21
— varav VTT	89	118	30	33
— varav LUKE	59	62	3	6
Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete	30	35	5	17
Forskningsorganisationernas forskningsanslag, sammanlagt	1 080	1 182	102	9
Finlands Akademi	517	553	36	7
— varav strategisk forskning	56	56	0	0
Business Finland	721	725	4	1
— varav FoU-finansiering ³⁾	535	558	22	4
Finansieringsorganisationernas FoU-finansiering, sammanlagt	1 052	1 110	58	6
Annat statlig FoU-finansiering	223	343	120	54
— varav motfinansiering av EU-projekt	-	35	-	-
Uppskattning av statens totala FoU-finansiering	2 355	2 635	280	12
Uppskattning av intensiteten för statens FoU-finansiering	0,84 %	0,91 %		

¹⁾ Tabellen, beskriver en uppskattning av beloppet av FoU-finansiering enligt statsbudgeten. I fråga om många aktörer kommer den summa som riktas till sådan FoU-verksamhet som uppfyller de internationella statistiska kriterierna att preciseras först senare. Kalkylen över den totala statliga FoU-finansieringen kan således komma att uppdateras senare. I fråga om finansieringsfullmakterna för Finlands Akademi, den strategiska forskningen och Business Finland har i tabellen beaktats summan av fullmakterna, inte de anslag som de föranleder. På grund av metodologiska förändringar och andra förändringar är siffrorna för FoU-finansieringen för 2023 och 2024 inte direkt jämförbara med uppgifterna från tidigare år.

²⁾ I den statliga finansieringen av universiteten har mervärdesskattekomensationen inte räknats med. Den andel av totalfinansieringen som anvisas för forskning har i denna kalkyl i fråga om 2024 procentuellt sett hållits på samma nivå som det föregående året.

³⁾ Av Business Finlands finansiering riktas en betydande del också till annan FoU-verksamhet än sådan som uppfyller internationella statistiska kriterier.

5.4. Regionutveckling och strukturfonder

Regionutveckling

Regionutvecklingen sköts av staten, kommunerna och landskapsförbunden i egenskap av regionutvecklingsmyndigheter. Målet är att skapa ett tillvägagångssätt för utvecklingen av regionerna som baserar sig på växelverkan mellan myndigheterna och de övriga centrala aktörerna inom regionutvecklingen samt på de olika aktörernas arbetsfördelning och gemensamma mål och som skapar förutsättningar för regionalt inriktad hållbar tillväxt och förnyelse samt välfärd.

Riktlinjerna för regionutvecklingen och de viktigaste åtgärderna fastställs i regeringsprogrammet och i statsrådets beslut om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen. Regionutvecklingsarbetet genomförs med såväl nationella som EU-delfinansierade program och åtgärder. Den nationella regionalpolitiken och genomförandet av EU:s regional- och strukturpolitik samordnas till ett fungerande system.

EU:s regional- och strukturpolitiska fonders verksamhet i Finland och medel i budgetpropositionen för 2024

I strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020", som utarbetats för programperioden 2014—2020, ingår fem prioriterade områden som stöder konkurrenskraft och sysselsättning i synnerhet i små och medelstora företag. Ett genomgående tema är att främja koldioxidsnål ekonomi. Med strukturfondsprogrammet genomförs Europa 2020-strategin och det anknyttande nationella programmet. Finansieringen av strukturfondsprogrammet under programperioden 2014—2020 och genomförandet av projekten upphör vid utgången av 2023, men vissa utbetalningar infaller ännu 2024.

Finlands strukturfondsprogram "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020", som utarbetats för programperioden 2014—2020, har som mål att skapa ny och mångsidig näringslivsstruktur i regionerna och att främja sysselsättningen, förbättra små och medelstora företags tillväxtmöjligheter, öka andelen förnybar energi och förbättra energiprestandan, minska den strukturella arbetslösheten och utveckla arbetslivets kvalitet, nyttiggöra kunskaper och ny kunskap för att stärka konkurrenskraften, säkerställa att det finns kompetent arbetskraft som motsvarar arbetsmarknadens och näringslivets behov, stödja livslångt lärande och främja social integration. Med strukturfondsprogrammet genomförs Europa 2020-strategin och det anknyttande nationella programmet. Finansieringen av strukturfondsprogrammet under programperioden 2014—2020 och genomförandet av projekten upphör vid utgången av 2023, men vissa utbetalningar infaller ännu 2024.

Målet med det regional- och strukturpolitiska programmet "Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027", som utarbetats för programperioden 2021—2027, är främjande av innovationsverksamhet som utgår från näringslivet, förbättrande av tillväxtmöjligheterna för små och medelstora företag, modernisering av verksamheten och utvecklande av affärsmiljön, främjande av energiprestanda och cirkulär ekonomi, främjande av sysselsättningen för arbetssökande, arbetslösa, personer som står utanför arbetskraften och grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, förebyggande av utdragen arbetslöshet, utvecklande av inlärningsmöjligheterna, förbättrande av ställningen för dem som har det sämst ställt på arbetsmarknaden samt stödjande av

de regioner som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar till följd av omställningen till en klimatneutral ekonomi.

Med åtgärder inom Interreg-programmen inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete under programperioden 2021—2027 stöds integrering, utbyte av erfarenheter, innovativa verksamhetssätt samt skapande och stärkande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena. Programmen syftar till att påverka bland annat konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i gränsområdena.

InvestEU-programmet syftar till att stödja Europeiska unionens politiska mål med hjälp av finansierings- och investeringstransaktioner som främjar unionens konkurrenskraft, hållbar ekonomi och tillväxt, samhällsresiliens och social delaktighet, integrering av kapitalmarknaderna samt en starkare inre marknad.

Regional- och strukturpolitikens medel väntas bli intäktsförda i statsbudgeten till ett belopp av sammanlagt 257 miljoner euro 2024. I detta ingår de inkomster som under programperioderna 2014—2020 och 2021—2027 fås från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Fonden för en rättvis omställning samt Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

För 2024 budgeteras nya bevilningsfullmakter för programperioden 2021—2027 på sammanlagt 379 462 000 euro. Beslut om beviljande i fråga om de bevilningsfullmakter för programperioden 2014—2020 som inte använts 2023 får fattas 2024.

Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027 EU:s regional- och strukturpolitiska program (EU-finansieringen och den statliga finansieringen sammanlagt), mn euro

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2021—2027
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	1 369,2
Europeiska socialfonden (ESF)	909,9
Fonden för en rättvis omställning (FRO)	617,3
Interreg-program	51,0
Interreg-program vid de yttre gränserna	22,0
Sammanlagt	2 969,4

6. Hållbar utveckling

Det globala handlingsprogrammet för hållbar utveckling, Agenda 2030, sätter upp gemensamma mål för en hållbar utveckling för alla FN:s medlemsländer. Agenda 2030 syftar till en hållbar utveckling både när det gäller ekonomin, människors välfärd och miljön.

Liksom under tidigare år ingår det även i budgetpropositionen för 2024 i motiveringarna till förvaltningsområdenas huvudtitlar text som gäller främjande av hållbar utveckling och dess kopp-

ling till budgeten inom varje förvaltningsområde (se detaljmotivering/motiveringarna till förvaltningsområdenas huvudtitlar).

Koldioxidneutraliteten och den gröna omställningen främjas av anslagen i budgetpropositionen.

Finland har som en del av Europeiska unionen förbundit sig till Parisavtalet om klimatförändringar. Målet med Finlands klimatlag är att säkerställa att Finland uppnår koldioxidneutralitet senast 2035.

Enligt statsminister Orpos regeringsprogram förbinder sig Finland att genomföra målen i klimatlagen. Visionen är att Finland ska bli en föregångare när det gäller ren energi och koldioxidhandavtryck. Regeringen har förbundit sig till att svara på utsläppsminskningens målen och ta steg mot målet om koldioxidneutralitet och därefter mot negativa koldioxidutsläpp så att den inte genom egna beslut eller politikåtgärder ökar finländarnas vardagliga utgifter eller försämrar näringslivets konkurrenskraft. Förlusten av biologisk mångfald hejdas som ett led i en hållbar ekonomisk politik.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2024 har det i budgetpropositionen lyfts fram anslag som ska främja koldioxidneutralitet och grön omställning. Med dessa anslag främjas bl.a. en välmående miljö och natur och den biologiska mångfalden, minskas utsläppen, främjas bioekonomiska lösningar samt utvecklas Finland i riktning mot ett koldioxidsnålt samhälle. Anslag anvisas särskilt till arbets- och näringsministeriets, jord- och skogsbruksministeriets, kommunikationsministeriets, miljöministeriets och utrikesministeriets förvaltningsområden.

Ur anslag som hör till start- och investeringsbidragen till jordbruket främjas målen om koldioxidneutralitet genom anslag som förbättrar miljöns tillstånd och ökar investeringar som främjar användningen av förnybar energi. Även programmet för utveckling av landsbygden innehåller projekt som hänför sig till miljö och klimat. EU:s förgröningsstöd, miljöersättningar och främjande av ekologisk produktion har stor betydelse för att jordbruket ska utvecklas i en hållbar riktning med avseende på miljön.

Det satsas i betydande grad på produktionsstödet för förnybar energi, så att beroendet av fossila bränslen ska minska. Energistödet utgör en del av den ekonomiska styrning som syftar till att styra energisystemet mot effektivare lösningar som är optimala med tanke på klimatet och miljön.

Genom anskaffning av naturskyddsområden främjas skyddet av skogar samt tryggas den biologiska mångfalden. Den biologiska mångfalden stärks genom att livsmiljöer restaureras, återställs och vårdas. Genom att stödja forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt kan man hitta nya innovativa lösningar bl.a. för utveckling av bioekonomin, för främjande av den cirkulära ekonomin och för ett koldioxidsnålt samhälle. Genom anslagen för utvecklingssamarbete deltar Finland i projekt för främjande av hållbar ekonomisk utveckling och välfärd i utvecklingsländerna och för förebyggande av miljöskador. Målet för dessa projekt är bl.a. att förbättra förutsättningarna för livsmedelstryggheten, tillgången till vatten och energi och en hållbar användning av naturresurser.

Till utveckling av kollektivtrafiktjänster anvisas anslag som möjliggör minskning av persontrafiken och de utsläpp den orsakar särskilt i stadsregionerna.

De anslag för främjande av koldioxidneutralitet som ingår i budgetpropositionen har i fråga om den gröna omställningen grupperats i centrala temahelheter. Utanför sammandraget har man lämnat alla omkostnader, olika understöd till organisationer samt medlemsavgifter.

I budgetpropositionen för 2024 främjas målen om koldioxidneutralitet med sammanlagt ca 2,3 miljarder euro. Detta är ca 20 miljoner mindre än vad som 2023 har föreslagits för motsvarande åtgärder i budgeten inklusive den andra tilläggsbudgetpropositionen. Anslagsnivån sänks av de anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin som ingår i regeringsprogrammet. I slutet av 2023 upphör dessutom den föregående regeringens åtgärder av engångsnatur (t.ex. understöd för avstående från oljeuppvärmning, energiunderstöd, återvinning av näringsämnen som en del av försörjningsberedskapen).

Finansieringen av Finlands återhämtnings- och resiliensplan, av vilken 50 % används för att främja grön omställning, höjer också 2024 nivån på anslagen för att främja koldioxidneutralitet. I synnerhet finansieringen av energistödet i återhämtnings- och resiliensplanen höjer anslagsnivån från och med 2023. Regeringen har beslutat att rikta REPowerEU-medlen till 1) att påskynda miljötillstånden på ett sätt som är förenligt med statens regionförvaltningsreform, 2) FoU-finansiering och pilotprojekt som gäller ren energi och materialflöden samt 3) investeringar i omställningen till ren energi.

REPowerEU är en del av faciliteten för återhämtning och resiliens. Finland har fått 113 miljoner euro i tilläggsfinansiering, vartill det från brexitjusteringsreserven har överförts 14 miljoner euro. Finland förfogar således över totalt 127 miljoner euro.

Anslagen för biologisk mångfald och för vatten- och miljöskydd minskar med 67 miljoner euro jämfört med anslagen för 2023. Detta beror i synnerhet på att den föregående regeringens temporära tillägg upphör vid utgången av 2023.

När det gäller helheten förnybar energi och energieffektivitet ökar anslagen med 362 miljoner euro till energistöd och till följd av att produktionsstöden för förnybar energi ökar.

När det gäller temat den globala dimensionen sänker besparingar enligt regeringsprogrammet från och med 2023 avsevärt anslagen för det egentliga utvecklingssamarbetet och för utvecklingssamarbete i form av lån och finansiella investeringar, och därför minskar anslagen med 152 miljoner euro.

Anslagen för forskning och utveckling minskar med 18 miljoner euro jämfört med det som budgeterats för 2023.

I fråga om trafiken minskar anslagen med 51 miljoner euro jämfört med år 2023 på grund av att den föregående regeringens anslag av engångsnatur upphör vid utgången av 2023 (infrastruktur för laddning av elbilar) och de besparingar som ingår i regeringsprogrammet, till exempel i fråga om det klimatbaserade anslaget för kollektivtrafiken.

Utgifterna för jord- och skogsbruket samt markanvändningssektorn minskar med 94 miljoner euro jämfört med vad som ingår i budgeten för 2023 inklusive den andra tilläggsbudgetspropositionen, på grund av byte av EU-programperiod och tidsmässiga ändringar i samband med detta samt till följd av att tilläggen av engångsnatur upphör.

I anslagen ingår också stöd som kan bedömas vara åtminstone delvis skadliga för miljön. Sådana finns till exempel bland de utgifter som gäller jordbruket. De anslag som ingår i jordbruket har emellertid också verkningar som gynnar miljön, till exempel miljöersättningar för jordbruket. Utöver detta finns det inom transportsektorn direkta stöd som kan anses vara skadliga för miljön.

Ett koldioxidneutralt Finland, centrala åtgärder, mn euro

	2023 BUDGET, TILLÄGGSBUDGET I, TILLÄGGS- BUDGETPROP. II	2024 budgetprop.
Biologisk mångfald samt vatten- och miljöskydd	193,7	126,4
Förnybar energi och energieffektivitet	400,5	762,2
Den globala dimensionen	380,3	228,0
Forskning och utveckling	318,6	300,9
Trafik	306,4	255,3
Jord- och skogsbruk samt markanvändningssektorn	730,6	637,1
Sammanlagt	2 330	2 310

Beskattning och ett koldioxidneutralt Finland

I budgetpropositionen ingår flera skatter som kan anses främja målen om koldioxidneutralitet. Till dessa hör framför allt energiskatterna, fordonsskatten, bilskatten, punktskatten på vissa dryckesförpackningar samt avfallsskatten.

Energiskatter uppbärs på drivmedel, arbetsmaskins-, kraftverks- och uppvärmningsbränslen samt elektricitet. Utöver skatteinkomsterna stärker energiskatterna incitamenten för energieffektivitet, energisparande och produktion av mer utsläppsnål energi. Finland är en föregångare i Europa när det gäller en miljöbaserad skattestruktur, och energibeskattningsnivån är internationellt sett hög. Skatterna på energiprodukter bestäms enligt produkternas energiinnehåll och koldioxidutsläppen under produkternas livscykel. Utöver beskattningen av drivmedel fastställs också bilskattens och fordonsskattens grundskatt på basis av utsläpp och ökar kostnaderna för anskaffning och ägande av bilar med höga utsläpp och sporrar således till utsläppsnål rörlighet. Punktskatten på vissa dryckesförpackningar styr till att införliva dryckesförpackningarna i återvinningssystemet. Även avfallsskatten är en styrande miljöskatt, vars primära mål är att minska behandlingen av avfall på avstjälningsplatser och utöka återvinningen.

De ändringar i miljöskatterna som ingår i budgetpropositionen 2024 är en sänkning av punktskatten på drivmedel, genom vilken man kompenserar den genomsnittliga höjningen av bränslepri- serna under ramperioden till följd av höjningen av distributionsskyldigheten enligt regeringspro- grammet och den minskning av skatteåterbäringen till energiintensiva företag som det beslutades

om redan under den förra regeringsperioden. Dessutom minskar fordonsskatteinkomsterna redan 2024 till följd av sänkt fordonsskatt som hänförs till sådana dagar 2025 för vilka skatten tas ut. Utöver ändringarna i miljöskatten höjs självriskan för resekostnadsavdrag.

Även om energi- och trafikskatter och andra miljöskatter kan anses vara skatter som är förenliga med målen för hållbar utveckling, kan det i dem ingå enskilda beskattningsstrukturer som minskar deras miljöstyrande verkan. Dessutom kan miljöskadliga strukturer finnas också inom annan beskattning.

De avvikelser som ingår i beskattningen kan granskas med hjälp av rapporteringen om skatteutgifterna. Det sedvanliga skattesystemet och de uträkningsmetoder som ligger till grund för skatteutgiftsberäkningarna finns beskrivna på finansministeriets webbplats (www.vm.fi/sv/skattesubvention).

Miljöstyrningen av beskattningen i budgetpropositionen

Skatteutgifterna beskriver avvikelser som skapats i skattestrukturen av många orsaker, och de lämpar sig inte som sådana för granskning av miljöskadliga stöd. Med tanke på miljöstyrningen är det viktigaste att skattestrukturen för olika skatteslag är miljöbaserad och att miljöskatterna är effektiva. Även det sedvanliga skattesystemet för skatteslag kan i sig innehålla betydligt mer betydande drag eller strukturer som sporrar till miljömässigt ogynnsam konsumtion. I fråga om miljöskatter representerar å andra sidan inte heller det miljöbaserade sedvanliga skattesystemet alltid en ur miljösynvinkel optimal struktur. Inom miljöbeskattningen gör en sektorsvis avvikande skattstruktur det möjligt att rikta skatteförhöjningarna i enlighet med var det är möjligt eller motiverat att göra åtstramningar, t.ex. med beaktande av överlappande styrning av utsläppshandeln och risken för koldioxidläckage, vilket genom motsvarande åtstramning av beskattningen kan leda till ett bättre slutresultat ur miljösynvinkel.

Det är svårt att beskriva nivån på och förändringarna i miljöstyrningen i olika skatteslag. Energi-beskattningen är en central del av miljöbeskattningen, även om det också i fråga om andra skatteslag kan finnas behov av att bedöma skattestrukturens miljökonsekvenser. I tabellen nedan presenteras den effektiva energiskattebördan på fossila bränslen inklusive skattefrihet, skattesänkningar och skatteåterbäringar samt den med utsläppshandeln sammanräknade utsläppsstyrningen (i euro per ton koldioxid) vid olika bränsleanvändning. Dessutom beskrivs de ändringar i dem som föranleds av ändringarna i energiskatten i samband med budgetpropositionen. Ett motsvarande presentationssätt används redan inom OECD och i vissa av EU:s medlemsstater. Priset på utsläppsrätten och bränsleförbrukningen har standardiserats så att skillnaden mellan åren uppstår till följd av beslutsbaserade skatteändringar. Såsom framgår av tabellen innehåller budgetpropositionen för 2024 ändringar i utsläppsstyrningen av drivmedel och energiintensiva företag. Som helhet lindras utsläppsstyrningen inom energibeskattningen. Sänkningen av punktskatten på drivmedel minskar utsläppsstyrningen inom trafiken och minskningen av skatteåterbäringen till energiintensiva företag ökar utsläppsstyrningen till energiintensiva företag.

Utsläppsstyrning av bränsleförbrukningen

			2024	2024	2024	2023	
			Effektiv skattenivå €/tCO ₂	UH-pris €/tCO ₂	Samman- lagt €/tCO ₂	Samman- lagt €/tCO ₂	
Andel av bränsleutsläppen 2021							
Trafik och arbetsmaskiner sammanlagt			39 %	208	1	209	223
Motorbensin	Icke-UH	12 %	306		306	323	
Diesel ¹⁾	Icke-UH	19 %	208		208	226	
Naturgas samt bränn- olja för spårtrafik	Icke-UH	0 %	108		108	108	
Arbetsmaskiner exkl. jordbruk	Icke-UH	5 %	105		105	105	
Jordbruksmaskiner	Icke-UH	2 %	66		66	66	
Kommersiell lufttra- fik (inrikes)	UH	1 %	0	90	90	90	
Kommersiell sjöfart (inrikes)	Icke-UH	1 %	0		0	0	
Energiproduktion och uppvärmning av byggnader sammanlagt			61 %	32	72	104	104
Separat värmeproduktion ²⁾	UH	3 %	106	90	196	196	
Separat värmeproduktion ²⁾	Icke-UH	8 %	106		106	106	
Kombinerad produk- tion, värmeandel ²⁾	UH	9 %	66	90	156	156	
Energiintensiva företag ²⁾	UH	1 %	65	90	155	134	
Energiintensiva företag ²⁾	Icke-UH	0 %	80		80	54	
Jordbrukets brännolja för uppvärmning	Icke-UH	0 %	64		64	64	
Torv ³⁾	UH	6 %	7	90	97	97	
Torv ³⁾	Icke-UH	2 %	10		10	10	
Elproduktion, industriell första användning m.m.	UH	29 %	0	90	90	90	

Utsläppsstyrning av bränsleförbrukningen

	2024	2024	2024	2023
Andel av bränsleutsläppen 2021	Effektiv skattenivå €/tCO ₂	UH-pris €/tCO ₂	Sammanlagt €/tCO ₂	Sammanlagt €/tCO ₂
Elproduktion, industriell första användning m.m. Icke-UH	2 %	0	0	0
Sammanlagt	100 %	101	44	145

¹⁾ I fråga om lägre skattesats för diesel ska drivkraftsskatten på personbilar beaktas.

²⁾ Omfattar inte torv.

³⁾ Inkluderar separat värmeproduktion, kombinerad produktion och återbäring till energiintensiva företag.

I fråga om elskatten anges i tabellen nedan fördelningen av elförbrukningen enligt skattenivå.

Energibesättning av elförbrukning

	Andel av elförbrukningen	Skattenivå 2024	Skattenivå 2023
	%	€/MWh	€/MWh
Hushåll, tjänster, vägtrafik	51,5 %	22,53	22,53
Industri, gruvdrift, jordbruk, stora datorhallar, värmepumpar, datorhallar och elpannor som genererar värme till fjärrvärmennätet, värmepumpar av industriell skala osv.	47,6 %	0,63	0,63
Spårtrafiken	0,9 %	0	0
Sammanlagt	100 %	11,89	11,89

De olika användningsområdenas andelar av bränsleutsläppen är riktgivande, eftersom exakta statistikuppgifter om överlappande beskattning och utsläppshandel för närvarande inte finns. Siffrorna i bägge tabellerna baserar sig på en uppskattning av finansministeriets skatteavdelning och antagandena i dem beskrivs närmare på finansministeriets webbplats www.vm.fi/sv/energibesattningen.

Enskilda skatteutgifter och deras belopp beskrivs närmare under inkomstmomenten i budgetpropositionen.

7. Barnbudgetering

Sammanfattande granskning av barnbudgeteringen i budgetpropositionen

I granskningen av barnbudgeteringen beaktas de utgifter (förmåner och tjänster) som direkt hänförs till barnåldersklassen (under 18 år) samt de utgifter (till exempel understöd) med vilka målgruppen för den verksamhet som finansieras är barn. Detta betyder att man i den sammanfat-

tande granskningen av barnbudgeteringen beaktar utgifter (lagstadgade och prövningsbaserade) som direkt hänför sig och riktas till barn under 18 år samt utgifter som tydligt hänför sig till familjer med barn under 18 år. I fråga om vissa tjänster har man beaktat barnåldersklassens andel av målgruppen för tjänsterna. I granskningen inkluderas inte utgifter som indirekt hänför sig till barnåldersklassen, eftersom sådana uppskattade utgifter de facto inte beskriver utgiftsbeslut eller utgiftsförändringar som gäller barn, och det utifrån den kalkylerade granskningen inte går att dra några slutsatser om anslagsnivån för barnåldersklassen.

I granskningen beskrivs välfärdsområdenas statliga finansiering och kommunernas statsandelar endast för 2023 och 2024, eftersom uppgifterna för 2022 på grund av social- och hälsovårdsreformen inte är jämförbara. Under de kommande åren kommer granskningen även i fråga om dessa anslag att omfatta de två föregående budgetåren samt anslaget i den aktuella budgetpropositionen och skillnaden mellan den senaste budgeten och budgetpropositionen.

I budgetpropositionen för 2024 uppgår de anslag som hänför sig direkt till barn eller barnfamiljer med beaktande av de lagstadgade och prövningsbaserade åtgärderna inom de olika huvudtitlarna till sammanlagt ca 10,5 miljarder euro (10,3 miljarder euro 2023). Av detta är ca 2,0 miljarder euro kalkylmässigt beräknat statsandelar för kommunal basservice som hänför sig till barnåldersklassen (2,2 miljarder euro 2023). Den kalkylerade andel av den statliga finansieringen av välfärdsområdena som gäller barnåldersklassen är ca 4,1 miljarder euro (3,7 miljarder euro 2023).

En del av anslagen för hela barnåldersklassen kan beräknas hänföra sig till förebyggande av marginalisering av barn och unga. Sådana anslag uppgår i budgetpropositionen för 2024 till ca 420 miljoner euro (310 miljoner euro 2023).

Budgetanslag för barn och barnfamiljer

Anslagen för tjänster för barnåldersklassen i budgetpropositionen för 2024 är nästan i sin helhet anslag för fostran och undervisning samt social- och hälsovårdstjänster. En del av finansieringen av kultur och konst, uppsökande ungdomsarbete och ungdomsverkstadsverksamhet samt ungdomsarbete och organisationsverksamhet inom motion och idrott riktas dessutom till barnåldersklassen. De ersättningar som betalas till kommunerna och välfärdsområdena för mottagande av flyktingar och främjande av integrationen inbegriper kostnader som hänför sig till främjande av integrationen av barn. Finansieringen av förmåner är i första hand inkomstöverföring i anslutning till social trygghet.

En betydande del av den statliga finansieringen av tjänster och förmåner för barnåldersklassen bestäms utifrån andra än åldersklassspecifika faktorer. Därför baserar sig anslagen i tabellen nedan delvis på uppskattningar bl.a. utifrån antalet deltagare per åldersklass i den tjänst eller förmån som finansieras eller utifrån målgruppen för tjänsten. Det är bra att notera att man vid sidan av granskningen av de totala beloppen bör lyfta fram en individuell granskning (euro/barn) för att säkerställa en korrekt tolkning av barnbudgeteringen. Barnåldersklassens andel av befolkningen minskar hela tiden och en fokusering på de totala beloppen möjliggör därför inte en lämplig tidsmässig jämförelse. I budgetpropositionen för 2024 kan granskningen av euro/barn beskrivas endast för 2023 och 2024, eftersom siffrorna för 2022 inte är jämförbara.

Den statliga finansieringen av barnåldersklassen består av tjänster och inkomstöverföringar. De viktigaste tjänsterna är basservicen inom småbarnspedagogiken, inom den grundläggande utbildningen och inom social- och hälsovården, för vilka den statliga finansieringen är en del av statsandelen för kommunal basservice samt den statliga finansieringen av välfärdsområdena under finansministeriets huvudtitel. Dessutom är en del av finansieringen av den grundläggande utbildningen finansiering av sådan verksamhet som inte kan riktas enligt den invånarspecifika finansieringen, och denna finns under undervisnings- och kulturministeriets huvudtitel. Sådana är bl.a. finansieringen av den grundläggande utbildningen för personer med funktionsnedsättning, av påbyggnadsundervisningen inom den grundläggande utbildningen och av den förberedande undervisningen. Barnåldersklassens andel av finansieringen för utbildning på andra stadiet beräknas vara 39 %. De viktigaste tjänsterna inom kultur och ungdomsarbete som hänför sig till barn är statsandelarna för kommunernas ungdomsväsende och grundläggande konstundervisning samt understöden för barnkultur.

Budgetpropositionen innehåller inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde flera åtgärder för 2024 som gäller barn och unga. I enlighet med regeringsprogrammet införs fast jämställdhetsfinansiering av småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och för det föreslås det att 65,2 miljoner euro delas ut i understöd 2024, eftersom en högklassig småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning främjar förutsättningarna för inläring och utbildningsmässig jämlikhet. För 2024 föreslås 10 miljoner euro för utveckling och införande av ett tydligt och sömlöst stödsystem för lärande som sträcker sig från övergångsskedet till avläggande av examen på andra stadiet. Målet är att göra utbildningsvalen i övergångsskedet smidigare, minska avbrytande av utbildning, förbättra de studerandes förutsättningar att avlägga examen och stärka de studerandes välbefinnande. För att främja befolkningens fysiska aktivitet inleder regeringen den förvaltningsövergripande programhelheten Mer motion i Finland som leds av statsrådet och som syftar till att få den fysiska aktiviteten att öka i alla åldersgrupper. Utslagning bland unga förebyggs i enlighet med regeringsprogrammet.

De viktigaste inkomstöverföringarna i barnåldersklassen är barnbidrag, bostadsbidrag och utkomststöd som finns under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel. De största delarna i den prövningsbaserade finansieringen för barnåldersklassen utgörs av understöd från social- och hälsoorganisationernas understödscentral (Stea) till organisationer och projekt som fokuserar på barn och unga. I den prövningsbaserade andelen ingår dessutom åtgärder som främjar barnfamiljernas välfärd och förebygger och avhjälpas problem samt barnstrategin.

Budgetpropositionen innehåller inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde flera åtgärder för 2024 som gäller barn och barnfamiljer. Barnfamiljernas ställning stärks genom ett familjepaket som innehåller en höjning av barnbidraget för barn under 3 år med 26 euro, en höjning av barnbidragets ensamförsörjartillägg med 10 euro samt en höjning av barnbidraget för fjärde och femte barnet med 10 euro. Den sammanlagda effekten av dessa är 54 miljoner euro. Rehabiliteringen och rehabiliteringstjänsterna för neuropsykologiska störningar hos barn och unga förbättras genom FPA:s behovsprövade rehabilitering inom ramen för ett tidsbegränsat program, för vilket det föreslås ca 17 miljoner euro.

Däremot föreslås det att barnförhöjningarna inom utkomstskyddet för arbetslösa slopas från och med den 1 april 2024. Dessutom riktas flera andra åtgärder mot utkomstskyddet för arbetslösa i

syfte att öka sysselsättningen med ca 20 000 personer och avsevärt stärka den offentliga ekonomin. Under 2024 slopas också det förvärvsinkomstavgift på 300 euro som är förenat med det allmänna bostadsbidraget, och bassjälvrisk för det allmänna bostadsbidraget höjs och nivån på bostadsbidraget justeras. Även i utkomststödets grunddel införs en självrisk på fem procent av det behövliga beloppet av klientens boendeutgifter. Ändringarna beräknas medföra besparingar på 360 miljoner euro i de offentliga finanserna, av vilket en del också gäller barnfamiljer. Dessutom görs inga indexhöjningar av förmåner som är bundna till folkpensions- och konsumentprisindex (exklusive utkomststöd, underhållsstöd, pensioner och handikappförmåner).

Utgifter som i mindre utsträckning direkt hänför sig till barn finns också under arbets- och näringsministeriets och utrikesministeriets huvudtitlar i synnerhet när det gäller integrationsersättningar och utvecklingssamarbete. Kommunerna och välfärdsområdena ersätts på basis av både kalkylerade och faktiska kostnader för mottagning av barn som omfattas av ersättningarna enligt integrationslagen och för ordnande av integrationsfrämjande tjänster. Av de asylsökande som fått uppehållstillstånd beräknas 20 % vara barn och av kvotflyktingarna 50 %. För ett barn under 7 år betalas kommunerna och välfärdsområdena en kalkylerad ersättning på 6 845 euro per år och för ett barn som fyllt 7 år 2 300 euro per år. Dessutom ersätts enligt de faktiska kostnaderna bland annat särskilda kostnader för social- och hälsovården (inkl. barnskyddet) samt kostnader för ordnande av vård och omsorg för barn och unga som vistas i landet utan vårdnadshavare.

På grund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina har ukrainska barn och familjer ansökt om tillfälligt skydd i Finland 2022—2023 och det beräknas att det också kommer nya ansökningar om tillfälligt skydd 2024. År 2022 ansökte ca 47 000 personer som anlant från Ukraina om tillfälligt skydd. Av dem var ca 14 300 (30 %) minderåriga. Mottagningsverksamheten omfattade den 4 september 2023 ca 39 000 personer från Ukraina, av vilka ca 10 000 (26 %) var under 18 år. Budgetpropositionen utgår från att ca 40 000 personer kommer att omfattas av mottagningsverksamheten 2024. Andelen minderåriga av dem som ansöker om tillfälligt skydd har antagits vara oförändrad 2024. För de stöd som betalas till mottagningsverksamhetens kunder föreslås ca 87 miljoner euro för 2024. Av detta belopp riktas uppskattningsvis ca 18 miljoner euro till personer under 18 år. Dessutom föreslås 90 miljoner euro för förberedande utbildning före den grundläggande utbildningen.

En av de viktigaste målgrupperna för det utvecklingssamarbete som hör till utrikesministeriets förvaltningsområde är barn och unga. Den andel av de egentliga anslagen för utvecklingssamarbete som hänför sig direkt till barn beräknas vara ca 20 %. Dessutom riktas en betydande del av finansieringen till unga. Ett centralt indirekt resultat av utvecklingssamarbetet är att barnens ställning förbättras i hushållen och samhället.

Anslag som direkt hänför sig till barnåldersklassen (1 000 euro)

Huvudtitel projekt	Förmåner, tjänster, understöd, program,	Budget 2021	Budget 2022	Budgetprop. 2023	Ändring 2022—2023
	1. Lagstadgad finansiering av kommuner och välfärdsområden				
FM	Välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens finansiering av social- och hälsovården samt räddningsväsendet (kalkylerad andel för 0—17-åringar)	- 3 731 300		4 085 259	353 959
FM	Statsandel för kommunal basservice (kalkylerad andel för 0—17-åringar)	- 2 200 455		1 957 734	-242 721
	Finansiering av kommuner och välfärdsområden, sammanlagt	- 5 931 755		6 042 992	111 237
	2. Övrig lagstadgad finansiering av förmåner och tjänster				
UKM	Statsandelar för undervisning och kultur	1 079 688	1 231 617	1 297 788	66 171
SHM	Statsandelar för socialtrygghetsförmåner	2 754 129	2 844 675	2 878 650	33 975
SHM	Skyddshemsverksamhet	24 550	24 550	26 550	2 000
ANM	Integrationsersättningar till kommuner och välfärdsområden, barnåldersklassen	57 000	103 067	138 330	35 263
ANM	Under 18-åriga deltagare i arbetskrafts-service	1 000	400	400	0
UM	Dagvårds- och utbildningsersättningar inom utrikesrepresentationen	7 700	6 900	6 700	-200
	Övrig lagstadgad finansiering av förmåner och tjänster, sammanlagt	3 924 067	4 211 209	4 348 418	137 209
	3. Etablerad prövningsbaserad finansiering				
UKM	Undervisning och kultur: Skolelevernas klubbverksamhet, barnkultur, konstundervisningsorganisationer	6 049	6 049	6 049	0
SHM	Stea-understöd	124 000	128 000	128 000	0
	Etablerad prövningsbaserad finansiering, sammanlagt	130 049	134 049	134 049	0
	3. Annan prövningsbaserad finansiering				
	Projekt som ingår i regeringsprogrammet				
UKM	Undervisnings och kultur ¹⁾	120 000	55 000	5 000	-50 000
SHM	Social- och hälsovård	24 800	3 300	3 225	-75
	Övriga projekt				
UKM	Undervisning och kultur	10 344	8 344	8 344	0

Anslag som direkt hänför sig till barnåldersklassen (1 000 euro)

Huvudtitel	Förmåner, tjänster, understöd, program, projekt	Budget 2021	Budget 2022	Budgetprop. 2023	Ändring 2022—2023
SHM	Social- och hälsovård	3 000	0	3 300	3 300
	Annan prövningsbaserad finansiering, sammanlagt	158 144	66 644	19 869	-46 775
	Sammanlagt ²⁾	- 10 343 657	10 545 328	201 671	
	Uppskattning euro/barn ³⁾	-	10 133	10 430	297

¹⁾ Inbegriper inte utvidgningen av läroplikten, vilken beaktas som en del av statsandelarna.

²⁾ Summan inbegriper ett kalkylerat anslag av den statliga finansieringen av välfärdsområdena som riktas till barn, ett kalkylerat anslag av statsandelarna för kommunal basservice som riktas till barn samt de olika ministeriernas anslag som riktas till barn.

³⁾ Finlands officiella statistik: Befolkningsprognos åren 2023 och 2024.

Finansiering av social- och hälsovården för barnåldersklassen som en del av den statliga finansieringen av välfärdsområdena

En betydande del av anslagen för tjänster för barn och unga styrs via välfärdsområdenas finansiering. Av den statliga finansieringen till välfärdsområdena på sammanlagt ca 24,7 miljarder euro beräknas ca 4,1 miljarder euro riktas till barn och unga år 2024.

Statens finansiering av välfärdsområdena är allmän, varför den andel som riktas till barnåldersklassen inte kan avskiljas, utan de självstyrande välfärdsområdena beslutar om den närmare inriktningen av anslaget. Välfärdsområdenas ekonomi behandlas som en helhet i avsnitt 9 i den allmänna motiveringen.

Av statens finansiering av välfärdsområdena beräknas 8,1 % av hälsovårdsutgifterna och 55,2 % av socialvårdsutgifterna 2024 riktas till barn och unga. Som helhet beräknas ca 16,6 % av den statliga finansieringen till välfärdsområdena för social- och hälsovårdsutgifter riktas till barn och unga. I den kalkylerade uppskattningen har man använt de uppgiftsspecifika viktningar i fråga om kalkylerade kostnader som anges i 13 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021).

I granskningen av utgifterna inom hälso- och sjukvården har man utnyttjat rapporten om hälso- och sjukvårdens utgifter och finansiering 2021.¹⁾ Den kalkylmässiga uppskattningen i fråga om barnåldersklassen baserar sig på andelen för åldersgrupper under 18 år av utgifterna inom hälso- och sjukvården.²⁾ Andelen för personer under 18 år av socialvårdstjänsterna baserar sig på en uppskattning av utgifterna för socialvårdstjänster år 2020 för personer under 18 år som gjorts utifrån statistiken Den sociala trygghetens utgifter och finansiering.³⁾

¹⁾ I rapporten granskas utgifterna inom hälso- och sjukvården 2019.

²⁾ Den granskning av hälso- och sjukvårdsutgifter som gäller barnbudgeteringen och den rapport som utnyttjats i analysen baserar sig på ett nationellt informationsinnehåll om hälso- och sjukvårdsutgifter som grundar sig på statistiksystemet SHA 2011.

³⁾ De uppskattade kostnaderna baserar sig på andelen klienter under 18 år av det totala antalet klienter.

Kalkylerad uppskattning av barnåldersklassens andel av den statliga finansieringen för välfärdsområdenas social- och hälsovård

	Budget 2023	Budgetprop. 2024	Ändring 2023—2024
Kalkylerade andelar (%) för barnåldersklassen av utgifterna för social- och hälsovården:			
Hälso- och sjukvård	8,1	8,1	0
Socialvård	55,2	55,2	0
Viktningar i fråga om kalkylerade kostnader inom välfärdsområdenas finansiering enligt 13 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (%):			
Hälso- och sjukvård	58,9	58,9	0
Socialvård	21,4	21,4	0
Kalkylerad andel (%) för barnåldersklassen av statlig finansiering till välfärdsområdena			
Statlig finansiering av välfärdsområdena, md euro	16,6	16,6	0
Kalkylmässig uppskattning av finansieringen till barnåldersklassen av statlig finansiering till välfärdsområdena, md euro	22,5	24,7	2,2
Kalkylmässig uppskattning av finansieringen till välfärdsområdena, md euro	3,7	4,1	0,4

Statsandelen för kommunal basservice som en del av barnbudgeteringen

En betydande del av anslagen för tjänster för barn och unga styrs till kommunerna via statsandelen för basservice. De anslag som riktas till barn och unga kan dock inte direkt avskiljas i statsandelen för kommunal basservice, eftersom finansieringen är kalkylerad och allmän. Inom ramen för sin omfattande, i grundlagen tryggade självstyrelse beslutar kommunerna själva hur statsandelen används.

Statsandelen för kommunal basservice är 2024 ca 2,5 miljarder euro (ca 2,7 miljarder euro 2023). Från och med 2023 har största delen av statsandelen för kommunal basservice bestämts kalkylmässigt utifrån kommunens barn- och ungdomsåldersklass.

Av kommunernas nya och utvidgade uppgifter är de ekonomiskt mest betydande år 2024 engagerande arbete i skolgemenskapen (4,7 miljoner euro) och ökning av undervisningen i B1-språket med en årsveckotimme (4,1 miljoner euro).

Av statsandelen beräknas 2024 något under 2 miljarder euro riktas till barn och unga i samband med barnbudgeteringen (ca 2,2 miljarder euro 2023). Beräkningen baserar sig på andelen för åldersgrupperna 0—17 år av de kalkylerade statsandelarna samt på det antagande som härletts från den, dvs. att även i fråga om tilläggsdelarna till statsandelen, de tidsbestämda och permanenta tilläggen och minskningarna samt utjämningen av statsandelen på basis av skatteinkomsterna ska samma andel riktas till barn och unga. Minskningen av statsandelen och av den andel som hänförs sig till barn och unga i förhållande till budgeten för 2023 förklaras i huvudsak av att det i de kostnader och inkomster som vid ingången av 2023 överfördes från kommunerna till välfärdsområ-

dena i samband med social- och hälsovårdsreformen görs en justering, som beaktas i statsbudgeten för 2024. På grund av justeringen görs det i statsandelen för kommunal basservice ett permanent avdrag på sammanlagt ca 224 miljoner euro från och med 2024 samt ett tidsbegränsat avdrag på ca 112 miljoner euro för 2024 och 2025, genom vilket kommunernas finansiering för 2023 korrigeras i efterhand så att den motsvarar de slutliga kostnader och inkomster som överförts.

År 2024 beräknas andelen för åldersgrupper under 18 år vara ca 79,6 % av de kalkylerade statsandelarna. Antalet 0—17-åringar som använts vid dimensioneringen av statsandelen är 1 020 238 personer. Antalet personer under 18 år som använts vid dimensioneringen har minskat med ca 9 000 personer jämfört med året innan.

Barnåldersklassernas kalkylerade andel av kommunernas statsandelar

Kalkylerade grundpriser i barnåldersklasserna:	Budget 2023	Budgetprop. 2024	Ändring 2023— 2024
Ålder 0—5 (euro/inv.)	8 011	8 186	175
Ålder 6 (euro/inv.)	8 500	8 687	187
Ålder 7—12 (euro/inv.)	7 072	7 231	160
Ålder 13—15 (euro/inv.)	12 129	12 435	305
16 år fyllda (euro/inv.)	63	64	1
Antal 0—17-åringar som använts vid dimensioneringen av statsandelen	1 029 513	1 020 238	-9 275
De kalkylerade kostnaderna för barnåldersklasserna sammanlagt, md euro ¹⁾	7,7	7,8	0,1
Statsandelens kalkylerade kostnader sammanlagt, md euro	9,6	9,8	0,2
Barnåldersklassernas andel av kalkylerade kostnader (%)	80,3 %	79,6 %	-0,7 %
Statsandel för kommunal basservice sammanlagt, md euro	2,7	2,5	-0,3
Barnåldersklassernas kalkylerade andel av statsandelen, md euro	2,2	2,0	-0,2

¹⁾ kalkylerad andel för 0—17-åringar.

Beskattningen ur barnens och barnfamiljernas synvinkel

Beskattningen grundar sig på inkomster, förmögenhet och konsumtion och riktas i princip på samma sätt till alla åldersklasser. I Finland tillämpas särbeskattning, dvs. var och en beskattas på basis av sina inkomster och sin förmögenhet, och till exempel civilstånd eller familjens storlek har i regel ingen betydelse. I det finländska skattesystemet är närmast skatteutgifter som riktas till barnfamiljer de element som stöder barn och barnfamiljer. I skattesystemet har inga strukturer som särskilt diskriminerar barn eller barnfamiljer upptäckts.

Enligt skatteförvaltningens inkomstskattestatistik för personkunder betalade minderåriga ca 20,5 miljoner euro i inkomstskatt 2021, vilket var mindre än 0,1 % av alla inkomstskatter som personkunder betalade. Av de inkomstskatter som betalats av minderåriga var något under 60 % skatt på kapitalinkomst och ca 35 % kommunalskatt. Med minderåriga barn avses i inkomstskattelagen barn som före skatteårets ingång inte har fyllt 17 år.

Det finländska skattesystemet grundar sig på ett brett inkomstbegrepp, enligt vilket alla inkomster i princip är skattepliktiga. Undantag från det sedvanliga systemet för beskattning, såsom skattefrihet och i synnerhet lättnader, bildar skatteutgifter¹⁾. Den enda skatteutgift som direkt hänför sig till barnåldersklassen är minderårighetsavdraget vid skatt på arv och gåva. Skatteutgifter som i inkomstbeskattningen särskilt hänför sig till barnfamiljer är bl.a. skattefrihet för barnbidrag, underhållsbidrag, underhållsstöd, adoptionsstöd och barnförhöjning till pensionstagare samt barnförhöjning av underskottsgottgörelsen, sänkt självrisk för avdrag för arbetsresor för dem som återvänder till arbetet efter familjeledighet och underhållsskyldighetsavdrag. Även inom mervärdesskattesystemet är i princip all försäljning av nyttigheter i form av affärsverksamhet skattepliktig. Småbarnspedagogiska tjänster, socialvårdstjänster, allmänbildande och yrkesinriktad undervisning samt statsunderstödd grundläggande konstundervisning är i princip befriade från mervärdesskatt.²⁾ Den utgift som utgörs av denna skattefrihet hänför sig till barn till den del användarna av dessa tjänster är barn. Inom punktbeskattningen utgörs den skatteutgift som hänför sig till barnfamiljer av befrielse från punktskatt på läskedrycker i fråga om modersmjölksersättning och tillskottsnäring samt barnmat.

På grund av de begränsningar som hänför sig till definitionerna och beräkningen av skatteutgifterna är de inte tillämpliga för mätning av ett visst fenomen i budgeten. Skatteutgifterna är beroende av beskattningsstrukturen samt det sedvanliga system som valts i varje enskilt fall och som inte har definierats på ett neutralt sätt med tanke på alla olika fenomen som undersöks, utan kan redan i sig innehålla styrning. Slopandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. I fråga om de flesta skatteutgifter kan endast en uppskattning av deras minskande effekt på skatteintäkterna beräknas. Det är inte möjligt att för alla skatteutgifter beräkna ett eurobelopp. Det sammanlagda beloppet av de skatteutgifter som skattefrihet för underhållsstödet, underhållsbidraget och barnbidragen samt underhållsskyldighetsavdraget och minderårighetsavdraget vid arvsbeskattningen bildar uppskattas till ca 600 miljoner euro på 2023 års nivå, varav barnbidragens skattefria andel är något mindre än 500 miljoner euro.

I budgetpropositionen för 2024 föreslås inga nya skatteutgifter som uttryckligen gäller barnfamiljer. Ändringarna i beskattningsgrunderna beskrivs närmare i motiveringstexterna till avdelning 11.

Stöd för barn och unga

En del av anslagen för hela barnåldersklassen kan beräknas hänföra sig till förebyggande av utslagning av barn och unga. Sådana anslag uppgår i budgetpropositionen för 2024 till ca 420 miljoner euro (ca 310 miljoner euro 2023). I siffrorna ingår också den förra regeringens åtgärder, vars anslag ökar 2024. De mest betydande av dessa är förlängningen av den allmänna läroplikten och personaldimensioneringen inom barnskyddet. Det centrala målet för anslagen för barnåldersklassen är dock att överlag främja lika möjligheter och förebygga utslagning.

I syfte att främja detta mål innehåller budgetpropositionen utöver den lagstadgade basservicen och andra lagstadgade tjänster som hänför sig till barnåldersklassen samt inkomstöverföringar så-

¹⁾ Närmare om skatteutgifter i budgetpropositionen <https://budjetti.vm.fi/indox/download.jsp?lang=fi&file=/2021/aky/YksityiskohtaisetPerustelut/11/11.pdf>, samt på finansministeriets webbplats <https://vm.fi/sv/skattesubvention>.

²⁾ Denna skattefrihet är ett krav enligt momsdirektivet och definieras inte som skatteutgift.

väl åtgärder som det fattats beslut om tidigare som åtgärder enligt regeringsprogrammet. Exempel på sådana åtgärder och finansieringsrelaterade helheter är åtgärder som främjar barnfamiljernas välfärd samt förebygger och åtgärdar problem, satsning på rehabilitering och rehabiliteringstjänster för neuropsykologiska störningar hos barn och unga genom behovsprövad rehabilitering beviljad av FPA, genomförande av programmet för suicidprevention, barnstrategin, stödjande av verkstadsverksamheten för unga och utvidgning av fritidsverksamheten samt programmet Mer motion i Finland.

8. Utveckling av förvaltningen

Målet med de förvaltningspolitiska åtgärderna är att säkerställa kvaliteten på de offentliga tjänsterna och förbättra produktiviteten inom den offentliga förvaltningen, och därigenom bidra till hållbara offentliga finanser. Utveckling av förvaltningen främjar en fungerande och öppen förvaltning där man satsar på kontinuitet och konsekventa verksamhetsätt. I relationen mellan medborgarna och myndigheterna värnar man om principerna för god förvaltning.

8.1. Utveckling av verksamhetsätten, strukturerna och processerna inom förvaltningen

Översyn av strukturer och tillvägagångssätt

Målet är en tydlig förvaltningsstruktur och ett styrnings- och ledningssystem som underbygger det förvaltningsövergripande samarbetet mellan olika aktörer och hjälper förutse förändringar i omvärlden. Statliga arbetsuppgifter organiseras med utnyttjande av multilokalt arbete och möjligheterna till platsoberoende arbete baserade på smart teknik. De statliga ämbetsverkens och tjänstemännens förmåga till gränsöverskridande, fenomenbaserat arbete samt till hybridarbete som kombinerar fysiskt och virtuellt arbete stärks.

Lagstiftningsberedningen av reformen av statens regionförvaltning enligt regeringsprogrammet fortsätter 2024. Syftet med reformen är att underbygga en enhetlig tillstånds- och tillsynspraxis som är oberoende av region och att göra tillståndsprocesserna smidigare. Huvudprincipen när förvaltningen utvecklas är att den ska vara sektorsövergripande. I första hand innebär detta att tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifterna koncentreras till ett nytt sektorsövergripande ämbetsverk som övertar de uppgifter som regionförvaltningsverken och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sköter samt vissa uppgifter inom NTM-centralernas ansvarsområde för miljö. För den förvaltning som nu är organiserad vid NTM-centralerna ska utgångspunkten vara en sektorsövergripande statlig regionförvaltning. Den ska samlas inom områden som är starkare än de nuvarande, vid livskraftscentraler. Utgångspunkten för statsförvaltningens service är täckande e-tjänster som kompletteras med kundbesök. I samband med reformen av service- och lokalnätet koncentreras statens kundbesök till gemensamma serviceställen för den offentliga förvaltningen och kontorsutrymmet minskas. Aktörernas gemensamma servicenätverk för kundbesök ska möjliggöra mer kundorienterad, kostnadseffektiv och systematisk verksamhet. Reformen framskrider under 2024 till sex nya landskap.

Före ingången av 2024 fattas beslut om en riksomfattande plan för tillgången till statliga tjänster och placeringen av funktioner. Målet är att statens funktioner och enheter ska placeras så att de grundläggande fri- och rättigheterna tryggas och så att statens tjänster är tillgängliga för alla i hela landet med beaktande av olika sätt att utträtta ärenden och olika kundgruppers behov.

I fråga om ledarskap är ett allmänt utvecklingsmål att stödja förnyelse inom den offentliga förvaltningen och ledarskapet och att stödja den offentliga förvaltningens genomslag och effektivitet. Konkreta utvecklingsmål är att stärka det offentliga ledarskapet som helhet över sektorsgränserna och förmågan att förutse och hantera förändringar i omvärlden, att stödja personer i ledande ställning så att de har framgång i sina uppdrag och öka deras yrkesmässiga utveckling och rörlighet i olika uppdrag. För detta ändamål fortsätter genomförandet av flera projekt och utbildningsprogram ämnade att förbättra ledarskapet.

Inom statsförvaltningen fortsätter stödet till personal som befinner sig i omställningssituationer. Under momentet Separat budgeterade löneutgifter kan man fortsättningsvis betala ersättning för att tjänsteförhållandet upphört (avgångsvederlag) och löneutgifter baserade på en specialbestämelse i statstjänstemannalagen och som föranleds av visstidsutnämningar på högst två år.

Statskontoret och Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning erbjuder statsrådet och ämbetsverkskunderna en analys- och rapporteringstjänst för att lösa informationsintensiva problem och för att utveckla kunskapsledningen.

Utvecklande av statens HR-verksamhet och ekonomiförvaltning

Staten har en gemensam verksamhetsmodell för ekonomi- och personalförvaltning som omfattar processer, datastruktur, en enhetlig användning av servicecentrets service och ett övergripande informationssystem som stöder dessa funktioner. Utvecklandet av statens ekonomiförvaltning styrs av de riktlinjer för utvecklandet av statens ekonomiförvaltning som blir klara i slutet av 2023. Under 2024 fortsätter den omfattande uppdateringen av statens gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltning (Kieku) och man förbereder en integration av det produktionsstyrningssystem som för närvarande utvecklas vid Försvarmakten (PVERP 2.0) med Kieku. Utvecklingen av det datasystem som stöder beredningen av statsbudgeten och rambesluten för statsfinanserna fortsätter och likaså utvecklingen av statsbokslutet. Statens rekryteringstjänst förnyas också. Man strävar efter att Palkeets arbete ska omfatta större delar av personalförvaltningens och ekonomiförvaltningens processer i syfte att stärka personalförvaltningens kvalitet, enhetlighet och produktivitet.

Kompetensutvecklingen fortsätter genom att man satsar på den digitala lärmiljön eOppiva, som omfattar hela statsförvaltningen. I tjänsten skapas nytt innehåll och användningen av tjänsten och dess genomslag stärks ytterligare.

Utvecklingen av statens personalförvaltning fortsätter med målet att effektivisera HR-funktionerna i en omfattning motsvarande 304 årsverken från 2017 till 2029.

En effektivare användning av statens lokaler

Genomförandet av statens förnyade lokal- och fastighetsstrategier fortsätter. Statlig fastighetsförmögenhet ska hanteras och skötas på ett sätt som är effektivt och hållbart och ser till statens helhetsintresse. I enlighet med statens lokalstrategi effektiviseras användningen av lokaler så att den motsvarar de uppställda effektivitetsmålen för lokalanvändningen, de förändrade arbetssätten och medborgarnas ökade användning av elektroniska tjänster. Genom detta eftersträvas bättre arbetsprestationer, mindre koldioxidavtryck och lägre hyreskostnader. Ett centralt led i lokalstrate-

gin är att öka sam användningen av statens ämbetsverk och inrättningar, samt lokalerna inom hela den offentliga sektorn, och att underbygga multilokalt arbete och s.k. hybridarbete.

Som en del av statsförvaltningens produktivhetsprogram inleds ett lokalprogram för den offentliga sektorn. Målet för lokalprogrammet är en avsevärd effektivisering av lokalkostnaderna inom den offentliga sektorn och att hitta lösningar på frågor som gäller lokaltillgångarna hos staten, välfärdsområdena och kommunerna. Samtidigt effektiviseras statens lokalprogram och dess mål uppdateras så att de motsvarar arbetsätten efter pandemin.

Affärsverken inom Senatkoncernen fortsätter med åtgärderna för att garantera sina kunder hälsosamma, trygga och funktionellt ändamålsenliga lokaler. För nybyggnad och renovering av statens fastigheter föreslås en investeringsfullmakt på 750 miljoner euro, vilket beror på att flera stora projekt genomförs samtidigt. Senatkoncernens affärsverk satsar dessutom på beredskapen i lokalerna i samarbete med ämbetsverk och inrättningar.

Utveckling av statens upphandling

Utvecklingen av statens upphandling fortsätter som ett led i åtgärdsprogrammet för verkningfull offentlig upphandling, i syfte att genomföra målen i regeringsprogrammet. Dessutom verkställs den nationella strategin för offentlig upphandling fortfarande vid statliga sektorns upphandlingar. Statskontoret följer upp hur målen nås. Programmet ger även stöd till upphandlande enheter inom kommunsektorn, i syfte att främja målen i strategin som är gemensam för hela den offentliga sektorn.

Annonseringsplattformen för nationell offentlig upphandling HILMA utvecklas vidare så att den betjänar de upphandlande enheterna som ett användarorienterat system för konkurrensutsättning och som en annonseringskanal på basnivå, skapar bättre möjligheter att samla in och analysera information till stöd för ledningen av upphandlingar, och så att den gör det lättare också för små och medelstora företag att komma in på marknaden. På detta sätt blir det möjligt att få in fler anbud vid offentlig konkurrensutsättning.

8.2. Utveckling av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen

Den offentliga förvaltningens IKT-verksamhet utvecklas enligt Finlands digitala vision för 2030 genom att bygga ett attraktivt, konkurrenskraftigt, hållbart och välmående digitalt kompetent Finland.

De viktigaste åtgärderna under 2024 är att i enlighet med regeringsprogrammet främja prioriteringen av digital myndighetskommunikation, utveckla lösningar för digital identitet och främja digitalisering och automatisering av olika livs- och affärshändelser. Genom att digitala tjänster prioriteras främjas uppnåendet av regeringsprogrammets produktivhetsmål inom den offentliga förvaltningen. År 2024 utvärderas och inleds också åtgärder för att främja digitaliseringen med hjälp av lagstiftning.

I enlighet med regeringsprogrammets mål övergår Finland stegvis till att prioritera digitala tjänster som en kanal för myndighetskommunikation, och genom lagstiftningsändringar görs den digitala myndighetskommunikationen till den primära kanalen för myndighetskommunikation.

Skötsel av ärenden för någon annans räkning underlättas och man utreder ett kostnadseffektivt sätt att skicka myndighetspost till privata elektroniska posttjänster.

År 2024 främjas en hållbar digitalisering av offentliga och privata tjänster kring livs- eller affärs- händelser så att tjänsterna fungerar smidigt tillsammans. Den människocentrerade digitaliseringen förs framåt genom att man utvecklar digitala identitetshandlingar och digitala plånböcker.

År 2024 fortsätter man också att genomföra och utveckla de grundläggande uppgifterna inom styrningen av informationshanteringen och interoperabiliteten, såsom utlåtandeförfarandet enligt informationshanteringslagen och rapporteringen om IKT-utgifter. Regeringsprogrammets mål är att samordna finansieringen av statsförvaltningens digitala projekt på ett förvaltningsövergripande sätt och att följa upp projekten i en gemensam digital portfölj. Bättre rörlighet för information främjas särskilt med beaktande av informationens kvalitet och interoperabilitet. Genom att genomföra EU-regleringen om värdefulla dataset ser man till att de samhälleligt sett viktigaste datamaterialerna är öppna tillgängliga. Inom digitalisering och informationshantering bedrivs aktivt nationellt och internationellt samarbete mellan förvaltningen och intressentgrupperna.

8.3. Statens arbetsgivar- och personalpolitik

Under 2024 uppgår arbetskraften som omfattas av statens budgetekonomi till ca 82 000 personer och arbetskraftskostnaderna till 5,5 miljarder euro. I enlighet med statens tjänste- och arbetskollektivavtal för avtalsperioden 1 mars 2023—28 februari 2025 justerades lönerna 2023 fr.o.m. den 1 maj 2023 med en allmän höjning på 3,50 % och därtill betalades personalen i april 2023 en engångspott med kostnadsverkan 1,00 %. År 2024 justeras lönerna fr.o.m. den 1 mars 2024 med en allmän höjning på 2,00 % och en ämbetsverkspost på 0,5 %. Utöver dessa gjordes vissa ändringar med kostnadsverkan i anställningsvillkoren i tjänste- och arbetskollektivavtalet. På grund av lönejusteringarna, engångsposterna och ändringarna i anställningsvillkoren i tjänste- och arbetskollektivavtalet föreslås det att ämbetsverkens omkostnadsanslag ökas med sammanlagt ca 244 miljoner euro.

För staten som arbetsgivare är det viktigt att man även framöver kan rekrytera kunnig personal och i synnerhet kompetenta chefer samt sporra dem och utveckla deras kompetens. Detta stöds genom en ändamålsenlig tjänste- och uppgiftsstruktur för den högsta ledningen, genom ledningsuppgifter för viss tid och genom en systematisk ledarskapsutveckling. Målet är att staten är en enhetlig och konkurrenskraftig arbetsgivare och personalen en gemensam resurs, och att statens tjänster leds och reformeras modigt och ansvarsfullt. Det centrala i ledningen och myndighetsverksamheten är en hög etisk nivå samt upprätthållandet och stärkandet av ett brett förtroende för förvaltningens verksamhet.

Arbetslivets kvalitet, arbetsproduktiviteten och personalens välbefinnande i arbetet och kompetens utvecklas i samarbete med de övriga arbetsmarknadsaktörerna. Personalens pensionsålder har stigit under de senaste åren. Dessutom har personalens välbefinnande i arbetet hållit sig på en god nivå när man granskar saken utifrån mätare som beskriver arbetstillfredsställelsen och utvecklingen av sjukfrånvaron.

Nyckeltal som beskriver personalen inom budgetekonomin åren 2021—2024

Nyckeltal	2021	2022	2023 ¹⁾	2024 ¹⁾
Antal anställda	78 230	79 989	81 800	82 000
Förändring från föregående år, %	1,4	2,2	2,3	0,2
Antal årsverken	76 264	78 282	80 400	80 800
Förändring från föregående år, %	1,7	2,6	2,7	0,5
Lönesumma, mn euro	4 007	4 193	4 456	4 578
Arbetskraftskostnader, mn euro	4 814	5 059	5 376	5 524
Genomsnittlig totalinkomst euro/mån./person	4 205	4 273	4 409	4 552
Lönebikostnader, %	51,8	55,9	55,8	55,8
Alla statens pensionsutgifter, mn euro	4 881	4 983	5 379	5 575
Kvinnornas andel, %	50,2	50,8	51,4	51,4
De anställdas genomsnittsålder, år	46	46	45	45

¹⁾ Uppgifterna för 2023 och 2024 är uppskattningar. I dem beaktas förändringsprognosen i fråga om personalstyrkan samt förändringarna föranledda av statens avtalsuppgörelse.

9. Välfärdsområdenas ekonomi**9.1. Välfärdsområdenas finansiering och statens åtgärder**

För välfärdsområdenas finansiering med allmän täckning föreslås sammanlagt ca 24,7 miljarder euro 2024.

År 2024 ökar välfärdsområdenas finansiering med allmän täckning med ca 4,0 miljarder euro jämfört med ordinarie budgeten för 2023. En del av ökningen förklaras av att cirka 1,9 miljarder euro av finansieringen för 2023 betalades på förhand redan i statsbudgeten för 2022.

De kostnader och den finansiering som överförs från kommunerna till välfärdsområdena (s.k. överföringskalkylen) justeras i budgeten för 2024 så att de motsvarar de kostnader och inkomster enligt kommunernas bokslut för 2022 som överförts till välfärdsområdena. På grund av justeringen av överföringskalkylen föreslås det att ca 160 miljoner euro överförs från statsandelen för kommunal basservice till välfärdsområdenas finansiering från och med 2024 och ett tillägg på ca 509 miljoner euro från kommunernas skatteintäkter från och med 2024.

Därtill korrigeras välfärdsområdenas finansiering för 2023 separat så att den motsvarar de nettokostnader för social- och hälsovården och räddningsväsendet som överförts från kommunerna. Av ersättningen har 150 miljoner euro betalats till välfärdsområdena på förhand i den första tilläggsbudgeten för 2023. Engångsersättningens slutdel är ca 551 miljoner euro. Den betalas till välfärdsområdena i januari 2024, men välfärdsområdena bokför den som inkomst för 2023. Den sammanlagda effekten av de ovan beskrivna justeringarna som hänför sig till överföringskalkylen för social- och hälsovården är ca 1,2 miljarder euro.

Överföringskalkylen över de inkomster och kostnader som överförs från kommunerna till välfärdsområdena blir klar i slutet av 2023. Välfärdsområdenas finansiering korrigeras därefter så

att den motsvarar den slutliga överföringskalkylen. De inkomster och kostnader som överförs från kommunerna till välfärdsområdena beskrivs närmare i kapitel 10. Den kommunala ekonomin.

I finansieringen av välfärdsområdena beaktas den beräknade årliga ökningen av servicebehovet inom social- och hälsovården. Ökningen av servicebehovet beräknas öka finansieringen med 283,6 miljoner euro 2024. Med beaktande av justeringen av kostnadsunderlaget för 2023 ökar det ökade servicebehovet finansieringen för 2024 med 291,8 miljoner euro. Indexjusteringen av välfärdsområdenas finansiering för 2024 är 2,53 %, vilket ökar finansieringsbeloppet med ca 593,8 miljoner euro jämfört med 2023. Med beaktande av justeringen av kostnadsunderlaget är effekten av indexjusteringen 618,0 miljoner euro.

När universitetssjukhuset beaktas som en bestämningsfaktor för finansieringen påverkas finansieringen med allmän täckning med ca 130 miljoner euro. Dessutom föreslås det att en post enligt övergångsutjämnarna dras av från välfärdsområdenas finansiering. År 2024 uppgår posten till ca 104 miljoner euro.

Diskretionära åtgärder som påverkar välfärdsområdenas finansiering

År 2024 ökar välfärdsområdenas finansiering genom ändringarna i lagstiftningen om välfärdsområdenas uppgifter med ca 5 miljoner euro netto jämfört med 2023. På basis av tidigare lagändringar föreslås ett tillägg på sammanlagt cirka 110 miljoner euro. Statsminister Orpos regerings åtgärder minskar välfärdsområdenas finansiering med sammanlagt ca 105 miljoner euro. Som konsekvenser av åtgärderna enligt regeringsprogrammet föreslås följande:

- Ikraftträdandet av minimidimensioneringen för omsorgspersonal (0,7) skjuts upp till den 1 januari 2028, minskning 89 miljoner euro.
- Vårdgarantin inom primärvården hålls kvar vid 14 dygn, minskning 5 miljoner euro.
- Åldersgränsen för eftervård inom barnskyddet sänks till 23 år, minskning 12 miljoner euro.
- Rättsskyddet säkerställs för patienter som får psykiatrisk vård oberoende av sin vilja, ökning ca 0,7 miljoner euro.

Vissa tjänster som ersätts till fullt belopp av staten

Staten betalar särskilda lagstadgade ersättningar till välfärdsområdena för vissa social- och hälsovårdstjänster. Nedan beskrivs större helheter i euro. Det finns även andra tjänster som ersätts separat, t.ex. ersättningar för brådskande vård av personer utan hemkommun, ersättningar som försvarsmakten betalar för tjänster som välfärdsområdena producerar och vissa ersättningar som hänför sig till hälso- och sjukvård och rehabilitering för fångar.

För tjänster som särskilt stöds av staten för frontveteraner samt krigs- och militärinvalidier (t.ex. tjänster som tillhandahålls i hemmet) föreslås sammanlagt 101,5 miljoner euro.

Det beräknas att integrationsersättningar betalas till välfärdsområdena till ett belopp av ca 199 miljoner euro.

För brådskande socialservice för personer som fått avslag på sin asylansökan föreslås 2 miljoner euro.

Förläggningen ordnar i första hand själv de tjänster för klienter som avses i mottagningslagen. En del av tjänsterna köps av tjänsteproducenter, såsom hälso- och sjukvård och socialvårdstjänster av välfärdsområdena. Migrationsverket ersätter välfärdsområdena för kostnaderna för tjänsterna. Ersättningarna till välfärdsområdena för mottagningsverksamheten beräknas uppgå till ca 29 miljoner euro 2024. Uppskattningen är förenad med osäkerhet, eftersom den bl.a. beror på antalet personer som omfattas av mottagningsverksamheten och deras servicebehov.

Statsunderstöd och andra ersättningar som riktas till välfärdsområdena

Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde uppgår statsunderstöden till välfärdsområdena till ca 257 miljoner euro. Den viktigaste enskilda understödshelheten hänför sig till statliga ersättningar till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för personal inom social- och hälsovården, för vilket föreslås sammanlagt 108 miljoner euro. Detta inbegriper ersättningar för kostnader för praktik som ingår i YH-examina inom social- och hälsovården, 12 miljoner euro.

En annan viktig understödshelhet hänför sig till åtgärderna inom pelare 4 i Finlands program för hållbar tillväxt. Åtgärderna syftar bl.a. till att minska det vård-, rehabiliterings- och serviceunderskott inom social- och hälsovården som orsakats av coronavirusläget, att försnabba tillgången till vård och att främja genomförandet av social- och hälsovårdsreformen samt att utveckla digitaliseringen. För detta ändamål föreslås ett anslag på 38 miljoner euro. Social- och hälsovårdsministeriet har dessutom till vissa delar beredningsansvar för pelare 3, och för åtgärderna i pelare 3 riktas en helhet på uppskattningsvis ca 3 miljoner euro till välfärdsområdena år 2024.

För den statliga finansieringen av forskning på universitetsnivå inom hälso- och sjukvård och socialt arbete föreslås 35 miljoner euro, vilket innebär ett tillägg på 5,0 miljoner euro jämfört med året innan.

För klient- och patientsäkerhetscentrets utvecklingsuppgifter föreslås 1,1 miljoner euro. För programmet för att förebygga självmord föreslås 0,3 miljoner euro.

Övriga statsunderstöd inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde behandlas i avsnitt 5.2.

Av de anslag för lönesubvention som föreslås under arbets- och näringsministeriets och social- och hälsovårdsministeriets huvudtitlar beräknas ca 21 miljoner euro anvisas till välfärdsområdena år 2024.

För de nödvändiga IKT-ändringskostnader av engångsnatur som social- och hälsovårdsreformen föranleder föreslås för 2024 100 miljoner euro för betalning av budgetutgifter för den fullmakt som beviljats och använts 2022.

Det beräknas att det från brandskyddsfonden inom inrikesministeriets förvaltningsområde beviljas ca 4 miljoner euro i understöd enligt prövning till välfärdsområdena år 2024.

Tilläggsfinansiering

I enlighet med lagen om välfärdsområdenas finansiering har välfärdsområdena rätt att av staten få tilläggsfinansiering till det belopp som behövs för att trygga social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster, om nivån på finansieringen annars skulle äventyra ordnandet av de social- och hälsovårdstjänster som tryggats i grundlagen eller räddningsväsendets tjänster som hänför sig till de grundläggande fri- och rättigheterna. För detta ändamål föreslås 1 miljon euro.

Välfärdsområdenas finansiering, ändrings- och beredningskostnader samt statsunderstöd och ersättningar, mn euro

Ärende	Huvudtitel	Moment	2023 ¹⁾	2024
Statlig finansiering ²⁾				
	FM	28.89.31	22 643,0	24 654,3
Tilläggsfinansiering FM till välfärdsområdena		28.89.32	1,0	1,0
Ändrings-, berednings- och myndighetskostnader				
IKT-ändringskostnader	FM	28.70.05		100,0
Statsunderstöd för kostnader för att etablera och utveckla	FM	28.89.33	350,0	
Övriga ändringskostnader	Flera huvudtitlar	Flera moment	16,9	
Vissa tjänster som ersätts till fullt belopp av staten				
Vissa social- och hälsovårdstjänster för asylsökande	IM	26.40.21	35,0	28,6
Främjande av integration	ANM	32.50.30	140,0	198,5
Tjänster för krigsveteraner som stöds särskilt av staten	SHM	Budgetpropositionen 2023: 33.50.51, 33.50.56, 33.50.58 Budgetpropositionen 2024: 33.50.52, 33.50.58	122,0	101,5
Brådskande socialservice för personer som fått avslag på sin asylansökan	SHM	33.60.37	2,0	2,0

Välfärdsområdenas finansiering, ändrings- och beredningskostnader samt statsunderstöd och ersättningar, mn euro

Ärende	Huvudtitel	Moment	2023 ¹⁾	2024
Statsunderstöd och andra ersättningar				
Understöd enligt samiska språklagen och stärkande av resurserna för same- tingets allmänna för- valtning och social- och hälsovårdssektor (uppskattning)	JM	25.01.50		
Stöd för ikraftträdan-UKM det av lagen om elev- och studerandevård och anställning av psykologer		29.10.30	0,2	0,2
Lönesubvention	ANM, SHM	32.30.51, 33.20.50, 33.20.51	12,0	
Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet	ANM	32.30.55	31,8	20,6
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	SHM	33.20.31	0,5	2,0
Barnahus	SHM	33.60.31	30,5	30,5
Utredning om social- och hälsovård	SHM	33.60.32	2,8	2,8
Specialiserings- utbildning	SHM	33.60.33	30,0	35,0
Statens ersättning för vissa kostnader för hälso- och sjukvård	SHM	33.60.34	108,0	108,0
Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster	SHM	33.60.36	15,2	15,7
Utvecklande av servicestrukturen:	SHM	33.60.39	1,7	1,7
Finansiering av kreditkapitalet för social kreditgivning			9,5	
Program för själv- mordsprevention	SHM	33.60.39		0,3
Skyddshems- verksamhet (uppskattning)	SHM	33.60.52	4,7	5,3

Välfärdsområdenas finansiering, ändrings- och beredningskostnader samt statsunderstöd och ersättningar, mn euro

Ärende	Huvudtitel	Moment	2023 ¹⁾	2024
EU:s finansiering av SHM programmet för hållbar tillväxt: Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster		33.60.61		
			110,0	38,0
EU:s finansiering av SHM programmet för hållbar tillväxt: Arbetsförmåga (uppskattning)		33.60.61		
			4,0	3,0
Kompetenscentrum SHM inom det sociala området		33.60.63		
			3,5	2,3
Övervakning av smittsamma sjukdomar	SHM	33.70.22		
			0,5	0,5
Miljöskadefonden ³⁾ MM		Utanför budgeten	0,3	
Brandskyddsfonden IM		Utanför budgeten	4,0	4,0
Sammanlagt			23 679,1	25 355,8

¹⁾ Sammanfattning av den uppdaterade budgeten.

²⁾ Finansieringen för 2023 innefattar de kostnader för social- och hälsovården och räddningsväsendet som överförs från kommunerna samt de nya uppgifter som träder i kraft eller utvidgas under budgetåret. Av 2023 års finansiering för välfärdsområdena betalades 1,9 miljarder euro ut i december 2022. I finansieringen för 2024 ingår de uppgiftsändringar som träder i kraft under ramperioden och de tillägg som hänför sig till finansieringsmodellen samt den korrigeringspost på ca 551 miljoner euro som gäller välfärdsområdenas finansiering för 2023.

³⁾ År 2023 Oljeskyddsfonden

9.2. Välfärdsområdenas investeringar och fullmakt att uppta lån

Statsrådet fastställer årligen för välfärdsområdena kalkylmässigt utifrån välfärdsområdenas förmåga att sköta lån en fullmakt att uppta långfristiga lån för att finansiera investeringar (fullmakt att uppta lån) i enlighet med 15 § i lagen om välfärdsområden. Statsrådet fattade beslut om fullmakterna att uppta lån för 2024 i början av juni 2023. Enligt beslutet har endast Norra Karelen välfärdsområde en ny fullmakt att uppta lån (139 miljoner euro). För de andra välfärdsområdena innebär detta att det under 2024 endast är möjligt att inleda ett litet antal nya investeringsprojekt eller alternativt ska de täckas med annan finansiering i stället för med upplåning.

Välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen kan söka ändring i sin fullmakt att uppta lån. Statsrådet kan besluta om ändring av fullmakten att uppta lån, om investeringen är nödvändig för kontinuiteten i produktionen av de tjänster omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar eller för att trygga de tjänster som förutsätts i lagstiftningen och investeringsbehovet inte kan täckas på något annat sätt. Vid tidpunkten för beredningen av budgetpropositionen pågår beredningen

av en ändring av fullmakten att uppta lån för åtta välfärdsområden. Statsrådet fattar beslut om ändringarna hösten 2023.

Ändringen av välfärdsområdenas långfristiga lån påverkas dock fortfarande av fullmakterna att uppta lån 2023, av vilka sammanlagt 4,8 miljarder euro används för investeringar som pågår eller inleds under 2023 och för avtal som motsvarar investeringar. År 2023 används 1,7 miljarder euro av fullmakten och under senare år används 3,1 miljarder euro. Välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens lånestock beräknas uppgå till 5,8 miljarder euro vid ingången av 2024.

Välfärdsområdenas investeringar inverkar på de driftsekonomiska utgifter, avskrivningar och räntor (bl.a. via lokalkostnader) som ligger till grund för välfärdsområdenas finansiering, och de beaktas således i efterhand när nivån på den statliga finansieringen fastställs. Fullmakterna att uppta lån har inga direkta konsekvenser för statsfinanserna, utan effekten på den statliga finansieringen av välfärdsområdena är beroende av mängden investeringar som varje välfärdsområde finansierar med långfristiga lån samt av finansieringskostnaderna. Välfärdsområdena svarar själva för återbetalningen av lånen med sin allmänna finansiering.

9.3. Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter

I denna del beskrivs utvecklingsprognosen för välfärdsområdenas ekonomi med begrepp som används i bokföringen. Prognosen har utarbetats vid finansministeriets ekonomiska avdelning och beskriver välfärdsområdenas (inkl. Helsingfors stads social- och hälsovård och räddningsväsende) och välfärdssammanslutningarna som helhet. Prognosen är till sin karaktär en kalkyl över utgiftstrycket: i prognosen ökar utgifterna enligt det ökade servicebehovet, förändringarna i uppgifterna och prisförändringarna, dvs. i prognosen har man inte beaktat eventuella besparings- eller effektiviseringsåtgärder inom områdena.

De ändringar i områdenas uppgifter som ingår i statsminister Orpos regeringsprogram har beaktats i områdenas utgifter och i den statliga finansieringen. Sådana ändringar är till exempel att man stoppar höjningen av personaldimensioneringen inom serviceboende med heldygnsvård, vilket bromsar upp ökningen av utgifterna. I regeringsprogrammet ingår också områdenas egna åtgärder i besparingarna, men de har tills vidare inte beaktats i utvecklingsprognosen. Det är dock känt att det i många områden bereds åtgärder som syftar till att dämpa utgiftsökningen. Åtgärderna beaktas i bedömningen när programmen konkretiseras och uppgifterna preciseras. I statsfinansieringen har man beaktat en eventuell efterhandsjustering av finansieringen till samma belopp som den ramreservering som gjorts i planen för de offentliga finanserna, även om justeringen enligt utgiftsutvecklingen i prognosen kan bli större.

I kalkylen över utgiftstrycket uppvisar områdenas sammanlagda årsbidrag och resultat ett underskott 2023. Löne- och prisstegringen har varit snabb i år. Även om problemen med tillgången på personal har minskat ökningen av löneutgifterna, har priserna på tjänster ökat snabbt. Många områden har åtgärdat bristen på personal genom köptjänster. Områdenas egna bokslutsprognoser är svagare än budgetarna, men det ekonomiska läget är fortfarande förknippat med en viss osäkerhet. På grund av att investeringarna hålls på en hög nivå är kassaflödet från verksamheten och investeringarna negativt och välfärdsområdena skuldsätter sig.

Under de kommande åren kommer den snabba ökningen av personalkostnaderna att öka utgifterna och försvaga den finansiella ställningen. Uppskattningen av personalkostnaderna grundar sig på de ingångna löneavtalen, i vilka ingår bl.a. ett femårigt lönestrukturprogram och ett treårigt program för harmonisering av lönerna. Valfärdsområdenas förtjänstnivå stiger snabbare än den allmänna förtjänstnivån, vars prognos indexjusteringen av finansieringen av valfärdsområdena är bunden till. Detta försvagar områdenas finansiella balans om de inte kan effektivisera sin verksamhet i motsvarande grad. Till följd av efterhandsjusteringarna förbättras dock områdenas årsbidrag och resultat 2025 och försämras därefter.

Det beräknas att lån och skulder till ett värde av ca 5 miljarder euro överfördes till valfärdsområdena vid ingången av 2023. Under de följande åren ökar skulden till över 11 miljarder euro fram till år 2027.

Som kalkyl över utgiftstrycket är prognosen förknippad med många risker. Å andra sidan kan områdenas utgifter öka till exempel på grund av att priserna stiger mer än väntat eller på grund av lönekonkurrens mellan områdena i fråga om personalen. Utgifterna kan också visa sig vara lägre än kalkylen över utgiftstrycket om områdena kan genomföra besparingar och effektivisera sin verksamhet. Utgångspunkten är att valfärdsområdena ska anpassa sin utgiftsutveckling till ramarna för den statliga finansieringen. Detta stöds också av bestämmelserna om valfärdsområdenas ekonomi, bl.a. bestämmelserna om hur snabbt ett underskott ska täckas. Bristen på personal kan också begränsa utgiftsökningen åtminstone på kort sikt.

Uppskattning av valfärdsområdenas inkomster och utgifter 2023—2027, md euro

	2023	2024	2025	2026	2027
Verksamhetskostnader	28,1	29,2	30,7	31,9	32,9
förändr., %		4,1 %	5,1 %	3,8 %	3,3 %
Verksamhetsintäkter	4,7	4,7	4,6	4,6	4,6
förändr., %		0,0 %	-2,2 %	-0,1 %	0,5 %
Verksamhetsbidrag	-23,3	-24,5	-26,1	-27,2	-28,3
förändr., %		5,0 %	6,5 %	4,4 %	3,8 %
Statlig finansiering	23,2	24,1	26,1	27,0	27,8
varav justering i efterhand			1,0	1,0	0,9
Finansiella intäkter och kostnader	-0,0	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2
Årsbidrag	-0,2	-0,5	-0,1	-0,4	-0,7
Avskrivningar	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
Extraordinära poster	-	-	-	-	-
Räkenskapsperiodens resultat	-0,7	-1,0	-0,7	-1,0	-1,3
Korrigeringsposter till den interna finansieringen	-	-	-	-	-
Investeringar i anläggningstillgångar	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8

Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter 2023—2027, md euro

	2023	2024	2025	2026	2027
Finansieringsandelar och försäljningsinkomster	-	-	-	-	-
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-1,1	-1,4	-1,0	-1,3	-1,5
Lånestock	6,2	7,6	8,6	9,8	11,3

10. Den kommunala ekonomin

Läget och utsikterna för den kommunala ekonomin samt effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin granskas också i det kommunekonomiprogram som utarbetats i samband med beredningen av budgetpropositionen.

10.1. Statsbidrag till kommunerna

För statsbidragen till kommunernas driftsekonomi föreslås ca 5,1 miljarder euro 2024. De kalkylerade statsandelarna uppgår till ca 3,7 miljarder euro, ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster till ca 0,9 miljarder euro och de övriga statsbidragen till ca 0,6 miljarder euro.

Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi 2022—2024 (mn euro) och förändring 2023 budget—2024 budgetprop. (%)

Moment	2022 budget+ tilläggsb.	2023 budget	2024 budget- prop.	Förändring % 2023— 2024
Kalkylerade statsandelar	9 150	4 001	3 673	-8,2 %
28.90.30 FM	7 987	2 752	2 463	-10,5 %
flera moment UKM¹⁾	1 163	1 249	1 210	-3,1 %
därav samkommuner	1 070	1 095	1 119	2,2 %
28.90.35 Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna	2 750	851	861	1,5 %
Övriga statsbidrag				
25.50.20 Valutgifter	11	11	32	
JM sammanlagt	11	11	32	
28.90.31 Understöd för kommunsammanslagningar	20	11	11	
28.90.32 Statsunderstöd till kommunernas incitament-system för digitalisering	10	0	0	
FM sammanlagt	30	11	11	
flera moment UKM, understöd enligt prövning	391	254	202	
varav samkommunernas andel	15	6	7	
UKM sammanlagt	391	254	202	

Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi 2022—2024 (mn euro) och förändring 2023 budget—2024 budgetprop. (%)

Moment		2022 budget+ tilläggsb.	2023 budget	2024 budget- prop.	Förändring % 2023— 2024
30.20.20	Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare: ersättning för den tillsyn över djurs hälsa och välbefinnande som kommunerna ordnar	0	4	4	
	JSM sammanlagt	0	4	4	
31.20.55	Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken	85	44	31	
	KM sammanlagt	85	44	31	
32.30.32	Statsunderstöd till kommunerna för stärkande av Navigatorernas sektorsövergripande kompetens	3	0	0	
32.30.35	Statlig ersättning till kommunerna för att täcka ändringskostnaderna för reformen av arbets- och näringskostnaderna	0	0	34	
32.30.40	Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna	35	1	5	
32.30.51	Offentlig arbetskrafts- och företagsservice/betalning av lönesubvention till kommunerna	33	23	14	
32.30.55	Åtgärder för att förlänga tiden i arbetslivet/beloppet av det stöd som betalas till kommunerna	0	0	21	
32.50.03	Främjande av invandrares integration och sysselsättning	6	4	1	
32.50.30	Statens ersättningar till kommunerna för ordnande av tjänster för personer som får internationellt skydd	131	107	132	
	ANM sammanlagt	208	134	207	
Flera moment	Statsunderstöd som anvisas till välfärdsområdena från och med 2023 inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	562	0	0	
33.20.50, 51 och 52	Lönesubvention till kommunerna	74	52	25	
33.60.64	Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott	7	7	7	
33.70.50	Hälsofrämjande verksamhet	0	0	10	
33.80.50	Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare	16	17	17	
	SHM sammanlagt	659	76	59	
Oljeskydds-fonden	Ersättningar till de lokala räddningsväsendena för kostnaderna för förvärv och upprätthållande av oljebekämpningsberedskapen	10	10	4	
35.10.31	Understöd för utarbetande av klimatplaner	0	3	0	
35.10.61	Främjande av vatten- och miljövård	4	5	2	
35.20.31	Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen	3	4	2	
35.20.32	Understöd för avskaffande av bostadslöshet	3	0	0	

Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi 2022—2024 (mn euro) och förändring 2023 budget—2024 budgetprop. (%)

Moment		2022 budget+ tilläggsb.	2023 budget	2024 budget- prop.	Förändring % 2023— 2024
35.20.34	Understöd för byggande som stöder grön omställning (bl.a. vindkraft)	1	2	0	
35.20.55	Understöd för reparationsverksamhet	2	0	1	
	MM sammanlagt	23	23	9	
	Övriga statsbidrag sammanlagt, mn euro	1 411	558	555	-0,5 %
	Statsbidrag sammanlagt, mn euro	13 311	5 410	5 089	-5,9 %

¹⁾ Den kalkylerade andelen till kommunerna har uppskattats utifrån finansieringen (inklusive den privata) inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som helhet.

Finansieringsandelar för investeringsutgifter 2022—2024 (mn euro) och förändring 2023 budget—2024 budgetprop. (%)

Moment		2022 budget+ tilläggsb.	2023 budget	2024 budget- prop.	Förändring % 2023— 2024
29.80.52	Understöd för kostnader för inrättande av och renovering av kulturlokaler (uppskattning)	3	3	3	
29.90.50	Understöd för byggande av idrottsanläggningar (uppskattning)	21	24	22	
	Finansieringsandelar för investeringsutgifter sammanlagt, UKM	24	27	25	
Brandskyddsfonden	Understöd till kommunerna	4	0	0	
	Finansieringsandelar för investeringsutgifter sammanlagt, IM	4	0	0	
31.10.20	MBT-projekt	12	8	0	
31.10.30	MBT-projekt och vägförbindelsen från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi	43	25	20	
31.10.31	Vissa understöd (främjande av gång och cykling, kommunernas kollektivtrafikprojekt samt byggande och underhåll av vissa flygplatser)	7	4	4	
	Finansieringsandelar för investeringsutgifter sammanlagt, KM	62	36	24	
32.30.40	Kutila kanal och marinan i Kalajoki	0	7	5	
	Finansieringsandelar för investeringsutgifter sammanlagt, ANM	0	7	5	
Bostadsfonden	Investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov	23	30	16	
Bostadsfonden	Fullmakt att bevilja understöd för byggande av kommunalteknik i MBT-kommunerna	25	25	0	
Bostadsfonden	Fullmakt för startbidrag	26	26	0	

Finansieringsandelar för investeringsutgifter 2022—2024 (mn euro) och förändring 2023 budget—2024 budgetprop. (%)

Moment	2022 budget+ tilläggsb.	2023 budget	2024 budget- prop.	Förändring % 2023— 2023
Bostadsfonden Förortsprogrammet	6	0	0	
Bostadsfonden Understöd för istandsättning av bostäder så att de lämpar sig för äldre	10	5	0	
35.20.35 Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet	0	3	4	
35.10.61 Främjande av vatten- och miljövård	9	17	0	
35.20.34 Understöd för slopande av oljeuppvärmning av fastigheter i kommuner, församlingar och föreningar	5	9	0	
Finansieringsandelar för investeringsutgifter sammanlagt, MM	104	115	19	
Finansieringsandelar för investeringsutgifter sammanlagt	169	185	48	-73,9 %

Finansministeriets förvaltningsområde

För statsandelen för kommunal basservice föreslås anslag på 2,46 miljarder euro, vilket är 289 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2023. Statsandelen minskas på grund av att överföringarna i anslutning till social- och hälsovårdsreformen preciseras utifrån utfallsuppgifter från 2022. Det belopp som överförs till välfärdsområdenas finansiering från statsandelen för basservice har ökat med 160 miljoner euro. I anslutning till minskningen av kommunernas beskattningskostnader i samband med social- och hälsovårdsreformen minskas därtill statsandelen med 64 miljoner euro. I samband med utjämningen av de inkomster och kostnader som överförs från kommunerna år 2023 görs därtill ett avdrag på 112 miljoner euro i statsandelen för basservice 2024. Kalkylen samt överföringarna och avdragen i samband med den uppdateras under hösten på basis av den slutliga överföringskalkylen och uppgifterna om slutförandet av beskattningen.

Indexhöjningen av statsandelen för basservice ökar statsandelen med 53 miljoner euro. I indexjusteringen av statsandelen för kommunal basservice görs dock enligt regeringsprogrammet en besparing som motsvarar en procentenhet, vilket sänker statsandelen med 24 miljoner euro. Statsandelen ökar på grund av de nya och mer omfattande uppgifter som det beslutats om redan tidigare, av vilka de viktigaste är engagerande arbete i skolgemenskapen och ökningen av undervisningen i B1-språket med en årsveckotimme. Minskningen av indexhöjningen och ändringarna i uppgifterna beaktas i statsandelsprocenten, som sjunker från 22,09 procent till 21,92 procent.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

De statsandelar som undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde anvisar kommunerna beräknas uppgå till ca 1,2 miljarder euro 2024 och ligga på ungefär samma nivå som året innan. I statsandelarna och finansieringen av yrkesutbildning görs en indexhöjning till fullt belopp, som är ca 30 miljoner euro.

Jämlikhetsfinansieringen för den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken etableras i enlighet med regeringsprogrammet. För detta föreslås ett tillägg på 50 miljoner euro för anordnare av småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning år 2024. I utbildningen inom fritt bildningsarbete föreslås i enlighet med regeringsprogrammet besparingar på 20,5 miljoner euro, av vilka en del gäller den kommunala ekonomin.

Stödet för lärandet och studiehandledningen stärks inom yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen. Av den finansiering som föreslås för detta ändamål beräknas ca 8 miljoner euro riktas till den kommunala ekonomin.

I enlighet med tidigare beslut föreslås det från och med 2024 permanent finansiering på 129 miljoner euro för verkställandet av utvidgningen av läroplikten och den avgiftsfria utbildningen på andra stadiet, varav ca 77 miljoner euro beräknas riktas till den kommunala ekonomin.

För att främja befolkningens fysiska aktivitet inleder regeringen den förvaltningsövergripande programhelheten Mer motion i Finland som leds av statsrådet och som syftar till att få den fysiska aktiviteten att öka i alla åldersgrupper. Av den föreslagna finansieringen för programhelheten på 20 miljoner euro beräknas det preliminärt att kommunerna anvisas 11 miljoner euro 2024.

Övriga förvaltningsområden

För de ändringskostnader som reformen av arbets- och näringstjänsterna medför för kommunerna föreslås 34 miljoner euro.

I enlighet med regeringsprogrammet föreslås det att finansieringen av klimatbaserade åtgärder enligt prövning som hänför sig till kollektivtrafikunderstöden slopas. Effekten är -13,3 miljoner euro 2024.

Den finansiering på 2,6 miljoner euro som reserverats för statsunderstöd för kommunernas klimatplaner återtas från ingången av 2024. Det tidsbundna understödet till kommunerna för utveckling och utvidgning av boenderådgivningen halveras från och med 2024. För understödet föreslås 2 miljoner euro år 2024 i stället för tidigare 4 miljoner euro.

10.2. Effekten på den kommunala ekonomin av ändringar i beskattningsgrunderna och betalningsgrunderna

I tabellen nedan presenteras hur de ändringar i beskattningsgrunderna som hänför sig till budgetpropositionen påverkar kommunernas skatteinkomster 2024. Utöver dessa inverkar också tidigare beslutade skatteändringar på kommunernas skatteinkomster. I enlighet med regeringsprogrammet kommer kommunerna att kompenseras för den effekt statens ändringar i beskattningsgrunderna har på skatteintäkterna. Ändringarna i förvärvsinkomstbeskattningen kompenseras med stöd av lagen om statsandel för basservice genom ett separat anslagsmoment, vilket innebär att ändringarna inte påverkar kommunernas finansiella ställning. Den kommunala ekonomin stärks däremot av att det föreslås att den nedre gränsen för fastighetsskattesatsen för mark höjs. Det beräknas öka kommunernas skatteinkomster med 108 miljoner euro.

Effekterna på kommunernas skatteinkomster 2024 av de ändringar av beskattningsgrunderna som hänför sig till budgetpropositionen (mn euro)

Indexjustering i beskattningsgrunderna för förvärvsinkomster	-29
— varav den progressiva inkomstskatteskalen	-1
— varav arbetsinkomstavrdrag	-8
— varav grundavrdrag	-20
Höjning av arbetsinkomstavrdraget med betoning på låg- och medelinkomsttagare	-4
Omfördelning av höjningen av det åldersbaserade arbetsinkomstavrdraget	2
Höjning av självriskan för resekostnadsavrdraget till 900 euro	9
Förlängning av försöket med hushållsavrdrag med ett år	-1
Höjning av utjämningsreserveringen för jordbruket till 25 000 euro	-3
Förenhetligande av beskattningen av hyresinkomster från jordbruket	-13
Höjning av nedre gränsen för fastighetsskatt på mark	108
Sammanlagt	69

10.3. Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin

Statens åtgärder har sammantaget en något stärkande inverkan på den kommunala ekonomin 2024 jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. Kommunerna anvisas full statsandel för nya och mer omfattande uppgifter och kommunerna kompenseras för de ändringar i beskattningsgrunderna som staten beslutat om. I statsminister Petteri Orpos regeringsprogram riktas ett avdrag motsvarande en procentenhets indexhöjning till statsandelen för kommunal basservice. Å andra sidan stärker höjningen av den nedre gränsen för fastighetsskatten på mark den kommunala ekonomin. I regeringsprogrammet anvisas kommunerna inga nya uppgifter eller skyldigheter 2024.

Även indexfrysningarna och besparingarna i fråga om socialskyddsförmånerna har olika konsekvenser för den kommunala ekonomin. De minskar direkt kommunernas utgifter, men ökar å andra sidan behovet av utkomststöd och minskar skatteintäkterna. På längre sikt bedöms åtgärderna öka sysselsättningen, vilket i sin tur ökar kommunernas skatteintäkter.

Vid granskningen har det inte beaktats sänkningen av arbetslöshets- och sjukförsäkringspremier, vilket beräknas öka kommunernas skatteinkomster och minska avgiftsbördan för den kommunala arbetsgivaren med ca 300 miljoner euro 2024.

En detaljerad tabell över de statliga åtgärdernas konsekvenser för den kommunala ekonomin finns i bilaga 3 till kommunekonomiprogrammet från hösten 2023, som beretts samtidigt som budgetpropositionen.

11. Statsfinanserna utanför budgeten

11.1. Statliga fonder utanför budgeten

Staten har elva fonder som står utanför budgeten. De sammanlagda inkomsterna av dessa beräknas 2024 uppgå till närmare 3,4 miljarder euro och utgifterna till ca 4,1 miljarder euro. Inkomsterna och utgifterna inom fondekonomin minskar på grund av att de lån som Statens kärnavfalls- hanteringsfond beviljat och som återbetalats till fonden minskar med ca 1,3—1,4 miljarder euro. Fondekonomin nettounderskott uppgår till mer än 700 miljoner euro. Det föreslås att sammanlagt närmare 2,8 miljarder euro från fonderna intäktsförs i statsbudgeten 2024. En extra intäktsföreling på 500 miljoner euro görs från Statens bostadsfond för finansieringen av det investeringsprogram som fastställts i regeringsprogrammet. Detta ökar intäktsförelingen från fonderna till statsbudgeten och fondekonomin underskott. Den resterande intäktsförelingen beror nästan helt och hållet på den överföreling från Statens pensionsfond genom vilken 41 % av de pensionsutgifter som ingår i budgeten finansieras. Det föreslås att sammanlagt nästan 600 miljoner euro i sin tur ska överförelas till fonderna 2024. Största delen av denna överföreling hänförel sig till att Rundradion Ab:s verksamhet finansieras via statens televisions- och radiofond.

Statliga fonder utanför budgeten, miljoner euro

	2022	2023**	2024**
Skatter och inkomster av skattenatur sammanlagt	522	467	213
Inkomster av blandad natur	247	103	74
Pensionsavgifter	1 606	1 613	1 625
Ränteinkomster och intäktsföreling av vinst	747	524	534
Överförelingar från budgeten	605	580	594
Inkomster exkl. finansoperationer	3 726	3 287	3 040
Återbetalning av beviljade lån	1 967	1 700	330
Inkomster sammanlagt	5 693	4 987	3 370
Konsumtionsutgifter	238	292	220
Överförelingsutgifter	1 139	1 168	1 044
Ränteutgifter	16	16	20
Överförelingar till budgeten	1 984	2 119	2 784
Övriga utgifter	24	23	20
Utgifter exkl. finansoperationer	3 400	3 619	4 089
Beviljade lån samt övriga finansiella investeringar	1 522	1 457	9
Utgifter sammanlagt	4 923	5 076	4 098
Nettofinansieringsöverskott/nettofinansieringsunderskott	771	-88	-728

Statens bostadsfond (SBF)

Med stöd av den fullmakt som godkänts i statsbudgeten betalas av statens bostadsfonds medel de lån, räntestöd och understöd som beviljas för social bostadsproduktion och de utgifter som förelands av statsborgen för bostadslån. Utgifterna för eventuella skulder betalas också ur fondens medel.

Fonden får sina medel av räntor och amorteringar på aravalån samt av borgensavgifter i anslutning till statsborgen. Finansiering för fonden kan även skaffas inom ramen för statens upplåning.

Vid ingången av budgetåret är fonden skuldfri och det finns inte något behov av medelsanskaffning. Kapitalbeloppet av statens bostadsfonds bostadslånefordringar uppgick vid utgången av 2022 till 2,4 miljarder euro. Den lånestock som omfattas av det räntestöd som betalas ur fonden uppgick vid utgången av 2022 till 20,5 miljarder euro. Fondens borgensansvar var vid utgången av 2022 ca 18,4 miljarder euro för räntestödslån, ca 1,8 miljarder euro i fråga om borgen för delar av ägarbostadslån och ca 200 miljoner euro i fråga om konverteringsborgen för gamla aravalån. Av fondens medel betalades det 2022 sammanlagt 1,8 miljoner euro i räntestöd. Största delen av lånen har en självriskandel för räntan, och så sent som förra året betalades det inte något räntestöd för dem. Beloppet av de räntestödsavgifter som hänför sig till det nuvarande räntestödslånebeståndet beräknas stiga kraftigt till följd av den stegrade räntenivån. Räntestöden för 2023 beräknas uppgå till ca 120 miljoner euro, och 2024 beräknas de stiga till 180 miljoner euro.

Det föreslås att fullmakten för 2024 för beviljande av nya räntestödslån ska omfatta 1,5 miljoner euro, att borgensfullmakten för byggnadslån för hyresbostäder ska omfatta 285 miljoner euro och att borgensfullmakten för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag ska omfatta 100 miljoner euro. Fullmakten för understöd och utvecklingspengar som betalas ur fonden ska enligt förslaget uppgå till sammanlagt 71,3 miljoner euro. Den besparing på 27 miljoner euro som görs i fråga om investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov gäller bostadsfondens medel. Flera av de understöd som gäller för viss tid upphör under budgetåret och minskar understödsbeloppen med ca 246 miljoner euro jämfört med 2023. År 2024 beräknas ca 503 miljoner euro överföras från fonden till statsbudgeten, inklusive en extra intäktsföring på 500 miljoner euro för finansiering av det investeringsprogram som fastställts i regeringsprogrammet.

Det föreslås att de borgensförbindelser som är i kraft för ägarbostäder vid utgången av 2024 får uppgå till sammanlagt högst 2,7 miljarder euro i fråga om fritt finansierade lån och BSP-lån.

I enlighet med regeringsprogrammet överförs de understöd som beviljas ur statens bostadsfond till ramstyrningen av statsfinanserna.

Statens pensionsfond (SPF)

Med hjälp av statens pensionsfond bereder man sig på finansiering av de framtida pensioner och därmed jämförbara andra förmåner som grundar sig på anställning hos staten och som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) och på annan anställning som omfattas av finansieringen av statens pensionsskydd och som betalas ur statens pensionssystem, och de utgifter som pensionsutgifterna föranleder staten ska jämnas ut under kommande år. Statens pensionsfond är till sin karaktär en buffertfond som ansvarar för placeringen av fondens tillgångar. Fondmedlen används inte direkt till betalning av pensioner, utan alla pensioner som omfattas av statens pensionssystem betalas av anslag som reserverats i statsbudgeten.

Av fondens inkomster överförs 41 % av statens årliga pensionsutgifter till statsbudgeten 2024. Överföringen till budgeten beräknas uppgå till 2,3 miljarder euro 2024. Till statens pensionsfond inflyter under budgetåret ca 1,6 miljarder euro i pensionsavgifter. Fondens nettoavgiftsintäkter

har blivit varaktigt negativa, dvs. det överförs mer medel till statsbudgeten än det inflyter inkomster från avgifter.

Fonden har ett fonderingsmål som föreskrivs i lagen om statens pensionsfond. Enligt lagen får fonden växa tills dess värde motsvarar 25 % av statens pensionsansvar. Vid utgången av 2022 var statens pensionsansvar 97,0 miljarder euro.

Marknadsvärdet på statens pensionsfonds investeringstillgångar var vid utgången av 2022 21,6 miljarder euro, vilket motsvarade ca 22,4 % av statens pensionsansvar vid utgången av 2022. Vid utgången av 2022 var 47,3 % av aktieinvesteringarna ränteinvesteringar, 39,5 % ränteinvesteringar och 13,1 % övriga investeringar inklusive derivatverksamhet.

Gårdsbrukets utvecklingsfond (MAKERA)

Enligt 3 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966) får utvecklingsfondens medel användas för att förbättra gårdsbrukets struktur, främja landsbygdsnäringarna, förbättra levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna på landsbygden samt främja utvecklande av dessa åtgärder. År 2024 kommer utvecklingsfondens disponibla medel att uppgå till drygt 125,6 miljoner euro när de poster som bedöms bli överförda från 2023 beaktas. I statsbudgeten för 2024 ingår ingen anslagsöverföring till gårdsbrukets utvecklingsfond.

I enlighet med regeringsprogrammet överförs de understöd som beviljas ur gårdsbrukets utvecklingsfond till ramstyrningen av statsfinanserna. Under budgetåret beräknas 10 miljoner euro beviljas i understöd av fondens medel.

Statens kärnavfallshanteringsfond

Statens kärnavfallshanteringsfond består av beredskapsfonden och den ekonomiskt självständiga forskningsfonden för kärnavfalls- och kärnsäkerhetsforskning.

Kapitalet i beredskapsfonden består av avgifter för kärnavfallshantering och vinst av fondens placeringsverksamhet. Avgifter för kärnavfallshantering ska betalas av dem som bedriver verksamhet som medför kärnavfall, dvs. kraftbolagen Industrins Kraft Abp och Fortum Power and Heat Oy samt Statens tekniska forskningscentral, som har låg- och medelaktivt kärnavfall efter nedmonteringen av forskningsreaktorn FiR 1. Målet med fonderingen är att säkerställa att de medel som krävs för kärnavfallshanteringen finns till förfogande om de avfallshanteringsskyldiga inte uppfyller sina skyldigheter beträffande kärnavfallshanteringen. Beredskapsfondens balansräkning är enligt bokslutet för 2022 ca 2,6 miljarder euro.

Statens kärnavfallshanteringsfond ska dessutom ta ut de avgifter av skattenatur som fastställs i kärnenergilagen och årligen fördela alla de medel som samlats in på detta sätt till forskningsprojekt och projekt som gäller forskningsinfrastruktur. De avgifter som samlats in hos innehavarna av kärnanläggningar och de avfallshanteringsskyldiga 2023 uppgår till ca 8,1 miljoner euro.

Enligt kärnenergilagen (990/1987) är den avgift som ska samlas in hos innehavarna av kärnanläggningar 390 euro 2022—2026 för varje megawatt av den nominella termiska effekten, och den

avgift som ska samlas in hos avfallshanteringsskyldiga är 0,1 % av det ansvarsbelopp som fastställts i enlighet med 43 § 2 mom. 2022—2026.

De minskade avgifterna beror på den planmässiga minskningen av infrastrukturprojekt som finansieras med hjälp av forskningsprogram. Finansieringen av lokalkostnaderna för laboratordelen av Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s kärnsäkerhetshus fortsätter dock till och med 2025. Driften av kraftverksenheten Olkiluoto 3 och Industrins Kraft Ab:s ökade beredskapskyldighet 2023 balanserar minskningen under året av de avgifter som ska samlas in hos avfallshanteringsskyldiga som uppkommer till följd av att den ovannämnda koefficienten är mindre.

Försörjningsberedskapsfonden

Till den försörjningsberedskapsfond som sköts av Försörjningsberedskapscentralen intäktförs den försörjningsberedskapsavgift som tas ut i samband med punktskatten på bränslen och el. Det ekonomiska läget har lett till minskad elförbrukning och minskad förbrukning av flytande trafikbränslen, vilket i sin tur har lett till att intäkten från försörjningsberedskapsavgiften sjunkit till ca 40 miljoner euro per år.

Med fondens medel säkerställs för medborgarna, näringslivet och försvaret nödvändiga ekonomiska funktioner vid allvarliga störningar under normala förhållanden och vid undantagsförhållanden. De viktigaste finansieringsobjekten är statens säkerhetsupplag och olika tekniska reservarrangemang, tryggande av kritisk infrastruktur samt beredskapsplanering för de mest centrala verksamhetsställena inom försörjningsberedskapen.

Säkerhetsupplagen roteras genom handelstransaktioner vars avkastning varierar mycket. År 2022 genomfördes nedskrivningar på omsättningstillgångarna till ett belopp av 127,4 miljoner euro inom produktgruppen skyddsutrustning. Fondens balansomslutning var i bokslutet för 2022 ca 2,3 miljarder euro.

Statsgarantifonden

Syftet med statsgarantifonden är att säkerställa att de exportgarantier, borgensförbindelser och andra i 4 § i lagen om statsgarantifonden (444/1998) avsedda förbindelser som ges av Finnvera Abp uppfylls.

Den exportgaranti- och specialborgensstock som Finnvera Abp har och som staten ansvarar för uppgick i slutet av 2022 till ca 23,9 miljarder euro. De realiserade ansvaren uppgick till 14,1 miljarder euro och de orealiserade ansvaren (inkl. anbud) till 9,8 miljarder euro. De orealiserade ansvaren kommer till största delen att realiseras under flera års tid i framtiden. Ansvarsstocken växte från slutet av föregående år med ca 1,3 miljard euro. Av ansvaren hänförde sig 52 % till rederi- och varvssektorn, 17 % till skogssektorn och 14 % till telebranschen. Den kraftiga ansvarsökningen sedan 2014 har främst berott på varvens stora beställningar på kryssningsfartyg, som medfinansierats av Finnvera.

Fartygs- och varvssektorn kan anses vara den största branschkoncentrationen inom exportgaranti- och specialborgensverksamheten. De största enskilda ansvaren eller bransch- och landspecifika ansvarskoncentrationerna skapar riskkoncentrationer även i framtiden och dessa risker strävar

man efter att skydda sig mot i den utsträckning det är möjligt. Riskerna har man skyddat sig mot med återförsäkringsavtal som vid utgången av 2022 omfattade ca 7 % av ansvarsstocken. Sett till land gällde de största ansvarskoncentrationerna Förenta staterna, Finland, Tyskland och Brasilien. Av ansvarsstocken fanns ca 78 % i EU- och OECD-länder. Omkring 30 % av ansvaren fanns i de bästa riskklasserna på s.k. investeringsnivå (AAA—BBB-) och resten i andra riskklasser (BB+—D).

Exportgaranti- och specialborgensverksamheten ska på lång sikt vara självbärande. Fram till och inklusive 2019 var Finnveras resultat vinstbringande, kumulativt beräknat 829 miljoner euro. Det separata resultatet av exportgaranti- och specialborgensverksamheten 2020 visade en förlust på 1 178 miljoner euro, eftersom förlustreserveringar gjordes för ansvarsstocken för exportgaranti- och specialborgensförbindelserna i enlighet med standarden IFRS 9. Av förlustresultatet 2020 täcktes 829 miljoner euro med vinstmedel från tidigare räkenskapsperioder och redovisas i Finnveras balansräkning för fonden för exportgaranti- och specialborgensverksamhet. Resten av förlusten, 349 miljoner euro, täcktes med medel ur statsgarantifonden (statsgarantifondens direktionens beslut den 4 februari 2021). I december 2021 kapitaliserade staten statsgarantifonden med 400 miljoner euro för att exportfinansieringsverksamheten ska kunna hållas stabil och internationellt konkurrenskraftig.

Vid utgången av 2022 fanns det i statsgarantifonden medel på ca 1 100 miljoner euro, varav 349 miljoner euro är bundna till Finnvera som betalning av den skuld som uppstått i och med beslutet om fondavgifter den 4 februari 2021. Skulden betalas när de förlustreserveringar för exportgarantiverksamheten som ligger till grund för beslutet om fondavgifter realiserar som ersättningar.

De prestationer som influerat på basis av stabilitetsavtalen ökade statsgarantifondens medel 2022 med sammanlagt ca 4,5 miljoner euro.

Finnveras separata resultat av exportgaranti- och specialborgensverksamheten var år 2022 56 miljoner euro i vinst, och vinsten har överförts till fonden för exportgaranti- och specialborgensverksamhet i Finnveras balansräkning. Efter överföringen fanns det 135 miljoner euro i medel i fonden för exportgaranti- och specialborgensverksamhet i Finnveras balansräkning. Det förlustbringande separata resultatet av Finnveras exportgaranti- och specialborgensverksamhet täcks i första hand med medel ur fonden för exportgaranti- och specialborgensverksamhet och i andra hand med medel ur statsgarantifonden.

Finnvera Abp:s stora riskkoncentrationer, osäkerheten när det gäller den ekonomiska och politiska utvecklingen i världen och händelser i enskilda stora bolag påverkar risknivån. Eventuella kreditförluster kan öka i synnerhet på grund av följderna av covid-19-pandemin och den ökade risken i anslutning till Ryssland. Följderna av pandemin och den ökade risken i anslutning till Ryssland har lett till att man varit tvungen att försämra företagets riskklassificeringar, vilket har inverkat på behovet av fonderade medel. Det har upptäckts problem på marknader i utvecklingsländer och fattiga länder, och risken för kreditförluster har ökat när det gäller garantiansvaret för export till Ryssland och på grund av covid-19-pandemin, särskilt för affärsverksamheten i storföretag inom fartygs- och varvssektorn, där de realiserade bruttoansvaren uppgick till 6,6 miljarder euro vid utgången av 2022.

Det är fortfarande i detta skede mycket svårt att bedöma vilka effekter den fortsatta osäkerheten kommer att ha på Finnveras ansvar för exportgaranti- och specialborgensverksamheten och på de separata resultaten under kommande år och på eventuell täckning av förluster ur statsgarantifonden.

Fonden för finansiell stabilitet

Verket för finansiell stabilitet som grundades 2015 förvaltar fonden för finansiell stabilitet, som står utanför statsbudgeten. Fonden består av resolutionsfonden som byggs upp med hjälp av stabilitetsavgifter och insättningsgarantifonden som byggs upp med hjälp av insättningsgarantiavgifter.

Kreditinstitutens stabilitetsavgifter redovisas vidare till EU:s gemensamma resolutionsfond (Single Resolution Fund, SRF). SRF utökas till sin målnivå före utgången av 2023. Den nationella resolutionsfonden, som vissa värdepappersföretag som omfattas av resolutionslagen betalar avgift till, utökas till sin finansiella målnivå före utgången av 2024. Därefter ska avgifter till fonderna samlas in endast om fondmedlen underskrider målnivån.

Med hjälp av insättningsgarantiavgifter byggs insättningsgarantifonden upp under tio år till den miniminivå som insättningsgarantidirektivet förutsätter (åren 2015—2024). Från och med 2025 samlas det årligen in medel till fonden, om fondens storlek underskrider fondens målnivå t.ex. för att utbetalningen av ersättningar ökar. Verket för finansiell stabilitet fattar beslut om betalning av ersättningar och ansvarar för utbetalningen av ersättningar till insättare, om det för att skydda insättarnas tillgodohavanden behövs medel ur insättningsgarantifonden.

Statens televisions- och radiofond

Statens televisions- och radiofond förvaltas av Transport- och kommunikationsverket. Sedan 2013 har det funnits en rundradioskatt för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. Överföringen till statens televisions- och radiofond uppgår till 595,4 miljoner euro 2024. Anslagsbeloppet justeras årligen så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån. Av fondens medel används det belopp som behövs för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. Finansieringen står utanför ramen.

Interventionsfonden för jordbruket

Ur interventionsfonden för jordbruket finansieras av Europeiska kommissionen reglerad interventionsverksamhet inom jordbruket. År 2024 bereder man sig på en måttlig intervention, men bedömningen av de faktiska kostnaderna är förenad med stor osäkerhet. Detta beror på att risken för de förväntade störningarna på marknaden har ökat särskilt på grund av Rysslands anfallskrig i Ukraina. Med överföringar från statsbudgeten till interventionsfonden täcks sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket. År 2024 beräknas de utgifter som staten ska svara för uppgå till 400 000 euro, vilket närmast utgörs av utgifter för interventionslagring. Beloppet täcks genom en överföring från statsbudgeten.

Brandskyddsfonden

Enligt lagen om brandskyddsfonden (306/2003) ska det för att främja förebyggandet av eldsvådor samt räddningsverksamheten årligen betalas en brandskyddsavgift för brandförsäkrad fast och lös egendom i Finland. Var och en som bedriver försäkringsrörelse i Finland är skyldig att betala brandskyddsavgift. Brandskyddsavgifterna intäktsförs till brandskyddsfonden, som delar ut dem i form av understöd. Inflödet av brandskyddsavgifter 2024 beräknas uppgå till ca 12,5 miljoner euro.

Enligt riktlinjerna för brandskyddsfondens styrelse riktas finansieringen särskilt till forsknings- och utvecklingsverksamhet, stödjande av organisationer inom räddningsbranschen och säkerställande av avtalsbrandkårens verksamhetsförutsättningar.

Oljeskyddsfonden

Ur oljeskyddsfonden ersätts kostnader för oljeskador, bekämpning av oljeskador, återställande av miljön, anskaffning av oljebekämpningsmateriel och upprätthållande av bekämpningsberedskapen. Oljeskyddsfonden har fått sina medel från den oljeskyddsavgift som tas ut för olja som importerats till eller transporteras via Finland. Inga oljeskyddsavgifter har tagits ut sedan den 1 mars 2020, då oljeskyddsfondens medel översteg den högre kapitalgränsen på 10 miljoner euro. Fondens eget kapital uppgick vid utgången av 2022 till 9,2 miljoner euro. Bestämmelserna om uppbörden av en oljeskyddsavgift upphävdes och avgiften slopades helt den 1 januari 2023 i och med att lagen om miljöskadefonden (1262/2022) stadfästes. Miljöskadefonden står utanför statsbudgeten. Oljeskyddsfondens verksamhet upphör vid utgången av 2024. Den nya miljöskadefonden inleder sin verksamhet den 1 januari 2025.

Oljeskyddsfondens medel har genom förhandsbeslut till stor del bundits till anskaffningar för bekämpning av oljeskador. Enligt 17 § i lagen om oljeskyddsfonden förutsätter betalning av ersättning till det lokala räddningsväsendet för en enskild anskaffning av bekämpningsmateriel för mer än 85 000 euro att oljeskyddsfondens styrelse på förhand har godkänt anskaffningen. Vidare ska det anslag på 2,9 miljoner euro som av de medel som inlutit från oljeavfallsavgiften överförts från statsbudgeten för 2019 användas till ersättningar för kostnader för sanering av mark- och grundvattenområden som förorenats av olja. Fondens förbindelser uppgick den 31 december 2022 till sammanlagt 5,6 miljoner euro. Ur Fonden betalades ersättningar till ett belopp av sammanlagt 8 miljoner euro 2022.

11.2. Affärsverken

De statliga affärsverkens verksamhet 2024

Affärsverk (koncern)	Omsättning mn €	Räkenskapsperiodens resultat förändr., % mn €	% av om- sättningen	Avkastning på investerat kapital (%)	Soliditets- grad (%)	Investering sutgifter mn €	Personal antal
Senat- fastigheter (koncern) ¹⁾	650 995	8 8	38 39	6 4	1,2 1,0	515 750	595 1 310
Forst- styrelsen (koncern)	151 437	19 12	132 140	87 32	5,5 5,8	22 39	175 555
Samman- lagt	1 454		138			789	1 865

¹⁾ Senatkoncernen består av Senatfastigheter och Försvarfsfastigheter och inbegriper inte Senatfastigheters dotter- och intressebolag.

Staten har två affärsverk, Forststyrelsen och Senatfastigheter. På Senatfastigheter tillämpas lagen om statliga affärsverk (1062/2010). På Forststyrelsen tillämpas inte motsvarande lag, utan den omfattas av lagen om Forststyrelsen (234/2016) och lagen om statens skogsbruksaktiebolag (235/2016).

Forststyrelsen har till uppgift att använda, vårda och skydda statens direktägda obebyggda jord- och vattenegendom som är i Forststyrelsens besittning. Forststyrelsen bedriver affärsverksamhet och sköter lagstadgade offentliga förvaltningsuppgifter med budgetmedel. Skogsbruk och annan affärsverksamhet som sker på marknadsvillkor ska Forststyrelsen bedriva genom de dotterbolag som den äger. Forststyrelsens affärsverksamhet inom skogsbruket har bolagiserats till Metsähalitus Metsätalous Oy, som helt och hållet ägs av staten. Forststyrelsen besitter totalt ca 12,6 miljoner hektar statsägda land- och vattenområden med ett balansvärde på ca 4,0 miljarder euro. Av detta är ca 2,6 miljarder euro grundkapital för affärsverksamhet med avkastningskrav. År 2024 uppgår den prognostiserade omsättningen för Forststyrelsens affärsverksamhetskonnern till 437 miljoner euro och årsresultatet är 140 miljoner euro. År 2024 är intäktsföringen till staten 110 miljoner euro.

Senatkoncernen omfattar Senatfastigheter samt Försvarfsfastigheter, som inledde sin verksamhet vid ingången av 2021. Koncernens affärsverksamhet grundar sig på utveckling av arbetsmiljöer och fastighetsförmögenhet, uthyrning av lokaler samt tillhandahållande av lokaltjänster till kunderna. Affärsverket kan tillhandahålla tjänster också för sådana sammanslutningar vars verksamhet huvudsakligen finansieras med anslag som tagits in i statsbudgeten. Det föreslås att Senatkoncernen intäkt för 35 miljoner euro till staten 2024. Som investeringsfullmakt för koncernen föreslås 750 miljoner euro 2024. Investeringsfullmaktens nuvarande nivå är hög på grund av betydande satsningar på särskilt säkerhetsmyndigheternas lokaler. Betydande investeringspaket är bl.a. Fastighetsprojekt med anledning av anskaffningen av F-35-jaktplanen, programmet för

modernisering av skyddsutrymmen, projekt som gäller polisens och skyddspolisens lokaler, utvecklandet av statsrådskvarteren samt investeringarna i fängelserna i Vanda och Uleåborg. För koncernens fastighetsförsäljningar föreslås ett mål på 100 miljoner euro.

Intäktsföringar och anslag gällande statliga affärsverk 2024, mn euro

Affärsverk	Senatkoncernen	Forststyrelsen	Sammanlagt
Intäktsföringar i budgeten			
— borgensavgifter	0,1	-	0,1
— räntor	1,6	-	1,6
— intäktsföring av vinst	35,0	110,0	145,0
— återbetalning av lån	9,1	-	9,1
Sammanlagt	45,8	110,0	155,8
Anslag för särskilda uppgifter	-	61,4	61,4

11.3. Statens ägarpolitik

Utgångspunkten för statens ägarpolitik är ett samhällligt och företagsekonomiskt hållbart resultat. Det primära målet för statens ägarpolitik och ägarstyrning är att utveckla bolagen, att långsiktigt stödja ett ökat ägarvärde och att trygga en stabil utdelningsnivå.

I sin ägarstyrning fördelar staten uppgifter och ansvar mellan bolagets organ och ägare i enlighet med aktiebolagslagen. Ägararrangemangen prövas alltid separat för varje bolag inom gränserna för de gällande fullmakter som riksdagen beviljat. Ansvarsfull affärsverksamhet är viktigt för att öka ägarvärdet och staten förväntar sig att bolagen ska vara föregångare inom detta område. Ansvarsfullheten ska ingå i de statsägda bolagens strategi, affärsmodell och ersättningar till ledningen.

11.4. Saldot för de offentliga samfunden samt deras skulder

Saldot för de offentliga samfunden och deras skulder i förhållande till BNP enligt centrala sektorer och enheter utanför de centrala sektorerna

	2021	2022	2023	2024
Offentliga samfund sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-2,9	-0,8	-2,4	-3,2
Skulder i förhållande till BNP	72,5	72,9	74,2	76,8
Centrala sektorer sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-2,8	-0,4	-2,1	-2,9
Skulder i förhållande till BNP	70,4	70,4	71,5	73,9

Saldot för de offentliga samfunden och deras skulder i förhållande till BNP enligt centrala sektorer och enheter utanför de centrala sektorerna

	2021	2022	2023	2024
Utomstående enheter sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-0,1	-0,5	-0,3	-0,3
Skulder i förhållande till BNP	2,1	2,5	2,7	2,9

12. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl och totala balansräkning

Avsnittet innehåller statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tidsperioden 1.1—30.6.2021 och består av intäkts- och kostnadskalkylerna samt balansräkningarna för budgetekonomin, de statliga fonderna utanför budgetekonomin (11 st) samt de statliga affärsverkskoncernerna (Forststyrelsen och Senatfastigheter), och den totala balansräkningen den 30 juni 2023. Syftet med de totala kalkylerna är att man ska få en översiktlig helhetsbild av den del av statsfinanserna som direkt styrs av riksdagen och statsrådet (staten som juridisk person).

Interna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder i budgetekonomin och i statliga fonder som står utanför budgetekonomin elimineras från bokföringstransaktionerna genom utnyttjande av särskilt fastställda affärsbokföringskonton och partnerkoder för interna poster. De statliga affärsverkskoncernernas intäkter och kostnader samt fordringar och skulder elimineras på basis av de siffror som de rapporterat.

12.1. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tiden 1.1—30.6.2023

Staten, de statliga fonderna utanför statsbudgeten och statens affärsverkskoncerner upprättar inte något officiellt mellanbokslut över situationen i slutet av juni. Verksamhetens underskott enligt den totala intäkts- och kostnadskalkylen för tidsperioden 1.1—30.6.2023 är således inte direkt jämförbart med skillnaden mellan intäkterna och kostnaderna under hela året. Exempelvis vissa utgifter som ska betalas i slutet av året har inte periodiserats som kostnader för början av året.

I totalkalkylerna för början av 2023 kan man se att välfärdsområdenas verksamhet inleddes den 1 januari 2023. Ansvaret för ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet överfördes från kommunerna och samkommunerna till välfärdsområdena. I och med reformen överfördes kommunernas skatteinkomster till staten för att finansiera välfärdsområdena. Statens skatter och avgifter av skattenatur ökade med sammanlagt 5 893 miljoner euro, välfärdsområdenas kostnader inom överföringsekonomin ökade med 12 304 miljoner euro och lokalförvaltningens kostnader inom överföringsekonomin minskade på motsvarande sätt med 4 260 miljoner euro.

Det sammanräknade underskottet för alla ingående delar i totalkalkylerna (statens budgetekonomi, de statliga fonderna utanför budgetekonomin och affärsverkskoncernerna) har, med undantag för fondekonomin, ökat i betydande utsträckning under första delen av 2023 i förhållande till jämförelseperioden. Som största ingående delområde har budgetekonomin en central inverkan på totalkalkylerna. Underskottet i statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tidsperioden 1.1—30.6.2023 var 6 899 (2 014) miljoner euro och det har ökat med 4 885 miljoner euro.

Enligt den totala intäkts- och kostnadskalkylen blir underskottet på grund av de elimineringar som görs i den totala kalkylen 696 (678) miljoner euro större än det direkt sammanräknade underskottet i statens budgetekonomi, fondernas och affärsverkskoncernernas separata rapportering.

Överskotten och underskotten under granskningsperioderna 1.1—30.6.2023 och 1.1—30.6.2022 (mn euro)

	Verksamhetens underskott i budgetekonomin	Fondernas överskott	Affärsverkskoncernernas vinst	Verksamhetens underskott i de totala kalkylerna
1—6/2022	-2 091	644	111	-2 014
1—6/2023	-6 966	689	75	-6 899

I den totala intäkts- och kostnadskalkylen presenteras de ingående delområdenas intäkts- och kostnadskalkyler, där effekterna av de interna bokföringstransaktionerna inom delområdet i fråga har beaktats, och en kombination av dessa. I kalkylen presenteras eliminering av bokföringstransaktioner mellan olika delområden i en egen kolumn.

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2023 (1 000 euro)¹⁾

	Budgetekonomi	Fonder	Affärsverkskoncerner	Elimineringar	1.1—30.6.2023	1.1—30.6.2022
INTÄKTER AV VERKSAMHET						
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	426 742	27 090	208 187	5 944	656 075	801 844
Hyrer och serviceintäkter	15 020	1 642	474 130	410 066	80 726	58 022
Övriga intäkter av verksamheten	433 825	1 193 176	5 512	437 899	1 194 614	1 345 754
KOSTNADER FÖR VERKSAMHETEN						
Material, förnödenheter och varor						
Köp under räkenskapsperioden	333 406	93 121	75 019	2 689	498 857	592 900
Ökning (-) eller minskning (+) av lager	254	-73 460	1 112		-72 093	30 833
Personalkostnader	2 847 268	5 915	80 023	422 309	2 510 897	2 329 622
Hyrer	456 460	2 189	59 993	410 066	108 576	86 992
Köp av tjänster	1 693 004	37 587	203 565	18 530	1 915 627	1 642 755
Övriga kostnader	944 458	5 292	54 699	316	1 004 134	686 323
Ökning (-) eller minskning (+) av produktlager	31				31	-49

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2023 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	1.1— 30.6.2023	1.1— 30.6.2022
Tillverkning för eget bruk	-55 619		-2 776		-58 394	-51 944
Avskrivningar	656 805	7 865	126 312		790 982	772 714
ÅTERSTOD I	-6 000 481	1 143 399	89 882		-4 767 200	-3 884 526
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Finansiella intäkter	805 004	383 784	7 248	86 290	1 109 746	1 331 172
Finansiella kostnader	-1 633 415	-60 993	-54 840	6 290	-1 742 958	-1 049 938
Andel av intresseföretags resultat ²⁾			495		495	4 583
EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Extraordinära intäkter	188 964	532		-173 232	16 263	43 592
Extraordinära kostnader	-905	-173 232		173 232	-905	-1 682
ÅTERSTOD II	-6 640 834	1 293 490	42 785		-5 384 559	-3 556 798
ÖVERFÖRINGS-EKONOMINS INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Intäkter						
Från lokalförvaltningen	7 227				7 227	7 059
Från Europeiska unionens institutioner och andra organ	794 258				794 258	755 368
Överföringsekonomins övriga intäkter	1 094 405		32 045	1 095 245	31 205	114 387
Kostnader						
För lokalförvaltningen exkl. välfärdsområdesförvaltningen	3 890 137	16 401			3 906 538	8 167 017
För välfärdsområdesförvaltningen	12 303 449	216			12 303 665	
För socialskyddsfonderna	7 904 561				7 904 561	7 381 207
För näringslivet	1 335 209	51 364		32 045	1 354 528	1 343 510
För icke-vinstsyftande samfund	1 667 015	58 726			1 725 741	1 604 410

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2023 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	1.1— 30.6.2023	1.1— 30.6.2022
För hushållen	2 452 124	3 609			2 455 734	2 315 092
För Europeiska unionens institutioner och andra organ	1 148 376	252 329			1 400 704	1 576 277
För utlandet	534 103				534 103	421 441
Överföringsekonomins övriga kostnader	2 897 746	346 265		344 900	2 899 111	2 788 885
ÅTERSTOD III	-38 877 664	564 581	74 830		-39 036 553	-28 277 824
INTÄKTER AV SKATTER OCH OBLIGATORISKA AVGIFTER						
Skatter och avgifter av skattenatur	31 802 803	124 156		-101 885	32 028 844	26 135 617
Övriga obligatoriska avgifter	108 809				108 809	127 866
	31 911 612	124 156		-101 885	32 137 653	26 263 483
Minoritetsandelar ²⁾			22		22	14
RÄKENSKAPS- PERIODENS ÖVERSKOTT/ UNDERSKOTT						
	-6 966 052	688 736	74 852	696 415	-6 898 878	-2 014 327

¹⁾ Staten, fonderna utanför statsbudgeten och de statliga affärsverken uppräftar inte något mellanbokslut över situationen i slutet av juni. Det kan därför förekomma att de totala kalkylerna inte överensstämmer på grund av skillnader i periodiseringen.

²⁾ Raderna Andel av intresseföretags resultat och Minoritetsandelar inbegriper även affärsverkskoncernernas uppgifter.

De viktigaste förändringarna i posterna i statens totala intäkts- och kostnadskalkyl när början av 2023 jämförs med motsvarande tidpunkt 2022:

— Verksamhetens intäkter minskade med 274 miljoner euro och uppgick till 1 931 (2 206) miljoner euro.

— Kostnaderna för verksamheten ökade med 608 miljoner euro och uppgick till 6 699 (6 090) miljoner euro. Störst var ökningen i fråga om övriga kostnader, 318 miljoner euro, och i den kategorin ökade anskaffningarna av försvarsmateriel mest. Också köpen av tjänster hade ökat något.

— De finansiella kostnaderna ökade med 693 miljoner euro och uppgick till 1 743 (1 050) miljoner euro. Störst inverkan hade räntekostnaderna och emissionsförlusterna.

— De finansiella intäkterna minskade med 221 miljoner euro och uppgick till 1 110 (1 331) miljoner euro. Detta berodde på att utdelningen och den övriga vinstutdelningen minskade med 341 miljoner euro.

— Jämförbarheten i fråga om överföringsekonomin kostnader ändrades i och med välfärdsområdena och den därav följande ändringen i sektorsindelningen. Överföringsekonomin kostnader ökade med sammanlagt 8 887 (-228) miljarder euro jämfört med året innan.

— Intäkterna av skatter och avgifter av skattenatur ökade med 5 893 miljoner euro och uppgick till 32 029 miljoner euro. Ökningen berodde till största delen på ökade skatteintäkter av förvärvs- och kapitalinkomstskatter, mervärdesskatter och samfundsskatter. Den mest betydande ökningen beror på den förändring i utdelningen av skatten på förvärvsinkomster och samfundsskatten för 2023 som hänför sig till finansieringen av välfärdsområdena.

— Till följd av de nedskrivningar på sammanlagt 54 miljoner euro Senatfastigheter hade gjort uppstod ett underskott på 1,3 miljoner euro.

12.2. Statens totala balansräkning 30.6.2023

Egendomsstrukturen i den totala balansräkningen avviker från egendomsstrukturen i balansräkningen för statens budgetekonomi. Affärsverkskoncernernas tillgångsposter, såsom byggnader och markområden, syns i balansräkningen för statens budgetekonomi som placeringar i affärsverkskoncernernas grundkapital. I den totala balansräkningen rapporteras de däremot enligt tillgångspostens karaktär.

Verksamhetens underskott i de totala kalkylerna, som ökade i början av 2023 i likhet med året innan, har i huvudsak finansierats genom en ökning av statens upplåning och genom betalning av penningmedel. Slutsumman av statens totala balansräkning har ökat med 4 244 (3 314) miljoner euro under perioden 30.6.2022–30.6.2023. Beloppet av främmande kapital ökade med 13 894 (6 352) miljoner euro och finansieringstillgångarna minskade med 4 757 (2 246) miljoner euro i förhållande till jämförelseperioden. Å andra sidan ökade beloppet av övriga placeringar i euro med 5,9 miljarder euro och uppgick till sammanlagt 10,9 miljarder euro. Det är fråga om placeringar både med och utan säkerhet. Dessa placeringar inbegriper kontanta säkerheter som ställts till motparten för statens ränteswapavtal.

I den totala balansräkningen presenteras både de ingående helheternas balansräkningar, där effekterna av de interna bokföringstransaktionerna inom helheterna har beaktats, och en kombination av dessa. I kalkylen presenteras eliminering av bokföringstransaktioner mellan helheter i en egen kolumn.

Statens totala balansräkning 30.6.2023 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2023	30.6.2022
AKTIVA						
NATIONAL- FÖRMÖGENHET						
Mark- och vattenområden	56 773		1 050 945	1 731	1 105 987	1 076 503
Byggnadsmarks- och vattenområden	16 397		32 296		48 693	54 279

Statens totala balansräkning 30.6.2023 (1 000 euro)¹⁾

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverks-koncerner	Elimineringar	30.6.2023	30.6.2022
Byggnader	423 955		261 306		685 261	665 151
Övrig nationalförmögenhet	62 389				62 389	60 807
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	42 183				42 183	25 587
ANLÄGGNINGS-TILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR						
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR						
Immateriella rättigheter	33 460	109	203		33 772	29 881
Övriga utgifter med lång verkningstid	755 594		11 573		767 168	784 831
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	436 750		3 124		439 873	424 860
MATERIELLA TILLGÅNGAR						
Mark- och vattenområden	8 476	1 182	2 891 716		2 901 374	2 905 000
Byggnadsmarks- och vattenområden	1 177 121		410 230		1 587 351	1 580 359
Byggnader och konstruktioner	238 366	3 697	2 984 569		3 226 632	3 213 977
Anläggningar	17 864 495		66 219		17 930 713	18 133 172
Maskiner och anordningar och inventarier	644 967	12 095	13 249		670 310	640 253
Övriga materiella tillgångar	11 011	35 978	104 404		151 393	149 787
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	1 549 284		711 344	54 210	2 206 418	1 560 734
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I ANLÄGGNINGS-TILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR						
Värdepapper som ingår i anläggningstillgångarna	15 008 003	333 696	5 282		15 346 982	15 213 815

Statens totala balansräkning 30.6.2023 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2023	30.6.2022
Grundkapital i affärs- verkskoncerner och kapital som placerats så- som övrigt eget kapital	6 080 092			6 080 092		-354
Placeringar i euro	6 322 693	14 385 720			20 708 413	19 308 749
Placeringar i utländsk valuta		5 363 217			5 363 217	5 169 232
Andelar i ägarintresse- företag ²⁾			238 520		238 520	276 628
Fordringar på ägarintres- seföretag ²⁾						
ANLÄGGNINGS- TILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR SAMMANLAGT	50 130 313	20 135 694	7 440 433		71 572 138	69 390 923
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGS- TILLGÅNGAR OMSÄTTNINGS- TILLGÅNGAR						
Material och förnödenheter	563 156				563 156	519 603
Halvfärdig produktion	4 732				4 732	5 124
Färdiga produkter/Varor	76 274	1 485 795	13 489		1 575 558	1 568 083
Övriga omsättningstillgångar			29 098		29 098	27 240
LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR						
Långfristiga fordringar	4 995 707	18 777	42 280	1 570 045	3 486 720	3 720 811
KORTFRISTIGA FORDRINGAR						
Kundfordringar	75 857	13 288	54 907	14 297	129 755	171 556
Lånefordringar	231 675	1 624 553		245 000	1 611 228	1 414 679
Resultatregleringar	32 260	145 210	54 948	108 226	124 192	81 034
Övriga kortfristiga fordringar	182 838	42 757	7 287	10 081	222 801	187 788
Förskottsbetalningar	1 805 593	5 047			1 810 639	891 053

Statens totala balansräkning 30.6.2023 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2023	30.6.2022
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I FINANSIERINGS- TILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA KORTFRISTIGA PLACERINGAR						
Köp av obligationslån i euro		196 818			196 818	289 821
Övriga placeringar i euro	10 936 503				10 936 503	5 056 916
Köp av obligationslån i utländsk valuta						
KASSA, BANKTILL- GODOHAVANDEN OCH ANDRA FINANSIERINGS- MEDEL						
	2 520 368	6 182 237	288 280	6 008 112	2 982 774	7 739 868
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIE- RINGSTILLGÅNG- AR SAMMANLAGT						
	21 424 963	9 714 483	490 289		23 673 975	21 673 575
AKTIVA SAMMANLAGT						
	72 156 973	29 850 177	9 275 269	14 091 793	97 190 625	92 946 825
PASSIVA EGET KAPITAL						
Statens kapital 1.1.1998	-30 048 198				-30 048 198	-30 048 198
Kapital för statliga fonder utanför statsbudgeten		-23 893 578			-23 893 578	-22 417 951
Affärsverkskoncerner- nas kapital			6 081 822	6 081 822		
Budgetöverföringar		-718 300		-718 300		
Förändring i kapitalet från tidigare räkenskaps- perioder	-56 588 355	53 306 923	908 707	-80 000	-2 292 726	1 000 647
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-6 966 052	810 722	74 852	696 415	-6 898 878	-2 014 327

Statens totala balansräkning 30.6.2023 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2023	30.6.2022
MINORITETS- ANDELAR						
Minoritetsandelar ²⁾			4 631		4 631	4 683
FONDKAPITAL						
Övriga statliga fonder och donerade medel	10 701				10 701	10 155
RESERVER						
Reserver			20 781		20 781	18 309
FRÄMMANDE KAPITAL						
LÅNGFRISTIGT						
Upptagna lån i euro	127 908 467	349 023	1 642 952	1 559 948	128 340 493	119 579 267
Upptagna lån i utländsk valuta	609				609	573
Långfristiga resultatregleringar	66 323				66 323	84 005
Övriga långfristiga skulder	301 119				301 119	352 147
KORTFRISTIGT						
Amorteringar som betalas under följande räkenskapsperiod	5 832 866				5 832 866	5 204 666
Samlingskonton för statliga fonder utanför statsbudgeten	6 008 112			6 008 112		
Kortfristiga lån	18 259 529		281 585	255 097	18 286 017	13 524 373
Främmande medel som förvaltas av staten	410 011				410 011	747 103
Erhållna förskott	331 296		76 810	54 210	353 896	316 126
Leverantörsskulder	322 405	4 180	56 868	1 107	382 345	405 780
Resultatregleringar	1 444 619	45 659	81 364	3 275	1 568 366	1 510 188
Övriga kortfristiga skulder	4 863 525	67 534	44 897	230 107	4 745 849	4 669 340
Felkonton	-4				-4	-60

Statens totala balansräkning 30.6.2023 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2023	30.6.2022
FRÄMMANDE						
KAPITAL						
SAMMANLAGT	165 748 877	466 396	2 184 475	8 111 856	160 287 892	146 393 507
PASSIVA						
SAMMANLAGT	72 156 973	29 972 163	9 275 269	14 091 793	97 190 625	92 946 825

¹⁾ Staten upprättar inte något mellanbokslut över situationen i slutet av juni. Det kan därför förekomma att de totala kalkylerna inte överensstämmer på grund av skillnader i periodiseringen. Av denna orsak stämde posterna för eget kapital och övrigt eget kapital i fråga om statens budgetekonomi respektive affärsverkskoncernerna inte överens 30.6.2021 och 30.6.2020, och det fanns summor kvar på dessa konton.

²⁾ Raderna Andelar i ägarintresseföretag, Fordringar på ägarintresseföretag och Minoritetsandelar inbegriper affärsverkskoncernernas uppgifter.

12.3. Statliga borgensförbindelser och statsgarantier utanför balansräkningen

De totala åtagandena utanför balansräkningarna för budgetekonomin, de statliga fonderna utanför budgeten och de statliga affärsverken var enligt statsbokslutet 2022 sammanlagt 215,7 miljarder euro. Statens pensionsansvar, dvs. ca 97,0 miljarder euro, utgjorde det största enskilda åtagandet.

Gällande statliga borgensförbindelser och statsgarantier som belastar staten uppgick den 30 juni 2023 till sammanlagt 67,7 miljarder euro. Åtagandena minskade vid årsskiftet med 0,76 miljarder euro, vilket i huvudsak berodde på Finnveras minskade ansvarsbelopp.

Med stöd av gällande lagstiftning och riksdagsbeslut om uppgick det disponibla maximibeloppet för statliga borgensförbindelser och statsgarantier till sammanlagt 148,6 miljarder euro i slutet av juni (147,3 miljarder euro 31.12.2022). Det kalkylerade disponibla maximibeloppet ökade alltså med 1,3 miljarder euro jämfört med situationen vid årsskiftet. Ökningen av det disponibla maximibeloppet berodde i huvudsak på att Statens bostadsfonds ansvar och studielånestock ökade samt på nya borgensprogram. De nya borgensprogrammen var borgensprogrammet för elbolagens likviditetslån (högst 600 miljoner euro) och borgen för Europeiska unionens finansiella stöd till Ukraina (högst 64 miljoner euro). Inget av borgensprogrammen hade gällande åtaganden vid rapporteringstidpunkten den 30 juni 2023.

Statens bostadsfond utgör den huvudsakliga delen av borgensstocken för statliga fonder utanför statsbudgeten, och dess borgensstock uppgick till sammanlagt 19,1 miljarder euro den 30 juni 2023. Största delen av dessa borgensförbindelser gäller räntestödda byggnadslån för hyres- och bostadsrättshus och ägarbostadslån för privatpersoner.

Ansvarsbeloppen för statsborgen och statsgarantier som beviljats till följd av covid-19-pandemin och begränsningarna i samband med den har börjat minska när nya lån inte längre har lyfts inom ramen för programmen och amorteringen av de gamla lånen har inletts. De gällande borgensförbindelserna i samband med pandemin hänför sig till inhemska arrangemang för företagsfinansiering, de krishanteringsinstrument som inrättats inom ramen för EU och försäkringsskyddet i fråga om vaccin mot covid-19.

Gällande borgensförbindelser och statsgarantier samt det disponibla maximibeloppet 30.6.2023 (md euro)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	I kraft 30.6.2023	Disponi- belt maxi- mibelopp
Finnvera	22,6	22,6	27,7	30,3	32,6	31,6	32,1	33,3	33,2	73,2
Studielån	2,0	2,3	2,7	3,4	4,0	4,5	5,0	5,3	6,0	6,3
EFSF ¹⁾	6,2	6,3	7,0	7,0	7,0	6,8	6,6	6,8	6,7	14,0
Finlands Bank	0,5	0,6	0,4	0,5	0,6	0,6	0,8	0,8	0,9	7,7
Statliga fonder ²⁾	12,3	13,2	13,8	14,6	15,5	16,5	17,7	18,3	19,2	23,0
Covid-19- stödåtgär- der ³⁾						1,4	1,4	1,4	1,3	2,3
Övriga ⁴⁾	0,6	1,1	0,6	0,8	0,5	0,5	0,6	0,5	0,4	22,1
TOTALT	44,2	46,1	52,3	56,6	60,2	62,0	64,2	66,3	67,7	148,6

¹⁾ Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten

²⁾ Innehåller Statens bostadsfond, Gårdsbrukets utvecklingsfond och Försörjningsberedskapsfonden, vilkas borgensstock Statens bostadsfond utgör största delen av.

³⁾ Inbegriper statliga borgensförbindelser och statsgarantier som på grund av coronavirusepidemin beviljats för Europeiska kommissionens medelsanskaffning (stödinstrumentet SURE), Europeiska investeringsbanken (garantifonden EU Covid-19, den senaste informationen om avtalsstocken är från den 31 mars 2023), inhemska rederiföretag och flygföretag och en försäkringsgaranti som beviljas försäkringsbolagen för vaccin mot covid-19.

⁴⁾ Inbegriper statliga borgensprogram och statsgarantier, borgensprogrammet för elbolagens likviditetslån, back-to-back-borgen för låneprogrammet Invest EU, finansiellt stöd till Ukraina, borgensförbindelser för Fonden för industriellt samarbete Ab (Finnfund), borgensförbindelser för Nammo Vihtavuori Oy, borgensförbindelser för Finavia Abp, försäkringsgarantin för undantagsförhållanden till försäkringsanstalter och garantier för konstutställningar. Det disponibla maximibeloppet inbegriper en försäkringsgaranti på 10 miljarder euro, vars syfte är att säkerställa att de skadeförsäkringar som är nödvändiga med tanke på befolkningens försörjning eller tryggheten av näringslivet kan fås under undantagsförhållanden.

12.4. Det eftersatta underhållet av trafikleder

Det på anskaffningsutgifterna baserade balansvärdet för infrastrukturen i anslutning till trafikleder uppgick till 20,4 miljarder euro den 31 december 2022. Trafiklederna utgjorde 41,0 % av statens anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, som tillsammans utgjorde 49,8 miljarder euro.

Statens anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar 31.12.2022 (md euro)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Trafikledskonstruktioner och mark	19,1	19,6	19,6	19,8	19,9	20,1	20,0	20,2	20,3	20,4
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar	22,0	22,5	22,7	23,1	23,1	24,7	25,0	25,6	25,8	26,9
Övriga anläggningstillgångar	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0	2,1	2,3	2,4	2,4
Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar sammanlagt	42,9	43,8	44,1	44,7	44,8	46,8	47,1	48,1	48,5	49,8

Trafikledsinvesteringar, avskrivningar och förändring i balansvärdena åren 2000—2022 (mn euro)

	Väg			Bana			Vatten			Trafikleder sammanlagt		
	Investe- ringar	Avskriv- ningar	Föränd- ring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	Föränd- ring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	Föränd- ring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	Föränd- ring
2000	291	399	-107	282	203	78	5	15	-10	578	617	-38
2001	224	399	-175	143	211	-68	6	16	-10	372	626	-253
2002	591	488	103	250	224	26	15	14	1	857	726	131
2003	398	508	-110	290	229	61	8	14	-6	696	751	-55
2004	628	555	73	348	137	211	1	14	-12	977	706	271
2005	420	582	-161	303	148	155	6	12	-6	729	742	-13
2006	425	609	-184	255	141	115	11	12	0	692	761	-69
2007	455	633	-178	256	153	103	9	11	-2	721	797	-77
2008	642	484	158	363	162	202	6	12	-6	1 011	658	353
2009	753	507	245	357	179	178	5	12	-7	1 115	699	416
2010	542	515	27	381	239	142	29	10	19	951	764	188
2011	619	536	83	320	243	76	5	10	-5	944	789	155
2012	504	560	-56	372	246	126	0	10	-9	877	816	61
2013	481	562	-81	412	160	252	8	10	-2	901	732	169
2014	729	579	149	427	162	266	8	10	-2	1 164	751	413
2015	559	596	-38	259	174	85	6	11	-5	823	781	43
2016	629	610	20	315	187	127	19	9	9	963	807	156
2017	589	630	-41	302	197	105	17	10	8	908	837	71
2018	802	649	154	314	207	107	23	10	13	1 140	866	274
2019	512	644	-132	197	213	-16	42	11	31	751	868	-116
2020	790	649	141	308	220	88	27	12	16	1 125	881	244
2021	589	681	-91	363	226	137	16	13	2	968	920	48
2022	571	688	-117	509	234	275	21	14	7	1 102	936	166
	12 744	13 063	-319	7 328	4 496	2 832	295	271	24	20 367	17 830	2 537

Investeringarna i trafikledsegendom innehåller både nyinvesteringar och ersättnings- och reparationsinvesteringar. Trots att det på anskaffningsutgifterna för hela trafikledsegendomen baserade

balansvärdet ökat är vägtrafiklederna föremål för eftersatt underhåll. Avskrivningarna för vägtrafiklederna har under granskningsperioden varit ca 319 miljoner euro större än investeringarna. Den negativa skillnaden mellan investeringarna och avskrivningarna kan vid en granskning som baserar sig på anskaffningsutgifterna anses som den lägsta siffran för det eftersatta underhåll som uppkom på 2000-talet. På 2000-talet har investeringarna i banleder i sin tur varit ca 2 832 miljoner euro större än avskrivningarna och investeringarna i vattenleder 16 miljoner euro större än avskrivningarna.

12.5. Statens investeringar

I tabellen nedan har de investeringar som under åren 2017—2022 och början av 2023 gjorts inom budgetekonomin och av fonderna utanför budgeten samt statens affärsverkskoncerner sammanställts. Budgetekonomins investeringar har presenterats som nettoutfallet av investeringarna i nationalförmögenheten och anläggningstillgångarna och av andra långfristiga placeringar samt av långfristiga fordringar. Halvfärdiga anläggningar har presenterats som färdiga anläggningar i tabellen. I förskottsbetalningarna ingår diverse mindre betydande anskaffningar av anläggningstillgångar. När det gäller fondernas investeringar har de beräknats som nettoutfallet av placeringarna i anläggningstillgångar och andra långfristiga placeringar, omsättningstillgångar och långfristiga fordringar korrigerade med beloppet av avskrivningarna. De investeringar som gäller affärsverkskoncernerna är beloppet av de investeringar som Forststyrelsen och Senatfastigheter har uppgett.

Under granskningsperioden 2017—2022 uppgick budgetekonomins totala investeringar till i genomsnitt 1,3 miljarder euro om året och affärsverkskoncernernas investeringar till i genomsnitt 381 miljoner euro om året. Budgetekonomins reella investeringar var ca 1,4 miljarder euro om året under granskningsperioden. De investeringar i värdepapper som ingår i anläggningstillgångar och i andra långfristiga placeringar som gjorts inom budgetekonomin och de investeringar som gjorts inom fondekonomin har varierat kraftigt under perioden. Detta beror på köp och försäljning av värdepapper och på förändringarna i de långfristiga fordringarna.

Investeringarna inom budgetekonomin och investeringar gjorda av statliga fonder utanför budgeten och statens affärsverkskoncerner 2017—2022 och 30.6.2023 (mn euro)

BUDGETEKONOMIN	2017	2018	2019	2020	2021	2022	30.6.2023
NATIONALFÖRMÖGENHET	12	15	12	15	18	28	16
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR	64	95	97	73	69	84	47
MATERIELLA TILLGÅNGAR							
Mark- och vattenområden (inkl. Byggnadsmarks- och vattenområden)	17	18	15	20	18	16	5
Byggnader och konstruktioner	6	4	4	8	5	7	4
Anläggningar	841	936	837	1 028	957	1 072	270
Maskiner och anordningar	84	99	100	123	84	114	40
Inventarier	2	4	2	2	2	2	1
Övriga materiella tillgångar	0	0	0	0	0	0	0
Förskottsbetalningar och pågående projekt	26	18	28	51	47	154	329
Tillverkning för eget bruk ¹⁾	178	116	176	197	179	174	56
Sammanlagt	1 229	1 305	1 272	1 517	1 379	1 651	766

Investeringarna inom budgetekonomin och investeringar gjorda av statliga fonder utanför budgeten och statens affärsverkskoncerner 2017—2022 och 30.6.2023 (mn euro)

BUDGETEKONOMIN	2017	2018	2019	2020	2021	2022	30.6.2023
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I ANLÄGGNINGSTILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR							
Värdepapper som ingår i anläggningstillgångarna	-148	-231	68	378	-428	7	39
Långfristiga placeringar i euro	100	56	-66	196	627	1 170	299
Långfristiga fordringar	-201	-2 057	184	237	256	-45	77
Sammanlagt	-248	-2 232	186	811	455	1 132	414
Budgetekonomin sammanlagt	981	-927	1 458	2 328	1 834	2 783	1 180
STATLIGA FONDER UTANFÖR BUDGETEN							
Statens pensionsfond	244	838	154	-49	794	758	268
Försörjningsberedskapsfonden	38	-189	150	10	388	-98	-92
Statens bostadsfond	-577	-479	-481	-425	-411	-356	0
Övriga fonder utanför statsbudgeten	419	22	111	-178	5	109	27
Fonder sammanlagt	123	192	-66	-642	776	413	203
AFFÄRSVERKSKONCERNER²⁾							
Forststyrelsekoncernen	19,1	27,7	10,7	20	20	39	15
Koncernen Senatfastigheter	238,1	251,9	311,1	435	411	503	205
Affärsverkskoncerner sammanlagt	257,2	279,7	321,8	456	431	542	220
Alla sammanlagt	1 361,6	-454,8	1 714,4	2 142	3 041	3 738	1 603

¹⁾ Jämfört med budgetpropositionen för 2019 har kalkylen kompletterats genom att till investeringarna foga också information om tillverkning för eget bruk.

²⁾ Uppgifterna innehåller de investeringsbelopp som affärsverkskoncernerna rapporterat.

12.6. Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten

I anläggningstillgångarna och de övriga långfristiga placeringarna ingår sådana offentligt noterade aktier i Finnair Abp, Fortum Abp, Neste Abp och SSAB som omfattas direkt av budgetekonomin. Deras bokföringsvärde uppgick den 31 december 2022 till sammanlagt 5,8 miljarder euro och deras marknadsvärde till 19,7 miljarder euro. Marknadsvärdet har sjunkit från början av året med sammanlagt 4,5 miljarder euro och uppgick den 4 augusti 2023 till sammanlagt 15,2 miljarder euro. Effekten av att Neste Abp:s aktiekurs försvagades var sammanlagt 2,9 miljarder euro.

Utvecklingen för värdet på offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten åren 2015—2022 och 4.8.2023 (md euro)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	4.8.2023
Marknadsvärdet på offentligt noterade aktier	10,2	11,5	15,2	15,5	18,9	26,0	25,0	19,7	15,2
Bokföringsvärdet på offentligt noterade aktier	5,7	5,7	5,7	5,1	5,1	5,5	5,7	5,8	5,8
Skillnaden mellan marknadsvärdet och bokföringsvärdet	4,5	5,8	9,5	10,4	13,8	20,5	19,3	13,9	9,4

12.7. Negativt eget kapital

Statens eget kapital är negativt såväl enligt balansräkningen för statens budgetekonomi som enligt statens totala balansräkning. Det negativa egna kapital som statens totala balansräkning visar den 30 juni 2023, -63,1 (-53,5) miljarder euro, är tack vare fondernas och affärsverkskoncernernas positiva egna kapital avsevärt mindre än budgetekonomins negativa egna kapital -93,6 (-84,0) miljarder euro.

Utvecklingen för eget kapital åren 2015—2022 och 30.6.2023 (md euro)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	30.6.2023
Budgetekonomins eget kapital	-55,1	-59,0	-62,0	-61,2	-62,8	-75,5	-81,9	-86,6	-93,6
Fondernas eget kapital ¹⁾	26,5	27,0	27,4	27,5	28,0	28,1	29,5	29,4	29,4
Affärsverkskoncernernas eget kapital ¹⁾	6,7	6,8	6,9	6,9	7,0	7,0	7,0	7,1	7,1
Den totala balansräkningens eget kapital	-27,7	-31,5	-33,7	-32,8	-33,9	-46,5	-51,4	-56,2	-63,1

¹⁾ Fondernas och affärsverkskoncernernas eget kapital har presenterats endast för de år statens totala balansräkning har upprättats.

Eget kapital var enligt den ingående balansen för statens budgetekonomi den 1 januari 1998 negativt till ett belopp av ca 30 miljarder euro. Situationen var en följd av såväl statens svåra skuldsättning i början av 1990-talet som av de avgöranden som hade fattats i samband med att den ingående balansen upprättades. En del av nationalförmögenheten lämnades utanför balansräkningen och statens bolagsförmögenhet fastställdes enligt en synnerligen försiktig uppskattning.

Åren 1998—2008 uppvisade statens intäkts- och kostnadskalkyler i regel positiva värden. Detta stärkte statens ekonomiska ställning och 2008 var statens eget kapital inom budgetekonomin bara 8,1 miljarder euro negativt.

Boksluten över statens budgetekonomi har uppvisat ett underskott sedan 2009 med undantag för 2018. Detta har försvagat statens ekonomiska ställning och lett till att statens negativa egna kapital ökat. Sedan 2012 har statens ekonomiska ställning till sitt nominella värde varit sämre än i den

ingående balansen för 1998. Statens tillgångar har inte ökat i samma förhållande som det främmande kapitalet, vilket innebär att även löpande kostnader har finansierats med lån.

Statsbudgeten för 2024

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11		€
11. SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR		66 797 553 000
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet		33 766 000 000
01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		26 596 000 000
02. Samfundsskatt		6 005 000 000
03. Källskatt på ränteinkomster		148 000 000
04. Skatt på arv och gåva		817 000 000
05. Tillfällig skatt på vinster inom elbranschen och sektorn för fossila bränslen		200 000 000
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning		23 708 000 000
01. Mervärdesskatt		22 579 000 000
02. Skatt på vissa försäkringspremier		939 000 000
03. Apoteksskatt		190 000 000
08. Punktskatter		7 021 000 000
01. Punktskatt på tobak		1 162 000 000
04. Punktskatt på alkoholdrycker		1 471 000 000
05. Punktskatt på läskedrycker		220 000 000

Avdelning 12

07.	Energiskatter	4 153 000 000
08.	Punktskatt på vissa dryckesförpackningar	15 000 000
10.	Övriga skatter	2 187 000 000
03.	Bilskatt	308 000 000
05.	Överlåtelseskatt	698 000 000
06.	Lotteriskatt	137 000 000
07.	Fordonsskatt	1 036 000 000
08.	Avfallsskatt	8 000 000
19.	Övriga inkomster av skattenatur	115 553 000
04.	Vissa avgifter på kommunikationsområdet	14 770 000
05.	Vissa avgifter för trafiken	25 600 000
06.	Farledsavgifter	51 000 000
09.	Övriga skatteinkomster	7 410 000
10.	El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkrafts- området vid Bottenviken	5 860 000
11.	Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet	8 080 000
12.	Skatt för strålningsverksamhet	2 833 000

Avdelning 12

12.	INKOMSTER AV BLANDAD NATUR	7 170 270 000
23.	Statsrådets kansli	50 000
99.	Statsrådets kanslis övriga inkomster	50 000
24.	Utrikesministeriets förvaltningsområde	21 944 000
20.	Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter .	1 102 000
99.	Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	20 842 000
25.	Justitieministeriets förvaltningsområde	165 555 000
10.	Domstolarnas inkomster	44 750 000
14.	Inkomster av rättshjälpsavgifter	3 911 000
15.	Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster	32 144 000
20.	Utsökningsavgifter	82 000 000
99.	Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	2 750 000
26.	Inrikesministeriets förvaltningsområde	146 252 000
98.	Inkomster från EU	144 152 000
99.	Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	2 100 000
27.	Försvarsministeriets förvaltningsområde	31 038 000
20.	Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter ...	18 000

Avdelning 12

3

99.	Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde ...	31 020 000
28.	Finansministeriets förvaltningsområde	2 868 108 000
11.	Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	63 552 000
12.	Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	25 062 000
13.	Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	14 321 000
14.	Inkomster av användaravgifter för det positiva kreditupplysningsregistret	5 400 000
20.	Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	10 056 000
50.	Överföring från statens pensionsfond	2 281 172 000
51.	Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	365 145 000
52.	Avgifter som motsvarar försäkringspremier	19 420 000
60.	Premie för främjande av arbetarskydd	1 010 000
92.	Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	55 600 000
93.	Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter ..	1 400 000
99.	Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	25 970 000
29.	Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	38 000 000
70.	Inkomster från studiestödsverksamheten	34 000 000
99.	Övriga inkomster inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	4 000 000
30.	Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	916 207 000
01.	Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	533 205 000
02.	Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	340 000 000
03.	Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen	9 000 000
04.	Andra inkomster från EU	160 000
40.	Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	3 000 000
41.	Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	45 000
42.	Avgifter för jakt på hjortdjur	3 590 000
44.	Fiskevårdsavgifter	9 899 000
45.	Jaktvårdsavgifter	12 908 000
99.	Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	4 400 000
31.	Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	21 550 000
10.	Inkomster för ämbetsverken inom förvaltningsområdet	1 500 000
99.	Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	20 050 000
32.	Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	1 020 320 000
20.	Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster	3 650 000
21.	Inkomster av auktionering av utsläppsrätter	548 000 000
31.	Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti	33 270 000

Avdelning 13

50. Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken	240 000 000
99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	195 400 000
33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	176 590 000
02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	2 690 000
03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	100 000
98. Återbäringar av statsunderstöd	158 200 000
99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	15 600 000
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	503 656 000
10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	150 000
20. Överföring från Statens bostadsfond	502 700 000
99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	806 000
39. Övriga inkomster av blandad natur	1 261 000 000
01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder	130 000 000
02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen	79 000 000
04. Återtagande av överförda anslag	300 000 000
10. Övriga inkomster av blandad natur	7 000 000
20. Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens	745 000 000

Avdelning 13

13. RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST	2 233 699 000
01. Ränteinkomster	255 699 000
04. Räntor på statens lån till affärsverken	1 600 000
05. Räntor på övriga lån	44 386 000
07. Räntor på depositioner	182 500 000
09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	27 213 000
03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 823 000 000
01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	1 150 000 000
02. Avkastning av penningspelsverksamhet	673 000 000
04. Andel i statens penninginstitutets vinst	10 000 000
01. Andel i Finlands Banks vinst	10 000 000

Avdelning 15

5

05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	145 000 000
01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	145 000 000

Avdelning 15

15. LÅN	11 677 389 000
01. Lån som återbetalas till staten	148 423 000
02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk	9 100 000
04. Amorteringar på övriga lån	139 323 000
03. Statens nettoupplåning och skuldhantering	11 528 966 000
01. Nettoupplåning och skuldhantering	11 528 966 000

Inkomstposternas totalbelopp:

87 878 911 000

ANSLAG

Huvudtitel 21	€
21. RIKSDAGEN	145 405 000
01. Riksdagsledamöterna	23 865 000
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	23 865 000
10. Riksdagens kansli	83 560 000
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	65 140 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	6 200 000
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	7 220 000
70. Dataadministrationens utvecklingsprojekt och anskaffningar av utrustning (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
20. Riksdagens justitieombudsman	9 455 000
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslags- anslag)	9 455 000
30. Utrikespolitiska institutet	5 065 000
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	4 805 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	260 000
40. Statens revisionsverk	18 285 000
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år) ...	17 585 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	700 000
90. Riksdagens övriga utgifter	5 175 000
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)	5 175 000

Huvudtitel 22

22. REPUBLIKENS PRESIDENT	47 381 000
01. Republikens president	154 000
01. Arvodet till republikens president (fast anslag)	154 000

Huvudtitel 23

7

02. Republikens presidents kansli	47 227 000
01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	8 977 000
02. Utgifter för republikens tidigare presidenter (reservationsanslag 2 år)	700 000
20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)	2 550 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	10 000 000
75. Ombyggnad (reservationsanslag 5 år)	25 000 000

Huvudtitel 23

23. STATSRADETS KANSLI	247 127 000
01. Förvaltning	199 557 000
01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	158 679 000
02. Löneutgifter för ministrarna och deras statssekreterare och special- medarbetare (förslagsanslag)	15 232 000
03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	2 480 000
21. Genomförande av meddelandet om främjande av likabehandling, jämfällighet och icke-diskriminering (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
26. Främjande av sannings- och försoningsprocessen när det gäller samerna (reservationsanslag 3 år)	1 358 000
27. Sannings- och försoningsprocessen för döva (reservationsanslag 3 år)	808 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	19 000 000
10. Ägarstyrningen	5 700 000
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	5 700 000
20. Understödjande av politisk verksamhet	34 566 000
50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)	34 566 000
30. Justitiekanslersämbetet	4 564 000
01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 564 000
90. Övriga utgifter	2 740 000
21. Ordnar (förslagsanslag)	700 000
66. Deltagaravgifter och finansiella bidrag till Europeiska kompe- tenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)	2 040 000

Huvudtitel 24

24. UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	1 286 664 000
01. Utrikesförvaltningen	284 969 000
01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	257 647 000
20. Utgifter för kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)	1 102 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	14 220 000
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	12 000 000
10. Krishantering	76 228 000
20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)	53 080 000
21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (reservationsanslag 2 år)	19 248 000
66. Fredsmedling (reservationsanslag 2 år)	3 900 000
30. Internationellt utvecklingssamarbete	769 041 000
50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	—
66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)	628 586 000
67. Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (reservationsanslag 2 år)	2 904 000
69. Stöd till Ukraina (reservationsanslag 3 år)	57 821 000
88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	10 000 000
89. Utvecklingspolitiska lån och investeringar (reservationsanslag 3 år)	69 730 000
90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	156 426 000
20. Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)	1 600 000
23. Ordförandeskapet i OSSE (reservationsanslag 2 år)	2 840 000
50. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)	1 641 000
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	45 000
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	149 800 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	500 000

Huvudtitel 25

25. JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	1 212 648 000
01. Ministeriet och förvaltningen	175 460 000
01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 441 000
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)	18 239 000
05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 110 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	13 943 000
21. Produktivitätsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 735 000
22. IKT-utveckling inom justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	20 120 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	51 510 000
50. Understöd (fast anslag)	14 905 000
51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	19 000 000
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	457 000
10. Domstolarna	353 523 000
01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 789 000
02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	15 320 000
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	328 414 000
15. Rättstjänster	173 374 000
01. Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	92 964 000
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	80 410 000
20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning	110 012 000
01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	110 012 000
30. Åklagare	63 201 000
01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	63 201 000
40. Verkställighet av straff	288 742 000
01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	284 042 000
74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	4 700 000
50. Valutgifter	48 336 000
20. Valutgifter (förslagsanslag)	48 336 000

Huvudtitel 26

26. INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE		2 493 005 000
01. Förvaltning		346 975 000
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)		19 265 000
04. Krishanteringscentrets omkostnader (reservationsanslag 2 år)		2 434 000
21. Utveckling av inrikesministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)		1 432 000
25. Bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (reservationsanslag 3 år)		5 500 000
26. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen under programperioden 2021—2027 (reservationsanslag 3 år)		9 713 000
27. CBRN-lagerhållning inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism (reservationsanslag 2 år)		114 851 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)		191 500 000
50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)		1 280 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)		1 000 000
10. Polisväsendet		1 016 825 000
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)		942 405 000
02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)		66 752 000
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (reservationsanslag 2 år)		7 668 000
20. Gränsbevakningsväsendet		512 649 000
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)		333 649 000
70. Gränsbevakningsväsendets investeringar (reservationsanslag 5 år)		179 000 000
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna		105 015 000
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)		4 613 000
02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)		77 057 000
03. Räddningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)		20 345 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)		3 000 000
40. Migration		511 541 000
01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)		101 327 000
21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)		320 570 000
22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)		2 318 000
63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)		87 326 000

Huvudtitel 27

27. FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	6 228 206 000
01. Försvarspolitik och förvaltning	771 058 000
01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 331 000
21. Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 875 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	727 285 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år) ..	22 567 000
10. Militärt försvar	5 391 028 000
01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 357 200 000
18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)	1 523 471 000
19. Anskaffning av multirollflygplan (reservationsanslag 5 år)	1 502 342 000
50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag) ..	8 015 000
30. Militär krishantering	66 120 000
20. Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)	66 110 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	10 000

Huvudtitel 28

28. FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	38 102 650 000
01. Förvaltning	210 301 000
01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	40 830 000
20. Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (förslagsanslag)	345 000
21. Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 306 000
25. Utgifter för mynt (förslagsanslag)	210 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	162 000 000
50. Finansiering av projektet för arbetsförmåga enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	1 500 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	1 200 000
69. Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (reservationsanslag 3 år)	1 910 000
10. Beskattningen och Tullen	711 396 000
01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	425 043 000

Huvudtitel 28

02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	207 899 000
03. Omkostnader för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 2 år)	43 254 000
63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)	2 000 000
95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	23 200 000
97. Exportrestitution av bils katt (förslagsanslag)	10 000 000
20. Tjänster för statsamfundet	65 427 000
01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	36 180 000
02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	600 000
03. Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift (förslagsanslag)	1 700 000
07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personal- förvaltning (reservationsanslag 2 år)	6 447 000
09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	5 000 000
10. Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommu- nikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	15 000 000
11. Internetbetalningar (reservationsanslag 2 år)	500 000
88. Senatkoncernens affärsverk	—
30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvalt- ningen	130 373 000
01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	54 320 000
02. Statens ekonomiska forskningscentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 589 000
03. Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolknings- data (reservationsanslag 2 år)	63 464 000
04. Elektronisk identifiering (förslagsanslag)	8 000 000
40. Statens regional- och lokalförvaltning	72 509 000
01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	70 493 000
03. Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer (reservationsanslag 3 år)	2 016 000
50. Pensioner och ersättningar	6 020 215 000
15. Pensioner (förslagsanslag)	5 585 400 000
16. Extra pensioner och övriga pensionsavgifter (förslagsanslag)	2 867 000
50. Skadestånd (förslagsanslag)	39 590 000
63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslags- anslag)	365 145 000
95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter beta- lat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslags- anslag)	27 213 000
60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen	15 510 000
02. Separat budgeterade personalutgifter (förslagsanslag)	2 500 000
10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	1 010 000
12. Kompetensutveckling (förslagsanslag)	12 000 000

Huvudtitel 28

13

70. Utvecklande av statsförvaltningen	155 508 000
01. Styrning och utveckling av informations- och kommunikationstekniken (IKT) inom den offentliga förvaltningen (reservationsanslag 3 år)	10 800 000
02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	4 350 000
05. Stöd för och styrning av beredningen och genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet (reservationsanslag 3 år)	105 100 000
20. Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 2 år)	7 458 000
40. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	27 800 000
80. Överföringar till landskapet Åland	320 376 000
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	204 976 000
34. Skatteavräkning för Åland (förslagsanslag)	114 700 000
35. Finansiering till landskapet Åland från faciliteten för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	700 000
89. Finansieringen av välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen	24 655 314 000
31. Finansiering av social- och hälsovården och räddningsväsendet inom välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen (förslagsanslag)	24 654 314 000
32. Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena (förslagsanslag)	1 000 000
90. Stöd till kommunerna	3 335 600 000
30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	2 463 200 000
31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag) ..	11 400 000
35. Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna (fast anslag)	861 000 000
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	70 000 000
41. Energiskattestöd (förslagsanslag)	70 000 000
92. EU och internationella organisationer	2 337 570 000
03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	8 080 000
20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	1 400 000
40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	13 800 000
66. Räntekostnader för makroekonomiskt stöd till Ukraina (förslagsanslag)	10 000 000
67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	10 000
68. Finlands andel av höjningen av Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbankens samt Internationella finansieringsbolagets grundkapital (förslagsanslag)	6 200 000

Huvudtitel 29

69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	2 286 000 000
95. Statens borgens- och garantiprestationer (förslagsanslag)	12 080 000

99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen 2 551 000

95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	300 000
96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	250 000
98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)	1 000

Huvudtitel 29**29. UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE 8 001 159 000****01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet 403 631 000**

01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 949 000
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	66 306 000
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)	12 675 000
04. Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (reservationsanslag 3 år)	15 840 000
05. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 539 000
06. Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 714 000
07. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	5 069 000
08. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 767 000
09. Omkostnader för besvärnsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	681 000
10. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	6 966 000
11. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 723 000
12. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	26 132 000
13. Tillgänglighetsbiblioteket Celias omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 750 000
14. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	7 407 000
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	2 516 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	36 282 000
30. Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 3 år)	14 500 000
50. Vissa understöd (fast anslag)	1 547 000
51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)	3 541 000
52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	124 133 000

Huvudtitel 29

15

53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)	6 348 000
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 246 000
10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete	814 659 000
01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	42 099 000
20. Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)	74 750 000
30. Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)	521 374 000
31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	168 313 000
51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	8 123 000
20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning	1 418 362 000
01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år) .	8 950 000
21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)	23 137 000
30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)	1 081 097 000
35. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för gymnasieutbildning (förslagsanslag)	305 178 000
40. Högskoleundervisning och forskning	3 705 974 000
20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	38 245 000
50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	2 152 599 000
51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)	403 137 000
54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)	55 631 000
55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 000 824 000
56. Främjande av forskningspolitiska mål (reservationsanslag 3 år)	28 189 000
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	27 349 000
70. Studiestöd	870 300 000
52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)	200 000 000
55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	526 600 000
57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)	39 500 000
59. Stöd för skolresor (förslagsanslag)	104 200 000

80. Konst och kultur	549 063 000
16. Extra konstnär- och journalistpensioner (förslagsanslag)	22 559 000
20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	18 502 000
21. Gemensamma utgifter för konst och kultur (reservationsanslag 3 år)	409 000
30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)	9 130 000
31. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för scenkonst och museer (förslagsanslag)	157 627 000
34. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för grundläggande konstutbildning (förslagsanslag)	96 619 000
40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)	252 000
41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	27 648 000
50. Understöd för främjande av konst och kultur (reservationsanslag 3 år)	96 172 000
51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	18 955 000
53. Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)	28 909 000
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservations- anslag 3 år)	2 300 000
56. Statlig finansiering för de nationella konstinstitutionernas verksam- het (reservationsanslag 3 år)	65 009 000
72. Utökning av Nationalgalleriets och statens konstverkskommissions samlingar (reservationsanslag 3 år)	1 683 000
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	3 249 000
95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)	40 000
90. Idrottsverksamhet	165 428 000
20. Gemensamma utgifter för idrottsväsendet (reservationsanslag 2 år)	8 026 000
30. Statsandelar till kommuner och idrottsutbildningscenter (förslags- anslag)	37 279 000
50. Främjande av idrott och motion (fast anslag)	55 693 000
51. Främjande av en fysiskt aktiv livsstil och motionsförhållandena (reservationsanslag 2 år)	64 430 000
91. Ungdomsarbete	73 742 000
20. Gemensamma utgifter för ungdomsarbetet (reservationsanslag 2 år)	712 000
30. Statsandelar till kommunernas ungdomsväsende (förslagsanslag) .	7 648 000
50. Främjande av ungdomsarbete (fast anslag)	35 382 000
51. Verkstadsverksamhet för unga, uppsökande ungdomsarbete samt skol- och läroanstaltsungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)	30 000 000

Huvudtitel 30

30. JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	2 648 986 000
01. Förvaltning och forskning	144 673 000
01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 862 000
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	82 777 000
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	1 943 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	30 652 000
66. Internationell verksamhet (förslagsanslag)	4 439 000
10. Utveckling av landsbygden	484 771 000
40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	114 900 000
41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	40 000 000
42. Avträdelsestöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	15 100 000
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år) ...	74 000 000
50. Statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster och vissa andra utvecklingsåtgärder (reservationsanslag 3 år)	4 356 000
51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	2 569 000
54. Främjande av hästhushållning (reservationsanslag 3 år)	39 192 000
55. Statsunderstöd för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)	3 305 000
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)	188 349 000
20. Jordbruk och livsmedelsekonomi	1 770 741 000
01. Livsmedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	79 483 000
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)	5 868 000
40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdssodlingen (reservationsanslag 2 år)	350 000 000
41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	522 400 000
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)	286 816 000
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	496 815 000
46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	11 005 000
47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	6 587 000
49. Främjande av återvinning av näringsämnen genom biogasproduktion (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	400 000
62. Vissa statsunderstöd (reservationsanslag 2 år)	6 367 000

Huvudtitel 31

40. Naturresursekonomi	188 440 000
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	14 189 000
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	4 204 000
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	7 086 000
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	1 541 000
41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)	3 590 000
42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	8 850 000
44. Stöd för tryggande av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)	38 377 000
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	11 027 000
46. Statsunderstöd till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	43 025 000
47. Stöd för besogning av impedimentmark (reservationsanslag 3 år)	3 490 000
50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 3 år)	13 908 000
51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 3 år)	9 739 000
53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 132 000
62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	25 282 000
64. Forststyrelsen	7 344 000
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter (reservationsanslag 3 år)	7 344 000
70. Lantmäteri och registrering av bostadsaktier	53 017 000
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	51 017 000
40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (reservationsanslag 2 år)	2 000 000

Huvudtitel 31

31. KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	3 584 080 000
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	711 014 000
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 900 000
02. Transport- och kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	95 762 000
03. Trafikledsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	62 579 000
04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	49 305 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	471 468 000
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	9 000 000

Huvudtitel 32

19

10. Trafik- och kommunikationsnäten	2 038 313 000
20. Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 3 år)	1 534 856 000
30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)	19 940 000
31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	12 400 000
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	34 997 000
77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)	332 120 000
78. Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)	—
79. Livscykelnsfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	104 000 000
20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation	834 753 000
20. Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken (reservationsanslag 3 år)	20 386 000
43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	89 000 000
51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)	29 291 000
55. Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken (reservationsanslag 3 år)	102 424 000
60. Överföring till statens televisions- och radiofond (fast anslag)	593 652 000

Huvudtitel 32

32. ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	4 218 836 000
01. Förvaltning	990 491 000
01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	38 019 000
02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	220 048 000
03. Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	287 447 000
04. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	32 968 000
05. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)	99 326 000
06. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 309 000
07. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	14 661 000
08. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 534 000
09. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 460 000
10. Utveckling av digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)	25 200 000
20. Civiltjänst (förslagsanslag)	6 139 000

Huvudtitel 32

29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	62 072 000
40. Statsunderstöd för aktörer som främjar en hållbar tillväxtpolitik (reservationsanslag 3 år)	2 953 000
41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)	17 100 000
49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)	107 777 000
51. Statens andel av sjömansserviceverksamheten (förslagsanslag)	2 572 000
53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)	400 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	19 456 000
95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	50 000

20. Förnyelse och koldioxidsnålhet 1 633 658 000

20. Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)	3 400 000
40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	514 060 000
41. Energistöd (förslagsanslag)	449 637 000
43. Elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (förslagsanslag)	150 000 000
46. Innovationsstöd för skeppsbyggnad (förslagsanslag)	24 750 000
47. Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (förslagsanslag)	—
48. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)	309 131 000
50. Nationell medfinansiering av EU-projekt till högskolor och statens forskningsinstitut (reservationsanslag 3 år)	35 000 000
83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag) ...	143 680 000
87. Kapitallån för modernisering av industrin och utveckling av företagsledda ekosystem för affärsverksamhet (förslagsanslag)	4 000 000

30. Sysselsättning och företagsamhet 994 430 000

35. Statlig ersättning till kommunerna för att täcka ändringskostnaderna för reformen av arbets- och naringstjänsterna (fast anslag)	34 000 000
40. Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)	9 832 000
41. Statsunderstöd för Jobbkanalen Ab:s verksamhet (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
42. Stödjande av företagets utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	10 200 000
44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	6 300 000
51. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)	183 971 000
52. Lönegaranti (förslagsanslag)	33 460 000
55. Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet (förslagsanslag)	61 700 000
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)	643 967 000
95. Utbetalning av avkastning för påverkansinvesteringar (förslagsanslag)	6 000 000

Huvudtitel 33

21

40. Specialfinansiering för företag	211 156 000
42. Statligt stöd för tryggnad av elförsörjningen (förslagsanslag)	900 000
46. Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken (förslagsanslag)	2 090 000
47. Finnvera Abp:s förlustersättningar (förslagsanslag)	65 436 000
48. Råntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	142 700 000
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	20 000
82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	10 000
50. Integration och internationell kompetens	389 101 000
03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)	4 851 000
30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)	384 250 000

Huvudtitel 33

33. SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	16 245 283 000
01. Förvaltning	144 962 000
01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	39 412 000
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år) ..	498 000
05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	2 810 000
06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	22 466 000
07. Omkostnader för besvärnsnämnden för social trygghet (reservations- anslag 3 år)	9 237 000
08. Utomstående hälsovårdstjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (förslagsanslag)	2 800 000
25. Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	31 770 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	30 000 000
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	5 969 000
02. Tillsyn	88 542 000
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 128 000
05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälso- vården (reservationsanslag 2 år)	14 734 000
06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedels- området (reservationsanslag 2 år)	5 035 000

Huvudtitel 33

07. Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	29 663 000
08. Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata (reservationsanslag 2 år)	2 200 000
09. Genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	12 782 000
03. Forskning och utveckling	124 411 000
04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	78 163 000
25. Nationella kompetenscenter (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
50. Statsandel för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	24 311 000
63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	14 937 000
10. Utjämnning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster	4 769 850 000
50. Familjeförmåner (förslagsanslag)	1 638 200 000
53. Militärunderstöd (förslagsanslag)	21 700 000
54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)	1 656 900 000
56. Tolknings tjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)	60 500 000
57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)	872 750 000
60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)	519 800 000
20. Utkomstskyddet för arbetslösa	2 218 834 000
31. Statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	30 484 000
50. Statsandel till förtjänstskyddet och altemneringsersättningen inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	777 460 000
52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	1 407 590 000
55. Statsandelar till Sysselsättningsfonden (förslagsanslag)	3 300 000
30. Sjukförsäkring	2 315 650 000
50. Ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård (förslagsanslag)	10 000 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	2 305 650 000
40. Pensioner	5 516 800 000
50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	67 300 000
51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	840 900 000
52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	505 300 000

Huvudtitel 33

23

53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	23 300 000
54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	14 500 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	4 065 500 000
50. Stöd till veteraner	133 719 000
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)	700 000
50. Fronttillägg (förslagsanslag)	3 900 000
52. Ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	42 630 000
53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)	1 080 000
54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	9 000
55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	400 000
58. Rehabilitering och service som stöder boende hemma för frontveteraner (förslagsanslag)	85 000 000
60. Social- och hälsovården stöds	360 924 000
30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården och socialvården (reservationsanslag 3 år)	350 000
31. Nationell utveckling inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	2 800 000
32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)	35 000 000
33. Statlig ersättning till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal (fast anslag)	108 000 000
34. Statlig ersättning för vissa kostnader inom hälso- och sjukvården (förslagsanslag)	15 700 000
35. Statsandel för hälso- och sjukvård för högskolestuderande (reservationsanslag 2 år)	68 712 000
36. Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster (fast anslag)	1 662 000
37. Statlig ersättning till välfärdsområdena för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan (förslagsanslag)	2 000 000
39. Utvecklande av servicestrukturen (reservationsanslag 3 år)	300 000
40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopter- verksamheten (reservationsanslag 2 år)	47 500 000
52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)	26 550 000
61. Finansiering av social- och hälsovård enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	43 000 000
63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	2 250 000

Huvudtitel 35

64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	7 100 000
70. Hälsa och funktionsförmåga främjas	58 713 000
20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	42 440 000
21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	460 000
22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år) .	460 000
50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	11 525 000
51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	2 900 000
52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (fast anslag)	928 000
80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare	129 290 000
40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	112 000 000
41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	1 700 000
42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	450 000
50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytar-service för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	15 140 000
90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd	383 588 000
50. Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)	383 588 000

Huvudtitel 35

35. MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	240 971 000
01. Miljöförvaltningens omkostnader	84 216 000
01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	42 064 000
04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	27 527 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	12 435 000
65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)	2 190 000
10. Miljö- och naturvård	130 589 000
20. Förebyggande och eftervård av miljöskador (reservationsanslag 3 år)	2 260 000
21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	15 540 000
22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)	7 120 000

Huvudtitel 36

25

23. Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)	10 735 000
52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	48 100 000
61. Stöd för vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)	7 042 000
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	37 630 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	2 162 000
20. Samhällen, byggande och boende	26 166 000
01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	6 216 000
04. Inrättande av ett digitalt register och en digital plattform för den byggda miljön (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
31. Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
35. Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet (reservationsanslag 3 år)	3 700 000
55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	9 550 000
60. Överföring till Statens bostadsfond	—
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	1 700 000

Huvudtitel 36

36. RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN	3 176 510 000
01. Ränta på statsskulden	3 155 000 000
90. Räntor på statsskulden (förslagsanslag)	3 155 000 000
09. Övriga utgifter för statsskulden	21 510 000
20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)	21 510 000

Anslagens totalbelopp:**87 878 911 000**

DETALJMOTIVERING

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER

Brutto- och nettobudgetering

I statsbudgeten iakttas i regel bruttobudgetering. Nettobudgetering är ett undantag från denna regel, och tillämpas bara inom de gränser som anges i lagen om statsbudgeten.

I budgeten kan följande inkomster och utgifter nettobudgeteras:

- 1) nya statslån, emissionsvinster och kapitalvinster av statslån samt inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar statslånens kapital, samt amorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster i anslutning till statslån samt utgifter till följd av derivat som skyddar statslånens kapital,
- 2) ränteinkomster av statslån och inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar räntebetalningen på statslån samt ränteutgifter till följd av statslån och utgifter till följd av derivat som skyddar räntebetalningen på statslån,
- 3) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning,
- 4) inkomster som uppkommit genom försäljning av aktier samt försäljningsprovisioner som har samband med försäljningen och betalningsförpliktelser som staten för köparens del påtagit sig ansvaret för,
- 5) likviditetsbelopp som enligt lag betalas till en pensionsanstalt och återbäring av sådana belopp till staten,
- 6) statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten.

Som inkomster av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet kan följande inkomster nettobudgeteras genom att de dras av under omkostnadsmomentet i fråga, även om det i beslutsdelen under momentet inte har antecknats att nettoanslag beviljats under det:

- 1) de i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll angivna sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalas till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården,
- 2) försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket eller inrättningen,
- 3) ersättningar till ämbetsverket eller inrättningen för användning av personalrestauranger,

4) ämbetsverkets eller inrättningens inkomster av att dess lokaler tillfälligt upplåts till utomstående för enstaka tillställningar,

5) ersättningar som betalas till ämbetsverket eller inrättningen för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare,

6) försäljningsintäkter från sådana lösa anläggningstillgångar för vilkas del anskaffningen finansieras av omkostnadsanslaget. Försäljningsintäkterna av fast egendom, finansinvesteringar (t.ex. aktier och andra värdepapper) och lösa anläggningstillgångar som finansieras under specialmomenten får dock inte nettas mot omkostnadsanslaget.

Om det under ett ämbetsverks eller en inrättnings omkostnadsmoment i beslutdelen under momentet har antecknats att ett nettoanslag beviljats eller om skillnaden mellan inkomsterna av och utgifterna för ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet har upptagits som en inkomstpost till nettobelopp under inkomstmomentet, ska alla inkomster av ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet och de utgifter för den som avses i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll och i beslutdelen under momentet nettobudgeteras. Inkomster och utgifter som ska nettobudgeteras är då bl.a.

1) inkomster av och utgifter för verksamheten eller någon del av verksamheten vid ett ämbetsverk som bedriver avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) eller motsvarande speciallagar,

2) betalningsandelar i form av inkomst av andra parter som deltar i ett forskningsprojekt eller motsvarande samprojekt som genomförs på ämbetsverkets eller inrättnings ansvar och utgifter för projektet eller verksamheten,

3) inkomster från EU vilka hänför sig till ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet och utgifter som hänför sig till dessa inkomster,

4) medel som ämbetsverket eller inrättningen fått i form av donationer och genom testamenten samt inkomster från sponsorer när ämbetsverket eller inrättningen har rätt att ta emot dem och det inte är fråga om ovanligt stora belopp med hänsyn till ämbetsverkets eller inrättnings sedvanliga verksamhet och ekonomi, och

5) statens interna serviceavgifter (t.ex. avgifter till servicecentralerna).

Om bara en del av inkomsterna av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet har budgeterats under ett omkostnadsmoment under vilket det i beslutdelen under momentet har antecknats att ett nettoanslag beviljats, har det i beslutdelen under momentet i fråga dessutom specificerats vilka inkomster som har nettobudgeterats under momentet eller vilka inkomster som inte har nettobudgeterats under momentet. Om ett nettobudgeterat inkomstmoment innehåller bara en del av utgifterna för ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet, har det på motsvarande sätt i beslutdelen under inkomstmomentet i fråga specificerats vilka utgifter som har nettobudgeterats under momentet eller vilka utgifter som inte har nettobudgeterats under det.

Skatter, avgifter av skattenatur och böter är inkomster som inte kan nettobudgeteras. Överföringsutgifter eller återbäring av sådana, med undantag för likviditetsbelopp som enligt lag betalas till

en pensionsanstalt eller återbäring av sådana belopp eller statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och sådana belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten, kan inte omfattas av nettobudgetering. Investeringsutgifter eller inkomster av försäljning av egendom, med undantag för försäljning av aktier och anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks och en inrättnings verksamhet och försäljning av lös egendom, kan inte heller omfattas av nettobudgetering.

Till utgifternas standardinnehåll under ett nettobudgeterat omkostnadsmoment hör de utgifter enligt omkostnadsmomentens standardinnehåll vilka framgår nedan.

Inkomster av verksamhet som nettobudgeterats får användas för utgifter för verksamheten utan att detta särskilt nämns i beslutsdelen under kapitlet eller momentet.

Allmänna föreskrifter beträffande utgiftsmomenten

Utgifterna uppdelas i budgeten på moment enligt uppgiftens eller utgifternas art.

Huvudindelningen av utgifterna görs enligt följande huvudgruppering som följer utgifternas art (inom parentes sifferkoderna för motsvarande moment):

- 1) konsumtionsutgifter (01—29): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som ska användas under finansåret, t.ex. arbetsinsatser, varor och tjänster,
- 2) överföringsutgifter (30—69): utgifter för vilka staten inte får någon direkt motprestation,
- 3) investeringsutgifter (70—89): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer eller finansiella instrument med lång verkningstid, vilka ger staten inkomst eller annan nytta under flera finansår, och
- 4) övriga utgifter (90—99): utgifter som inte hör till de ovannämnda huvudgrupperna, t.ex. utgifter för skötsel av statsskulden.

Anslaget under momentet får användas enbart för utgifter inom den utgiftsgrupp som anges av momentets sifferkod. Därmed får ett anslag för konsumtionsutgifter inte användas för överföringsutgifter och ett anslag för överföringsutgifter får inte användas för konsumtionsutgifter, om inte något annat bestäms i beslutsdelen under momentet.

För ett användningsändamål som specificeras under ett moment får inte användas något annat anslag med ett mera allmänt användningsändamål (t.ex. ett omkostnadsanslag), även om detta specificerade användningsändamål inte har uteslutits i motiveringen till det mera allmänna anslaget. Undantag kan göras om saken nämns i beslutsdelen under momentet.

Anslagen för avlöning av personal har i regel budgeterats under omkostnadsmomenten (01—14). Anslaget under ett annat moment får användas för anställning av personal till ämbetsverk och inrättningar endast om det i beslutsdelen under momentet ingår ett omnämnande av avlöningen och maximiantalet personer som får anställas med anslag under momentet uttryckt i årsverken. Om ett anslag får användas för löner eller arvoden, används det även för socialskydds- och pensionsavgifter och andra lönebikostnader i samband med dem. I anslag som används till löner kan det

nettobudgeteras till löner anslutande sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning.

Löner till tjänstemän som utnämnts till sin tjänst får inte betalas under andra moment än omkostnadsmoment.

Anslaget under momentet får även användas för betalning av sedvanliga förskott som hänför sig till verksamheten i fråga.

Hänförande av utgifter och inkomster till finansåret

Anslag får användas endast till de utgifter som hänför sig till finansåret, enligt den princip för hänförande av utgifter som tillämpas på momentet.

Om inte något annat har angetts i beslutsdelen under momentet i fråga har anslagen och inkomstposterna i budgeten hänförs till finansåret på de grunder som anges i 5 a och 5 b § i förordningen om statsbudgeten.

Utgiftsmoment med standardinnehåll

För omkostnadsmomenten och momenten 29, 70, 74—75, 76 och 77—79 har det fastställts sådana användningsändamål med standardinnehåll för vilka anslagen under dessa moment får användas utan att saken nämns i beslutsdelen under momentet. Standardinnehållet för ett omkostnadsmoment tillämpas även när omkostnaderna till följd av nettobudgetering har budgeterats helt eller delvis på inkomstsidan som en del av en nettoinkomstpost.

Då anslagen används går beslutsdelen under momentet före det fastställda standardinnehållet. Det innebär att man i beslutsdelen under momentet kan avvika från standardinnehållet antingen genom att utesluta vissa standardanvändningsändamål eller genom att foga till andra användningsändamål. För att uttrycka att användningsändamålen med standardinnehåll har kompletterats används ordet ”även”.

Omkostnadsanslag

Utgifterna för verksamheten vid ett ämbetsverk budgeteras som ett enda anslag under utgiftsmomenten 01—14. Omkostnadsanslaget får användas för sådana löneutgifter och andra konsumtionsutgifter som föranleds av skötseln av de uppgifter som ämbetsverket eller inrättningen har enligt lag eller förordning, för utgifter för anskaffning av maskiner och inventarier samt andra materiella eller immateriella anläggningstillgångar samt för andra direkta utgifter som föranleds av ämbetsverkets verksamhet, såsom leasingräntor och andra ränteutgifter samt skadeersättningar.

Ämbetsverken och inrättningarna kan, utan att någon fullmakt särskilt har beviljats dem i samband med budgeten, för att de lagstadgade skyldigheterna ska fullgöras, ingå avtal och avge förbindelser som i fråga om villkoren och omfattningen är sedvanliga med tanke på ämbetsverkets eller inrättningens ekonomi och verksamhet och som kan föranleda utgifter även under följande

finansår. Avtalen och förbindelserna kan gälla poster av samma typ som konsumtionsutgifter, t.ex. hyror och nödvändiga anskaffningar.

Överföringsutgifter, utgifter för husbyggnads- och jord- och vattenbyggnadsinvesteringar, utgifter för anskaffning av aktier och andelar, utgifter i samband med långivning och andra finansinvesteringar samt vissa exceptionellt stora investeringar i inventarier har budgeterats som separata anslag enligt utgifternas art. Ett omkostnadsanslag får således inte användas för dessa utgifter, om inte något annat har bestämts i motiveringen till anslaget.

Om något annat anslag inte har anvisats för ändamålet, t.ex. anslaget för strukturfondsprogrammen, får omkostnadsanslaget användas för finansiering av sådana projekt inom ämbetsverkets ansvarsområde som godkänts och delfinansierats av EU samt för den finansiering som krävs för deltagande i anbud som gäller projekten.

Under omkostnadsmomentet nettobudgeteras de sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården. Därtill nettobudgeteras under omkostnadsmomentet, i enlighet med vad som nämns i avsnittet under "Brutto- och nettobudgetering", ämbetsverkets intäkter från försäljning av lösa anläggningstillgångar, ersättning för användning av personalrestauranger och försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket samt ämbetsverkets inkomster för tillfällig upplåtelse av dess lokaler till utomstående för enstaka tillställningar samt ersättningar som betalats till ämbetsverket för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare.

Vidare får anslaget under omkostnadsmomentet användas till utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten, om inte ämbetsverkets eller inrättningens avgiftsbelagda verksamhet har budgeterats under ett eget moment.

Moment enligt utgifternas art

Konsumtionsutgifter (01—29)

Konsumtionsutgifter är de utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som används under finansåret. Till konsumtionsutgifter hänförs löner för statsanställda, andra arvoden, socialskyddsavgifter, pensionsavgifter, utgifter för köp av varor och tjänster, utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt maskiner, anordningar och inventarier av ringa värde eller med en kort ekonomisk användningstid samt övriga sådana utgifter som föranleds av eller hänförs sig till statens verksamhet och som inte ska hänföras till överförings- eller investeringsutgifter.

Till konsumtionsutgifter hänförs även det tekniska bistånd som EU-programmen kräver.

För löner till statsanställda får konsumtionsutgiftsmomenten användas enligt följande:

- a) omkostnadsmoment (sifferkod 01—14) och

b) andra konsumtionsutgiftsmoment för löner till personal i arbetsavtalsförhållande och sådana tjänstemän som avses i 9 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) och har utnämnts i tjänsteförhållande för viss tid, om detta anges i momentets standardanvändningsändamål eller beslutdel, samt

c) omkostnadsmomentet för ministeriet inom förvaltningsområdet i fråga för lön till en tjänsteman som ställts till statsrådets disposition enligt statstjänstemannalagen.

15—17. Pensioner

Under momenten har antecknats ordinarie pensioner, familjepensioner, extra pensioner samt vissa understöd närmast av pensionsnatur vilka grundar sig på lag, förordning eller ett avtal som är bindande för staten eller definieras särskilt i motiveringen.

18—19. Anskaffning av försvarsmateriel

Under momenten har antecknats utgifter för anskaffning av försvarsmateriel. Under momentet kan dessutom som avdrag antecknas försäkrings- och skadeersättningar som ämbetsverket fått i anslutning till anskaffningar av försvarsmateriel samt avtalsviten, även om detta inte nämns i beslutdelen under momentet.

29. Mervärdesskatteutgifter

Anslaget får användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av varor och tjänster under huvudtitel 21 Riksdagen och huvudtitel 22 Republikens president, samt under andra huvudtitlar till betalning av den mervärdesskatt som ingår i andra än särskilt mervärdesskattskyldiga ämbetsverks och inrättnings köp av varor och tjänster inom statsrådets och ministeriernas förvaltningsområden.

Om det mot en utgift, i fråga om vilken mervärdesskatten betalas från förvaltningsområdets anslag för mervärdesskatteutgifter, fås inkomster (t.ex. avgiftsbelagd verksamhet, EU-finansiering och övrig samfinansierad verksamhet), intäktsförs den andel av inkomsten som motsvarar mervärdesskatteutgiften under moment 12.39.10 Övriga inkomster av blandad natur. Skatt enligt mervärdesskattelagen på försäljning av statliga ämbetsverks eller inrättnings prestationer belagda med mervärdesskatt intäktsförs dock under moment 11.04.01 Mervärdesskatt.

Statens konsumtions- och investeringsutgifter (moment 01—28 och 70—79) har budgeterats utan mervärdesskatt. Andra än särskilt skattskyldiga statliga ämbetsverk och inrättningar beviljas anslag enligt skattefria priser.

Överföringsutgifter (30—69)

Till överföringsutgifter hänförs statsbidrag och överföringar av medel genom statens försorg till kommuner, välfärdsområden, den offentliga sektorn i övrigt, näringslivet, hushållen och allmännyttiga samfund samt överföringar av medel utan motprestationer till statliga fonder utanför budgeten, till Folkpensionsanstalten och till utlandet. För överföringsutgifterna får staten inte av mottagaren någon direkt eller egentlig materiell motprestation, såsom pengar, varor eller tjänster. Indirekt främjar överföringsutgifterna fullföljandet av statens uppgifter. De konsumtions- och investeringsutgifter som betalas från momenten för överföringsutgifter budgeteras inklusive mervärdesskatt.

Överföringsutgifterna klassificeras i allmänhet enligt mottagaren. Statsbidragen för byggnadsverksamhet samt för anskaffning av maskiner och inventarier har om möjligt antecknats under andra moment än statsbidragen för konsumtion eller andra användningssyften. Om anslaget gäller flera grupper av mottagare, har det intagits en indelning enligt mottagargrupp, vid behov ytterligare indelad i överföringar avsedda för driftsekonomin och kapitalekonomin.

Under momenten 30—69 har budgeterats ersättningar till enheter som bedriver affärsverksamhet för uppgifter som de utför i allmänt intresse, om nyttan kommer andra än staten till del.

Överföringsutgifter som bestäms med stöd av lag och överföringsutgifter enligt prövning har om möjligt antecknats under olika moment.

30—39. Statsbidrag till kommuner, samkommuner och välfärdsområden m.fl.

Under momenten har antecknats statsbidraget till kommunerna, samkommunerna och välfärdsområdena samt överföringarna till landskapet Åland.

40—49. Statsbidrag till näringslivet

Under momenten har antecknats statsbidrag som är avsedda att främja näringslivet och som betalas till företag och enskilda näringsidkare samt till centralorganisationer, föreningar o.d. som främjar bl.a. företagares och näringsidkares intressen.

50—59. Statsbidrag till hushållen och allmännyttiga samfund

Under momenten har antecknats överföringar till hushållen (enskilda konsumenter) samt statsbidrag till allmännyttiga organisationer, inrättningar, föreningar, sällskap osv. Sådana är t.ex. idrottsorganisationer, privata läroanstalter, privata sjukhus och sådana privata forskningsanstalter som inte direkt betjänar affärs- eller näringslivet.

60. Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och till Folkpensionsanstalten

Under momentet har antecknats överföringar till statliga fonder utanför budgeten samt överföringar till Folkpensionsanstalten.

61—65. EU:s strukturfondsfinansiering, finansiering från andra EU-fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet

Under momenten har antecknats sådana icke specificerade överföringar som inte på förhand kan fördelas mellan kommunerna, näringslivet och hushållssektorn. EU:s deltagande i strukturfondsprogrammen och den motsvarande statliga finansieringen har antecknats under moment 32.30.64.

66—69. Överföringar till EU och utlandet

Under momenten har antecknats överföringar till utlandet av sådana medel för vilka det inte fås någon direkt motprestation eller för vilka motprestationen är ringa i förhållande till utgiftens storlek. Hit hör t.ex. understöd inom ramen för utvecklingsarbetet, medlemsavgifter till internationella sammanslutningar samt andra medlemsavgifter av understödsnatur som sammanslutningarna i fråga använder för att finansiera sin verksamhet eller förmedlar vidare som understöd till en tredje part.

Investeringsutgifter (70—89)

Till investeringsutgifter hänförs andra anskaffningsutgifter än utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och av maskiner, anordningar och inventarier med ett ringa värde eller en kort ekonomisk användningstid, byggnadsutgifter för husbyggen samt jord- och vattenbyggnadskonstruktioner, utgifter för anskaffning av värdepapper, jordområden och byggnader samt långivning.

Realinvesteringar (70—79)

Till realinvesteringar hänförs sådana anskaffningar av anläggningstillgångar till staten som uppfyller de nedan angivna kriterierna för de olika standardmomentgrupperna. Utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och inventarier har antecknats under momenten 70—73. Husbyggen har antecknats under momenten 74—75 och övriga byggnadsarbeten under momenten 77—79. Utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter har antecknats under moment 76.

70—73. Anskaffning av inventarier

Om ämbetsverkets eller inrättningens omkostnader har budgeterats under ett omkostnadsmoment (01—14), har under det vanligen också tagits in anslag för anskaffning av inventarier och immateriella anläggningstillgångar.

I undantagsfall (anskaffningens storlek, karaktär av engångsföreteelse, användning av fullmakt, exceptionellt anskaffningsförfarande) kan utgifterna för anskaffning av inventarier som särskilt anges under momentet budgeteras under moment 70 (Anskaffning av inventarier). Anslaget under moment 70 får användas till utgifter för anskaffning av denna typ av maskiner, anordningar och inventarier då dessa behövs för ämbetsverkets eller inrättningens (eller det namngivna förvaltningsområdets) verksamhet.

74—75. Husbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, nödvändiga löneutgifter för andra anställda än de som utnämns till fast tjänst och till övriga byggnadsutgifter med anledning av sådana nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten på byggnader hos staten som nämnts i motiveringen till momentet. Som ombyggnad betraktas sådana ändrings- och reparationsarbeten som väsentligt höjer byggnadens värde. Anslagen får även användas till utgifter för säkerhetssystem och andra tekniska system i byggnader. Anslagen får även användas till utgifter för planering av nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Kostnadsförslagen för de projekt som specificeras under momenten motsvarar poängtalet för byggnadskostnadsindex, vilket anges i samband med rambeslutet. Om ett entreprenadavtal har ingåtts om projektet ska kostnadsförslaget grunda sig på avtalet. Kostnadsförslagen inkluderar inte mervärdesskatt.

76. Jordområden, byggnader och fastigheter

Under momentet har antecknats utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter.

77—79. Jord- och vattenbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, löneutgifter för andra anställda än de som utnämns till fast tjänst och till andra utgifter med anledning av i motiveringen till momentet nämnda statens andra byggnadsarbeten än husbyggen. Sådana arbeten kan vara t.ex. byggande och grundlig reparation av landsvägar, järnvägar, hamnar, kanaler och broar, torr-läggningsarbeten, vatten- och avloppsledningsarbeten, rensning av forsar och vattenleder, anläggande av flottningsleder samt bankfyllnings- och uppdämningsarbeten. Anslagen under momenten får även användas till utgifter för planeringen av byggnadsarbeten av det nämnda slaget och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Lån och övriga finansinvesteringar (80—89)**80—86. Lån som beviljas av statens medel**

Under momenten har antecknats de lån som beviljas av statens medel.

87—89. Övriga finansinvesteringar

Under momenten har antecknats utgifter för köp av aktier och andra värdepapper samt investeringar i form av eget kapital i aktiebolag och andra finansinvesteringar.

Övriga utgifter (90—99)

Till övriga utgifter hänförs räntor på statsskulden samt övriga utgifter som inte hör till konsumtions-, överförings- och investeringsutgifter.

90—92. Räntor på statsskulden

Under momentet har antecknats räntor på statsskulden.

93—94. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

Under momenten har antecknats nettoamorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster nettade.

95—99. Övriga och icke specificerade utgifter

Under momenten har antecknats sådana utgifter som inte klassificerats ovan, såsom utgifter avsedda att täcka underskott.

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

Förklaring: I skatteinkomster beräknas 66 798 miljoner euro inflyta till staten 2024. Skatteinkomsterna uppskattas öka med cirka 4 % jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. De uppskattade beloppen under skatteinkomstmomenten baserar sig på bedömningar av skattebasernas utveckling och effekterna av ändringar i beskattningsgrunderna. Bedömningar av hur de poster som ingår i de viktigaste skattebaserna kommer att utvecklas 2024 anges i förklaringarna till inkomstmomenten. Det redogörs närmare för uppgörandet av skatteinkomstprognoser i finansministeriets promemoria, *Förfarandena för sammanställning av budgetekonomins inkomstposter vid finansministeriet* (www.vm.fi).

Regeringens skattepolitik och centrala ändringar i beskattningsgrunderna

Genom sin skattepolitik strävar statsminister Orpos regering efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Regeringens skattepolitik uppmuntrar till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande. Regeringen skärper inte den totala skattegraden genom sina beslut. I överensstämmelse med regeringsprogrammet görs en indexjustering i beskattningsgrunderna för skatten på förvärvsinkomster på samtliga inkomstnivåer. År 2024 ändras dimensioneringen av indexjusteringen så att en andel som motsvarar sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien med 0,2 procentenheter riktas till staten så att de inbesparingar som gäller Sysselsättningsfonden kan styras till att stoppa statens skuldutveckling. Dessutom lindras beskattning av arbete med betoning på låg- och medelinkomsttagare.

Skatteinkomsterna ökar genom en förlängning av den temporära höjningen på 2 procentenheter för den högsta skattegraden i statens inkomstskatteskala och genom en höjning av självriskan för

reskostnadsavdraget. Skatteinkomsterna ökar också genom en omfördelning av det åldersbaserade förhöjda arbetsinkomstavdraget. Skatteinkomsterna minskar på grund av en förlängning av den temporära höjningen av hushållsavdraget, en höjning av det maximala insättningsbeloppet på aktiesparkonton, en sänkning av dröjsmålsräntan på arvsskatt och en förlängning av betalningstiden samt en höjning av utjämningsreserveringen för jordbruket. Förenhetligandet av den skattemässiga behandlingen av hyresinkomster från jordbruket med den skattemässiga behandlingen av andra hyresinkomster ökar statens skatteinkomster.

Alkoholbeskattningen ändras så att punktskatten på starka alkoholdrycker och viner höjs och punktskatten på öl sänks. Nikotinpåsar kommer att börja omfattas av tobaksbeskattningen. Punktskatten på drivmedel sänks för att kompensera för den genomsnittliga höjningen av bränslepriserna som följer av höjningen av distributionsskyldigheten enligt regeringsprogrammet.

I enlighet med regeringsprogrammet kommer kommunerna att kompenseras för den effekt de av regeringen genomförda ändringarna i beskattningsgrunderna har på skatteintäkterna. Regeringen använder inte skattelättnader eller skattesubventioner för att kringgå ramarna.

Av den nedanstående tabellen framgår effekterna på statens skatteinkomster till följd av de centrala ändringar i beskattningsgrunderna som träder i kraft 2024. Beroende på tidpunkten för skatteuppbörden och skatteredovisningen är effekten på kassainflödet i statens budgetekonomi det år ändringarna i beskattningsgrunderna träder i kraft ofta mindre än effekten på årsnivå.

Effekterna på statens skatteintäkter 2024 till följd av de centrala ändringar som påverkar skatteinkomsterna (mn euro)

	Effekter 2024	Effekten på årsnivå
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		
— indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster	-500	-545
— avkastning som inflyter genom en underdimensionerad indexjustering	127	138
— höjning av arbetsinkomstavdraget	-89	-97
— omfördelning av det åldersbaserade förhöjda arbetsinkomstavdraget	32	35
— förlängning av giltighetstiden för den högsta skattegraden i statens inkomstskatteskala	36	39
— förlängning av den temporära höjningen av hushållsavdraget	-19	-38
— utvidgning av tillämpningsområdet för hushållsavdraget	-2	-4
— höjning av självriskan för resekostnadsavdraget	27	29
— höjning av det maximala insättningsbeloppet för aktiesparkontot ¹⁾	-3	-5
— höjning av utjämningsreserveringen för jordbruket	-5	-9
— harmonisering av den skattemässiga behandlingen av hyresinkomster från jordbruket	8	15
— förlängning av nyckelpersoners arbetstid	ringa	ringa
— åtskiljande av fastighetsskattesatsen för mark från den allmänna fastighetsskattesatsen	ringa	ringa
Samfundsskatt		
— åtskiljande av fastighetsskattesatsen för mark från den allmänna fastighetsskattesatsen	-3	-5

Effekterna på statens skatteintäkter 2024 till följd av de centrala ändringar som påverkar skatteinkomsterna (mn euro)

	Effekter 2024	Effekten på årsnivå
Punktskatter		
— kompensering av höjningen av distributionsskyldigheten enligt regeringsprogrammet genom lindring av bränsleskatten	-140	-168
— inkludering av nikotinpåsar i tobaksaccisen	-29	50
— ändringar i accisen på alkohol	13	15
Övriga skatter och skattepliktiga inkomster		
— sänkningen av fordonsskattens grundskatt ²⁾	-15	-50
Sammanlagt	-562	-600
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	243	321
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-805	-921

¹⁾ Höjningen genomförs stegvis och den fulla effekten 2028 är -25 miljoner euro.

²⁾ Skattesänkningen träder i kraft vid ingången av 2025, men skattesänkningens effekt på intäkterna realiseras delvis redan 2024.

Skatteinkomsternas utveckling

Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2022—2024 (mn euro)

	2022 bokslut	2023 budget + I tilläggsbudg. + II tilläggsbudget- prop.	2024 budgetprop.
Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	19 239	31 383	33 766
Skatter på grund av omsättning	22 404	22 988	23 708
Punktskatter	7 338	7 264	7 021
Övriga skatter och inkomster av skattenatur	2 705	2 293	2 303
Sammanlagt	51 685	63 926	66 798

Den totala skattenivån påverkas förutom av statens beslut även av kommunernas skattebeslut och socialförsäkringsavgifterna. I tabellen nedan anges, i förhållande till bruttonationalprodukten, de skatter som sammanlagt inflyter inom samhällsekonomin (det totala skatteuttaget) sektorsvis och enligt skatteslag.

Skatteinkomster som offentliga samfund får, sektorsvis och enligt skatteslag, % av BNP

	2022	2023	2024
Sektorsvis:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	42,9	41,7	40,8
Staten	21,0	24,9	24,6
Kommunerna	9,9	4,7	4,7
Socialskyddsfonderna	12,0	12,1	11,4

Skatteinkomster som offentliga samfund får, sektorsvis och enligt skatteslag, % av BNP

	2022	2023	2024
Enligt skatteslag:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	42,9	41,7	40,8
Direkta skatter	17,4	16,6	16,7
Skatter på produktion och import	13,5	12,9	12,7
Socialförsäkringsavgifter	12,0	12,1	11,4

Skattestöd

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts inom skattelagstiftningen. Med skatteutgifter avses i praktiken skattefrihet, skatteavdrag, reducerade skattesatser och andra med dessa jämförbara metoder, med hjälp av vilka en viss näringsgren eller grupp av skattskyldiga stöds. I motsats till direkta stöd syns skatteutgifterna huvudsakligen inte under utgiftsmomenten i statsbudgeten utan de förverkligas i form av uteblivna skatteinkomster.

Det är viktigt att skatteutgifterna följs upp, eftersom betydande offentligt stöd styrs via dessa till olika objekt. Skatteutgifterna gör även skattebasen smalare och komplicerar ofta skattesystemet. I regeringsprogrammet konstateras det att regeringen inte använder skattelättnader eller skatte-subventioner för att kringgå ramarna.

Definitionerna av skatteutgifter samt bedömningarna av deras effekter på skatteintäkterna beror på det sedvanliga skattesystem som används vid uträkningen av skatteutgifterna samt av metoderna och tillgängliga material för uträkningen. Det sedvanliga skattesystemet och de uträkningsmetoder som ligger till grund för skatteutgiftsberäkningarna har beskrivits i en rapport av Statens ekonomiska forskningscentral, *Verotuet Suomessa 2009* (www.vatt.fi). Efter att lagstiftningen har ändrats har också vissa ändringar i det sedvanliga skattesystemet gjorts under de senaste åren. Rapporteringen i fråga om skattesubventioner och definitionen av nytillkomna subventioner handhas av styrgruppen för skatteutgiftsrapportering. Skattesubventionerna, dvs. skatteutgifterna, beräknas i regel enligt principen förlorad skatteinkomst.

För ungefär en tredjedel av skatteutgifterna kan inte någon uppskattning i eurobelopp läggas fram och för en del av skatteutgifterna kan endast en grov uppskattning av beloppet göras. Skatteutgifternas belopp i euro kan ändras från år till år, inte bara till följd av lagändringar utan också till följd av ändringar i skattebasen, uträkningsmetoderna och materialet för uträkningen eller ändringar i fastställandet av det sedvanliga systemet. Nya skatteutgifter kan också identifieras utan att lagstiftningen har ändrats. Dessa faktorer bör beaktas vid jämförelse av de årliga ändringarna i skatteutgifterna.

Uppföljningen av skatteutgifterna baserar sig på en granskning av specifika bestämmelser där de skatteutgifter som fastställs enligt varje enskild bestämmelse jämförs med den referensnivå som valts i det sedvanliga skattesystemet och bedöms separat, statiskt och oberoende av andra skatteutgifter. I verkligheten ökar slopandet av en skatteutgift inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. Utöver att skatteutgifterna är överlappande inverkar de också på priser och beteende, vilket inte kan beaktas vid den statistiska uträkningen av skatteutgifter. Av dessa orsaker är de slutliga effekterna av slopandet av en enskild skatteutgift svåra att uppskatta. Av samma orsak kan en sammanräkning av skatteutgifterna inte ge en verklig bild av hur mycket skatteinkomster som går förlorade som sammanlagd effekt av alla skatteutgifter eller hur mycket skat-

teinkomsterna skulle kunna ökas om skatteutgifterna slopas. Skatteutgiftsbeloppen beskriver i första hand olika undantag från det sedvanliga skattesystemet.

Antalet identifierade skatteutgifter varierar något från år till år i och med att nya skatteutgifter identifieras eller skatteutgifter faller bort. Under de senaste åren har sammanlagt cirka 200 skatteutgifter identifierats, varav ungefär en fjärdedel gäller personbeskattningen och ungefär en femtedel näringsbeskattningen. Skatteutgifterna berör dock i stor utsträckning samtliga skatteslag. En mera ingående beskrivning av de enskilda skatteutgifterna finns i förklaringsdelen till momenten för de olika skatteslagen. På finansministeriets webbplats (<https://vm.fi/sv/skattesubvention>) finns dessutom en uppdaterad förteckning över alla identifierade skatteutgifter samt information om ändringar i fastställandet och beräkningen av skatteutgifter och i det sedvanliga skattesystemet.

Skatteutgifter 2024

För närvarande har sammanlagt 192 olika skatteutgifter definierats för 2024. Antalet skatteutgifter minskar 2023 när den temporära mervärdesskattesänkningen för elenergi och det temporära elavdraget i samband med hushållsavdraget för 2023 upphör. Antalet skatteutgifter ökar på grund av den skattesubvention för guldvaskning som hänför sig till gruvmineralskatten. De årliga ändringarna av skatteutgifterna presenteras mer utförligt i de moment som behandlar de olika skatteslagen.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2024 samt till lagar om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen och om ändring av vissa andra skattelagar	11.01.01, 11.01.04 och 28.90.35
Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av inkomstskattelagen för gårdsbruk och av inkomstskattelagen	11.01.01 och 28.90.35
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av fastighets-skattelagen	11.01.01 och 11.01.02
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om tobaksaccis	11.08.01
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av bilagan till lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker	11.08.04
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av bilagan till lagen om punktskatt på flytande bränslen	11.08.07
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om överlåtelseskatt och till lag om temporär ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet	11.10.05
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av bilagan till fordonsskattelagen	11.10.07

Avdelningens inkomstposter 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 €	%
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	19 238 679	30 888 000	33 766 000	2 878 000	9
01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	12 784 020	23 907 000	26 596 000	2 689 000	11
02. Samfundsskatt	5 538 201	5 998 000	6 005 000	7 000	0
03. Källskatt på ränteinkomster	15 265	80 000	148 000	68 000	85
04. Skatt på arv och gåva	901 193	903 000	817 000	-86 000	-10
05. Tillfällig skatt på vinster inom elbranschen och sektorn för fossila bränslen	—	—	200 000	200 000	0
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning	22 403 636	23 351 000	23 708 000	357 000	2
01. Mervärdesskatt	21 321 760	22 244 000	22 579 000	335 000	2
02. Skatt på vissa försäkringspremier	875 365	921 000	939 000	18 000	2
03. Apoteksskatt	206 510	186 000	190 000	4 000	2
08. Punktskatter	7 338 073	7 417 000	7 021 000	-396 000	-5
01. Punktskatt på tobak	1 115 461	1 215 000	1 162 000	-53 000	-4
04. Punktskatt på alkohol- drycker	1 497 458	1 518 000	1 471 000	-47 000	-3
05. Punktskatt på läskedrycker	220 259	213 000	220 000	7 000	3
07. Energiskatter	4 488 410	4 455 000	4 153 000	-302 000	-7
08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar	16 486	16 000	15 000	-1 000	-6
10. Övriga skatter	2 583 186	2 653 000	2 187 000	-466 000	-18
03. Bils katt	488 370	541 000	308 000	-233 000	-43
05. Överlåtelseskatt	936 399	984 000	698 000	-286 000	-29
06. Lotteriskatt	46 113	60 000	137 000	77 000	128
07. Fordonsskatt	1 108 070	1 060 000	1 036 000	-24 000	-2
08. Avfallsskatt	4 234	8 000	8 000	—	0
19. Övriga inkomster av skattenatur	121 590	121 913	115 553	-6 360	-5
04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet	29 609	30 312	14 770	-15 542	-51
05. Vissa avgifter för trafiken	16 863	23 438	25 600	2 162	9
06. Farledsavgifter	51 737	45 000	51 000	6 000	13
09. Övriga skatteinkomster	12 070	8 965	7 410	-1 555	-17
10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken	5 402	5 230	5 860	630	12

Avdelningens inkomstposter 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 €	%
11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet	3 373	6 135	8 080	1 945	32
12. Skatt för strålnings- verksamhet	2 536	2 833	2 833	—	0
Sammanlagt	51 685 164	64 430 913	66 797 553	2 366 640	4

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet*01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster*

Under momentet beräknas inflyta 26 596 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för andra rättelser till inkomstposten än sådana som gäller skatteåterbäringar i samband med den ordinarie beskattningen. Dessa rättelser bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Under momentet inflyter skatt på fysiska personers förvärvsinkomster enligt statens progressiva inkomstskatteskala och kapitalinkomstskatt enligt skatteskalan i två steg. Under momentet inflyter dessutom källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga samt rundradioskatt för personer.

Den senast verkställda beskattningen, dvs. beloppet av skatten på förvärvs- och kapitalinkomster skatteåret 2021, har använts som grund för skatteinkomstprognosen. Prognosen för skatteintäkterna för 2024 grundar sig på uppgifterna om skatteutfallet för 2022 och 2023 samt på prognosen för utvecklingen av de skattepliktiga inkomsterna 2022—2024. I prognosen beaktas de ändringar i skattegrunderna som gjorts 2022 och 2023 och som föreslås 2024 samt förhandsuppgifter om den slutliga beskattningen 2022.

Den mest betydande posten bland förvärvsinkomsterna är löneinkomsterna, vars utveckling påverkas av utvecklingen i fråga om sysselsättningen och inkomstnivån. En annan viktig förvärvsinkomstpost är pensionsinkomsterna. Ökningen av löneinkomsterna avtar 2024. Pensionsinkomsterna fortsätter att öka stadigt 2024 på grund av den fortsatt höga inflationen och den indexjustering som följer av den. Arbetslöshetsförmånerna minskar till följd av sparbesluten i regeringsprogrammet. Kapitalinkomsterna beräknas öka med 2,3 % 2024. Kapitalinkomster är bl.a. överlåtelsevinster, utdelningsinkomster, hyresinkomster, inkomster av virkesförsäljning och kapitalinkomstandelen av företagsinkomsten. De mest betydande är utdelningsinkomsterna och överlåtelsevinsterna, som uppkommer bl.a. vid värdepappers- och fastighetshandel och vars utveckling är beroende av utvecklingen av förmögenhetsvärdena.

Den uppskattade utvecklingen av skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster

Skattepliktiga inkomster, nivå och förändring	2022		2023		2024	
	prognos mn €	%	prognos mn €	%	prognos mn €	%
Förvärvsinkomster, varav	152 101	4,8	160 855	5,8	167 086	3,9
— löneinkomster	103 378	6,5	108 650	5,1	112 670	3,7
— pensionsinkomster	35 425	3,2	38 390	8,4	40 949	6,7
— arbetslöshetsförmåner	3 653	-20,5	3 903	6,9	3 257	-16,6
Kapitalinkomster, varav	15 771	-10,0	15 857	0,5	16 227	2,3
— överlåtelsevinster	4 949	-38,7	4 467	-9,7	4 603	3,0
— utdelningsinkomster	6 306	8,6	6 477	2,7	5 542	1,0

Effekterna på statens skatteintäkter av de föreslagna ändringarna i beskattningsgrunderna vid förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2024 och på årsnivå (mn euro)

	Effekter på skatte- intäkterna 2024	Inverkan på de debiterade skatternas belopp på skatteårsnivå
Indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster	-500	-545
Avkastning som inflyter genom underdimensionerad indexjustering	127	138
Höjning av arbetsinkomstsvdraget	-89	-97
Omfördelning av höjningen av det åldersbaserade arbetsinkomstsvdraget	32	35
Förlängning av giltighetstiden för den högsta skattegraden i statens inkomstskatteskala	36	39
Förlängning av den temporära höjningen av hushållsavgiften	-19	-38
Utvidgning av tillämpningsområdet för hushållsavgiften	-2	-4
Höjning av självriskan för resekostnadsavgiften	27	29
Höjning av det maximala insättningsbeloppet för aktiesparkontot ¹⁾	-3	-5
Höjning av utjämningsreserveringen för jordbruket	-5	-9
Harmonisering av den skattemässiga behandlingen av hyresinkomster från jordbruket	8	15
Förlängning av nyckelpersoners arbetstid	ringa	ringa
Höjning av fastighetsskattesatsen för mark	ringa	ringa
Sammanlagt	-388	-442
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	230	256
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-618	-698

¹⁾ Höjningen genomförs stegvis och den fulla effekten 2028 är -25 miljoner euro.

Skatten på förvärvs- och kapitalinkomster för respektive skatteår inflyter under flera kalenderår, och det influtna beloppet under momentet består därmed av redovisningen av skatter som debiterats under olika skatteår. De medel som inflyter under momentet påverkas också av skattetagarnas utdelning och eventuella rättelser av utdelningen som tillämpas vid redovisningen av skatterna. Det redogörs närmare för tidtabellen för de förvärvs- och kapitalinkomster som inflyter samt för utdelningen och dess betydelse i inkomstprognosen i finansministeriets promemoria *Förfarandena för sammanställning av budgetekonomins inkomstposter vid finansministeriet* (www.vm.fi).

Debiterat skattebelopp (mn euro) under skatteåren 2022—2024

	2022 prognos	2023 prognos	2024 prognos
Progressiv inkomstskatt	6 283	20 584	21 804
Skatt på kapitalinkomster	3 705	3 668	3 812
Rundradioskatt	519	540	551

Uppskattning av inflödet av skatt på förvärvs- och kapitalinkomst till staten 2024 (mn euro)

Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	25 209
Källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga	835
Rundradioskatt	551
Sammanlagt	26 596

De osäkerhetsfaktorer som hänför sig till prognosen för skatteinkomsterna från förvärvs- och kapitalinkomster föranleds i allmänhet till stor del av osäkerheten i prognosen för kapitalinkomsterna samt eventuella rättelser i utdelningen till skattetagarna. Också intäkterna av källskatten har varierat på ett oförutsägbart sätt bland annat på grund av återbäringar av källskatt som betalats tidigare år. Kapitalinkomsternas utveckling är ojämnare än förvärvsinkomsternas, och kapitalinkomsterna reagerar kraftigare på de ekonomiska konjunkturerna än förvärvsinkomsterna. Dessutom försvåras prognostiseringen av kapitalinkomsterna av att det innan beskattningen har slutförts finns relativt få uppgifter om utfallet. När budgetpropositionen för 2024 bereds är de nyaste uppgifterna om kapitalinkomsterna de som inkommit i samband med den senast slutförda beskattningen från 2021. Rättelser som gäller utdelningen under budgetåret och det föregående skatteåret kan leda till att det belopp som flyter in under momentet förändras med flera tiotals, eller rentav hundratals miljoner euro. Särskilt vid konjunktursvängningar är det svårt att förutse dessa förändringar.

Det har definierats 52 olika skatteutgifter inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen. För 39 av dessa skatteutgifter kan beloppet uppskattas. Effekterna har bedömts schematiskt och har inte inbegripit effekterna av de övriga skatteutgifterna, och strykandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. En del av skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen är till sin karaktär snarare avdrag som påverkar den allmänna beskattningsnivån än skatteutgifter som riktas till en begränsad grupp. Dyliga avdrag är exempelvis förvärvsinkomstavdraget och arbetsinkomstavdraget med hjälp av vilka man reglerar skattebelastningen på arbete samt pensionsinkomstavdragen med hjälp av vilka beskattningsnivån för pensioner regleras. Ett specialfall är skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, som snarare är teoretiska skatteutgifter än en egentlig lättnad som beviljas vid beskattningen.

Det beräknas att skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen minskar alla skattetagares skatteintäkter med sammanlagt cirka 21,7 miljarder euro 2024 (inklusive de skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, cirka 4,3 miljarder euro). Av detta är effekten på statsskatterna cirka 13,9 miljarder euro.

Skatteutgifternas belopp i euro inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen ökar 2024 på grund av indexjusteringen i beskattningen av förvärvsinkomster och ökningen av arbetsinkom-

stavdraget, utvidgningen av tillämpningsområdet för hushållsavdraget, förlängningen av nyckelpersoners arbetstid samt höjningen av utjämningsreserveringen för jordbruket. Skatteutgifternas belopp i euro minskas av omfördelningen av höjningen av det åldersbaserade arbetsinkomstavdraget.

Uppskattning av skatteutgifterna i samband med förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2022—2024 (mn euro, alla skattetagare sammantaget)

	2022	2023	2024
Avdragsgillhet för lagstadgade pensionsförsäkrings-, arbetslöshetsförsäkrings- och sjukförsäkringspremier	3 860	4 050	4 050
Arbetsinkomstavdrag	3 895	3 800	4 145
Hushållsavdrag	460	460	460
Tidsbundet elavdrag i samband med hushållsavdraget		50	
Avdragsgillhet för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer	205	215	215
Pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen/pensionsinkomstavdraget	210	2 110	2 110
Avdragsgillhet för frivillig pensionsförsäkringspremie	60	60	60
Skattefrihet för barnbidrag	520	485	485
Skattefrihet för vissa andra sociala förmåner	1 025	1 025	1 025
Avdragsgillhet för räntor på bolån	10		
En avkastningsprocent för utdelningen för olistade bolag som är större än marknadsräntan	710	510	510
Företagaravdrag	125	125	125
Skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst	4 300	4 300	4 300
Skattefrihet för vinst vid försäljning av egen bostad (uppskattning)	1 500	1 500	1 500
Övrigt	3 909	2 939	2 743
Sammanlagt	20 789	21 629	21 728

2024 budget	26 596 000 000
2023 II tilläggsb.	465 000 000
2023 budget	23 907 000 000
2022 bokslut	12 784 019 782

02. Samfundsskatt

Under momentet beräknas inflyta 6 005 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för andra rättelser till inkomstposten än sådana som gäller skatteåterbäringar i samband med den ordinarie beskattningen. Dessa rättelser bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Skatten är 20 % av den beskattningsbara inkomsten. Under momentet inflyter statens andel av samfundens inkomstskatt och rundradioskatten för samfund under året. Skattetagare när det gäller samfundsskatten är staten och kommunerna.

Prognosen för samfundsskatten bygger på de färskaste uppgifterna om utfallet och på uppskattningar av den slutliga skatten för respektive skatteår. Prognosen för samfundsskatten skatteåret 2024 görs upp utifrån företagets uppskattade resultatutveckling för 2022. Uppskattningen av den slutliga samfundsskatten för skatteåret 2024 baserar sig dessutom på förhandsuppgifter från den slutliga beskattningen skatteåret 2022 och på uppgifter om de belopp som influtit skatteåret 2023. Företagens resultatutveckling beräknas främst med hjälp av förändringen i rörelseöverskottet enligt nationalräkenskaperna. Företagens resultatutveckling följer inte helt förändringarna i rörelseöverskottet. I synnerhet under kraftiga konjunkturväxlingar kan den bild rörelseöverskottet ger av företagets resultat avvika betydligt från verkligheten. När prognosen görs upp erbjuder rörelseöverskottet likväl en naturlig utgångspunkt för en granskning av hur intäkterna från samfundsskatten utvecklats i förhållande till den tillväxtprognos som beskriver hela den ekonomiska aktiviteten. Prognosen för samfundsskatten kompletteras vid behov utifrån företagets resultatuppgifter och uppgifter om inlutna belopp. Samfundsskatten är en av de skatteformer som är mest känsliga för konjunkturer, och intäkterna från den har varierat mer än intäkterna från andra skatteformer. Förändringar i den ekonomiska utvecklingen och i företagets resultatutsikter kan snabbt leda till även stora förändringar i intäkterna från samfundsskatten.

Den uppskattade utvecklingen av rörelseöverskottet, företagets resultatutveckling och den slutliga samfundsskatten

	2021	2022 prognos	2023 prognos	2024 prognos
Förändring i rörelseöverskottet, %	2,7	7,1	4,2	3,2
Skatteårets slutliga skatt, mn euro	7 315	8 003	7 802	8 079
— statens andel av intäkterna från samfundsskatten, %	55,66	66,24	76,09	76,31

Från och med 2013 har man genom en årlig skatt som ska betalas till staten samlat in de medel som behövs för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet. Rundradioskatten för samfund inbringar cirka 30 miljoner euro på årsnivå.

Skatten för skatteåret flyter in under loppet av flera kalenderår, och därför utgörs inflödet under momentet av samfundsskatt som redovisats under olika skatteår. Av den slutliga samfundsskatten för ett skatteår inflyter största delen som förskott under samma år. Beloppet av de ytterligare förskott som betalas efter utgången av skatteåret och innan beskattningen har slutförts varierar betydligt från år till år. Förskott återbetalas också till företag på ansökan innan beskattningen har slutförts. Efter att beskattningen har slutförts inflyter kvarskatt, och inflödet minskas av de förskottsåterbäringar som betalas tillbaka till företagen. Under 2024 inflyter fortfarande skatter för skatteåret 2023 och tidigare skatteår.

Prognos för inflödet av samfundsskatt år 2024

Inflödet av samfundsskatt för olika skatteår, mn euro	
— skatteåret 2025	572
— skatteåret 2024	6 209
— skatteåret 2023	1 064

Prognos för inflödet av samfundsskatt år 2024

— tidigare skatteår	35
Sammanlagt	8 881
— varav statens andel	6 005

Inom inkomstbeskattningen av sammanslutningar har 30 skatteutgifter eller skattesanktioner identifierats, och för 13 av dessa har en kalkyl över skatteutgiftens storlek kunnat göras. Skatteutgifterna definieras som avvikelser från det normala skattesystemet, och alla skatteutgifter har inte i första hand ett ekonomiskt syfte. Effekterna av skatteutgifterna har bedömts schematiskt och har inte inbegripit effekterna av de övriga skatteutgifterna, och sloandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. Definitionerna av skatteutgifter samt bedömningarna av deras effekter på skatteintäkterna beror på det sedvanliga skattesystemet och de metoder som används vid uträkningen av skatteutgifterna. För periodiserade skatteutgifter kan uppskattningen presenteras antingen som ränta på skatteskuld eller som inverkan på skatteårsnivå; se rapporten Verotuet Suomessa 2009 (Statens ekonomiska forskningscentral 2010). Mer information om beräkningen av skatteutgifterna finns på finansministeriets webbplats på adressen <https://vm.fi/sv/skattesubvention>.

Uppskattning av skatteutgifterna under momentet för samfundsskatt (mn euro)

	2022	2023	2024
Skattefrihet för överlåtelsevinster på aktier i anläggningstillgångar	177	204	207
Avskrivning av utgifter för anskaffning av lösa anläggningstillgångar ¹⁾²⁾	96	182	162
Extra avdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet ²⁾		61	80
Avdragsgillhet för kreditförlustreservering ¹⁾	16	32	33
Tonnageskatt	18	21	21
Reservering för tilläggsansvarsförsäkring ¹⁾	18	17	17
Utbildningsavdrag för arbetsgivare ²⁾	7	8	8
Tilläggsavdrag för forskningssamarbete ²⁾	3	6	9
Garantireservering ¹⁾	2	3	4
Skattefrihet för produktionsstöd till filmproducenter	2	2	2
Driftsreservering ¹⁾	0	1	1

¹⁾ Ränta på skattecredit.

²⁾ Beloppet inbegriper också skatteutgifter under momentet för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster.

2024 budget	6 005 000 000
2023 II tilläggsb.	-259 000 000
2023 budget	5 998 000 000
2022 bokslut	5 538 201 118

03. Källskatt på ränteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 148 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om källskatt på ränteinkomst (1341/1990). Skatten är 30 % på den ränta som i Finland betalas för insättningar eller masskuldebrevslån. Alla fysiska personer är skattskyldiga.

Inlåningen från hushåll bildar den största delen av skattebasen. I slutet av 2022 var inlåningsstocken från finländska hushåll i finländska penninginstitut cirka 111 miljarder euro och genomsnittsräntan på insättningarna var cirka 0,22 %. Det beräknas att den källskattebelagda inlåningsstocken från hushåll och genomsnittsräntan på hushållens insättningar utvecklas i enlighet med vad som anges i tabellen.

Uppskattad utveckling för de viktigaste faktorerna i fråga om basen för källskatt på ränteinkomst

	2022 utfall	2023 prognos	2024 prognos
Förändring i den källskattebelagda inlåningsstocken, %	4,3	-1,6	1,5
Genomsnittsräntan på hushållens insättningar, %	0,06	0,83	1,62

2024 budget	148 000 000
2023 II tilläggsb.	-124 000 000
2023 I tilläggsb.	94 000 000
2023 budget	80 000 000
2022 bokslut	15 265 100

04. Skatt på arv och gåva

Under momentet beräknas inflyta 817 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) och på arvs- och gåvoskatteskalorna i lagen. Gåvoskattens andel av de medel som inflyter under momentet beräknas uppgå till cirka 20 %.

Till arvs- och gåvobeskattningen hänför sig 15 olika skatteutgifter, av vilka beloppet av skattelättnaden i samband med generationsväxling i företag, som är den mest betydelsefulla skatteutgiften, beräknas vara cirka 180 miljoner euro 2024.

2024 budget	817 000 000
2023 II tilläggsb.	319 000 000
2023 budget	903 000 000
2022 bokslut	901 192 597

05. Tillfällig skatt på vinster inom elbranschen och sektorn för fossila bränslen

Under momentet beräknas inflyta 200 000 000 euro.

Förklaring: Skatten baserar sig på lagen om tillfällig skatt på vinster inom elbranschen och sektorn för fossila bränslen (363/2023). Lagen tillämpas vid beskattningen för skatteåret 2023.

2024 budget	200 000 000
-------------	-------------

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Mervärdesskatt

Under momentet beräknas inflyta 22 579 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser som hänför sig till inkomstposten och som bokförs på basis av beslutet om rättelse av beskattningen, samt inkomster från försäljning av statens ämbetsverks och inrättnings mervärdesskattepliktiga prestationer, som bokförs enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Skatten grundar sig på mervärdesskattelagen (1501/1993). Den största delen av mervärdesskattebasen utgörs av hushållens konsumtion, som står för cirka 66 % av mervärdesskatteintäkterna. Mervärdesskatt inflyter också från skattefria sektorer och branscher. Dessa har inte rätt att dra av skatten, vilket innebär att de mervärdesskatter som ingår i köp ökar statens skatteintäkter. Mervärdesskatt inflyter därmed av insatsförbrukningen och investeringarna inom den statliga sektorn och i de socialskyddsfonder som hänför sig till den offentliga sektorn. Också på kommunernas, samkommunernas och välfärdsområdenas insatsförbrukning och investeringar tas det ut mervärdesskatt, men eftersom den skatt som tagits ut återbetalas till lokalförvaltningen ökar skatten inte de mervärdesskatteintäkter som anges i statsbudgeten.

Mervärdesskatt inflyter också av s.k. insatsförbrukning och investeringar i fråga om annan skattefri verksamhet. Till dessa hör finansierings- och försäkringsverksamhet, ägande och uthyrning av bostäder samt privat hälso- och sjukvård och socialservice. Mervärdesskatt inflyter också bl.a. genom insatsförbrukning inom icke-vinstsyftande sammanslutningar som betjänar hushållen samt genom dessa sammanslutningars investeringar.

Förändringen i centrala poster som ingår i mervärdesskattebasen, %

	2022	2023 prognos	2024 prognos
Skattebas för hushållens skattepliktiga konsumtions- utgifter	5,0	4,2	2,2
Insatsförbrukning inom den statliga sektorn och socialskyddsfonderna	9,5	18,0	1,7
Insatsförbrukning inom övrig skattefri verksamhet	7,1	4,8	3,4

Inflödet av mervärdesskatt består av mervärdesskatt som Skatteförvaltningen och Tullen tar ut och av belopp som övriga statliga bokföringsenheter bokför under mervärdesskattemomentet.

De återbäringar som dras av från det totala inflödet av mervärdesskatt består av skatter som återbetalas till mervärdesskattepliktiga på grund av deklarerationer, ansökningar och ändringar. Utöver egentlig skatt ingår i återbäringarna den mervärdesskatt som återbetalas till kommunerna och välfärdsområdena, vilket under de senaste åren har uppgått till i genomsnitt cirka 3,0 miljarder euro per år.

Influten mervärdesskatt (mn euro)

	2022 bokslut	2023 budget	2024 budgetprop.
Skatteförvaltningens bruttoutfall	38 308	38 615	39 970
Tullens nettoutfall	40	38	39
Mervärdesskatteutfallet från övriga statliga räkenskapsverk	86	88	91
Skatteförvaltningens återbäringar	-17 112	-16 890	-17 521
Sammanlagt	21 322	21 851	22 579

Utfallet för mervärdesskatteprognosen beror i avgörande grad på hur väl man kan förutse utvecklingen i konsumtionens totala värde och hur konsumtionen inriktas. Förändringar i konsumtionen inverkar inte bara på den nuvarande konsumtionen utan också på den förväntade framtida konsumtionen och därigenom på den förväntade mervärdesskattebasen.

I intäktsprognosen har man beaktat de skatteutgifter som hänför sig till mervärdesskatten och som består av sänkta skattesatser. Som skatteutgifter fastställs även vissa poster som avviker från EU:s mervärdesskattedirektiv samt den lättnad som hänför sig till den nedre gränsen för mervärdesskatten. År 2024 finns det 21 olika skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen.

Skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen (mn euro)

	2022	2023	2024
Reducerad mervärdesskattesats för livsmedel och foder (14 %)	1 518	1 572	1 603
Reducerad mervärdesskattesats för restaurangservice och måltids- service (14 %)	574	599	624
Reducerad mervärdesskattesats för läkemedel (10 %)	379	393	401

Skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen (mn euro)

	2022	2023	2024
Reducerad mervärdesskattesats för persontransporter (10 %, 0 % 2023)	206	267	223
Reducerad mervärdesskattesats för logiservice (10 %)	108	113	117
Reducerad mervärdesskattesats för elenergi (10 %)	58	232	
Övriga skatteutgifter	667	677	693
Sammanlagt	3 510	3 853	3 661

2024 budget	22 579 000 000
2023 II tilläggsb.	-393 000 000
2023 budget	22 244 000 000
2022 bokslut	21 321 760 312

02. Skatt på vissa försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 939 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/1966). Avsikten är att försäkringsanstalterna primärt ska ta ut skatten och överföra den på försäkringsstagarna. Till exempel personförsäkringar är dock helt befriade från skatt. Försäkringspremieskatten kompletterar mervärdesskatten, eftersom försäkringstjänsterna inte omfattas av mervärdesbeskattningen. Skattesatsen för försäkringspremier har följt utvecklingen av den allmänna mervärdesskattesatsen. År 2024 är skatten 24 % av det skattefria värdet av försäkringspremien.

2024 budget	939 000 000
2023 budget	921 000 000
2022 bokslut	875 365 499

03. Apoteksskatt

Under momentet beräknas inflyta 190 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter enligt apoteksskattelagen (770/2016).

Avsikten är att justera den tabell som ingår i apoteksskattelagen så att justeringen grundar sig på den faktiska ändringen i den totala omsättningen. Den justerade apoteksskatttabellen tillämpas 2023 på den apoteksskatt som fastställs på basis av omsättningen 2022.

2024 budget	190 000 000
2023 II tilläggsb.	27 600 000
2023 budget	186 000 000
2022 bokslut	206 510 257

08. Punktskatter

01. Punktskatt på tobak

Under momentet beräknas inflyta 1 162 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om tobaksaccis (1470/1994). Enligt lagen tas för cigaretter som punktskatt per enhet ut 9,43 cent per styck och som värderelaterad punktskatt 52 % beräknat på detaljhandelspriset, dock minst 35,36 cent per styck. I punktskatt på cigarrer och cigarriller tas det ut 12,58 cent per styck och därtill 34 % av detaljhandelspriset, dock minst 35,36 cent per styck. I punktskatt på pip- och cigarettobak tas det ut 10,75 cent per gram och därtill 48 % av detaljhandelspriset. I punktskatt på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter tas det ut 8,05 cent per gram och därtill 52 % av detaljhandelspriset, dock minst 27,37 cent per gram. För andra produkter som innehåller tobak och för cigarettpapper tas det i punktskatt ut 60 % av detaljhandelspriset. Punktskatten på vätskor för elektroniska cigaretter är 30 cent per milliliter och för tobaksprodukter avsedda för upphettning 30 cent per gram.

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet i fråga om tobak (mn euro)

	2022 bokslut	2023 budget	2024 budgetprop.
Cigaretter	902	990	883
Övriga tobaksprodukter	213	225	279
Sammanlagt	1 115	1 215	1 162

Till punktskatten på tobak hänförs ingen skatteutgift.

2024 budget	1 162 000 000
2023 budget	1 215 000 000
2022 bokslut	1 115 461 061

04. Punktskatt på alkoholdrycker

Under momentet beräknas inflyta 1 471 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994). Punktskattebeloppet för starka alkoholdrycker är 50,35 euro per liter uträknad som hundraprocentig alkohol. Punktskatten på mellanprodukter (21 volymprocent) är på motsvarande sätt 36,71 euro och punktskatten på viner (12,5 volymprocent) 33,68 euro per liter uträknad som hundraprocentig alkohol. Punktskatten på öl per liter hundraprocentig alkohol är 38,05 euro.

Den uppskattade konsumtionen av alkoholdrycker baserar sig på prognoser om alkoholkonsumtionen som finansministeriet har gjort upp i samarbete med olika aktörer.

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet i fråga om alkohol (mn euro)

	2022 bokslut	2023 budget	2024 budgetprop.
Öl	639	649	595
Svaga drycker tillverkade genom jäsning	78	80	74
Viner	244	247	241
Mellanprodukter	13	12	12
Etylalkohol	524	529	549
Sammanlagt	1 497	1 518	1 471

Skatteintäkterna av skatten på alkohol och alkoholdrycker minskar till följd av skattelättnaden för små bryggerier, som beräknas uppgå till cirka 15 miljoner euro 2024.

2024 budget	1 471 000 000
2023 II tilläggsb.	-43 000 000
2023 budget	1 518 000 000
2022 bokslut	1 497 457 849

05. Punktskatt på läskedrycker

Under momentet beräknas inflyta 220 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om punktskatt på läskedrycker (1127/2010). Skatt tas ut på alkoholfria drycker och drycker som innehåller endast en liten mängd alkohol, och beloppet av den skatt som tas ut är 13 cent per liter färdig dryck för sockerfria drycker och 32 cent per liter färdig dryck för sockerhaltiga drycker.

Som skatteutgift minskar skattefriheten för kliniska näringspreparat, modersmjölksersättning och tillskottsnäring, barnmat, bantningspreparat och kosttillskott det belopp som inflyter under momentet. Skatteutgiftens belopp beräknas vara ringa i förhållande till skatteintäkterna.

2024 budget	220 000 000
2023 budget	213 000 000
2022 bokslut	220 258 960

07. Energiskatter

Under momentet beräknas inflyta 4 153 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994) och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996).

I prognosen för energiskatteintäkterna utnyttjas Teknologiska forskningscentralen VTT:s basprognos för växthusgasutsläpp från trafiken och den energibalansräkning som utarbetas vid arbets- och näringsministeriets energiavdelning.

Den förväntade utvecklingen av energiskattebaserna (%)

	2022 bokslut	2023 prognos	2024 prognos
Motorbensin	-6,1	1,2	-2,7
Dieselloolja	-1,6	-1,9	-1,9
El I (hushållen, servicesektorn osv.)	-4,1	-4,8	6,5
El II (industrin, växthus och datorhallar)	-6,4	-1,3	9,6
Övriga (bl.a. lätt brännolja, tung brännolja, naturgas, biogas, stenkol, brännorv, flytgas)	-13,6	-13,6	-5,6

Energiskattenivåer

	Skattenivån 2023 (inkl. försörjningsberedskapsavgift)
Motorbensin, cent/l	75,96
Dieselloolja, cent/l	59,48
Lätt brännolja, svavelfri, cent/l	27,58
Tung brännolja, cent/kg	30,54
El I (hushållen, servicesektorn osv.), cent/kWh	2,253
El II (industrin, växthus och datorhallar), cent/kWh	0,063
Stenkol, €/t	220,44
Naturgas, €/MWh	23,354
Flytgas, cent/kg	31,49
Brännorv, €/MWh	5,70

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet enligt energiprodukt (mn euro)

	2022 bokslut	2023 budget	2024 budgetprop.
Motorbensin ¹⁾	1 244	1 242	1 167
Diesel ¹⁾	1 473	1 481	1 407
El	961	885	933
Övrigt	811	694	646
Sammanlagt	4 488	4 302	4 153

¹⁾ Omfattar ersättande biobränslen.

I inkomsterna av energiskatter ingår 16 skatteutgifter. Skatteutgifterna består av sänkta skattesatser och beloppet av skatteutgiften har ansetts vara skillnaden mellan referensnivån och den sänkta skattesatsen. Energiskatteutgifterna är inte alltid jämförbara, varför man bör undvika att summera dem. Årsförändringen kan också bero på flera orsaker, såsom en ändring av skattenivån, en ändring av volymen eller en ändring av jämförelsenivån. Mer information om jämförelsenivåerna och beräkningen av skatteutgifterna finns på finansministeriets webbplats på adressen <https://vm.fi/sv/skattesubvention>.

Skatteutgifter under momentet för inkomster av energiskatten (mn euro)

	2022	2023	2024
Lägre skattesats för dieselbränsle ¹⁾	695	691	682
Skatteutgift för paraffinisk dieselolja	30		
Lätt brännolja som används i dieselmotorer i spårtrafiken	13	13	13
Lägre skattesats än normen för lätt brännolja som används i arbetsmaskiner	472	465	418
Lägre skattesats för torv ²⁾	98	71	56
Övre gräns för skattefri användning av torv	47	47	47
Skattefrihet för träbaserade bränslen	480	480	480
Skattefrihet för avfallsförbränning	29	29	29
Skatteutgift för CHP-anläggningar	106	75	56
Lägre elskattesats för industri och växthus samt lägre elskattesats för värmepumpar, datorhallar etc.	759	749	821
Skattefrihet för elström för spårtrafik	16	16	16
Lägre skattesats än normen för elström som används i trafiken ¹⁾	15	25	36
Lägre skattesats än normen för gas som används i trafiken ¹⁾	16	18	20
Skattesubvention för biogas vid uppvärmning	5	4	4

¹⁾ I fråga om denna skatteutgift måste man beakta den drivkraftsskatt på personbilar och paketbilar som ingår i fordonsskatten och som räknas som en skattesanktion.

²⁾ Skatten på torv följer inte den nuvarande energiskattmodellen.

Till energiskatteutgifterna hör dessutom energiskattesubventioner till jordbruket till ett uppskattat belopp av cirka 46 miljoner euro 2024 och skatteåterbäring till energiintensiva företag till ett uppskattat belopp av cirka 24 miljoner euro 2024. De ovannämnda skatteutgifterna hänför sig till utgiftsmoment 28.91.41 och minskar därför inte det belopp som inflyter under inkomstmomentet för energiskatter.

2024 budget	4 153 000 000
2023 II tilläggsb.	-153 000 000
2023 budget	4 455 000 000
2022 bokslut	4 488 409 603

08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar

Under momentet beräknas inflyta 15 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på vissa dryckesförpackningar (1037/2004). Punktskatt ska betalas för dryckesförpackningar av olika material avsedda för alkohol-drycker, läskedrycker, vatten och vissa andra drycker som dricks som sådana, med undantag för förpackningar framställda av vätskekartong. Punktskattefria är däremot dryckesförpackningar som är återanvändbara och ingår i ett pantbaserat retursystem. Punktskatten på dryckesförpack-

ningar för engångsbruk som inte ingår i ett godkänt retursystem är 51 cent per liter. Mängden skattebelagda förpackningar antas 2024 hålla sig på nästan samma nivå som 2023.

2024 budget	15 000 000
2023 budget	16 000 000
2022 bokslut	16 485 747

10. Övriga skatter

03. Bilskatt

Under momentet beräknas inflyta 308 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på bilskattelagen (777/2020). Bilskatten bestäms utifrån koldioxidutsläppen från fordonet och priset på fordonet. Bilskattesatsen varierar mellan 0 och 48,9 procent beroende på koldioxidutsläppen då WLTP-mätning tillämpas. Bilar som uteslutande drivs med el eller väte är befriade från bilskatt från och med den 1 oktober 2021. Beskattningen av paketbilar motsvarar beskattningen av personbilar, men för större paketbilar sänks skatten på basis av bilens totalmassa.

Utvecklingen av intäkterna från bilskatten beror både på antalet fordon som beskattas och på den genomsnittliga skatteutvecklingen. Antalet registreringar av nya bilar förväntas förbli på samma nivå 2024 som under 2022 och 2023, men samtidigt fortsätter den genomsnittliga bilskatten klart att sjunka i och med att försäljningsandelen för elbilar ökar och utsläppsnivåerna för fordon med förbränningsmotor sjunker. Antalet begagnade bilar som beskattades var exceptionellt stort 2022 på grund av den anhopning av skattebeslut som Skatteförvaltningen tog under behandling under året, och antalet förutspås vara klart mindre i år och nästa år.

Den förväntade utvecklingen inom de centrala poster som ingår i bilskattebasen

	2022		2023 prognos		2024 prognos	
	st.	genomsnittl. skatt, euro	st.	genomsnittl. skatt, euro	st.	genomsnittl. skatt, euro
Nya personbilar	82 000	3 100	84 000	2 500	85 000	2 000
Begagnade personbilar	51 000	2 900	37 000	2 400	37 000	2 200

År 2021 var det genomsnittliga koldioxidutsläppet från nya förstagångsregistrerade personbilar uppskattningsvis cirka 89 g/km, mätt enligt WLTP-förfarandet. Koldioxidutsläppen från nya personbilar har minskat sedan 2008.

Det beräknade inflödet av bilskatt i olika fordonsklasser (mn euro)

	2022 bokslut	2023 budget	2024 budgetprop.
Personbilar	421	339	253
Paketbilar	51	44	41
Motorcyklar	13	12	12
Andra fordon	3	4	2
Sammanlagt	488	397	308

Den största risken i prognosen för bilskatten är förknippad med efterfrågan på fordon som ska beskattas. Om efterfrågan på nya personbilar avviker med 10 000 stycken från det uppskattade antalet, påverkar detta skatteintäkterna med cirka 30 miljoner euro.

Inom bilbeskattningen finns det ett flertal skatteutgifter. Skatteutgifterna för vanliga taxibilar upphörde 2022.

Uppskattade skatteutgifter i samband med bilskatten (mn euro)

	2022	2023	2024
Skatteutgifter som gäller vanliga taxibilar	2	-	-
Skatteutgifter som gäller invalidbilar	2	2	2
Skatteutgifter som gäller räddningsbilar, ambulansbilar, invalidtaxibilar, tillgängliga taxibilar, husbilar och andra fordon	108	108	108

2024 budget	308 000 000
2023 II tilläggsb.	-144 000 000
2023 budget	541 000 000
2022 bokslut	488 369 661

05. Överlåtelseskatt

Under momentet beräknas inflyta 698 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om överlåtelseskatt (931/1996). År 2024 är överlåtelseskatten 4 % av köpesumman för fastigheter. Den överlåtelseskatt som ska betalas för överlåtelse av äganderätten till aktier i bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag eller fastighetsbolag är 2 % av köpesumman eller av värdet av annat vederlag. Den överlåtelseskatt som ska betalas för överlåtelse av äganderätten till aktier i andra än bostads- och fastighetsbolag är 1,6 % av köpesumman eller av värdet av annat vederlag.

Den största delen av intäkterna från överlåtelseskatten inflyter från bostads- och fastighetshandeln. Intäkterna från överlåtelseskatten varierar betydligt från år till år, bland annat till följd av variationer i antalet företagsarrangemang som omfattas av skatten, liksom även till följd av konjunkturväxlingarna på bostads- och fastighetsmarknaden. I budgetpropositionen har man utgått

från antagandet att värdet på handeln med bostadsaktier ökar med 9,6 % och värdet på fastighetshandeln med 6,5 % år 2024. Överlåtelseskatten ska betalas inom 2—6 månader, i fråga om nya bostadsaktier till och med senare än så, vilket innebär att förändringar i bostads- och fastighetshandeln syns i intäkterna från överlåtelseskatten med upp till ett års fördröjning.

När en kommun eller samkommun före utgången av 2030 bolagiserar lokaler som använts inom social- och hälsovården eller räddningsväsendet och som hyrts ut till välfärdsområdet behöver det övertagande bolaget inte betala överlåtelseskatt på överföringarna. I lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet tas det in behövliga bestämmelser om bestämmandet av den oavskrivna anskaffningsutgiften i det övertagande bolaget. Definitionen av värdepapper i lagen om överlåtelseskatt ska utvidgas till att gälla lånefordringar som överlåtits i samband med överlåtelse av värdepapper.

Befrielsen från överlåtelseskatt för fastigheter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet minskar beloppet av statens skatteinkomster av överlåtelseskatt jämfört med en situation där skattefriheten inte genomförs och där överlåtelseskatt skulle betalas på bolagiseringarna. Skattefrihetens inverkan på beloppet av överlåtelseskatten för 2024 beror på i vilken utsträckning bolagiseringarna för åren 2023—2024 förläggs till 2024.

Skattefriheten har ingen minskande inverkan på de uppskattningar av influtna belopp för 2023 och 2024 i fråga om vilka överlåtelseskatten på bolagiseringar och befrielse från skatt inte har kunnat beaktas.

Förslaget till definition av värdepapper beräknas öka skatteintäkterna något, uppskattningsvis med några miljoner euro per år.

Till överlåtelseskatten hänför sig 11 olika skatteutgifter. För tre av dessa är det möjligt att beräkna ett värde. De viktigaste skatteutgifter som hänför sig till överlåtelseskatten beror på att överlåtelseskatt inte behöver betalas vid köp av första bostad samt på att handeln med värdepapper som är föremål för offentlig handel inte omfattas av överlåtelseskatten.

De viktigaste skatteutgifterna vid överlåtelsebeskattningen (mn euro)

	2022	2023	2024
Befrielse från överlåtelseskatt vid köp av första bostad	130	120	120
Befrielse från överlåtelseskatt för offentligt noterade värdepapper	2 000	2 000	2 000
Sammanlagt	2 130	2 120	2 120
2024 budget		698 000 000	
2023 II tilläggsb.		-199 000 000	
2023 I tilläggsb.		-139 000 000	
2023 budget		984 000 000	
2022 bokslut		936 399 468	

06. Lotteriskatt

Under momentet beräknas inflyta 137 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lotteriskattelagen (552/1992). Skatten inflyter nästan helt från lotterier som anordnas med ensamrätt. Skatten tas ut på skillnaden mellan penninginsatsernas belopp och de vinster som betalats ut.

Den temporära sänkning av skattesatsen för lotterier som anordnats med ensamrätt och som varit i kraft 2021—2023 upphör. Skattesatsen stiger till 12 % 2024, medan skattesatsen 2023 var 5 %. Ändringen höjer kalkylerna för intäkterna av lotteriskatten med cirka 77 miljoner euro 2023 och med cirka 88 miljoner euro på årsnivå.

2024 budget	137 000 000
2023 budget	60 000 000
2022 bokslut	46 112 584

07. Fordonsskatt

Under momentet beräknas inflyta 1 036 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på fordonsskattelagen (1281/2003). Skatten består av grundskatt och drivkraftsskatt.

Grundskatt tas ut för personbilar och paketbilar. Grundskatten bestäms fr.o.m. 2011 utifrån fordonets koldioxidutsläpp. Om det inte finns någon anteckning om utsläppet i fordonregistret, ska skatten basera sig på fordonets totalmassa. Skatt uppbärs endast för de dagar under vilka fordonet har anmälts för användning i trafik.

Beloppet av den genomsnittliga grundskatten på person- och paketbilar (euro/år)

	2022	2023	2024 prognos
Personbilar	204	195	186
Paketbilar	323	316	308

Drivkraftsskatt påförs fordon som utnyttjar annan kraftkälla eller annat bränsle än motorbensin. Syftet med drivkraftsskatten för person- och paketbilar är att jämna ut skillnaden i skattebelastning till följd av att beskattningen av olika bränslen och drivkraft varierar. Eftersom drivkraftsskatten är fast medan bränslebeskattningen är fordonsbaserad och beror på bränsleförbrukningen och körprestationerna kan skattebördan utjämnas utifrån vissa genomsnittsantaganden. Drivkraftsskatten för andra fordon än personbilar har fiskala och EU-rättsliga grunder.

Intäkterna från fordonsskatten fördelade på grundskatt och drivkraftsskatt enligt fordonsslag (mn euro)

	2022 bokslut	2023 budget	2024 budgetprop.
Grundskatt			
— personbilar	555	488	498
— paketbilar	110	109	96
Drivkraftsskatt			
— personbilar	339	352	339
— paketbilar	32	36	29
— lastbilar	59	60	60
Tillägg för betalningssätt	13	14	13
Sammanlagt	1 108	1 060	1 036

Det sammanlagda beloppet av skatteutgifterna inom fordonsbeskattningen uppskattas till 19 miljoner euro. Den viktigaste skatteutgiften är befrielse från fordonsskattens grundskatt för personer med funktionsnedsättning, och denna beräknas uppgå till 15 miljoner euro.

2024 budget	1 036 000 000
2023 budget	1 060 000 000
2022 bokslut	1 108 069 625

08. Avfallsskatt

Under momentet beräknas inflyta 8 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på avfallsskattelagen (1126/2010). Avfallsskatten betalas till avstjälningsplatsen för sådant återvinningsbart avfall som anges i den skattetabell som finns i lagen. Avfallsskatten är 80 euro per ton avfall.

2024 budget	8 000 000
2023 budget	8 000 000
2022 bokslut	4 234 284

19. Övriga inkomster av skattenatur

04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet

Under momentet beräknas inflyta 14 770 000 euro.

Förklaring: Informationssamhällsavgiften, 4 400 000 euro, och tillsynsavgiften på televisions- och radioverksamhet, 1 000 000 euro, grundar sig på lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).

Tillsynsavgiften för postverksamhet, 1 300 000 euro, grundar sig på postlagen (415/2011). Certifikatavgiften, 270 000 euro, grundar sig på lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009).

De nämnda avgifterna beräknas inflyta till ett sammanlagt belopp av 6 970 000 euro. Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.01.02.

Koncessionsavgiften, sammanlagt 4 400 000 euro, grundar sig på lagen om auktion av vissa radiofrekvenser (462/2009) och lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). Transport- och kommunikationsverket tar ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljas koncession för frekvensområdet 700 megahertz, 3 500 megahertz och 26 gigahertz utifrån auktionerna 2016, 2018 och 2020. Koncessionsavgifterna intäktsförs i jämna poster under de fem första åren av koncessionsperioden. Transport- och kommunikationsverket tar likaså ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljats koncession utifrån auktionen 2009.

Under momentet beräknas dessutom inflyta marknadsbaserade frekvensavgifter som tas ut med stöd av 288 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation till ett belopp av 3 400 000 euro.

2024 budget	14 770 000
2023 budget	30 312 000
2022 bokslut	29 609 169

05. Vissa avgifter för trafiken

Under momentet beräknas inflyta 25 600 000 euro.

Förklaring: Tillsynsavgiften för flygtrafiken, 8 700 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken (1249/2005). Tillsynsavgiften för besiktningstrafiken, 7 400 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för besiktningens verksamhet (960/2013). Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.01.02.

Trafiksäkerhetsavgiften, 9 500 000 euro, grundar sig på lagen om trafiksäkerhetsavgift (471/2016). Utgifterna för denna verksamhet har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.20.51.

2024 budget	25 600 000
2023 budget	23 438 000
2022 bokslut	16 862 837

06. Farledsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 51 000 000 euro.

Förklaring: Farledsavgiften grundar sig på lagen om farledsavgift (1122/2005), enligt vilken det för fartyg som bedriver handelssjöfart på Finlands territorialvatten ska betalas farledsavgift till staten.

Det föreslås att halveringen av farledsavgiften ska förlängas till år 2024. Uppskattningen av intäkterna av farledsavgiften 2024 baserar sig på det uppskattade utfallet för 2022, nämligen 51,7 miljoner euro, och den uppdaterade kalkylen över intäkterna av farledsavgiften 2023.

2024 budget	51 000 000
2023 budget	45 000 000
2022 bokslut	51 736 968

09. Övriga skatteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 7 410 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs alla sådana skatter och inkomster av skattenatur för vilka det inte har ansetts nödvändigt med ett särskilt inkomstmoment på grund av att det belopp som inflyter är litet. Under momentet inflyter närmast skatter och avgifter enligt de beskattningsgrunder som gällde före 2014.

Under momentet intäktsförs även de inkomster som baserar sig på lagen om tillsynsavgift för stiftelser (1048/2013) och lagen om årsavgift och avgifter för kvalitetskontroll för revisorer (1512/2015). Utgifter som finansieras med dessa avgifter har beaktats under moment 32.01.07.

Dessutom intäktsförs årsavgifterna för alkoholövervakningen under momentet. Utgifter som finansierats med dessa avgifter har beaktats under moment 28.40.01.

2024 budget	7 410 000
2023 II tilläggsb.	500 000
2023 budget	8 965 000
2022 bokslut	12 069 661

10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken

Under momentet beräknas inflyta 5 860 000 euro.

Förklaring: El- och naturgasnätsavgifterna grundar sig på lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012). Avgifterna uppskattas uppgå till 5 270 000 miljoner euro 2024. Utgifter som finansieras med nätsavgifterna har beaktats under moment 32.01.09.

Den vindkraftsavgift som tas ut inom vindkraftsområdet vid Bottenviken baserar sig på lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013). Samtliga kraftverk som hör till inmatningstariffsystemet har redan betalat sin vindkraftsavgift. År 2024 tas det ut 590 000 euro i vindkraftsavgifter. De inflyter från kraftverk som godkänts för premiesystemet och från kraftverk som byggts utan statligt stöd.

2024 budget	5 860 000
2023 budget	5 230 000
2022 bokslut	5 402 233

11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet

Under momentet beräknas inflyta 8 080 000 euro.

Förklaring: Avgiften grundar sig på lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014). Som intäkter tas under momentet upp de förvaltningsavgifter som verket tar ut hos kreditinstitut och värdepappersföretag och genom vilka kostnaderna för verkets verksamhet täcks.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.03.

2024 budget	8 080 000
2023 II tilläggsb.	75 000
2023 I tilläggsb.	38 000
2023 budget	6 135 000
2022 bokslut	3 373 174

12. Skatt för strålningsverksamhet

Under momentet beräknas inflyta 2 833 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna består av tillsynsavgifter som avses i strålsäkerhetslagen (859/2018).

De tillsynsavgifter av skattenatur som Strålsäkerhetscentralen tar ut baserar sig på en kostnads-kalkyl som utgår från de faktiska kostnaderna i tillsynsverksamheten. Skattebeloppet justeras vid behov när kostnadsnivån förändras.

2024 budget	2 833 000
2023 budget	2 833 000
2022 bokslut	2 536 030

Avdelning 12

INKOMSTER AV BLANDAD NATUR

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
23. Statsrådets kansli	4	50	50	—	0
99. Statsrådets kanslis övriga inkomster	4	50	50	—	0
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	24 158	14 484	21 944	7 460	52
20. Hysesinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter	1 008	1 005	1 102	97	10
99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	23 149	13 479	20 842	7 363	55
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	161 046	163 666	165 555	1 889	1
10. Domstolarnas inkomster	37 333	44 860	44 750	-110	0
14. Inkomster av rättshjälpsavgifter	—	3 911	3 911	—	0
15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster	28 747	30 144	32 144	2 000	7
20. Utsökningsavgifter	91 444	82 000	82 000	—	0
(21.) Räntor på medel som utsökningen har i förvar	354	1	—	-1	-100
99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	3 167	2 750	2 750	—	0
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	36 896	98 711	146 252	47 541	48
98. Inkomster från EU	30 775	96 611	144 152	47 541	49
99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	6 121	2 100	2 100	—	0

Avdelningens inkomstposter 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	5 879	6 737	31 038	24 301	361
20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter	18	18	18	—	0
99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde	5 861	6 719	31 020	24 301	362
28. Finansministeriets förvaltningsområde	2 608 978	2 646 950	2 868 108	221 158	8
11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	124 735	58 822	63 552	4 730	8
12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	24 004	23 197	25 062	1 865	8
13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	13 717	13 255	14 321	1 066	8
14. Inkomster av användaravgifter för det positiva kreditupplysningsregistret	—	—	5 400	5 400	0
20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	13 188	11 540	10 056	-1 484	-13
50. Överföring från statens pensionsfond	1 981 996	2 125 515	2 281 172	155 657	7
51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	283 682	324 471	365 145	40 674	13
52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier	19 283	19 670	19 420	-250	-1
60. Premie för främjande av arbetarskydd	1 006	980	1 010	30	3
92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	74 448	50 000	55 600	5 600	11
93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter	1 976	1 000	1 400	400	40
99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	70 944	18 500	25 970	7 470	40

Avdelningens inkomstposter 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 €	%
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	483 429	423 550	38 000	-385 550	-91
70. Inkomster från studie- stödsverksamheten	34 976	33 300	34 000	700	2
(88.) Undervisnings- och kultur- ministeriets andel av intäkterna av penningspels- verksamheten	364 240	386 250	—	-386 250	-100
99. Övriga inkomster inom undervisnings- och kultur- ministeriets förvaltnings- område	84 213	4 000	4 000	—	0
30. Jord- och skogsbruks- ministeriets förvaltnings- område	1 057 674	944 684	916 207	-28 477	-3
01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	526 324	531 430	533 205	1 775	0
02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	460 053	340 000	340 000	—	0
03. Inkomster från EU för utveckling av fiskeri- näringen	9 753	9 000	9 000	—	0
04. Andra inkomster från EU	333	410	160	-250	-61
(20.) Jord- och skogsbruksminis- teriets andel av intäkterna av penningspelsverksamheten	28 075	29 000	—	-29 000	-100
40. Vattenrättsliga fiskerihus- hållningsavgifter	2 966	2 800	3 000	200	7
41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	30	50	45	-5	-10
42. Avgifter för jakt på hjortdjur	4 610	4 760	3 590	-1 170	-25
44. Fiskevårdsavgifter	9 327	10 175	9 899	-276	-3
45. Jaktvårdsavgifter	11 734	13 059	12 908	-151	-1
99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	4 469	4 000	4 400	400	10
31. Kommunikationsministe- riets förvaltningsområde	42 245	2 350	21 550	19 200	817
10. Inkomster för ämbetsverken inom förvaltningsområdet	35 293	1 500	1 500	—	0
99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeri- ets förvaltningsområde	6 952	850	20 050	19 200	2259

Avdelningens inkomstposter 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	870 141	819 974	1 020 320	200 346	24
20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster	3 502	3 744	3 650	-94	-3
21. Inkomster av auktionering av utsläppsrätter	—	—	548 000	548 000	0
31. Återbärningar av betalningar enligt lönegaranti	20 447	33 230	33 270	40	0
50. Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken	210 204	257 000	240 000	-17 000	-7
99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	635 989	526 000	195 400	-330 600	-63
33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	476 210	537 840	176 590	-361 250	-67
02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	3 279	2 690	2 690	—	0
03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	0	100	100	—	0
(90.) Social- och hälsovårdsministeriets andel av avkastningen av penningspelsverksamhet	356 028	361 750	—	-361 750	-100
98. Återbärningar av statsunderstöd	101 903	163 200	158 200	-5 000	-3
99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	15 000	10 100	15 600	5 500	54
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	1 459	1 514	503 656	502 142	33167
10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	0	150	150	—	0
20. Överföring från Statens bostadsfond	1 000	400	502 700	502 300	125575
99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	459	964	806	-158	-16
39. Övriga inkomster av blandad natur	942 522	907 000	1 261 000	354 000	39
01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder	156 112	130 000	130 000	—	0

Avdelningens inkomstposter 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
02. Ränteinkomster som hänförs till beskattningen	91 729	79 000	79 000	—	0
04. Återtagande av överförda anslag	646 860	300 000	300 000	—	0
10. Övriga inkomster av blandad natur	47 820	7 000	7 000	—	0
20. Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens	0	391 000	745 000	354 000	91
Sammanlagt	6 710 640	6 567 510	7 170 270	602 760	9

23. Statsrådets kansli*99. Statsrådets kanslis övriga inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 50 000 euro.

Förklaring: I inkomsterna under momentet beaktas statsrådets kanslis och justitiekanslersämbetets inkomster för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte beaktas såsom inkomster som ska nettobudgeteras eller som inte kan gottskrivas under utgiftsmomentet.

2024 budget	50 000
2023 budget	50 000
2022 bokslut	3 948

24. Utrikesministeriets förvaltningsområde*20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter*

Under momentet beräknas inflyta 1 102 000 euro.

Förklaring: Statens kultur- och vetenskapsinstituts fastigheter i utlandet är i utrikesministeriets ägarbesittning från och med den 1 januari 2017. Fastigheterna är Villa Lante och bostaden i Rom, Finlands institut i Frankrike i Paris, den nordiska paviljongen (en tredjedel) och Finlands Aaltopaviljong på Biennalområdet i Venedig samt Finlands Ateninstitut och dess gästhus. Fastigheterna har hyrts ut till finländska kultur- och vetenskapsinstitut för deras verksamhet utomlands.

Fastigheternas underhålls- och reparationsutgifter har budgeterats under moment 24.01.20.

2024 budget	1 102 000
2023 budget	1 005 000
2022 bokslut	1 008 400

99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 20 842 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i form av förvaltningsområdets handläggningsavgifter för visum, återbäringar av medlemsavgifter och finansiella bidrag från internationella organisationer och av biståndspengar, FN:s lönekostnadsersättningar för militär krishantering, eventuella ersättningar från andra medlemsstater till följd av direktivet om konsulärt skydd (EU) 2015/637 samt andra inkomster som inte har nettobudgeterats under förvaltningsområdets utgiftsmoment.

Av inkomsterna är 6 887 000 euro EU:s andel av samarbetsprojekt med ministeriet. Med inkomsterna från dessa samarbetsprojekt täcks utgifterna för projekten. Utgifterna budgeteras under moment 24.30.66.

Beräknade inkomster (euro)

Handläggningsavgifter för visum	9 972 000
Inkomster av samarbetsprojekten inom utvecklingssamarbetet	6 887 000
Ersättningar för löneutgifter för militär krishantering från FN	2 483 000
Övriga inkomster	1 500 000
Sammanlagt	20 842 000
2024 budget	20 842 000
2023 II tilläggsb.	1 544 000
2023 budget	13 479 000
2022 bokslut	23 149 100

25. Justitieministeriets förvaltningsområde

10. Domstolarnas inkomster

Under momentet beräknas inflyta 44 750 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2022—2024 (1123/2021) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2022—2024 (1121/2021).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet			
— intäkter av försäljningen av prestationer	37 318	44 750	44 735
— övriga intäkter	15	110	15
Intäkter sammanlagt	37 333	44 860	44 750
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	23 339	22 900	22 900
— andel av samkostnaderna	78 541	76 000	76 000
Kostnader sammanlagt	101 880	98 900	98 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-64 547	-54 040	-54 150
Kostnadsmotsvarighet, %	37	45	45

2024 budget	44 750 000
2023 budget	44 860 000
2022 bokslut	37 333 278

14. Inkomster av rättshjälpsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 3 911 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Av de inkomster som nettobudgeteras under momentet budgeteras en rättshjälpstagares förlo-
rande motparts ersättningar för rättegångskostnaderna enligt kontantprincipen.

2024 budget	3 911 000
2023 budget	3 911 000

15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster

Under momentet beräknas inflyta 32 144 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om förmyndarverksamhet (442/1999), lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016) och statsrådets förordning om storleken på intressebevakarens arvode (696/2012).

Inkomsterna från intressevakningen beräknas stiga till följd av att nivån på intressebevaknings-
arvodena höjs (regeringsprogr. 2023).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet, intäkter av försäljningen av prestationer	28 747	30 144	32 144
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	12 761	15 500	15 500
— andel av samkostnaderna	22 594	21 200	21 200
Kostnader sammanlagt	35 355	36 700	36 700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-6 608	-6 556	-4 556
Kostnadsmotsvarighet, %	81	82	88
2024 budget			32 144 000
2023 budget			30 144 000
2022 bokslut			28 747 311

20. Utsökningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 82 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och på motsvarande förordning (35/1995).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet			
— intäkter av försäljningen av prestationer	91 139	81 800	81 800
— övriga intäkter	305	200	200
Intäkter sammanlagt	91 444	82 000	82 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	31 388	35 000	35 000
— andel av samkostnaderna	36 034	41 000	41 000
Kostnader sammanlagt	67 422	76 000	76 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	24 022	6 000	6 000
Kostnadsmotsvarighet, %	136	108	108

2024 budget	82 000 000
2023 II tilläggsb.	2 000 000
2023 budget	82 000 000
2022 bokslut	91 444 253

(21.) Räkningar på medel som utökningen har i förvar

Förklaring: Det föreslås att momentet och inkomstposten under det slopas i budgeten.

2023 budget	1 000
2022 bokslut	353 906

99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 2 750 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Inkomster som inflyter under momentet får användas till utgifter som föranleds av dröjsmålsräntor och kontoavskrivningar i fråga om bokföringsenheterna vid justitieministeriet, Åklagarmyndigheten, Utsökningsverket, Rättsregistercentralen och domstolsväsendet.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av justitieministeriet och vissa myndigheter inom dess förvaltningsområde under åren 2023—2024 (988/2022) och justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av dataombudsmannens byrå (1172/2020). Under momentet inflyter dessutom små utökningsbelopp som enligt utökningsbalken (705/2007) ska redovisas till staten samt utdelning som går förlorad för borgenärerna och som enligt konkurslagen (120/2004) ska redovisas till staten.

2024 budget	2 750 000
2023 budget	2 750 000
2022 bokslut	3 167 199

26. Inrikesministeriets förvaltningsområde

98. Inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 144 152 000 euro.

Under momentet intäktsförs

1) betalningar och ersättningar från Europeiska unionens fond för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfond under programperioden 2014—2020

2) betalningar och ersättningar till Finland från Europeiska unionens asyl-, migrations- och integrationsfond, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom fonden för integrerad gränsförvaltning och Europeiska unionens fond för inre säkerhet under programperioden 2021—2027

3) betalningar från Europeiska unionen för rescEU-projektet för CBRN-lagerhållning.

Inkomsterna budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Det inflöde som beräknas bli intäktsfört till Finland under 2024 består främst av förskottsbetalningarna för fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden samt genomförandet av fonderna och ersättningarna för mottagande av vidarebosatta personer och Europeiska kommissionens betalningar för rescEU-projektet för CBRN-lagerhållning.

Beräknade intäktsföringar från Europeiska unionen 2024 (1 000 euro)

Helheten	
Betalningar och ersättningar från fonden för inre säkerhet och Asyl-, migrations- och integrationsfonden under programperioden 2014—2020	5 566
Betalningar och ersättningar från Asyl- och migrationsfonden, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom fonden för integrerad gränsförvaltning och fonden för inre säkerhet under programperioden 2021—2027	46 706
Betalningar till rescEU-projektet CBRN-lagerhållning	91 880
Sammanlagt	144 152

Beräknade finansieringsandelar för hela programperioden 2021—2027 (1 000 euro)

Fonder	
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, grunddelen	67 926
AMIF anslag för vidarebosättning	29 558
Fonden för inre säkerhet ISF, grunddelen	36 602
Instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik BMVI, grunddelen	77 973
BMVI tilläggsfinansiering, särskild åtgärd: interoperabilitet	1 042
Sammanlagt	213 101

De utbetalningar som motsvarar fondernas inkomster under programperioden 2021—2027 har budgeterats under moment 26.01.26. Utgifterna för projektet rescEU, CBRN-lagerhållning, har budgeterats under moment 26.01.27.

2024 budget	144 152 000
2023 budget	96 611 000
2022 bokslut	30 774 636

99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 2 100 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Ersättningar från Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån Frontex för avlägsnande ur landet med flyg	1 500 000
Återbetalningar av anslag som beviljats förläggningarna	350 000

Beräknade inkomster (euro)

Inkomster av försäljning av beslagtagna föremål	200 000
Övriga inkomster	50 000
Sammanlagt	2 100 000
2024 budget	2 100 000
2023 budget	2 100 000
2022 bokslut	6 121 202

27. Försvarsministeriets förvaltningsområde*20. Inkomster vid föryttring av löseendom samt av royaltyavgifter*

Under momentet beräknas inflyta 18 000 euro i nettoinkomster.

Inkomster som inflyter under momentet får användas för utgifter för förvärv och underhåll av lös egendom, för utgifter föranledda av avtal med den inhemska försvarsindustrin om utbyte av materiel samt för utgifter för föryttring av lös egendom.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är inkomster av föryttringen av lös egendom, ersättning för svinn samt royaltyavgifter som tas ut för den produktutveckling som försvarsmakten finansierar.

Inkomster och utgifter (1 000 euro)**Bruttoinkomster**

Inkomster vid föryttring av lös egendom, av ersättning för svinn samt av royaltyavgifter	3 860
Bruttoutgifter	
Utgifter vid föryttring, förvärv och underhåll av lös egendom	3 842
Nettoinkomster	18

2024 budget	18 000
2023 budget	18 000
2022 bokslut	18 000

99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 31 020 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är ersättningar från FN för kostnader för krishanteringsinsatser och avgifter som tagits ut för tjänster som producerats för andra deltagarländer i samband med insatserna, dröjsmålsräntor på förskott på anskaffningar, återbärningar och ränteintäkter som hänför sig till FMS-betalningsarrangemangen samt sådana inkomster för förvaltningsområdets bokföringsenheter som inte har budgeterats under andra moment.

2024 budget	31 020 000
2023 II tilläggsb.	23 567 000
2023 budget	6 719 000
2022 bokslut	5 861 121

28. Finansministeriets förvaltningsområde

11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 63 552 000 euro.

2024 budget	63 552 000
2023 budget	58 822 000
2022 bokslut	124 734 967

12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 25 062 000 euro.

2024 budget	25 062 000
2023 budget	23 197 000
2022 bokslut	24 003 980

13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 14 321 000 euro.

2024 budget	14 321 000
2023 budget	13 255 000
2022 bokslut	13 716 560

14. Inkomster av användaravgifter för det positiva kreditupplysningsregistret

Under momentet beräknas inflyta 5 400 000 euro.

2024 budget	5 400 000
-------------	-----------

20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik

Under momentet beräknas inflyta 10 056 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på intäktsföring periodiserad över flera år som motsvarar användningen av anslag anvisade för utvecklings- och utvidgningsinvesteringar i Statens center för informations- och kommunikationsteknik.

Servicecentrets utgifter har budgeterats under moment 28.20.10.

2024 budget	10 056 000
2023 budget	11 540 000
2022 bokslut	13 188 128

50. Överföring från statens pensionsfond

Under momentet beräknas inflyta 2 281 172 000 euro.

Statens pensionsfond beslutar om det månatliga överföringsbeloppet.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Det föreskrivs om överföringen i 6 § 1 mom. i lagen om statens pensionsfond (1297/2006). Från statens pensionsfond överförs årligen till statsbudgeten ett belopp som år 2024 utgör 41 % av de årliga utgifterna för pensioner som grundar sig på statlig anställning som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn och för andra pensioner som omfattas av finansieringen av statens pensionsskydd.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2024 (3032).

2024 budget	2 281 172 000
2023 budget	2 125 515 000
2022 bokslut	1 981 995 519

51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar

Under momentet beräknas inflyta 365 145 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster som utgör ersättning som andra pensionsanstalter har betalat till staten för pensionsutgifter som dessa med stöd av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) ansvarar för.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.63.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2024 (3032).

2024 budget	365 145 000
2023 II tilläggsb.	6 000 000
2023 budget	324 471 000
2022 bokslut	283 681 961

52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 19 420 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter med stöd av lagen om statskontoret (305/1991) från avgifter som tas ut hos statliga ämbetsverk och inrättningar samt statliga affärsverk. Avgifterna motsvarar ersättningar för olycksfall, förmåner som motsvarar grupplivförsäkring, ersättningar för trafikskador och andra ersättningar som Statskontoret betalar.

Beräknade inkomster (euro)

Olycksfall (olycksfallsavgifter)	17 000 000
Förmån som motsvarar grupplivförsäkring	750 000
Gamla affärsverk	20 000
Lagen om offentlig arbetskraftsservice, invandring, nämndemän	350 000
Trafikskador	1 300 000
Sammanlagt	19 420 000

2024 budget	19 420 000
2023 budget	19 670 000
2022 bokslut	19 282 989

60. Premie för främjande av arbetarskydd

Under momentet beräknas inflyta 1 010 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) och lagen om statskontoret (305/1991). Inkomstposten beräknas så att den är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.60.10.

2024 budget	1 010 000
2023 budget	980 000
2022 bokslut	1 006 174

92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel

Under momentet beräknas inflyta 55 600 000 euro.

Förklaring: Enligt det beslut av Europeiska unionens råd ((EU, Euratom) 2020/2053) som gäller egna medel får medlemsstaterna, då de för EU redovisar de tullar, jordbruksavgifter och sockeravgifter som de tar ut för unionens räkning, från de inkomster som influtit dra av 25 % för att täcka de uppbördskostnader som föranleds dem.

Under momentet intäktsförs också den andel som en annan medlemsstat enligt överenskommelse ska betala Finland.

2024 budget	55 600 000
2023 budget	50 000 000
2022 bokslut	74 447 737

93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter

Under momentet beräknas inflyta 1 400 000 euro.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning för reseutgifter till medlemsländerna. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.20.

2024 budget	1 400 000
2023 budget	1 000 000
2022 bokslut	1 975 580

99. *Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 25 970 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på följande författningar:

- 1) försäkringsersättningsregresser: lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990)
- 2) arv som tillfallit staten: ärvdabalken (40/1965)
- 3) borgensavgifter som tagits ut för affärsverkens lån: lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988)
- 4) återbetalda pensioner: pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016)
- 5) ersättning för vissa intjänade pensionsrätter: lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003)
- 6) inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål vid rättegång: lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009).

Beräknade inkomster (euro)

Försäkringsersättningsregresser	3 000 000
Arv som tillfallit staten	7 000 000
Avgifter som erhållits för beviljade borgensförbindelser	12 600 000
Återbetalda pensioner	300 000
Ersättning för vissa intjänade pensionsrätter	1 600 000
Inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål i fråga om rättegångskostnader	150 000
Övriga inkomster	1 320 000
Sammanlagt	25 970 000

2024 budget	25 970 000
2023 budget	18 500 000
2022 bokslut	70 944 332

29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

70. Inkomster från studiestödsverksamheten

Under momentet beräknas inflyta 34 000 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Amorteringar på borgensansvarsfordringar som betalas under budgetåret	4 000 000
Ökning av borgensansvarsfordringar	27 000 000
Ränteinkomster	3 000 000
Sammanlagt	34 000 000
2024 budget	34 000 000
2023 budget	33 300 000
2022 bokslut	34 975 786

(88.) Undervisnings- och kulturministeriets andel av intäkterna av penningpelsverksamheten

Förklaring: Det föreslås att momentet och inkomstposten under det slopas i budgeten.

2023 I tilläggsb.	5 000 000
2023 budget	386 250 000
2022 bokslut	364 240 000

99. Övriga inkomster inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är sådana inkomster inom förvaltningsområdet som inte har budgeterats under andra moment.

2024 budget	4 000 000
2023 budget	4 000 000
2022 bokslut	84 213 398

30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket

Under momentet beräknas inflyta 533 205 000 euro.

Grunden för bokföringen av inkomsterna utgörs av de beslut om avgifter som EU-organet har fattat under finansåret.

Förklaring: För att EU:s gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitik ska kunna genomföras beräknas Finlands andel från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) uppgå till

sammanlagt 533 275 000 euro. När 70 000 euro av detta beräknas bli intäktsfört utanför budgeten till interventionsfonden för jordbruket beräknas 533 205 000 euro inflyta under momentet.

Ålands inkomster har inte beaktats i totalinkomsten till den del uppgifterna hör till Ålands behörighet.

Uppskattning av inkomsterna från EGFJ

	mn euro	motsvarande utgifter under moment
I budgeten		
EU-inkomststöd	521,200	30.20.41
EU-stöd för privat lagring	1,200	30.20.41
Systemet med utdelning i skolan	4,405	30.20.46
Producentorganisationerna	4,000	30.20.46
Åtgärder inom biodlingssektorn	0,200	30.20.46
Främjande av avsättningen	2,200	30.20.46
Sammanlagt	533,205	
		I interventionsfonden
Till interventionsfonden för jordbruket	0,070	för jordbruket
Alla sammanlagt	533,275	

2024 budget	533 205 000
2023 budget	531 430 000
2022 bokslut	526 324 486

02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling

Under momentet beräknas inflyta 340 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna omfattar löpande betalningar ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och Ejflu:s återhämtningsinstrument med vilka ersätts de utgifter i form av finansieringsandelar som under momenten 30.10.40, 30.10.43, 30.10.64, 30.20.43 och 30.20.44 i statsbudgeten betalats ur Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland för programperioden 2014—2020 och övergångsperioden 2021—2022 samt Finlands GJP-plan 2023—2027.

2024 budget	340 000 000
2023 budget	340 000 000
2022 bokslut	460 053 411

03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen

Under momentet beräknas inflyta 9 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) 2021—2027 och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) 2014—2020 beräknas inflyta inkomster till ett sammanlagt belopp av 9 000 000 euro. Vid dimensioneringen av inkomsterna från EU har även Ålands andel beaktats. Utgifter motsvarande inkomster har antecknats under moment 30.40.62.

2024 budget	9 000 000
2023 budget	9 000 000
2022 bokslut	9 753 317

04. Andra inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 160 000 euro.

Förklaring: Som inkomster under momentet har beaktats andra inkomster från EU till jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde än de inkomster som hänför sig till moment 12.30.01 och 12.30.02 eller till projekt som finansieras av forskningsanstalterna. I inkomstposten ingår inte den finansiering av kartläggningsprogrammen i fråga om växtskadegörare som nettobudgeterats under moment 30.20.01. Inkomsterna inflyter i enlighet med EU:s rättsakter.

Uppskattning av inkomsterna

	euro	moment
Djursjukdomar och skadegörare, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690, varav	160 000	
— TSE-, AI- och ASF-programmen och programmet för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel	110 000	30.20.01
— Rabies-programmet	50 000	30.20.20

Under momentet intäktsförs i fråga om djursjukdomar inkomsterna från EU för TSE-, AI- och ASF-programmen, programmen för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel, Rabies-programmet och åtgärder för utrotning av växtskadegörare, vilka medfinansieras av EU.

2024 budget	160 000
2023 budget	410 000
2022 bokslut	332 791

(20.) Jord- och skogsbruksministeriets andel av intäkterna av penningspelsverksamheten

Förklaring: Det föreslås att momentet och inkomstposten under det slopas i budgeten.

2023 budget	29 000 000
2022 bokslut	28 074 578

40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 3 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av fiskerihushållningsavgifter som fastställts med stöd av 3 kap. 14 och 22 § i vattenlagen (587/2011) samt miljöskyddslagen (527/2014) och av andra motsvarande avgifter. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.40.20.

2024 budget	3 000 000
2023 budget	2 800 000
2022 bokslut	2 965 915

41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv

Under momentet beräknas inflyta 45 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna baserar sig på fisketillståndsavgifter enligt lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag (176/2017) samt statsrådets förordningar 195/2017 och 196/2017 som utfärdats med stöd av den. Statens andel av de utgifter som motsvarar inkomsten 2023 har antecknats under moment 30.40.22 och den andel som hör till fiskelagen och andra enskilda vattenägare under moment 30.40.40.

2024 budget	45 000
2023 budget	50 000
2022 bokslut	30 175

42. Avgifter för jakt på hjortdjur

Under momentet beräknas inflyta 3 590 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av jaktlicensavgifter enligt 4 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993). Jaktlicensavgiften är 120 euro för en fullvuxen älg och 50 euro för en älgkalv. För vitsvanshjort är motsvarande belopp 17 euro för vuxna och 8 euro för kalvar. Det beräknas att 33 000 älgar och 63 000 vitsvanshjortar fålls. Nivån på avgifterna kommer att sjunka i och med att beskattningen av hjortdjursbestånden minskar med ca 15 %. År 2024 beräknas det inflyta 2,800 miljoner euro i form av jaktlicensavgifter för älg och 0,790 miljoner euro i form av jaktlicensavgifter för vitsvanshjort. Av anslaget anvisas till en del som motsvarar inkomsterna 3,590 miljoner euro under moment 30.40.41 till utgifter enligt viltskadelagen (105/2009).

2024 budget	3 590 000
2023 budget	4 760 000
2022 bokslut	4 610 059

44. Fiskevårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 9 899 000 euro.

Förklaring: År 2024 uppskattas det inflyta 9 739 000 euro i form av fiskevårdsavgifter. Uppskattningen baserar sig på inflödet av fiskevårdsavgifter enligt statsbokslutet för 2022 och på den ändring som innebär att den övre åldersgränsen för skyldigheten att betala höjs. Den övre åldersgränsen för skyldigheten att betala fiskevårdsavgift höjs från nuvarande 64 år till 69 år. Ändringen ökar inflödet av fiskevårdsavgifter 2024 med cirka 160 000 euro i och med att de personer

som fiskar och som fyller 65 år 2024 omfattas av betalningsskyldigheten. Utgifter som motsvarar inkomsterna har antecknats under moment 30.40.51.

2024 budget	9 899 000
2023 budget	10 175 000
2022 bokslut	9 327 406

45. Jaktvårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 12 908 000 euro.

Förklaring: Var och en som bedriver jakt eller är jaktledare enligt 30 § i jaktlagen (615/1993) ska för varje jaktår betala jaktvårdsavgift till staten. Jaktvårdsavgiften är 43 euro och 10 euro för personer under 18 år. Det beräknade antalet jägare 2024 är ca 307 778, varav antalet personer under 18 år är ca 9 889. Det beräknas inflyta 12 908 000 euro. De utgifter som ska användas för främjande av vilthushållningen har antecknats under moment 30.40.50.

2024 budget	12 908 000
2023 budget	13 059 000
2022 bokslut	11 733 540

99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 4 400 000 euro.

Förklaring: I inkomsterna under momentet beaktas de inkomster och återkrav för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte beaktas såsom inkomster som ska nettobudgeteras eller som inte kan gottskrivas under utgiftsmomentet.

2024 budget	4 400 000
2023 budget	4 000 000
2022 bokslut	4 468 522

31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

10. Inkomster för ämbetsverken inom förvaltningsområdet

Under momentet beräknas inflyta 1 500 000 euro.

Under momentet budgeteras intäktsföringen av EU:s direkta stöd som budgeteras enligt kontantprincipen.

Under momentet budgeteras även inkomster som närings-, trafik- och miljöcentralerna får från dem som bedriver busstrafik på basis av koncessionsavtal.

Förklaring: I inkomstposten ingår biljettintäkter som NTM-centralerna får från den busstrafik som anordnas enligt bruttomodellen samt NTM-centralernas andel av FPA:s stöd för skolresor på andra stadiet och dessutom andra inkomster i samband med biljett- och betalningssystemet.

2024 budget	1 500 000
2023 II tilläggsb.	15 828 000
2023 I tilläggsb.	904 000
2023 budget	1 500 000
2022 bokslut	35 292 954

99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 20 050 000 euro.

Förklaring : Förvaltningsområdets övriga inkomster av blandad natur beräknas uppgå till ca 50 000 euro.

I inkomster enligt flygutsläppsdirektivet (2008/101/EG) beräknas inflyta 20 000 000 euro.

2024 budget	20 050 000
2023 budget	850 000
2022 bokslut	6 952 087

32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster

Under momentet beräknas inflyta 3 650 000 euro.

Förklaring : Inkomsterna grundar sig på prestationer och ersättningar för kostnader som för-
anletts av produktkontroll om vilka det föreskrivs i arbets- och näringsministeriets förordning om
Säkerhets- och kemikalieverkets avgiftsbelagda prestationer (1283/2021), på lagen om säkerhet
vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), kemikalielagen (599/2013),
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 om tillhandahållande på marknaden
och användning av biocidprodukter, lagen om växtskyddsmedel (1563/2011), Europaparlamen-
tets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden
och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, Europaparlamentets och rå-
dets förordning (EG) nr 396/2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livs-
medel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/
414/EEG, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengörings-
medel, behandlingen av ansökningar om undantag enligt statsrådets förordning 837/2005, gruv-
lagen (621/2011), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000),
lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), hissäkerhets-
lagen (1134/2016), lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), containerlagen (762/1998),
miljöskyddslagen (527/2014), lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007), konsu-
mentsäkerhetslagen (920/2011), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produk-
ter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektro-
nisk utrustning (387/2013), lagen om kosmetiska produkter (492/2013), markanvändnings- och
bygglagen (132/1999) och avfallslagen (646/2011).

2024 budget	3 650 000
2023 II tilläggsb.	75 000
2023 budget	3 744 000
2022 bokslut	3 501 935

21. Inkomster av auktionering av utsläppsrätter

Under momentet beräknas inflyta 548 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna av auktionering av utsläppsrätter grundar sig på lagen om utsläppshandel (311/2011) och kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010.

2024 budget	548 000 000
-------------	-------------

31. Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti

Under momentet beräknas inflyta 33 270 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av sysselsättningsfondens betalningar enligt 31 § i lönegarantilagen (866/1998) och 29 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) samt av kapitalbeloppen av de fordringar som under året i fråga återkrävts av arbetsgivare och deras konkursbon. Utgifterna enligt lönegarantilagen och lagen om lönegaranti för sjömän, 33 460 000 euro har budgeterats under moment 32.30.52.

2024 budget	33 270 000
2023 budget	33 230 000
2022 bokslut	20 446 655

50. Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken

Under momentet beräknas inflyta 240 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: I inkomstposten ingår de betalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF) för strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020" under EU:s programperiod 2014–2020 och de betalningar från Eruf, ESF och Fonden för en rättvis omställning (FRO) för programmet "Ett förnybart och kompetent Finland" under programperioden 2021–2027 vilka betalas av Europeiska kommissionen.

I inkomstposten ingår dessutom betalningarna från fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD) som betalas av Europeiska kommissionen för det operativa programmet för bistånd till dem som har det sämst ställt 2014–2020.

Inkomsterna består av de initiala och löpande betalningar samt slutbetalningar som Europeiska kommissionen betalar till EU-program.

Beräknade inkomster (euro)

2014—2020	
ERUF	40 000 000
ESF	20 000 000
Fead	2 000 000
2021—2027	
ERUF	80 000 000
ESF	50 000 000
FRO	48 000 000
Sammanlagt	240 000 000
2024 budget	240 000 000
2023 budget	257 000 000
2022 bokslut	210 203 585

99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 195 400 000 euro.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster till följd av att Business Finland (verket) deltar i europeiska samarbetsprojekt samt av återkrav av finansiering och av skadestånd. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 32.20.40.

Inkomsterna av royaltyavgifter grundar sig på lagen om rätt för statsrådet att föryttra statens ägande mineralfyndigheter samt för deras utnyttjande erforderliga jordområden (174/1940).

Räntorna på återbäring av lönegaranti är räntor enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) som arbetsgivaren eller dennes konkursbo är skyldig att betala på belopp som har betalats som lönegaranti enligt 17 § i lönegarantilagen (866/1998) eller enligt 15 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000).

Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser hänför sig till Finlands Exportkredit Ab:s ränteutjämningsverksamhet i fråga om export- och fartygskrediter som beviljas på OECD-villkor (1543/2011, 1137/1996).

Inkomsterna i samband med omställningsskyddsutbildning är sådana ersättningar för anskaffning av omställningsskyddsutbildning som närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (UF-centret) fakturerat av Sysselsättningsfonden enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012).

Beräknade inkomster (euro)

Inkomster från Business Finland-myndigheten	2 000 000
Royaltyinkomster	7 500 000
Räntor på återbäring av lönegaranti	1 000 000
Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser och inkomster av skyddsåtgärder	162 400 000

Beräknade inkomster (euro)

Intäktsföring från sysselsättningsfonden, anskaffning av utbildning inom omställningsskyddet	22 000 000
Övriga inkomster	500 000
Sammanlagt	195 400 000

2024 budget	195 400 000
2023 II tilläggsb.	135 000 000
2023 I tilläggsb.	33 100 000
2023 budget	526 000 000
2022 bokslut	635 989 002

33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde*02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården*

Under momentet beräknas inflyta 2 690 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna är tillstånds- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen (1102/2017), avgifter för prestationer enligt 20 b och 28 a § i hälsoskyddslagen (763/1994), årsavgifter enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och lagen om privat socialservice (922/2011) samt övervakningsavgifter enligt tobakslagen (549/2016) enligt grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

2024 budget	2 690 000
2023 budget	2 690 000
2022 bokslut	3 279 007

03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd

Under momentet beräknas inflyta 100 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter som grundar sig på 7 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008) och av inkomster av blandad natur.

Inkomsterna inflyter av försäljning och förmedling av vacciner samt av inkomster av blandad natur. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 33.03.04 och 33.70.20.

2024 budget	100 000
2023 budget	100 000
2022 bokslut	—

(90.) Social- och hälsovårdsministeriets andel av avkastningen av penningspelsverksamhet

Förklaring: Det föreslås att momentet och inkomstposten under det slopas i budgeten.

2023 budget	361 750 000
2022 bokslut	356 028 000

98. Återbäringar av statsunderstöd

Under momentet beräknas inflyta 158 200 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av återbäringar av statsunderstöd och statsandelar som har betalats enligt speciallagar som gäller social- och hälsovården och socialförsäkringen.

2024 budget	158 200 000
2023 budget	163 200 000
2022 bokslut	101 903 000

99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 15 600 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Återbetalningar av kommunernas förskott för öppenvårdstjänster (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)	15 200 000
Regresser gällande ersättningar för skada, ådragen i militärtjänst (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)	300 000
Övriga inkomster	100 000
Sammanlagt	15 600 000

2024 budget	15 600 000
2023 II tilläggsb.	7 400 000
2023 budget	10 100 000
2022 bokslut	14 999 727

35. Miljöministeriets förvaltningsområde*10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador*

Under momentet beräknas inflyta 150 000 euro.

Förklaring: Av kostnaderna för bekämpning av miljöskador beräknas de skadeståndsskyldiga betala 150 000 euro i ersättningar.

2024 budget	150 000
2023 budget	150 000
2022 bokslut	—

20. Överföring från Statens bostadsfond

Till momentet överförs 502 700 000 euro.

Förklaring: Ur fonden görs en intäktsföring i statsbudgeten som grundar sig på räntekostnaderna för statens upplåning och på fondens egetkapitalposter. Vid beräkningen av det räntebäran-

de kapitalet utgår man från det egna kapital som fastställts i bokslutet för 2022 och från vilket dragits av de belopp, sammanlagt ca 1,35 miljarder euro, som åren 1990—1993 överförts från statsbudgeten till fonden. Som räntekostnad för statens upplåning används den effektiva, nominella räntekostnaden (1,5 %) för statens långfristiga upplåning i euro 2022 så att hälften av dess förändring har beaktats. Utgångsnivån för refinansieringsräntan är 0,03 %. Refinansieringsräntan för 2024 blir således 0,77 %. Intäktsföringen ur fonden minskas av den ränta som på samma grunder räknats på fondens samlingskonto och som uppgår till ca 24,3 miljoner euro.

Från Statens bostadsfond överförs därtill en extra intäktsföring på 500 000 000 euro till statsbudgeten till finansieringen av det investeringsprogram som har fastställts i regeringsprogrammet.

2024 budget	502 700 000
2023 budget	400 000
2022 bokslut	1 000 000

99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 806 000 euro.

Förklaring: Under momentet beräknas inflyta inkomster som baserar sig på förordningen om miljöministeriets avgiftsbelagda prestationer (44/2019). Under momentet intäktsförs dessutom inkomster av blandad natur till miljöministeriet, Finlands miljöcentral och Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

2024 budget	806 000
2023 budget	964 000
2022 bokslut	458 837

39. Övriga inkomster av blandad natur

01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder

Under momentet beräknas inflyta 130 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de inkomster som inflyter av bötesstraff och av administrativa betalningspåföljder av strafftyp.

2024 budget	130 000 000
2023 budget	130 000 000
2022 bokslut	156 111 930

02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen

Under momentet beräknas inflyta 79 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de ränteinkomster som hänför sig till beskattningen, upplupna förseningsräntor och restavgifter, dröjsmålsräntor till skattekontot samt ränteinkomster enligt lagen om skatteredovisning. Räntan på de poster som inflyter under momentet är bunden till den referensränta som anges i räntelagen.

2024 budget	79 000 000
2023 budget	79 000 000
2022 bokslut	91 729 402

04. Återtagande av överförda anslag

Under momentet beräknas inflyta 300 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs oanvända överförda reservationsanslag som inte mera kan överföras till följande år i bokslutet.

2024 budget	300 000 000
2023 II tilläggsb.	400 000 000
2023 budget	300 000 000
2022 bokslut	646 860 402

10. Övriga inkomster av blandad natur

Under momentet beräknas inflyta 7 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs sådana inkomster av blandad natur som inte kan intäktsföras under andra moment.

2024 budget	7 000 000
2023 budget	7 000 000
2022 bokslut	47 819 821

20. Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens

Under momentet beräknas inflyta 745 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inkluderar inkomsterna från EU:s återhämtningsinstrument av engångskaraktär (Next Generation EU) i fråga om faciliteten för återhämtning och resiliens. Finland lämnade den 27 maj 2021 en nationell återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen. Planen har utarbetats med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF-förordningen). Godkännandet av planen är en förutsättning för finansiering från EU. Kommissionen bedömer de nationella planerna och planerna godkänns i rådet. Utbetalningarna görs på basis av framstegen med den nationella planen och när man har visat att de uppsatta målen har nåtts planenligt. Inkomstposten grundar sig i fråga om antagandena om utbetalningar på kommissionens förslag.

Under momentet intäktsförs även de inkomster som hänför sig till REPowerEU-programmet.

90

12.39

2024 budget	745 000 000
2023 II tilläggsb.	-159 000 000
2023 budget	391 000 000
2022 bokslut	—

Avdelning 13 RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
01. Ränteinkomster	68 524	49 288	255 699	206 411	419
04. Räntor på statens lån till affärsverken	2 848	2 000	1 600	-400	-20
05. Räntor på övriga lån	23 905	20 994	44 386	23 392	111
07. Räntor på depositioner	26 972	7 100	182 500	175 400	2470
09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalas på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	14 799	19 194	27 213	8 019	42
03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 392 819	1 597 000	1 823 000	226 000	14
01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	1 392 819	1 597 000	1 150 000	-447 000	-28
02. Avkastning av penningspelsverksamhet	—	—	673 000	673 000	0
04. Andel i statens penninginstitutets vinst	26 300	100 000	10 000	-90 000	-90
01. Andel i Finlands Banks vinst	26 300	100 000	10 000	-90 000	-90
05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	145 000	154 000	145 000	-9 000	-6
01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	145 000	154 000	145 000	-9 000	-6
Sammanlagt	1 632 643	1 900 288	2 233 699	333 411	18

01. Ränteinkomster

04. Räkter på statens lån till affärsverken

Under momentet beräknas inflyta 1 600 000 euro.

Förklaring: Räkterna inflyter av räkter på främmande kapital som beviljats Senatfastigheter på samma villkor som lån. Amorteringarna på affärsverkens lån tas upp under moment 15.01.02.

2024 budget	1 600 000
2023 budget	2 000 000
2022 bokslut	2 848 313

05. Räkter på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 44 386 000 euro.

Förklaring: I inkomstposten har beaktats räkter på lån som beviljats av anslag i statsbudgeten. Till dessa lån hör bl.a. de lån som beviljats Grekland, grundtorrläggings- och skogsförbättringslån och Innovationsfinansieringsverket Business Finlands lån. Amorteringarna på övriga lån tas upp under moment 15.01.04.

2024 budget	44 386 000
2023 budget	20 994 000
2022 bokslut	23 905 053

07. Räkter på depositioner

Under momentet beräknas inflyta 182 500 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt förordningen om statsbudgeten (1243/1992). Under momentet antecknas som inkomster de ränteinkomster som inflyter genom placering av den del av statens kassareserver som överstiger det dagliga behovet.

2024 budget	182 500 000
2023 II tilläggsb.	201 800 000
2023 budget	7 100 000
2022 bokslut	26 971 928

09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter

Under momentet beräknas inflyta 27 213 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Staten får ränteinkomster av pensionsutgifter som hör till andra pensionsanstalters ansvar och som den betalat genom Vilma-kostnadsfördelningen samt av förskott på kostnadsfördelningen som den betalat. Som räntesats används en försäkringsavgiftsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet antecknas också eventuell ränteinkomst som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning 284/2017.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.95.

2024 budget	27 213 000
2023 budget	19 194 000
2022 bokslut	14 798 917

03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier

01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier

Under momentet beräknas inflyta 1 150 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter som utdelning från statens aktieinnehav, som kapitalåterbäring samt som inkomster av försäljning av statens aktier. Den allmänna utgångspunkten för utdelningspolitiken är att statsbolag och intressebolag betalar utdelning som mätt i utdelning per resultat motsvarar börsbolagens normala nivå.

2024 budget	1 150 000 000
2023 budget	1 597 000 000
2022 bokslut	1 392 818 612

02. Avkastning av penningpelsverksamhet

Under momentet beräknas inflyta 673 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna under momentet bygger på 17 § i lotterilagen (1047/2001), enligt vilken det i statsbudgeten årligen intäktsförs ett belopp som motsvarar vinsten enligt Veikkaus Ab:s senaste bokslut.

2024 budget	673 000 000
-------------	-------------

04. Andel i statens penninginstituts vinst

01. Andel i Finlands Banks vinst

Under momentet beräknas inflyta 10 000 000 euro.

Förklaring: Enligt lagen om Finlands Bank (214/1998) ska en del av bankens vinst reserveras för statens behov. Enligt lagen ska hälften av vinsten överföras till reservfonden och återstoden av vinsten reserveras för statens behov. Bankfullmäktige kan dock enligt lagen besluta att vinsten ska användas på något annat sätt, om detta är motiverat med hänsyn till bankens ekonomiska ställning eller reservfondens storlek.

Utveckling av intäktsföringen av Finlands Banks vinst

	2019	2020	2021	2022	2023
Intäktsföring av Finlands Banks vinst, mn euro	143	188	100	26	0
Andel av vinsten från året innan, %	62	59	70	51	0
2024 budget				10 000 000	
2023 II tilläggsb.				-100 000 000	
2023 budget				100 000 000	
2022 bokslut				26 300 000	

05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst*01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst*

Under momentet beräknas inflyta 145 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i enlighet med lagen om statliga affärsverk (1185/2002) som intäktsföring av vinst på basis av resultatet år 2023.

Intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till 145 miljoner euro, varav Forststyrelsens andel uppgår till 110 miljoner euro och Senatfastigheters andel till 35 miljoner euro.

2024 budget	145 000 000
2023 budget	154 000 000
2022 bokslut	145 000 000

Avdelning 15

LÅN

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
01. Lån som återbetalas till staten	228 799	149 948	148 423	-1 525	-1
02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk	21 491	11 500	9 100	-2 400	-21
04. Amorteringar på övriga lån	207 307	138 448	139 323	875	1
03. Statens nettoupplåning och skuldhantering	11 313 724	8 291 725	11 528 966	3 237 241	39
01. Nettoupplåning och skuldhantering	11 313 724	8 291 725	11 528 966	3 237 241	39
Sammanlagt	11 542 522	8 441 673	11 677 389	3 235 716	38

01. Lån som återbetalas till staten

Förklaring: En myndighet som sköter en statlig lånefordran har rätt att i samband med frivillig skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) avstå från en del av kapitalet och räntan i fråga om ett lån som staten beviljat.

02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk

Under momentet beräknas inflyta 9 100 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter till staten i samband med förmögenhetsarrangemang genom återbetalning av lån som antecknats som skuldkapital. Av affärsverken är det endast Senatfastigheter som har ett statligt lån. Ränteinkomsterna av affärsverkens lån tas upp under moment 13.01.04.

2024 budget	9 100 000
2023 budget	11 500 000
2022 bokslut	21 491 199

04. Amorteringar på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 139 323 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten består av amorteringar på lån som beviljats i statsbudgeten. I inkomstposten ingår bl.a. amorteringar på lån som beviljats bolag som ombildats från statliga affärsverk till statliga bolag samt andra statliga bolag samt amorteringar på de statliga affärsverkens pensionsavgiftslån. I inkomstposten ingår också amorteringar på köpesumma och inlösningspris för gårdsbruksenheter som bildats enligt lagen om gårdsbruksenheter, jorddispositionslagen eller jordanskaffningslagen samt amorteringar på grundtorrläggnings- och skogsförbättringslån. I inkomstposten ingår amorteringar på Innovationsfinansieringsverket Business Finlands lån. I inkomstposten har också amorteringarna på lån som beviljats andra stater beaktats. Ränteinkomsterna av lån under momentet tas upp under moment 13.01.05.

2024 budget	139 323 000
2023 budget	138 448 000
2022 bokslut	207 307 347

03. Statens nettouplåning och skuldhantering

Förklaring: Det strategiska målet för statens skuldförvaltning är att minimera kostnaderna för skulden så att riskerna för åtgärder till följd av skuldförvaltningen och för själva skuldportföljen hålls på en godtagbar nivå och så att statens likviditet tryggas under alla förhållanden. Kostnaderna minimeras genom en aktiv ändring av räntestrukturen i skuldportföljen så att ränteutgifterna för skulden ska kunna minska på ett kontrollerat sätt. Dessutom upprätthålls en så likvid referenslånemarknad som möjligt för att trygga en förmånlig finansiering.

01. Nettouplåning och skuldhantering

Under momentet antecknas 11 528 966 000 euro i nettoinkomster.

Som inkomster beaktas det nominella värdet på nya statslån, emissionsvinster, kapitalvinster och inkomster från de derivatavtal som ingåtts för att reglera riskpositionen för skulden.

Inkomster som inflyter under momentet får användas

- 1) till betalning av amorteringar på statsskulden och betalning av återköp
- 2) till betalning av de emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit, till betalning av de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder och till betalning av utgifter till följd av derivat som skyddar upptagandet och återbetalningen av statslån.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt lagen om statsbudgeten (423/1988).

Utvecklingen i det nominella värdet på skuldbeloppet i budgetekonomin under åren 2022—2024 (md euro)

	2022 bokslut	2023 budgeterat	2024 budgetprop.
Skuldbeloppet i budgetekonomin, nominellt värde	140,0	150,4	161,9

Nettoinkomstposten under momentet motsvarar det behov av nettoupplåning som uppkommer av andra poster än skuldhanteringen. Under momentet inflyter nettoinkomster av inkomster av nya statslån minskade med utgifterna för återbetalning av skulden. I nettoinkomsten ingår dessutom de poster som föranleds av emissionsdifferenser som uppkommit i samband med de lån staten tagit och de kapitalförluster eller kapitalvinster som uppkommit i samband med återköp av skulder samt derivatavtal som skyddar upptagandet och återbetalningen av lån.

Emissionsdifferensen är skillnaden mellan summan av lånet vid emissionen och den summa som enligt avtalet ska betalas för lånet. Det kan antingen vara fråga om en emissionsförlust eller en emissionsvinst beroende på om lånets avkastningsnivå (den effektiva räntan) är högre eller lägre än kupongräntan. Referensräntan är fast och på förhand bunden. Vid en emission bestäms priset utifrån avkastningen, dvs. den effektiva räntan.

Bruttoupplåningen beräknas uppgå till 39,529 miljarder euro 2024. Det beräknas att amorteringar på långfristiga lån inom skulden i budgetekonomin betalas till ett belopp av 9,0 miljarder euro år 2024. Dessutom beräknas skuldförbindelser och kortfristig kredit förfalla till ett belopp av 19,0 miljarder euro. Nettoupplåningen inklusive posterna för skuldhantering beräknas uppgå till 11 528 966 000 euro.

2024 budget	11 528 966 000
2023 II tilläggsb.	-247 846 000
2023 I tilläggsb.	2 127 305 000
2023 budget	8 291 725 000
2022 bokslut	11 313 723 566

ANSLAG

Huvudtitel 21 RIKSDAGEN

Förklaring:

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 €	%
01. Riksdagsledamöterna	21 659	22 743	23 865	1 122	5
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	21 659	22 743	23 865	1 122	5
10. Riksdagens kansli	73 438	78 592	83 560	4 968	6
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	57 111	61 122	65 140	4 018	7
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	5 113	6 200	6 200	—	0
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	6 215	6 270	7 220	950	15
70. Dataadministrationens utvecklingsprojekt och anskaffningar av utrustning (reservationsanslag 3 år)	5 000	5 000	5 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
20. Riksdagens justitieombudsman	7 985	8 531	9 455	924	11
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	7 985	8 531	9 455	924	11
30. Utrikespolitiska institutet	4 337	4 539	5 065	526	12
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 082	4 309	4 805	496	12
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	255	230	260	30	13
40. Statens revisionsverk	17 489	17 812	18 285	473	3
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)	17 051	17 062	17 585	523	3
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	438	750	700	-50	-7
90. Riksdagens övriga utgifter	4 779	4 880	5 175	295	6
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)	4 779	4 880	5 175	295	6
Sammanlagt	129 688	137 097	145 405	8 308	6

01. Riksdagsledamöterna

01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 23 865 000 euro.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riksdagsledamöternas arvoden	17 963 000
Riksdagsledamöternas kostnadsersättningar	3 587 000
Riksdagsledamöternas resor i hemlandet	2 315 000
Sammanlagt	23 865 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av ledamotsarvoden	1 000
Kostnader för resor i hemlandet	119
Kostnadsersättningar	3
Sammanlagt	1 122

100

21.10

2024 budget	23 865 000
2023 budget	22 743 000
2022 bokslut	21 659 248

10. Riksdagens kansli*01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 65 140 000 euro.

Förklaring: I anslaget ingår anställnings- och personalkostnader samt resekostnader för ledamotsassistenter som är anställda vid riksdagens kansli till ett belopp av sammanlagt 2 950 000 euro. För bidrag till gruppkanslierna för assistenter som är anställda av riksdagsgrupperna finns moment 21.10.51.

Av anslaget används uppskattningsvis 235 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Assistentbidrag (överföring till moment 21.10.51)	-276
IKT-utgifter	350
Internationell verksamhet	874
Omkostnader	265
Utgifter av engångsnatur	-900
Utgifter för lokaler	798
Årsv.	767
Lönejusteringar	2 140
Sammanlagt	4 018

2024 budget	65 140 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	61 122 000
2022 bokslut	57 111 208

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 200 000 euro.

Förklaring: Huvudtitelns alla mervärdesskatteutgifter har budgeterats under momentet, med undantag av de mervärdesskatteutgifter som har budgeterats under moment 21.30.29 och 21.40.29.

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	6 200 000
2023 budget	6 200 000
2022 bokslut	5 112 599

51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 220 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bidrag enligt kanslikommissionens beslut om en s.k. gruppkanslimodell (4.3.2015 § 3 och 7.3.2019 § 19) till de riksdagsgrupper vars ledamotsassistenter blivit anställda av gruppkanslierna.

Kanslikommissionen ger vid behov närmare anvisningar om storleken på bidraget, villkoren och tidpunkterna för övergången till anställning samt om andra principer som gäller för gruppkanslimodellen.

Förklaring: Bidragsbeloppet för gruppkanslimodellen justeras årligen efter förändringarna i anställningskostnader och lönebikostnader, naturaförmåner, resekostnader och administrationskostnader. Justeringarna görs som tjänsteuppdrag. Från och med justeringen den 1 maj 2023 är bidragsbeloppet 4 218 euro i månaden per ledamot. I uppskattningen för 2024 har man berett sig på den kommande löneförhöjningen enligt kollektivavtalet samt på en höjning av kompensationen för naturaförmåner, resekostnader och administrationskostnader. Bedömningen av vilka riksdagsgrupper som är berättigade till assistentbidrag har gjorts utifrån nuläget.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Assistentbidrag	674
Assistentbidrag (överföring från moment 21.10.01)	276
Sammanlagt	950

2024 budget	7 220 000
2023 budget	6 270 000
2022 bokslut	6 214 578

70. Dataadministrationens utvecklingsprojekt och anskaffningar av utrustning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas för sådana utvecklingsprojekt inom dataadministrationen som gäller ny eller ersättande programvara samt för anskaffningar av servrar och utrustning inom dataadministrationen.

2024 budget	5 000 000
2023 budget	5 000 000
2022 bokslut	5 000 000

20. Riksdagens justitieombudsman*01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 9 455 000 euro.

Förklaring: Av anslaget används 8 284 000 euro till att sköta justitieombudsmannens kanslis grundläggande uppgifter och särskilda uppgifter. Människorättscentret, som finns i anslutning till kansliet, har ett utgiftsanslag på 1 171 000 euro för utförandet av lagstadgade uppgifter.

Enligt grundlagens 109 § ska justitieombudsmannen övervaka att domstolarna och andra myndigheter samt tjänstemännen, offentligt anställda arbetstagare och också andra, när de sköter offentliga uppdrag, följer lag och fullgör sina skyldigheter. Vid utövningen av sitt ämbete övervakar justitieombudsmannen att de grundläggande fri- och rättigheterna samt de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Justitieombudsmannen har i särskild uppgift att vara nationellt besöksorgan enligt FN:s konvention mot tortyr. Också främjande, skydd och övervakning av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är uppgifter som föreskrivits för justitieombudsmannen, Människorättscentret och dess delegation.

Den översyn av uppgiftsfördelningen mellan riksdagens justitieombudsman och justitiekanslern i statsrådet som gjordes 2022 medför att klagomålsärendena i allt högre grad koncentreras till justitieombudsmannen. Det växande antalet fall och behovet av fler inspektioner för övervakning av rättigheterna för människor i utsatt ställning medför att resurserna för justitieombudsmannens kansli måste utökas.

Människorättscentret är ett operativt sett självständigt statligt organ med uppgift att främja de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna nationellt. Dess lagstadgade uppgifter omfattar också internationellt samarbete inom området mänskliga rättigheter. Centret har som särskild uppgift att främja och övervaka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och en av prioriteringarna för centret är rättigheterna för äldre och andra människor i utsatt ställning. Människorättsdelegationen vid Människorättscentret utses av riksdagens justitieombudsman och är ett nationellt samarbetsorgan för aktörerna inom grundläggande och mänskliga rättigheter. Delegationen behandlar principiellt viktiga människorättsfrågor. Delegationen tillsätts för fyra år åt gången (1 april 2020—31 mars 2024).

Justitieombudsmannen, Människorättscentret och människorättsdelegationen bildar tillsammans Finlands nationella institution för mänskliga rättigheter i enlighet med FN:s så kallade Parisprinciper.

Klagomål

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
inkomna	6 613	7 400	7 500
avgjorda	6 857	7 400	7 500

Antalet inkomna klagomål var år 2022 det tredje största någonsin. Sammanlagt avgjordes 7 072 ärenden som gällde laglighetskontroll år 2022. Fortsättningsvis avgjordes fler ärenden än det antal ärenden som inleddes (6 817). År 2022 var den genomsnittliga tiden för behandling av klagomål 91 dagar. Vid utgången av 2021 var den 96 dagar.

Egna initiativ och inspektioner

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
initiativ	47	80	80
inspektioner	77	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av engångsnatur			91
IKT-utgifter			263
Omkostnader			-41
Årsv.			207
Lönejusteringar			404
Sammanlagt			924

2024 budget	9 455 000
2023 budget	8 531 000
2022 bokslut	7 985 240

30. Utrikespolitiska institutet*01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 805 000 euro.

Förklaring: Som beräknade inkomster av verksamheten beaktas utomstående projektfinansiering i anslutning till forskning samt kostnadsersättningar, till ett sammanlagt belopp av 1 000 000 euro. Forskningsagendan för 2023—2025 består av fyra program, forskningsprogrammet Finlands utrikespolitik och Nordeuropas säkerhet, forskningsprogrammet Europeiska unionen och den strategiska konkurrensen, forskningsprogrammet Ryssland, EU:s östra grannskap och Eurasien samt forskningsprogrammet Global säkerhet och kontroll. Vid institutet finns dessutom Forskningscentret för Förenta staternas politik och makt och Forskningscentret för global ordning och Kina. Strategisk framtidsforskning är ett nytt forskningsområde som syftar till att göra en omvärldsanalys av ur Finlands perspektiv centrala internationella politiska utvecklingsförlopp, drivkrafter och trender.

Av anslaget används uppskattningsvis 4 805 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Årsverken	54,8	53,5	54,5
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	7,7	5,0	5,0
Andel kvinnor i personalen, %	46,3	50	50

Resultaten av enkäten, som mäter välbefinnande och belastning i arbetet, var för institutets del något bättre än för referensgruppen.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 562	5 242	5 805
Bruttoinkomster	1 498	933	1 000
Nettoutgifter	4 064	4 309	4 805
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 102		
— överförs till följande år	1 120		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Internationell utrikes- och säkerhetspolitisk konferens	80
Utgifter för lokaler	30
Årsv.	87
Lönejusteringar	299
Sammanlagt	496
2024 budget	4 805 000
2023 budget	4 309 000
2022 bokslut	4 082 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 260 000 euro.

Förklaring: Anslaget används till betalning av mervärdesskatteutgifter som föranleds av institutets omkostnader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	30
Sammanlagt	30

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	260 000
2023 budget	230 000
2022 bokslut	255 280

40. Statens revisionsverk

01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 17 585 000 euro.

Förklaring: Revisionsverkets budgetförslag utgår från att de externa uppgifter som föreskrivs för revisionsverket i grundlagen, de externa tillsynsuppgifter som föreskrivs i den övriga lagstiftningen och de övriga nuvarande lagstadgade uppgifterna, nämligen övervakning av finanspolitiken och av parti- och valfinansieringen, sköts inom ramen för anslagsnivån och den ram för ekonomin och personalplaneringen som kanslikommissionen fastställt.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Årsverken, årsv.	145,2	151,5	151,5
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.		under genom-	under genom-
	6,6	snittet för stats-	snittet för stats-
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,4	förvaltningen	förvaltningen
Andel kvinnor i personalen, %	57,2	3,7	3,7
		-	-
Fördelning av årsverken på kärnverksamhet (% av effektiv arbetstid)			
Kärnverksamhet	68,0	75,0	75,0
Iakttagna rekommendationer baserade på granskning (% , helt eller delvis iakttagna rekommendationer)			
Revisioner	88	85	85
Granskningar av laglighet, resultat och finanspolitik	78	82	82

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	523
Sammanlagt	523

2024 budget	17 585 000
2023 budget	17 062 000
2022 bokslut	17 051 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Förklaring: Anslaget används till betalning av mervärdesskatteutgifter som föranleds av revisionsverkets omkostnader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-50
Sammanlagt	-50

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	700 000
2023 budget	750 000
2022 bokslut	438 339

90. Riksdagens övriga utgifter*50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)*

Under momentet beviljas 5 175 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd i enlighet med lagen om riksdagsgrupper (979/2012) för anställning av personal som är nödvändig för gruppernas verksamhet och för andra utgifter som verksamheten orsakar.

Förklaring: Kanslikommissionen ger vid behov närmare anvisningar om användningsprinciperna.

Anslaget fördelas mellan riksdagsgrupperna så att för varje ledamot betalas 1 977 euro per månad, utöver vilket det till varje riksdagsgrupp som bildats utifrån valresultatet i riksdagsvalet 2023 fram till slutet av valperioden betalas ett månatligt belopp på 3 954 euro som motsvarar månadsbeloppet för två ledamöter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stöd till gruppkanslierna	295
Sammanlagt	295

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2024 budget	5 175 000
2023 budget	4 880 000
2022 bokslut	4 778 530

Huvudtitel 22

REPUBLIKENS PRESIDENT

Förklaring: Bestämmelser om uppgifterna för republikens presidents kansli finns i lagen om republikens presidents kansli (100/2012). Verksamheten vid och målen för republikens presidents kansli bestäms i enlighet med de uppgifter för republikens president som föreskrivs i grundlagen och i andra lagar samt de mål och verksamhetssätt som republikens president själv har ställt upp.

Hållbar utveckling

Målet för republikens presidents kansli är att minska koldioxidavtrycket till en tredjedel före 2024, med år 2016 som utgångsnivå. För att uppnå detta använder kansliet bl.a. förnybar energi i så stor utsträckning som möjligt i de byggnader det förvaltar samt minskar koldioxidutsläppen från resor. I samband med grundläggande reparationer av fastigheter ökas andelen förnybar energi ytterligare.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring lagen om arvodet till republikens president	22.01.01

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
01. Republikens president	126	126	154	28	22
01. Arvodet till republikens president (fast anslag)	126	126	154	28	22
02. Republikens presidents kansli	23 396	39 757	47 227	7 470	19
01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	8 669	8 707	8 977	270	3

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
02. Utgifter för republikens tidigare presidenter (reservationsanslag 2 år)	63	500	700	200	40
20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)	9	2 550	2 550	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	2 654	8 000	10 000	2 000	25
75. Ombyggnad (reservationsanslag 5 år)	12 000	20 000	25 000	5 000	25
Sammanlagt	23 522	39 883	47 381	7 498	19
Totalt antal årsverken	68	65	65		

01. Republikens president*01. Arvodet till republikens president (fast anslag)*

Under momentet beviljas 154 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av arvode till republikens president enligt 1 § i lagen om arvodet till republikens president (1152/2011).

Förklaring: I arvodet till presidenten har det utifrån utvecklingen av förtjänstnivåindexet gjorts en höjning, vilket medför årliga merkostnader på 34 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering av presidentens arvode	28
Sammanlagt	28
2024 budget	154 000
2023 budget	126 000
2022 bokslut	126 000

02. Republikens presidents kansli

Förklaring: Enligt lagen om republikens presidents kansli (100/2012) ska kansliet bistå republikens president vid skötseln av presidentens uppgifter, ordna den service som republikens president och presidentens familj behöver samt svara för republikens presidents säkerhet och säkerheten i de utrymmen som står till presidentens förfogande. Dessutom ordnar republikens presidents kansli de administrativa tjänster som behövs.

Kansliet svarar för att pensionerade presidenter får sådana tjänster som avses i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994).

Republikens presidents kansli är en statlig fastighetsinnehavarmyndighet som sköter och ansvarar för underhållet och behövliga och nödvändiga årliga och grundläggande reparationer och ombyggnader av fastigheterna Presidentens slott, tjänstebostaden Talludden, sommarresidenset Gullranda och Mariegatan 1 i Helsingfors.

01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 977 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter för evenemang som anordnas av republikens president eller för annat ordnande av republikens presidents verksamhet
- 2) till betalning av utgifter för underhåll av statens antik- och konstföremål som innehas av republikens presidents kansli
- 3) till betalning av behövliga och nödvändiga utgifter för trädgårds- och odlingsverksamheten vid sommarresidenset Gullranda samt till utgifter som föranleds kansliet av den verksamhet som bedrivs av delägarlaget för Gullrandas vattenområde.

Under momentet nettobudgeteras den avkastning som delägarlaget för Gullrandas gemensamma vattenområde delar ut till delägarna samt inkomster av virkesförsäljning i samband med skogsårdsåtgärder i park- och skogsområdena på Gullranda och Talludden.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster huvudsakligen från uthyrning av bostäder, försäljning av begagnade transportmedel och maskiner samt tillfällig inlösen av tillandningsmark och virkesförsäljning i anslutning till skogsård.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 036	8 777	9 047
Bruttoinkomster	54	70	70
Nettoutgifter	7 982	8 707	8 977
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 711		
— överförs till följande år	3 398		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	270
Sammanlagt	270

2024 budget	8 977 000
2023 II tilläggsb.	164 000
2023 budget	8 707 000
2022 bokslut	8 669 000

02. Utgifter för republikens tidigare presidenter (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifterna för den service som ställts till de pensionerade presidenternas förfogande i enlighet med 1 § 2 mom. i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	200
Sammanlagt	200

2024 budget	700 000
2023 budget	500 000
2022 bokslut	62 995

20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 550 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifterna för republikens presidents besök och resor i utlandet
- 2) till betalning av utgifterna för besök i Finland
- 3) till betalning av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök och resor.

2024 budget	2 550 000
2023 budget	2 550 000
2022 bokslut	9 488

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas samtliga mervärdesskatteutgifter under huvudtiteln.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	2 000
Sammanlagt	2 000

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	10 000 000
2023 budget	8 000 000
2022 bokslut	2 654 404

75. Ombyggnad (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 25 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till nödvändiga grundläggande reparationer och ombyggnader i Presidentens slott, i tjänstebo-staden Talludden och den omgivande parken samt i kontors- och servicebyggnaden på Marie-gatan 1 i Helsingfors
- 2) till grundläggande reparationer och ombyggnader av parken på sommarresidenset Gullranda samt till betalning av investeringsutgifter för mindre nybyggnadsprojekt
- 3) till sådana tilläggsutgifter för förberedelse, planering och genomförande av dessa projekt som påverkar kansliets egentliga verksamhet.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	5 000
Sammanlagt	5 000

2024 budget	25 000 000
2023 budget	20 000 000
2022 bokslut	12 000 000

Huvudtitel 23

STATSRÅDETS KANSLI

Förklaring: Statsrådets kansli svarar i enlighet med vad som hör till dess ansvarsområde för biträdande av statsministern vid den allmänna ledningen av statsrådet samt vid samordningen av regeringens och riksdagens arbete. Till kansliets uppgifter hör samordningen och utvecklandet av Finlands EU-politik, statsrådets kommunikation och samordningen av statsförvaltningens kommunikation samt statens ägarpolitik och ägarstyrningen av de statsägda bolag som är underställda statsrådets kansli.

Statsrådets kansli har till uppgift att leda, samordna och utveckla statsrådets och dess ministeriers gemensamma förvaltning, deras interna planering av verksamheten och ekonomin och deras tillvägagångssätt samt att producera gemensamma tjänster och utveckla statsrådets gemensamma verksamhetskultur. Till statsrådets kanslis ansvarsområde hör statsrådets gemensamma lägesbild, beredskap och säkerhet samt samordningen av hanteringen av störningssituationer.

Dessutom svarar statsrådets kansli för samordningen i fråga om målen för statens sektorsforskning, regeringens framtidsarbete och samordningen av det nationella genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling. Statsrådets kansli tryggar statsministerns och regeringens verksamhetsbetingelser under alla omständigheter och svarar för prognostiseringen och planeringen av samhällspolitiken på lång sikt samt för regeringens strategiarbete.

Statsrådets kansli sköter de uppgifter som hör till dess ansvarsområde i enlighet med regeringsprogrammet. Statsrådets kansli följer genomförandet av regeringsprogrammet och bidrar till att genomföra de mål som nämns i programmet.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Den samhällseliga och ekonomiska verksamhetsmiljön har genomgått stora omvälvningar. Omvärlden präglas av osäkerhet och oförutsägbarhet. Konsekvenserna av den tilltagande konkurrensen mellan stormakterna, det försvårade internationella regelbaserade samarbetet, en flerårig pandemi samt Rysslands invasion av Ukraina våren 2022 återspeglas på många sätt i Finlands säkerhetspolitiska omgivning, i samhället och i ekonomin. Säkerheten och försörjningsberedskapen ses allt tydligare som viktiga aspekter inom alla samhällspolitiska delområden.

Befolkningens åldrande och bristen på arbetskraft försvagar den ekonomiska tillväxten och utmanar balansen i de offentliga finanserna. Finland ligger efter de viktigaste konkurrentländerna i fråga om såväl utbildningsnivån som FoUI-verksamhetens intensitet. Den teknologiska utveckling-

en, inklusive framstegen inom artificiell intelligens, skapar nya utmaningar och möjligheter. Den internationella konkurrensen om kompetent arbetskraft har blivit allt hårdare.

De risker och kostnader som klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald medför blir hela tiden mer kända. Den gröna omställningen förutsätter en övergripande omvandling i ekonomin och samhället, vilken kan påverka olika grupper av människor på olika sätt. Den gröna omställningen erbjuder stora möjligheter till tillväxt och export. Behovet av investeringar inom den gröna omställningen i Finland och världen är till sin storlek och hastighet historiska.

Det säkerhetspolitiska läget i Europa är i förändring på grund av kriget och geopolitiken har kommit tillbaka med kraft. Det finländska Natomedlemskapet ökar Finlands säkerhet. Krigets konsekvenser för den globala ekonomin, politiken och det internationella rättssystemet ökar osäkerheten långt in på 2020-talet. Situationen i Ukraina förutsätter att EU har en starkare kriställighet än tidigare och förmåga att på ett samstämmigt sätt svara på de utmaningar som den sektorsövergripande krisen medfört när det gäller säkerhet, ekonomi och energifrågor. Genom att utveckla ett öppet strategiskt oberoende strävar Europeiska unionen efter att minska kritiska beroendeförhållanden till auktoritära handelspartner i synnerhet. I det arbetet framhävs betydelsen av internationella partnerskap med andra demokratiska stater. Förändringarna i omvärlden återspeglas också i EU:s lagstiftningsarbete, som betonar en hållbar ekonomisk politik, minskningen av kritiska beroenden, klimatarbetet och digitaliseringsarbetet samt stärkandet av rättsstatsutvecklingen.

Viktiga ekonomiska frågor för Europeiska unionen är reformen av unionens koordinering av den ekonomiska politiken, halvtidsöversynen av EU:s fleråriga budgetram samt beredningen av budgetramen för 2028—2034, till vilken kommissionen väntas lägga fram sitt förslag 2025. Därutöver ska Europeiska rådet år 2024 komma överens om en ny femårig strategisk agenda för EU. Efter Europaparlamentsvalet 2024 kommer den nya kommissionen att framställa sitt program.

Kriserna påverkar Europas ekonomi, den ekonomiska utvecklingen i Finland och företagens verksamhet. De ekonomiska sanktionerna mot Ryssland beräknas vara i kraft länge. Den geopolitiska osäkerheten samt inflationen, den höga räntenivån och den allmänna osäkerheten i den ekonomiska utvecklingen påverkar ägarstyrningen och de statsägda bolagen samt ökar riskerna och osäkerheten i verksamhetsmiljön.

I enlighet med statsrådets lokalplan är avsikten att 2023—2028 genomföra renoveringar av statsrådets lokaler samt nybyggnadsprojekt i Statsrådsborgens kvarter och i statsråds kvarteret. Det är fråga om ett reformprojekt som främjar enhetligheten mellan statsrådet och dess ministerier och som möjliggör ett nytt verksamhetssätt och en ny verksamhetsmiljö för flera årtionden framåt.

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall/uppskattning	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Ett starkt och engagerat Finland har sin grund i konkreta gärningar och lösningar och verkar aktivt och initiativtagande såväl nationellt som internationellt. Genom samarbete klarar Finland av alla utmaningar.			
Biträdande av statsministern vid ledningen av statsrådet	bra	bra	bra

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall/uppskattning	2023 uppskattning	2024 uppskattning
<p>— Stödet för regeringens beslutsfattande och verkställigheten av besluten tryggas och de gemensamma resurserna stöder ledningen av statsrådet.</p> <p>— Genomförandet av regeringsprogrammet följs upp och utvärderas.</p> <p>— Man bereder sig på hantering av störningssituationer och undantagsförhållanden och ledningskapaciteten stärks.</p> <p>— Förändringarna i omvärlden förutsätter planmässig och långsiktig kommunikation och övergripande ledning av kommunikationen. Statsrådets kommunikationsmiljö följs upp och utvärderas och man reagerar på eventuell informationspåverkan.</p>			
<p>Ledningen av Finlands EU-politik</p> <p>— En aktiv och initiativrik EU-politik stärker konkurrenskraften, EU:s globala roll, försvarssamarbetet, den inre marknaden, den ekonomiska tillväxten, investeringar i ren energi, hållbart utnyttjande av naturresurser, stabiliteten i närområdena och skyddet av de yttre gränserna samt iakttagandet av rättsstatsprincipen och bekämpningen av korruption.</p> <p>— Finlands påverkansarbete och föregripande inflytande inom EU stärks och Finlands ståndpunkter bildas snabbare.</p>	bra	bra	bra
<p>Statens aktiva och tydliga ägarpolitik</p> <p>— Genom en förutsägbar och framåtblickande ägarpolitik tryggas statens strategiska intressen.</p> <p>— I fråga om förvaltningen av sitt bolagsinnehav eftersträvar staten ökning av ägarvärdet på lång sikt och kapitalinkomster.</p> <p>— Ansvarsfull affärsverksamhet är viktigt för att öka ägarvärdet och staten förväntar sig att bolagen ska vara föregångare inom företags samhällsansvar.</p>	bra	bra	bra
<p>Statsrådets gemensamma verksamhetskultur och utvecklingsprojekt</p> <p>— Statsrådet använder enhetliga och trygga tillvägagångssätt och lokallösningar som stöder arbetet och kontinuiteten i verksamheten samt en delad lägesbild till stöd för kunskapsbaserad ledning.</p> <p>— De gemensamma tillvägagångssätten utnyttjar elektroniska, effektiva och datasäkra gemensamma arbetsredskap och tjänster för att möjliggöra en ekonomiskt hållbar verksamhet.</p>	bra	bra	bra

Justitiekanslersämbetet

Justitiekanslern främjar iakttagandet av demokratin och rättsstatsprincipen samt iakttagandet av övriga grundläggande värden och principer i Finlands statskick och konstitution genom att övervaka lagenligheten i den verksamhet som bedrivs av statsrådet och republikens president samt av

domstolar, andra myndigheter och andra som sköter offentliga uppdrag. Justitiekanslern övervakar också advokater, offentliga rättsbiträden och rättegångsbiträden med tillstånd. Justitiekanslern ger presidenten, statsrådet och ministerierna upplysningar och utlåtanden i juridiska frågor.

Justitiekanslern övervakar i sitt uppdrag att de grundläggande fri- och rättigheterna samt de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Justitiekanslerns högsta laglighetsövervakning främjar på så sätt iakttagandet av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt principerna för rättsstaten och god förvaltning, förtroendet för det högsta statliga beslutsfattandet och lagen samt smidigheten i riksdagens och regeringens beslutsfattande och iakttagandet av principerna för god lagberedning. Justitiekanslersämbetet stöder justitiekanslern i skötseln av justitiekanslerns uppgifter.

Justitiekanslersämbetet sköter den centraliserade externa rapporteringskanalen inom skyddet för rapporterade personer och ansvarar för att rapportera vidare till Europeiska kommissionen. Justitiekanslersämbetet är ett självständigt ämbetsverk som finns i anslutning till statsrådet och vars anslag finns under ett eget kapitel under statsrådets kanslis huvudtitel.

Jämställdhet mellan könen

I arbetet vid statsrådets kansli syns jämställdhet bl.a. i främjandet av målen i Agenda 2030 och i sammansättningen av olika program samt i beaktandet av jämställdhetsaspekten bl.a. i vetenskapspaneler som organiserats som stöd för kunskapsbaserat beslutsfattande.

Att främja likabehandling och jämställdhet mellan könen är en angelägen prioritering för Finland i EU-politiken. EU genomför effektivt unionens jämställdhetsstrategi.

Inom statens ägarstyrning beaktas vid valet av styrelseledamöter till statligt helägda bolag jämställdhetsaspekter så att bägge könen andel av antalet styrelseledamöter är minst 40 % och statsrådets övriga jämställdhetsmål iaktas.

I statsrådets kanslis egen verksamhet och ledning betonas verksamhetsmetoder som stöder likabehandling och jämställdhet.

Hållbar utveckling

Statsrådets kansli ansvarar under ledning av statsministern för samordningen och verkställigheten av regeringens arbete för hållbar utveckling och det nationella genomförandet av den globala handlingsplanen för hållbar utveckling Agenda 2030. Statsrådets kansli samordnar i samarbete med utrikesministeriet Finlands åtgärder inom EU för att främja Agenda 2030 och hållbar utveckling. Också generalsekretariatet för Finlands kommission för hållbar utveckling finns vid statsrådets kansli. Kommissionen för hållbar utveckling genomför strategin för 2022—2030: Ett välmående Finland som tar globalt ansvar och tryggar naturens bärkraft, som kommissionen färdigställde 2022.

Statsrådets kansli stöder de andra ministeriernas arbete och främjar genomförandet av principerna för hållbar utveckling inom den politiska beredningen samt ansvarar för uppföljningen av genomförandet av Agenda 2030. Den hållbara utvecklingens status i Finland följs upp med ett uppföljnings- och utvärderingssystem som ska stärka kopplingen mellan forskningsdata om hållbar utveckling och det politiska beslutsfattandet. Expertpanelen för hållbar utveckling är ett oberoende

organ bestående av hållbarhetsforskare, som finns i anslutning till statsrådets kansli och stöder statsrådets arbete.

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022	År 2023	År 2024	Ändring 2023—2024	
	bokslut 1000 €	ordinarie statsbudget 1000 €	budgetprop. 1000 €	1000 €	%
01. Förvaltning	184 504	192 232	199 557	7 325	4
01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	145 188	153 189	158 679	5 490	4
02. Löneutgifter för ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	11 988	10 366	15 232	4 866	47
03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	985	980	2 480	1 500	153
21. Genomförande av meddelandet om främjande av lika-behandling, jämställdhet och icke-diskriminering (reservationsanslag 3 år)	—	—	2 000	2 000	0
(22.) Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	8 788	7 759	—	-7 759	-100
(25.) Sunda lokaler 2028 (reservationsanslag 3 år)	1 500	500	—	-500	-100
26. Främjande av sannings- och försoningsprocessen när det gäller samerna (reservationsanslag 3 år)	460	—	1 358	1 358	0
27. Sannings- och försoningsprocessen för döva (reservationsanslag 3 år)	—	438	808	370	84
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	15 596	19 000	19 000	—	0
10. Ägarstyrningen	441 114	5 700	5 700	—	0
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	441 114	5 700	5 700	—	0
20. Understödjande av politisk verksamhet	35 635	35 635	34 566	-1 069	-3
50. Understödjande av parti-verksamhet (fast anslag)	35 635	35 635	34 566	-1 069	-3

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
30. Justitiekanslersämbetet	3 852	4 365	4 564	199	5
01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	3 852	4 365	4 564	199	5
90. Övriga utgifter	3 677	2 560	2 740	180	7
21. Ordnar (förslagsanslag)	637	700	700	—	0
(58.) Donation med anledning av 100-årsjubileet av Ålands självstyrelse (fast anslag)	1 300	—	—	—	0
66. Deltagaravgifter och finan- siella bidrag till Europeiska kompetenscentret för mot- verkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)	1 740	1 860	2 040	180	10
Sammanlagt	668 782	240 492	247 127	6 635	3
Totalt antal årsverken	738	745	811 ¹⁾		

¹⁾ Det beräknade antalet årsverken vid statsrådets kansli är 642 och vid justitiekanslersämbetet 36. Därtill kommer högst 73 statssekreterare och specialmedarbetare och 60 sekreterare för dem. Medlemmarna av statsrådet ingår inte i antalet årsverken.

01. Förvaltning*01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 158 679 000 euro.

Anslaget får även användas för utgifter som föranleds av ekonomiska rådet, statsrådets svenska språknämnd, titelnämnden, rådet för bedömning av lagstiftningen eller andra motsvarande nämnder.

Fullmakt

Statsrådets kansli bemyndigas att ingå hyresavtal om lokalerna i kvarter 1 och 2 inom projektet för renovering av statsrådskvarteren så att det föranleder utgifter på högst 1 300 000 000 euro 2026 och därefter.

*Förklaring:***Verksamhetens resultat**

Statsrådets kanslis samhälleliga effektmål 2024 beskrivs i motiveringen till huvudtitel 23, statsrådets kansli.

Av anslaget används uppskattningsvis 600 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	150 386	155 189	160 679
Bruttoinkomster	1 778	2 000	2 000
Nettoutgifter	148 608	153 189	158 679
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	14 689		
— överförs till följande år	11 269		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Statsrådets ledning och politiska beredning	13 399
Statsrådets och ministeriernas gemensamma förvaltnings- och sakkunniguppgifter	137 185
Koncentrering och renovering av statsrådets lokaler (förberedelser inom projektet för renovering av statsrådskvartären)	1 250
Leo Mechelin-projektet	200
Forskningsprojektet Finländarnas öde i Ryssland efter oktoberrevolutionen 1917	400
Statsrådets lägesbildssystem (cyber)	1 100
Byggande av en plattform för molntjänster (projektet Yhdessä)	1 705
Projektet för förenhetligande av grundläggande informationsteknik (VNID och Pälkä)	3 440
Sammanlagt	158 679

Fördelning av omkostnaderna (%)

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
IKT-utgifter	29	27	27
Hysesutgifter	26	26	27
Personalkostnader	28	27	29
Övriga utgifter för lokaler och säkerhetsutgifter	9	12	9
Övriga stödtjänster	6	6	6
Ledning och politisk beredning	2	2	2
Sammanlagt	100	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centraliserat stöd till kommittéer	-300
Forsknings- och innovationsrådet	350
Förenhetligande av grundläggande informationsteknik (VNID och Pälkä) (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-3 790
Förenhetligande av grundläggande informationsteknik (VNID och Pälkä) (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	3 440
Förenhetligande av utrikesförvaltningens datasäkerhetslösningar i statsrådet	730
Förändringar i Valtoris prissättning	612
Höjning av hyran för Sjtöullsgatan 8	187

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koncentrering och renovering av statsrådets lokaler (projektet för renovering av statsrådskvarteren)	1 250
Kostnadseffekter av Nato-medlemskapet	1 456
Livscykeluppdatering av serverkapaciteten i statsrådets datorhall	1 425
Lönejusteringar (överföring till moment 23.01.02)	-527
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-528
Organisering av arbets- och näringsministeriets arkiv (överföring till moment 32.01.01)	-158
Planering, tillfälliga lokaler och upphandling i samband med renoveringen av Ständerhuset	225
Prishöjningar för tjänsten Valtti	100
Projektet Yhdessä (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-2 335
Projektet Yhdessä (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	1 705
Renovering av och höjning av hyran för Statens gästhus	-800
Serviceavgifter för den gemensamma publikationsplattformen (YJA) (överföring från moment 31.01.01)	36
Slutförande av organisationen av arkiv (överföring från moment 33.01.01)	70
Statsrådets lägesbildssystem	-900
Statsrådets åtgärder för beredskap inför cybersäkerhetshot	-75
Tillägg för driftkostnaderna för telefoner i statens säkerhetsnät (TUVE)	165
Underhållskostnader för den gemensamma publikationsplattformen (YJA) (överföring till moment 25.01.01, 26.01.01, 32.01.01 och 33.01.01)	-119
Ökning av antalet specialmedarbetare och ledningens assistenter	-77
Ökning av utrikesrepresentationens datakommunikationskapacitet	420
Kompensation för hyreshöjningen	-17
Lönejusteringar	2 945
Sammanlagt	5 490

2024 budget	158 679 000
2023 II tilläggsb.	1 946 000
2023 I tilläggsb.	148 000
2023 budget	153 189 000
2022 bokslut	145 188 000

02. Löneutgifter för ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 232 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till löneutgifter för ministrar, politiska statssekreterare, ministrarnas specialmedarbetare och deras sekreterare
- 2) till sådana ersättningar enligt 44 a § i statsjämningslagen som motsvarar lönen för den ordinarie arbetstiden.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas arvoden till ministrar (lag om arvoden och ersättningar som betalas till medlemmar av statsrådet 1096/2006) och löner samt bikostnader till politiska statssekreterare, ministrarnas specialmedarbetare och deras sekreterare. Antalet anställ-

da under momentet är 19 medlemmar av statsrådet, högst 73 statssekreterare och specialmedarbetare till ministrarna samt högst 60 sekreterare för dem. Dessutom får under momentet betalas ersättningar under karenstid till statssekreterare och specialmedarbetare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antalet statssekreterare och specialmedarbetare (regeringsprogr. 2023)	2 000
Lönejusteringar (överföring från moment 23.01.01)	527
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring från moment 23.01.01, 24.01.01, 25.01.01, 26.01.01, 27.01.01, 28.01.01, 29.01.01, 30.01.01, 31.01.01, 32.01.01, 33.01.01 och 35.01.01) (regeringsprogr. 2023)	3 539
Nivåförändring	-1 200
Sammanlagt	4 866
2024 budget	15 232 000
2023 II tilläggsb.	2 026 000
2023 budget	10 366 000
2022 bokslut	11 987 688

03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 480 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av löne- och socialskyddskostnader för nationella experter från Finland som arbetar vid Europeiska unionens institutioner
- 2) till betalning av viss dagpenning i särskilda fall till sådana nationella experter som inte får ersättningar av Europeiska unionen
- 3) till ett belopp av högst 240 000 euro för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken vid statsrådets kansli för uppgifter som anknyter till skötseln av statsrådets horisontella ärenden som gäller Europeiska unionen
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av stödandet av träning för personer som söker EU-jobb.

Förklaring : Momentets egentliga användningsändamål är löneutgifter för Europeiska unionens nationella experter. Förvaltningsområdena kan under sina lämpliga omkostnadsanslag komplettera finansieringen av nationella experter, om den centraliserade finansieringen inte är tillräcklig för att täcka alla kostnader för de experter som anses behövliga.

Anslaget under momentet får också användas för att anställa visstidsanställd personal motsvarande tre årsverken till statsrådets kansli för uppgifter som anknyter till skötseln av statsrådets horisontella ärenden som gäller Europeiska unionen. Uppgifterna är viktiga med tanke på säkerställandet av Finlands EU-inflytande.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Upprätthållande av nivån av EU-experter och främjande av rekryteringen av finländare till EU-jobb	1 500
Sammanlagt	1 500

2024 budget	2 480 000
2023 budget	980 000
2022 bokslut	985 000

21. Genomförande av meddelandet om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffningar och utredningar som föranleds av genomförandet av meddelandet samt för utgifter för samordning och främjande av åtgärderna och andra motsvarande utgifter
- 2) till betalning av statsunderstöd för främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering
- 3) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken vid statsrådets kansli för styrnings- och sakkunniguppgifter i anslutning till åtgärdsprogrammet.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas utgifter som föranleds av genomförandet av meddelandet om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering. Syftet med momentet är också att som statsunderstödsverksamhet finansiera verkställigheten av åtgärder som hänför sig till främjandet av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering i samarbete med ministerierna.

Förvaltningsområdena kompletterar den centraliserade finansieringen med sådana anslag under sin huvudtitel som lämpar sig för ändamålet.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 800 000 euro och överföringsutgifternas andel 200 000 euro.

2024 budget	2 000 000
-------------	-----------

(22.) Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 budget	7 759 000
2022 bokslut	8 788 000

(25.) *Sunda lokaler 2028* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 35.01.01	-500
Sammanlagt	-500

2023 budget	500 000
2022 bokslut	1 500 000

26. *Främjande av sannings- och försoningsprocessen när det gäller samerna* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 358 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för utgifter som föranleds av det arbete som utförs av sannings- och försoningskommissionen för samer och för främjande av sannings- och försoningsprocessen
- 2) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst fem årsverken för uppgifter vid sannings- och försoningskommissionens sekretariat.

Förklaring: Under momentet betalas utgifter som föranleds av det arbete som utförs av sannings- och försoningskommissionen för samer och utgifter för främjande av sannings- och försoningsprocessen. Under momentet bereder man sig på att betala stöd också för ordnande av psykosocialt stöd eller att köpa tjänster. I sannings- och försoningsprocessen främjas dialogen med den samiska befolkningen, intensifieras samarbetet på nordisk nivå när det gäller sannings- och försoningsprocesser samt tillgodoses de informationsbehov som framkommit.

2024 budget	1 358 000
2022 bokslut	460 000

27. *Sannings- och försoningsprocessen för döva* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 808 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för anskaffningar, samordning och utredningar i anslutning till genomförandet av sannings- och försoningsprocessen för döva samt till andra utgifter som direkt anknyter till processen
- 2) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken och till kommissionens arvoden.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas utgifter för främjande och genomförande av sannings- och försoningsprocessen för döva samt för det psykosociala stöd som ingår i processen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Psykosocialt stöd inom sannings- och försoningsprocessen för döva	450
Sannings- och försoningsprocessen för döva	-80
Sammanlagt	370

2024 budget	808 000
2023 budget	438 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	19 000 000
2023 budget	19 000 000
2022 bokslut	15 595 714

10. Ägarstyrningen

Förklaring: Till uppgifterna för avdelningen för ägarstyrning hör beredning och verkställighet av statens allmänna ägarpolitik och ägarstyrning, ägarstyrning av de statligt ägda bolag som lyder under ett ministerium samt samordning av ministeriernas praxis för ägarstyrning och av samarbetet mellan ministerierna.

88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till förvärv av aktier och till betalning av teckningspriset för de aktier som staten tecknar vid aktieemissioner i bolag med statlig majoritet eller i statens intressebolag eller vid bildandet av nya statligt ägda bolag samt till finansiering i form av eget kapital utan aktieteckning av bolag som i sin helhet ägs av staten, såsom till en placering i fonden för inbetalt fritt eget kapital

2) till betalning av andra utgifter för ägar- och företagsarrangemang samt till betalning av sådana utgifter i anslutning till försäljning av statens aktier och ägarstyrningen som inte ingår i omkostnadsmomentet

3) för att teckna i 10 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) avsedda särskilda rättigheter som berättigar till aktier, såsom konvertibla obligationer, eller till betalning av direkta utgifter som förorsakas av derivatavtal. Om tecknandet grundar sig på lån, får ett lån som kan omvandlas i aktier stå utan säkerhet

4) till arrangemang för att trygga den finansiella ställningen för bolag med statlig majoritet och statens intressebolag genom lån som saknar förfallodag och för vilka säkerhet inte krävs, inklusive sådana skuldebrevslån som i IFRS-bokslutet betraktas som egetkapitalinstrument samt kapitallån och andra motsvarande lånearrangemang samt till arrangemang för att trygga den finansiella

la ställningen för bolag med statlig majoritet och statens intressebolag genom kapitallån enligt 12 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) med förfallodag.

Förklaring: Utgifter som föranleds av eller hänför sig till ägar- och företagsarrangemang eller försäljning av aktier är utöver kostnaderna för arrangemangen och åtgärderna och beredningen av dessa dessutom partiell återbäring av köpesumman som grundar sig på sådana avtalsvillkor i köpebrevet som gäller prisjusteringar eller ersättningar som säljaren ska betala. Som utgifter som hänför sig till ägarstyrning räknas förvaltningskostnader för aktier och värdeandelar, kostnader för rådgivnings- och utbildningstjänster för staten, kostnader för rekrytering och utbildning av styrelsemedlemmar, kostnader i anslutning till upprätthållandet av kunnandet vid ägarstyrningen när det gäller ansvarsområde och företagsarrangemang samt kostnader för ägarstyrningens internationella samarbete och samarbetet mellan ägarerna.

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	5 700 000
2023 budget	5 700 000
2022 bokslut	441 113 542

20. Understödjande av politisk verksamhet

Förklaring: Enligt grundlagen tillkommer statsmakten i Finland folket, som företräds av riksdagen. I det politiska systemet i Finland har partierna en etablerad ställning. På grund av partiernas viktiga ställning i den statliga verksamheten har det föreskrivits om deras ställning och om fördelning av det anslag som avsetts för stödjande av partiverksamheten genom partilagen. Partifinansieringen omfattar ett allmänt stöd för partiverksamheten och stöd för partiernas informationsverksamhet och kommunikation.

50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 34 566 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 9 § i partilagen (10/1969) och 1 § i förordningen om understöd för partiverksamhet (27/1973) användas till betalning av understöd till partier som är företrädda i riksdagen för understödjande av deras i stadgarna och i de allmänna programmen angivna offentliga verksamhet. Av anslaget är ett belopp på 34 393 170 euro avsett att användas för understödjande av partiernas politiska verksamhet samt för understödjande av partiernas informationsverksamhet och kommunikation. Av anslaget är 5 % avsett för kvinnornas politiska verksamhet och likaså 5 % för verksamheten i partiernas kretsorganisationer, allt enligt samma grunder som ovannämnda understöd. Av anslaget får 172 830 euro användas i understöd till Ålands landskapsregering för understödjande av politisk verksamhet och informationsverksamhet i landskapet Åland.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkning av partistödet (regeringsprogr. 2023)	-1 069
Sammanlagt	-1 069
2024 budget	34 566 000
2023 budget	35 635 000
2022 bokslut	35 635 000

30. Justitiekanslersämbetet

Förklaring: Till justitiekanslern i statsrådets kärnuppgifter hör att säkerställa skyddet av de grundläggande värderingar och principer för Finlands konstitution som anges i 1 § i grundlagen (tryggandet av människovärdets okränkbarhet och den enskilda människans frihet och rättigheter samt främjandet av rättvisa i samhället) samt tillgodoseendet av skyddet av statsskickets grundläggande principer demokratin och rätten till inflytande, rättsstatsprincipen samt parlamentarismen och domstolarnas oberoende liksom de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. Målet är att den laglighetsövervakning som utövas av justitiekanslern är verkningfull, högklassig och snabb samt sker i rätt tid. I justitiekanslerns laglighetsövervakning används och kombineras olika verksamhetsformer på ett ändamålsenligt sätt, varvid de olika metoderna för laglighetsövervakning utgör en enhetlig och konsekvent helhet.

I justitiekanslerns verksamhet har man under de senaste åren betonat laglighetsövervakningens strukturella perspektiv i syfte att öka övervakningens genomslagskraft. Den nya lagen om fördelningen av uppgifter mellan justitiekanslern i statsrådet och riksdagens justitieombudsman (330/2022) framhäver ytterligare det strukturella och initiativtagande perspektivet när det gäller justitiekanslerns laglighetsövervakning samt ställer nya krav på laglighetsövervakningen.

Arbetsmängden inom justitiekanslerns laglighetsövervakning har ökat på grund av oväntade förändringar i den säkerhetspolitiska omgivningen i kombination med svårare ärenden i allmänhet. Dessutom har justitiekanslersämbetet anvisats en ny uppgift i den s.k. visselblåsarlagen (1171/2022), som baserar sig på EU-lagstiftning och trädde i kraft den 1 januari 2023. För skötseln av uppgiften höjdes ämbetets omkostnadsanslag permanent med 500 000 euro i budgeten för 2023. Justitiekanslersämbetets personalresurser ökades under första hälften av 2023 med hjälp av det höjda anslaget.

Kontrollen av beslutsfattandet

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
statsrådets allmänna sammanträden	75	70	70
presidentföredragningar	40	30	30
granskade föredragningslistor	2 246	2 000	2 000

Samtliga föredragningslistor för statsrådets allmänna sammanträden och föredragningarna för republikens president granskas på förhand, och justitiekanslern är närvarande vid sammanträdena och vid regeringens överläggningar och aftonskolor. Dessutom granskas protokollen från sammanträdena. Antalet ärenden som årligen behandlas vid sammanträdena varierar under valperioden. Som ett led i övervakningen av statsrådet granskades år 2022 vid ämbetet 1 812 ärenden som behandlats vid statsrådets allmänna sammanträde och 434 ärenden som behandlats vid föredragning för republikens president. Justitiekanslern övervakar dessutom i efterhand statsrådets och republikens presidents beslutsfattande.

Kontrollen av lagberedningen

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
utlåtanden till ministerierna	141	100	100
förhandsgranskningar	39	40	40
sakkunniguppdrag i riksdagen	24	30	30

Justitiekanslern övervakar lagligheten och iakttagandet av principerna för god lagberedning samt att förpliktelserna i fråga om de grundläggande fri- och rättigheterna och mänskliga rättigheterna beaktas på behörigt sätt vid lagberedningen. Antalet begäran om utlåtande har ökat under de senaste åren. Det årliga antalet utlåtanden, förhandsgranskningar och sakkunniguppdrag beror på hur ministeriernas författningsberedning framskrider samt på författningarnas samhälls- och juridiska betydelse. Antalet ärenden inom kontrollen av lagberedningen är i allmänhet avsevärt större i slutet av valperioden än i början.

Klagomål

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
inkomna klagomål som tagits för närmare bedömning	2 162	2 100	2 100
avgjorda	1 654	1 500	1 500
	2 370	2 100	2 100

Antalet klagomål inom laglighetsövervakningen som tagits för närmare bedömning varierar från år till år. Strävan är dock att varje år avgöra åtminstone lika många klagomål som det har kommit in.

År 2022 träffades avgöranden som ledde till påföljder i ca 16 % av de klagomål som krävt utredning, vilket är avsevärt mer än tidigare år och tyder på att antalet ärenden som kräver åtgärder av

laglighetsövervakaren ökar. Reformen av uppgiftsfördelningen mellan de högsta laglighetsövervakarna har lett till att behandlingen av klagomål i vissa ärendegrupper har överförts till riksdagens justitieombudsman, vilket minskar antalet klagomål som justitiekanslern behandlar. Det totala antalet ärenden som kommer till justitiekanslern för behandling beräknas dock inte minska avsevärt. Större synlighet för nya frågor som koncentreras till justitiekanslern och strukturella frågor kan öka antalet krävande klagomål som gäller dessa frågor. Om det är motiverat att ett klagomål som i princip hör till justitieombudsmannen tas för justitiekanslerns närmare bedömning på grund av en strukturell fråga i ärendet, överförs ärendet inte till justitieombudsmannen. Denna typ av klagomål bidrar till att öka den genomsnittliga svårighetsgraden för ärenden som behandlas av justitiekanslern. Justitiekanslersämbetet har effektiviserat verksamheten genom att noggrannare gallra i de ärenden som tas till behandling, vilket minskar antalet ärenden som kräver bedömning av laglighetsövervakaren.

Egna initiativ och laglighetskontrollbesök

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
egna initiativ	30	20	25
laglighetskontrollbesök	8	15	20

De egna initiativen föranledde år 2022 sammanlagt 22 påföljder, ett relativt ansenligt antal. Målet är att rikta in de egna initiativen och gransknings- och övervakningsverksamheten på strukturella frågor som är väsentliga med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, rättvisa rättegångar samt kravet på god förvaltning. De egna initiativen är ofta omfattande och förutsätter grundlig och långsiktig utredning samt krävande juridisk bedömning.

Granskning av straffdomar

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
granskning av straffdomar	4 016	4 000	4 000

År 2022 togs 88 ärenden för närmare utredning på basis av granskningen av straffdomar. I ärendegruppen avgjordes 102 ärenden, varav domstolarna påfördes en påföljd i 89 ärenden. Till högsta domstolen lämnades fyra framställningar om återbrytande av dom.

Ärenden som gäller tjänstebrott som begåtts av domare

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
inledda	61	40	50
avgjorda	55	40	50

Hovrätterna ska underrätta justitiekanslern om sådana omständigheter i underrätternas verksamhet som de fått kännedom om och som kan leda till att tjänsteåtal väcks i hovrätten. Justitiekanslern har därtill bett polisen meddela om ärenden som gäller en domares misstänkta lagstridiga förfarande i en ämbetsåtgärd och som kommit för undersökning hos polisen. Också åklagarna är

skyldiga att informera ifall ett sådant ärende eller en anmälan om ett sådant ärende kommer till åklagaren. År 2022 gavs en påföljd i 18 ärenden.

Ärenden som gäller tjänstebrott som begåtts av åklagare

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
inledda	14	20	20
avgjorda	20	20	20

Justitiekanslern har bett polisen meddela om sådana ärenden som gäller misstanke om tjänstebrott som begåtts av åklagare och som kommit för undersökning hos polisen. Ärenden som gäller tjänstebrott som begåtts av åklagare kommer till justitiekanslern för behandling också genom att riksåklagarens byrå anmäler dem till justitiekanslern. År 2022 gavs en påföljd i tre ärenden.

Tillsynen över advokater, offentliga rättshjälpsbiträden och rättegångsbiträden med tillstånd

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
inkomna	746	800	800
undersökta	755	800	800

Inom ramen för tillsynen granskas beslut som fattats av den tillsynsnämnd som finns i samband med Finlands Advokatförbund och av rättegångsbiträdesnämnden. Justitiekanslern har rätt att söka ändring i besluten. Målet är att upprätthålla förtroendet för tillsynssystemets funktion och att trygga rättssäkerheten och den möjlighet att få tillförlitliga och högklassiga juridiska tjänster som ingår i rättssäkerheten. Justitiekanslerns tillsyn över domare och åklagare kan ofta också vara förenad med tillsyn över advokater och överföring av ärenden till tillsynsnämnden.

01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 564 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kompensation för hyreshöjningen	9
Lönejusteringar	190
Sammanlagt	199
2024 budget	4 564 000
2023 II tilläggsb.	114 000
2023 I tilläggsb.	9 000
2023 budget	4 365 000
2022 bokslut	3 852 000

90. Övriga utgifter

21. Ordnar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av kostnaderna för hederstecken som utan lösen tilldelas statstjänstemän och andra.

2024 budget	700 000
2023 budget	700 000
2022 bokslut	637 288

66. Deltagaravgifter och finansiella bidrag till Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 040 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av deltagaravgifter, finansiella bidrag och motsvarande utgifter enligt 12 § i lagen om Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot.

Förklaring: Huvuduppgifter för Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot är forskning och analys, utbildning och övningar, utveckling av doktriner och koncept, spridande av bästa praxis, identifiering av samarbetsätt och samarbetsmöjligheter samt produktion av information till stöd för beslutsfattande som gäller EU:s svarande på hybridhot. Av anslaget betalas Finlands finansiella bidrag till kompetenscentrets verksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av antalet deltagande stater	180
Sammanlagt	180

2024 budget	2 040 000
2023 budget	1 860 000
2022 bokslut	1 740 000

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: De viktigaste målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att trygga Finlands självständighet och territoriella integritet, förhindra att Finland hamnar i en militär konflikt och garantera finländarnas säkerhet och välfärd.

Grunden för utrikes- och säkerhetspolitiken är rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna, jämlikhet och demokrati. Nära samarbete med partnerländerna, goda bilaterala relationer samt respekt för och stärkande av internationell rätt på ett multilateralt plan utgör hörnstenarna i Finlands internationella relationer. Europeiska unionen och försvarsalliansen Nato utgör den samarbetsbaserade kärnan i Finlands utrikespolitik.

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Sedan Ryssland inledde ett fullskaligt anfallskrig mot Ukraina har det skett en grundläggande förändring i Finlands och Europas omvärld och säkerhetspolitiska omgivning. Säkerheten i Europa är utsatt för det allvarligaste hotet på årtionden. Rysslands krig mot Ukraina försvagar Finlands och hela Europas säkerhet. Finland fungerar som en aktiv aktör inom den regelbaserade internationella ordningen och bygger aktivt upp internationella relationer. Finland verkar aktivt och initiativtagande inom Nato, Europeiska unionen och FN samt i andra internationella sammanhang.

Europeiska unionen är Finlands viktigaste referensram och värdegemenskap inom såväl politik som ekonomi. Finland har som mål att Europeiska unionen ska vara samstämd, globalt stark och handlingskraftig. EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik samt handelspolitik definierar Finlands internationella relationer på ett centralt sätt. Finland arbetar för att stärka EU:s utrikes- och säkerhetspolitiska roll. Finland reagerar på Rysslands anfallskrig mot Ukraina som en del av unionen.

Finland utvecklar i ett brett perspektiv sin relation till Förenta staterna, som är en av Finlands viktigaste strategiska samarbetspartner och allierade. Samtidigt blir ett nära samarbete mellan de nordiska länderna i en instabil internationell omvärld allt viktigare. Rysslands invasion av Ukraina påverkar också på många sätt Finlands och Rysslands bilaterala relationer och samarbetsmöjligheter. Konsekvenserna av invasionen avspeglas inte bara på säkerheten utan i stor utsträckning också på den globala utvecklingen.

I och med Natomedlemskapet är Finland ett militärt allierat land. Natomedlemskapet stärker Finlands säkerhet och stabiliteten i Nordeuropa och gör Finland till en mer integrerad del än tidigare i den europeiska och transatlantiska säkerhetsgemenskapen. Finlands starka försvarsförmåga och

resiliens stärker också Nato och alliansens kollektiva försvar. I och med medlemskapet i försvarssalliansen Nato blir Finland en del av Natos kollektiva försvar och omfattas av säkerhetsgarantierna enligt artikel 5 i nordatlantiska fördraget. Som medlem i Nato får Finland vara med och fatta beslut om säkerhetspolitiska frågor som är centrala för Finland.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina inverkar också på de redan spända relationerna mellan stormakterna. Kinas positionering när det gäller den ryska invasionen kommer att påverka Kinas internationella ställning. Relationen mellan Förenta staterna och EU fördjupas. Riskhanteringen med tanke på stormaktsrivaliteten talar för en ny satsning på likasinnade partner, såsom Australien, Sydkorea, Japan och Kanada. Afrikas betydelse som granne till EU och som en strategisk partner ökar. På grund av det förändrade säkerhetsläget krävs det att vi särskilt följer utvecklingen i Europas östra grannskap. Den arktiska regionens geopolitiska, miljörelaterade och ekonomiska betydelse fortsätter att öka.

Globala utmaningar såsom omvälvningen i den tekniska utvecklingen påverkar vår omvärld som självständiga fenomen. De ökade utmaningarna i fråga om den globala utvecklingen försvårar uppnåendet av de mål för hållbar utveckling som fastställts i Agenda 2030. Utvecklingsländerna är en viktig del av den internationella lösningen för att uppnå hållbar utveckling. Finland bygger hållbara partnerskap med utvecklingsländer, partnerskap baserade på ömsesidig nytta och respekt. Behovet av humanitärt bistånd ökar fortfarande. Globala frågor som gäller tryggad livsmedelsförsörjning och energi- och naturresurseffekter kommer att vara centrala.

Handelspolitiken har en viktig roll när det gäller att trygga finländarnas arbete, försörjning och välfärd. Protektionismen, de utmaningar som gäller globala produktionskedjor samt undergrävandet av den regelbaserade internationella ordningen innebär en utmaning för det internationella handelssystemet. För att EU ska kunna bevara sin konkurrenskraft måste unionen bättre än hittills kunna ingripa i olika slags snedvridningar av marknaden. Förändringarna i det allmänuropeiska läget och de sanktioner som införts till följd av Rysslands invasion av Ukraina samt de globala spridningseffekterna av invasionen påverkar avsevärt den internationella handeln och Finlands handelsrelationer. Det förändrade geopolitiska läget och konkurrensen mellan stormakterna ökar osäkerheten på den internationella marknaden och försvårar också de finländska företagens verksamhet. Behovet av att arbeta för finländska företags tillträde till ersättande marknader och deras möjligheter att diversifiera sina värdekedjor ökar. Stimulerande åtgärder som vidtas av EU och andra länder kan i sin tur också erbjuda nya marknader även för finländska företag.

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall/ uppskattning	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Främjande av Finlands och finländarnas säkerhet och välfärd			
— Natorelaterade avtals- och lagstiftningsprojekt (slutförd andel, %)	10	50	100
— Förhandlingar med Förenta staterna om DCA-avtalet (slutförd andel)	-	Pågående	Slutförd
— Stöd till Ukraina, utvecklingssamarbete (mn euro)	58	58	58

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall/ uppskattning	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Främjande av den regelbaserade internationella ordningens framtid			
Regeringspropositioner som gäller internationella överenskommelser (antal)	6	1	11
Främjande av en övergripande utvecklingspolitik			
— Stärkande av flickors och kvinnors ställning (andel av utvecklingssamarbetet, %)	32	50	80
Främjande av ekonomiska förbindelser som gynnar Finlands tillväxt och av finländska företags delaktighet i den internationella handeln och globala värdekedjor			
— Respons från kunder och intressentgrupper på arbetet med Team Finland (1—5)	4	4	4

Finland är ordförande för Östersjöstaternas råd (CBSS) 2023—2024 och förbereder sig för ordförandeskapet för Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) 2025. Dessutom är Finland verksamt i Förenta Nationernas (FN) råd för mänskliga rättigheter 2022—2024.

Jämställdhet mellan könen

Finland främjar genomgående kvinnors och flickors rättigheter i sin utrikespolitik. Garanterandet och främjandet av jämställdheten mellan könen samt förbudet mot diskriminering på grund av kön är också en skyldighet som grundar sig på de människorättskonventioner som gäller i Finland och på EU-rätten.

Finland främjar kvinnors deltagande i militär krishantering bl.a. genom att stödja utbildning för och rekrytering av kvinnliga fredsbevarare. FN:s mål är att 15 % av fredsbevararna och 25 % av militärobservatörerna ska vara kvinnor före 2028. I Finland har andelen kvinnor i militära kris- hanteringsinsatser har varierat mellan 4,7 och 7,8 procent under de senaste åren. Målet är att öka kvinnornas deltagande för att komma närmare FN:s mål. Bland experterna inom civil krishante- ring är 46 % kvinnor.

Finlands fredsmedlingsverksamhet främjar genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (Kvinnor, fred och säkerhet). Genomgående teman i Finlands fjärde nationella handlings- plan för Kvinnor, fred och säkerhet är stärkande av kvinnors deltagande, stärkande av kunskaps- basen, stärkande av partnerskapen samt koppling av klimat- och miljöfrågor till agendan för Kvinnor, fred och säkerhet. Med de anslag som anvisats för fredsmedling främjas kvinnors del- tagande i fredsprocesser och stöds arbetet i nätverken för kvinnliga fredsmedlare.

En av prioriteringarna i Finlands utvecklingspolitik är att stärka kvinnors och flickors ställning, självbestämmanderätt samt sexuella och reproduktiva hälsa, vilket också är avgörande för att bromsa befolkningstillväxten. Prioriteringen syns bland annat i Finlands finansiering av FN-or- ganisationer och civilsamhällesorganisationer och i Finlands landprogram. Utvecklingssamar- betsprojekt där ett delmål eller det huvudsakliga målet är att stärka kvinnors och flickors ställning och rättigheter stöds med utvecklingssamarbetsanslag till ett belopp av uppskattningsvis 414 mil- joner euro.

För att stärka könsperspektivet i utvecklingssamarbetet siktar Finland i enlighet med EU:s handlingsplan stegvis på att 85 % av alla nya projekt ska ha jämställdhetsfrämjande mål och att jämställdhetsperspektivet ska integreras i allt utvecklingssamarbete. År 2024 ingår mål som främjar jämställdheten mellan könen i ca 80 % av de nya projekt som finansieras med utvecklingssamarbetsanslag.

Hållbar utveckling

Utrikesministeriet arbetar för att målen för FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling ska uppnås samt främjar verkställigheten av klimatavtalen och deltar i det internationella samarbetet för att motverka klimatförändringarna och främja anpassningen till dem. Utvecklingspolitiken är en del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik och stöder även Finlands strategiska ekonomiska relationer. Finland utgår i sin utvecklingspolitik från sina styrkor, områden där Finland har goda möjligheter att stödja en hållbar utveckling. Utrikesministeriet agerar i sin egen utvecklingspolitik och EU-påverkan så att privat finansiering och företag involveras i investeringar i hållbar utveckling i utvecklingsländerna. Också inom EU:s handelspolitik ges stöd för lösningar och riktlinjer som främjar uppnåendet av målen för hållbar utveckling. Utrikesministeriet främjar hållbar utveckling också genom att inom exportfrämjandet stödja exporten av lösningar för grön omställning och digitalisering. Utrikesministeriet stöder också förutsättningarna för hållbar utveckling med hjälp av civil krishantering, fredsbyggande och fredsmedling.

Inom utrikesministeriets förvaltningsområde främjas i budgetpropositionen för 2024 klimatmål som fastställts i internationella överenskommelser med sammanlagt uppskattningsvis ca 330 miljoner euro. Dessa mål stöds med uppskattningsvis 50 miljoner euro genom utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar. Utvecklingssamarbetsprojekt där ett delmål eller det huvudsakliga målet är tryggad livsmedelsförsörjning, tillgång till vatten och energi samt hållbar användning av naturresurser stöds med utvecklingssamarbetsmedel till ett belopp av uppskattningsvis 280 miljoner euro. Dessutom stöds projekt som stöder koldioxidneutralitetsmålet med andra anslag under huvudtiteln.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition med förslag till lag om Europeiska unionens provisoriska resehandling	24.01.01

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2023	
		ordinarie	2024 budget budgetprop.
24.30.50	Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab — övriga fullmakter	268,19	268,19

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
24.30.66	<i>Egentligt utvecklingssamarbete</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— utvecklingssamarbetsfullmakter	397,49	463,91
	— övriga fullmakter (Finnfund kreditförluster som orsakas av specialriskfinansiering)	150,00	150,00
24.30.69	<i>Stöd till Ukraina</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— utvecklingssamarbetsfullmakter	-	40,0

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

		År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
					1000 €	%
01.	Utrikesförvaltningen	295 621	286 231	284 969	-1 262	0
01.	Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	267 222	258 506	257 647	-859	0
20.	Utgifter för kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)	3 266	1 005	1 102	97	10
29.	Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	13 833	14 220	14 220	—	0
74.	Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	11 300	12 500	12 000	-500	-4
10.	Krishantering	59 603	72 428	76 228	3 800	5
20.	Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)	39 612	50 680	53 080	2 400	5
21.	Civilpersonalens deltagande i krishantering (reservationsanslag 2 år)	16 595	19 248	19 248	—	0
66.	Fredsmedling (reservationsanslag 2 år)	3 397	2 500	3 900	1 400	56
30.	Internationellt utvecklingssamarbete	917 235	855 802	769 041	-86 761	-10
50.	Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	0	0	—	—	0
66.	Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)	774 505	713 012	628 586	-84 426	-12
67.	Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (reservationsanslag 2 år)	3 000	3 060	2 904	-156	-5
69.	Stöd till Ukraina (reservationsanslag 3 år)	—	—	57 821	57 821	0

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	10 000	10 000	10 000	—	0
89. Utvecklingspolitiska lån och investeringar (reservationsanslag 3 år)	129 730	129 730	69 730	-60 000	-46
90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	105 479	117 765	156 426	38 661	33
20. Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)	4 800	3 000	1 600	-1 400	-47
23. Ordförandeskapet i OSSE (reservationsanslag 2 år)	—	1 569	2 840	1 271	81
50. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)	2 421	2 241	1 641	-600	-27
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	12	45	45	—	0
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	98 463	110 110	149 800	39 690	36
(87.) Kapitaltillskott till Instex S.A.S (reservationsanslag 3 år)	300	300	—	-300	-100
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	-517	500	500	—	0
Sammanlagt	1 377 938	1 332 226	1 286 664	-45 562	-3

Det totala antalet
årsverken¹⁾

1 503 1 486 1 480

¹⁾ Enligt uppskattning uppgår 2024 dessutom antalet anställda inom militär krishantering till ca 400 årsverken, antalet anställda som är sakkunniga inom civil krishantering till ca 140 personer och antalet anställda vid utrikesrepresentationerna som är avlönade i stationeringslandet till ca 913 personer. För skötseln av ordförandeskapet i OSSE kan visstidsanställd tilläggspersonal motsvarande högst 15 årsverken anställas.

01. Utrikesförvaltningen

Förklaring: Utrikesförvaltningen betjänar hela statsförvaltningen, allmänheten, företag, organisationer, medierna och andra samarbetspartner. Utrikesförvaltningen främjar Finlands och finländarnas säkerhet och välfärd utanför Finlands gränser. Utrikesministeriet sörjer för Finlands livsviktiga, internationella kontakter och lagstadgade konsulära tjänster när det gäller bistånd och

krissituationer utomlands. Genom ministeriets inresetjänster främjas arbetsrelaterad invandring och förhindras olaglig invandring.

Utrikesförvaltningen bygger på ett omfattande nätverk av beskickningar. En omvärld i förändring kräver att utrikesförvaltningen har framsyn, följer upp, analyserar, kommunicerar strategiskt och använder resurserna smidigt. Centrala verktyg för påverkan inom utrikesförvaltningen är en effektiv bilateral och multilateral diplomati på olika nivåer och resultatrik kommunikation. Utrikesförvaltningen utnyttjar i allt högre grad digitala lösningar i sin verksamhet.

Resultatmål för verksamheten

	2022 utfall/uppskattning	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Tillståndsprocesser för arbetskraftsinvandring			
— Antal ansökningar om uppehållstillstånd för arbetstagare som anhängiggjorts vid beskickningarna	8 300	8 300	8 300
Krisberedskap			
— Inledande av lägesbildsverksamhet i enlighet med beslutet om inrättande av en lägesorganisation (tidpunkt för inledande högst, h)	1	1	1
Exportkontroll			
— Handläggningstiden för exporttillstånd högst 15 dagar (andel av tillståndsansökningarna, %)	80	80	80
— Förfrågningar om exportkontroll (svarstid högst, dagar)	14	14	14
Sanktionshantering			
— Företags-, medborgar- och myndighetsförfrågningar (svarstid högst, dagar)	84	95	28
— Beslutsförslag / begäran om ytterligare information som gäller dispens	112	168	42

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2022 utfall	2023 prognos	2024 mål
Årsverken	2 421	2 396	2 393
— Utrikesministeriet	868	874	869
— Utrikesrepresentationen	605	612	611
— Lokalt anställda	948	910	913
Arbetstillfredsställelseindex	3,7	3,7	3,7
Pensioneringsålder	66	66	66
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	5,0	5,0	5,0

01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 257 647 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av forskningsstipendier som hänför sig till utrikesförvaltningens ansvarsområde

2) till betalning av utgifter som föränleds av ministerbesök till Finland och av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök

Förklaring:

Utrikesförvaltningens omkostnader år 2023 (euro)

Ministerium	78 790 000
Omkostnader	10 205 000
Personalkostnader	68 585 000
Beskickningarna, 93 verksamhetsställen¹⁾	152 007 000
Omkostnader ²⁾	70 484 000
Personalkostnader	81 523 000
Verksamhetsområdesspecifika utgifter inom förvaltningsområdet	26 850 000
Sammanlagt	257 647 000

¹⁾ Antal verksamhetsställen enligt region: Europa 30, Öst 7, Asien och Amerika 29, Afrika och Mellanöstern 22 samt ständiga representationer och särskilda representationer 5 verksamhetsställen. Utsänd personal vid 88 verksamhetsställen.

²⁾ Dessutom används enligt uppskattning sammanlagt 11 000 000 euro av anslagen under momenten 24.30.66 och 24.30.69 för utvecklingssamarbetsrepresentationernas säkerhets- och fastighetsutgifter.

I beskickningarnas personalkostnader anges utöver den utstationerade personalens grundlöner dessutom följande ersättningar för utrikesrepresentationen: ortstillägg, tillägg för make och barn-tillägg, ersättning på grund av ogynnsamma förhållanden, utbildnings- och dagvårdsersättning för barn, begravningsresor, semesterresor hem och besöksresor, utrustningsersättning samt flyttningsersättning. Personalkostnaderna för den personal som anställts lokalt ingår i beskickningarnas omkostnader.

Med de gemensamma utgifterna inom förvaltningsområdet täcks under årets lopp utgifterna för informations- och fastighetsförvaltning samt säkerhet och utbildning såväl vid ministeriet som vid beskickningarna.

Inkomsterna av förvaltningsområdets offentligrättsliga prestationer inflyter huvudsakligen av de inkomster för pass och uppehållstillstånd som erhålls från beskickningarna och de anges som en del av beskickningarnas nettobudgeterade omkostnader.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	271 042	276 196	274 245
Bruttoinkomster	16 337	17 690	16 598
Nettoutgifter	260 705	258 506	257 647
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	48 914		
— överförs till följande år	55 431		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	10 818	11 610	10 813
— intäkter av försäljningen av prestationer mom. 12.24.99 (avgifter för handläggning av visum)	7 389	6 500	9 972
Intäkter sammanlagt	18 207	18 110	20 785
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	9 006	13 765	9 508
— andel av samkostnader	32 173	20 824	33 568
Kostnader sammanlagt	41 179	34 589	43 076
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-22 972	-16 479	-22 291
Kostnadsmotsvarighet, %	44	52	48

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna enligt utrikesministeriets förordning om avgifter för utrikesförvaltningens prestationer (377/2014) samt ränteinkomsterna på beskickningarnas bankkonton. Från och med 2015 har avgifterna för handläggning av visum bruttobudgeterats under moment 12.24.99.

Av anslaget används uppskattningsvis 300 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effekter av inflationen inom beskickningsnätverket	1 000
Finlands ordförandeskap i OSSE 2025; utgifter för fast anställd personal	550
Konsulära tjänster inom ramen för medborgartjänster vid Nödcentralsverket (överföring till moment 26.30.02)	-18
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-555
Nationella sakkunniga inom Nato (Nato, Voluntary National Contribution, VNC)	472
Sakkunnig inom social- och hälsovård vid Finlands generalkonsulat i S:t Petersburg (överföring till moment 33.01.01)	-259
Serviceplattformen Virtual Finland (RRF pelare 2)	-1 000
Skötsel av rättsstats- och demokratiuppgifter (överföring från moment 24.30.67)	56
Specialsakkunniga inom energipolitik och regional- och strukturpolitik vid Finlands ständiga representation i EU (överföring från moment 32.01.01)	32
Specialsakkunniga inom försvarssektorn vid Finlands Nato-representation (överföring från moment 27.01.01)	1 092
Specialsakkunnig inom försvarssektorn vid Finlands ständiga representation vid EU (överföring från moment 27.01.01)	131
Specialsakkunnig inom livsmedellexport vid Finlands ambassad i Seoul (överföring till moment 30.20.47)	-300
Specialsakkunnig inom miljöområdet vid Finlands ambassad i Moskva (överföring till moment 35.01.01)	-259

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Specialsakkunnig inom undervisningssektorn vid Finlands ambassad i Kiev (överföring från moment 24.30.69)	68
Specialsakkunnig i undervisningsfrågor vid Finlands ambassad i London (överföring till moment 29.01.21)	-179
Specialsakkunnig vid Finlands ambassad i Wien för Finlands period i IAEA:s förvaltningsråd (överföring till moment 32.01.01)	-38
Stärkande av Team Finland-nätverket	-7 000
Team Finland Knowledge-specialsakkunnig vid Finlands ambassad i Moskva (överföring till moment 29.40.20)	-270
Temporär höjning av resurser för uppehållstillståndprocesserna	-1 235
Tilläggsresurser för utrikesförvaltningen med anledning av Finlands Natomedlemskap	700
Utvecklande av cybersäkerheten, projekt	-20
Utökade politiska staber	-102
Lönejusteringar	6 275
Sammanlagt	-859

2024 budget	257 647 000
2023 II tilläggsb.	4 583 000
2023 I tilläggsb.	-270 000
2023 budget	258 506 000
2022 bokslut	267 222 000

20. Utgifter för kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 102 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för underhåll av kultur- och vetenskapsinstitut utomlands
- 2) till betalning av investeringsutgifter för bygg- och reparationsprojekt vid kultur- och vetenskapsinstitut utomlands.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av staten ägda kultur- och vetenskapsinstitutsfastigheter utomlands är Villa Lante och bostaden i Rom, Finlands institut i Frankrike, den nordiska paviljongen (en tredjedel) och Finlands Aaltopaviljong på Biennalområdet i Venedig samt Finlands Ateninstitut och dess gästhus. Fastigheterna har hyrts ut till finländska kultur- och vetenskapsinstitut för deras verksamhet utomlands.

Hyresinkomsterna från institutfastigheterna har budgeterats under moment 12.24.20.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hyresjusteringar i fråga om fastigheter	97
Sammanlagt	97

2024 budget	1 102 000
2023 II tilläggsb.	1 300 000
2023 budget	1 005 000
2022 bokslut	3 266 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 220 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och som använts för utvecklingssamarbete.

Förklaring: Enligt mervärdesskattelagen är de tjänster i anslutning till utvecklingssamarbete som ministerierna köper i Finland mervärdesskattepliktiga. För att Finlands utvecklingssamarbete inte ska belastas med mervärdesskatt budgeteras mervärdesskatteutgifterna separat.

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	14 220 000
2023 budget	14 220 000
2022 bokslut	13 833 491

74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 12 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för byggnads- och reparationsprojekt som gäller utrikesförvaltningens lokaler

2) till betalning av reparations- och ändringsarbeten av ombyggnadsnatur i lokaler som hyrts ut till staten.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: I anslaget har 4 000 000 euro beaktats för lokalkostnader som föranleds av flyttningen av Finlands ständiga representation vid Nato till Natos högkvarter. Utöver flyttningen av Nato-representationen omfattar utrikesministeriets investeringsplan 2024 ca 30 andra projekt för grundlig renovering eller reparation i fastigheter som ägs eller hyrs av utrikesministeriet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Flytt av Finlands ständiga representation vid Nato till Natos högkvarter, lokalkostnader	-500
Sammanlagt	-500

2024 budget	12 000 000
2023 budget	12 500 000
2022 bokslut	11 300 000

10. Krishantering

Förklaring: Finland deltar aktivt i militär och civil krishantering inom OSSE, EU, Nato och FN. I arbetet beaktas också de rekommendationer för att utveckla krishantering som den parlamentariska krishanteringskommittén utfärdat och som sträcker sig över regeringsperioderna. Snabba förändringar i säkerhetsläget i Europa kräver beredskap inför förändringar också när det gäller krishantering. Det är även i fortsättningen viktigt för Finland att säkerställa tillräckligt deltagande i både militär och civil krishantering. Deltagande i internationell militär krishantering stärker den nationella försvarsförmågan och den nationella beredskapen.

Finland deltar för närvarande i elva militära krishanteringsinsatser. Enligt uppskattning kommer den avlönade personalen i militära krishanteringsinsatser år 2024 att uppgå till ca 400 soldater. Deltagandet i FN:s UNIFIL-insats i Libanon utgör Finlands största truppstyrka med ca 200 soldater. Andra stora truppstyrkor finns i Irak och Kosovo. Finland deltar dessutom med en betydande insats i tillhandahållandet av utbildningsstöd till Ukrainas väpnade styrkor genom EUMAM Ukraine och utbildningsinsatsen INTERFLEX. Finland deltar också i insatser i Medelhavsregionen samt i Afrika i Mali, Somalia och Moçambique. Dessutom deltar Finland i internationella civila krishanteringsuppdrag med ca 130 experter. Inom civil krishantering görs de största enskilda insatserna när det gäller Finlands deltagande i Ukraina, Sydsudan, Georgien och Somalia. Närmare hälften av Finlands experter inom civil krishantering är kvinnor.

Utrikesministeriets fredsmedlingsverksamhet är särskilt koncentrerad till västra Balkan, Mellanösternregionen och Afrikas horn. Målet är att i fråga om kvinnor och unga främja meningsfull delaktighet i fredsprocesser, och stödet till fredsmedlingsnätverk för kvinnor fortsätter. Stödet till nätverket för traditionella och religiösa påverkare är en viktig del av fredsmedlingen. Vattendiplomat utgör också en prioritering. Den har utvecklats systematiskt och den internationella efterfrågan på finländsk kompetens har ökat betydligt.

20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 53 080 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg, utbildning och statens pensionsavgift för krishanteringspersonal enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem
- 2) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för materiellkostnader i anslutning till den
- 3) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av sådant understöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter
- 4) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av ekonomiskt stöd till internationella krishanteringsinsatser
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av det nationella kortet för krishanteringsveteraner

6) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 450 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, tillsammans med anslaget under moment 27.30.20.

Dispositionspan (euro)

01.	Utgifter för utbildning och beredskap för EU:s stridsgrupper	1 523 000
04.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	5 844 000
05.	Gemensamma utgifter	7 544 000
09.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för förlängning av dem, för utgifter som föranleds av det nationella kortet för krishanteringsveteraner, för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	547 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	1 466 000
14.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	18 613 000
15.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Mali	499 000
16.	Utgifter för FN-insatsen i Mali (MINUSMA)	533 000
18.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	7 525 000
23.	Utgifter för Natos utbildningsinsats i Irak	742 000
24.	Utgifter för EUNAVFOR MED-insatsen Irini	1 678 000
25.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Moçambique	702 000
26.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUMAM Ukraina	5 864 000
Sammanlagt		53 080 000

Förklaring: Anslagen för insatserna har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland planerar att delta i 2024.

Materiel- och förvaltningsutgifterna för den militära krishanteringens budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsministeriets huvudtitel.

FN:s ersättningar för löneutgifter har budgeterats under moment 12.24.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 52 680 000 euro och överföringsutgifternas andel 400 000 euro. Huvuddelen av anslagen under momentet överförs till försvarsmakten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Materiel och ammunition för rotationsutbildningen (överföring från moment 27.30.20)	2 400
Sammanlagt	2 400
2024 budget	53 080 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 I tilläggsb.	4 420 000
2023 budget	50 680 000
2022 bokslut	39 611 503

21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 19 248 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för civilpersonal som deltar i krishanteringsverksamhet utomlands och till betalning av andra utgifter för Finlands civila krishanteringsverksamhet
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av valobservatörsverksamhet
- 3) till betalning av kostnaderna för personförsäkring för personalen inom den civila krishanteringen
- 4) till projekt och utbildning i anslutning till civil krishantering
- 5) till statsunderstöd för projekt som stöder civil krishantering
- 6) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 150 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionsplan (euro)

01.	Civil krishantering	18 948 000
02.	Valobservatörer	300 000
Sammanlagt		19 248 000

Förklaring: Finland har under de senaste åren deltagit i civil krishantering med 100—150 sakkunniga varje år. På denna anslagsnivå kan Finland sända ca 140 sakkunniga till insatserna.

Den nationella beredskapen inom civil krishantering budgeteras under moment 26.01.04 i inrikesministeriets huvudtitel.

Inkomsterna från organisationerna har budgeterats under moment 12.24.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 18 248 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 1 000 000 euro.

På de statsunderstöd som ska beviljas under momentet tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001).

2024 budget	19 248 000
2023 budget	19 248 000
2022 bokslut	16 594 838

66. Fredsmedling (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 900 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för stärkande av sådan fredsmedlingsverksamhet och därtill relaterad kapacitet i vilken Finland deltar
- 2) till bilaterala och multilaterala projekt som stöder fredsmedling
- 3) till betalning av utgifter som orsakas internationella organisationer eller motsvarande organisationer av sakkunniga som arbetar vid organisationerna
- 4) till statsunderstöd för projekt som stöder fredsfrämjande
- 5) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till fredsmedling.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Fredsmedling är en del av den övergripande krishanteringen. Finlands mål är att främja fredsmedling på ett aktivt och konsekvent sätt. Finland stöder dialogprocesser som en del av fredsmedling, främjar lösningar på pågående konflikter och stärker fredsmedlingsverksamheten och kapaciteten för fredsmedling såväl nationellt som internationellt.

Anslaget används till ca 75 % i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingsarbetet (ODA).

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 390 000 euro och överföringsutgifternas andel 3 510 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fredsmedling, tillägg av engångsnatur	-650
Utvecklingsarbete i anknytning till sköra situationer (överföring från moment 24.30.66)	2 050
Sammanlagt	1 400
2024 budget	3 900 000
2023 budget	2 500 000
2022 bokslut	3 396 615

30. Internationellt utvecklingsarbete

Förklaring: En av prioriteringarna inom utvecklingspolitiken är att stärka kvinnors och flickors ställning, självbestämmanderätt samt sexuella och reproduktiva hälsa, som också är avgörande för att bromsa befolkningstillväxten. Andra prioriterade områden är utbildning och klimatåtgärder. Finland driver också sina mål genom EU:s utvecklingspolitik, i de internationella utvecklingsbankerna och FN-organen. Finland främjar aktivt finländska företags deltagande i investeringsprojekt inom ramen för EU-strategin Global Gateway.

Finländska företags villkor i utvecklingsländer och företagens förutsättningar att söka finansiering av FN, EU och utvecklingsbankerna främjas och finländska företag utnyttjas i högre grad i utvecklingsarbetet och i investeringar som stöder utveckling. Betydelsen av utvecklingspolitiska investeringar som kanaliserar kapital till affärsverksamhet lyfts fram. Olika former av ut-

vecklingsfinansiering kompletterar varandra. För en resultatrik utvecklingspolitik behövs finansiering i form av såväl donationer som lån och investeringar.

I utvecklingsländerna främjas hållbart skogsbruk och beskningsprojekt som utnyttjar finländskt kunnande samt andra projekt som förbättrar de lokala levnadsförhållandena och utökar den globala kolsänkan.

Finland fortsätter ge humanitärt bistånd med betoning på hjälp till de mest sårbara grupperna. Avsikten är också att stödja och utöka den finländska fredsmedlingskompetensen i samarbete med den privata sektorn och civilsamhället.

Ukraina är den största mottagaren i Finlands utvecklingssamarbete under regeringsperioden. I allt stöd beaktas stärkandet av rättsstatens strukturer och korruptionsbekämpningen.

Som villkor för Finlands utvecklingssamarbete fastställs att partnerlandet tar emot sina egna medborgare och ger sitt stöd till den internationella regelbaserade ordningen. Finland beviljar inget bistånd till regeringar eller aktörer som stöder Rysslands anfällskrig mot Ukraina. Användningen av medel i utvecklingssamarbetet övervakas effektivt. Om missbruk uppdagas leder det till att stödet skärs ned eller upphör helt och, i den utsträckning det är möjligt, återkrävs.

Enligt en uppskattning anvisar staten år 2024 sammanlagt 1,2 md euro för utvecklingssamarbete, inklusive de olika ministeriernas kalkylerade andelar, vilket motsvarar ca 0,41 procent av bruttonationalinkomsten.

Verksamhetens resultat

Man fortsätter att stärka utvecklingssamarbetets resultat och genomslag med hjälp av resultatstyrning. Kunskapsbaserat beslutsfattande, riskhantering samt mätning, rapportering och utvärdering av resultat och effekter främjas.

Nyckeltal som beskriver målen för utvecklingssamarbetet

	2022	2023 prognos	2024 mål
Främjande av klimatåtgärder, i synnerhet hållbart skogsbruk och beskningsprojekt (mn euro)	212	350	330
Stödjande av jämlik och högklassig utbildning (mn euro)	62	67	67
Stöd för finländska civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete (mn euro)	87	88	88
Humanitärt bistånd inkl. Ukraina (andel av utvecklingssamarbetet, %)	16	13	16
Stödjande av en fungerande demokrati, rättsstaten, de mänskliga rättigheterna och ett livskraftigt civilsamhälle inom samarbetet med utvecklingsländerna (andel av utvecklingssamarbetet, %)	49	47	50

Anslag för och utbetalningar av offentligt bistånd (mn euro) samt utbetalningarnas procentuella andel av BNI

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ¹⁾	2023
Anslag sammanlagt	817,7	881,2	886,3	988,7	1 082,3	1 257,0	1 274,7	1 177,4
Utbetalningar	955,7	961,4	832,8	1 010,1	1 121,4	1 214,1	1 535,6	
andel i % av BNI	0,44	0,43	0,36	0,42	0,47	0,47	0,57	

¹⁾ Utbetalningarna och BNI-andelen är förhandsuppgifter.

Finlands offentliga utvecklingssamarbete omfattar utöver ett moment för det egentliga utvecklingssamarbetet och ett moment för lån- och investeringar även andra poster som ska rapporteras som utvecklingssamarbete inom de olika ministeriernas förvaltningsområden. De mest betydande posterna är de förpliktande finansieringsandelarna i EU-medlemsavgiften för finansministeriet samt de andelar av utgifterna för flyktingar som flera ministerier ansvarar för och som ingår i utvecklingssamarbetet.

Utgifter som räknas som statens utvecklingssamarbete 2024 enligt förvaltningsområde (1 000 euro),

Under moment 24.30.66 inom utrikesministeriets förvaltningsområde	621 699
Under övriga moment inom utrikesministeriets förvaltningsområde	231 015
Inom inrikesministeriets förvaltningsområde	75 509
Inom finansministeriets förvaltningsområde	232 536
Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	9 028
Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	287
Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	1 614
Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	32 274
Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	4 442
Inom miljöministeriets förvaltningsområde	515
Sammanlagt	1 208 920

50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt

Statsrådet kan med stöd av 3 § 4 mom. samt 3 a och 3 b § i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) på de villkor som statsrådet bestämmer ge bolaget förbindelser om att staten ska ersätta bolaget för förluster som eventuellt har uppstått vid dess kreditgivnings- och borgensverksamhet samt för förluster av och värdeminskningar i aktie- och andelsinvesteringar och om att staten ska täcka en eventuell kursförlust som orsakas av andra lån än lån i euro som bolaget har upptagit. Förbindelser får ingå så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de betalda krediter och aktie- och andelsinvesteringar och borgen som omfattas av förbindelserna, tidigare ingångna förbindelser medräknat, får vara högst 168 188 000 euro och det sammanlagda kapitalbeloppet av de lån i andra valutor än euro som bolaget upptagit högst 100 000 000 euro.

2024 budget	—
2023 budget	—
2022 bokslut	—

66. *Egentligt utvecklingssamarbete* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 628 586 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av utvecklingssamarbetet
- 2) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till utvecklingssamarbetsförvaltningen, dock inte till löneutgifter, och till betalning av utvecklingssamarbetsrepresentationernas säkerhets- och fastighetsutgifter
- 3) till ersättning av förluster som orsakas av Finnfonds specialriskfinansiering uppgående till högst 10 % av motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de krediter och aktie- och andelsinvesteringar som omfattas av förbindelser enligt 3 § 4 mom. i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979), högst 150 000 000 euro.
- 4) till betalning av utgifter för ministeriets och Europeiska kommissionens samarbetsprojekt
- 5) till företag och andra sammanslutningar som verkar i Finland för finansiering av utvecklingsinnovationer inom ramen för plattformen Developing Markets Platform som administreras av Business Finland, i enlighet med statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse. Anslaget får inom ramen för Developing Markets Platform också användas för forsknings- och utvecklingsprojekt vid sådana statliga forskningsinstitut, högskolor och motsvarande organisationer för forskning och kunskapsspridning som är verksamma i Finland och som bedriver offentlig forskning eller kunskapsspridning
- 6) till finansiering av internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer för betalning av utgifter som orsakas av sakkunniga som arbetar vid organisationerna
- 7) till humanitärt bistånd, och anslaget för detta kan användas för bistånd till andra länder än utvecklingsländerna endast genom beslut av statsrådet, om en exceptionellt omfattande humanitär kris kräver det och beslutet grundar sig på landets begäran om bistånd.

Av anslagen under momentet debiteras även de kostnader som föranleds ämbetsverk och inrättningar för utförandet av uppgifter som gäller utvecklingssamarbete enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Under momentet får beviljas statsunderstöd.

Anslaget får användas till betalning av stöd i förskott, om detta är nödvändigt med tanke på genomförandet av projektet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till konsumtions- och investeringsutgifter som betalas med medel under momentet betalas från förvaltningsområdets moment 24.01.29 för mervärdesskatteutgifter.

Dispositionsplan (euro)

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	203 979 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner ¹⁾	138 639 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	30 655 000
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	56 101 000
5.	Humanitärt bistånd	83 000 000
6.	Planering och stödfunktioner inom utvecklingssamarbetet	5 312 000
7.	Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet	1 950 000
8.	Stöd till civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet	87 950 000
9.	Räntestödsinstrument	21 000 000
Sammanlagt		628 586 000

¹⁾ I anslaget ingår sammanlagt 6 887 000 euro i utgifter för samarbetsprojekt mellan ministeriet och Europeiska kommissionen.

Fullmakt

År 2024 får man ingå nya utvecklingssamarbetsavtal och avge förbindelser som efter år 2024 förleder utgifter till ett sammanlagt värde av högst 463 914 000 euro.

Sådana förbindelser som avses i 3 § 4 mom. i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) kan avges till Finnfund på villkor som statsrådet i övrigt har fastställt om ersättning av förluster i anslutning till specialriskfinansiering, så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de krediter och aktie- och andelsinvesteringar som omfattas av förbindelserna får vara högst 150 000 000 euro.

Förklaring:

Fördelningen av fullmakter att bevilja medel och ingå avtal (euro)

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	235 558 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner	97 727 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	-
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	52 339 000
5.	Humanitärt bistånd	24 000 000
6.	Planering och stödfunktioner inom utvecklingssamarbetet	2 290 000
7.	Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet	5 200 000
8.	Stöd till civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet	31 200 000
9.	Räntestödsinstrument	15 600 000
Sammanlagt		463 914 000

Utgifter för staten som föräns av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	493 105	365 198	242 280	135 041	375 792	1 611 416
Förbindelser år 2024		104 372	141 143	132 160	82 239	463 914
Utgifter sammanlagt	493 105	469 570	383 423	267 201	462 032	2 075 330

De poster som betalas från momentet statistikförs och rapporteras i sin helhet som Finlands offentliga bistånd (Official Development Assistance, ODA) till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

1. Multilateralt utvecklingssamarbete

För ändamålet föreslås anslag på 203 979 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 235 558 000 euro under åren efter år 2024.

En betydande del av anslagen används till Finlands betalningsandelar i tilläggsfinansieringen för Världsbanken och de regionala instituten för utvecklingsfinansiering. En annan kanal är de allmänna understöden till FN. Under punkten i dispositionsplanen kan man även finansiera det globala och tematiska utvecklingssamarbetet med de nämnda aktörerna samt deras medlemsavgifter och partnerskapsprogram.

Under punkten i dispositionsplanen betalas bl.a. Världsbanksgruppen, FN:s befolkningsfond (UNFPA), Afrikanska utvecklingsbankgruppen, FN:s barnfond (Unicef) och FN:s jämställdhetsorganisation (UN Women).

Finlands utvecklingssamarbete med de viktigaste multilaterala aktörerna bygger på de påverkansmål som har lagts upp som ram för resultatstyrningen av utvecklingssamarbetet. De viktigaste multilaterala aktörer som stöds av Finland använder sig av en resultatbaserad verksamhetsmodell.

2. Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner

För ändamålet föreslås anslag på 138 639 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 97 727 000 euro under åren efter år 2024.

Grunden för allokeringen av anslagen är de landprogram som avslutas 2024 där samarbetet med partnerländerna anges. Finland bedriver bilateralt samarbete med följande partnerländer: Ukraina, Tanzania, Moçambique, Etiopien, Kenya, Somalia, Afghanistan, Nepal och Myanmar. Finland stöder program och projekt också i följande områden: Mellanöstern och Nordafrika, Palestinska området, vissa regionala projekt i Afrika och Centralasien. Antalet landprogram och nivån på programmen fastställs på nytt under 2024. Under punkten i dispositionsplanen finansieras medlemsländernas gemensamma fonder för sektorprogram, sektorbudgetstöd eller stöd i projektform för partnerländers regeringar, tematiskt utvecklingssamarbete med instituten för utvecklingsfinansiering och FN-aktörer gällande enskilda länder eller regioner samt statsunderstöd för finländska och internationella civilsamhällesorganisationer, företag, forskningsinstitut, universitet och stiftelser. Anslaget kan användas för att köpa in experttjänster för planering, genomförande och utvärdering av programmen. Anslag kan också i enlighet med Finlands riktlinjer styras till

humanitärt bistånd för hantering av utdragna kriser eller plötsliga kriser och katastrofer i länder eller regioner som är viktiga med tanke på verksamheten, samt för förebyggande av eller återhämtning från sådana kriser och katastrofer.

Anslagen används också vid beskickningarna för projekt för lokalt samarbete samt för betalning av utvecklings-samarbetsrepresentationernas säkerhets- och fastighetsutgifter.

Samarbetsresultaten utvärderas med hjälp av projektutvärderingar och mekanismen för landprogram.

3. Europeiska utvecklingsfonden

För ändamålet föreslås anslag på 30 655 000 euro.

Från Europeiska utvecklingsfonden (EUF) finansieras det EU-utvecklings-samarbete och övriga utvecklings-samarbete med Afrika, Karibien och länderna i Stilla Havet (AVS-länderna) som grundar sig på Cotonou-avtalet. Stödet riktas i enlighet med europeisk utvecklingspolitisk konsensus och riktlinjerna i Cotonou-partnerskapsavtalet till samarbete med de utomeuropeiska länder och territorier som avses i fjärde delen av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

En del av medlen förvaltas av Europeiska investeringsbanken (EIB). Via EIB är Finland i enlighet med det interna finansieringsavtalet garant för de lån som beviljas AVS-länderna. Utöver avgiftstaket för EUF-andelen bereder sig Finland för eventuella borgensavgifter.

4. Utvecklings-samarbete som inte inriktats enligt land

För ändamålet föreslås anslag på 56 101 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 52 339 000 euro under åren efter 2024.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras utvecklings-innovations- och företags-partnerskapsprogram, humanitär minröjning och andra tematiska projekt än sådana som gäller enskilda länder eller regioner inom ramen för organisationer, program, fonder och institut för utvecklings-finansiering som lyder under FN eller inom ramen för andra multilaterala organisationer samt expertprogram som genomförs av internationella organisationer inklusive rekryteringsutgifter i samband med programmen.

Under punkten i dispositionsplanen beviljas stöd för högskoleprogram samt statsunderstöd till internationella civilsamhällesorganisationer (INGO).

5. Humanitärt bistånd

För ändamålet föreslås anslag på 83 000 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 24 000 000 euro under åren efter 2024.

Det humanitära biståndet kanaliseras via FN-organisationer, Internationella federationen Röda korset och Röda halvmånen samt inhemska humanitära biståndsorganisationer som certifierats av Europeiska kommissionen.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras allmänna understöd till internationella humanitära organisationer, t.ex. till FN:s flyktingorganisation (UNHCR), FN:s biståndsorgan för palestinska flyktingar (UNWRA), FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (OCHA), FN:s cen-

trala nödhjälpsfond (CERF) och FN:s internationella strategi för katastrofriskreducering (UNISDR). Genom anslaget finansieras även Internationella rödakorskommittén (ICRC). Utöver de allmänna understöden under punkten i dispositionsplanen stöds också landsspecifika och regionala hjälpinsatser.

Resultaten av det humanitära biståndet följs med hjälp av nyckeltal som biståndsorganisationerna använder för att utvärdera sitt resultat och med hjälp av påverkansstrategierna.

6. Planering och stödfunktioner inom utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 5 312 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 2 290 000 euro under åren efter år 2024.

Anslagen under punkten i dispositionsplanen används till bl.a. utveckling av informationssystemen inom utvecklingssamarbetet och av den övriga utvecklingssamarbetsförvaltningen, anskaffning av sakkunnigtjänster som stöd för utvecklingen, utbildning för personalen inom utvecklingssamarbetet, utvecklingskommunikation och utvecklingsfostran, utvecklingspolitisk planering och forskning samt till advokatkostnader och vid misstanke om missbruk till övriga utgifter för utredning av ärendet.

Anslagen under punkten i dispositionsplanen används också till frivillig finansiering av arbete som lyder under OECD:s biståndskommitté och statistikkommitté, till finansiering av initiativ inom det internationella utvecklingssamarbetet som främjar öppenheten och motverkar korrup­tion, till Finlands Akademis program för utvecklingsforskning samt till projekt som stöder sektorspecifik utveckling.

7. Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 1 950 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 5 200 000 euro under åren efter år 2024.

Målet för evalueringsverksamheten är att beslutsfattandet ska grunda sig på ett kunskapsunderlag. Funktionen för evaluering av utvecklingssamarbetet är systematisk och omfattar alla former av utvecklingssamarbete och samtliga finansieringskanaler. Under punkten i dispositionsplanen finansieras centraliserade evalueringar av utvecklingssamarbetet. Man stöder också utvecklingen av evalueringsverksamheten och utnyttjandet av evalueringsinformation vid utrikesministeriet och bland dess samarbetspartner.

Den interna revisionen gör bedömningar och ger rekommendationer för vidareutveckling av den interna kontrollen och riskhanteringen inom utvecklingssamarbetet.

8. Stöd till civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 87 950 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 31 200 000 euro under åren efter år 2024.

Syftet med det bidrag som kanaliseras via civilsamhällesorganisationer till utvecklingsländerna är ett vitalt samhälle som främjar aktivt medborgarskap och som grundar sig på mångfald och rättsstatsprincipen. Stöd kan beviljas för projekt som uppfyller kvalitetskriterierna och som bidrar till att uppnå Finlands utvecklingspolitiska mål.

Den största delen av anslagen inriktas via finländska organisationer i form av programstöd. Under punkten i dispositionsplanen finansieras också övriga finländska civilsamhällesorganisationers projekt. Anslagen under punkten i dispositionsplanen kan också användas till civilsamhällesorganisationernas utvecklingskommunikation och globala fostran som sker i Finland. Dessutom beviljas stöd till internationella civilsamhällesorganisationer (INGO) och till nationella andelar av EU-finansierade projekt.

Anslag som beviljats programstödsorganisationerna kan också styras till humanitärt bistånd i enlighet med Finlands riktlinjer när partnerländer eller partnerregioner drabbas av plötsliga kriser eller katastrofer.

Av dem som ansöker om de statsunderstöd som beviljas under punkten i dispositionsplanen krävs det en i statsunderstödslagen föreskriven självfinansieringsandel.

9. Råntestödsinstrument

För ändamålet föreslås anslag på 21 000 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 15 600 000 euro under åren efter 2024.

Anslagen fördelas till stöd för utvecklingsländernas ekonomiska och sociala utveckling i enlighet med OECD:s s.k. konsensusavtal om exportkrediter och råntestöds krediter. Bestämmelser om råntestöds krediter som beviljas utvecklingsländer finns i lagen om råntestöds krediter till utvecklingsländer (1114/2000). Anslaget under punkten i dispositionsplanen kan även användas för uppföljning och övervakning av användningen av beviljade krediter, för beredning och utvärdering av förslag till projekt samt för stödjande av tekniskt bistånd i anslutning till projekt. Anslag riktas också till ett nytt investeringsstöd till utvecklingsländer (Public Sector Investment Facility).

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 25 143 000 euro och överföringsutgifternas andel 603 443 000 euro.

Av anslaget under momentet är uppskattningsvis 11 500 000 euro bundna genom fullmakter för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete NDICI (överföring till moment 28.92.69)	-6 036
Minskning av finansieringen av utvecklingssamarbete (regeringsprogr. 2023)	-80 000
Specialsakkunnig inom undervisningssektorn vid Finlands ambassad i Kiev (överföring från moment 24.30.69)	111
Stöd till Ukraina, tillägg av engångsnatur	-20 000
Stöd till Ukraina (regeringsprogr. 2023) (överföring till moment 24.30.66)	-38 000
Utgifter för samarbetsprojekt	4 016
Utvecklingssamarbete i anknytning till sköra situationer (överföring till moment 24.10.66)	-2 050
Nivåförändring	57 533
Sammanlagt	-84 426

2024 budget	628 586 000
2023 II tilläggsb.	1 476 000
2023 budget	713 012 000
2022 bokslut	774 505 000

67. Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 904 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av statsunderstöd till sådana aktörer med anknytning till utrikesministeriets ansvarsområde som främjar demokrati och rättsstatsutveckling.

De statsunderstöd som beviljas av anslaget får täcka det fulla beloppet av de totalkostnader som orsakas av den verksamhet som utgör föremål för statsunderstödet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De statsunderstöd som beviljas av anslaget ska anknyta till främjandet av demokratin och rättsstatsutvecklingen. Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA). Avsikten är att av anslaget bevilja statsunderstöd till Demo Finland och Rättsstatscentrum. Demo Finland är en samarbetsorganisation för finländska riksdagspartier och främjar utvecklingen av pluralistisk demokrati. Rättsstatscentrum är en nätverksbaserad aktör vid Helsingfors universitet som stöder stärkandet av rättsstatsprincipen i utvecklingsländer i enlighet med Finlands utvecklingspolitik. Rättsstatscentrum samlar också finländsk rättslig expertis i syfte att främja Finlands internationella nätverkande i rättsstatsfrågor.

På den finansiering som beviljas under momentet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Aktörer som främjar demokrati- och rättsstatsutveckling	-100
Skötsel av rättsstats- och demokratiuppgifter (överföring till moment 24.01.01)	-56
Sammanlagt	-156

2024 budget	2 904 000
2023 budget	3 060 000
2022 bokslut	3 000 000

69. Stöd till Ukraina (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 57 821 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till bilaterala och multilaterala projekt som stöder Ukraina, inkl. regionala projekt
- 2) till humanitärt bistånd till Ukraina
- 3) till internationella organisationers, finansiella instituts eller motsvarande organisationers Ukraina-projekt eller för understöd till fonder som verkar inom dessa

4) för betalning av utgifter som orsakas internationella organisationer eller motsvarande organisationer av sakkunniga som arbetar vid organisationerna

5) för betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till stödjandet av Ukraina, dock inte till löneutgifter, och för betalning av säkerhets- och fastighetsutgifter för Finlands ambassad i Kiev.

Under momentet får beviljas statsunderstöd.

Anslaget får användas till betalning av stöd i förskott, om detta är nödvändigt med tanke på de projekt som genomförs.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till konsumtions- och investeringsutgifter som betalas med medel under momentet betalas från moment 24.01.29 för mervärdesskatteutgifter inom förvaltningsområdet.

Fullmakt

År 2024 får det ingås nya förbindelser som efter år 2024 föranleder utgifter till ett sammanlagt värde av högst 40 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingsarbetet (ODA).

Anslaget används för att stödja Ukraina, bl.a. när det gäller det humanitära läget, samhällets kritiska funktioner, materiella behov och stödjande av utvecklingsarbetet på lång sikt samt för projekt för lokalt samarbete vid Finlands ambassad i Kiev. Anslaget används också för att stödja förberedelserna för och genomförandet av återuppbyggnaden av Ukraina. Anslaget kan anvisas för regional användning för att svara på konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och för att stödja ukrainarna.

Med anslaget finansieras gemensamma fonder för sektorprogram, sektorbudgetstöd, tematiskt utvecklingsarbete med instituten för utvecklingsfinansiering och FN-aktörer gällande enskilda länder eller regioner samt statsunderstöd för finländska eller internationella civilsamhällesorganisationer, företag, forskningsinstitut, myndigheter, högskolor, läroanstalter på andra stadiet, städer och kommuner samt för stiftelser.

Samarbetsresultaten utvärderas via projektutvärderingar och mekanismen för landprogram.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 3 000 000 euro och överföringsutgifternas andel 54 821 000 euro. Konsumtionsutgifterna omfattar säkerhets- och fastighetsutgifter för beskickningen.

Förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten orsakar staten utgifter år 2025.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Specialsakkunnig inom undervisningssektorn vid Finlands ambassad i Kiev (överföring till moment 24.01.01)	-68
Specialsakkunnig inom undervisningssektorn vid Finlands ambassad i Kiev (överföring till moment 24.30.66)	-111
Stöd till Ukraina (regeringsprogr. 2023)	20 000
Stöd till Ukraina (regeringsprogr. 2023) (överföring från moment 24.30.66)	38 000
Sammanlagt	57 821

2024 budget 57 821 000

88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens utgifter för tecknandet av nya aktier i Finnfund (Fonden för industriellt samarbete Ab).

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	10 000 000
2023 budget	10 000 000
2022 bokslut	9 999 910

89. Utvecklingspolitiska lån och investeringar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 69 730 000 euro.

Anslaget får användas

1) till investeringar i fonder och andra finansiella instrument som en del av Finlands utvecklings-samarbete

2) till lån som en del av Finlands utvecklingssamarbete

3) till betalning av kostnader för rådgivning som föranleds av låne- och investeringsverksamheten samt juridiska tjänster, högst 150 000 euro.

Lånen kan beviljas utan krav på säkerhet (lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti 449/1988, 4 §).

Bolaget Finnfund, som sköter statliga specialuppgifter, kan beviljas lån som staten har rätt att konvertera till aktier i bolaget och som till sin förmånsrätt är underställda bolagets andra lån i form av främmande kapital. (Lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti 449/1988, 4 a §)

Vid beviljandet av lån till Internationella utvecklingsfonden (IDA) och Internationella jordbruks-utvecklingsfonden (IFAD) får man slopa långivarens särskilda revisionsrätt enligt 5 § i lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988) samt bestämmelserna om lägre dröjsmålsränta och tilläggsränta och efterskänkande av dessa i 8 § i lagen om statens långivning

samt statsborgen och statsgaranti (449/1988), 5 och 7 § i statsrådets förordning om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (450/1988) och i 4 och 12 § i räntelagen (633/1982).

Förklaring: Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA). Avsikten är att anslaget ska användas till objekt som inte ökar underskottet i statsfinanserna inom nationalräkenskaperna och där man kan förvänta sig återbetalning.

Utvecklingspolitiska lån ska rapporteras till ca 60–70 procent och utvecklingspolitiska investeringar samt utgifter som föranleds av låne- och investeringsverksamheten till 100 procent som Finlands offentliga bistånd (ODA) till OECD. Finansieringen till Finnfund rapporteras inte direkt som Finlands offentliga bistånd, utan rapporteringen görs i fråga om bolagets investeringar.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 150 000 euro och investeringsutgifternas andel 69 580 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Permanent sänkning av anslagsnivån under momentet (regeringsprogr. 2023)	-60 000
Sammanlagt	-60 000

Momentets rubrik har ändrats.

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	69 730 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	129 730 000
2022 bokslut	129 730 000

90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

20. Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till multilaterala projekt inom Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen
- 2) till projekt som stöder politiken för den nordliga dimensionen
- 3) för understöd till fonder som verkar i anslutning till internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer
- 4) till att finansiera sakkunniga som arbetar vid internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer
- 5) till projekt med anknytning till Ryssland i enlighet med regeringens utrikespolitiska riktlinjer

6) till betalning av statens överföringsutgifter i anslutning till samarbetet i Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen och i anslutning till projekt som gäller Ryssland

7) till finansiering av löneutgifter för personal motsvarande högst fem årsverken, även för den personal som utnämns till sin tjänst, inom statliga ämbetsverks och inrättningsprojekt i Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen.

Förklaring: Deltagandet i det regionala samarbetet är viktigt för Finland för att främja stabiliteten, säkerheten, den hållbara utvecklingen och de ekonomiska samarbetsmöjligheterna i Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen. Finlands ställning som aktiv klimataktör och främjare av omställningen till ren energi stöds och nya utmaningar bemöts. Centrala mekanismer för samarbete är de regionala råden (Arktiska rådet, Barents euroarktiska råd och Östersjöstaternas råd) och partnerskapen inom den nordliga dimensionen. Dessutom används finansieringen för att i mån av möjlighet stödja verksamhetsförutsättningarna för civilsamhället i Ryssland.

Finlands deltagande i det multilaterala regionala samarbetet styrs av Finlands arktiska strategi, Europeiska unionens politik för Arktis, Finlands strategi för Östersjöregionen, Europeiska unionens strategi för Östersjöregionen och politiken för den nordliga dimensionen. Målet är att arbeta för att internationell finansiering styrs till projekt som är viktiga för Finland.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 100 000 euro och överföringsutgifternas andel 500 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 400 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Samarbete inom den arktiska regionen och Barentsregionen	800 000
Samarbete inom Östersjöområdet och den nordliga dimensionen	680 000
Projekt med anknytning till Ryssland	120 000
Sammanlagt	1 600 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Permanent sänkning av anslagsnivån under momentet (regeringsprogr. 2023)	-1 400
Sammanlagt	-1 400

2024 budget	1 600 000
2023 budget	3 000 000
2022 bokslut	4 800 000

23. Ordförandeskapet i OSSE (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 840 000 euro.

Anslaget får användas

1) till löner och ersättningar till nödvändig visstidsanställd extra personal motsvarande högst 15 årsverken i anknytning till Finlands ordförandeskap i OSSE samt till övriga konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på förberedelserna inför ordförandeskapet i OSSE

2) till utgifter för planering och genomförande av möten som ordnas under Finlands ordförandeskap i OSSE och av andra motsvarande tillställningar som direkt anknyter till ordförandeskapet.

Förklaring: Finland valdes i november 2021 till ordförande för OSSE 2025. Tiden i OSSE:s ordförandeskapstrojka är en period på sammanlagt tre år, som omfattar även det år som föregår och det år som följer på ordförandeskapet. Förberedelserna inför ordförandeskapet har inletts 2023.

Av anslaget betalas centraliserat de utgifter som föranleds av ordförandeskapet i OSSE och förberedelserna inför ordförandeskapet, såsom personalutgifter och reseutgifter samt hyresutgifter för extra lokaler. Av anslaget betalas dessutom utgifter som föranleds av planeringen och genomförandet av möten och andra tillställningar som anknyter till ordförandeskapet i OSSE.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förberedelser inför ordförandeskapet i OSSE	1 271
Sammanlagt	1 271
2024 budget	2 840 000
2023 budget	1 569 000

50. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 641 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De statsunderstöd som beviljas under momentet ska anknyta till de utrikes- och säkerhetspolitiska riktlinjerna i regeringsprogrammet och Finlands internationella åtaganden samt allmänt till utrikesministeriets ansvarsområde. Tyngdpunkterna ligger på regelbaserat internationellt samarbete, konfliktförebyggande, krishantering och fredsmedling, mänskliga rättigheter och mänsklig säkerhet, Europeiska unionen som global aktör, omfattande transatlantiskt samarbete samt säkerhetshot i samband med klimatförändringen. Avsikten är att 445 000 euro av anslaget reserveras för civilsamhällesorganisationernas Europainformation. Det ordnas separata ansökningsomgångar för statsunderstöden.

På de statsunderstöd som ska beviljas under momentet tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stöd till civilsamhällesorganisationer, tillägg av engångsnatur	-600
Sammanlagt	-600

2024 budget	1 641 000
2023 budget	2 241 000
2022 bokslut	2 421 373

51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 45 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av hemsändningar av och stöd till personer som enligt lagen om konsulära tjänster (498/1999) är nödställda
- 2) till kontoavskrivningar till följd av det som anges ovan
- 3) till betalning av understöd utomlands
- 4) till utgifter för konsulära tjänster som ges utanför Finland i enlighet med 41 c § i lagen om konsulära tjänster.

2024 budget	45 000
2023 budget	45 000
2022 bokslut	11 917

66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 149 800 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde och till betalning av frivilliga finansiella understöd
- 2) till betalning av förfinansiering enligt systemet med minimiinsättningar i Europeiska fredsfaciliteten.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finansiellt bidrag till Nordiska ministerrådets budget	28 133 000
Finansiellt bidrag till FN:s budget	11 169 000
Finansiellt bidrag till FN:s fredsbevarande styrkor	24 627 000
Finansiella bidrag till andra organisationer och fonder som lyder under FN	5 495 000
Medlemsavgift till organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW)	300 000
Finansiella bidrag till Europarådet	4 650 000
Finansiella bidrag till Nato	8 931 000
Medlemsavgift till OECD	3 455 000
Medlemsavgift till WTO	959 000
Finansiella bidrag till OSSE:s budgetar	5 435 000
Finansiellt bidrag till europeiska fredsfaciliteten	50 840 000
Övriga finansiella bidrag till EU	245 000
Provstoppsavtalet, Finlands andel av beredningskommitténs kostnader	512 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finansiellt bidrag till Internationella brottmålsdomstolen (ICC)	1 420 000
Övriga medlemsavgifter och finansiella bidrag	3 629 000
Sammanlagt	149 800 000

Av anslaget används uppskattningsvis 150 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiella bidrag till andra organisationer och fonder som lyder under FN	-30
Finansiella bidrag till Europarådet	100
Finansiella bidrag till OSSE:s budgetar	100
Finansiellt bidrag till europeiska fredsfaciliteten	38 168
Finansiellt bidrag till FN:s budget	202
Finansiellt bidrag till FN:s fredsbevarande styrkor	1 415
Finansiellt bidrag till Internationella brottmålsdomstolen (ICC)	120
Finansiellt bidrag till Nordiska ministerrådets budget	138
Medlemsavgift till OECD	189
Medlemsavgift till WTO	61
Natos omfattande biståndspaket till Ukraina (CAP)	4 800
Valutakursförändringar (vinst)	-3 485
Övriga finansiella bidrag till EU	29
Övriga medlemsavgifter och finansiella bidrag	-2 117
Sammanlagt	39 690

2024 budget	149 800 000
2023 budget	110 110 000
2022 bokslut	98 463 000

(87.) *Kapitaltillskott till Instex S.A.S* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 budget	300 000
2022 bokslut	300 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till att täcka de kalkylerade kursskillnaderna mellan de valutauppgifter i ekonomiförvaltningens informationssystem som används inom staten och de officiella dagskurser som används i bankerna

2) till att täcka andra kalkylerade kursskillnader som gäller utlandsbetalningar i utländsk valuta.

	24.90	161
2024 budget		500 000
2023 budget		500 000
2022 bokslut		-517 166

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Med anslagen för justitieministeriets förvaltningsområde finansieras kärnfunktionerna i vår demokratiska rättsstat, såsom omfattande offentlig rättshjälp, högklassig åklagarverksamhet, hela domstolsväsendets verksamhet, effektiv utökningsverksamhet, effektiv verkställighet av fängelsestraff och samhällspåföljder samt statliga val.

Justitieministeriet upprätthåller och stöder den samhälleliga stabiliteten genom att stärka rättsstaten, demokratin samt de grundläggande och mänskliga rättigheterna. En robust och stabil samhällsstruktur är bättre rustad för kriser och utvecklar förmågan att klara av dem. Ett rättvist, jämlikt och hållbart samhälle baserar sig på förtroende och samverkan. Ett stabilt och tillförlitligt rättssystem är en grundläggande förutsättning för samhällets och samhällsekonominns gynnsamma utveckling.

Omvärlden har redan i flera års tid dominerats av globala kriser och av en strävan att hantera konsekvenserna av dessa kriser som prövar samhällenas kristålighet och resiliens. Både den pandemi som redan i huvudsak är förbi och Rysslands pågående anfallskrig i Europa har på ett beaktansvärt sätt demonstrerat det globala ömsesidiga beroendet samt utmaningarna i hanteringen av dessa ömsesidiga beroenden och sammanflätningar. Finlands Natomedlemskap, som gav Finland en betydande säkerhetsgaranti, har konsekvenser för den säkerhetspolitiska miljön såväl på kort som på lång sikt, och konsekvenserna kan ännu inte förutses. På grund av ömsesidiga beroenden begränsas de globala utmaningarna inte till den yttre eller inre omvärldens perspektiv, utan allt oftare är den fråga eller det problem som ska lösas något som utgör en del av ett större fenomen i stället för en enskild faktor, och som förutsätter ett omfattande och förvaltningsövergripande samarbete. Beredskap inför kriser och risker förutsätter alltid också ekonomiska och operativa satsningar.

Det förändrade internationella säkerhetsläget, internationaliseringen av brottsligheten, ökningen av ungdomsbrottsligheten, gängbrottsligheten och den organiserade brottsligheten, den ökande differentieringen och värdepluralismen i samhället samt det att verksamheten förflyttas till data-näten skapar utmaningar också i fråga om sådana lagstiftningslösningar som har uppfattats som ändamålsenliga både nationellt och inom EU. Banbrytande teknik, artificiell intelligens och digitalisering skapar effektivitet och lönsamhet, men de förutsätter också beredskap och god hantering av systemrisk. Hybridpåverkan och beredskap inför den har identifierats. Det blir allt vik-

tigare att sörja för rättssystemets åskådlighet, för rättssäkerheten och konsekvensen hos behövliga lagstiftningslösningar samt för medborgarnas mångsidiga möjligheter att delta, liksom också för konkurrenskraftig reglering för företag i alla storlekar och för skyddet av dem som är i en svagare ställning.

De centrala förändringsfaktorerna som påverkar justitieministeriets verksamhet är

- den internationella rättsstatsutvecklingen och den tilltagande auktoritarismen
- förändringen i demokratin och i sätten att påverka
- den motstridiga utvecklingen av ojämlikhet och jämlikhet
- de radikala förändringarna i informationsmiljön
- säkerheten som splittras och sammanflätas.

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Alla har lika möjligheter att delta och påverka	bra	bra	bra
Rättsordningen säkrar handlingsmöjligheterna och bidrar till stabilitet	bra	bra	bra
Lagberedning av hög kvalitet är en förutsättning för ett välfungerande samhälle	bra	bra	bra
Alla har tillgång till ett högklassigt rättsskydd	nöjaktig	nöjaktig	bra
Brottsligheten och känslan av otrygghet minskar	bra	bra	bra
Framförhållning skapar grund för systematisk förnyelse		bra	bra

Årsverken inom justitieministeriets förvaltningsområde

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Justitieministeriet	249	240	260
Myndigheter i anslutning till justitieministeriet	163	165	170
Rättsregistercentralen	172	170	170
Domstolsväsendet	3 416	3 490	3 750
Rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten	1 189	1 240	1 270
Utsökningsverket och konkursbevakningen	1 153	1 150	1 150
Åklagarmyndigheten	586	620	660
Brottspåföljdsmyndigheten	2 569	2 630	2 890
Sammanlagt	9 497	9 705	10 320

Jämställdhet

Justitieministeriet arbetar målmedvetet för att främja likabehandling och jämställdhet och motverka diskriminering i samhället. Var och en har rätt att känna sig trygg och må bra i Finland. I statsrådets resultatstyrning lyfts likabehandlingsplaneringen fram. Medborgarnas överskuldssättning syns i ökningen av antalet utsökningsgäldenärer och indrivningsärenden. Kvinnornas andel av utsökningsgäldenärerna är ca 39 %. År 2022 var kvinnornas skuldsaldo i genomsnitt ca 19 000

euro och männens ca 32 000 euro. Strategin för ekonomiskt kunnande genomförs tillsammans med ett nätverk av aktörer som består av aktörer inom den offentliga, privata och tredje sektorn samt av forskare.

Av fångarna är cirka 8 % kvinnor och av dem som avtjänar samhällspåföljder är cirka 12 % kvinnor. Olika behov hos olika klientgrupper, såsom hos kvinnor och unga, beaktas i fängelsernas verksamhet.

Hållbar utveckling

Justitieministeriet genomför regeringens vision om ett starkt och engagerat Finland med en stark demokrati och en självständig rättsstat där var och en uppskattas som en jämlik samhällsmedlem. I enlighet med regeringsprogrammet stärker justitieministeriet det hållbara välfärdssamhället och tar hand om dem som är i den svagaste ställningen samt stärker människornas delaktighet och ömsesidiga förtroende. I enlighet med regeringsprogrammet stärker justitieministeriet medborgarnas förtroende för att samhället fungerar rättvist. Dessutom främjas korruptionsbekämpningen inom EU i enlighet med regeringsprogrammet bland annat genom att man deltar i reformen av EU:s korruptionslagstiftning.

Utgångspunkten för justitieministeriets hållbarhetsarbete är en hållbar rättsstat och en fungerande demokrati. I enlighet med regeringsprogrammet främjas rättsstatsprincipen. Justitieministeriets vision om hållbar utveckling 2030 siktar på en demokratisk rättsstat som tryggar de grundläggande och mänskliga rättigheterna och en hållbar justitieförvaltning. Justitieministeriet arbetar särskilt inom följande fokusområden:

Ett demokratiskt och jämlikt samhälle som tryggar de grundläggande och mänskliga rättigheterna

- Vi sörjer för att alla människor är jämlika.
- Vi stärker den öppna diskussionskulturen så att yttrande- och åsiktsfriheten tryggas.
- Vi stöder öppenhet, jämlikt deltagande och goda relationer mellan olika befolkningsgrupper.
- Vi strävar efter att förbättra valdeltagandet och stärka barns och ungas delaktighet.

En fungerande rättsstat

- Vi tryggar rättsväsendets funktion och verkställigheten av domar.
- Vi skapar riktlinjer för rättspolitik och utvecklar lagstiftningspolitiken.
- Vi minskar brottsligheten genom att satsa på att förebygga korruption, människohandel och våld mot kvinnor.
- Vi stärker förverkligandet av rättigheter och förbättrar brottsoffrens ställning.

En socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar justitieförvaltning

- I enlighet med regeringsprogrammet bekämpas överskuldssättning bland finländare.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomisk konsekvens (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av utskökningsbalken	25.20.01
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen	25.01.03
Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av dataskyddslagen och dataskyddslagen avseende brottmål	25.01.03
Regeringens proposition med förslag till lag om Rättstjänstverket	25.15.01
Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av föräldraskapslagen, lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning, lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt och av lagen om könsfastställelse	28.89.31

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022	År 2023	År 2024	Ändring 2023—2024	
	bokslut 1000 €	ordinarie statsbudget 1000 €	budgetprop. 1000 €	1000 €	%
01. Ministeriet och förvaltningen	146 387	167 763	175 460	7 697	5
01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 647	23 449	25 441	1 992	8
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)	12 246	13 218	18 239	5 021	38
05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 193	10 179	10 110	-69	-1
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	12 198	12 013	13 943	1 930	16
21. Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	9 777	24 951	1 735	-23 216	-93
22. IKT-utveckling inom justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	—	—	20 120	20 120	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	48 619	50 660	51 510	850	2
50. Understöd (fast anslag)	13 796	13 843	14 905	1 062	8

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	13 911	19 000	19 000	—	0
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	—	450	457	7	2
10. Domstolarna	313 999	317 618	353 523	35 905	11
01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 071	9 178	9 789	611	7
02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	14 206	11 828	15 320	3 492	30
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	290 722	296 612	328 414	31 802	11
(04.) Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
(50.) Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	—	—	—	—	0
15. Rättstjänster	166 806	166 092	173 374	7 282	4
01. Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	84 426	89 322	92 964	3 642	4
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	82 380	76 770	80 410	3 640	5
20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning	109 123	109 453	110 012	559	1
01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	108 951	109 193	110 012	819	1
(95.) Ränteutgifter för medel som utsökningen har i förvar (förslagsanslag)	172	260	—	-260	-100
30. Åklagare	56 577	57 057	63 201	6 144	11
01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	56 577	57 057	63 201	6 144	11

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
40. Verkställighet av straff	245 025	250 100	288 742	38 642	15
01. Brottspåföljdsmyndig- hetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	240 325	245 400	284 042	38 642	16
74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	4 700	4 700	4 700	—	0
50. Valutgifter	14 880	25 336	48 336	23 000	91
20. Valutgifter (förslagsanslag)	14 880	25 336	48 336	23 000	91
Sammanlagt	1 052 797	1 093 419	1 212 648	119 229	11

Totalt antal årsverken	9 497	9 705	10 320
------------------------	-------	-------	--------

01. Ministeriet och förvaltningen

Förklaring: Justitieministeriets primära uppgift är att trygga en fungerande rättsstat och demokrati. Justitieministeriet

- främjar demokratin och tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna
- främjar tillgodoseendet av rättssäkerheten och realiserandet av straffansvaret
- tryggar verksamhetsförutsättningarna för förvaltningsområdet
- bereder lagstiftningen inom sitt ansvarsområde
- utvecklar lagberedningen inom statsrådet.

Justitieministeriet är en del av det enhetliga statsrådet. Justitieministeriets vision är ett öppet, aktivt och tryggt samhälle där var och en kan känna sig delaktig och lita på att hans eller hennes rättigheter tillgodoses. Justitieministeriet ställer upp följande preliminära mål för sin verksamhet 2024.

1. Alla har lika möjligheter att delta och påverka

- Vi upprätthåller förtroendet för samhällsstrukturerna och myndigheternas verksamhet.
- Vi ser till att demokratin utvecklas och att valsystemet fungerar.
- Vi stöder ett öppet och varierat deltagande, goda relationer mellan befolkningsgrupper och det civila samhället.
- Vi värnar om jämlikhet, grundläggande och mänskliga rättigheter, språkliga rättigheter och minoriteters rättigheter.
- Vi agerar öppet och bekämpar korruption.

— Vi stöder utvecklandet av rättsstaten, demokratin och de mänskliga rättigheterna också inom EU och internationellt.

— Vi utvecklar tillgången till digitala tjänster och sörjer för datasäkerheten och dataskyddet.

2. Rättsordningen säkrar handlingsmöjligheterna och bidrar till stabilitet

— Vi stärker förtroendet mellan människor, företag och sammanslutningar genom framsynt och uppdaterad lagstiftning.

— Vi erkänner potentialen hos andra styrmedel än lagstiftning.

— Vi söker nya lösningar för att ge människor, företag och sammanslutningar möjlighet att agera.

— Vi ser till att rättsstaten fungerar.

— Vi arbetar för att EU-rätten och internationella normer ska stärka förutsägbara och rättssäkra förhållanden.

3. Lagberedning av hög kvalitet är en förutsättning för ett välfungerande samhälle

— Vi arbetar för öppen och tydlig kommunikation i lagberedningen.

— Vi deltar i att utveckla och genomföra utbildning i lagberedning i statsrådet.

— Vi stärker kunskapsbasen och konsekvensbedömningen.

— Vi utnyttjar teknik och stärker framsynskompetensen.

— Vi stöder statsrådet med vår expertis inom offentlig rätt, EU-rätt och dataskyddslagstiftning.

4. Alla har tillgång till ett högklassigt rättsskydd

— Vi stöder förutsättningarna för rättvisa rättegångar och god förvaltning.

— Vi utvecklar smidiga kundprocesser och användarvänliga tjänster.

— Vi förbättrar informationsutbytet mellan myndigheter.

— Vi främjar tillgången till rättssäkerhet genom digitalisering.

— Vi utvecklar alternativa sätt att lösa tvister och brottmål.

— Vi bidrar till rättssäkerheten även i gränsöverskridande ärenden.

5. Brottsligheten och känslan av otrygghet minskar

— Vi stärker brottsförebyggandet tillsammans med våra samarbetsparter.

— Vi främjar en rättvis och förutsägbar realisering av straffansvaret.

— Vi stärker den straffrättsliga processens funktion.

— Vi förebygger polarisering i samhället och främjar goda relationer mellan olika befolkningsgrupper.

— Vi samarbetar internationellt i kampen mot gränsöverskridande brottslighet.

— Vi förtydligar påföljdssystemet, skärper straffen och utvecklar påföljderna för att förebygga återfall och främja social integration.

6. Framförhållning skapar grund för systematisk förnyelse

— Vi arbetar för en välmående och kompetent arbetsgemenskap.

— Vi möjliggör en högkvalitativ och effektiv verksamhet genom coachande ledarskap, en fungerande organisationsstruktur och ett utvecklat nätverk av lokaler.

— Vi förbättrar våra tjänster och ökar vår produktivitet genom att utnyttja digitaliseringen.

— Vi tryggar det ekonomiska handlingsutrymmet och ser till att förvaltningsområdets verksamhetsförutsättningar och resurser står i rätt proportion till sitt syfte.

— Vi säkrar att vår beredning och vårt beslutsfattande baserar sig på kunskap.

— Vi stärker framsynskompetensen.

— Vi erkänner och främjar hållbar utveckling i vårt arbete.

01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 25 441 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som godkänts av justitieministeriet

2) till betalning av utgifter för nämnder och andra motsvarande organ som verkar i anslutning till ministeriet.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	24 251	24 549	26 541
Bruttoinkomster	1 127	1 100	1 100
Nettoutgifter	23 124	23 449	25 441
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 743		
— överförs till följande år	8 266		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 25 341 000 euro och överföringsutgifternas andel 100 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 270 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)	-36
Delreformen av diskrimineringslagen	37
Ekonomiskt kunnande (överföring från moment 25.15.01)	108
Extra utgifter till följd av den politiska stabens tillväxt	-413
Kriminalpolitik - skärpning av straff (regeringsprogr. 2023)	1 000
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-199
Självfinansieringsandel av utomstående projektfinansiering (överföring från moment 25.01.21)	100
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	100
Valundersökning i samband med riksdagsvalet	-200
YJA-underhållskostnader (överföring från moment 23.01.01)	20
Ändring av bestämmelserna om fria månader i utökningsbalken (överföring från moment 25.01.20)	244
Överföring av personalresurser (överföring från moment 25.10.03)	29
Lönejusteringar	1 202
Sammanlagt	1 992

2024 budget	25 441 000
2023 II tilläggsb.	763 000
2023 I tilläggsb.	108 000
2023 budget	23 449 000
2022 bokslut	25 647 000

03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 18 239 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av omkostnaderna för konsumenttvistenämnden, barnombudsmannens byrå, Olycksutredningscentralen, jämställdhetsombudsmannens byrå, underrättelsetillsynsombudsmannafunktionen, dataombudsmannens byrå, äldreombudsmannen, diskrimineringsombudsmannens byrå samt för Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta nationerna

2) till betalning av stipendier som Europeiska institutet för kriminalpolitik delar ut

3) till utgifter för beredning av inrättandet av ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte inkomster av avgifter för de tillsynsuppgifter som anges i 305 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).

Förklaring: Konsumenttvistenämnden är ett sakkunnigorgan som ger rekommendationer till avgöranden i rättsliga tvister mellan konsumenter och företag (lag om konsumenttvistenämnden 8/2007). Konsumenttvistenämnden förebygger, medlar i och avgör tvister som hör till dess behörighet. Nämnden styr parterna mot förlikning och ger skriftliga rekommendationer om hur tvister mellan konsumenter och näringsidkare samt mellan enskilda i bostadsfrågor ska lösas. En

utredning om behoven att utveckla konsumenttvistenämndens verksamhet för att förkorta behandlingstiderna och förbättra konsumenternas rättsskydd blir klar våren 2024.

Barnombudsmannen har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde bedöma och främja förverkligandet av barnens intressen och rättigheter på allmän förvaltningsnivå, samhällspolitisk nivå och lagstiftningsnivå samt att främja fullgörandet av den av Förenta Nationernas generalförsamling antagna konventionen om barnets rättigheter (FördrS 59–60/1991). Barnombudsmannen rapporterar till FN:s kommitté för barnets rättigheter, statsrådet och riksdagen. Barnombudsmannen tar initiativ och begär utredningar om brister som ombudsmannen lagt märke till. För att främja barns ställning och rättigheter samt myndighetssamarbetet i dessa frågor bistås barnombudsmannen av *barnombudsmannadelegationen*.

Olycksutredningscentralen ska enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011) utveckla och upprätthålla beredskapen att inleda utredningar av olyckor, effektivt och tillförlitligt utreda orsakerna till olyckor och på basis av orsakerna ge säkerhetsrekommendationer, och följa hur de iakttas.

Jämställdhetsombudsmannen övervakar att lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) iakttas och främjar genom initiativ, råd och anvisningar förverkligandet av lagens syfte. Jämställdhetsombudsmannen informerar om jämställdhetslagstiftningen och dess tillämpningspraxis samt följer att jämställdhet mellan kvinnor och män genomförs på samhällslivets olika områden. Jämställdhetsombudsmannen ger anvisningar och rådgivning till den som misstänker diskriminering på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, utreder brott mot diskrimineringsförbud och strävar efter att öka kunskapen om de rättigheter och skyldigheter som anknyter till jämställdhetslagen. Jämställdhetsombudsmannen handlar så att jämställdheten mellan könen främjas i samhället, på arbetsplatser och i läroanstalter på det sätt som avses i jämställdhetslagen.

Underrättelseombudsmannen ska övervaka lagenligheten vid användning av underrättelseinlämningsmetoder och tillgodoseendet av de grundläggande och mänskliga rättigheterna i underrättelseverksamheten på det sätt som föreskrivs i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten (121/2019).

Dataombudsmannen har allmän behörighet i frågor som gäller skydd av personuppgifter. Särskilda bestämmelser om dataombudsmannens tillsynsuppgifter finns i EU:s allmänna dataskyddsförordning (Europaparlamentets och rådets förordning EU 2016/679) och i dataskyddslagen (1050/2018) som kompletterar den. Dataombudsmannens byrå upprätthåller och främjar den grundläggande rätten till integritet och förtroendet för samhällets tjänster. Dessutom är byrån med och utvecklar informationssamhället i Finland och EU.

Äldreombudsmannen främjar tillgodoseendet av de äldres rättigheter. Äldreombudsmannen bevakar och bedömer hur de äldres ställning och rättigheter tillgodoses, bevakar lagstiftningen och beslutsfattandet och bedömer deras konsekvenser för de äldre. Äldreombudsmannen tar initiativ och ger utlåtanden samt deltar i samhällsdebatten. Äldreombudsmannen utarbetar och låter genomföra utredningar och publicerar rapporter, främjar informationsverksamhet och förmedlar information som gäller äldre samt främjar samarbetet mellan aktörer som behandlar frågor som gäller äldre och aktörer som representerar de äldre. Äldreombudsmannen lämnar regelbundet rapporter om sin verksamhet till statsrådet och riksdagen.

Diskrimineringsombudsmannen ska övervaka efterlevnaden av diskrimineringslagen (1325/2014) enligt vad som föreskrivs i den lagen samt allmänt främja likabehandling och förebygga diskriminering. Dessutom är ombudsmannen nationell rapportör om människohandel och rapportör om våld mot kvinnor samt övervakar avlägsnanden ur landet av utlänningar. *Delegationen för likabehandlingsärenden* verkar under ledning av diskrimineringsombudsmannen och främjar samarbetet mellan myndigheter, frivilligorganisationer och andra aktörer när de gäller att ingripa i diskriminering och främja likabehandling.

Europeiska institutet för kriminalpolitik som är verksam i anslutning till Förenta Nationerna producerar internationella sakkunnigtjänster inom kriminalpolitikens område. Institutets verksamhet styrs centralt av FN:s kriminalpolitiska program och av linjebeslut i anslutning till det.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	12 616	13 618	18 639
Bruttoinkomster	729	400	400
Nettoutgifter	11 887	13 218	18 239
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 131		
— överförs till följande år	2 490		

Av anslaget används uppskattningsvis 560 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet (anslaget för institutet för kriminalpolitik).

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Konsumenttvistenämnden	3 200
Barnombudsmannens verksamhet	765
Olycksutredningscentralen	1 850
Jämställdhetsombudsmannens verksamhet	1 120
Underrättelsetillsynsombudsmannens verksamhet	480
Dataombudsmannens verksamhet	4 900
Äldreombudsmannens verksamhet	505
Diskrimineringsombudsmannens verksamhet	2 720
Institutet för kriminalpolitik	570
Servicecentrens avgifter och andra gemensamma utgifter	2 129
Sammanlagt	18 239

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Delreformen av diskrimineringslagen	187
Genomförande av dataskyddslagen och dataskyddslagen avseende brottmål (Budgetlag)	85
Genomförandet av tillsyn över förmedlingstjänster på nätet (Budgetlag)	85
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	17

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnader för konsumenttvistenämnden (överföring från moment 25.15.01)	2 596
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (överföring från moment 25.01.21)	2
Servicecenteravgifter (överföring från moment 25.15.01)	410
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	900
Ändring av budgeteringspraxis (överföring från moment 25.01.20)	70
Ändring av Valtoris fakturering	-5
Lönejusteringar	674
Sammanlagt	5 021

2024 budget	18 239 000
2023 II tilläggsb.	339 000
2023 budget	13 218 000
2022 bokslut	12 246 000

05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 110 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster IKT-serviceavgifter som utgörs av kostnaderna för Rättsregistercentralens eget arbete och de inkomster som influtit utifrån kostnaderna för massuttag av uppgifter som lämnats med stöd av registermyndighetens beslut om utlämnande av uppgifter.

Förklaring: Rättsregistercentralen är registeransvarig för informationssystemen och registren inom justitieministeriets förvaltningsområde och förmedlar information från förvaltningsrådets myndigheter till andra myndigheter. De register som används mest är straffregistret, bötesregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt skuldsaneringsregistret. Rättsregistercentralen sköter verkställighetsuppgifter i samband med böter, förverkandepåföljder, avgifter och fordringar samt för statens talan i dessa ärenden. Dessutom sköter Rättsregistercentralen underhåll och utveckling av informationssystemen inom förvaltningsområdet i samarbete med ämbetsverken inom förvaltningsområdet, enligt vad som har avtalats i serviceavtalen. Rättsregistercentralen är också upphandlande enhet i fråga om IT-upphandlingar inom förvaltningsområdet och en enskild bokföringsenhet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	15 529	21 126	23 826
Bruttoinkomster	8 573	10 947	13 716
Nettoutgifter	6 956	10 179	10 110
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 612		
— överförs till följande år	4 849		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behov av ändringar i informationssystemen som föranleds av reformen av förvandlingsstraff för böter (överföring från 2020–2021)	-300
Förmedling av näringsförbud till systemet för sammankoppling av handelsregister	-120
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	8
Lag om tillsynen över social- och hälsovården	110
Projektet för revidering av systemet för verkställigheten av påföljdsavgifter och bötesstraff (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-1 700
Projektet för revidering av systemet för verkställigheten av påföljdsavgifter och bötesstraff (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	1 438
Projektet Interoperability	-50
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (överföring från moment 25.01.21)	2
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	400
Utbyte av uppgifter om fingeravtryck ur kriminalregistren i tredjeländer (eCRIS-TCN)	-146
Ändring av Valtoris fakturering	-2
Lönejusteringar	291
Sammanlagt	-69

2024 budget	10 110 000
2023 II tilläggsb.	263 000
2023 budget	10 179 000
2022 bokslut	10 193 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 13 943 000 euro.

Anslaget får användas :

- 1) till utgifter för säkerhetsexamina och förberedande examina enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011), Europeiska unionens lagstiftning och internationella överenskommelser som är förpliktande för Finland, för kommunikation i anslutning till dem samt för upprätthållande av utredningsberedskapen
- 2) för fullföljande av skadeståndsansvar som föranleds av en eventuell förbindelse som getts vid en utländsk domstol eller annan myndighet i anslutning till ett kostnadsansvar som konkursombudsmannen tagit i fråga om ett konkursbo med ringa tillgångar
- 3) till betalning av rättegångskostnader som med stöd av lagar och förordningar föranleds av myndigheternas verksamhet och till betalning av kostnader som föranleds av förordnande av en intressebevakare för en minderårig part för förundersökning samt till betalning av intressebevakarens arvode och kostnader
- 4) till betalning av ersättningar som staten enligt skadeståndslagen (412/1974) ska betala
- 5) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

6) till betalning av tolknings- och översättningstjänster som anskaffas för ärenden som sköts enligt rättshjälpslagen (257/2002) och av tolknings- och översättningstjänster som anskaffas med stöd av 26 § 3 mom. i förvaltningslagen (434/2003) för klienter inom ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning och huvudmän inom allmän intressebevakning

7) till betalning av ersättningar enligt 19 och 20 § i lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning (378/2005) samt till betalning av motsvarande kostnader för sådan undersökning som domstolen förordnat i anslutning till fastställande av moderskap

8) till betalning av överföringsutgifter till huvudmän inom den offentliga rättshjälps och den allmänna intressebevakningens köpta tjänster såsom en gottgörelse som motsvarar mervärdesskattens belopp

9) till betalning av rättegångskostnader i ärenden enligt diskrimineringslagen (1325/2014) och jämställdhetslagen (609/1986), i vilka diskrimineringsombudsmannen och jämställdhetsombudsmannen bistår vid rättegången för en person som misstänks ha utsatts för diskriminering och har förbundit sig till att ersätta eventuella rättegångskostnader, om ärendet förloras

10) till betalning av ersättningar enligt 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen (356/2016)

11) till betalning av arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen (120/2004) samt till övriga utgifter för konkursförfaranden som orsakas av offentlig utredning.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 13 343 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 600 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Arvoden till offentliga utredare enligt konkurslagen och övriga utgifter för offentliga utredningar (överföring från moment 25.15.50)	2 000
Ersättningar enligt 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen	-800
Ändring av budgeteringspraxis (överföring till moment 25.01.03)	-70
Ökade tolknings- och översättningskostnader	800
Sammanlagt	1 930

2024 budget	13 943 000
2023 II tilläggsb.	3 000 000
2023 budget	12 013 000
2022 bokslut	12 198 300

21. Produktivetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 735 000 euro.

Anslaget får användas

1) till produktivetsfrämjande investeringar, forskning och utredningar inom ministeriets förvaltningsområde, samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster

2) till förvaltningsområdets informationsförvaltningsprojekt och främjande av digitaliseringen

3) till att under momentets tvååriga användningstid avlöna personal motsvarande högst 20 årsverken för uppgifter för viss tid, inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst, i syfte att främja produktivitetstiltag.

Under momentet kan intäktsföras inkomster från EU vilka hänför sig till verksamheten inom justitieministeriets förvaltningsområde samt inkomster som betalats till verken i deras egenskap av arbetsgivare.

Av anslaget har som en del av planen för återhämtning och resiliens reserverats 250 000 euro som temporära tilläggsresurser till domstolsväsendet för behandling av miljötillstånd (RRF pelare 1). Anslaget får under momentets tvååriga användningstid användas till avlöande av personal motsvarande högst 20 årsverken i uppgifter för viss tid, inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst.

Förklaring: Under momentet har samlats anslag för finansiering av produktivitetstiltag.

Av anslaget har dessutom reserverats temporära tilläggsresurser för behandlingen av miljötillstånd, genom vilka industriella reformer och investeringar som stöder en omställning till ren energi och digitalisering främjas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av digitaliseringen inom förvaltningsområdet (överföring till moment 25.01.22)	-800
Förnyande av Finlex-tjänsten (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-1 763
Förnyande av valdatasystemet (VAT) (cyber) (överföring till moment 25.01.22)	-3 650
Förvaltningsområdets centraliserade it-tjänster (överföring till moment 25.01.22)	-8 945
Reform av valdatasystemet (VAT) (cyber)	400
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-1 100
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (överföringar till momenten 25.01.03, 25.01.05, 25.10.01, 25.10.02, 25.10.03, 25.15.01, 25.20.01, 25.30.01 ja 25.40.01)	-275
Självfinansieringsandel av utomstående projektfinansiering (överföring till moment 25.01.01)	-100
Stärkande av cybersäkerheten inom justitieministeriets förvaltningsområde: återställningsförmåga (cyber) (överföring till moment 25.01.22)	-25
Sänkning av nivån på produktivitetspengen (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Temporära tilläggsresurser till domstolsväsendet för behandling av miljötillstånd (RRF pelare 1)	-250
Tryggande av rättsvården: Utveckling av underhållet av IKT-systemen (överföring till moment 25.01.22)	-5 000
Utveckling av justitieförvaltningens molntjänster och applikationstjänster (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-1 368
Utveckling av justitieförvaltningens molntjänster och applikationstjänster (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	1 485
Utvecklingsprojektet för hantering av behörigheter inom justitieförvaltningen (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-825
Sammanlagt	-23 216

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	1 735 000
2023 I tilläggsb.	—
2023 budget	24 951 000
2022 bokslut	9 777 000

22. IKT-utveckling inom justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 20 120 000 euro.

Anslaget får användas för förvaltningsområdets informationsförvaltningsutgifter, informationsförvaltningsprojekt och främjande av digitaliseringen.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Drift- och kapacitetstjänst	1 700
Främjande av digitaliseringen inom förvaltningsområdet (överföring från moment 25.01.21)	800
Förnyande av valdatasystemet (VAT) (cyber) (överföring från moment 25.01.21)	3 650
Förvaltningsområdets centraliserade it-tjänster (överföring från moment 25.01.21)	8 945
Stärkande av cybersäkerheten inom justitieministeriets förvaltningsområde: återställningsförmåga (cyber) (överföring från moment 25.01.21)	25
Tryggande av rättsvärden: Utveckling av underhållet av IKT-systemen (överföring från moment 25.01.21)	5 000
Sammanlagt	20 120

2024 budget	20 120 000
-------------	------------

29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 51 510 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Mervärdesskatteutgifter för presidentvalet och Europaparlamentsvalet	1 700
Mervärdesskatteutgifter för riksdagsvalet	-850
Sammanlagt	850

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	51 510 000
2023 budget	50 660 000
2022 bokslut	48 618 894

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Brottsofferjourens verksamhet	100
Ekonomiskt kunnande (överföring från moment 25.15.01)	650
Förbundet för mänskliga rättigheter rf	-150
Förebyggande samt utvecklingsåtgärder (regeringsprogr. 2023)	1 000
Nedskärning av anslagen för understöd till organisationer för fredsarbete	-175
Revidering av sametingslagen	100
Sametingets företagshälsovård	25
Understöd enligt samiska språklagen	-40
Understöd för brottsförebyggande arbete	175
Upphörande av finansieringen av tidsbundna projekt	-400
Verksamheten vid organisationer för fredsarbete	-350
Lönejusteringar	127
Sammanlagt	1 062

2024 budget	14 905 000
2023 II tilläggsb.	-435 000
2023 I tilläggsb.	1 025 000
2023 budget	13 843 000
2022 bokslut	13 795 778

51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av sådana ersättningar för brottsskador som ska betalas enligt brottsskadelagen (1204/2005)

2) till betalning av ersättningar enligt lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (422/1974) samt till betalning av ringa ombudsarvoden i anslutning därtill.

2024 budget	19 000 000
2023 budget	19 000 000
2022 bokslut	13 910 756

66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 457 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av internationella medlemsavgifter och finansieringsandelar som hör till justitieministeriets ansvarsområde.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Europeiska patentdomstolen	200 000
Europarådets organ: The European Commission for Democracy through Law (Venedigkommissionen)	42 000
Europarådets organ: Group of States against Corruption (GRECO)	14 000
Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi (NSfK)	94 000
European Union Crime Prevention Network (EUCPN)	2 000
Hague Conference on Private International Law (HCCH)	65 000
International Institute for the Unification of Private Law (UNIDROIT)	21 000
The International Anti-Corruption Academy (IACA)	5 000
Association of the European Network on Victims' Rights (AENVR)	7 000
OECD International Network on Financial Education (INFE)	7 000
Sammanlagt	457 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Medlemsavgift för OECD International Network on Financial Education INFE (överföring från moment 25.15.01)	7
Sammanlagt	7

2024 budget	457 000
2023 I tilläggsb.	7 000
2023 budget	450 000

10. (25.10, delvis) Domstolarna

Förklaring: Valfungerande och effektiva domstolar utgör en förutsättning för förverkligandet av en rättssäkerhet som motsvarar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt för en rättssäkerhet som krävs både inom näringslivet och vid ordnandet av personers inbördes relationer. Upprätthållandet av den allmänna ordningen och säkerheten och utredandet av konflikter på lika villkor utifrån på förhand fastställda allmänna regler förutsätter ett valfungerande rättssystem. Det oberoende domstolsväsendet ska säkerställa att alla kan i samhället lita på att deras rättigheter tillgodoses. I enlighet med regeringsprogrammet reformeras tviste-, straff- och ansökningsprocesserna, vilket syftar till att skynda på processerna och göra dem smidigare samtidigt som rättsskyddet och de grundläggande fri- och rättigheterna beaktas. Dessutom utreds metoder för att utveckla medlingen i domstol och öka användningen av förfaranden för alternativ tvistlösning.

Effektmålet för domstolsväsendet är att de ärenden som behandlas vid domstolarna avgörs snabbt, högklassigt och till skäliga kostnader. Utvecklingen av verksamheten upprätthåller kvaliteten och främjar en snabb och ekonomisk avgörandeverksamhet. Domstolarnas praxis utvecklas för att de ska vara så effektiva som möjligt och motsvara bästa praxis. Målet är också att rättsskyddet ska tillgodoses på lika villkor i hela landet. De grundläggande fri- och rättigheterna och mänskliga rättigheterna tillgodoses vid behandlingen av ärenden och i avgörandena.

De allmänna domstolarna sköter för sin del genomförandet av straffansvaret. De ansvarar även för att enskilda, företag och andra sammanslutningar garanteras rättsskydd i sina inbördes relationer och även i relation till offentliga samfund när det inte är fråga om tillämpning av förvaltningsprocessuella ärenden. Förvaltningsdomstolarnas avgöranden styr lagenligheten inom den offentliga maktutövningen och ger rättsskydd för privatpersoner, företag och andra sammanslutningar i förhållande till det allmänna. Förvaltningsdomstolarnas avgöranden och behandlingstider kan inverka på samhällets verksamhet och konkurrensförmåga också på ett omfattande sätt.

Domstolsväsendets betydelse och verksamhet är känd i samhället och folk litat på domstolsväsendet. De olika rättsinstansernas roller och uppgifter ska vara tydliga. Tyngdpunkten i rättegången ska ligga på den första instansen. En högklassigt fungerande första instans ökar förtroendet och minskar behovet för ändringssökande. Tyngdpunkten i de högre rättsinstansernas verksamhet ligger på lämnande av förhandsavgöranden.

Kapitlets rubrik har ändrats.

01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 9 789 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2022—2024 (1123/2021) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolar och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer 2022—2024 (1121/2021) och som utgifter inte avskrivningar på grund av dessa.

Vid högsta domstolen inrättas en tjänst som justitieråd från och med den 1 januari 2024.

Förklaring: Högsta domstolen är den högsta domstolen i tviste- och brottmål. Dess uppgift är att utifrån systemet med besvärstillstånd, genom att undersöka och avgöra enskilda besvärärenden, ge sådana prejudikat för tolkning och tillämpning av lag som styr rättspraxis och gör den enhetligare. Dessutom behandlar och avgör högsta domstolen ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och avger utlåtanden till republikens president i benådningssärenden och ärenden som gäller Ålands självstyrelse. Högsta domstolen övervakar de lägre domstolarnas rättskipning.

Tabell med nyckeltal

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	1 917	1 950	1 950
— avgöranden i sak i besvärärenden	104	115	115
— offentliggjorda avgöranden	81	90	90
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)			
— alla ärenden	5,3	5,5	5,3
— ärenden som gäller besvärstillstånd	4,4	4,5	4,4
— avgöranden i sak	16,5	17,5	16,5
Funktionell effektivitet			
— resurshushållning (€/avgjort ärende)	4 555	4 707	4 971
— produktivitet (beslut/årsv.)	26,0	26,4	26,4

I avgifter som enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2022—2024 (1123/2021) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer 2022—2024 (1121/2021) tas ut för högsta domstolens prestationer beräknas 350 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	9 100	9 185	9 797
Bruttoinkomster	8	7	8
Nettoutgifter	9 092	9 178	9 789
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 818		
— överförs till följande år	1 797		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	10
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (överföring från moment 25.01.21)	2
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	200
Ändring av Valtoris fakturering	-3
Lönejusteringar	402
Sammanlagt	611
2024 budget	9 789 000
2023 II tilläggsb.	251 000
2023 budget	9 178 000
2022 bokslut	9 071 000

02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 15 320 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2022—2024 (1123/2021) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer 2022—2024 (1121/2021) och som utgifter inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: Högsta förvaltningsdomstolen är den högsta domstolen i förvaltningsärenden. Dess uppgift är att för sin del upprätthålla rättsstatens verksamhet genom att garantera rättssäkerheten, säkerställa förvaltningens lagbundenhet och att styra en enhetlig rättspraxis. Högsta förvaltningsdomstolen prövar och avgör i högsta instans sökande av ändring i regionala förvaltningsdomstolars och marknadsdomstolens avgöranden. Anförande av besvär hos högsta förvaltningsdomstolen kräver i regel besvärstillstånd. Till exempel beslut av statsrådets allmänna

sammanträde kan överklagas direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. Dessutom behandlar och avgör högsta förvaltningsdomstolen extraordinära ändringssökanden och kan också göra framställningar i lagstiftningsfrågor. Högsta förvaltningsdomstolen övervakar förvaltningsdomstolarnas rättskipning.

De största ärendegrupperna bland inkommande ärenden är utlänningsärenden samt social- och hälsovårdsärenden. Dessutom behandlar högsta förvaltningsdomstolen bl.a. byggnads- och miljöärenden, beskattning, ekonomisk verksamhet, såsom konkurrensfrågor och offentlig upphandling samt ärenden som gäller statsrätt och allmän förvaltning, såsom handlingars offentlighet och dataskydd.

Tabell med nyckeltal

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	3 757	4 000	4 000
— Avgöranden i sak, ordinarie ändringssökande	524	550	550
— Publicerade avgöranden (årsboksbeslut)	150	120	120
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)			
— Alla ärenden	7,2	7,0	7,0
— Ärenden som gäller besvärstillstånd	6,9	5,0	5,0
— Avgöranden i sak	12,1	12,0	12,0
Utlänningsärenden, separat specificerade			
— Avgjorda ärenden (st.)	1 586	1 500	1 200
— Genomsnittlig behandlingstid (mån.)	7,2	6,0	6,0
Funktionell effektivitet			
— resurshushållning (€/avgjort ärende)	3 129	2 957	3 790
— produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	33	34	32

I avgifter för högsta förvaltningsdomstolens prestationer som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2022—2024 (1123/2021) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer 2022—2024 (1121/2021) beräknas 700 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	12 597	11 840	15 332
Bruttoinkomster	14	12	12
Nettoutgifter	12 583	11 828	15 320
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 229		
— överförs till följande år	6 852		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Asylsökandes rättssäkerhet	903
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	16
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (överföring från moment 25.01.21)	3
Utveckling av HAIPA-systemet (överföring från moment 25.10.03)	2 000
Ändring av Valtoris fakturering	-4
Lönejusteringar	574
Sammanlagt	3 492

2024 budget	15 320 000
2023 II tilläggsb.	359 000
2023 budget	11 828 000
2022 bokslut	14 206 000

03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 328 414 000 euro.

Anslaget får också användas till Domstolsverkets utgifter.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2022—2024 (1123/2021) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolar och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer 2022—2024 (1121/2021) och som utgifter inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: Domstolsverket stöder och styr domstolsväsendet så att domstolsväsendets verksamhet är effektiv och så att rättssäkerheten tillgodoses på ett effektivt sätt.

Domstolarna avgör ärenden som kommit till behandling och ombesörjer därmed rättsskydd. De centrala indikatorerna för domstolarnas verksamhet beskrivs i tabellen med nyckeltal.

Tabell med nyckeltal

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Hovrätterna			
Avgjorda ärenden, st.	7 855	8 240	8 240
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,5	6,5	6,5
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	2 225	1 858	1 858
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	41	43	43
Tingsrätterna			
Avgjorda ärenden totalt, st.	504 220	540 000	540 000
— Brottmål	52 307	54 000	54 000
— Omfattande tvistemål	7 958	8 600	8 600
— Summariska ärenden	368 242	408 000	408 000

Tabell med nyckeltal

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Genomsnittlig behandlingstid, mån.			
— Brottmål	6,0	6,0	6,0
— Omfattande tvistemål	10,1	10,0	10,0
— Summariska ärenden	2,3	2,6	2,6
— Skuldsaneringsärenden	5,4	5,8	5,8
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	797	750	750
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	95	100	100
Förvaltningsdomstolarna			
Avgjorda ärenden, st.	18 259	19 189	19 189
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	9,9	9,5	9,5
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	1 562	1 530	1 530
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	52	52	52
Försäkringsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	3 361	3 900	4 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	12,2	11,0	10,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	2 658	2 100	2 000
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	29	37	40
Marknadsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	474	580	600
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	7,2	8,5	8,5
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	7 380	6 000	6 000
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	12	15	15
Arbetsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	94	100	100
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	12,4	12,0	12,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	12 379	10 500	10 500
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	10	11	11

I avgifter som enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar 2022—2024 (1123/2021) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer 2022—2024 (1121/2021) tas ut för domstolarnas prestationer beräknas 43,7 miljoner euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	292 164	297 312	329 214
Bruttoinkomster	836	700	800
Nettoutgifter	291 328	296 612	328 414

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	32 707		
— överförts till följande år	32 101		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänna domstolarna	219 000
Förvaltningsdomstolarna	65 000
Domstolsverket	8 000
Informationsförvaltningsutgifter och övriga utgifter	36 414
Sammanlagt	328 414

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Accessoriska kostnader för Kuopio tingshus	-860
Asylsökandes rättssäkerhet	204
Behandling av brottmål	790
Effektivisering av besöksförbudet	482
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	418
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (överföring från moment 25.01.21)	100
Register över bindningar och bisysslor (överföring från moment 33.01.01)	20
Skyndsamt behandling av brott mot barn	980
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	19 200
Utveckling av HAIPA-systemet (överföring till moment 25.10.02)	-2 000
Ändring av mentalvårdslagen (Budgetlag)	666
Ändring av Valtoris fakturering	-114
Överföring av personalresurser (överföring till moment 25.01.01)	-29
Lönejusteringar	11 945
Sammanlagt	31 802

2024 budget	328 414 000
2023 II tilläggsb.	7 595 000
2023 I tilläggsb.	625 000
2023 budget	296 612 000
2022 bokslut	290 722 000

(04.) Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet flyttas till moment 25.15.01.

(50.) Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet flyttas till moment 25.15.50.

15. (25.10, delvis) Rättstjänster

Förklaring: Målet med rättshjälpen, den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen är att var och en ska få nödvändig hjälp att lösa sina rättsliga problem och skuldsättningsproblem, även om ens ekonomiska situation är svag. Det allmänt försämrade ekonomiska läget ökar behovet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning.

Syftet med den allmänna intressebevakningen är att klienternas intressen och rättigheter ska bevakas, även om klienten själv inte kan göra det på grund av begränsningar i funktionsförmågan.

Effektmål inom rättshjälpen, den ekonomiska rådgivningen, skuldrådgivningen och den allmänna intressebevakningen:

— Regeringen förbättrar förutsättningarna att ordna högklassiga och mer enhetliga tjänster för rättshjälp, intressebevakning samt ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning genom att inrätta ett riksomfattande Rättstjänstverk som inleder sin verksamhet den 1 januari 2025. Inrättandet av Rättstjänstverket bereds 2024.

— Överskuldsättning förebyggs och de som redan är överskuldsatta får hjälp i samarbete mellan olika myndigheter. Rådgivningen till medborgarna och tillgången till hjälp i att hantera den personliga ekonomin förbättras. Särskilt de ungas ekonomiska kunnande främjas. Samarbetet mellan utsökningen och skuldrådgivningen utvecklas ytterligare. Dessutom ökas medvetenheten om skuldsanering för privatpersoner och de möjligheter som är förenade med den.

— Behandlingskedjorna och behandlingsförfarandena bestäms enligt ärendets art och svårighetsgrad.

— En utredning om den allmänna intressebevakningens tjänster blir klar hösten 2024 (VN/TE-AS). Utifrån utredningen utvecklas den allmänna intressebevakningens kvalitet och verksamhets sätt samt bedöms eventuella behov att ändra lagstiftningen.

— Juridiska problem löses i ett så tidigt skede som möjligt. Användningen av medlingstjänster vid rättshjälpsbyråerna främjas.

— Tjänsterna är människocentrerade. Kunden erbjuds service via olika kanaler med beaktande av kundens behov och med styrning av uträttandet av ärenden. Digitaliseringen utnyttjas i utvecklingen av tjänsterna.

01. (25.10.04) Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 92 964 000 euro.

Anslaget får också användas till utgifter för beredning av inrättandet av Rättstjänstverket samt till betalning av utgifter som orsakas staten till följd av anskaffning av rättshjälps- och intressebevakningstjänster samt ekonomiska rådgivningstjänster och skuldrådgivningstjänster enligt lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016) och lagen om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (813/2017).

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte sådana arvoden och ersättningar som tas ut av huvudmännen inom den allmänna intressebevakningen och som avses i 18 § i lagen om statens

rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt, sådana rättshjälpsavgifter och ersättningar som avses i rättshjälpslagen eller sådana ersättningar för rättshjälpstjänster som avses i 10 § i lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt.

Förklaring: Det beräknas att det till rättshjälpsbyråerna inkommer 47 800 ärenden (41 736 ärenden år 2022 och uppskattningsvis 46 300 ärenden år 2023). Målet för kötiden till rättshjälpsbyråerna är i medeltal 11 dagar år 2024 (12 dagar år 2022 och 11 dagar år 2023). Av de ärenden som kom in till rättshjälpsbyråerna 2022 var 86 % civil- och förvaltningsrättsliga ärenden och 14 % brottmål.

Allmänna intressebevakningstjänster köps av kommunerna och privata serviceproducenter när det behövs för att trygga den regionala tillgången på tjänster. Andelen köpta tjänster utgör ca 8 % år 2024.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt uppställt följande mål för rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens verksamhet 2024:

Rättshjälp samt ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Rättshjälp			
Ärenden som behandlats, st.	41 585	46 300	47 200
Chat och rättshjälpsinfo, antal	12 363	11 000	11 500
Rättshjälpsbeslut för privata ombud, st.	22 038	23 000	23 800
Resurshushållning (euro/viktad arbetsmängd)	165	172	175
Produktivitet (viktad arbetsmängd/årsv.)	360	366	366
Ekonomi- och skuldrådgivningen			
Ärenden som behandlats, st.	30 008	32 600	33 400
Resurshushållning (euro/ärende)	351	384	390
Produktivitet (beslut/årsv.)	155	154	151

Allmän intressebevakning

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Antal huvudmän, st.	43 725	45 500	46 300
— intressebevakningsbyråerna	39 610	41 700	42 400
— intressebevakning i form av köpta tjänster	4 115	3 800	3 900
Resurshushållning, (bruttoutgifter/huvudman)	786	820	825
Produktivitet (antalet huvudmän/årsv.)	67	68	68

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	82 911	89 342	92 984
Bruttoinkomster	3 780	20	20

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Nettoutgifter	79 131	89 322	92 964
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	18 699		
— överförs till följande år	23 994		

Bestämmelser om arvoden för rättshjälp finns i statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp (290/2008). Det beräknas inflyta ca 3 900 000 euro i arvoden under moment 12.25.14.

I arvoden som tas ut enligt lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016) beräknas cirka 32 144 000 euro inflyta under moment 12.25.15.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behandling av brottmål	300
Effektivisering av besöksförbudet	90
Ekonomiskt kunnande (överföringar till moment 25.01.01, 25.01.50, 25.01.66)	-765
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	158
Omkostnader för konsumenttvistenämnden (överföring till moment 25.01.03)	-2 596
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (överföring från moment 25.01.21)	44
Servicecenteravgifter (överföring till moment 25.01.03)	-410
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	3 200
Årsverkesbundet behov av tilläggsanslag vid rättshjälpsbyråerna	80
Ändring av mentalvårdslagen (Budgetlag)	42
Ändring av Valtoris fakturering	-43
Lönejusteringar	3 542
Sammanlagt	3 642

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	92 964 000
2023 II tilläggsb.	2 354 000
2023 I tilläggsb.	-540 000
2023 budget	89 322 000
2022 bokslut	84 426 000

50. (25.10.50) Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 80 410 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar enligt rättshjälpslagen (257/2002)
- 2) till betalning av ersättningar enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993)

3) till betalning av ersättningar enligt lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Rättshjälp	73 410
Skuldsanering för privatpersoner	1 000
Ersättning för rättegångskostnaderna för oskyldigt åtalade	6 000
Sammanlagt	80 410

År 2022 skötte privata rättsbiträden 36 080¹⁾ rättshjälpsärendet och ersättningarna till privata biträden enligt rättshjälpslagen uppgick till cirka 72,1 miljoner euro. Ersättningar som betalades med stöd av lagen om skuldsanering för privatpersoner uppgick till ca 0,8 miljoner euro 2022. Ersättningar för oskyldigt åtalades rättegångskostnader uppgick till ca 7,9 miljoner euro 2022.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Arvoden till offentliga utredare enligt konkurslagen och övriga utgifter för offentliga utredningar (överföring till moment 25.01.20)	-2 000
Ökade arvoden för privata biträden (invandringshelheten)	140
Nivåförändring	5 500
Sammanlagt	3 640

2024 budget	80 410 000
2023 II tilläggsb.	1 000 000
2023 I tilläggsb.	725 000
2023 budget	76 770 000
2022 bokslut	82 380 286

20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning

Förklaring: Justitieministeriet ställer för Utsökningsverket upp följande samhälleliga effektmål och resultatmål för verksamheten samt centrala åtgärder för förverkligandet av dem för 2024:

— Ett högklassigt rättsskydd är tillgängligt för alla. Rättsskyddet förbättras när verksamheten reformeras utifrån resultaten av kvalitetsprojektet. Genom ledning och chefsarbete säkerställs en jämnklassig verksamhet och enhetliga arbetsmetoder. Internationella sanktioner genomförs effektivt.

— Tjänsterna är kundorienterade. De elektroniska tjänsterna utvecklas med beaktande av den kundrespons som fåtts genom uppföljningen.

— I samhället råder en god betalningsmoral och kreditsamhället fungerar. Man ser till att indrivningen förblir resultatrik och förläggs till en så tidig tidpunkt som möjligt. I ledningen och över-

¹⁾ Statistikfört som ett ärende. Behandlingen av ett ärende kan omfatta flera behandlingar t.ex. i tingsrätten och hovrätten.

vakningen av det egna arbetet utnyttjas statistikföring och rapportering. Verksamhetens kvalitet och resultat säkerställs genom systematiskt chefsarbete.

— Möjligheterna att begå ekonomiska brott och dra nytta av dem har minskat och straffansvaret fullföljs rättvist. Gälldenärer som undviker utsökning identifieras och deras ärende undersöks på ett högklassigt sätt. Indrivningen av företagsskulder effektiviseras genom ledning och specialisering som fördjupar yrkesskickligheten.

— Förebyggande av överskuldssättning och minimerande av skador som orsakas av överskuldssättning. Proaktiv ekonomisk rådgivning planeras och genomförs i samarbete mellan flera myndigheter och den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen. Arbetet riktas till barn och unga samt till intressentgrupper som arbetar med arbetslösa eller personer som hotas av arbetslöshet.

Organisationsstrukturen möjliggör en effektiv verksamhet. Utsökningsväsendets praxis och verksamhetskultur förenhetligas. Arbetsmetoderna förenhetligas genom anvisningar och utbildning i informationssystem.

Behandlingskedjorna och behandlingsförfarandena bestäms enligt ärendets art och svårighetsgrad. Krävande indrivning effektiviseras inom omfattande verkställighet, och sådana gälldenärer som förutsätter metoder för undersökning som ingår i specialverkställighet identifieras och de hänvisas till behandling vid en verksamhetsenhet för specialverkställighet. Utsökningsverket utvecklar också analysen till stöd för verksamheten. Vid basverkställighet effektiviseras behandlingen av ärenden genom en reform av informationssystemet som stöder arbetet.

Konkursombudsmannens byrå genomför en totalreform av ärendehanteringssystemet för konkurser och företagssaneringar (Kosti) i samarbete med Rättsregistercentralen och ett valt leverantörsbolag. Syftet med reformen är att effektivisera tillsynen och kontakterna med parterna. Avsikten är att baseline av det förnyade systemet ska tas i produktion 2023, varefter utvecklingen av systemet fortsätter 2023—2024. Särskilda granskningar av gälldenärens verksamhet och offentliga utredningar sätts in särskilt i fall där det finns misstanke om ekonomisk brottslighet i omfattande och komplexa koncerner. Utvecklandet av god boförvaltningssed tryggar tillgodoseendet av parternas rättigheter i förfarandet.

01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 110 012 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av omkostnaderna för Utsökningsverket och konkursombudsmannens byrå.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte inkomster enligt lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och förordningen om utsökningsavgifter (35/1995), små utsökningsbelopp som enligt utsökningsbalken (705/2007) ska redovisas till staten eller utdelning som enligt konkurslagen (120/2004) ska redovisas till staten och som går förlorad för borgenärerna.

Förklaring: Till utsökning beräknas inkomma 3,1 miljoner ärenden (2,8 miljoner ärenden år 2022). Den genomsnittliga behandlingstiden beräknas vara 8,5 månader (9,3 månader år 2022). Utsökningens indrivningsresultat beräknas vara 1 180 miljoner euro (1 264 miljoner euro år 2022). Det beräknas att 575 000 gälldenärers ärenden behandlas vid utsökning (569 613 gälldenärer år 2022).

Det höjda skyddade beloppet inom utsökning som är i kraft genom en temporär lag bibehålls på nuvarande nivå också efter 2023.

Antalet konkurser beräknas fortsatt öka åren 2023—2024 jämfört med 2022, då antalet ansökningar ökade med 7,4 % och antalet inledda konkursförfaranden med 12,5 %. Den 31 december 2022 var 3 234 konkursförfaranden anhängiga hos konkursombudsmannen, varav 533 var i offentlig utredning. Antalet ansökningar om företagssanering och antalet inledda saneringsförfaranden beräknas också öka åren 2023—2024 jämfört med året 2022, då antalet ansökningar ökade med 2,4 % och antalet inledda saneringsförfaranden minskade med 5,4 % jämfört med året innan.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för Utsökningsverkets och konkursombudsmannens byrås verksamhet 2024:

Tabell med nyckeltal

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål/uppskattning
Ärenden som behandlats (1 000 st.)	2 884	3 200	3 100
Indrivet (mn euro)	1 264	1 200	1 200
Förhållandet mellan indrivna och medellösa fordringar			
Av antal ärenden, %	42	42	44
Av belopp, %	39	38	38
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	9,3	9,0	8,5
Resurshushållning (euro/behandlat ärende)	37	36	37
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	2 526	2 803	2 654
Från specialverkställigheten redovisats direkt till borgenärerna (mn euro)	33	25	25
Gäldenärer som tagits över av specialverkställigheten	256	300	300
Utsökningsklagan som avgjorts, antal	74	60	60
Utsökningsklagan behandlingstid, mån.	6,7	6,0	6,0
Särskilda granskningar av konkursbon och granskningar av förvaltningen	65	90	100
Inleds offentliga utredningar av konkursbon	26	50	60

I inkomster av utsökningsavgifter beräknas 82 miljoner euro inflyta under moment 12.25.20. Inkomsterna av utsökningsavgifterna motsvarar ca 74 % av de totala utgifterna för Utsökningsverket.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	109 758	109 443	110 342
Bruttoinkomster	297	250	330
Nettoutgifter	109 461	109 193	110 012

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	27 011		
— överförs till följande år	26 501		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)			-30
IKT-projektet URA, minskning av anslaget som motsvarar produktivitetsvinsterna			-3 000
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster			143
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (överföring från moment 25.01.21)			41
Ändring av bestämmelserna om fria månader i utskökningsbalken			325
Ändring av bestämmelserna om fria månader i utskökningsbalken (överföring till moment 25.01.01)			-244
Ändring av Valtoris fakturering			-39
Ökat antal sanktionsåtgärder			-1 106
Lönejusteringar			4 729
Sammanlagt			819

2024 budget	110 012 000
2023 II tilläggsb.	2 939 000
2023 budget	109 193 000
2022 bokslut	108 951 000

(95.) Ränteutgifter för medel som utsköknings har i förvar (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 II tilläggsb.	-260 000
2023 budget	260 000
2022 bokslut	172 345

30. Åklagare

Förklaring: Åklagarväsendets samhälleliga effektmål är följande:

Åklagarväsendet har i rättsstaten en central roll i förverkligandet av medborgarnas rättsskydd, och åklagarväsendet är en ansedd och tillförlitlig aktör som bidrar till bildandet av en allmän opinion som är negativ till brott. Rättssäkerheten förverkligas i praktiken, det straffrättsliga ansvaret realiseras effektivt samt brottsligheten och dess negativa följder minskar och säkerheten och känslan av säkerhet ökar.

För parterna centrala mätbara faktorer som påverkar kvaliteten och en jämlik behandling är det hur snabbt behandlingen sker och regionala skillnader i åtalsprövningstiderna.

Personalstrykan inom Åklagarmyndigheten ökas för att trygga verksamhetsförutsättningarna och skynda på behandlingstiderna. Straffprocessens kvalitet och snabbhet förbättras genom att utveckla samarbetet mellan åklagaren och förundersökningsmyndigheten, åklagarnas kompetens och specialisering samt genom att använda det mest ändamålsenliga processförfarandet. Straffprocessen reformeras på olika sätt i syfte att skynda på processen och göra den smidigare med beaktande av rättsskyddet och de grundläggande fri- och rättigheterna. Genom en översyn av metoderna för behandling av brottmål eftersträvas en snabbare och enhetligare behandling där främjande av en hållbar utveckling beaktas. De allmänna domstolarnas och åklagarväsendets elektroniska ärendehanteringssystem AIPA tas i bruk 2024 för handläggningen av brottmål.

Till åklagarna inkom år 2022 sammanlagt 85 053 ärenden för behandling. Antalet avgjorda ärenden var 84 185. Dessutom avgjordes 29 251 summariska bötesärenden. På grund av en ökning av polisens resurser förväntas en ökning i det totala antalet ärenden som inkommer till Åklagarmyndigheten. Det förekommer variation i det totala antalet ärenden som kommer in, vilket bland annat beror på förändringarna i polisens utredningsresurser. Arbetet bedöms bli fortsatt mer krävande till följd av de allt mer komplicerade rättsliga frågorna i brottmål, internationaliseringen av brottsligheten och digitaliseringen (cyberbrottsligheten).

01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 63 201 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av lönebikostnader till de europeiska delegerade åklagare som avses i lagen om Finlands deltagande i Europeiska åklagarmyndighetens (EPPO) verksamhet (66/2021).

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för Åklagarmyndighetens verksamhet 2024:

Tabell med nyckeltal

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Behandlingstid			
— genomsnittlig åtalsprövningstid, mån.	2,6	2,5	2,5
— öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än 6 mån.	4 192	3 900	3 500
— öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än ett år	1 586	1 400	1 200
Produktivitet			
— de inkomna fallens kravnivå/årsv. (åklagarna) ¹⁾	2 004	1 883	1 813
— de inkomna fallens kravnivå/årsv. (hela personalen)	1 446	1 363	1 307

Tabell med nyckeltal

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Resurshushållning			
— användning av omkostnader i förhållande till hur krävande fallen är, euro	64	71	75

¹⁾ I fråga om de inkomna fallens kravnivå har beaktats att vissa fall är mer krävande och att behandlingen av dem binder fler resurser. Indextalet för den viktade kravnivån beräknas utifrån enskilda inkomna fall samt genom att till poängtalet foga effekterna av långa domstolsbehandlingar med egna koefficienter. Ju högre poängtalet är, desto mer krävande kan arbetet anses vara.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	55 530	57 257	63 401
Bruttoinkomster	231	200	200
Nettoutgifter	55 299	57 057	63 201
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 965		
— överförs till följande år	13 243		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behandling av brottmål	330
Effektivisering av besöksförbudet	120
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	75
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (överföring från moment 25.01.21)	18
Skyndsamt behandling av brott mot barn	712
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	2 400
Ändring av Valtoris fakturering	-20
Överföring av personalresurser (överföring till moment 25.40.01)	-14
Lönejusteringar	2 523
Sammanlagt	6 144

2024 budget	63 201 000
2023 II tilläggsb.	1 556 000
2023 I tilläggsb.	425 000
2023 budget	57 057 000
2022 bokslut	56 577 000

40. Verkställighet av straff

Förklaring: Effektmålet för Brottspåföljdsmyndigheten är att minska risken för återfallsbrott för dem som avtjänar straff. Målet är att förbättra beredskapen för dem som avtjänar straff att leva ett liv utan brott och att anpassa sig i samhället med stöd av samhällets allmänna service-system, samt att förhindra brottslighet under fängelsestiden. Verkställigheten av straff och häktning genomförs på ett säkert sätt. Målet är att säkerställa rättssäkerheten och en jämlik praxis samt att öka planmässig och progressiv frigivning.

År 2022 fanns det i genomsnitt 3 052 fångar. Åren 2023 och 2024 förutspås antalet fångar öka långsamt bl.a. på grund av att straffen för sexualbrott skärpts och på grund av ändringen i fråga om förvandlingstraff för böter 2021. Även antalet klienter inom samhällspåföljder har ökat. Det handlar delvis om svårigheter med verkställigheten av påföljder till följd av coronapandemin och delvis om en faktisk ökning av antalet kunder. Antalet personer som avtjänar samhällspåföljder förutspås öka ytterligare under de kommande åren.

Verksamhetens omfattning

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Antalet fångar i genomsnitt	3 052	3 100	3 130
Antal som placerats i fängelse från frihet	5 970	6 100	6 150
Antal samhällspåföljder som avtjänas i genomsnitt	3 502	3 650	3 700
Samhällspåföljder som ska verkställas	3 813	3 900	4 000
Sakkunnigutlåtanden som begärts i anslutning till påföljder	6 905	7 150	7 250

Trots att målet är att minska frigivning direkt från slutna fängelser bland annat genom placering i öppen anstalt och övervakad frihet på prov, kommer regeringen att utreda förutsättningarna för placering i öppen anstalt så att man när placeringsbeslutet fattas fäster allt större uppmärksamhet vid arten av det brott som ligger till grund för domen och vid fångens farlighet. När det gäller personer som gjort sig skyldiga till grovt våld görs det före frigivningen en bedömning av återfallsrisken, och samtidigt planeras tillräckliga stödåtgärder för den villkorliga friheten.

I enlighet med regeringsprogrammet ska det 2024 vara möjligt att placera en häktad på en säkerhetsavdelning. Avsikten är att ändra bestämmelserna om villkorlig frigivning så att en person kan räknas som förstagångsförbrytare endast en gång.

Fångars deltagande i aktiviteter och tid utanför cellen samt interaktionen mellan personalen och de som avtjänar straff ökas. I syfte att samordna myndigheternas tjänster utvidgas och etableras samarbetet med socialvården, mentalvårdstjänsterna, missbrukarvården samt arbetskrafts- och utbildningstjänsterna så att det inleds redan i det inledande skedet av påföljden. Smuggling av berusningsmedel till och användning av berusningsmedel i fängelser förebyggs. Nuvarande resurser används till missbrukarvård som syftar till återhämtning från rusmedelsberoende. Missbrukarvården utanför fängelsestid för bötesfångar och korttidsfångar i syfte att främja återhämtning från rusmedelsberoende utökas.

Man utvecklar förebyggande tjänster och tjänster för att bryta våldsspiralen i fråga om vålds- och sexualbrott samt multiprofessionell rehabilitering under verkställigheten av fängelsestraffet för

personer som begått brott. Olika behov hos olika grupper, såsom hos kvinnor och unga, beaktas i fängelsernas verksamhet. Kontinuiteten i tjänsterna efter strafftiden säkerställs. Verkningsfullheten hos vård- och rehabiliteringsprogram följs upp.

Samarbetet med läroanstalter ökas så att brottspåföljds klienter kan fullgöra läroplikten medan de avtjänar påföljden. Samarbete med Enheten för hälso- och sjukvård för fångar görs när det gäller att trygga vårdkedjan för fångarnas mentala hälsa, bedömningen av risken för våld samt bedömningen av arbets- och funktionsförmågan och styrningen till tjänster som stöder arbetsförmågan.

Brottspåföljdsmyndighetens personalstyrka ökas för att trygga funktionsförmågan. En reform av fängelsenätverket inleds för att verkställigheten av straff ska vara säker och kostnadseffektiv. Man ser till att nätverket av fängelser är tillräckligt omfattande, att enheterna är så ändamålsenliga som möjligt med tanke på placering, övervakning och tillgång till personal och att antalet fängelseplatser och säkerhetsavdelningar motsvarar behovet. Fullföljandet av målen för det första skedet i Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform följs upp och en reform av organisation och ledning vid brottspåföljdscentralerna inleds. Medel för att göra Brottspåföljdsmyndigheten till en mer attraktiv arbetsgivare utreds. Det kundinformationssystem (Roti) som togs i bruk 2022 vidareutvecklas.

01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 284 042 000 euro.

Av anslaget får även högst 2 000 000 euro användas till sänkning av de hyresandelar för Brottspåföljdsmyndighetens personalbostäder som föränleds av funktionella behov.

Av anslaget har också reserverats 2 900 000 euro till betalning av överföringsutgifter till fångar i enlighet med 7 kap. 5 § och 9 kap. 6 § i fängelselagen (767/2005).

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för 2024:

Tabell med nyckeltal

	2022 utfall	2023 uppskatt- ning	2024 mål
Verksamhetsmål			
Anstaltssäkerhetsindex ¹⁾	97	105	100
Fängelsefångar i öppna anstalter i genomsnitt per dag, %	42	44	46
— Kvinnor	49	50	51
— Män	41	43	45
Deltagande i aktiviteter för fångar som avtjänar straff, timmar per vecka (målet är sammanlagt 35 h)	15,8	16	16,5
Frigivna via övervakad frihet på prov, % av frigivna	23	20	25
— Kvinnor	31	28	32
— Män	22	19	23
Produktivitet			
Fångar, i genomsnitt per dag/årsv.	1,3	1,3	1,2

Tabell med nyckeltal

	2022 utfall	2023 uppskatt- ning	2024 mål
Antal personer som avtjänar samhällspåföljder, i genomsnitt per dag/årsv.	12,2	12,5	12,2
Resurshushållning			
Omkostnader (netto)/fånge	75 580	77 600	81 980
Omkostnader (netto)/klient inom samhällspåföljder	5 130	5 170	5 250

¹⁾ Medelvärde för åren 2011—2014 motsvarar index 100. Högre index anger lägre säkerhetsnivå.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	253 421	250 900	289 542
Bruttoinkomster	6 752	5 500	5 500
Nettoutgifter	246 669	245 400	284 042
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	26 567		
— överförs till följande år	20 223		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 519	3 000	2 740
— övriga intäkter	730	600	800
Intäkter sammanlagt	3 249	3 600	3 540
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	8 146	9 270	8 700
— andel av samkostnader	8 427	8 220	8 500
Kostnader sammanlagt	16 573	17 490	17 200
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-13 324	-13 890	-13 660
Kostnadsmotsvarighet, %	20	21	21

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 281 142 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 2 900 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 300 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behandling av brottmål	2 080
Behandling av brottmål (överföring till moment 33.01.06)	-150
Effektivisering av besöksförbudet	334
Förbud mot rökning inomhus i slutna fängelser	1 104
Höjning av antalet examensstuderande inom brottspåföljdsområdet	1 000
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	255
Planering av fängelseprojekt och uppdatering av säkerhetstekniken i fängelser	5 000
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdet (överföring från moment 25.01.21)	63
Skärpt vårdgaranti	500
Statsunderstöd för de allmänna bibliotekens verksamhet (överföring till moment 29.80.30)	-200
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	3 600
Tilläggsbyggnad för Vanda fängelse	13 107
Totalreform av lagstiftningen om sexualbrott	4 153
Ändring av Valtoris fakturering	-70
Överföring av personalresurser (överföring från moment 25.30.01)	14
Lönejusteringar	7 852
Sammanlagt	38 642

2024 budget	284 042 000
2023 II tilläggsb.	4 926 000
2023 I tilläggsb.	300 000
2023 budget	245 400 000
2022 bokslut	240 325 000

74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 1 700 000 euro för arbeten vid öppna anstalter för en kommuns, en församling eller ett allmännyttigt samfunds arbetsprojekt

2) till byggnads-, reparations- och underhållsarbeten i byggnader och miljöer som ägs av staten, kommunerna och allmännyttiga samfund samt till underhåll av nationalförmögenheten

3) till markbyggnadsarbeten

4) under momentets treåriga användningstid till avlönande av personal motsvarande högst 15 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Kommunernas, församlingarnas eller de allmännyttiga samfundens arbetsprojekt är kulturhistoriskt värdefulla eller kan förenas med rehabiliteringsverksamhet som delvis bekostas av instansen i fråga. Det arbete som ska utföras kan också användas för tillgodoräknande av kompetens. Anslaget får användas särskilt i långtidsprojekt för utgifter för nödvändiga stödfunktioner som krävs för skapande av förutsättningar för byggnadsprojekt som även genomförs som arbete vid öppna anstalter, såsom renovering av fångarnas bostadsrum. Arbetsprojekten ad-

ministreras bl.a. av förvaltningsnämnden för Sveaborg, Forststyrelsen, Museiverket, Senatfastigheter och kommunerna. Målet är att sysselsätta fångar vid öppna anstalter.

2024 budget	4 700 000
2023 budget	4 700 000
2022 bokslut	4 700 000

50. Valutgifter

20. Valutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 48 336 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för att förrätta allmänna val som avses i vallagen (714/1998) och statliga folkomröstningar som avses i lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar (571/1987) och för att ge ut information om och tillhandahålla informationstjänster i anslutning till sådana, för att upprätthålla valdatasystemet och valberedskapen, för att utveckla valsysteem och valdatasystemet samt för åtgärder som syftar till att öka valdeltagandet

2) till betalning av överföringsutgifter till kommunerna i form av en engångsersättning enligt 188 § 3 mom. i vallagen samt till betalning av utgifter för sametingsval som avses i sametingslagen (974/1995).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Presidentvalet 2024	26 000
Europaparlamentsval 2024	16 740
Välfärdsområdes- och kommunalval 2025	100
Utgifter för valdatasystemet	5 330
Övriga valutgifter	116
Sametingsval	50
Sammanlagt	48 336

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 16 156 000 euro och överföringsutgifternas andel vara 32 130 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Europaparlamentsval 2024	16 740
Presidentval 2024 (utgifter 2023)	-3 000
Presidentvalet 2024	26 000
Revidering av sametingslagen	50
Riksdagsvalet 2023	-17 070
Sametingsvalet 2023	-550

25.50

201

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utgifter för valdatasystemet	730
Välfärdsområdes- och kommunalval 2025	100
Sammanlagt	23 000
2024 budget	48 336 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 I tilläggsb.	—
2023 budget	25 336 000
2022 bokslut	14 879 520

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Inrikesministeriet är ett ministerium för inre säkerhet och migration, till vars ansvarsområde det hör att svara för

- allmän ordning och säkerhet
- migration, internationellt skydd och mottagande av asylsökande
- finskt medborgarskap
- räddningsväsendet
- nödcentralsverksamhet
- gränssäkerhet och sjöräddningstjänsten
- den nationella beredskapen inom civil krishantering samt
- regionförvaltningens gemensamma beredskap för undantagsförhållanden och störningar.

Målet enligt regeringsprogrammet är att Finland ska vara en trygg rättsstat, att förstärka trygghetskänslan och att säkerställa säkerhetsmyndigheternas funktionsförmåga. I verksamheten prioriteras de strategiska kärnuppgifterna inom den inre säkerheten och de centrala tjänsterna för medborgarna. I en förändrad säkerhetspolitisk miljö kräver uppnåendet av målen god förutsägelse- och analysförmåga, en gemensam lägesbild samt tryggande av säkerhetsmyndigheternas kapacitet.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Den grundläggande förändringen i den säkerhetspolitiska miljön syns på många sätt också inom förvaltningsområdet för den inre säkerheten. Hotnivån i cybermiljön har stigit och antalet cyberattacker har ökat. Risken för underrättelseinhämtning och påverkan som riktas mot Finlands kritiska infrastruktur har ökat både i den fysiska miljön och cybermiljön i och med Rysslands anfallskrig och Finlands Natomedlemskap.

Den förändrade säkerhetspolitiska miljön förutsätter stark kapacitet hos de myndigheter som svarar för inre säkerhet och migration. För att svara på förändringarna har inrikesministeriet inlett flera utrednings- och utvecklingsprojekt för att främja cybersäkerheten, förbättra beredskapen samt skydda kritisk infrastruktur och befolkningen. Upprätthållandet av den inre säkerheten är en primär uppgift för staten som utsätts för krav från hela samhället och olika aktörer inom förvaltningsområdet.

För att bevara en god säkerhetsnivå i landet förutsätts både samhällspolitiska åtgärder och ändringar i individernas och organisationernas verksamhetssätt. Centralt för genomslagskraften och kvaliteten hos de offentliga säkerhetstjänsterna är att uppmärksamhet fästs vid möjligheterna till samarbete mellan olika aktörer och förnyade verksamhetssätt. En aktiv arbetskraftsinvandringspolitik är ett sätt att trygga tillgången på kompetent och yrkeskunnig arbetskraft. Det är svårt att förutse omfattningen och karaktären av den migration som orsakas av krig, konflikter, klimatförändringen, befolkningstillväxt och katastrofer. Ministeriet arbetar fortfarande aktivt på EU-nivå i frågor som gäller hantering av migrationen.

Trots förändringarna i verksamhetsmiljön har situationen vid gränserna hållits relativt lugn och stabil. Det finns dock tecken på att olovlig och brottslig verksamhet ökat i gränsområdena eller vid gränsövergångsställena. Gränsbevakningsväsendet har i enlighet med situationen ökat gränsövervakningen och anvisat extra personal för detta genom interna åtgärder. Antalet olagliga inresor ökar vid Europas yttre gränser. Risken för massinvandring har ökat i Finland och migration används alltmer som ett verktyg för hybridpåverkan.

Rysslands invasion av Ukraina har ytterligare ökat människors oro och en del har också svårigheter med försörjningen på grund av inflation och energiosäkerhet. Den här utvecklingen kan genom familjernas välfärd på medellång sikt ha en inverkan också på den inre säkerheten. Befolkningens trygghetskänsla och förtroende för myndigheter har dock bibehållits på hög nivå. Det kan också anses positivt att människor under den senaste tiden blivit mer intresserade av egen beredskap och bland annat av att skaffa ett hemförråd. Brottslighetens utveckling präglas av att våld, skjutvapen och narkotika används i allt högre grad och av att brottslighet som helt eller delvis genomförs på nätet och som är gränsöverskridande ökar samt blir allvarligare och mer komplex. Den ökande våldsbrottsligheten bland minderåriga och gatugängen är allvarliga problem och man måste målmedvetet ingripa i de bakomliggande orsakerna.

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall/uppskattning	2023 uppskattning	2024 ¹⁾
Alla befolkningsgrupper har en stark trygghetskänsla	4	4	Målnivå fastställs inte
Människor, egendom och miljö är skyddade	4	4	Målnivå fastställs inte
Vi avvärjer hot mot den nationella säkerheten samt allvarliga störningar	4	4	Målnivå fastställs inte

¹⁾ Inrikesministeriets nya koncernstrategi blir klar hösten 2023. Målen för den samhälleliga effekten och för resultatet av verksamheten bereds i samband med detta.

Antal årsverken inom inrikesministeriets förvaltningsområde

	2022 utfall ¹⁾	2023 uppskattning	2024 mål
Inrikesministeriet	231	235	237
Krishanteringscentret	29	30	30
Polisväsendet	10 299	10 372	10 402

Antal årsverken inom inrikesministeriets förvaltningsområde

	2022 utfall ¹⁾	2023 uppskattning	2024 mål
Skyddspolisen	511	535	555
Gränsbevakningsväsendet	2 890	2 907	3000
Räddningsinstitutet	127	127	127
Nödcentralsverket	588	615	630
Migrationsverket och statliga förläggningar	1 190	1 283	1 410
Sammanlagt	15 865	16 104	16 391

¹⁾ Källa: Granskaförvaltningen.fi

Jämställdhet

Inrikesministeriet har utarbetat en personalpolitisk jämställdhets- och likabehandlingsplan för åren 2022—2024. I planen fastställs mål och åtgärder med vilka ministeriet utvecklar jämställdhet och likabehandling bland sin personal. Med personalpolitisk jämställdhet avses främjande av jämställdhet mellan kvinnor och män vid ministeriet som en del av personalpolitiken och utvecklandet av personalen. De mål och åtgärder som finns i planen utgår från de utvecklingsobjekt som framkom i redogörelsen för jämställdhetsläget och i personalens jämställdhets- och likabehandlingsenkät. Årligen upprättas en rapport om hur målen och åtgärderna i planen har genomförts. Åtgärderna ses över vid behov. De viktigaste uppföljningsmekanismerna är ministeriets jämställdhets- och likabehandlingsenkät, Arbetstrivselbarometern VMBaro samt redogörelsen för jämställdhetsläget och lönekartläggning.

Ämbetsverken inom inrikesministeriets förvaltningsområde har enligt ministeriets anvisningar utarbetat egna jämställdhets- och likabehandlingsplaner. Inrikesministeriet har gett ämbetsverken inom förvaltningsområdet stöd i utarbetandet av planerna och i förvaltningsområdenas resultatavtal ingår uppdatering av planen som ett mål. Inrikesministeriet har instruerat förvaltningsområdena att betona betydelsen av den operativa planen och att använda sig av anvisningar från diskrimineringsombudsmannen.

Hållbar utveckling

Den helhet som omfattar hållbar utveckling och ansvarstagande inom förvaltningsområdet omarbetas och en lägesbild och bedömning av tillräckliga åtgärder för att uppfylla åtagandena upprätthålls.

Genom verksamheten strävar man efter att öka vikten av hållbar utveckling i upphandlingar, främja likabehandling inom larmtjänsterna samt minska återfallsbrottslighet. Ämbetsverken inom förvaltningsområdet har också ingått egna kompletterande åtgärdsåtaganden vars mål genomförs utöver förvaltningsområdets gemensamma mål.

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
01. Förvaltning	235 844	310 993	346 975	35 982	12
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	18 022	17 518	19 265	1 747	10
04. Krishanteringscentrets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	2 322	2 320	2 434	114	5
(20.) Gemensamma utgifter inom informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
21. Utveckling av inrikesminis- teriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 562	1 342	1 432	90	7
(24.) EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen (reservations- anslag 3 år)	34 000	—	—	—	0
25. Bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (reservationsanslag 3 år)	5 500	5 500	5 500	—	0
26. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen under program- perioden 2021—2027 (reservationsanslag 3 år)	35 150	42 828	9 713	-33 115	-77
27. CBRN-lagerhållning inom ramen för EU:s civilskydds- mekanism (reservations- anslag 2 år)	—	59 845	114 851	55 006	92
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	137 954	180 200	191 500	11 300	6
50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	580	480	1 280	800	167
66. Medlemsavgifter och finan- siella bidrag till internatio- nella organisationer utomlands (förslagsanslag)	753	960	1 000	40	4
(87.) Aktieförvärv (fast anslag)	1	—	—	—	0
10. Polisväsendet	885 215	923 596	1 016 825	93 229	10
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	828 938	863 666	942 405	78 739	9
02. Skyddspolisens omkostna- der (reservationsanslag 2 år)	46 819	45 412	66 752	21 340	47

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (reservationsanslag 2 år)	2 608	7 668	7 668	—	0
(21.) Gemensamma utgifter för projektet för säkerhetsmyndigheternas gemensamma fältledningssystem (reservationsanslag 2 år)	6 850	6 850	—	-6 850	-100
20. Gränsbevakningsväsendet	313 516	630 044	512 649	-117 395	-19
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	302 516	305 044	333 649	28 605	9
70. Gränsbevakningsväsendets investeringar (reservationsanslag 5 år)	11 000	325 000	179 000	-146 000	-45
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna	97 479	100 961	105 015	4 054	4
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 236	4 507	4 613	106	2
02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	69 367	70 428	77 057	6 629	9
03. Räddningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	—	18 026	20 345	2 319	13
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	3 876	8 000	3 000	-5 000	-62
40. Migration	416 536	525 493	511 541	-13 952	-3
01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)	75 786	64 865	101 327	36 462	56
21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	272 307	371 152	320 570	-50 582	-14
22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)	2 318	2 318	2 318	—	0
63. Stöd till mottagningsverk-samhetens kunder (förslagsanslag)	66 125	87 158	87 326	168	0
Sammanlagt	1 948 590	2 491 087	2 493 005	1 918	0
Totalt antal årsverken	15 865	16 104	16 391		

01. Förvaltning

Förklaring:

Inrikesministeriet

Inrikesministeriet genomför i enlighet med regeringsprogrammet de strategiska linjedragningarna och de funktionella resultatmålen för verksamheten inom polisväsendet, Skyddspolisen, Gränsbevakningsväsendet, räddningsväsendet, Nödcentralsverket samt migrationsförvaltningen. För dessa redogörs det närmare i motiveringarna till de olika kapitlen under huvudtiteln.

Utveckling av förvaltningsområdet

Inrikesministeriet främjar genomslagskraften för och resultaten av verksamheten inom förvaltningsområdet genom undersökningar, utredningar och investeringar samt genom upphandlingar av utbildnings- och sakkunnigtjänster. Dessutom främjar ministeriet digitaliseringen inom förvaltningsområdet samt informationshanteringen, interoperabiliteten och cybersäkerheten i anslutning till verksamheten och tjänsterna genom utvecklingsprojekt och investeringar.

EU:s fonder inom området för inrikes frågor

För EU:s programperiod 2021—2027 har det inrättats tre fonder inom området för inrikes frågor: Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), Fonden för inre säkerhet (ISF) och instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (BMVI) som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning (IBMF).

Genom fonderna strävar man efter att utveckla EU:s område för frihet, säkerhet och rättvisa. Inrikesministeriet ska också under den nya programperioden vara förvaltningsmyndighet för fonderna inom området för inrikes frågor. En nationell lag om förvaltningen av fonderna (1125/2021) trädde i kraft i december 2021 och statsrådets förordning (119/2022) trädde i kraft i februari 2022.

Med Asyl-, migrations- och integrationsfonden eftersträvas en effektiv hantering av migrationsströmmarna med tillämpning av unionens regelverk och med beaktande av de åtaganden som hänför sig till iakttagandet av de mänskliga rättigheterna. Fonden stöder utvecklandet av ett gemensamt europeiskt asylsystem med beaktande av dess yttre dimension, mottagningsförfaranden, stödjande av laglig invandring och integration samt förebyggande av olaglig invandring särskilt genom att främja fungerande återvändnings- och återintegreringsarrangemang. Genom fonden stöds dessutom vidarebosättning och interna omplaceringar av asylsökande i medlemsstaterna. Med Fonden för inre säkerhet eftersträvas en hög säkerhetsnivå i unionen. Fonden bekämpar terrorism och radikalisering, allvarlig och organiserad brottslighet samt cyberbrottslighet. Dessutom kan fonden stödja brottsoffer. Genom instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik stöds ett effektivt upprätthållande och utvecklande av gränskontroll och in- och utresekontroller samt genomförande av en gemensam viseringspolitik för att främja lagliga gränsövergångar och förhindra olaglig invandring samt bekämpa gränsöverskridande brottslighet.

Civil krishantering

Inrikesministeriet ansvarar för att Finland har beredskap att delta i internationell civil krishantering. Krishanteringscentret sköter operativa uppgifter i anslutning till utsändandet av sakkunniga, såsom utbildning, rekrytering och utrustning. Genom ett omfattande samarbete med intressentgrupper främjas dialogen och informationsutbytet om civil krishantering mellan förvaltningsområdena och frivilligorganisationer. Målet är att Finlands deltagande i civil krishantering motsvarar målen för den inre säkerheten och att samarbetet mellan krishanteringsinsatserna och ämbetsverken för rättsliga och inrikes frågor fungerar.

01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 19 265 000 euro.

Förklaring: Inrikesministeriet är ett ministerium för inre säkerhet och migration. Ministeriets viktigaste uppgifter är lagberedning, strategisk planering och styrning av förvaltningsområdets verksamhet samt internationella frågor.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Personalkostnader	88	88	87
IKT-utgifter	3	3	4
Övriga utgifter	9	9	9
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper användningen av överförda anslag.

Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för sin verksamhet:

- Inrikesministeriet är ledande aktör inom politikområdet för inre säkerhet när det gäller att främja den övergripande inre säkerheten.
- Styrningen på koncernnivå förbättrar effektiviteten i förvaltningsområdets verksamhet.
- Inrikesministeriets och dess förvaltningsområdes beredskapssystem baserar sig på en samarbetsmodell för den övergripande säkerheten och har samordnats inom förvaltningsområdet samt med andra partner.
- Inrikesministeriets nära och långsiktiga internationella samarbete och EU-samarbete stöder i stor utsträckning genomförandet av regeringsprogrammet.

Hantering av mänskliga resurser

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Årsverken vid inrikesministeriet	230,6	235	237
— varav årsverken under moment 26.01.01	208,9	211	213
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	5,5	5,3	5,3
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,79	3,8	3,9

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 451	18 818	20 815
Bruttoinkomster	1 520	1 300	1 550
Nettoutgifter	17 931	17 518	19 265
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	3 235		
— överförts till följande år	3 326		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avlöning av assistent till specialmedarbetare, upphörande av tidsbunden överföring (överföring från moment 35.01.01)		21
Bortfall av engångspost (överföring från moment 26.30.03)		100
Kostnader för assistent till specialmedarbetare, upphörande av tidsbunden överföring (överföring från moment 35.01.01)		20
Kostnader för Nato		180
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)		-124
Projektet för att sprida medvetenheten om applikationen för att bekämpa arbetsrelaterat utnyttjande och människohandel och upprätthållande av applikationen, upphörande av tidsbundet tillägg		-136
Resurser för revidering av utlänningslagen och medborgarskapslagen		75
Revidering av utlänningslagen och medborgarskapslagen (regeringsprogr. 2023)		800
Underhåll av statsrådets gemensamma publikationsplattform (YJA) separata webbplats (överföring från moment 23.01.01)		10
Upphörande av ett tidsbundet uppgiftsarrangemang (informationsförvaltning) (överföring till moment 26.01.21)		-90
Utökning av den politiska staben		-169
Lönejusteringar		1 060
Sammanlagt		1 747
2024 budget		19 265 000
2023 II tilläggsb.		759 000
2023 I tilläggsb.		55 000
2023 budget		17 518 000
2022 bokslut		18 022 000

04. Krishanteringscentrets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 434 000 euro.

Anslaget får även användas för utvecklande av den nationella beredskapen för civil krishantering.

Förklaring: Inrikesministeriet ansvarar för att Finland har beredskap att delta i internationell civil krishantering. Krishanteringscentret, som sköter operativa uppgifter inom den nationella beredskapen, erbjuder högklassig utbildning som förbereder för civila krishanteringsuppdrag och

valobservationsuppdrag, är ansvarig rekryterare och arbetsgivare för sakkunniga som sänds ut samt bedriver forsknings- och utvecklingsverksamhet inom området. En övergripande strategi för kriser främjas i samarbete med militära aktörer, fredsmedlare och aktörer inom utvecklingssamarbetet. Genom ett omfattande samarbete med intressentgrupper förbättras informationsutbytet mellan förvaltningsområdena och frivilligorganisationerna i den civila krishantering. I enlighet med regeringsprogrammet fortsätter man 2024 att aktivt delta i den civila krishantering genom effektiv rekrytering och mångsidig utbildning.

De utgifter som föränleds av personer som deltar i civil krishantering utomlands betalas av anslaget under moment 24.10.21.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Personalkostnader	76	71	74
Utgifter för lokaler	5	6	6
IKT-utgifter	1	1	1
Övriga utgifter	18	22	19
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också användningen av överförda anslag.

Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Krishanteringscentrets verksamhet:

— Finlands deltagande i civil krishantering är effektivt och svarar på omvärldens krav och förändringar.

— Finlands deltagande i civil krishantering motsvarar målen för den inre säkerheten.

Nyckeltal för verksamheten

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Grundutbildning inom civil krishantering, antal sökande	257	200	200
Internationella uppgifter inom civil krishantering, antal sökande	472	400	400
Internationella uppgifter inom civil krishantering, antal ledigförklarade uppgifter	149	150	150
Andelen kvinnor i civila krishanteringsuppdrag (%)	46	50	50
Antal kvinnor på grundkursen inom civil krishantering (%)	45	50	50

Hantering av mänskliga resurser

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Årsverken	29	30	30
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	4,6	5	3
Arbetstillfredsställelse (1—5)	4,1	4,2	4,2

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 513	2 320	2 534
Bruttoinkomster	114	-	100
Nettoutgifter	2 399	2 320	2 434
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	485		
— överförs till följande år	408		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	114
Sammanlagt	114

2024 budget	2 434 000
2023 II tilläggsb.	68 000
2023 budget	2 320 000
2022 bokslut	2 322 000

21. Utveckling av inrikesministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 432 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffning av investeringar, forskning, utredningar samt utbildningstjänster och andra sakkunnigtjänster som främjar genomslagskraften för och resultaten av verksamheten inom förvaltningsområdet
- 2) till försök och anskaffningar som främjar informationshanteringen, interoperabiliteten och cybersäkerheten i anslutning till utvecklingen av förvaltningsområdets verksamhet och tjänster samt till främjande av digitalisering
- 3) till utvecklingsprojekt enligt 1—2 punkten som genomförs av ett eller flera ämbetsverk
- 4) till betalning av utgifter för avlöning av personal motsvarande högst fem årsverken.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas till betalning av utvecklingsåtgärder som genomför koncernstrategin och styrningen av förvaltningsområdet samt till betalning av utgifter som föranleds av avlöningar av personal i anslutning till dessa åtgärder. Ministeriet kan även bevilja finansiering för projekt som genomförs av ämbetsverk inom förvaltningsområdet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tidsbundet uppgiftsarrangemang (IKT) (återföring av överföring från moment 26.01.01)	90
Sammanlagt	90

2024 budget	1 432 000
2023 budget	1 342 000
2022 bokslut	1 562 000

25. Bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av ordnande av bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor, upprätthållande av bekämpningsberedskapen på fartyg, anskaffning av bekämpningsmateriel, inklusive utgifter som föranleds av anskaffning av oljebekämpningsutrustning som fungerar i isförhållanden och annan utrustning för oljebekämpning till havs, samt vidtagande av bekämpningsåtgärder och utredningar som direkt anknuter till bekämpningen av miljöskador

2) till utgifter som föranleds av internationellt samarbete vid bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor, utbildnings- och utvecklingsverksamhet och rättegångar, hyror för oljebekämpningsförråd och arvoden till förrådsförvaltare med uppgiften som bisyssla och till dem som deltar i bekämpningsarbeten.

Utgifterna för anskaffning av bekämpningsmateriel budgeteras på basis av förbindelser.

Under momentet får som intäkter från överföringsekonomin nettobudgeteras ersättningar ur fonder och från dem som orsakat skadorna.

2024 budget	5 500 000
2023 budget	5 500 000
2022 bokslut	5 500 000

26. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen under programperioden 2021—2027 (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 713 000 euro.

Anslaget får, under förutsättning att a) Europeiska unionen har godkänt EU:s programperiod 2021—2027 i fråga om EU:s budget för 2021, b) EU-lagstiftningen om de fonder som nämns nedan för EU:s programperiod och om användningen av deras medel har godkänts och trätt i kraft, c) den nationella lagstiftningen om fonderna inom området för inrikes frågor har godkänts och är i kraft och ger inrikesministeriet behörighet att använda EU-medel som EU anvisat Finland under den nya programperioden samt d) Europeiska kommissionen har godkänt programmen för Finlands fonder, användas för de utgifter som avses nedan.

Anslaget får användas

1) till genomförande av Asyl-, migrations- och integrationsfonden, instrumentet för ekonomiskt stöd till gränsförvaltning och viseringspolitik och Fonden för inre säkerhet (Europaparlamentets och rådets förordningar) under Europeiska unionens programperiod 2021—2027

2) till betalning av tekniskt bistånd som behövs för genomförande av ovannämnda fonder och av löneutgifter för personal till dessa uppgifter motsvarande högst åtta årsverken samt för betalning av andra konsumtionsutgifter som är nödvändiga för genomförandet av fonderna

- 3) till betalning av mervärdesskatteutgiftsandelar som ingår i projekten och åtgärderna när Europeiska unionens förordningar tillåter det och i enlighet med nationella författningar
- 4) till betalning av överföringsutgifter som projektfinansiering till aktörer utanför statsfinanserna
- 5) till betalning av Finlands förpliktelser enligt programmet och till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt, förutsatt att dessa inte kan hänföras till den nationella finansieringsandelen
- 6) till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 103—104 i Europeiska parlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 som gäller finansiella regler för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik och Fonden för inre säkerhet (den allmänna förordningen) och av Finlands åtaganden som dessa föranleder under Europeiska unionens programperiod 2021—2027 samt för betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt, förutsatt att dessa inte kan hänföras till den nationella finansieringen
- 7) till förflytnings- och konsumtionsutgifter som föranleds av förfarandet för vidarebosättning, humanitärt mottagande och placering i kommunerna när det gäller flyktingar samt till löneutgifter för personal motsvarande högst 14 årsverken, för vilka det har reserverats 3 766 000 euro inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och 1 614 000 euro för Migrationsverket. Arbets- och näringsministeriet kan bevilja anslaget vidare i form av understöd. I fråga om arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde budgeteras överföringsutgifterna enligt principen om betalningsbeslut
- 8) till åtgärder i anslutning till beredningen av fonderna för inrikes frågor under Europeiska unionens programperiod 2028—2035
- 9) för kostnader som har uppstått innan understödsbeslutet fattats, om kostnaderna har uppstått den 1 januari 2021 eller därefter och den ansökan som avser kostnaderna i fråga blir anhängig senast den 30 juni 2022.

Överföringsutgifterna budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De EU-rättsakter som gäller EU:s fonder inom området för inrikes frågor trädde i kraft sommaren 2021. En nationell lag om förvaltningen av fonderna (1125/2021) trädde i kraft den 16 december 2021.

Medlemsstaternas skyldigheter i anslutning till fonderna fastställs i den allmänna förordningen om förvaltningen av fonderna ((EU) 2021/1060). Inrikesministeriet ansvarar för den nationella beredningen och verkställigheten av fonderna och är utsedd förvaltningsmyndighet för fonderna.

För genomförande av projekt och åtgärder som finansieras med medel ur fonderna ska det i regel finnas nationell finansiering för att verkställa dem. Den nationella finansieringen finns under ämbetsverkens omkostnadsmoment, om inte något annat särskilt anslag har anvisats i budgeten.

Tekniskt bistånd används i regel för löneutgifter och konsumtionsutgifter som föranleds de myndigheter som ansvarar för förvaltningen av fonderna. Enligt den allmänna förordningen är den procentuella andel för ett fondprogram som ersätts som tekniskt bistånd 6 procent för varje fond inom området för inrikes frågor.

Inkomsterna från kommissionen har budgeterats under moment 12.26.98. Inkomsterna och utgifterna för fonderna under programperioden 2021—2027 kommer att balansera mot slutet av programmen.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 8 933 000 euro och överföringsutgifternas andel 780 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-33 115
Sammanlagt	-33 115

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	9 713 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	42 828 000
2022 bokslut	35 150 000

27. CBRN-lagerhållning inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 114 851 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffning, lagerhållning, förvaltning och logistik när det gäller personlig skyddsutrustning, mätinstrument och stödutrustning samt andra behövliga anordningar och annan behövlig utrustning
- 2) anskaffning, lagerhållning och förvaltning av läkemedel och vacciner
- 3) till övningar som genomförs inom projektet och till utveckling och upprätthållande av beredskapen
- 4) till uppgifter som föranleds av genomförandet av projektet och till avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken för dessa uppgifter 2024 samt till andra konsumtionsutgifter som föranleds av genomförandet av projektet
- 5) till överföring av anslag som motsvarar utgifterna för genomförandet av projektet, varav ca 73 211 000 euro till Institutet för hälsa och välfärd, ca 442 000 euro till social- och hälsovårdsministeriet och ca 105 000 euro Strålsäkerhetscentralen.

Anslaget får användas till ersättning av kostnaderna för projektet till Försörjningsberedskapscentralen. Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Europeiska kommissionen har godkänt Finlands rescEU-lagerhållningsprojekt på unionsnivå med avseende på kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära hot (Chemical, Biological, Radiological, Nuclear), som hör till EU:s civilskyddsmekanism.

Kommissionen finansierar, med undantag för mervärdesskatteutgifter, 80 % av projektets kostnader under projektets gång och 20 % efter den godkända slutrapporten.

Förklaring: Finland har under ledning av inrikesministeriet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd, Försörjningsberedskapscentralen och Strålsäkerhetscentralen ingått ett avtal som gäller utveckling och upprätthållande av rescEU-CBRN-kapacitet och lagerhållningskapacitet på unionsnivå inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism. Finlands rescEU-kapacitet effektiviserar hela Europeiska unionens strategiska beredskap och beredskap att reagera på CBRN-hot, särskilt i Nordeuropa och Östersjöområdet. Den huvudsakliga uppgiften för CBRN-lagerhållningen är att tillhandahålla motåtgärder på CBRN-området (skyddsutrustning och medicinska motgifter) som kan sättas in vid kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära incidenter. Helheten CBRN-lagerhållning omfattar skyddsutrustning, mätinstrument, stödutrustning samt läkemedel och vacciner på CBRN-området.

De totala kostnaderna för projektet uppgår till 242 miljoner euro och projektet planeras pågå 1.1.2023—30.9.2026. Finlands strategiska mål är att fortsätta att upprätthålla den kapacitet som skapas också efter denna period, om kommissionens anslagshelheter under kommande perioder möjliggör detta. Startberedskapen för den kapacitet som skapas är 12 timmar från det att biståndserbjudandet godkänts. Enligt planerna ska de första delarna av kapaciteten vara i larmberedskap från ingången av 2024.

Projektets inkomster har budgeterats under moment 12.26.98.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Inrikesministeriet	433
Institutet för hälsa och välfärd	73 211
Social- och hälsovårdsministeriet	444
Strålsäkerhetscentralen	105
Försörjningsberedskapscentralen	40 658
Sammanlagt	114 851

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektets utgifter	55 006
Sammanlagt	55 006

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	114 851 000
2023 budget	59 845 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 191 500 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	11 300
Sammanlagt	11 300

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	191 500 000
2023 budget	180 200 000
2022 bokslut	137 954 371

50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 280 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av understöd till sjöräddningsverksamhet och för betalning av understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram samt för betalning av understöd till Helsingfors stad för räddningsutbildning.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finlands Sjöräddningssällskap	238 000
Ålands Sjöräddningssällskap	12 000
Helsingfors stad, räddningsutbildning	1 000 000
Understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram	30 000
Sammanlagt	1 280 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Räddningsväsendets uppgifter, bortfall av engångspost	-200
Utökad räddningsutbildning	1 000
Sammanlagt	800

2024 budget	1 280 000
2023 II tilläggsb.	70 000
2023 I tilläggsb.	440 000
2023 budget	480 000
2022 bokslut	580 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer inom inrikesförvaltningen (Interpol, IGC¹⁾, IOM, ICMPD²⁾, COSPAS-SARSAT³⁾ och ICAO PKD⁴⁾) samt till betalning föranledda av motsvarande förpliktelser och till betalning av bidrag till FN som föranleds av stöd för det internationella genomförandet av konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor.

Förklaring: Inom det internationella polisiära samarbetet och utvecklandet av det ligger huvudvikten särskilt på det polisiära samarbetet inom EU både när det gäller lagstiftning och praktisk verksamhet. Uppmärksamhet ägnas också den utveckling som gäller polissektorn och som sker i närområdessamarbetet, FN och Europarådet samt i andra internationella organisationer.

Inom IGC behandlas alla betydande frågor som anknyter till hanteringen av flyktingskap och invandring. Internationella migrationsorganisationen (IOM) är en mellanstatlig organisation som bedriver övergripande verksamhet med anknytning till migration. ICMPD är ett oberoende mellanstatligt forskningsinstitut. Institutet strävar efter att främja en hållbar migrationspolitik och koncentrerar sig på migrationsfrågor som är viktiga för Väst- och Östeuropa samt utgör sekretariat för Budapestprocessen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Interpol	420 000
IGC	130 000
IOM	350 000
ICMPD	10 000
COSPAS-SARSAT	50 000
ICAO PKD	30 000
FN:s industriolyckor	10 000
Sammanlagt	1 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	40
Sammanlagt	40

2024 budget	1 000 000
2023 budget	960 000
2022 bokslut	753 117

¹⁾ IGC = Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies in Europe, North America and Australia

²⁾ ICMPD = International Centre for Migration Policy Development

³⁾ COSPAS-SARSAT = ett globalt lokaliserings- och räddningssystem som utnyttjar satellitbaserad positionering på land, till havs och i luften

⁴⁾ ICAO PKD = Internationella civila luftfartsorganisationens elektroniska certifikatbank

10. Polisväsendet

Förklaring: Polisens uppgift är att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet, förebygga, avslöja och reda ut brott och sörja för att de blir föremål för åtalsprövning. I syfte att upprätthålla säkerheten samarbetar polisen med övriga myndigheter och sammanslutningar och invånare och sköter det internationella samarbete som deras uppgifter omfattar. Polisen ska dessutom sköta uppgifter i samband med tillståndsförvaltningen och andra uppgifter som föreskrivs i lag samt inom ramen för sina uppgifter ge var och en den hjälp som han eller hon behöver.

Skyddspolisen har till uppgift att inhämta information för att skydda den nationella säkerheten. Den ska också upptäcka, förhindra och avslöja verksamhet, förehavanden och brott som kan hota statskicket och samhällsordningen eller rikets inre eller yttre säkerhet. Skyddspolisen ska även upprätthålla och utveckla en allmän beredskap för att förutse, upptäcka och förhindra verksamhet som hotar samhällets säkerhet.

Genom ett effektivt polisväsende bidrar man till att Finland är världens tryggaste land. Medborgarna får polistjänster av hög kvalitet på ett jämlikt sätt i hela landet. Medborgarnas trygghetskänsla och det förtroende polisen åtnjuter förbättras genom att tillhandahålla brådskande larmtjänster på ett tillförlitligt sätt och genom att stärka förebyggandet av brott och effektiv utredning. Hot mot den inre och nationella säkerheten avvärjs i rätt tid, man förbereder sig för hoten och använder sig av proaktiv underrättelseinformation som stöd vid beslutsfattandet.

Resultatmål för verksamheten

Nyckeltal/indikator	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Antal strafflagsbrott, högst	478 761	499 675	500 000
Gatusäkerhetsindex, minst (1999=100) ¹⁾	92,2	86,0	86,0
Trafiksäkerhetsindex, minst (1999=100) ²⁾	289,9	309,9	310,0
Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet, medeltal, minst, på skalan 1—4 ³⁾	3,34	-	3,40
Medborgarnas förtroende för skyddspolisen, % ⁴⁾	91	83	83
Skyddspolisen, framgångsrik verksamhet, % ⁴⁾	80	80	80

¹⁾ Gatusäkerhetsindex är ett tal för det viktade sammanlagda antalet rån, fall av misshandel, skadegörelse och ratt- och trafikfylleri som anmälts till polisen. Det sammanräknade antalet ställs i relation till invånarantalet i området. Ju större indextalet är desto bättre är läget jämfört med det nationella genomsnittet 1999. Gatusäkerhetsindexet ersätts hösten 2023 med störningsindex. Störningsindexet är ett tal för det viktade sammanlagda antalet av vissa brott och uppdrag som gäller liv och hälsa samt egendom som anmälts till polisen. Dessa brott och uppgifter uppgår till ca 40. Det sammanräknade antalet ställs i relation till invånarantalet i området. Ju högre värdet är, desto fler störningar i förhållande till invånarantalet. Riksomfattande värde 2014 = 100.

²⁾ Trafiksäkerhetsindex beskriver antalet registrerade bilar och motorcyklar dividerat med det viktade antalet döda och skadade i trafiken.

³⁾ Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet mäts i polisbarometerundersökningen med frågan "I vilken utsträckning litar ni på följande myndigheters verksamhet?", 1 = väldigt lite, 2 = ganska lite, 3 = ganska mycket, 4 = väldigt mycket.

Källa: Polisbarometern. En undersökning av medborgarnas åsikter vartannat år.

⁴⁾ Källa: Kantar Media Finland Oy

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 942 405 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av ersättningar till Ålands landskapsregering enligt 2 § 1 mom. i förordningen om polisförvaltningen i landskapet Åland (56/2020).

Av anslaget har 807 000 euro reserverats för säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: Inom polisens verksamhet betonas aktionsberedskapen i synnerhet i brådskande larmuppdrag och den förebyggande verksamheten samt att effektiv brottsbekämpning särskilt riktas på de brott som är mest skadliga för individen och samhället. För att bevara samhällsfreden avvärs sådana förehavanden och brott som kan utgöra fara för rätts- och samhällsordningen eller för rikets inre och yttre säkerhet i samarbete med övriga aktörer. Polisen sörjer för utvecklandet av det internationella polissamarbetet.

För polisen uppställs följande preliminära resultatmål för verksamheten:

— Polisens närvaro tryggas i hela landet. Antalet personer som arbetar i polisuppgifter höjs till 8 000 polisårsverken före utgången av valperioden. Ökningen allokeras till polisens operativa verksamhet.

— Brottsbekämpningen stärks för att öka medborgarnas säkerhet och förtroendet för myndigheterna.

— Våld och organiserad brottslighet samt ungdoms- och gängbrottslighet bekämpas och minskas målmedvetet.

— Vid bekämpningen av brottslighet och andra samhälleliga problem satsar man på att förebygga, identifiera de bakomliggande orsakerna och förverkliga straffansvaret. Den förebyggande ankarverksamheten utvecklas och exit-verksamheten utvidgas.

— Digitaliseringen stärks både i brottsundersökningen och i brottsbekämpningen.

Fördelning av omkostnaderna (mn euro)

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning	andel (%)
Personalkostnader	634	658	682	67
Utgifter för lokaler	85	96	101	10
IKT-utgifter	94	107	104	10
Övriga utgifter	115	84	126	13
Inkomster	-70	-70	-73	-
Sammanlagt¹⁾	858	875	943	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också andelen överförda anslag. Utöver de nya skyldigheterna och prioriteringarna ökar personalutgifterna i huvudsak till följd av lönejusteringar och andra mindre poster enligt statens avtalsuppgörelse. Lokalkostnaderna stiger till följd av den allmänna kostnadsnivån och hyresnivån samt användningen av polisens befolkningslokaler och andra tillfälliga lösningar. Ökningen av IKT-kostnaderna beror bl.a. på de nya system som tas i bruk samt på att befintliga och föråldrade system underhålls. Dessutom ökar kostnaderna vid polisens övriga avtalsförpliktelser bl.a. vid köp av tjänster.

Övervaknings- och larmverksamhet

Tillgången till brådskande larmtjänster samt aktionsberedskapstiden bibehålls på en god nivå. I polisens verksamhet betonas förebyggande verksamhet. Olaglig inresa i landet bekämpas målmedvetet. Åtgärderna för att bekämpa olaglig inresa är trovärdiga och effektiva. Verksamheten för avlägsnande ur landet effektiviseras. Den nationella och internationella aktionsberedskapen hos polisens riksomfattande beredskapsenhet utvecklas.

Övervaknings- och larmverksamhet

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Produktivitet			
Larmverksamhetens produktivitet (A-, B- och C-uppdrag/årsverke)	420,2	454,8	453,7
Resurshushållning			
Övervakning, årsverken ¹⁾	658	658	643
Larmverksamhet, årsverken	2 204	2 204	2 204
Kostnader för övervakning, 1 000 euro ²⁾	79 253	80 521	86 388
Kostnader för larmverksamhet	239 323	246 495	256 249
Resurshushållning (kostnader för larmverksamhet/A-, B- och C-uppdrag)	258 42	245 80	256 25
Serviceförmåga och kvalitet³⁾			
Aktionsberedskapstid för uppdrag i kategori A, min.	10,0	9,8	9,8
Serviceberedskapstid för uppdrag i kategori B:	17,1	17,0	17,0
Framgångsrika ingripanden vid våld i nära relationer, medeltal minst, vitsord 1—4	2,74	-	2,9
Polispatrullering och annan synlig verksamhet, medeltal minst, vitsord 1—4	2,79	-	2,9
Brådskande larmuppdrag, medeltal minst, vitsord 1—4	3,06	-	3,1
Prestationer			
Antal uppdrag sammanlagt (A, B och C)	926 110	1 002 469	1 000 000
— varav uppdrag på polisens eget initiativ, %	45,3	48,4	49,0
Våldsrelaterade larm till privatbostäder, st.	21 543	21 066	20 500
Klientmöten inom ankarverksamheten, antal	6 825	6 500	7 000

¹⁾ Från övervakningens årsverken har trafikövervakningens årsverken dragits av. Dessa presenteras i sin helhet under Trafiksäkerhet.

²⁾ Från kostnaderna för övervakning har kalkylerade kostnader för trafikövervakning dragits av.

³⁾ Hur väl man lyckats mäts med hjälp av polisbarometerundersökningen, som senast genomfördes år 2022.

Trafiksäkerhet

Polisens trafiksäkerhetsarbete bidrar till att minska antalet dödsfall och allvarlig skadade i trafiken, förebygga dem och till att öka trygghetskänslan för alla trafikformer.

Trafiksäkerhet

	2022 utfall	2023 uppskattnng	2024 mål
Produktivitet			
Trafikövervakningens produktivitet, utan automatisk övervakning, trafikbrott/årsverken ¹⁾	301	297	297
Resurshushållning			
Arbetstid som använts för trafikövervakning, timmar/1 640 årsverken	426	441	441
— varav arbetstid som använts för övervakning av tung trafik, (timmar/1 640 årsverken)	49,4	52,0	52,0
Kalkylerade kostnader för trafiksäkerheten (1 000 euro)	51 309	53 966	57 235
Serviceförmåga och kvalitet			
Trafikövervakningen, medeltal minst, vitsord 1—4	2,86	-	2,86
Trafikövervakningsindex ²⁾	94,1	94,2	94,2
Trafikbrottsindex ³⁾	87,9	87,9	87,9
Prestationer			
Prestationer inom den automatiska trafikövervakningen, st.	112 369	118 205	130 000
Grovt äventyrande av trafiksäkerheten som kommit till polisens kännedom, antal fall minst (st.)	4 776	4 952	4 952
Rattfylleribrott som kommit till polisens kännedom, antal minst (st.)	16 660	17 849	18 000
Trafikolyckor som lett till personskada, högst (st.)	3 048	2 804	2 804
Trafikolyckor med dödlig utgång, högst (st.)	144	108	108

¹⁾ Trafikövervakningens produktivitet, utan automatisk övervakning, beräknas enligt följande: Trafikprestationer = antalet anmälda brott, brottsbeteckningar som beaktas: äventyrande av trafiksäkerheten, grovt äventyrande av trafiksäkerheten, rattfylleri, grovt rattfylleri, fylleri i lufttrafik, fylleri i tågtrafik, fylleri i sjötrafik, överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad, trafikfylleri med motorlöst fordon, förande av fortskaffningsmedel utan behörighet, smitning i vägtrafik. Utredande enhet = polisen (med undantag för utredningsgrupperna i samband med polisens trafikövervakningsapplikation [LVS] och polisens trafiksäkerhetscentral [LITUKE] samt Åland). Årsverken = genomförda timmar inom trafikövervakningen/1 640 (exklusive automatisk övervakning). Till produktiviteten inom den automatiska trafikövervakningen räknas följande prestationer inom trafikövervakningen till prestationerna: Ordningsbot, straffyrkande, villkorlig ordningsbot, bötesföreläggande, bötesyrkande och straffyrkande samt prestationer som gäller avgift för trafikförseelse av typen "automatisk övervakning". Ogiltigförklarade prestationer har strukits ur antalet prestationer. Antalet årsverken beräknas enligt genomförda timmar inom den automatiska övervakningen/1 640

²⁾ Trafikövervakningsindexet beräknas med hjälp av polisens trafikövervakningsuppdrag, prestationer och den tid polisen är bunden av ett uppdrag. Variablerna har grupperats i egna helheter som indexeras, viktas, räknas samman och relateras till invånarantalet för att beräkna helhetsindexet. År 2015 = 100.

³⁾ I trafikbrottsindexet räknas trafikbrott som polisen registrerat och trafikförseelser och avgifter för trafikförseelser. Variablerna har grupperats i egna helheter som indexeras, viktas, räknas samman och relateras till invånarantalet för att beräkna helhetsindexet. År 2015 = 100.

Brottsbekämpning

Polisen har till uppgift att effektivt förhindra, avslöja och utreda brott. Vid brottsutredningen säkerställer man ett effektivt utförande av förbehandlingen av brott och utredningen av vardagsbrott. Åtgärder för brottsbekämpning riktas mot de brott som är mest skadliga för individen och samhället och yrkesmässig samt organiserad brottslighet bekämpas informationsbaserat och oberoende av brottstyp. Då den avslöjande verksamheten riktas beaktar man förutom genomslagskraften även verksamhetens proportionalitet i förhållande till de tillgängliga resurserna för

brottsutredning. Ungdoms- och gängbrottsligheten bekämpas målmedvetet med hjälp av ett brett urval metoder. Med hjälp av kriminalunderrättelseinhämtning och polisens övriga åtgärder för att bekämpa kriminalitet och hot avvärs sådana brott och planer som kan äventyra rätts- och samhällsordningen eller den inre säkerheten.

Brottsbekämpning

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Produktivitet			
Produktivitet (uppklarade strafflagsbrott/årsverke)	70	75	70
Resurshushållning			
Årsverken	3 969	4 018	4 068
Kostnader för brottsbekämpning (1 000 euro)	429 325	442 205	463 972
Resurshushållning (kostnader/uppklarade strafflagsbrott, 1 000 euro)	1 536,1	1 343,45	1 546,57
Serviceförmåga och kvalitet			
Brottsutredningsnivå för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), minst (%)	45,8	55,6	46,0
Utredningstiden för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), medeltal (dygn)	175	272	180
Brottsutredningsnivå för egendomsbrott, minst (%)	35,6	45,5	38,0
Utredningsnivå för brott mot liv och hälsa (alla), minst (%)	59,7	60,5	60,0
Anhängighetstiden för uppklarade ekonomiska brott, medeltal, högst (dygn)	588	548	530
Utredning och bekämpning av våldsbrott, medeltal minst (vitsord 1—4)	2,87	-	2,90
Utredning av ekonomiska brott, medeltal, minst (vitsord 1—4)	2,74	-	2,80
Utredning/avslövande av narkotikabrott, medeltal, minst (vitsord 1—4)	2,80	-	2,80
Utredning av inbrott i bostäder, medeltal, minst (vitsord 1—4)	2,79	-	2,80
Utredning av hatbrott, medeltal, minst (vitsord 1—4)	2,76	-	2,80
Bekämpning av it-relaterad brottslighet, medeltal, minst (vitsord 1—4)	2,75	-	2,80
Prestationer			
Uppklarade strafflagsbrott (antal)	279 483	329 155	300 000
Återtagande av vinningen av alla brott (netto), mn euro	40,61	31,88	40,0
Återtagande av vinningen av ekonomiska brott (netto), mn euro	26,69	20,95	25,0
Antal uppklarade ekonomiska brott (st.)	1 863	2 076	2 000
Antal ouppklarade ekonomiska brott (st.)	3 497	3 268	3 000
Antal uppklarade brott som utförts av organiserade kriminella sammanslutningar (st.)	338	391	350
Antal brott mot liv och hälsa (st.)	38 845	41 892	41 000
Grova narkotikabrott som kommit till polisens kännedom (antal)	1 026	1 152	1 100
Skyndsam förundersökning riktad mot person under 18 år (st.) ¹⁾	17 983	21 856	20 000

¹⁾ Målsägande uttryckt i antalet fall, målsägande minderårig, brottsbenämningarna i 20, 21, 24, 25 och 31 kap. i strafflagen inräknade.

Tillståndsförvaltning

Polisens tillståndsförvaltning har i och med det administrativa beslutsfattandet och genom olika övervakningsmetoder en förebyggande effekt på brott samt en tryggande effekt på allmän ordning och allmän säkerhet. Tjänster tillhandahålls huvudsakligen i form av e-tjänster, även genom att sköta om behovet av tjänster hos grupper med särskilda behov. Utnyttjandegraden i fråga om e-tjänster hålls planmässigt på en hög nivå.

Tillståndstjänsterna produceras på ett makroekonomiskt och kostnadseffektivt sätt så att de säkerställer en tillräcklig servicenivå, effektiva förfaranden och motsvarande resurser inom den avgiftsbelagda tillståndsförvaltningen och sörjer för kostnadsmotsvarigheten.

Avgiftsbelagd tillståndsförvaltning (tillståndstjänst)

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Produktivitet			
Produktivitet (avgiftsbelagda ärenden som behandlats av polisen/avgiftsbelagda tillståndsårsverken)	4 101	3 462	3 611
Resurshushållning			
Årsverken (avgiftsbelagda)	375	360	360
Tillståndsförvaltningens intäktsprognos/uppskattning (1 000 euro)	66 870	55 000	55 000
Kostnader för tillståndstjänster, (avgiftsbelagda) 1 000 euro	54 576	55 000	55 000
Resurshållning (kostnader/avgiftsbelagda ärenden som behandlats av polisen), euro	35,2	47,28	42,31
Kostnadsmotsvarighet för tillståndsförvaltningen (%)	120,1	100,0	100,0
Serviceförmåga och kvalitet			
Tillståndsförvaltningen, vitsord 1—4	2,98	-	3,00
Utnyttjandegraden av e-tjänster (%)	80,4	77,9	80,0
Beläggningsgraden av tidsbokning (antal tidsbokningar/antal kundbesök), %	46,1	-	50,0
Kundserviceställets kundantal	1 136 000	-	800 000
Prestationer			
Avgiftsbelagda tillståndsärenden som behandlats av polisen sammanlagt (st.)	1 511 248	1 163 255	1 300 000

Polisutbildning

Polisyreshögskolan sörjer för att ge polisexamensutbildning (YH) för att säkerställa den personalökning som beskrivs under punkten *mänskliga resurser*. Polisens personal- och kompetensbehov tillgodoses genom examensutbildning och fortbildning på båda nationalspråken. Vid Polisyrkeshögskolan kan man också avlägga befälsexamen för räddningsbranschen, som genomförs i samarbete med Räddningsinstitutet.

Polisutbildning

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Resurshushållning			
Polisyreshögskolans totala kostnader (1 000 euro)	26 500	27 500	27 500

Polisutbildning

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Årsverken	189	189	189
Polis (yrkeshögskoleutbildning), examensutbildningens pris per studiepoäng, högst, euro	190	190	190
Polis (högre yrkeshögskoleutbildning), examensutbildningens pris per studiepoäng, högst, euro	250	250	250
Serviceförmåga och kvalitet			
Polis (yrkeshögskoleutbildning) - utexaminerade inom målsatt tid, %	92	92	92
Prestationer			
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal sökande per nybörjarplats	10	10	10
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal studerande som inlett studierna	400	400	500
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal utexaminerade	290	313	280
Publikationer st.	38	38	38

Gemensamma tjänster - stödfunktioner och övriga uppgifter

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Gemensamma tjänster - stödfunktioner¹⁾			
Resurshushållning			
Årsverken	1 796	1 800	1 800
Gemensamma tjänster - övriga uppgifter²⁾			
Resurshushållning			
Årsverken	615	615	615
Kostnader för de övriga uppgifterna (1 000 euro)	64 489	66 424	70 206

¹⁾ Stödfunktioner=ekonomiförvaltning, personaladministration, materialfunktioner, datateknik, forsknings- och analysfunktion, utbildning, arbetshälsa, koncerntjänster, styrfunktioner

²⁾ Övriga uppgifter= vakter, fängelsefunktioner, fängtransporter, handräckning, hittegodsfunction, klagomål och besvärssärenden, särskilda funktioner inom tillståndsförvaltningen

Mänskliga resurser

Polisen iakttar god och rättvis personalpolitik. Polisen utvecklar förfaranden för att stödja arbetsförmågan. Särskild uppmärksamhet fästs vid att stödja arbetsförmågan för att främja välbefinnandet i arbetet hos väktare och personer som arbetar med brottsutredning. Säkerheten och hälsan i arbetet säkerställs genom arbetarskyddsmetoder. Polispersonalens kompetens motsvarar omvärldens behov. Polisen fortsätter med åtgärderna för att garantera hälsosamma, trygga och funktionellt ändamålsenliga lokaler för personalen.

Mänskliga resurser

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Årsverken ¹⁾	10 299	10 372	10 402
Polismän, årsverken	7 515	7 589	7 639
Studerande, årsverken ²⁾	273	233	200
Övrig personal, årsverke	2 511	2 530	2 530
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	12,5	11,4	10,4
Arbetsstillfredsställelseindex	3,38	- ³⁾	
Kvinnornas andel av hela personalen (%)	31,8	31,8	32
Kvinnornas andel i högsta ledningsuppgifter (%)	10,6	10,7	11,0

¹⁾ Källa PolStat, alla moment. I utfallet för 2022 totalt 10 299 årsverken, inkluderar alla moment (inkl. avlönade med sysselsättningsmedel, 49,9 årsverken). Uppskattningarna för 2023—2024 är ca 50—60 årsverken.

²⁾ Med studerande avses sådana studerande som står till förfogande som arbetskraft och som gör sin praktikperiod som arbets- eller fältpraktik.

³⁾ Beslut om genomförande av polisens personalbarometer har inte gjorts för 2024.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	934 683	934 489	1 014 897
Bruttoinkomster	85 382	70 823	72 492
Nettoutgifter	849 301	863 666	942 405
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	59 746		
— överförs till följande år	39 383		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	75 458	57 247	62 581
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	63 069	57 247	62 581
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	12 389	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	120	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bibehållande av verksamhetsnivån på 2022 års nivå (inkl. hyreseffekterna i Uleåborg och Tammerfors)			32 000
Centralkriminalpolisens informationsinhämtning			-200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Det nationella införandet av PRS-tjänsten i satellitnavigeringssystemet Galileo	24
Effektivisering av besöksförbudet	-285
Finansiering som behövs för regeringens propositioner (lagändringar) och genomförande av regeringsprogrammet	3 731
Förebyggande och bekämpning av ungdomsbrottslighet	5 000
Höjningar av hyrorna för polisens lokaler (lokalprojekt som finns på Senatsfastigheters lista)	3 420
Höjning av polisväsendets finansieringsnivå för att upprätthålla nivån på verksamheten på 2022 års nivå	-17 456
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	44
Interoperability inom polisen	-510
Kostnader för ibruktage av Virve 2	2 904
Polisens beredskap	-1 500
Polisens icke-behovsprövade IKT-utgifter	5 000
Projektet Interoperability (IO)	1 600
RP Förhindrande av spridningen av terroristiskt webbinnehåll (TCO)	-280
RP Reform av körkortslagen	-1 210
RP Reform av lagen om transport av farliga ämnen	-191
Skyndsamt behandling av brott mot barn	-565
Stegvis ökning av polisens resurser till 8 000 poliser i slutet av valperioden (regeringsprogr. 2023)	17 500
Stärkande av den svenskspråkiga polisutbildningen (1 årsverke)	158
Säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2)	-186
Underhåll och modernisering av IKT-prestandan	-7 760
Utveckling av den nationella och internationella aktionsberedskapen hos polisens riksomfattande beredskapsenhet (Karhu)	500
Utveckling av exit-verksamheten (Helsingfors och Nyland)	-500
Ändring av Valtoris fakturering	3 227
Lönejusteringar	34 274
Sammanlagt	78 739

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	942 405 000
2023 II tilläggsb.	21 778 000
2023 I tilläggsb.	2 477 000
2023 budget	863 666 000
2022 bokslut	828 938 000

02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 66 752 000 euro.

Förklaring: Skyddspolisen är en säkerhets- och underrättelsetjänst som avvärjer hot mot Finlands nationella säkerhet och producerar information för att förebygga hot. Skyddspolisen har till uppgift att inhämta information för att skydda den nationella säkerheten och på förhand upptäcka, förhindra och avslöja verksamhet, förehavanden och brott som kan hota stats- och samhällsordningen. Skyddspolisen producerar också alla säkerhetsutredningar i Finland med undantag för försvarsförvaltningens säkerhetsutredningar. Den information som skyddspolisen inhämtar

tar är en väsentlig del av bekämpningen av hot mot den nationella säkerheten och det utrikes- och säkerhetspolitiska beslutsfattandet. Skyddspolisens informationsinhämtning och rapportering styrs av de prioriteringar för civil underrättelseinhämtning som inrikesministeriet fastställt. Dessa samordnas med den militära underrättelseinhämtningen för att undvika överlappningar.

I sin strategi vill skyddspolisens i synnerhet förbättra informationsinhämtningen, verksamhetskulturen och samarbetet. Systematisk, målinriktad och riktad informationsinhämtning utgör grunden för verksamheten. Informationen ska analyseras och erbjudas beslutsfattarna i rätt tid och i tydlig form. Skyddspolisens inhämtar information som statsledningen och andra partner inte får från annat håll.

Den säkerhetspolitiska miljön har fortsatt att utvecklas i en alltmer oförutsägbar riktning. Det här understryker betydelsen av analyserad information som inhämtats genom underrättelseinhämtning vid statsledningens utrikes- och säkerhetspolitiska beslutsfattande. Natomedlemskapet ökar skyddspolisens internationella samarbete i synnerhet inom kommittén för civil underrättelseverksamhet, men ökar också ansvaret vid exempelvis sakkunniguppdrag som gäller säkerheten i lokaler. Natomedlemskapet förutsätter också satsningar på inskaffning, uppbyggnad och underhåll av informationssystem samt på informationshantering.

Med skyddspolisens resurser möjliggörs en effektiv och korrekt utövning av befogenheterna enligt lagstiftningen om civil underrättelseinhämtning, säkerställs skyddspolisens förmåga att reagera på de snabba förändringarna i omvärlden och skapas förutsättningar för ett fullständigt skydd av den nationella säkerheten.

För skyddspolisens uppställs följande preliminära resultatmål för verksamheten:

- Den civila underrättelseinhämtningen är rätt riktad och skyddspolisens kapacitet motsvarar den säkerhetspolitiska miljöns krav.
- Hot mot den nationella säkerheten bekämpas.
- Den civila underrättelseinhämtningen riktas mot verksamhet som allvarligt hotar den nationella säkerheten på det sätt som lagen förutsätter.
- Den interna laglighetsövervakningen av den civila underrättelseinhämtningen är planmässig, täckande, i realtid och effektiv.
- De relationer som skyddspolisens har till alla relevanta inhemska samarbetspartner och utländska säkerhets- och underrättelsetjänster stöder skötseln av uppgifter och informationsutbyte.
- Skyddspolisens producerar proaktiv underrättelseinformation som stöd för beslutsfattandet.
- Utveckling av beredskapsplaneringen, organisationens riskhantering har organiserats i enlighet med den allmänna styrningen inom förvaltningsområdet, lansering av ny informationssäkerhetsutbildning, inledande av den interna revisionens verksamhet, det nya lokalprojektet slutförs enligt planerna före utgången av 2024. Personalen garanteras hälsosamma arbetsförhållanden.
- Skyddspolisens deltar aktivt i den offentliga diskussionen om den nationella säkerheten och den rättidiga analyserade information som skyddspolisens producerar inverkar på underlaget för beslutsfattandet.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Personalutgifter	56	59	48
Utgifter för lokaler	11	9	7
IKT-utgifter	26	23	34
Övriga utgifter	7	9	11
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också användningen av överförda anslag.

Skyddspolisens resultat och resurser

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Verksamhetens resultat			
Skriftliga rapporter	123	120	120
Muntlig bakgrundsinformation	326	320	320
Säkerhetsutredningar, st. ¹⁾	97 029	100 000	100 000
— Begränsade	35 289	35 000	35 000
— Normala	40 653	45 000	45 000
— Omfattande	406	400	400
— Tillfogade	20 681	19 600	19 600
Utlåtanden i ärenden som gäller medborgarskap	103	110	120
Utlåtanden i ärenden som gäller uppehållstillstånd och arbetstillstånd	2 043	2 000	2 000
Utlåtanden om viseringsansökningar	393	600	600
Utlåtanden om asyl	3	5	5
Hanteringen av resurser			
Årsverken	511	535	555
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	9,3	8,5	8
Arbetstillfredsställelseindex	3,7	3,7	3,7

¹⁾ Det totala antalet prestationer i säkerhetsutredningarna omfattar både avgiftsbelagda och avgiftsfria prestationer.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	63 701	55 252	76 642
Bruttoinkomster	9 796	9 840	9 890
Nettoutgifter	53 905	45 412	66 752
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	15 780		
— överförs till följande år	8 694		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	8 238	7 859	8 475
— övriga intäkter	330	300	300
Intäkter sammanlagt	8 568	8 159	8 775
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	5 933	5 895	6 340
— andel av samkostnaderna	2 363	2 260	2 431
Kostnader sammanlagt	8 296	8 155	8 771
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	272	4	4
Kostnadsmotsvarighet, %	103	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslutning till Nato och samarbetskyldigheter	840
Avdrag för tidsbundna utgifter för reservmaskinsalen	-150
Bortfall av engångspost (överföring från moment 26.30.03)	350
IKT-utrustning till den nya lokalen, försenad flyttning	15 500
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	4
UTS-projektet/IKT-anskaffningar	1 000
Utvecklande underhåll av den civila underrättelseinhämtningens tekniska infra	1 800
Ändring av Valtoris fakturering	84
Lönejusteringar	1 912
Sammanlagt	21 340

2024 budget	66 752 000
2023 II tilläggsb.	1 478 000
2023 budget	45 412 000
2022 bokslut	46 819 000

20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 7 668 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för transporter föranledda av avlägsnande av personer ur landet
- 2) till utgifter för tolknings- och översättningstjänster för asylsökande och dem som ska avlägsnas ur landet
- 3) utgifter för transporter i samband med hämtning av förbrytare som överläts till Finland

4) till utgifter för identifiering av personer som ska avlägsnas ur landet och anskaffning av nödvändiga resedokument

5) till ersättning av utgifter för utbildning, resor och inkvartering till följd av användningen av en beredskapsgrupp för mottagande av asylsökande och en nationell beredskapsgrupp för genomförande av tillbakasändning

6) till EU-finansierade projekt som stöder verksamheten i anslutning till avlägsnande ur landet och utvecklandet av den

7) till löneutgifter för personal motsvarande högst fyra årsverken för utvecklingsprojekt för avlägsnande ur landet som finansieras ur EU:s fonder inom området för inrikes frågor år 2024.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Transporter för avlägsnande ur landet	3 868 000
Tolknings- och översättningstjänster	1 550 000
Transporter i samband med hämtning	250 000
Utredning av identitet	300 000
Användning av beredskapsgrupp	1 700 000
Sammanlagt	7 668 000
2024 budget	7 668 000
2023 budget	7 668 000
2022 bokslut	2 608 000

(21.) *Gemensamma utgifter för projektet för säkerhetsmyndigheternas gemensamma fältledningssystem (reservationsanslag 2 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 budget	6 850 000
2022 bokslut	6 850 000

20. Gränsbevakningsväsendet

Förklaring: Gränsbevakningsväsendet är verksamt inom såväl den inre som den yttre säkerheten. Gränsbevakningsväsendet är en del av den europeiska gräns- och kustbevakningen och en del av Finlands försvarssystem. Gränsbevakningsväsendet är verksamt på land, till havs och i luften även i svåra förhållanden. Gränsbevakningsväsendets effektmål är gränssäkerhet, säkerhet i havsområden samt territoriell integritet och försvarsberedskap.

Gränssäkerhet

Finlands övervakning av de yttre gränserna är effektiv och trovärdig. Gränsbevakningsväsendet stärker Finlands säkerhet och avvärjer säkerhetshot mot Finland och Europa vid de yttre gränserna. Gränstrafiken är säker och smidig. Brottsbekämpningen är effektiv. Gränsbevakningsväsendet ökar människornas säkerhet i gränsområdet och skärgården.

Sjösäkerhet

Finlands sjöräddningssystem är tillförlitligt. Gränsbevakningsväsendets lednings- och aktionsberedskap för marina flertypsolyckor är omedelbar. Gränsbevakningsväsendet främjar skyddet av den marina miljön.

Territoriell integritet och militärt försvar

Gränsbevakningsväsendet har god funktionsförmåga för att trygga samhället i alla störningar och undantagsförhållanden. Gränsbevakningsväsendet har god beredskap för att trygga den territoriella integriteten och försvara riket.

Nyckeltal och indikatorer för genomslagskraft

Gränsbevakningsväsendets genomslagskraft beräknas utifrån nyckeltalen för effekt och kostnadseffektivitet. Genomslagskraften beskriver de förändringar Gränsbevakningsväsendets verksamhet åstadkommer i samhället eller för dess medlemmar, även för andra än finländare som korsar gränsen. Effekten följs upp med hjälp av flera kvalitativa indikatorer. Kostnadseffektiviteten är en indikator för hur effektivt effekten har uppnåtts och den beräknas utifrån omkostnaderna och de faktiska prestationerna.

Gränsbevakningsväsendets effektmål

Nyckeltal/indikator	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Samhälleliga verkningar (ind.)	96,4	89,4	91,3
Effekter (ind.)	99,7	96,4	96,1
— Gränssäkerhet (1—5)	4,2	4,0	4,0
— Sjösäkerhet (1—5)	4,2	4,3	4,3
— Territoriell integritet och militärt försvar (1—5)	3,9	3,7	3,6
Kostnadseffektivitet (ind.)	88,7	73,1	80,2

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 333 649 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till hyreskompensation för tjänstebostäder med stöd av 81 § i gränsbevakningslagen (578/2005)
- 2) till inrikesministeriets gränsbevakningsavdelnings utgifter.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas Gränsbevakningsväsendets personalkostnader och övriga omkostnader som föranleds av lagstadgad verksamhet. Övriga omkostnader fördelas på utgifter för lokaler, IKT-utgifter, utgifter för transportmedel och övriga utgifter. Gränsbevakningsväsendets investeringar eller anskaffningar av tunga fordon av investeringskaraktär, ombyggnader av engångsnatur och underhåll betalas från moment 26.20.70.

Av anslaget under momentet betalas utgifterna för inrikesministeriets gränsbevakningsavdelning (uppskattningsvis ca 1,3 miljoner euro och 10 årsverken).

Fördelning av omkostnaderna (%)

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Personalutgifter	63	60	60
Utgifter för lokaler	10	11	11
IKT-utgifter	9	10	10
Utgifter för transportmedel (utgifter för fartyg, luftfartyg och andra transportmedel)	8	9	9
Övriga utgifter (övriga verksamhetskostnader och utbildning)	10	10	10
Sammanlagt	100	100	100

För Gränsbevakningsväsendet uppställs följande resultatmål:

— Finlands gränsövervakning har ordnats på ett trovärdigt sätt. Olovlige gränsövergångar, gränsöverskridande brottslighet och annan olaglig verksamhet avslöjas och personer som korsar gränsen olovligen gripes. Man strävar efter att trygga antalet gränsbevakare.

— Omedelbar hjälp anvisas vid nödsituationer inom sjöräddningstjänsten och vid miljöskador. Sjöräddningen och förmågan att avvärja miljöskador säkerställs och en utredning om ersättning av de sjöräddningshelikoptrar som är i slutet av sin livscykel inleds.

— Gränsbevakningsväsendets beredskap och prestationsförmåga motsvarar uppgifterna och omvärldens krav. Stängslet vid östgränsen byggs med beaktande av erfarenheterna från pilotfasen och så snabbt som det är ändamålsenligt.

— Gränsbevakningsväsendet har kapacitet att upptäcka och påverka situationer som hotar den territoriella integriteten.

— Gränsbevakningsväsendets verksamhet och synlighet ökar säkerheten och tillgången till tjänster är god. Gränsbevakningsväsendets närvaro i skärgårdens glesbygdsområden tryggas.

Gränssäkerhet

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Gränssäkerhet (1—5)	4,2	4,0	4,0
Kontaktpersoner och internationella operationer			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,7	4,3	4,3
Samarbete med grannländernas myndigheter			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,1	2,8	3,5
Gränsövervakning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,2	4,1	4,0
— Kvaliteten på lägesbilder som gäller gränserna (1—5)	4,3	3,9	3,9
— Kvaliteten på gränskontrollerna (1—5)	3,4	2,1	2,2
— Förhindrande av gränsincidenter (1—5)	4,1	4,4	5,0
— Upptäckta gränsincidenter (1—5)	2,8	3,7	3,7
— Brottsutredningsnivå för organiserad olaglig inresa och människohandelsbrott (1—5)	2,7	2,9	2,9
— Riktande av gränsövervakning (1 — 5)	3,7	3,7	3,2

Gränssäkerhet

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
— Gränsbevakningsväsendets handräckning till myndigheter	3,0	2,6	2,6
— Trygghetskänsla, upplevelsen hos invånare i glesbebyggda områden (1 — 5)	3,7	3,8	3,8
Patrullering (h)	293 737	299 725	298 365
Teknisk övervakning (h)	4 859 146	4 935 000	4 982 000
Kontroller av gränsövervakningen (st.)	63 007	52 997	53 507
Gränskontroller (mn pers.)	5,0	6,0	6,0
Nekad inresa (pers.)	3 609	3 410	1 110
Riksgränsbrott (st.)	198	130	130
Organiserad olaglig inresa och människohandel (st.)	98	79	79
Säkerhetstjänster i glesbebyggda områden (st.)	552	467	467
Gränssäkerhet			
Kostnader (mn euro) enligt prisnivån för året i fråga	282,0	316,8	303,4
Årsverken	2 555	2 558	2 646
Produktivitet (ind.)	106	98	95
Resurshushållning (ind.)	92	79	84

Sjösäkerhet

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Sjösäkerhet (1—5)	4,2	4,3	4,3
Sjöräddning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,7	4,6	4,6
Sjöräddningsuppdrag (st.)	1 108	1 443	1 443
Skydd av den marina miljön			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,2	3,5	3,5
Bekämpning av miljöskador, beredskapsdygn (st.)	2 318	1 970	1 970
Sjösäkerhet			
Kostnader (mn euro)	14,0	17,3	16,5
Årsverken	127	140	144
Produktivitet (ind.)	157	149	145
Resurshushållning (ind.)	137	116	127

Territoriell integritet och militärt försvar

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Territoriell integritet och militärt försvar (1—5)	3,9	3,7	3,6
Upprätthållande av beredskap i störningssituationer och vid undantagsförhållanden			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,2	3,9	3,9
Gränsbevakningsväsendets truppproduktion och utbildning som gäller det militära försvaret			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,7	3,5	3,4
Territoriell integritet och militärt försvar			
Kostnader (mn euro) enligt prisnivån för året i fråga	23,0	25,9	24,0

Territoriell integritet och militärt försvar

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Årsverken	209	209	210
Produktivitet (ind.)	166	180	180
Resurshushållning (ind.)	145	140	157

Mänskliga resurser

Gränsbevakningsväsendets personalstruktur och personalkompetens hålls på den nivå som uppgifterna kräver.

Mänskliga resurser

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Årsverken	2 890	2 907	3 000
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	9,7	6,8	6,8
Arbetsklimat (1—5)	3,7	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	305 335	317 044	340 049
Bruttoinkomster	20 498	12 000	6 400
Nettoutgifter	284 837	305 044	333 649
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	37 766		
— överförs till följande år	55 445		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	15 996	4 000	4 000
— finansiering från EU	1 097	500	292
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	-3	50	76
Intäkter sammanlagt	17 090	4 550	4 368
Totala kostnader för projekten	24 867	6 594	4 893
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-7 777	-2 044	-525
Självfinansieringsandel, %	31	31	11

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredskapspaket	4 000
Bortfall av engångspost (överföring från moment 26.30.03)	1 250
Cyberförmåga (cyber)	400
Det nationella införandet av PRS-tjänsten i satellitnavigeringssystemet Galileo	490
Höjning av nivån på grundhyran, hyreseffekten av reparationer på grund av problem med inomhusluften och försenade grundliga renoveringar	4 000
Ibrukttagande av Virve 2.0	305
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	14
Kostnader för anslutning till Nato	300
Kostnader för europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns permanenta styrka	630
Projektet EU Interoperability	-350
Underhåll av stängslet vid östgränsen	1 000
Ändring av Valtoris fakturering	772
Ökande hyreseffekter i Immola, Ivalo och Onttola	1 010
Ökande IKT-kostnader för den operativa verksamheten	1 000
Ökning av antalet gränsbevakare	3 325
Lönejusteringar	10 459
Sammanlagt	28 605

2024 budget	333 649 000
2023 II tilläggsb.	6 986 000
2023 budget	305 044 000
2022 bokslut	302 516 000

70. Gränsbevakningsväsendets investeringar (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 179 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffningar för utrustning av ett utsjöbevakningsfartyg och för eventuella andra behövliga ändringar i fartygets funktion
- 2) till förnyande av snabba båtar som ingår i den lätta fartygsmaterielen och anskaffning av nödvändiga båtar samt utrustning och reservdelar till dem
- 3) till ombyggnad av engångsnatur samt underhåll av luft- och bevakningsfarkoster
- 4) till de utgifter i enlighet med upphandlingskontrakten som föranleds av index- och valutakursändringar
- 5) till kostnader för anskaffningar och tjänster som hänför sig till förnyandet av den tekniska övervakningen av land- och sjögränsen
- 6) till planerings-, anskaffnings- och utbildningskostnader som hänför sig till anskaffning av ett nytt utsjöbevakningsfartyg.
- 7) till planerings-, anskaffnings- och utbildningskostnader som hänför sig till anskaffning av ett nytt spaningsplan

8) till kostnader för anskaffningar och tjänster i anslutning till byggandet av ett stängsel vid östgränsen.

Under momentet får också som rättelser intäktsföras sådana avtalsviten eller andra, motsvarande ersättningar som föränleds av avtal.

Anslaget i fråga om de ändamål som anges i punkterna 5—8 får användas till avlönande av viss-tidsanställd personal motsvarande högst 10 årsverken årligen och till andra konsumtionsutgifter.

I fråga om konsumtionsutgifterna budgeteras anslaget enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Från momentet betalas Gränsbevakningsväsendets investeringar eller anskaffningar av tunga fordon av investeringskaraktär, ombyggnader av engångsnatur och underhåll.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Byggandet av stängsel vid östgränsen	159 000
Modernisering av det tekniska övervakningssystemet för land- och sjögränserna	12 000
Systemuppdateringar av patrullbåtar	3 000
Anskaffning av snabba båtar	1 070
Anskaffning av patrullbåtar för utsjöbevakningsfartyg	1 720
Ombyggnad och underhåll av luft- och bevakningsfarkoster som genomförs som engångsåtgärd	2 210
Sammanlagt	179 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föränleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före				
2024	137 127	191 872	82 555	411 554
Utgifter sammanlagt	137 127	191 872	82 555	411 554

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 178 000 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 1 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av spaningsplan	-163 000
Byggandet av stängsel vid östgränsen	20 000
Modernisering av det tekniska övervakningssystemet för land- och sjögränserna	-3 000
Sammanlagt	-146 000
2024 budget	179 000 000
2023 I tilläggsb.	—
2023 budget	325 000 000
2022 bokslut	11 000 000

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

Förklaring: Räddningsväsendets uppgift är att förbättra människornas säkerhet och minska antalet olyckor. Målet är att när en olycka är överhängande eller har inträffat ska människor räddas, viktiga funktioner tryggas och följderna av olyckan begränsas effektivt så att olägenheterna för människor, egendom och miljön blir så små som möjligt. Räddningsväsendet kan också producera tjänster i anknytning till den prehospitaledvård av akutsjukvården i enlighet med vad välfärdsområdet beslutar om saken. Räddningsväsendet förbättrar säkerheten i samhället genom förebyggande av olyckor, räddningsverksamhet och civil beredskap. Räddningsväsendet har beredskap att ge och ta emot internationellt bistånd och räddningsväsendet deltar aktivt i det internationella samarbetet på området.

De viktigaste målen i regeringsprogrammet som gäller räddningsväsendet:

— Det säkerställs att räddningsväsendets tjänster håller hög kvalitet i hela landet. Regeringen utreder och vidtar de åtgärder som behövs för att avhjälpa bristen på räddningspersonal. Man ser till att räddningsbranschen har en tillräcklig dragningskraft och hållkraft.

— Antalet utbildningsplatser för räddningspersonal ökas. Räddningsutbildningen vid Räddningsinstitutet stärks. Räddningsinstitutet följer upp behovet av räddningspersonal i hela landet och ordnar vid behov också regionala räddningskurser. Verksamheten vid Helsingfors räddningsskola utvecklas särskilt med tanke på behoven för Nyland och övriga Södra Finland. Svenskspråkig räddningsutbildning införs som en del av verksamheten vid Helsingfors räddningsskola.

— Samarbetet och synergierna mellan räddningsväsendet och den prehospitaledvård av akutsjukvården säkerställs.

— Avtalsbrandkårernas ställning och funktionsförmåga tryggas.

— Befolkningsskyddet stärks bland annat genom att regleringen om beredskap i fråga om befolkningsskyddet ses över och organiseringen av befolkningsskyddsarbetet utvecklas.

— Kunskapsnivån när det gäller den egna beredskapen stärks i alla befolkningsgrupper, bland annat genom vägledning, rådgivning och tillsynsverksamhet.

— Gemensamma lednings- och lägescentraler inrättas inom räddningsmyndigheterna. Den riksomfattande styrningen och tillsynen över räddningsväsendet utvecklas.

— Regeringen genomför den andra fasen av reformen av räddningslagen. Anvisningen om aktionsberedskap uppdateras.

— Regeringen inleder ett nationellt projekt för att förbättra arbets säkerheten inom räddningsbranschen. Strafflagen ska ändras så att straffet för våld eller hot om våld mot personal inom den prehospitaledvård av akutsjukvården motsvarar straffet för våldsamt motstånd mot tjänsteman.

— Särskild uppmärksamhet fästs vid välbefinnandet i arbetet inom räddningsbranschen. Det säkerställs att workshopparna för posttraumatiskt stressyndrom inom räddningsbranschen fortsätter.

— Kapaciteten hos räddningsväsendets internationella funktioner säkerställs. I utvecklandet av räddningsväsendet och i dess kapacitet beaktas dessutom konsekvenserna av Natomedlemskapet.

För räddningsväsendets uppgifter ansvarar inrikesministeriet, regionförvaltningsverken, räddningsväsendet i välfärdsområdena, Helsingfors stad och Räddningsinstitutet. Ur statsbudgeten,

från inrikesministeriets huvudtitel, finansieras den riksomfattande ledningen, styrningen och utvecklingen av inrikesministeriets räddningsväsende och civila beredskap samt Räddningsinstitutets verksamhet. De tjänster som regionförvaltningsverken och räddningsväsendet i välfärdsområdet ordnar finansieras med medel ur statsbudgeten, under finansministeriets huvudtitel.

Räddningsväsendet är en uppskattad bransch med dragningskraft och hållkraft. Man sörjer genom god personalpolitik för personalens kunnande och kompetensutveckling, arbetshälsa och ork och likabehandling.

Nödcentralverksamheten utvecklas i en allt modernare riktning för att man ska kunna bemöta framtida utmaningar i omvärlden. Målet är att utveckla samarbetet mellan olika myndigheter och andra samarbetsparter så att nödsituationer kan förutses och hanteras på ett allt effektivare sätt. Nödcentralverkets uppgift är att producera nödcentraltjänster samt att stödja räddningsväsendets, polisväsendets och social- och hälsovårdsväsendets myndigheters verksamhet i anslutning till produktionen av nödcentraltjänster. De tjänster som Nödcentralverket producerar är den första länken i kedjan av hjälp. Nödcentraltjänsterna har direkta verkningar för befolkningen samt för servicenivån inom räddningsväsendet, polisväsendet och social- och hälsovårdsväsendet.

01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 613 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av särskilda undersökningar av orsaken till en eldsvåda eller olycka enligt 107 § i räddningslagen (379/2011)
- 2) till betalning av ersättningar enligt 100 § 1 mom. i räddningslagen
- 3) till upprätthållande av beredskap på det sätt som avses i 97 § i räddningslagen
- 4) till främjande av standardiseringsverksamhet i anslutning till räddningsväsendet och till utgifter för deltagande i standardiseringsarbete
- 5) till ersättning till Fintraffic Flygtrafiktjänst Ab för direkta kostnader för alarmerings- och ledningssystemet som hänför sig till användningen av luftfartyg.

Under momentet får även de specialunderstöd som Brandskyddsfonden beviljat för forsknings- och utvecklingsverksamhet nettobudgeteras som intäkter från överföringsekonomin.

Förklaring: Räddningsväsendets förmåga att agera i alla förhållanden som en lokal, regional och riksomfattande interoperabel helhet förstärks. Ledningssystemet för räddningsverksamheten ska ha en förmåga att i alla säkerhetssituationer utan dröjsmål kunna påbörja en effektiv räddningsverksamhet och leda den, sammanställa en lägesbild, analysera, prognostisera, dra slutsatser och dela dem på riksomfattande och regional nivå oberoende av tidpunkt. Genom samarbete som välfärdsområdena planerat på förhand kan man samla räddningsväsendets resurser vid stora och områdesmässigt omfattande olyckor och störningar. Genom tillsyn och styrning av räddningsväsendet säkerställs att servicenivån inom räddningsväsendet motsvarar hoten och riskerna och servicen genomförs jämlikt, högklassigt och kostnadseffektivt både riksomfattande och regionalt.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Personalutgifter	1	10	13
IKT-utgifter	31	52	52
Övriga utgifter ²⁾	68	38	35
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Räddningsinstitutets omkostnader har flyttats till ett separat moment 26.30.03 från och med den 1 januari 2023. I denna tabell presenteras inte Räddningsinstitutets utgifter. Siffrorna inbegriper användningen av överförda anslag.

²⁾ Inkluderar sakkunnig- och forskningstjänster.

Förebyggande av olyckor

Målet är att minska antalet olyckor och följdverkningar av olyckor. Antalet bränder halveras före utgången av 2030. Målet med att främja brandsäkerheten i hemmen är att minska antalet dödsfall, personskador och materiella skador till följd av bränder. Målet är att stärka kunskapen om egen beredskap i alla befolkningsgrupper för att förebygga olyckor och minska följdverkningarna av olyckor.

Förebyggande av olyckor

Mål	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Antalet kontrolluppdrag som gäller brandlarmanläggningar som är kopplade till nödcentralen (st.), högst	12 146	12 000	10 000
Övervakningsuppgifter (planerade/faktiska) (%), minst ¹⁾	87	100	100
Byggnadsbränder (st.), högst	1 889	1 850	1 750
Risker för byggnadsbränder (st.), högst	3 195	3 100	3 000
Egendomsskador (mn euro), högst	157,5	140	130

¹⁾ Omfattar övervakning under viss tid enligt övervakningsplanen.

Räddningsväsende och beredskap

Systemet för räddningsväsendet säkerställer service som motsvarar riskerna och hoten och som är jämlika och kostnadseffektiva. Räddningsväsendet förmår att omedelbart reagera på ett planligt sätt i alla säkerhetssituationer, och det är en närservice på säkerhetsområdet även framöver.

Räddningsväsendets regionala och riksomfattande beredskap gör det möjligt att skydda befolkningen under alla omständigheter. Särskilt bedömningen av hot samt hur befolkningen varnas, planeringen av användningen av skyddsrum och evakuering av befolkningen och andra arrangemang har genomförts i samarbete med myndigheterna inom förvaltningsområdena och de övriga aktörerna. Genom samordning av räddningsväsendets myndigheter säkerställs det att arbetsfördelningen mellan aktörerna är klar.

Räddningsväsendet utreder och förenhetligar räddningsväsendets och den civila beredskapens prestationsförmåga och förmåga att svara på omvärldens och kundernas behov.

Räddningsväsendets internationella verksamhet anknyter till dess nationella strukturer och stöder en förstärkning av den civila beredskapen. Genom internationellt samarbete ökar man förutsättningarna att svara på omfattande hot som orsakas exempelvis av extrema väderförhållanden, samt på olika gränsöverskridande hot- och krissituationer.

Räddningsväsende och beredskap

Mål	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Räddningsväsendets insatstid vid brådskande uppdrag (första enheten) (median) (m:ss), högst	07:28	07:30	07:30

Centralförvaltningens uppgifter inom regionförvaltningens gemensamma beredskap

Till centralförvaltningens uppgifter inom regionförvaltningens gemensamma beredskap hör centralförvaltningens funktioner för horisontell samordning, styrning av regionala aktörer, samordning och funktioner för den riksomfattande utvecklingen. Målet med den gemensamma beredskapen och den regionala beredskapen är att det råder samförstånd mellan myndigheter och andra aktörer inom den offentliga förvaltningen, organisationer och näringslivet i regionen i fråga om riskerna i regionen och att de har en gemensam uppfattning om olika aktörers roller och uppgifter samt förmåga att hantera störningar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)¹⁾

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	23 219	4 507	4 613
Bruttoinkomster	1 952	-	-
Nettoutgifter	21 267	4 507	4 613
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 636		
— överförs till följande år	5 605		

¹⁾ Räddningsinstitutets omkostnader har flyttats till ett separat moment 26.30.03 från och med den 1 januari 2023. I 2022 års siffror ingår också Räddningsinstitutets utgifter och inkomster.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Det nationella införandet av PRS-tjänsten i satellitnavigeringssystemet Galileo	-50
Ibrukttagande av Virve 2.0	93
Lönejusteringar	63
Sammanlagt	106
2024 budget	4 613 000
2023 II tilläggsb.	39 000
2023 I tilläggsb.	500 000
2023 budget	4 507 000
2022 bokslut	24 236 000

02. Nödcentralensverket (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 77 057 000 euro.

Förklaring: Nödcentralensverket producerar nödcentralstjänster för hela Finland med undantag av Åland. Nödcentralensverket har som uppgift att ta emot nödmeddelanden och andra motsvarande meddelanden som förutsätter omedelbara åtgärder av räddningsväsendet, polisen eller social- och hälsovårdsväsendet och att förmedla dem vidare till den berörda myndigheten eller samarbetspartnern.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Personalutgifter	55	51	53
Utgifter för lokaler	6	5	5
IKT-utgifter	34	38	37
Övriga utgifter	5	6	5
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också användningen av överförda anslag.

För Nödcentralensverket uppställs följande preliminära resultatmål för verksamheten:

— Nödcentralensverkets resurser säkerställs och verksamhet utvecklas. Regeringen utvärderar behovet av mera utbildning för jourhavande vid nödcentraler. Man utreder vilka åtgärder som behövs för att Nödcentralensverkets dragningskraft och hållkraft som arbetsgivare ska kunna förbättras.

— Systemet för varningsmeddelanden förnyas. Nödcentralensverkets möjligheter att upprätthålla och utveckla datasystemet Erica tryggas. Servicen för teckenspråkiga beaktas och görs mer tillgänglig.

— Ordnandet av den ordinarie regionala tvåspråkiga kursen för nödcentraloperatörer utreds som en del av utvecklingen av Helsingfors räddningsskola.

Resultatmål

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Nödcentralen tar snabbt emot nödsamtal			
Nödsamtal som tas emot inom 10 sekunder (x % av nödsamtalen)	90	90	90
Nödsamtal som tas emot inom 30 sekunder (x % av nödsamtalen)	99	95	95
De som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralensverkets tjänster			
I vilken mån de som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralernas tjänster (på skalan 1—5), minst	-	4,0	-
Nödcentralensdatasystemets funktionssäkerhet			
Nödcentralensdatasystemets funktionssäkerhet, nyttjandegrad (%)	99,9	100	100

Nödcentralverket

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Produktion			
Antal nödmeddelanden, st., varav	2 920 020	2 930 000	2 930 000
— nödsamtal som besvarats, st.	2 891 400	2 892 000	2 892 000
— antal förmedlade uppdrag, st.	1 508 160	1 512 000	1 512 000
Insatser			
Årsverken	588	615	630
— varav jourpersonal (jourhavande, ledande nödcentraloperatör, skiftmästare och ledningscentraloperatörer)	452	478	500
Funktionell effektivitet			
Antal nödanmälningar/jourpersonal	6 670	6 700	6 700
Kostnader för nödcentralverksamheten, euro/invånare, högst	12,3	13,0	13,0
Kostnader för nödcentralverksamheten, euro/nödanmälan, högst	23,3	23,5	23,5
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Tillfredsställelse hos nödcentralverkets samarbetsmyndigheter, index, minst (skala 1—5)	3,74	-	3,8
Mänskliga resurser			
Antal anställda (31.12)	592	620	635
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5) ¹⁾	3,25	3,43	-
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke, högst	19,0	17,0	15,0

¹⁾ En enkät genomförs vartannat år.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	70 515	74 428	81 057
Bruttoinkomster	4 139	4 000	4 000
Nettoutgifter	66 376	70 428	77 057
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 059		
— överförts till följande år	8 050		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångspost (överföring från moment 26.30.03)	350
Förnyande av nödcentralsdatabasens inspelningssystem (NEO)	1 500
Ibruktage av Virve 2.0	589
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	10
Projekt för att förnya systemet för nödmeddelanden i syfte att förbättra cybersäkerheten och funktionssäkerheten i nödcentralverksamheten (cyber)	-200
Säkerställande av en årsverksnivå som tryggar Nödcentralverkets kärnverksamhet	1 000
Utrikesministeriets tjänster för allmänheten, assisterande uppgifter vid Nödcentralverket (överföring från moment 24.01.01)	18

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar som föränleds av verkställigheten av lagen om nödcentralsverksamhet och lagar som har samband med den, inklusive tillgänglighetsdirektivet.	935
Ändring av Valtoris fakturering	165
Lönejusteringar	2 262
Sammanlagt	6 629

2024 budget	77 057 000
2023 II tilläggsb.	1 461 000
2023 I tilläggsb.	350 000
2023 budget	70 428 000
2022 bokslut	69 367 000

03. Räddningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 345 000 euro.

Anslaget får också användas till att ersätta de kostnader för prestationer som nämns i 36 § 2 mom. i lagen om Räddningsinstitutet (607/2003).

Under momentet får även de specialunderstöd som Brandskyddsfonden beviljat för forsknings- och utvecklingsverksamhet nettobudgeteras som intäkter från överföringsekonomin.

Förklaring: Räddningsinstitutet är en riksomfattande läroanstalt som utbildar yrkespersoner inom räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten och vars uppgift är att utveckla examensutbildningarna och svara på utbildningsbehoven. Räddningsinstitutets lagstadgade uppgift är att ordna yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten, utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen för räddningsväsendets befäl, kompletterande utbildning inom räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten samt utbildning som ger beredskap för störningar under normala förhållanden och för undantagsförhållanden. Räddningsinstitutet ansvarar för utbildningssystemet för räddningsväsendets avtalspersonal samt utbildningen av befäl och ansvariga utbildare för avtalspersonal. Räddningsinstitutet ansvarar dessutom för utbildningen, rekryteringen och utsändandet av experter inom internationell räddningsverksamhet och för enheternas logistik i enlighet med internationella åtaganden.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Personalutgifter	43	42	44
Utgifter för lokaler	23	19	22
IKT-utgifter	6	7	7
Övriga utgifter	28	32	27
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Momentet har inrättas från och med den 1 januari 2023. I tabellen beaktas omkostnader för räddningsväsendet vid Räddningsinstitutet under moment 26.30.01. Siffrorna inbegriper användningen av överförda anslag.

För Räddningsinstitutet uppställs följande preliminära resultatmål för verksamheten:

— Räddningsinstitutets utbildning och FoUI-verksamhet håller hög kvalitet och motsvarar behovet.

— Räddningsväsendets utbildningssystem svarar mot utmaningarna i den säkerhetspolitiska omgivningen.

— Beredskapen för internationell räddningsverksamhet är på en god nivå.

Utbildning och forskning

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Produktion			
Antal räddningsmannalexamina, st., minst	137	144	144
Antal examina för jourhavande vid nödcentraler, st., minst	66	48	48
Antal underbefälsexamina, st., minst	19	40	20
Antal YH-examina, st.	33	30	30
Personer som fått riksomfattande utbildning i internationell räddningsverksamhet, antal	495	520	520
Personer som deltagit i internationella övningar på riksnivå, antal	15	15	15
Antal kursdeltagardagar inom beredskapsutbildningen, minst	4 907	5 100	5 100
Utbildning enligt 67 § i räddningslagen (utbildning för ledningen och annan specialpersonal inom befolkningskyddet), antal kursdeltagardagar, minst	157	150	150
Insatser			
Årsverken	127	127	127
Utbildningens totala kostnader (1 000 euro)	13 982	14 000	14 000
Kursdeltagardagar vid Räddningsinstitutet/årsverken (årsverkena innefattar utbildning och stödtjänster)	1 177	1 177	1 177
Årskostnad per studerande inom den yrkesinriktade grundutbildningen vid Räddningsinstitutet, euro, högst	27 756	28 000	28 000
Respons på examina vid Räddningsinstitutet (på skalan 1—4)	3,24	3,11	3,11
Antal sökande/nybörjarplatser			
— YH-examina	3,26	5	5
— yrkesinriktade examina	6,67	5	5
Antal anställda vid Räddningsinstitutet	134	134	134
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,29	3,52	3,55
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke, högst	7,6	7	6,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)¹⁾

	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	20 276	22 391
Bruttoinkomster	2 250	2 046
Nettoutgifter	18 026	20 345

¹⁾ Momentet har inrättas den 1 januari 2023. Räddningsinstitutets utfall för 2022 ingår i moment 26.30.01.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångspost (överföring till moment 26.01.01)	-100
Bortfall av engångspost (överföring till moment 26.10.02)	-350
Bortfall av engångspost (överföring till moment 26.20.01)	-1 250
Bortfall av engångspost (överföring till moment 26.30.02)	-350
Bortfall av engångspost (överföring till moment 26.40.01)	-250
Förberedelse av en ökning av antalet personer som genomgår räddningsutbildning, bortfall av engångspost	-510
Genomförande av tvåspråkig utbildning för nödcentraloperatörer	120
Höjda kostnader, bortfall av engångspost	-80
Ibrukttagande av Virve 2.0	420
Planering av en ökning av antalet personer som genomgår räddningsutbildning, bortfall av engångspost	-600
Utveckling av innehållet i examina inom räddningsbranschen, bortfall av engångspost	-80
Utveckling av Räddningsinstitutets utbildning för att motsvara förändringarna i den inre säkerhetens verksamhetsmiljö	2 400
Ändring av Valtoris fakturering	17
Ökning av antalet personer som genomgår räddningsutbildning	2 500
Lönejusteringar	432
Sammanlagt	2 319

2024 budget	20 345 000
2023 II tilläggsb.	267 000
2023 budget	18 026 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till omkostnader i enlighet med 97 § i räddningslagen (379/2011) för användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag, till av polisen ledda efterspaningsuppdrag eller andra motsvarande handräckningsuppdrag och till upprätthållande av beredskap som föranleds av detta

2) till bistånd i enlighet med 38 § i räddningslagen för bistånd i fråga om uppgifter som hör till räddningsverksamheten eller bistånd till en annan myndighet samt till kostnader för lämnande och mottagande av sakkunnighjälp, hjälp i form av insatsmoduler och materialhjälp till utlandet samt för upprätthållande av beredskap för sådan hjälp vid katastrofer orsakade av människan eller naturen, vid åtgärder som avses i unionens civilskyddsmekanism (1313/2013/EU) i samarbete med Europeiska unionen och internationella organisationer samt med stöd av Finlands bilaterala och multilaterala samarbetsavtal om räddningstjänst, vilka även inkluderar Finlands deltagande i sakkunnigverksamhet inom Europeiska unionens, FN:s och Natos euroatlantiska partnerskapsråds räddningstjänster och civila beredskap inklusive de lönekostnader och verksamhetskostnader som föranleds av dem. Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken

3) till kostnader för spaningsverksamheten för upptäckande av skogsbränder enligt 31 § i räddningslagen och för upprätthållande av beredskap för spaningsverksamheten.

Anslaget får användas till betalning av överföringsutgifter.

Förklaring: Ersättningarna för transportkostnader har budgeterats under moment 12.39.10.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Användning av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag	600 000
Lämnande och mottagande av internationell nödhjälp samt upprätthållande av beredskap för sådan hjälp	1 100 000
Spaningsverksamhet för upptäckande av skogsbränder	1 300 000
Sammanlagt	3 000 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 2 300 000 euro och överföringsutgifternas andel 700 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-5 000
Sammanlagt	-5 000

2024 budget	3 000 000
2023 I tilläggsb.	3 000 000
2023 budget	8 000 000
2022 bokslut	3 875 821

40. Migration

Förklaring: Med migrationspolitiken strävar man efter en migration som är kontrollerad och som förhindrar oegentligheter. Migrationsverket svarar för att tillstånds- och medborgarskapsprocesserna är förutsebara och högklassiga och att ansökningarna behandlas inom de målsatta tider som fastställts för dem.

De mest nödställda ska i första hand bistås i ursprungsområdena. Mekanismen med asylsökande som baserar sig på passage av Europas gränser och ansökan om asyl i Finland minimeras. De centrala bestämmelserna i Finlands asylpolitik ändras i enlighet med regeringsprogrammet så att de motsvarar en allmän nordisk nivå. Finland hjälper fullt ut dem som flytt kriget i Ukraina och fortsätter att tillsammans med andra EU-länder skydda dem.

Systemet för asylsökande effektiviseras och dess kvalitet utvecklas. Målet är att biståndet riktas allt effektivare till de mest nödställda och missbruk av systemet förhindras. Asylansökningar behandlas inom sex månader. I regel återvänder eller återsänds de som fått avslag. Det beräknas att i medeltal 40 000 personer omfattas av mottagningsverksamheten 2024. Antalet kvotflyktingar är 500 personer 2024.

Den arbetskraftsinvandring som är viktig med tanke på den ekonomiska tillväxten och tryggheten av servicen i Finland görs smidigare och tyglas, missbruk motverkas. Arbetskraftsinvandringen ska stärka de offentliga finanserna och försörjningskvoten samt trygga tillgången till kompetent arbetskraft inom branscher som lider av brist på arbetskraft. För uppehållstillstånd på grund av arbete är målet en handläggningstid på högst en månad. Upphållstillstånd på grund av arbete i Finland grundar sig på rätten och skyldigheten att arbeta. Ökad tillsyn införs och missbruk motverkas.

Regeringen reformerar utlänningslagen stegvis under valperioden. Målet är en balanserad helhet: inresa, vistelse, efterhandskontroll av tillstånd och avlägsnande ur landet. Regeringen tar i bruk de skärpningar som är möjliga enligt EU:s direktiv om skyddsgrund, förfarandedirektiv och återvändandedirektiv och bästa praxis införs till stöd för regeringens mål att skärpa asylpolitiken. Dessutom ändras det internationella skyddet så att det till sin karaktär blir tillfälligt och längden på tillstånden för internationellt skydd förkortas till det minimum som medges enligt EU:s lagstiftning och statusen som internationellt skyddsbehövande upphävs.

En väsentlig del av den skärpta asylpolitiken är att de som fått avslag återvänder eller återsänds till utreseländerna så snart som möjligt.

Som en del av bättre riktande av biståndet till nödställda revideras bestämmelserna om kringgående av inresebestämmelserna och utlänningslagens bestämmelser om styrkande av identiteten görs tydligare. Man strävar efter att hindra missbruk av systemet genom att undanröja hindren för informationsutbyte mellan myndigheter och skapa en effektiv tillsynsmodell.

Att behandla asylansökningar inom en tidsfrist på sex månader förutsätter när det gäller resursanvändning att ogrundade nya ansökningar förhindras och förutsättningarna att lämna in nya ansökningar skärps.

Genom att skärpa villkoren för permanent uppehållstillstånd och medborgarskap säkerställer man att de som kommer till Finland har viljan att integreras i det mottagande samhället och dess normer och regler.

Migrationsverkets effekt

Nyckeltal och indikatorer	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Index för centrala resultatmål	1,9	4	4
Oförändrade överklagade beslut av Migrationsverket %, (fel i lagtolkning och förfarande)	98,7	97	97

01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 101 327 000 euro.

Anslaget får även användas för utveckling av migrationsförvaltningens verksamhet och till betalning av utgifter för utveckling av mottagningssystemet.

Av anslaget har 2 000 000 euro reserverats för investeringshelheten digital infrastruktur som utnyttjar automatisering i världsklass till stöd för invandringen av experter (RRF pelare 3) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: Inrikesministeriet styr och utvecklar migrationsförvaltningen, ansvarar för invandrapolitiken samt beredningen av lagstiftning som gäller migration och medborgarskap samt representerar Finland i migrationsfrågor inom Europeiska unionen och inom internationellt samarbete. Inrikesministeriet samordnar den verksamhet som anknyter till migrationsfrågor mellan förvaltningsområdena. Arbets- och näringsministeriet ansvarar i samarbete med inrikesministeriet för styrningen och utvecklingen av arbetskraftsinvandringen.

Migrationsverket behandlar och avgör ärenden som rör utlänningars inresa och vistelse i landet, flyktingskap och medborgarskap. I Migrationsverkets organisation ingår också förläggningarna i Helsingfors, Uleåborg och Joutseno. I anslutning till förläggningarna i Helsingfors och Joutseno finns förvarsenheter för utlänningar. I anslutning till förläggningen i Joutseno finns dessutom ett hjälpsystem för offer för människohandel. Verket svarar också för den praktiska verksamheten, styrningen, planeringen och övervakningen som gäller mottagande av asylsökande som inkvarteras i statens förläggningar, förvarsenheterna för utlänningar och hjälpen till offer för människohandel. Dessutom ansvarar Migrationsverket för den allmänna utvecklingen och styrningen av mottagandet av asylsökande.

Av anslaget under momentet föranleds 2 000 000 euro av utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument. Investeringshelheten digital infrastruktur som utnyttjar automatisering i världsklass till stöd för invandringen av experter främjar målet för planen för återhämtning och resiliens i fråga om sysselsättningen och arbetsmarknaden (RRF pelare 3).

För Migrationsverket uppställs följande preliminära resultatmål för verksamheten:

- Målet är att handläggningstiden för uppehållstillstånd på grund av arbete ska vara högst en månad. När det gäller specialsakkunniga som tjänar mer än 4 000 euro i månaden är målet en handläggningstid på högst en vecka.
- Den målsatta behandlingstiden för asylansökningar förkortas till högst sex månader.
- Ett paket för frivillig återresa och avlägsnande ur landet genomförs effektivt.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Personalutgifter	84	81	84
Utgifter för lokaler	17	17	14
IKT-utgifter	15	15	16
Övriga utgifter	26	28	22
Inkomster	-42	-40	-36
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också användningen av överförda anslag.

Resultatmål för Migrationsverkets verksamhet

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Ändringar i arbetssätt och processer; självutvärdering Migri-IM-ANM, skala 1—5	2,5	4	4
Produktivitet per process¹⁾ (beslut/årsverke)			
— Arbete som förutsätter delbeslut, uppehållstillstånd för arbetstagare	1 010	1 300	1 430
— Specialsakkunniga	1 161	1 500	1 650
— Studier	1 043	1 100	1 210
— EU-registreringar	523	590	649
— Ansökan om medborgarskap	348	470	494
— Asylansökningar	-	35	36
Behandlingstider²⁾ (total handläggningstid genomsnitt, dygn)			
— Arbete som förutsätter delbeslut, uppehållstillstånd för arbetstagare, första tillstånd (tot.)	80	30	30
— Specialsakkunniga + blåkort för specialsakkunniga, första tillstånd	9	14	14
— Studerande, första tillstånd	23	30	30
— Ansökan om medborgarskap	419	365	365
— Asylansökan	260	180	180
— Tillfälligt skydd	17	10	10
Kundtillfredsställelse, skala 1—5	3,4	3,8	4,0

¹⁾ Beslut som fattats i tillståndsprocessen, sammanlagt (första och fortsatta tillstånd) dividerat med den effektiva arbetstid som riktats till tillståndsprocessen, i årsverken, sammanlagt under granskningsperioden. Den effektiva arbetstiden omfattar endast den arbetstid som använts för tillståndsprocessen i fråga och omfattar exempelvis inte arbetstid som ingår i semestrar och annan frånvaro. När det gäller asylansökningar kunde man ännu inte 2022 få tillförlitlig information.

²⁾ Behandlingstiderna är totala handläggningstider från inledande av ärendet till meddelande av beslut, förutom uppehållstillstånd för arbetstagare och säsongsarbete, för vilka man separat kan räkna den tid som behandlingen av ansökan vid Migrationsverket tar efter delbeslut som arbets- och näringsbyrån fattat.

Migrationsverket och statens förläggningar och förvarsheter

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Produktion			
Avgjorda ärenden ¹⁾	209 000	208 000	200 000
Insatser			
Omkostnader (1 000 euro) Migrationsverket inkl. statens förläggningar och förvarsheter	75 786	64 865	100 886
Resurshållning			
Beslutets självkostnadspris (nettoutgifter euro/beslut)	344	372	394

¹⁾ Antalet avgjorda ärenden lägre 2024 eftersom det bedöms att antalet personer som ansöker om tillfälligt skydd minskar jämfört med de föregående åren.

Anhängiggjorda och avgjorda ärenden

	2022 utfall blir anhängiga	2022 avgjorda ärenden (%)	2023 uppskatt- ning blir anhängiga	2024 uppskatt- ning blir anhängiga
Uppehållstillståndsärenden sammanlagt , varav de viktigaste	130 000	95	128 000	134 000
— arbetsrelaterade ¹⁾ ansökningar om uppehållstillstånd (första tillstånd och fortsatt tillstånd)	36 000	94	35 000	36 000
— ansökningar om uppehållstillstånd för studerande (första tillstånd och fortsatt tillstånd)	14 000	93	10 000	9 000
— ansökningar om uppehållstillstånd på grund av familjeband (första tillstånd och fortsatt tillstånd)	32 000	90	32 000	34 000
— övriga ärenden ²⁾	48 000	100	51 000	55 000
Asylansökningar	6 000	67	5 000	5 000
Tillfälligt skydd	47 000	97	25 000	10 000
Annat internationellt skydd	3 000	89	2 000	2 000
Avlägsnande ur landet	4 000	118	5 000	5 000
Medborgarskapsärenden	16 000	85	16 000	17 000
Pass och resedokument	18 000	85	15 000	15 000
Sammanlagt	224 000	94	196 000	188 000

¹⁾ Bl.a. idkande av näring, arbete som förutsätter dellösning, vetenskaplig forskning, praktikant, idrott och träning, specialsakkunnig, annat arbete, säsongarbete, uppstartsföretagare.

²⁾ Bl.a. EU-uppehållsrätt, betänketid för offer för människohandel, uppehållsbevis och uppehållsanmälningar, permanenta uppehållstillstånd, ärenden som gäller gällande tillstånd.

Målsatt tid och ansökningar som avgjorts inom målsatt tid för behandlingen

	2022 mål (dygn)	2022 avgjorts inom målsatt tid (%)	2023 mål (dygn)	2024 mål (dygn)
— första uppehållstillstånd för arbetstagare (inkl. arbets- och näringsbyråns delbeslut)	60 ¹⁾	55	30	30
— varav handläggningstiden vid Migrationsverket	30	70	15	15
Första uppehållstillstånd för studerande	60	91	30	30
Internationellt skydd ¹⁾	180 ¹⁾	49	180 ¹⁾	180 ¹⁾
Medborgarskap	365	54	365	365

¹⁾ Lagstadgad

Mänskliga resurser, Migrationsverket inkl. statens förläggningar och försvarsenheter

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Årsverken	1 190	1 283	1 410
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsverke)	9,7	7,1	7,1
Arbetsstillfredsställelseindex (skala 1—5) ¹⁾	-	3,7	-

¹⁾ En enkät om arbetsstillfredsställelse genomförs vartannat år.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	111 673	96 419	136 959
Bruttoinkomster	32 867	31 554	35 632
Nettoutgifter	78 806	64 865	101 327
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	28 114		
— överförs till följande år	25 094		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	28 299	27 637	29 835
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	15 438	15 000	14 101
— andel av samkostnader	26 518	20 500	24 222
Kostnader sammanlagt	41 956	35 500	38 323
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-13 657	-7 863	-8 488
Kostnadsmotsvarighet, %	67	78	78

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	3 372	2 476	5 133
— finansiering från EU	1 246	784	634
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	-	657	30
Intäkter sammanlagt	4 618	3 917	5 797

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Totala kostnader för projekten	6 617	3 917	6 743
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-1 999	-	-946
Självfinansieringsandel, %	30	-	14

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångspost (överföring från moment 26.30.03)			250
Delbeslut gällande uppehållstillstånd för arbetstagare till Migrationsverket			500
Digital infrastruktur som utnyttjar automatisering i världsklass till stöd för invandringen av experter (RRF pelare 3)			-1 800
Effekten som de människor som flyr från Ukraina har på Migrationsverkets resurser (invandringshelheten)			-6 142
Efterhandstillsyn av uppehållstillstånd på grund av arbete och ökad användning av automatisering vid efterhandstillsynen (regeringsprogr. 2023)			6 800
Förkortning av behandlingstiderna genom ökad automatisering (regeringsprogr. 2023)			21 000
Förnyande av personbeteckningar (HETU-projektet)			-190
Genomförande av paketet för frivillig återresa och frivilligt avlägsnande ur landet (regeringsprogr. 2023)			2 000
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster			15
Interoperabilitet mellan EU-informationssystemen (projektet Interoperability, IO) inkl. SIS recast			-1 378
Kostnader för införande av EU:s system för in- och utresa och EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (ETIAS).			-60
Minskning av flyktingkvoten till en nivå på 500 personer (regeringsprogr. 2023)			-228
Möjlighet att ta en person i förvar och förlängning av tiden för hållandet i förvar med hänsyn till den allmänna ordningen och säkerheten (regeringsprogr. 2023)			5 509
Personalresurser			4 150
Småskalig och fortsatt utveckling av UMA-systemet, bortfall av engångspost			-1 000
Uppskjutning av huvudstadsregionens projekt för tagande i förvar			310
Åtgärder enligt förordningen om Single Digital Gateway			500
Ändra det internationella skyddet så att det till sin karaktär blir tillfälligt och förkorta längden på tillståndens giltighet (regeringsprogr. 2023)			3 000
Ändring av Valtoris fakturering			426
Överföring av verksamheten vid förläggningen i Helsingfors till Migrationsverket (överföring från moment 26.40.21)			200
Lönejusteringar			2 600
Sammanlagt			36 462

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	101 327 000
2023 II tilläggsb.	2 930 000
2023 budget	64 865 000
2022 bokslut	75 786 000

21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 320 570 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med 7 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) (mottagningslagen), till ersättning för kostnader för inrättande och upprätthållande av förläggningar och flyktingslussar samt ersättning till tjänsteproducenten för kostnader för ordnandet av mottagningstjänster, till ersättning för kostnader för hjälp till offer för människohandel som befinner sig i Finland men inte har en hemkommun som avses i lagen om hemkommun (201/1994), med undantag av mottagningspenning, och till betalning av arvode till en företrädare för en minderårig som inte har uppehållstillstånd i Finland samt till betalning av kostnader för allmän juridisk rådgivning för dem som söker internationellt skydd

2) till ordnande av utkomst och vård enligt 3 kap. i lagen om bemötande av utlännningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002), med undantag av brukspenning

3) till betalning av ersättning för olycksfall och gruppansvarsförsäkring enligt 30 § i mottagningslagen för personer som deltar i arbete och studier som ordnas som mottagningstjänster samt till betalning av de skötselkostnader som Statskontoret tar ut för dem

4) till betalning av utgifter för anskaffning av service som i särskilda situationer är nödvändig för att mottagandet ska kunna ske och till projekt som finansieras av EU och som gäller interna omplaceringar inom EU samt ökning av mottagningsystemets kapacitet

5) till tolknings- och översättningsutgifter för asylutredning och asylsamtal

6) till kostnader för DNA-test och rättsmedicinska tester som utförs för att klarlägga familjebanden samt kostnader för språkanalyser som görs för att utreda hemort eller medborgarskap

7) i enlighet med 86 § i lagen om främjande av integration (1386/2010), till betalning av utgifterna för ordnande av kvotflyktingars och deras familjemedlemmars inresa i landet, hälsoundersökningar i utreslandet och utbildning (kulturorientering) samt ordnande av utbildning och information i syfte att främja mottagningsverksamheten

8) till ersättning av kostnader för ordnande av mottagningstjänster för personer som tas till Finland på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser i enlighet med 93 § i utlänningslagen (301/2004) samt för de extra lokaler som hyrs ut för inkvartering av dessa personer

9) till kostnader för att ordna omplaceringar (för personer som beviljats tillfälligt skydd) i enlighet med direktiv 2001/55/EG om tillfälligt skydd.

Anslaget budgeteras i fråga om förskottsuttagen och utjämnningen av dem enligt principen om betalningsbeslut.

Flyktingkvoten för 2024 är 500 personer.

Förklaring: Mottagningstjänster för personer som söker internationellt skydd och personer som får tillfälligt skydd ordnas av förläggningar med stöd av 13 § i mottagningslagen (746/2011). Migrationsverket avtalar med kommuner, samkommuner och andra organisationer eller stiftelser om ordnande av mottagningstjänsterna och ersättningen av kostnaderna för det, dock så att man snabbt och flexibelt kan frigöra sig från avtalen.

Avsikten är att dimensionera inkvarteringskapaciteten så att den motsvarar behoven av inkvartering. Vid driften av flyktingförläggningar och produktionen av tjänster strävar man efter att förbättra kostnadseffektiviteten bl.a. när det gäller inkvarteringspriset per dygn.

I mottagningslagens 6 § bestäms om beaktande av särskilda behov under den tid som ansökan behandlas och i 19 § i den lagen bestäms om kompletterande mottagningspenning som täcker utgifter som ansetts behövliga på grund av särskilda behov eller förhållanden.

Kostnaderna för tolkning och översättning i samband med asylsamtal varierar enligt antalet asylsökande och vilka språk de sökande talar. På blanketten för asylansökan utreds grunderna för ansökan före asylsamtalet. Den blankett som den sökande fyllt i samt den sökandes dokument och utredningar på främmande språk översätts vid Migrationsverket. Vid asylutredning och asylsamtal ordnade av Migrationsverket används den sökandes modersmål eller tolkning till ett språk som den sökande förstår.

Enligt 97 b § i utlänningslagen (301/2004) ordnas för sökanden med dennas samtycke en läkarundersökning för att utreda faktorer som tyder på tidigare förföljelse eller allvarlig skada, om det behövs för bedömningen av ansökan om internationellt skydd. Enligt RP 218/2014 är det fråga om en läkarundersökning som ordnas på initiativ av Migrationsverket och med statens medel, när Migrationsverket anser att ett läkarintyg behövs innan beslutet om internationellt skydd fattas.

Enligt 65 § i utlänningslagen (301/2004) kan Migrationsverket ge sökanden och anknytningspersonen tillfälle att bevisa den biologiska släktskapen genom en DNA-analys som betalas med statens medel, om det inte är möjligt att på något annat sätt få en tillräcklig utredning om de på biologiskt släktskap baserade familjebanden och om det med hjälp av en DNA-analys är möjligt att få fram väsentliga bevis som gäller familjebanden. Enligt 6 a § i utlänningslagen kan rättsmedicinsk undersökning genomföras för bestämning av åldern på en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd eller på en anknytningsperson, om det finns uppenbara skäl att misstänka att de uppgifter som personen lämnat om sin ålder inte är tillförlitliga. Utlänningslagens 6 b § innehåller bestämmelser om rättsmedicinska undersökningar. Om man inte har kunnat fastställa en asylsökandes eller en anknytningspersons identitet, kan det i vissa fall vara nödvändigt att man som en del av utredningen av identiteten gör en språkanalys för att fastställa sökandens språkliga identitet och bakgrund och på det sättet fastställa hemtrakten. Med hjälp av språkanalysen utreder man i samband med behandlingen av ansökan om familjeåterforening bl.a. huruvida förutsättningarna för familjeåterforening uppfylls.

Kvotflyktingarna kan väljas under budgetåret och de kan anlända under det året och de två följande åren. Inresor för kvotflyktingar ordnas som köpta tjänster. I särskilda situationer i samband med mottagandet ersätts särskild service, såsom läkartjänster som behövs under resan eller kostnader för visum för genomresa eller för resa ur landet.

Nyckeltal och indikatorer

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Klienter i mottagningsystemet i genomsnitt	29 057	49 000	40 000
Inkvarterade i förläggningar, andel (5)	39	59	65
Utläningar som tagits i förvar i genomsnitt	42	50	50

Nyckeltal och indikatorer

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Förläggningarnas beläggningsgrad i genomsnitt (%)	84	80	75
Antalet platser vid förläggningarna i slutet av året	27 000	29 000	23 000
Antal förläggningar	112	110	90

Kostnader för mottagnings - och förvarsheter ¹⁾ /euro/år

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Totala kostnader för mottagandet (1 000 euro)	280 093	517 245	441 245
— de genomsnittliga totala kostnaderna för mottagande av asylsökande/person/dygn (exkl. moms)	26	28	29
— kostnader per enhet för förläggningar/person/dygn (exkl. moms)	47	47	47
— kostnader för minderåriga i grupphem eller stödbostad/person/dygn (exkl. moms)	229	240	240
— kostnader för utlännningar som tagits i förvar/person/dygn	467	360	360
— kostnad för privat inkvartering/person/dygn (exkl. moms)	11	16	16

¹⁾ Klientutgifter för mottagning (mom. 26.40.01 och 26.40.21), köpta mottagningstjänster (mom. 26.40.01 och 26.40.21), statens förläggningar och förvarsheter (mom. 26.40.01), mottagningspenning (mom. 26.40.63).

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Klientutgifter för mottagning sammanlagt	315 240
Företräddande av barn	265
Övriga utgifter för inresa	2 651
Tjänster för hjälp till offer för människohandel	1 464
Kostnader som gäller kvotflyktingars inresa	950
Sammanlagt	320 570

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effektivisering av behandlingen av de besvärssökanden som gäller internationellt skydd (regeringsprogr. 2023)	-1 440
Minskning av flyktingkvoten till en nivå på 500 personer (regeringsprogr. 2023)	-665
Möjlighet att ta en person i förvar och förlängning av tiden för hållandet i förvar med hänsyn till den allmänna ordningen och säkerheten (regeringsprogr. 2023)	736
Uppdaterade antaganden om migrationen	-49 013
Överföring av verksamheten vid förläggningen i Helsingfors till Migrationsverket (överföring till moment 26.40.01)	-200
Sammanlagt	-50 582

2024 budget	320 570 000
2023 budget	371 152 000
2022 bokslut	272 307 000

22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 318 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till kostnader för frivillig återresa
- 2) till betalning av resebidrag och andra bidrag enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011)
- 3) till EU-finansierade projekt som stöder frivilligt återvändande
- 4) till EU-finansierade projekt som stöder utvecklandet av mottagningsverksamheten
- 5) till handledning, planering och rådgivning i fråga om frivillig återresa till betalning av löneutgifter för visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken.

Förklaring: I 147 a § i utlänningslagen föreskrivs det om frivillig återresa. En tredjelandsmedborgare som sökt internationellt skydd, en person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel och som enligt lagen om hemkommun inte har någon hemort i Finland samt till en person som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 51 § i utlänningslagen kan till stöd för frivillig återresa enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel betalas bidrag och ersättning för skäliga rese- och flyttkostnader för återresan till hemlandet eller till något annat land där personens inresa är garanterad. En person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel kan också vara medborgare i Europeiska unionen eller jämställd med en sådan. Den frivilliga återresan arrangeras som köpt tjänst.

Enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel kan Migrationsverket på ansökan bevilja bidrag för frivillig återresa till en klient som inte längre är registrerad vid en förläggning. För behandling av ansökningar och arrangemang kring återresan kan kostnader uppstå för Migrationsverket för ordnande av kundmöten, exempelvis kostnader för tolkning och översättning eller andra specialarrangemang vid behandlingen av ansökan, vilket är en förutsättning för att genomföra en frivillig återresa. Dessutom handleder, övervakar och stöder Migrationsverket förläggningarnas lagstadgade uppgifter vid arrangemang kring frivillig återresa genom att producera material och ordna utbildning om frivillig återresa och återintegration, som är en förutsättning för att genomföra frivillig återresa. Kostnader kan uppkomma exempelvis för produktion av kommunikationsmaterial och översättning av materialet till kundgruppernas modersmål eller för praktiska arrangemang kring utbildningar och produktion av material för dem.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Resebidrag och andra bidrag	934
Köpta tjänster	1 384
Sammanlagt	2 318

2024 budget	2 318 000
2023 budget	2 318 000
2022 bokslut	2 318 000

63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 87 326 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av mottagningspenning, kompletterande mottagningspenning, brukspenning och utkomststöd som beviljas utlänningar enligt 19 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) (mottagningslagen), enligt 12 § i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsheter (116/2002) och på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser enligt 93 § i utlänningslagen (301/2004).

Förklaring: Mottagningspenning beviljas personer som söker internationellt skydd, får tillfälligt skydd eller är offer för människohandel och som inte har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland i syfte att trygga den oundgängliga försörjningen samt för att främja personens möjligheter att klara sig på egen hand, om personen är i behov av stöd och inte kan få sin försörjning på något annat sätt. Om en förläggning ordnar fullt uppehälle beviljas barn utan vårdnadshavare brukspenning i stället för mottagningspenning.

En utlänning som tagits i förvar ges brukspenning, om han eller hon inte har egna medel och inte kan få pengar på annat sätt. En utlänning som tagits i förvar kan undantagsvis beviljas kompletterande mottagningspenning enligt vad som bestäms i mottagningslagen eller utkomststöd enligt vad som bestäms i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Mottagningspenning	81 213
Kompletterande mottagningspenning (inkl. utkomststöd)	6 113
Sammanlagt	87 326

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effektivisering av de besvärärenden som gäller internationellt skydd (regeringsprogr. 2023)	-360
Minskning av mottagningspenning till det minimum som grundlagen och mottagandedirektivet tillåter (regeringsprogr. 2023)	-13 400
Möjlighet att ta en person i förvar och förlängning av tiden för hållandet i förvar med hänsyn till den allmänna ordningen och säkerheten (regeringsprogr. 2023)	47
Uppdaterade antaganden om migrationen	13 881
Sammanlagt	168
2024 budget	87 326 000
2023 II tilläggsb.	25 600 000
2023 budget	87 158 000
2022 bokslut	66 124 963

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Finlands och Europas säkerhetspolitiska miljö förändrades i grunden när Ryssland invaderade Ukraina i februari 2022. Säkerhetsläget i Europa och Finland är mer oroväckande och svårare att förutse än någonsin efter kalla krigets slut.

Efter en säkerhetspolitisk omvärdering ansökte Finland och Sverige om medlemskap i Nato. Finland blev medlem i Nato den 4 april 2023. Efter Rysslands anfallskrig mot Ukraina har betydelsen av det gemensamma försvaret enligt artikel 5 ökat i Natos verksamhet, och Nato har stärkt sin militära närvaro i de östra medlemsstaterna.

Den militära strategiska betydelsen av Finlands arktiska närområden och Östersjön har ökat. Finland måste se till att ha beredskap ifall militära maktmedel används mot vårt land eller om vi ställs inför sådana hot eller utsätts för politisk påtryckning genom att upprätthålla och utveckla vår egen försvarsförmåga tillsammans med de allierade länderna. Finland deltar i Natos operativa planering och Finlands territorium har beaktats i Natos operativa planering. På motsvarande sätt ser Finland till att ha beredskap att stödja andra i alliansen i en situation där det kollektiva försvaret eventuellt aktiveras.

Förändringarna i omvärlden förutsätter förmåga att agera, förebygga och försvara sig i alla operativa verksamhetsmiljöer. Betydelsen av vår förmåga att bevaka vår omgivning, övervakningen och tryggheten av den territoriella integriteten samt upprätthållandet av beredskapen framhävs. Vid utvecklandet av försvaret måste man också förbereda sig på en omfattande, långvarig och komplex kris av liknande typ som det pågående kriget i Ukraina.

Det militära försvaret av Finland och den övergripande säkerheten är allt närmare kopplade till varandra. Den nationella beredskapen utgör också grunden för tryggheten av verksamheten, den kritiska infrastrukturen och den materiella beredskapen och för anskaffningar i krissituationer. Under de kommande åren kommer betydelsen av både den militära och den mer övergripande samhällsliga beredskapen för omfattande påverkan som teknologiska framsteg för sin del möjliggör och påskyndar att framhävas. I verksamhetsmiljön betonas framförhållning, informationsutbyte och olika förvaltningsområdets beredskap att agera i situationer som utvecklas snabbt både nationellt och i samarbete med internationella partner.

Samhälleliga effekter

De viktigaste målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att trygga Finlands självständighet och territoriella integritet, förhindra att Finland hamnar i en militär konflikt och garantera finländarnas säkerhet och välfärd. Som medlem i Nato upprätthåller Finland en trovärdig försvarsförmåga under alla förhållanden och bereder sig på att i enlighet med sina skyldigheter stödja de övriga Natoländerna.

Finlands försvar baserar sig på en stark nationell försvarsförmåga som en del av alliansens kollektiva försvar och avskräckning. Finland deltar fullt ut i planeringen av Natos försvar och genomförandet av den kollektiva avskräckningen.

Den nationella försvarsförmågan grundar sig också i fortsättningen på allmän värnplikt, försvar av hela landet och en hög försvarsvilja. Finland förbinder sig att i enlighet med Natos mål hålla försvarsutgifterna på minst två procents nivå i förhållande till bruttonationalprodukten.

Genom försvarssamarbetet stärks Finlands förmåga att samarbeta med de viktigaste partnererna i alla sådana situationer som påverkar Finlands säkerhet. Man bereder sig på omfattande påverkan som riktar sig mot Finland i samarbete med andra aktörer i enlighet med principerna för den övergripande säkerheten.

Försvarsförvaltningen planerar och förbereder sig på att fortsätta materiel- och utbildningsstödet till Ukraina.

Som en del av Natos kollektiva försvar och avskräckning försvarar Finland sitt territorium och sina medborgare i enlighet med principerna för totalförsvaret och utnyttjar samhällets alla resurser. Försvaret upprätthålls och utvecklas i enlighet med regeringsprogrammet och försvarsredogörelserna så att det svarar mot kraven och möjligheterna i en omvärld som snabbt förändras. För försvarsministeriets förvaltningsområde ställs följande samhälleliga effektmål som genomförs i enlighet med lagen om nordatlantiska fördraget (442/2023) och lagen om avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal (443/2023).

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
En försvarspolitik som främjar Finlands intressen — verksamhetsförutsättningar för upprätthållande och utvecklande av försvarsförmågan — integrering av försvaret i Natos kollektiva försvar	bra	bra	bra
Förebyggande militär försvarsförmåga och förmåga att avvärja användningen av militära maktmedel — lägesbild av omvärlden som möjliggör en tidig förvarning — förmåga att övervaka den territoriella integriteten samt förebygga och vid behov avvärja territoriekränkningar	bra	bra	bra

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
— beredskap att avvärja användning av eller hot om användning av militära maktmedel i hela landet			
— förmåga att fastställa var tyngdpunkten ligger i enlighet med vad situationen kräver vid avvärjande av användningen av militära maktmedel			
— beredskap att ge och ta emot internationellt bistånd			
— deltagande i internationellt försvarssamarbete, inklusive övningsverksamhet och materielsamarbete, på ett innehållsmässigt betydande sätt			
Ett tryggt samhälle och beredskap att avvärja omfattande påverkan	bra	bra	bra
— samordning av den övergripande säkerheten och beredskap inför allt mångsidigare hot			
— beredskap att stödja andra myndigheter			
Stärkande av den internationella säkerheten	bra	bra	bra
— genomförande av militär krishantering som en del av utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik			
— genomförda krishanteringssuppgifter			
— beredskap att delta i nya insatser och utbildnings- och rådgivningsuppgifter			

Nationellt bedöms det hur väl de samhälleliga effektmålen uppnås i enlighet med anvisningarna för upprättande av regeringens årsberättelse. Bedömningen bygger på en övergripande uppskattning av hur riktlinjerna och målen i regeringsprogrammet och statsrådets redogörelser har uppfyllts när det gäller utvecklandet av försvarsberedskapen och försvarskapaciteten samt förbättrandet av verksamhetsförutsättningarna. Natos medlemsstaters förmåga att utveckla alliansens militära förmågor utvärderas regelbundet i alliansens försvarsplaneringsprocess (NATO Defence Planning Process, NDPP).

Jämställdhet mellan könen

Utgångspunkten inom försvarsministeriets förvaltningsområde är en jämställd verksamhetsmiljö och jämlika handlingssätt för alla som arbetar, studerar och fullgör sin militärtjänst i organisationen.

Kvinnors möjligheter att söka sig till frivillig militärtjänst och militära uppgifter främjas även i fortsättningen genom olika åtgärder. Syftet med försöket med gemensam inkvartering, som pågår till utgången av 2023, är att samla in forskningsdata om hur den gemensamma inkvarteringen påverkar funktionsförmågan, gruppsammanhållningen, tjänstgöringens smidighet, informationsgången, utbildningsresultaten och användningen av lokalerna. Erfarenheterna har i huvudsak varit positiva. Syftet med att fortsätta försöket är att möjliggöra en noggrannare kartläggning av kritiska erfarenheter. Beväringarnas responsenkäter omarbetas genom ny periodspecifik respons som bereds vid Huvudstaben. Man kan bättre än för närvarande reagera på de observationer om osakligt beteende och osakligt bemötande som mottagits i den periodspecifika responsen. Avsikten är att de nya responsenkäterna ska tas i bruk 2024.

I försvarsförvaltningens jämställdhets- och likabehandlingsplaner beskrivs de åtgärder genom vilka jämställdhet och likabehandling främjas på ett målinriktat sätt och missförhållanden åtgärdas. I utbildningen av värnpliktiga strävar man efter att i allt högre grad beakta jämställdheten och mångfalden i övrigt. En jämlik och positiv erfarenhet av tjänstgöringen är central överallt inom Försvarsmakten. I planerna beaktas också statsrådets handlingsprogram mot rasism och för goda relationer (Justitieministeriets publikationer 2021:34).

Försvarsförvaltningen deltar i utarbetandet av det fjärde nationella handlingsprogrammet Kvinnor, fred och säkerhet. Vid beredningen beaktas särskilt de observationer som ingår i den slutliga utvärderingsrapporten om det gällande handlingsprogrammet. Försvarsförvaltningen genomför i alla militära krishanteringsinsatser principerna för FN:s säkerhetsråds resolution 1325 ”Kvinnor, fred och säkerhet” och för det nationella handlingsprogram som stöder resolutionen. Jämställdhets- och likabehandlingsperspektivet integreras i planeringen, genomförandet och utvärderingen av och utbildningen inom säkerhetssektorns och krishanteringens verksamhet. Målet är att kvinnornas andel av krishanteringspersonalen ska vara minst 7 % och att antalet genusrådgivare och genuskontaktpersoner höjs.

Försvarsförvaltningen deltar i försvarssamarbetet NORDEF CO (Nordic Defence Cooperation) där man utvecklar krishanteringsverksamhet som främjar jämställdhet och likabehandling. Försvarsmaktens anvisningar om de mål och det utvecklande som hänför sig till jämställdhetsperspektivet och som utarbetas för åren 2023—2027 ska ses över under utrikesministeriets ledning i enlighet med Finlands nationella handlingsprogram Kvinnor, fred och säkerhet.

Årsverken inom förvaltningsområdet

Antalet årsverken inom förvaltningsområdet minskar med cirka 250 årsverken jämfört med 2023, vilket huvudsakligen beror på att de tidsbundna uppgifterna för den extra personal som anställts på grund av förändringarna i omvärlden upphör.

Försvarsmaktens permanenta personalökning 2024, som baserar sig på försvarsredogörelsen från 2021, uppgår till 125 årsverken. Mängden visstidsanställd tilläggspersonal för upphandling av multirollflygplan beräknas öka med 30 årsverken 2024.

Hållbar utveckling

Försvarsministeriets förvaltningsområde fortsätter att främja FN:s mål för hållbar utveckling (Agenda 2030) med fokus på stabilitet och säkerhet, välfärd, jämställdhet och likabehandling när det gäller personalen och de personer som utbildas, miljöansvar, energi- och klimatansvarsfull verksamhet samt stödjande av livscykelänkandet och cirkulär ekonomi:

— Deltagande i militära krishanteringsinsatser och utbildande av personer i uppgifter inom militär krishantering med målsättningen att i enlighet med rekommendationerna i slutrapporten av den parlamentariska kommittén för krishantering stärka deltagandet med målet att 2020 års deltagarnivå på cirka 400 soldater ska vara minimiutgångspunkten.

— Genomförandet av miljöstrategin fortsätter och 4 miljoner euro satsas på hantering av miljörisker och förebyggande av olägenheter.

— Genomförandet av Försvarsmaktens uppdaterade energi- och klimatprogram 2022—2025 fortsätter till stöd för statsrådets mål om klimatneutralitet.

— Främjande av en mer systematisk koppling av försvarsförvaltningen till målen för hållbar utveckling genom vidareutvecklande av försvarsförvaltningens ansvarsrapportering.

Försvarsförvaltningen stöder uppnåendet av regeringsprogrammets mål om klimatneutralitet (Klimatneutralt Finland 2035) utan att ge avkall på försvarsförmågan. Man fortsätter åtgärderna som syftar till att minska växthusgasutsläppen och man förbereder sig på de förändringar som energiomställningen i samhället medför i enlighet med Försvarsmaktens energi- och klimatprogram. Försvarsförvaltningens mål är klimatneutralitet i fråga om utsläpp som orsakas av fastigheters energiförbrukning samt minskning av utsläppen inom land- och sjötrafiken och den militära luftfarten på lång sikt. Försvarsförvaltningens gemensamma plan för anpassning till klimatförändringarna publicerades den 5 april 2023. De planenliga åtgärderna inkluderas i Försvarsmaktens planeringsprocesser och genomförandeplaner.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
27.10.01 <i>Försvarsmaktens omkostnader</i> (reservationsanslag 2 år)		
— beställningsfullmakt	127,3	146,0
27.10.18 <i>Anskaffning av försvarsmateriel</i> (reservationsanslag 5 år)		
— beställningsfullmakt	558,9	116,9
27.30.20 <i>Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering</i> (reservationsanslag 2 år)		
— beställningsfullmakt	20,0	-

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
01. Försvarspolitik och förvaltning	408 617	968 575	771 058	-197 517	-20
01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	16 586	17 461	18 331	870	5
21. Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 875	2 875	2 875	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	359 156	923 794	727 285	-196 509	-21
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	30 000	24 445	22 567	-1 878	-8
10. Militärt försvar	3 779 107	5 112 775	5 391 028	278 253	5
01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 152 420	2 118 298	2 357 200	238 902	11

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 €	%
18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)	1 289 500	1 580 565	1 523 471	-57 094	-4
19. Anskaffning av multiroll-flygplan (reservationsanslag 5 år)	330 028	1 405 697	1 502 342	96 645	7
50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)	7 159	8 215	8 015	-200	-2
30. Militär krishantering	67 176	63 998	66 120	2 122	3
20. Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)	67 178	63 988	66 110	2 122	3
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	-2	10	10	—	0
Sammanlagt	4 254 900	6 145 348	6 228 206	82 858	1
Totalt antal årsverken	12 699	13 241	12 989		

01. Försvarspolitik och förvaltning

Förklaring: Som en del av statsrådet och som ledare av sitt förvaltningsområde svarar försvarsministeriet för styrningen, beredningen och uppföljningen av försvarspolitikerna och försvarssamarbetet, det militära försvaret, stödjandet av andra myndigheter, lämnandet och mottagandet av internationellt bistånd och den militära krishanteringens samt för samordnandet av totalförsvaret. Målet är sådana verksamhetsförutsättningar för verksamhetsmiljön som motsvarar kraven för upprätthållande och utvecklande av försvarsförmågan. Tyngdpunkten ligger på att samordna Finlands försvar med Natos gemensamma försvar.

Resultatmål som uppställts för försvarsministeriet:

— Finlands försvar integreras i Natos kollektiva försvar. Konsekvenserna av Natomedlemskapet för ministeriets verksamhet och organiseringen av verksamheten bedöms.

— Den militära försvarsförmågan utvecklas på lång sikt på ett balanserat sätt i alla försvarsgrenar och kapaciteter.

— Försvarssamarbetet, inklusive den internationella övningsverksamheten, försvarsmaterielsamarbetet och exportfrämjandet, stärker Finlands försvar, utvecklar samarbetsförmågan och försörjningsberedskapen samt förbättrar den lagstadgade förutsättningen att vid behov ge och ta emot militärt bistånd.

— Totalförsvaret utvecklas i förhållande till förändringarna i omvärlden.

— Hanteringen av strategiska projekthelheter som gäller prestationsförmågan för att ersätta marinens och flygvapnets utgående kapaciteter fullt ut fortsätter.

— Förutsättningarna för lämnande och mottagande av internationellt bistånd säkerställs och Ukrainas materiel- och utbildningsstöd bereds.

— Personalstrukturen utvecklas för att trygga tillräckliga personalresurser för att målen för försvarsförvaltningen ska nås.

— Värnpliktsystemet utvecklas med beaktande av förändringarna i samhället och omvärlden.

01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 18 331 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av sekretariatet för säkerhetskommittén
- 2) till betalning av utgifter för delegationer och andra motsvarande organ som verkar i anslutning till ministeriet
- 3) till betalning av utgifter för forsknings- och utredningsverksamhet med anknytning till ansvarsområdet.

Förklaring: Av anslaget används uppskattningsvis 1 100 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Försvarsministeriet överför finansieringen för stärkande av mängden personal och uppgifter vid Finlands representation vid Nato till utrikesministeriets förvaltningsområde.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	18 073	17 611	18 546
Bruttoinkomster	205	150	215
Nettoutgifter	17 868	17 461	18 331
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	7 328		
— överförs till följande år	6 046		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-133
Nationella experter (Nato)	1 000
Resurser för Finlands ständiga representation vid Nato (överföring till moment 24.01.01)	-1 223
Utökning av den politiska staben	-20

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av anställda och uppgifter	500
Lönejusteringar	746
Sammanlagt	870

2024 budget	18 331 000
2023 II tilläggsb.	-549 000
2023 budget	17 461 000
2022 bokslut	16 586 000

21. Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 875 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom försvarsministeriets förvaltningsområde samt till anskaffning av utbildningstjänster och andra tjänster liksom till genomförande av produktivitetsprojekt.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas för projekt som stöder en förbättrad produktivitet inom förvaltningsområdet.

2024 budget	2 875 000
2023 budget	2 875 000
2022 bokslut	2 875 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 727 285 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande kostnadsnivåjustering 1,5%	9 844
Förutsedd effekt av valutakursförändringen (förlust) (moment 27.10.19)	31 656
Kalkylerat behov av mervärdesskatt	-238 009
Sammanlagt	-196 509

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	727 285 000
2023 II tilläggsb.	-240 000 000
2023 budget	923 794 000
2022 bokslut	359 156 234

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 22 567 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till medlemsavgifter och finansiella bidrag till Nordatlantiska fördragsorganisationen (North Atlantic Treaty Organisation, NATO) till ett belopp av 21 532 000 euro
- 2) till medlemsavgiften till Europeiska försvarsbyrån (European Defence Agency, EDA)
- 3) till medlemsavgiften till den organisation som inriktat sig på säkerheten hos explosivt material (Munitions Safety Information Analysis Center, MSIAC)
- 4) till betalning av medlemsavgifter och andra finansiella bidrag till andra nationella och internationella sammanslutningar.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de direkta finansiella bidrag som hänför sig till ett Natomedlemskap samt 1 035 000 euro i andra nationella och internationella medlemsavgifter som försvarsministeriet betalar.

I det finansiella bidraget till Natos militära budget har beaktats 75 procent av det finansiella bidraget för 2024 och 25 procent av det finansiella bidraget för 2025.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kostnader för medlemskapet i Nato	21 532 000
Natos militära budget (Military Budget)	18 260 000
— Natos program för säkerhetsinvesteringar (NATO Security Investment Programme, NSIP)	3 000 000
— Natos DIANA-initiativ (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic)	272 000
Europeiska försvarsbyrån (European Defence Agency, EDA)	785 000
Organisationen som inriktat sig på säkerheten hos explosivt material (Munitions Safety Information Analysis Center)	88 000
Övriga medlemsavgifter	162 000
Övriga finansiella bidrag	-
Sammanlagt	22 567 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Diana-initiativet	62
Natos investeringsprogram	600
Natos militära budget	-2 540
Sammanlagt	-1 878

2024 budget	22 567 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	24 445 000
2022 bokslut	30 000 000

10. Militärt försvar

Förklaring: Försvarsmaktens primära uppgift är att skapa en militär förebyggande tröskel och vid behov avvärja angrepp mot vårt land. Försvaret utvecklas långsiktigt och systematiskt som en helhet och som en del av alliansens kollektiva försvar och avskräckning.

Försvarsmakten fortsätter den militära samordningen i anslutning till Natomedlemskapet, där särskilt utvecklandet av samverkansförmågan betonas. Försvarsmakten förbereder sig på att delta i Natos fredstida uppgifter och fullgöra sina beredskapsskyldigheter. Samordningen av den långsiktiga utvecklingen av försvarssystemet och Natos försvarsplanering har inletts och dess mål förverkligas stegvis som en del av Försvarsmaktens långsiktiga utveckling.

Försvaret utvecklas enligt en snabbare tidtabell i enlighet med de ökade kraven i den förändrade omvärlden med de tilläggsresurser som anvisas försvaret. Med tilläggsanslaget kompletteras de brister i den materiella beredskapen som uppstått på lång sikt, utökas antalet anställda vid Försvarsmakten och höjs verksamhetens och beredskapens nivå.

Försvarsmakten utvecklar samverkansförmågan med Finlands viktigaste partner. Detta stärker säkerheten i Finland och skapar förutsättningar för samordnande och koordinerande av åtgärder. Vi utvecklar vår samverkansförmåga som medlem i Nato och som en del av det övriga försvarssamarbetet.

Produktion och kvalitetsledning

Försvarsmaktens viktigaste produktion är prestationsdugliga trupper och system med vars hjälp de lagstadgade uppgifterna fullgörs. För att förbättra försvarsförmågan ska de resurser som upprätthåller nivån på Försvarsmaktens verksamhet stärkas.

Resultatmål för produktionen och kvalitetsledningen som uppställts för Försvarsmakten:

- Den förebyggande förmågan och beredskapen att genomföra uppgifterna inom det militära försvaret har upprätthållits.
- Förvarningsförmågan har upprätthållits till stöd för det säkerhetspolitiska och militära beslutsfattande.
- Den territoriella integriteten har övervakats.
- Man har reagerat på territoriekränkningar på det sätt som situationen krävt.
- Den territoriella integriteten har tryggats.
- En truppproduktion som följer kraven på underhåll av trupperna och systemen har genomförts.
- Begärda handräckningsuppdrag har genomförts.
- Cyberspionage och cyberpåverkan som riktar sig mot försvarsmaktens egna system har upptäckts, avvärjts och rapporterats.
- Trupper som krävs för nya militära krishanteringsinsatser har utbildats och utrustats.
- Samverkansförmåga med centrala försvarssamarbetspartner och som en del av Nato-alliansen.

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av produktion och kvalitetshantering

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Produktion			
Utbildade beväringar (antal)	19 558 ¹⁾	20 700	20 500
Antal terrängdygn för beväringarnas krigsövningar	29	30	28
Reservister som utbildats i repetitionsövningar (antal)	29 623	29 500	28 000
Reservister som fått repetitionsövningsutbildning/ antal som placerats i krigstida trupper (%)	10,6	10,5	10,0
Flygtimmar, HN (antal)	8 944	9 000	9 000
Flygtimmar, NH90 (antal)	1 901	1 850	1 850
Fartygsdygn (antal)	1 254	1 150	1 150
Kvalitetsledning			
Antal utbildare/utbildningspluton (antal)	2,6	2,5	2,5
Utbildningens kvalitet ("armétiden" 1—5, slutenkät för beväringarna)	4,2	4,2	4,2
Kvaliteten på reservutbildningen (allmänt vitsord 1–5, reservistenkät)	4,4	4,0	4,0

¹⁾ Inkluderar också antalet frivilliga kvinnor (1 040 år 2022).

Funktionell effektivitet

Den viktigaste indikatorn för funktionell effektivitet är en ändamålsenlig organisation och verksamhetsmodell, så att prestationsförmågan under undantagsförhållanden kan produceras så kostnadseffektivt som möjligt utan att man ger avkall på kraven på prestationsförmågan. För att stärka försvarsförmågan höjs nivån på materielunderhållet. Genom anskaffning av tilläggsmateriel kompletteras de underskott och brister som uppstått på lång sikt samt bemöts de förändrade krav som omvärlden ställer till följd av kriget i Ukraina.

Resultatmål för funktionell effektivitet som uppställts för Försvarmakten:

- Genomförande av strategiska projekt
- Säkerställande av att den materiella beredskapen förbättras och att kapaciteterna byggs upp i rätt tid
- Kostnadseffektivt säkerställande av tjänster som gäller partnerskap och beredskap för partnerskap i alla förhållanden
- Fördjupat bilateralt och multilateralt försvarssamarbete som stärker försvarsförmågan med centrala partner med tyngdpunkten lagd på samverkansförmåga, skapande av en lägesbild, lämnande och mottagande av internationellt bistånd samt stödjande av uppbyggande och upprätthållande av kapaciteter
- Utveckling av digitalisering, digital säkerhet och utnyttjande av information.

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av funktionell effektivitet

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Rersurshållning			
Pris per dag i beväringstjänst (euro)	48	49	49
Pris per dag i reservisttjänst (euro)	155	174	174
Priset för ett årsverke (euro)	60 559	61 072	61 735
Produktivitet			
Antal utbildade beväringar/antal som inlett beväringstjänst (%)	82	85	85
Antal årsverken inom Huvudstaben och försvarsgrenarnas och regionalbyråernas staber/antal årsverken inom Försvarsmakten sammanlagt (%)	13	13	13
Lönsamhet			
För avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är den procentuella kostnadsmotsvarigheten minst	106	105	105

Hantering av personalresurser

För att stärka försvarsförmågan ska antalet anställda vid Försvarsmakten ökas med 500 årsverken under de närmaste åren. Dessutom ökas antalet avtalsbundna soldater årligen med cirka 500 årsverken. Det frivilliga försvaret effektiviseras som en del av utvecklandet av det lokala försvaret och utbildningen av reserven.

Försvarsmaktens militära allians och beredskapskraven i anslutning till den föranleder betydande tilläggsresurser inom personalen utöver de 500 årsverken som nämns ovan. Antalet extra anställda ses över i integrationsprocessen.

I betänkandet av den parlamentariska kommitté som utredde utvecklandet av den allmänna värnplikten och fullgörandet av skyldigheten att försvara landet beskrivs målbilderna, som lägger grunden för utvecklandet och beslutsfattandet.

Resultatmål för hanteringen av de personalresurser som uppställts för Försvarsmakten:

Försvarsmaktens personal

— Personalresurserna koncentreras till upprätthållandet av handlingsberedskapen, utbildandet av de värnpliktiga samt uppgifter inom upprätthållandet och utvecklandet av nya förmågor.

— Vid utvecklandet av personalsystemet beaktas de krav som beredskapen samt det internationella samarbetet och krishanteringen ställer.

— Personalens funktionsförmåga samt arbetsförmåga och välbefinnande i arbetet utvecklas.

Värnplikt

— Den krigstida styrkan upprätthålls på 280 000 man.

— Försvarsviljan stöds genom högklassig utbildning av de värnpliktiga, utveckling av möjligheter att delta i det frivilliga försvaret, evenemang för medborgarna och bättre intern och extern kommunikation.

Frivillig försvarsutbildning

— Den frivilliga försvarsutbildningen genomförs i enlighet med den gällande lagstiftningen och verksamhetsmodellen.

— Den frivilliga försvarsutbildningen reformeras så att den motsvarar det växande lokala försvarets behov.

Nyckeltal/föremål för uppföljning i fråga om hantering av mänskliga resurser

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Uppgifter inom Försvarsmakten exkl. avtalsbundna soldater	12 458	12 552	12 690
Antal årsverken inkl. avtalsbundna soldater (mom. 27.10.01)	12 477	12 986	12 698
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsverke)	8,4	under 8,0	under 8,0
Arbetsstillfredsställelse totalt (arbetsklimat, 1—5)	4,2	4,1	4,1

Det militära försvarets utgifter (exkl. moms)

	2022 utfall	%	2023 ordinarie budget	%	2024 uppskattning	%
	mn euro		mn euro		mn euro	
Utgifter för materiell beredskap (exkl. F-35 och Flottilj 2020)	941	35,8	1 816	52,4	1 736	48
— Anskaffning av försvarsmateriel (exkl. F-35 och Flottilj 2020)	521		1 338		1 281	
— Utrustning av trupper med omkostnadsfinansiering (exkl. löner)	22		39		23	
— Underhåll av materiel (exkl. löner)	398		439		432	
Fasta personalutgifter	756	28,8	787	22,7	829	23
Utgifter för fastigheter	267	10,2	285	8,2	306	8
Övriga utgifter för det militära försvaret	660	25,2	577	16,7	775	21
Totalt (exkl. F-35 och Flottilj 2020)	2 624	100	3 465	100	3 646	100
Anskaffning av multirollflygplan (F-35)	702		1 406		1 502	
Flottilj 2020-anskaffningen	65		242		243	
Sammanlagt	3 391		5 113		5 391	

01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 357 200 000 euro.

Från och med den 1 januari 2024 inrättas tjänsterna som generalmajor och brigadgeneral vid Försvarsmakten.

Anslaget får också användas

1) till betalning av utgifter för militärutbildning som ges utländska elever och för den internationella övningsverksamheten för Försvarsmaktens trupper inklusive förberedelser för verksamheten samt för Försvarsmaktens övriga internationella samarbete

2) till betalning av de hyresandelar för personalbostäder som föranleds av Försvarsmaktens operativa behov eller av personalarrangemang i samband med omstruktureringen av försvarsförvalt-

ningen under en övergångsperiod fastställd av försvarsministeriet, eller av andra motsvarande behov inom försvarsförvaltningen, högst 2 000 000 euro

3) till sänkning av avgifterna för den på företagsekonomiska grunder prissatta avgiftsbelagda verksamheten för krigsinvalidier och krigsveteraner, försvarsarbete, scoutverksamhet samt viktiga idrottstävlingar och andra liknande evenemang, högst 155 000 euro

4) till medlemsavgifter till internationella organisationer som ansluter sig till Försvarsmaktens verksamhet och till kostnadsandelar för multinationella arrangemang för gemensam upphandling

5) till utgifter för Frihetskorsets Orden

6) till betalning av utgifter som föranleds av stödandet av den inhemska försvarsindustrins exportvillkor och internationalisering

7) till utgifter som föranleds av beredskapsbyggande och utvecklande av flygvapnets baser

8) till betalning av utgifter i anslutning till sådan museiverksamhet som motsvarar Försvarsmaktens behov

9) till utgifter som föranleds av hälsokontroller vid uppådet i samband med frivillig militärtjänst.

Fullmakt

1) År 2024 får långtidsavtal för anskaffning av sådan materiel och sådana tjänster som Försvarsmaktens verksamhet förutsätter ingås så att de åren 2025—2028, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 146 011 000 euro (Beställningsfullmakten för omkostnader 2024).

2) År 2024 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

3) Tidigare godkända beställningsfullmakter får föranleda staten utgifter som avviker från fullmakternas årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för varje fullmakt inte överskrider.

För betalning av de extra utgifter som föranleds av justering av priserna på varor och tjänster i anslutning till de nya beställningsfullmakterna används de anslag som årligen beviljas för Försvarsmaktens omkostnader.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index och valutakurser eller avdrag som föranleds av nedgång i index och valutakurser budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: Momentets bruttoutgifter på 2 372,8 miljoner euro beräknas bli fördelade på följande sätt: löneutgifter 890,3 miljoner euro, utgifter för underhåll av materiel och utrustning av trupper (exkl. löner) 454,9 miljoner euro, fastighetsutgifter 306,5 miljoner euro, utgifter för de värnpliktigas utbildning och underhåll (exkl. löner) 185,9 miljoner euro samt övriga omkostnader 535,2 miljoner euro. Under momentet finns ett tillägg på 50,0 miljoner euro för Försvarsmaktens behov (regeringsprogr. 2023).

Av anslaget används uppskattningsvis 36,1 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Under momentet inrättas från och med den 1 januari 2024 tjänsterna som generalmajor och brigadgeneral i anslutning till Finlands Natomedlemskap. I och med Finlands Natomedlemskap förutsätts det att försvarsmakten tillsätter officerare på general -och amiralnivå i Natos organisationsstrukturer. Löneutgifterna och de administrativa utgifterna för de tjänster som specificeras i statsbudgeten och som ska inrättas uppgår 2024 till sammanlagt 0,45 miljoner euro.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Gamla beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för omkostnader 2020	9 790					9 790
Beställningsfullmakten för partnerskap 2020 som gäller underhåll (Millog 2020)	125 692	125 692	125 692	125 692	125 692	628 460
Beställningsfullmakten för omkostnader 2021	12 400	12 205	3 500			28 105
Beställningsfullmakten för omkostnader 2022	41 074	13 122	6 470	2 183		62 849
Beställningsfullmakten för omkostnader 2023	101 539	26 913	7 164	7 805	1 900	143 421
Gamla beställningsfullmakter sammanlagt	290 495	167 932	142 826	135 680	127 592	872 625
Ny beställningsfullmakt						
Beställningsfullmakten för omkostnader 2024		92 591	34 400	12 365	6 655	146 011
Ny beställningsfullmakt sammanlagt		92 591	34 400	12 365	6 655	146 011
Fullmakter sammanlagt	290 495	270 523	177 226	148 045	134 247	1 018 636

Det antal anställda som avlönas med anslag under momentet minskar med cirka 290 årsverken jämfört med år 2023. Minskningen av antalet årsverken beror huvudsakligen på att de tidsbundna uppgifterna för den extra personal som anställts på grund av förändringarna i omvärlden upphör. Den permanenta ökning av Försvarsmaktens personal, som baserar sig på försvarsredogörelsen från 2021, är 125 årsverken 2024.

Med beställningsfullmakten för omkostnader 2024 tryggas de service- och underhållsavtal av systemen som användbarhetsmålen förutsätter, reservdelsanskaffningar med lång leveranstid samt behövliga andra tjänster 2024—2028.

Såväl de tidigare godkända beställningsfullmakterna som den nya beställningsfullmakten inklusive alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 119 751	2 134 338	2 372 836
Bruttoinkomster	23 195	16 040	15 636
Nettoutgifter	2 096 556	2 118 298	2 357 200
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	216 977		
— överförts till följande år	272 841		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet			
— intäkter av försäljningen av prestationer	1 606	1 964	1 940
— övriga intäkter	1 648	2 076	1 696
Intäkter sammanlagt	3 254	4 040	3 636
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 843	3 495	3 113
— andel av samkostnader	234	350	335
Kostnader sammanlagt	3 077	3 845	3 448
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	177	195	188
Kostnadsmotsvarighet, %	106	105	105
Prisstöd	153	155	155
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	330	350	343

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Flygövning Kauhava	-250
Föregripande justering av kostnadsnivån 1,5%	20 500
Försvarsmaktens behov (regeringsprogr. 2023)	50 000
Justering enligt den faktiska indexutvecklingen 2022	61 727
Kostnader för underhåll av fastigheter som anknyter till multirollflygplan	800
Natomedlemskap	10 856
Nivåförhöjning till följd av förändringar i verksamhetsmiljön	71 000
TMTV 2020 ombudgetering (tilläggsbudget IV 2022)	-7 523
Utvecklande av flygvapnets baser	2 035
Utvecklande av flygvapnets baser, ändrad tidsmässig fördelning av utgifterna (IV tilläggsbudgeten för 2021)	-11 750
Överföring till moment 27.10.18	-7 476

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ovriga kostnader för medlemskapet i Nato	-1 000
Lönejusteringar	49 983
Sammanlagt	238 902

2024 budget	2 357 200 000
2023 II tilläggsb.	133 263 000
2023 I tilläggsb.	1 730 000
2023 budget	2 118 298 000
2022 bokslut	2 152 420 000

18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 1 523 471 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och Försvarsmaktens säkerhetsupphandling samt till testning av system och utbildning av användarna
- 2) till forskning och utveckling med direkt anknytning till anskaffning av försvarsmateriel och Försvarsmaktens säkerhetsupphandling
- 3) till betalning av utgifter för anskaffning av reservdelar och bytesanordningar till försvarsmateriel som nödvändigt måste finnas i lager i händelse av krig.

Av anslaget får högst 241 061 000 euro användas för andra anskaffningar av försvarsmateriel än till betalning av utgifter som föranleds av beställningsfullmakter eller av ändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakter.

Fullmakt

1) År 2024 får nya avtal ingås i anslutning till den materiella utvecklingen av Försvarsmakten i syfte att förbättra det militära försvarets prestationsförmåga, så att de åren 2024—2028, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 116 910 000 euro (beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten 2024, PVKEH 2024).

Betalningar enligt maximibeloppet för beställningsfullmakten PVKEH 2024 kan bindas till en branschbeskrivande prisutveckling fr.o.m. det första kvartalet 2024.

2) År 2024 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

3) Tidigare godkända beställningsfullmakter får föranleda staten utgifter som avviker från fullmakternas årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för varje fullmakt inte överskrider.

Anslag för beställningsfullmakterna och till dem hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index eller avdrag som föranleds av nedgång i index budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: Av anslaget under momentet används uppskattningsvis 10,3 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Utgifter för staten som föräns av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Gamla beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2017)	20 087	32 684				52 771
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2018)	35 220	29 500	230			64 950
Beställningsfullmakten för Flottilj 2020	241 500	172 648	55 395	37 645	6 180	513 368
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2020)	6 970	2 065	4 920	605		14 560
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2021)	193 651	63 075	53 933	27 727	18 000	356 386
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2022)	49 298	47 070	66 550	40 480	10 000	213 398
Beställningsfullmakten för förbättrande av försvarsförmågan (PVPAR 2022)	330 215	287 850	205 115	255 250		1 078 430
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2023)	129 217	134 420	124 120	101 780	221 900	711 437
Beställningsfullmakt för ersättnings- anskaffningar i fråga om materielstöd som har sänts till Ukraina (UKR 2023)	258 562	225 400	276 082	295 000	259 182	1 314 226
Gamla beställningsfullmakter sammanlagt	1 264 720	994 712	786 345	758 710	515 262	4 319 526
Ny beställningsfullmakt						
Beställningsfullmakt för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2024)	17 190	37 750	28 965	20 425	12 580	116 910
Ny beställningsfullmakt sammanlagt	17 190	37 750	28 965	20 425	12 580	116 910
Fullmakter sammanlagt	1 281 910	1 032 462	815 310	778 912	527 842	4 436 436

Den materiella utvecklingen av Försvarsmakten grundar sig på följande utvecklingsprogram för Försvarsmakten och på de förmågor som ska utvecklas genom dem:

Programmet för utveckling av Försvarsmaktens ledning

Man utvecklar och upprätthåller ett ledningssystem som stöder utnyttjandet av Försvarsmaktens samlade prestationsförmåga.

Ledningen av gemensamma insatser stöds genom upprätthållande och utveckling av förvarningsförmågan, omvärldsuppfattningen, övervaknings- och mållägesbilden, den samlade lägesmedvetenheten och säkrade operativa informationstekniska tjänster. Myndigheternas gemensamma ledningssystem och vardagslösningar utnyttjas som stöd för stridsledningssystemet.

- försvarsgrenarnas fristående system och program byts ut mot ett gemensamt ledningssystem
- bättre förutsättningar för ledning av insatserna skapas genom att tekniska strukturer och tjänster omarbetas och förnyas
- dataöverföringen inom integrerad underrättelseinhämtning, övervakning och ledning samt anslutningsförmågan för den informationstekniska plattformen utvecklas
- informationsförvaltningen förnyas, den informationstekniska integreringen genomförs och statsförvaltningens interna samarbete inom informationsservicen och andra lösningar som bygger på partnerskap utökas; personalresurser överförs från den administrativa informationsservicen till den operativa it-miljön
- utnyttjandet av systemen för verksamhetsstyrning ökas med målet att förbättra funktionssäkerheten och kostnadseffektiviteten
- utarbetandet av arkitekturen för ett spanings-, övervaknings- och ledningssystem som är gemensamt för alla försvarsgrenar och motsvarar Försvarmaktens behov på 2020-talet fortsätter, och därigenom möjliggörs ett internationellt elektroniskt utbyte av information och lägesbilder
- cyberförsvarets kapaciteter utvecklas.

Programmet för utveckling av stöd för Försvarmaktens underrättelseinhämtning, övervakning och målanvisning

Den förvarningsförmåga, den omvärldsuppfattning och den övervaknings- och mållägesbild som behövs som stöd för beslutsfattandet samt för ledningen av gemensamma insatser upprätthålls och utvecklas.

- datainsamlings- och analysförmågan upprätthålls och utvecklas
- medeldistans- och fjärrövervakningen inom luftövervakningen upprätthålls
- kompetensen för luftburen underrättelseinhämtning och övervakning upprätthålls och utvecklas
- informationssystemet för underrättelseinhämtning förvaltas
- skapandet av Försvarmaktens gemensamma mållägesbild utvecklas
- den militära underrättelseinhämtningens förmåga att stödja eldanvändning och verkan utvecklas
- kapaciteterna för elektronisk underrättelseinhämtning och underrättelseinhämtning som avser datanät utvecklas.

Utvecklingsprogrammet för den samlade prestationsförmågan hos Försvarmaktens stridssystem

Den prestationsförmåga med vilken man operativt inverkar på betydande objekt utvecklas och upprätthålls. Helheterna skydd och gemensamt skydd utvecklas och upprätthålls.

- utvecklandet av Försvarmaktens specialtrupper och helikoptersystem fortsätter

- anskaffningen av en ersättande sjömålsrobot fortsätter
- ersättande säkerhetstillsynsteknik anskaffas
- materiel för beredskapsbyggande anskaffas
- informationsförsvaret utvecklas.

Programmet för utveckling av Försvarmaktens logistik

Försvarmaktens gemensamma logistiksystem utvecklas och upprätthålls. Systemet skapar i alla beredskapslägen och verksamhetsmiljöer förutsättningar för utveckling och användning av försvarssystemets förmågor snabb verkställighet och upprätthållande av insatser och återställande av stridsförmågan. Utvecklingen av logistiksystemets förmågor är uppdelad i utveckling av logistik- och underhållstrupper samt anskaffning av materiel som är gemensam för alla.

- utrustandet av logistiktruppernas och vapenslagstruppernas underhåll fortsätter
- för att avhjälpa bristerna i kompletterings-, transport- och underhållssystemet fortsätter man materielanskaffningarna
- anskaffningen av ammunition och reservdelar fortsätter
- stridsuniformer och personlig ballistisk skyddsutrustning anskaffas
- lastbilmateriel och materiel för fältproviantering anskaffas.

Programmet för utveckling av stridssystemet för markförsvaret

Målet för programmet för utveckling av stridssystemet för markförsvaret är att upprätthålla arméns uppgifter och att upprätthålla en prestationsförmåga som motsvarar hotet. Genom utvecklingsprogrammet skapas en grund för en hög aktionsberedskap och snabb reaktionsförmåga för att svara mot fastställda krav på kapacitet och förmåga.

- arméns rörlighet och förmåga till mötesstrid upprätthålls och utvecklas
- eldanvändningssystemet upprätthålls
- truppersnas avvärjningsförmåga utvecklas
- prestationsförmågan för observation, övervakning och underrättelseinhämtning utvecklas
- pansarvärnsförmågan, ledningen av granatkastarkompanier och soldaternas förmåga att påverka utvecklas
- pionjär- och skyddsmateriel förvaltas och utvecklas.

Programmet för utveckling av sjöförsvarets stridssystem

Förmågan att påverka samt rörligheten utvecklas.

- stridsgruppernas organiska eldstöd utvecklas
- kustförbandens rörlighet och eldkraft upprätthålls och kustförbandens ledningsförmåga utvecklas
- anskaffningen Flottilj 2020 fortsätter.

Programmet för utveckling av stridssystemet för luftförsvaret
Luftvärnets och Hornet-systemets prestationsförmåga upprätthålls.

- anskaffning av sådan kritisk reservutrustning och sådana kritiska delar till maskiner och motorer som tryggar jaktplansmaterielens livslängd
- stridsbaserna utvecklas
- förmågan att decentralisera funktionerna inom ledningen av flygvapnets eldanvändning utvecklas
- förmågan att bereda små luftfarkoster förluster under alla förhållanden utvecklas
- prestationsförmågan inom luftvärnet utvecklas
- sådana förmågor inom luftvärnet som avvecklas ersätts.

Programmet för utveckling av Försvarmaktens system för truppproduktion
Prestationsdugliga trupper och den personal som de behöver i enlighet med truppsstrukturen byggs upp och upprätthålls. Dessutom skapas förutsättningar för att ställa upp nya trupper.

- personalstrukturen och uppgiftssammansättningarna utvecklas och upprätthålls
- utvecklandet och upprätthållandet av inlärningsmiljöer och virtuella utbildningsmiljöer fortsätts
- truppernas övningsverksamhet utvecklas.

Programmet för utveckling av Försvarmaktens system för verksamhetsstyrning
Helhetsomfattande styrmetoder och enhetliga principer utvecklas. Med hjälp av dem strävan man efter att främja hanteringen av helheter, övergripande karaktär, resultat, produktivitet och kostnadseffektivitet vid beslutsfattande och vid verkställande av beslut.

- informationshanterings- och verksamhetsstyrningssystemen samt arkiveringen utvecklas
- forskningsdata produceras i första hand för Försvarmaktens strategiska planering.

Ersättande förmågor skaffas i stället för de förmågor som överlätits till Ukraina. Beställningsfullmakten PVPAR 2022 används för anskaffning av materiel som är kritisk med tanke på den nationella försvarsförmågan.

Det uppskattas att 1 281 910 000 euro av anslaget kommer att användas till betalning av utgifter som föranleds av beställningsfullmakterna, 500 000 euro till betalning av utgifter för förändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakter och 241 061 000 euro för andra anskaffningar av försvarsmateriel år 2024.

I anslaget under momentet beaktas vilka konsekvenser förändringarna i valutakurserna vid anskaffning av försvarsmateriel har i form av tillägg till eller avdrag från anslaget till den del valutakursnivån vid betalningstidpunkten avviker från valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft. Om konsekvenserna av valutakursförändringarna beaktas också i andra utgifter än de som är bundna med fullmakt, förenhetligas valutakursbehandlingen vid upphandling. Anslaget korrigeras så att det motsvarar det avslutade årets utfall i vårens tilläggsbudget följande år.

Såväl de tidigare godkända beställningsfullmakterna som den nya beställningsfullmakten PVKEH 2024 inklusive alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2024)

- den militära underrättelseinhämtningens förmåga att inhämta information utvecklas
- Marinens kompetens för underrättelseinhämtning och övervakning utvecklas
- Arméns eldanvändning utvecklas
- Marinens röjningsförmåga utvecklas
- kapaciteten för Flygvapnets flygmateriel och utbildningssystem upprätthålls
- kapaciteten att skapa en nationell rymdlägesbild utvecklas
- logistiksystemets kapacitet samt soldaternas stridstålighet och resiliens utvecklas
- de kritiska systemens användbarhet förbättras genom anskaffning av reservdelar och ammunition som uppfyller truppersnas kapacitetskrav skaffas
- målanordningar som används i utbildningen utvecklas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättning för materielstöd som har sänts till Ukraina (tilläggsbudget 2023)	180 749
Ersättning för materielstöd som har sänts till Ukraina (tilläggsbudget IV 2022)	61 013
Föregripande kostnadsnivåjustering, 1,5%	19 568
Förändring i årsandelen för Flottilj 2020-projektet	23 000
Inverkan av den ursprungliga tidpunkten för anskaffningsutgiften för projektet Flottilj 2020 på åren 2024–2026	-53 000
Justering enligt den faktiska indexutvecklingen 2022	37 552
Minskning av anslagsnivån för finansiering av dimensioneringen på 0,7 vårdare	5 000
Nivåförhöjning av anskaffningar av försvarsmateriel som föranleds av förändringar i den militära omvärlden	-323 450
PVKEH 2021 överföring av utbetalning (tilläggsbudget IV 2022)/budget 2023	-1 100
Stödpaket för Ukraina	16 800
Tilläggsfinansiering för Flottilj 2020 (tilläggsbudget IV 2020)	-1 150
Utvecklande av flygvapnets baser	-2 035
Ändringar i tidpunkten för anskaffningsutgifter som ingick i tilläggsbudget II 2022	-33 177
Ändringar i tidpunkten för anskaffningsutgifter som ingick i tilläggsbudget III 2021	-240
Ändring av tidpunkten för anskaffningsutgiften för beställningsfullmakten PVKEH 2021 (tilläggsbudget II 2022)	1 020
Ändring av tidpunkten för anskaffningsutgiften för beställningsfullmakten PVKEH 2021 (tilläggsbudget IV 2022)	2 700
Ändring av tidpunkten för anskaffningsutgiften för beställningsfullmakten PVKEH 2021 (tilläggsbudgetprop. II 2023)	2 200
Ändring av tidpunkten för anskaffningsutgiften för beställningsfullmakten PVKEH 2022 (tilläggsbudget II 2022)	5 083
Överföring av stimulansfinansieringen till 2020 (tilläggsbudget IV 2020)	1 000
Överföring från moment 27.10.01	7 476
Nivåförändring	-6 103
Sammanlagt	-57 094

2024 budget	1 523 471 000
2023 II tilläggsb.	304 391 000
2023 I tilläggsb.	41 564 000
2023 budget	1 580 565 000
2022 bokslut	1 289 500 000

19. Anskaffning av multirollflygplan (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 502 342 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffning av multirollflygplan, vapen, ammunition och andra system samt till testning, ibruktagande och utbildning i fråga om dessa
- 2) till köp av tjänster, administrativa utgifter och drivandet av ibruktagningsfasen
- 3) till anskaffning av reservdelar, bytesanordningar och produktstöd
- 4) forsknings- och utvecklingsverksamhet som direkt hänför sig till anskaffningen samt till revision
- 5) till planering och byggande av lokaler och militärområden och till hyreskostnader under ibruktagandet av dem samt till förskottsbetalningar för hyror
- 6) till dataskydds- och säkerhetsbyggnad samt till andra säkerhetsupphandlingar
- 7) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 110 årsverken per år
- 8) till index- och valutakursutgifter.

Dispositionsplan (1 000 euro)

01.	Utgifter för användning av beställningsfullmakten för anskaffning av multirollflygplan 2021 (HX 2021)	1 155 000
02.	Övrig finansiering av anskaffningen av multirollflygplan (högst)	109 282
03.	Indexutgifter	106 160
04.	Valutakursutgifter	131 900
Sammanlagt		1 502 342

Anslaget används till förskottsbetalningar och delbetalningar enligt upphandlingsavtalet.

Under momentet nettobudgeteras enligt kontantprincipen de inkomster som direkt hänför sig till anskaffningen och räntorna på dröjsmålstiden för förskott som betalats för anskaffningen. Spordiska inkomster från anskaffningen av multirollflygplan får användas för anskaffning av vapen, ammunition och reservdelar.

Fullmakt

- 1) År 2024 får det inom ramen för det totala beloppet för en fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av en tidigare godkänd beställningsfullmakt som inte har använts .
- 2) En tidigare godkänd beställningsfullmakt får föranleda staten utgifter som avviker från fullmaktens årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för fullmakten inte överskrids.

Anslag för beställningsfullmakten och till den hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index eller avdrag som föranleds av nedgång i index budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: Enligt 7 punkten utökas mängden visstidsanställd tilläggspersonal med 30 årsverken, vilket svarar mot det behov som uppstår under tiden när kapaciteten hos F-35-projektet byggs upp.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Beställningsfullmakten för anskaffning av multirollflygplan 2021 (HX 2021)	1 155 000	1 415 000	1 221 000	1 200 000	2 321 000	7 312 000
Utgifter sammanlagt	1 155 000	1 415 000	1 221 000	1 200 000	2 321 000	7 312 000

Anskaffningen av multirollflygplan baserar sig på programmet för utveckling av Försvarmaktens stridssystem för luftförsvaret samt på de förmågor som byggs upp i programmet:

Prestationsförmåga / Mål

Multirollflygplanens prestationsförmåga är en central del av Finlands försvarssystem och den integreras i Försvarmaktens övervaknings- och ledningssystem.

- luftförsvarets prestationsförmåga upprätthålls fram till början av 2060-talet
- man svarar på utvecklingen i verksamhetsmiljön i enlighet med dess krav
- hela försvarssystemet stöds med underrättelseinhämtnings-, övervaknings- och målangivningsskapacitet samt med databehandling och dataöverföring i realtid
- anskaffning av flygplan, flygplansmotorer inkl. reservmotorer, reservdelspaket och reservdelsutrustning som krävs för den inledande användningen, personalutbildning och tekniskt stöd för ibruktage och inledande av användningen av flygplanen, simulatorsystem samt andra mindre anskaffningshelheter
- anskaffning av den mängd vapen som behövs för att inleda den operativa beredskapen för luftstrids-, markmåls- och sjömålseldverkan
- anskaffning av system som omfattas av köparens anskaffningsskyldighet, bl.a. krypteringsanordningar för radiosystemet eller delar till datalänksystemet
- den lokal-, militärområdes-, dataskydds- och säkerhetsbyggnad som projektet behöver planeras och genomförs
- de ledningssystemhelheter som prestationsförmågan förutsätter anskaffas.

De justeringar av valuta- och kostnadsnivån som görs i det anslag som årligen överförs som obundet och i den beställningsfullmakt som överförs som obunden behåller finansieringens köpvärde

i en situation där det bl.a. inte är ändamålsenligt att ingå avtal om alla anskaffningar av vapen och reservdelar i det inledande skedet av upphandlingen.

Beställningsfullmakten tillsammans med alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande indexjustering	6 522
Förutsedd effekt av valutakursförändringen (förlust)	-139 298
Justering enligt den faktiska indexutvecklingen 2022	51 715
Köpkraftsjustering (2024)	22 706
Ändring av tidpunkten (tilläggsbudgetprop. II 2023)	16 150
Ändring enligt betalningsprofilen (tidigare rambeslut)	138 850
Sammanlagt	96 645

2024 budget	1 502 342 000
2023 II tilläggsb.	12 256 000
2023 budget	1 405 697 000
2022 bokslut	330 028 000

50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 8 015 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till stödjande av försvarsorganisationers verksamhet
- 2) till statsunderstöd som beviljas Försvarsutbildningsföreningen för omkostnader som föranleds av de offentliga förvaltningsuppgifter som föreningen enligt lagen om frivilligt försvar (556/2007) ska sköta och för förberedelseverksamhetens utgifter
- 3) till utgifter för vårdande av de stupades minne
- 4) till rehabilitering av och stödåtgärder för veteraner inom militär krishantering.

Förklaring:

Resultatmål för Försvarsutbildningsföreningens verksamhet

	2022 utfall	2023 prognos	2024 mål
--	----------------	-----------------	-------------

Resurshushållning

Årskostnaderna för Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter/antalet utbildningsdagar för verksamheten i fråga (euro)

73	76	76
----	----	----

Resultatmål för Försvarsutbildningsföreningens verksamhet

	2022 utfall	2023 prognos	2024 mål
Produktivitet			
Antalet utbildningsdagar inom utbildning enligt Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter/antalet årsverken för den personal vid föreningen som anställts för verksamheten i fråga	1 300	1 250	1 235
Resultat (genomslag och effektivitet)			
Antalet utbildningsdagar inom utbildning enligt Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (dagar)	89 712	100 000	100 000
Kvalitetsledning			
Sådan utbildning för utbildare som ges för att förbättra kvaliteten på Försvarsutbildningsföreningens utbildning, antal utbildningsdagar (dagar)	4 222	4 000	4 000
Tillfredsställelse med Försvarsutbildningsföreningens kurser			
Elevtillfredsställelse (på skalan 1—5)	4,52	4,0	4,0
Hantering och utveckling av mänskliga resurser			
Arbetstillfredsställelse (skala 1—5)	4,16	4,0	4,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Rehabilitering av och stödåtgärder för veteraner inom militär krishantering	-200
Sammanlagt	-200

2024 budget	8 015 000
2023 II tilläggsb.	-285 000
2023 budget	8 215 000
2022 bokslut	7 158 734

30. Militär krishantering

Förklaring: Under moment 24.10.20 i utrikesministeriets huvudtitel budgeteras anslagen för utgifter för underhåll av de finländska krishanteringsstyrkorna (inkluderar utgifter för EU:s stridsgrupper under utbildnings- och beredskapstiden samt löneutgifter för insatser). Anslagen för materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringens samt för utgifter för observatörsverksamhet budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsministeriets huvudtitel.

Den militära krishanteringens utgör en del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik och genom den bidrar man till att de utrikes- och säkerhetspolitiska målen uppnås. De nationella målen för deltagandet fastställs för varje insats. Vid beredningen och genomförandet av insatser beaktas det att insatserna är mångsidiga och att de också kräver särskilda förmågor. Det är ändamålsenligt att skapa flexibilitet i besluten om nationellt deltagande.

Insatserna kan inledas snabbt, vilket kräver flexibilitet och snabb reaktionsförmåga av försvarsförvaltningen och av statsledningens beslutsfattande. En omfattande användning av prestations-

förmågan i insatser är betydande både med tanke på utvecklandet av prestationsförmågan och med tanke på deltagandets verkningsfullhet.

Erfarenheterna av krishanteringsinsatser utnyttjas vid utvecklandet av både den nationella prestationsförmågan och prestationsförmågan inom krishanteringen. Den militära krishanteringens förmågor ska kunna användas för olika organisationers eller koalitioner insatser som är krävande och som ska inledas snabbt samt för utbildnings- och rådgivningsuppdrag.

Mål för militär krishantering:

- Försvarsmakten har utfört de krishanteringsuppdrag som den har tilldelats.
- Försvarsmakten har beredskap att delta i nya insatser och i utbildnings- och rådgivningsuppdrag.

Utgifter för militär krishantering

	2022 bokslut	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Utgifter för upprätthållande av de finländska krishanteringsstyrkorna (UM), mn euro	39,6	50,7	53,1
Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (FSM), mn euro	67,2	64,0	66,1
Sammanlagt	106,8	114,7	119,2

20. Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 66 110 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg och utbildning och till betalning av statens pensionsavgift enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem
- 2) till betalning av utgifter under utbildningstiden för löner, flyttning och boende för EU:s stridsgrupper samt till betalning av överföringsersättningar
- 3) till betalning av löner och nationellt dagtraktamente till militärobservatörer
- 4) till betalning av löne-, utbildnings-, underhålls-, utrustnings- och förvaltningsutgifter och andra konsumtionsutgifter för beredskapstrupper samt till betalning av utgifter för internationella kurser i krishantering
- 5) till betalning av resekostnader, hälsovårds-, transport-, utrustnings-, underhålls-, representations- och förvaltningsutgifter för de finländska krishanteringsstyrkorna
- 6) till utgifter för utrustande av sådana styrkor för internationell krishantering som Finland utser

7) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för kostnader för ammunition, underhåll och materiel i anslutning till dem

8) till betalning av överföringsutgifter som föränleds av stöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter

9) till betalning av överföringsutgifter som föränleds av materiellt stöd till sådana internationella krishanteringsinsatser som Finland inte sänder personal till eller inte annars deltar i

10) till betalning av administrativa kostnader och driftskostnader som föränleds av Strategic Airlift Capability (SAC)-avtalet

11) till utgifter som föränleds av Finlands deltagande i den nordiska Base Camp-poolen

12) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 450 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, tillsammans med anslaget under moment 24.10.20

13) till utgifter för Europeiska unionens militära utbildningsinsats (EUMAM Ukraina).

Dispositionspan (euro)

01.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	4 252 000
03.	Utgifter för militärobservatörsverksamheten	2 754 000
04.	Resolute Support-insatsen, Afghanistan	100 000
05.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	7 302 000
06.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Moçambique	373 000
07.	Gemensamma utgifter för krishanteringsinsatser	10 460 000
08.	Programmet för utvecklande av krishanteringsstyrkor	15 300 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	704 000
12.	Utgifter för EUNAVFOR MED Irini-insatsen i Medelhavet	297 000
13.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUMAM Ukraina	6 245 000
15.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	11 539 000
16.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Mali	456 000
17.	Utgifter för FN-insatsen i Mali (MINUSMA)	219 000
19.	Utgifter för Natos utbildningsinsats i Irak (NMI)	504 000
20.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för en förlängning av dem, för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	5 605 000
Sammanlagt		66 110 000

Förklaring: Anslaget har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland sannolikt kommer att delta i 2024.

Ersättningarna för kostnader som hänför sig till militär krishantering och övriga inkomster inräknas under moment 12.27.99.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Beställningsfullmakten för programmet för utvecklande av krishantering 2023, KRIHA KEHO 2023	5 000	5 000	5 000	15 000
Utgifter sammanlagt	5 000	5 000	5 000	15 000

Beställningsfullmakten KRIHA KEHO 2023, som ingår i anslagen för programmet för utvecklande av krishanteringsstyrkor, inklusive alla ekonomiska följdverkningar, genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde. Genom beställningsfullmakten anskaffas pansarfordon.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 66 050 000 euro och överföringsutgifternas andel 60 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kostnadsnivåjustering (2022)	3 547
Kostnadsnivåjustering (2024)	975
Överföring till moment 24.10.20	-2 400
Sammanlagt	2 122

2024 budget	66 110 000
2023 II tilläggsb.	3 547 000
2023 I tilläggsb.	—
2023 budget	63 988 000
2022 bokslut	67 178 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 000 euro.

Anslaget får användas för de kursdifferenser som uppkommer vid faktureringen av utgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde för de finländska krishanteringsstyrkorna.

2024 budget	10 000
2023 budget	10 000
2022 bokslut	-1 578

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Återhämtningen i världsekonomin efter covid-19-pandemin och den chock som följt av Rysslands anfallskrig är bräcklig. Risken för att den höga inflationsfasen drar ut på tiden och att prisstegringen blir mer omfattande är stor. Uppgifterna om den spända arbetsmarknaden stöder rädslan för en pris-lönespiral. Tills vidare har dock lönerna stigit i genomsnitt mindre än priserna.

De höjda räntorna har en bromsande effekt på den ekonomiska tillväxten. Det märks framför allt på bostadsmarknaden och inom byggbranschen. Bostadspriserna har sjunkit och bostadsbyggandet har minskat i många länder, också i Finland. Det har inte heller funnits beredskap för en snabb höjning av räntorna, vilket har synts t.ex. i att problem uppstått för en del banker. En spridning av problemen skulle ha en mycket negativ inverkan på ekonomin.

Den tillfälligt minskade offentliga skulden i förhållande till bruttonationalprodukten har åter börjat öka. Statsförvaltningens och lokalförvaltningens sammanlagda betydande underskott samt de snabbt ökande kostnaderna för skuldhanteringen gör att skuldkvoten fortsätter att stiga långt in i framtiden.

Finansieringen av den offentliga ekonomin i Finland är på lång sikt i obalans. Inom den offentliga ekonomin finns ett stort hållbarhetsunderskott som beräknas uppgå till ca 3,0 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Den största orsaken till obalansen i finansieringen är den åldrande befolkningen, vilket redan har ökat pensionsutgifterna och som under de kommande årtiondena skapar ett betydande tryck på att öka hälsoutgifterna och omsorgsutgifterna. Samtidigt utvecklas finansieringsbasen för den offentliga ekonomin dåligt, när antalet personer i arbetsför ålder förväntas minska.

Välfärdsområdena inledde sin verksamhet vid ingången av 2023. De uppgifter inom social- och hälsovården och räddningssväsendet som övergick till välfärdsområdena är viktiga för samhället och de ska kunna fungera också under undantagsförhållanden, vid olyckor och i olika störningssituationer. Välfärdsområdena uppvisar i ett mindre underskott då verksamheten inleds. Underskottet beror i huvudsak på att kostnadsnivån inom social- och hälsovården har stigit särskilt i fråga om köp av tjänster och i fråga om löner, vilket prisindex för välfärdsområdena endast delvis kompenserar. Välfärdsområdenas ekonomi belastas också av kommunernas måttligt ökade nettokostnader för social- och hälsovården och räddningssväsendet under de senaste åren. Läget påver-

kas också av coronakompensationerna för året i fråga. Detta har sänkt nettokostnaderna för social- och hälsovården och samtidigt slutsumman i den överföringskalkyl som ligger till grund för ett välfärdsområdes finansiering. Ekonomin belastas också av den höga investeringsnivån, som sjunker något under de följande åren. Välfärdsområdenas verksamhet och ekonomi är också förenade med de uppgifter och skyldigheter som utvidgades under den föregående regeringsperioden och vars genomförande försvåras särskilt av den ökade personalbristen under de senaste åren.

Förändringsfaktorer i verksamhetsområdet som har konsekvenser för finansministeriets ansvarsområde är

- Klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald
- Tekniken och digitaliseringen
- Regionala differentieringen, urbaniseringen
- Förändringen i befolkningsstrukturen
- Förändringarna i den offentliga debatten, medborgarnas delaktighet
- Data och dataekonomi
- Geopolitikens inverkan på ekonomin
- Förändringarna i arbetslivet
- Invandringen och migrationen.

I Finland stävjas klimatförändringen genom att man eftersträvar ett koldioxidneutralt och resursmart Finland. Konsumtionen och utsläppen kan påverkas bl.a. med hjälp av beskattning.

Befolkningens stigande medelålder försämrar i allt högre grad försörjningskvoten och förutsättningarna för tillväxt och ökar utgifterna inom den offentliga ekonomin. Den demografiska utvecklingen i Finland med en åldrande befolkning har bara börjat och den effekt utvecklingen har på kostnaderna för serviceproduktionen och på den långsammare ekonomiska tillväxten utjämnas inte förrän på 2030-talet. Åldrandet är inte enhetligt fördelat i Finland. Stadsregionerna växer medan befolkningen minskar i glesbygdsområdena.

Den ekonomiska situationen i Europa och i länderna i euroområdet är till följd av kriserna fortfarande känslig för störningar. Den internationella verksamhetsmiljön har ändrats och det säkerhetspolitiska läget är exceptionellt instabilt, och samtidigt har många europeiska länder en mycket dålig beredskap för nya ekonomiska chocker. Hoten mot den digitala verksamhetsmiljön förutsätter att informations- och cybersäkerheten samt beredskapen utvecklas och informationssäkerheten och dataskyddet förbättras i de kritiska områdena inom den offentliga förvaltningen.

Konkurrenskraftsutmaningarna kommer inte att försvinna. Även om den traditionella globaliseringen inom produktionen av varor blivit långsammare och kanske rentav upphört efter finanskrisen kan digitaliseringens effekter på utrikeshandeln och ekonomin överlag börja skönjas först nu. Näthandeln växer och en allt större del av tjänsterna förmedlas via nätet. Således blir gränsdragningen mellan den konkurrensutsatta och den skyddade sektorn allt svårare. Denna utveckling påverkar såväl utformningen av marknaden som skattebasen och statens inkomster. Utnyttjandet av

ny teknik, digitaliseringen och informationsresurser erbjuder nya möjligheter för Finlands offentliga finanser.

Coronakrisen ökade distansarbetet avsevärt inom den offentliga förvaltningen, vilket skapar möjligheter att minska antalet tjänsteresor. Distansarbete, platsneutralitet och gemensamma utrymmen minskar den offentliga förvaltningens behov av lokaler under de kommande åren. Statens lokalnätverk ses över bl.a. genom en plan för regional närvaro, statens lokalstrategi, fastighetsstrategin och projektet för statens service- och lokalnät.

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall/uppskattning	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Hållbara offentliga finanser			
— Hållbarhetsunderskott (%)	3	3	3
— De offentliga samfundens finansieringsbehov i förhållande till BNP (%)	-0,9	-2,4	-2,4
— Skattefel (mervärdesskattefel) (%)	3	3	3
Socialt hållbar ekonomisk tillväxt			
— Sysselsättningsgrad (%)	73,8	73,9	74,2
— Arbetslöshetsgrad (Statistikcentralens arbetskraftsundersökning) (%)	6,8	7,0	6,8
Ekologiskt hållbar tillväxt			
— Finlands växthusgasutsläpp, miljoner ton CO ₂ - ekv., netto (föregående år)	48,9	44,8	41,9
Statsförvaltningen iakttar principerna för god förvaltning			
— Förtroendeindex för den offentliga förvaltningen (1—5)	3,5	3,5	3,5

Jämställdhet mellan könen

Av utgifterna under finansministeriets huvudtitel är ca 95 % olika förmåner, medlemsavgifter och stöd som grundar sig på författningar eller avtal och som inte har några direkta könsspecifika konsekvenser.

Den progressiva personbeskattningen minskar skillnaderna mellan könen i fråga om nettoinkomster. Personbeskattningen (förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen) i sin helhet utjämnar skillnaderna mellan könen i fråga om inkomster efter skatt så att kvinnornas inkomstandel av männens inkomster efter skatt i genomsnitt är 4,6 procentenheter högre än före skatt.

Genom statsandelarna för basservice finansieras den kommunala servicen inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. Genom statlig icke-öronmärkt finansiering finansieras välfärdsområden som från och med den 1 januari 2023 ansvarar för ordnandet av tjänster inom social- och hälsovården och räddningsväsendet.

Digitaliseringen av arbetsmetoderna vid staten och möjligheterna till multilokalt arbete stöder t.ex. arbete som utförs hemma. Flexibla arbetsformer stöder framför allt småbarnsföräldrars sys-

selsättning genom att behovet av familjeledigheter minskar. Detta uppskattas påverka utvecklingen i fråga om jämställdheten mellan könen i positiv riktning.

Inom finansministeriets förvaltningsområde beaktas könskonsekvenserna i beredningen av lagstiftningen, i personal- och arbetsgivarpolitiken, projekt, beredningen av budgeten och i ämbetsverkens resultatstyrning.

Hållbar utveckling

I budgetpropositionen ingår flera inkomstskattmoment som kan anses främja målet om koldioxidneutralitet. Till dessa hör framför allt energiskatterna, fordonsskatten, bilskatten, punktskatten på vissa dryckesförpackningar samt avfallsskatten. Även om dessa som helhet kan anses vara skatter som är förenliga med koldioxidneutralitetsmålen kan de innefatta enskilda, med målen oförenliga beskattningsstrukturer.

Den progressiva personbeskattningen jämnar i betydande utsträckning ut inkomstskillnaderna och minskar andelen låginkomsttagare bland befolkningen. Beskattningens viktigaste uppgift är att trygga finansieringen av den offentliga sektorn. Den möjliggör finansiering av välfärdssamhället samt satsningar också på främjande av social och ekologisk hållbarhet.

Genom statsandelarna för basservice finansieras den kommunala servicen inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. Genom statlig icke-örönmärkt finansiering finansieras välfärdsområden som ansvarar för ordnandet av tjänster inom social- och hälsovården och räddningsväsendet. Regionförvaltningsverken främjar tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna genom tillsyn över de offentliga tjänsterna, genom vilken likabehandling och jämlikhet tryggas. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata producerar tjänster som behövs i det digitala samhället och stöder lika villkor för medborgarna i ett allt mer digitaliserat samhälle. Statens ekonomiska forskningscentral bedriver forskning i anslutning till utbildning, social trygghet, inkomstfördelning, beskattning och miljö, och stöder på så sätt beslutsfattarnas möjligheter att främja målen för hållbar utveckling och förverkligandet av jämställdhet mellan könen genom effektiva och välinriktade politikåtgärder.

Finansministeriets centrala uppgift hänger samman med tryggandet av en hållbar offentlig ekonomi, vilket kan anses vara en förutsättning för hållbar utveckling. Finansministeriet ansvarar för att regleringen av finansmarknaderna främjar pålitlig och mångsidig verksamhet på marknaden samt att de finansiella tjänster som erbjuds är säkra. Finansministeriet ansvarar för penningtvättslagen, de författningar som utfärdas och den nationella riskbedömningen i fråga om penningtvätt, med vilka illegala penningöverföringar minskas.

Människors behov att resa på grund av tjänster och arbete och behovet av kontorslokaler minskas genom digitalisering av de statliga tjänsterna och arbetsformerna. Ett minskat resande och behov av kontorslokaler minskar klimatavtrycket. Dessutom minskar digitaliseringen av verksamhet behovet av utskrifter och papper.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice	28.90.30
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet och till vissa andra lagar	11.19.11 och 28.92.03

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
28	FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE		
	— fullmakt att ingå avtal	64,2	-
28.10.02	<i>Tullens omkostnader</i> (reservationsanslag 2 år)		
	— fullmakt att ingå avtal	118,3	130,0
28.92	EU och internationella organisationer		
	— fullmakt att ingå avtal	4 586,0	-

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

		År 2022 boksut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 € %	
01.	Förvaltning	301 645	204 710	210 301	5 591	3
01.	Finansministeriets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	36 400	35 579	40 830	5 251	15
20.	Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (förslagsanslag)	3 714	345	345	—	0
21.	Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	3 261	3 306	2 306	-1 000	-30
25.	Utgifter för mynt (förslagsanslag)	-2 217	5 460	210	-5 250	-96
29.	Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	150 608	155 000	162 000	7 000	5

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
50. Finansiering av projektet för arbetsförmåga enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	1 500	1 500	1 500	—	0
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	1 000	1 200	1 200	—	0
69. Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (reservationsanslag 3 år)	2 380	2 320	1 910	-410	-18
(88.) Kapitalisering av Gasgrid Finland Oy (reservationsanslag 3 år)	105 000	—	—	—	0
10. Beskattningen och Tullen	670 219	657 980	711 396	53 416	8
01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	410 681	397 079	425 043	27 964	7
02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	193 323	193 593	207 899	14 306	7
03. Omkostnader för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 2 år)	32 425	36 808	43 254	6 446	18
63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)	3 663	2 000	2 000	—	0
95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	18 812	18 500	23 200	4 700	25
97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)	11 315	10 000	10 000	—	0
20. Tjänster för statssamfundet	66 619	61 379	65 427	4 048	7
01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	42 426	36 579	36 180	-399	-1
02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	917	600	600	—	0
03. Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift (förslagsanslag)	1 578	1 700	1 700	—	0
07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 2 år)	1 663	2 000	6 447	4 447	222

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	4 535	5 000	5 000	—	0
10. Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	15 000	15 000	15 000	—	0
11. Internetbetalningar (reservationsanslag 2 år)	500	500	500	—	0
88. Senatkoncernens affärsverk	0	0	—	—	0
30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen	129 468	127 741	130 373	2 632	2
01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	54 961	52 607	54 320	1 713	3
02. Statens ekonomiska forskningscentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 132	4 403	4 589	186	4
03. Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (reservationsanslag 2 år)	64 468	62 731	63 464	733	1
04. Elektronisk identifiering (förslagsanslag)	5 907	8 000	8 000	—	0
40. Statens regional- och lokalförvaltning	72 861	71 529	72 509	980	1
01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	70 143	69 511	70 493	982	1
03. Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer (reservationsanslag 3 år)	2 718	2 018	2 016	-2	0
50. Pensioner och ersättningar	5 299 365	5 734 065	6 020 215	286 150	5
15. Pensioner (förslagsanslag)	4 962 122	5 354 542	5 585 400	230 858	4
16. Extra pensioner och övriga pensionsavgifter (förslagsanslag)	1 450	3 049	2 867	-182	-6
50. Skadestånd (förslagsanslag)	36 794	39 440	39 590	150	0
63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	284 577	317 840	365 145	47 305	15

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 €	%
95. Ränteutgifter för pensions- utgifter som andra pensions- anstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslags- anslag)	14 423	19 194	27 213	8 019	42
60. Gemensamma personal- utgifter inom statsförvalt- ningen	9 705	18 480	15 510	-2 970	-16
02. Separat budgeterade perso- nalutgifter (förslagsanslag)	0	2 500	2 500	—	0
10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	940	980	1 010	30	3
12. Kompetensutveckling (för- slagsanslag)	8 765	15 000	12 000	-3 000	-20
70. Utvecklande av stats- förvaltningen	354 440	66 155	155 508	89 353	135
01. Styrning och utveckling av informations- och kommu- nikationstekniken (IKT) inom den offentliga förvalt- ningen (reservationsanslag 3 år)	42 345	13 933	10 800	-3 133	-22
02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	15 600	8 600	4 350	-4 250	-49
05. Stöd för och styrning av beredningen och genomför- andet av reformen av social- och hälsovården och rädd- ningsväsendet (reservationsanslag 3 år)	225 300	5 100	105 100	100 000	1961
(06.) Vissa utgifter som föranleds av ett medlemskap i Nord- atlantiska fördragsorganisa- tionen NATO (reservationsanslag 2 år)	—	15 000	—	-15 000	-100
20. Främjande av produktivite- ten (reservationsanslag 2 år)	58 003	1 231	7 458	6 227	506
(23.) Projekt för utveckling och digitalisering av statsunder- stödsverksamheten (reservationsanslag 3 år)	692	1 091	—	-1 091	-100

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
40. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	12 500	21 200	27 800	6 600	31
80. Överföringar till landskapet Åland	315 910	298 494	320 376	21 882	7
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	202 195	202 494	204 976	2 482	1
(31.) Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)	7 791	—	—	—	0
(32.) Särskilda bidrag till landskapet Åland (reservationsanslag 3 år)	12 600	—	—	—	0
(33.) Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)	—	—	—	—	0
34. Skatteavräkning för Åland (förslagsanslag)	84 800	96 000	114 700	18 700	19
35. Finansiering till landskapet Åland från faciliteten för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	8 524	—	700	700	0
89. Finansieringen av välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen	2 063 332	20 635 122	24 655 314	4 020 192	19
(30.) Finansieringen av välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen och av vissa uppgifter för Helsingfors stad (reservationsanslag 3 år)	202 892	—	—	—	0
31. Finansiering av social- och hälsovården och räddningsväsendet inom välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen (förslagsanslag)	1 860 440	20 634 122	24 654 314	4 020 192	19
32. Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena (förslagsanslag)	—	1 000	1 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
90. Stöd till kommunerna	10 746 885	3 614 300	3 335 600	-278 700	-8
30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	7 986 435	2 751 900	2 463 200	-288 700	-10
31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)	1 050	11 400	11 400	—	0
(32.) Statsunderstöd till kommunernas incitamentsystem (reservationsanslag 3 år)	10 000	—	—	—	0
35. Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna (fast anslag)	2 749 400	851 000	861 000	10 000	1
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	10 144 341	82 000	70 000	-12 000	-15
41. Energiskattestöd (förslagsanslag)	144 341	82 000	70 000	-12 000	-15
(80.) Lån och garantier till bolag som är verksamma på elderivatmarknaden (reservationsanslag 2 år)	10 000 000	—	—	—	0
92. EU och internationella organisationer	2 645 201	2 561 791	2 337 570	-224 221	-9
03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	10 259	6 135	8 080	1 945	32
20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	1 800	1 000	1 400	400	40
40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	13 236	13 256	13 800	544	4
66. Räntekostnader för makroekonomiskt stöd till Ukraina (förslagsanslag)	—	—	10 000	10 000	0
67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	0	170	10	-160	-94

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
68. Finlands andel av höjningen av Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbankens samt Internationella finansieringsbolagets grundkapital (förslagsanslag)	14 809	14 600	6 200	-8 400	-58
69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	2 605 000	2 498 000	2 286 000	-212 000	-8
95. Statens borgens- och garantiprestationer (förslagsanslag)	96	28 630	12 080	-16 550	-58
99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen	20 623	10 850	2 551	-8 299	-76
95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	0	300	300	—	0
96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	2 000	2 000	2 000	—	0
97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	88	250	250	—	0
98. Hantering av risken i samband med kassaplaceeringar (förslagsanslag)	18 536	8 300	1	-8 299	-100
Sammanlagt	32 840 617	34 144 596	38 102 650	3 958 054	12
Totalt antal årsverken	12 984	12 835	13 168		

01. Förvaltning

Förklaring: **Finansministeriets** strategiska mål är att säkerställa kommande generationers ekonomiska valmöjligheter i ett välmående samhälle genom att bygga upp ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart Finland och Europeisk union.

I motiveringen till huvudtiteln presenteras de samhällliga effektmålen för finansministeriets förvaltningsområde.

Finansministeriet styr resultaten inom sitt förvaltningsområde och ansvarar därför för att verksamheten inom förvaltningsområdet är resultatrik och för att riktlinjerna för koncernstyrningen följs inom det egna förvaltningsområdet.

Finansministeriets strategiska uppgifter

— Vi sörjer för den offentliga ekonomins stabilitet och bygger upp den offentliga förvaltningen så att den blir ännu effektivare, verkningsfullare och har ännu bättre förmåga att förnya sig

— Vi skapar förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt

— Vi skapar en människocentrerad digitalisering och bättre utnyttjande av information i samhället

— Vi skapar spelregler som upprätthåller förtroendet för en stabil, effektiv och jämlik verksamhet på finansmarknaden.

Finansministeriet strävar efter att statsfinansernas och statsförvaltningens intressen och mål som helhet ska identifieras inom statens gemensamma tjänster och funktioner och att det ska bli lättare att beakta dem inom de olika förvaltningsområdena och vid deras ämbetsverk, inrättningar och fonder. Finansministeriet skapar och inför gemensamma spelregler inom sitt verksamhetsområde. Ministeriet organiserar och styr ämbetsverken inom förvaltningsområdet, Senatfastigheter, HAUS Kehittämiskeskus Oy och Hansel Ab så att dessa inom sitt ansvarsområde tillhandahåller för statssamfundet gemensamma interna tjänster och arbets- och verksamhetsprocesser. Med hjälp av dem kan förvaltningsområdet uppnå och producera ekonomisk och funktionell nytta och en god kvalitet på verksamheten.

01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 40 830 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de inkomster som finansministeriet får av temporär besittning av egendom som ska överföras.

Av anslaget har 120 000 euro reserverats för säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: I anslaget ingår en reserv på 120 000 euro för en åtgärd för säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt inom pelare 2 i återhämtnings- och resiliensplanen.

För sin verksamhet 2024 ställer finansministeriet upp följande preliminära resultatmål, som stöder de mål för de samhällseliga verkningarna som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	6,1	6	6
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,9	3,9	3,9

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	38 161	36 579	41 830
Bruttoinkomster	527	1 000	1 000
Nettoutgifter	37 634	35 579	40 830
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 623		
— överförs till följande år	9 389		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Assistentutgifter för den politiska staben			-124
Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)			-290
Genomförande av ett positivt kreditupplysningsregister (överföring från moment 28.10.03)			105
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)			-430
Strategisk styrning och utveckling av statsunderstödsverksamheten			300
Stärkt styrning av välfärdsområdena (investeringsprogram)			1 500
Tilläggsresurser för styrning av utvecklingen av den digitala säkerheten			-90
Tryggande av verksamheten			1 750
Uppgifter som attesterande myndighet och revisionsmyndighet			415
Lönejusteringar			2 115
Sammanlagt			5 251

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	40 830 000
2023 II tilläggsb.	1 465 000
2023 budget	35 579 000
2022 bokslut	36 400 000

20. Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 345 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för egendoms- och ägararrangemang i anslutning till fastighetsförmögenheten
- 2) till utgifter för förvaltningen av fastighetsförmögenheten och en effektivisering av användningen av den
- 3) till betalning av utgifter för ägar- och företagsarrangemang samt till betalning av utgifter i samband med förvaltning av egendom och ägarstyrning

4) till utgifter för utnyttjande av statens förköpsrätt enligt lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden (469/2019)

5) till utgifter för att stärka beredskapen när det gäller statligt ägda fastigheter

6) för avlöning av personal motsvarande högst två årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Anslaget används för utgifter för utvärderingar och utlåtanden med anknytning till besittningsöverlåtelse i enlighet med statens fastighetsstrategi, för övriga utgifter för skötsel och effektiviserad användning av statens fastighetsförmögenhet samt för investeringar. Vid dimensioneringen av anslaget har man också beaktat utgifter för åtgärder i samband med ägar- och företagsarrangemang och beredningen av dessa, t.ex. förvaltningskostnader för aktier och kostnader för rådgivningstjänster för staten samt utgifter för utnyttjande av statens förköpsrätt enligt lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden (469/2019) samt utgifter för lokaler till följd av stärkande av verksamhetsförutsättningarna för beredskapen hos de statliga myndigheterna.

Under ägarstyrningen inom finansministeriets förvaltningsområde verkar Fingrid Oyj, Gasgrid Finland Oy, Hansel Ab, Haus Kehittämiskeskus Oy och DigiFinland Oy. Enligt 5 § i lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden avgör finansministeriet ett ärende som gäller utnyttjande av förköpsrätt på förslag av det ministerium vars förvaltningsområde omfattar skötsel av uppgifter som den fastighet som är föremål för förköpsrätten har anknytning till.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Genomförande av fastighetsstrategin	145 000
Utgifter för ägarstyrningen	200 000
Sammanlagt	345 000
2024 budget	345 000
2023 budget	345 000
2022 bokslut	3 713 805

21. Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 306 000 euro.

Anslaget får användas

1) till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom finansministeriets förvaltningsområde samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster

2) i enlighet med regeringsprogrammet för främjande av prioriteringen av digitala tjänster, för programmet Julkiset tilat Suomi (Offentliga lokaler Finland) och för anskaffning av sådana nödvändiga utredningar och tjänster som är nödvändiga för regionförvaltningsreformen

3) till löneutgifter för visstidsanställd personal motsvarande högst 10 årsverken.

Förklaring: Under momentet har det samlats anslag som motsvarar de besparingar som de produktivitetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att anslaget ska användas för projekt som stöder en förbättrad produktivitet inom förvaltningsområdet och verkställandet av regeringsprogrammet. Med anslaget får ämbetsverken inom förvaltningsområdet finansiera projekt som finansministeriet särskilt har kommit överens om med ett ämbetsverk.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sparbeslut (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Sammanlagt	-1 000
2024 budget	2 306 000
2023 budget	3 306 000
2022 bokslut	3 261 000

25. Utgifter för mynt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 210 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av design, tillverkning, distribution, försäljning, marknadsföring, lagring, köp, inlösen och förstöring av metallmynt samt av kontroller och kvalitets-säkringsåtgärder i samband med dessa

2) till betalning av utgifter för design av jubileums- och specialmynt till ett belopp av högst 150 000 euro.

Under momentet intäktsförs inkomster som uppkommer vid utgivning och försäljning av metallmynt samt vid försäljning av de metallegeringar som fås från återbördade mynt.

Förklaring:

Utgifter och inkomster (euro)

Bruttoutgifter	
Utgifter för inlösen av mynt	1 400 000
Bruttoinkomster	
Utgivning av bruksmynt (nettoavkastning)	455 000
Jubileumsmyntsverksamheten (nettoavkastning)	735 000
Nettoutgifter	210 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-5 250
Sammanlagt	-5 250
2024 budget	210 000
2023 budget	5 460 000
2022 bokslut	-2 216 999

29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 162 000 000 euro.

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Preciserad uppskattning	7 000
Sammanlagt	7 000

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	162 000 000
2023 II tilläggsb.	12 000 000
2023 budget	155 000 000
2022 bokslut	150 607 538

50. *Finansiering av projektet för arbetsförmåga enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får inom ramen för planen för återhämtning och resiliens användas för beviljande av statsunderstöd för utgifter för forsknings- och utvecklingsprojektet för arbetsförmåga (RRF pelare 3).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Inom ramen för projektet produceras nya vetenskapliga och statistiska data om riskerna för arbetsförmågan inom den offentliga sektorn och deras konsekvenser samt utvecklas nya samarbetsformer, nätverk och digitala tjänster för ledning av arbetsförmågan och för karriärtjänster som kan användas av arbetsplatser, chefer och enskilda arbetstagare inom den offentliga sektorn. Syftet med åtgärderna är att minska sjukfrånvaro och invalidpensioner, vilket ökar tillgången till arbetsför arbetskraft och arbetets produktivitet och minskar kostnaderna för problem med arbetsförmågan. Ett annat syfte är att främja arbetsplatsernas förmåga att bemöta förändringar i arbetslivet och omvärlden, förlänga tiden i arbetslivet och öka dragningskraften hos kritiska sektorer.

Finansministeriet fattar beslut om det statsunderstöd som beviljas Keva. Understödet får täcka det fulla beloppet av kostnaderna för det projekt som utgör föremål för understödet. På det statsunderstöd som beviljas tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

Projektet är treårigt och genomförs åren 2022—2024. De totala kostnaderna för projektet beräknas uppgå till 4,5 miljoner euro.

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	1 500 000
2023 budget	1 500 000
2022 bokslut	1 500 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer inom finansministeriets ansvarsområde.

2024 budget	1 200 000
2023 budget	1 200 000
2022 bokslut	1 000 000

69. Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 910 000 euro.

Anslaget får användas till överföring av vissa placeringsintäkter till Grekland.

Förklaring: I enlighet med ett arrangemang som godkänts av riksdagens stora utskott beslutade eurogruppen den 25 maj 2016 som en del av fortsättningen på det ekonomiska saneringsprogrammet för Grekland att de deltagande medlemsstaterna överför intäkterna från vissa sådana investeringar som deras nationella centralbanker som en del av Europeiska centralbankssystemets program för värdepappersmarknaden innehar i grekiska statsobligationer till Grekland. Finlands andel av de intäkter som överförs är 1,91 miljoner euro år 2024.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av utbetalningstidtabellerna	-410
Sammanlagt	-410

2024 budget	1 910 000
2023 budget	2 320 000
2022 bokslut	2 380 000

10. Beskattningen och Tullen

Förklaring: **Skatteförvaltningen** är samhällets största aktör som samlar in skatter och avgifter, och den är därmed den viktigaste aktören med tanke på finansieringsverksamheten inom den offentliga ekonomin. Skatteförvaltningens primära uppgift är att verkställa beskattningen och överföra skatter och avgifter av skattenatur till skattetagarna så att dessa får sina skatteinkomster till rätt belopp, vid rätt tidpunkt och på ett kostnadseffektivt sätt. Beskattningen ska verkställas så att den utöver skatterna medför så lite kostnader och olägenheter som möjligt för kundernas ekonomiska verksamhet.

Skatteförvaltningen svarar för inkomstregistret. Inkomstregistret gör det möjligt att förmedla uppgifter om inkomster i realtid, minska rapporteringen om inkomstuppgifter och effektivisera verksamheten inom den privata och den offentliga sektorn. Dessutom främjar Skatteförvaltning-

en genomförandet och ibruktagandet av det positiva kreditupplysningsregistret. I det positiva kreditupplysningsregistret kan kreditgivarna i realtid se låntagarens lånebelopp och inkomstuppgifter.

Tullen stöder i egenskap av medlem i EU:s tullunion en smidig utrikeshandel med varor och jämlika konkurrensförutsättningar för företagen genom kundorienterade tjänster samt skyddar människor mot varor som är skadliga för hälsan och mot ämnen som är farliga för miljön. Tullens huvudsakliga uppgift är att sköta tullklareringen och tullbeskattningen, övervakningen av utrikes godstrafik, bekämpningen av tullbrott, statistikföringen av utrikeshandeln och tulllaboratorieundersökningar.

Verksamhetsmässiga mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

— Ett effektivt inflöde av skatteinkomster säkras genom att en positiv inställning till skattebetalning främjas, förhandsstyrning ges och skattekontrollen sköts på ett trovärdigt sätt

— Bekämpningen av grå ekonomi effektiviseras och skattefelet minskas genom att beskattningssystemen utvecklas, tillsynen effektiviseras och samarbetet mellan myndigheterna förbättras

— De tjänster som beskattningen och tullväsendet tillhandahåller ska vara kundorienterade, snabba och förmånliga

— Samhället skyddas genom att man säkerställer godssäkerheten och bekämpar gränsöverskridande brottslighet i nära samarbete med polisen och Gränsbevakningsväsendet.

01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 425 043 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till medlemsavgifter till internationella organisationer

2) till betalning av finansiella bidrag som föranleds av internationellt samarbete

3) till avtalsmässiga ersättningar för skador som orsakats kunderna till följd av Skatteförvaltningens åtgärder.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Andelen kunder som anser att övervakningen är effektiv, %	91	80	80
Andelen elektroniska inkomstskattedeclarationer, enskilda kunder, %	89	88	88
Andelen elektroniska skattekontrolländringar, %	77	76	76
Andelen nya skatteskulder av det totala antalet skatteskulder, %	32	35	35

Mål för resultatet av verksamheten

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	11,0	9,0	8,5
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,8	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	432 432	400 779	428 743
Bruttoinkomster	5 310	3 700	3 700
Nettoutgifter	427 122	397 079	425 043
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	136 270		
— överförs till följande år	119 829		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)	-1 900
Extra solidaritetsskatt för elförsäljare	250
Fortlöpande utgifter för det positiva kreditupplysningsregistret (överföring från moment 28.10.03)	1 775
Genomförande av ett positivt kreditupplysningsregister (överföring från moment 28.10.03)	4 800
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	625
Införande av gruvmineralskatt	300
Införande av solidaritetsskatt för energibolag	-440
Projektet för införande av en gruvmineralskatt	-1 280
Reform av den internationella inkomstbeskattningen, investeringsutgifter	2 230
Tilläggskostnader för nya obligatoriska ändringar (fortlöpande utgifter)	520
Tilläggskostnader för nya obligatoriska ändringar (investeringar)	2 440
Utgifter för automatiserat beslutsfattande (RP 145/2022)	640
Utgifter för beslut om omhändertagande i samband med alkoholimport	-160
Värderingsreformen inom fastighetsbeskattningen, extra utgifter under övergångsperioden	-120
Åtgärder för bekämpning av grå ekonomi	2 000
Ändring av Valtoris fakturering	-134
Kompensation för hyreshöjningen	-22
Lönejusteringar	16 440
Sammanlagt	27 964

2024 budget	425 043 000
2023 II tilläggsb.	13 668 000
2023 I tilläggsb.	960 000
2023 budget	397 079 000
2022 bokslut	410 681 000

02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 207 899 000 euro.

Av anslaget har 750 000 euro reserverats för säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Fullmakt

Inom projekt för totalreformen av de EU-omfattande tullklareringssystemen får förbindelser ingås så att de med beaktande av de utgifter som föranleds av den fullmakt som beviljats tidigare föranleder staten utgifter på högst 130 000 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Kundbelåtenheten i tullklareringen, enskilda kunder, skala 1—5	2,9	3,6	3,6
Tillgången till tullklareringssystem, system ur bruk högst, timmar	43	58	58
Antal förtullningsbeslut som ändrats av domstol, högst	3	5	5
Skatterest, högst, %	0,2	2	1
Återtagen vinning av brott, minst, mn euro	71,3	20	20
Andel brådskande laboratorieprov som undersökts inom utsatt tid, %	67	70	81
Kontroll av varor, träffprocent	29	14	14
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	13	10,8	10,8
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,7	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	198 924	196 723	211 029
Bruttoinkomster	5 386	3 130	3 130
Nettoutgifter	193 538	193 593	207 899
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	28 979		
— överförs till följande år	28 764		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av den nationella delen av det finansiella instrumentet CCEI	2 037
Fortsatt totalreform av tullklareringssystemen (finansiering 2023)	-14 208
Fortsatt totalreform av tullklareringssystemen (finansiering 2024)	11 196

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	115
Införandet av PRR-tjänsten i satellitnavigeringssystemet Galileo	275
Obligatoriska uppgifter inom sanktionsövervakningen	1 000
Säkerställande av Tullens tekniska färdigheter	4 500
Säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2)	750
Utgifter för genomförandet av mekanismen för koldioxidjustering	1 872
Utvecklandet av Tullens ärendehantering (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-1 350
Utvecklandet av Tullens ärendehantering (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	1 600
Ändringar i förordningen om informationssystemers interoperabilitet	-175
Lönejusteringar	6 694
Sammanlagt	14 306

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	207 899 000
2023 II tilläggsb.	4 198 000
2023 I tilläggsb.	2 316 000
2023 budget	193 593 000
2022 bokslut	193 323 000

03. Omkostnader för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 43 254 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av de personalutgifter, förvaltningsutgifter, driftsutgifter och andra utgifter som föranleds av den fortlöpande verksamhet som centraliseras till Skatteförvaltningen genom lagen om inkomstdatasystemet

2) till projektledning i anslutning till det positiva kreditupplysningsregistret, för kravdefinition för registret och dess förvaltning, för anskaffningsprocessen samt för konfiguration, planering, inrättande och testning av registret och för beredningen av att ta registret i bruk

3) till betalning av de personalutgifter, förvaltningsutgifter, driftsutgifter och andra utgifter som föranleds av den fortlöpande verksamhet som centraliseras till Skatteförvaltningen genom lagen om lagen om ett positivt kreditupplysningsregister.

Den avgiftsbelagda verksamheten enligt lagen om ett positivt kreditupplysningsregister budgeteras genom ett bruttoförfarande så att utgifterna bokförs under omkostnadsmoment 28.10.03 och inkomsterna av verksamheten intäktsförs till fullt belopp under moment 12.28.14.

*Förklaring:***Mål för resultatet av verksamheten**

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Användarnas tillfredsställelse med målsystemets funktion som helhet, inkomstregistret, skalan 1—5	3,5	3,5	3,5
Avbrott i e-tjänsterna, inkomstregistret, st.	0	0	0
Svarsprocent för telefon tjänsten, inkomstregistret,%	85	80	80
Löneuppgifts anmälan som lämnats i rätt tid inom 5 dagar, inkomstregistret,%	90	90	90
Anmälan om uppgifter om förmåner som lämnats i rätt tid inom 5 dagar, inkomstregistret,%	100	95	95

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	25 451	36 808	43 254
Bruttoinkomster	-	-	-
Nettoutgifter	25 451	36 808	43 254
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 219		
— överförs till följande år	13 193		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Basfinansiering för det positiva kreditupplysningsregistret	12 075
Fortlöpande utgifter för det positiva kreditupplysningsregistret (överföring till moment 28.10.01)	-1 775
Fortlöpande utgifter för inkomstregistrets basverksamhet	2 000
Genomförande av det positiva kreditupplysningsregistret	-2 600
Genomförande av det positiva kreditupplysningsregistret (överföring till moment 28.10.01)	-4 800
Genomförande av det positiva kreditupplysningsregistret (överföring till moment 28.10.01)	-105
Kompensation för hyreshöjningar	22
Tryggande av inkomstregistrets driftsäkerhet	3 370
Tryggande av inkomstregistrets driftsäkerhet (2023)	-2 060
Lönejusteringar	319
Sammanlagt	6 446

2024 budget	43 254 000
2023 II tilläggsb.	117 000
2023 budget	36 808 000
2022 bokslut	32 425 000

63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till återbetalning av skatt i de fall då den betalningsskyldige av sociala skäl eller av andra skäl som anges i skattelättnadsbestämmelserna eller i skatteavtal genom beslut av finansministeriet, Skatteförvaltningen eller Tullen har berättigats att återfå redan betald skatt

2) till betalning av skatter, räntor och rättegångskostnader som ska återbetalas med stöd av domstolsbeslut i de fall då något motsvarande inkomstmoment eller annat moment inte står till förfogande

3) till betalning av tullar som inte tagits ut, jämte räntekostnader och andra kostnader som hänför sig till dem, och som ersätts till EU

4) till betalning av skadestånd, inklusive dröjsmålsränta, för mervärdesskatt på bilskatt, s.k. icke-moms, som staten dömts att betala.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

2024 budget	2 000 000
2023 II tilläggsb.	2 300 000
2023 I tilläggsb.	1 800 000
2023 budget	2 000 000
2022 bokslut	3 663 307

95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 23 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ränteutgifter som hänför sig till beskattningen.

Förklaring: Ränteutgifterna grundar sig på följande författningar:

1) lagen om skatteredovisning (532/1998)

2) 22 § i lagen om skatteuppbörd och den ikraftträdande bestämmelse (609/2005) som hänför sig till den paragrafen

3) 65 § i bilskattelagen (1482/1994)

4) 49 § 1 mom. i punktskattelagen (182/2010)

5) 93 § i tullagen (304/2016)

6) 101 § 2 mom. i mervärdesskattelagen (1486/1994)

7) 31 § i skattekontolagen och den ikraftträdande bestämmelse (604/2009) som hänför sig till den paragrafen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	4 700
Sammanlagt	4 700

2024 budget	23 200 000
2023 II tilläggsb.	3 000 000
2023 budget	18 500 000
2022 bokslut	18 812 177

97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till återbäring av den i fordonets värde återstående bilskatten, när ett fordon som varit i bruk i Finland förs ut ur landet för permanent bruk i utlandet. Exportrestitution kan endast beviljas fordon som har beskattats första gången efter ikraftträdandet av lagen om ändring av bilskattelagen (5/2009).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget grundar sig på bilskattelagen (1482/1994).

Av bilskatten återbärs ett så stort belopp som återstår av fordonets värde vid tidpunkten för utförelsen. I exportrestitution kan det inte betalas ett högre belopp än vad som i bilskatt betalats för fordonet. Ett ytterligare villkor för återbäring är att det har förflutit högst 10 år sedan fordonet första gången togs i bruk och att fordonet är i dugligt skick.

2024 budget	10 000 000
2023 II tilläggsb.	10 000 000
2023 budget	10 000 000
2022 bokslut	11 314 849

20. Tjänster för statssamfundet

Förklaring: Tjänster som finansministeriets förvaltningsområde centraliserat tillhandahåller hela statssamfundet är bl.a. anskaffning av statlig finansiering, skötsel av lån som staten beviljat, statens pensionssystem, statens gemensamma IT-tjänster, tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen samt tjänster i anslutning till lokaler. Statens gemensamma funktioner och tjänster ska utvecklas med målet att skapa en enhetligt fungerande statskoncern som ger mervärde och stordriftsfördelar och där kunnande förenas.

Statskontorets uppgift är att producera och utveckla tjänster som hör till dess ansvarsområde. Statskontoret sköter statens finansieringsfunktioner, statens centralbokföring, styrningen av redovisningen och betalningsrörelsen, analys- och rapporteringstjänsterna, statens skadeförsäkring och andra ersättningar som staten betalar samt de arv som tillfallit staten. Tjänsterna och processerna utvecklas i samarbete med kunder, partner och finansministeriet.

Statskontoret sköter bl.a. följande interna tjänster för staten: statens finansieringsfunktioner, skötseln av statens centralbokföring samt styrningen av redovisningen och betalningsrörelsen, rapporteringen av statens ekonomiska data och personaldata, statens interna skadeförsäkringsverksamhet samt arv som tillfallit staten.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning Palkeet producerar centraliserade tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen samt andra stöd- och sakkunnigtjänster inom förvaltningen. Servicecentret kan även ha andra uppgifter om vilka det föreskrivs särskilt. Servicecentrets kunder är statliga ämbetsverk, inrättningar och fonder utanför budgeten. Kunder kan dessutom vara riksdagen, i anslutning till riksdagen verksamma ämbetsverk, enheter som är underställda riksdagen och som övervakas av den, statliga affärsverk samt sådana aktiebolag med statlig majoritet vars tillhandahållande av offentliga tjänster regleras genom lag. Finansieringen av servicecentret består främst av kundfakturerings där prissättningen av tjänsterna görs enligt självkostnadsprincipen. Självkostnadspriset innefattar kostnaderna för att producera och utveckla tjänsterna.

Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster. Sådana är t.ex. telekommunikationstjänster, drifttjänster, arbetsstationstjänster och kommunikationstjänster samt infrastruktur- och stödtjänster i anslutning till dessa.

Valtoris affärsområde för säkerhetsnätverksamhet (TUVE-affärsverksamheten) producerar säkerhetsnätstjänster som samarbetet mellan den högsta statsledningen och de myndigheter och andra aktörer som är viktiga med tanke på säkerheten i samhället förutsätter och som uppfyller kraven på hög beredskap och hög säkerhet.

Senatfastigheter är ett affärsverk som besitter och utvecklar statens fastighetsförmögenhet samt hyr ut lokaler och är sakkunnigt i frågor som gäller arbetsmiljö och lokaler huvudsakligen till enheter inom statssamfundet. Senatfastigheter är en affärsverkskoncern med fastighetsaktiebolag som dotterbolag.

Verksamhetsmässiga mål som stöder ansvarsrådets samhälleliga effektmål

- Statens finansieringstjänster fungerar högklassigt i alla situationer
- Moderna ersättningstjänster och andra tjänster för allmänheten
- Förvaltningstjänsterna tillhandahålls på ett högklassigt och kostnadseffektivt sätt med hjälp av enhetliga processer och digitala service- och produktionslösningar som säkerställer en god kundupplevelse.

01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 36 180 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Skuldhantering, resultat	<0	>0	>0
Handläggningstiden för olycksfallsersättningar i 80 % av besluten, dagar	5	10	10
Uppgifterna i bokföringsenheternas bokslut är riktiga och tillräckliga, %	92	100	100
Medeltalen av de oviktade allmänna vitsorden för kundbelåtenheten, skala 4—10	9,0	8,5	8,5
Uppgifternas användbarhet i kommunernas och välfärdsområdenas rapportering inom utsatt tid minst,%	83–99	95	95
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	4,0	3,8	3,8
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	6,1	7	7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	49 024	42 241	42 265
Bruttoinkomster	6 172	5 662	6 085
Nettoutgifter	42 852	36 579	36 180
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 748		
— överförs till följande år	8 322		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	5 670	5 225	5 830
— övriga intäkter	62	57	55
Intäkter sammanlagt	5 732	5 282	5 885
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 465	2 309	2 486
— andel av samkostnader	3 505	2 963	3 419
Kostnader sammanlagt	5 970	5 272	5 905

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-238	10	-20
Kostnadsmotsvarighet, %	96	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behovet av tilläggsfinansiering för kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst			1 150
Höjning av informationssäkerhetsnivån			117
Inrättande av Peppol-verksamhet i Finland			-350
Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)			-3 909
Tilläggsarbete vid räntestödslån			160
Uppföljnings- och övervakningsuppgifter i fråga om EU:s stimulansfond			-1 050
Uppgifter i anslutning till lämnandet av välfärdsområdenas ekonomiska uppgifter			-563
Utgifter för automatiserat beslutsfattande (RP 145/2022)			2 766
Lönejusteringar			1 280
Sammanlagt			-399

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	36 180 000
2023 II tilläggsb.	769 000
2023 I tilläggsb.	9 236 000
2023 budget	36 579 000
2022 bokslut	42 426 000

02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av de kursdifferenser som föranleds av användningen av valutakonton som Statskontoret sköter centraliserat på ämbetsverkens och inrättningarnas vägnar.

Förklaring: Statskontoret skaffar centraliserat den valuta som behövs för ämbetsverkens och inrättningarnas anskaffningar i utländsk valuta. Med denna verksamhetsmodell eftersträvas avsevärda kostnadsbesparingar för staten i och med att valutaväxlingsprocesserna blir effektivare och kompetens och stordriftsfördelar kan utnyttjas.

Under momentet antecknas kursdifferenserna för saldona på de valutakonton som sköts centraliserat. Kursdifferenser uppstår t.ex. när anskaffningsutgiften i utländsk valuta för en tillgång bokförs enligt prestationsprincipen med tillämpande av Europeiska centralbankens centralkurs föregående dag och utgiften betalas i en valuta som har bokförts enligt det värde som inkomsten i den utländska valutan har den dag den influtit eller vars anskaffning har bokförts enligt det belopp i euro som betalats för valutaposten. Den kumulativa kursdifferens som uppstått under budgetåret

kan i bokslutet vara antingen positiv, och därmed hämta inkomster till staten, eller negativ, och därmed medföra utgifter för staten, för vilka det ska anvisas anslag i budgeten.

2024 budget	600 000
2023 budget	600 000
2022 bokslut	917 141

03. Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 700 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av driften av Försörjningsberedskapsbanken och till revision av statens betalningsrörelsebankers verksamhet.

Förklaring: Försörjningsberedskapsbanken möjliggör statens betalningsrörelse i situationer där statens första bank och andra bank inte kan tillhandahålla betalningsrörelsetjänster för staten.

2024 budget	1 700 000
2023 budget	1 700 000
2022 bokslut	1 578 250

07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 447 000 euro.

Av anslaget har 4 350 000 euro reserverats för sådana utgifter för utveckling, anskaffning och genomförande av ekonomi- och personalprocesser och informationssystem som betjänar statsförvaltningen och som inte ingår i kostnaderna för den avgiftsbelagda verksamheten.

Förklaring: Anslaget ger det spelrum som servicecentrets prissättningspraxis förutsätter. Med anslaget utvecklas ekonomi- och personalprocesser samt informationssystem som betjänar statsförvaltningen.

Mål för resultatet av verksamheten

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Kundbelåtenhet	3,8	3,8	3,8
Inköpsfakturor, st./årsv.	25 748	23 600	25 800
Försäljningsfakturor, st./årsv.	68 007	65 000	69 000
Lönespecifikationer, st./årsv.	12 717	12 900	13 300
Kontrollerade rese- och kostnadsräkningar, st./årsv.	10 781	12 500	12 600
Totalproduktivitetsindex (basåret föregående år)	106,3	100,9	102,0
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	10,1	8,0	8,0
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,8	3,8	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	61 165	60 811	69 794
Bruttoinkomster	59 502	58 811	63 347
Nettoutgifter	1 663	2 000	6 447
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 000		
— överförs till följande år	4 000		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	59 502	58 811	63 347
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	61 165	60 811	65 347
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 663	-2 000	-2 000
Kostnadsmotsvarighet, %	97	97	97

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av informationssäkerhetsnivån	97
Utvecklingskostnader som inte ingår i den avgiftsbelagda verksamheten (överföring från moment 28.70.02)	4 350
Sammanlagt	4 447

2024 budget	6 447 000
2023 budget	2 000 000
2022 bokslut	1 663 095

09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget ger det spelrum som servicecentrets prissättningspraxis förutsätter. Målet för servicecentrets verksamhet är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reservationsanslagsperioden. Anslaget får användas endast om inkomsterna av kundavgifter under ett enskilt budgetår inte räcker till för att täcka de utgifter som verksamheten medför.

Mål för resultatet av verksamheten

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Produktivitetsindex (arbetsinsats per prestation)	100	97	93
Kundens tillfredsställelse med Valtoris tjänster (beslutsfattare och kontaktpersoner), skala 1—5	3,9	3,5	3,6
Kundtillfredsställelse, användare, skala 1—5	4,0	3,4	3,5
Andel av de totala kostnaderna som använts för utveckling (%)	3,8	4,8	4,5
Antalet störningar med omfattande verkningar (st./mån.)	4,1	3,5	3,3
Genomsnittlig tid för att lösa omfattande störningar, (h)	5,9	4,5	4,3
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9,4	6,0	8,0
Arbetstillfredsställelse, 1—5 VMBaro	3,7	3,8	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	419 079	421 967	458 791
Bruttoinkomster	418 806	416 967	453 791
Nettoutgifter	273	5 000	5 000
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	738		
— överförs till följande år	5 000		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	418 806	416 967	453 791
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	419 079	421 967	458 791
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-273	-5 000	-5 000
Kostnadsmotsvarighet, %	100	99	99

2024 budget	5 000 000
2023 budget	5 000 000
2022 bokslut	4 534 543

10. Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för ersättnings-, utvecklings- och utvidgningsinvesteringar som gäller servicecentret och de tjänster det tillhandahåller.

Förklaring: Anslaget används till utgifter för utvecklings- och utvidgningsinvesteringar som gäller servicecentret och de tjänster det tillhandahåller och till ersättningsinvesteringar inom serviceproduktionen, såsom anskaffning av anläggningar och licenser. Servicecentret inkluderar i kundpriserna de kostnader som motsvarar användningen av anslaget under momentet. Servicecentret intäktsför det belopp som motsvarar användningen av anslaget periodiserat över flera år.

Inkomsterna till följd av servicecentrets intäktsföring har budgeterats under moment 12.28.20.

2024 budget	15 000 000
2023 budget	15 000 000
2022 bokslut	15 000 000

11. Internetbetalningar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 500 000 euro.

Anslaget får användas till utveckling och underhåll av och fortgående serviceproduktion i fråga om tjänsten för internetbetalningar (Suomi.fi-betalningar), till serviceproducenternas debiteringar samt till utgifter för arbeten och andra utgifter som föranleds av anskaffning, förvaltning, användning och utveckling av tjänsten.

Förklaring: Målet för tjänsten Suomi.fi är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reservationsanslagsperioden. Anslaget får användas endast om inkomsterna av kundavgifter under ett enskilt budgetår inte räcker till för att täcka de utgifter som verksamheten medför.

2024 budget	500 000
2023 budget	500 000
2022 bokslut	500 000

88. Senatkoncernens affärsverk

Under momentet beviljas inget anslag.

1. Servicemål och andra verksamhetsmål

För Senatkoncernens affärsverk uppställs följande service- och verksamhetsmål:

Senatfastigheter

— Senatfastigheter ska tillhandahålla lokalservice och andra tjänster i omedelbar anknytning till den för att stödja både sina kunders och statens strukturella och verksamhetsmässiga mål.

— Säkerställer samhällsansvaret med beaktande av ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter. Främjar en förändring av samhället mot koldioxidneutralitet. Ett centralt mål är att säkerställa att lokalerna är säkra och hälsosamma för användarna.

— Förbereder sig i sin egen verksamhet för undantagsförhållanden och störningar under normala förhållanden samt stöder kunderna i att höja beredskapsnivån i lokalerna.

— Producerar och uppdaterar information om statens lokaler till stöd för beslutsfattandet och uppföljningen.

— Har hand om försäljning av för staten onödig egendom genom öppna och icke-diskriminerande förfaranden.

Försvarsfastigheter

— Försvarsfastigheter har till uppgift att själv producera eller köpa lokaltjänster och andra tjänster i omedelbar anknytning till dem på marknaden för att stödja Försvarsmaktens prestationsförmåga i alla säkerhetssituationer i enlighet med de beredskapskrav som ställts.

— Försvarsfastigheter främjar strukturella och verksamhetsmässiga förändringar inom Försvarsförvaltningen i syfte att åstadkomma en effektiv lokalstruktur.

— Producerar och uppdaterar information om Försvarsmaktens lokaler till stöd för beslutsfattandet och uppföljningen. Som en del av Senatkoncernen möjliggör Försvarsfastigheter en centraliserad och effektiv ledning av statens lokalbestånd.

— Säkerställer samhällsansvaret med beaktande av systemets kriställighet, försörjningsberedskapen och självförsörjningsgraden i fråga om energi samt ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter. Försvarsfastigheter producerar miljö tjänster för hela statskoncernen. Försvarsfastigheter främjar som en del av Senatkoncernen en förändring av samhället mot koldioxidneutralitet. Ett centralt mål är att säkerställa att lokalerna är säkra och hälsosamma för användarna.

2. Investeringar

Senatkoncernens affärsverks investeringar får medföra utgifter på högst 750 miljoner euro år 2024. Dessutom får Senatkoncernens affärsverk ingå förbindelser som under de följande finansåren får medföra utgifter på högst 750 miljoner euro.

Investeringarna gäller i huvudsak byggande som är nödvändigt med tanke på skötseln av statens uppgifter och som förbättrar inomhusklimatet, ökar lokaleffektiviteten och tryggar myndigheternas verksamhetsförutsättningar. I investeringsfullmakten ingår varken markanvändningsavgifter eller överlåtelseskatt.

Senatkoncernens affärsverk får dessutom utan krav på motsäkerhet ställa proprieborgen för dotterbolags lån till ett sammanlagt värde av högst 50 miljoner euro.

3. Upplåning

Senatkoncernens affärsverk berättigas att i syfte att finansiera sin verksamhet 2024 uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) till ett belopp av högst 600 miljoner euro netto.

Förklaring: Finansministeriet har med beaktande av servicemålen och andra verksamhetsmål preliminärt fastställt 23 miljoner euro som resultatmål för Senatkoncernens affärsverks utyrningsverksamhet (inbegripet tjänster) för 2024.

År 2024 intäktsför Senatkoncernens affärsverk i statsbudgeten sammanlagt 45,8 miljoner euro i form av intäktsföring av vinst från 2023, borgensavgifter och räntor och amorteringar på lån. I finansieringsplanen för 2024 har räntorna och amorteringarna på statens lån uppskattats till 10,7 miljoner euro, borgensavgifterna till 0,1 miljoner euro och intäktsföringen av vinst till 35 miljo-

ner euro, inklusive 3 miljoner euro intäktsföring som gäller Försvarsfastigheter. Den upplåning som närmast behövs för finansiering av investeringarna uppgår till högst 600 miljoner euro netto.

Senatkoncernens likviditet påverkas i hög grad av kassaflödet från realiseringen av fastigheter. Det kassaflöde som uppkommer genom fastighetsköp beror på respektive marknadssituation och innehåller därmed osäkerhetsfaktorer som inte beror på Senatkoncernen.

Preliminär investeringsplan för 2024 som grundar sig på resultat- och finansieringsplanen (mn euro)

Senatfastigheter	515
Försvarsfastigheter	235
Sammanlagt	750

Tabell med jämförelsetal (inkl. försäljningsvinster och försäljningsförluster)

	Senatfastigheter		Försvarsfastigheter	
	2023 budget	2024 budgetprop.	2023 budget	2024 budgetprop.
Omsättning, mn euro	600	650	343	367
— Direktuthyrning	464	504	286	302
— Andrahandsuthyrning	108	116	8	11
— Tjänster	28	31	49	54
Övriga rörelseintäkter	27	30	-	-
Driftsbidrag för hyresverksamhet	194	216	97	106
— % av omsättningen	32	33	28	29
Avskrivningar (inkl. nedskrivningar)	155	163	87	91
Rörelsevinst, mn euro	52	70	9	15
— % av omsättningen	9	11	3	4
Räkenskapsperiodens resultat, mn euro	29	38	2	4
— % av omsättningen	5	6	1	1
Balansomslutning	5 168	5 531	1 339	1 460
Resultatet av försäljning av fastigheter	12	16	-	-
Intäktsföring i statsbudgeten	38	35	-	-
Avkastning på investerat kapital, %	1,3	1,2	0,7	0,7
Avkastning på eget kapital, %, hyresverksamhet, statliga kunder	0,2	0,4	0,2	0,4
Soliditet, %	58	54	60	55
Antal anställda	578	595	715	715

Inkomstmoment gällande affärsverket (mn euro)

	2022 utfall	2023 prognos	2024 uppskattning
Intäktsföring under inkomstmoment			
12.28.99 Borgensavgifter	0,5	0,3	0,1
13.01.04 Räntor på statens lån	2,8	2,0	1,6

Inkomstmoment gällande affärsverket (mn euro)

	2022 utfall	2023 prognos	2024 uppskattning
13.05.01 Intäktsföring av vinst	35,0	38,0	35,0
15.01.02 Återbetalningar av statens lån till affärsverk	21,5	11,5	9,1
Sammanlagt	59,8	51,8	45,8

2024 budget	—
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	—
2022 bokslut	—

30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen

Förklaring: **Statistikcentralen** samlar in och sammanställer data till datalager och förädlar statistik och dataprodukt om dem för samhällsdebatt och nytta för kunderna. Statistikcentralen utvecklar statistikväsendet i samarbete med övriga statistikproducerande myndigheter i Finland och internationellt samt främjar genom sin verksamhet etiskt och mångsidigt utnyttjande av statistik och annan information i samhället.

Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) bedriver finanspolitiskt forsknings- och utredningsarbete samt forskning om samhällsekonomin utveckling på lång sikt och stöder på så sätt beslutsfattarnas möjligheter att främja hållbara politiska åtgärder.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata förvaltar och utvecklar befolkningsdata-systemet, uppgifterna i det och kvaliteten på uppgifterna samt den certifierade elektroniska kommunikationen. Genom sin verksamhet främjar myndigheten skyddet för privatlivet, skyddet för personuppgifter och datasäkerheten samt utvecklandet och iakttagandet av kraven på god informationsbehandling och god informationshantering. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata svarar inom sitt verksamhetsområde för befolkningsdata och förmyndarärenden. Myndigheten sköter också uppgifter som hör till notarius publicus samt civilvigsjar, bestyrkande av köp samt uppgifter i anslutning till val och folkomröstningar. Andra uppgifter som hör till myndigheten är bl.a. namnändringar, hindersprövning och fastställelse av delägarförteckningen i bouppteckningar.

Verksamhetsmässiga mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

- Statistik, informationsmaterial, undersökningar och tjänster är tillförlitliga och relevanta
- Forskningsverksamheten stöder beslutsfattandet som svarar mot de viktigaste utmaningarna i den finländska samhällsekonomin
- Den offentliga förvaltningens tjänster för medborgarna och företagen blir allt mer smidiga och kundorienterade
- De digitala tjänsterna ökar utnyttjandet av information och effektiviserar den offentliga förvaltningen

— Förtroendet och rättsskyddet ökar i samhället.

01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 54 320 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter
- 2) till finansiering av statistikprojekt som hänför sig till medlemskapet i EU
- 3) till prisstöd för den avgiftsbelagda verksamheten inom forskartjänsterna, till ett belopp av högst 900 000 euro

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster

- 1) inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten
- 2) inkomsterna från EU och från samprojekt utanför budgeten.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Statistik, publikationer under året	131	132	132
Andel offentliggöranden i rätt tid, %	96	99	99
Andel felfria offentliggöranden, %	92	96	96
Antalet användarnamn för forskartjänsterna i systemet för distansanvändning, st.	1 292	-	1 500
Andel som svarat via webben av alla svarande vid insamling av personuppgifter, %	54	60	65
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9,5	10	10
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,6	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	63 359	64 807	67 320
Bruttoinkomster	13 568	12 200	13 000
Nettoutgifter	49 791	52 607	54 320
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 637		
— överförs till följande år	11 807		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
<i>Avgiftsbelagd verksamhet exkl. prisstöd, prissatt enligt företags-ekonomiska grunder</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten , intäkter av försäljningen av prestationer	10 743	9 000	7 600
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	6 092	5 600	3 300
— andel av samkostnader	4 791	5 200	2 800
Kostnader sammanlagt	10 883	10 800	6 100
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-140	-1 800	1 500
Kostnadsmotsvarighet, %	99	83	125

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

		2024 budgetprop.
<i>Prisstödd avgiftsbelagd verksamhet, prissatt enligt företagsekonomiska grunder</i>		
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten , intäkter av försäljningen av prestationer		2 200
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten		
— särkostnader		3 100
— andel av samkostnader		2 000
Kostnader sammanlagt		5 100
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)		-2 900
Kostnadsmotsvarighet, %		43
Prisstöd		900
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %		61

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 budgetprop.
<i>Offentlighetsrättsliga prestationer</i>	
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten , intäkter av försäljningen av prestationer	700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	
— särkostnader	350
— andel av samkostnader	400
Kostnader sammanlagt	750

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-50
Kostnadsmotsvarighet, %	93

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslagsbehov i anslutning till social- och hälsovårdsreformen	-715
Förvaltning av systemet för beräkning av utsläppen från trafik och arbetsmaskiner (överföring från moment 31.01.01)	27
Förvaltning av systemet för beräkning av utsläppen från trafik och arbetsmaskiner (överföring från moment 31.01.02)	29
Förvaltningen vid Statistikcentralen av systemet för beräkning av utsläppen från trafik och arbetsmaskiner (överföring från moment 35.01.01)	55
Höjning av informationssäkerhetsnivån	180
Utvidgning av den författningsbaserade och miljöstatistiska statistikproduktionen	-60
Lönejusteringar	2 197
Sammanlagt	1 713

2024 budget	54 320 000
2023 II tilläggsb.	1 320 000
2023 budget	52 607 000
2022 bokslut	54 961 000

02. Statens ekonomiska forskningscentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 589 000 euro.

Av anslaget får högst 310 000 euro användas till betalning av omkostnader för rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken samt till betalning av utgifter som föranleds av utrednings- och forskningsverksamhet.

Förklaring: Till stöd för beslutsfattandet bedriver Statens ekonomiska forskningscentral ekonomisk forskning och gör finanspolitisk analys om frågor som är viktiga med tanke på Finlands samhällsekonomi och beslut om den ekonomiska politiken. Som en del av Statens ekonomiska forskningscentral finns Datarummet som gör utredningar som stöder det ekonomiska beslutsfattandet.

Av anslaget används uppskattningsvis 4 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Finansministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Statens ekonomiska forskningscentral för 2024:

Mål för resultatet av verksamheten

— framgång i anskaffningen av forskningsfinansiering så att Statens ekonomiska forskningscentral även i fortsättningen kan koncentrera sig på sina prioriterade områden inom forskningen

— utnyttjande av strategiska rekryteringar för att stärka forskningsstyrningen och forskningsverksamheten

— forskningsverksamhetens kvalitetsjusterade resultat i förhållande till årsverken ökar.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	4,0	5,0	5,0
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,6	3,9	3,9

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 994	5 903	6 089
Bruttoinkomster	2 237	1 500	1 500
Nettoutgifter	3 757	4 403	4 589
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 691		
— överförs till följande år	2 066		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av informationssäkerhetsnivån	13
Lönejusteringar	173
Sammanlagt	186

2024 budget	4 589 000
2023 II tilläggsb.	104 000
2023 budget	4 403 000
2022 bokslut	4 132 000

03. Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 63 464 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Kundtillfredsställelse, skala 1—5	4,3	4,1	4,2
Dataenheter som lämnats ur befolkningsdatasystemets gränssnittstjänst, mn st.	179	130	175

Mål för resultatet av verksamheten

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Genomsnittlig behandlingstid för tillståndsärenden inom förmyndarverksamheten, dagar	48	30	30
Antal sända Suomi.fi-meddelanden, mn st.	25	30	35
Arbetsrelaterad registrering av utlänningar, behandlingstid från tidsbokning till delgivning av registeranteckningen, dagar	30	30	30
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9,3	7,5	7,5
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,6	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	106 988	109 211	110 464
Bruttoinkomster	50 172	46 480	47 000
Nettoutgifter	56 816	62 731	63 464
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	11 954		
— överförts till följande år	19 606		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten , intäkter av försäljningen av prestationer	29 444	29 300	29 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	39 696	36 625	36 250
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-10 252	-7 325	-7 250
Kostnadsmotsvarighet, %	74	80	80
<i>Företagsekonomiska prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten , intäkter av försäljningen av prestationer	20 103	16 610	17 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	12 207	9 230	9 670
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	7 896	7 380	7 730
Kostnadsmotsvarighet, %	165	180	180

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslagsbehov i anslutning till social- och hälsovårdsreformen	-691
Finansieringsbehov för arbets- och näringsreformen	192
Höjning av informationssäkerhetsnivån	266
Registrering av ukrainska flyktingar	-864
Rättssäkerhetsprogrammet (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-4 750
Rättssäkerhetsprogrammet (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	5 900
Tilläggskostnader för reformen av personbeteckningen och identitetshandlingen	-104
Upprätthållande och vidareutveckling av verksamhetsmodellen för digitalt stöd	-1 300
Utgifter för automatiserat beslutsfattande (RP 145/2022)	80
Utgifter för grundande av automatiserat beslutsfattande (av engångsnatur)	190
Lönejusteringar	1 814
Sammanlagt	733

2024 budget	63 464 000
2023 II tilläggsb.	1 153 000
2023 I tilläggsb.	566 000
2023 budget	62 731 000
2022 bokslut	64 468 000

04. Elektronisk identifiering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 000 000 euro.

Anslaget får användas till kostnader för stark autentisering som förutsätts för den offentliga förvaltningens tjänster.

2024 budget	8 000 000
2023 budget	8 000 000
2022 bokslut	5 906 913

40. Statens regional- och lokalförvaltning

Förklaring: **Regionförvaltningsverken** främjar regional jämlikhet genom att sköta lagstiftningsmässiga verkställighets-, styrnings- och tillsynsuppgifter inom regionerna. I enlighet med regionförvaltningsverkens och närings-, trafik- och miljöcentralernas gemensamma strategidokument 2020—2023 är de strategiska prioriteringarna i regionförvaltningsverkens verksamhet följande:

- Vi tryggar välfärd och jämlikhet
- Vi stärker livskraften
- Vi eftersträvar koldioxidneutralitet.

Verksamhetsmässiga mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

- Basservicen är trygg och invånarna inom samtliga regioner har jämlik tillgång till service

- Riskhanteringen och beredskapen förbättras
- Samhällets övergripande säkerhet är på en god nivå
- Delaktigheten ökar och utanförskapet minskar
- Utbildnings- och kompetensnivån höjs, tillgången till kompetent arbetskraft förbättras
- Verksamhetsomgivningen utvecklas gynnsamt tack vare samarbete och företagen konkurrerar under allt jämligare förhållanden
- Matproduktionens konkurrenskraft, sundhet och säkerhet förbättras.

01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 70 493 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till projekt som får EU-finansiering
- 2) till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föranleds av de uppgifter som anges i förordningen om vissa förvaltningsuppgifter inom hälso- och sjukvården i landskapet Åland (1179/2009)
- 3) till kompensation för negativa inlåningsräntor när de föranleds av uppgifter enligt lagen om deponering av pengar, värdeandelar, värdepapper eller handlingar som betalning eller till befrielse från annan fullgörelseskyldighet (281/1931, 1389/2009).

Av anslaget har 750 000 euro reserverats för tillståndsmyndighetens utgifter för avskiljning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Budgeten för Regionförvaltningsverken baserar sig på partiell nettobudgetering. Årsavgifterna för alkoholövervakningen har budgeterats under moment 11.19.09.

I anslaget ingår en reserv på 750 000 euro för tillståndsmyndighetens utgifter för den åtgärd för koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid som ingår i pelare 1 i planen för återhämtning och resiliens.

Mål för resultatet av verksamheten

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Tillståndsärenden enligt miljöskyddslagen som gäller ny verksamhet och ändringar i verksamheten, mediantid för behandlingen, månader från det att ansökan blivit anhängig till beslutsfattandet	11,5	10	10
Andelen klagomål som varit anhängiga i över ett år, % av alla klagomål	39,1	<15	<15
Genomförandet av de åtgärder som regionförvaltningsverken ansvarar för inom ramen för tillsynsprogrammet för social- och hälsovården, % av genomförda åtgärder under året	genomförs	100	100
Förvaltningsbeslut och utredningar som krävs för konstaterade eller misstänkta fall av djursjukdom har fattats inom en vecka, % av alla fall	genomförs delvis	100	100

Mål för resultatet av verksamheten

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Kostnader för tillståndspredationer/tillståndspredation, förändring i medeltalet för tre år	genomförs delvis	<0	<0
Antal tillståndspredationer/årsv., förändring i medeltalet för tre år	genomförs delvis	>0	>0
Avgiftsbelagda prestationer enligt miljöskyddslagen och vattenlagen, %	41,6	50	50
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9,2	9	9
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,7	3,8	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	78 902	84 136	86 531
Bruttoinkomster	12 536	14 625	16 038
Nettoutgifter	66 366	69 511	70 493
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 890		
— överförs till följande år	13 667		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	11 570	13 895	14 976
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	20 087	23 158	24 960
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-8 517	-9 263	-9 984
Kostnadsmotsvarighet, %	58	60	60
<i>Företagsekonomiska prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	121	30	30
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	121	30	30
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av informationssäkerhetsnivån	177
Konsekvenser av RP:n om vårdgarantin	400
Lagen om tillsynen över social- och hälsovården	400
Riksomfattande uppgift för tillsyn över kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen	-65
Tillståndsresurser för avskiljning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1)	-750
Tilläggsutgifter för lagstiftningsändringar	-315
Tryggande av regionförvaltningsverkens verksamhet	-2 000
Ändringar i informationssystemen	280
Lönejusteringar	2 855
Sammanlagt	982

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	70 493 000
2023 II tilläggsb.	1 733 000
2023 budget	69 511 000
2022 bokslut	70 143 000

03. Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 016 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utveckling av tillgången till statliga tjänster och planeringen och samordningen av placeringen av funktioner
- 2) till utveckling av förvaltningsstrukturerna inom statens central-, regional- och lokalförvaltning
- 3) till utvecklande av former för myndigheternas gemensamma kundservice och till administrering av samservicen
- 4) till ersättning av de kostnader som föranleds kommunerna av ordnandet av gemensam kundservice inom den offentliga förvaltningen
- 5) till upphandling och drift av de IKT-system som ska användas inom den offentliga förvaltningens gemensamma kundservice
- 6) till utveckling av styrsystemen
- 7) till betalning av kostnader som föranleds av verkställigheten av en ny sektorsövergripande och riksomfattande myndighet enligt regeringsprogrammet som samordnar tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter
- 8) till utgifter för avlönande av visstidsanställd och ordinarie personal motsvarande högst sex år-sverken.

Av anslaget har 1 000 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget för REPowerEU får användas efter det att Europeiska unionens råd har godkänt REPowerEU-kapitlet som en del av uppdateringen av Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inrättande av ett riksomfattande sektorsövergripande ämbetsverk (tillstånd för REPowerEU)	1 000
Produktivitetssparning, miljardinbesparing enligt planen för de offentliga finanserna	-2
Reform av statens service- och lokalnät (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-1 800
Reform av statens service- och lokalnät (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	800
Sammanlagt	-2

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	2 016 000
2023 budget	2 018 000
2022 bokslut	2 718 000

50. Pensioner och ersättningar

Förklaring: De pensioner som omfattas av statens pensionskydd beviljas och betalas ut av Keva till de pensionstagare som senast huvudsakligen omfattades av statens pensionskydd (principen om sista pensionsanstalt). Staten överför ett belopp till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av pensioner och den faktiska pensionsutgiften antecknas under moment 28.50.15.

Keva gör upp prognoser för statens pensionsutgifter enligt en modell för kortsiktiga prognoser. Modellen ger en femårig prognos som används vid utarbetandet av budgetpropositionen. Utgiftsreserveringen för rehabiliteringsförmåner som beviljats dem som omfattas av statens pensionskydd beräknas separat. Likaså beräknas separat omfattningen av de ersättningar som betalas från moment 28.50.15 till Keva på basis av de överföringar av funktioner från staten till kommunerna som skett före den 1 januari 1987.

Från moment 28.50.16 betalas ersättningar i anslutning till bolagiseringen av statliga inrättningar (Televa, Statens bränslecentral, Vammaskoski fabrik, Lappo patronfabrik). I samband med bolagiseringen bibehålls pensionskyddet på nivån enligt lagen om statens pensioner och överföringarna av pensionsrättigheter från statens arbetspensionssystem till Europeiska gemenskapernas motsvarande system för personer som övergått i bolagens tjänst som s.k. gamla arbetstagare.

15. Pensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 585 400 000 euro.

Anslaget får i enlighet med pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) och lagstiftning i anslutning till den användas till betalning av

- 1) pensioner, familjepensioner, rehabiliteringsstöd, andra rehabiliteringsförmåner (inkl. eventuell mervärdesskatt) och tillägg till dessa
- 2) dröjsmålsförhöjningar
- 3) eventuella rättegångskostnader
- 4) förskottsutgifter till följd av principen om sista pensionsanstalt
- 5) betalning av utredningsposter till följd av principen om sista pensionsanstalt.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2024 (3032).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner som beviljats på grund av anställning hos staten, kommun, församling eller enskild samt motsvarande pensioner vid statsunderstödda institutioner, affärsverk eller statens affärsdrivande ämbetsverk och inrättningar	5 568 459 000
Pensioner och familjepensioner till riksdagsledamöter	15 058 000
Rehabiliteringsförmåner som beviljats personer som omfattas av statens pensionsskydd	1 883 000
Sammanlagt	5 585 400 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	293 972
Övriga ändringar som påverkar pensionsutgifterna	-63 114
Sammanlagt	230 858

2024 budget	5 585 400 000
2023 budget	5 354 542 000
2022 bokslut	4 962 121 966

16. Extra pensioner och övriga pensionsavgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 867 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar till bolagen Nokia Abp, Vapo Oy, Vammass Oy och Lapua Oy för den extra belastning som uppkommer av att pensionsskyddet hålls på samma nivå som pensionskyddet enligt lagen om statens pensioner, belastningen förändras av att personal som varit i Televass tjänst den 31 augusti 1976, i Statens bränslecentralers tjänst den 31 december 1983, i Vammasskoski fabriks och Lappo Patronfabriks tjänst den 31 december 1990 flyttats över till nämnda bolag

2) till betalning av ersättningar till arbetsgivaren till en person, vilken såsom gammal arbetstagare före den 1 januari 1994 i samband med företagsköp eller motsvarande omorganiseringar av företags ägarförhållanden eller inom en koncern flyttats över från ett bolag till ett annat, samt till arbetsgivaren till en person vilken såsom gammal arbetstagare flyttats över från Patria Vammass Oy eller Patria Lapua Oy i samband med företagsköp, överlåtelse av affärsrörelse eller motsvarande omorganiseringar; med gammal arbetstagare avses då personer som den 31 december 1990 flyttats över från Vammasskoski fabrik eller Lappo Patronfabrik till Vammass Oy eller Patruunatohdas Lapua Oy och senare till Patria-koncernen

3) till överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt från statens pensionssystem till följd av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999)

4) till betalning av extra pensioner enligt gällande statsrådsbeslut och till betalning av extra pensioner som har beviljats tidigare

5) högst 9 000 euro till betalning av extra pensioner som riksdagens kansli Kommission beviljat.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2024 (3032).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning till Nokia Abp	10 000
Ersättning till Vapo Oy	200 000
Ersättning till Vammass Oy	15 000
Ersättning till Lapua Oy	70 000
Övriga ersättningar	10 000
Överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt till Europeiska gemenskapernas pensionssystem	1 610 000
Extra pensioner	943 000
Av riksdagens kansli Kommission beviljade extra pensioner (högst)	9 000
Sammanlagt	2 867 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	165
Övriga ändringar som påverkar pensionsutgifterna	-347
Sammanlagt	-182

2024 budget	2 867 000
2023 budget	3 049 000
2022 bokslut	1 449 841

50. Skadestånd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 39 590 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till olycksfallsersättningar
- 2) till trafikskadeersättningar
- 3) till förmåner som motsvarar grupplivförsäkring
- 4) till periodiska ersättningar till statstjänstemän
- 5) till ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda
- 6) till ersättningar enligt lagen om ansvar för spårtrafik
- 7) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång
- 8) till betalning av skadestånd vid tillämpning av lagen om statens skadeståndsverksamhet
- 9) till sakkunnigarvoden i samband med ersättningar för olycksfalls- och trafikskador
- 10) till rättegångskostnader till följd av skötseln av ett ersättningsärende som bygger på lagen om statens skadeståndsverksamhet eller trafikförsäkringslagen
- 11) på särskilt beslut av statsrådet till ersättningar för kostnader förorsakade av räddnings- och evakueringsoperationer, evakueringsflygningar och sjukvård i områden som drabbats av naturkatastrofer samt för transport av avlidna olycksoffer till hemlandet
- 12) till ersättande av reseskador.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget grundar sig på följande författningar:

Olycksfallsersättningar: lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), 6 kap. 14 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), 26 § i lagen om statens pensioner (1295/2006), tingsrättslagen (581/1993), lagen om ersättning till statsanställda för olycksfall som inträffat under förhållanden som hänför sig till distansarbete (1012/2022) och övrig lagstiftning som har samband med olycksfallsersättningssystemet

Trafikskadeersättningar: trafikförsäkringslagen (460/2016) och lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991)

Periodiska ersättningar till statstjänstemän: statstjänstemannalagen (750/1994) och förordningen gällande avgångsbidrag (1350/1994)

Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda: lagen om ersättning av statsmedel till statsanställda för kostnader för vissa rättegångar (269/1974) och lagen om ersättande av vissa skador som uppkommit i tjänsteutövning eller arbetsuppgift i statens tjänst (794/1980)

Lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999)

Lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

Lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014)

Lagen om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor (530/2017)

Förordningen om beviljande och utbetalning av ekonomiskt stöd efter avliden person som varit anställd hos staten (1044/1976)

Lag angående förmån som motsvarar grupplivförsäkring och utges efter avliden person som varit riksdagsman (895/1979)

Lagen om ekonomiskt stöd efter värnpliktigs död (1309/1994).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Olycksfallsersättningar	32 900 000
Trafikskadeersättningar	2 000 000
Ersättningar för förmåner som motsvarar grupplivförsäkring	1 300 000
Periodiska ersättningar till statstjänstemän	40 000
Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda	150 000
Ersättningar enligt lagen om ansvar i spårtrafik	80 000
Olycksfallsersättningar på grund av olyckan vid Lappo patronfabrik	70 000
Gottgörelser för dröjsmål vid rättegång	250 000
Skadestånd som grundar sig på statens ansvar	1 300 000
Reseskador	1 500 000
Sammanlagt	39 590 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	150
Sammanlagt	150

2024 budget	39 590 000
2023 budget	39 440 000
2022 bokslut	36 793 749

63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 365 145 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) till betalning av pensioner som staten till följd av principen om sista pensionsanstalt har beviljat för andra pensionsanstalters räkning

2) till betalning av de belopp som ingår i statens pensioner och för vilka Keva med anledning av vissa ägarväxlingar betalar ersättning i samband med kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2024 (3032).

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.51.

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka betalningen av de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	17 660
Övriga ändringar som påverkar pensionsutgifterna	29 645
Sammanlagt	47 305

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	365 145 000
2023 II tilläggsb.	6 000 000
2023 budget	317 840 000
2022 bokslut	284 576 781

95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 213 000 euro.

Anslaget får användas till räntor för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar samt till räntor för förskott som andra pensionsanstalter betalat till staten.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Staten betalar ränta till kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen på sådana pensioner enligt lagen om statens pensioner som betalats av andra pensionsanstalter samt på sådana förskott som betalats vid kostnadsfördelningen. Som räntesats används en försäkringsavgiftsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet antecknas också eventuell ränteinkomst som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning 284/2017.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 13.01.09.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av prognosen för försäkringsavgiftsräntan	6 215
Övriga ändringar som påverkar pensionsutgifterna	1 804
Sammanlagt	8 019

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	27 213 000
2023 budget	19 194 000
2022 bokslut	14 423 130

60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller personalutgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen.

02. Separat budgeterade personalutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till kostnader för löner för nödvändig extra personal eller för tillämpningen av 9 b § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) i sådana fall där anslagsbehovet inte var känt när budgetpropositionen bereddes
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av finansministeriets beslut om villkor i tjänsteförhållande eller av ersättningar för att tjänsteförhållandet upphört
- 3) till ersättning i efterhand till ämbetsverk av uppsägningsersättningar som ämbetsverket betalat i anpassningssituationer som föranletts av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker
- 4) till att i situationer enligt 27 a § i statstjänstemannalagen (750/1994) och 7 kap. 13 § i arbetsavtalslagen till ett ämbetsverk i efterhand ersätta kostnader för sysselsättningsfrämjande träning eller utbildning som betalas för personal som sagts upp från ämbetsverket
- 5) till att i förändringssituationer som föranleds av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker betala kostnader för att en tjänsteman arbetar vid ett annat ämbetsverk enligt 20 § i statstjänstemannalagen, när arbetet främjar varaktigheten i tjänstemannens anställningsförhållande eller sysselsättandet av tjänstemannen
- 6) till att i efterhand ersätta ämbetsverket för flyttningskostnader i anslutning till förändringssituationer i ett ämbetsverk enligt bilaga 1 till statens allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal eller andra kostnader som föranleds ämbetsverket till följd av förändringssituationen
- 7) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst fem årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst.

Förklaring: Anslaget gör det möjligt att ordna anställningsskydd för statens högsta tjänstemannaledning när ett tjänsteförhållande för viss tid upphör. Anslaget kan användas till utgifter

för tjänsteförhållanden för viss tid på högst två år enligt 9 b § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) och till betalning av avgångsvederlag enligt prövning till statens högsta tjänstemannaledning.

2024 budget	2 500 000
2023 budget	2 500 000
2022 bokslut	—

10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 010 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för sådan forskning, insamling och utveckling av uppgifter som främjar förnyelseförmågan hos statliga organisationer, arbetsgemenskapens funktionsförmåga, välbefinnandet i arbetet samt arbetarskyddet inom statsförvaltningen
- 2) för insamling, forskning och utveckling av uppgifter som främjar arbetslivsrelationerna mellan den statliga arbetsgivaren och den personal som är anställd hos den inom statsförvaltningen
- 3) för utbildning, handledning, kommunikation och nätverkande i anslutning till dessa.

Förklaring: Anslaget grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) och lagen om statskontoret (305/1991).

Anslaget beräknas så att det är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda. Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat att antalet anställda inom staten minskar och dessutom de effekter på lönesumman som följer av de löneförhöjningar som överenskommit vid tjänste- och arbetskollektivavtalsförhandlingarna. Målet är att utveckla de statliga organisationernas förmåga att förnya sig, förbättra förutsättningarna för säkerhet i arbetet på statliga arbetsplatser samt att stödja de statsanställdas välbefinnande i arbetet genom att genomföra och finansiera sådan kommunikation, nätverksverksamhet, växelverkan samt insamling, forskning och utvecklings- och försöksprojekt som gäller ämnesområdet. Finansministeriet beslutar årligen om de prioriterade områdena för fördelningen av anslaget på framställning av Statskontoret.

Användningen av anslaget administreras av Statskontoret, som fattar beslut om ansökningar om anslag för ämbetsverkens utvecklings- och försöksprojekt. I stora projekt som omfattar hela staten eller flera myndigheter kan Statskontoret vara den som koordinerar utvecklingsprojektet. Anslag för projektet kan då beviljas Statskontoret.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.60.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	30
Sammanlagt	30

2024 budget	1 010 000
2023 budget	980 000
2022 bokslut	940 000

12. Kompetensutveckling (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådan ersättning till Sysselsättningsfonden som avses i lagen om ersättning för utbildning (1140/2013).

Förklaring: Av anslaget kan ersättning betalas till Sysselsättningsfonden till det belopp som fonden har betalat eller ersatt till arbetsgivarna i utbildningsersättning. Ordnanandet av utbildning och det ekonomiska incitament som är kopplat till det är en del av förverkligandet av den verksamhetsmodell för kompetensutveckling som avses i ramavtalet för arbetsmarknaden och som arbetsmarknadens centralorganisationer kommit överens om.

Vid dimensioneringen av anslaget har Sysselsättningsfondens beräkning av de ersättningar som ska betalas ut och prognosen för den framtida utvecklingen av utbildningsersättningens belopp beaktats.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av beloppet av utbildningsersättningar som betalas av Sysselsättningsfonden	-3 000
Sammanlagt	-3 000

2024 budget	12 000 000
2023 budget	15 000 000
2022 bokslut	8 765 249

70. Utvecklande av statsförvaltningen

Förklaring: De centrala och för varje förvaltningsområde och ämbetsverk specifika IKT- och digitaliseringsprojekt som syftar till att utveckla organisationer, processer, tjänster och informationsteknik stöds med anslaget under moment 28.70.20. Från momentet överförs årligen i budgeten anslag till förvaltningsområdenas och ämbetsverkens förfogande.

Med anslaget under moment 28.70.01 stöds särskilt den styrning och utveckling som förutsätts i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019), lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster (1226/2013), lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015) och lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016).

Genom anslaget styrs och utvecklas digitaliseringen av den offentliga förvaltningen samt informations- och cybersäkerheten, beredskapen och informationssäkerhetstjänsterna inom den offentliga förvaltningen. Genom anslaget styrs utvecklingen av digitaliseringen inom den offentliga

förvaltningen och god informationshantering, med hjälp av vilka de offentliga tjänsterna kan effektiviseras och förbättras. Anslaget används för styrning av informationspolitiken och genomförande av direktivet om öppna data, utveckling av den digitala plånboken, främjande av digital säkerhet, förbättring av dataskydd och informationssäkerhet samt för internationell verksamhet och samarbetsprojekt i anslutning till styrningen av IKT och informations- och cybersäkerheten.

I styrnings- och utvecklingsarbetet uppfylls målet för Finlands digitala kompass, ”Vi bygger ett attraktivt, konkurrenskraftigt, hållbart och välmående digitalt kompetent Finland”. I åtgärderna för 2024 betonas människocentrerade och interoperabla digitala offentliga tjänster med övergripande säkerhet. Genom att utveckla tjänsterna på ett människocentrerat sätt skapar man smidiga, automatiska digitala tjänster som säkerställer en god förvaltning. Med hjälp av digitaliseringen minskas företagens och medborgarnas behov av att sköta ärenden i och med att det bakom de offentliga tjänsterna finns lösningar som grundar sig på informationsdelning, interoperabilitet och hög automation. En viktig åtgärd är att främja människocentrerad digitalisering genom att vidta åtgärder för en digitalisering av servicehelheter för olika livs- och affärshändelser.

Den digitala miljön och det förändrade internationella säkerhetsläget förutsätter beredskap för nya säkerhetshot, såsom cyberattacker, informationspåverkan och informations- och identitetsstöld. Inom referensramen för den övergripande säkerheten skyddas medborgarna, sammanslutningarna och samhället mot de risker och hot som kan riktas mot information, tjänster och samhällets verksamhet i en digital miljö. Med anslaget stöds utvecklandet av informations- och cybersäkerheten i statens gemensamma IKT- tjänster och informationssystem samt tjänster i myndighetssäkerhetsnätet samt en höjning av nivån på de tjänster som produceras av Valtori.

Syftet med anslaget under moment 28.70.40 är att trygga användningen och förvaltningen av den myndighetskommunikationstjänst som baserar sig på myndighetsradionätet samt att utveckla en ny bredbandig myndighetskommunikationstjänst, Virve 2. Med anslaget genomförs ett utvecklingsprojekt för den nya tjänsten för myndighetskommunikation, där den nuvarande Virve-tjänsten före 2030 ersätts med en ny bredbandig kommunikationstjänstlösning som möjliggör tidskritisk kommunikation mellan myndigheter. Genom den nya tjänsten blir det möjligt att dela bl.a. bilder, videor och filer mellan säkerhetsmyndigheterna, dvs. användarna får en mer aktuell lägesbild för verksamheten. Anslaget används också till att skärpa och upprätthålla reservkraftslösningarna för myndighetsnätverken.

01. Styrning och utveckling av informations- och kommunikationstekniken (IKT) inom den offentliga förvaltningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 800 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för utveckling, ibruktage och förvaltning under utvecklingsarbetet när det gäller gemensamma reformer av informationssystem och gemensamma IKT-tjänster inom den offentliga förvaltningen
- 2) för styrning och utveckling av genomförandet av digitaliseringen inom den offentliga förvaltningen
- 3) för den styrning och utveckling som förutsätts i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019), lagen om anordnande av statens gemensamma informations-

och kommunikationstekniska tjänster (1226/2013), lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015) och lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016)

4) för styrning och utveckling av informations- och cybersäkerheten, beredskapen och informationssäkerhetstjänsterna inom den offentliga förvaltningen

5) för internationell verksamhet och samarbetsprojekt i anslutning till styrningen av IKT-verksamheten och informations- och cybersäkerheten

6) till behovsprövade statsunderstöd

7) till utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 70 årsverken per år.

Förklaring: Anslaget är avsett för genomförande av gemensamma tjänster för informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen och av andra sådana åtgärder i anslutning till informationsförvaltningen som behövs med tanke på samordnad verksamhet samt för genomförande av program och projekt för utveckling av informations- och cybersäkerheten och beredskapen samt för anskaffning av köpta tjänster som stöder styrningen av statens IKT hos kommersiella och interna tjänsteproducenter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättring av informationssäkerheten och dataskyddet inom kritiska sektorer i samhället	-500
Nivåhöjning av informationssäkerhetstjänsterna (cyber)	-5 480
Nivåförändring	2 847
Sammanlagt	-3 133

2024 budget	10 800 000
2023 I tilläggsb.	—
2023 budget	13 933 000
2022 bokslut	42 345 000

02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 350 000 euro.

Anslaget får användas

1) för utveckling, anskaffning och genomförande av processer och datasystem för sådan ekonomi-, personal- och lokalförvaltning som betjänar statsförvaltningen

2) för utveckling, anskaffning och genomförande av processer och datasystem för upphandling inom den offentliga förvaltningen

3) för genomförande av åtgärder som stöder utvecklingen av en verkningsfull offentlig upphandling

4) för styrning och utveckling av en verkningsfull offentlig upphandling

5) till avlönande av personal motsvarande högst 20 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Anslaget är avsett att användas för utveckling och revidering av statens gemensamma system för ekonomi- och personalförvaltningen, t.ex. för uppdatering av informationssystemet Kieku och för informationssystemtjänster i anslutning till digitaliseringen av anskaffningar inkl. elektroniska system för hantering av beställningar och räkningar. Avsikten är att anslaget också ska användas för utgifter som föranleds av utvecklingen av det datasystem som stöder beredningen av budgeten och rambesluten om statsfinanserna. De årliga utgifterna för förvaltningen av systemet betalas under moment 28.01.01. Avsikten är dessutom att anslaget ska användas för förvaltning och vidareutveckling av det nationella systemet för upphandlingsannonser (hankintailmoitukset.fi).

Avsikten är att använda anslaget för utvecklande av en verkningsfull offentlig upphandling med hjälp av programmet för verkningsfull offentlig upphandling. Åtgärderna i programmet främjar hållbarheten i de offentliga finanserna och fullföljandet av de gemensamma samhällseliga målen. Programmets ekonomiska nytta uppnås genom att man utvecklar verkningsfullheten av de ca 47 miljarder euro som används för offentlig upphandling.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Vidareutveckling av det nya ram- och budgetinformationssystemet	1 000 000
Genomförande av gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltningen	750 000
Förvaltning och vidareutveckling av det nationella systemet för upphandlingsannonser	1 600 000
Utveckling av en verkningsfull offentlig upphandling	400 000
Köpta tjänster för tjänstehelheten eOppiva	600 000
Sammanlagt	4 350 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppdatering av Kieku och Buketti	100
Utvecklingskostnader som inte ingår i den avgiftsbelagda verksamheten (överföring från moment 28.20.07)	-4 350
Sammanlagt	-4 250

2024 budget	4 350 000
2023 budget	8 600 000
2022 bokslut	15 600 000

05. Stöd för och styrning av beredningen och genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 105 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av beredningen och styrningen av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet

2) till betalning av statsunderstöd för beredning och genomförande av informationshanteringen, informationsförvaltningen och de informations- och kommunikationstekniska ändringarna i sam-

band med social- och hälsovårdsreformen till välfärdsområdena och Helsingfors stad samt för beredning av HUS-sammanslutningen

3) till kostnaderna för det nationella kompetenscentret för lokal- och fastighetsförvaltning och för lokaldatasystemet

4) till betalning av ersättning till Folkpensionsanstalten för genomförandet av de ändringar i informationssystemen som reformen förutsätter.

Förklaring: Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av beredningen och genomförandet reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt styrningen av dessa.

Anslaget användas för beredning och inrättande av välfärdsområdenas, Helsingfors stads och HUS-sammanslutningens informationshantering och informationsförvaltning och för genomförande och anskaffning av de ändringar i IKT-systemen och IKT-infrastrukturen som är nödvändiga med tanke på reformen. Det anslag som beviljas områdena genom statsunderstöd är till sin karaktär ett sådant specialunderstöd som avses i 5 § i statsunderstödslagen (688/2001) och som beviljas och betalas till välfärdsområdena och Helsingfors stad samt HUS-sammanslutningen för de IKT-kostnader som beredningen föranleder.

Dessutom riktas anslaget till den riksomfattande beredningen och stödet för genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt till beredningen av räddningsväsendets riksomfattande IKT-verksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

IKT-kostnader för välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen	100 000
Sammanlagt	100 000

2024 budget	105 100 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	5 100 000
2022 bokslut	225 300 000

(06.) *Vissa utgifter som föranleds av ett medlemskap i Nordatlantiska fördragsorganisationen NATO (reservationsanslag 2 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 I tilläggsb.	700 000
2023 budget	15 000 000

20. Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 7 458 000 euro.

Anslaget får användas

1) till finansiering av projekt som ökar produktiviteten inom den offentliga förvaltningen

2) för löneutgifter för visstidsanställd personal motsvarande högst 15 årsverken.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas för finansiering av projekt som ökar produktiviteten med särskild betoning på projekt som ingår i regeringsprogrammet. Ett villkor för den finansiering som beviljas är en projektplan som innehåller en kostnads-nyttoanalys och ett åtagande om att förbinda sig till de mål som anges i planen. I de projekt som finansieras betonas hur snabbt projekten genomförs och de besparingar som uppnås genom projektet.

Genom att de datasystem som används i ministerierna, ämbetsverken och inrättningarna moderniseras och funktionerna automatiseras kan produktiviteten förbättras, övergången till e-tjänster främjas och föråldrade system ersättas. Anslaget får även användas till utveckling av centrala datasystemprojekt som ökar produktiviteten och till utveckling av datasystem som är avsedda att användas gemensamt inom statsförvaltningen.

Utöver det beviljade anslaget finansieras 2024 under momentet projekt till ett belopp av 24 542 000 euro genom överföring av finansiering till olika moment i budgetpropositionen, varvid det faktiska anslaget under momentet är 32 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ARVO-projektet i Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (finansiering 2023) (överföring från moment 35.10.52)	899
ARVO-projektet i Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (finansiering 2024) (överföring från moment 35.10.52)	-1 885
CAP27-projektet (finansiering 2023) (överföring från moment 30.20.01)	6 700
Förenhetligande av grundläggande informationsteknik (VNID och Pälkä) (finansiering 2023) (överföring från moment 23.01.01)	3 790
Förenhetligande av grundläggande informationsteknik (VNID och Pälkä) (finansiering 2024) (överföring till moment 23.01.01)	-3 440
Förnyande av Finlex-tjänsten (finansiering 2023) (överföring från moment 25.01.21)	1 763
Massdigitalisering av Riksarkivets informationsmaterial (överföring till moment 29.01.06)	-1 304
Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötillstånds- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2023) (överföring från moment 35.01.01)	1 200
Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötillstånds- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2024) (överföring till moment 35.01.01)	-1 228
Projektet för förnyande av teknikmiljöer (finansiering 2023) (överföring från moment 30.20.01)	1 403
Projektet för förnyande av teknikmiljöer (finansiering 2024) (överföring till moment 30.20.01)	-243
Projektet för revidering av systemet för verkställigheten av påföljdsavgifter och bötesstraff (finansiering 2023) (överföring från moment 25.01.05)	1 700
Projektet för revidering av systemet för verkställigheten av påföljdsavgifter och bötesstraff (finansiering 2024) (överföring till moment 25.01.05)	-1 438
Projektet Yhdessä (finansiering 2023) (överföring från moment 23.01.01)	2 335
Projektet Yhdessä (finansiering 2024) (överföring till moment 23.01.01)	-1 705
Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (finansiering 2023) (överföring från moment 28.20.01)	3 909

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (finansiering 2023) (överföring från moment 28.70.23)	1 091
Reform av statens service- och lokalnät (finansiering 2023) (överföring från moment 28.40.03)	1 800
Reform av statens service- och lokalnät (finansiering 2024) (överföring till moment 28.40.03)	-800
Reform av ärendehanteringssystemet för administrativa ärenden för ämbetsverken inom förvaltningsområdena (finansiering 2023) (överföring från moment 25.01.21)	1 100
Rättssäkerhetsprogrammet (finansiering 2023) (överföring från moment 28.30.03)	4 750
Rättssäkerhetsprogrammet (finansiering 2024) (överföring till moment 28.30.03)	-5 900
SALLI - projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (finansiering 2023) (överföring från moment 30.20.01)	1 418
SALLI - projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (finansiering 2024) (överföring till moment 30.20.01)	-1 009
SAMPO - systemet för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (finansiering 2023) (överföring från moment 30.20.01)	1 000
SAMPO - systemet för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (finansiering 2024) (överföring till moment 30.20.01)	-1 000
Tillstånds-, godkännande- och anmälningspliktiga verksamheter och registreringar i fråga om aktörer på området för djurens hälsa och välfärd (ILMO) (finansiering 2023) (överföring från moment 30.20.01)	456
Utvecklande av Tullens ärendehantering (finansiering 2023) (överföring från moment 28.10.02)	1 350
Utvecklande av Tullens ärendehantering (finansiering 2024) (överföring till moment 28.10.02)	-1 600
Utvecklandet av elektronisk arkivering (finansiering 2023) (överföring från moment 29.01.06)	1 467
Utvecklandet av elektronisk arkivering (finansiering 2024) (överföring till moment 29.01.06)	-1 505
Utveckling av justitieförvaltningens molntjänster och applikationstjänster (finansiering 2023) (överföring från moment 25.01.21)	1 368
Utveckling av justitieförvaltningens molntjänster och applikationstjänster (finansiering 2024) (överföring till moment 25.01.21)	-1 485
Utvecklingsprojektet för hantering av behörigheter inom justitieförvaltningen (finansiering 2023) (överföring från moment 25.01.21)	825
Nivåförändring	-9 555
Sammanlagt	6 227

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2024 budget	7 458 000
2023 II tilläggsb.	30 000 000
2023 I tilläggsb.	-1 200 000
2023 budget	1 231 000
2022 bokslut	58 003 000

(23.) *Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-1 091
Sammanlagt	-1 091

2023 budget	1 091 000
2022 bokslut	692 000

40. *Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 27 800 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av prisstöd och underskottsunderstöd i anslutning till myndighetsradionätet och den bredbandiga myndighetskommunikationstjänsten, av utvecklings- och ibruktagningsprojekt, av beredskapsåtgärder och av nationell medfinansiering av projekt som finansieras av EU till Suomen Erillisverket Oy eller dess dotterbolag.

Förklaring: Syftet med det anslag som beviljas under momentet är att trygga användningen och förvaltningen av den myndighetskommunikationstjänst som baserar sig på myndighetsradionätet samt att utveckla en ny bredbandig myndighetskommunikationstjänst. Projektet för utveckling av en ny myndighetskommunikationstjänst har inletts och Suomen Erillisverket Oy ansvarar för genomförandet av projektet.

Med det anslag som beviljats under momentet genomförs dessutom skärpningen och upprätthållandet av reservkraftslösningarna för myndighetsnätet och den nya tjänsten för myndighetskommunikation, i fråga om vilka Suomen Erillisverket Oy svarar för genomförandet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Skärpning och upprätthållande av reservkraftslösningarna för Virve och Virve 2	1 200
Virve 2.0.	5 400
Sammanlagt	6 600

2024 budget	27 800 000
2023 budget	21 200 000
2022 bokslut	12 500 000

80. Överföringar till landskapet Åland

Förklaring: Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om allmänna skatter och avgifter samt rätt att uppbära skatt. De skattskyldiga på Åland betalar i regel skatt till staten på samma grunder som skattskyldiga i övriga delar av landet. Enligt inkomstskattelagen (1535/1992) sänks skattesatserna i statens progressiva inkomstskatteskala vid beräkningen av skattebeloppet för de skattskyldiga som har sin hemkommun i landskapet Åland. En lägre marginalskattesats leder till att statsbeskattningen av förvärvsinkomster är mindre sträng på Åland än i Fastlandsfinland. Kommunalskattesatserna i kommunerna på Åland är dock högre än i kommunerna i Fastlandsfinland och således är nivån på förvärvsinkomstbeskattningen i sin helhet densamma på Åland och i Fastlandsfinland. Landskapet Åland tillförs årligen av statsmedel ett belopp som är avsett att täcka utgifterna för självstyrelsen. Beloppet fastställs vid den avräkning och skatteavräkning som avses i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen verkställer avräkningen och skatteavräkningen årligen i efterhand för varje år. Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna med undantag för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster, rundradioskatt, källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatt, tonnageskatt, lotteriskatt samt nya statslån (avräkningsbasen) multipliceras med ett visst relationstal (avräkningsgrunden).

På avräkningsbeloppet och skatteavräkningsbeloppet betalas ett årligt förskott som ska tas upp i budgetpropositionen. Ålandsdelegationen fastställer storleken på förskottet. Det uppskattade beloppet av det årliga förskottet beräknas på samma grunder som den slutliga avräkningen och skatteavräkningen.

Dessutom kan landskapet Åland enligt självstyrelselagen beviljas extra anslag och tilläggsunderstöd under undantagsförhållanden enligt vad som närmare föreskrivs i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen beslutar även om dessa anslag. Enligt självstyrelselagen stadfäster republikens president sådana beslut av delegationen som gäller avräkningen samt delegationens beslut om ovan nämnda övriga anslag. Beslut av Ålandsdelegationen ska stadfästas oförändrade eller lämnas utan stadfästelse.

30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 204 976 000 euro.

Anslaget får i enlighet med Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av det avräkningsbelopp och förskott på det som avses i 46 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Eftersom avräkningen enligt lagen verkställs i efterhand, kan de avräkningsbelopp som ännu inte har fastställts bli större än förskotten. På grund av detta får anslaget även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga avräkningen fastställs.

Förklaring: Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna med undantag för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster, rundradioskatt, källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatt, tonnageskatt, lotteriskatt samt nya statslån (avräkningsbasen) multipliceras med ett visst relationstal (avräkningsgrunden).

Vid beräkningen av avräkningsbeloppet ska, enligt 46 § 2 mom. i självstyrelselagen, också hälften av förändringen i befolkningstalet för Åland i förhållande till hela Finlands befolkningstal (Ålands befolkningsandel) beaktas från och med den 31 december 2020. För att bestämma

Ålands befolkningsandel används en koefficient som anges med fem decimalers noggrannhet. Ökar Ålands befolkningsandel höjs avräkningsbeloppet, minskar befolkningsandelen sänks avräkningsbeloppet. Förändringarna i befolkningsandelen beaktas utifrån de uppgifter som fås om den faktiska utvecklingen i beloppet av den slutliga avräkningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i inkomstposterna	2 482
Sammanlagt	2 482

2024 budget	204 976 000
2023 II tilläggsb.	-821 000
2023 I tilläggsb.	-3 257 000
2023 budget	202 494 000
2022 bokslut	202 195 000

34. Skatteavräkning för Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 114 700 000 euro.

Anslaget får i enlighet med Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av det avräkningsbelopp och förskott på det som avses i 49 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Anslaget får även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga skatteavräkningen fastställs.

Förklaring: Till landskapet Åland återförs i skatteavräkningen årligen av statsmedel beloppen för de på Åland för respektive skatteår debiterade statliga förvärvs- och kapitalinkomstskatterna, källskatten som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatten och tonnageskatten. Därtill återförs årligen av statsmedel den på Åland betalda lotteriskattens belopp. Skatteavräkningen verkställs årligen i efterhand för varje skatteår. På skatteavräkningsbeloppet betalas månatliga förskott. Förskottsbeloppet beräknas med utfallet av tidigare beskattning och prognoser som grund.

Om det sammanlagda utfallet av samfundsskatten och kapitalinkomstskatten enligt 49 § 1 mom. i självstyrelselagen med mer än 10 % underskrider det gemensamma belopp som landskapet Åland skulle ha fått för motsvarande skatter på grundval av det avräkningsbelopp som beräknats enligt 46 § 1 och 2 mom., tillkommer skillnaden landskapet enligt 49 § 2 mom.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i inkomstposterna	18 700
Sammanlagt	18 700

2024 budget	114 700 000
2023 II tilläggsb.	8 100 000
2023 I tilläggsb.	18 451 000
2023 budget	96 000 000
2022 bokslut	84 800 000

35. *Finansiering till landskapet Åland från faciliteten för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas till landskapet Ålands andelar för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget för REPowerEU får användas efter det att Europeiska unionens råd har godkänt REPowerEU-kapitlet som en del av uppdateringen av Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Anslaget används till betalning av de avgifter för REPowerEU-programmet som hör till landskapet Åland. Det råder samförstånd med landskapsregeringen om hur landskapets andel av finansieringen ska bestämmas. Landskapets andel är densamma som dess andel av invånarantalet är av hela Finlands invånarantal, det vill säga 0,55 %.

I REPowerEU-programmet ingår investeringsåtgärder för förnybar energi i landskapet Åland.

Anslaget är en förskottsbetalning till landskapet Åland för finansiering av åtgärder i samband med landskapets REPowerEU-program. Om Åland inte uppnår de mål och delmål som uppställts för åtgärderna på Åland i REPowerEU-programmet ska landskapet Åland återbetala förskottet till finska staten.

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	700 000
2022 bokslut	8 524 000

89. Finansieringen av välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen

Förklaring: Den icke-öronmärkta statliga finansieringen för välfärdsområdena uppgår till sammanlagt ca 24,7 miljarder euro och för ett eventuellt behov av tilläggsfinansiering har det reserverats ett förslagsanslag på 1 miljon euro. Statsunderstöd eller ersättningar ingår i moment 28.70.05 samt i huvudtitlarna 25, 26, 32, 33 och 35.

Centrala reformer

I enlighet med regeringsprogrammet bibehålls en vårdgaranti på 14 dygn inom primärvården och åldersgränsen för eftervård inom barnskyddet sänks från 25 till 23 år. Mentalvårdslagen ändras för att säkerställa rättsskyddet för patienter som får psykiatrisk vård oberoende av sin vilja.

Verksamhetsmässiga mål och effektmål för social- och hälsovården

I 22 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) föreskrivs det om de riksomfattande målen för social- och hälsovården, som statsrådet fastställer vart fjärde år. Enligt de mål som fastställts för 2023—2026 ska bl.a.

- tjänsterna ha ordnats jämlikt och de lagstadgade rättigheterna säkerställts
- funktionssäkerheten för i synnerhet basservicen stärkas och integrationen ökas

— tillgången på yrkeskunnig personal säkerställas och social- och hälsovårdens drag- och hållkraftsfaktorer stärkas.

— Verksamheten är ekonomiskt hållbar.

— Kostnadsökningen i förhållande till det ökade servicebehovet bromsas upp och förebyggande arbete prioriteras

— Effektivitetsbaserat grepp betonas i den nationella och regionala styrningen.

Målen för social- och hälsovården behandlas dessutom under huvudtitel 33.

Målen för räddningsväsendet

I 8 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021) föreskrivs det om de riksomfattande målen för social- och hälsovården, som statsrådet fastställer vart fjärde år. Enligt de mål som fastställts för 2023—2026 ska bl.a.

— en likvärdig och högkvalitativ servicenivå inom räddningsväsendet tillgodoses både regionalt och på riksnivå.

— räddningsväsendet förfoga över tillräckliga personresurser samt en kompetent och välmående personal

— räddningsväsendets förebyggande av olyckor vara riskbaserat, likvärdigt och effektivt

— räddningsväsendet förmå att omedelbart reagera på ett planerligt sätt i alla säkerhetssituationer, och det ska vara en närservice på säkerhetsområdet även framöver

— räddningsväsendets regionala och riksomfattande beredskap göra det möjligt att skydda befolkningen under alla omständigheter.

Inrikesministeriets effektmål beskrivs närmare under huvudtitel 26.

31. Finansiering av social- och hälsovården och räddningsväsendet inom välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 24 654 314 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig finansiering enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021).

Förklaring: Välfärdsområdena beviljas statlig finansiering utifrån välfärdsområdets invånarantal, faktorer som beskriver behovet av social- och hälsovårdstjänster, befolkningstätheten, inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål, tvåspråkigheten, karaktären av skärgård, samiskspråkigheten, åtgärder som främjar hälsa och välfärd samt riskfaktorer inom räddningsväsendet.

Andelen bestämningsfaktorer för den statliga finansieringen¹⁾

Bestämningsfaktor	%	1 000 euro
Social- och hälsovården sammanlagt, varav	97,890	23 696 735
Servicebehov inom social- och hälsovården	79,508	19 247 069
Invånarantal	12,912	3 125 798

Andelen bestämningsfaktorer för den statliga finansieringen¹⁾

Bestämningsfaktor	%	1 000 euro
Befolkningsstäthet	1,443	349 277
Inslag av personer med ett främmande språk som modersmål	1,924	465 703
Tvåspråkighet	0,481	116 426
Samiskspråkighet	0,013	3 027
Karaktär av skärgård	0,109	26 312
Universitetssjukhustillägg	0,538	130 272
Främjande av hälsa och välfärd	0,962	232 851
Räddningsväsendet sammanlagt, varav	2,110	510 842
Invånarantal	1,372	332 047
Befolkningsstäthet	0,106	25 542
Risikfaktorer	0,633	153 253

¹⁾ I tabellen presenteras hur den kalkylerade finansieringen fördelar sig enligt bestämningsfaktor. Övergångsutjämnningen har inte dragits av från beloppen i tabellen.

Bestämningsfaktorernas andelar ändras årligen i enlighet med bestämningsfaktorerna och förändringarna i finansieringen på basis av ändringarna i välfärdsområdenas uppgifter.

Varje välfärdsområde beviljas statlig finansiering till ett belopp som fås genom addering av de kalkylerade kostnaderna för social- och hälsovården enligt 13 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering och de kalkylerade kostnaderna för räddningsväsendet enligt 21 § i den lagen. Dessutom får områdena en övergångsutjämnning eller så dras från områdenas finansiering av en post motsvarande övergångsutjämnningen i enlighet med 35 § i den lagen.

Anslag per välfärdsområde¹⁾

Välfärdsområde	1 000 euro	euro/invånare
Helsingfors	2 697 248	4 062
Vanda + Kervo	1 062 147	3 787
Västra Nyland	1 771 075	3 642
Östra Nyland	389 584	3 936
Mellersta Nyland	799 207	3 933
Egentliga Finland	2 075 244	4 274
Satakunta	996 066	4 686
Egentliga Tavastland	738 215	4 354
Birkaland	2 279 686	4 280
Päijänne-Tavastland	894 175	4 372
Kymmenedalen	829 745	5 203
Södra Karelen	568 994	4 539
Södra Savolax	709 920	5 442
Norra Savolax	1 206 284	4 870
Norra Karelen	773 040	4 756
Mellersta Finland	1 194 429	4 384
Södra Österbotten	912 775	4 785
Österbotten	789 710	4 479
Mellersta Österbotten	312 253	4 605

Anslag per välfärdsområde¹⁾

Välfärdsområde	1 000 euro	euro/invånare
Norra Österbotten	1 812 332	4 351
Kajanaland	373 977	5 303
Lappland	917 511	5 219

¹⁾ Den uppdaterade kalkyl som görs hösten 2023 påverkar fortfarande den regionala fördelningen.

Anslag enligt uppgift (1 000 euro)¹⁾

Social- och hälsovården	23 590 021
Räddningsväsendet	513 585
Sammanlagt	24 103 606

¹⁾ I tabellens siffror har inte beaktats den engångsersättning på ca 550 miljoner euro som korrigerar finansieringen för 2023.

Den icke-öronmärkta statliga finansieringen för välfärdsområdena uppgår till sammanlagt ca 24,7 miljarder euro på 2024 års nivå. Dessutom får välfärdsområdena in kundavgifter och andra verksamhetsintäkter samt finansiella intäkter.

Nivån på den kalkylmässiga finansiering för social- och hälsovården som staten beviljar välfärdsområdena höjs årligen på riksnivå med beaktande av den förväntade ökningen av servicebehovet, höjningen av kostnadsnivån och uppgiftsändringarna. Indexhöjningen av finansieringen av välfärdsområdena är 2,53 % och dess inverkan på välfärdsområdenas finansiering är ca 618 miljoner euro. Kostnaderna för det ökade servicebehovet inom social- och hälsovården beräknas uppgå till ca 292 miljoner euro 2024. I den uppskattade ökningen av servicebehovet har beaktats den separata höjningen enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering på 0,2 procentenheter till följd av ökade kostnader under övergångsperioden. Ökningen av servicebehovet (inklusive höjningen på 0,2 procentenheter) kommer att beaktas fullt ut 2023 och 2024. Från och med 2025 beaktas 80 % av ökningen av servicebehovet.

Organiseringsansvaret för social- och hälsovårdens och räddningsväsendets uppgifter har överförts från kommunerna till välfärdsområdena vid ingången av 2023. De kostnader och den finansiering som överförs från kommunerna till välfärdsområdena justeras i budgeten för 2024 så att de motsvarar de kostnader och inkomster enligt kommunernas bokslut för 2022 som överförts till välfärdsområdena. På grund av justeringen av överföringskalkylen överförs från och med 2024 159 790 000 euro från statsandelen för kommunal basservice till välfärdsområdenas finansiering. På grund av preciseringen av överföringen från kommunernas skatteinkomster riktas 508 880 000 euro till välfärdsområdenas finansiering.

Välfärdsområdenas finansiering för 2023 korrigeras separat så att den motsvarar de nettokostnader för social- och hälsovården och räddningsväsendet som överförs från kommunerna. Av ersättningen har 150 000 000 euro betalats till välfärdsområdena 2023. Återstoden av engångsersättningen är 550 703 000 euro, som välfärdsområdena bokför som inkomst för 2023. Dessutom har man i anslagsnivån beaktat hur justeringen av kostnadsunderlaget för 2023 påverkar indexhöjningen och ökningen av efterfrågan på tjänster.

Som sådana uppgiftsändringar enligt regeringsprogrammet som påverkar välfärdsområdenas finansiering har beaktats senareläggningen av ikraftträdandet av minimidimensioneringen av om-

sorgspersonalen (0,7) -89 000 000 euro, bibehållandet av vårdgarantin på 14 dygn -5 000 000 euro, sänkningen av åldersgränsen för eftervård inom barnskyddet till 23 år -12 000 000 euro och säkerställandet av rättsskyddet för patienter som får psykiatrisk vård oberoende av sin vilja 663 000 euro. Dessutom uppgår det finansieringstillägg som bygger på tidigare författningsändringar till 109 885 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bestående kostnader enligt lagen om patientombudspersoner och socialombudspersoner	1 045
Engångskostnader enligt lagen om patientombudspersoner och socialombudspersoner	350
Engångspost som utjämnar de inkomster och kostnader som överförts till välfärdsområdena 2023	550 703
Finansiering av minimidimensioneringen i fråga om omsorgspersonal (0,7)	41 100
Finansiering av universitetssjukhusstillägget	130 272
Genomförande av vårdgarantin	42 400
Indexhöjning för 2024	593 837
Inverkan av justeringen av kostnadsunderlaget för 2023 på indexhöjningen	23 827
Inverkan av justeringen av kostnadsunderlaget för 2023 på ökningen av efterfrågan på tjänster	8 207
Korrigerig av finansieringsbasen för 2024 genom en post som betalades till välfärdsområdena i december 2022	1 860 440
Lagen om tillsyn över social- och hälsovården (minskning av välfärdsområdenas uppgifter)	-1 660
Minimipersonaldimensioneringen inom barnskyddet	12 700
Precisering av överföringen av kommunernas skatteinkomster	508 880
Precisering av överföringen av statsandelen för kommunal basservice (överföring från moment 28.90.30)	159 790
Reform av lagstiftningen om mentalvård och missbrukarvård	1 750
Senareläggning av ikraftträdandet av minimidimensioneringen av omsorgspersonalen (0,7) till den 1 januari 2028 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-89 000
Sänkning av åldersgränsen för eftervård inom barnskyddet (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-12 000
Utgifter för elev- och studerandevård (överföring till moment 29.10.20)	12 200
Vårdgarantin på 14 dygn, som träder i kraft den 1 september 2023, förblir i kraft (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-5 000
Ändring av mentalvårdslagen (rättsskydd för patienter som får psykiatrisk vård oberoende av sin vilja) (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	663
Ändringsförslag som gäller utredning av den mor som har fött ett barn och rättsgenetiska föräldraskapsundersökningar (budgetlag)	35
Ökad efterfrågan på tjänster	283 625
Övergångsutjämnig för finansieringen av välfärdsområdena	-103 972
Sammanlagt	4 020 192
2024 budget	24 654 314 000
2023 II tilläggsb.	-12 720 000
2023 I tilläggsb.	155 600 000
2023 budget	20 634 122 000
2022 bokslut	1 860 440 000

32. Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig finansiering enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021).

Förklaring: Enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering har välfärdsområdena utöver den i 2—4 kap. föreskrivna finansieringen rätt att av staten få finansiering till det belopp som behövs för att trygga social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster, om nivån på finansieringen annars skulle äventyra ordnandet av tillräckliga social- och hälsovårdstjänster enligt 19 § 3 mom. i grundlagen eller räddningsväsendets tjänster i anslutning till de grundläggande fri- och rättigheterna enligt 7, 15 och 20 § i grundlagen. Tilläggsfinansiering beviljas på basis av förfarandet enligt 26 § i finansieringslagen.

2024 budget	1 000 000
2023 budget	1 000 000

90. Stöd till kommunerna

Förklaring: Genom statsandelen för kommunal basservice och den utjämning av statsandelar som baserar sig på skatteinkomsterna strävar man efter att trygga kommunernas möjligheter att upprätthålla tillräcklig basservice i olika delar av landet och balansera kommunernas lagstadgade uppgifter och den övergripande finansieringen av dem enligt område och kommungrupp. De kalkylerade kostnader som ligger till grund för statsandelen grundar sig framför allt på kostnaderna för varje åldersgrupp. Eftersom en betydande del av kommunernas uppgifter och kostnader gäller småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning, betonas i synnerhet barn- och ungdomsåldersklasserna i kostnaderna för statsandelen för kommunal basservice enligt åldersgrupp. Övriga bestämningsgrunder för de kalkylerade kostnaderna är en arbetslöshetskoefficient, en främmandespråkskoefficient, tvåspråkighet, karaktär av skärgård, en befolkningstäthetskoefficient och en utbildningsbakgrundskoefficient.

Den andra delen av kriterierna består av tilläggsdelar som är fjärrorter, självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser, främjande av välfärd och hälsa, ökning av invånarantalet samt tilläggsdelar för kommuner inom samernas hembygdsområde.

Sammanslagningsunderstöd enligt prövning kan inom ramen för statsbudgeten betalas till den nya kommun som bildas när kommuner går samman. Dessutom kan sammanslagningsunderstöd enligt prövning betalas vid sammanslagning av en kommun med svår ekonomisk ställning. Dessutom kan staten betala kommunen ersättning för minskning av statsandelen till följd av kommun-sammanslagningar. Sammanslagningsunderstödet enligt prövning ska användas för att stärka den nya kommunens ekonomi. Det sammanlagda beloppet av sammanslagningsunderstöd enligt prövning dras av från statsandelen för kommunal basservice. Om det belopp som har reserverats för sammanslagningsunderstöd enligt prövning inte i sin helhet används under finansåret, ska det återstående beloppet betalas tillbaka till kommunerna som en lika stor andel per invånare under året efter finansåret.

Till kommunerna betalas kompensationer som motsvarar den minskning av skatteinkomsterna som följer av ändringar av beskattningsgrunderna. Kompensationerna betalas av anslaget under moment 28.90.35 i statsbudgeten.

Av statsandelen för kommunal basservice anvisas finansiering för en höjning av kommunernas statsandel enligt prövning.

Centrala reformer

Organiseringsansvaret för social- och hälsovårdens och räddningsväsendets uppgifter har vid ingången av 2023 överförts från kommunerna till välfärdsområdena. I enlighet med lagen om statsandel för kommunal basservice justeras de inkomster som överförs från kommunerna till välfärdsområdenas finansiering utifrån bokslutsuppgifterna för 2022 och de debiterade skatteinkomsterna enligt den slutförda beskattningen på riksnivå så att de motsvarar de kostnader som överförs till välfärdsområdena. Skillnaden mellan inkomsterna och kostnaderna beaktas i statsandelen för basservice från och med 2024. Om det på riksnivå till följd av justeringen har överförts mindre inkomster från kommunerna än kostnader, dras det belopp som motsvarar skillnaden av från den statsandel som beviljas kommunerna. Om mer inkomster än kostnader har överförts, läggs ett belopp som motsvarar skillnaden till den statsandel som beviljas kommunerna. I fråga om 2023 beaktas i efterhand hälften av skillnaden under 2024 och hälften under 2025 som ökning eller minskning av statsandelen.

Effektmål

Målet för den kommunala förskoleundervisningen och grundläggande utbildningen samt de allmänna biblioteken och kulturverksamheten är att småbarnspedagogiken, utbildningen och biblioteks- och kulturtjänsterna ska säkerställas för alla, oberoende av boningsort, språk och ekonomisk ställning. De centrala målen för finansieringen till kommunerna är att trygga de grundläggande kulturella rättigheterna för varje elev och studerande, oberoende av boningsort, enligt hans eller hennes förmåga och särskilda behov och att för var och en, som en del av medborgarnas kulturella rättigheter, trygga möjligheten till utveckling med hjälp av bibliotekstjänster och informations- och kulturtjänster.

Syftet med grundläggande konstundervisning är att ge kommuninvånarna en möjlighet att delta i grundläggande konstundervisning och i sådan undervisning på konstens olika områden som stöder hobbyverksamhet.

30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 463 200 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsandel enligt lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021)
- 2) till utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna
- 3) till betalning av hemkommunsersättningar för 6—15-åringar som saknar hemkommun
- 4) till betalning av de belopp motsvarande mervärdesskatten för privata utbildningsanordnare och universitet som betalas i samband med hemkommunsersättningarna till privata anordnare av grundläggande utbildning

5) till ett belopp av högst 10 000 000 euro för betalning av behovsprövad höjning av statsandelen

6) till ett belopp av högst 600 000 euro för betalning av sådana statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) som beviljats före 2016 för anläggningsprojekt som gäller läroanstalter

7) till ett belopp av högst 1 600 000 euro för betalning av sådana statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) som beviljats före 2016 för anläggningsprojekt som gäller allmänna bibliotek.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Statsandel för kommunal basservice	
<i>Kalkylerade kostnader</i>	9 842 213
— åldersstruktur	8 118 640
— arbetslöshet	382 834
— tvåspråkighet	105 767
— inslag av främmande modersmål	846 895
— boendetäthet	207 713
— karaktär av skärgård	14 840
— kommun med skärgårdsdel	9 665
— utbildningsbakgrund	155 858
<i>Kommunernas finansieringsandel</i>	7 684 802
Statsandel	2 157 411
Tilläggsdelar	277 654
Utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna	807 839
Behovsprövad höjning av statsandelen	10 000
Överföring av statsunderstöd för anläggningskostnader för läroanstalter	600
Överföring av statsunderstöd för anläggningskostnader för bibliotek	1 600
Hemkommunsersättning för 6—15-åringar som saknar hemkommun (staten ersätter)	11 853
Privata utbildningsanordnare och universitet, mervärdesskatt	7 899
Ökningar och minskningar av statsandelen	-811 656
Sammanlagt	2 463 200

Statsandelsprocenten för kommunal basservice är 21,92. Det invånarantal som ligger till grund för statsandelarna var 5 533 611 vid årsskiftet 2022/2023.

Regeringspropositioner och andra ändringar som hänför sig till dimensioneringen av anslaget

I statsandelsnivån har man 2024 som nya och mer omfattande uppgifter beaktat 4 135 000 euro i anslutning till en ökning av undervisningen i B1-språket med en årsveckotimme, 4 667 000 euro i anslutning till engagerande arbete i skolgemenskapen samt 500 000 euro i anslutning till utvidgningen av läroplikten. I statsandelsnivån har dessutom som avdrag beaktats 251 000 euro i anslutning till jämställdhets- och likabehandlingsplanerna inom småbarnspedagogiken.

År 2024 är indexhöjningen i fråga om statsandelen för basservice 2,2 % och den därav följande ökningen av statsandelen 52 763 000 euro. I enlighet med regeringsprogrammet görs det 2024—2027 i indexhöjningen av statsandelen för basservice ett avdrag som motsvarar en procentenhet. År 2024 minskar avdraget statsandelen med 23 983 000 euro.

Statsandelsprocenten för kommunal basservice sänks från 22,09 procent till 21,92 procent 2024. Vid ändringen har som tillägg beaktats 0,07 procentenheter i anslutning till genomförandet av nya och mer omfattande uppgifter så att statsandelen är 100 %. Indexbesparingen sänker däremot statsandelsprocenten med 0,24 procentenheter.

De kostnader och den finansiering som överförs från kommunerna till välfärdsområdena justeras i budgeten för 2024 så att de motsvarar de kostnader och inkomster enligt kommunernas bokslut för 2022 som överförts till välfärdsområdena. På grund av justeringen av överföringskalkylen överförs från och med 2024 159 790 000 euro från statsandelen för kommunal basservice till välfärdsområdenas finansiering. I statsandelen för kommunal basservice görs dessutom ett permanent avdrag på 64 000 000 euro i anslutning till att kommunernas beskattningskostnader minskar i samband med social- och hälsovårdsreformen. Dessutom korrigeras i efterhand skillnaden mellan de kostnader och den finansiering som överförs 2023 genom ett tidsbundet avdrag på 111 895 000 euro i statsandelen för kommunal basservice 2024 och 2025.

Justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna beaktas inte 2024, eftersom en justering av kostnadsfördelningen enligt den övergångsbestämmelse som i samband med social- och hälsovårdsreformen togs in i lagen om statsandel för kommunal basservice görs nästa gång först i samband med statsbudgeten för 2025.

I nivån på statsandelen 2024 har beaktats ett avdrag på 5 500 000 euro i anslutning till sammanslagningsunderstödet enligt prövning för kommuner som befinner sig i en svår ekonomisk ställning och ett avdrag på 5 500 000 euro i anslutning till kommunernas sammanslagningsunderstöd enligt prövning (överföring till moment 28.90.31).

Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen, beräkningsgrunder (1 000 euro)

Grundpris	Kalkylerad kostnad
Enligt åldersstruktur	
— 0—5-åringar (8 250,40 euro/inv.)	2 364 043
— 6-åringar (8 754,50 euro/inv.)	475 308
— 7—12-åringar (7 287,91 euro/inv.)	2 646 428
— 13—15-åringar (12 531,62 euro/inv.)	2 335 861
— 16 år fyllda (64,56 euro/inv.)	297 001
Enligt arbetslöshet (69,81 euro/inv.)	382 834

Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen, beräkningsgrunder (1 000 euro)

Enligt tvåspråkighet (296,31 euro/inv.)	105 767
Enligt inslag av främmande modersmål (1 730,99 euro/inv.)	846 895
Enligt boendetäthet (41,86 euro/inv.)	207 713
Enligt karaktär av skärgård (407,85 euro/inv.)	14 840
Enligt ställning som kommun med skärgårdsdel (298,34 euro/inv.)	9 665
Enligt utbildningsbakgrund (28,65 euro/inv.)	155 858
Sammanlagt	9 842 213

Kommunernas finansieringsandel

Invånarantal	5 533 611
Finansieringsandel, euro/inv.	1 388,75
Finansieringsandel, 1 000 euro	7 684 802

Tilläggsdelar för fjärrorter och för kommuner inom samernas hembygdsområde samt på basis av självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser (1 000 euro)

Grundpris	
För fjärrorter (62,59 euro/inv.)	65 291
Enligt självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser (13,10 euro/inv.)	72 286
För kommuner inom samernas hembygdsområde (915,13 euro/inv.)	1 179
Tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa (19,31 euro/inv.)	106 854
Tilläggsdel för ökning av invånarantalet (10,24 euro/inv.)	32 045
Sammanlagt	277 654

På skatteinkomsterna baserad utjämning av statsandelarna (1 000 euro)

Ökningar	Minskningar	Netto
908 817	-100 977	807 839

Andra minskningar och ökningar av statsandelen (1 000 euro)

— neutralisering av ändringen i skatteinkomstutjämning	-123 797
— avdrag i samband med finansieringen av skolor som inleder sin verksamhet	-50
— kommunernas andel av finansieringen av det grundläggande utkomststödet	-331 124
— behovsprövad höjning av statsandelen till kommunerna	-10 000
— överföring till moment 28.90.31 för sammanslagningsunderstöd enligt prövning vid sammanslagning till kommuner som har en svår ekonomisk situation	-5 500
— överföring till moment 28.90.31 för sammanslagningsunderstöd enligt prövning till kommuner	-5 500
— permanent avdrag till följd av preciseringen av de kostnader som överförs till välfärdsområdena	-159 790

Andra minskningar och öknningar av statsandelen (1 000 euro)

— permanent avdrag till följd av minskade beskattningskostnader i kommunerna i samband med social- och hälsovårdsreformen	-64 000
— tidsbegränsat avdrag till följd av preciseringen av kalkylen över överföringen av social- och hälsovården	-111 895
Sammanlagt	-811 656

Annan finansiering (1 000 euro)

Hemkommunsersättning för 6—15-åringar som saknar hemkommun	11 853
Privata utbildningsanordnare och universitet, mervärdesskatt	7 899

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anläggningskostnadsprojekt för bibliotek	-200
Avdrag i anslutning till att kommunernas beskattningskostnader minskar i samband med social- och hälsovårdsreformen	-64 000
Avdrag som motsvarar 1 procentenhet av indexförhöjningen	-23 983
Effekten av de slutliga bestämningsfaktorer som används vid beräkningen av statsandelen för 2023	-88
Effekterna av ändringar i invånarantal och beräkningsfaktorer	-2 185
Engagerande arbete i skolgemenskapen	4 667
Indexhöjning	52 763
Jämställdhets- och likabehandlingsplanerna inom småbarnspedagogiken	-251
Precisering av överföringen av finansieringen av välfärdsområdena (överföring till moment 28.89.31)	-159 790
Slopande av neutraliseringen av begränsningen av ändringar i samband med social- och hälsovårdsreformen	3 591
Slopande av återbetalningen av engångsnatur från incitamentssystemet för digitalisering i kommunerna	-8 000
Upphörande av avdraget i anslutning till pensionsstödet för långtidsarbetslösa	1 000
Upphörande av det tidsbegränsade avdraget i anslutning till slopandet av incitamentsystemet för digitalisering i kommunerna	10 000
Utjämnning av inkomster och kostnader som överförts från kommunerna till välfärdsområdena för 2023	-111 895
Utvidgning av läroplikten	500
Ändring av det avdrag som hänför sig till finansieringen av skolor som inleder sin verksamhet	60
Ändring av hemkommunsersättningarna för personer som saknar hemkommun	-415
Ändring av mervärdesskatten för privata utbildningsanordnare och universitet	313
Ändring i kommunernas betalningsandel av utkomstskyddet	3 474
Ökning av undervisningen i B1-språket med en årsveckotimme	4 135
Övriga ändringar	1 604
Sammanlagt	-288 700

2024 budget	2 463 200 000
2023 II tilläggsb.	21 193 000
2023 budget	2 751 900 000
2022 bokslut	7 986 435 458

31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till ett belopp av högst 400 000 euro för särskilda utredningar enligt 16 § i kommunstrukturlagen (1698/2009) samt till kommunernas sammanslagningsutredningar
- 2) till ett belopp av högst 5 500 000 euro för sammanslagningsunderstöd för kommuner som har en svår ekonomisk situation enligt 56 a § i kommunstrukturlagen (1698/2009)
- 3) till ett belopp av högst 5 500 000 euro för i 41 § i kommunstrukturlagen (1698/2009) avsedda sammanslagningsunderstöd enligt prövning till kommuner och för ersättning för förlorade statsandelar enligt 44 § i den lagen.

Förklaring: Enligt 56 a § i kommunstrukturlagen (1698/2009) kan till den nya kommun som bildas vid en kommunsammanslagning inom ramen för statsbudgeten betalas ett sammanslagningsunderstöd enligt prövning, om sammanslagningen gäller en kommun som har en svår ekonomisk ställning. Dessutom kan till kommunerna betalas sådant sammanslagningsunderstöd enligt prövning som avses i 41 § i kommunstrukturlagen och sådan ersättning för minskning av statsandelar till följd av sammanslagningen som avses i 44 § i den lagen.

Av anslaget är 11 000 000 euro en överföring från statsandelen för kommunal basservice (28.90.30). Om det belopp som har reserverats för sammanslagningsunderstöd inte i sin helhet används under finansåret, ska det återstående beloppet enligt 56 a §:n och 59 § i kommunstrukturlagen betalas tillbaka till kommunerna som en lika stor andel per invånare under året efter finansåret.

2024 budget	11 400 000
2023 budget	11 400 000
2022 bokslut	1 050 000

35. Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna (fast anslag)

Under momentet beviljas 861 000 000 euro.

Anslaget får användas till att betala ersättningar som följer av ändringar av beskattningsgrunderna i enlighet med 33 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inverkan av de ändringar i beskattningsgrunderna som föreslås för 2024	10 000
Sammanlagt	10 000

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	861 000 000
2023 budget	851 000 000
2022 bokslut	2 749 400 018

91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet

Förklaring: Sysselsättningen och näringslivet stöds med energiskattestöd.

Med allmänna energiskattestöd främjas konkurrenskraften för yrkesmässig verksamhet och energiintensiv industri samt konkurrenskraften för och användningen av förnybara energikällor. Med energiskattestödet till jordbruket och trädgårdsodlingen stöds jordbrukets inkomstbildning.

41. Energiskattestöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 70 000 000 euro.

Anslaget får användas till följande stöd och återbärningar som betalas på ansökan:

- 1) återbäring enligt lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006)
- 2) skatteåterbäring för energiintensiva företag som avses i 8 a § i lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996).

Förklaring: Slutsumman under momentet minskas av att återbäringen av energiskatt till energiintensiva företag fasas ut före 2025.

Beräknad användning av anslaget (euro)

1. Återbäring av energiskatt inom jordbruket	46 000 000
2. Skatteåterbäring till energiintensiva företag	24 000 000
Sammanlagt	70 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändrade skattegrunder	-12 000
Sammanlagt	-12 000

2024 budget	70 000 000
2023 budget	82 000 000
2022 bokslut	144 341 487

(80.) Lån och garantier till bolag som är verksamma på elderivatmarknaden (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

2023 budget	—
2022 bokslut	10 000 000 000

92. EU och internationella organisationer

Samtycke

Statsrådet får besluta om att överföra bidrag till den gemensamma resolutionsfonden och om att framföra en begäran om tillfällig överföring av en sådan annan avtalslutande parts fondandel som avses i 2 § 1 mom. i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om överföring av och ömsesidighet för bidrag till den gemensamma resolutionsfonden (1196/2014) till ett belopp av högst 3 502 500 000 euro.

03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 080 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansiella bidrag som föranleds av internationellt samarbete.

Förklaring: Till följd av det EU-direktiv som gäller återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag har det i Finland inrättats en myndighet, verket för finansiell stabilitet. I direktivet och i den förordning som gäller en gemensam resolutionsmekanism anges för verket närmare myndighetsuppgifter i anslutning till föregripande resolutionsåtgärder samt befogenheter att genomföra en kontrollerad omstrukturering av verksamheten vid inrättningar i kris och eventuellt lägga ner sådana inrättningar. Verket för finansiell stabilitet har också behörighet att förvalta insättningsgarantisystemet och kontosystemet inom försörjningsberedskapen. Verket har dessutom uppgifter i anslutning till krishantering och krisberedskapen när det gäller värdepapperscentralen och centrala motparter. Verket främjar de offentliga finansernas hållbarhet genom att minimera kostnaderna för eventuella bankkriser samt genom att upprätthålla en trovärdig insättningsgaranti och resolutionsmekanism. Momentet har ändrats till nettobudgeterat. Kostnaderna för insättningsgarantifondens placeringsverksamhet täcks med fondens medel och kostnaderna för verkets verksamhet täcks med förvaltningsavgifter av skattenatur som tas ut inom verksamhetsområdet.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 11.19.11.

Mål för resultatet av verksamheten

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	3,0	8,0	8,0
Arbetsstillfredsställelseindex (skala 1—5)	4,3	4,0	4,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 045	6 135	8 659
Bruttoinkomster	-	-	579
Nettoutgifter	6 045	6 135	8 080
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 828		
— överförts till följande år	6 042		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förvaltning av kontosystemet inom försörjningsberedskapen (budgetlag)	1 138
Förvaltning och utveckling av systemet för utbetalning av insättningsgarantin	266
Höjning av informationssäkerhetsnivån	29
Utveckling av resolutionsförmågan	384
Ändring av Valtoris fakturering	3
Lönejusteringar	125
Sammanlagt	1 945

2024 budget	8 080 000
2023 II tilläggsb.	75 000
2023 I tilläggsb.	38 000
2023 budget	6 135 000
2022 bokslut	10 259 000

20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av resekostnader i enlighet med ett beslut om ersättning för resekostnader för EU:s medlemsstaters delegationer samt till betalning av mervärdesskatteutgifter i anslutning till resekostnaderna.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning till medlemsländerna för resekostnader för deltagande i rådets och dess arbetsgruppers möten. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget. Till den del resandet föranleder sådana utgifter som EU inte ersätter, betalas utgifterna av omkostnadsanslagen. Medlemsstaterna ska årligen före utgången av februari förete rådets generalsekreterare en redovisning för hur de har använt det anslag som anvisats dem.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.93.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	400
Sammanlagt	400

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	1 400 000
2023 budget	1 000 000
2022 bokslut	1 800 000

40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)

Under momentet beviljas 13 800 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av den ekonomiska nytta som Finland anses få av att vara värdland för Nordiska Investeringsbanken.

Förklaring: Finland anses dra nytta av att Nordiska Investeringsbanken är förlagd i Helsingfors. Dimensioneringen av anslaget baserar sig på en på utfallet gjord uppskattning av det totala beloppet av den skatt som innehållits på lönerna för bankens personal. Syftet med anslaget är att befästa bankens ställning i synnerhet på den internationella marknaden. Det är inte avsett att användas till tilläggsförmåner för bankens anställda. Arrangemanget avtalades i tiden vid de nordiska finansministrarnas möte i Helsingfors den 10 november 1997. Det finns en uttrycklig bestämmelse (artikel VIII) om vårdlandsersättningen i avtalet om vårdlandsersättning mellan finska staten och banken. Eftersom de anställda vid Nordiska miljöfinansieringsbolaget och Nordiska utvecklingsfonden formellt avlönas av Nordiska Investeringsbanken ingår i vårdlandsersättningen också den skatt på lönen som de anställda vid de ovannämnda institutionerna betalar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppskattning enligt utfall	544
Sammanlagt	544

2024 budget	13 800 000
2023 budget	13 256 000
2022 bokslut	13 236 152

66. Räntekostnader för makroekonomiskt stöd till Ukraina (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning till Europeiska kommissionen av utgifter som föranleds av räntorna på Europeiska unionens instrument för makroekonomiskt stöd plus till Ukraina.

Förklaring: Europeiska unionen beslutade i december 2022 att inrätta ett instrument för makroekonomiskt stöd plus för finansiellt stöd till Ukraina. Genom instrumentet beviljas Ukraina under 2023 högst 18 miljarder euro i finansieringsstöd i form av lån. I enlighet med det arrangemang som godkänts av riksdagens stora utskott åtog sig medlemsstaterna genom avtal med kom-

missionen att täcka utgifterna för räntorna på instrumentet med medlemsstaternas relativa bidrag enligt en BNI-nyckel.

2024 budget 10 000 000

67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till inlösen av förbindelser som 1982—1986 ingåtts med internationella finansiella institut på basis av medlemskap i instituten samt till betalning av kostnader som föranleds av inlösningen
- 2) till betalning av valutakursförluster och inlösningskostnader i samband med inlösen av förbindelser som har ingåtts efter 1986.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-160
Sammanlagt	-160

2024 budget	10 000
2023 budget	170 000
2022 bokslut	—

68. Finlands andel av höjningen av Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbankens samt Internationella finansieringsbolagets grundkapital (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands betalningsandel 2024 för tecknandet av grundkapital i Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar till ett belopp av 6 791 000 US-dollar vars motvärde är ca 6 200 000 euro.

Förklaring: År 2024 är Finlands betalningspost av Internationella finansieringsbolagets (IFC) kapitalökning 6 791 000 US-dollar. Motvärdena i euro under momentet har beräknats enligt valutakursen för US-dollar EUR/USD 1,1002 per den 24 april 2023. Betalningen sker i US-dollar. Förändringarna i valutakurserna påverkar den faktiska betalningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppskattning enligt utfall	-8 400
Sammanlagt	-8 400

2024 budget	6 200 000
2023 budget	14 600 000
2022 bokslut	14 809 421

69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 286 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av det mervärdesskattebaserade bidrag, det bidrag baserat på icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall och det bidrag baserat på bruttonationalinkomsten som Finland ska betala till Europeiska unionen

2) till eventuella begäranden från kommissionen om att tillfälligt ställa kontanta medel till kommissionens förfogande i enlighet med artikel 9 i rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 om systemet för Europeiska unionens egna medel eller i enlighet med artikel 14 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 609/2014.

Förklaring: Bestämmelser om de medel som ska tilldelas för finansiering av EU:s budget och om medlemsstaternas finansiella bidrag finns i rådets beslut (EU/Euratom 2020/2053), som gäller EU:s egna medel.

EU:s egna medel inbegriper

1) diverse inkomster och traditionella egna medel, dvs. tullar och produktionsavgifter för socker

2) mervärdesskattebaserade avgifter, avgifter baserade på mängden icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall och avgifter baserade på bruttonationalinkomsten (momsavgift, s.k. plastavgift och BNI-avgift) som medlemsstaterna ska betala.

Med undantag av uppbördsprovisionen ingår de traditionella egna medel som Finland samlar in för EU:s räkning inte i statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om beräkningen av moms-, plast- och BNI-avgiften finns i följande förordningar:

1) nr 1150/2000: rådets förordning (EG) gällande genomförande av beslutet om systemet för EU:s egna medel

2) nr 1553/1989: rådets förordning (EG) om den slutliga enhetliga ordningen för uppbörd av egna medel som härrör från mervärdesskattändring såsom den lyder ändrad genom förordning (EEG, Euratom) nr 2021/769

3) N:o 2021/770: rådets förordning (EU, Euratom) om beräkning av egna medel baserade på plastförpackningsavfall som inte materialåtervinns, om metoder och förfaranden för tillhandahållande av dessa egna medel, om åtgärder för att möta likviditetsbehov och om vissa aspekter av egna medel baserade på bruttonationalinkomst

4) nr 549/2013: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen.

År 2024 är det tredje finansåret under EU:s följande budgetramperiod 2021—2027. Anslagsnivån baserar sig på kommissionens förslag till nivå för avgiftstaket i Europeiska unionens fleråriga budgetram för 2024.

Kommissionen får be en medlemsstat att ställa ytterligare behövliga medel till kommissionens förfogande i en situation där de budgeterade anslagen i unionens budget inte är tillräckliga för att täcka unionens behov av likvida medel.

För att säkerställa att unionens åtaganden i fråga om lånet på 750 miljarder euro inom ramen för återhämtningsinstrumentet fullgörs får kommissionen i enlighet med artikel 9.4 och 9.5 i rådets beslut 2020/2053 begära att medlemsstaterna tillfälligt ställer kontanta medel till dess förfogande. I enlighet med artikel 9.6 i beslutet har det högsta årliga beloppet av kontanter begränsats till medlemsstatens BNI-baserade relativa i den extraordinära höjning av taket för egna medel på 0,6 procent som avses i artikel 6 i beslutet.

I artikel 14 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 om metoder och förfaranden för tillhandahållande av traditionella, moms-baserade och BNI-baserade egna medel samt åtgärder för att möta likviditetsbehov finns bestämmelser om tillhandahållande av kontanter i vissa situationer.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Mervärdesskattebaserade avgifter	335 000 000
Avgifter baserade på mängden icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall	88 000 000
Avgifter baserade på bruttonationalinkomsten	1 863 000 000
Sammanlagt	2 286 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete	
NDICI (överföring från moment 24.30.66)	6 036
Preciserad uppskattning	81 964
Ändrad tidsmässig fördelning	-300 000
Sammanlagt	-212 000

2024 budget	2 286 000 000
2023 II tilläggsb.	-450 000 000
2023 I tilläggsb.	-110 000 000
2023 budget	2 498 000 000
2022 bokslut	2 605 000 000

95. Statens borgens- och garantiprestationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 080 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av garantiprestationer som föranleds av den statsgaranti som beviljats Europeiska investeringsbanken för att täcka de förluster som föranleds av den alleuropeiska EU COVID-19-garantifond som inrättats i anslutning till banken

2) till betalning av ränteutgifter och andra utgifter som Europeiska investeringsbanken eventuellt orsakas av trygghandlet av garantifondens likviditet.

Förklaring: Anslaget kan användas för betalning av utgifter som föranleds av garantiprestationer som föranleds av den statsgaranti på 371 158 331,96 euro som beviljats Europeiska investeringsbanken den 25 juni 2020. Europeiska investeringsbanken förvaltar garantifonden och tryggar dess likviditet, vilket medför ränteutgifter och andra kostnader för garantigivarna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Eventuella garantiprestationer (uppskattning)	-16 550
Sammanlagt	-16 550

2024 budget	12 080 000
2023 budget	28 630 000
2022 bokslut	96 390

99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller utgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen. Med en del av anslagen under kapitlet bereder man sig på utgifter som är beroende av prövning eller på lagstadgade oförutsedda utgifter.

95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana på lag eller förordning grundade utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2024 budget	300 000
2023 budget	300 000
2022 bokslut	—

96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana oförutsedda nödvändiga utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2024 budget	2 000 000
2023 budget	2 000 000
2022 bokslut	2 000 000

97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 250 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till indrivning av statens låne- och borgensfordringar samt andra fordringar
- 2) till tryggande och skötsel av statens lånefordringar, borgensfordringar och andra fordringar samt statens ärvda egendom
- 3) till betalning av utgifter för återkrav av förmåner som betalats utan grund och för utövandet av statens regressrätt
- 4) till betalning av ansvarsförsäkring för inteckningshavare
- 5) till inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner eller exekutiva auktioner eller andra realiseringsarrangemang, när det är nödvändigt för tryggande av statens låne- eller borgensfordran eller annan fordran eller för minimering av borgensansvar, samt till betalning av utgifter för skötseln och realiseringen av egendom som på detta sätt tillfallit staten.

2024 budget	250 000
2023 budget	250 000
2022 bokslut	87 674

98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter i anslutning till hanteringen av risken i samband med statens kassaplaceringar.

Anslaget är avsett för betalning av negativa ränteintäkter förorsakade av en exceptionell räntemiljö.

Statens likvida medel ska placeras ändamålsenligt, utan kreditrisk eller med låg kreditrisk samt så att statens likviditet är så bra som möjligt vid alla förhållanden på finansmarknaden. Inom ramen för dessa begränsningar ska man eftersträva placeringslösningar som är så förmånliga som möjligt med tanke på statsfinanserna. Hanteringen av risken i anslutning till de likvida medlen ska också kostnadsmässigt vara så förutsägbar som möjligt.

Förklaring: Anslaget är avsett för utgifter för att hantera risken i samband med statens kassaplaceringar vid exceptionella förhållanden på finansmarknaden, när placering enligt lag har varit möjligt på sådana villkor som minskar risken och medför kostnader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-8 299
Sammanlagt	-8 299
2024 budget	1 000
2023 budget	8 300 000
2022 bokslut	18 535 541

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Statsandelar och finansiering av yrkesutbildningen som beviljas inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde budgeteras på grundval av beslutet om beviljande med avvikelser från de allmänna bestämmelserna om fördelningen av inkomster och utgifter.

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Globaliseringen, utarmningen av den biologiska mångfalden, klimatförändringen, den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska utvecklingen, förändringarna i arbetslivet, i befolkningen och i delaktigheten i samhället samt den ökade ojämlikheten inverkar i högt tempo på samhället. De strukturella förändringarna inom ekonomin och på arbetsmarknaden, de ökande åldersrelaterade utgifterna och balansmålet för de offentliga finanserna sätter ramar för förvaltningsområdet. Befolkningsförändringarna och den ojämna geografiska fördelningen av dessa medför ett betydande förändringstryck i fråga om ordnandet av offentlig service. Genom arbetet inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde går det att i betydande grad påverka den riktning som dessa förändringar tar och skapa förutsättningar för en positiv utveckling.

Finländarnas utbildnings- och kompetensnivå är fortfarande hög i internationell jämförelse, men det finns oroväckande drag i utvecklingen. Utbildningsnivån för finländska unga har sjunkit under medelnivån, medan Finland ännu år 2000 hörde till toppen bland OECD-länderna, till följd av detta håller ökningen av befolkningens utbildningsnivå på att stanna upp och humankapitalet förutspås börja minska. Inlärningsresultaten bland unga har sjunkit under hela 2000-talet och den finländska forskningen håller på att bli efter de konkurrerande ländernas. Parallellt med att inlärningsresultaten försämrats har elevers olika bakgrund och regionala skillnader i ökande mån återspeglats i resultaten, och i fråga om barns och ungas välbefinnande har utvecklingen inte till alla delar varit positiv. Det kontinuerliga lärande som bör ske under arbetskarriärerna förverkligas inte på ett sätt som motsvarar de ökande behoven och det inriktas inte effektivt eller ändamålsenligt. Den låga graden av fysisk aktivitet hos befolkningen och kostnaderna för en stillasittande livsstil försämrar funktionsförmågan på såväl individ- som samhällsnivå. Osäkerheten ökar till följd av växande klyftor inom politiskt deltagande och en generell skärpning av attityder.

Utvecklingsutsikterna är osäkra inom sysselsättning och ekonomi, och bristen på utbildad arbetskraft gör det svårare att idka företagsverksamhet och producera offentlig service. Det ska säkerställas att vårt utbildningssystem producerar tillräckligt med kompetens och utbildade personer

inom kritiska områden — var och en avlägger minst en examen på andra stadiet och allt fler unga också en examen på högre nivå. Det finns hot som riktas mot medborgarnas välfärd och alla konsekvenser av coronapandemin syns inte ännu. Undantagsarrangemangen inom fostran och utbildning under pandemin har påverkat barns och ungas inläring och välfärd, och de luckor i inläringen som uppstått måste åtgärdas. Pandemin medförde restriktioner till följd av vilka verksamhetsförutsättningarna har blivit sämre inom kultur, de kreativa branscherna, idrott och ungdomsarbete. Samtidigt har de pågående kriserna gjort det både möjligt och nödvändigt att på ett nytt sätt granska hur åtgärderna och praxis inom förvaltningsområdet fungerar och hur verkningfulla de är.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde stärker och förnyar samhällets bildningsgrund och skapar förutsättningar för ökad delaktighet i ett samhälle baserat på hållbar tillväxt. En hög kompetens- och utbildningsnivå stärker den samhälleliga resiliensen och skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt, som i första hand baserar sig på den produktivitetsökning som den tekniska utvecklingen och kompetensen medför. Genom främjande åtgärder inom småbarns-pedagogik, utbildning och kontinuerligt lärande underbygger vi tillgången på kompetent arbetskraft, en hög sysselsättning och en växande produktivitet. Genom stärkande insatser inom forskning, utveckling och innovation stöder vi den tekniska utvecklingen, produktiviteten och den ekonomiska strukturomvandlingen. De kreativa branscherna och olika immateriella innehåll bidrar till välbefinnande och hållbar tillväxt. Vetenskapliga rön bidrar till bildning och bygger upp världsbilden, genererar välfärd och välbefinnande och utgör grunden för beslutsfattande och utveckling. Universitetens centrala uppgift är att fostra till kritiskt och analytiskt tänkande. I takt med att finansieringen av FoU-verksamheten höjs till 4 procent av bruttonationalprodukten säkerställs utbildningen av FUI-expertter med finansiering särskilt i initialskedet och vidare säkerställs högskolornas basfinansiering.

Kunskap, kompetens och kreativitet är viktiga också för vår psykiska kriställighet som nation. Bildning, dvs. fostran, utbildning, forskning och konst, skapar förtroende och respekt mellan människor samt en förmåga att tänka kritiskt. För att man ska kunna höja befolkningens kompetensnivå och stärka den sociala samhörigheten, delaktigheten och jämställdheten krävs samarbete inom förvaltningsområdet samt en förvaltningsövergripande politik. Utgångspunkterna i all verksamhet är jämlikhet, hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt.

Centrala mål under regeringsperioden är att höja utbildningsnivån och hela befolkningens kompetensnivå och att öka välbefinnandet bland studerande. Målet är att öka antalet högskoleutbildade unga vuxna så nära 50 procent som möjligt fram till 2030 och att framskrida mot målet att höja antalet högskoleutbildade unga vuxna i Finland till samma nivå som i OECD:s toppländer. Finland blir en internationellt attraktiv plats för studier, forskning och investeringar. Examensutbildning för vuxna riktas särskilt till utbildning som höjer utbildningsnivån eller förbättrar arbetsmarknadsställningen.

Ett centralt mål för gymnasieutbildningen är att säkerställa en omfattande allmänbildning och att ge de studerande behörighet för fortsatta studier. Gymnasieutbildningen utvecklas även i framtiden som en egen utbildningsform som har en egen lagstiftning som styr verksamheten samt ett eget finansieringssystem.

Målet med yrkesutbildningen är att säkerställa att alla studerande har tillräckliga yrkesmässiga och kulturella färdigheter samt arbetslivsfärdigheter för att efter studierna fortsätta till arbetslivet

eller fortsatta studier. Genom reformen av yrkesutbildningen ökade man lärandet på arbetsplatser och strävade man efter att säkerställa personlig tillämpning inom studierna så att de studerandes behov skulle beaktas bättre. Yrkesutbildningen har en central roll också i reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024, särskilt när det gäller uppdatering av kompetensen.

För närvarande blir fler än var tionde av dem som avlagt yrkesinriktad grundexamen arbetslösa efter utexamineringen. Tyngdpunkten inom yrkesutbildning för vuxna ligger på en långvarig utbildning för grundexamen, vilket begränsar antalet personer som deltar i utbildningen.

Konst och kultur har ett egenvärde. De kreativa branscherna och evenemangsbranschen har en betydande sysselsättnings- och tillväxtpotential. Antalet arbetsplatser inom kreativa branscher ökas och tillgången till kulturtjänster förbättras. Barns och ungas välbefinnande ska tryggas, utslagningen ska minskas och delaktigheten stärkas. Ökningen av den fysiska aktiviteten sker inom ramen för det nationella programmet för en fysiskt aktiv livsstil och funktionsförmåga. Dessa åtgärder är centrala också när målet är att främja psykisk välfärd och kriställighet.

Genom att arbeta målinriktat har Finland alla förutsättningar att behålla sin plats bland världens mest ansedda kultur- och välfärdsstater. Institutioner och politik som upprätthåller kompetens, kreativitet, social sammanhållning, jämlikhet och förtroende får allt större betydelse och stärker samhället inför nuvarande och framtida utmaningar.

Samhälleliga effektmål

Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde är målet att småbarnspedagogik, utbildning, forskning, konst och kultur, motion och idrott och ungdomsarbete förnyar och stärker samhällets bildningsgrund och att jämlikheten, förtroendet, öppenheten och stabiliteten i samhället ökar. Dessa mål preciseras av förvaltningsområdets samhälleliga genomslagsmål:

— Kvaliteten på småbarnspedagogiken förbättras. Finländarnas inlärningsresultat och utbildningsnivå stiger. Kunskaperna i grundläggande färdigheter stärks och var och en får tillräckliga grundläggande kunskaper i grundskolan.

— Bildning skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt, utbildningen svarar bättre mot arbetslivets behov och minskar matchningsproblemet. Antalet unga som står utanför arbetslivet och utbildning minskar.

— Finländare i alla åldrar rör på sig mer.

Uppnåendet av de samhälleliga genomslagsmålen följs upp med kvantitativa indikatorer för vilka det har satts upp målvärden. Målen för förvaltningsområdets samhälleliga genomslag uppnås på lång sikt. Under de närmaste åren är målet att i huvudsak närma sig den målnivå som fastställts för 2030 eller 2040.

— Överensstämmelsen mellan utbildningsutbudet och arbetslivets behov följs upp på basis av nyutexaminerades sysselsättning och övergång till fortsatta studier inom yrkesmässigt differentierad utbildning. Målet är att över 85 procent av dem som utexaminerats inom alla utbildningsområden vid alla läroanstalter ett år efter utexamineringen ska vara sysselsatta eller ha övergått till fortsatta studier. (I tabellen omfattar referensvärdet alla som övergått till att studera, inte bara dem som övergått till fortsatta studier.)

— Den internationella undersökningen om vuxnas färdigheter PIAAC följer upp befolkningens kompetensnivå i fråga om läs- och räknefärdigheterna hos 16—65- och 25—34-åringar. Målet är att de genomsnittliga läs- och räknefärdigheterna i båda uppföljningsklasserna i undersökningen 2022—2023 ska ligga på en högre nivå än i undersökningen 2012. År 2012 var nivån på läsfärdigheterna 288 poäng för 16—65-åringar och 282 poäng för räknefärdigheterna, för 25—34-åringar var nivån på läsfärdigheterna 309 poäng och 303 poäng för räknefärdigheterna.

— Höjningen av befolkningens utbildningsnivå följs upp med Statistikcentralens indikator för utbildningsnivån, som mäter den genomsnittliga längden på utbildningen efter grundstadiet på befolkningsnivå. Målet är att indikatorn för utbildningsnivån hos 25—64-åringar stiger med i genomsnitt minst 5 poäng per år under perioden 2020—2040.

— Den med tanke på den bildningsbaserade ekonomiska tillväxten centrala forskningens nivå och genomslag mäts med ett Top 10-index, som granskar den relativa andelen av alla publikationer i fråga om publikationer som hör till de 10 procent av publikationerna som det hänvisas till mest. Jämförelsen mellan länderna har normaliserats enligt vetenskapsområde så att det globala genomsnittet inom vetenskapsområdet är 1. Målet är att TOP 10-indexet för forskning ska stiga till 1,2 före 2030.

— Konstens och kulturens andel av den kulturbaserade ekonomiska tillväxten mäts med kulturbranschernas andel av förädlingsvärdet enligt satelliträkenskaperna för kultur. Målet är att kulturbranschernas andel av förädlingsvärdet ska överstiga 2008 års nivå (3,6 % av bruttonationalprodukten).

— Den fysiskt aktiva livsstilen följs upp med andelen vuxna som följer motionsrekommendationen. Målet är att antalet personer som följer motionsrekommendationen ska öka så att hälften av de vuxna följer rekommendationen.

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall/uppskattning	2023 mål	2024 mål
--	-----------------------------	-------------	-------------

Hela befolkningens utbildnings- och kompetensnivå stiger och främjar sysselsättningen, välfärden och förnyelsen av ekonomin

— Befolkningens kompetensnivå i den internationella undersökningen av vuxnas färdigheter PIAAC. (2022 i PIAAC över 2012 års nivå)

läsfärdighet över 309 (25—34 år) och över 288 (16—65 år) poäng, räknefärdigheter över 303 (25—34 år) och över 282 (16—65 år) poäng,

— utbildningsnivåindikatorn för 25—64-åringar (stiger med över 5 poäng per år 2020—2040)

451

456

461

Utbildningsutbudet motsvarar behovet av ny arbetskraft och servicestrukturen inom branschen motsvarar befolkningsförändringen

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall/uppskattning	2023 mål	2024 mål
— över 85 procent av dem som utexaminerats inom alla utbildningsområden vid yrkesinriktad grund- alla läroanstalter ska vara sysselsatta eller examen 20 %, yrkes- ha övergått till fortsatta studier ett år efter högskoleexamen utexamineringen. (andel utexaminerade 65 %, högre högsko- som uppfyller målet) leexamen 80 %			yrkesinriktad grund- examen 50 %, yrkes- högskoleexamen 75 %, högre högsko- leexamen 85 %
Nivån på forskningen och forskningens genomslag förbättras och förutsättning- arna för forsknings-, innovations- och utvecklingsverksamhet stärks			
— Top 10-index (stannar på minst samma nivå som tidigare)	1,13 (2016—2019)	1,13	1,13
Konst och kultur skapas, produceras och utnyttjas mångsidigt och kulturar- vets mångfald skyddas			
— kulturbranschernas andel av förädlings- värdet (överstiger 2008 års nivå)	2,9 % (2020)		3,6 %
Den fysiskt aktiva livsstilen stärks			
Antal personer som uppfyller motions- rekommendationen (20—69-åringar),%	26 %	50 %	50 %

Jämställdhet mellan könen

Mål som avser jämställdheten mellan könen ingår som ett led i åtgärderna för att utveckla utbildningen på andra stadiet. Utvecklingsåtgärderna är inriktade på att främja målen inom reformerna för utvidgning av läroplikten och kontinuerligt lärande. Centralt för reformerna är att trygga lika-behandlingen av och jämlikheten mellan individer och regioner när det gäller tillgången till utbildningstjänster. Dessa mål främjas också i genomförandet av kvalitetsprogrammet för gymnasieutbildningen och i prioriteringarna i fråga om forskningspolitiska forskningsprojekt. UKM har inlett ett projekt för att främja jämställdhet, likabehandling och mångfald bland högskoleperso-nal. Syftet med projektet är att ta fram förslag till konkreta insatser och nationella politiska åtgärder som ökar jämställdheten och likabehandlingen vid de finländska högskolorna. Planen har ut-arbetats och högskolorna har hand om genomförandet av den.

Inom kultur och konst samt inom motion, idrott och ungdomsarbete främjas målen för jämställd-het bland annat genom lagen om kommunernas kulturverksamhet, genomförandet av statsunder-stödssystemet för konst, utvidgningen av skolelevernas hobbyverksamhet, undervisnings- och kulturministeriets åtgärdsprogram för främjande av mångfald, de nya etiska anvisningarna inom konst- och kultursektorn, genomförandet av den idrottspolitiska redogörelsen och utvidgningen av verkstadsverksamheten för unga. Centret för konstfrämjande utnyttjar metoder inom det upp-sökande kulturarbetet för att främja kulturaktiviteter i syfte att minska könssegregationen bland människor i alla åldrar. Finlands filmstiftelse främjar jämställdhet och likabehandling inom film-branschen bl.a. genom att utveckla ett digitalt verktyg för jämställdhet och likabehandling för audiovisuella produktioner.

Målet att integrera jämställdhetsperspektivet och fullfölja regeringens jämställdhetspolitik främ-jas genom att förvaltnings- och arbetsmönster etableras som beaktar jämställdheten i beredningen

av ärenden och i beslutsfattandet. Könskonsekvensanalyser tas med i lagberedningsprocesserna. Mekanismer för att följa upp åtgärdernas effekt integreras i resultatstyrningen och i verksamhets- och ekonomiplaneringen. Jämställdhetsåtgärder beaktas i processerna för ansökan och beviljande av statsunderstöd och verksamheterna inom förvaltningsområdet följs upp ur jämställdhetssynvinkel med hjälp av statistik och undersökningar.

Vissa nyckeltal enligt kön

	2020		2021		2022				
	antal	MänKvinnor	antal	MänKvinnor	antal	MänKvinnor			
Personer som avlagt yrkesexamen	65 208	45 %	55 %	68 004	45 %	55 %	67 431	45 %	55 %
Personer som avlagt studentexamen	29 370	42 %	58 %	29 811	41 %	59 %	30 264	41 %	59 %
Examina som avlagts vid yrkeshögskolor (yrkeshögskoleexamina och högre yrkeshögskoleexamina)	28 239	39 %	61 %	28 572	38 %	62 %	28 089	37 %	63 %
Examina som avlagts vid universitet (lägre och högre högskoleexamina och doktorsexamina)	35 445	41 %	59 %	31 029	40 %	60 %	30 459	40 %	60 %
Deltagare i utbildning inom fritt bildningsarbete (tusen personer, brutto)	1 244	27 %	73 %	1 109	27 %	73 %			
Statens konstnärsstipendier	289	43 %	57 %	298	39 %	61 %	311	39 %	61 %
Statens extra konstnärs pensioner	61	52 %	48 %	63	62 %	38 %	63	49 %	51 %
Unga som nåtts genom uppsökande ungdomsarbete (15–28-åringar)	20 237	58 %	42 %	20 339	57 %	43 %	20 450	56 %	44 %
Verkstadsverksamhet för unga (personer under 29 år)	12 456	58 %	42 %	11 849	57 %	43 %	12 144	55 %	45 %
Beslut om idrottsstipendier (beslut efter ansökan)	362	48 %	52 %	242	48 %	52 %	262	49 %	51 %

Hållbar utveckling

Högre bildning och kompetens är förutsättningar för att målen för hållbar utveckling ska nås. Undervisnings- och kulturministeriet arbetar för hållbar utveckling genom utbildnings-, forsknings-, kultur-, ungdoms- och idrottspolitiska åtgärder. Dessa medför bland annat jämlikhet i hur de kulturella rättigheterna tillgodoses, en högklassig småbarnspedagogik, en höjning av kompetens- och utbildningsnivån, ett kontinuerligt lärande, tillgång till information och kunskap, kulturella rättigheter samt välfärd och delaktighet. Dessa faktorer möjliggör en kulturell omställning mot en genomgående hållbar utveckling.

Undervisnings- och kulturministeriet har riktlinjer för hållbar utveckling med vilka verksamheten inom förvaltningsområdet styrs mot hållbarhet. Led i detta arbete är bl.a. att man i styrningen av förvaltningsområdets ämbetsverk, inrättningar och verksamhetsområden beaktar målen för hållbar utveckling och målen i den på Agenda 2030 baserade strategin för 2022–2030 utarbetad av Finlands kommission för hållbar utveckling samt att man följer upp och utvärderar hur dessa mål uppnås.

I grunderna för planen för småbarnspedagogik (VASU) ingår hållbar utveckling och ekosocial bildning, som bidrar till att förverkliga innehållet i målen i Agenda 2030. I läroplanerna inom den grundläggande utbildningen betonas värdegrunden för hållbar utveckling och kompetens inom hållbar utveckling. I utvecklingen av gymnasieutbildningen och dess verksamhetskultur främjas

en hållbar utveckling. Vid reformen av examensgrunderna inom yrkesutbildningen fästs uppmärksamhet vid kompetens inom hållbar utveckling inom alla branscher. Även läroanstalterna inom fritt bildningsarbete ordnar utbildning som främjar hållbar utveckling.

Den långsiktiga planen för användningen av FoU-finansiering beskriver varför en högre kompetensnivå, forskning och innovationer är nödvändiga för att uppnå hållbar tillväxt och välfärd. Högskolorna har i de avtal som ingåtts med ministeriet för 2021—2024 förbundit sig att inkludera studier i hållbar utveckling i sina utbildningsprogram. Högskolorna utvecklar dessutom sin personals kompetens inom hållbar utveckling och strävar genom aktiva åtgärder efter att högskolekampusen och funktionerna ska vara klimatneutrala före 2030. Finlands Akademi förutsätter att principerna för hållbar utveckling beaktas i de projekt som Akademin finansierar, som ett led i arbetet för ansvarsfull forskning.

Ministeriet främjar ansvarsfull produktion och konsumtion av tjänster och evenemang inom kultur- och idrottssektorn samt hållbar kulturturism som stöder den lokala kulturen. Genom åtgärderna i den nya kulturarvsstrategin främjas skydd, bevarande och en hållbar användning av kulturarvet. Att utforma hållbara livsmiljöer är ett nyckelområde i det nya arkitekturpolitiska programmet. Till stöd för hållbar kulturturism finns en ny färdplan för den nationella utvecklingen av kulturturismen.

Undervisnings- och kulturministeriet förutsätter att de organisationer som får statsunderstöd beaktar målen för hållbar utveckling i sin verksamhet. Idrottsfrämjande organisationer förutsätts ha miljöansvarsplaner och vid prövningen av statsunderstödsbeloppet för dem är vikten av helhetsbedömningen av den hållbara utvecklingen 15 %. När idrottsanläggningar byggs arbetas det för att energieffektivitet, cirkulär ekonomi och andra hållbarhetsprinciper införs och iakttas. Hållbar utveckling ingår i värdegrunden för ungdomslagen och att främja hållbar utveckling utgör därmed en av grunderna för statlig finansiering av ungdomsarbete. Bland annat det uppsökande ungdomsarbetet hjälper unga till utbildning, arbete och livskompetens.

Ministeriet fortsätter utveckla sin ansvarsrapportering som en del av statsförvaltningen.

Kyrkliga ärenden

Målet är att garantera verksamhetsförutsättningarna för evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkan och andra religionssamfund, att underbygga möjligheterna till religionsbekännelse och religionsutövning och att på andra sätt främja religionsfriheten. Inom begravningsväsendet är de allmänna operativa utgångspunkterna religionsfrihet, jämlikhet, värdighet och vördnad.

Statsandelar

Statsandelar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde, inklusive finansiering av yrkesutbildning (1 000 euro)

Mom. ¹⁾	Verksamhetsform	2022 bokslut	2023 budget	2024 budgetprop.	2023/2024 förändr.
29.10.30	Förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt morgon- och eftermiddagsverksamhet	426 851	559 404	486 001	-73 403
29.10.31	Fritt bildningsarbete	172 379	178 566	164 298	-14 268

Statsandelar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde, inklusive finansiering av yrkesutbildning (1 000 euro)

Mom. ¹⁾	Verksamhetsform	2022 bokslut	2023 budget	2024 budgetprop.	2023/2024 förändr.
29.20.30	Yrkesutbildning	1 030 253	998 958	1 033 428	34 470
29.20.35	Gymnasieutbildning	238 622	276 131	303 403	27 272
29.80.31	Scenkonst och museer	144 192	150 808	154 627	3 819
29.80.34	Grundläggande konstundervisning	89 034	92 676	94 908	2 232
29.90.30	Idrottsutbildningscenter ²⁾	17 125	17 807	16 685	-1 122
29.90.30	Kommunernas idrottsväsende	19 615	19 666	19 722	56
29.91.30	Kommunernas ungdomsarbete	7 748	7 690	7 648	-42
Sammanlagt		2 145 818	2 301 706	2 280 846	-20 986

¹⁾ Momentkoder enligt budgetpropositionen 2024.

²⁾ Inkluderar nationella och regionala idrottsutbildningscenter.

År 2024 utgör kommunens självfinansieringsandel av driftskostnaderna för gymnasieutbildning enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 52,21 % som årligen ökas med ett belopp per kommuninvånare på grund av bortfallet av yrkeshögskolornas kommunfinansieringsandel. Kommunens andel av finansieringen av yrkesutbildning är det belopp som fås när det i 9 § 1 mom. i den ovannämnda lagen avsedda statliga anslaget multipliceras med 1,3461. Kommunernas finansieringsandel är dock högst det belopp som motsvarar andelen 2017. Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde görs ingen justering av kostnadsfördelningen eller kostnadsnivån mellan staten och kommunerna år 2024.

Statsunderstöd

Inom undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde stöds med statsunderstöd verksamhet och projekt som hänför sig till utbildning, forskning, kultur, motion, idrott och ungdomsarbete. Åren 2021—2022 ökade statsunderstödsfinansieringens belopp på grund av understöd som beviljades för att minska effekterna av coronaepidemin.

De största statsunderstödsanslagen under kapitlet ministeriets gemensamma utgifter är de understöd som Utbildningsstyrelsen beviljat för personalutbildning inom undervisningsväsendet och för hobbyverksamhet för barn och unga samt de understöd som Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning delar ut. Understöden för småbarnspedagogik, förskoleundervisning, grundläggande utbildning och fritt bildningsarbete delas i huvudsak ut som understöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete. Statsunderstöden för yrkesutbildning och gymnasieutbildning delas i huvudsak ut som understöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet bl.a. för olika försöks- och utvecklingsprojekt, såsom utveckling och ibrukttagande av det system för stöd för lärande som det beslutats om i regeringsprogrammet. Med understöden stöds utbildningsanordnarna i genomförandet av utbildningspolitiska reformer samt i utvecklandet och förnyandet av den egna verksamheten. Även strategifinansieringen för yrkesutbildning delas ut i form av statsunderstöd.

Med de statsunderstöd som ingår i budgetkapitlet för högskoleundervisning och forskning finansierar undervisnings- och kulturministeriet forskningsprojekt, forskningsinfrastrukturer och främjar högskole- och forskningspolitiska mål i form av understöd enligt prövning enligt statsunderstödslagen och lagen om Finlands Akademi. Undervisnings- och kulturministeriet finansierar

med statsunderstöd enligt prövning samhälleligt betydelsefulla organisationer inom konst- och kultursektorn samt konstnärlig och annan kulturell verksamhet. Understöden delas i huvudsak ut i form av understöd enligt statsunderstödslagen, lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, lagen om statlig finansiering för främjande av filmkulturen, lagen om kommunernas kulturverksamhet och lagen om skyddande av byggnadsarvet. Statsunderstöden för idrottsväsendet hänför sig bl.a. till idrottsorganisationernas allmänna understöd, föreningsverksamhet, byggande av idrottsanläggningar samt tränings- och övningsstipendier. Statsunderstöden för ungdomsarbete riktas bland annat till organisationer på ungdomsområdet, ungdomscentraler, regionalt och lokalt ungdomsarbete, verkstadsverksamhet för unga, uppsökande ungdomsarbete samt skol- och läroanstaltsungdomsarbete och kompetenscentrum på ungdomsområdet. Dessutom betalas understöd till studeranderestauranger som är berättigade till måltidsstöd på basis av måltider som sålts till högskolestuderande.

Statsunderstöd inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (1 000 euro)

Kapitel	Bransch	2022 års budget	2023 års budget	2024 Budgetprop.
29.01	Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet	53 116	53 451	54 943
29.10	Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete	167 651	136 009	113 739
29.20	Yrkesutbildning och gymnasieutbildning	29 275	19 775	29 275
29.40 ¹⁾	Högskoleundervisning och forskning	484 600	518 900	544 046
29.70	Studiestöd (måltidsstöd för högskolestuderande)	35 564	35 564	39 500
29.80	Konst och kultur	255 221	179 779	160 230
29.90	Idrottsverksamhet	112 928	114 217	119 985
29.91	Ungdomsarbete	72 588	68 925	65 212
Sammanlagt		1 210 943	1 126 621	1 266 930

¹⁾ Innehåller fullmakter under momenten 29.40.51 och 29.40.54 samt statsunderstödsanslag under moment 29.40.56.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 2 § i lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötsel av vissa samhällsuppgifter och 119 § i lagen om ortodoxa kyrkan	29.01.51, 29.01.52
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av upphovsrättslagen	29.80.41

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
29.40 Högskoleundervisning och forskning		
— fullmakt för Finlands Akademis forskningsprojekt	427,5	-
29.40.51 <i>Finlands Akademis forskningsanslag</i> (förslagsanslag)		
— fullmakt för Finlands Akademis forskningsprojekt	-	460,2
29.40.54 <i>Strategisk forskningsfinansiering</i> (förslagsanslag)		
— fullmakt för forskningsprojekt	55,6	55,6
29.80.75 <i>Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet</i> (reservationsanslag 3 år)		
— fullmakt för ombyggnad och småprojekt	1,0	1,0

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 €	%
01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet	440 164	420 271	403 631	-16 640	-4
01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 330	22 077	24 949	2 872	13
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	64 351	67 576	66 306	-1 270	-2
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)	5 058	9 598	12 675	3 077	32

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
04. Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (reservationsanslag 3 år)	33 608	39 820	15 840	-23 980	-60
05. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 086	11 988	13 539	1 551	13
06. Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 168	23 055	22 714	-341	-1
07. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	4 589	4 488	5 069	581	13
08. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 688	2 219	1 767	-452	-20
09. Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	652	651	681	30	5
10. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	38 610	4 450	6 966	2 516	57
11. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 816	2 255	2 723	468	21
12. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	24 181	24 548	26 132	1 584	6
13. Tillgänglighetsbiblioteket Celias omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 669	5 590	5 750	160	3
14. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	7 239	7 460	7 407	-53	-1
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	1 807	2 337	2 516	179	8
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	33 845	34 000	36 282	2 282	7
30. Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 3 år)	19 500	14 500	14 500	—	0
50. Vissa understöd (fast anslag)	1 597	1 597	1 547	-50	-3
51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)	3 782	3 807	3 541	-266	-7

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	118 856	122 661	124 133	1 472	1
53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)	17 614	13 348	6 348	-7 000	-52
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 117	2 246	2 246	—	0
10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete	936 499	923 757	814 659	-109 098	-12
01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	41 828	40 066	42 099	2 033	5
20. Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)	172 439	25 230	74 750	49 520	196
30. Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)	537 422	666 777	521 374	-145 403	-22
31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	175 899	182 081	168 313	-13 768	-8
51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	8 911	9 603	8 123	-1 480	-15
20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning	1 335 838	1 343 722	1 418 362	74 640	6
01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)	8 503	8 617	8 950	333	4
21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)	23 410	13 296	23 137	9 841	74
30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)	1 046 763	1 043 403	1 081 097	37 694	4

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
35. Statsandel och statsunder- stöd för driftskostnader för gymnasieutbildning (förslagsanslag)	257 162	278 406	305 178	26 772	10
40. Högskoleundervisning och forskning	3 373 813	3 491 098	3 705 974	214 876	6
(01.) Finlands Akademis omkost- nader (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
(02.) Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
(03.) Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
(04.) Depåbibliotekets omkostna- der (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	35 394	40 346	38 245	-2 101	-5
50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 876 415	1 999 188	2 152 599	153 411	8
51. Finlands Akademis forsk- ningsanslag (förslagsanslag)	331 878	345 575	403 137	57 562	17
(53.) Avkastning av pen- ningspelsverksamheten för främjande av vetenskap (förslagsanslag)	71 405	74 715	—	-74 715	-100
54. Strategisk forskningsfinan- siering (förslagsanslag)	49 481	55 631	55 631	—	0
55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservations- anslag 2 år)	921 196	954 190	1 000 824	46 634	5
56. Främjande av forsknings- politiska mål (reservations- anslag 3 år)	—	—	28 189	28 189	0
66. Finansieringsandelar till internationella organisatio- ner (förslagsanslag)	21 044	21 453	27 349	5 896	27
(89.) Statlig finansiering för universitetens kapital- placeringar (fast anslag)	67 000	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
70. Studiestöd	685 751	750 464	870 300	119 836	16
(01.) Omkostnader för besvärskommittén för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)	135 918	132 600	200 000	67 400	51
55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	467 865	515 200	526 600	11 400	2
57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)	25 169	35 564	39 500	3 936	11
59. Stöd för skolresor (förslagsanslag)	56 799	67 100	104 200	37 100	55
80. Konst och kultur	608 167	565 157	549 063	-16 094	-3
(01.) Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
(03.) Omkostnader för förvaltningskommittén för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
(04.) Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
(05.) Tillgänglighetsbiblioteket Celas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
(06.) Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
16. Extra konstnär- och journalistpensioner (förslagsanslag)	18 771	21 307	22 559	1 252	6
20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	17 264	18 502	18 502	—	0
21. Gemensamma utgifter för konst och kultur (reservationsanslag 3 år)	—	—	409	409	0
30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)	4 894	4 000	9 130	5 130	128
31. Statsandel och statsunderstöd för driftkostnader för scenkonst och museer (förslagsanslag)	139 932	141 111	157 627	16 516	12

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
34. Statsandel och statsunder- stöd för driftskostnader för grundläggande konstutbild- ning (förslagsanslag)	90 442	94 387	96 619	2 232	2
40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)	86	252	252	—	0
41. Vissa dispositionsrätts- ersättningar (reservations- anslag 3 år)	26 648	27 648	27 648	—	0
50. Understöd för främjande av konst och kultur (reservationsanslag 3 år)	90 141	24 764	96 172	71 408	288
51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	16 678	17 256	18 955	1 699	10
(52.) Avkastning av penningspelsverksamheten för främjande av konst (förslagsanslag)	159 467	180 053	—	-180 053	-100
53. Statsunderstöd för lokal- kostnader (fast anslag)	24 533	26 749	28 909	2 160	8
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	2 100	2 200	2 300	100	5
56. Statlig finansiering för de nationella konstinstitution- ernas verksamhet (reservationsanslag 3 år)	—	—	65 009	65 009	0
(58.) Statlig finansiering för fond- kapital som stöder kreativa branscher och kulturverk- samhet (reservationsanslag 3 år)	7 500	—	—	—	0
72. Utökning av Nationalgalle- riets och statens konstverks- kommissions samlingar (reservationsanslag 3 år)	839	839	1 683	844	101
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsför- mogenhet (reservationsan- slag 3 år)	3 899	4 049	3 249	-800	-20

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
(89.) Finansiering till Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum och fastig- hetsaktiebolaget (reservationsanslag 3 år)	4 973	2 000	—	-2 000	-100
95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)	0	40	40	—	0
90. Idrottsverksamhet	159 936	155 202	165 428	10 226	7
20. Gemensamma utgifter för idrottsväsendet (reserva- tionsanslag 2 år)	—	—	8 026	8 026	0
30. Statsandelar till kommuner och idrottsutbildningscenter (förslagsanslag)	53 776	33 798	37 279	3 481	10
50. Främjande av idrott och motion (fast anslag)	101 460	115 404	55 693	-59 711	-52
51. Främjande av en fysiskt aktiv livsstil och motions- förhållandena (reservationsanslag 2 år)	—	—	64 430	64 430	0
(56.) Främjande av idrott och elitidrott (reservationsanslag 3 år)	4 700	6 000	—	-6 000	-100
91. Ungdomsarbete	87 989	77 762	73 742	-4 020	-5
20. Gemensamma utgifter för ungdomsarbetet (reserva- tionsanslag 2 år)	—	—	712	712	0
30. Statsandelar till kommuner- nas ungdomsväsende (förslagsanslag)	12 578	13 780	7 648	-6 132	-44
50. Främjande av ungdoms- arbete (fast anslag)	36 328	41 530	35 382	-6 148	-15
51. Verkstadsverksamhet för unga, uppsökande ungdoms- arbete samt skol- och läroanstaltsungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)	39 083	22 452	30 000	7 548	34
Sammanlagt	7 628 157	7 727 433	8 001 159	273 726	4
Totalt antal årsverken	2 475	2 404	2 354		

01. (29.01, 29.40 delvis, 29.70 delvis och 29.80, delvis) Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet

Förklaring: Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde genomförs reformen Bildningsförvaltningen 2030.

Målet med utvecklingsprojektet Bildningsförvaltningen 2030, som genomförs vid undervisnings- och kulturministeriet, är att säkerställa kvaliteten och serviceförmågan i ministeriets och ämbetsverkens verksamhet under de kommande åren. I enlighet med projektets slutrapport innehåller programmet åtgärder för att förtydliga ämbetsverksstrukturen inom bildningsförvaltningen, främja digitaliseringen, förenhetliga styrningen och utveckla gemensamma tjänster. Genom åtgärderna eftersträvas en gemensam strategisk helhetssyn inom bildningsförvaltningen, ekonomisk hållbarhet samt öppen dialog, verksamhet som förnyas och en delad kunskapsbas inom sektorn.

Verkställandet av utvecklingsprogrammet är planerat för åren 2023—2026. Ämbetsverksstrukturen utvecklas utifrån riktlinjerna i regeringsprogrammet. I enlighet med verksamhetsmodellen för helhetsstyrning som ingår i projektets reformer förenhetligas de gemensamma processerna och verksamhetspraxisen i anslutning till beredningen av genomförandet av regeringsprogrammet, resultatstyrningen, planen för de offentliga finanserna och budgeten samt tilläggsbudgetarna inom hela förvaltningsområdet. För att skapa en uppfattning om bildningsförvaltningens ekonomi som helhet och för att stärka transparensen har ämbetsverkens omkostnadsmoment tagits in i samma kapitel i budgeten.

Övriga mål för samhälleligt genomslag och verksamhetens resultat som gäller momenten 29.01.05—14 presenteras i samband med kapitlet om respektive verksamhetspolitik.

01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 24 949 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till utgifter för rättsskyddsämnden för studerande
- 2) till finansiering av utvecklingsprojekt som godkänts av undervisnings- och kulturministeriet, högst 2 000 000 euro.

Förklaring: Undervisnings- och kulturministeriet leder utvecklingen av tjänster inom utbildnings-, vetenskaps-, kultur-, idrotts- och ungdomspolitik. Ministeriets verksamhet stärker bildningen och grunden för kompetens och kreativitet i samhället.

De operativa målen vid undervisnings- och kulturministeriet är följande:

1. Ministeriets strategiska arbete utgår från framsyn och styrning av ansvarsområdet. Ministeriets beslutsfattande och strategiska arbete bygger på kunskapsbaserad ledning.
2. Lagstiftningsprocessen leds på ett tydligt och planmässigt sätt. Beredningen av lagstiftning är högklassig och sakkunnig.

3. Vid planeringen av verksamheten och ekonomin beaktas konsekvenserna av utvecklingen inom ekonomin och samhället i övrigt. Ansvarsområdet styrs på ett sätt som främjar att målen avseende samhällelig effekt och resultat uppnås.

4. Ledningen av ministeriet och kvaliteten i verksamheten utvecklas i syfte att nå uppsatta mål. I personalfrågor främjas långsiktig och förutsägbar personalplanering, god arbetshälsa och kontinuerligt lärande.

5. Ministeriet stärker ledningen på koncernnivå för att förbättra produktiviteten och effektiviteten.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	21 345	22 277	25 149
Bruttoinkomster	625	200	200
Nettoutgifter	20 720	22 077	24 949
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 015		
— överförs till följande år	1 625		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anställning av en sakkunnig till forsknings- och innovationsrådet (TIN) (1 årsv.)	100
Det temporära tilläggets upphörande (den politiska stabens tillväxt)	-89
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-322
Nivåhöjning av de grundläggande omkostnaderna	1 300
Statens idrottsråds personal-, hyres- och stödtjänstutgifter (överföring från moment 29.90.20)	254
Statens ungdomsråds samt utvärderings- och understödscommissionens personal-, hyres- och stödtjänstutgifter (överföring från moment 29.91.20)	315
Överföring av personalresurser (1 årsv.) (överföring från moment 29.10.20)	80
Överföring av personalresurser (1 årsv.) (överföring från moment 29.20.21)	84
Lönejusteringar	1 150
Sammanlagt	2 872

2024 budget	24 949 000
2023 II tilläggsb.	712 000
2023 budget	22 077 000
2022 bokslut	20 330 000

02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 66 306 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till internationella medlemsavgifter och medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till utveckling och produktion av läromedel
- 3) till ett belopp av högst 620 000 euro till sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna i fråga om försäljning av svenskspråkiga läromedel och andra läromedel med liten spridning
- 4) till ett understöd på högst 80 000 euro till produktion av svenskspråkiga läromedel med liten spridning
- 5) till ett understöd på 800 000 euro till sametinget för produktion av läromedel på samiska språket
- 6) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 7) till ett belopp av högst 14 706 000 euro till betalning av utgifter och understöd för personalutbildning inom undervisningsväsendet och småbarnspedagogiken
- 8) till ett belopp av 524 000 euro till utvecklande och anordnande av språkexamina, utvecklande av utbildningen av och examina för auktoriserade translatorer samt för utvecklande av ett register över rättstolkar och för kostnaderna för att driva verksamheten
- 9) till ett belopp av 1 600 000 euro till främjande av kännedomen om och samarbetet inom den finländska utbildningen, särskilt till ordnande av undervisning och ökande av kännedomen om finska språket och finsk kultur utomlands inklusive betalning av löner till universitetslektorer och andra experter som tjänstgör utomlands, dvs. till personal motsvarande sammanlagt högst 47 årsverken
- 10) till ett belopp av 2 870 000 euro till stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och expertutbyte samt tjänstemannautbyte
- 11) till ett belopp av högst 14 677 000 euro till betalning av utgifter för kopieringsersättningar och andra ersättningar för användarrättigheter enligt upphovsrättslagen (404/1961) samt till betalning av utgifter för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och användarrättigheter (inkl. filmer)
- 12) till ett belopp av högst 2 842 000 euro för den nationella finansieringen av projekt och program som finansieras av EU och Nordiska ministerrådet, till resurscentrumet för digitalisering inom EU-program, till multilateralt och bilateralt samarbete, till insatser för ökad medvetenhet om högskoleutbildning, till stipendier som främjar internationalisering inom högskoleutbildning och till betalning av nationell medfinansiering för nordisk forskningsverksamhet vid Samiska högskolan
- 13) till ett belopp av högst 291 000 euro till betalning av utgifter som föranleds av förvaltningen av programmet Kreativa Europa och till nationell motfinansiering
- 14) till ett belopp av högst 400 000 euro till utgifter för upprätthållandet av systemet MPASS
- 15) till ett belopp av högst 700 000 euro till betalning av utgifter för åtgärder som främjar läs- och skrivkunnigheten

16) till ett belopp av högst 500 000 euro till beredning och marknadsföring av projekt som främjar utbildningsexport med anknytning till EU:s pelarbedömning samt till betalning av utgifter och understöd i anslutning till genomförandet av Education Finland-programmet.

Under momentet får det nettobudgeteras inkomster och utgifter samt andra projekt som gäller stipendier inom ramen för programmen Erasmus + och Europeiska solidaritetskåren, vilka finansieras av Europeiska unionen, och Nordplus-programmet, som finansieras av Nordiska ministerrådet. Understöd och stipendier som beviljas för internationell verksamhet budgeteras enligt principen om betalningsbeslut, med avvikelse från de allmänna bestämmelserna om fördelningen av inkomster och utgifter.

Förklaring: Utbildningsstyrelsen är en sakkunnigmyndighet som sköter utvecklings-, service- och förvaltningsuppgifter på området utbildning, småbarnspedagogik och livslångt lärande samt främjar internationaliseringen i samhället. Utbildningsstyrelsen arbetar för kompetens och kunskande, ökad bildning, ökad jämlikhet inom utbildning och en mer hållbar välfärd samt sådana färdigheter som behövs i en global miljö och i framtidens arbetsliv.

Produktion och kvalitetsledning

Prestationer och kollektiva nyttigheter

Indikatorer	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Tjänsten Studieinfo, antal besökare (antal)	24 363 224	18 500 000	18 500 000
Antal utbildningar som publicerats i tjänsten Studieinfo (antal)	13 245	30 000	30 000
Tjänster som erbjuds i Min Studieinfo (antal)	5	8	8
KOSKI, antal inloggningar (medborgare)	1 331 919	1 200 000	1 200 000
KOSKI, medborgare som delat uppgifter via länken	252 777	230 000	230 000
Varda, utlämnande av uppgifter för myndighetsbruk	2	3	4
Ärenden som behandlas i kundtjänsten (antal)	41 800	35 000	35 000
Antal publikationer som säljs och antal läromedel med liten upplaga (st.)	408	500	500
Utgivet digitalt material till stöd för inläring (st.)	148	155	155
Utbildningsdagar för avgiftsbelagda kurser och evenemang (antal)	5 578	8 000	8 000
Antal publicerade läroplaner i tjänsten eGrunderna	2 064	4 500	4 500

Serviceförmåga och kvalitet

Serviceförmåga och kvalitet

Mål/uppgift	Indikatorer	Måttenhet	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Behandlingstid för beslut	Erkännande av examen	Månad/ beslut	1,9	2,0	2,0

Serviceförmåga och kvalitet

Mål/uppgift	Indikatorer	Måttenhet	2022 utfall	2023 uppskatt- ning	2024 mål
Kundbelåtenhet	Internationell programverksamhet (vart tredje år)	1—100	-	-	96
	Avgiftsbelagd utbildning	1—5	4,2	4,1	4,1
	Sökandes bedömning av Studieinfo	1—5	4,5	4,3	4,3

Funktionell effektivitet

— Utbildningsstyrelsen utvecklar utbildningen, småbarnspedagogiken och det kontinuerliga lärandet samt främjar internationalisering. Utbildningsstyrelsen förbättrar sina tjänster i samarbete med sina kunder och partner. Utbildningsstyrelsen säkerställer att kunder kan utträta ärenden smidigt och har tillgång till högklassiga sakkunnigtjänster.

— För stärkande av verksamhetens resultat och genomslagskraft fortsätter Utbildningsstyrelsen det konsekventa och långsiktiga reformarbetet i enlighet med effektmålen.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Indikatorer	Måttenhet	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Årsverken ¹⁾	Årsv.	380	404	375
Årsverken (grundläggande omkostnader)	Årsv.	354	339	329
Ledarskapsindex	1—5	3,5	3,6	3,6
Arbetstillfredsställelseindex	1—5	3,6	3,6	3,6
Personalomsättning	%	15,8	10,0	10,0
Sjukfrånvaro	Arbetsdagar/årsv.	9,5	6,0	6,0

¹⁾ Totalt antal som finansieras under olika moment, omfattar inte lektorer i utlandet eller lärare i Europaskolor.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	126 762	122 576	147 234
Bruttoinkomster	60 370	55 000	80 928
Nettoutgifter	66 392	67 576	66 306
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 858		
— överförs till följande år	10 817		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för avgiftsbelagd service, företagsekonomiska prestationer, produktion av läromedel med liten spridning (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet	1 661	1 200	1 200
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 183	1 320	1 320
— andel av samkostnaderna	520	500	500
Kostnader sammanlagt	1 703	1 820	1 820
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-42	-620	-620
Kostnadsmotsvarighet, %	98	66	66
Prisstöd	620	620	620
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	134	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgiftsfri språkexamen inom statsförvaltningen	72
Bortfall av tillägget av engångskaraktär, åtgärder som främjar läs- och skrivfärdigheterna samt ordnande av Nuori Aleksis-juryer	-1 550
Bortfall av tillägget av engångskaraktär (anskaffning av licenser för filmer)	-700
Bortfall av tillägget av engångskaraktär (Betaling av utgifter som föranleds av verkställandet av arbetet i arbetslivskommissionen och sekretariatet)	-720
Bortfall av tillägget av engångskaraktär (för att trygga omkostnaderna)	-1 650
Bortfall av tillägget av engångskaraktär (understöd till Sametinget)	-200
Bortfall av tillägget av engångskaraktär (återupplivningsutbildning för lärare)	-100
Främjande av utbildningsexport	500
Förvaltning av programmet Kreativa Europa samt nationell motfinansiering (överföring från moment 29.80.52)	291
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	111
Kreativa Europa (överföring till moment 29.80.31)	-295
Läromedel på samiska	300
Läskunnighetsprojektet	700
Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-100
Svenskspråkiga läromedel	700
Lönejusteringar	871
Nivåförändring	500
Sammanlagt	-1 270

2024 budget	66 306 000
2023 II tilläggsb.	707 000
2023 budget	67 576 000
2022 bokslut	64 351 000

03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 675 000 euro.

Dispositionspan (euro)

Nationella centret för utbildningsutvärdering	4 489 000
Studentexamensnämndens kansli	8 186 000
Sammanlagt	12 675 000

Förklaring: Nationella centret för utbildningsutvärdering är ett oavhängigt sakkunnigorgan för extern utvärdering av utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet. Utvärderingscentret producerar information för det utbildningspolitiska beslutsfattandet och utvecklandet av utbildningen och småbarnspedagogiken.

Studentexamensnämndens kansli sköter och utvecklar verkställigheten av studentexamen samt nämndens förvaltning.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	14 724	16 070	19 147
Bruttoinkomster	8 326	6 472	6 472
Nettoutgifter	6 398	9 598	12 675
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 276		
— överförs till följande år	936		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för avgiftsbelagd service, offentligrättsliga prestationer, YTL (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet	7 716	5 972	2 029
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	9 005	6 476	2 184
— andel av samkostnaderna	1 068	504	167
Kostnader sammanlagt	10 073	6 980	2 351
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-2 357	-1 008	-322
Kostnadsmotsvarighet, %	77	86	86

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägget av engångskaraktär (Kostnader för underhåll och småskalig utveckling av datasystemen, studentexamensnämnden)	-810
Höjning av sakkunnigarvodena, studentexamensnämnden	231
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster (Karvi)	5
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster (YTL)	18
Utvidgning av läroplikten, studentexamensnämnden	3 500
Lönejusteringar	133
Sammanlagt	3 077

2024 budget	12 675 000
2023 II tilläggsb.	183 000
2023 budget	9 598 000
2022 bokslut	5 058 000

04. Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 15 840 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter som hänför sig till uppgiften för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning.

Av anslaget har 4 600 000 euro reserverats för reformen av kontinuerligt lärande (RRF pelare 3) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: Servicecentret för kontinuerligt lärande har till uppgift att utveckla och samordna informations-, rådgivnings- och handledningstjänsterna, analysera prognostiseringsuppgifter om kompetens- och arbetskraftsbehov, ordna utbildning och kompletterande utbildning för dem som har sysselsättning eller står utanför arbetskraften samt stödja regionala och andra samarbetsnätverk och främja deras genomslag.

De åtgärder som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen hänför sig till målet i programmet för hållbar tillväxt i Finland att höja kompetensnivån och reformera systemen för kontinuerligt lärande (RRF pelare 3).

Målen att stödja en grön omställning och digital förändring säkerställs genom kriterierna för valet av utbildningar som finansieras.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	34 835	39 820	15 840
Bruttoinkomster	35	-	-
Nettoutgifter	34 800	39 820	15 840

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	33 506		
— överförts till följande år	32 314		

Av anslaget bedöms 14 260 000 euro gå till överföringsutgifter och 1 580 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgiften (utbildning av omsorgsassistenterna och personer från Ukraina)			-16 250
Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)			-7 750
Lönejusteringar			20
Sammanlagt			-23 980

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	15 840 000
2023 II tilläggsb.	13 000
2023 budget	39 820 000
2022 bokslut	33 608 487

05. (29.40.01) Finlands Akademi omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 539 000 euro.

Förklaring: Finlands Akademi är en viktig finansiär av vetenskaplig forskning i Finland och verkar aktivt inom den nationella och internationella vetenskaps- och innovationspolitiken. Genom sin konkurrensutsatta och referentgranskade forskningsfinansiering och sin vetenskapspolitiska verksamhet höjer Akademien forskningskvaliteten och genomslaget och stöder aktivt vetenskaplig förnyelse. I anslutning till Finlands Akademi finns rådet för strategisk forskning. Förvaltningsämnet för Akademien producerar rådets administrativa tjänster.

Verksamhetens resultat

— Akademien producerar forskningspolitisk data och analyser av hög kvalitet som kan användas öppet på nätet av olika aktörer samt utvecklar metoder för utvärdering av forskningens och forskningsverksamhetens genomslag.

— De som ansöker om forskningsfinansiering får aktuell information om Akademiens finansieringsprinciper och finansieringsmöjligheter samt om beslutsfattandet.

— Material, metoder och resultat från forskningsprojekt som finansieras av Akademien är tillgängliga i enlighet med principerna för öppen vetenskap.

— Akademiens verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv och beaktar de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Hantering av mänskliga resurser

— Finlands Akademi utvecklar och leder sin arbetsgemenskap med målet att personalen ska ha god arbetsförmåga och arbetshälsa, sakkunskap, stark kompetens och utveckling av kompetensen, främja rörligheten samt förnya statens arbetsgivarbild.

Nyckeltal för resultat

	2021 utfall	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Samhälleliga effekter				
Akademiens samarbetsförmåga (förfrågan till intressenter, max 4)	-	3,01	3,2	3,2
Andelen referentgranskade publikationer som är öppna för allmänheten i Akademiens projekt (%)	57	86	90	90
Andelen kvinnor (%) av utvärderingens experter	34	37	50	50
Verksamhetens resultat				
Finansieringsverksamheten, behandlade ansökningar (st.)	5 077	4 415	4 200	4 200
Finansieringsverksamhetens kostnadsandel av den beviljade finansieringen (%)	2,2	2,3	< 3,5	<3,5
Akademiens projekters handläggningskostnad (euro/ansökan)	1 476	1 511	1 450	1 450
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,71	3,67	>=3,65	>=3,65
Årsverken	147,6	141	138	147

För att resultatmålen för Finlands Akademi ska nås används även anslagen under momenten 29.40.51, 29.40.54 och 29.40.66.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för prestationer vid Finlands Akademi (1410/2015).

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	13 915	12 388	13 939
Bruttoinkomster	417	400	400
Nettoutgifter	13 498	11 988	13 539
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 844		
— överförs till följande år	2 432		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tryggande av basverksamheten	1 000
Lönejusteringar	551
Sammanlagt	1 551

2024 budget	13 539 000
2023 II tilläggsb.	330 000
2023 budget	11 988 000
2022 bokslut	12 086 000

06. (29.40.02) Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 714 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av avgifter och finansieringsandelar för organisationer och program som Riksarkivets internationella samarbete förutsätter

2) till betalning av utgifter för projekt som godkänts av EU.

Förklaring: Riksarkivet är en sakkunnig- och serviceorganisation samt en infrastruktur för humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning som i sin verksamhet har som mål att det arkivmaterial som är av betydelse för samhället och individen förvaras i begränsad användbar form och så att det kan användas effektivt med tanke på kunderna. Riksarkivet har till uppgift att bidra till att säkerställa att handlingar som hör till vårt nationella kulturarv bevaras och hålls tillgängliga, att stödja forskningen, att göra informationen mera tillgänglig samt att utveckla arkivfunktionen genom att främja digitaliseringen.

Verksamhetens resultat

— Riksarkivet effektiviserar sin verksamhet genom digitala verksamhetsätt.

— Riksarkivets verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv och beaktar de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Hantering av mänskliga resurser

— Riksarkivet utvecklar och leder sin arbetsgemenskap med målet att personalen ska ha god arbetsförmåga och arbetshälsa, sakkunskap, stark kompetens och utveckling av kompetensen, främja rörligheten samt förnya statens arbetsgivarbild.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för Riksarkivets prestationer (1190/2021).

Nyckeltal för resultat

	2021 utfall	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
--	----------------	----------------	----------------------	----------------------

Samhälleliga effekter

Det totala arkivmaterialet (hyllkilometer)	-	210,4	211	211,5
--	---	-------	-----	-------

Nyckeltal för resultat

	2021 utfall	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Den totala mängden digitaliserat material (mn filer/år)	121	162	230	285
Användning av webbtjänster (mn besök/år)	2,25	1,9	2,2	2,5
Överföring av ursprungligen digitalt material (st/år)	7	13	25	35
Verksamhetens resultat				
Behandlade begäranden om information (st.)	33 774	28 656	26 000	26 000
Kundtillfredsställelse med webbtjänsterna (min 1—max 5)	-	-	6	8
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,6	-	3,7	3,7
Årsverken	225	230	225	225

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	22 930	25 555	25 566
Bruttoinkomster	2 658	2 500	2 852
Nettoutgifter	20 272	23 055	22 714
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 770		
— överförs till följande år	1 666		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångskaraktär	-2 600
Digitalisering av material vid enheten i Vasa	90
Internationell verksamhet (överföring från moment 26.01.40)	200
Massdigitalisering av Riksarkivets informationsmaterial (överföring från moment 28.70.20)	1 304
Utvecklandet av elektronisk arkivering (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-1 467
Utvecklandet av elektronisk arkivering (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	1 505
Lönejusteringar	627
Sammanlagt	-341

2024 budget	22 714 000
2023 II tilläggsb.	389 000
2023 budget	23 055 000
2022 bokslut	20 168 000

07. (29.40.03) Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 069 000 euro.

Förklaring: Institutet för de inhemska språken är en sakkunnig- och serviceorganisation vars verksamhet syftar till att öka kännedomen om de inhemska språken och deras betydelse i kulturen och samhället. Genom sin verksamhet skapar den förutsättningar för jämställdheten i Finland. Institutet producerar tjänster och publikationer som främjar användningen och utvecklingen av de finska och svenska språken och erbjuder sina tjänster och sitt material öppet på webben och främjar öppen information och digitalisering. Centret skapar förutsättningar för integration av invandrare.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för prestationer av Institutet för de inhemska språken (1209/2016).

Nyckeltal för resultat

	2021 utfall	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Publikationer (viktat styckeantal)	3 224	3 179	4 500	4 000
Språkrådgivning (svar), st.	7 070	9 509	6 500	6 500
Antal besökare i webbtjänsten	5 363 157	4 158 230	4 400 000	4 500 000
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,6	3,4	3,4	3,4
Årsverken	71,2	68,9	71	71

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 884	4 938	5 479
Bruttoinkomster	442	450	410
Nettoutgifter	4 442	4 488	5 069
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	573		
— överförs till följande år	720		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvecklingsverksamhet (överföring från moment 29.40.53)	360
Lönejusteringar	221
Sammanlagt	581

2024 budget	5 069 000
2023 II tilläggsb.	137 000
2023 budget	4 488 000
2022 bokslut	4 589 000

08. (29.40.04) Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 767 000 euro.

Förklaring: Depåbiblioteket minskar genom sin verksamhet de allmänna och vetenskapliga bibliotekens samlingsbehov och säkerställer att det material som ingår i samlingen finns tillgängligt för dem som behöver informationen. Depåbibliotekets verksamhet stöder främjandet av öppen vetenskap och utvecklandet av kunnandet i samhället som en del av forskningsinfrastrukturen och informationsinfrastrukturen för medborgarna.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för prestationer vid Depåbiblioteket (1346/2006).

Nyckeltal för resultat

	2021 utfall	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Mängd material som tagits emot (hyllmeter/år)	2 920	2 611	2 000	1 000
Katalogiserade poster (titlar)	64 871	64 967	50 000	25 000
Antal beställningar (st./år)	66 716	65 617	85 000	30 000
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,9	3,91	>=4	>=4
Årsverken	17,6	18	18	18

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 609	2 223	1 770
Bruttoinkomster	1	4	3
Nettoutgifter	1 608	2 219	1 767
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	208		
— överförs till följande år	288		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av hyrestillägget för 2023	-500
Lönejusteringar	48
Sammanlagt	-452

2024 budget	1 767 000
2023 II tilläggsb.	-468 000
2023 budget	2 219 000
2022 bokslut	1 688 000

09. (29.70.01) Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 681 000 euro.

Förklaring: Besvärsnämnden för studiestöd är första besvärinstans i ärenden som gäller studiestöd och stöd för skolresor (lagen om besvärsnämnden för studiestöd 1080/2012). Antalet besvär som blir anhängiga år 2024 uppskattas vara cirka 3 000. Den målsatta genomsnittliga behandlingstiden för besvären är högst sju månader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	30
Sammanlagt	30
2024 budget	681 000
2023 II tilläggsb.	18 000
2023 budget	651 000
2022 bokslut	652 000

10. (29.80.01) Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 966 000 euro.

Anslaget får även användas som självfinansieringsandel i EU-finansierade projekt och till betalning av utgifter som hänför sig till den.

Förklaring: Centret för konstfrämjande är ett ämbetsverk för expertis och tjänster inom konst, med uppgift att främja konst och kultur på nationell och internationell nivå. Ämbetsverket har till uppgift att främja konstnärernas arbete och utkomst, stärka den demokratiska och jämlika utvecklingen i samhället med hjälp av konst och kultur samt följa och utvärdera utvecklingen inom centrets verksamhetsområde och lägga fram utvecklingsförslag.

Centret för konstfrämjande finansierar konstnärers arbete och olika sammanslutningars verksamhet. Genom sakkunnigtjänster, utvecklingsprogram och visstidsanställda konstfrämjare utvecklar ämbetsverket branschen, konstens och konstnärernas ställning, konstens, kulturens och kultur-tjänsternas tillgänglighet samt delaktigheten i kulturen.

De förtroendeorgan som verkar i anknytning till centret är statens konstkommissioner, regionala konstkommissioner samt nämnden för författar- och översättarstipendier och stipendienämnden för bildkonst. Till deras uppgifter hör att på basis av inbördes jämförelse dela ut stipendier, vara sakkunnig på sitt eget ansvarsområde och delta i utarbetandet av centrets strategi. I anslutning till ämbetsverket finns dessutom en statsandelsnämnd för scenkonst, som har till uppgift att ge undervisnings- och kulturministeriet utlåtanden om ansökningar om rätt till statsandel.

I anknytning till Centret för konstfrämjande verkar konstrådet. Det har till uppgift att besluta om antalet statliga konstkommissioner samt om deras exakta namn och verksamhetsområden. Konstrådet utnämner också medlemmar till de statliga konstkommissionerna och de regionala konstkommissionerna samt gör en framställning om titeln konstakademiker.

För genomförandet av de samhälleliga effektmålen ska Centret för konstfrämjande

- främja konstnärernas utkomst och sysselsättning samt stärka branschens strukturer.
- med hjälp av konst och kultur stödja en demokratisk och jämlik samhällsutveckling.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för resultatet av verksamheten vid Centret för konstfrämjande:

— beredningen av reformen av verksamheten och strukturen hos Centret för konstfrämjande och förtroendeorganen i anslutning till centret fortsätter utifrån utvärderingen som blev klar 2020 och som en del av projektet Bildningsförvaltningen 2030.

Nyckeltal för resultatet

	2021 utfall	2022 utfall	2023 mål/upp- skattning	2024 mål/upp- skattning
Statsunderstöds- och stipendieansökningar	28 777 ¹⁾	23 715 ¹⁾	20 000	15 000
Positiva beslut om statsunderstöd och stipendier	14 227 ¹⁾	9 709 ¹⁾	4 500	3 000
Behandlingstiden för stipendie-/understödsansökan (antal veckor i genomsnitt)	12,5	13	13	13
Antalet stödformer	19 ¹⁾	22 ¹⁾	20	9
Antalet organ	24	24	24	24
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken ²⁾	68,2	70,6	80	80
Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,5	3,5	3,6	3,7

¹⁾ Innefattar ansökningar som behandlats under coronaepidemin.

²⁾ Omfattar visstidsanställda konstfrämjare, vars lönekostnader har betalats från moment 29.80.52 fram till 2023 samt visstidsanställda tjänstemän som anställts med projektfinansiering 2022—2024.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	56 524	4 457	6 973
Bruttoinkomster	31	7	7
Nettoutgifter	56 493	4 450	6 966
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	18 811		
— överförs till följande år	928		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	11
Löneutgifter och övriga omkostnader för personalen vid Centret för konstfrämjande (högst 42 visstidsanställda) (överföring från moment 29.80.52)	2 270
Lönejusteringar	235
Sammanlagt	2 516

2024 budget	6 966 000
2023 II tilläggsb.	145 000
2023 budget	4 450 000
2022 bokslut	38 610 000

11. (29.80.03) Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 723 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till finansiering av projekt för grundläggande förbättringar
- 2) till sänkning av hyrorna för de bostadslägenheter som förvaltningsnämnden hyr ut.

Förklaring: Förvaltningsnämnden för Sveaborg ansvarar för restaureringen, underhållet och presentationen samt utvecklingen av det internationellt betydelsefulla byggnadskulturella monumentet Sveaborg som tagits upp på Unescos världsarvslista. Förvaltningsnämnden för Sveaborg har i uppdrag att bevara kulturarvshelheten i enlighet med de nationella skyddsmålen och världsarvskonventionen. Förvaltningsnämnden för Sveaborg sörjer för en hållbar balans mellan bevarandet av fästningen, besökarhanteringen och hanteringen av användningen.

Förvaltningsnämnden för Sveaborgs uppgift när det gäller att uppnå de samhälleliga effektmålen är att

— Genom kompetent reparationsbyggande och restaurering i rätt tid främjas den kulturella och ekologiska hållbarheten: man sörjer för att världsarvsobjektet Sveaborg bevaras och möjliggör en helhetsbetonad användning av bostäder, affärslokaler och hela fästningsmiljön.

— Av målen i Agenda 2030 genomförs i synnerhet åtgärder som hänför sig till hållbar turism genom att förbättra besökarsäkerheten, informera besökarna om världsarvsvärdena på Sveaborg och skyddet av dem samt genom att uppmuntra till ansvarsfulla besök.

— Genom att genomföra skötsel- och nyttjandeplanen bevaras världsarvsobjektet Sveaborgs särskilda universella värden, autenticitet och integritet. Interaktion med intressentgrupper främjas genom att öka och förmedla kunskande om hållbar användning av världsarvsobjektet.

För att resultatmålen för förvaltningsnämnden för Sveaborg ska nås används även anslag under moment 29.80.75.

Undervisnings- och kulturministeriet uppställer följande mål för förvaltningsnämnden för Sveaborg:

— Bostadslägenheter i dåligt skick görs användbara inom ramen för de ekonomiska ramvillkoren. Målet på lång sikt är att hyresintäkterna ska öka och att nyttjandegraden för hyresbostäderna ska vara 95 procent. Hyrorna för lägenheterna höjs så att de motsvarar den allmänna hyresnivån med beaktande av efterfrågan, så att de hyror som tas ut i större utsträckning täcker kostnaderna för bostadslägenheterna.

— Man bereder sig på en höjning av kostnadsnivån genom att öka hyresintäkterna i enlighet med kostnaderna.

Nyckeltal för resultatet

	2021 utfall	2022 mål/ups utfall	2023 mål/ups skatt- ning	2024 mål/ups skatt- ning
Samhälleliga effekter				
Sveaborgs lokalekonomiska effekt (mn euro)		Kunde inte mätas	18	18
			18	18
Funktionell effektivitet				
Hysesbostädernas nyttjandegrad, %	93	78	85	93
Hysesintäkter, tillväxt %	6	-3,6	4,6	4,0
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken	76	84,5	84	78
Arbetsstillfredsställelseindex (VM Baro)	3,8	3,7	3,8	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 293	9 155	10 023
Bruttoinkomster	7 055	6 900	7 300
Nettoutgifter	3 238	2 255	2 723
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 197		
— överförs till följande år	775		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet	4 700	5 000	5 100
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 783	6 400	6 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-2 083	-1 400	-900
Kostnadsmotsvarighet, %	69	78	85

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av maskiner och anordningar	400
Lönejusteringar	68
Sammanlagt	468

2024 budget	2 723 000
2023 II tilläggsb.	43 000
2023 budget	2 255 000
2022 bokslut	2 816 000

12. (29.80.04) Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 26 132 000 euro.

Utgifter som motsvarar de inkomster som nettobudgeteras under momentet kan också betalas från moment 29.80.20.

Förklaring: Museiverket är sakkunnigt när det gäller kulturarv och kulturmiljö, fungerar som myndighet på området samt producerar information om kulturarvet och kulturmiljön. Museiverket ansvarar för insamlingen och förvaringen av kulturarvsinformationen, skyddet av kulturmiljön och kulturegendomen, styrningen och utvecklandet av museisektorn samt sakkunskapen i fråga om internationella konventioner som gäller kulturarvet i samarbete med andra myndigheter. Finlands nationalmuseum, som hör till Museiverket, ansvarar för den kulturhistoriska nationalsamlingen samt för programmet och publikarbetet när det gäller museer och sevärdheter.

Museiverkets uppgift när det gäller att uppnå de samhällseliga effektmålen är att

- i sin verksamhet genomgående främja jämlikhet, demokrati och delaktighet i kulturarvet
- sörja för ett mångsidigt kulturarv som en samhällselig resurs
- främja hållbar utveckling genom publikarbete, vård av kulturarvet och ändrade verksamhetsätt
- aktivt delta i det nationella och internationella samarbetet för att identifiera kulturarvets betydelse och utnyttja de möjligheter det öppnar

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för Museiverket:

— tjänster, material och forskningsinfrastruktur utvecklas så att de är tillgängliga, kundorienterade och så digitala som möjligt för att främja forskningen och öka kunskapen om och förståelsen för kulturarvet. Målet stöds av den omfattande projekthelheten ”Toimitiloista työn muutokseen ja digitaalisuuteen”, som inleddes 2022. Projekthelheten genomförs 2022—2025 och med hjälp av den uppnås också betydande lokalbesparingar. Från och med 2026 minskar utgifterna permanent med cirka 1,4 miljoner euro på årsnivå i form av lokalbesparingar.

— Finlands nationalmuseums tjänster och verksamhetsmodeller reformeras i projekthelheten Nya nationella. Museets riksomfattande genomslag stärks och kännedomen om museet ökar internationellt. Genom sina program och sitt publikarbete främjar museet kulturell och social hållbarhet. Nationalmuseets tilläggsbyggnads- och renoveringsprojekt inleds och objektet är stängt för allmänheten 2023—2026.

— Museiverket handhar det mångsidiga kulturarvet som en samhällselig resurs genom att erbjuda information och kunnande för att utveckla och skydda kulturarvet. Museiverket deltar i beredningen av åtgärder som genomförandet av Kulturarvsstrategin och reformen av lagen om fornminnen föranleder. Museiverket strävar efter att stärka kulturarvets och kulturtraditionens roll som en del av den övergripande säkerheten och samhällets säkerhetsstrategi samt att se till att be-

varandet tryggas också i krissituationer. För beredskapen inför olika exceptionella situationer är det allt viktigare att utveckla digitaliseringen och informationshanteringen i fråga om kulturarvet inom den närmaste framtiden.

Nyckeltal för resultatet

	2021 utfall	2022 utfall	2023 mål/upp- skattning	2024 mål/upp- skattning
Produktion och kvalitetsledning				
Antal studerade objekt i tjänsten Finna, st.	1 939 477	1 387 063	1 500 000	1 500 000
Åtkomst till elektroniskt katalogiserade objekt i tjänsten Finna, st.	310 846	353 994	345 000	370 000
Totalt antal besökare i museer och slott	421 845	660 860	600 000	400 000
Funktionell effektivitet				
Det genomsnittliga priset på musei- och slottsbesök, euro	4,04	2,93	3,2	4,3
Den genomsnittliga inkomsten av musei- och slottsbesök, euro	6,06	4,72	4,5	4,5
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,79	3,86	3,8	3,8
Årsverken	275	307	299	300

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	32 415	28 048	31 083
Bruttoinkomster	7 755	3 500	4 951
Nettoutgifter	24 660	24 548	26 132
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 388		
— överförs till följande år	2 909		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredningen av Nationalmuseets nya verksamhetsmodell och utställningsprogram	200
Bortfall av en post av engångsnatur	-170
Från lokaler till omvälvningen av arbetet och digitalisering, avstående från Sturegatan 2a (Budgeten 2022)	511
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	17
Utrustning och inredning av Nationalmuseets nya lokaler	200
Lönejusteringar	826
Sammanlagt	1 584
2024 budget	26 132 000
2023 II tilläggsb.	509 000
2023 budget	24 548 000
2022 bokslut	24 181 000

13. (29.80.05) Tillgänglighetsbiblioteket Celias omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 750 000 euro.

Förklaring: Tillgänglighetsbiblioteket Celia är sakkunnig inom tillgänglig litteratur och publicering och har till uppgift att främja lika möjligheter till läsande och lärande för personer med läsnedsättning. Tillgänglighetsbiblioteket Celia erbjuder och främjar tillgängliga och avgiftsfria bibliotekstjänster i samarbete med bibliotek, skolor och andra sammanslutningar.

Tillgänglighetsbiblioteket Celia producerar årligen cirka 1 300 nya boktitlar i tillgänglig form. Tillgänglighetsbiblioteket Celia omvandlar och producerar läromaterial enligt läroplanerna i tillgänglig form för småbarnspedagogik, grundskola och studier på andra stadiet. För examensstuderande på högre nivå omvandlar Tillgänglighetsbiblioteket Celia läromedel som ingår i examenskraven till tillgängligt format.

Tillgänglighetsbiblioteket Celia tillhandahåller förläggare och andra innehållsproducenter sakkunnigtjänster i anslutning till tillgänglig publicering. Målet för främjandet av tillgänglig publicering är att förbättra publikationernas, och i synnerhet den digitala litteraturens, tillgänglighet.

För genomförandet av de samhälleliga effektmålen ska Tillgänglighetsbiblioteket Celia

- främja jämlikheten i läsandet och lärandet och därigenom delaktigheten i samhället för personer med läsnedsättning
- ge tillgång till litteratur och läromedel i tillgängliga format
- erbjuda och främja tillgängliga bibliotekstjänster i samarbete med servicepartnerna
- främja tillgänglig publicering
- utveckla lämpliga produkter och bibliotekstjänster för barn och unga med läsnedsättning i samarbete med olika aktörer
- utnyttja digitaliseringen i utvecklingen av verksamheten.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för Tillgänglighetsbiblioteket Celia:

- de digitala bibliotekstjänsterna utvecklas genom att man tar fram en ny webbplattform för distribution som på ett kostnadseffektivt sätt förbättrar tjänsternas användbarhet och kundorientering
- man aktiverar användningen av bibliotekstjänsten bland skolelever och studerande genom att utveckla lämpliga material, produkter och bibliotekstjänster för barn och unga med läsnedsättning i samarbete med olika partners samt genom att erbjuda handledning och information för vuxna som arbetar med dem.

Nyckeltal för resultatet

	2021 utfall	2022 utfall	2023 mål/ uppskattning	2024 mål/ uppskattning
Produktion och kvalitetsledning				
Kunder som omfattas av tjänsterna	68 239	75 037	80 000	85 000

Nyckeltal för resultatet

	2021 utfall	2022 utfall	2023 mål/ uppskattning	2024 mål/ uppskattning
Årliga bokanskaffningar till Tillgänglighetsbiblioteket Celias samling	1 466	1 420	1 250	1 300
Utbildningar i tillgänglig publicering för olika organisationer	61	28	25	25
Deltagare i utbildningar i tillgänglig publicering	uppgifter saknas	uppgifter saknas	1 200	1 000
Lån, antal/år (mn st.)	1,3	1,3	1,5	1,5
Funktionell effektivitet				
Andelen aktiva servicepartner av dem som finns i registret, %	76	75	76	77
Andelen barn och unga som regelbundet använder bibliotekstjänsten (1 lån/år), %	43	38	40	42
Samlingens utnyttjandegrad under året, %	uppgifter saknas	uppgifter saknas	30	30
Webblånens andel av den totala utlåningen, %	74	76	80	82
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken	42,19	43,67	45	45
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,59	3,61	3,5	3,6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 588	5 610	5 760
Bruttoinkomster	8	20	10
Nettoutgifter	5 580	5 590	5 750
Poster som överförs			
— överförs från föregående år		997	
— överförs till följande år	1 086		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	10
Lönejusteringar	150
Sammanlagt	160

2024 budget	5 750 000
2023 II tilläggsb.	93 000
2023 budget	5 590 000
2022 bokslut	5 669 000

14. (29.80.06) Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 407 000 euro.

Av anslaget får också högst 260 000 euro användas till prisstöd för visningsverksamhet och annan avgiftsbelagd serviceverksamhet.

Förklaring: Nationella audiovisuella institutet (KAVI) lagrar och förvarar filmer, televisions- och radioprogram, restaurerar material i sina samlingar samt främjar kännedomen om och tillgängligheten till audiovisuell kultur. KAVI främjar mediefostran, barns mediefärdigheter och en mediemiljö som är trygg för barn. KAVI sköter de klassificerings- och tillsynsuppgifter som anges i lagen om bildprogram samt ansvarar för utbildningen av klassificerare av bildprogram. KAVI främjar och bedriver forskning inom sitt verksamhetsområde.

I enlighet med principerna för hållbar utveckling är Nationella audiovisuella institutets uppgifter vid genomförandet av de samhälleliga genomslagsmålen

- öka kännedomen om, tillgången till och användbarheten i fråga om kulturarvet inom sitt verksamhetsområde på lika villkor för alla medborgare
- erbjuda filmkultur och filmfostran på ett mångsidigt sätt i synnerhet för skolor, barn och unga
- främja kritisk mediekompetens och mediefostran samt en mediemiljö som är trygg för barn
- stärka demokratiutvecklingen och den nationella resiliensen mot informationspåverkan.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för Nationella audiovisuella institutet:

- KAVI:s tjänster och material utvecklas så att de är tillgängliga och kundorienterade för att öka forskningen och kunskapen om samt förståelsen för det audiovisuella kulturarvet.
- KAVI bidrar till genomförandet av kulturarvsstrategin.
- KAVI främjar medborgarnas mediefostran och stärker den kritiska mediekompetensen som en del av den övergripande säkerheten och samhällets säkerhetsstrategi.

Nyckeltal för resultatet

	2021 utfall	2022 utfall	2023 mål/ uppskattning	2024 mål/ uppskattning
Produktion och kvalitetsledning				
Långa filmer som lagts till i strömningstjänsten Eloquent under året	29	19	30	35
Antal besökare under avgiftsbelagda filmvisningar	17 713	34 403	33 000	35 000
Antalet besökare i webbtjänsterna inom mediefostran	-	-	-	250 000
Tillsynshändelser för bildprogramutbudet	142	64	54	54
Programspelningar i Radio- och televisionarkivet-systemet (RTVA)	46 522	57 425	60 000	62 000

Nyckeltal för resultatet

	2021 utfall	2022 utfall	2023 mål/ uppskattning	2024 mål/ uppskattning
Funktionell effektivitet				
Radio- och televisionsarkivets (RTVA:s) totala kostnader/lagrade och arkiverade terabyte, euro/terabyte	2 279	2 782	1 407	1 983
Kostnader för klassificerarnas tillsyn, euro/program ¹⁾	268	445	375	398
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken	81	79	76	76
Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,72	3,42	3,6	3,6

¹⁾ Omklassificeringar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 363	8 123	8 150
Bruttoinkomster	846	663	743
Nettoutgifter	7 517	7 460	7 407
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 216		
— överförs till följande år	938		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av digitala tjänster samt dator- och digitaliseringsutrustning	155
Bortfall av en post av engångskaraktär	-350
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	5
Överföring av understödet för medieföstran (överföring till moment 29.80.50)	-84
Lönejusteringar	221
Sammanlagt	-53

2024 budget	7 407 000
2023 II tilläggsb.	139 000
2023 budget	7 460 000
2022 bokslut	7 239 000

21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 516 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föränleds av deltagande i internationella organisationers verksamhet och i nordiskt samarbete samt till utgifter som föränleds av genomförande av kulturavtal och utbytesprogram

2) till betalning av understöd och stipendier som är avsedda för löne- och programutgifter för kultur- och bildningsverksamhet med inriktning på utlandet

3) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Fulbright-stipendieutbytesprogrammet	319 000
Övriga internationella projekt	2 197 000
Sammanlagt	2 516 000

Med anslaget finansieras projekt i anslutning till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområdes multilaterala och bilaterala internationella samarbete, verksamhet som gäller utlandsfinländare och samarbete med besläktade folk.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 2 063 000 euro och överföringsutgifternas andel 453 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Återföring av överföring av engångskaraktär (Avlöning av en specialsakkunnig till Finlands ambassad i London, överföring från moment 24.01.01)	179
Sammanlagt	179

2024 budget	2 516 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	2 337 000
2022 bokslut	1 807 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 36 282 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Momentstrukturereform (överföring från moment 29.80.52)	282
Nivåförändring	2 000
Sammanlagt	2 282

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	36 282 000
2023 budget	34 000 000
2022 bokslut	33 845 321

30. Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd för ordnande och utveckling av hobbyverksamhet för barn och unga

2) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst ett årsverke.

I fråga om de personer som avses i 2 punkten beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring: Med anslaget stöds hobbyverksamhet som motsvarar barns och ungas önskemål på lokal och regional nivå samt samordningen av barns och ungas hobbyverksamhet och familjers välbefinnande så att hobbyverksamheten genomförs före eller efter skoldagen.

Finlandsmodellen för hobbyverksamhet främjar sektorsövergripande samarbete mellan skolor och fritidsaktörer. Genom att göra det möjligt för var och en att delta i en lämplig avgiftsfri hobby främjas barns och ungas välfärd, jämlikhet och likabehandling.

Uppgifter som beskriver hobbyverksamhetens omfattning

	Våren 2021 (utfall)	Läsalet 2021— 2022 (utfall)	Läsalet 2022— 2023 (planerat)
Antal kommuner som fått understöd	117	237	249
Antal hobbygrupper som fått understöd		8 097	10 863
Antal skolor med hobbygrupper som fått understöd	998	1 841	1 896

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2024 budget	14 500 000
2023 budget	14 500 000
2022 bokslut	19 500 000

50. Vissa understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 547 000 euro.

Dispositionplan (euro)

1.	Statsunderstöd enligt lagen om Svenska Finlands folkting (1331/2003)	773 000
2.	Paasikivi-Samfundet	10 000
3.	Traditionsförbundet Eklövet	63 000

Dispositionsplan (euro)

4.	Programmet för att vitalisera det svenska teckenspråket	131 000
5.	Stöd till den minoritetsspråkiga tidningspressen	500 000
6.	OKKA-stiftelsen	60 000
7.	UKK Föreningen	10 000
Sammanlagt		1 547 000

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en post av engångsnatur	-50
Sammanlagt	-50

2024 budget	1 547 000
2023 budget	1 597 000
2022 bokslut	1 597 000

51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 541 000 euro.

Dispositionsplan (euro)

1.	Understöd till Ortodoxa kyrkan (L 985/2006, 119 §)	2 771 000
2.	Understöd till Finlands Sjomanskyrka — varav i byggnadsunderstöd och understöd för skötsel av byggnads- lån till sjömanskyrkor (högst)	134 000 52 000
3.	Understöd för skötseln av vissa av den förflyttade befolkningens hjaltegravar och iståndsättning av begravningsplatser i det avträdde området	32 000
4.	Understöd till registrerade religionssamfund	524 000
5.	Understöd för främjande av dialogen mellan religioner	80 000
Sammanlagt		3 541 000

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (2,2 %)	62
Indexnedskärning, -1 %-enheter (regeringsprogr. 2023)	-28
Upphörande av en tidsbegränsad post	-300
Sammanlagt	-266

2024 budget	3 541 000
2023 budget	3 807 000
2022 bokslut	3 782 000

52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 124 133 000 euro.

Anslaget får användas för finansiering enligt lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter (430/2015).

Förklaring: Finansieringen av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter grundar sig på de lagstadgade uppgifterna i anslutning till begravningsväsendet, folkbokföringen och kulturhistoriskt värdefulla byggnader och värdefullt lösöre.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (2,2 %)	2 699
Indexnedskärning, -1 %-enheter (regeringsprogr. 2023)	-1 227
Sammanlagt	1 472

2024 budget	124 133 000
2023 budget	122 661 000
2022 bokslut	118 856 000

53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 6 348 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd som föranleds av kompetensutveckling för personer i arbetsför ålder och försök i anslutning till det

2) till avlönande av personal motsvarande högst sju årsverken i uppgifter för viss tid.

Av anslaget har 2 000 000 euro reserverats för betalning av utgifter och understöd enligt programmet för digitalisering av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: De åtgärder som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen hänför sig till målet i programmet för hållbar tillväxt i Finland att höja kompetensnivån och reformera systemen för kontinuerligt lärande (RRF pelare 3).

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 4 063 000 euro och överföringsutgifternas andel 2 285 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Programmet för digitalisering av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-7 000
Sammanlagt	-7 000

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	6 348 000
2023 II tilläggsb.	9 665 000
2023 budget	13 348 000
2022 bokslut	17 614 000

66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 246 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom Unesco och andra organisationer för mellanstatligt multilateralt kulturellt samarbete.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Medlemsavgift till Unesco	1 409 000
Finlands finansiella bidrag till ungdomsstiftelsen för Europa	38 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om delöverenskommelsen för Europarådets ungdomskort	5 000
Finlands finansiella bidrag till WIPO	110 000
Finlands finansiella bidrag till ICCROM	20 000
Utgifter föranledda av ett avtal om skyddande av världens kultur- och naturarv	14 000
Medlemsavgift till OECD/CERI	45 000
Finlands finansiella bidrag till Europarådets EURIMAGES-fond	325 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska audiovisuella observatoriet	22 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska centret för moderna språk	30 000
Finlands finansiella bidrag till WADA	95 000
Medlemsavgift till OECD/INES	32 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturella uttryck	20 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention mot dopning inom idrotten	20 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention om skydd av det immateriella kulturarvet	15 000
Finlands finansiella bidrag till Europarådets utvidgade delavtal om kulturleder	7 000
Finlands finansiella bidrag till Nordliga dimensionens kulturpartnerskap	20 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Europarådets utvidgade partiella avtal om idrott (EPAS)	19 000
Sammanlagt	2 246 000
2024 budget	2 246 000
2023 budget	2 246 000
2022 bokslut	2 117 385

10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete

Förklaring: Målen för undervisnings- och kulturministeriets samhälleliga effekter vad gäller småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet är följande:

- Kvaliteten på och jämlikheten i undervisningen och inom småbarnspedagogiken stärks, inlärningsresultaten förbättras och deltagandet i småbarnspedagogiken ökar.
- Grunden för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande undervisningen och det fria bildningsarbetet är fortsatt stark och funktionsduglig.
- Verksamhetskulturen och lärmiljöerna moderniseras och blir mångsidigare.

De samhälleliga effekterna mäts genom nationella och internationella forsknings- och utvärderingsprojekt.

Kvaliteten på och jämlikheten i undervisningen och inom småbarnspedagogiken stärks, inlärningsresultaten förbättras och deltagandet i småbarnspedagogiken ökar.

Målet för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet är att garantera var och en kulturella grundläggande fri- och rättigheter samt att främja välbefinnande, lärande och uppväxt. Utgångspunkten är en helhetssyn på personens utveckling, lärande och uppväxt som baserar sig på forskningsbaserad kunskap och en stark pedagogik. Småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen utvecklas till en gemenskap som främjar barns och ungas inläring och välbefinnande. Detta sker genom att man säkerställer professionell undervisning av god kvalitet, handledning och stödåtgärder samt en trygg inlärningsmiljö.

Verksamhetsmål

- Småbarnspedagogiken förverkligas på ett högklassigt sätt så att barnens utveckling, lärande och välbefinnande främjas på ett övergripande sätt och stödhelheten utvecklas ytterligare.
- Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen förverkligas på ett jämlikt, högklassigt och verkningsfullt sätt så att eleverna erhåller de kunskaper som behövs för fortsatta studier och så att genomströmningen förbättras ytterligare.
- Elevers välbefinnande, trygghet och sociala samhörighet främjas och arbetet mot mobbning i skolan fortsätter.
- Stärkandet av barnens emotionella färdigheter och delaktighet främjas inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen.
- Inom det fria bildningsarbetet främjas principerna för kontinuerligt lärande genom att individuella utbildningslösningar tas fram för vuxna med brister i sina grundläggande färdigheter.

Resultaten av OECD:s PISA-undersökning i Finland 2009—2018 och målen för 2022—2025

	2009 utfall	2012 utfall	2015 utfall	2018 utfall	2022 mål	2025 ¹⁾ mål
Läskunnighet	536	524	526	520	530—550	530—550
Matematik	541	519	511	507	530—550	530—550
Naturvetenskaper	554	546	531	522	530—550	530—550

¹⁾ Åren då undersökningen gjordes. Uppgifternas publikationsår är 2010, 2013, 2016, 2019, 2023 och 2026.

Den socioekonomiska bakgrundens inverkan på inlärningsresultaten: Förändring i poängantalet för huvudämnet för PISA-undersökningen då den socioekonomiska faktorn (ESCS¹⁾ ökar med en standardavvikelse²⁾

	2009 utfall	2012 utfall	2015 utfall	2018 utfall	2022 ³⁾ mål	2025 ³⁾ mål
Huvudämne						
Läskunnighet	29	33	41	38	20—28	20—28
Matematik						
Naturvetenskaper						

¹⁾ ESCS-indexet (PISA Index of Economic, Social and Cultural Status) innefattar föräldrarnas yrken och utbildning samt familjens förmögenhet.

²⁾ Poängantalet beskriver hur mycket prestationspoängantalet i medeltal ändras då det socioekonomiska indexets värde ökar med en standardavvikelse. Ju större poängantalet är, desto starkare är sambandet mellan den socioekonomiska bakgrunden och prestationerna.

³⁾ Åren då undersökningen gjordes. Uppgifternas publikationsår är 2010, 2013, 2016, 2019, 2023 och 2026.

Kunskapsskillnader mellan eleverna i PISA-undersökningen (standardavvikelse)¹⁾

	2009 utfall	2012 utfall	2015 utfall	2018 utfall	2022 ²⁾ mål	2025 ²⁾ mål
Läskunnighet	86	95	94	100	85—90	85—90
Matematik	82	85	82	82	75—80	75—80
Naturvetenskaper	89	93	96	96	85—90	85—90

¹⁾ Ju större standardavvikelsen är, desto större är kunskapsskillnaderna mellan eleverna.

²⁾ Åren då undersökningen gjordes. Uppgifternas publikationsår är 2010, 2013, 2016, 2019, 2023 och 2026.

Grunden för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande undervisningen och det fria bildningsarbetet är fortsatt stark och funktionsduglig.

Målet är att säkerställa den operativa kapaciteten, tillgängligheten och genomslagskraften hos verksamheten. Detta förutsätter att styrningen utvecklas strategiskt.

Verksamhetsmål

— De allmänna planerings-, styrnings- och tillsynsuppgifterna inom sektorn stärks genom att informationsledningen inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt det fria bildningsarbetet utvecklas. Rapporteringen inom småbarnspedago-

gik utvecklas baserat på dataunderlaget i informationsresursen. Systemet för utvärdering av småbarnspedagogikens kvalitet utvecklas. Ett system för bedömning av inlärningsresultaten inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen inrättas, för att utöka kunskapsunderlaget för utvärdering av den grundläggande utbildningen.

— Kunskapsunderlaget, forskningen och det forskningsbaserade beslutsfattandet främjas i fråga om småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet.

— I enlighet med den utbildningspolitiska redogörelsen bereds och införs informationsproduktion med avseende på jämlikhet, tillgänglighet och kvalitet inom basservicen samt med avseende på kvalitetsbedömning och befolkningsutveckling. Vidare bereds och införs åtgärder för strategisk utveckling inom ansvarsområdet och utrednings- och forskningsarbete genomförs.

Verksamhetskulturen och lärmiljöerna moderniseras och blir mångsidigare

Syftet är att förnya studiemiljöerna och verksamhetskulturen i skolorna och läroanstalterna så att förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, småbarnspedagogiken och det fria bildningsarbetet kan möta framtidens utmaningar.

Verksamhetsmål

— Det planerade ramverk för digitalisering inom småbarnspedagogik, förskoleundervisning, grundläggande utbildning och fritt bildningsarbete jämte stödjande digitala lösningar och bedömningsförfaranden förbättrar styrningen och genomslaget av digitaliseringen samt framsynen inom förvaltningsområdet.

— De digitala tjänsterna och läromedlen för aktörer inom småbarnspedagogik och utbildning utvecklas och interoperabiliteten mellan dem utökas, inlärares medieläskunnighet och deras informations- och kommunikationstekniska kompetens förbättras och den allmänna digitala bildningen stärks.

— Genomförandet av målen för hållbar utveckling och demokratifostran främjas som en del av verksamhetskulturen i skolorna och läroanstalterna.

Antalet barn och elever 2021—2024

	2021 utfall	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Småbarnspedagogik ¹⁾	229 128	225 000	222 000	221 000
Förskoleundervisning ²⁾	62 974	60 387	52 000	50 000
Grundläggande utbildning, årskurs 1–9 ²⁾	554 041	549 438	550 000	542 000
Grundläggande utbildning för vuxna	4 737	4 773	4 800	4 800
Utbildning som handleder för examensutbildning ³⁾		357	400	400
Elever med de svåraste utvecklingsstörningarna inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning	1 762	1 736	1 700	1 700

Antalet barn och elever 2021—2024

	2021 utfall	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Övriga elever med utvecklingsstörning inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning	9 747	9 952	9 800	9 700
Förberedande undervisning för invandrare	3 509	10 295	10 000	10 000
Elever inom flexibel grundläggande utbildning (högst)	2 196	2 322	2 300	2 300

¹⁾ Siffran för 2022 är med avvikelse från de övriga punkterna en uppskattning. I uppskattningarna antas deltagandet i småbarnspedagogik ligga på samma nivå som 2021.

²⁾ Utfallet för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen är utfallsuppgifter från utfallsåret på hösten (20.9) (kommuner, samkommuner, staten, universitet, privata utbildningsanordnare). Åren 2021—2022 påverkas elevantalet inom förskoleundervisningen av försöket med tvåårig förskoleundervisning som pågår under dessa år.

³⁾ Påbyggnadsundervisning, utbildning som förbereder för gymnasieutbildning och utbildning som handleder för yrkesutbildning slås samman till en enhetlig utbildningshelhet för övergångsskedet fr.o.m. den 1 augusti 2022 (utbildning som handleder för examensutbildning). I antalet studerande har beaktats endast sådan utbildning som handleder för examensutbildning som finansieras via finansieringssystemet för den grundläggande utbildningen.

01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 42 099 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av löneutgifter och vissa andra utgifter för lärare och förvaltningspersonal vid Europaskolorna
- 2) till internationalisering av statliga läroanstalter för allmänbildande utbildning, kompletterande undervisning för invandrare, service- och utvecklingscentralverksamheten vid Valteri center för lärande och kompetens samt till understöd för att utveckla och göra lärmiljöerna mångsidigare
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten vid den europeiska skolan i Helsingfors
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Suomalais-venäläinen koulu och Helsingin ranskalais-suomalainen koulu är läroanstalter för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning. Skolorna utvecklar undervisningen i språk och kultur med hjälp av kulturkontakter och nätverksbyggande. Valteri center för lärande och kompetens är en nationell aktör som verkar för tillgodoseendet av närskoleprincipen. Centret tillhandahåller multiprofessionell expertis för att i samverkan med hemkommunen stödja skolgången för barn och unga i behov av stöd. Europeiska skolan i Helsingfors har till uppgift att erbjuda undervisning enligt läroplanerna för Europaskolorna.

Antalet elever

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	827	840	857
Suomalais-venäläinen koulu	720	675	675

Antalet elever

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Valteri center för lärande och kompetens	311	316	321
Europaskolorna (finländska elever)	398	400	400
Grundläggande utbildning vid skolhem	97	98	98
Europeiska skolan i Helsingfors	285	308	313
Sammanlagt	2 638	2 637	2 664

Nyckeltal för handledningsverksamheten vid Valteri center för lärande och kompetens

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Handledningsverksamhet på fältet			
— handledningsbesök	900	1 100	1 100
— antal kommuner som använt handledningstjänster	221	225	225
Tillfällig undervisning och rehabilitering			
— stödperioddagar	3 182	4 000	4 000
— stödperiodernas elever	592	600	600

Årsverken

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	75	76	75
Suomalais-venäläinen koulu	78	79	79
Valteri center för lärande och kompetens	516	542	548
Europaskolorna	29	30	30
Europeiska skolan i Helsingfors	58	62	62
Sammanlagt	756	789	794
Arbetsstillfredsställelse (1—5)	3,7	4,0	4,0

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för Valteri-skolans offentlighetsrättsliga verksamhet (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet	1 125	1 326	1 392
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 848	3 611	3 684
— andel av samkostnaderna	2 904	2 500	2 400
Kostnader sammanlagt	6 752	6 111	6 084

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för Valteri-skolans offentligrättsliga verksamhet (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-5 627	-4 785	-4 682
Kostnadsmotsvarighet, %	17	22	23

Subventionen för de offentligrättsliga tjänster som Valteri-skolan erbjuder kommunerna har höjts från 50 procent till 70 procent från och med 2022. För övriga utbildningsanordnare återstår att betala 70 procent av servicepriset enligt självkostnadsvärdet.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den offentligrättsliga verksamheten vid Europeiska skolan i Helsingfors (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgifts- belagd verksamhet	727	740	650
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksam- heten			
— särkostnader	1 549	1 357	1 357
— andel av samkostnader- na	1 132	961	961
Kostnader sammanlagt	2 681	2 318	2 318
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-1 954	-1 578	-1 668
Kostnadsmotsvarighet, %	27	32	28

Beräknad användning av anslaget (euro)

Språkskolor	6 906 000
Valteri center för lärande och kompetens	28 099 000
Grundläggande utbildning vid skolhem	1 213 000
Europaskolorna	2 300 000
Europeiska skolan i Helsingfors	3 581 000
Sammanlagt	42 099 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	67 869	60 766	65 182
Bruttoinkomster	22 616	20 700	23 083
Nettoutgifter	45 253	40 066	42 099
Poster som överförts			
— överförts från föregående år	13 126		
— överförts till följande år	9 701		

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för den statliga allmänbildande gymnasieutbildningen, 1 505 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 29.20.35.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster (ESH)	6
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster (HRSK)	7
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster (SVK)	8
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster (Valteri)	46
Ombyggnad av Helsingin ranskalais-suomalaisen koulu	340
Lönejusteringar	1 626
Sammanlagt	2 033

2024 budget	42 099 000
2023 II tilläggsb.	999 000
2023 budget	40 066 000
2022 bokslut	41 828 000

20. *Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 74 750 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utvecklings-, utvärderings- och uppföljningsprojekt inom grundläggande utbildning, småbarnspedagogik, fritt bildningsarbete och organisationer som utför bildningsarbete samt för EU-samarbete och internationellt samarbete i anslutning till livslångt lärande
- 2) till andra OECD- och EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna
- 3) till betalning av utgifter för statistikföring, datatekniska tjänster och datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten

4) till ett belopp av 65 228 000 euro till statsunderstöd för åtgärder som främjar utbildningsmässig jämlikhet inom småbarnspedagogiken samt förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen i enlighet med 44 a § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

5) till ett belopp av 1 000 000 euro till betalning av utgifter och understöd som föranleds av läroplansarbetet för utökandet med en årsveckotimme

6) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 25 årsverken.

Förklaring: Genom försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt underbyggs de strategiska målen inom grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete. När det gäller datasystemen för uppföljning och styrning av verksamheten är målet att förbättra tillgången till och kvaliteten på information, främja elektronisk ärendehantering och producera heltäckande information till stöd för bl.a. beslutsfattande och ändringar i lagstiftningen.

Av anslaget bedöms 59 800 000 euro gå till överföringsutgifter och 14 950 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift (utveckling av verktyg för stöd och bedömning av inlärningssvårigheter)	-200
Dimensioneringen av elev- och studerandevården (överföring till moment 28.89.31)	-200
Främjande av jämställdhet inom småbarnspedagogiken samt förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen (regeringsprogr. 2023)	50 000
Överföring av personalresurser (-1 årsv.) (överföring till moment 29.01.01)	-80
Sammanlagt	49 520

2024 budget	74 750 000
2023 I tilläggsb.	23 500 000
2023 budget	25 230 000
2022 bokslut	172 439 000

30. Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 521 374 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till betalning av understöd enligt 44 § i den ovannämnda lagen, högst 9 583 000 euro

3) till betalning av understöd enligt 45 § 2 mom. i den ovannämnda lagen, högst 22 550 000 euro

4) till betalning av statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i den ovannämnda lagen och enligt statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)

5) till sametingets förfogande för betalning av statsunderstöd till de kommuner inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för tryggnad av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn, högst 240 000 euro

6) till betalning av utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område (SRF 72/2014)

7) till kostnader för anordnande av småbarnspedagogisk verksamhet i Finland för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten på samma villkor som gäller för andra kommuninvånare enligt överenskommelsen om säte mellan Finlands regering och Europeiska kemikaliemyndigheten (SRF 11/2008).

Antalet ledda timmar som används som beräkningsgrund för statsandelen för morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet är högst 3 390 000. Priset är 26,00 euro per ledd timme.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

STATSANDELAR OCH FINANSIERING (Finansiering enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet)

1. Förskoleundervisning och grundläggande utbildning

1.1 Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen	88 865 000
1.2. Grundläggande utbildning för andra än läropliktiga	50 646 000
1.3. Femåringar som omfattas av förlängd läroplikt	3 498 000
1.4. Ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen för andra än läropliktiga	3 800 000
1.5 Finansiering till sådan undervisning enligt lagen om grundläggande utbildning som ordnas i skolor utomlands	3 892 000
1.6 Finansiering till privata utbildningsanordnare för verksamhet som inleds och utvidgas	3 922 000
1.7. Tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, personer med de svåraste utvecklingsstörningarna	57 232 000
1.8. Tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, övriga än personer med de svåraste utvecklingsstörningarna	205 581 000
1.9. Tillägg för internatskola	2 838 000
1.10. Skolhemsförhöjning	821 000
1.11. Tillägg för flexibel grundläggande utbildning	6 000 000
1.12. Utbildning som handleder för examensutbildning	8 269 000
1.13. Femåringar som deltar i tvåårig förskoleundervisning vid privata språkskolor	397 000

2. Morgon- och eftermiddagsverksamhet

Statsandel för morgon- och eftermiddagsverksamhet	50 240 000
---	------------

Kalkylerad finansiering och statsandelar sammanlagt 486 001 000

Beräknad användning av anslaget (euro)**STATSUNDERSTÖD****3. Statsunderstöd enligt 44 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (högst) 9 583 000**

3.1 Utvecklande av digitala inlärningsmiljöer, kompetens, färdigheter och pedagogiska förfaranden, stödjande av regional och individuell jämlikhet, främjande av interoperabilitet inom digitaliseringen genom åtgärder inom det utvecklingsprogram genom vilket ramverket för digitalisering genomförs samt internationell verksamhet inom skolor, läroanstalter och kommunal småbarnspedagogik	3 800 000
3.2 Ordnande av omfattande och mindre omfattande undervisning på två språk samt språkbadsverksamhet	842 000
3.3 Stödjande av klubbverksamhet	2 865 000
3.4 Understöd för privata utbildningsanordnares driftskostnader	2 076 000

4. Statsunderstöd enligt 45 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet 24 750 000

senast 4.1 Statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet i enlighet med statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)	2 200 000
4.2. Understöd enligt 45 § 2 mom. i finansieringslagen för anordnande av modersmålsundervisning för samer och romer (högst)	75 000
4.3 Understöd enligt 45 § 2 mom. i finansieringslagen för stödjande av undervisning i modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning i fråga om elever med främmande modersmål (högst)	22 475 000

5. Statsunderstöd enligt statsunderstödslagen

5.1 Tryggande av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn i kommuner inom samernas hembygdsområde (högst)	240 000
--	---------

6. Utgifter enligt internationella överenskommelser

6.1. Utgifter för anordnande av småbarnspedagogisk verksamhet för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten	500 000
6.2 Utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område	300 000

Statsunderstöd och utgifter sammanlagt 35 373 000

Sammanlagt 521 374 000

Den kommun som tillhandahåller småbarnspedagogiska tjänster för barn till personalen vid EU:s kemikaliemyndighet har rätt att av finska staten ta ut skillnaden mellan de totala kostnaderna för tillhandahållandet av tjänsten och familjens betalningsandel.

Eurobelopp per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget (exkl. moms)

Grunddelen av hemkommunsersättningen för förskoleundervisning och grundläggande utbildning	7 409,85 euro/invånare
Morgon- och eftermiddagsverksamhet	26,00 euro/handlednings- timme

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift (förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen)	-72 000
Bortfall av engångsutgift (understöd för småbarnspedagogik för asylsökande och barn som får tillfälligt skydd)	-60 000
Indexhöjning av statsandelen (2,2 %)	8 325
Justering av kostnadsfördelningen	-9 728
Stärkande av elev- och studerandevården inom den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet (överföring till moment 28.89.31)	-12 000
Sammanlagt	-145 403

2024 budget	521 374 000
2023 II tilläggsb.	-80 000 000
2023 budget	666 777 000
2022 bokslut	537 422 346

31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 168 313 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandel enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentraler och sommaruniversitet samt läroanstalten Snellman-korkeakoulu, varav oberoende av maximiantalet enheter som berättigar till statsandel högst 15 830 000 euro som statsandel på 100 procent för utbildning som godkänts i en integrationsplan för invandrare

2) till ett belopp av högst 4 015 000 euro till understöd enligt 14 § i den ovannämnda lagen.

Enheter som berättigar till statsandel

	maximibelopp	enhet
Statsandel för medborgarinstitutens driftskostnader	1 464 392	undervisningstimme
Statsandel för folkhögskolornas driftskostnader	230 940	studerandevecka
Statsandel för studiecentralernas driftskostnader	125 960	undervisningstimme
Statsandel för sommaruniversitetens driftskostnader	42 256	undervisningstimme

Av de kalkylerade studerandeveckor vid folkhögskolor som berättigar till statsandel riktas högst 3 792 studerandeveckor till Snellman-korkeakoulu, som är en läroanstalt för fritt bildningsarbete. Av det maximala antalet enheter som berättigar till statsandel beviljas huvudmän för folkhögskolor prestationer som berättigar till statsandel på 100 procent för utbildning som riktas till läropliktiga, så att de utgifter som föranleds av dessa är högst 6 500 000 euro.

Trots det maximala antalet undervisningstimmar eller studerandeveckor får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut.

Förklaring:

Den beräknade fördelningen av statsandelar och statsunderstöd (euro)

	Statsandel	Statsunderstöd	Sammanlagt
Medborgarinstitut	80 035 000	2 149 000	82 184 000
Folkhögskolor	49 901 000	1 166 000	51 067 000
Studiecentraler	13 912 000	150 000	14 062 000
Sommaruniversitet	4 120 000	50 000	4 170 000
Integrationsutbildning för in- vandrare	16 330 000	500 000	16 830 000
Sammanlagt	164 298 000	4 015 000	168 313 000

Genom statsandelar och statsunderstöd för fritt bildningsarbete stöds uppnåendet av de strategiska målen för det fria bildningsarbetet. Anslaget används för uppdraget för läroanstalter för fritt bildningsarbete att i enlighet med principen om livslångt lärande ordna utbildning som stöder ett enhetligt samhälle, jämlikhet och aktivt medborgarskap. Tyngdpunkten för statsunderstöden ligger på att stödja den strukturella utvecklingen av det fria bildningsarbetet, kvaliteten och verkningfullheten samt möjligheterna till utbildning för målgrupper som är utbildningspolitiskt viktiga.

Genomsnittliga pris per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget

Medborgarinstitut	95,18 euro/undervisningstimme
Folkhögskolor	305,53 euro/studerandevecka
Studiecentraler	166,77 euro/undervisningstimme
Sommaruniversitet	163,08 euro/undervisningstimme

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslagsminskning folkhögskolor (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Anslagsminskning medborgarinstitut (regeringsprogr. 2023)	-12 500
Anslagsminskning sommaruniversitet	-1 000
Anslagsminskning studiecentraler	-3 500
Bortfall av engångsutgift (integrationsutbildning)	-1 000
Folkhögskoleåret-utbildningen (regeringsprogr 2023)	3 000
Indexhöjning av statsandelen (2,2 %)	3 158
Integrationsutbildning på svenska	1 000
Justering av kostnadsunderlaget (studiecentraler)	-926
Sammanlagt	-13 768

2024 budget	168 313 000
2023 budget	182 081 000
2022 bokslut	175 898 716

51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 8 123 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av 918 000 euro till statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)

2) till ett belopp av 5 937 000 euro till betalning av understöd till Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry, Marttaliitto ry och Förbundet för hemslöjd och hantverk TAITO rf och för vidareutdelning till dessas distrikts- och medlemsorganisationer, Finlands svenska Marthaförbund rf, Sami Duodji ry och organisationer för bildningsarbete samt för samarbets- och informationsverksamhet inom det fria bildningsarbetets forsknings och för bildningsarbete och kulturverksamhet som utförs av organisationer som driver en studiecentral.

3) till ett belopp av 1 268 000 euro till betalning av understöd till organisationer som handhar samarbetet mellan hem och skola, till Utvecklingscentralen Lärarik rf, till stödjande av fri hobbyverksamhet i skolor, till Förbundet för konstskolor för barn och unga i Finland rf, till organisationen för miljöfostran FEE Suomi ry, till Kesälukioseura ry, till Suomi-koulujen tuki ry, till Karjalan Liitto ry, till Sofia-opiston kannatusyhdistys ry samt till Kriittinen korkeakoulu och till Finlandsskolornas verksamhet och utveckling samt till verksamheten kotiperuskoulu/hemgrundskola och till stödjande av verksamheten inom utbyteselevsorganisationer och till stödjande av verksamheten för deltagande i vetenskapsolympiader för gymnasieelever.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Verksamhet som bedrivs av organisationer för hantverk och konstindustri	2 195 000
Verksamhet som bedrivs av organisationer som erbjuder rådgivning i huslig ekonomi	1 916 000
Bildningsarbete och kulturverksamhet som utförs av organisationer som driver en studiecentral	1 117 000
Statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)	918 000
Verksamhet inom centralorganisationerna för fritt bildningsarbete samt samarbets- och informationsverksamhet inom forskningen inom fritt bildningsarbete	709 000
Stödjande av Finlandsskolornas verksamhet	429 000
Organisationer inom allmänbildande utbildning	271 000
Stödjande av distansskolan Kulkuri som Kansanvalistusseura (föreningen för folkbildning) är huvudman för och stödjande av verksamheten kotiperuskoulu/hemgrundskola	148 000
Karjalan Liitto	131 000
Kesälukioseura ry	128 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Bildningsverksamhet som utförs för utlandsfinländare av Sofia-opiston kannatusyhdistys ry	83 000
Verksamhet som bedrivs av Kriittinen korkeakoulu	78 000
Sammanlagt	8 123 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsposter (distansskolan Kurkuri, understöd till rådgivningsorganisationer, övriga engångsutgifter)	-1 880
Nivåförhöjning av statsunderstöden till kvinnoorganisationer	400
Sammanlagt	-1 480

2024 budget	8 123 000
2023 budget	9 603 000
2022 bokslut	8 910 800

20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning*Förklaring:***Samhälleliga effekter**

Mål för det samhälleliga genomslaget för yrkesutbildning, gymnasieutbildning och utbildning som handleder för examensutbildning (Hux):

— Yrkesutbildningen tryggar tillgången på kompetent arbetskraft inom arbetstagaryrken, stöder regionernas livskraft och kompetensnivå, främjar sysselsättningen och företagandet samt förbättrar den internationella konkurrenskraften. För studerandena säkerställs tillräckliga yrkesmässiga och kulturella färdigheter samt arbetslivsfärdigheter för att efter studierna fortsätta till arbetslivet eller fortsatta studier.

— Gymnasieutbildningen stödjer höjningen av befolkningens utbildnings- och kompetensnivå genom att de studerande får en bred allmänbildning, högklassiga färdigheter för fortsatta studier samt allmänna basfärdigheter för arbetslivet och kontinuerligt lärande.

— Utbildningen som handleder för examensutbildning (Hux) möjliggör en flexibel övergång från grundläggande utbildning till examensutbildning på andra stadiet med beaktande av läroplikten. Förutom att rikta sig till läropliktiga förbättrar Hux-utbildningen även andra befolkningsgrupper, såsom invandrades och vuxenstuderandes, studiefärdigheter.

Verksamhetens resultat*Gemensamma verksamhetsmässiga mål för utbildningen på andra stadiet*

— Stödet för lärandet och studiehandledningen stärks inom yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen genom att man utvecklar ett tydligt och sömlöst system för stöd för lärandet inom utbildningen på andra stadiet, inklusive Hux-utbildningen. Systemet gör utbildningsvalen i övergångsskedet smidigare, förbättrar de studerandes förutsättningar att avlägga examen och stärker de studerandes välbefinnande.

— Helheten med särskilt stöd och specialundervisning inom utbildningen i övergångsskedet och på andra stadiet förtydligas och utvecklas så att de studerande hänvisas till utbildning enligt sina behov, de studerandes rätt till särskilt stöd eller specialundervisning tryggas och deras jämlika utbildningsmöjligheter förverkligas.

— Språkutbildningen och språkstigen för invandrare stärks inom utbildningen på andra stadiet och i dess övergångsskeden.

— Studerandeorienteringen inom utbildningen på andra stadiet och den personliga tillämpningen av studierna utvecklas. Utbildningsanordnarna utvecklar och inför pedagogiska verksamhetsmodeller och handledningsmodeller som stöder individuella studievägar samt digitala lösningar som förbättrar verksamhetens genomslag.

— Sökandet och antagningen till utbildning effektiviseras genom att möjligheten till kontinuerlig ansökan och de digitala tjänsterna utvecklas. Genom gemensam ansökan tryggas den omedelbara övergången till fortsatta studier för läropliktiga som går ut grundskolan.

— Man främjar lärande oberoende av tid och plats, lärande av digitala färdigheter och digital kompetens som behövs i samhället och arbetslivet samt utbildningsanordnarnas kompetens. Programmet för utveckling av digitaliseringen inom yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen genomförs.

Verksamhetsmässiga mål för utbildningen som handleder för examensutbildning (Hux)

— Inom Hux-utbildningen främjas de studerandes möjligheter att på ett flexibelt sätt genomföra yrkesstudier, gymnasiestudier och höja den grundläggande utbildningens vitsord.

— Man förenhetligar de tjänster och det stöd som studerande i olika utbildningsformer får inom Hux-utbildningen.

— Förutsättningarna för att ordna krävande särskilt stöd tryggas i Hux-utbildningen.

— Man ökar samarbetet mellan utbildningsanordnarna och anskaffningen av utbildning vid ordnandet av Hux-utbildning.

— Det utarbetas en helhetsutredning om hur Hux-utbildningen fungerar. Utifrån utredningen bedöms behoven av att ändra utbildningens innehåll, maximilängd och anordnarnätverk samt behovet av att förenhetliga de olika finansieringsmodellerna för Hux-utbildningen.

Verksamhetsmässiga mål för yrkesutbildningen

— Utbudet av högklassig yrkesutbildning tryggas i landets olika delar och på båda nationalspråken. Utbildningsanordnarna sörjer i första hand för befolkningens kompetensbehov inom det egna verksamhetsområdet och tryggar utbildningstjänster särskilt för läropliktiga och andra som saknar examen på andra stadiet samt erbjuder den arbetsföra befolkningen i området tillräckliga möjligheter till kontinuerligt lärande. Det kontinuerliga lärandet inriktas på avläggande av yrkes- och specialyrkesexamina samt examensdelar.

— Finansieringssystemet utvecklas så att det sporrar till att ordna högklassig examensutbildning med tillräcklig närundervisning för läropliktiga och andra som saknar examen samt till att erbjuda kompetenshelheter som är mindre än en examen eller examensdel i första hand till vuxna som redan har avlagt examen och kompletterar sitt kunnande. Finansieringsmodellen förnyas så att den i högre grad än för närvarande belönar för studieprestationer och utexaminering samt sysselsättning och övergång till fortsatta studier efter utbildningen. Indikatorerna för genomslagsfinansieringen utvecklas och uppföljningsperioden uppdateras.

— Verksamhetsstyrningen och tillståndsregleringen inom yrkesutbildningen reformeras så att anordnarneutraliteten säkerställs och den svenskspråkiga yrkesutbildningens särdrag beaktas.

— Utbudet av studieinnehåll på engelska ska utökas inom yrkesutbildningen, samtidigt som möjligheten till tillräckliga studier i de inhemska språken säkerställs.

— För anordnare av yrkesutbildning görs det möjligt att sälja utbildning som leder till examen på marknaden på motsvarande sätt som inom högskoleutbildningen.

— Arbetsplatsernas roll som en central lärmiljö stärks och en tillräcklig arbetsplatshandledning säkerställs särskilt inom läropliktsutbildningen.

— Det säkerställs att alla anordnare av yrkesutbildning har en fungerande kvalitetssäkring som stöder utbildningen och bedömningen av kompetensen.

Verksamhetsmässiga mål för gymnasieutbildningen

— En högklassig, mångsidig och tillgänglig gymnasieutbildning tryggas i landets olika delar och på båda nationalspråken.

— En reform av finansieringssystemet för gymnasieutbildning bereds i syfte att skapa en finansieringsmodell som bättre än för närvarande kan svara mot kostnaderna för anordnandet av gymnasieutbildning. Tillägget för små gymnasier reformeras så att det stöder utbildningens tillgänglighet och tillgodosendandet av de kulturella rättigheterna.

— Reformen av gymnasieutbildningens verksamhetskultur fortsätter och likaså fortsätter man göra lärmiljöerna mångsidigare.

— Studentexamen utvecklas för att trygga gymnasieutbildningens kvalitet. Vid ordnandet av examen beaktas följderna av att läroplikten utvidgas. Man inleder en reform av det digitala provsystemet för studentexamen och bereder införandet av bedömning av muntliga språkkunskaper som en del av studentexamen.

— Utbudet av gymnasieundervisning på engelska stärks och man gör det möjligt att avlägga studentexamen på engelska enligt strikt avgränsade kriterier.

— Riksomfattande kriterier för gymnasiediplom bereds och ersättande av ett obligatoriskt studentexamensprov med ett gymnasiediplom möjliggörs.

— I enlighet med gymnasielagen utreds hur förutsättningarna för särskilda utbildningsuppgifter och de riksomfattande utvecklingsuppgifter som ingår i dem uppfylls. Utifrån resultaten bedöms behoven att utveckla systemet.

Nyckeltal och kvantitativa mål

Uppföljningsindikatorerna för de kvantitativa målen för yrkesutbildning, gymnasieutbildning och utbildning som handleder för examensutbildning (Hux) utvecklas stegvis som en del av reformen av verksamhetsstyrnings- och finansieringssystemen.

Nya studerande inom yrkesutbildning och gymnasieutbildning

	2020 utfall	2021 utfall	2022 utfall	2023 uppskatt- ning	2024 uppskatt- ning
Nya studerande inom yrkesutbildning¹⁾					
Grundexamensutbildning ²⁾	81 047	82 812	82 125	82 000	82 000
— målet att avlägga hela examen	66 575	67 194	66 087	65 500	65 000
— målet att avlägga en examensdel/delar ³⁾	14 847	15 884	16 248	16 500	17 000
Utbildning för yrkesexamen och specialyrkesexamen ²⁾	35 901	37 593	36 996	37 500	37 500
— målet att avlägga hela examen	19 049	30 612	29 805	30 000	30 000
— målet att avlägga en examensdel/delar ³⁾	6 692	7 110	7 308	7 500	7 500
Handledande utbildningar ⁴⁾	6 171	7 034	8 571	9 000	9 000
Övrig yrkesutbildning	10 191	9 801	6 252	6 000	6 000
Nya studerande i gymnasieutbildning					
Examensutbildning	39 042	37 518	37 380	38 000	38 500
— lärokursen för unga	33 642	33 111	33 369	33 700	33 700
— lärokursen för vuxna	4 623	3 606	3 216	3 500	4 000
— utländsk examen	777	801	795	800	800
Ämnesstuderande	9 942	4 932	2 046	2 500	3 000
Utbildning som handleder för examens- utbildning ⁵⁾	180	183	273	350	350

¹⁾ Nya studerande i statsandelsfinansierad yrkesutbildning som lyder under undervisningsförvaltningen.

²⁾ Områdesgrupperingarna kan inte sammanräknas direkt på grund av förändringar under kalenderåret. Överlappningar har räknats bort från summorna.

³⁾ Innefattar också nya studerande i helheter som är mindre än en examensdel.

⁴⁾ Omfattar utbildning som handleder för examensutbildning (Hux) som finansieras via finansieringssystemet för yrkesutbildning samt utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv (TELMA). Åren 2020—2022 omfattar siffrorna utbildning som handleder för yrkesutbildning (VALMA).

⁵⁾ Omfattar utbildning som handleder för examensutbildning (Hux) som finansieras via finansieringssystemet för gymnasieutbildning. Åren 2020—2022 omfattar siffrorna utbildning som förbereder för gymnasieutbildning (LUVA).

Yrkesinriktade grundexamina, yrkes- och specialyrkesexamina samt studentexamina

	2020 utfall	2021 utfall	2022 utfall	2023 uppskatt- ning	2024 uppskatt- ning
Yrkesexamina totalt¹⁾	61 269	65 012	64 917	66 500	67 500
Grundexamina	42 009	43 239	43 026	44 000	45 000
Yrkes- och specialyrkesexamina	19 260	21 773	21 891	22 500	22 500
Studentexamina sammanlagt	29 913	30 456	30 967	31 000	31 000
Studentexamina exkl. utländska examina	29 376	29 811	30 267	30 300	30 300
Utländska examina	537	645	700	700	700

¹⁾ Examina i statsandelsfinansierad yrkesutbildning som lyder under undervisningsförvaltningen.

Antal anordnare av yrkesutbildning och gymnasieutbildning enligt ägartyp ¹⁾

	2020 utfall	2021 utfall	2022 utfall	2023 utfall	2024 uppskattning
Anordnare av yrkesutbildning totalt²⁾	151	149	138	135	135
— kommuner som anordnare	9	9	8	8	8
— samkommuner som anordnare	33	33	33	33	33
— privata anordnare	109	107	97	94	94
Anordnare av gymnasieutbildning totalt³⁾	257	257	257	257	257
— kommuner som anordnare	217	217	217	217	217
— samkommuner som anordnare	6	6	6	6	6
— privata anordnare	34	34	34	34	34

¹⁾ Anordnare av yrkesutbildning 1.1 och anordnare av gymnasieutbildning 20.9. - enligt situationen

²⁾ Därtill en statlig läroanstalt

³⁾ Därtill tre statliga läroanstalter och åtta övningskolor som hör till sju olika universitet.

01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 950 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till internationalisering av Sameområdets utbildningscentral och Centret för sjösäkerhetsutbildning, till utvecklande av lärmiljöer och digitala lösningar, till utbildningsersättningar som betalas till arbetsgivare samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

2) till ett belopp av högst 2 400 000 euro för sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna vid Centret för sjösäkerhetsutbildning.

Förklaring: Centret för sjösäkerhetsutbildning erbjuder säkerhetsutbildning som höjer och upprätthåller säkerhetsnivån inom sjöfartsnäringen, för myndigheter och för medborgare som rör sig till sjöss samt säkerhetsutbildning som förebygger miljöolyckor vid enheten för överlevnadsutbildning i Lojo och enheten för brandutbildning i Obbnäs.

Sameområdets utbildningscentral har som uppgift att höja samebefolkningens yrkeskunnighet, ordna utbildning som motsvarar näringslivets behov inom sameområdet och främja sysselsättningen i området samt bevara och utveckla den samiska kulturen och det samiska språket. Utbildningscentralen har som specialuppgift att tjäna den enda ursprungsbefolkningen inom Europeiska unionen.

Nyckeltal för verksamheten

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Centret för sjösäkerhetsutbildning			
Antalet utbildningsdeltagare	4 537	4 000	4 600

Nyckeltal för verksamheten

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Sameområdets utbildningscentral			
Studeraårsverken, yrkesutbildning	121	140	140
Antal studerandedagar, läsårsutbildning i samiska och samisk kultur	4 670	6 800	6 800
Antal studerandedagar, kortutbildning	6 279	5 000	5 000

Årsverken

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Sameområdets utbildningscentral	61	65	63
Centret för sjösäkerhetsutbildning	27	27	27
Sammanlagt	88	92	90

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den företagsekonomiska verksamheten vid Centret för sjösäkerhetsutbildning (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet	1 359	1 200	1 300
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 266	3 010	3 010
— andel av samkostnaderna	1 532	1 450	1 450
Kostnader sammanlagt	4 798	4 460	4 460
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-3 439	-3 260	-3 160
Kostnadsmotsvarighet, %	28	27	29
Prisstöd	2 380	2 400	2 400
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	78	81	83

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sameområdets utbildningscentral	5 421 000
Prisstöd för Centret för sjösäkerhetsutbildning	2 400 000
Övriga utgifter för Centret för sjösäkerhetsutbildning	1 129 000
Sammanlagt	8 950 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 930	10 780	10 950
Bruttoinkomster	1 900	2 163	2 000
Nettoutgifter	9 030	8 617	8 950
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 999		
— överförs till följande år	1 472		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Datasäkerheten för Valtoris produktifierade tjänster (Centret för sjösäkerhetsutbildning)			3
Datasäkerheten för Valtoris produktifierade tjänster (Sameområdets utbildningscentral)			6
Koncentrering av Sameområdets utbildningscentralers lokaler till Enare (överföring från moment 29.20.21)			75
Utvidgning av läroplikten			4
Lönejusteringar			245
Sammanlagt			333

2024 budget	8 950 000
2023 II tilläggsb.	154 000
2023 budget	8 617 000
2022 bokslut	8 503 000

21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 23 137 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt
- 2) till finansiering av datatekniska tjänster och till finansiering av gemensamma utgifter för data-system för uppföljning och styrning av verksamheten och andra gemensamma utgifter för yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen
- 3) till att täcka kostnaderna för finländska studerande inom yrkesutbildningen vid läroanstalten för hörselskadade i Örebro
- 4) till ett belopp av högst 1 700 000 euro för utgifter för yrkesutbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten och inkvartering i anslutning till utbildningen
- 5) till betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

6) till ett belopp av högst 5 000 000 euro till betalning av utgifter och understöd som föranleds av utvecklandet och ibruktagandet av systemet för stöd för lärande inom yrkesutbildningen

7) till ett belopp av högst 5 000 000 euro till betalning av utgifter och understöd som föranleds av reformen av finansieringsmodellen för gymnasieutbildning och stärkandet av stödet för lärande

8) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 20 årsverken.

Förklaring: Genom försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt stöds de strategiska målen för yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen.

Av anslaget bedöms 18 510 000 euro gå till överföringsutgifter och 4 627 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koncentrering av Sameområdets utbildningscentrals lokaler till Enare (överföring till moment 29.20.01)	-75
Reform av finansieringsmodellen och stärkande av stödet för lärande inom gymnasieutbildningen (regeringsprogr. 2023)	5 000
Utveckling och ibruktagande av systemet för stöd för lärande inom yrkesutbildning (regeringsprogr. 2023)	5 000
Överföring av personalresurser (-1 årsv.) (överföring till moment 29.01.01)	-84
Sammanlagt	9 841

2024 budget	23 137 000
2023 I tilläggsb.	4 600 000
2023 budget	13 296 000
2022 bokslut	23 410 000

30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 081 097 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av 1 033 428 000 euro till basfinansiering, prestationsbaserad finansiering och genomslagsfinansiering för yrkesutbildning i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och till sådan strategifinansiering till anordnare av yrkesutbildning som beviljas i form av statsunderstöd enligt 44 § 1 mom. i den ovannämnda lagen

2) till ersättning enligt 32 i § i den ovannämnda lagen till privata anordnare av yrkesutbildning för de kostnader som föranleds av den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet samt kostnaderna för den mervärdesskatt som betalats för fastigheter och anläggningstillgångar som en kommun eller samkommun har överlåtit för verksamhet som avses i lagen om yrkesutbildning

3) till ett belopp av 1 536 000 euro för kompensation som bestäms på kalkylerade grunder till anordnare av yrkesutbildning i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar.

Andelen av den strategifinansiering för yrkesutbildning som avses i punkt 1) är högst en procent av anslaget för yrkesutbildning enligt 9 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Antalet målinriktade studerandeår inom yrkesutbildningen är högst 180 700 studerandeår, varav antalet målinriktade studerandeår som hänför sig till utbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning är minst 8 100 studerandeår.

Förklaring: Enligt modellen för observationsskogar ingår Forststyrelsen ett avtal om nyttjanderätt mot vederlag med 14 anordnare av yrkesutbildning. Enligt avtalet intäktsförs inkomster-na av virkesförsäljning till Forststyrelsen i stället för till anordnarna av yrkesutbildning, och utbildningsanordnarna betalas kompensation som beaktas som ett tillägg i Forststyrelsens intäktsföring i statsbudgeten.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Anslag för yrkesutbildning sammanlagt (inkluderar inte mervärdesskattekom-pensationer eller kompensationer för nyttjande av observationsskog)	2 163 529 000
— Den kalkylerade finansieringens andel sammanlagt	2 148 529 000
varav basfinansieringens andel	1 503 970 000
varav den prestationsbaserade finansieringens andel	429 706 000
varav genomslagsfinansieringens andel	214 853 000
— Strategifinansieringens andel (0,68 % av anslaget för yrkesutbildningen)	15 000 000
Kommunernas finansieringsandel	-1 130 101 000
Mervärdesskattekom-pensationer sammanlagt	46 133 000
— Mervärdesskattens andel av kostnader som privata anordnare av yrkesut-bildning har för anskaffningar som anknyter till utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och för anskaffningar och lokalhyror som anknyter till annan än affärssekonomisk verksamhet	45 133 000
— Mervärdesskatt som privata utbildningsanordnare ersätts för i fråga om fastigheter och anläggningstillgångar som överlåtits av en kommun eller samkommun	1 000 000
Kompensation till anordnare av yrkesutbildning i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och den nya modellen för observations-skogar	1 536 000
Sammanlagt	1 081 097 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångskaraktär (yrkesutbildning och Hux-utbildning som ordnas för ukrainska flyktingar)	-8 000
Bortfall av ett tillägg av engångskaraktär (ökning av utbildningen av omsorgs-assistenter)	-7 800
Justering av 2022 års index för yrkesutbildning	39 993
Precisering av moms-kompensationen	3 224
Utvidgning av läroplikten	5 796
Yrkesutbildningsindex (1,8 %)	17 981
Ökning av antalet studerandeår inom närvårdarutbildningen som ett led i förberedelserna inför ändringen av dimensioneringen av vårdare	-13 500
Sammanlagt	37 694

2024 budget	1 081 097 000
2023 budget	1 043 403 000
2022 bokslut	1 046 762 940

35. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för gymnasieutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 305 178 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) för gymnasieutbildning och utbildning som handleder för examensutbildning

2) till ett belopp av högst 1 775 000 euro enligt 44 § 1 mom. i den ovannämnda lagen till innovativa inlärningsmiljöer inom gymnasieutbildningen, digitala utbildningstjänster, främjande av användningen av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen och utvecklande av utnyttjandet av sådan teknik vid avläggandet av studentexamen samt till statsunderstöd för internationell verksamhet i gymnasierna.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerade kostnader (antal studerande * pris per enhet)	846 864 000
— kommunal examensutbildning, lärokursen för unga (90 950 * 7 991,84 €)	726 858 000
— privat examensutbildning, lärokursen för unga (9 230 * 8 069,01 €, inkl. moms)	74 477 000
— kommunal examensutbildning, lärokursen för vuxna (4 820 * 4 711,65 €)	22 710 000
— privat examensutbildning, lärokursen för vuxna (1 570 * 4 844,10 €, inkl. moms)	7 605 000
— kommunal utbildning som handleder för examensutbildning, (180 * 9 293,31 €)	1 673 000
— privat utbildning som handleder för examensutbildning (50 * 9 639,95 €, inkl. moms)	482 000
— tilläggsfinansiering för särskild utbildningsuppgift (1,55 % av de totala kostnaderna)	13 059 000
Kommunernas finansieringsandel	-543 461 000
Statsunderstöd	1 775 000
Sammanlagt	305 178 000

Eurobelopp per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget (exkl. moms)

Gymnasieutbildning	7 943,00 euro/studerande
--------------------	--------------------------

Kommunernas finansieringsandel som beaktats vid dimensioneringen av statsandelen inbegriper 10 880 000 euro som kommunernas andel av gymnasieutbildningen i övningskolor och statliga allmänbildande läroanstalter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångskaraktär (gymnasieutbildning och Hux-utbildning som ordnas för ukrainska flyktingar)	-500
Indexhöjning av statsandelen (2,2 %)	6 771
Utvidgning av läroplikten	13 918
Ändringar i bestämningsgrunderna för statsandelen	739
Ändring i det uppskattade antalet studerande	5 566
Ökning av antalet personer utan hemkommun	278
Sammanlagt	26 772
2024 budget	305 178 000
2023 budget	278 406 000
2022 bokslut	257 161 918

40. (29.40, delvis) Högskoleundervisning och forskning*Förklaring:***Samhälleliga effekter**

— Nivån på den finländska vetenskapen i internationell jämförelse och vetenskapens kunskaps- och kompetensgrund stärks och därigenom främjas en hållbar ekonomisk tillväxt och uppkomsten av nya arbetsplatser.

— Tillgången till en högt utbildad och kompetent arbetskraft och forskarkår tryggas så att samhället, kulturen och arbetslivet kan förändras.

Nivån på den finländska vetenskapen i internationell jämförelse och vetenskapens kunskaps- och kompetensgrund stärks*Verksamhetsmål*

— Yrkeshögskolorna, universiteten, Finlands Akademi, Riksarkivet, Institutet för de inhemska språken och Depåbiblioteket skapar förutsättningar för att stärka bildningen, den hållbara tillväxten och välfärden samt Finlands konkurrenskraft.

— Genom vetenskapspolitik och åtgärder inom högskolorna främjar man uppkomsten av starka och nätverkande forsknings- och kompetenscenter, internationalisering och kontakter till globala nätverk av föregångare.

— Genom forskningsfinansieringen stärks förutsättningarna för spetsforskning och nationella forskningsinfrastrukturer samt för sådan forskning och innovationsverksamhet som sammanför olika aktörer och branscher.

— Högskolorna stöder växande forskningsområden och skapar konkurrenskraftiga förutsättningar för forskning som siktar på den internationella toppen.

— Ett omfattande utnyttjande av samt öppenhet i fråga om forskningsmaterial, forskningsresultat och kunnande, inklusive kommersialisering och kompetensexport, främjas inom det offentliga beslutsfattandet och utvecklandet av näringslivet.

— Utvecklandet av forskningsverksamheten och informationssamhället tryggas genom högklassiga stödtjänster med hjälp av digitaliseringen.

— Öppen vetenskap och innovationsverksamhet samt ansvarsfull utvärdering av forskare och forskning främjas som ett samarbete mellan förvaltningsområdena och tillsammans med forskarsamfundet.

Tillgången till en högt utbildad och kompetent arbetskraft och forskarkår tryggas

Verksamhetsmål

— Andelen högskoleutbildad arbetskraft ökas och högskoleutbildningens tillgänglighet förbättras genom ett ökat utbud av högskoleutbildning för inhemska och utländska studerande, bättre genomströmning och utvecklande av flexibla studiemöjligheter.

— När högskoleutbildningsutbudet ökas förutspår man förändringarna i arbetskraftsbehovet.

— För att samla kompetensen och avveckla oändamålsenliga och överlappande funktioner kommer högskolorna att fortsätta det operativa och strukturella utvecklandet inom och mellan de olika sektorerna.

— Högskolorna profilerar sig inom sina egna starka områden, förtydligar och effektiviserar samarbetet och arbetsfördelningen både sinsemellan och med forskningsinstitutet.

— Högskolorna höjer kvaliteten på utbildningen genom att se över utbildningsinnehållet, undervisningsmetoderna, lärmiljöerna och lärarnas pedagogiska kompetens. Med digitaliseringen förbättras förutom kvaliteten även den ändamålsenliga användningen av resurser.

— Högskolorna arbetar studerandeorienterat och ökar möjligheterna till kontinuerligt lärande, gör handledningen av de studerande mångsidigare och ökar samarbetet med arbetslivet

— Högskolorna leds väl, man satsar på välbefinnandet och sörjer systematiskt för kompetensutvecklingen.

— I högskolornas verksamhet betonas internationalisering och ett företagarmässigt tillvägagångssätt samt samhällsansvar och globalt ansvar.

Antalet studerande och examina vid yrkeshögskolor och universitet

	2020	2021	2022	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Grundexamina vid yrkeshögskolor					
— nya studerande	39 198	40 683	42 924	41 300	44 300
— avlagda examina	24 372	24 240	23 430	24 500	27 500
— antal studerande	131 154	136 038	142 344	146 000	150 000
Högre yrkeshögskoleexamina					
— nya studerande	6 735	8 109	7 917	7 800	7 800
— avlagda examina	3 870	4 335	4 659	5 000	5 300
— antal studerande	15 981	18 468	20 133	22 500	22 500
Grundexamina vid universitet¹⁾					
— nya studerande	24 870	26 592	26 607	24 000	26 000
— avlagda lägre högskoleexamina	15 096	13 467	13 170	15 000	17 000

Antalet studerande och examina vid yrkeshögskolor och universitet

	2020	2021	2022	2023 uppskattning	2024 uppskattning
— avlagda högre högskoleexamina	18 513	15 966	15 666	17 000	18 000
— antal studerande	136 929	139 155	143 487	146 000	148 000
Doktorsexamina vid universitet	1 839	1 608	1 623	1 700	1 900

¹⁾ Inbegriper studerande för lägre och högre högskoleexamen och dessa examina. De nya studerandena är för första gången inskrivna som närvarande eller frånvarande nya studerande vid universitetet i fråga.

(01.) *Finlands Akademis omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet flyttas till moment 29.01.05.

(02.) *Riksarkivets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet flyttas till moment 29.01.06.

(03.) *Omkostnader för Institutet för de inhemska språken* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet flyttas till moment 29.01.07.

(04.) *Depåbibliotekets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet flyttas till moment 29.01.08.

20. *Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 38 245 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet som gäller yrkeshögskolor, universitet och forskningsinstitut

2) till finansiering av gemensamma datatekniska tjänster och datanät inom högskolor, forskningsinstitut och vetenskap, till främjande av digitalisering samt till centraliserad finansiering av datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten inom högskolorna och vetenskapen och av andra motsvarande gemensamma utgifter

3) till ett belopp av högst 12 097 000 euro för finansiering av byggande och upprätthållande av infrastrukturer för datahantering och högpresterande datorsystem

4) till betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

5) avlönande av personal motsvarande högst 187 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Genom forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsåtgärder stöds uppnåendet av de högskole- och vetenskapspolitiska målen. Målet är att höja servicenivån för stödfunktionerna, sänka kostnaderna och främja elektronisk kommunikation med hjälp av gemensamma eller enhetliga datatekniska tjänster inom högskolorna och vetenskapen samt genom att främja digitalisering.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet	3 648 000
Gemensamma datatekniska tjänster och datanät samt främjande av digitalisering inom högskolorna och forskningen	22 500 000
För att skapa och underhålla en infrastruktur för datahantering och högpresterande datorsystem (högst)	12 097 000
Sammanlagt	38 245 000

Av anslaget bedöms 3 343 000 euro gå till överföringsutgifter och 34 902 000 euro till konsumtionsutgifter. Anslaget används nästan i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

En sakkunnig inom nätverket Team Finland Knowledge (1 årsverke) (överföring från moment 24.01.01)	270
EuroQCI-projektet (överföring till moment 32.01.49)	-66
Finansiering av CSC:s forskningsinfrastruktur	4 500
Forskningsbaserad utveckling av lärarutbildningen	-600
Främjande av forskningspolitiska mål (överföring från moment 29.40.53)	4 795
Programmet för digitalisering av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-1 000
Ökning av studieplatserna inom livskraftsbranscherna och stärkande av forsknings- och utvecklingsverksamheten	-10 000
Sammanlagt	-2 101

2024 budget	38 245 000
2023 I tilläggsb.	270 000
2023 budget	40 346 000
2022 bokslut	35 394 000

50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 152 599 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering i enlighet med universitetslagen (558/2009) enligt följande:

- 1) 1 913 008 000 euro för universitetens basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder
- 2) 192 386 000 euro i ersättning till universiteten för de kostnader som universiteten föranleds av den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet
- 3) högst 47 205 000 euro för prövningsbaserad finansiering av universiteten.

Förklaring: Den statliga finansieringen av universiteten bestäms med stöd av 49 § i universitetslagen (558/2009), statsrådets förordning om universiteten (770/2009) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för universitetens basfinansiering (119/2019).

Ersättningen enligt punkt 2 justeras årligen utifrån det senaste mervärdesskatteintaget i euro för varje universitet.

I anslaget under punkt 3) ingår 40 000 000 euro för ett pilotförsök med forskarutbildning, 1 680 000 till ökning av antalet nybörjarplatser, 265 000 euro till Aalto-universitetet för finansiering av ett datarum och 200 000 euro till stärkande av forskningen och kompetensen i trafikekonomi samt 1 460 000 euro till universitetens övningsskolor för utvidgning av läroplikten.

I anslutning till Helsingfors universitet verkar Nationalbiblioteket. Bestämmelser om Nationalbibliotekets uppgifter finns i universitetslagen (558/2009) och lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007). Målet är att stärka Nationalbibliotekets roll som en nationell utvecklare inom biblioteksbranschen och som tillhandahållare av bastjänster inom hela biblioteksnätet.

Vid de universitet som ordnar lärarutbildning finns övningsundervisning och för utvecklingen av lärarutbildningen finns övningsskolor. Målet för övningsskolorna är en hög nivå på den verksamhet som tjänar lärarutbildningen och en nära växelverkan med universitetets övriga verksamhet. Antalet elever i övningsskolorna är ungefär 8 700, varav cirka 2 300 är gymnasieelever.

Universitetens kvantitativa mål

	2018 utfall	2020 utfall	2022 utfall ¹⁾	2024 mål ²⁾
Lägre högskoleexamina	13 461	15 096	13 170	16 995
Högre högskoleexamina	15 162	18 513	15 666	18 236
Doktorsexamina	1 782	1 839	1 623	1 906
Vetenskapliga publikationer (jufo 2 och 3)/undervisnings- och forskningspersonal ³⁾	0,56	0,63	0,64	0,64
Andelen gemensamma, internationella publikationer av de vetenskapliga publikationerna (jufo 1—3), %	50,1	53,9	55,5	56,0
Andel lägre högskoleexamina ⁴⁾ som avlagts inom målsatt tid, %	35,5	36,6	51,6	53,0
Andel högre högskoleexamina som avlagts inom målsatt tid, %	28,7	29,5	34,5	36,0

¹⁾ Båda publikationsuppgifterna är en uppskattning.

²⁾ Värdet för 2024 för examensmålen är det genomsnittliga mål för 2021–2024 som överenskommit i avtalen mellan ministeriet och universiteten. När det gäller övriga uppgifter är det fråga om en uppskattning.

³⁾ Publikationsforumet är ett klassificeringssystem som stöder kvalitetsbedömningen av vetenskaplig publikationsverksamhet. I klassificeringen som består av tre nivåer placeras de centrala utländska och inhemska publiceringskanalerna mellan basnivån (1) och den högsta nivån (3).

⁴⁾ I fråga om lägre och högre högskoleexamina avses med målsatt tid den målsatta tid som anges i 40 § i universitetslagen.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 913 008 000
— Nationalbiblioteket	21 286 000
— Övningsskolor	55 364 000
— Övrig kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 836 358 000

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Andel mervärdesskatt enligt mervärdesskattelagen av universitetens kostnader	192 386 000
— Uppskattning av moms-kompensationen år 2024	171 633 000
— Justering enligt skillnaden mellan den moms-kompensation som gäller ersättningarna 2022 och utfallet	20 753 000
Universitetens finansiering efter prövning (högst)	47 205 000
Sammanlagt	2 152 599 000

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för gymnasieutbildning i övningsskolorna, 9 375 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.20.35.

Av anslaget används uppskattningsvis 773 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångsutgift	-6 565
Datarum	265
Höjning av minimibeloppet för terminsavgifterna för studerande från länder utanför EU/EES-området (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Justering av universitetsindexet för 2022	60 118
Pilotförsök med forskarutbildning	40 000
Precisering av moms-kompensationen	18 645
Universitetsindex (2,3 %)	41 836
Utvidgning av läroplikten vid övningsskolorna	332
Ökning av antalet nybörjarplatser vid högskolorna	1 680
Ökning av den öppna högskoleutbildningens intäkter (regeringsprogr. 2023)	-900
Sammanlagt	153 411

2024 budget	2 152 599 000
2023 budget	1 999 188 000
2022 bokslut	1 876 415 000

51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 403 137 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av forskning, uppgifter i olika skeden av forskarkarriären, utveckling av forskningsinfrastrukturerna och forskningsförutsättningarna, främjande av utnyttjandet av forskningen, statsunderstöd och stipendier samt internationellt samarbete
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av utvärderingar och vetenskaplig publikationsverksamhet samt till betalning av utgifter för att göra vetenskapen känd
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av finansiella bidrag till internationella organisationer, inklusive forskningsinfrastrukturer
- 4) till betalning av utgifter för forskningsprojekt som godkänts av EU.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten.

Av anslaget har reserverats

- 1) 13 000 000 euro för främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3)
- 2) 5 000 000 euro för nationella forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)
- 3) 8 000 000 euro för lokala forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens, varav högst 520 000 euro kan användas för verkställighetskostnader som föranleds av utlysningar om finansiering och för utgifter för avlöande av personal, inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst, motsvarande högst sex årsverken.

Fullmakt

För Finlands Akademis forskningsprojekt, utvärderingar och av Akademin finansierat forskningsfrämjande får det 2024 ingås förbindelser till ett värde av 460 226 000 euro.

Förklaring: De åtgärder som ingår i Finlands program för hållbar tillväxt hänför sig till programmets mål att öka satsningarna på forskning och utveckling (RRF pelare 3). Åtgärderna gäller nationella och lokala forskningsinfrastrukturer samt främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen i syfte att öka sam användningen av forskningsinfrastrukturer samt intensiteten inom forskning och utveckling. De mål för en grön och digital omställning som fastställts för åtgärderna säkerställs vid riktandet av finansieringen.

Utgifter som användningen av bevilningsfullmakterna för forskningsprojekt föranleder staten (mn euro)

	2024	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före år 2024	370,9	330,2	204,8	76,6	11,2	993,7
Förbindelser år 2024	32,2	61,5	106,5	121,4	138,6	460,2
Sammanlagt	403,1	391,7	311,3	198,0	149,8	1 453,9

Av anslaget bedöms 323 160 000 euro gå till överföringsutgifter och 79 977 000 euro till konsumtionsutgifter.

Anslaget och fullmakten används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslagsbehov för fullmakterna för 2024	31 711
Bortfall av engångsutgift (forskarmobilitet)	-250
Fullmaktsutbetalningar	500
Idrottsvetenskaplig forskning (överföring från moment 29.90.20)	847
Ändring av tidpunkten för utbetalningar	-14 206
Överföring från moment 29.40.53	38 960
Sammanlagt	57 562

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	403 137 000
2023 II tilläggsb.	3 000 000
2023 budget	345 575 000
2022 bokslut	331 877 592

(53.) *Avkastning av penningpelsverksamheten för främjande av vetenskap* (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands Akademis forskningsanslag (överföring till moment 29.40.51)	-38 960
Främjande av forskningspolitiska mål (överföring från moment 29.40.20)	-4 795
Främjande av forskningspolitiska mål (överföring från moment 29.40.56)	-24 800
Internationell verksamhet (överföring till moment 29.01.06)	-200
Privata arkiv (överföring till moment 29.40.56)	-5 600
Utvecklingsverksamheten vid Institutet för de inhemska språken (överföring till moment 29.01.07)	-360
Sammanlagt	-74 715

2023 budget	74 715 000
2022 bokslut	71 405 424

54. *Strategisk forskningsfinansiering* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 55 631 000 euro.

Fullmakt

År 2024 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 55 631 000 euro.

Fullmakten och anslaget får användas

1) till strategisk forskning i enlighet med de temaområden och prioriteringar som statsrådet beslutat om

2) till betalning av forskningsprojekt och forskningsprogram som finansieras av rådet för strategisk forskning och till betalning av löneutgifter och andra utgifter och understöd som föranleds av forskningens infrastrukturer, stipendier och internationellt samarbete även till utländska organisationer

3) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av utvärderingar.

Därtill får anslaget användas för nationell medfinansiering för EU-projekt och andra internationella forskningsfinansieringsprojekt, om projekten följer de tema- och prioritetsområden som statsrådet beslutat om samt rådets programstruktur.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten, med undantag för företag.

Förklaring: Strategisk forskning är vetenskapligt högklassig forskning, vars resultat ger lösningar på betydande utmaningar och problem i samhället. Finansieringen kanaliseras på bred basis till forskning kring olika betydande och stora utmaningar i samhället och bl.a. forskning som främjar förnyandet av näringslivet och konkurrenskraften, utvecklingen av arbetslivet och utvecklingen av den offentliga sektorn. Finansieringen gör det möjligt att inrikta forskningen i enlighet med samhällets föränderliga informationsbehov och på mindre utforskade områden. Forskningsprojekten finansieras utifrån samhällelig betydelse, genomslagskraft och forskningens kvalitet.

Utgifter som användningen av bevilningsfullmakten för forskningsprojekt inom strategisk forskning föranleder staten (miljoner euro)

	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före år 2024	55,6	42,4	22,9		120,9
Förbindelser år 2024		13,2	18,5	23,9	55,6
Sammanlagt	55,6	55,6	41,4	23,9	176,5

Av anslaget bedöms 52 849 000 euro gå till överföringsutgifter och 2 782 000 euro till konsumtionsutgifter.

Anslaget och fullmakten används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

2024 budget	55 631 000
2023 budget	55 631 000
2022 bokslut	49 480 717

55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 000 824 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering i enlighet med yrkeshögskolelagen (932/2014) enligt följande:

- 1) 914 616 000 euro för yrkeshögskolornas basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder
- 2) till ett belopp av 59 163 000 euro i ersättning till yrkeshögskolorna för de kostnader som yrkeshögskolorna föranleds av de kostnader för mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet
- 3) högst 16 675 000 euro för prövningsbaserad finansiering av yrkeshögskolorna
- 4) till ett belopp av 350 000 euro för kompensation som bestäms på kalkylerade grunder till yrkeshögskolor i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar.

Förklaring: Den statliga finansieringen av yrkeshögskolorna bestäms med stöd av 43 § i yrkeshögskolelagen (932/2014), statsrådets förordning om yrkeshögskolor (1129/2014) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för yrkeshögskolornas basfinansiering (117/2019).

Ersättningen enligt punkt 2 baserar sig på uppgifterna från det senast fastställda bokslutet.

Kompensationen enligt punkt 4 baserar sig på ett avtal om nyttjanderätt mot vederlag enligt modellen för observationsskogar mellan Forststyrelsen och Tavastlands yrkeshögskola med hänvisning till motiveringen under moment 29.20.30.

Av anslaget används uppskattningsvis 115 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Nyckeltal för resultatet av verksamheten samt kvantitativa mål vid yrkeshögskolorna

	2018 utfall	2020 utfall	2022 ¹⁾ utfall	2024 ²⁾ mål
Yrkeshögskoleexamina	24 504	24 372	23 430	27 639
Högre yrkeshögskoleexamina	3 117	3 870	4 659	4 717
Yrkespedagogisk lärarutbildning, utexaminerade	1 461	1 620	1 704	1 550
Publikationer/lärare och FoU-personal	1,57	1,82	1,95	2,00
Andel yrkeshögskoleexamina som avlagts inom målsatt tid, % ³⁾	67,0	64,0	68,5	70,0

¹⁾ Publikationerna och genomströmningen anger en uppskattning.

²⁾ Värdet för 2024 för examensmålen är det genomsnittliga mål för 2021—2024 som överenskommit i avtalen mellan ministeriet och yrkeshögskolorna. När det gäller övriga uppgifter är det fråga om en uppskattning.

³⁾ I fråga om yrkeshögskoleexamina avses med målsatt tid den målsatta tid som anges i 30 § i yrkeshögskolelagen.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av yrkeshögskolorna	914 616 000
Andel mervärdesskatt enligt mervärdesskattelagen av yrkeshögskolornas kostnader	59 163 000
Prövningsbaserad finansiering av yrkeshögskolorna (högst) i enlighet med yrkeshögskolelagen	16 675 000
Kompensation till yrkeshögskolorna i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar	350 000
Sammanlagt	990 804 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av minimibeloppet för terminsavgifterna för studerande från länder utanför EU/EES-området (regeringsprogr. 2023)	-3 000
Justering av yrkeshögskoleindexet för 2022	29 496
Precisering av moms-kompensationen	2 663
Yrkeshögskoleindex (2,3 %)	20 555
Ökning av antalet nybörjarplatser vid högskolorna	10 020
Ökning av den öppna högskoleutbildningens intäkter (regeringsprogr. 2023)	-1 100
Överföring av ersättningen för praktik inom social- och hälsovården (regeringsprogr. 2023)	-12 000
Sammanlagt	46 634

2024 budget	1 000 824 000
2023 budget	954 190 000
2022 bokslut	921 196 000

56. Främjande av forskningspolitiska mål (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 28 189 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till främjande av forskningspolitiska mål i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)
- 2) till utgifter och finansiella bidrag för det internationella vetenskapliga samarbetet
- 3) till statsunderstöd och till utgifter för utvecklande inom privat arkiveringsverksamhet i enlighet med lagen om statsbidrag till privata arkiv (1006/2006)
- 4) till vetenskapsfostran och till vetenskapscentret Heureka's verksamhet
- 5) till finansiering av infrastrukturprojekt för forskning i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) samt till betalning av utgifter för motsvarande projekt vid statliga inrättningar
- 6) till hyror för statens lokaler som används av det vetenskapliga samfundet
- 7) till avlönande av personal motsvarande högst tio årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Forskningsverksamhet som stödjer det samhälleliga och politiska beslutsfattandet	2 839 000
Privata arkiv	5 600 000
De vetenskapliga samfundens delegation och Finska Vetenskapsakademien	7 483 000
Vetenskapliga institut utomlands	3 164 000
Vetenskapsfostran	3 478 000
Övriga projekt som stöder forskningspolitiska mål	5 625 000
Sammanlagt	28 189 000

Av anslaget används uppskattningsvis 20 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 22 107 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 6 082 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Annan ändring	9
Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-2 220
Privata arkiv (överföring från moment 29.40.53)	5 600
Överföring av verksamhet som finansierats med tippningsvinstmedel till budgetfinansiering (överföring från moment 29.40.53)	24 800
Sammanlagt	28 189

2024 budget

28 189 000

66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 349 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands finansiella bidrag till Europeiska organisationen för kärnforskning (CERN), Europas södra observatorium (ESO), Europeiska molekylärbiologiska laboratoriet (EMBL), Europeiska molekylärbiologiska konferensen (EMBC), Europeiska universitetsinstitutet (EUI) och den europeiska synkrotonljusanläggningen (ESRF) och anläggningen för forskning om antiprotoner och joner i Europa (FAIR) samt till liknande internationella vetenskapliga organisationer.

Förklaring: De finansiella bidragen fastställs i regel utifrån medlemsländernas nationalproduktandelar enligt de beslut som organisationerna har fattat.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringar i internationella organisationers finansieringsandelar	1 896
Stigande medlemsavgifter för nuvarande forskningsinfrastrukturer som baserar sig på statsfördrag	4 000
Sammanlagt	5 896

2024 budget	27 349 000
2023 II tilläggsb.	1 442 000
2023 budget	21 453 000
2022 bokslut	21 043 848

70. (29.70, delvis) Studiestöd*Förklaring: Samhälleliga effekter*

Målet för studiestödsverksamhetens samhälleliga genomslag är att

— försörjningen under studietiden tryggas och studiestödet dimensioneras så att lika förutsättningar till höjande av kunskapsnivån möjliggörs. Detta sker genom att sökande till frivillig utbildning och studier på heltid stöds.

Studiestödet enligt lagen om studiestöd (65/1994) består av studiepenning, studiepenningens försörjarförhöjning, bostadstillägg samt statsborgen för studielån. Syftet med studiestödet är att trygga utkomsten under studietiden.

Studielånet betonar utbildningens karaktär som en investering. Den som har lyft studielån och avlagt högskoleexamen inom utsatt tid är berättigad till lånekompensation eller studielånsavdrag, vars syfte är att uppmuntra studerande att avlägga examen inom målsatt tid.

Efter avslutade studier kan studielånsräntor som förfallit till betalning betalas av statens medel i form av räntebidrag till studielåntagare med låga inkomster utan återbetalningsskyldighet. Räntebidraget tryggar således återbetalningen av lånet och förebygger samtidigt en ökning av statens borgensansvarsutgifter.

Syftet med måltidsstödet för högskolestuderande är att möjliggöra dagliga måltider till ett rimligt pris. Vid beviljandet av understödet tillämpas statsrådets förordning om grunderna för måltidsstöd för högskolestuderande (375/2020).

Stödet för skolresor enligt lagen om stöd för skolresor (48/1997) ersätter rimliga regelbundna kostnader för skolresor på andra stadiet. Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet föreskrivs om beräkningsgrunderna för kostnaderna för skolresor (465/2019).

Verkställigheten av studiestödet sköts av Folkpensionsanstalten i samarbete med läroanstalterna. Undervisnings- och kulturministeriet svarar för den allmänna ledningen, styrningen och utvecklingen av studiestödsverksamheten.

Genom forskningsprojekt som genomförs regelbundet utvärderas hur effektivt studiestödet är.

Verksamhetens resultat och mål för verksamheten

I syfte att höja kompetensnivån utvecklas studiestödet så att systemet främjar planmässiga studier på heltid och kortare studietider.

Studiestödsanslag och studiestödstagare

	2021	2022	2024 uppskattning
Studiestödsutgifter (mn euro)			
Studiepenning			
— högskolenivå	296,2	313,8	359,6
— andra stadiet	147,4	138,4	148,4
Bostadstillägg	12,5	15,7	19
Statsborgen för studielån	118,5	135,9	200,0
— studielånskompensation	84,0	87,8	91,5
Stöd för skolresor	38,5	56,8	104,2
Måltidsstöd	16	25,2	39,5
Studiestödstagare			
Studiepenning			
— högskolenivå	199 813	203 902	209 000
— andra stadiet	119 939	113 351	113 000
Bostadstillägg			
— högskolenivå	10 953	13 953	14 000
— andra stadiet	2 237	2 078	2 000
Stöd för skolresor	66 998	82 973	116 000
Mottagare av studielånskompensation	11 419	18 664	19 000
Mottagare av statsborgen			
Högskolenivå	202 727	214 113	216 000
Andra stadiet	64 039	60 212	61 000

Vid dimensioneringen av anslaget beräknas antalet personer som regelbundet får studiepenning 2024 vara 226 000, varav 151 200 är högskolestuderande och 74 800 andra studerande. Antalet personer som får bostadstillägg beräknas uppgå till 10 000. Antalet personer som regelbundet får stöd för skolresor beräknas uppgå till 70 000 studerande.

Genomsnittligt studiestöd (euro/mån)

	2021	2022	2024 uppskattning
Studiepenning			
— högskolenivå	252	261	282
— andra stadiet	210	214	227
Bostadstillägg	201	205	207
Stöd för skolresor	142	133	164

Vid utgången av 2022 uppgick lånebeståndet i fråga om studielån med statsborgen till 5 709 miljoner euro. Vid utgången av år 2022 hade 541 992 personer studielån. För dem som avlagt yrkesinriktad grundexamen var studielånet i genomsnitt 10 600 euro, för dem som avlagt yrkeshögskoleexamen 16 800 euro och för dem som avlagt högre högskoleexamen 21 600 euro.

Studiepenningens grundbelopp (euro/mån)

	1.8.2023
— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna	43,15
— 20 år fyllda studerande som bor hos föräldrarna	90,85
— studerande under 18 år som bor annanstans	113,57
— 18 år fyllda studerande som bor annanstans	279,38
— gifta studerande	279,38
— studerande som försörjer barn under 18 år	391,01

— Föräldrarnas inkomster kan sänka eller höja beloppet av studiepenningen.

— Beloppet av studiepenningens försörjarförhöjning som betalas till studerande som försörjer barn är 111,63 euro per månad från och med 1.1.2024.

— En studerande som är yngre än 20 år och som är berättigad till förhöjd studiepenning på grund av familjens små inkomster samt en studerande som är yngre än 17 år och studerar vid gymnasieutbildning eller yrkesinriktad utbildning och vars familj har små inkomster har rätt till ett läromedelstillägg.

— Bostadstillägget för studerande som studerar utomlands eller i landskapet Åland är 210 euro per månad.

— Stöd för skolresor beviljas när den studerandes skolresa i ena riktningen är minst tio kilometer. I form av stöd för skolresor ersätts som stöd för en hel månad den del av skolresekostnaderna som överstiger 43 euro per kalendermånad och som stöd för en halv månad den del av skolresekostnaderna som överstiger 21,50 euro per kalendermånad. Skolresor för studerande som har rätt till avgiftsfri utbildning kan dock ersättas utan självrisk när skolsträckans längd är minst sju kilometer i ena riktningen.

Den beräknade utvecklingen av antalet studiestödstagare och av utnyttjandegraden för studiestödet

	2021	2022	2024 uppskattning
Gymnasium	29 461 (31 %)	28 100 (29 %)	29 000 (29 %)
Yrkesutbildning	90 721 (63 %)	85 982 (58 %)	90 000 (60 %)
Yrkehögskola	101 101 (67 %)	104 896 (72 %)	105 000 (70 %)
Universitet	99 028 (67 %)	101 435 (70 %)	105 000 (70 %)

(01.) Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet flyttas till moment 29.01.09.

52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 200 000 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för statsborgen enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studielånskompensation	91 500 000
Betalningar för borgensförbindelse	90 000 000
Avgiftsbefrielser	10 000 000
Kontoavskrivningar	6 000 000
Räntebidrag	2 500 000
Sammanlagt	200 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av avgiftsbefrielserna	4 000
Ökning av borgensansvaret	60 000
Ökning av ränteunderstöden	2 300
Ökning av studielånskompensationerna	1 100
Sammanlagt	67 400

2024 budget	200 000 000
2023 II tilläggsb.	54 500 000
2023 budget	132 600 000
2022 bokslut	135 917 542

55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 526 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av studiepenning och bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studiepenning för högskolestuderande	357 300 000
Studiepenning för studerande vid andra läroanstalter	151 300 000
Bostadstillägg	18 000 000
Sammanlagt	526 600 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexhöjningar 1.8.2023	11 400
Sammanlagt	11 400

2024 budget	526 600 000
2023 budget	515 200 000
2022 bokslut	467 864 817

57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 39 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd till studentrestauranger i Finland för att sänka priset på måltider för studerande som vid finländska högskolor avlägger lägre eller högre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen samt studerande som avlägger fortbildning eller specialiseringsutbildning som berättigar till studiestöd med 2,55 euro per måltid

2) till betalning av extra understöd för den som förestår en studentrestaurang som finns någon annanstans än i högskolans lokaler, högst 1 euro per måltid för vilken måltidsstöd betalas, dock högst det belopp som motsvarar lokal- och anläggningskostnaderna för måltiderna för de studerande.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Måltidsstöd till högskolestuderande	37 000 000
Extra understöd för studentrestauranger	2 500 000
Sammanlagt	39 500 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökad användning av måltidsstödet	3 936
Sammanlagt	3 936

2024 budget	39 500 000
2023 II tilläggsb.	5 000 000
2023 I tilläggsb.	-5 000 000
2023 budget	35 564 000
2022 bokslut	25 169 333

59. Stöd för skolresor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 104 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om stöd för skolresor (48/1997).

Förklaring: Grunden för de kalkylerade kostnaderna enligt undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningsgrunderna för vissa kostnader för skolresor (465/2019) kan justeras den 1 augusti 2024 på basis av kostnadsutvecklingen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Helsingforsregionens trafik (HRT) omfattas av taxan för stöd för skolresor 1.8.2023	19 000
Höjning av biljettpiserna	3 300
Precisering av behovskalkylen	14 800
Sammanlagt	37 100

2024 budget	104 200 000
2023 II tilläggsb.	27 900 000
2023 I tilläggsb.	-10 000 000
2023 budget	67 100 000
2022 bokslut	56 799 327

80. (29.80, delvis) Konst och kultur

Förklaring: De samhälleliga effektmålen enligt undervisnings- och kulturministeriets kulturpolitiska strategi 2025 främjas. Uppnåendet av målen främjas särskilt med åtgärder inom konst- och konstnårs-, kulturarvs-, biblioteks-, kulturexport- och upphovsrättspolitikerna samt den audiovisuella politiken.

Mål för de samhälleliga effekterna

— *Kreativt arbete och kreativ produktion* Förutsättningarna för konstnärligt och annat kreativt arbete förbättras och produktions- och distributionsformerna diversifieras.

— *Delaktighet och deltagande i kulturlivet* Delaktigheten i kulturlivet ökar och skillnaderna i olika befolkningsgruppers deltagande minskar.

— *Kulturgrunden och dess livskraft* Kulturgrunden är stark och livskraftig.

Förutsättningarna för konstnärligt och annat kreativt arbete förbättras och produktions- och distributionsformerna diversifieras

Formerna för kreativt arbete och konstnärlig framställning har diversifierats och verksamhetsmiljön har förändrats. De olika konstformerna samt deras verksamhetsformer och strukturer skiljer

sig från varandra. Coronapandemin lyfte särskilt fram de problem som gäller freelance-anställda inom kulturbranschen och som inte har kunnat lösas tidigare. Inom konstbranscherna har antalet arbetslösa stannat på en högre nivå än före coronapandemin.

Åtgärder som stärker kulturbranschen och de kreativa branscherna samt deras strukturer genomförs. Genom åtgärderna stärks samtidigt konstnärernas utkomst och ställning på arbetsmarknaden. Företagens behov inom kulturbranschen och de kreativa branscherna beaktas som en del av de allmänna åtgärderna för att stimulera företagsverksamheten, men också när andra finansierings-, stöd- och beskattningssystem utvecklas.

Mål för resultatet av verksamheten

— En kulturpolitisk redogörelse och en tväradministrativ tillväxtstrategi för de kreativa branscherna bereds.

— Ställningen för konstnärer och andra yrkesutbildade personer inom kultursektorn stärks.

— Tillväxten inom kultursektorn och de kreativa branscherna stöds genom att stärka förutsättningarna för tillgång, produktutveckling, export och internationalisering i fråga om kulturinnehåll och samordningen av åtgärderna stärks.

— Med strukturstöd till kultursektorn och de kreativa branscherna stöds en hållbar förnyelse av branscherna som en del av EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

— Hållbar turism främjas genom att färdplanen för den nationella utvecklingen av kulturturismen verkställs.

— Upphovsrättssystemets funktion stärks genom utveckling av den tekniska infrastrukturen för förvaltning av data som gäller upphovsrätt.

— En reform av verksamheten och strukturen hos Centret för konstfrämjande och förtroendeorganen i anslutning till centret bereds utifrån en utvärdering som blev klar 2020.

Mål för resultatet av verksamheten

Indikatorer som har samband med målet	2021 utfall	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
<i>Konstnärer</i>				
— antal mottagare av/ansökningar om årsstipendier	311/3 299	309/3 623	310/4 000	310/4 000
— andelen personer som bor i huvudstadsregionen av samtliga som ansöker om/får stipendium från Centret för konstfrämjande, %	50/52	51/51	51/51	51/51
— andelen sammanslutningar som är registrerade i huvudstadsregionen av samtliga som ansöker om/får understöd från Centret för konstfrämjande, %	42/44	37/42	37/42	42/44
— antal konstnärspensioner sammanlagt (31.12)	1 120	1 127	1 150	1 150
— antal nya mottagare av konstnärspensioner i förhållande till antalet sökande, %	11,4	10,3	9,9	9,5
— antal arbetslösa arbetssökande i yrken inom konstbranschen	8 065	7 828	7 000	7 000
<i>Kultursektorn</i>				

Mål för resultatet av verksamheten

Indikatorer som har samband med målet	2021 utfall	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
— antal personer som utövar ett yrke inom kultur som huvudsyssla (arbetskraftsundersökningen)	128 000	130 000 (uppskattning)	130 000	130 000
— verksamhetsställen för företag inom kulturbranschen	40 393	-	40 500	40 500
— antal anställda vid företag inom kulturbranschen	45 529	-	46 000	46 000
— omsättningen för företag inom kulturbranschen (md euro)	12,6	-	13	14
— omsättningen för företag inom spelbranschen (md euro)	3,2	-	3	3,5

Kulturdelaktigheten ökar och skillnaderna i olika befolkningsgruppers deltagande minskar

Kulturdelaktigheten förutsätter att de kulturella rättigheterna uppfylls och att det finns sådana konst- och kulturtjänster som garanterar lika möjligheter till deltagande. Förverkligandet av lika-behandlingen i kommunernas kulturtjänster är dock en stor utmaning på grund av kommunernas varierande resurser. I och med att samhället blir mångsidigare, regionerna differentieras och den kommunala ekonomin stramas åt behövs det ett nytt slags samarbete mellan aktörer som producerar kulturtjänster samt nya modeller som främjar delaktighet och deltagande i verksamheten.

Coronapandemin stoppade dramatiskt den positiva utvecklingen i fråga om antalet besökare vid kulturrevenemang. När digitala tjänster utvecklas kan man dra nytta av de erfarenheter som gjorts under coronapandemin.

I de allmänna bibliotekens funktioner och tjänster är det också nödvändigt att utveckla bibliotekens gemensamma digitala infrastruktur och att ytterligare förbättra lika tillgång till digitalt innehåll. Främjandet av en regionalt täckande och mångsidig konst- och kulturfestivalverksamhet baserar sig på riktlinjerna i det handlingsprogram som sträcker sig till 2025. Det kulturpolitiska informations- och statistikunderlaget och utnyttjandet av det bör utvecklas genom att centrala nyckeltal för konst och kultur sammanställs till en helhet som är tillgänglig på webben.

Den rättsliga grunden för den grundläggande konstundervisningen är i huvudsak från 1990-talet. Behovet av att utveckla denna utbildningsform har skrivits in i den utbildningspolitiska redogörelsen. Utvecklingsåtgärderna hänför sig till lagstiftningen, kunskapsunderlaget, finansieringen, förvaltningen och strukturerna samt i stor utsträckning till utmaningarna i fråga om lika tillgång och tillgänglighet, som hänför sig till regionala skillnader, skillnader mellan olika konstområden och olika befolkningsgruppers möjligheter att delta.

Konst och kultur ökar välbefinnandet och den sociala delaktigheten och därför ska de finnas i människors vardag, t.ex. inom småbarnspedagogiken, i hobbyverksamheten i anknytning till skoldagen, i livsmiljön och i social- och hälsovårdstjänsterna.

Mål för resultatet av verksamheten

— Utbudet av konst-, kultur- och bibliotekstjänster tillgodoser olika befolkningsgruppers behov och användningen av tjänsterna återgår till nivån före coronapandemin.

— Förverkligandet av kulturell mångfald stärks i innehållet i och tjänsterna inom konst och kultur samt i aktörsstrukturerna genom att man verkställer ministeriets handlingsplan för kulturell mångfald.

— Barns och ungas möjligheter att delta i konst och kultur stärks genom Finlandsmodellen för hobbyverksamhet och genom att etablera En läsgåva till barnet-modellen.

— För att stärka kulturvälbefinnandeverksamheten och sakkunnigtjänsterna utvecklas permanenta strukturer som en del av statsförvaltningen och kommunernas och välfärdsområdenas kontaktyr arbete stöds.

— Kunskapsunderlaget om den grundläggande konstundervisningen stärks och likaså stärks identifieringen och erkännandet av förvärvat kunnande. En totalreform av den grundläggande konstundervisningen inleds i syfte att förbättra undervisningens tillgänglighet med beaktande av olika konstområden.

Mål för resultatet av verksamheten

Indikatorer i samband med målet ¹⁾	2021 utfall	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
<i>Nationella konstinstitutioner</i>				
<i>Finlands nationalopera och -balett</i>				
— antal föreställningar	251	525	540	540
— betalande besökare, 1 000 pers.	97	170	200	200
— publikkontakter, 1 000 pers.	105	217	260	260
<i>Finlands Nationalteater</i>				
— antal föreställningar	425	647	1 000	1 000
— betalande besökare, 1 000 pers.	53	102	140	175
— publikkontakter, 1 000 pers.	60	111	165	190
<i>Nationalgalleriet</i>				
— antal samlings- och specialutställningar	15	20	19	19
— betalande besökare, 1 000 pers.	178	284	526	526
— publikkontakter, 1 000 pers.	209	398	775	775
<i>Teatrar, orkestrar och museer som får statsandel</i>				
— antal teaterföreställningar	6 500	10 000	12 200	12 200
— teaterbesökare, 1 000 pers.	812	1 600	2 200	2 200
— antal orkesterkonserter	1 255	2 054	2 400	2 500
— orkesterkonserter, antal åhörare, 1 000 pers.	373	560	1 000	1 100
— museibesökare (museer som får statsandel och andra museer som sköts på heltid), 1 000 pers.	4 350	6 856	6 000	7 000
<i>Film</i>				
— premiärer på inhemska filmer	30	58	40	35
— antal biobesökare, inhemska filmer, 1 000 pers.	860	1 565	2 000	2 000
<i>Bildkonst</i>				
— antal besök på platser med anknytning till bildkonst (konstmuseer, konstgallerier och bildkonstevenemang), 1 000 personer.	2 700	3 500	4 200	5 000
<i>Allmänna bibliotek</i>				
— antal huvudbibliotek och biblioteksfilialer, st.	717	713	717	713
— den totala utlåningen vid allmänna bibliotek, 1 000 st.	76 095	80 426	88 000	84 000
— fysiska biblioteksbesök, 1 000 st.	32 224	41 057	41 622	41 622

Mål för resultatet av verksamheten

Indikatorer i samband med målet ¹⁾	2021 utfall	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
— bibliotekens webbesök, 1 000 st. ²⁾	52 631	43 465	58 271	43 465
— deltagare i evenemang som ordnas av biblioteken, 1 000 pers.	877	909	985	930
<i>Kommunernas kulturverksamhet</i>				
Nettodriftskostnader för kulturverksamheten: medelvärde euro/invånare ³⁾	-	-	149	148

¹⁾ Siffrorna för 2021 är uppskattningar före coronavirusepidemin.

²⁾ Från år 2022 är siffrorna inte jämförbara med tidigare år på grund av Traficoms ändrade anvisningar om kakor.

³⁾ Kostnaderna omfattar grundläggande konstundervisning, bibliotek, museer, utställningar, teater, dans och cirkus, musik och annan kulturverksamhet.

Kulturgrunden är stark och livskraftig

När finansieringssystemen inom kultursektorn utvecklas är det viktigt att balansen mellan finansieringens förutsebarhet och flexibilitet upprätthålls. Stödssystemen inom kultursektorn kan vidareutvecklas så att de främjar ett mångsidigt samarbete och utvecklande av funktioner i fråga om etablerade aktörer inom kultursektorn och aktörer inom det fria fältet.

Att värna om, utveckla och utnyttja det mångfaldiga materiella, immateriella och digitala kulturarvet och kulturmiljöerna måste ses som en resurs och ett ansvar för hela samhället i enlighet med statsrådets principbeslut om kulturarvsstrategin 2022—2030. I takt med att digitaliseringen av kulturmaterial fortsätter kan materialet göras tillgängligt i stor utsträckning och materialets långtidsförvaring tryggas. Skyddet av det arkeologiska kulturarvet förutsätter en totalreform av lagen om fornminnen.

Verksamheten enligt värden och principer för hållbar utveckling sträcker sig till alla delområden inom konst- och kulturpolitiken. Det kan leda till att verksamhetssätten inom branschen förnyas och fungera som förändringskraft i samhället i vidare bemärkelse.

Mål för resultatet av verksamheten

— Lagen om fornminnen revideras.

— Lagen om bildprogram revideras.

— Statsrådets principbeslut om en kulturarvsstrategi verkställs genom att det utarbetas en separat verkställighetsplan.

— En ökad digital tillgång till kulturarvsmaterial samt ökad användning och långtidsförvaring av materialet främjas.

— Det arkitekturpolitiska programmet verkställs.

— Beredningen av arkitektur- och designmuseiprojektet fortsätter.

Mål för resultatet av verksamheten

Tjänsten Finna, indikatorer	2021 utfall	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Antal organisationer som erbjuder material	421	445	455	470
Sökbar materialmängd (mn)	17,5	17,4	18	18,5
Material som finns tillgängligt på nätet (mn)	2,5	2,5	3,1	3,3
Besök på nätet (mn)	44,8	51,6	56	65

(01.) *Omkostnader för Centret för konstfrämjande* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet flyttas till moment 29.01.10.

(03.) *Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet flyttas till moment 29.01.11.

(04.) *Omkostnader för Museiverket* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet flyttas till moment 29.01.12.

(05.) *Tillgänglighetsbiblioteket Celias omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet flyttas till moment 29.01.13.

(06.) *Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet flyttas till moment 29.01.14.

16. *Extra konstnärspensioner och journalistpensioner* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 22 559 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av konstnärspensioner enligt lagen om extra konstnärspensioner (194/2016)
- 2) till betalning av familjepensioner i anknytning till tidigare beviljade journalist- och konstnärspensioner
- 3) till ett belopp av högst 1 015 000 euro för nya konstnärspensioner och familjepensioner i anslutning till konstnärspensioner så att högst 51 extra konstnärspensioner får beviljas till ett belopp som motsvarar full pension.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

I anslaget under punkt 3 ingår högst två delpensioner som höjs till full pension.

Förklaring: Den extra konstnärspensionen uppgår till 1 515,94 euro per månad 2023. Delpensionen är hälften av beloppet av den fulla pensionen. Den extra konstnärspensionen justeras kalenderårsvis i enlighet med 98 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2024 (3032).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (ArPL 5,9 %)	1 252
Sammanlagt	1 252
2024 budget	22 559 000
2023 budget	21 307 000
2022 bokslut	18 771 069

20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 18 502 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av lokalkostnader för kulturhistoriskt värdefulla kultur- och sevärdhetsobjekt som Museiverket förfogar över.

2024 budget	18 502 000
2023 budget	18 502 000
2022 bokslut	17 264 000

21. Gemensamma utgifter för konst och kultur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 409 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utrednings-, utvärderings- och uppföljningsprojekt inom konst och kultur
- 2) till betalning av utgifter för statistik- och kunskapsunderlag, datatekniska tjänster samt data-system för uppföljning och styrning av verksamheten inom konst och kultur
- 3) till omkostnader för upphovsrådet enligt 55 § i upphovsrättslagen (404/1961), kostnader för delegationen för upphovsrättsärenden och kostnader för upphovsrättsutredningar
- 4) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två års-verken.

Förklaring: Med försöks-, forsknings-, utrednings-, utvecklings-, utvärderings- och uppföljningsprojekten stöds de strategiska målen för konst- och kultursektorn.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 349 000 euro och överföringsutgifternas andel 60 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-200
Kostnader för upphovsrådets m.fl. utredningar (överföring från moment 29.80.52)	69
Projekt inom konst och kultur (överföring från moment 29.80.52)	540
Sammanlagt	409

2024 budget

409 000

30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)

Under momentet beviljas 9 130 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsunderstöd till bibliotek enligt lagen om allmänna bibliotek(1492/2016) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till de allmänna bibliotekens särskilda uppgifter, utveckling av bibliotekens verksamhet, riksomfattande tjänster som produceras för allmänna bibliotek samt till statsunderstöd avsedda för organisationsverksamhet

3) till allmänna bibliotek för utgifter för anskaffning av kulturtidskrifter

4) till betalning av statsunderstöd som hänför sig till verksamheten vid biblioteket för teckenspråkig litteratur.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för de riksomfattande och de regionala utvecklingsuppgifterna	2 944 000
Understöd för särskilda uppgifter, utveckling av bibliotekens verksamhet, riksomfattande tjänster som produceras för allmänna bibliotek samt vissa biblioteksorganisationer	5 650 000
Prenumerationsstöd för kulturtidskrifter till bibliotek	116 000
Statsunderstöd för bibliotekstjänster för fångar	200 000
Understöd till verksamheten vid biblioteket för teckenspråkig litteratur	220 000
Sammanlagt	9 130 000

Genom de allmänna bibliotekens verksamhet främjas befolkningens likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, tillgången till och användningen av information, läskulturen och en mångsidig läskunnighet, möjligheterna till livslångt lärande och utveckling av kompetensen samt ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet.

Genom statsunderstöd stöds likvärdig verksamhet vid de allmänna biblioteken och regional utveckling av verksamheten. Syftet är att säkerställa att nätet av allmänna bibliotek fungerar och att trygga kvaliteten på verksamheten liksom även tillgången och åtkomsten till information och kultur för hela befolkningen.

Biblioteksväsendets genomslag bedöms på basis av indikatorer för användning av biblioteken, materialanskaffningar, personalresurser och tillgänglighet.

Vissa nyckeltal för biblioteksväsendet

	2021 utfall	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Bokanskaffning, st./ 1 000 invånare	280	291	292	292
Annan materialan- skaffning, st./ 1 000 invånare	24	22	22	22
Årsverken/ 1 000 invånare	0,7	0,7	0,7	0,7
Öppethållning, 1 000 timmar	1 993	2 399	2 400	2 400
Fysiska besök, st./invånare	5,9	7,4	9,0	9,0
Webbesök, st./invånare ¹⁾	9,6	7,9	7,9	7,9
Lån, st./invånare	13,9	14,6	16	16
Omkostnader, euro/invånare	60	61,9	61	61

¹⁾ I fråga om webbesök bör noteras att antalet besök år 2022 inte längre är jämförbart med tidigare års statistik. I och med införandet av Traficoms nya anvisningar om kakor från 13.9.2021 registreras betydligt färre besökare än tidigare också i statistiken över besökare till bibliotekets webbtjänster.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-860
Indexjustering (2,2 %)	64
Köpstöd för litteratur med liten spridning och prenumerationsstöd för kulturtidskrifter till bibliotek (överföring från moment 29.80.52)	976
Statsunderstöd för bibliotekstjänster för fångar (överföring från moment 25.40.01)	200
Understöd för utveckling av allmänna bibliotek, för biblioteksuppgifter på ryska samt för vissa biblioteksorganisationer (överföring från moment 29.80.52)	4 750
Sammanlagt	5 130
2024 budget	9 130 000
2023 I tilläggsb.	200 000
2023 budget	4 000 000
2022 bokslut	4 894 000

31. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för scenkonst och museer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 157 627 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar för scenkonst och museer enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

2) till betalning av statsunderstöd efter prövning för scenkonst, högst 3 000 000 euro.

Det antal årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 3 967 för scenkonst och högst 1 295 för museer.

Förklaring: Det genomsnittliga mervärdesskattefria pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är 58 318 euro per årsverke för musik, 66 743 euro per årsverke för annan scenkonst och 85 071 euro per årsverke för museer.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandel för scenkonst	100 711 000
Statsandel för museer	53 916 000
Statsunderstöd i anslutning till statsandelsreformen för utveckling av det fria yrkesfältet inom scenkonst (högst)	3 000 000
Sammanlagt	157 627 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing av resekostnader (återföring från moment 29.80.52)	33
Indexjustering (2,2 %)	3 807
Kompensation med anledning av lägre intäktsföring av avkastningen av penningspelsverksamhet	-50 610
Kreativa Europa (återföring från moment 29.01.02)	295
Museernas statsandelar (överföring från moment 29.80.52)	22 885
Precisering av bestämningsgrunderna	12
Statsandelar för scenkonst (överföring från moment 29.80.52)	40 094
Sammanlagt	16 516

2024 budget	157 627 000
2023 budget	141 111 000
2022 bokslut	139 932 232

34. *Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för grundläggande konstutbildning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 96 619 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)
- 2) till ett belopp av högst 1 210 000 euro, på de grunder som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer till betalning av statsunderstöd enligt 44 § i den ovannämnda lagen till utbildningsanordnare som får statsandel för grundläggande konstundervisning per undervisningstimme
- 3) till ett belopp av högst 400 000 euro till statsunderstöd enligt prövning för andra utbildningsanordnare inom grundläggande konstundervisning än de som får statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning
- 4) till ett belopp av högst 101 000 euro till betalning av utgifter som föranleds av utredningar och utveckling i anslutning till stärkandet av kunskapsunderlaget för den grundläggande konstundervisningen.

Anslaget under punkt 4) får användas till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke i uppgifter för viss tid.

Det timantal som används som beräkningsgrund för statsandelen är i fråga om grundläggande musikundervisning högst 1 658 000 och i annan grundläggande konstundervisning som beviljas statsandel på basis av antalet undervisningstimmar högst 179 400 timmar.

Förklaring: Det genomsnittliga mervärdesskattefria priset per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är 89,34 euro per undervisningstimme.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 95 649 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 970 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (2,2 %)	2 166
Ökning av antalet mervärdesskattepliktiga aktörer	66
Sammanlagt	2 232
<hr/>	
2024 budget	96 619 000
2023 budget	94 387 000
2022 bokslut	90 441 863

40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 252 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg.

Förklaring: I enlighet med ett avtal som staten och Helsingfors stad ingått om skötseln av trafiken till Sveaborg står staten och staden tillsammans för driftsförlusterna för servicetrafiken till Sveaborg.

2024 budget	252 000
2023 budget	252 000
2022 bokslut	85 815

41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 27 648 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 11 000 000 euro till betalning av kompensation för kopiering för enskilt bruk enligt upphovsrättslagen (404/1961) och av utgifter som föranleds av detta

2) till ett belopp av högst 16 648 000 euro till betalning av ersättning till upphovsmän för utlåning och e-utlåning av skyddade verk och av utgifter som föranleds av detta.

Förklaring: Av anslaget betalas kompensation till upphovsmännen av upphovsrättsligt skyddade verk och övriga rättsinnehavare för framställning av exemplar av verk för enskilt bruk,

samt ersättningar enligt upphovsrättslagen för utlåning och e-utlåning av verk vid bibliotek och för användning av skyddat material vid kulturarvsinrättningar som omfattas av offentlig finansiering, i enlighet med de avtal som ingåtts med de organisationer som företräder innehavarna av upphovsrätterna.

2024 budget	27 648 000
2023 budget	27 648 000
2022 bokslut	26 648 000

50. Understöd för främjande av konst och kultur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 96 172 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till främjande av konst och kultur
- 2) till betalning av statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och statsunderstödslagen (688/2001)
- 3) till Finlands filmstiftelse för manuskriptskrivande, produktion och distribution av film samt annat stödjande av filmkulturen med stöd av lagen om statlig finansiering för främjande av filmkulturen (1174/2018) samt för kostnader för Finlands filmstiftelses understödsverksamhet
- 4) till statsunderstöd för restaurering och renovering av kulturhistoriskt värdefulla, skyddade byggnader med stöd av lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010)
- 5) till planering av Arkitektur- och designmuseet samt till statsunderstöd för beredning och inledande av verksamheten
- 6) till statsunderstöd för projektet Europas kulturhuvudstad 2026
- 7) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst ett årsverke för understöd för utställningsarvoden och verkställandet av dessa
- 8) till utgifter för genomförande av Unescos konventioner om kulturarv och främjande av kulturturen samt till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken
- 9) till utgifter för konst- och kulturpolitisk forsknings-, utrednings- och informationsverksamhet samt till statliga ämbetsverks kulturellerade försöks- och forskningsprojekt

Av anslaget har 3 000 000 euro reserverats för betalning av utgifter och understöd till företag, sammanslutningar och aktörer inom kultur och kreativa branscher för utveckling och ibruktagnande av innovativa tjänster samt produktions- och verksamhetsmodeller (RRF pelare 3) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen samt för betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst två årsverken för tidsbundna administrations-, samordnings- och sakkunniguppgifter inom investeringsverksamhet.

Förklaring: Strukturstödet i anslutning till återhämtnings- och resiliensplanen (RRF pelare 3) förverkligar målet för programmet för hållbar tillväxt i Finland att främja innovativ förnyelse, återhämtning och hållbar tillväxt som utnyttjar forskningsdata inom de branscher som drabbats hårdast av krisen, dvs. turismen, den kreativa ekonomin och evenemangsbranschen. Genom stödet stärks den kreativa ekonomin, förnyelsen av produkter och tjänster, digitaliseringens fram-

skridande samt arbetsproduktiviteten. Målet är att det ska skapas 10 000 nya arbetstillfällen inom de kreativa branscherna och att de kreativa branschernas andel av BNP ska öka betydligt från nuvarande 3,5 procent fram till 2026.

Med strukturstödet stöds företag och sammanslutningar inom kulturbranschen och de kreativa branscherna samt andra aktörer inom konst och kultur så att de kan anpassa sig till konsekvenserna av coronapandemin och utveckla och ta i bruk innovativa tjänster som lämpar sig för förändrade och svårförutsebara förhållanden samt produktions- och verksamhetsmodeller för att stimulera branscherna och stärka den internationella konkurrenskraften. I fråga om kreativa innehåll distribueras och konsumeras en stor del via digitala plattformar och när kreativ kompetens används som tjänst har det ofta en anknytning till genomförandet av digitala koncept. Digitaliseringen förbättrar möjligheterna för aktörer inom kulturbranschen och de kreativa branscherna att konkurrera på den europeiska och globala marknaden. I villkoren för beviljande av stöd inkluderas i betydande grad kriterier som främjar digitalisering.

Beräknad användning av anslaget (euro)

1) Undervisnings- och kulturministeriet	66 588 000
Kreativt arbete, produktion och distribution	39 670 000
Filmkonst och annan produktion av bildprogram	25 461 000
Scenkonst, litteratur, visuell konst och byggnadskonst samt formgivning	2 055 000
Kulturexport och internationellt samarbete	8 301 000
Utveckling av upphovsrättssystemet samt produkter och tjänster inom den kreativa branschen	853 000
Strukturstöd för förnyelse av kulturbranschen och de kreativa branscherna (RRF pelare 3)	3 000 000
Delaktighet, kulturverksamhet och kulturtjänster	17 907 000
Riksomfattande sammanslutningar inom konst- och kultursektorn	10 021 000
Riksomfattande konst- och kulturfestivaler	2 368 000
Barnkultur	2 196 000
Samisk kultur	522 000
Europas kulturhuvudstad 2026	2 800 000
Kulturgrunden och kontinuiteten i kulturen	9 011 000
Museer och kulturarv	1 378 000
Planering och förberedelse av arkitektur- och designmuseet	400 000
Investeringar i kulturlokaler	6 178 000
Forskning och specialprojekt inom konst- och kulturpolitiken	1 055 000
2) Centret för konstfrämjande	24 714 000
Kreativt arbete, produktion och distribution	19 142 000
Filmkonst	663 000
Scenkonst (musik, dans, teater och cirkus)	9 324 000
Litteratur, konstjournalistik och kulturtidskrifter	1 178 000
Visuell konst, arkitektur och design	3 942 000
Procentprincipen inom byggandet	500 000
Residens- och multikonst, konstpriser och regionernas konststipendier	3 535 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Delaktighet, kulturverksamhet och kulturtjänster	5 572 000
Främjande av deltagande i kultur och kulturens tillgänglighet, kulturvälbefinnande och kulturell mångfald	2 909 000
Konst- och kulturevenemang och barnkultur	2 663 000
3) Museiverket	4 548 000
Kreativt arbete, produktion och distribution	1 190 000
Utställningsarvoden	1 000 000
Främjande av kulturturismen	190 000
Kulturgrunden och kontinuiteten i kulturen	3 358 000
Museer och kulturarvsobjekt	2 629 000
Sammanslutningar inom musei- och kulturarvssektorn	304 000
Genomförande av internationella kulturarvsavtal	425 000
4) Nationella audiovisuella institutet	322 000
Kulturgrunden och kontinuiteten i kulturen	
Främjande av mediefostran och medieläskunnighet	322 000
Sammanlagt	96 172 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 95 502 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 670 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-2 942
Bortfall av en engångsutgift (grundlig renovering av Åbo domkyrka)	-4 000
Bortfall av poster av engångskaraktär	-4 690
Finlands Nationalopera och -baletts lokaler (överföring till moment 29.80.53)	-800
Planering av Arkitektur- och designmuseet samt beredning och inledande av verksamheten	100
Planering av museet Erä- ja kulttuurimuseo.	-300
Projektet Europas kulturhuvudstad 2026	1 200
Strukturstöd till företag och sammanslutningar inom kulturbranschen och de kreativa branscherna (RRF pelare 3)	-6 000
Täckande av det strukturella underskottet under moment 29.80.53 (överföring till moment 29.80.53)	-530
Understöd som Centret för konstfrämjande delar ut (överföring från moment 29.80.52)	22 945
Understöd som Museiverket delar ut (överföring från moment 29.80.52)	3 244
Understöd som Nationella audiovisuella institutet delar ut (överföring från moment 29.80.52)	238
Understöd som undervisnings- och kulturministeriet delar ut (överföring från moment 29.80.52)	62 859
Överföring av understödet för mediefostran (överföring från moment 29.01.14)	84
Sammanlagt	71 408

Momentets rubrik har ändrats.

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	96 172 000
2023 II tilläggsb.	-1 290 000
2023 I tilläggsb.	3 800 000
2023 budget	24 764 000
2022 bokslut	90 141 000

51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 955 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av konstnärsstipendier motsvarande 545 stipendieår enligt 3 § i lagen om statens konstnärsstipendier (734/1969) och till betalning av statens konstnärsstipendier för särskilt meriterade konstutövare enligt 3 § 2 mom. i den lagen

2) till stipendier och understöd enligt lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961)

3) till ett belopp av högst 960 000 euro till stipendier enligt lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens konstnärsstipendier (545 st.)	14 317 000
Stipendier och understöd till författare och översättare	3 100 000
Stipendier för bildkonstnärer (högst)	960 000
Konstnärsprofessorsstipendier (22 st.)	578 000
Sammanlagt	18 955 000

Konstnärsstipendiet är 2 153,24 euro/mån. under perioden 1.1–29.2.2024 och 2 196,31 euro/mån under perioden 1.3–31.12.2024. Konstnärsstipendierna justeras enligt justeringarna av lönerna för statstjänstemän genom beslut av Centret för konstfrämjande. Totalbeloppet av stipendierna till författare och översättare utgör 10 procent av det belopp som under det föregående kalenderåret använts för litteratur som anskaffats till allmänna bibliotek som upprätthålls av kommunerna. Enskilda stipendieperioder som avbryts eller fortsätter efter ett avbrott kan medföra ändringar i hur betalningsposterna av anslaget för de olika åren fördelas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stipendier till bildkonstnärer (överföring från moment 29.80.52)	960
Lönejusteringar	739
Sammanlagt	1 699

29.80

469

2024 budget	18 955 000
2023 II tilläggsb.	330 000
2023 budget	17 256 000
2022 bokslut	16 678 428

(52.) Avkastning av penningsspelsverksamheten för främjande av konst (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing av resekostnader (återföring till moment 29.80.31)	-33
Bortfall av en engångsutgift	-4 700
Effekterna av sänkningen av lotteriskatten	-18 138
Finlands Nationaloperas stiftelse (överföring till moment 29.80.56)	-38 197
Förvaltningen av programmet Kreativa Europa samt nationell motfinansiering (överföring till moment 29.01.02)	-291
Förändring av Veikkaus Ab:s avkastningsprognos	3 627
Kostnader för upphovsrättsrådets m.fl. utredningar (överföring till moment 29.80.21)	-69
Köpstöd för litteratur med liten spridning och prenumerationsstöd för kulturtidskrifter till bibliotek (överföring till moment 29.80.30)	-976
Löneutgifter och övriga omkostnader för personalen vid Centret för konstfrämjande (högst 42 visstidsanställda) (överföring till moment 29.01.10)	-2 270
Momentstrukturreformen (överföring till moment 29.01.29)	-282
Museernas statsandelar (överföring till moment 29.80.31)	-22 885
Nationalgalleriet (överföring till moment 29.80.56)	-13 465
Parlamentariskt överenskommen nivå	63 324
Statens offentliga byggnaders konstförvärv och skötseln av statens konstsamling (överföring till moment 29.80.72)	-944
Statsandelar för scenkonst (överföring till moment 29.80.31)	-40 094
Stipendier till bildkonstnärer (överföring till moment 29.80.51)	-960
Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiö (överföring till moment 29.80.56)	-11 391
Till UKM för att använda för projekt inom konst och kultur (överföring till moment 29.80.21)	-540
Understöd för utveckling av allmänna bibliotek, för biblioteksuppgifter på ryska samt för vissa biblioteksorganisationer (överföring till moment 29.80.30)	-4 750
Understöd som Centret för konstfrämjande delar ut (överföring till moment 29.80.50)	-22 945
Understöd som Museiverket delar ut (överföring till moment 29.80.50)	-3 244
Understöd som Nationella audiovisuella institutet delar ut (överföring till moment 29.80.50)	-238
Understöd som undervisnings- och kulturministeriet delar ut (överföring till moment 29.80.50)	-62 859
Ändring i de uppskattade intäkterna	2 267
Sammanlagt	-180 053

2023 budget	180 053 000
2022 bokslut	159 466 640

53. Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)

Under momentet beviljas 28 909 000 euro.

Anslaget får användas till att bevilja understöd för lokalkostnader som orsakas konst- och kulturinstitutioner och samfund som verkar i statsägda lokaler.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas till understöd för lokalkostnaderna för 14 nationellt betydelsefulla konst- och kulturinstitutioner.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lokalkostnader för Hanaholmens kulturcentrum för Sverige och Finland	2 458 000
Övriga lokalkostnader	26 451 000
Sammanlagt	28 909 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands Nationaloperas lokalprojekt (överföring från moment 29.80.50)	800
Nationalgalleriets och Museiverkets gemensamma samlingsprojekt	830
Täckande av det strukturella underskottet under moment 29.80.53 (överföring från moment 29.80.50)	530
Sammanlagt	2 160

2024 budget	28 909 000
2023 II tilläggsb.	364 000
2023 budget	26 749 000
2022 bokslut	24 532 869

55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 300 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till kostnader som föranleds av genomförandet av den digitala kulturarvshelheten
- 2) till kostnader som föranleds av planerig digitalisering av centrala, prioriterade musei- och kulturarvsmaterial
- 3) till stödjande av museers innehållsproduktion
- 4) till upprätthållande och utvecklande av system och tjänster som förbättrar tillgången till och användningen och förvaringen av digitalt kulturarvsmaterial samt till utvecklande av bibliotekens, arkivens och museernas gemensamma söktjänst och anslutning av den till Europeiska digitala biblioteket Europeana
- 5) till kostnader för utveckling och överföring av kompetens som avser digitalisering, digital åtkomst och långtidsförvaring i fråga om kultur- och kulturarvsmaterial
- 6) till kostnader som föranleds av statliga ämbetsverks och inrättingars digitalisering av kulturarvsmaterial och förvaring av digitalt kulturarvsmaterial

7) avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Av anslaget bedöms 2 190 000 euro gå till överföringsutgifter och 110 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av material som ska långtidsförvaras, ökad användning av tjänsten Finna och digitalisering av kulturarvet	100
Sammanlagt	100

2024 budget	2 300 000
2023 budget	2 200 000
2022 bokslut	2 100 000

56. Statlig finansiering för de nationella konstinstitutionernas verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 65 009 000 euro.

Anslaget får användas för finansiering enligt lagen om statlig finansiering av nationella konstinstitutioner (942/2022).

Dispositionsplan (euro)

1. Nationalgalleriet	13 883 000
2. Finlands Nationalteater	11 745 000
3. Finlands Nationalopera och -balett	39 381 000
Sammanlagt	65 009 000

Förklaring: Nationalgalleriet svarar för upprätthållandet och utökandet av Nationalgalleriets samling, bedriver utställningsverksamhet och annan konstmuseiverksamhet samt deltar som sakkunnig i utvecklandet av konstmuseibranschen. Nationalgalleriet omfattar Konstmuseet Ate-neum, Museet för nutidskonst Kiasma och Konstmuseet Sinebrychoff. Uppgiften är att stärka kulturarvet och främja den konstnärliga bildningen samt bildkonstens samhälleliga genomslag.

Finlands Nationalteater upprätthåller teatern, bedriver teaterverksamhet samt utvecklar och värnar om teaterkonsten. Till uppgifterna hör särskilt att främja inhemsk teaterkonst, att presentera högklassig teaterkonst för olika grupper i hela landet samt att främja teaterkonstens samhälleliga genomslag.

Finlands nationalopera och -balett upprätthåller opera- och balettteatern samt bedriver, värnar om och utvecklar opera- och balettkonst. Till uppgifterna hör särskilt att främja inhemsk opera- och balettkonst, att presentera högklassig opera- och balettkonst för olika grupper i hela landet samt att främja opera- och balettkonstens samhälleliga genomslag.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands Nationaloperas stiftelse (överföring från moment 29.80.52)	38 197
Indexjustering (3,1 %)	1 956
Nationalgalleriet (överföring från moment 29.80.52)	13 465
Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiö (överföring från moment 29.80.52)	11 391
Sammanlagt	65 009

2024 budget 65 009 000

72. Utökning av Nationalgalleriets och statens konstverkskommissions samlingar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 683 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för konstförvärv till Nationalgalleriets och statens konstverkskommissions samlingar
- 2) till utgifter enligt lagen om Nationalgalleriet (889/2013) för statens konstverkskommissions verksamhet samt för underhåll och tryggnad av samlingen.

Dispositionsplan (euro)

1. Utökning av Nationalgalleriets samling	739 000
2. Statens offentliga byggnaders konstförvärv, skötseln av statens konstverkskommissions samling och statens konstverkskommissions verksamhet	944 000
Sammanlagt	1 683 000

Anslaget under punkt 2 i dispositionsplanen budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av anslaget bedöms 1 010 000 euro gå till investeringsutgifter och 673 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en post av engångskaraktär	-100
Statens offentliga byggnaders konstförvärv och skötseln av statens konstsamling (överföring från moment 29.80.52)	944
Sammanlagt	844

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	1 683 000
2023 budget	839 000
2022 bokslut	839 000

75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 249 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av investeringsutgifter för ombyggnad och underhåll av fastighetsförmögenhet och för smärre nybyggnadsprojekt samt för utgifter för reparation och underhåll av museibåtar.

Dispositionsplan (euro)

1.	Museiverket	1 149 000
2.	Förvaltningsnämnden för Sveaborg	2 100 000
Sammanlagt		3 249 000

I fråga om punkt 2 i dispositionsplanen får anslaget användas till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken för tidsbundna uppgifter.

Fullmakt

Förbindelser som hänför sig till de projekt som nämns i punkt 2 i dispositionsplanen får ingå så att de utgifter som föranleds av dem efter 2024 uppgår till sammanlagt högst 1 000 000 euro.

Förklaring: Av anslaget bedöms 14 669 000 euro gå till placeringsutgifter och 1 580 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hållbart underhåll av museibygnaderna och museifartygen på Fölisön	200
Upphörande av en tidsbegränsad utgift	-1 000
Sammanlagt	-800

2024 budget	3 249 000
2023 budget	4 049 000
2022 bokslut	3 899 000

(89.) Finansiering till Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum och fastighetsaktiebolaget (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

2023 budget	2 000 000
2022 bokslut	4 973 000

95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och ersättningar som verkställigheten av lagen om fornminnen (295/1963) medför.

2024 budget	40 000
2023 budget	40 000
2022 bokslut	—

90. Idrottsverksamhet

Förklaring : Målet för idrottspolitiken är att främja en fysiskt aktiv livsstil hos befolkningen, främja ansvarsfull motion och elitidrott, öka delaktigheten och samhörigheten samt förbättra jämställdheten mellan könen och likabehandlingen. En fysiskt aktiv livsstil innebär fysisk aktivitet och motion i vardagen. Grunden för en fysiskt aktiv livsstil skapas i familjen, inom småbarnspedagogiken, i skolan och inom idrotthobbyerna. Motion och idrott främjas genom att utveckla motionsförhållandena, sporra till motion i vardagliga verksamhetsmiljöer och stödja idrottsorganisationer och idrottsföreningar samt elitidrotten. En fysiskt aktiv livsstil hos befolkningen främjas i samarbete genom åtgärder inom olika förvaltningsområden. Idrottspolitikens mål är att beslutsfattandet i allt högre grad ska grunda sig på evidensbaserad kunskap samt på kontinuerlig uppföljning och utvärdering.

Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar för den allmänna ledningen, samordningen och utvecklingen av idrottspolitiken samt för att allmänna förutsättningar för idrott skapas inom statsförvaltningen.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer för idrottspolitiken upp följande mål för de samhälleliga verkningarna:

- En välmående, frisk och motionerande befolkning
- Motion och idrott ökar delaktigheten och samhörigheten
- Likvärdig och jämställd tillgång till idrott och motion
- Idrotten, motionen och elitidrotten är ansvarsfull
- Den finska elitidrotten är internationellt framgångsrik och nationellt uppskattad.

Mål för resultatet av verksamheten och centrala åtgärder inom motions- och idrottsverksamheten

Riksomfattande och lokala förhållanden som möjliggör idrott och motion utvecklas systematiskt. Vid understöd för byggande av idrottsanläggningar betonas idrottsanläggningar som riktar sig till stora användargrupper samt främjande av jämställdhet och likabehandling, tillgänglighet och hållbar utveckling.

Livskraften och ansvarsfullheten i medborgarverksamheten inom idrotten stöds. Medborgarorganisationernas verksamhet inom motion och idrott samt lokal föreningsverksamhet som är öppen för alla stöds. Medborgarverksamhetens ansvarsfullhet främjas. Fri utbildningsverksamhet vid idrottsutbildningscentren och utvecklandet av kvaliteten på denna verksamhet stöds. Idrottsorganisationers förutsättningar att ansöka om och arrangera hållbara större internationella idrottsevenemang och idrottsorganisationers internationella samarbets- och påverkningsmöjligheter stärks.

En fysiskt aktiv livsstil blir vanligare i olika ålders- och befolkningsgrupper. Man stöder den riksomfattande I rörelse-helheten för att främja en fysiskt aktiv livsstil i olika ålders- och befolkningsgrupper (Familjen i rörelse, Småbarnspedagogiken i rörelse, Skolan i rörelse, Studier i rörelse, Vuxna i rörelse och Äldre i rörelse). Projekt för en fysiskt aktiv livsstil som stöder genomförandet av I rörelse-helheten understöds.

Förutsättningarna för elitidrottskarriären och ansvarstagandet inom elitidrotten utvecklas. Elitidrotten främjas genom att man stöder idrottarnas träning samt utvecklar träningskompetensen, dubbelkarriärvägarna, samordningen av elitidrotten, forsknings- och innovationsverksamheten inom elitidrotten, finansieringen av elitidrotten samt tävlings- och träningsförhållandena. Ansvarstagandet inom motion, idrott och elitidrott stärks genom understöd till verksamheten vid Finlands centrum för etik inom idrotten (FCEI).

Kunskapsunderlaget inom motion och idrott stärks och informationen utnyttjas effektivt i beslutsfattandet. Forskningen och informationsförmedlingen inom idrotten stöds och utvecklas med avseende på det idrottspolitiska beslutsfattandets behov. Man stärker utnyttjandet av information vid beredningen av understöd inom sektorn samt uppföljningen och utvärderingen av åtgärdernas genomslag. Statens idrottsråds utvärdering av idrottspolitiken utvecklas.

Motion och idrott främjas genom åtgärder inom olika förvaltningsområden. Identifieringen av omfattande samhällsliga kopplingar inom motion och idrott främjas. Samordningsorganet för idrottspolitiken samordnar olika ministeriers åtgärder för främjande av motion och idrott. Bedömningen av konsekvenserna för motionen och rörligheten stärks och likaså stärks det tväradministrativa beaktandet av främjandet av motion inom olika förvaltningsområden och på olika förvaltningsnivåer.

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2018 utfall	2022 utfall	2024 uppskattning
Andelen barn och unga som är aktiva i idrottsföreningar, %¹⁾			
9-åringar			
— flickor	65	65	65
— pojkar	68	66	66
11-åringar			
— flickor	72	71	71
— pojkar	70	69	69
13-åringar			
— flickor	58	53	53
— pojkar	59	57	57
15-åringar			
— flickor	42	38	38
— pojkar	46	47	47
Liikuntapalveluiden käyttö, %²⁾			
Vuxna (20–69-åringar)			
Kvinnor			
— på eget initiativ	92	95	95
— kommunens idrotts- och motionstjänster	23	21	21

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2018 utfall	2022 utfall	2024 uppskattning
— motions- eller idrottsföreningar	18	19	19
— företag inom idrottssektorn	39	35	35
Män			
— på eget initiativ	93	94	94
— kommunens idrotts- och motionstjänster	20	17	17
— motions- eller idrottsföreningar	23	23	23
— företag inom idrottssektorn	26	29	29
Äldre (70 år och äldre)			
Kvinnor			
— på eget initiativ	-	90	90
— kommunens idrotts- och motionstjänster	-	39	39
— motions- eller idrottsföreningar	-	12	12
— företag inom idrottssektorn	-	31	31
Män			
— på eget initiativ	-	97	97
— kommunens idrotts- och motionstjänster	-	27	27
— motions- eller idrottsföreningar	-	13	13
— företag inom idrottssektorn	-	20	20
Andelen personer som rör sig i enlighet med de nationella motionsrekommendationerna, %³⁾			
9-åringar			
— flickor	44	36	36
— pojkar	66	59	59
11-åringar			
— flickor	38	25	42
— pojkar	46	42	47
13-åringar			
— flickor	15	7	30
— pojkar	24	26	35
15-åringar			
— flickor	6	3	3
— pojkar	16	16	16
Vuxna (20–69-åringar)			
— kvinnor	25	27	27
— män	21	24	24
Äldre (70 år och äldre)			
— kvinnor	-	17	17
— män	-	16	16

Medianresultatet av 20 meters löptestet i Move!-mätningarna för skolelever (min, sek)⁴⁾

11-åringar			
— flickor	4 min 05 sek	3 min 37 sek	3 min 37 sek
— pojkar	4 min 33 sek	4 min 26 sek	4 min 26 sek
15-åringar			
— flickor	4 min 40 sek	4 min 12 sek	4 min 12 sek
— pojkar	6 min 06 sek	5 min 47 sek	5 min 47 sek

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2018 utfall	2022 utfall	2024 uppskattning
Genomsnitt i Cooper-testet bland män som inleder beväringstjänsten (meter)⁵⁾	2 403	2 376	2 376
Antalet dopningstester/antalet förseelser (FCEI)⁶⁾	3104/10	3169/4	-
Finlands placering i internationella jämförelser av elitidrott (GSN Global Cup/GSN per capita cup/WRCES)⁷⁾	30/11/20	29/8/24	

¹⁾ Undersökningarna Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa LIITU 2018 och 2022 (jag motionerar regelbundet och aktivt samt jag motionerar ibland), tilläggsanalys KIHU 18.4.2023.

²⁾ Liikuntaraportti. Suomalaisten mitattu liikkuminen, paikallaanolo ja fyysinen kunto 2018—2022 sekä lisäanalyysi UKK-instituutti 14.4.2023.

³⁾ Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa 2018 sekä 2022 tutkimukset (liikemittarilla mitattu liikkumissuosituksen saavuttaminen). Liikuntaraportti. Suomalaisten mitattu liikkuminen, paikallaanolo ja fyysinen kunto 2018—2022 sekä lisäanalyysi UKK-instituutti 14.4.2023. (uppfyllandet av motionsrekommendationen enligt enkätuppgifter).

⁴⁾ Move!-mätresultat för fysisk funktionsförmåga hos elever i årskurs 5 och 8.

⁵⁾ Resultaten av konditionstest för män som inlett sin beväringstjänst. Försvarmakten.

⁶⁾ Alla dopningstester som utförts av Finlands centrum för etik inom idrotten (FCEI) samt antalet dopningsförseelser i FCEI:s nationella program för dopningstester.

⁷⁾ Finlands plats i jämförelsen mellan länder med framgångsmätare för hela idrotten: <https://www.worldsportranking.info/> och <https://greatestsportingnation.com/>

20. Gemensamma utgifter för idrottsväsendet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 026 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd som grundar sig på idrottslagen (390/2015) och andra understöd för främjande av idrott och fysisk fostran i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)

2) till utgifter för försöks-, utvecklings- och utredningsverksamhet

3) till utgifter för sammanslutningars och statsförvaltningens internationella idrottssamarbete, idrottsvetenskaplig verksamhet, statens idrottsråd samt till utgifter för högskolors, forskningsinstitutets och forskares idrottsvetenskapliga forskningsprojekt och utgifter för informationssystemprojekt och andra projekt som utförs i samarbete med forskningsprojekten

4) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst åtta år-sverken.

I fråga om de personer som avses i 4 punkten beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Internationellt samarbete	268 000
<i>Kompetensen och kunskapsbasen inom motion och idrott</i>	7 758 000
Allmänna utvecklingsprojekt inom motion och idrott	500 000
Idrottsvetenskap och idrottsforskning	3 862 000
— varav Finlands Akademi (1,5 årsv.)	120 000
Forsknings- och utvecklingssammanslutningar samt utbildningsverksamhet	3 170 000
Statens idrottsråd	226 000
Sammanlagt	8 026 000

Av anslaget bedöms 7 219 000 euro gå till överföringsutgifter och 807 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Idrottsvetenskaplig forskning (överföring till moment 29.40.51)	-847
Idrottsvetenskap och forskning, forsknings- och utvecklingsgemenskaper, utbildning, till UKM och Statens idrottsråd för personalutgifter, hyresutgifter och utgifter för stödtjänster samt till internationellt samarbete (överföring från moment 29.90.50)	8 970
Internationellt samarbete, idrottsvetenskap och forskning, forsknings- och utvecklingsgemenskaper, utbildning samt allmänna utvecklingsprojekt inom motion och idrott (överföring från moment 29.90.51)	157
Statens idrottsråds personal-, hyres- och stödtjänstutgifter (överföring till moment 29.90.01)	-254
Sammanlagt	8 026

2024 budget 8 026 000

30. (29.90.52) Statsandelar till kommuner och idrottsutbildningscenter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 37 279 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt idrottslagen (390/2015), lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998)

2) till studiesedelsunderstöd enligt 14 § i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till ett belopp av högst 300 000 euro.

Det pris per enhet som används som grund för statsandelen för kommunens motions- och idrottsverksamhet är 12,00 euro per invånare.

Priset per enhet för regionala idrottsutbildningscenter är 16,60 euro per studerandedag.

Det maximala antalet studerandedygn som utgör grunden för statsandelen för riksomfattande idrottsutbildningscenter är 256 329. Oberoende av det maximala antalet får anslaget användas för utgifter som föranleds av rättelsebeslut i fråga om statsandelarna.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandelar för kommunernas idrotts- och motionsverksamhet	19 722 000
Statsandelar till riksomfattande idrottsutbildningscenter	16 685 000
Statsandelar till regionala idrottsutbildningscenter	572 000
Studiesedelsunderstöd till idrottsutbildningscenter	300 000
Sammanlagt	37 279 000

Det genomsnittliga pris per enhet, exklusive mervärdesskatt, för de riksomfattande idrottsutbildningscentren som använts vid dimensioneringen av anslaget är 94,30 euro per studerandedygn och motsvarande genomsnittliga pris per enhet, inklusive mervärdesskatt, är 100,44 euro per studerandedygn.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (2,2 %), riksomfattande utbildningscentren	378
Minskning av den statliga finansieringen av idrottsutbildningscenter (regeringsprogr. 2023)	-1 500
Statsandelar för idrottsutbildningscentrens verksamhet samt studiesedels-, kvalitets- och utvecklingsunderstöd (överföring från moment 29.90.50)	4 547
Statsandel för kommunernas idrottsverksamhet (förändring i invånarantalet)	56
Sammanlagt	3 481

2024 budget	37 279 000
2023 budget	33 798 000
2022 bokslut	53 776 292

50. Främjande av idrott och motion (fast anslag)

Under momentet beviljas 55 693 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av understöd som grundar sig på idrottslagen (390/2015) och andra understöd för främjande av idrott och fysisk fostran i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)
- 2) till ett belopp av högst 2 300 000 euro till betalning av träningsstipendier till idrottare
- 3) till utgifter för effektivisering av den etiska verksamheten och antidopningsverksamheten, testningsverksamheten och antidopningsfostran inom idrott och elitidrott
- 4) till ett belopp av högst 400 000 euro till betalning av understöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet till stiftelsen Suomen Urheilumuseosäätiö
- 5) till beviljande av högst 16 pensioner enligt lagen om extra pension för idrottsutövare (1419/2014) som motsvarar full pension

6) till omkostnader för regionförvaltningen för motion och idrott

7) till ett belopp av högst 30 000 euro till betalning av Pro Idrott-utmärkelser

8) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 11 årsverken.

Anslaget under punkt 5) budgeteras enligt kontantprincipen.

I fråga om de personer som avses i 8 punkten beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Deltagande i motion och idrott:	
Medborgarverksamhet inom motion och idrott	40 722 000
Elitidrott	9 121 000
Etisk verksamhet inom motion och idrott	4 950 000
Kompetensen och kunskapsunderlaget inom motion och idrott,	900 000
varav stiftelsen Suomen Urheilumuseosäitiö (högst)	400 000
och regionförvaltningen inom motion och idrott	500 000
Sammanlagt	55 693 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 54 553 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 140 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-1 278
Elitidrott, främjande av motion hos befolkningen (I rörelse), stora idrottsevenemang och medborgarverksamhet (föreningsstöd) samt lika tillgång till motion och idrott (understöd för byggande av idrottsanläggningar) (överföring till moment 29.90.51)	-42 587
Förändring av Veikkaus Ab:s avkastningsprognos	2 356
Idrottens samhällsansvar (överföring från moment 29.90.51)	300
Idrottsvetenskap och forskning, till UKM och Statens idrottsråd för personalutgifter, hyresutgifter och utgifter för stödtjänster samt till internationellt samarbete (överföring till moment 29.90.20)	-8 970
Parlamentariskt överenskommen nivå	40 581
Statsandelar för kommunernas idrottsverksamhet och idrottsutbildningscentrens verksamhet samt studiesedels-, kvalitets- och utvecklingsunderstöd (överföring till moment 29.90.30)	-37 407
Stärkande av finansieringen för idrott och motion (engångspost)	-3 100
Upphörande av den temporära sänkningen av lotteriskatten	-11 778
Verkställande av idrottspolitiska redogörelsen (överföring från moment 29.90.56)	700
Ändring i de uppskattade intäkterna	1 472
Sammanlagt	-59 711

Momentets rubrik och anslagstyp har ändrats.

2024 budget	55 693 000
2023 I tilläggsb.	5 000 000
2023 budget	115 404 000
2022 bokslut	101 459 828

51. Främjande av en fysiskt aktiv livsstil och motionsförhållandena (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 64 430 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av understöd som grundar sig på idrottslagen (390/2015) och andra understöd för främjande av idrott och fysisk fostran i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)
- 2) till betalning av utgifter och understöd som föranleds av genomförandet av idrottspolitiska redogörelsen (SRR 6/2018 rd)
- 3) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst sex årsverken, varav för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande tre årsverken i berednings-, styrnings- och sakkunniguppgifter inom programmet Mer motion i Finland
- 4) till ett belopp av högst 20 000 000 euro till betalning av utgifter och understöd för det tväradministrativa, statsrådsledda programmet Mer motion i Finland.

I fråga om de personer som avses i 3 punkten beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring: Syftet med det förvaltningsövergripande statsrådsledda programmet Mer motion i Finland är att öka motionerandet i alla åldersgrupper. Anslaget är avsett att användas av olika förvaltningsområden och det är avsett att användas för att stödja genomförandet av programmet, exempelvis till samordning, växelverkan, kommunikation och utredningar samt till statsunderstöd som beviljas av olika ministerier och ämbetsverk. En ministerarbetsgrupp följer upp verkställandet av programmet och det anslag som reserverats för det. Programåtgärdernas genomslag utvärderas regelbundet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

<i>Lika tillgång till motion och idrott: stöd för byggande av idrottsanläggningar,</i>	26 940 000
varav renoveringen och moderniseringen av Olympiastadion	2 000 000
<i>Deltagande i motion och idrott</i>	12 250 000
Medborgarverksamhet inom motion och idrott (föreningsstöd)	2 500 000
Elitidrotten,	6 250 000
varav till kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus och	
Urheilijoiden ammatinedistämissäätiö	2 015 000
och idrottsakademier och träningscenter	4 235 000
Stora motions- och idrottsevenemang	2 000 000
<i>Främjande av idrott och motion för hela befolkningen</i>	6 240 000
<i>Pilotförsök med motionsprojekt för äldre</i>	500 000
Programmet Mer motion i Finland	20 000 000
Sammanlagt	64 430 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föränleder (mn euro)

	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Tilläggsfinansiering för projektet för ombyggnad och modernisering av Olympiastadion (26 milj. euro/tilläggsbudget 2017)					
Förbindelser som ingåtts före år 2024	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0
Utgifter sammanlagt	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 64 000 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 430 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-1 500
Elitidrott, främjande av motion hos befolkningen (I rörelse), stora idrottsevenemang och medborgarverksamhet (föreningsstöd) samt lika tillgång till motion och idrott (understöd för byggande av idrottsanläggningar) (överföring från moment 29.90.50)	42 587
Finansiering av programmet Mer motion i Finland (regeringsprogr. 2023)	20 000
Idrottens samhällsansvar (överföring till moment 29.90.50)	-300
Internationellt samarbete, idrottsvetenskap och forskning, forsknings- och utvecklingsgemenskaper, utbildning samt allmänna utvecklingsprojekt inom motion och idrott (överföring till moment 29.90.20)	-157
Verkställande av idrottspolitiska redogörelsen (överföring från moment 29.90.56)	3 800
Sammanlagt	64 430

2024 budget 64 430 000

(56.) *Främjande av idrott och elitidrott (reservationsanslag 3 år)*

Förklaring: Det föreslås att anslaget stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångsutgift (Småbarnspedagogiken i rörelse)	-1 500
Verkställande av idrottspolitiska redogörelsen (överföring till moment 29.90.50)	-700
Verkställande av idrottspolitiska redogörelsen (överföring till moment 29.90.51)	-3 800
Sammanlagt	-6 000

2023 budget 6 000 000

2022 bokslut 4 700 000

91. Ungdomsarbete

Förklaring: Enligt ungdomslagen är syftet med ungdomsarbetet och ungdomspolitikerna att främja de ungas delaktighet och möjligheter att påverka samt förmåga och förutsättningar att verka i samhället, att stödja de ungas utveckling, självständighetsprocess och gemenskapskänsla samt inhämtandet av kunskaper och färdigheter i anknytning till detta, att stödja de ungas fritidssysselsättningar och verksamhet i det civila samhället, att främja de ungas likställdhet och jämlikhet samt tillgodoseendet av deras rättigheter, och förbättra de ungas uppväxt- och levnadsvillkor. Syftet ska uppnås med utgångspunkt i solidaritet, kulturell mångfald och internationalism, hållbar utveckling, sunda levnadsvanor, respekt för miljön och livet samt sektorsövergripande samarbete. Dessa mål enligt ungdomslagen gäller alla som är under 29 år och bor i Finland.

Strategidokumentet för statens ungdomsarbete och ungdomspolitik utgörs av det riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik som godkänns av statsrådet.

Mål för det samhälleliga genomslaget

- De ungas delaktighet ökar och påverkningsmöjligheterna blir mångsidigare.
- De ungas erfarenheter av jämlikhet, jämställdhet, samhörighet och tillgodoseendet av de ungas rättigheter stärks.
- De unga har lika tillgång till fritidsaktiviteter och verksamhet.
- De ungas livskompetens stärks.

Målen och de viktigaste åtgärderna inom ungdomsarbetet

- Man inleder verkställandet av riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik 2024—2027 som avses i ungdomslagen (1285/2016).
- De kompetenscentrum på ungdomsområdet som är berättigade till statsunderstöd godkänns för perioden 2024—2027 och man avtalar om deras uppgifter i utvecklingen av sektorn.
- För att stärka de ungas övergripande välbefinnande och som stöd för det ungdomspolitiska beslutsfattandet utvecklas informationsproduktionen inom ungdomsområdet. Kännedomen om Nuorisotilastot.fi-tjänsten och de system som utvecklats förbättras och ibruktageand och utnyttjandet av dem främjas.

Nyckeltal för ungdomsarbetet

	2021 utfall	2022 utfall	2024 uppskattning
10—29-åringar som hör till/är med i något organisationsarbete eller motsvarande (undersökningen om fritiden), %	53	50	50
15—29-åringar som känner sig delaktiga i det finländska samhället (Ungdomsbarometern), %	83	83	85
15—29-åringar som upplever att de har bra kontroll över sitt liv (Ungdomsbarometern), %	90	86	88
Barn i grundskoleålder som inte har någon nära vän (undersökningen Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd), %	9	9	8

Nyckeltal för ungdomsarbetet

	2021 utfall	2022 utfall	2024 uppskattning
15—29-åringar som har låtit bli att inleda en hobbyverksamhet på grund av brist på pengar (Ungdomsbarometern), %	35	35	35
15—29-åringar som har erfårit diskriminering under de senaste 12 månaderna (Ungdomsbarometern), %	10	10	10
Antalet arbetslösa personer under 25 år (ANM)	31 200	28 100	28 000

20. Gemensamma utgifter för ungdomsarbetet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 712 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter och understöd för den allmänna utvecklingen av ungdomsarbetet och ungdomspolitik i enlighet med 4 § i ungdomslagen (1285/2016)
- 2) till utgifter och understöd med anknytning till genomförandet, utvärderingen och utvecklingen av riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik
- 3) till utgifter för statens ungdomsråd och dess sektioner samt utvärderings- och understödskommisionen
- 4) till internationellt samarbete på ungdomsområdet samt till betalning av utgifter som föranleds av sammanslutningars och statsförvaltningens internationella samarbete på ungdomsområdet
- 5) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken.

I fråga om de personer som avses i 5 punkten beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lagstadgade nationella kommittéer	212 000
Genomförande av de strategiska målen för ungdomsarbetet och ungdomspolitik	500 000
Sammanlagt	712 000

Av anslaget bedöms 427 000 euro gå till överföringsutgifter och 285 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statens ungdomsråds samt utvärderings- och understödskommisionens personal-, hyres- och stödtjänstutgifter, genomförande av de strategiska målen för ungdomsarbete och ungdomspolitik (överföring från moment 29.91.50)	1 027
Statens ungdomsråds samt utvärderings- och understödskommisionens personal-, hyres- och stödtjänstutgifter (överföring till moment 29.01.01)	-315
Sammanlagt	712

2024 budget 712 000

30. (29.91.52) Statsandelar till kommunernas ungdomsväsende (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 648 000 euro.

Anslaget får användas till statsandelar för kommunernas ungdomsarbete enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

Det pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen för kommunernas ungdomsarbete är 15,00 euro per invånare under 29 år.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av utgifter av engångskaraktär	-300
Justering av statsandelen för kommunernas ungdomsarbete (förändring i invånarantalet)	-42
Samernas kultur- och språkboverksamhet, främjande av ungas ekonomi- och arbetslivsfärdigheter (överföring till moment 29.91.50)	-1 650
Uppsökande ungdomsarbete och förebyggande av utslagning bland unga	-4 140
Sammanlagt	-6 132

Momentets rubrik och anslagstyp har ändrats.

2024 budget	7 648 000
2023 I tilläggsb.	5 500 000
2023 budget	13 780 000
2022 bokslut	12 578 000

50. Främjande av ungdomsarbete (fast anslag)

Under momentet beviljas 35 382 000 euro.

Anslaget får användas

1) till statsunderstöd enligt ungdomslagen (1285/2016) som beviljas till riksomfattande organisationer på ungdomsområdet, riksomfattande kompetenscentrum på ungdomsområdet samt ungdomscentraler

2) till investeringsunderstöd till ungdomscentraler och socialt ungdomsarbete

3) till undersökningar och utredningar som hänför sig till ungdomsarbete och ungdomspolitik samt till utbetalning av stipendier

4) till underhåll och utveckling av informationssystem och webbtjänster som stöder informationsproduktionen, kommunikationen, den allmänna utvecklingen, de ungas deltagande och hörande på ungdomsområdet

5) till upprätthållande och utveckling av systemet för begäran om kontakt inom uppsökande ungdomsarbete

6) till stödjande av EU:s handlingsprogram och internationella handlingsprogram

- 7) till stödjande av lokal hobbyverksamhet för barn och unga
- 8) till utveckling av ungdomsarbetet, ungdomsverksamheten och ungdomspolitiken
- 9) till utgifter för Sametingets ungdomsråd och till stöd för kultur- och språkboverksamhet på samiska
- 10) till utgifter för det regionala ungdomsväsendet samt till genomförande av regionförvaltningens och statens ämbetsverks tidsbundna projekt inom ungdomssektorn
- 11) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken.

I fråga om de personer som avses i 11 punkten beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riksomfattande organisationer på ungdomsområdet	18 000 000
Ungdomscentraler	4 936 000
Regionalt och lokalt ungdomsarbete	5 527 000
Samernas kultur- och språkboverksamhet	1 300 000
Försök, utbildning, forskning och internationellt arbete inom ungdomsarbete	5 619 000
Sammanlagt	35 382 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 34 291 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 091 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Bortfall av engångsutgift	-1 100
Förändring av Veikkaus Ab:s avkastningsprognos	848
Parlamentariskt överenskommen nivå	14 609
Samernas kultur- och språkboverksamhet, främjande av ungas ekonomi- och arbetslivsfärdigheter (överföring från moment 29.91.30)	1 650
Skol- och läroanstaltsungdomsarbete (överföring till moment 29.91.51)	-3 000
Statens ungdomsråds samt utvärderings- och understödskommissionens förvaltningsutgifter, genomförande av de strategiska målen för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken (överföring till moment 29.91.20)	-1 027
Statsandelar för kommunernas ungdomsarbete (överföring till moment 29.91.30)	-7 690
Upphörande av den temporära sänkningen av lotteriskatten	-4 240
Uppsökande ungdomsarbete och verkstadsverksamhet för unga (överföring till moment 29.91.51)	-5 728
Ändring i de uppskattade intäkterna	530
Sammanlagt	-6 148

Momentets rubrik och anslagstyp har ändrats.

2024 budget	35 382 000
2023 II tilläggsb.	-170 000
2023 budget	41 530 000
2022 bokslut	36 328 067

51. Verkstadsverksamhet för unga, uppsökande ungdomsarbete samt skol- och läroanstaltsungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 30 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och understöd för stödjande och utveckling av verkstadsverksamheten för unga, det uppsökande ungdomsarbetet samt ungdomsarbetet i skolor och läroanstalter.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Verkstadsverksamhet för unga	14 000 000
Uppsökande ungdomsarbete	13 000 000
Skol- och läroanstaltsungdomsarbete	3 000 000
Sammanlagt	30 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av utgifter av engångskaraktär	-180
Skol- och läroanstaltsungdomsarbete	3 000
Stöd till ungdomsverksamhet (östra Finlands livskraft, engångskaraktär)	-1 000
Uppsökande ungdomsarbete och verkstadsverksamhet (överföring från moment 29.90.50)	5 728
Sammanlagt	7 548

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	30 000 000
2023 budget	22 452 000
2022 bokslut	39 083 000

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde bygger upp Finland till ett land med förmåga att utvecklas – med ett hållbart livsmedelssystem och en hållbar naturresursekonomi som har förmåga att förnya sig samt med tillförlitlig geografisk information.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Finlands framtid påverkas i hög grad av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, som hotar säkerheten och försörjningsberedskapen. Även många globala förändringsfaktorer, vars styrka och tempo Finland egentligen inte kan inverka på, bidrar till helheten. Vi måste anpassa oss till följderna av dessa. Förutom hot kan även många nya möjligheter skönjas i dem. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde har det identifierats sex förändringsfaktorer i verksamhetsmiljön som är oberoende av förvaltningsområde och som under det kommande årtiondet mest väntas ändra verksamhetsmiljön för den finska livsmedels- och naturresurssektorn. Förändringsfaktorerna är 1) klimatförändringarna, 2) den snabba tekniska utvecklingen, 3) konkurrensen om de sällsamma naturresurserna, 4) omvälvningen i den globala ekonomin, 5) förändringen i värderingar och attityder samt 6) befolkningsstrukturen och urbaniseringen.

De grundläggande uppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde blir allt viktigare när det gäller att garantera livsmedelstryggheten, livsmedelssäkerheten, ett konkurrenskraftigt inhemskt livsmedelssystem, försörjningsberedskapen och tillgången till rent vatten, att hålla djur- och växtsjukdomar under kontroll, att säkerställa en hållbar naturresursekonomi och konkurrenskraften för de näringar som baserar sig på den samt att utveckla landsbygdens livskraft. Dessa uppgifter har alltså en framträdande roll i och med Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

Säker geografisk information av hög kvalitet samt utnyttjandet av den är av central betydelse vid utvecklingen av framtida tekniklösningar. Digitaliseringen och den kraftigt ökande betydelsen som informationen har framhäver vikten av att främja användningen av tillförlitliga basregister, grundläggande geografisk information och naturresursdata som en del av ministeriets verksamhetsområde. Tillförlitlig och brett tillgänglig geografisk information, fastighetsdata och bostadsdata möjliggör ny företagsverksamhet samt tryggar ägandet och det nationella finansiella systemet.

Finland är en ansvarsfull global aktör och engagerat i att genomföra Agenda 2030 för hållbar utveckling. I takt med att den internationella konkurrensen ökar växer också förvaltningens betydelse då det gäller att avlägsna hinder för fri konkurrens och att möjliggöra bioekonomi, nya innovationer, affärsmodeller och metoder för värdeskapande. En möjliggörande förvaltning arbetar i nära samverkan med den privata sektorn och har förståelse för den allt snabbare utvecklingen och de utmaningar och möjligheter som denna medför. Det går att rikta de begränsade resurserna mer effektivt i syfte att uppnå ett optimalt ekonomiskt klimat och att genom samordning av hållbar utveckling och riskhantering skapa en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö för en allt modernare och globalare bioekonomi. De uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet och dess förvaltningsområde i nuläget svarar för utgör en naturlig grund för att genomföra nästa fas av bioekonomin och den cirkulära ekonomin.

Näringsarna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde är verksamheter som i stor utsträckning utnyttjar förnybara naturresurser. Bioekonomin, som på ett hållbart sätt utnyttjar förnybara naturresurser för att skapa näring, energi, olika produkter och tjänster, ger betydande affärsmöjligheter. Målet är att med hjälp av bioekonomin minska beroendet av fossila naturresurser, förhindra utarmningen av ekosystemen samt främja den biologiska mångfalden. Framgången för ministeriets ansvarsområde är beroende av framstående och mångsidig kompetens och raskt utnyttjande av innovationer för en hållbar användning av förnybara naturresurser. Forskningen inom förvaltningsområdet är föregripande och producerar fakta, kompetens och innovationer till stöd för beslutsfattandet, utvecklandet av näringsarnas konkurrenskraft och främjandet av välfärden.

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall/ uppskattning	2023 mål	2024 mål
Försörjningsberedskapen i fråga om det övergripande hållbara livsmedelssystemet samt systemets konkurrenskraft och resiliens förbättras			
— Företagarinkomst från jordbruket/FWU (euro/år) ¹⁾	(32 400)	ökar	ökar
En hållbar naturresursekonomi tryggar försörjningsberedskapen, ersätter användningen av icke-förnybara råvaror och energikällor samt främjar människors välbefinnande och en välmående natur			
— Mervärdet inom bioekonomin, miljarder euro ²⁾	(28,0)	29,1	30,3
En diversifierad företagsverksamhet samt en blomstrande landsbygd och skärgård, multilokalitet och samarbetsnätverk stärker samhället			
— Andelen företag med verksamhetsställe på landsbygden av samtliga verksamhetsställen, % ³⁾	-	ökar	ökar
— Sysselsättningsgrad sammanlagt ³⁾	-	ökar	ökar
— landsbygdsområdena	-	ökar	ökar
— städerna	-	ökar	ökar

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall/ uppskattning	2023 mål	2024 mål
Tillförlitlig och brett tillgänglig geografisk information, fastighetsdata och bostadsdata möjliggör ny affärsverksamhet och tryggar ägandet			
— Störningsfria e-tjänster, %	99,9	99,9	99,9
— Utnyttjande av informationsresurser, ökning från föregående år, %	-1	10	3

¹⁾ Källa: Naturresursinstitutet, FADN/lönsamhetsbokföring. FWU är antalet heltidsarbetande medlemmar av en företagarfamilj beräknat utifrån företagarfamiljens arbetstimmar (0,82 personer per gård 2021). Företagarinkomsten från jordbruket beskriver den genomsnittliga inkomsten per företag och år. Siffran för 2022 är en prognos.

²⁾ Målet för åren 2023—2024 baserar sig på målet i Finlands bioekonomiska strategi: målet är att öka den årliga tillväxttakten vad gäller bioekonomins mervärde från 3 % till 4 %.

³⁾ Källa: Statistikcentralen, landsbygdsindikatorer. Uppgifterna gäller det finländska fastlandet. Sysselsättningsgraden för hela befolkningen räknas som procentandelen 15—64-åriga sysselsatta av befolkningen i samma ålder. Uppgifter från och med 2021 är ännu inte tillgängliga.

Jämställdhet

Jord- och skogsbruksministeriet fortsätter att främja likabehandling samt att integrera regeringens jämställdhetsperspektiv i lagberedningen, i styrningen av verksamheten och ekonomin och i andra funktioner som är väsentliga med tanke på jämställdheten. Ungefär 90 % av utgifterna under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel är överföringsutgifter som stöder uppnåendet av effektmålen för de olika politiksektorerna. Stödets inverkan på jämställdheten mellan könen är i regel inte en grund för beviljande av stöd.

På landsbygden är största delen av befolkningen i arbetsför ålder män, och i synnerhet i glesbygden är antalet män betydligt större än antalet kvinnor. Skillnaderna är störst bland unga vuxna. Ett av målen vid genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken, utvecklingen av landsbygden och naturresursekonomin är att beakta olika befolkningsgruppers behov, även om stödsystemen eller grunderna för beviljande av stöd inte har gjorts upp ur ett jämställdhetsperspektiv. Till exempel när det gäller startstöd som beviljas unga jordbrukare följer man med könsfördelningen bland dem som inlett företagsverksamhet. I synnerhet i projekt som genomförs genom lokala aktionsgrupper inom Leader är målet i många fall att olika grupper, såsom unga, äldre, invandrare och arbetslösa, ska delta i utvecklingen av regionen. Detta ökar känslan av samhörighet, förebygger utslagning och stärker jämställdheten och jämlikheten. Inom Leaderverksamheten följer man exempelvis med könsfördelningen i det beslutande organet, det vill säga styrelsen.

Hållbar utveckling

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde genomför målen för FN:s handlingsplan för hållbar utveckling Agenda 2030 som en del av sin strategi. Förvaltningsområdet främjar särskilt målet som gäller klimatneutralitet, genom att skapa hållbara lösningar för bioekonomi och cleantech.

Till exempel anvisas 35 miljoner euro för finansiering av investeringar som förbättrar miljöns tillstånd och främjar den gröna omställningen och användningen av förnybar energi. Ett anslag på 275,9 miljoner euro anvisas för miljöersättningar och ekologisk produktion, ett anslag på 86 miljoner euro för stöd för miljösystem (tidigare förgröningsstöd) och ett anslag på 5 miljoner euro

för främjande av återvinning av näringsämnen genom biogasproduktion. För främjande av naturresurs- och bioekonomi anvisas 4 miljoner euro. Genom anslaget genomförs bland annat den nationella bioekonomiska strategin, den nationella skogsstrategin samt markanvändningssektorns klimatpolitik inom jord- och skogsbruket. För främjande av vården av skogsnaturen anvisas 11 miljoner euro. Utvecklingen av vattenbaserade affärsverksamheter och återetableringen av vandrare och hotade fiskbestånd stöds med sammanlagt 7 miljoner euro. Ett anslag på 38 miljoner euro avsätts för att trygga en hållbar virkesproduktion.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om fiske	12.30.44 och 30.40.51
Regeringens proposition om (temporärt) stöd för beskogning	30.40.47

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
30.10.40 <i>Start- och investeringsbidrag till jordbruket</i> (reservationsanslag 3 år)		
— fullmakt att bevilja medel för EU-projekt	127,0	117,0 ¹⁾
30.10.41 <i>Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden</i> (förslagsanslag)		
— fullmakt att bevilja räntestödslån	250,0	250,0
30.10.64 <i>EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen</i> (reservationsanslag 3 år)		
— fullmakt att bevilja medel för EU-projekt	224,3	157,2 ¹⁾
30.20.43 <i>Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar</i> (reservationsanslag 3 år)		
— fullmakt att bevilja medel för EU-projekt	1 115,0	20,0 ¹⁾
30.40.44 <i>Stöd för tryggande av en hållbar virkesproduktion</i> (förslagsanslag)		
— fullmakt att bevilja understöd	54,5	15,0
30.40.47 <i>Stöd för beskogning av impedimentmark</i> (reservationsanslag 3 år)		
— fullmakt att bevilja understöd	8,2	- ¹⁾

¹⁾ Dessutom kan en fullmakt som inte har använts föregående år användas.

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
01. Förvaltning och forskning	152 472	140 530	144 673	4 143	3
01. Jord- och skogsbruks- ministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 148	23 744	24 862	1 118	5
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	82 189	79 752	82 777	3 025	4
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	8 943	1 943	1 943	—	0
(23.) Administrativa arrangemang (reservations- anslag 2 år)	—	—	—	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruks- ministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	33 012	30 652	30 652	—	0
66. Internationell verksamhet (förslagsanslag)	4 180	4 439	4 439	—	0
10. Utveckling av lands- bygden	503 748	444 722	484 771	40 049	9
40. Start- och investerings- bidrag till jordbruket (reser- vationsanslag 3 år)	94 245	139 500	114 900	-24 600	-18
41. Rättestöd för näringsverk- samhet på landsbygden (förslagsanslag)	14 551	15 000	40 000	25 000	167
42. Avträdelsetöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	28 500	21 800	15 100	-6 700	-31
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservations- anslag 3 år)	85 400	74 000	74 000	—	0
(44.) Tryggande av verksamhets- förutsättningarna för jord- bruket och företagsverksamheten på landsbygden (reservations- anslag 3 år)	14 730	—	—	—	0
50. Statsunderstöd för jord- bruksrådgivningstjänster och vissa andra utvecklings- åtgärder (reservationsan- slag 3 år)	5 566	5 616	4 356	-1 260	-22
51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	1 843	2 143	2 569	426	20

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
54. Främjande av häst- hushållning (reservations- anslag 3 år)	39 892	39 192	39 192	—	0
55. Statsunderstöd för 4H- verksamhet (reservations- anslag 2 år)	4 105	4 155	3 305	-850	-20
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	2 300	4 300	3 000	-1 300	-30
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)	212 616	139 016	188 349	49 333	35
20. Jordbruk och livsmedels- ekonomi	2 011 586	1 794 465	1 770 741	-23 724	-1
01. Livsmedelsverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	85 007	78 958	79 483	525	1
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskade- görare (förslagsanslag)	10 606	7 929	5 868	-2 061	-26
40. Nationellt stöd för jord- bruket och trädgårds- odlingen (reservations- anslag 2 år)	352 200	350 000	350 000	—	0
41. EU-inkomststöd och EU- marknadsstöd (förslags- anslag)	507 500	520 600	522 400	1 800	0
(42.) Klimatåtgärder som hänför sig till torvmarker (reservationsanslag 3 år)	—	30 000	—	-30 000	-100
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservations- anslag 3 år)	352 996	286 560	286 816	256	0
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	637 394	495 884	496 815	931	0
46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedels- kedjan (reservationsanslag 3 år)	11 030	11 030	11 005	-25	0
47. Utvecklande av livsmedels- kedjan (reservationsanslag 3 år)	4 255	2 637	6 587	3 950	150

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
49. Främjande av återvinning av näringsämnen genom biogasproduktion (reservationsanslag 3 år)	—	4 000	5 000	1 000	25
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	400	400	400	—	0
(61.) Överföring till gårdsbrukets utvecklingsfond (reservationsanslag 3 år)	43 700	—	—	—	0
62. Vissa statsunderstöd (reservationsanslag 2 år)	6 497	6 467	6 367	-100	-2
40. Naturresursekonomi	230 124	228 637	188 440	-40 197	-18
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	3 100	2 800	3 000	200	7
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	14 511	15 847	14 189	-1 658	-10
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	31 977	14 966	4 204	-10 762	-72
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	11 136	8 736	7 086	-1 650	-19
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	1 857	1 632	1 541	-91	-6
41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)	4 760	4 760	3 590	-1 170	-25
42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	9 550	8 850	8 850	—	0
44. Stöd för tryggande av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)	36 900	47 497	38 377	-9 120	-19
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	7 527	17 500	11 027	-6 473	-37
46. Statsunderstöd till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	43 835	45 069	43 025	-2 044	-5
47. Stöd för beskogning av impedimentmark (reservationsanslag 3 år)	6 060	5 400	3 490	-1 910	-35

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
50. Främjande av vilt- hushållningen (reservations- anslag 3 år)	14 498	13 059	13 908	849	7
51. Främjande av fiskeri- hushållningen (reservations- anslag 3 år)	11 975	10 975	9 739	-1 236	-11
53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 132	1 132	1 132	—	0
62. Främjande av fiskeri- näringen (reservations- anslag 3 år)	31 307	30 414	25 282	-5 132	-17
64. Forststyrelsen	8 656	8 610	7 344	-1 266	-15
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltnings- uppgifter (reservations- anslag 3 år)	8 656	8 610	7 344	-1 266	-15
70. Lantmäteri och registrering av bostads- aktier	48 610	48 184	53 017	4 833	10
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	45 310	46 184	51 017	4 833	10
40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (reservationsanslag 2 år)	3 300	2 000	2 000	—	0
Sammanlagt	2 955 195	2 665 148	2 648 986	-16 162	-1
Totalt antal årsverken	4 685	4 477	4 452		

01. Förvaltning och forskning

Förklaring: Uppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde sköts av jord- och skogsbruksministeriet, Naturresursinstitutet, Lantmäteriverket och Livsmedelsverket med medel som budgeterats under huvudtitel 30. För skötseln av uppgifterna inom förvaltningsområdet finns det dessutom två fonder som står utanför budgeten (Gårdsbrukets utvecklingsfond och Interventionsfonden för jordbruket) samt Forststyrelsen, som är ett statligt affärsverk. Vidare svarar Finlands skogscentral och Finlands viltcentral, som beviljas statsunderstöd, för vissa offentlighetsrättsliga uppgifter.

Under detta kapitel har utgifterna för jord- och skogsbruksministeriet och förvaltningsområdets viktigaste forskningsanstalt, Naturresursinstitutet, budgeterats. Forsknings- och sakkunnigupp-

gifter inom förvaltningsområdet handhas också av Livsmedelsverket (kapitel 30.20) och Lantmäteriverket (kapitel 30.70).

Genom sin styrning säkerställer jord- och skogsbruksministeriet att verksamheten vid förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar samt inom de statsbidragsorganisationer som sköter offentligrättsliga uppgifter stöder de mål som anges i motiveringen till huvudtiteln och som gäller ansvarsområdets samhälleliga effekter, resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser.

När det gäller resultatet av verksamheten innebär målet enligt motiveringen till huvudtiteln att

- vår verksamhet är ansvarstagande, proaktiv och kundorienterad
- vår forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet stöder förvaltningens effektivitet och näringsarnas konkurrenskraft på ett proaktivt sätt
- våra digitala lösningar och datalager är säkra, användbara, interoperabla och brett tillämpliga
- vi bereder oss på störningssituationer genom god riskhantering och genom bättre motståndskraft och återhämtningsförmåga.

När det gäller hanteringen av resurser innebär målet enligt motiveringen till huvudtiteln att

- vår personal är kompetent, uppskattad och mår bra
- våra resurser räcker till och är rätt fördelade.

Verkställighetsuppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts inom den statliga regionförvaltningen (närings-, trafik- och miljöcentralerna och regionförvaltningsverken), för vilka anslagen inte budgeterats under denna huvudtitel. Uppgifter inom landsbygdsförvaltningen sköts förutom av statens regionförvaltning även i kommunerna.

Verkställighetsuppgifter som hänför sig till jordbruks- och landsbygdspolitiken, fiskeripolitiken, växtskyddet och vattenhushållningen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts inom den statliga regionförvaltningen av närings-, trafik- och miljöcentralerna. Omkostnaderna för dem har budgeterats under huvudtiteln för arbets- och näringsministeriet.

Kostnader för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt uppgift under omkostnadsmomentet för närings-, trafik- och miljöcentralerna (32.01.02) (inbegriper stödfunktioner) (mn euro)

Uppgift	2021 utfall	2022 utfall	2023 och 2024 behov
Utveckling av landsbygden	10,8	11,2	11,6
Jordbruk och livsmedelsekonomi	21,4	22,6	23,4
Naturresursekonomi	15,1	15,2	15,7
Sammanlagt	47,3	49,0	50,7

Närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter verkställighetsuppgifter i anslutning till EU:s jordbruks-, landsbygds-, växtskydds- och fiskeripolitik samt verkställighetsuppgifter i anslutning till vattenhushållningen. Det beräknas att ungefär 660 årsverken används för dessa 2023. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader har budgeterats under huvudtiteln för arbets- och nä-

ringsministeriet (moment 32.01.02). De uppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde och som gäller tillsynen över djurens hälsa och välfärd och över livsmedelssäkerheten sköts inom regionförvaltningen av regionförvaltningsverken. Det beräknas att en personal motsvarande ungefär 59 årsverken sköter dessa uppgifter 2023. Regionförvaltningsverkens omkostnader har budgeterats under finansministeriets huvudtitel (moment 28.40.01). Uppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts också av Säkerhets- och kemikalieverket, vilket svarar för verkställigheten av lagstiftningen om växtskyddsmedel (under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, moment 32.01.08), och Finlands miljöcentral, vilken svarar för uppgifter inom vattenhushållningen (resurser för miljöförvaltningen som budgeterats under miljöministeriets huvudtitel, moment 35.01.04), samt Tullen, som utför vissa inspektionsuppgifter som EU:s gemensamma jordbrukspolitik förutsätter och uppgifter i egenskap av tillsynsmyndighet inom livsmedelskedjan (under finansministeriets huvudtitel, moment 28.10.02).

01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 24 862 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för nämnder och andra motsvarande organ som finns i anslutning till ministeriet.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet är en möjliggörare av en förnybar och hållbar livsmedels- och naturresursekonomi samt en producent av tillförlitliga datalager. Grunden för vår konkurrenskraft och vårt välbefinnande är en ansvarsfull bioekonomi och cirkulär ekonomi.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

Jord- och skogsbruksministeriet ställer preliminärt för 2024 upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01. Ministeriet stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål för ansvarsområdet* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitlen 30.10, 30.40 och 30.70.

Nyckeltal för ministeriet

	2022 utfall	2023 prognos	2024 uppskattning
Regeringspropositioner (st.)	20	7	4
— Till riksdagen inom planerad sessionsperiod (%)	90,9	100	100
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,7	> 3,7	> 3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	24 480	25 094	26 212
Bruttoinkomster	1 231	1 350	1 350
Nettoutgifter	23 249	23 744	24 862

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	11 459		
— överförts till följande år	12 358		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

En tjänst som specialsakkunnig i frågor som gäller biologisk mångfald (1 årsverke) (överföring från moment 30.40.22)			76
Genomförande av dricksvattendirektivet (1 årsverke) (överföring från moment 32.01.02)			85
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02)			-134
Utökning av den politiska staben			-91
Lönejusteringar			1 182
Sammanlagt			1 118

2024 budget	24 862 000
2023 II tilläggsb.	767 000
2023 budget	23 744 000
2022 bokslut	24 148 000

05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 82 777 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av överföringsutgifter som ingår i projektfinansiärernas finansieringsandelar inom samfinansierad verksamhet och samverkan
- 2) för hus-, jord- och vattenbyggnadsarbeten samt för ombyggnad av fiskodlingsanläggningar och forskningsstationer
- 3) till betalning av utgifter för verksamheten för kontroll och testning av växtskyddsmedel
- 4) för finansiering av Finska ekologiska forskningsinstitutets verksamhet
- 5) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 6) för överföring av anslag till utlandet för beviljande av förskottsfinansiering, som till sitt belopp är ringa, till de länder där utvecklingssamarbete pågår, i syfte att genomföra projekt enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989), förutsett att motsvarande utgift debiteras från anslaget under moment 24.30.66
- 7) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten inom kompetensnätverket för lantbruksföretag (AgriHubi) och till finansiering av verksamheten
- 8) till betalning av internationella medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Av anslaget har 1 000 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och en myndighetsreform (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget i anslutning till REPowerEU får användas när Europeiska unionens råd har godkänt REPowerEU-kapitlet som en del av uppdateringen av Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Naturresursinstitutet ska inom sitt verksamhetsområde

- bedriva vetenskaplig forskning och utveckling
- producera information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten
- överföra kunskap och teknologi
- framställa statistik med anknytning till institutets verksamhetsområde, om detta inte hör till någon annan myndighets uppgifter
- föra de register som institutet behöver i sin verksamhet
- sköta uppgifter som gäller bevarande av de genetiska resursernas mångfald
- främja internationellt samarbete
- sköta de övriga uppgifter som institutet har enligt vad som särskilt föreskrivs eller som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Naturresursinstitutet stöder genom sin verksamhet uppnåendet av *de samhälleliga effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Med inkomsterna enligt REPowerEU-kapitlet i Finlands plan för återhämtning och resiliens finansieras ett FoU-projekt för ren energi och materialflöden.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

Jord- och skogsbruksministeriet ställer för Naturresursinstitutet för 2024 upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Kostnader, intäkter och årsverken för Naturresursinstitutets huvudfunktioner

	2022 bokslut			2023 uppskattning			2024 uppskattning		
	Kostn. ¹⁾ Intäkter ²⁾		Årsv.	Kostn. ¹⁾ Intäkter ²⁾		Årsv.	Kostn. ¹⁾ Intäkter ²⁾		Årsv.
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €	
Forsknings- och kund- relationsprocessen	105 283	51 212	1 025	112 500	54 400	1 020	113 900	53 800	1 019
Myndighetsprocessen	29 178	8 401	277	30 700	9 000	273	31 000	8 700	273
Statistikprocessen	4 876	469	49	5 200	500	48	5 200	500	48
Sammanlagt	139 337	60 082	1 351	148 400	63 900	1 341	150 100	63 000	1 340

¹⁾ I kostnadskalkylen har de intäkter som hänförs till stödfunktionerna beaktats som en faktor som minskar kostnaderna, cirka 2,0–2,5 miljoner euro per år.

²⁾ Endast intäkter som direkt hänförs till kärnverksamheten.

Naturresursinstitutets nyckeltal

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Effektivitet			
Refererade vetenskapliga publikationer, st.	657	690	660
Förtroende- och anseendeindex			
— Medier (1—5)	-	-	3,55
— Företag (1—5)	-	-	3,50
— Medborgare (1—5)	-	-	-
— Beslutsfattare (1—5)	-	-	3,50
— Forskningspartner (1—5)	-	-	3,45
Funktionell effektivitet			
Totala kostnader för kärnfunktionerna, 1 000 €/ totala årsv.	103	111	112
Refererade vetenskapliga publikationer/forskarårsv.	1,0	1,1	1,1
Övriga publikationer/forskarårsv.	1,1	1,2	1,2
Produktion och kvalitetsledning			
Övriga publikationer (inkl. publikationer som är avsedda för en yrkesgrupp och publikationer för allmänheten), st.	775	750	750
Offentliggöranden av statistik, st.	186	183	184
Utlåtanden som lämnats, st.	402	300	300
Höranden i utskott, st.	78	65	65
Felfrihet hos offentliggjord statistik	84	98	98
Resurser			
Andel forskare som har avlagt doktorexamen (%)	58	64	65
Arbetsstillfredsställelseindex	3,86	3,84	3,86

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	146 560	137 552	147 577
Bruttoinkomster	61 891	57 800	64 800
Nettoutgifter	84 669	79 752	82 777
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	17 375		
— överförs till följande år	14 895		

Bruttoinkomsterna är sammanlagt 64 800 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 44 800 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 8 000 000 euro, EU-jordbruksstöden 750 000 euro samt övriga inkomster 11 250 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	153	150	150
— övriga intäkter	-	-	-
Intäkter sammanlagt	153	150	150
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	109	90	90
— andel av samkostnader	86	60	60
Kostnader sammanlagt	195	150	150
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-42	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	78	100	100
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 676	8 350	7 850
— övriga intäkter	3	-	-
Intäkter sammanlagt	7 679	8 350	7 850
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 264	4 250	4 100
— andel av samkostnader	2 592	2 700	2 450
Kostnader sammanlagt	6 856	6 950	6 550
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	823	1 400	1 300
Kostnadsmotsvarighet, %	112	120	120

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	26 858	24 400	28 500
— finansiering från EU	7 051	7 000	8 500
— annan finansiering utanför statsfinanserna	7 328	7 300	7 800
Intäkter sammanlagt	41 237	38 700	44 800
Totala kostnader för projekt	65 833	62 000	70 600
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-24 596	-23 300	-25 800
Självfinansieringsandel, %	37	38	37

Av anslaget används cirka 600 000 euro för vård av fiskbestånden i form av kontraktsodling och utplantering av ädelfisk.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 82 677 000 euro, varav cirka 40 000 euro är internationella medlemsavgifter, och överföringsutgifternas andel 100 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 61 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fastställande av forskningsfinansiering, bortfall av tillägg av engångsnatur	-1 500
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	196
Lantbruksräkning 2020	-25
Ren energi och FoU-finansiering för materialflöden (REPowerEU FoU)	1 000
SAIO-förordningens inverkan på framställningen av statistik	-146
Uppföljning av lantbrukets miljöpåverkan, finansieringen under planeringsperioden för den gemensamma jordbrukspolitiken	470
Uppföljning av lantbrukets miljöpåverkan, planen för den gemensamma jordbrukspolitiken	-500
Uppföljning av priserna på trädgårdsväxter (överföring från moment 30.20.01)	50
Utvecklande av infrastrukturen för husdjursforskning	500
Utvidgning av ISJR-material till ISJH-material	-13
Ändring av Valtoris fakturering	-54
Lönejusteringar	3 047
Sammanlagt	3 025

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	82 777 000
2023 II tilläggsb.	1 837 000
2023 budget	79 752 000
2022 bokslut	82 189 000

22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 943 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för kostnader och andra konsumtionsutgifter för undersökningar, utredningar och utvärderingar som beställs av ämbetsverk, inrättningar eller andra organisationer och som stöder den strategiska styrningen och utvecklingen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde samt för beviljande av statsunderstöd i anslutning till forskning och utredningar
- 2) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 10 årsverken.

Vid nettobudgeteringen har som inkomster beaktats de statliga ämbetsverkens och inrättningsandelen i gemensamma forskningsprojekt samt forskningsfinansiering från EU.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för att erhålla forskningsdata till stöd för beslutsfattande som gynnar de effektmål och mål för resultatet av verksamheten som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Med anslaget finansieras nationella finansieringsandelen av finländska projekt som hänför sig till EU:s forsknings- och utvecklingsprogram (Europeiska partnerskap inom Horisont Europa, Life). Andra statliga ämbetsverks och inrättningsandelen till gemensamma forskningsprojekt som finansieras av detta anslag och som omfattas av jord- och skogsbruksministeriets helhetsansvar intäktsförs under detta moment. EU-medfinansiering i forskningsprojekt intäktsförs under detta moment, varvid inkomsterna under momentet beräknas uppgå till cirka 200 000 euro.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 652 000 euro och överföringsutgifternas andel 291 000 euro.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

2024 budget	1 943 000
2023 budget	1 943 000
2022 bokslut	8 943 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 30 652 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	30 652 000
2023 II tilläggsb.	2 000 000
2023 budget	30 652 000
2022 bokslut	33 011 510

66. Internationell verksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 439 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av både medlemsavgifter som har karaktären av konsumtionsutgifter och finansiella bidrag till sådana internationella organisationer med anknytning till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som är verksamma i Finland och andra länder samt till andra betalningar som föranleds av internationella åtaganden

2) för basfinansiering av Europeiska skogsinstitutet till ett belopp av högst 1 600 000 euro

3) för andra behovsprövade betalningar och statsunderstöd till ett belopp av högst 250 000 euro.

I fråga om konsumtionsutgifterna budgeteras anslaget enligt prestationsprincipen och i fråga om de medlemsavgifter som betalas som överföringsutgifter och de finansiella bidragen budgeteras anslaget enligt en princip som motsvarar prestationsprincipen.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 4 339 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 100 000 euro.

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	4 439 000
2023 budget	4 439 000
2022 bokslut	4 180 468

10. Utveckling av landsbygden

Förklaring: Denna förklaringsdel gäller kapitlen 30.10 och 30.20.

Verksamhetsmiljön

Kriget i Ukraina förändrar verksamhetsmiljön

Rysslands invasion av Ukraina har i hög grad förändrat verksamhetsmiljön för jordbruket och livsmedelsekonomin och ytterligare ökat vikten av försörjningsberedskap och förberedande planering inför eventuella hot. Kriget har konsekvenser i synnerhet i fråga om priset på insatsvaror och jordbruksprodukter. När det gäller bränslen, gödselmedel och råvarorna för dem samt foderkomponenter, såsom kompletteringsprotein, måste andelen finländska produkter ökas. Detta stöder inte bara försörjningsberedskapen utan även klimat- och miljömålen. Utöver insatsvarorna är tillgången till kompetent arbetskraft och säkerställandet av tillräckligt med säsongarbetskraft, i synnerhet inom trädgårdsbranschen, betydande faktorer i upprätthållandet av den finländska produktionen.

Finland är Europas mest landsbygdsdominerade land

Största delen av Finlands areal är landsbygd. Ungefär en tredjedel av befolkningen bor stadigvarande på landsbygden. Uppföljningen av befolkningsutvecklingen baserar sig på den statistikförda folkmängd som beskriver permanent boende. Folkmängden avspeglar situationen den sista dagen i året och beaktar inte människors rörlighet. På grund av den bristfälliga kunskapsbasen om multilokalitet tar samhällsplaneringen och servicestrukturerna samt diverse system inte tillräckligt väl hänsyn till den multilokalitet som följer av den ökade mobiliteten och utvecklingen mot alternativa sätt att arbeta. Detta är problematiskt med tanke på landsbygds- och skärgårdsområdena, eftersom den statistikförda folkmängden på landsbygden redan länge har minskat, trots att säsongbefolkningen under de senaste årtiondena har ökat kraftigt i synnerhet i glesbygden. Multilokalitet i arbetet har ökat betydligt och antas öka ytterligare. På landsbygden finns det säsongsvis fortfarande över 1,1 miljoner fler människor än uppskattningarna utifrån den statistikförda folkmängden låter påskina.

Landsbygdsområdena utgör en miljö med såväl företagsverksamhet som fast boende och fritidsboende. Landsbygdsområdenas möjligheter ligger i en allt mångsidigare företagsverksamhet och ett hållbart och mångsidigt utnyttjande av bioekonomin. Områdena är av central betydelse när det gäller att finna lösningar på samhälleliga och globala utmaningar. De är av central betydelse också för både markanvändningssektorn och näringsverksamheten när det gäller att bekämpa klimatförändringarna och anpassa sig till dem. Landsbygdsområdena ger goda förutsättningar att befästa den gröna omställningen både med avseende på verksamhetsalternativ och resurser. Ett allt bättre utnyttjande av de möjligheter som företagandet och boendet ger förutsätter att man genom samarbete mellan de olika förvaltningsområdena säkerställer att landsbygden är tillgänglig och att de grundläggande strukturerna och tjänsterna fungerar. För att det ska vara möjligt att främja landsbygdens livskraft och trygga servicen behövs det inte bara stöd från samhällets sida utan även innovationer och nyföretagsamhet samt lokalt förankrad utveckling på eget initiativ.

Landsbygdsområdenas näringsstruktur varierar enligt landsbygdstyp och region. På kärnlandsbygden och den stadsnära landsbygden är näringsstrukturen mångsidig och sysselsättningsmöjligheterna bättre än i glesbygden. Antalet mikro- och småföretag har ökat i synnerhet på den stadsnära landsbygden. I glesbygden är näringsstrukturen mer ensidig och sårbar och sysselsättningsmöjligheterna sämre. Samtidigt har många företag på landsbygden brist på kvalificerad arbetskraft. Situationen för landsbygdsområdena är bättre i södra och västra Finland än i östra och norra Finland.

På landsbygden accentueras många av de utmaningar som vårt land står inför. De äldres andel av befolkningen ökar i synnerhet i glesbygden. Den lägre inkomstnivån på landsbygden samt de långa avstånden och den glesa bebyggelsen försvårar bland annat upprätthållandet av servicen. Livskraftiga landsbygds- och skärgårdsområden är ett stöd för samhället när det gäller att klara allt mer mångfasetterade utmaningar, oavsett om dessa anknyter till förändringar i klimatet, oväntade pandemier eller hot mot säkerheten.

Den inhemska jordbruksproduktionen utgör grunden för vårt livsmedelssystem

Finlands livsmedelssystem baserar sig på den inhemska jordbruksproduktionen, vars betydelse ytterligare har accentuerats i samband med coronakrisen. Tryggandet av fortsatt produktion förutsätter att produktionens lönsamhet förbättras i förhållande till nuläget. Långsiktig lönsamhet förutsätter att marknadsintäkternas andel av odlarnas totala intäkter är större än i nuläget.

Av de livsmedel som används är 80 % inhemska, men för att producera dem krävs många importerade insatsvaror (bland annat kompletterande protein, olja, gödselmedel och växtskyddsmedel, maskiner och utrustning samt reservdelar till dessa). Jordbruk idkas fortfarande i hela landet, även om produktionen de senaste åren har koncentrerats till de områden som med tanke på produktionsförhållandena relativt sett är fördelaktigast. Redan under flera årtionden har antalet gårdsbruksenheter minskat och deras storlek ökat. Produktionsmängderna och åkerarealen har hållits på en rätt stabil nivå.

När det gäller de centralaste produkterna motsvarar produktionsmängderna i det närmaste den inhemska konsumtionen, med undantag för produktionen av nöt- och färskött samt råg och socker liksom produktionen av proteingrödor och oljeväxter. En betydande mängd av det kompletterande protein som behövs vid utfodringen av djur är man tvungen att importera, vilket är problematiskt med tanke på försörjningsberedskapen.

Inom jordbruket behövs satsningar på utveckling av strukturen och upprätthållande av lönsamheten

Strukturutvecklingen inom jordbruket beräknas fortsätta. Antalet gårdar minskar och produktionen effektiviseras och koncentreras till större produktionsenheter, i viss mån också regionalt. Den genomsnittliga åkerarealen har ökat med 24 hektar sedan 2000 och var 2022 cirka 52 hektar (hos gårdar med ekologisk produktion nästan 70 hektar). På motsvarande sätt ökar också storleken på produktionsenheterna inom husdjurskötseln och ny teknik tas i bruk inom produktionen.

Bibehållandet av den relativa konkurrenskraften förutsätter att jordbrukets struktur- och produktionsutveckling är minst lika snabb som i de viktigaste konkurrentländerna. Strukturstöden har central betydelse när det gäller att främja investeringar. En del gårdar ökar mängden annan företagsverksamhet som bedrivs på gårdarna, i stället för att öka jordbruksproduktionen eller specialisera sig, vilket syns i form av en ökning av den relativa andelen gårdar som bedriver annan företagsverksamhet.

Det är särskilt viktigt att uppmuntra unga jordbrukare att överta gårdsbruk. Tillräcklig lönsamhet och konkurrenskraft inom jordbruket samt förbättrande av konkurrenskraften är hörnstenar när det gäller att bevara den inhemska primärproduktionen. Detta garanterar också att matens ursprung kan spåras möjligast väl. Tillräcklig lönsamhet är också en förutsättning för produktionsutvecklande investeringar. Investeringarna främjar en effektiv produktion, en hållbar användning av naturresurser, miljöns tillstånd och uppbromsningen av klimatförändringarna samt anpassningen till dem.

Det har blivit svårare än tidigare att förutse jordbrukets ekonomiska verksamhetsmiljö, eftersom priserna på produkter och insatsvaror har varierat mera än tidigare. Kriget i Ukraina har försvagat förutsägbarheten ytterligare. De senaste åren har priserna på insatsvaror stigit snabbare än produkternas priser, vilket har försämrat produktionens lönsamhet i synnerhet inom husdjurskötseln. Konsekvenserna av de dåliga väderförhållandena under de senaste vegetationsperioderna kommer att synas i gårdarnas ekonomi ännu under flera år.

I en osäker omvärld framhävs betydelsen av lantbruksföretagarnas och trädgårdsodlingsföretagarnas kompetens och samarbete. Genom att utveckla kompetensen kan lönsamheten inom jordbruket och trädgårdsodlingen förbättras på marknadsvillkor, bland annat genom att öka produktionen och avkastningen samt sänka kostnaderna och påverka priserna på insatsvaror (konkur-

rensättning, gemensam upphandling, hyrning eller leasing i stället för förvärv, bolagisering). På grund av konkurrenssituationen är gårdarnas möjligheter att förbättra lönsamheten på marknadsvillkor emellertid begränsade. Händelser som kriget i Ukraina har dessutom lyft fram nya, oförutsedda utmaningar och risker även med avseende på matproduktionen. Denna nya osäkerhet försvårar framförhållningen på livsmedelsmarknaden och förutsätter satsningar när det gäller att säkerställa fungerande produktions- och transportkedjor.

Jordbruksproduktionens lönsamhet påverkas inte bara av försäljningsinkomsterna och kostnaderna utan på ett centralt sätt också av EU-stöden och de nationella stöden för jordbruket. Deras andel av jordbrukets och trädgårdsodlingens omsättning är ungefär en tredjedel. Stödhelheten har byggts upp så att den är så balanserad som möjligt med tanke på de olika produktionsinriktningarna och regionerna. I synnerhet genom EU:s direktstöd kan man påverka jordbrukarnas inkomstnivå och lönsamheten inom produktionen (moment 30.20.41), kompensationsersättningarna (moment 30.20.44) och de nationella stöden för jordbruket och trädgårdsodlingen (moment 30.20.40).

De areal- och djurbaserade stöden och stödens EU-andelar åren 2021—2024 (mn euro)¹⁾

	2021 utfall	2022 ²⁾ uppskattning	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Ersättningar för djurens välbefinnande (30.10.43)	67,7	74,0	74,0	74,0
— statens andel	39,1	42,9	42,2	42,2
— EU:s andel	28,6	31,1	31,8	31,8
Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (30.20.40) ²⁾	323,1	346,4	354,6	346,0
EU-inkomststöd (30.20.41) ²⁾	514,1	507,5	520,6	522,4
Miljöersättningar och ekologisk produktion (30.20.43) ³⁾	301,0	305,0	278,6	286,8
— statens andel	145,7	176,9	158,8	163,5
— EU:s andel	155,3	128,1	119,8	123,3
Kompensationsersättningar (30.20.44) ²⁾	539,2	540,0	495,9	496,8
— statens andel	350,7	375,0	418,9	420,7
— EU:s andel	188,5	165,0	77,0	76,1
Stöd för areal och djur sammanlagt	1 745,1	1 772,9	1 723,7	1 726,0
— statens andel	858,6	941,2	974,5	972,4
— EU:s andel	886,5	831,7	749,2	753,6
— EU:s andel, %	51	47	43	44

¹⁾ I tabellen anges stöd som gäller åren 2021—2024. Utbetalningen av stödet kan fördela sig mellan ingången av stödåret i fråga till utgången av juni följande år.

²⁾ År 2022 under momenten 30.10.44, 30.20.40 och 30.20.44 dessutom sammanlagt nästan 155 miljoner euro i nationella anslag som hänvisar sig till försörjningsberedskapspaketet och den gröna omställningen och under moment 30.20.41 nästan 7 miljoner euro i krisstöd. I tilläggsbudgeten för 2023 anvisades under moment 30.10.44 ett temporärt kostnadsstöd på 96 miljoner euro för jordbruket och vattenbruket.

³⁾ Återhämtningsmedel genom Ejflu (EU:s andel 100 %) ingår i moment 30.20.43 (73 miljoner euro 2021 och drygt 43 miljoner euro 2022).

Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027

EU:s gemensamma jordbrukspolitik (GJP) planeras och genomförs som helheter enligt finansieringsperiod. I början av finansieringsperioden 2021–2027 inföll en två år lång övergångsperiod under vilken de åtgärder som hänförde sig till finansieringsperioden 2014–2020 förlängdes med den nya finansieringsperiodens medel. Statsrådet godkände den 16 december 2021 jord- och skogsbruksministeriets förslag till Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken. EU-kommissionen godkände planen den 31 augusti 2022. Genomförandet inleddes stegvis vid ingången av 2023.

Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 består av direktstöd och sektorspecifika åtgärder inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken samt av åtgärder för utveckling av landsbygden på det finländska fastlandet och i landskapet Åland. Planens främsta mål är att trygga en aktiv livsmedelsproduktion, bedriva ett klimat- och miljösmart jordbruk och förbättra landsbygdens livskraft. En stor del av direktstöden används i Finland för noggrant inriktade åtgärder, såsom produktionskopplade stöd, stöd till unga jordbrukare och nya miljösystem. Marknadsåtgärderna ska främja till exempel samarbetet mellan aktörerna inom primärproduktionen. I åtgärderna för utveckling av landsbygden ingår bland annat miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, ersättningar för djurens välbefinnande, kompensationsersättningar, finansiering av jordbruksinvesteringar, utvecklingsprojekt, företagsfinansiering och Leaderverksamhet. Även kompetensutveckling, innovationer och digitalisering hör till åtgärderna för utveckling av landsbygden.

Konkurrenskraft genom konsumentorientering, kompetens, innovationer och utnyttjande av evidensbaserad information

Jordbrukets och livsmedelsekonomins konkurrenskraft i finländska förhållanden baserar sig i framtiden allt mer på ett gediget kunnande hos alla aktörer inom livsmedelssystemet samt på utvecklandet av innovationer och på ett snabbt ibruktage av dem. Till innovationerna hör bland annat nya produkter inom bioekonomin, ny produktionsteknik och nya miljövänliga produktions sätt. Konkurrenskraften kan ökas genom en höjning av förädlingsvärdet på produktionen, ökad export eller specialisering på till exempel ekologisk produktion. Även naturproduktbranschen är en växande sektor, som ger olika fördelar med tanke på välbefinnandet samt kommersiella möjligheter.

Livsmedelssektorn är den fjärde största branschen inom industrin. Hela livsmedelsbranschen sysselsätter cirka 340 000 personer i Finland, det vill säga 13 % av den sysselsatta arbetskraften. Förädlingen av livsmedel har polariserats i Finland. Några stora företag har en stark roll i branschen, trots att 99 % av företagen i branschen, mätt enligt antalet anställda, hör till de små och medelstora företag som sysselsätter färre än 250 personer. Med tanke på livsmedelssystemet är det viktigt att branschen har tillräckligt många starka, innovativa, tillväxtorienterade och konkurrenskraftiga företag. Avsikten är att matsvinnet i livsmedelskedjan ska halveras före 2030. Det totala matsvinnet i livsmedelskedjan beräknas uppgå till 350–380 miljoner kilogram.

Konsumenternas val och kunskap om maten har stor inverkan på livsmedelssystemet och dess framtid. Allt oftare fattar konsumenterna sina köpbeslut inte bara utifrån den egna hälsan och det egna välbefinnandet utan också utifrån produktionsdjurens välfärd och produktionskedjans miljöbelastning, såväl som utifrån sociala aspekter och sysselsättningsaspekter. Livsmedelssystemet har blivit mångsidigare och globalare, samtidigt som intresset för bland annat närproducerad och ekologisk mat har ökat. Matens ursprung, produktions sätt, klimatpåverkan, säkerhet och hur häl-

sosam den är intresserar konsumenterna. Stigande konsumentpriser har i någon mån förändrat konsumtionsvanorna. Genom information och matfostran är det möjligt att öka kunskapen om ett ansvarstagande och hållbart livsmedelssystem.

Globaliseringen av livsmedelsmarknaden medför nya utmaningar när det gäller att hantera riskerna inom livsmedelssystemet, såsom sjukdomar som sprider sig med livsmedel, levande djur eller animaliska produkter samt växter från länder med bristfälliga förhållanden med avseende på sjukdomar eller hygien eller med produktionsförhållanden som leder till att dessa risker inte kan hanteras fullt ut. De medvetna konsumenterna kräver ansvarstagande verksamhet inom handeln, industrin och primärproduktionen. De olika delarna av livsmedelssystemet är på många sätt kopplade till varandra, vilket medför att framgång för en part också inverkar på framgången för övriga parter. Denna helhet styrs genom livsmedelspolitiken och bland annat genom verkställandet av statsrådets redogörelse om livsmedelspolitik (Mat2030).

Landsbygdsområdena erbjuder lösningar på utmaningar som är förknippade med miljöns tillstånd och klimatförändringarna

Näringsutsläppen från jordbruket i marken och vattendragen har minskat tack vare åtgärder genom Ejflu, ökad miljömedvetenhet och miljökompetens, ändrade konsumtionsvanor samt nya, preciserade produktionsmetoder och ökad ekologisk produktion. Klimatförändringarna, mängden och kvaliteten på naturresurserna, planläggningen och annan styrning av samhällsstrukturen samt metoderna för energiproduktion inverkar i väsentlig grad också på utvecklingen inom livsmedelssystemet och i landsbygdsområdena. Att bromsa klimatförändringarna och anpassa sig till dem kvarstår som en stor framtida utmaning. Detta förutsätter lösningar som inverkar på markanvändningen, energiförbrukningen, återvinningen av näringsämnen, jordbruksproduktionen och produktionsteknikerna. I ett klimatsmart livsmedelssystem beaktas alla aspekter av hållbarhet: social, ekonomisk, kulturell och ekologisk hållbarhet. Genom åtgärderna genom Ejflu stöds Finlands regerings mål om ett klimatneutralt Finland.

I enlighet med målen för den nationella energi- och klimatstrategin kommer produktionen och användningen av jordbruksbaserade energikällor att öka de närmaste åren. Särskilda tyngdpunktsområden är främjande av den decentraliserade biogasproduktionen samt återvinning av näringsämnen som en del av produktionshelheten för biogas. De globala kriserna kommer att försnabba och förstärka denna utveckling ytterligare.

Samhälleliga effektmål

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2024 ställer jord- och skogsbruksministeriet preliminärt upp följande mål och nyckeltal för åtgärderna inom politiksektorerna för landsbygdsutveckling (kapitel 30.10) och jordbruk och livsmedelsekonomi (kapitel 30.20) som stöder de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln. Anslagen för främjandet av dessa mål har budgeterats under momenten i kapitel 30.10 och 30.20.

Försörjningsberedskapen i fråga om det övergripande hållbara livsmedelssystemet samt systemets konkurrenskraft och resiliens förbättras:

- alla har tillräckligt med trygg och hälsosam mat
- efterfrågan på och värdet av exporten av finländsk mat ökar

— tillgången till insatsvaror tryggas och självförsörjningsgraden höjs och dessa faktorer håller fortsättningsvis hög standard och är säkra

— det konsument- och marknadsorienterade livsmedelssystemet fungerar enligt lönsamma, rättvisa och hållbara principer

— jordbrukets struktur utvecklas, produktiviteten förbättras och självförsörjningsgraden i fråga om livsmedel förblir på en hög nivå

— djursjukdomar och växtskadegörare samt risker som är förknippade med dem är under kontroll

— djurens välfärd håller en hög nivå och den antimikrobiella resistensen är under kontroll

Jordbruk och livsmedelsekonomi

	2020	2021	2022	2023—2024 mål
Värdet av jordbruksproduktionen (mn euro) ¹⁾	4 652	4 387	5 450	ökar
Bruttovärdet av livsmedelsproduktionen sammanlagt (mn euro) ²⁾	30 706	32 488	37 105	ökar
Värdet av livsmedelsexporten (mn euro) ³⁾	1 739	1 796	2 199	ökar
Den inhemska produktionens andel (%) av konsumtionen				
— kött sammanlagt (%) ⁴⁾	83	83	83	nuvarande nivå
— mjölkprodukter sammanlagt (%) ⁴⁾	73	73	73	nuvarande nivå
— spannmål sammanlagt (%) ⁵⁾	117	91	124	nuvarande nivå
— tomat (%) ⁶⁾	62	61	59	ökar
Företagarinkomst från jordbruket/FWU (euro/år) ⁷⁾	25 600	29 500	32 400	ökar
Gårdsbruksenheternas genomsnittliga storlek (ha) ⁸⁾	50	51	52	ökar
Gårdsbruksenheternas investeringar (mn euro) ⁹⁾	1 195	1 267		ökar
Avtalsarealen för skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet (ha) ¹⁰⁾	32 344	32 912	34 342	46 000
Den ekologiska produktionens volym				
— mjölk (miljoner liter)	79,0	80,9	80,7	ökar
— nötkött (miljoner kg)	3,4	3,5	3,4	ökar
— hönsägg (miljoner kg)	5,2	5,3	6,0	ökar
— havre (miljoner kg)	83,4	58,2	107,0	ökar
— antal ekologiska djurgårdar (st.) ¹¹⁾	1 126	1 148	1 145	ökar
— förbindelsearealerna för ekologisk produktion sammanlagt (ha) ¹²⁾	296 794	303 715	313 892	ökar

Jordbruk och livsmedelsekonomi

	2020	2021	2022	2023—2024 mål
Mikro- och småföretag i livsmedelsbranschen ¹³⁾				
— antal (st.)	1 607	1 641	1 641	ökar
— produktionens förädlingsvärde (mn euro)	747	667	667	ökar

¹⁾ Källa: Naturresursinstitutet, FADN/lönsamhetsbokföring. Inkluderar utöver försäljningsintäkterna även värdet på de produkter som använts för den egna mathållningen, foderanvändningen och vidareförädlingen samt lagerförändringar. Siffran för 2022 är en prognos.

²⁾ Källa: Statistikcentralen, nationalräkenskaperna, bokslutsstatistik över företag, omsättningsindex för industrin och servicebranscherna, ekonomiska kalkyler för jordbrukssektorn. Produktionens bruttovärde inom jordbruket, livsmedelsindustrin, förplägnadsverksamheten samt parti- och detaljhandeln. Siffran för 2021 är en förhandsuppgift och siffran för 2022 en uppskattning.

³⁾ Källa: Naturresursinstitutet. Statistik över utrikeshandeln med jordbruksprodukter och livsmedel, med undantag av sockerkemiska produkter och stärkelsederivat.

⁴⁾ Källa: Kantar TNS Oy/Naturresursinstitutet. I fråga om mjölkprodukter är siffran för 2022 en uppskattning.

⁵⁾ Källa: Naturresursinstitutet/Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR: Spannmålsbalans per skördeäsong. I siffrorna ingår spannmål: vete, råg, korn och havre samt alla deras inhemska användningsändamål. Siffran för 2022 är en uppskattning.

⁶⁾ Källa: Naturresursinstitutet, näringsbalansen. Siffran för 2022 är en förhandsuppgift.

⁷⁾ Källa: Naturresursinstitutet, FADN/lönsamhetsbokföring. FWU är antalet heltidsarbetande medlemmar av en företagarfamilj beräknat utifrån företagarfamiljens arbetstimmar (0,82 personer per gård 2021). Företagarinkomsten från jordbruket beskriver den genomsnittliga inkomsten per företag och år. Siffran för 2022 är en prognos.

⁸⁾ Källa: Naturresursinstitutet

⁹⁾ Källa: Statistikcentralen, nationalräkenskaperna/Naturresursinstitutet. Uppgifterna för åren 2020–2021 är förhandsuppgifter. Uppgifterna för 2022 är ännu inte tillgängliga.

¹⁰⁾ Källa: Livsmedelsverket: Målet för planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är att arealen ska vara 46 000 hektar 2027.

¹¹⁾ Källa: Livsmedelsverket/ekotillsyn (inbegriper också arealen under övergångsperioden).

¹²⁾ Källa: Livsmedelsverket. Åkerareal i ekologisk produktion och i omställningsfasen till ekologisk produktion. Målet för planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är att arealen i ekologisk produktion ska vara 577 200 hektar 2027.

¹³⁾ Källa: Statistikcentralen. Siffran för 2022 är en uppskattning.

Miljömässig hållbarhet för Livsmedelssystemet

	2000—2006 i genomsnitt	2007—2013 i genomsnitt	2014—2020 i genomsnitt	2021 utfall	2022—2024 mål
Kvävebalans på riksnivå, kg N/ha ¹⁾	53,8	46,3	49,9	58,7	<46,0
Fosforbalans på riksnivå, kg P/ha ¹⁾	7,6	4,0	4,6	6,3	<5,0
Utsläpp av växthusgaser från jordbrukssektorn, miljoner ton CO ₂ /ekv ²⁾	6,6	6,5	6,4	6,3	<6,3

Miljömässig hållbarhet för Livsmedelssystemet

	2000—2006 i genomsnitt	2007—2013 i genomsnitt	2014—2020 i genomsnitt	2021 utfall	2022—2024 mål
Utsläpp av växthusgaser från markanvändningen inom jordbruket, miljoner ton CO ₂ /ekv ³⁾	8,2	8,3	8,7	9,2	<9,2
Utsläpp av ammoniak från jordbruket, kt/år ⁴⁾	32,3	32,5	31,0	27,8	<27,8

¹⁾ Kväve- och fosforbalansen beskriver skillnaden mellan de näringsmängder som kommer via de insatser som används på en åkerhektar och de näringsmängder som är bundna vid slutprodukten. Målet baserar sig på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken. (Källa: Naturresursinstitutet, Agrikaattori).

²⁾ Till utsläppen av växthusgaser från jordbrukssektorn räknas utsläpp av metan från husdjurens matsmältning och gödselhanteringen, utsläpp av dikväveoxid från gödselhanteringen och odlingsjorden samt koldioxidutsläpp från kalkning. Källa: Statistikcentralen "Greenhouse gas emissions in Finland 1990 to 2021. National Inventory Report under the UNFCCC and the Kyoto Protocol & Submission to the European Union" 15.4.2023.

³⁾ Utsläpp av växthusgaser från markanvändningen inom jordbruket (markanvändningen, förändringar i markanvändningen samt skogsbrukssektorn) är koldioxidutsläpp från odlingsmark och gräsbevuxna områden. Källa: Statistikcentralen "Greenhouse gas emissions in Finland 1990 to 2021. National Inventory Report under the UNFCCC and the Kyoto Protocol & Submission to the European Union" 15.4.2023.

⁴⁾ Källa: Inventeringsrapport till konventionen om långväga transport av luftföroreningar – Finland's Informative Inventory Report, IIR 2023, mars 2023

Livsmedlens och insatsvarornas kvalitet¹⁾

	2020	2021	2022	2023— 2024 mål
Rapporterade livsmedelsburna matförgiftningsepidemier (st.)				
— antal epidemier	45	36	60	under 45
— antal insjuknade (st.)	990	1 056	771	under 1 000
Andelen husdjursgårdar som fått ersättningar för djurens välbefinnande (%)	60	61	62	ökar
Andelen husdjursgårdar som uppfyller kraven med avseende på djurens välfärd av de gårdar där det utförts tillsyn genom stickprov (%)	73	75	71	fler än 80
Förekomst av allvarliga djursjukdomar (fall) ²⁾				
— djur som hålls av människor (st.)	0	8	1	avtar
— vilda djur (st.)	0	66	24	avtar
Förekomst av antimikrobiell resistens hos svin och broiler (%) ³⁾	20	20	21	avtar

Livsmedlens och insatsvarornas kvalitet¹⁾

	2020	2021	2022	2023— 2024 mål
Andelen objekt som uppfyller kraven inom utsädessektorn (%) ⁴⁾				
— objekt som kontrolleras regelbundet (%)	96	98	98	fler än 95
— objekt som kontrollerats på ett riktat sätt (%)	91	90	94	fler än 85
Antal förekomster av karantänskadegörare (st.) ⁵⁾	217	289	233	avtar

¹⁾ Källa: Livsmedelsverket

²⁾ Djursjukdomar i kategori A och B enligt EU:s bestämmelser om djurhälsa samt övriga djursjukdomar som ska bekämpas, liksom sådana djursjukdomar i kategori C som inte förekommer i Finland officiellt.

³⁾ Procentuell andel E. coli-bakterier som var resistenta mot en eller flera av de i FINRES-Vet-programmet undersökta antibiotika, med avseende på de undersökta indikatorerna E. coli hos svin och broiler.

⁴⁾ Objekt som kontrolleras regelbundet och kontrollobjekt som väljs ut på ett riktat sätt.

⁵⁾ Karantänskadegörarna är växtsjukdomar och skadedjur som man försöker förhindra från att spridas till Finland. Alla karantänskadegörare förtecknas i växtskyddslagstiftningen, Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/2072 (bilaga II och bilaga III).

En hållbar naturresursekonomi tryggar försörjningsberedskapen, ersätter användningen av icke-förnybara råvaror och energikällor samt främjar människors välbefinnande och en välmående natur:

— målen presenteras i motiveringen till kapitel 30.40.

En diversifierad företagsverksamhet samt en blomstrande landsbygd och skärgård, multilokalitet och samarbetsnätverk stärker samhället:

— företagsstrukturen i landsbygdsområdena utvecklas och blir mer diversifierad och företagens konkurrenskraft förbättras

— företagen har tillgång till kompetent arbetskraft, finansiering och samarbetsnätverk

— en verksamhetsstödande infrastruktur och högklassig service möjliggör välfärd, boende och näringsverksamhet på landsbygden och i skärgården samt stärker den regionala jämlikheten

— den gemenskapsorienterade lokalt ledda utvecklingen och samarbetet mellan regionala och lokala aktörer stärks

— regionerna utvecklas i partnerskap med aktörer på landsbygden, i skärgården och i städerna

— vid beredningen av beslutsfattandet identifieras konsekvenserna för landsbygden och skärgården och dessa synliggörs.

Nyckeltal för utvecklingen av landsbygden¹⁾

	2017	2018	2019	2020	2021
Andelen företag med verksamhetsställe på landsbygden av samtliga verksamhetsställen, % ²⁾	36,3	35,7	35,0	35,0	-
Sysselsättningsgrad sammanlagt, % ³⁾	66,8	68,4	68,3	65,8	-
— glesbygden	61,9	63,9	64,4	63,3	-

Nyckeltal för utvecklingen av landsbygden¹⁾

	2017	2018	2019	2020	2021
— kärnlandsbygden	66,1	67,6	67,4	66,4	-
— den stadsnära landsbygden	70,9	72,3	72,3	70,2	-
— städerna	66,7	68,3	68,2	65,3	-
Andel av befolkningen som bor stadigvarande i landsbygdsområden eller är sommargäster, %	36,8	36,5	36,2	35,7	35,2
Andel av befolkningen som bor i landsbygdsområden, %	29,0	28,7	28,4	28,2	28,0
Andel övernattningar i landsbygdsområden av alla övernattningar, %	32,3	32,5	31,9	40,5	39,2

¹⁾ Källa: Statistikcentralen, landsbygdsindikatorer. Siffrorna i tabellen gäller det finländska fastlandet.

²⁾ Uppgifterna för 2021 är ännu inte tillgängliga.

³⁾ Sysselsättningsgraden för hela befolkningen räknas som procentandelen 15–64-åriga sysselsatta av befolkningen i samma ålder. Uppgifterna för 2021 är ännu inte tillgängliga.

Genomförande av landsbygdsprogrammet 2014—2022¹⁾

	2007—2013 utfall	2014—2022 ²⁾ utfall	2014—2025 mål
Investeringar inom jordbruket som beviljats stöd, st.	1 771	7 708	9 000
Nya jordbrukare som fått startstöd, st.	2 942	2 227	2 700
Företag som fått stöd, st.	10 599	5 489	7 850
Nya arbetstillfällen	7 948	6 599	7 000
Deltagare i utbildningar, pers.	39 456	36 066	44 700

¹⁾ Källa: Livsmedelsverket. Genomförandet av landsbygdsprogrammet för perioden 2014—2020 inleddes fullt ut 2016. Utfallet för finansieringsperioden 2014—2020 anges i fråga om avslutade projekt.

²⁾ Tiden för genomförande av projekten går ut 2025.

Fonder utanför statsbudgeten*Gårdsbrukets utvecklingsfond*

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får enligt lag 657/1966 användas bland annat för att förbättra gårdsbrukets struktur, främja landsbygdsnäringsarna, förbättra levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna på landsbygden samt främja utvecklandet av dessa åtgärder, liksom för köp eller byte av jord- och vattenområden som behövs för ovan angivna ändamål. Dessutom kan fondens medel användas för andra ändamål än de som nämns i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond enligt vad som bestäms särskilt genom lag.

Nyckeltal för gårdsbrukets utvecklingsfond 2022—2024 (miljoner euro)

	2022 bokslut	2023 uppskattning	2024 uppskattning
GÅRDSBRUKETS UTVECKLINGSFOND			
Disponibla medel sammanlagt	146,4	136,6	125,6
— egna inkomster ¹⁾	5,9	6,8	6,1
— belopp som överförs från föregående år	95,4	128,8	118,5

Nyckeltal för gårdsbrukets utvecklingsfond 2022—2024 (miljoner euro)

	2022 bokslut	2023 uppskattning	2024 uppskattning
— övriga inkomster	1,4	1,0	0,9
— överföring från budgeten	43,7	-	-
UTGIFTER			
Strukturstöd	5,3	4,8	10,0
Övriga utgifter	12,3	13,3	13,8
LÅN			
Statliga lån	15,8	15,8	14,5
Statsborgen	107,5	109,0	109,0
— varav likviditetslån	27,3	24,0	14,0

¹⁾ Bland annat amorteringar och räntor. Inkluderar även köpeskillingsfordringar och försäljning av gårdar.

Interventionsfonden för jordbruket

Alltför stora störningar på marknaden för jordbruksprodukter stabiliseras med hjälp av de marknads- och interventionsåtgärder som ingår i EU:s marknadssystem. Till interventionsverksamheten hör närmast lagring av produkter. För finansieringen av åtgärderna finns *interventionsfonden för jordbruket*, vars utgifter i huvudsak finansieras med medel ur Europeiska garantifonden för jordbruket. De utgifter för interventionsfonden för jordbruket som staten ska svara för täcks av en budgetöverföring till fonden från moment 30.20.60.

40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 114 900 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för startbidrag till unga jordbrukare och investeringsbidrag till jordbruket på det finländska fastlandet, i enlighet med Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitikerna 2023—2027
- 2) till betalning av EU-medfinansiering av investeringsstöd till jordbruket genom Ejflu med hjälp av återhämtningsinstrumentet
- 3) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitikerna 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för EGFJ om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter
- 4) till betalning av sådana investeringsstöd för biogas, gödselhantering, återvinning av näringsämnen och koldioxidbindning som helt och hållet finansieras nationellt
- 5) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst ett årsverke och till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Fullmakt

År 2024 får det på basis av Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 fattas beslut om beviljande av bidrag på det finländska fastlandet till ett belopp av 117 000 000 euro.

Om en del av den bevillningsfullmakt för 2023 som gäller Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2024.

Förklaring: Startbidragen till unga jordbrukare samt investeringsbidragen till jordbruket utgör en del av Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet. Genom bidragen förbättras jordbrukets produktivitet och konkurrenskraft, minskar den ekonomiska risken i samband med etablering av jordbruk samt tryggas en fortsatt jordbruksproduktion. Investeringar stöds förutom med delfinansierade bidrag som beviljas under momentet dessutom med räntestöd (moment 30.10.41) samt med nationell statsborgen som beviljas genom gårdsbrukets utvecklingsfond.

Det beräknas att beslut om beviljande av bidrag för genomförande av planen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2024 fattas till ett belopp av totalt 117 000 000 euro. Av detta belopp beräknas startbidragen uppgå till 10 000 000 euro och investeringsbidragen till 107 000 000 euro. EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %. EU-medfinansieringen i Ejflus återhämtningsinstrument är 100 %.

Den beräknade fördelningen av anslagen för 2024 (euro)

Sammanlagt, varav	114 900 000
— EU:s andel	48 074 000
— statens andel	64 326 000
— Ejflus återhämtningsinstrument (EU:s andel 100 %)	2 500 000
— investeringar som i sin helhet finansieras nationellt	600 000

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Utgifter på grund av användningen av fullmakter enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken och Ejflus återhämtningsinstrument, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024 ¹⁾	62,9	6,3	7,6	-	76,8
— start- och investeringsbidrag	60,3	6,3	7,6	-	74,2
— landsbygdsutveckling genom återhämtningsinstrumentet (EU:s andel 100 %)	2,6	-	-	-	2,6

Utgifter på grund av användningen av fullmakter enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken och Ejflus återhämtningsinstrument, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser 2024	61,0	46,8	4,6	4,6	117,0
Utgifter sammanlagt	123,9	53,1	12,2	4,6	193,8

¹⁾ En del av utgifterna enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken täcks med en post som överförs från 2023. Utgifter på grund av användningen av fullmakten för landsbygdsprogrammet 2014—2020 (inkl. övergångsperioden 2021—2022) täcks endast med anslag som överförs från åren 2022 och 2023.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag	
	EU	staten	offentlig finansiering sammanlagt	2023 budgeterat	2024 budgetprop.
Start- och investeringsbidrag	227,040	300,960	528,000	57,800	111,800

Det anslag som under momentet anvisats för betalning av investeringar som gäller biogas, gödselhantering, återvinning av näringsämnen och koldioxidbindning utgör en del av genomförandet av Skärgårdshavsprogrammet.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 114 800 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 100 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ejflus återhämtningsinstrument (NGEU)	-10 800
Genomförande av Skärgårdshavsprogrammet samt påskyndande av investeringar som gäller biogas, gödselhantering, återvinning av näringsämnen och koldioxidbindning	600
Investeringsstöd för avancerade tekniker för behandling av rötresten från biogasprocesser	-7 500
Upphörande av finansieringen av landsbygdsprogrammet 2014—2020 och övergångsperioden 2021—2022	-60 900
Ändring som baserar sig på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken	54 000
Sammanlagt	-24 600

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	114 900 000
2023 II tilläggsb.	-4 000 000
2023 budget	139 500 000
2022 bokslut	94 245 000

41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstitut för räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999), skoltlagen (253/1995), lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) och landsbygdsnäringsslagen (1295/1990).

Fullmakt

År 2024 får räntestöd godkännas i fråga om ett lånekapital på högst 250 000 000 euro.

Förklaring : För räntestödslån som beviljas med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket är det årliga räntestödet i fråga om lån som beviljats 2013 och därefter högst tre procent av det återstående lånebeloppet och i fråga om lån som beviljats tidigare på motsvarande sätt högst fyra procent. För lån som under åren 1996—2012 beviljats med stöd av den tidigare finansieringslagstiftningen är räntestödet högst fyra eller fem procent av det återstående lånebeloppet, beroende på tidpunkten för beviljande av lånet. Det utestående kapitalet i fråga om räntestödslån uppgick vid utgången av 2022 till sammanlagt cirka 1,39 miljarder euro. Vid dimensioneringen av anslaget har det antagits att det genomsnittliga räntestödet för 2024 är 3,0 % av räntestödslånens kapital.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (mn euro)

	2024	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Räntestödslån som beviljats före 2024	38,5	32,7	28,2	23,7	73,7	196,8
Räntestödslån som beviljas 2024	1,5	6,0	6,0	6,0	24,0	43,5
Utgifter sammanlagt	40,0	38,7	34,2	29,7	97,7	240,3

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av det totala beloppet av räntestöd	25 000
Sammanlagt	25 000

2024 budget	40 000 000
2023 II tilläggsb.	20 000 000
2023 budget	15 000 000
2022 bokslut	14 550 765

42. Avträdelsetöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 100 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar enligt lagen om avträdelsepension (16/1974)
- 2) till betalning av avträdelsetöd och skötselkostnader enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994) och lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom avträdelsetödet främjades en förstoring av enhetsstorleken samt generationsväxlingar inom jordbruket och renhushållningen. Syftet var också att sänka lantbruksföretagarnas medelålder. Nya beslut om avträdelsetöd kunde fattas till utgången av 2018, varefter det inte längre har varit möjligt att bevilja förtidspension från jordbruk i Europeiska unionen.

År 2024 betalas utgifter för de tre helt och hållet nationellt finansierade systemen med avträdelsetöd för lantbruksföretagare (perioderna 2007—2010, 2011—2014 och 2015—2018) och för systemet med avträdelsepension från tidigare år, inklusive kostnaderna för förvaltningen av avtalen.

Utfall av avträdelsetöden och avträdelsepensionerna 2024

Stödform	Antal som omfattas av systemet under dess giltighetstid		Pensioner som utbetalas i slutet av 2024, uppskattning	Genomsnittlig ersättning 2024, uppskattning
	Gårdsbruksenheter	Avträdare		
Avträdelsepension			3 661	283
Avträdelsetöd 2007—2010	2 467	4 298	0	245
Avträdelsetöd 2011—2014	2 067	3 277	216	489
Avträdelsetöd 2015—2018	626	849	239	479
Sammanlagt	5 160	8 424	4 116	

Åren 2023 och 2024 beräknas anslagsbehovet fördela sig på följande sätt (mn euro)

	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Avträdelsepensioner	14,80	13,38
Avträdelsetöd för lantbruksföretagare, åren 2007—2010	0,05	0,02
Avträdelsetöd för lantbruksföretagare, åren 2011—2014	3,35	1,84
Avträdelsetöd för lantbruksföretagare, åren 2015—2018	4,01	2,37
Skötselkostnader ¹⁾	0,69	0,48
Sammanlagt²⁾	22,90	18,09

¹⁾ Grunderna för skötselkostnaderna gäller åren 2023—2024.

²⁾ Under momentet står även anslag som överförs från föregående år till förfogande.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-6 700
Sammanlagt	-6 700
2024 budget	15 100 000
2023 budget	21 800 000
2022 bokslut	28 500 000

43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 74 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för ersättningar för djurens välbefinnande på det finländska fastlandet, i enlighet med Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027

2) till betalning av åtaganden som föränleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för EGFJ om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Ersättningarna för djurens välbefinnande är en del av Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet. Syftet med ersättningarna för djurens välbefinnande är att djurens välfärd ska förbättras. Avsikten är att främja en mer artspecifik skötsel av produktionsdjuren och att öka jordbrukarnas medvetenhet om de faktorer som inverkar på djurens välbefinnande. En förbindelse om djurens välfärd kan ingå i fråga om nötkreatur, svin, får, getter och fjäderfä. I förbindelser om djurens välfärd förbinder sig jordbrukaren att iaktta villkoren för åtgärderna i fråga om de djurarter som jordbrukaren valt. En förbindelse gäller 1 år, men den kan förlängas årligen. Målet är att så många av dem som bedriver husdjursproduktion förbinder sig till ersättningar för djurens välbefinnande enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken att 75 % av de stödberättigade djurenheterna omfattas av åtgärderna för ersättning för djurens välbefinnande.

År 2024 behövs det ett anslag på uppskattningsvis sammanlagt 74 000 000 euro, varav EU-medfinansieringen uppgår till 31 820 000 euro och den nationella medfinansieringen till 42 180 000 euro. EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag	
	EU	staten	offentlig finansiering sammanlagt	2023 budgeterat	2024 budgetprop.
Ersättningar för djurens välbefinnande	159,100	210,900	370,000	74,000	74,000

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	74 000 000
2023 budget	74 000 000
2022 bokslut	85 400 000

50. Statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster och vissa andra utvecklingsåtgärder (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 356 000 euro.

Anslaget får enligt statsrådets förordning om statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster och vissa andra utvecklingsåtgärder användas till betalning av statsunderstöd som beviljas för rådgivning, till sammanslutningar som bedriver riksomfattande rådgivning.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med statsunderstödet garanteras regionalt och innehållsmässigt täckande yrkeskunnig rådgivning till skäligt pris. Detta skapar för sin del förutsättningar för bedrivande av jordbruksproduktion i hela Finland. De statsunderstödstagande rådgivningsorganisationernas effektivitet mäts bland annat i antalet kunder. Cirka hälften av lantbruks- och trädgårdsföretagen är kunder eller medlemmar i rådgivningsorganisationer.

Preliminära mål för användningen av statsunderstödet när det gäller främjande av näringarna på landsbygden:

1. Genom rådgivning och kompetensutveckling skapas förutsättningar för bättre försörjningsberedskap och konkurrenskraft i fråga om det övergripande hållbara livsmedelssystemet.
2. Genom rådgivning och utveckling av rådgivningstjänsterna främjas en hållbar naturresursekonomi, bland annat genom att användningen av icke-förnybara råvaror och energi ersätts.

Den statsrådsförordning som ligger till grund för beviljandet av statsunderstöd har uppdaterats på basis av den nya gruppundantagsförordningen för jordbruks- och skogsbrukssektorn och för landsbygdsområden, (EU) 2022/2472. Understöd kan beviljas för rådgivningstjänster, verksamhet som gäller husdjursavel, verksamhet som avser kunskapsutbyte och information samt utvecklingsverksamhet inom jordbrukssektorn.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Mjölkföretagarna rf, bortfall av tillägg av engångsnatur	-50
ProAgraria, för verksamhet inom nätverket av forskningsgårdar, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Puutarhaliitto - Trädgårdsförbundet ry, bortfall av tillägg av engångsnatur	-50
Suomen Hevostietokeskus ry, bortfall av tillägg av engångsnatur	-60
Sänkning av nivån på statsunderstöden (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Sammanlagt	-1 260

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	4 356 000
2023 budget	5 616 000
2022 bokslut	5 566 000

51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 569 000 euro.

Anslaget får användas för följande bidrag till Renbeteslagsföreningen i enlighet med renskötselagen (848/1990):

1) statsunderstöd för uppförande och underhåll av skyddsgärden mot ren vid riksgränserna samt för ombyggnad och underhåll av sådana arbetsplatsbostäder som är nödvändiga med tanke på arbetet med skyddsgårderna

2) stöd för rådgivnings- och utvecklingsarbete som syftar till att främja renskötseln.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De statliga skyldigheterna i anslutning till skyddsgärden mot ren vid riksgränserna baserar sig på rengärdesavtal som ingåtts mellan staterna och innefattar åtgärder för att bygga och underhålla rengärden vid Finlands gräns mot Norge respektive Ryssland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Uppförande och underhåll av skyddsgärden mot ren vid riksgränserna i enlighet med rengärdesavtalen	1 713 000
Stödjande av rådgivningsarbete och försöksverksamhet inom renskötseln	856 000
Sammanlagt	2 569 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Renbeteslagsföreningen, underhåll av rengärden, bortfall av tillägg av engångsnatur	-300
Underhåll av rengärden vid riksgränserna	280
Uppförande av rengärden vid riksgränserna	446
Sammanlagt	426

2024 budget	2 569 000
2023 budget	2 143 000
2022 bokslut	1 843 000

54. Främjande av hästhushållning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 39 192 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd enligt lagen om understöd för främjande av hästuppfödning och hästsport (331/2023).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I och med den parlamentariska gruppens samförståndsprogram (den 8 februari 2022) och ändringen av lotterilagen (1047/2001) införs vid ingången av 2024 en ny finansieringsmodell som baserar sig på icke-öronmärkt budgetfinansiering av funktioner som tidigare i huvudsak finansierades med Veikkaus Ab:s avkastning. Statsunderstöden betalas med stöd av lagen om understöd för främjande av hästuppfödning och hästsport (331/2023).

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	39 192 000
2023 budget	39 192 000
2022 bokslut	39 892 000

55. Statsunderstöd för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 305 000 euro.

Anslaget får användas till stödande av 4H-verksamheten.

Förklaring: 4H-verksamheten främjar landsbygdens livskraft och dragningskraft genom att erbjuda mångsidig hobby- och serviceverksamhet, sysselsätta unga och erbjuda dem möjligheter att prova på företagande, bland annat genom att grunda egna företag. Dessutom främjar 4H-verksamheten växelverkan mellan landsbygds- och stadsområden.

Tyngdpunkter för 4H-verksamheten ligger på att främja företagsamhet och företagande (bl.a. verksamhetsmodellen ”Tre steg till arbetslivet”), matfostran samt skogs- och naturfostran. År 2022 uppgick de löne- och företagarkomster som 4H-verksamheten möjliggjorde till sammanlagt 7,5 miljoner euro.

Inom 4H-organisationerna finns det sammanlagt 213 föreningar som får statsunderstöd. Deras verksamhet omspannar en stor del av kommunerna i Finland. Föreningarna har nästan 50 000 medlemmar.

I resultatavtalet mellan jord- och skogsbruksministeriet och 4H-organisationerna kommer man närmare överens om vilka mål för 2024 som är förknippade med anslagsanvändningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

4H-verksamheten, bortfall av tillägg av engångsnatur	-350
Främjande av 4H-verksamheten	-500
Sammanlagt	-850

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	3 305 000
2023 budget	4 155 000
2022 bokslut	4 105 000

63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för genomförande av rikstäckande forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller landsbygden och skärgården, inklusive de konsumtionsutgifter som ingår i projekten, i den utsträckning som anges i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden och skärgården (1413/2011)

2) till verksamhet som bedrivs av landsbygdspolitiska rådet enligt lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden och skärgården (1413/2011)

3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst sex årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter

4) för riksomfattande utveckling av byaverksamheten

5) till verksamhet som bedrivs av den skärgårdsdelegation som avses i 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981)

6) till betalning av statsunderstöd för dagligvarubutiktjänster i landsbygdsområden enligt statsrådets förordning 357/2019.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nationella forsknings- och utvecklingsprojekt	750 000
Statsunderstöd för byaverksamhet	1 100 000
Landsbygdspolitiska rådet	75 000
Skärgårdsdelegationen	75 000
Stöd för dagligvarubutiktjänster (Stöd till bybutiker)	1 000 000
Sammanlagt	3 000 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 2 550 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 450 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 750 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statsunderstöd för byaverksamhet, bortfall av tillägg av engångsnatur	-300
Stöd för dagligvarubutikstjänster (Stöd till bybutiker)	-1 000
Sammanlagt	-1 300

2024 budget	3 000 000
2023 budget	4 300 000
2022 bokslut	2 300 000

64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 188 349 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för sådana projekt på det finländska fastlandet genom vilka Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 genomförs samt för det tekniska biståndet i anslutning till projekten, såväl som till betalning av förskott i motiverade fall

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för EGFJ om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter

3) till betalning av konsumtionsutgifter i anslutning till 1 och 2 punkten.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Fullmakt

År 2024 får det på basis av Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 för projekt på det finländska fastlandet beviljas medel till ett belopp av 157 180 000 euro.

Om en del av den bevillningsfullmakt för 2023 som gäller Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2024.

Förklaring: De åtgärder på det finländska fastlandet som finansieras med medel under momentet och som hänför sig till utveckling av företagsverksamheten, servicen, byarna och samarbetet på landsbygden, till utbildning och informationsförmedling på landsbygden samt till lokal utveckling genom Leaderverksamhet ingår i Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027. Finansieringen genomförs i form av företagsstöd samt i form av lokala, regio-

nala, interregionala, riksomfattande och internationella projekt. Anslaget för tekniskt bistånd för genomförande av planen för den gemensamma jordbrukspolitiken finns under detta moment.

Det beräknas att beslut om beviljande av medel för projekt som genomför planen för den gemensamma jordbrukspolitiken fattas till ett belopp av totalt 127 000 000 euro, varav 43 418 000 euro anvisas för åtgärder som hänför sig till lokal utveckling och 113 762 000 euro för åtgärder som hänför sig till regional utveckling.

EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Den beräknade fördelningen av anslagen för 2024 (euro)

Sammanlagt, varav	188 349 000
— EU:s andel	86 124 000
— statens andel	102 225 000

Utgifter på grund av användningen av fullmakten enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2024	2025	2026	2027	2028	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken som ingått före 2024 ¹⁾	91,536	62,104	-	-	-	153,640
Förbindelser 2024 enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken	96,813	40,367	20,000	-	-	157,180
Sammanlagt	188,349	102,471	20,000	-	-	310,820

¹⁾ En del av utgifterna enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken (inklusive tekniskt bistånd) täcks med en post som överförs från 2023. Utgifter på grund av användningen av fullmakten för landsbygdsprogrammet 2014—2020 (inkl. övergångsperioden 2021—2022 och Ejflus återhämtningsinstrument) täcks endast med anslag som överförs från åren 2022 och 2023.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag	
	EU	Staten ¹⁾	Offentlig finansiering sammanlagt	2023 budgeterat	2024 budgetprop.
Planen för den gemensamma jordbrukspolitiken sammanlagt	373,234	452,752	877,986 ²⁾	60,616	188,349
— varav tekniskt bistånd	43,920	58,220	102,140	12,000	17,600

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag	
	EU	Staten ¹⁾	Offentlig finansiering sammanlagt	2023 budgeterat	2024 budgetprop.
Landsbygdsföretags energiinvesteringar (helt nationella)	-	10,000	10,000	10,000	-

¹⁾ Inbegriper 10 miljoner euro för landsbygdsföretags energiinvesteringar (helt nationella).

²⁾ Inkluderar kommunernas andel 52 miljoner euro.

De poster som föranleds av återkrav antecknas under moment 12.30.99.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 168 149 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 20 200 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ejflus återhämtningsinstrument (NGEU)	-8 600
Landsbygdsföretagens energiinvesteringar (investeringar i biogas)	-10 000
Upphörande av finansieringen av landsbygdsprogrammet 2014–2020 och övergångsperioden 2021–2022	-59 800
Ändring som baserar sig på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken	127 733
Sammanlagt	49 333

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	188 349 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	139 016 000
2022 bokslut	212 616 000

20. Jordbruk och livsmedelsekonomi

Förklaring: Förklaringsdelen till kapitel 30.20 ingår i förklaringsdelen under kapitel 30.10.

01. Livsmedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 79 483 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till ett belopp av högst 500 000 euro för omkostnaderna för livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå

2) till ett belopp av högst 800 000 euro för en sänkning av priserna på avgiftsbelagda djurundersökningar som syftar till att upptäcka och följa farliga djursjukdomar och djursjukdomar som ska bekämpas

3) för utgifter som har samband med växt-, djur-, livsmedels- och fodersektorn och som betalas med stöd som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 om inrättande av ett program för den inre marknaden

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

5) till betalning av utgifter för nämnder och andra motsvarande organ som finns i anslutning till Livsmedelsverket

6) till betalning av internationella medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Av anslaget har 30 000 euro reserverats för ersättningar för utarbetande av planer för bekämpning av flyghavre enligt lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002).

Av anslaget har 50 000 euro reserverats till betalning av ersättningar till kommunerna i landskapet Åland enligt lagen om verkställighet av jordbruksstöd (1334/2022).

I nettobudgeteringen beaktas den finansiering som på basis av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 årligen beviljats för undersökningar avseende växtskadegörare.

Utgifter som har samband med växt-, djur-, livsmedels- och fodersektorn enligt programmet för den inre marknaden och som betalas med stöd som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 har beaktats som inkomster under moment 12.30.04.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Livsmedelsverket har till *uppgift* att främja, övervaka och undersöka djurens hälsa och välfärd samt växtskyddet, liksom säkerheten hos och kvaliteten på livsmedlen och insatsvarorna inom jord- och skogsbruket. Verket ska genom myndighetsåtgärder främja exporten av livsmedel och insatsvaror inom jordbruket. Verket svarar för sådana åtgärder som följer Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, sådana åtgärder för landsbygdens utveckling som unionen finansierar och nationella åtgärder som kompletterar dessa (uppgift som utbetalningsmyndighet). Livsmedelsverket svarar för utvecklingen och förvaltningen av informations-systemen inom sitt verksamhetsområde samt för styrningen av myndigheterna på regional och lokal nivå. Livsmedelsverket har också till uppgift att sköta andra sådana uppgifter som föreskrivs för ämbetsverket i lag och uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet förordnat ämbetsverket att sköta och som hör till dess ansvarsområde.

Livsmedelsverket stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln och den gemensamma förklaringsdelen till kapitlen 30.10 och 30.20.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer för Livsmedelsverket för 2024 upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Nyckeltal för ämbetsverket

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Funktionell effektivitet			
Lönsamhetsindex (2 019=100)	91,0	101,5	102,0
Produktivitetsindex (2019=100)	94,6	101,5	102,0

Kostnader, intäkter och årsverken för Livsmedelsverkets huvudfunktioner¹⁾

	2022 utfall			2023 uppskattning			2024 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Jordbruk	20 248	689	149	18 740	568	130	20 340	688	129
Utveckling av lands- bygden	9 838	2 660	77	8 206	1 638	67	10 579	5 193	66
Skogsbruk	546	8	6	539	9	5	521	9	5
Fiskerinäringen samt vilt- och ren- hushållningen	820	32	9	893	250	8	782	250	8
Livsmedelssäkerhet, varav	38 069	14 970	376	40 421	15 292	338	37 287	15 292	334
— tillsyn	27 752	14 490	256	29 346	14 903	224	27 443	14 903	222
— laboratorietjänster och riskbedömning	10 317	480	120	11 075	389	114	9 844	389	112
Djurens hälsa och välfärd, varav	26 085	4 415	243	22 891	3 845	203	26 890	3 845	200
— tillsyn	13 425	3 483	101	9 871	2 714	77	13 890	2 714	76
— laboratorietjänster och riskbedömning	12 660	932	142	13 020	1 131	126	13 000	1 131	124
Växtproduktion och växtskydd, varav	11 318	3 982	122	12 858	4 598	123	10 800	3 798	121
— tillsyn	7 624	2 872	77	8 497	3 384	75	7 275	2 584	74
— laboratorietjänster och riskbedömning	3 694	1 110	45	4 361	1 214	48	3 525	1 214	47
Forskningsverksamhet	874	445	9	1 524	626	14	1 084	626	14
FEAD, bistånd till dem som har det sämst ställt	222	155	3	120	120	1	-	-	-
Externa IT-tjänster	2 794	2 573	35	3 617	2 352	45	2 666	2 352	44
Livsmedelsmarknads- ombudsmannens byrå	619	4	7	698	4	6	591	4	6
Sammanlagt	111 433	29 932	1 036	110 507	29 302	940	111 540	32 057	927

¹⁾ Kostnaderna och intäkterna inbegriper inte genomfaktureringen av externa IT-experttjänster.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	120 666	108 260	111 540
Bruttoinkomster	29 712	29 302	32 057
Nettoutgifter	90 954	78 958	79 483
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	19 942		
— överförs till följande år	13 995 ¹⁾		

¹⁾ Av den post som överförs till 2023 har sammanlagt 9,6 miljoner euro bundits till bl.a. annat produktivitetprojekt och verksamheten vid livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå.

Bruttoutgifterna uppgår till sammanlagt 111 540 000 euro. Bruttoinkomsterna är sammanlagt 32 057 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 950 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 23 596 000 euro samt de övriga inkomsterna 7 511 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	20 034	20 666	19 866
— övriga intäkter	80	-	-
Intäkter sammanlagt	20 114	20 666	19 866
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	16 844	15 475	15 075
— andel av samkostnader	7 713	5 191	4 791
Kostnader sammanlagt	24 557	20 666	19 866
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-4 443	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	82	100	100
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	3 163	3 730	3 730
— övriga intäkter	24	-	-
Intäkter sammanlagt	3 187	3 730	3 730

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 741	3 198	3 198
— andel av samkostnader	1 723	1 532	1 532
Kostnader sammanlagt	5 464	4 730	4 730
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-2 277	-1 000	-1 000
Kostnadsmotsvarighet, %	58	79	79
Prisstöd	969	800	800
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	76	96	96

För att livsmedelsmarknaden ska fungera bättre och praxis som strider mot god affärsred ska kunna förhindras föreskrivs det i livsmedelsmarknadslagen (1121/2018) om livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå som finns i anslutning till Livsmedelsverket. Ombudsmannen är självständig och oberoende i sin verksamhet.

Livsmedelsverket är den instans som förmedlar materiellt stöd i form av basförnödenheter finansierade av medel ur Europeiska socialfonden+ (ESF+) till dem som har det sämst ställt, med arbets- och näringsministeriet som förvaltningsmyndighet. Behovet av anslag för löner som behövs för verkställigheten (uppskattningsvis 4 årsverken) täcks dels med tekniskt bistånd på 115 000 euro, som beviljas av arbets- och näringsministeriet, dels med anslaget för omkostnader (uppskattningsvis 170 000 euro). För det faktiska materiella stödet och förvaltningskostnaderna i samband med utdelningen till stötagarna används Europeiska socialfondens programfinansiering till ett belopp av uppskattningsvis 5 331 000 euro. Detta har inte beaktats i Livsmedelsverkets bruttointkomster eller bruttoutgifter.

I syfte att upptäcka djursjukdomar som ska bekämpas och nya, farliga djursjukdomar samt i syfte att övervaka förekomsten av endemiska djursjukdomar behövs det prover från sjuka djur. För att det vid undersökningarna av djursjukdomar ska vara möjligt att få en med tanke på övervakningen tillräcklig mängd prover förutsätts det att djurens ägare eller veterinärerna på eget initiativ sänder in prover. Om kostnaderna för undersökningen tas ut till fullt belopp av den som sänder in proverna minskar antalet prover avsevärt, och därför är det motiverat med ett prisstöd. Prisstödet uppgår till högst 800 000 euro.

Utgifter som hänför sig till växt-, djur-, livsmedels- och fodersektorn och som betalas med stöd från programmet för den inre marknaden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 har beaktats som inkomster under moment 12.30.04.

Under momentet har beaktats nettobudgeteringen av den finansiering som årligen på basis av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 beviljas för undersökningar avseende växtskadegörare.

Vid dimensioneringen av anslaget har 1 050 000 euro beaktats i både utgifterna och inkomsterna som beloppet för tekniskt bistånd under övergångsperioden för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 (n+2). Vid dimensioneringen av anslaget har likaså som inkomster och utgifter beaktats Livsmedelsverkets tekniska bistånd inom ramen för planen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027, vilket 2024 är ett belopp på 7 700 000 euro, inklusive landsbygdsnätverksenhets andel på 1 200 000 euro. Livsmedelsverkets tekniska bistånd inom ramen för planen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 får förutom för personalkostnader användas för köpta tjänster (kostnader för informationssystem, utbildning och kommunikation).

Av anslaget har 50 000 euro reserverats för ersättningar som betalas till kommunerna i landskapet Åland för skötseln av uppgifter som avses i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022). Ersättningen fastställs på basis av antalet stödansökningar och bestämmelser om ersättningsbeloppet utfärdas genom förordning av statsrådet. Av anslaget har dessutom 30 000 euro reserverats för ersättningar för utarbete av planer för bekämpning av flyghavre i enlighet med lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002). Det beräknas att ungefär 7 000 euro av anslaget under momentet används för internationella medlemsavgifter.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 79 403 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 80 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 834 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen	1 200
CAP27-projektet (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-6 700
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	107
Projektet för förnyande av teknologimiljöerna (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	243
Projektet för förnyandet av teknologimiljöerna (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-1 403
SALLI - projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-1 418
SALLI - projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	1 009
SAMPO - systemet för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-1 000
SAMPO - systemet för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	1 000
Stärkande av verksamheten	5 000
Tillstånds-, godkännande- och anmälningspliktiga verksamheter och registreringar i fråga om aktörer på området för djurens hälsa och välfärd (ILMO) (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-456
Uppföljning av priserna på trädgårdsväxter (överföring till moment 30.01.05)	-50
Utveckling av informationssystemet Vati med anledning av dricksvattendirektivet (överföring från moment 33.01.01)	140

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av Valtoris fakturering	-34
Lönejusteringar	2 887
Sammanlagt	525

2024 budget	79 483 000
2023 II tilläggsb.	2 907 000
2023 I tilläggsb.	2 025 000
2023 budget	78 958 000
2022 bokslut	85 007 000

20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 868 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föräns av ersättningar som ska betalas med stöd av veterinärvårdslagen (765/2009)

2) till betalning av utgifter som föräns av bekämpning av djursjukdomar med stöd av lagen om djursjukdomar (76/2021), av främjande av djurvälstånd och djurskydd med stöd av lagen om djurvälstånd (693/2023) och av ersättningar, utbildningar och utredningar i anslutning till dessa samt till betalning av andra utgifter som är nödvändiga för genomförande av veterinärvården

3) till betalning av ersättningar enligt växtskyddslagen (1110/2019)

4) till betalning av utgifter som är nödvändiga för bekämpning av växtskadegörare

5) till utgifter och ersättningar som anknyter till ovannämnda utgifter och som hänför sig till tidigare år samt till överföringsutgifter.

I fråga om de ersättningar som med stöd av veterinärvårdslagen betalas till kommunerna budgeteras anslaget enligt en princip som motsvarar prestationsprincipen. I fråga om övriga överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av 23 § i veterinärvårdslagen betalas ersättning för uppgifter som veterinärer sköter med stöd av lagen om djursjukdomar (76/2021), lagen om animaliska biprodukter (517/2015), lagen om djurvälstånd (693/2023), lagen om transport av djur (1429/2006), lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014), lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021) och lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013).

De avgifter som aktörerna betalar för de avgiftsbelagda prestationer som kommunalveterinärer utför med stöd lagen om djursjukdomar, lagen om animaliska biprodukter, lagen om djurvälstånd och lagen om identifiering och registrering av djur intäktsförs under moment 12.30.99.

Med stöd av växtskyddslagen (1110/2019) kan det till aktören betalas ersättning för kostnaderna för utrotning av växtskadegörare, om de skador som orsakats växtproduktionen är exceptionellt stora och ersättningen behövs för att aktören ska kunna fortsätta med sin näring. Ersättning för kostnaderna för utrotning av skadegörare kan betalas också i fråga om växande träd i skog. An-

slaget får också användas till betalning av utgifter för kartläggnings- och bekämpningsåtgärder som är nödvändiga för bekämpning av skadegörare.

Av anslaget är statens andel 5 818 000 euro och EU:s andel 50 000 euro. Europeiska unionens medfinansiering för bekämpning av djursjukdomar och växtskadegörare intäktsförs under moment 12.30.04.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättningar som betalas med stöd av veterinärvårdslagen	4 400 000
Utgifter för djurskydd och bekämpning av djursjukdomar	1 368 000
Bekämpning av växtskadegörare	100 000
Sammanlagt	5 868 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 4 450 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 1 418 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av EU-finansieringen av rabiesprogrammet	-61
Tillfälliga salmonellaersättningar	-2 000
Sammanlagt	-2 061

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	5 868 000
2023 II tilläggsb.	10 700 000
2023 budget	7 929 000
2022 bokslut	10 606 169

40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 350 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till nationellt stöd enligt lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) (nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd, annat stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen)

2) till betalning av stöd som beviljats 2023 och tidigare år

3) till betalning av sådana nationella stöd och ersättningar som stödmottagaren är berättigad till med stöd av ett beslut som har vunnit laga kraft men för vilka anslaget inte längre är disponibelt.

Av anslaget har 4 000 000 euro reserverats för behovet av ändringar i stöden och stödnivåerna i anslutning till verkställandet av stöden, till följd av att efterfrågan på stöd är större än väntat.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen och i fråga om punkt 3 enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Nationellt stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen betalas med stöd av EU:s lagstiftning och inom de ramar som den ställer. Det nationella stödet har samordnats med de stödssystem som helt eller delvis finansieras av EU (EU:s inkomststöd, kompensationsersättningarna, miljöersättningen och ersättningarna för djurens välbefinnande). Stödet tryggar för sin del jordbrukets och trädgårdsodlingens verksamhetsförutsättningar och produktionens lönsamhet samt bevarandet av landsbygdens livskraft. Stödssystemen omfattar nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd och vissa andra nationella stöd.

Nationellt stöd till södra Finland betalas för svin- och fjäderfähus hållning samt trädgårdsodling i stödområdena A och B på grundval av det stödprogram som kommissionen godkände. Nordligt stöd betalas i mellersta och norra Finland (stödområde C) för husdjursskötsel, trädgårdsodling, växtodling och vissa andra objekt på basis av ett långsiktigt system för nordligt stöd. Av anslaget betalas dessutom vissa andra nationella stöd.

Anslaget under momentet får även användas till betalning av sådana nationella stöd och ersättningar som stödmottagaren är berättigad till till exempel med stöd av ett lagakraftvunnet beslut i samband med en besvärprocess men för vilka anslaget inte längre är disponibelt.

Den beräknade fördelningen av det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen på olika objekt under 2022—2024 (mn euro)

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Stöd för årets produktion sammanlagt	346,4	354,7	346,0
Nationellt stöd till södra Finland	17,2	17,0	16,8
Nordligt stöd	324,4	328,6	322,2
Övriga nationella stöd	4,8	9,1	7,0
2024 budget			350 000 000
2023 budget			350 000 000
2022 bokslut			352 200 000

41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 522 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av direktstöd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/2115
- 2) till betalning av utgifter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 för stöd för privat lagring, vissa andra åtgärder som styr marknaden för jordbruksprodukter och åtgärder som direkt hänför sig till produkterna och andra åtgärder som möjliggörs av förordningen
- 3) till betalning av EU-krisstöd som baserar sig på andra författningar än de som nämns i 1 och 2 punkten
- 4) till betalning av stöd som beviljats 2023 och tidigare år

5) till betalning av Finlands åtaganden som föranleds av utbetalning av stöd som betalats ut efter EU:s betalningsdatum (artikel 5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen i fråga om EU-inkomststöd och enligt principen om betalningsbeslut i fråga om EU-marknadsstöd.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat de EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd som helt finansieras med EU-medel och som betalas enligt den gemensamma jordbrukspolitiken. Med anslaget under momentet är det också möjligt att betala EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd som beviljats 2023 och tidigare år.

EU:s direktstöd tryggar för sin del jordbruksproduktionens lönsamhet och uppnåendet av andra mål för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Systemet med villkorlighet för direktstöd omfattar grundläggande krav som gäller miljön, klimatet och folkhälsan samt djurhälsa, djurskydd och växtskydd. Miljösystemets andel av EU:s inkomststöd är 16,5 %. Omfördelningsinkomststödet, vars andel av direktstöden är 5 %, främjar en mer balanserad fördelning av direktstöden till små och medelstora gårdar.

Andelen inkomststöd till unga jordbrukare utgör 2,5 % och andelen produktionskopplade inkomststöd 19,6 % av maximibeloppet av EU:s direktstöd.

Det EU-stöd för privat lagring som betalas av medlen under momentet beräknas ligga på samma nivå som 2023.

Under momentet är det möjligt att betala även sådana av Finlands åtaganden som föranleds av att stöd som betalats ut efter EU:s betalningsdatum (artikel 5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127) betalas ut helt och hållet nationellt.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Fördelning av EU:s inkomststöd och marknadsstöd 2024 enligt användningsändamål (euro)

EU-inkomststöd, varav	521 200 000
— Grundläggande inkomststöd	293 957 000
— Omfördelningsinkomststöd	26 060 000
— Stöd för miljösystem	85 998 000
— Inkomststöd till unga jordbrukare	13 030 000
— Kopplat inkomststöd	102 155 000
EU:s marknadsstöd (EU-stöd för privat lagring)	1 200 000
Sammanlagt	522 400 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som hänför sig till genomförandet av stödprogrammet	1 800
Sammanlagt	1 800

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	522 400 000
2023 budget	520 600 000
2022 bokslut	507 500 427

(42.) *Klimatåtgärder som hänför sig till torvmarker* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 II tilläggsb.	-30 000 000
2023 budget	30 000 000

43. *Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 286 816 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar på det finländska fastlandet, i enlighet med Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för EGFJ om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

År 2024 får med avseende på det finländska fastlandet förbindelser och avtal om miljöersättningar och förbindelser om ekologisk produktion ingås i enlighet med planen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 så att de får föranleda utgifter på högst 20 000 000 euro som betalas av anslaget för 2025 och senare år.

Om en del av den fullmakt för 2023 som gäller Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 är oanvänd, får förbindelser och avtal om miljöersättningar samt förbindelser om ekologisk produktion ingås beträffande den oanvända delen 2024.

Förklaring: Miljöersättningarna, ersättningarna för ekologisk produktion, ersättningarna för rådgivning och ersättningarna för icke-produktiva investeringar är en del av Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet.

Miljöersättningarna delas in i miljöförbindelser och miljöavtal. En förbindelse gäller fem år. De åtgärder som hänför sig till miljöersättningarna har samordnats med direktstöden för miljösystemen, för att åtgärderna i systemen ska vara olika på det sätt som krävs. Allokeringen är skiftes-specifik, inte regional. En förbindelse om ekologisk produktion kan omfatta en gårdsbrukshets växtproduktion och husdjursproduktion. En förbindelse gäller fem år. Åtgärden bidrar till genomförandet av programmet för ekologisk produktion och strategin Från jord till bord. Vid en åtgärd

som hänför sig till rådgivning beviljas ersättning för den utförda rådgivningstjänsten till de rådgivare som godkänts. Som icke-produktiva investeringar stöds anläggning av våtmarker. Ett villkor för en icke-produktiv investering är att det efter investeringen ingås ett miljöavtal i enlighet med miljöersättningen, för att säkerställa att objektet sköts.

År 2024 behövs det ett anslag på uppskattningsvis sammanlagt 286 816 000 euro, varav EU-medfinansieringen uppgår till 123 331 000 euro och den nationella medfinansieringen till 163 485 000 euro. EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag	
	EU	staten	offentlig finansiering sammanlagt	2023 budgeterat	2024 budgetprop.
Miljöersättningar	428,855	568,483	997,338	199,468	199,730
Ekologisk produktion	163,662	216,948	380,610	76,122	76,122
Rådgivning	17,136	22,716	39,852	7,970	7,964
Icke-produktiva investeringar	6,450	8,550	15,000	3,000	3,000
Sammanlagt	616,103	816,697	1 432,800	286,560	286,816

År 2024 får nya miljöförbindelser och miljöavtal som hänför sig till planen för den gemensamma jordbrukspolitiken samt förbindelser om ekologisk produktion ingås så att de får föranleda utgifter på högst 20 000 000 euro som betalas av anslaget för 2025 och senare år. Dessutom kan en fullmakt som överförts från föregående år användas.

Utgifter på grund av fullmakten för miljöersättningar och ekologisk produktion enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2024	2025	2026	2027	2028	Sammanlagt
						fr.o.m. 2024
Förbindelser och avtal som ingåtts före 2024	270,852	270,852	270,852	270,852	-	1 083,408
— miljöersättningar	198,730	198,730	198,730	198,730	-	794,920
— ekologisk produktion	72,122	72,122	72,122	72,122	-	288,488
Förbindelser och avtal som ingås 2024	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000
— miljöersättningar	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000
— ekologisk produktion	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	20,000
Utgifter sammanlagt	275,852	275,852	275,852	275,852	5,000	1 108,408

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som baserar sig på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken	256
Sammanlagt	256

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	286 816 000
2023 budget	286 560 000
2022 bokslut	352 996 000

44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 496 815 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för kompensationsersättningar på det finländska fastlandet, i enlighet med Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027, samt till betalning av kompensationsersättningar som ingår i planen och som helt och hållet finansieras nationellt

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för EGFJ om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Kompensationsersättningarna är en del av Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet. Syftet med kompensationsersättningarna är att trygga fortsatt jordbruksproduktion trots de ogynnsamma klimatförhållanden som följer av de nordliga breddgraderna och att genom att betala ersättning till jordbrukare som arbetar under sådana förhållanden förhindra att jordbruksmark överges och inte används för odling. Kompensationsersättningar kan betalas till gårdar som är belägna i ogynnsamma områden inom EU. Hela Finland betraktas som ett ogynnsamt område. Kompensationsersättningarna är ettåriga.

EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %. Av anslaget betalas dessutom de kompensationsersättningar som helt och hållet finansieras av staten.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Den beräknade fördelningen av anslagen för systemet med kompensationsersättning 2024 (euro)

Sammanlagt, varav	496 815 000
— EU:s andel	76 130 000
— statens andel	100 917 000
— kompensationsersättning som i sin helhet finansieras nationellt	319 768 000

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027				Anslag	
	EU	staten	helt nationell finansiering	offentlig finansiering sammanlagt	2023 budgeterat	2024 budgetprop.
Kompensationsersättningar	381,406	505,584	1 596,154	2 483,144	495,884	496,815

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som baserar sig på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken	931
Sammanlagt	931

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	496 815 000
2023 budget	495 884 000
2022 bokslut	637 394 000

46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 005 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för information om och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014
- 2) för utgifter för genomförandet av åtgärder inom biodlingssektorn i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115
- 3) till betalning av utgifter för verksamhetsprogrammen för frukt- och grönsaksproducentorganisationerna i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115
- 4) för utgifter inom systemet med utdelning i skolan i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 och för kompletterande åtgärder och informationsåtgärder samt därmed sammanhängande konsumtionsutgifter inom systemet med utdelning i skolan.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Mervärdsskatteutgifterna för kompletterande åtgärder och informationsåtgärder samt därmed sammanhängande konsumtionsutgifter inom systemet med utdelning i skolan har budgeterats under moment 30.01.29.

Förklaring: Under momentet finansieras utgifter för EU:s program för informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014.

I fråga om anslaget för främjande av åtgärder inom biodlingssektorn (tidigare främjande av produktion och saluföring av biodlingsprodukter) som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 uppgår EU-medfinansieringen till 50 %.

Till sådana organisationer för marknadsföring inom sektorn för frukt och grönsaker som producenterna bildar, det vill säga till producentorganisationer, betalas stöd för genomförande av verksamhetsprogrammet med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115.

I fråga om anslaget för systemet med utdelning i skolan och de kompletterande åtgärder och informationsåtgärder som hänför sig till det och som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 uppgår EU-medfinansieringen till 100 %.

De mervärdesskatteutgifter som hänför sig till de kompletterande åtgärderna och informationsåtgärderna samt därmed sammanhängande konsumtionsutgifter inom systemet med utdelning i skolan, och som inte ersätts av EU, har beaktats under moment 30.01.29.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Sammanlagt,	varav EU:s andel
Säljfrämjande åtgärder på den inre marknaden och utanför gemenskapen, (EU) nr 1144/2014	2 200 000	2 200 000
Åtgärder inom biodlingssektorn, (EU) 2021/2115	400 000	200 000
Producentorganisationernas verksamhetsprogram, (EU) 2021/2115 ¹⁾	4 000 000	4 000 000
Systemet med utdelning i skolan, (EU) nr 1308/2013	4 405 000	4 405 000
— varav systemet med utdelning i skolan	4 110 000	4 110 000
— varav kompletterande åtgärder och informationsåtgärder	295 000	295 000
Sammanlagt	11 005 000	10 805 000

¹⁾ En del av utgifterna täcks med en post som överförs.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 10 675 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 330 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av Finlands andel i EU:s system med utdelning i skolan	-25
Sammanlagt	-25

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	11 005 000
2023 budget	11 030 000
2022 bokslut	11 030 000

47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 587 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av livsmedelskedjans verksamhet (SRF 868/2023) för statsunderstöd för projekt som hänför sig till genomförandet av utvecklings- och informationsåtgärder och säljfrämjande åtgärder inom livsmedelskedjan

2) för finansiering av livsmedelsmarknadsåtgärder

3) för nationella och internationella åtgärder som främjar uppnåendet av målen i redogörelsen om livsmedelspolitik

4) för utvecklings- och försöksprojekt som gäller livsmedelskedjans och jordbrukets marknader i syfte att utveckla nya innovationer

5) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 14 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget får även beviljas statsunderstöd till offentliga samfund.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Anslaget används för finansiering av nationella eller internationella åtgärder som stöder målen i redogörelsen om livsmedelspolitik. Med anslaget stöds också de åtgärder som ingår i de utvecklingsprogram som gäller den ekologiska branschen och närproducerad mat samt utvecklingen av natuproduktbranschen. Dessutom stöds med anslaget utvecklings- och försöksprojekt som gäller livsmedelskedjans och jordbrukets marknader i syfte att utveckla nya innovationer.

Med de medel som är avsedda för åtgärder för utvecklande av livsmedelskedjan kan även omfattande riksomfattande projekt stödjas.

Statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av livsmedelskedjans verksamhet (SRF 868/2023) har uppdaterats på basis av den nya gruppundantagsförordningen för jord- och skogsbrukssektorn och för landsbygdsområden, (EU) 2022/2472.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 4 600 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 1 987 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 1 500 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Arbets effektivitetsföreningen rf, bortfall av tillägg av engångsnatur	-150
Arktiset aromit - Arktiska aromer ry, bortfall av tillägg av engångsnatur	-200
Livsmedelsattaché till ambassaden i Seoul (överföring från moment 24.01.01)	300
Livsmedelsmarknadsåtgärder (regeringsprogr. 2023)	4 000
Sammanlagt	3 950

2024 budget	6 587 000
2023 II tilläggsb.	3 000 000
2023 budget	2 637 000
2022 bokslut	4 255 000

49. *Främjande av återvinning av näringsämnen genom biogasproduktion (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av stöd till biogasanläggningar som tar emot och behandlar återvinningsbar biomassa
- 2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst sex årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 4 460 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 540 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av återvinning av näringsämnen genom biogasproduktion (Regerings- progr. 2019)	1 000
Sammanlagt	1 000

2024 budget	5 000 000
2023 budget	4 000 000

60. *Överföring till interventionsfonden (fast anslag)*

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av en överföring till interventionsfonden för jordbruket
- 2) till betalning av sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Med budgetöverföringen täcks de utgifter för interventionsfonden för jordbruket som staten ska svara för. De utgifter som staten ska svara för beräknas närmast utgöras av utgifter för interventionslagringen, vars belopp inte kan uppskattas exakt på grund av risken för förväntade marknadsstörningar. Om dessa utgifter är större än budgetöverföringen täcks de med fondens eget kapital.

2024 budget	400 000
2023 budget	400 000
2022 bokslut	400 000

62. Vissa statsunderstöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 6 367 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för statsunderstöd som betalas för uppsamling och bortskaffande av produktionsdjur som dött på gårdarna (SRF 998/2017)
- 2) för statsunderstöd som beviljas riksomfattande djurskyddsorganisationer (SRF 166/2005)
- 3) för statsunderstöd som beviljas Helsingfors universitet för specialiseringspraktik för veterinärer och för handledning för specialiseringsutbildningen
- 4) för statsunderstöd som beviljas Tammerfors universitet för främjande av alternativa metoder som ersätter djurförsök.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Målet är att säkerställa att produktionsdjur som dör på gårdarna bortskaffas i enlighet med kraven i förordningen om animaliska biprodukter (EU-förordning nr 1069/2009).

Avsikten är att statsunderstöd beviljas djurskyddsorganisationer samt Helsingfors universitet för organisering av specialiseringspraktik och specialiseringsutbildning för veterinärer. Utöver det beviljas statsunderstöd till Tammerfors universitet (FHAIVE, centret för alternativa metoder till djurförsök) för främjande av alternativa metoder till djurförsök och utbildning i anslutning till detta samt för validering av metoder som ersätter djurförsök.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Bortskaffande av produktionsdjur som dör på gårdarna	5 080 000
Statsunderstöd till riksomfattande djurskyddsorganisationer	87 000
Statsunderstöd till Helsingfors universitet	900 000
Statsunderstöd till Tammerfors universitet, FHAIVE	300 000
Sammanlagt	6 367 000

Av anslaget används uppskattningsvis 300 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förebyggande av spridning av svinpest, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Sammanlagt	-100

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	6 367 000
2023 budget	6 467 000
2022 bokslut	6 497 000

40. Naturresursekonomi

Förklaring:

Verksamhetsmiljön

Med naturresursekonomi avses hållbar och ansvarsfull användning av naturresurser som baserar sig på skogar, fisk, vilt och vatten. Samhällets funktioner och försörjningsberedskapen förutsätter välfungerande vattentjänster och en energi- och näringsproduktion som grundar sig på inhemska naturresurser.

De globala förändringsfaktorerna — klimatförändringarna, den snabba tekniska utvecklingen, konkurrensen om de sinande naturresurserna, förändringen i värderingar och attityder samt det försämrade säkerhetspolitiska läget — förändrar naturresurssektorns verksamhetsmiljö. Trots att man måste förbereda sig på följderna av förändringsfaktorerna, innebär de också nya möjligheter. Till naturresursuppgifterna hör sådana uppgifter för trygghet av vattentjänsterna och dammsäkerheten som är viktiga med tanke på försörjningsberedskapen och samhällets säkerhet och som det under de föränderliga säkerhetsförhållandena är allt viktigare att sörja för.

Klimatuppvärmningen och förändringarna i väder- och vattenförhållandena påverkar direkt verksamhetsförutsättningarna för naturresursekonomin i och med att de förändrar riskerna, men de erbjuder också nya möjligheter om man lyckas anpassa sig till dem. Den snabba tekniska utvecklingen öppnar nya dimensioner inom de olika delarna av naturresursekonomins värdenätverk, särskilt vid övergången från en verksamhet som utgår från producent och biomassa till en konsument- och tjänsteinriktad naturresursekonomi. Mängden och exaktheten i fråga om naturresursdata kommer att öka avsevärt, och utnyttjandet av dessa data medför stora möjligheter för en utvidgning och internationalisering av naturresurssektorn. Den globala konkurrensen om de sinande naturresurserna och den allt större efterfrågan på hållbart producerade råvaror utgör en stor möjlighet för naturresursekonomin. Finland har tack vare rikliga och hållbart förvaldade naturresurser samt högklassigt kunnande goda förutsättningar att bemöta den allt större efterfrågan.

Motstridiga mål kan minska användbarheten när det gäller naturresurserna och realiseringen av affärsmöjligheterna. Utanför Finlands gränser har man dålig kännedom om tillståndet hos Finlands naturresurser och förfarandena inom naturresursekonomin, vilket i samband med beredningen av internationella avtal eller EU-lagstiftning kan leda till beslut som är ofördelaktiga eller motstridiga med tanke på utvecklingen av Finlands naturresursekonomi.

Ansvarsområdet för naturresursekonomin omfattar skogsbruket, fiskerinäringen och vilthushållningen samt vattenhushållningen och allmänna naturresursfrågor. Största delen av de anslag som behövs för skötseln av dessa uppgifter har budgeterats under detta kapitel. Dessutom finns det ordinarie personal, motsvarande cirka 200 årsverken, som arbetar vid närings-, trafik- och miljöcentralerna med uppgifter inom naturresursekonomin och vid Finlands miljöcentral med vattenhushållningsuppgifter. Löneutgifterna och utgifterna för den allmänna förvaltningen avseende denna personal har beaktats under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, moment 32.01.02, samt under miljöministeriets huvudtitel, moment 35.01.04. Uppgifterna inom naturresursekonomin omfattar också Gränsbevakningsväsendets tillsyn över vilthushållningen och fiskerinäringen inom inrikesministeriets förvaltningsområde.

Samhälleliga effektmål

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2024 ställer jord- och skogsbruksministeriet preliminärt upp följande mål och nyckeltal för åtgärderna inom politiksektorn för naturresursekonomin som stöder de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln.

En hållbar naturresursekonomi tryggar försörjningsberedskapen, ökar välfärden, ersätter användningen av icke-förnybara råvaror och energikällor samt främjar människors välbefinnande och en välmående natur:

— självförsörjningsgraden och försörjningsberedskapen i fråga om vattentjänsterna, produktionen av biomassa och fiskeriet stärks

— naturresursekonomins konkurrenskraftiga verksamhetsmiljö skapar ny affärsverksamhet och gör att förädlingsgraden och exporten ökar

— de ekosystemtjänster som naturen erbjuder ökar människornas välbefinnande och skapar en grund för nya förtjänstmöjligheter

— de förnybara naturresursernas livskraft, den biologiska mångfalden och livsmiljöernas tillstånd förbättras, vilket skapar en grund för ett hållbart utnyttjande av dem

— naturens bärkraft tryggas och främjas och riskhanteringen stärks

— klimatförändringarna bromsas genom att steg tas mot koldioxidneutralitet, materialeffektivitet och cirkulär ekonomi

— förlusten av biologisk mångfald förebyggs, anpassningar till klimatförändringarna görs och förberedelser för de risker som de medför görs.

Tillförlitlig och brett tillgänglig geografisk information, fastighetsdata och bostadsdata möjliggör ny affärsverksamhet och tryggar ägandet:

— geografisk information som hänför sig till livsmedel och förnybara naturresurser möjliggör effektiva processer och tjänster samt ny affärsverksamhet.

Nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning	2024 mål
Värdeökningen inom skogsbruket, miljoner euro	4 266	stiger	stiger	stiger
Investeringsavkastningen från virkesproduktionen inom privatskogsbruket, % (exklusive den årliga förändringen i rotpriserna)	5,0	5,0	oförändrad	oförändrad
Avverkningsuttaget för stamved, miljoner m ³	76,3	74,7	oförändrat	oförändrat
Metso-åtgärder i privatägda skogar, ha	51 486	59 785	66 300	70 200
Värdet av produktionen inom det kommersiella fisket, miljoner euro	43,4	44,5	stiger	stiger
Värdet av vattenbruksproduktionen, miljoner euro	97,9	102,0	stiger	stiger
Fiskförädlingens och fiskhandelns omsättning, miljoner euro	653,4	640,0	stiger	stiger

Nyckeltal

	2021 utfall	2022 uppskattning	2023 uppskattning	2024 mål
Värdet av fritidsfiskets fångster, miljoner euro	79,6 ¹⁾	stiger	stiger	stiger
Antalet fiskedagar för fritidsfiskare, miljoner st.	18,2 ¹⁾	stiger	oförändrat	oförändrat
Invånarantal i områden med betydande översvämningsrisk	5 800	5 731	5 700	sjunker
Strukturförändring inom ordnandet av vatten- tjänster, antal vattentjänstverk, st.	1 231	1 155	1 131	sjunker
Värdet av viltfångsten, miljoner euro	77	sjunker	sjunker	oförändrad
Antalet jakt dagar i fråga om småvilt, miljoner st.	3,4	oförändrat	oförändrat	oförändrat
Skador orsakade av stora rovdjur, miljoner euro	9,9	10,5	stiger	oförändrat

¹⁾ Siffran är från 2020. Statistiken sammanställs vartannat år och siffran för 2022 är ännu inte tillgänglig.

20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av åtgärder för vård av fiskbeståndet som tillståndsvillkoren i tillståndsbeslut som meddelats med stöd av 3 kap. 14 och 22 § i vattenlagen (587/2011) och miljöskyddslagen (527/2014) och i andra motsvarande tillståndsbeslut förutsätter samt till betalning av överföringsutgifter i anslutning till dessa

2) till betalning av utgifter för avlöande av personal i en omfattning motsvarande högst tre årsverken

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder, när utgifterna direkt hänförs till åtgärder för vård av fiskbeståndet enligt punkt 1.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen i fråga om överföringsutgifterna.

Förklaring: Anslaget används för att kompensera och förhindra de skador som byggande i samt reglering och rensning av vattendrag och utsläpp av avloppsvatten bland andra tillståndspliktiga åtgärder orsakat fiskbestånden samt för utgifter för fiskerikontrollen.

De vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter som beräknas inflyta 2024 har antecknats som inkomster under moment 12.30.40.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 2 800 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 200 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effekt av indexjusteringen av fiskerihushållningsavgifterna	200
Sammanlagt	200

2024 budget	3 000 000
2023 budget	2 800 000
2022 bokslut	3 100 000

21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 189 000 euro.

Anslaget får användas

1) för sådana konsumtions- och investeringsutgifter i anslutning till nyttjande och vård av vattentillgångarna som hänför sig till hantering av översvämningsrisker, till dammsäkerhet, till reglering av vattendrag, till utvecklande av nyttjandet och vården av vattendrag, av vattentjänster, av vattenhanteringen inom jord- och skogsbruket och av annan vattenhushållning, till anskaffning av observationsdata och till vatteninformationstjänsten, till bedömning av effekterna, till beredskap och riskhantering samt till statens skyldigheter med stöd av lag, tillståndsbeslut och avtal såväl som till sådant gränsvattendragssamarbete som baserar sig på mellanstatliga fördrag samt till genomförandet inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde av den internationella strategin för vattensektorn i Finland

2) som nationell självfinansieringsandel i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 95 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt till betalning av medlemsavgifter och frivilliga finansiella bidrag till nationella organisationer inom vattensektorn

4) för fullgörande av mellanstatliga samarbetsavtal som främjar affärsverksamhet inom vattensektorn.

Under momentet nettobudgeteras samarbetsparternas medfinansiering i projekt, utredningar eller andra åtgärder som på basis av överenskommelser eller beslut enligt vattenlagstiftningen ligger på närings-, trafik- och miljöcentralernas ansvar. Under momentet nettobudgeteras även de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring: Avsikten är att anslaget används för avlönande av personal motsvarande 87 årsverken inom arbets- och näringsministeriets och miljöministeriets förvaltningsområden och för avlönande av personal motsvarande 8 årsverken inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Under momentet finansieras också utgifter för underhåll och ombyggnad av sådana av statens vattenbyggnadskonstruktioner som ska överlåtas till lokala nyttotagare.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Hantering av översvämningsrisker, dammsäkerhet, reglering av vattendrag	3 300 000
Utveckling, planering och uppföljning av vattenhushållningen	3 389 000
Grundliga reparationer av statens vattenbyggnadskonstruktioner samt andra vattendragsåtgärder	5 000 000
Skyldigheter som följer av statens vattenhushållningstillstånd	2 200 000
Gränsvattendragssamarbete som baserar sig på statsfördrag, finansiella andelar och medlemsavgifter	300 000
Sammanlagt	14 189 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 9 389 000 euro och investeringsutgifternas andel cirka 4 800 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 3 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Användning och förvaltning av de IT-verktyg som behövs för att genomföra dricksvattendirektivet på nationell nivå	100
Utveckling av de IT-verktyg som behövs för att genomföra dricksvattendirektivet på nationell nivå, bortfall av tillägg av engångsnatur	-2 000
Lönejusteringar	242
Sammanlagt	-1 658

2024 budget	14 189 000
2023 II tilläggsb.	149 000
2023 budget	15 847 000
2022 bokslut	14 511 000

22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 204 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utvecklings-, försöks- och investeringsprojekt, exportfrämjande projekt och kommunikation som gäller hållbar användning av förnybara naturresurser, bioekonomi, miljövård, den biologiska mångfalden samt begränsning av och anpassning till klimatförändringarna, såväl som till betalning av statsunderstöd i anknytning till dessa
- 2) för förvaltning och utvecklande av informationssystem som hänför sig till en hållbar användning av förnybara naturresurser
- 3) till betalning av utgifter för den tillsyn som vissa avtal om fiske som Finland ingått föranleder
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 5) till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 20 årsverken.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för försöks-, utvecklings- och investeringsprojekt samt exportfrämjande projekt som främjar en hållbar användning av förnybara naturresurser samt bioekonomi. Avsikten är att förbättra förutsättningarna för konkurrenskraftig affärsverksamhet som baserar sig på ett hållbart nyttjande av naturresurser. Med anslaget genomförs den nationella skogsstrategin, Finlands bioekonomiska strategi och klimatlagen i fråga om klimatplanen för markanvändningssektorn och den nationella planen för anpassning till klimatförändringar, vilka jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för.

Dessutom riktas anslag till en förbättring av interoperabiliteten hos datasystem och datalager som är förknippade med användning och skydd av förnybara naturresurser, till utvecklande av de elektroniska tjänsterna, till tryggande av naturens mångfald, till avvärjande av risker som invasiva främmande arter medför, till skydd och hållbar användning av de genetiska resurserna samt till främjande av utnyttjandet av naturen för rekreation och turism. Med anslaget kan det även göras utredningar i syfte att förbättra naturresursernas tillstånd och användningen av dem samt anpassningen till klimatförändringarna.

Den inkomst som 2024 beräknas inflyta av fisketillstånd för Tana älv har antecknats under moment 12.30.41. Den andel av inkomsterna av fisketillstånd som ska återbäras till vattenområdenas ägare har beaktats under moment 30.40.40.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ett livskraftigt Finland: Åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden	44 000
Verkställande av klimatlagen	800 000
Vetenskapspanelen för skoglig bioekonomi	400 000
Genomförande av den nationella skogsstrategin och andra utvecklingsprojekt	1 340 000
Genomförande av Finlands bioekonomiska strategi	670 000
Utveckling och förvaltning av informationssystem	760 000
Tillsyn över att avtal om fiske fullgörs	190 000
Sammanlagt	4 204 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 2 450 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 1 754 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 3 500 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Administrering av systemet med stöd för beskogning och utveckling av administreringen (4,5 årsverken) (överföring från moment 32.01.02) (regeringsprogr. 2019)	315
Askgödsling (överföring till moment 30.40.44) (regeringsprogr. 2019)	-100
Behov av tilläggsfinansiering för systemet med beskogning (överföring från moment 30.40.47) (regeringsprogr. 2019)	840
En tjänst som specialsakkunnig i frågor som gäller biologisk mångfald (-1 årsverke) (överföring till moment 30.01.01)	-76
Försöksprogrammet för återvinning av näringsämnen	-6 000
Klimatpolitiken för markanvändningssektorn, finansiering av systemet med stöd för beskogning (överföring till moment 30.40.47) (regeringsprogr. 2019)	-960
Klimatvänliga åtgärder inom markanvändningssektorn (RRF pelare 1)	-3 000
Minskning i inkomsterna från fisketillstånd för Tana älv	-1
Omfördelning av besparingar (överföring från moment 30.40.44)	220
Sänkning av finansieringsnivån (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Sammanlagt	-10 762

2024 budget	4 204 000
2023 budget	14 966 000
2022 bokslut	31 976 833

31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 086 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av understöd för översvämningsskyddsprojekt och andra projekt som förbättrar användningen av och tillståndet hos vattendragen och vattenmiljön samt beredskapen och riskhanteringen inom vattenhushållningen, såväl som till betalning av utgifter som föranleds av projekt som genomförs som statens arbete
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av understöd för utvecklings- och investeringsprojekt som främjar en hållbar användning av vattenresurser
- 3) till betalning av utgifter för avlönande av projektpersonal i en omfattning motsvarande högst 15 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt investeringsutgifter
- 4) som nationell självfinansieringsandel i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 5) till betalning av frivilliga finansiella bidrag för nationella och internationella vattenhushållningsprojekt.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med avseende på åtgärder som förbättrar användningen av och tillståndet hos vattendragen och vattenmiljön beviljas stöd för vattendragsåtgärder som syftar till att hantera översvämningrisker och minska andra risker och olägenheter som gäller vattenhushållningen samt till att främja en mångsidig användning och vård av vattendragen såväl som en god vattenhushållning. Särskilt riktas stöd till att förbättra funktionssäkerheten och cybersäkerheten hos vattentjänsterna. Med avseende på projekt som gynnar en hållbar användning av vattenresurser beviljas stöd för projekt som främjar försöks-, investerings- och exportverksamhet såväl som innovativa offentliga anskaffningar inom vattenhushållningssektorn och till dem anslutna verksamhetsmodeller. I syfte att förbättra fiskbeståndens livskraft används anslaget för genomförande av projekt som främjar fiskens vandring, den naturliga förökningen inom fiskbestånden och bevarandet av mångfalden. Grunderna för understöden har fastställts i statsrådets förordning om understöd för projekt som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön (714/2015).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riskhanterings-, istandsättnings-, utvecklings- och försöksprojekt inom vattenhushållningen	2 379 000
Fiskeriekonomiska istandsättnings-, utvecklings- och försöksprojekt	3 207 000
Sammanlagt	7 086 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 5 927 000 euro, konsumtionsutgifternas andel cirka 661 000 euro och investeringsutgifternas andel cirka 498 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 500 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättring av funktionssäkerheten och cybersäkerheten hos vattentjänsterna (cyber), bortfall av tillägg av engångsnatur	-2 500
Nousu-programmet	2 000
Planering av rivningen av dammarna vid forsarna i Palokki (Investeringsprogrammet)	450
Programmet för tillväxt och internationalisering inom området vattenkompetens (RRF pelare 3)	-1 500
Ruokolahti, förbättring tillståndet i Haapavesi, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Sammanlagt	-1 650
2024 budget	7 086 000
2023 budget	8 736 000
2022 bokslut	11 136 000

40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 541 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av den andel av inkomsterna av fisketillstånd för Tana älv som ska återbäras till vattenområdets ägare
- 2) till betalning av ersättningar enligt 60 § i lagen om fiske (379/2015) till vattenområdenas ägare enligt avtal om begränsning av fiske i anslutning till skyddet av saimenvikaren, så att ersättningen är 2,5 euro per hektar
- 3) till betalning av ersättningar som staten åläggs att betala på grund av beslut som tillståndsmyndigheter eller domstolar gett i vatten- eller fiskeriärenden eller med stöd av lag eller mellanstatliga fördrag samt till betalning av beslutsavgifter såväl som räntor och dröjsmålsräntor som hänförs till dem
- 4) till betalning av ersättningar och andra utgifter med stöd av lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013)
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av kartläggning av skogsskador som till sin omfattning och ekonomiska betydelse är avsevärda och utgifter som föranleds av produktion av flygbilder över skadeområden
- 6) till betalning av utgifter som betalas i förskott av statens medel och föranleds av sådana prestationer enligt viteslagen (1113/1990) och med dem jämförbara prestationer som avses i skogslagen
- 7) till betalning av ersättningar enligt rengärdesavtalet mellan Finland och Norge samt till betalning av utgifter för inlösningsförrättningar och ersättningar för nyttjanderätter i anslutning till uppförande av renstängsel enligt rengärdesavtalet i enlighet med lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977)

8) till betalning av sådana bidrag som avses i lagen om försäkringsstöd för kommersiellt fiske (998/2012)

9) till betalning av ersättningar och kostnader för förluster enligt lagen om ersättning av förluster på grund av vissa bestämmelser i överenskommelsen angående fiskeristadgan för Tana älv och i den därtill anslutna fiskeristadgan (501/1991) samt av därmed förknippade räntor och dröjsmålsräntor

10) till betalning av sådana utgifter som med stöd av 17 § i lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter (1709/2015) betalas ut i förskott av statens medel

11) till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av inkomsterna från fisketillstånd för Tana älv återbärs till vattenområdenas ägare 2024 den andel som ska återbäras av de inkomster av fisketillstånd som influtit 2023. På grund av laxbeståndens svaga status i Tana älv har man varit tvungen att begränsa fisket från och med sommaren 2021 och inrikta fisket på andra arter än lax. Den svaga statusen hos laxbestånden har bedömts kvarstå, vilket minskar tillståndsinntäkterna. Den andel som ska återbäras till ägarna av privata vattenområden i förhållande till vattenområdenas storlek är cirka 73 %, vilket har beaktats i anslagsnivån under momentet. Den andel som tillkommer staten av inkomsterna från avgifter för fisketillstånd för Tana älv har beaktats i anslaget under moment 30.40.22. Den inkomst som 2024 beräknas inflyta av fisketillstånd för Tana älv har antecknats under moment 12.30.41.

Genom de avtalsbaserade ersättningarna i anslutning till skyddet av saimenvikaren ersätts vattenområdenas ägare för de olägenheter som frivilliga avtal om begränsning av fiske orsakar. År 2024 finns det gällande avtal om begränsning av fiske på ett område av cirka 2 696 km². Under moment 30.40.62 har medel reserverats för ersättning till kommersiella fiskare i Saimenområdet för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 1 291 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 250 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning i inkomsterna från fisketillstånd för Tana älv	-91
Sammanlagt	-91
2024 budget	1 541 000
2023 II tilläggsb.	315 000
2023 budget	1 632 000
2022 bokslut	1 856 569

41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 590 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993)
- 2) till betalning av ersättningar som hänför sig till tidigare år och till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst sju årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Till utgifterna enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift hör sådana utgifter enligt viltskadelagen (105/2009) som föranleds av förebyggande och ersättande av skador förorsakade av hjortdjur samt utgifter som föranleds av viltskaderegistret och av andra informationssystem som anknyter till förvaltningen av jakten på hjortdjur. Medel kan dessutom användas för utgifter som föranleds av observation och vård av samt forskning kring hjortdjursbestånden, såväl som andra motsvarande utgifter.

Den inkomst som 2024 beräknas inflyta av jaktlicensavgifter för hjortdjur har antecknats under moment 12.30.42.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättande av skador	1 500 000
Åtgärder för förebyggande av skador	500 000
Observation och forskning avseende hjortdjursbestånden	700 000
Viltskaderegistret och tjänsten Riistavahingot	400 000
Vård av hjortdjursbestånden	490 000
Sammanlagt	3 590 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 3 190 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 400 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av de inkomster som inflyter i form av jaktlicensavgifter	-1 170
Sammanlagt	-1 170

2024 budget	3 590 000
2023 budget	4 760 000
2022 bokslut	4 760 000

42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 850 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av ersättningar för och förebyggande och övervakning av skador som orsakats av sådana stora rovdjur som avses i viltskadelagen (105/2009) och utgifter som hänför sig till verkställigheten av viltskadelagen

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem år-sverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt till betalning av utgifter för självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för ersättningar för skador som orsakats av rovdjur 2023. Ersättningar för skador på ren betalas enligt 9 § 2 mom. i viltskadelagen inom ramen för budgeten och övriga skador betalas till fullt belopp.

År 2022 uppgick ersättningarna för skador orsakade av rovdjur till sammanlagt 10,6 miljoner euro, varav andelen för skador på ren uppgick till 10 miljoner euro och andelen för skador på husdjur till 0,5 miljoner euro. År 2023 beräknas antalet skador på ren öka ytterligare, men skadorna på husdjur beräknas förbli oförändrade. Eftersom 7,5 miljoner euro står till förfogande för ersättning för skador på ren, möjliggör anslagsnivån under momentet inte full ersättning för skadorna. Det ersättningstak som EU fastställt (C (2016) 1752 final) gör det möjligt att ersätta skador på ren upp till ett belopp av 10 miljoner euro.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning för skador på ren som orsakats av stora rovdjur	7 500 000
Ersättning för skador på husdjur, odlingar och biodlingar som orsakats av stora rovdjur	600 000
Förebyggande och övervakning av skador	750 000
Sammanlagt	8 850 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 8 600 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 250 000 euro.

2024 budget	8 850 000
2023 II tilläggsb.	2 486 000
2023 budget	8 850 000
2022 bokslut	9 550 000

44. Stöd för tryggnad av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 38 377 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) och lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2024 får stödbeslut enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) och lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023) fattas till ett belopp av högst 15 000 000 euro.

Förklaring: Vid ingången av 2024 träder stödsystemet Metka enligt lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket i kraft. Systemet ersätter stödsystemet Kemera enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk. Genom det nya stödsystemet uppmuntras enskilda markägare till aktiva och rättidiga åtgärder som ökar skogarnas tillväxt, främjar vattenvården inom skogsbruket, stävjar klimatförändringar, främjar skogarnas anpassning till klimatförändringar samt upprätthåller ett vägnät för skogsbruket.

Enligt lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket söks stöd för vård av plantbestånd och ungskog efter det att arbetet har utförts, vilket innebär att det inte längre förutsätts någon preliminär plan och att det inte heller finns något behov av att använda en bevilningsfullmakt för arbetslagen. Till följd av ändringen minskar behovet av fullmakt avsevärt. Sådana arbetslag som i fortsättningen förutsätter användning av fullmakt är vitaliseringsgödsling, en plan för vård av torvmarksskog, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog samt byggande av skogsvägar.

I fråga om de arbeten som genomförs med anslaget är den direkta effekten på sysselsättningen cirka 1 700 årsverken.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (mn euro)

	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	18,0	7,0	2,0		27,0
Förbindelser 2024	4,0	6,0	3,0	2,0	15,0
Utgifter sammanlagt	22,0	13,0	5,0	2,0	42,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Askgödsling (överföring från moment 30.40.22) (regeringsprogr. 2019)	100
Handlingsplanen METSO (överföring från moment 30.40.45)	3 700
Omfördelning av besparingar (överföring till moment 30.40.22)	-220
Sänkning av finansieringsnivån (regeringsprogr. 2023)	-12 700
Sammanlagt	-9 120

2024 budget	38 377 000
2023 budget	47 497 000
2022 bokslut	36 899 699

45. *Främjande av värden av skogsnatur* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 027 000 euro.

Anslaget får med stöd av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) och lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023) användas till betalning av stöd för åtgärder som tryggar den biologiska mångfalden i skogarna.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslaget genomförs handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSÖ) samt Helmi-programmet för stärkande av livsmiljöerna.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2024 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för den verksamhet som främjar värden av skogsnaturen:

- bevarandet av skogsnaturens mångfald tryggas med hjälp av miljöstöd och projekt för vård av livsmiljöerna i skogsnaturen på ett område motsvarande cirka 4 700 hektar
- vattenvården tryggas genom planering av mångfacetterade vattenvårdsprojekt
- myrar återskapas utanför skyddsområdena på ett område motsvarande 1 200 hektar
- vatten leds tillbaka till 13 skyddsmyrar från omgivande områden
- med avseende på fågelvåtmarker som inte hör till nätverket av skyddsområden anläggs eller istandsätts 13 stycken.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Miljöstöd	7 827 000
Projekt för vård av skogsnaturen	1 500 000
Åtgärder inom ramen för livsmiljöprogrammet Helmi	1 700 000
Sammanlagt	11 027 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängning av programmen METSÖ och Helmi	3 000
Genomförande av handlingsplanen METSÖ	-4 073
Genomförande av livsmiljöprogrammet Helmi, bortfall av tillägg av engångsnatur	-1 700
Handlingsplanen METSÖ (överföring till moment 30.40.44)	-3 700
Sammanlagt	-6 473

2024 budget	11 027 000
2023 budget	17 500 000
2022 bokslut	7 527 000

46. Statsunderstöd till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 43 025 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som förädlas av uppgifter enligt lagen om Finlands skogscentral (418/2011)
- 2) till annan offentlig medfinansiering i EU-projekt som omfattas av Finlands skogscentrals statsunderstödsverksamhet
- 3) till betalning av utgifter som förädlas av Finlands skogscentrals årspremier inom tilläggs-pensionssystemet Eläke-Tapio.

Förklaring: Finlands skogscentral är en utvecklings- och verkställighetsorganisation som täcker hela landet och sköter uppgifter som hänför sig till en hållbar skötsel och användning av skogarna samt till bevarande av skogarnas mångfald. Finlands skogscentral ska främja de skogs-baserade näringarna, verkställa den lagstiftning som gäller skogarna och sköta uppgifter som hän-för sig till skogsdata. Finlands skogscentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministe-riet.

Den viktigaste målgruppen för Finlands skogscentrals verksamhet är de enskilda skogsägarna, som äger 440 000 skogsbruksenheter (12,1 miljoner hektar, cirka 60 % av Finlands skogsmark-sareal). Finlands skogscentral övervakar att de lagar som gäller skogsbruket iakttas och sköter de övriga myndighetsuppgifter som hör till centralen. Skogscentralen behandlar till exempel årligen cirka 130 000 anmälningar om användning av skog samt cirka 70 000 ansökningar om Kemera-stöd och anmälningar om verkställande. Skogscentralen samlar in regional information om skogstillgångar på ett område motsvarande cirka 2,5 miljoner hektar samt ger rådgivning och ut-bildning till ungefär 25 000—30 000 skogsägare och aktörer inom skogsbranschen årligen.

Till skogscentralens produktivitetsfrämjande åtgärder hör att utveckla de elektroniska tjänsterna, att utveckla utnyttjandet av skogsdata samt att utveckla rådgivningstjänsterna för skogsägare och aktörer inom skogsbranschen.

För genomförande av de samhällseliga effektmål som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen ställer jord- och skogsbruksministeriet i samband med beredningen av budgetpropositio-nen för 2024 preliminärt upp följande mål för verksamheten vid Finlands skogscentral:

Resultatmål för Finlands skogscentral

	2022 utfall	2023 resultatmål	2024 resultatmål
1. Ekonomimål			
Totala kostnader per anmälan för behandling av anmälningar enligt skogslagen och beslut som gäller dem, €	7,3	10	7,5
De totala kostnaderna per ansökan för behandling av ansökningar om vård av ungskog enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk, € ¹⁾	64,8	65	55

Resultatmål för Finlands skogscentral

	2022 utfall	2023 resultatmål	2024 resultatmål
Enhetskostnader för inspektion av tidig vård av plantbestånd och vård av ungskog enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk €/st.	302	240	310
Kostnader för insamling av information om skogstillgångarna €/ha	2,9	4,0	3,0
2. Prestationsmål			
Mål för insamlingen av information om skogstillgångarna, ha	2 490 000	2 330 000	2 500 000
Antal skogsägare som under året använt tjänsten MinSkog.fi	63 432	70 000	75 000
Besökarantal på tjänsten MinSkog.fi, företag	1 140	1 200	1 300
Utnyttjandet av den öppet tillgängliga informationen om skogar utvidgas			
— mängden nerladdade materialpaket, GiB	58 853	30 000	68 000
— antal inbjudningar via gränssnitt	129 028 363	60 670 000	154 000 000
— antal besök i karttjänster	154 443	158 000	170 000
3. Kvalitetsmål			
Andelen projekt för vård av ungskog som vid stickprovskontroller visat sig vara bra när det gäller kvalificering för finansiering, i förhållande till den undersökta arealen minst, %	75	78	75
Beslut om projekt för vård av ungskog, veckor efter anhängig-görandet	2,0	3,0	3,0

¹⁾ Kostnaderna för behandlingen varierar i stor utsträckning beroende på antalet ansökningar.

Uppskattad fördelning enligt process av kostnaderna för verksamhet som genomförs med anslaget (mn euro) samt årsverkna (årsv.)

	2022 utfall		2023 uppskattning		2024 uppskattning	
	kostnader	årsv.	kostnader	årsv.	kostnader	årsv.
Skogsdata- och kontrolltjänster	19,2	254	21,0	288	19,7	240
Näringslivstjänster	8,2	127	10,9	150	7,6	116
Förvaltningstjänster	3,8	35	2,7	34	3,4	34
Utvecklingstjänster	12,4	57	9,0	27	10,7	40
Kommunikation och kundservice	1,3	14	1,4	22	1,6	27
Sammanlagt	44,9	487	45,0	521	43,0	457

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättring av enskilda vägar och broar, bortfall av tillägg av engångsnatur	-2 500
Genomförande av handlingsplanen METSO, bortfall av tillägg av engångsnatur	-780
Genomförande av livsmiljöprogrammet Helmi, bortfall av tillägg av engångsnatur	-500
Lönejusteringar	1 736
Sammanlagt	-2 044

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	43 025 000
2023 II tilläggsb.	930 000
2023 budget	45 069 000
2022 bokslut	43 835 000

47. Stöd för beskogning av impedimentmark (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 490 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av den temporära lagen om stöd för beskogning (1114/2020).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Om en del av bevillningsfullmakten för 2023 är oanvänd, får stödbeslut om den oanvända delen fattas fram till den 30 juni 2024.

Förklaring: Den temporära lagen om stöd för beskogning är i kraft till utgången av 2023. Enligt lagens övergångsbestämmelse ska ansökningar som är anhängiga när lagen upphör att gälla behandlas senast den 30 juni 2024.

Genom att stödja beskogning ökas skogsarealen och kolsänkorna utan att den biologiska mångfalden försämras. Stöd beviljas för beskogning av åkrar där jordbruksproduktionen upphört och andra öppna områden samt torvutvinningsområden som inte längre används. Stödet för beskogning består av en ersättning för anläggningsåtgärder samt ett vårdarvode som betalas i två poster. Stöd för beskogning kan beviljas endast enskilda markägare.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (mn euro)

	2024	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	2,50	1,50	0,50	1,80	1,80	8,10
Förbindelser 2024 ¹⁾	1,00	0,50	0,20	0,35	0,35	2,4
Utgifter sammanlagt²⁾	3,50	2,00	0,70	2,15	2,15	10,50

¹⁾ Förbindelser som ingås under perioden 1.1–30.6.2024 på basis av ansökningar som inkommit senast 31.12.2023.

²⁾ En del av utgifterna finansieras med en post som överförs.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Klimatpolitiken för markanvändningssektorn, finansiering av systemet med stöd för beskogning (överföring från moment 30.40.22) (regeringsprogr. 2019)	960
Slopande av systemet med stöd för beskogning av impediment (regeringsprogr. 2023)	-4 300
Tilläggsfinansiering för systemet med stöd för beskogning (torvpaketets andel)	-640

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tilläggsfinansiering för systemet med stöd för beskogning (överföring till moment 30.40.22) (regeringsprogr. 2019)	-840
Ändring i behovskalkylen för anslaget för utbetalning av stöd, bortfall av avdrag av engångsnatur	2 910
Sammanlagt	-1 910
2024 budget	3 490 000
2023 budget	5 400 000
2022 bokslut	6 060 000

50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 908 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som avses i 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993)
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst sju årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ska i statsbudgeten årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas inflyta i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren (307 778). Jaktvårdsavgiften är 43 euro och för personer under 18 år 10 euro. Antalet jägare under 18 år uppskattas vara 9 889. De inkomster som beräknas inflyta av jaktvårdsavgifterna 2024 har antecknats under moment 12.30.45.

Resultatet av verksamheten vid Finlands viltcentral

Finlands viltcentral är en självständig offentligrättslig inrättning som har hela landet förutom landskapet Åland som sitt verksamhetsområde. Till Finlands viltcentrals uppgifter hör att främja hållbar vilthushållning, stödja jaktvårdsföreningarnas verksamhet, sörja för verkställigheten av viltpolitiken och fullgöra för centralen föreskrivna offentliga förvaltningsuppgifter. Finlands viltcentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Finlands viltcentral stöder uppnåendet av de samhälleliga effektmål som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen på följande sätt:

— ansvarar för den deltagande beredningen av förvaltningsplaner som gäller viltarter och deras livsmiljöer och den deltagande beredningen av uppdateringar av planerna samt tar i sin verksamhet, inklusive de offentliga förvaltningsuppgifterna, i beaktande riktlinjerna i de fastställda förvaltningsplanerna och åtgärderna i den nationella strategin för främmande arter

— sörjer för att intressentgrupperna blir hörda och kan delta i allt väsentligt i de regionala viltvårdsråden och riksviltvårdsrådet, utvecklar och stöder i samarbete med Naturresursinstitutet och jaktvårdsföreningarna verksamheten för nätverket för kontaktpersoner i frågor som rör stora rovdjur, främjar annan frivillig uppföljning av viltbestånden och insändandet av observationsdata och hälsoprover till forskningsinstituterna samt utvecklar statistikföringen över fällda djur och andra informationsresurser för vilt i samarbete med aktörerna inom den offentliga viltvårdskoncernen, med tanke på planeringsverksamheten inom viltförvaltningen

— sörjer för att antalet skador orsakade av vilt minskar, bland annat genom aktiva åtgärder för förebyggande av skador samt genom att rikta jakten mot viltarter som orsakar skador

— strävar efter att med aktiva åtgärder minska olagligt dödande av vilt

— sörjer för att statsbidrag styrs till jaktvårdsföreningarnas verksamhet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finlands viltcentral	6 405 000
Jaktvårdsföreningarna	2 800 000
Stödjande av jaktmuseiverksamhet	450 000
Utvecklingsprojekt enligt viltvårdskoncernens strategi	
— utvecklande av jaktvårdsföreningarnas verksamhet, internationellt engagemang, förvaltning av bestånden av stora rovdjur och utvecklande av viltvårdskoncernens gemensamma informationssystem samt projekt som förbättrar viltets livsmiljö	2 253 000
Sammanlagt	13 908 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 13 300 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 608 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängning av livsmiljöprogrammet Helmi	1 000
Minskning av inflödet av jaktvårdsavgifter	-151
Sammanlagt	849

2024 budget	13 908 000
2023 budget	13 059 000
2022 bokslut	14 498 000

51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 739 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av användningsändamålen enligt 82 § i lagen om fiske (379/2015)

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter, samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av 86 § i lagen om fiske ska i statsbudgeten årligen tas in ett anslag som motsvarar det belopp som på basis av statens senast fastställda bokslut beräknas inflyta i fiskevårdsavgifter under det året. Beloppet av de fiskevårdsavgifter som inflyter 2024 och dimensioneringen av anslaget grundar sig därmed på försäljningsvolymen av fiskevårdsavgifterna enligt statsbokslutet för 2022. År 2024 uppskattas inflödet från fiskevårdsavgifter uppgå till 9 739 000.

De inkomster som inflyter har antecknats under moment 12.30.44.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Användningsändamål enligt 82 § 1—3 punkten i lagen om fiske	5 959 000
Utgifter som föranleds av uppbörden av fiskevårdsavgift enligt 82 § 5 punkten i lagen om fiske	800 000
Ersättningar till ägare av vattenområden enligt 82 § 4 punkten i lagen om fiske	2 860 000
Användningsändamål enligt 82 § 2 mom. i lagen om fiske	120 000
Sammanlagt	9 739 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 8 280 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 1 459 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands Fritidsfiskares Centralorganisation rf, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Främjande av fisketurismen, bortfall av tillägg av engångsnatur	-600
Minskning av influtna intäkter från fiskevårdsavgifter	-436
Reduktionsfiske i Pyhäjärvi och uppföljning av effekterna av det, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Sammanlagt	-1 236

2024 budget	9 739 000
2023 budget	10 975 000
2022 bokslut	11 975 000

53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 132 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd som beviljas för anläggning av skogsfröplantager och utvecklande av produktionen av skogsträdsfrö
- 2) till betalning av statsunderstöd till allmännyttiga samfund inom naturresurssektorn.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom understöden för anläggning av skogsfröplantager säkerställs att tillräckliga mängder högklassigt skogsodlingsmaterial som lämpar sig för rådande förhållanden kontinuerligt står till buds för skogsbruksändamål. Anslaget får också användas till utvecklande av produktionen av skogsträdsfrö.

Understöd som beviljas allmännyttiga samfund inom naturresurssektorn riktas till utvecklingsverksamhet och kommunikation som främjar tillväxten och konkurrenskraften inom naturresursekonomin.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för anläggning av skogsfröplantager	440 000
Understöd till allmännyttiga föreningar inom naturresurssektorn	692 000
Sammanlagt	1 132 000

Av anslaget används uppskattningsvis 200 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	1 132 000
2023 budget	1 132 000
2022 bokslut	1 132 000

62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 25 282 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i åtgärder som gäller fiskerinäringen och havspolitik och som delvis finansieras av medel ur Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av tillsynen över det kommersiella fisket och av nationellt finansierade åtgärder för främjande av fiskerinäringen
- 3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 10 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget har 11 640 000 euro reserverats för den statliga medfinansieringen i projekt som delfinansieras av EU.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen i fråga om överföringsutgifterna.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som utgifter som föranleds av EU:s gemensamma fiskeripolitik och integrerade havspolitik beaktats 24 407 000 euro, vilket utgör medfinansiering för det operativa program som delfinansieras av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) under åren 2021—2027. EU:s andel av beloppet är 12 767 000 euro.

I EU-andelen av anslaget har också Ålands andel beaktats. Åland anvisar den nationella offentliga medfinansiering som behövs i sin egen budget.

Under moment 12.30.03 beräknas det från programmen som genomförs genom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) åren 2021—2027 och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) åren 2014—2020 inflyta inkomster till ett sammanlagt belopp av 9 000 000 euro.

I anslaget har som åtgärder för främjande av fiskerinäringen som i sin helhet finansieras nationellt beaktats kostnaderna för tillsynen över det kommersiella fisket, till den del tillsynsåtgärderna inte ingår i Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens operativa program. Anslaget får på grunder som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet användas också till annan förbättring av förutsättningarna för fiskerinäringen eller som statligt stöd inom fiskerinäringens bransch i enlighet med EU:s rättsakter samt för ersättningar till kommersiella fiskare i Saimenområdet för ekonomiska förluster till följd av skyddet av saimenvikaren uppgående till uppskattningsvis 80 000 euro. Dessutom kan anslaget användas för tryggnad för förutsättningarna för yrkesfiske och ersättande av kostnader som uppkommer av att sälar som orsakar skada avlägsnas. År 2024 behövs det uppskattningsvis 875 000 euro för utgifter som i sin helhet finansieras nationellt.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Nationell andel	EU:s andel (EHFVF)	Sammanlagt
Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens operativa program sammanlagt, varav	11 640 000	12 767 000	24 407 000
— tekniskt bistånd	-	467 000	467 000
Nationella åtgärder	875 000	-	875 000
Sammanlagt	12 515 000	12 767 000	25 282 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 22 282 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 3 000 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 4 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF), nivåförändring	-908
Ombudgetering av 2021 års medel ur EHFVF	-4 224
Sammanlagt	-5 132

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	25 282 000
2023 I tilläggsb.	2 129 000
2023 budget	30 414 000
2022 bokslut	31 307 000

64. Forststyrelsen

I fråga om Forststyrelsens affärsverksamhet sätts följande mål och fattas följande beslut som förutsätts i lagen om Forststyrelsen (234/2016):

1. Centrala servicemål och övriga verksamhetsmål för affärsverksamheten

Forststyrelsens affärsverksamhet är ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar och ger jämna inkomster till ägaren. I Forststyrelsens affärsverksamhet samordnas den biologiska mångfalden och klimatresiliensen bättre än tidigare. Lönsamheten för Forststyrelsens affärsverksamheter håller sig på en god nivå. I sin affärsverksamhet och i sin styrning av dotterbolagen beaktar Forststyrelsen de allmänna samhälleliga förpliktelserna enligt lagen om Forststyrelsen. De fördelar som uppnåtts genom beaktandet av de samhälleliga förpliktelserna ökar. Forststyrelsen möjliggör för sin del råvaruförsörjningen inom skogsbioekonomin. Forststyrelsen strävar efter att höja värdet på de fastigheter som används för affärsverksamhet, med beaktande av samhällets totala nytta.

2. Ändringar i grundkapitalet

Det föreslås att Forststyrelsens grundkapital höjs med 1,267 miljoner euro.

3. Maximibeloppet av upplåningen för affärsverksamheten

Forststyrelsen får för sin affärsverksamhet uppta lån utanför koncernen till ett belopp av högst 50 miljoner euro.

4. Maximibeloppet av affärsverksamhetens investeringar och investeringsförbindelser

Forststyrelsens investeringar får 2024 medföra utgifter till ett belopp av högst 30 miljoner euro. Dessutom får Forststyrelsen 2024 ingå förbindelser om investeringar som under senare räkenskapsperioder får medföra utgifter till ett belopp av högst 20 miljoner euro.

5. Maximibeloppet av säkerheterna för affärsverksamheten

Forststyrelsen får ställa sådana säkerheter som behövs för Forststyrelsens affärsverksamhet till koncernexterna aktörer till ett värde av högst 2,0 miljoner euro.

Förklaring: Forststyrelsens allmänna uppgift är att på ett hållbart sätt använda, sköta, och skydda statens jord- och vattenegendom och att bedriva en resultatrik verksamhet. Området för Forststyrelsens affärsverksamhet omfattar det kommersiella utnyttjandet av den jord- och vattenegendom som ägs av staten och som anvisats i Forststyrelsens besittning samt förvaltningen av aktierna i de dotter- och intressebolag som bedriver affärsverksamhet som ansluter till besittningen av jord- och vattenegendomen.

Centrala servicemål och övriga verksamhetsmål för affärsverksamheten

Med beaktande av de servicemål och övriga verksamhetsmål för 2024 som godkänts av riksdagen i beslutdelen har jord- och skogsbruksministeriet för Forststyrelsens affärsverksamhet för 2024 som resultatmål (räkenskapsperiodens resultat) preliminärt uppställt 131,8 miljoner euro. Målet motsvarar en avkastning på 5,1 procent på det kapital som investerats i Forststyrelsens affärsverksamhet. År 2024 uppgår det preliminära målet för intäktsföringen till 110 miljoner euro av resultatet för 2023. För att resultatmålet ska nås krävs det att lönsamheten inom affärsverksamheten ligger kvar på en god nivå. Statsrådet fattar beslut om det belopp som ska intäktsföras i samband med fastställandet av bokslutet för 2023.

I Forststyrelsens affärsverksamhet samordnas ekonomisk lönsamhet, biologisk mångfald och klimatesiliens. De fördelar som uppnåtts genom beaktandet av de samhälleliga förpliktelseorna ökar i affärsverksamheten. Åtgärder i anslutning till detta är bland annat stärkande av kolsänkorna i mångbruksskogarna, till exempel genom att öka gödsling som främjar tillväxten, planering av avrinningsområdesspecifika vattenskyddsåtgärder, ökning av arealen för kontinuitetsskogsbruk i samband med förnyelseavverkningar samt genomförande av ett program för aktiva naturvårdsåtgärder i mångbruksskogar.

Forststyrelsen tryggar för sin del tillgången till träråvara inom ramen för sina egna naturresursplaner, med beaktande av andra samhälleliga förpliktelser som gäller Forststyrelsens verksamhet.

Arealen av den skogsmark som omfattas av Forststyrelsens affärsverksamhet uppgick i slutet av 2022 till 3 494 000 ha, varav 603 000 ha omfattades av användningsbegräsningar till följd av de allmänna samhälleliga förpliktelseorna enligt lagen om Forststyrelsen. Helt och hållet utanför ekonomibruk stod 353 000 ha, och 250 000 ha var i begränsad användning. Nivån på de sammantagna satsningar som beaktandet av de samhälleliga förpliktelseorna föranledde låg på 80,3 miljoner euro i slutet av 2022.

I fastighetsutvecklingen beaktas den totala nyttan för samhället bland annat genom att möjligheterna till produktion av förnybar energi främjas och fler verksamhetsförutsättningar skapas för turistbranschen. Inhemsk fiskodling främjas i statens vatten.

Ändringar i grundkapitalet

Enligt bokslutet för perioden den 1 januari till den 31 december 2022 uppgick grundkapitalet till 2 592,1 miljoner euro den 31 december 2022. I den ordinarie budgeten och tilläggsbudgeten för 2023 godkände riksdagen en sänkning av grundkapitalet med sammanlagt 6,493 miljoner euro. Det föreslås att grundkapitalet 2024 höjs med 1,267 miljoner euro. År 2024 ökar grundkapitalet med 1,610 miljoner euro som en effekt av ändringar av grundkapitalet på grund av projektet för havsbaserad vindkraft i Korsnäs, överföringar av besittningsrätter, arv som tillfallit staten och andra motsvarande ändringar gällande egendomen. Dessutom föreslås det att egendom till ett värde av 0,343 miljoner euro av grundkapitalet överförs till övrigt eget kapital som en effekt av ändringar i markanvändningen.

Investeringar

Enligt den preliminära investeringsplanen gör Forststyrelsen investeringar i affärsverksamheten till ett belopp av 22,5 miljoner euro. De viktigaste investeringsobjekten är konstruktioner för vindkraftsparker samt förvärv av mark- och vattenområden för försvarsmaktens, Gränsbevakningsväsendets och forskningens behov. Andra betydande investeringsobjekt är jord- och vattenbyggnadsprojekt.

Tabell med nyckeltal för Forststyrelsens affärsverksamhet

	2022 utfall		2023 prognos		2024 budgetprop.	
	Affärs- verksamheten	Affärs- verksamhets- helheten	Affärs- verksamheten	Affärs- verksamhets- helheten	Affärs- verksamheten	Affärs- verksamhets- helheten
Omsättning, mn €	151,8	410,1	126,3	388,9	150,9	437,2
— förändring, %	31	16	-17	-5	19	12
Driftsbidrag, %	95	43	91	32	89	35
Rörelsevinst/förlust, mn €	142,1	165,6	115,4	122,6	134,5	151,3
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	144,6	151,1	112,4	111,5	131,8	139,5
— av omsättningen, %	95	37	89	29	87	32
— av grundkapitalet, %	5,6	5,8	4,3	4,3	5,1	5,4
Intäktsföring i stats- budgeten, mn € ¹⁾	110,0		120,0		110,0	
Avkastning på investerat kapital, % ²⁾	6,0	6,4	4,7	4,7	5,5	5,8
Investeringar, % av omsättningen	8	6	17	9	15	9
Soliditet, %	98	97	98	96	97	95
Balansomslutning, mn €	3 039	3 110	3 047	3 123	3 087	3 178
Antal anställda i genom- snitt (årsv.)	186	578	176	566	175	555

¹⁾ Intäktsföring för föregående år, målsatt intäktsföring för innevarande år och målsatt intäktsföring enligt budgetpropositionen.

²⁾ Nyckeltalen för grundkapitalet efter ändringar under ifrågakvarande år. Avkastningsprocenten för det kapital som investerats i affärsverksamheten inkluderar utdelningen från dotterbolagen.

Forststyrelsens affärsverksamhet omfattar den del av Forststyrelsens affärsverksamhet som inte bedrivs av dotterbolagen.

Forststyrelsens affärsverksamhetshelhet omfattar både Forststyrelsens affärsverksamhet och den affärsverksamhet som bedrivs av dotterbolagen.

Affärsverkets intäktsföring och finansiering specificerade enligt moment (mn euro)

	2022 utfall	2023 prognos	2024 budgetprop.
Intäktsföring av Forststyrelsens inkomster under inkomstmoment			
13.05.01 Intäktsföring av vinst	110,000	120,000	110,000
Sammanlagt	110,000	120,000	110,000
Anslagsfinansiering som gäller de offentliga förvaltnings- uppgifterna			
30.64.50 Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltnings- uppgifter	8,656	8,610	7,344
JSM:s förvaltningsområde sammanlagt	8,656	8,610	7,344

Affärsverkets intäktsföring och finansiering specificerade enligt moment (mn euro)

	2022 utfall	2023 prognos	2024 budgetprop.
35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	58,068	52,937	48,100
MM:s förvaltningsområde sammanlagt	58,068	52,937	48,100
Sammanlagt (JSM och MM)	66,724	61,547	55,444

Offentliga förvaltningsuppgifter

Service målen och de övriga verksamhetsmålen för de offentliga förvaltningsuppgifterna enligt lagen om Forststyrelsen samt finansieringen av dem tas i fråga om jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde upp under moment 30.64.50 och i fråga om miljöministeriets ansvarsområde under moment 35.10.52.

Finansieringen av de offentliga förvaltningsuppgifterna och utgiftsstrukturen (1000 euro, omfattar hela verksamheten, även den andel som hänförs sig till miljöministeriets ansvarsområde)

	2022 utfall	2023 prognos	2024 budgetprop.
Finansiering¹⁾			
Jord- och skogsbruksministeriet (30.64.50)	11 059	8 700	7 344
Miljöministeriet (35.10.52)	72 997	64 000	48 100
Miljöministeriet (35.10.22/23)	1 194	1 000	780
Miljöministeriet (35.10.63)	90	-	-
Annan finansiering från ministerierna	1 504	1 500	1 500
LIFE-finansiering från Europeiska unionen	2 479	3 600	4 000
Annan finansiering från Europeiska unionen	1 527	280	-
Utgifter som betalats genom inkomstfinansiering	14 310	12 900	12 750
Annan finansiering	2 986	3 720	1 000
Sammanlagt	108 146	95 700	75 474

¹⁾ I de finansiella posterna 2022—2023 ingår även poster som överförts från tidigare år.

Tabell med nyckeltal för utvecklingen av de offentliga förvaltningsuppgifterna

	2022 utfall	2023 prognos	2024 budgetprop.
Intäkter (1 000 euro)			
Avgiftsbelagd verksamhet	14 779	13 100	12 750
Andra intäkter	4 987	4 995	5 000
Finansiering genom statsbudgeten	79 464	73 220	57 724
Intäkter sammanlagt	99 230	91 315	75 474
Kostnader (1 000 euro)			
Personalkostnader	36 779	32 850	29 936
Övriga kostnader	62 265	59 265	46 968
Kostnader sammanlagt	99 044	92 115	76 904

Tabell med nyckeltal för utvecklingen av de offentliga förvaltningsuppgifterna

	2022 utfall	2023 prognos	2024 budgetprop.
Resultat före bokslutsdispositioner	186	-800	-1 430
Överföring av bokslutsperiodens resultat för enheten för offentliga förvaltningsuppgifter som ändring i övrigt eget kapital ¹⁾	-186	800	1 430
Räkenskapsperiodens resultat	-	-	-
Antal anställda (årsv.)	666	524	450

¹⁾ Resultaträkningarna har gjorts upp på det sätt som anges i lagen om Forststyrelsen (234/2016) och den förordning (1368/2016) som trädde i kraft den 1 januari 2017, så att resultatet under räkenskapsperioden för de offentliga förvaltningsuppgifterna bokförs som en ändring i övrigt eget kapital.

50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 344 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt 5 § i lagen om Forststyrelsen (234/2016)

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

3) till byggande som tjänar utnyttjandet av naturen för rekreation och för jakt- och fisketjänster samt till betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt, såväl som till köp av byggnader som behövs för eller tjänar utnyttjandet av naturen för rekreation och för jakt- och fisketjänster

4) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars ekonomiska livslängd överstiger tre år.

Dessutom får Forststyrelsen för de ovannämnda offentliga förvaltningsuppgifterna använda de inkomster som inflyter till Forststyrelsen för de offentliga förvaltningsuppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde.

Verksamhetens effektmål med avseende på jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde är följande:

— jakten och fisket bedrivs på ett hållbart, etiskt och ansvarsfullt sätt

— mångsidiga och kundorienterade jakt- och fisketjänster ökar välbefinnandet och skapar förutsättningar för företagsverksamhet inom jakt och fiske

— rekreation i naturen ökar välbefinnandet och uppskattningen för naturen, vilket stöds genom aktiv information.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde:

— att utveckla verksamhetsförutsättningarna för jakt- och fiskeövervakningen och verksamheten inom myndigheternas samarbetsnätverk samt att stärka effekterna av jakt- och fiskeövervakningen

— att planera jakten och fisket på ett hållbart sätt samt att främja vården av livsmiljöerna för vilt och fisk och vården av arterna

— att skapa verksamhetsförutsättningar för fiskerinäringen på statens vatten

— att utveckla verktyg för social hållbarhet och konflikthantering i skötseln av jakt- och fiskeärenden

— att erbjuda medborgarna jämlika jakt- och fiskemöjligheter och utveckla vildmarksturismen på statens områden

— att se till att kundservicen är smidig samt att följa upp och säkerställa att kundtillfredsställelsen förblir på en god nivå

— att främja kontinuiteten i fråga om jakt och fiske

— att utveckla enhetliga digitala informationstjänster som sträcker sig över förvaltningsområdenas gränser och som är riktade till medborgarna samt gemensamma tjänster för geografisk information utifrån modern informationsarkitektur

— att utifrån en utredning om verksamhetssättet inleda en förändring mot smarta verksamhetsprocesser och mot en reform av de informationssystem som befinner sig i slutet av sin livscykel, för att möjliggöra genomförandet av våra kärnuppgifter

— att upprätthålla och utveckla högklassiga och ansvarsfullt producerade tjänster för utnyttjande av naturen för rekreation och turism och samtidigt säkerställa hållbarheten hos naturskyddsområdena ur ekologisk, sociokulturell och ekonomisk synvinkel

— att informera om bevarandet av den biologiska mångfalden och styra mot ett hållbart utnyttjande av naturen, för att på så sätt öka medborgarnas miljömedvetenhet och de positiva effekterna som rekreation i naturen har på välbefinnandet.

De offentliga förvaltningsuppgifter för Forststyrelsen som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde beräknas inbringa uppskattningsvis 6 250 000 euro i inkomster till Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter, varav inkomsterna av jakt och fiske är 5 750 000 euro och inkomsterna av försäljningen av frö för skogsträd 500 000 euro.

Vid dimensioneringen av anslaget har beredskapen för omfattande insamlingar av frön i Norra Finland beaktats. Årligen har 1 100 000 euro av anslaget reserverats för ändamålet. Anskaffning och säkerhetsupplagring av frö för skogsträd i Norra Finland utgör i enlighet med 5 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Forststyrelsen en offentlig förvaltningsuppgift som Forststyrelsen ska sköta.

Kvantitativa mål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter

	2022 utfall	2023 mål	2024 budgetprop.
Det totala antalet besökare: nationalparker och andra platser som är öppna för allmänheten (mn st.)	8,49	8,61	9,74
Kundtillfredsställelse när det gäller naturum och service i naturen (skala 1—5)	4,4	4,4	4,2
Kundtillfredsställelse bland jägare och fiskare (skala 1—5)	3,77	3,85	3,90
Statens fiskevårdsavgifter, antal	266 703	280 000	280 000
Kontroller i samband med övervakningen av fiske och jakt, där ingen överträdelse konstaterats, % ¹⁾	-	83	81,5
Andel fångstrespons inom jakt i relation till antalet tillstånd, %	53	54	55

¹⁾ För 2022 saknas det jämförbart material på grund av ibruktagandet av ett nytt tillämpningsprogram för statistiken.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nyttjande av naturen för rekreation	3 845 000
Vildmarksärenden	2 189 000
Övriga uppgifter	1 310 000
Sammanlagt	7 344 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utveckling av turisttjänster i strövområden, bortfall av tillägg av engångsnatur	-1 400
Lönejusteringar	134
Sammanlagt	-1 266

2024 budget	7 344 000
2023 II tilläggsb.	86 000
2023 budget	8 610 000
2022 bokslut	8 656 000

70. Lantmäteri och registrering av bostadsaktier

Förklaring: Under detta kapitel har utgifterna för verksamheten vid Lantmäteriverket samt utgifterna för understödjande av fastighetsförrättningar budgeterats.

Verksamhetsmiljön

De allmänna ekonomiska konjunkturerna påverkar i synnerhet lantmäteriförrättningarna och inskrivningsärendena samt efterfrågan på informationstjänster i anslutning till dessa. Om konjunkturutvecklingen blir negativ, har detta betydande konsekvenser för de inkomster som flyter in till Lantmäteriverket. Genom förvaltning och utveckling av fastighetssystemet skapas förutsättningar bland annat för en fungerande marknadsekonomi, för finansiering och för ett hållbart utnyttjande av naturresurser. Geografisk information har stor betydelse i olika samhällsprocesser och dess potential ökar. Riksomfattande grundläggande geografisk information spelar en viktig roll

som ett enhetligt, allmänt basmaterial för nyttjande av den rikstäckande geografiska informationen. Datainnehållet i den grundläggande geografiska informationen och de informationssystem som används för att administrera den utvecklas så att de motsvarar de nya behoven.

Kundernas och samhällets behov styr tjänsteproduktionen, och de strategiska utvecklingsprojekten fokuserar fortsättningsvis på digitala tjänster och tillgodoseende av behoven av IT-utveckling. Utvecklingsprojekten och uppgifterna sköts ofta i samarbete med andra aktörer. Sett ur ett kundperspektiv är strävan att gränserna mellan olika aktörer så långt möjligt inte ska synas. Grunddatalagrens roll inom förvaltningen och vid ordnandet av tjänster i anslutning till den stärks som en del av den digitala nationella servicearkitekturen. Grunddatalagren spelar dessutom en viktig roll när det gäller att möjliggöra tjänster inom den privata sektorn. Betydelsen av att trygga tjänsternas och verksamhetens kontinuitet, dataskyddet och data- och cybersäkerheten ökar märkbart fortsättningsvis, och detta förutsätter att ansvaren definieras tydligt inom servicekedjorna och samarbetet.

Genom bostadsdatasystemet skapas förutsättningar för registrering av ägande- och lägenhetsuppgifter om bostadslägenheter som besitts med stöd av aktier samt för byte av bostadslägenheter och förvaltningen av säkerheter. I systemet bildas nya bostadsaktiebolag endast digitalt och några aktiebrev trycks inte längre på papper. Bostadsaktiebolag som bildats före den 1 januari 2019 ska senast den 31 december 2023 överföra förvaltningen av sina aktieböcker till bostadsdatasystemet. I den följande fasen av projektet utvidgas bostadsdatasystemet så att det också omfattar administrativa uppgifter om husbolagen och aktiebostäderna. För genomförandet av den följande fasen har det beviljats finansiering enligt EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF).

Moderniseringen av den tekniska infrastrukturen vid Metsähovi geodetiska forskningsstation slutförs och stationens forskningsverksamhet utvecklas så att den motsvarar behoven för en modern geodetisk basstation. Metsähovi och Lantmäteriverkets FinnRef-nätverk är de nationella infrastrukturer med vilkas hjälp de geodetiska observationssystemen som utgör grunden för referenssystemen för koordinater och höjder kontinuerligt uppdateras. Genom att förvalta och utveckla dessa system tryggas en exakt positionsbestämning i Finland även i framtiden. Betydelsen av forskning som stöder sektorn för geografisk information framhävs i vårt allt mer digitaliserade samhälle och medför bred nytta exempelvis inom trafiken, skogsbruket och jordbruket.

Genom ägoregleringar kan man permanent påverka de merkostnader och olägenheter som en dålig ägostruktur orsakar jordbruksnäringen. Genom verksamheten kan man dessutom minska klimatutsläppen och förbättra trafiksäkerheten.

Samhälleliga effektmål

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2024 ställer jord- och skogsbruksministeriet preliminärt upp följande mål och nyckeltal för åtgärderna inom politiksektorerna för lantmäteri och registrering av bostadsaktier som stöder de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Tillförlitlig och brett tillgänglig geografisk information, fastighetsdata och bostadsdata möjliggör ny affärsverksamhet och tryggar ägandet:

— registrerings- och informationstjänstfunktionerna för jordegendom och aktielägenheter tryggar det nationella systemet för ägande och säkerheter

— utvecklandet av och tjänsterna i fråga om grundläggande geografisk information och referenssystem tryggar grunden för positionsbestämning

— stödtjänster och forskning stöder interoperabiliteten i fråga om den geografiska informationen och utvecklandet av den rikstäckande infrastrukturen för geografisk information

Nyckeltal

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Samhällelig genomslagskraft			
Antal kommuner som deltar i samarbetet kring den nationella terrängdatabasen vid utgången av året	94	95	110
Täckningsindex för programmet för grundlig förbättring av FDS	66	69	72
Utnyttjande av informationsresurser, ökning från föregående år, %	-1	10	3
Störningsfria e-tjänster, %	99,9	99,9	99,9
Aktielägenhetsregistrets täckning, %	10	75	85
Fullständig väg- och byggnadsinformation, %	97,0	96,0	96,0
Tillgång till metadatatjänster, %	99	99	99

01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 51 017 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till Lantmäteriverkets självfinansieringsandel i samfinansierade forskningsprojekt
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av internationella medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Av anslaget har 5 000 000 euro reserverats för bostadsdatasystemet (RRF pelare 2) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Lantmäteriverket ska inom sitt ansvarsområde

- sörja för fastighetsbildnings- och ägoregleringsverksamheten
- bedriva vetenskaplig forskning och utveckling
- sörja för grunden för positionering och produktionen av grundläggande geografisk information samt producera sakkunnigtjänster för samhället
- sörja för att behövliga register förs
- sörja för den allmänna utvecklingen inom sitt fackområde och delta i det internationella samarbetet
- sköta de övriga uppgifter som verket har enligt vad som särskilt föreskrivs eller jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Lantmäteriverket stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.70.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2024 ställer jord- och skogsbruksministeriet för Lantmäteriverket upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument finansieras följande fas som gäller bostadsdatasystemet.

Kostnader, intäkter och årsverken för Lantmäteriverkets huvudfunktioner

	2022 bokslut			2023 uppskattning			2024 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Fastighetsförrättningar	42 613	35 917	520	42 363	40 508	511	41 535	41 535	510
Ägoreglerings- uppgifter	3 706	32	45	4 512	30	50	4 400	-	50
Inskrivningsuppgifter	32 258	28 452	446	36 958	33 350	502	38 700	37 200	522
Förvaltning av grund- datalager	36 769	3 320	395	36 792	2 261	419	37 430	3 144	405
Informationstjänst	15 194	16 945	102	16 950	18 503	109	17 904	17 904	113
Lantmäteri och forskning, utveckling och sakkunnigtjänster inom sektorn för geografisk information	15 053	5 153	234	16 579	5 634	235	17 250	5 913	230
Sammanlagt	145 593	89 819	1 742	154 154	100 286	1 826	157 219	105 696	1 830

Nyckeltal för ämbetsverket

	2022 utfall	2023 mål ¹⁾	2024 mål
Funktionell effektivitet			
Produktivitet totalt	97,1	101,5	101,5
Kundtillfredsställelse totalt, %	90	87	86
Ägoregleringsproduktion, ombildade ha	9 169	9 300	9 000
Refererade vetenskapliga publikationer, st.	115	110	110
Digitaliseringsgrad inom företagstjänsterna, %	64	80	-

¹⁾ Målet gällde den nuvarande regeringsperioden och slopas/ersätts 2024.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	145 085	143 452	156 713
Bruttoinkomster	89 551	97 268	105 696
Nettoutgifter	55 534	46 184	51 017

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	30 335		
— överförts till följande år	20 111		

Bruttoinkomsterna uppgår till sammanlagt 105 696 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 5 313 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 97 239 000 euro och de övriga inkomsterna 3 144 000 euro.

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	78 294	88 579	93 586
— övriga intäkter	3	-	-
Intäkter sammanlagt	78 297	88 579	93 586
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	57 980	61 508	66 339
— andel av samkostnader	29 971	31 794	29 247
Kostnader sammanlagt	87 951	93 302	95 586
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-9 654	-4 723	-2 000
Kostnadsmotsvarighet, %	89	95	98
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 618	3 783	3 653
— övriga intäkter	400	-	-
Intäkter sammanlagt	3 018	3 783	3 653
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 925	2 337	2 686
— andel av samkostnader	1 030	1 251	784
Kostnader sammanlagt	2 955	3 588	3 470
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	63	195	183
Kostnadsmotsvarighet, %	102	105	105

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	3 704	3 953	4 126
— finansiering från EU	644	700	579
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	366	349	609
Intäkter sammanlagt	4 714	5 002	5 313
Totala kostnader för projekten			
— särkostnader	4 414	4 777	5 821
— andel av samkostnader	4 880	5 281	4 805
Kostnader sammanlagt	9 294	10 058	10 626
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-4 580	-5 056	-5 313
Självfinansieringsandel, %	49	50	50

De internationella medlemsavgifternas andel av anslaget beräknas uppgå till cirka 40 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 5 200 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bostadsdatasystemet (RRF pelare 2)	3 000
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	149
Konsekvenser av genomförandet av regleringen om skydd för visselblåsare	-70
Ändring av Valtoris fakturering	-65
Lönejusteringar	1 819
Sammanlagt	4 833

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	51 017 000
2023 II tilläggsb.	1 942 000
2023 I tilläggsb.	72 000
2023 budget	46 184 000
2022 bokslut	45 310 000

40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för åtgärder enligt lagen om stöd för nyskiften (1423/2014) samt utgifter för finansieringen av lån och räntestöd enligt 102 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977)

2) till betalning av utgifter enligt 21 och 22 § i lagen om ägoreglingar på grund av vattendragsprojekt (451/1988)

3) till betalning av sådana kostnader och ersättningar som orsakas av en förrättning och som avses i 3 § 5 mom. i lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995) när det gäller nyskiften.

Förklaring: Anslaget används för att stödja ägoreglingar av åkrar samt ägoreglingar av skogar av pilotkaraktär. Det beräknas att användningen av anslaget fördelar sig så att den låneandel som återkrävs av sakägare utgör cirka 50 % och statens slutgiltiga utgift blir cirka 50 %.

2024 budget	2 000 000
2023 budget	2 000 000
2022 bokslut	3 300 000

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Kommunikationsministeriets förvaltningsområde ansvarar på ett hållbart sätt och så att tillväxten stöds för fungerande och säkra trafik- och kommunikationsförbindelser och tjänster som gäller trafik och kommunikation samt möjliggör välfärd, konkurrenskraft och övergripande säkerhet.

Verksamhetsmiljö

Den största omvälvningen inom sektorn för trafik och kommunikation beror på övergången till ren energi och utsläppssnål trafik i rätt tid och på ett teknisk-ekonomiskt hållbart sätt samt på digitaliseringen. Finland har redan minskat utsläppen från trafiken mer än i jämförelseländerna och har förbundit sig att ytterligare minska sina utsläpp. Minskningen ska i fortsättningen vara hållbar med tanke på samhällsekomin och den får inte öka kostnaderna i vardagen eller försvaga näringslivets konkurrenskraft. De möjligheter som digitala lösningar erbjuder när det gäller att uppnå Finlands gällande internationella åtaganden och utsläppsminskningmål är betydande. Digitaliseringstakten har accelererat, vilket har accentuerat informationssäkerhetens betydelse vid tillhandahållandet av offentliga tjänster. Att hantera information och att ge medborgare, sammanslutningar och företag allt bättre service utgör kärnan i digitaliseringsutvecklingen.

Försörjningsberedskapens och den övriga beredskapens betydelse vid utvecklingen av digitala förbindelser, trafik och kommunikation har accentuerats. Det råder en hög hotnivå för cybersäkerheten och den förutspås förbli hög. Ett fungerande och resilient transport- och kommunikationssystem förutsätter under alla förhållanden att marknaden fungerar och att kritisk infrastruktur tryggas. Samarbetet och identifieringen av de inbördes beroendeförhållandena mellan olika sektorer har ägnats allt större uppmärksamhet.

Trafikledernas skick och kommunikationsnätens kapacitet blir allt viktigare i takt med att de digitala tjänsterna och automationen utvecklas. En särskild utmaning är den ekonomiska osäkerheten, den svaga produktivitetens utvecklingen och den begränsade tillgången till finansiering. En konsolidering av de offentliga finanserna är nödvändig och förutsätter att produktiviteten inom hela förvaltningsområdet förbättras, att uppgifterna prioriteras, att riskhanteringen förbättras och att kostnadsöverskridningar förhindras. Effekterna av inflationen och den höjda kostnadsnivån försvagar trafikledsfinansieringens köpkraft, vilket måste förutses bättre än tidigare. De tillgängliga anslagen måste i allt högre grad riktas till att bygga upp en välfungerande och trygg vardag för medborgarna och näringslivet.

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall/ uppskattning	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Digitaliseringen och dataekonomin har skapat hållbar tillväxt och stärkt samhällsförtroendet.			
— Utvecklingen av indexet för digital ekonomi och digitalt samhälle (DESI)	1.		1.
— Utvecklingen av det nationella indexet över cybersäkerhet (National Cyber Security Index, NCSI)	10.	13.	Bland de 10 bästa
— Finländarnas förtroende för nyheterna (Digital News Report), utveckling	69 % av de svarande		Minst 70 %
Framtidens trafik- och transportsystem har byggts upp på ett säkert, kunskapsbaserat och hållbart sätt.			
— Utvecklingen av ekosystemet för transportdata	162 aktörer		Fler än tidigare
Utvecklingen av utsläpp från trafiken, tCO ₂ -ekv. (WEM 09/22)	10 206 767	9 938 339	8 197 354
— Trafiksäkerhetens utveckling		Antal dödsfall i vägtrafiken (1—7, preliminära data): 87	
	Antal dödsfall i vägtrafiken: 191	Antal skadade i vägtrafiken (1—7, preliminära data): 1 922	
	Antal skadade i vägtrafiken: 3 792		Så få som möjligt
Den informationsbaserade transportserVICEN är effektiv och motsvarar kundernas behov.			
— Utvecklingen av ekosystemet för transportdata		Antal företag som tillhandahåller förmedlings- och kombinations-tjänster 60 st.	
De digitala förbindelserna och transportsystemet har förbättrat Finlands konkurrenskraft och internationella tillgänglighet.			
— Kommunikationsnätens täckning		Tillgången till fasta bredbandsnät, andel av hushållen: 60 % av hushållen	Större andel än tidigare
— Det eftersatta underhållet/vägnätet (mn euro, MAKU 2015 = 100)	1 664	1 700	1 900
— Det eftersatta underhållet/bannätet (mn euro, MAKU 2015 = 100)	1 226	1 335	1 380
— Det eftersatta underhållet/farledsnätet (mn euro, MAKU 2015 = 100)	35	35	35

Jämställdhet mellan könen

Planen för operativ likabehandling och jämställdhet för kommunikationsministeriet och dess förvaltningsområde 2023—2025 är godkänd och genomförandet av den har inletts.

Syftet med planen är att kontinuerligt förbättra likabehandlingen och jämställdheten och att säkerställa kontinuiteten i det operativa likabehandlings- och jämställdhetsarbetet inom förvaltningsområdet. Planen anger hur en myndighet inom förvaltningsområdet ska främja likabehandling och jämställdhet i sin egen verksamhet.

I planen fastställs mål för följande sex delområden i verksamheten vid kommunikationsministeriet och inom dess förvaltningsområde: 1) ledning, styrning och förvaltning, 2) konsekvensbedömning och forskning, 3) utbildning, 4) påverkan och kommunikation, 5) involvering och delaktighet samt 6) jämlik trafik och kommunikation. Målet för ledningen och styrningen av verksamheten inom förvaltningsområdet är i detta sammanhang att integrera likabehandlings- och jämställdhetsaspekten i planeringen, utvecklingen, styrningen och budgeteringen av och tillsynen över ministeriet och dess förvaltningsområde. Den operativa jämlikheten och det operativa jämställdhetsarbetet är på detta sätt en del av den strategiska verksamheten inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde.

Målet för personalplaneringen inom förvaltningsområdet är en rätt dimensionerad och kunnig personal som arbetar i en arbetsgemenskap med ett gott arbetsklimat enligt godkända jämställdhets- och likabehandlingsplaner.

Hållbar utveckling

Att främja målen för hållbar utveckling i FN:s Agenda 2030 ingår i kommunikationsministeriets verksamhet.

Finland gör sin andel för att minska utsläppen och förbättra den ekologiska hållbarheten. Åtgärderna inriktas särskilt på en kontrollerad ökning av utsläppsnåla och utsläppsfria transporter på ett teknikneutralt och teknisk-ekonomiskt hållbart sätt och på en effektivare logistik med hjälp av information. Utsläppsminskningar eftersträvas också genom förbättrad trafiksäkerhet och mer smidigt löpande trafik.

I fråga om den sociala hållbarheten syftar ministeriets arbete till att människors grundläggande behov tillgodoses. Åtgärder har riktats bland annat till att förbättra trafiksäkerheten samt den fysiska tillgängligheten och webbtillgängligheten när det gäller transportservice och digitala tjänster.

Förvaltningsområdet främjar den ekonomiska hållbarheten genom att förbinda sig till att balansera de offentliga finanserna, förbättra produktiviteten, effektivisera konkurrensutsättningen och upphandlingen samt sänka anslagen för investeringar. I anslagen för trafikledsprojekt görs en besparing på 100 miljoner euro jämfört med 2023. När det gäller den ekonomiska hållbarheten har digitala förbindelser, trafik och kommunikation en central roll i näringslivets konkurrenskraft och förnyelse samt hela Finlands livskraft och välfärd.

Förslag till budgetlagar**Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen**

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och 1 § i lagen om verkställighet av böter (genomförande av dataförvaltningsakten)	31.01.02
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tillsyn över förmedlingstjänster på nätet och till vissa andra lagar (rättsakten om digitala tjänster, DSA)	31.01.02
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring och temporär ändring av lagen om farledsavgift	11.19.06

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
31.01.04	<i>Meteorologiska institutets omkostnader</i> (reservationsanslag 2 år) — fullmakt att ingå avtal	1,5	1,5
31.10.20	<i>Basunderhåll av transportinfrastrukturen</i> (reservationsanslag 3 år) — jord- och vattenbyggnadsfullmakt	-	124,0
31.10.30	<i>Understöd för trafik- och kommunikationsnäten</i> (reservationsanslag 3 år) — jord- och vattenbyggnadsfullmakt	112,5	-
31.10.77	<i>Utveckling av trafikledsnätet</i> (reservationsanslag 3 år) — jord- och vattenbyggnadsfullmakt	30,0	237,0
31.20.20	<i>Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken</i> (reservationsanslag 3 år) — beställningsfullmakt	25,5	-

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022	År 2023	År 2024	Ändring 2023—2024	
	bokslut 1000 €	ordinarie statsbudget 1000 €	budgetprop. 1000 €	1000 €	%
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	771 263	658 232	711 014	52 782	8
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 914	20 448	22 900	2 452	12
02. Transport- och kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	99 262	102 894	95 762	-7 132	-7

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
03. Trafikledsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	56 606	58 442	62 579	4 137	7
04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	53 390	45 198	49 305	4 107	9
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	520 158	431 250	471 468	40 218	9
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	23 933	—	9 000	9 000	0
10. Trafik- och kommunikationsnäten	2 136 962	1 924 683	2 038 313	113 630	6
20. Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 3 år)	1 460 567	1 314 806	1 534 856	220 050	17
30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)	43 451	24 530	19 940	-4 590	-19
31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	74 700	27 650	12 400	-15 250	-55
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	17 068	34 997	34 997	—	0
77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)	458 176	414 700	332 120	-82 580	-20
78. Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)	0	—	—	—	0
79. Livscykelfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	83 000	108 000	104 000	-4 000	-4
20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation	921 016	829 503	834 753	5 250	1
20. Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken (reservationsanslag 3 år)	20 386	17 886	20 386	2 500	14
43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	75 805	89 000	89 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 € %	
(50.) Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)	23 221	16 950	—	-16 950	-100
51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)	44 012	28 141	29 291	1 150	4
55. Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken (reservationsanslag 3 år)	200 724	101 724	102 424	700	1
60. Överföring till statens televisions- och radiofond (fast anslag)	556 868	575 802	593 652	17 850	3
Sammanlagt	3 829 241	3 412 418	3 584 080	171 662	5
Totalt antal årsverken	2 402	2 406	2 406		

01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter*01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 900 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av regionalt samarbete
- 2) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 3) till betalning av vederlagsfria utgifter till internationella samfund
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Av anslaget har det reserverats 500 000 euro för forskningsinvesteringar inom cybersäkerhet (RRF pelare 2) och 1 000 000 euro för övningsverksamhet inom cybersäkerhet (RRF pelare 2) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Av anslaget föranleds 1 500 000 euro av utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument.

Med anslaget främjas målet i återhämtnings- och resiliensplanen att öka produktiviteten med hjälp av digitalisering och dataekonomi och göra tjänsterna tillgängliga för alla.

Tillförlitliga produkter och tjänster är en central förutsättning för digitaliseringen. En hög nivå på cyber- och informationssäkerheten samt kompetens upprätthåller ekonomins och samhällets konkurrenskraft inom alla sektorer. Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde har ett program för utveckling av cybersäkerheten beretts i enlighet med regeringsprogrammet och strategin för cybersäkerheten i Finland. Utvecklingsprogrammet utgör också en del av genomförandet av EU:s strategi för cybersäkerhet. Investeringarna i övningsverksamhet inom och forskning om cyber- och informationssäkerhet stöder utvecklingsprogrammet och digitaliseringen i omfattande grad.

Övningsverksamheten inom cybersäkerhet utvecklar samhällets resiliens och beredskap inför störningar i cybersäkerheten. Aktiv övningsverksamhet har en central betydelse när det gäller att utveckla bekämpningen, hanteringen och avvärjandet av cyberangrepp.

Tillräcklig cybersäkerhetskompetens har ett betydande samband med människors trygghetskänsla och förmåga att utnyttja tjänster och lösningar i den digitala verksamhetsmiljön. Syftet med undersökningen Medborgarfärdigheter inom cybersäkerhet är att skapa en gemensam europeisk modell och digital plattform för undervisning och utveckling av cybersäkerhetsfärdigheter, som kan användas jämlikt i alla medlemsstater i Europeiska unionen.

Åtgärderna för cyber- och informationssäkerhet stöder delområdet kompetens och humankapital i DESI-indexet, som mäter EU-ländernas framsteg när det gäller utnyttjande av digitalisering.

Kommunikationsministeriet ställer följande samhälleliga effektmål för resultatet av verksamheten:

- Digitaliseringen och dataekonomin har skapat hållbar tillväxt och stärkt samhällsförtroendet.
- Framtidens trafik- och transportsystem har byggts upp på ett kunskapsbaserat och hållbart sätt.
- Den informationsbaserade transportservicen är effektiv och motsvarar kundernas behov.
- De digitala förbindelserna och transportsystemet har förbättrat Finlands konkurrenskraft och internationella tillgänglighet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	22 501	20 698	23 150
Bruttoinkomster	265	250	250
Nettoutgifter	22 236	20 448	22 900
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 131		
— överförs till följande år	6 809		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Balansering av ministeriets verksamhet och ekonomi (överföring från moment 31.01.02)	2 500
Forskningsinvestering inom cybersäkerhet (RRF pelare 2)	-1 000
Kostnader för medlemskapet i Nato	120
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-178
Samordningsutgifter i samband med beredskapen hos kritisk informations- och kommunikationsteknisk infrastruktur	200
Underhåll av systemet för beräkning av utsläppen från trafiken och arbetsmaskiner (överföring till moment 28.30.01)	-27
Utgifter för administrering av den kontinuerliga tjänsten för statsrådets gemensamma publikationsplattform (YJA) (överföring från moment 23.01.01)	-36
Lönejusteringar	873
Sammanlagt	2 452

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	22 900 000
2023 II tilläggsb.	506 000
2023 I tilläggsb.	2 700 000
2023 budget	20 448 000
2022 bokslut	17 914 000

02. Transport- och kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 95 762 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansierings- och betalningsandelar samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med finansiellt stöd från EU
- 3) till betalning av utgifter för samarbetsprojekt i närområdena
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av sjökartläggning
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av forsknings- och utvecklingsverksamhet
- 6) till betalning av utgifter som föranleds av trafiksystemplanering, persontrafikundersökningar, främjande av mobilitetstjänster, övervaknings- och myndighetsutgifter, traditionsverksamhet, utvecklande av sjötrafiken och av Safe Sea Net-verksamheten.

Förklaring: Transport- och kommunikationsverket svarar för myndighetstjänsterna för alla trafikformer samt för de uppgifter inom kommunikationssektorn som gäller myndighetsreglering, tillsyn, styrning, förvaltning och tjänster. Myndighetstjänsterna inom trafiken hänför sig till trafiksystemets säkerhet, datalager, driftsäkerhet och marknad.

Tillsynsavgiften för flygtrafiken och tillsynsavgiften för besiktningsverksamheten intäktsförs under moment 11.19.05. Informationssamhällsavgiften, tillsynsavgiften för televisions- och radio-

verksamhet, tillsynsavgiften för postverksamhet och certifikatavgiften intäktsförs under moment 11.19.04.

Av anslaget används uppskattningsvis 1,75 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Kommunikationsministeriet ställer följande preliminära mål för Transport- och kommunikationsverkets verksamhet 2024:

Nyckeltal

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Kundtillfredsställelse, kunder (skalan 1—5, minst)	4,2	3,6	3,6
Certifieringarna genomförs planenligt		Certifieringarna genomförs som planerat och godkänns	Certifieringarna genomförs som planerat och godkänns
	Genomfördes Under 90	90	90
Beviljande av tillstånd inom utsatt tid (%)			
Kundkontakterna besvaras via verkets kundservice inom de tidsfrister som anges i ämbetsverkets servicelöfte (%; skriftliga kontakter 5 vardagar, samtal 45 sek.)	72	90	90
Kvaliteteten på och genomslagskraften för Cybersäkerhetscentrets lägesbilder (kundtillfredsställelse på skalan 1—5, minst)	4,3	>= 2022	>= 2023
Verkets elektroniska tjänster överensstämmer med kvalitetskriterierna för statsförvaltningens digitala ärendehanteringstjänster	20/22	>= 20/22	>= 20/22
Grad av användning av elektronisk registrering av fordon (%)	73,3	>=2022	>=2023
Graden av digitalisering av verkets tjänster (% av verkets tjänster)	71,5	>=2022	>=2023
Avbrott som föranletts av utvecklandet av ämbetsverkets elektroniska tjänster i förhållande till gjorda ändringar (%)	0	<2022	<=2023
Antalet kontakter till stöd för e-tjänster/antalet e-tjänstillfällen (%)	0,30	<=2022	<=2023

Funktionell effektivitet

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Kostnader för fordonsbeskattningen/skatteintäkten (€/€)	0,0095	<= jämfört med 2022	<= jämfört med 2023
Registrering av fordon, enhetskostnad (€)	3,89	<= jämfört med 2022	<= jämfört med 2023
Dataenhet, enhetskostnad (€)	0,0039	<= jämfört med 2022	<= jämfört med 2023
Ansökan om körkort, enhetskostnad (€)	30,23	<= jämfört med 2022	<= jämfört med 2023
Förarexamen, enhetskostnad (€)	57,54	<= jämfört med 2022	<= jämfört med 2023

Funktionell effektivitet

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Domännamn, enhetskostnad (€)	2,92	<= jämfört med 2022	<= jämfört med 2023
Kostnadsmotsvarighet för offentlig-rättsliga prestationer (%; genomsnittet för tre år)	107	97—103	97—103
Kostnadsmotsvarighet för företags-ekonomiska prestationer (%; genomsnittet för tre år)	192	116—122	116—122

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Transport- och kommunikationsverkets verksamhet	75 262
Cybersäkerhetscentrets verksamhet	20 500
Sammanlagt	95 762

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	200 841	233 794	225 062
Bruttoinkomster	128 219	130 900	129 300
Nettoutgifter	72 622	102 894	95 762
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	41 014		
— överförs till följande år	67 654		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	106 674	107 700	105 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	97 948	109 900	104 700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	8 726	-2 200	800
Kostnadsmotsvarighet, %	109	98	101

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	9 559	9 300	9 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	4 643	8 100	7 800
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	4 916	1 200	1 600
Kostnadsmotsvarighet, %	206	115	121

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, övrig avgiftsbelagd verksamhet (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	9 910	12 900	12 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	10 317	12 900	12 400
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-407	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	96	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bemötande av de växande hoten mot informationssäkerheten	130
Cybersäkerhetsuppgifter, uppgifter i anslutning till beredskap för och frekvensförvaltning av telenätet och nya uppgifter för transportsektorn som Nato-samarbetet medför	930
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	38
Införande av Galileo-systemets PRS-tjänst i Finland	-4 920
Införande av myndighetsuppgifter enligt rättsakten om digitala tjänster och dataförvaltningsakten (budgetlag)	800
Införande av PRS-tjänsten Galileo-systemet och täckande av kostnaderna för serviceproduktionen	950
Inrättande av ett nät för lågflygning	-2 327
Kostnader för beredningsuppgifter i anslutning till medlemskapet i Nato	-260
Ministeriets verksamhet och balansering av ekonomin (överföring till moment 31.01.01)	-2 500
Myndighetsuppgifter som föränleds av kommissionens 55 %-paket	420
Nationell självfinansieringsandel för små och medelstora företags cyberkompetensprojekt (överföring till moment 31.20.51)	-750
Nya uppgifter i anslutning till lagen om transport av farliga ämnen	900
Nya uppgifter och systeminvesteringar som hänför sig till NIS 2-direktivet	400

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Radiotjänsten för sjösäkerhet och skötseln av nödradiotrafiken (överföring från moment 31.10.20)	600
Samhällets cybersäkerhetsberedskap och stödjande av dess olika sektorer	200
Stärkande av verkets resurser, med beaktande av nya lagstiftningsprojekt	-4 000
Underhåll av systemet för beräkning av utsläppen från trafiken och arbetsmaskiner (överföring till moment 28.30.01)	-29
Uppgifter i anslutning till genomförandet av tillgänglighetsdirektivet	400
Ändring av Valtoris fakturering	-30
Lönejusteringar	1 916
Sammanlagt	-7 132

2024 budget	95 762 000
2023 II tilläggsb.	1 309 000
2023 I tilläggsb.	-1 015 000
2023 budget	102 894 000
2022 bokslut	99 262 000

03. Trafikledsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 62 579 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter för samarbetsprojekt i närområdena
- 2) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen av projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Trafikledsverket har till uppgift att i egenskap av den som underhåller trafiklederna svara för upprätthållandet och utvecklandet av servicenivån för trafiken på vägar, järnvägar och farleder som förvaltas av staten. Trafikledsverket främjar genom sin verksamhet trafikledsnätets funktion, automatisering, trafiksäkerhet och en hållbar utveckling av trafikledsnätet som en integrerad del av trafiksystemet samt verksamhetsförutsättningarna för regionerna och näringslivet och en balanserad utveckling av dem.

Kommunikationsministeriet ställer följande preliminära mål för Trafikledsverkets verksamhet 2024:

Nyckeltal

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
--	----------------	-------------	-------------

Serviceförmåga och kvalitet

Vägtrafikanternas belåtenhet med landsvägarnas skick under sommarsäsongen			2,7
Vägtrafikanternas belåtenhet med landsvägarnas skick under vintersäsongen			2,7

Nyckeltal

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Fungerande rese- och transportkedjor			
Förseningar i fjärrtågstrafiken på grund av banhållningen, % av tågen försenade med minst 5 min. (högst)	7,5	6,0	6,0
Förseningar i närtågstrafiken på grund av banhållningen, % av tågen försenade med minst 3 min. (högst)	2,7	3,2	3,0
Den kalkylerade andelen förseningar på grund av banhållningen i godstågstrafiken, % av tågen försenade med minst 16 min. försenade (högst)	1,98	-	2,0
Väntetider för tjänster inom vintersjöfarten, h (högst)	3,7	4,0	4,0
Trafikledernas skick			
Tillfälliga hastighetsbegränsningar på bannätet (huvudlederna), km. (högst)	75	-	75
Tillfälliga hastighetsbegränsningar på bannätet (övriga leder), km. (högst)	324	-	245
Belagda vägar i dåligt skick (livligt trafikerat vägnät/övrigt vägnät), km (högst)	879/7161	950/7350	1 200/11 000 ¹⁾
Broar och landsvägar/järnvägar i dåligt skick, antal (högst)	779/123	810/125	940/185 ¹⁾
Fasta säkerhetsanordningar i dåligt skick, i farleder, % (högst)	5,4	6,5	4,2
Trafiksäkerhet			
Olyckor på landsvägarna som lett till personsador (högst)	1 608	1 850	1 557
Risken för olyckor vid plankorsningar på statens bannät (Risksumman för 10 år) (högst)	189	185	170
Funktionell effektivitet			
Det eftersatta underhållet/vägnätet (mn euro, MAKU 2015 = 100) [enligt den uppskattade kostnadsnivån 2024]	1 664	1 700	1 900 [2 500]
Det eftersatta underhållet/bannätet (mn euro, MAKU 2015 = 100) [enligt den uppskattade kostnadsnivån 2024]	1 226	1 335	1 380 [1 800]

¹⁾ Bedömningskriteriet har ändrats jämfört med tidigare år.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	56 803	59 041	62 719
Bruttoinkomster	739	599	140
Nettoutgifter	56 064	58 442	62 579
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 148		
— överförs till följande år	12 690		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten	40 931	15 203	25 258
Totala kostnader för den samfinansierade verksamheten	14 603	30 766	50 250
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	26 328	-15 563	-24 992
Självfinansieringsandel, %	180	51	50

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	7 851	6 368	6 465
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 580	6 187	6 407
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 271	181	58
Kostnadsmotsvarighet, %	119	103	101

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättande av konsulttjänster med egna arbetsinsatser (överföring från moment 31.10.20)	1 700
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	143
Ändring av Valtoris fakturering	-17
Lönejusteringar	2 311
Sammanlagt	4 137
2024 budget	62 579 000
2023 II tilläggsb.	1 392 000
2023 budget	58 442 000
2022 bokslut	56 606 000

04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 49 305 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten i Antarktis
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

- 3) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 4) till betalning av överföringsutgifter som föränleds av internationella åtaganden
- 5) till betalning av överföringsutgifter som ingår i finansieringsandelarna för samfinansierade projekt som Finlands Akademi och andra organisationer finansierar
- 6) till betalning av utgifter och finansieringsandelar som föränleds av gemensamma professorer.

Fullmakt

Meteorologiska institutet bemyndigas att ingå avtal för projektet METNET/MOI om forskning om Mars, så att de utgifter som projektet medför, inklusive tidigare förbindelser, uppgår till högst 1 536 000 euro.

Förklaring: Meteorologiska institutet producerar observations- och forskningsinformation om klimatet, atmosfären och haven, och tillhandahåller väder-, havs- och klimatjänster.

Av anslaget används uppskattningsvis 13 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Kommunikationsministeriet ställer följande preliminära mål för Meteorologiska institutets verksamhet 2024:

Nyckeltal

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Intressentgruppernas belåtenhet (skala 1–5)	4,4	4,0	4,0
Väderprognoseernas träffsäkerhet (kombination), %	83,7	83,0	83,0
Träffsäkerhet för vindvarningar på markområden 1–2 dygn, %	74,0	80,0	80,0
Träffsäkerhet för flygplatsprognoser, %	92,16	90,60	90,60
Antal hänvisningar i databasen Web of science	24 467	24 000	24 000
Internationellt förhandsgranskade artiklar, antal	346	370	370

Funktionell effektivitet

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer (%)	93	100	100
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer (%)	117	102	102
Kostnadsmotsvarighet för samfinansierad verksamhet (%)	62	60	60
Extern forskningsfinansiering/år (1 000 euro)	20 823	18 500	19 000
Forskningsaktivitet (publikationer/årsverke)	1,21	1,35	1,35
Effektiviteten i produktionsprocessen för vädertjänster (inbegriper inte internationella medlemsavgifter) (€/invånare)	2,78	3,40	3,40
Effektiviteten i produktionsprocessen för vädertjänster (inbegriper internationella medlemsavgifter) (€/invånare)	4,07	4,90	4,90

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	84 832	77 198	82 505
Bruttoinkomster	36 155	32 000	33 200
Nettoutgifter	48 677	45 198	49 305
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 001		
— överförs till följande år	16 714		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	6 431	7 000	6 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 933	7 000	6 700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-502	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	93	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	8 069	6 500	7 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 923	6 400	7 350
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 146	100	150
Kostnadsmotsvarighet, %	117	102	102

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten	20 823	18 500	19 000
Totala kostnader för projekten	33 452	31 000	31 500
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-12 629	-12 500	-12 500
Självfinansieringsandel, %	38	40	40

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingås 2024 eller därefter	25 500	10 000	4 000	39 500

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 48 800 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ACTRIS-forskningsinfrastrukturen	1 125
Höjda medlemsavgifter till internationella organisationer	1 397
Informationssäkerheten i Valtoris produktifierade tjänster	34
Nivåförändring i anslaget för METNET/MOI	-22
Lönejusteringar	1 573
Sammanlagt	4 107

2024 budget	49 305 000
2023 II tilläggsb.	966 000
2023 budget	45 198 000
2022 bokslut	53 390 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 471 468 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	40 218
Sammanlagt	40 218

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	471 468 000
2023 budget	431 250 000
2022 bokslut	520 157 936

88. *Aktieförvärv* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 000 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar i aktiekapital eller i fonden för inbetalt fritt eget kapital i de projektbolag som ska bildas och ägas direkt av kommunikationsministeriet samt till myndighetsavgifter för bildandet av bolagen. Det inbetalda kapitalet får användas av projektbolagen Entimmetåget till Åbo Ab, Finlandsbanan Ab och Östbanan Ab, som bildats och ägs direkt av kommunikationsministeriet. Anslaget får också användas för att täcka planeringskostnaderna för det bolag som ska bildas för planeringen av Flygbanan mellan Böle och Kervo samt för de kostnader som föranleds av organiseringen av verksamheten och för andra kostnader. Statens ägarandel i planeringsbolagen ska vara minst 51 %.

En förutsättning för kapitaliseringen av bolagen Entimmetåget till Åbo Ab, Finlandsbanan Ab och Östbanan Ab är att städerna och eventuella andra offentliga samfund som drar nytta av projekten förbinder sig att betala en del av de totala kostnaderna för planeringen, så att statens andel av kostnaderna blir högst 51 %. Staten förbinder sig att kapitalisera planeringsbolaget för Flygbanan till ett belopp som motsvarar dess beräknade planerings- och verksamhetskostnader, dock högst 25 miljoner euro. Statens kapitaliseringsbehov minskar dock beroende på de övriga delägarnas betalningsandelar. I frågor som är ekonomiskt eller samhälleligt betydande överlåter staten till ingen del sin beslutanderätt till projektbolagen.

Förklaring: För planeringen av entimmetåget till Åbo och Finlandsbanan grundades projektbolagen Entimmetåget till Åbo Ab och Finlandsbanan Ab i december 2020 och för planering av Östbanan projektbolaget Östbanan Ab i april 2022. För Flygbanan mellan Böle och Kervo bildas ett projektbolag i första hand enligt samma modell som för Finlandsbanan Ab, men bolagets uppgift specificeras.

Projektbolagen för planeringen av banorna har ansvar för planeringen av banförbindelserna fram till byggnadsfasen. Projektbolagen ansvarar inte för planeringen av byggnadsfasen. Detta innebär att planeringsfasen pågår tills den lagstadgade järnvägsplanen blir klar. Det bolag som ska bildas för planeringen av Flygbanan kan dessutom göra eller låta göra utredningar för att identifiera fördelar, olägenheter och andra konsekvenser för beredningen av beslutet om byggande av Flygbanan. Dessa utredningar får innehålla utredningar och undersökningar som går längre än järnvägsplanen och som uppfyller minimikraven i lagstiftningen i syfte att få till stånd en mer tillförlitlig kostnads- och konsekvensbedömning av byggnadsfasen.

En övergång till en eventuell byggnadsfas förutsätter ett separat beslut. Statens ägarandel i Entimmetåget till Åbo Ab, Finlandsbanan Ab och Östbanan Ab är 51 % och resten av innehavet fördelar sig på sammanlagt 49 olika städer och kommuner samt i fråga om Finlandsbanan också på Finavia. Statens ägarandel i det projektbolag som planerar Flygbanan är minst 51 %, men den är i övrigt beroende av antalet övriga delägare och deras finansieringsandelar. Staten svarar för kapitaliseringen av projekten utifrån de beräknade totalkostnaderna i relation till sitt innehav.

Staten har i bolagsspecifika delägaravtal förbundit sig att kapitalisera planeringskostnaderna för banprojekten med sammanlagt 158,7 miljoner euro.

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	9 000 000
2023 II tilläggsb.	4 810 000
2022 bokslut	23 933 000

10. Trafik- och kommunikationsnäten

Förklaring: Statens trafiknät består av landsvägsnätet, bannätet och farlederna. Vid utgången av 2022 var landsvägsnätets längd 77 933 km, bannätets 5 918 km och farledernas 16 345 km.

Balansvärde för trafiknätet (mn euro)

	2022	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Vägar	14 907	15 041	14 738
Järnvägar	5 292	5 132	5 920
Farleder	275	286	310
Sammanlagt	20 474	20 459	20 968

Det eftersatta underhållet när det gäller landsvägar, järnvägar och farleder uppgick i slutet av år 2022 till sammanlagt ca 2,9 miljarder euro (utan köpkraftskorrigerering).

Inkomster av och utgifter för trafikledsnätet (mn euro)

	2022 bokslut	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Basunderhåll av transportinfrastrukturen (20)	1 460,6	1 314,8	1 534,9
Inkomster	49,3	36,0	47,2
— Banavgift	47,0	35,0	46,2
— Övriga inkomster	2,3	1,0	1,0
Utgifter	1 509,9	1 350,8	1 582,1
Underhåll	857,8	721,1	1 282,0
— Skötsel	433,3	469,6	477,7
— Isbrytning	64,5	66,0	72,0
— Reparation	360,0	185,5	732,3
Förbättring och planering	153,6	106,7	74,7
— Investeringar i förbättring av trafikleder	127,3	85,9	54,2
— Planering	26,3	20,8	20,4
Trafiktjänster	198,5	223,0	225,4
— Informations- och styrningstjänster för trafiken	146,8	165,0	167,4
— Landsvägsfärjetrafik	51,7	58,0	58,0
Minskning av det eftersatta underhållet	300,0	300,0	-
Understöd (30, 31)	118,2	52,2	32,3
Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (30)	43,5	24,5	19,9
Vissa understöd (31)	74,7	27,7	12,4

Inkomster av och utgifter för trafikledsnätet (mn euro)

	2022 bokslut	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Utvecklingsinvesteringar (76, 77, 79)	558,3	557,7	471,1
Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (76)	17,1	35,0	35,0
Utvecklande av trafikledsnätet (77)	458,2	414,7	332,1
Livscykelfinansieringsprojekt (79)	83,0	108,0	104,0
Nettoutgifter sammanlagt	2 137,1	1 924,7	2 038,3
Bruttoutgifter sammanlagt	2 186,4	1 960,7	2 085,5

Utvecklingen av uppgifter som gäller verksamheten enligt lagen om farledsavgift samt intäkter av farledsavgifter (11.19.06)

	2022 utfall	2023 uppskattning	förändring	2024 uppskattning	förändring
Verksamhet som täcks med farledsavgifter					
Intäkter av farledsavgifter, 1 000 euro	51 737	45 000	-13,0 %	51 000	13,3 %
Övriga intäkter, 1 000 euro	891	408	-54,2 %	942	130,9 %
Kostnader, 1 000 euro	108 815	96 784	-11,1 %	101 598	5,0 %
Kostnadsmotsvarighet	48,4 %	46,9 %	-1,5 %-enh.	50,2 %	3,3 %-enh.

20. Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 534 856 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för uppgifter som hänför sig till skötsel, användning och reparation av trafikledsnätet, livscykelhantering, egendomsförvaltning, planering, investeringar för att förbättra trafiklederna, trafikledningssystem samt styrning av och information om trafiken, forsknings- och utvecklingsverksamhet samt isbrytning, landsvägsfärjetrafiken, sjökartläggning och andra uppgifter som den som upprätthåller trafikleder, banor eller farleder har ansvar för samt till betalning av skadestånd som föranleds av trafikledshållningen. Till den serviceavgift som grundar sig på det serviceavtal som ska ingås med trafikledningsbolaget får det användas högst 167 447 000 euro

2) till kostnader för andra åtgärder i anslutning till väg- eller banhållarens uppgifter än byggande och underhåll av landsvägar eller järnvägar enligt särskilda avtal

3) i enlighet med omkostnadsanslagets användningsändamål med standardinnehåll till fullgörande av sådana nödvändiga lagstadgade skyldigheter som får föranleda utgifter också under kommande finansår

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen av projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

5) tillfälligt till betalning av leveranser av material för banhållningen innan materialet hänförs till de projekt för utveckling av trafikleder som budgeterats under investeringsutgiftsmomenten.

Vid nettobudgeteringen beaktas banavgiften, inkomsterna från den samfinansierade verksamheten, inkomsterna av tillståndsavgiften för Saima kanal, inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamheten, inkomsterna av skadestånd från trafikledshållningen och inkomsterna av försäljningen av egendom, med undantag för inkomster av försäljningen av fast egendom.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter i anslutning till punkt 2).

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal i anslutning till det projekt som gäller grundlig reparation av banavsnittet Jyväskylä—Pieksämäki så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 124 000 000 euro.

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal för nedan i tabellen specificerade projekt som det beslutats om i tidigare budgetar, så att de utgifter som föranleds staten inklusive de tidigare förbindelserna uppgår till högst det belopp som nämns i tabellen.

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Ombyggnad av säkerhetsanordningarna på banavsnittet Tammerfors—Seinäjoki	70 000 000
Ringvägen på E18 runt Åbo fas 2 Kausela—Kirismäki	59 000 000

Förklaring: Det befintliga trafiknätet underhålls med åtgärder enligt *basunderhållet av transportinfrastrukturen*. Med anslagen för basunderhållet av transportinfrastrukturen finansieras väg- och banhållning samt farledshållning. I trafikledshållningen prioriteras åtgärder för att säkerställa den dagliga framkomligheten i trafiknätet, kvaliteten på högtrafikerade och för näringslivet viktiga delar av trafiknätet och trafiksäkerheten samt de möjligheter som digitaliseringen medför. Avsikten är att i alla åtgärder beakta de målområden som fastställs i den parlamentariska trafiksystemplanen. Dessa målområden är tillgänglighet, hållbarhet, effektivitet och bekämpning av klimatförändringen.

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats banavgiftens grundavgift på 42 miljoner euro och andra inkomster av trafikledshållningen (bl.a. fastighetsintäkter) på 1 miljon euro.

Man strävar efter att dämpa ökningen av det eftersatta underhållet och tryggar trafikledernas skick med beaktande av i synnerhet näringslivets behov.

Staten kan i egenskap av väg- och banhållare i enlighet med ett separat avtal också delta i kostnaderna för annat än byggande och underhåll av landsvägar och järnvägar, om åtgärden hänförs till en väg- eller banhållares uppgifter. Det är alltid fråga om specialsituationer där trafiksystemets funktion eller säkerhet förutsätter att väghållaren finansierar en åtgärd någon annanstans än på vägområdet på en landsväg eller någon annanstans än på järnvägsområdet och den som upp-

rätthåller trafikleden anser att åtgärden är nödvändig. Exempelvis kan s.k. kalla rastplatser som tidigare byggts på landsvägsområdet i fortsättningen byggas också utanför landsvägsområdet i anslutning till service som riktar sig till vägtrafikanterna. I fortsättningen ska det också vara möjligt för banhållaren att delta t.ex. i ordnandet av sådan anslutningsparkering som behövs för ban nätet på en fastighet som angränsar till järnvägsområdet.

Inkomster av och utgifter för basunderhåll av transportinfrastrukturen per trafikform åren 2022—2024 (mn euro)

	2022 bokslut			2023 ordinarie budget			2024 budgetprop.		
	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter
Väghållning	750	-	750	682	1	681	896	1	895
Banhållning	508	49	459	406	35	371	410	42	364
Farledshållning	105	-	105	98	-	98	109	-	109
Informations- och styrningstjänster för trafiken	147	-	147	165	-	165	167	-	167
Sammanlagt	1 510	49	1 461	1 351	36	1 315	1 582	43	1 535

Av användningen av anslaget beräknas investeringsutgifternas andel vara ca 763 000 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ca 772 000 000 euro. Dessutom kan det under momentet antecknas några hundra tusen euro i överföringsutgifter.

Av anslaget används uppskattningsvis 5 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-24 600
Effektiviserat underhåll för banförbindelsen Seinäjoki—Kaskö	-3 500
Ersättande av konsulttjänster med egna arbetsinsatser (överföring till moment 31.01.03)	-1 700
Förbättring av Karelenbanan	-31 100
Lv 900, omdragning av Hyryntie i Kuhmo, lv 912, arrangemang för gång- och cykeltrafik vid anslutningen till Koulukatu	-2 600
Minskning av det eftersatta underhållet (Investeringsprogrammet)	250 000
Omdisponering av periodiseringen av anslaget enligt regeringsprogr. 2019	100 000
Radiotjänsten för sjösäkerhet och skötseln av nödradiotrafiken (överföring till moment 31.01.02)	-600
Stärkande av Björneborgs livskraft	-1 000
Ökning i kostnadsnivån	-50 000
Nivåförändring	-14 850
Sammanlagt	220 050

2024 budget	1 534 856 000
2023 II tilläggsb.	63 255 000
2023 I tilläggsb.	140 000
2023 budget	1 314 806 000
2022 bokslut	1 460 567 000

30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 19 940 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för projekt som gäller vägförbindelsen från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi och betalning av statsunderstöd för planering av projektet för snabbspårväg på avsnittet Vik—Malm och till betalning av statsunderstöd för planering och byggande inom projekt som gäller spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen) och projektet för en spårväg i Tammerfors (fas 2).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionspan (euro)

Spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen)	11 840 000
Spårvägen i Tammerfors, fas 2	3 600 000
Snabbspårväg på avsnittet Vik—Malm	1 500 000
Vägförbindelse från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi	3 000 000
Sammanlagt	19 940 000

Fullmakt

Trafikledsverket och Transport- och kommunikationsverket bemyndigas att bevilja statsunderstöd eller ingå åtaganden enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: I den andra fasen av projektet för en spårväg i Tammerfors byggs en spårväg mellan centrum och Lentävänniemi. Dessutom genomförs den regionala generalplaneringen av utbyggnaden av spårvägen i Tammerforsregionen. Understödet betalas till Tammerfors stad i efterhand på basis av de faktiska kostnaderna från föregående år, men så att statsunderstödet för första gången betalats 2018 för de faktiska understödsberättigande utgifterna 2016—2017. Statsunderstödet är högst 84,957 miljoner euro, dvs. andelen för den första fasen är högst 60,497 miljoner euro och för den andra fasen högst 24,0 miljoner euro. Den regionala generalplaneringen av utbyggnaden av spårvägen i Tammerforsregionen uppgår till högst 0,46 mn euro. I MBT-avtalet ingår också statsunderstöd för totalkostnaderna för den regionala generalplanen när det gäller utbyggnaden av spårvägen i Tammerforsregionen.

Planeringen av spårvägarna i västra Helsingfors, inbegripet byggandet av snabbspårvägen vid Vichtisvägen, är en del av planeringen och förverkligandet av en boulevardstad invid Vichtisvägen och Hoplaksvägen. Fullmakten för projektet har höjts från tidigare 4 260 000 euro till 105 000 000 euro. Projektet omfattar utvecklingen av spårvägarna i västra stadskärnan samt byggandet av snabbspårvägen vid Vichtisvägen. Den fortsatta planeringen har inletts 2022 och byggandet planeras ske åren 2023—2031. Utredningsplanen för projektet och genomförandet av projektet godkändes vid stadsfullmäktiges möte den 20 januari 2021. En projektplan utarbetas utifrån utredningsplanen. Fördelarna med projektet fås i och med en intensivare markanvändning inom

det centrala området och en förbättrad servicenivå inom kollektivtrafiken. Till de viktigaste fördelarna hör förändringen i antalet resor med hållbara färdstätt och minskade CO₂-utsläpp från trafiken samt förbättrad tillgänglighet i fråga om arbetskraften.

En rapport om en utredningsplan för snabbspårvägen på avsnittet Vik—Malm blev färdig sommaren 2021 och i den identifierades behovet av fortsatt planering innan några beslut fattas. Arbetet med utredningsplanen pågår fortfarande i fråga om spårvägens sträckning samt projektets omfattning och fasning, i syftet att ha beredskap att fatta beslut i slutet av 2023. Under vintern 2022 inleddes behandlingen av delgeneralplanen för avsnittet Vikstranden—Lahtisleden där sträckningen för snabbspårvägen mellan Forsby depå och Vik också tas upp. Byggandet i den första fasen av projektet ska enligt planen inledas i slutet av 2020-talet, men detta kommer att preciseras ytterligare i den fortsatta planeringen.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026—	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Snabbspårväg på avsnittet Vik—Malm	1 500	1 500	3 000	6 000
Vägförbindelse från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi	3 000	3 000	3 000	9 000
Spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen)	11 840	9 750	71 310	92 900
Spårvägen i Tammerfors, fas 2	3 600			3 600
Utgifter sammanlagt	19 940	14 250	77 310	111 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Depåerna i närtågtrafikområdet	-1 000
Mellungsbacka—Dickursby—Aviapolis—flygplatsen	-1 880
Planering av spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen i Vichtis)	590
Spårvägen i Tammerfors, fas 2	-1 800
Spårvägen i Åbo	-1 500
Vägförbindelse från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi	1 000
Sammanlagt	-4 590

2024 budget	19 940 000
2023 II tilläggsb.	2 053 000
2023 budget	24 530 000
2022 bokslut	43 451 000

31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 12 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsunderstöd till kommunerna för infrastrukturprojekt som främjar gång och cykling och för andra projekt som främjar förhållandena för gång och cykling samt för infrastrukt-

turprojekt som främjar verksamhetsförutsättningarna för kollektivtrafik, och för betalning av statsunderstöd för övriga projekt som främjar gång och cykling

2) till betalning av statsunderstöd för verksamhets- och investeringsutgifter för de trafikplatser och flygplatser som ligger utanför Finavias flygplatsnät

3) till betalning av statsunderstöd enligt lagen (560/2018) och förordningen (1069/2018) om enskilda vägar

4) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av stöd för rådgivning och handledning av väglag och produktion av material och tjänster i anslutning till detta.

För statsunderstödens del budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionspan (euro)

Främjande av gång och cykling samt kommunernas kollektivtrafikprojekt	3 000 000
Trafikflygplatser och flygplatser utanför Finavias flygplatsnät	900 000
Understöd för enskilda vägar och konsumtionsutgifter för rådgivning till vägslag	8 500 000
Sammanlagt	12 400 000

Förklaring: Som en del av det program för att främja gång och cykling som statsrådet har godkänt genomförs ett gemensamt investeringsprogram för staten och kommunerna. Projekten i investeringsprogrammet ska förbättra förhållandena för cykel- och gångtrafiken. Programmet för att främja gång och cykling är ett led i genomförandet av den nationella energi- och klimatstrategin.

Staten kan bevilja understöd till kommuner som genomför åtgärder i enlighet med programmet. Kommunen ska delta i projektets kostnader med en minst lika stor satsning. Staten kan också bevilja kommunerna understöd för sådana infrastrukturprojekt genom vilka kollektivtrafikens verksamhetsförutsättningar förbättras och kollektivtrafikens andel av den totala färdmedelsfördelningen ökas. Ett sådant projekt kan t.ex. bestå av byggande av en infartsparkering. Utöver kommunerna kan understöd för främjande av gång och cykling beviljas också andra aktörer.

På understöd som beviljas trafikflygplatser och flygplatser som ligger utanför Finavias flygplatsnät tillämpas utöver statsunderstödslagen (688/2001) meddelandet från kommissionen om riktlinjer för statligt stöd till flygplatser och flygbolag (EUT 2014/C 99/03) samt kommissionens förordning 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget och senare gjorda ändringar i förordningen.

Anslaget för att understödja underhåll och förbättring av enskilda vägar används för att trygga lika möjligheter till mobilitet samt till understöd för vägar som den fasta bosättningen och näringslivet behöver.

Statsunderstödet riktas i första hand till vägförbättringar samt till stöd för användning och underhåll av färjor. Det finns ca 55 000 km vägar som är berättigade till statsbidrag, och det har bildats ca 16 000 vägslag för att sköta dessa vägar. Antalet specialobjekt som understöds är ca 20.

Understöd beviljas bara för sådan förbättring av broar som med tanke på framkomligheten på vägen är mest brådskande eller för reparation av skador på vägen. I enlighet med statsrådets förord-

ning om enskilda vägar (1069/2018) är understödets maximibelopp i fråga om sedvanliga vägförbättringsobjekt 50 procent och i fråga om de mest betydande broobjekten och andra betydande, överraskande reparationsobjekt till följd av naturförhållandena 75 procent.

Av anslaget bedöms 12 150 000 euro gå till överföringsutgifter och 250 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-250
Finansieringen av främjandet av gång och cykling minskas (regeringsprogr. 2023)	-500
Understödet för enskilda vägar minskas (regeringsprogr. 2023)	-4 500
Understöd för enskilda vägar för att trygga försörjningsberedskapen och tillgången på inhemskt virke	-10 000
Sammanlagt	-15 250

2024 budget	12 400 000
2023 II tilläggsb.	13 353 000
2023 budget	27 650 000
2022 bokslut	74 700 000

76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 34 997 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) förutom till betalning av jordområden och ersättningar enligt lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) även till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa
- 2) till betalning av fastighetsförrättningsavgifter enligt lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995)
- 3) till förvärv av bytesmark som kan användas för sådana områden som behövs för landsvägar och järnvägar och för ägoregleringar samt till ersättningar innan en väg- eller järnvägsplan godkänns
- 4) till betalning av köpeskillingar och ersättningar för jordområden som skaffas för verksamhet enligt banlagen (110/2007) samt till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa
- 5) till betalning av anskaffningsutgifterna för jord- och vattenområden som behövs för byggandet av trafikleder och andra jord- och vattenbyggnadsobjekt
- 6) till betalning av ersättningar enligt vattenlagen (587/2011)
- 7) till betalning av ersättningar enligt lagen om enskilda vägar (560/2018).

De förskottsersättningar som betalas under momentet budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Avsikten är att 24 900 000 euro ska användas för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om vägområden, 10 000 000 euro för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om banområden och 97 000 euro för anskaffningar och ersättningar i fråga om jord- och vattenområden.

2024 budget	34 997 000
2023 budget	34 997 000
2022 bokslut	17 067 664

77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 332 120 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter som föranleds av sådana investeringar för utvecklande av trafikledsnätet som är budgeterade under momentet
- 2) utgifter som föranleds av projektplanering av investeringsprojekt som finansieras under momenten för investeringsutgifter innan det i samband med statsbudgeten fattas ett beslut om inledande av projektet
- 3) till betalning av utgifterna för köp av tjänster från trafikstyrningsbolaget Fintraffic Oy eller dess dotterbolag i anslutning till den utvecklings- och verifieringsfas i projektet Digirata som budgeterats under momentet och till pilotprojektet Digirata (testbana och testlaboratorium för ETCS), som omfattar såväl bolagens serviceproduktion som de investeringar som görs för bolagens serviceproduktion.

Av anslaget har 15 000 000 euro reserverats för utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata (RRF pelare 2) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal

- 1) i anslutning till projektet för riksväg 4, vägavsnittet norr om Leivonmäki i Joutsa, så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 14 000 000 euro
- 2) i anslutning till projektet för riksväg 4, den planskilda anslutningen till Oravasaari i Jyväskylä, så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 7 000 000 euro
- 3) i anslutning till projektet för riksväg 9 vid Lievestuore så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 30 000 000 euro
- 4) i anslutning till projektet för riksväg 68 vägavsnittet Edsevö—Jakobstad så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 7 500 000 euro
- 5) i anslutning till projektet för att planera elektrifieringen av banavsnittet Torneå—Kolari så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 7 500 000 euro
- 6) i anslutning till projektet för personbangården i Tammerfors så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 163 000 000 euro
- 7) i anslutning till projektet för att planera för högre hastigheter och förbättrad kapacitet på Savolaxbanan på banavsnittet Kouvola—Kuopio så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 3 000 000 euro
- 8) i anslutning till projektet för att planera elektrifiering av Sydbottenbanan så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 5 000 000 euro.

Fullmakt att ingå förbindelser för trafikledsprojekt från tidigare budgetår.

Trafikledsverket bemyndigas att ingå förbindelser för nedan i tabellen specificerade projekt som det beslutats om i tidigare budgetar, på det sättet att de utgifter som föränleds staten inklusive de tidigare förbindelserna uppgår högst till det belopp som nämns i tabellen

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föränleder staten, inkl. utgifter som föränleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Vägprojekt	
Landsväg 8155 Poikkimaantie	30 000 000
Förbättring av riksväg 9 och trafikarrangemang för regionväg 562, Lento- kentäntie	42 600 000
Riksväg 6 vid Korja	15 500 000
Landsväg 180, förnyande av Rävundsbron och Hessundsbron	128 000 000
Riksväg 4, utvecklande av vägavsnittet Äänekoski—Viitasaari	50 000 000
Riksväg 5, utvecklande av vägavsnittet Hurus—Hietanen	17 000 000
Fast förbindelse till Karlö	121 000 000
Förbättring av den planskilda anslutningen till stamväg 68 i Edsevö	8 200 000
Förbättringen av stamväg 68 genom byggande av en ny vägbro V-1879 i Källby i Pedersöre	6 200 000
Gångtunnel vid anslutningen till riksväg 25 vid Leppi	3 000 000
Förbättring av riksväg 23 på avsnittet Varkaus—Viinijärvi	13 000 000
Riksväg 19 Seinäjoki—Lappo, fas 1	31 000 000
Byggande av en planskild anslutning till riksväg 15 i Paimenportti	17 000 000
Förbättring av riksväg 8 Åbo—Björneborg vid Euraåminne	27 100 000
Förbättring av riksväg 4 på avsnittet Gustav Adolfs—Oravakivensalmi	26 000 000
Riksväg 4, förbättring av anslutningarna vid Simo på avsnittet Uleåborg— Kemi	25 000 000
E18 Stamväg 50 Förbättring av Ring III, fas 3, avsnittet vid Askis och byggande av ytterligare körfält vid Vandaforsen Backas	30 000 000
Riksväg 3 Tavastkyro omfartsväg	69 200 000
Riksväg 8 Åbo—Björneborg, omkörningsfält vid Virmo och Luvia	30 000 000
Stamväg 51 Kyrklätt—Stensvik	80 000 000
Riksväg 19 Seinäjoki östra omfartsväg	77 900 000
Landsväg 101 förbättring av Ring I	32 000 000
Riksväg 3 Tammerfors—Vasa, avsnittet vid Laihela, fas 1	27 000 000
Riksväg 8 väginvesteringar som föränleds av kärnkraftverket i Pyhäjoki	22 500 000
Riksväg 4 Uleåborg—Kemi	143 000 000
Riksväg 5 S:t Michel—Juva	121 000 000
Riksväg 12 Lahtis södra ringväg	198 000 000
Riksväg 12 Tillola—Keltti	15 000 000
Ring I vid Bredvik	20 000 000
Riksväg 4 Kirri—Tikkakoski	146 600 000

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föränleder staten, inkl. utgifter som föränleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Banprojekt	
Elektrifiering av banavsnittet Laurila—Torneå—Haparanda	18 000 000
Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata	130 000 000
Förbättring av förmedlingskapaciteten på banavsnittet Uleåborg—Kemi, mötespår	16 500 000
Förbättring av banan Tammerfors—Jyväskylä, fas 1	24 500 000
Utveckling av bangården i Åbo och byggande av dubbelspår på sträckan Kuppis—Åbo	81 000 000
Pilotprojektet Digirata (testbana och testlaboratorium för ETCS)	11 000 000
Inledande av en grundlig reparation av banavsnittet Helsingfors— Tammerfors	8 000 000
Förbättring av bangården i Kuopio, fas 1	42 000 000
Oritkari triangelspår	15 600 000
Esbo stadsbana	178 500 000
Förbättring av trafikkapaciteten på banavsnittet Uleåborg—Kontiomäki, fas 1	26 500 000
Förbättring av banan Kontiomäki—Pesiökylä	102 000 000
Spårförbindelser till Kemi bioproduktfabrik, vid Kemi	12 500 000
Elektrifiering av banavsnittet Hyvinge—Hangö	62 000 000
Förbättring av banan Kouvola—Kotka/Fredrikshamn	133 500 000
Idensalmi—Ylivieska (elektrifiering och byggande av ett triangelspår i Idensalmi)	66 000 000
Förbättring av bangården i Joensuu	83 000 000
Österbottenbanan	674 000 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 1	163 000 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 2	383 000 000
Förbättring av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors	60 000 000
Luumäki—Imatra—ryska gränsen, förbättring av järnvägsförbindelsen	210 000 000
Elektrifiering av banavsnittet Björneborg—Tallholmen	10 100 000
Elektrifiering av Nystadsbanan	21 000 000
Farledsprojekt	
Förbättring av Torneåfarledens geometri och breddning av den inre delen av farleden till Vasa	6 500 000
Fördjupande av havsfarleden i Ajos i Kemi	41 700 000
Förflyttning av Nyslotts djupfarled	40 000 000
Havsfarleden till Karleby	45 000 000
Fördjupning av havsfarleden till Koverhar	2 500 000
Havsfarleden till Nordsjö	12 500 000
Planering av trafikledsprojekt	
Förbättrande av E18 ringvägen runt Åbo på sträckan Nådendal—Reso, planering	4 200 000
Främjande av planeringen av huvudbanan på avsnittet Tammerfors— Uleåborg	6 800 000

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Förberedelser inför en ökning av bankapaciteten på förbindelsesträckan	
Helsingfors—Böle	600 000
Planering av banan Tammerfors—Jyväskylä	18 000 000
Planering av banan Seinäjoki—Vasa	4 200 000
Planering av projektet riksväg 4 Hirvas—Rovaniemi—Vikajärvi	4 600 000
Gemensamma trafikledsprojekt	
Trafikförbindelser för Äänekoski bioproduktfabrik	174 000 000

Förklaring: Av anslaget föranleds 15 000 000 euro av utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument.

Med anslaget för projektet Digirata främjas målet i återhämtnings- och resiliensplanen att öka produktiviteten med hjälp av digitalisering och dataekonomi och göra tjänsterna tillgängliga för alla. Inom ramen för det nya projektet moderniseras och digitaliseras järnvägssystemen i Finland samt moderniseras den automatiska tågkontrollen på järnvägarna så att den överensstämmer med det europeiska systemet. Projektet främjar också EU:s flaggskeppsinitiativ Laddning och tankning (Recharge and refuel). Projektet finansieras dessutom nationellt med 8 000 000 euro.

Som motivering för de nya projekten föreslås följande:

Riksväg 4, vägavsnittet norr om Leivonmäki i Joutsa

Riksväg 4 är en viktig riksomfattande huvudväg och utgör en del av en internationell vägförbindelse som löper från huvudstadsregionen via Mellersta Finland till norra Finland (TEN-T-stomnätet, en huvudled i landsvägsnätet). Vägen har en stor betydelse för såväl näringslivets transporter som persontrafiken. Inom projektet riksväg 4, vägavsnittet norr om Leivonmäki i Joutsa, byggs nya omkörningsfiler och byggs anslutningar till enskilda vägar och andra anslutningsarrangemang och förbättras tvärgående förbindelser. Målet med projektet är att förbättra smidigheten och säkerheten i långdistanstrafiken. Kostnadskalkylen för projektet är 14 miljoner euro (jordbyggnadsindex: MAKU 140, 2015=100).

Riksväg 4, planskild anslutning till Oravasaari i Jyväskylä

Riksväg 4 är en del av en viktig riksomfattande huvudväg och internationell vägförbindelse från huvudstadsregionen via Mellersta Finland till norra Finland (TEN-T-stomnätet, en huvudled i landsvägsnätet). Vägen har en stor betydelse för såväl näringslivets transporter som persontrafiken. Inom projektet riksväg 4, planskild anslutning till Oravasaari i Jyväskylä, kompletteras de planskilda anslutningarna till Oravasaari med ramper och den tvärgående landsväg 16633 förbättras. Dessutom förbättras området kring anslutningarna till landsvägarna 16633 och 644. Målet med projektet är att förbättra smidigheten och säkerheten i långdistanstrafiken. Kostnadsförslaget för projektet är 7 miljoner euro.

Riksväg 9 vid Lievestuore

Riksväg 9 är en av Finlands viktigaste huvudvägar. Inom projektet uppdateras befintliga plankorsningar till planskilda anslutningar och förbättras de tvärgående förbindelserna. Dessutom byggs omkörningsfiler och bullerhinder samt förbättras hållplatsarrangemangen och gång- och cykelförbindelserna. Syftet med projektet är bl.a. att förbättra trafiksäkerheten och smidigheten i trafiken och att göra restiden mer förutsägbar. Kostnadskalkylen för projektet är 30 miljoner euro (MAKU 140, 2015=100). Projektets förhållande nytta/kostnad är 0,96.

Stamväg 68 mellan Edsevö och Jakobstad, fas 3

Målet med projektet är att förbättra trafiksäkerheten och få den tunga trafiken att löpa bättre. Projektet förbättrar tillgängligheten och trafiksäkerheten för stamvägens influensområde och för hamnen och industrin i hamnområdet. Genomförandet av projektet gör det möjligt att utveckla markanvändningen invid vägen. Projektet omfattar ombyggnad och breddning av bron över Esse å samt behövliga anslutningsarrangemang, anslutningsarrangemangen vid Härövägen och ombyggnad och breddning av bron över Purmo å. Kostnadskalkylen för projektet är enligt vägplanen 7,3 miljoner euro (MAKU 140, 2015=100). Projektet förbättrar smidigheten i trafiken, trafiksäkerheten, hamnens tillgänglighet och näringslivets verksamhetsförutsättningar.

Planering av elektrifieringen av banavsnittet Torneå—Kolari

Genom projektet för planering av elektrifieringen av banavsnittet Torneå—Kolari främjas beredskapen att inleda det egentliga projektet för elektrifiering av banavsnittet. Utöver elektrifieringen planeras också andra förbättringsåtgärder på banavsnittet. Elektrifieringen av banavsnittet förbättrar järnvägstransporternas kostnadseffektivitet och industrins konkurrenskraft samt minskar de skadliga utsläpp som transporterna orsakar. På Kolaribanan skulle elektrifieringen gagna den nuvarande nattågstrafiken till Helsingfors och råvirkestransporterna till bl.a. Kemi och Uleåborg. Råvirkestransporterna väntas öka något. Elektrifieringen gagnar också trafiken till eventuella gruvor. Kostnadsförslaget för projektet är 7,5 miljoner euro.

Tammerfors personbangård

Tammerfors är en central knutpunkt för persontrafiken på järnvägsnätet och den viktigaste platsen för tågbyte enligt de systematiserade standardtidtabellerna för persontrafiken. På personbangården i Tammerfors finns det ett betydande utvecklingsbehov samtidigt som det finns behov av att reparera infrastrukturen. Syftet med projektet är att förbättra funktionen hos Tammerfors personbangård, förhållandena för passagerarna och underhållet av persontåg samt att skapa förutsättningar för en senare utveckling av Tammerfors stationscenter (Asemakeskus) i fråga om arrangemangen vid personbangården. Inom ramen för projektet byggs en ny perrong för persontrafiken och förbindelserna till och från den, byggs skyddstaken om, omorganiseras förbindelserna till lastplatsen för bilar och serviceförbindelserna samt görs de ändringar i säkerhetsanordningarna och elbanorna som dessa kräver. Dessutom repareras gamla konstruktioner, bl.a. broar. Statens andel av kostnadsförslaget för projektet är 163 miljoner euro. De övriga parternas kostnader uppgår preliminärt till 45—55 miljoner euro. Förhållandet nytta/kostnader för utvecklingsåtgärderna inom projektet är 0,39 utan en utvidgning av närtågstrafiken.

Planering av ökad kapacitet och hastighet på Savolaxbanan på sträckan Kouvola—Kuopio

Vid planeringen främjas den fortsatta planeringen av de åtgärder som konstateras vara mest effektiva utifrån resultaten av behovsutredningen. Projektet omfattar planering av åtgärder för att främja ökad hastighet och en smidigare trafik. Kostnadsförslaget för planeringsprojektet är 3 miljoner euro.

Planering av Sydbottenbanan

Sydbottenbanan (avsnittet Seinäjoki—Kaskö) är ett 113 km långt banavsnitt som befinner sig i ytterst dåligt skick. Reparationerna på banavsnittet förutsätter planering. Med planeringsprojektet påskyndas grundundersökningar, utredningar och till viss del också planer för fortsatta åtgärder i samband med järnvägsplaneringen. Kostnadsförslaget för planeringsprojektet är 5 miljoner euro.

Justering av fullmakten för ett projekt som det beslutats om tidigare:

Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 2

Fullmakten för projektet justeras med 110 000 000 euro från 273 000 000 euro till 383 000 000 euro på grund av sammanjämkningen av den pågående fas 2 av förbindelseavsnittet med fas 3, som har tagits in i investeringsprogrammet. Projektet för att öka kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, som ingår i fas 3, kommer att genomföras redan under fas 2 i fråga om spåret för godstrafik på sträckan Hyvinge—Arolampi. I den pågående andra fasen byggs ett extra, västligt spår på samma sträcka, och med tanke på kostnadseffektiviteten och den olägenhet för trafiken som detta orsakar lönar det sig att samtidigt bygga ett spår för godstrafik. När spåret för godstrafik blir klart kan godstågen från Hangö köras till bangården i Riihimäki utan att korsa huvudspåren.

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn euro	Beräknad användning mn euro	Anslagsbehov år 2024, mn €	Senare anslagsbehov mn euro	
Vägprojekt							
Landsväg 180, förnyande av Råvsundsbron och Hessundsbron		Tilläggsbudget III 2021	2025	128,0	53,0	55,0	20,0
Riksväg 4, utvecklande av vägavsnittet Äänekoski—Viitasaari		Budget 2021/Tilläggsbudget IV 2022	2023	50,0	31,2	14,0	4,8
Fast förbindelse till Karlö		Tilläggsbudget 2020/Tilläggsbudget IV 2022/Tilläggsbudget II 2023	2025	121,0	55,0	31,0	35,0
Riksväg 6 vid Koria		Tilläggsbudget II 2022/Tilläggsbudget II 2023	2024	15,5	9,0	5,0	1,5

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn euro	Beräknad användning mn euro	Anslags- behov år 2024, mn €	Senare anslags- behov mn euro
Riksväg 5, utvecklande av vägavsnittet Hurus—Hietanen	Tilläggs- budget VII 2020/Til- läggsbud- get IV 2022/Til- läggsbud- get II 2023	2024	17,0	12,2	4,8	-
Landsväg 8155 Poikkimaantie	Budget 2023	2025	30,0	15,0	15,0	-
Förbättring av riksväg 9 och trafikarrangemang för regionväg 562, Lentokentäntie	Tilläggs- budget IV 2022	2026	42,6	10,8	6,2	25,6
Riksväg 3 Tavastkyro omfartsväg	Tilläggs- budget I 2019/Til- läggsbud- get II 2023	2024	69,2	67,7	1,5	-
Banprojekt						
Förbättring av banan Tammerfors— Jyväskylä, fas 1	Budget 2021/Til- läggsbud- get IV 2022	2023	24,5	19,0	3,0	2,5
Utveckling av bangården i Åbo och byggande av dubbelspår på sträckan Kuppis—Åbo	Budget 2021/Til- läggsbud- get IV 2022/Til- läggsbud- get II 2023	2024	81,0	31,1	33,1	16,8
Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata	Tilläggs- budget III 2021	2027	130,0	25,0	23,0	82,0
Förbättring av banan Kouvola— Kotka/Fredrikshamn	Tilläggs- budget 2019	2024	133,5	129,6	3,9	-

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn euro	Beräknad användning mn euro	Anslags- behov år 2024, mn €	Senare anslags- behov mn euro
Idensalmi—Ylivieska (elektrifiering och byggande av ett triangelspår i Idensalmi)	Tilläggs- budget 2019/Til- läggsbud- get II 2022/ Tilläggs- budget IV 2022/Til- läggsbud- get II 2023	2023	66,0	64,0	2,0	-
Förbättring av bangården i Joensuu	Tilläggs- budget 2019/Til- läggsbud- get IV 2022	2023	83,0	78,0	4,0	1,0
Pilotprojektet Digirata (testbana och testlaboratorium för ETCS)	Tilläggs- budget IV 2020	2024	11,0	10,0	1,0	-
Förbättring av bangården i Kuopio, fas 1	Tilläggs- budget IV 2020/Til- läggsbud- get IV 2022	2023	42,0	32,0	10,0	-
Esbo stadsbana	Tilläggs- budget IV 2020/Til- läggsbud- get II 2023	2024	178,5	51,7	31,2	95,5
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihi- mäki, fas 1	Tilläggs- budget IV 2022/Til- läggsbud- get II 2023	2024	163,0	154,0	9,0	-
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihi- mäki, fas 2	Tilläggs- budget IV 2020/bud- get 2024	2027	383,0	92,7	35,0	255,3
Elektrifiering av banavsnittet Laurila—Torneå—Haparanda	Tilläggs- budget III 2021/Til- läggsbud- get IV 2022	2024	18,0	10,0	8,0	-

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn euro	Beräknad användning mn euro	Anslags- behov år 2024, mn €	Senare anslags- behov mn euro
Förbättring av banan Kontiomäki— Pesiökylä	Tilläggs- budget IV 2020/Til- läggsbud- get II 2023	2023	102,0	87,0	15,0	-
Farledsprojekt						
Förbättring av Torneåfarledens geometri och breddning av den inre delen av farleden till Vasa	Tilläggs- budget I 2023	2023	6,5	6,3	0,2	-
Fördjupning av havsfarleden till Koverhar	Tilläggs- budget II 2023	2025	2,5	0,01	0,04	2,45
Planering av trafikledsprojekt						
Främjande av planeringen av huvud- banan på avsnittet Tammerfors— Uleåborg	Tilläggs- budget IV 2020/Til- läggsbud- get IV 2022		6,8	5,8	1,0	-
Planering av banan Seinäjoki— Vasa	Budget 2020/Til- läggsbud- get II 2023		4,2	3,9	0,3	-
Planering av projektet riksväg 4 Hirvas—Rovaniemi—Vikajärvi	Tilläggs- budget II 2023		4,6	-	0,8	3,8
Annan planering av utvecklings- projekt				-	7,0	-
Pågående trafikledsprojekt sammanlagt			1 913,4	1 054,0	320,1	546,3
Nya trafikledsprojekt						
Stamväg 68 mellan Edsevö och Jakobstad, fas 3	Budget 2024		7,5	-	0,5	7,0
Riksväg 4, vägvägnittet norr om Leivonmäki i Joutsa	Budget 2024		14,0	-	1,0	13,0
Riksväg 9 vid Lievestuore	Budget 2024		30,0	-	2,0	28,0
Riksväg 4, planskild anslutning till Oravasaari i Jyväskylä	Budget 2024		7,0	-	1,0	6,0
Vidareutveckling av huvudbanan: Planering av elektrifieringen av banavsnittet Torneå—Kolari	Budget 2024		7,5	-	0,5	7,0

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn euro	Beräknad användning mn euro	Anslags- behov år 2024, mn €	Senare anslags- behov mn euro
Planering av ökad kapacitet och hastighet på Savolaxbanan på sträckan Kouvola—Kuopio	Budget 2024		3,0	-	1,0	2,0
Planering av Sydbottenbanan	Budget 2024		5,0	-	1,0	4,0
Tammerfors personbangård	Budget 2024		163,0	-	5,0	158,0
Nya trafikledsprojekt sammanlagt			237,0	-	12,0	225,0
Pågående och nya trafikledsprojekt sammanlagt			2 150,4	1 054,0	332,1	771,3

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027–	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Pågående trafikledsprojekt	313 121	221 390	124 880	199 994	859 385
Nya trafikledsprojekt	12 000	72 000	59 000	94 000	237 000
Utgifter sammanlagt	325 121	293 390	183 880	293 994	1 096 385

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av ca 480 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Elektrifiering av banavsnittet Laurila—Torneå—Haparanda	8 000
Esbo stadsbana	6 220
Fast förbindelse till Karlö	4 000
Finansieringsnivån för nya trafikledsprojekt sänks (regeringsprogr. 2023)	-100 000
Främjande av planeringen av huvudbanan på avsnittet Tammerfors—Uleåborg	-300
Förbättring av banan Kouvola—Kotka/Fredrikshamn	-21 284
Förbättring av banan Tammerfors—Jyväskylä, fas 1	-5 400
Förbättring av bangården i Joensuu	-13 000
Förbättring av bangården i Kuopio, fas 1	-6 500
Förbättring av riksväg 9 och trafikarrangemang för regionväg 562, Lentokentäntie	13 000
Förbättring av Torneåfarledens geometri och breddning av den inre delen av farleden till Vasa	250
Fördjupning av havsfarleden till Koverhar	40
Idensalmi—Ylivieska (elektrifiering och byggande av ett triangelspår i Idensalmi)	-11 000
Landsväg 180 förnyande av Rävundsbron och Hessundsbron	10 000
MBT-avtal, minskning (spårvägarna i västra Helsingfors)	-10 155
Pilotprojektet Digirata: testbana och testlaboratorium för ETCS	-2 000
Planering av banan Seinäjoki—Vasa	200
Planering av projektet riksväg 4 Hirvas—Rovaniemi—Vikajärvi	800
Planering av Sydbottenbanan (Investeringsprogrammet)	1 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Planering av ökad kapacitet och hastighet på Savolaxbanan på sträckan Kouvola— Kuopio (planering) (Investeringsprogrammet)	1 000
Riksväg 3 Tavastkyro omfartsväg	1 500
Riksväg 4, planskild anslutning till Oravasaari i Jyväskylä (Investeringsprogrammet)	1 000
Riksväg 4, utvecklande av vägavsnittet Äänekoski—Viitasaari	-2 200
Riksväg 4, vägavsnittet norr om Leivonmäki i Joutsa (Investeringsprogrammet)	1 000
Riksväg 5, utvecklande av vägavsnittet Hurus—Hietanen	-400
Riksväg 6 vid Koria	-3 000
Riksväg 9 vid Lievestuore (Investeringsprogrammet)	2 000
Spårförbindelser till Kemi bioproduktfabrik, vid Kemi	-500
Stamväg 68 mellan Edsevö och Jakobstad, fas 3 (Investeringsprogrammet)	500
Tammerfors personbangård (Investeringsprogrammet)	5 000
Utveckling av bangården i Åbo och byggande av dubbelspår på sträckan Kuppis— Åbo	16 364
Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata	2 000
Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata (RRF pelare 2)	9 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 1	5 000
Vidareutveckling av huvudbanan: Elektrifiering av banavsnittet Torneå—Kolari (projektet inleds med planering) (Investeringsprogrammet)	500
Oversyn av innehållet i och fullmakten för projektet för kapacitetsökning på ban- avsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 2 (samordning av den pågående fas 2 med fas 3, som ingår i investeringsprogrammet) (Investeringsprogrammet)	3 527
Nivåförändring	1 258
Sammanlagt	-82 580

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	332 120 000
2023 II tilläggsb.	19 228 000
2023 I tilläggsb.	7 154 000
2023 budget	414 700 000
2022 bokslut	458 176 000

78. Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal i anslutning till projektet för byggandet av en vägförbindelse till Suhanko gruva till den del fullmakten inte har använts.

Förklaring: Vägförbindelsen till Suhanko gruva genomförs enligt modellen med avtalsbaserad samfinansiering i den nationella trafiksystemplanen samt enligt en efterfinansieringsmodell där gruvbolaget först finansierar byggandet av vägförbindelsen helt och hållet. Avsikten är att statens andel av byggandet av landsvägavsnittet uppgår till 50 procent, dock högst 3,15 miljoner euro, som staten ska betala tillbaka till gruvbolaget på villkor att gruvdriften har inletts. Behovet av statliga anslag hänförs sig uppskattningsvis till åren 2027—2028.

2024 budget	—
2023 I tilläggsb.	—
2022 bokslut	—

79. Livscykelfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 104 000 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av utvecklingsinvesteringar i trafikledsnätet som genomförs som livscykelprojekt.

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Under momentet budgeteras de anslag som behövs för statens medfinansieringsandel i alla livscykelprojekt. År 2024 finansieras fyra livscykelprojekt under momentet.

Projekt

		Färdigt Godkända för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2024 mn €	Senare finansierings- behov mn €
Oavslutade livscykelprojekt						
E18 Muurla—Lojo	Tilläggsbudget I 2004	2008	700,0	551,9	29,0	119,1
E18 Forsby—Kotka	Budget 2010	2014	650,0	504,8	48,0	97,2
E18 Fredrikshamn—Vaalimaa	Budget 2014/Til- läggsbudget IV 2019	2018	550,0	185,0	25,0	340,0
E18 Muurla—Lohja, höjning av servicenivån	Tilläggsbudget IV 2020		30,0	7,0	2,0	21,0
Sammanlagt			1 930,0	1 248,7	104,0	577,3

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före år 2024	104 000	101 500	97 700	378 103	681 303

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av ca 181 miljoner euro. Förnyandet av fullmakterna föranleds av nya avtal som ingås när projekten framskrider.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fast förbindelse till Karlö	3 000
Nivåförändring	-7 000
Sammanlagt	-4 000

2024 budget	104 000 000
2023 budget	108 000 000
2022 bokslut	83 000 000

20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation

Förklaring: Genom myndighetstjänsterna för trafik och kommunikation tryggar man trafiksystemets funktion och säkerhet samt skapar förutsättningar för ett innovativt utvecklande av trafiksystemet och dess tjänster. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät utnyttjas till betydande del vid produktionen och konsumtionen av samhällets tjänster. I och med digitaliseringsutvecklingen uppkommer nya trafik- och kommunikationstjänster som kommunikationsnäten skapar förutsättningar för.

20. Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 386 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till köp av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården och konsumtionsutgifter som föranleds av dessa tjänster samt till redogörelser och information
- 2) till reparation av de bryggor som används för skärgårdens förbindelsefartygstrafik
- 3) till understöd för underhållet av de isvägar av privat natur som ersätter förbindelsefartygstrafiken
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av de fullmakter som har beviljats under tidigare år.

Av anslaget får det dessutom beviljas understöd för de trafikidkare som sköter förbindelserna i skärgården på de grunder som anges i statsrådets förordning (371/2001).

I fråga om understöden budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Enligt lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) ska staten försöka sörja för att skärgårdens bofasta befolkning har transportservice till sitt förfogande.

Förbindelsefartygstrafiken är trafik som Transport- och kommunikationsverket ansvarar för och den täcker nästan alla de öar med bofast befolkning i Skärgårdshavet och Finska viken som inte har någon vägförbindelse. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland upphandlar tjänster för förbindelsefartygstrafik genom konkurrensutsättning. Passagerarantalet inom förbindelsefartygstrafiken beräknas vara ca 230 000 personer år 2024. De utgifter som helhetserviceavtalen orsakar är per passagerare ca 77 euro per resa och per bofast person längs förbindelsefartygsrutterna ca 28 000 euro per år.

Syftet med stöden är att bibehålla förbindelserna för invånare i sådana skärgårdsområden där invånarna inte har tillgång till fast vägförbindelse eller egentlig förbindelsefartygstrafik. Stödet rik-

tas främst till ordnandet av passagerar- och varutransporter i Finska viken och i Åbolands skärgård.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland har avtal om produktion av förbindelsetrafiktjänster åren 2024—2029 för förbindelsefartygstrafiken på ruttområdena Rimito, Hitis och Kotka—Pyttis.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 19 886 000 euro och överföringsutgifternas andel 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reparation av de bryggor som används för förbindelsefartygstrafiken	2 500
Sammanlagt	2 500
2024 budget	20 386 000
2023 budget	17 886 000
2022 bokslut	20 386 000

43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 89 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007) till ägaren till fartyg som är inskrivna i handelsfartygsförteckningen eller en arbetsgivare som bedriver rederiverksamhet med fartyget.

Förklaring: Det stöd som betalas till ägaren till ett fartyg som är inskrivet i handelsfartygsförteckningen eller en arbetsgivare som bedriver rederiverksamhet med fartyget motsvarar beloppet av de förskotts innehållningar som verkställts på den förskotts innehållningspliktiga sjöarbetsinkomst som en allmänt eller begränsat skattskyldig sjöman erhållit från ett fartyg som är inskrivet i handelsfartygsförteckningen och av de sjömanspensionsförsäkrings- och olycksfallsförsäkringspremier som arbetsgivaren betalar. I fråga om andra begränsat skattskyldiga, dvs. sjömän som omfattas av källskatt, motsvarar stödet källskatt och arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift som betalats på sjömannens löneinkomst från arbete ombord på fartyget.

År 2024 betalas stöd för de kostnader som uppkommit under tiden 1.7.2023—30.6.2024. För passagerarfartyg som får ta mer än 120 passagerare motsvarar stödet det belopp av förskotts innehållningar, arbetsgivares sjukförsäkringsavgifter och källskatt för tiden 1.11.2023—31.10.2024 som ingår i de arbetsgivarprestationer som betalats till skatteförvaltningen.

År 2022 betalades det 75,8 miljoner euro i stöd. Det uppskattas att det år 2024 i handelsfartygsförteckningen finns 110 fartyg som omfattas av stödet. Av dessa är 94 lastfartyg och 16 passagerarfartyg. Bruttodräktigheten för de fartyg som är upptagna i förteckningen uppskattas vara sammanlagt ca 1 600 000 ton.

2024 budget	89 000 000
2023 budget	89 000 000
2022 bokslut	75 805 381

(50.) Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 II tilläggsb.	300 000
2023 budget	16 950 000
2022 bokslut	23 221 000

51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 29 291 000 euro.

Anslaget får användas

1) till allmän säkerhetsverksamhet för vägtrafik och till utvecklingsprojekt, försök och säkerhetsundersökningar i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av säkerhetsverksamhet för vägtrafik (1207/2016)

2) till betalning av understöd enligt lagen om tidsbegränsat stöd för anskaffning av fordon som drivs med alternativa drivkrafter och för konvertering av fordon så att de drivs med alternativa drivkrafter (1289/2021)

3) till betalning av statsunderstöd för kostnader för ordnande av yrkesutbildning inom järnvägstrafiken

4) till betalning av prisstöd för lotsning enligt lotsningslagen (561/2023) för lotsning i Saimenområdet och till nödvändiga kostnader som upprätthållandet av lotsningsberedskapen orsakar lotsningsbolaget

5) för tidsbundet distributionsstöd för tidningar

6) till betalning av statsunderstöd för utvecklande av ett informationsekosystem för digital trafik som samlar basservicen för digital affärsverksamhet

7) till stöd för fartygstrafiken i Kvarken genom minskade kostnader för utsläppshandeln

8) för nationell självfinansiering av cyberkompetensprojekt i små och medelstora företag

9) till stöd för fortsatt upprätthållande av den godstrafik på förbindelserutten Nådendal—Åland som är kritisk med tanke på försörjningsberedskapen.

I fråga om punkterna 1 och 3 budgeteras anslaget enligt principen om utbetalningsbeslut.

Under 2021 får det budgeterade anslaget för betalning av understöd enligt lagen om skrotningspremie för personbilar, stöd för anskaffning av eldrivna personbilar och stöd för konvertering av personbilar till gas- eller etanoldrift (971/2017) även användas till betalning av utgifter enligt 2 punkten.

Dispositionsplan (euro)

Tidsbundet understöd för tidningsutdelning	15 000 000
Säkerhetsverksamhet för vägtrafik	9 500 000
Stöd till fartygsrutterna i Kvarken på grund av införandet av undantaget för öar	2 000 000
Yrkesutbildning i samband med järnvägstrafiken	841 000
Prisstöd för lotsning i Saimenområdet och upprätthållande av beredskap för lotsning	900 000
Nationell självfinansieringsandel för cyberkompetensprojekt i små och medelstora företag	750 000
Tryggande av godstrafik som är kritisk med tanke på försörjningsberedskapen på rutten Nådendal—Mariehamn	300 000
Sammanlagt	29 291 000

Förklaring: Lagen om ändring av postlagen och om understöd för tidningsutdelning minskade antalet utdelningsdagar för brev som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna till tre dagar i hela landet. Informationsförmedlingen stöds genom ett tidsbundet statsunderstöd som konkurrerats ut och vars syfte är att säkerställa att tidningsutdelningen fortsätter också i glesbygdsområden där det inte finns något nät för morgondistribution av tidningar.

Med anslaget för säkerhetsverksamhet för vägtrafiken främjas de trafikpolitiska målen för säkerhet i vägtrafiken. Anslaget grundar sig på den trafiksäkerhetsavgift som samlas in hos försäkringsbolagen. Trafiksäkerhetsavgiften är 1,3 procent av försäkringsbolagets årliga premieinkomster av trafikförsäkringen och intäktsförs under moment 11.19.05.

Anslaget för utbildning inom järnvägsbranschen är avsett för en läroanstalt eller ett aktiebolag som erbjuder övergripande yrkesutbildning inom järnvägsbranschen för olika uppgifter och som är oberoende av aktörerna inom järnvägsbranschen.

Enligt lotsningslagen tas det för lotsning i Saima kanal och Saimens vattenområde ut en lotsningsavgift som grundar sig på ett nedsatt pris per enhet. Det nedsatta priset per enhet är maximalt två tredjedelar av det ordinarie priset per enhet. Det är därför meningen att prisstöd enligt momentet ska betalas för företagsekonomiskt olönsam, lagstadgad lotsning i Saimenområdet till det företag som producerar lotsningstjänster. Lotsningssträckorna är betydligt längre i Saimenområdet än i havstrafiken. Skillnaden mellan den allmänna lotsningsavgiften och lotsningsavgiften i Saimen ersätts så att ersättningen är högst lika stor som underskottet för Saimenområdet (inkl. kanalen). Med anslaget ersätts dessutom de nödvändiga kostnader som upprätthållandet av lotsningsberedskapen medför för lotsningsbolaget.

Den nationella självfinansieringsandelen för små och medelstora företags cyberkompetensprojekt ger små och medelstora företag tillgång till de finansiella instrument för utveckling av cybersäkerhetslösningar och cybersäkerhetsprodukter Europeiska kompetenscentret för cybersäkerhet tillhandahåller.

Finland tillämpar det tidsbegränsade undantaget för öar inom ramen för EU:s utsläppshandelssystem för sjöfarten. Med tanke på försörjningsberedskapen är det viktigt att fartygstrafiken i Kvarken stöds på samma sätt eller på ett sätt som motsvarar undantaget för öar i syfte att minska de kostnader som utsläppshandeln medför. Detta säkerställer att utsläppen från sjötransporterna minskar och att utsläppsnåla alternativa bränslen utvecklas.

På förbindelserutten Nådendal—Långnäs fraktas varje vecka 1 925 ton gods, varav ca 75 % är så kallad transport av farliga ämnen. Genom det stöd som riktas till förbindelserutten Nådendal—Långnäs säkerställs det att den godstrafik som är kritisk med tanke på försörjningsberedskapen upprätthålls också i fortsättningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffningsstöd för el- och gasdrivna lastbilar	-1 000
Anskaffningsstöd för el- och gasdrivna paketbilar	-1 500
Höjning av trafiksäkerhetsavgiften	400
Nationell självfinansieringsandel för små och medelstora företags cyberkompetensprojekt (överföring från moment 31.01.02)	750
Prisstöd för lotsning i Saimens vattenområde och upprätthållande av beredskap för lotsning	200
Stöd till fartygsrutterna i Kvarken på grund av införandet av undantaget för öar (regeringsprogr. 2023)	2 000
Tryggande av godstrafik som är kritisk med tanke på försörjningsberedskapen på rutten Nådendal—Mariehamn	300
Sammanlagt	1 150

2024 budget	29 291 000
2023 II tilläggsb.	650 000
2023 I tilläggsb.	7 283 000
2023 budget	28 141 000
2022 bokslut	44 012 000

55. Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 102 424 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till ersättningar till trafikidkare i enlighet med avtalen om allmän trafik så som det föreskrivs i trafikavtalsförordningen (EG) nr 1370/2007
- 2) till betalning av understöd enligt lagen om transportservice (320/2017) till användare av trafik tjänster
- 3) till köp av tågtrafiktjänster
- 4) till köp av flygtrafiktjänster
- 5) till köp av region- och lokaltrafik och till kostnader för inrättande och användning av biljett-systemet
- 6) till stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner
- 7) till stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner
- 8) till projekt för utvecklande av trafik tjänster och till andra utgifter som främjar användningen av trafik tjänster samt till mobilitetsstyrning.

Av anslaget får beviljas understöd till kommuner och andra sammanslutningar i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för transportservice (509/2018).

Anslaget får också användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Kommunikationsministeriet bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Anslaget är avsett för utgifter som avses i lagen om transportservice (320/2017) samt för vissa andra utgifter som hänförs till produktionen av kollektivtrafiktjänster och till främjandet och utvecklandet av kollektivtrafiken samt till mobilitetsstyrningen.

Staten ersätter i regel regionala köp direkt till trafikidkaren. Kommunerna betalar sin andel av kostnaderna. När det gäller trafik som ordnas enligt bruttomodellen får staten de biljettinkomster som budgeteras under inkomster i statsbudgeten. Utöver dessa inkomster budgeteras det också andra inkomster i anslutning till det riksomfattande biljett- och betalningssystemet. Vid dimensioneringen av anslaget har det för 2024 beaktats 1 500 000 euro som biljettinkomster. Anslaget har budgeterats som inkomstpost under moment 12.31.10.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Upphandling av tågtrafik	34 870
Köp och utvecklande i anslutning till region- och lokaltrafiken	32 329
Stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner	9 750
Stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner	8 125
Upphandling av flygtrafik	16 000
Utvecklingsprojekt	750
Mobilitetsstyrning	600
Sammanlagt	102 424

Upphandling av tågtrafik

I syfte att trygga servicenivån inom den riksomfattande persontågtrafiken, utveckla kvaliteten och kvantiteten samt reformera avtalsstrukturen har kommunikationsministeriet ingått ett avtal med VR-Group Ab om upphandling av tågtrafik 2022–2030. Avtalets värde under avtalsperioden på nio år är 313 830 000 euro. Det anslagsbehov som användningen av fullmakten föranleder är 34,87 mn euro/år.

Syftet med upphandlingen av persontågtrafik är att upprätthålla servicenivån inom tågtrafiken och kollektivtrafikens andel av färdställen. Genom köpen inom tågtrafiken tillgodoses sådana resebehov på regional nivå och på riksnivå som anses vara nödvändiga, till den del dessa tjänster inte kan ordnas på marknadsvillkor och i den omfattning som det årligen för ändamålet beviljade anslaget tillåter. Köpen möjliggör en högre servicenivå än den som enbart de direkta biljettintäkterna ger möjlighet till.

Köp och utvecklande i anslutning till region- och lokaltrafiken.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna finansierar den offentliga persontrafik på landsbygden som kan ses som grundläggande service. Dessutom upphandlar de trafik till sin region genom konkur-

rensutsatta avtal i vars finansiering kommunerna kan delta. I statsrådets förordning om statsunderstöd för transportservice finns bestämmelser om grunderna för det stöd som närings-, trafik- och miljöcentralerna beviljar. Utöver detta används finansieringen för kostnader för inrättande och användning av biljettsystemet.

Tyngdpunkten för region- och lokaltrafikens utvecklingsåtgärder ligger på planering av trafiken och främjande och utvecklande av samordningen av persontransporterna.

Stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner

Staten stöder Samkommunen Helsingforsregionens trafik och trafiktjänsterna i stadsregionerna Tammerfors, Åbo och Uleåborg i fråga om de åtgärder för utveckling av trafiktjänsterna som avtalats i MBT-avtalen. Staten vill dessutom genom finansieringen bidra till att anslutningen till den myndighet som ansvarar för att ordna den offentliga persontrafiken inte ska utgöra en oskälig kostnadsbörda för kommunen.

Staten stöder de stora stadsregionerna med högst 50 procent av de godtagbara kostnaderna.

Stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner

Staten stöder de medelstora stadsregionernas trafiktjänster i fråga om de åtgärder för utveckling av trafiktjänsterna som överenskommit i MBT-avtalen för Jyväskylä, Kuopio och Lahtis samt andra medelstora stadsregioner, förutsatt att de har upprättat ett intentionsavtal om utveckling av trafiktjänsterna. Staten stöder de medelstora stadsregionerna med högst 50 % av de godtagbara kostnaderna.

Upphandling av flygtrafik

Flygtrafik kan upphandlas om restiden från Helsingfors till orten i fråga är längre än tre timmar med tåg. Flygtrafiken inom Finland utvecklas i första hand på marknadsvillkor, men genom köp av reguljär flygtrafik tryggas förbindelser som är viktiga för i synnerhet näringslivet med tanke på försörjningsberedskapen, exportindustrin och turismen. Även lokala och regionala aktörer deltar i finansieringen av dessa förbindelserutter. I den upphandlade trafiken mellan Helsingfors och Nyslott reste år 2022 ca 3 000 passagerare. Avtalet om reguljär flygtrafik på rutten Helsingfors—Nyslott var i kraft 4.10.2021—20.12.2024, men avtalet upphävdes på initiativ av operatören från och med den 17 december 2022. År 2023 ingicks ett interimistiskt avtal om anskaffning av reguljär flygtrafik mellan Helsingfors och Nyslott mellan den 6 mars och den 5 oktober 2023, och flygtrafiken konkurrensutsätts på nytt för perioden 9.10.2023—19.12.2025 av Transport- och kommunikationsverket och Nyslotts stad.

Det visstidsavtal för köp av flygtrafiktjänster på rutterna mellan Helsingfors-Vanda flygplats och flygplatserna i Joensuu, Jyväskylä, Kajaana, Kemi-Torneå och Karleby-Jakobstad som inleddes 2021 har konkurrensutsatts till och med den 28 april 2023. Staten fortsätter att bedriva trafik med hjälp av köpta tjänster för viss tid för att trygga landskapens flygförbindelser, och flygtrafiken konkurrensutsätts på nytt för perioden 29.4.2023—31.3.2026.

Utvecklingsprojekt

Genom riksomfattande, strategiska utvecklingsåtgärder försöker man främja den offentliga persontrafikens verksamhetsförutsättningar, konkurrenskraft och attraktivitet på lång sikt. En förutsättning för beviljandet av statsunderstöd för utvecklingsprojekt är att de som får statsunderstöd

deltar i kostnaderna för projektet med åtminstone en lika stor andel och att resultaten av utvecklingsprojekten även främjar de riksomfattande utvecklingsmålen.

Mobilitetsstyrning

Genom mobilitetsstyrning medverkar man till att öka både andelen offentlig persontrafik och andelen gång och cykling, särskilt i stadsregionerna. Metoderna är bl.a. informationsstyrning, marknadsföring och stöd till att utveckla tjänsterna.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 35 000 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 67 400 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-1 000
Bortfall av finansieringen av klimatbaserade åtgärder enligt prövning (regeringsprogr. 2023)	-13 300
Köp av flygtrafiktjänster	15 000
Sammanlagt	700

2024 budget	102 424 000
2023 I tilläggsb.	17 000 000
2023 budget	101 724 000
2022 bokslut	200 724 000

60. Överföring till statens televisions- och radiofond (fast anslag)

Under momentet beviljas 593 652 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) användas till en överföring till fonden.

Förklaring: Enligt 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) ska det för att täcka kostnaderna för den allmännyttiga verksamheten enligt 7 § i lagen om Rundradion Ab (1380/1993) till fonden betalas ersättning ur ett anslag i statsbudgeten. Anslagsbeloppet justeras årligen så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån. Enligt 5 § i lagen om statens televisions- och radiofond används för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet årligen medel ur fonden till det belopp som avses i 3 § 2 mom. Medel får också användas för utbetalning av arvoden för förhandsprövning enligt 6 a § i lagen om Rundradion Ab samt för förvaltning av fonden. Medel ur fonden kan även i övrigt användas för att främja televisions- och radioverksamheten.

Överföringen till fonden för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet finansieras med rundradioskatten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjusteringar	17 850
Sammanlagt	17 850

Anslaget står utanför ramen.

31.20

625

2024 budget
2023 budget
2022 bokslut

593 652 000
575 802 000
556 868 000

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

Förklaring: Genom åtgärderna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde stöds en hållbar ekonomisk tillväxt som främjar ett finanspolitiskt starkt och engagerat samhälle.

Hållbar ekonomi binder samman politikområden inom förvaltningsområdet, särskilt innovations- och näringspolitiken, sysselsättnings-, företagsamhets-, konsument-, konkurrens-, region-, naturresurs-, energi- och klimatpolitiken samt de politikområden som gäller arbetskraftsinvandring, utveckling av arbetslivet och integration av invandrare. Förvaltningsområdets politikområden erbjuder en grund för ett mål enligt regeringsprogrammet som möjliggör ett konkurrenskraftigt och företagervänligt Finland som lockar investeringar och ett tryggt Finland som med grund i försörjningsberedskapen har en förmåga att reagera på kriser.

Den viktigaste utmaningen för ett ekonomiskt starkt Finland är att få skuldsättningen att minska, uppnå en sysselsättningsgrad på 80 procent fram till 2031 och höja FoU-medfinansieringsandelen till 4 procent av BNP fram till 2030. Förändringarna i de globala värdenätverken har lett till att tryggheten av försörjningsberedskapen blivit en allt viktigare strategisk fråga. Aktörerna inom näringslivet i Finland har dock utmärkta möjligheter att dra nytta av den globala investeringsvåg som förväntas inom omställningen till ren energi och ny teknik, vilket erbjuder goda förutsättningar att förnya och förbättra industrin.

Företagens tillträde till världsmarknaden och deras konkurrenskraft där är av avgörande betydelse. Framgångsrika företag sysselsätter, betalar konkurrenskraftiga löner och investerar i förutsättningar för framtida tillväxt. Arbets- och näringsministeriet arbetar för att få Europas inre marknad att fungera bättre och främjar via åtgärder inom förvaltningsområdet även företagens tillträde till tillväxtmarknader i tredjeländer. Arbets- och näringsministeriet främjar en fungerande och konkurrensutsatt hemmamarknad, vilket bidrar till att stärka företagens förmåga att ha framgång också på den internationella marknaden.

Företagens framgång grundar sig på en kompetent och tillräcklig arbetskraft och på förmågan att utnyttja ny teknik och annat kunnande för att öka sin internationella affärsverksamhet. En verksamhetsmiljö som förändras snabbt förutsätter också förmåga att förutse och reagera på förändringar på marknaden och i värdenätverken. Ett förutsägbart nationellt innovationssystem som sporrar till verksamhet och samarbete inom forskning, utveckling och innovationer på lång sikt ger företagen förutsättningar att lyckas och lockar både inhemska och utländska investerare och

investeringar, experter och företag inom forskning, utveckling och innovationer. Aktörerna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde uppmuntrar företagen till ambitiös verksamhet inom forskning, utveckling och innovationer och sektorsövergripande samarbete med forskningsorganisationer och andra aktörer inom forskning, utveckling och innovationer i Finland och internationellt. Målet är att utveckla och tillämpa ny teknik och kompetens samt att kombinera och i stor utsträckning utnyttja olika kompetenser till stöd för en hållbar ekonomisk tillväxt och samhällets välfärd.

Stora företags förnyelse och framgång är viktiga med tanke på hela ekonomins tillväxt. Genom en långsiktig industripolitik sörjer man för den logistiska konkurrenskraften, tillgängligheten och marknadens funktion, och på så sätt gör man investeringar attraktiva och tryggar en ökning av antalet tillväxtorienterade företag som siktar på export. Likaså stöder tryggheten av förutsättningarna för företagsverksamhet i företag av alla storlekar hela ekonomins tillväxt. Arbets- och näringsministeriet främjar på bred front företagande och tillväxt. I ett ekosystembaserat tillväxgangsätt som betonar multilateralt samarbete är det viktigt att företag av olika storlek, forskningsorganisationer och andra aktörer inom forskning, utveckling och innovationer, såsom städer, förbinder sig till ett långsiktigt samarbete.

Tillgången till finansiering och en fungerande kapitalmarknad stöder tillväxten. Genom de specialfinansieringsbolag och särskilda finansiella instrument som koncentreras till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde kompletteras den privata finansierings- och kapitalmarknadsverksamheten inom branscher med marknadsbrist. Genom offentlig exportfinansiering tryggs de finska företagens jämlika konkurrensförhållanden på den globala marknaden och främjas exporten och sysselsättningen.

Arbets- och näringsministeriet främjar en fungerande arbetsmarknad och en utveckling av arbetslivet. Målet är att höja sysselsättningen med åtminstone 100 000 sysselsatta före 2027. För att nå detta mål underlättas sysselsättningen, utvecklas den internationella rekryteringen, utökas antalet lokala avtal på arbetsmarknaden och fullföljs reformen av arbetskraftsservicen. Att reformera arbetslivslagstiftningen bland annat genom att undanröja hinder för sysselsättning utgör en central del av arbetsmarknadens funktion.

Skapandet av nytt kunnande, smidighet i fråga om arbetskraftens kompetens och en tillräckligt stor kunnig arbetskraft kommer att utgöra kärnan i konkurrenskraften. För att företagens verksamhetsförutsättningar ska kunna säkerställas är det nödvändigt att trygga tillgången till kunnig arbetskraft. Utöver att höja sysselsättningsgraden för den inhemska arbetskraften främjar aktörerna inom förvaltningsområdet arbetskraftsinvandring för näringslivets behov med tyngdpunkt på högskoleutbildade och branscher där det råder brist på arbetskraft.

En omställning till ren energi kan skapa nytt näringsliv och nya arbetstillfällen i Finland, men för att omställningen ska kunna genomföras behövs ny kompetens som förenar olika branscher. Möjligheterna till sysselsättning i anslutning till naturresurser, omställningen till ren energi och kunnande om detta ska utnyttjas också på det regionala planet.

Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde arbetar man för att utnyttja särskilda starka sidor som förbättrar den hållbara ekonomiska tillväxten och livskraften i landets olika regioner. Arbets- och näringsförvaltningen främjar i partnerskap med städerna att återhämtningen av ekonomin påskyndas genom sysselsättning, innovationspolitik och internationalisering.

Förvaltningsområdet ser också över sina tillvägagångssätt och främjar företagens verksamhetsförutsättningar genom att tillhandahålla sådana främst digitala affärsorienterade ekosystem av tjänster som är lätta att använda och genom att göra också företagen delaktiga i utvecklandet av tjänster. Användningen av europeiska finansiella instrument utgör en del av tillväxtstrategin.

För att utöka den rena ekonomin och uppnå koldioxidneutralitet måste man främja en omställning till ren energi inom industrin och investeringar som betjänar den. I enlighet med regeringsprogrammet bereds en ny energi- och klimatstrategi som syftar till negativa koldioxidutsläpp. För att säkerställa en omställning till ren energi behövs det också investeringar i förnybar och fossilfri energiproduktion och nya energilösningar med stöd av finansiering för forskning, utveckling och innovationer. Elproduktionen mångfaldigas, prisfluktuationerna dämpas och funktions säkerheten säkerställs. Samtidigt ska kommersialiseringen av nya energilösningar och av ren teknik utgöra en del av den finländska tillväxtpolitiken.

Arbets- och näringsministeriet ställer preliminärt upp följande samhällsliga effektmål för sitt ansvarsområde för 2024:

Samhällsliga effektmål

	2022 utfall/ uppskattning	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Näringslivet förnyas och växer			
— Stocken av utländska direktinvesteringar/BNP (%)	> 31,0	> 31,0	> 32,0
— FoU-utgifter/BNP (%)	> 2,90	> 3,1	> 3,2
— Export/BNP (%)	45%	> 45%	> 45%
Sysselsättningsgraden stiger			
— Arbetslöshetsgrad (%)	6,8	7,0	7,2
— Sysselsättningsgrad (%)	73,8	74,0	73,8
Klimatmålen nås			
— Användningen av förnybar energi i % av slutanvändningen	-	> 47	> 47
Förbättrad tillgång på utländsk arbetskraft			
— Uppehållstillstånd på grund av arbete (st.)	16 081	16 530	18 705

Jämställdhet mellan könen

Inom systemet för planering av områdesanvändningen beaktas olika befolkningsgruppers behov inom regionutvecklingen som helhet. För att säkerställa jämställdheten mellan könen fästs särskild vikt vid att ett könsbalanserat deltagande i de organ som ingår i planeringssystemet tryggas. Med tanke på regionernas välfärd är främjandet av jämställdheten mellan könen också en fråga som anknyter till regionens konkurrenskraft och attraktivitet och till bevarandet av såväl en balanserad befolkningsstruktur som arbetsplatser, företagsverksamhet, tjänster och en regions attraktivitet.

Invandrarkvinnor lyfts upp som en särskild målgrupp för integrations- och sysselsättningsåtgärder i syfte att stärka deras delaktighet i arbetslivet och i samhället i övrigt.

Jämställdhet och likabehandling i arbetslivet främjas bland annat genom åtgärder för sysselsättning och företagande. Genom fortsatta reformer av arbetskraftsservicen stöds sysselsättningen.

Effektiv arbetskrafts- och företagsservice uppmuntrar till kompetensutveckling och rörlighet på arbetsmarknaden, vilket är av största vikt i synnerhet vid omstruktureringar.

Vissa nyckeltal enligt kön

	2021 Kvinnor	2021 Män	2022 Kvinnor	2022 Män
Arbetslösa arbetssökande (%)	43	57	46	54
Påbörjat arbetskraftsutbildning (%)	50	50	50	50
Börjat i arbetskraftsservice				
— integrationsutbildning (%)	63	37	63	37
— lönesubventionerat arbete (%)	45	55	47	53
— startpeng (%)	49	51	52	48
Inlett frivilliga studier (%)	61	39	62	39

I den nya programperioden för EU:s regional- och strukturpolitiska program för Finland Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027 har jämställdhet mellan könen beaktats som en övergripande princip. Utöver att jämställdhet främjas i samtliga projekt kan inom ramen för programmet också finansieras projekt vars huvudsakliga syfte är att främja jämställdhet mellan könen. Projekten ska iaktta de rättigheter och principer som följer av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, inklusive jämställdheten mellan könen. I samtliga medlemsländer ska dessutom finansieringsandelen för jämställdhetsfrämjande projekt övervakas i enlighet med ett enhetligt klassificeringssystem.

Hållbar utveckling

Arbets- och näringsministeriet främjar en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar utveckling samt globala mål för hållbar utveckling (Agenda 2030). Av de ovannämnda målen för hållbar utveckling (SDG) ingår i ministeriets ansvarsrapport följande: förnybar energi (SDG7), anständiga arbetsvillkor och hållbar tillväxt (SDG8), innovationer och hållbar industri (SDG9) samt bekämpning av klimatförändringen (SDG13). Ministeriets särskilda prioriteringar för hållbar utveckling är övergång till klimatresilient ekonomi, hållbar användning av naturresurser, främjande av anständiga arbetsvillkor och en rättvis arbetsmarknad, hållbar utveckling genom innovationer, regionutveckling och invånarnas delaktighet. Ministeriets olika finansieringsinstrument medverkar till genomförandet av dessa prioriteringar.

En konsekvent energi- och klimatstrategi och energi- och klimatpolitik är nyckelfaktorer för hållbar utveckling. Genom utsläppsfria och utsläppsnåla investeringar skapas en grund för ett klimatneutralt samhälle. Ministeriet stöder också innovationer som betjänar miljön och välfärden samt främjar nya och internationellt intressanta hållbarhetslösningar som gäller cirkulär ekonomi och koldioxidsnålhet. På lång sikt främjar koldioxidsnåla lösningar också hållbar ekonomisk tillväxt och hållbar sysselsättning.

Vid genomförandet av politiken tas största hänsyn till social och regional rättvisa. Ministeriet skyddar den kompetenta arbetskraften på en föränderlig arbetsmarknad, främjar mångfald och icke-diskriminering i arbetslivet, förebygger diskriminering vid rekrytering samt stärker kampen mot grå ekonomi.

Under den nya programperioden för EU:s region- och strukturpolitik, Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027, riktas 30 % av Finlands ERUF-finansiering till EU:s politiska mål Ett grönare och koldioxidsnålare Europa. Dessutom bör 35 % av finansieringen av ERUF-åtgärderna riktas till klimatåtgärder, vilket innebär att målet är fem procentenheter mer ambitiöst än EU:s miniminivå. Dessutom betraktas alla projekt som finansieras med medel ur fonden för en rättvis omställning (FRO) i enlighet med kommissionens riktlinjer till fullo som klimatåtgärder.

År 2024 används 68,6 miljoner euro av fullmakten för energistöd för genomförande av energi- och klimatstrategin. Cirka 309 miljoner euro beräknas bli använt för produktionsstöd för förnybar energi.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om el- och naturgasnätsavgifter	11.19.10
Regeringens proposition med förslag till en ny lag om utsläppshandel	32.01.09

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
32.01	Förvaltning		
	— fullmakt att godkänna lån (lån för skyddsupplag)	8,400	8,400
	— bevillningsfullmakt	0,034	0,034
32.01.41	<i>Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)</i>		
	— fullmakt för finansiering	2,600	11,000
32.20.40	<i>Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovations- verksamhet (förslagsanslag)</i>		
	— fullmakt för finansiering	470,482	469,296
32.20.41	<i>Energistöd (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	283,100	68,600
32.20.47	<i>Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	-	10,000
32.20.83	<i>Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslags- anslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	146,823	156,823
32.30.40	<i>Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— bevillningsfullmakt	12,500	-
32.30.42	<i>Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	24,000	-

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
32.30.51	<i>Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)</i>		
	— fullmakt för upphandlingskontrakt	65,000	-
32.30.64	<i>EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	531,946	379,462
32.40.82	<i>Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	1 000,000	1 000,000

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
01. Förvaltning	957 682	961 912	990 491	28 579	3
01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	39 436	36 830	38 019	1 189	3
02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	201 180	209 985	220 048	10 063	5
03. Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	270 625	278 769	287 447	8 678	3
04. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 773	31 641	32 968	1 327	4
05. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)	112 446	102 347	99 326	-3 021	-3
06. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 096	19 300	20 309	1 009	5
07. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	10 236	10 961	14 661	3 700	34
08. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 865	22 760	23 534	774	3
09. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 659	9 133	10 460	1 327	15

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
10. Utveckling av digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)	37 880	40 500	25 200	-15 300	-38
20. Civiltjänst (förslagsanslag)	5 022	6 139	6 139	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	60 151	62 072	62 072	—	0
40. Statsunderstöd för aktörer som främjar en hållbar tillväxtpolitik (reservationsanslag 3 år)	7 027	4 421	2 953	-1 468	-33
41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)	6 000	6 950	17 100	10 150	146
49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)	101 581	97 020	107 777	10 757	11
(50.) Statsunderstöd för konsumentorganisationerna (fast anslag)	1 322	1 472	—	-1 472	-100
51. Statens andel av sjömansserviceverksamheten (förslagsanslag)	2 232	2 572	2 572	—	0
53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)	400	400	400	—	0
(54.) Ersättningar till passagerare för inställda paketresor (förslagsanslag)	—	—	—	—	0
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	17 714	18 590	19 456	866	5
95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	37	50	50	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
20. Förnyelse och koldioxid- snålhet	566 568	1 451 637	1 633 658	182 021	13
20. Främjande av energi- effektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)	4 420	4 400	3 400	-1 000	-23
40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	309 334	465 488	514 060	48 572	10
41. Energistöd (förslagsanslag)	30 787	364 090	449 637	85 547	23
43. Elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (förslagsanslag)	63 272	150 000	150 000	—	0
(45.) Investeringsstöd för LNG- terminaler (förslagsanslag)	5 532	—	—	—	0
46. Innovationsstöd för skepps- byggnad (förslagsanslag)	10 421	25 343	24 750	-593	-2
47. Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (förslagsanslag)	13 200	21 500	—	-21 500	-100
48. Produktionsstöd för förny- bar energi (förslagsanslag)	1 616	135 406	309 131	173 725	128
50. Nationell medfinansiering av EU-projekt till högskolor och statens forsknings- institut (reservationsanslag 3 år)	—	—	35 000	35 000	0
83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	121 985	157 160	143 680	-13 480	-9
87. Kapitallån för modernisering av industrin och utveckling av företags- ledda ekosystem för affärs- verksamhet (förslagsanslag)	6 000	8 250	4 000	-4 250	-52
(88.) Kapitalinvestering i Klimat- fonden Ab (reservationsan- slag 3 år)	—	100 000	—	-100 000	-100
(89.) Kapitalinvestering i Nationella Centret för Läke- medelsutveckling Ab (reservationsanslag 3 år)	—	20 000	—	-20 000	-100

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
30. Sysselsättning och företag- samhet	768 680	985 303	994 430	9 127	1
(31.) Stöd till förplägnads- företagare (reservations- anslag 2 år)	3 200	—	—	—	0
(32.) Statsunderstöd till kommunerna för stärkande av Navigatorernas sektors- övergripande kompetens (reservationsanslag 2 år)	3 190	—	—	—	0
(33.) Understöd till torvföretagare (reservationsanslag 2 år)	—	30 585	—	-30 585	-100
(34.) Statlig ersättning till kommuner för dröjsmål med det kommunförsök som gäller främjande av syssel- sättningen (fast anslag)	4 409	—	—	—	0
35. Statlig ersättning till kommunerna för att täcka ändringskostnaderna för reformen av arbets- och närings tjänsterna (fast anslag)	—	—	34 000	34 000	0
40. Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)	38 420	8 700	9 832	1 132	13
41. Statsunderstöd för Jobb- kanalen Ab:s verksamhet (reservationsanslag 3 år)	10 000	10 000	5 000	-5 000	-50
42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	15 038	25 030	10 200	-14 830	-59
44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	6 000	6 300	6 300	—	0
(45.) Statsunderstöd för skrotning av torvproduktions- maskiner (reservations- anslag 3 år)	8 950	—	—	—	0
51. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)	281 235	220 912	183 971	-36 941	-17
52. Lönegaranti (förslagsan- slag)	25 928	33 460	33 460	—	0
55. Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet (förslags- anslag)	—	22 000	61 700	39 700	180

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 €	%
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)	358 086	613 316	643 967	30 651	5
(87.) Kapitalinvestering i Jobbkökanalen Ab (reservationsanslag 2 år)	10 000	7 000	—	-7 000	-100
95. Utbetalning av avkastning för påverkansinvesteringar (förslagsanslag)	4 223	8 000	6 000	-2 000	-25
40. Specialfinansiering för företag	444 010	219 264	211 156	-8 108	-4
(41.) Understöd för digital flygplatsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	2 500	—	—	—	0
42. Statligt stöd för trygghet av elförsörjningen (förslagsanslag)	626	1 200	900	-300	-25
(43.) Kostnadsstöd för företag (reservationsanslag 2 år)	200 000	—	—	—	0
(44.) Evenemangsgaranti (förslagsanslag)	81	—	—	—	0
(45.) Temporärt bränslestöd för transportföretag (reservationsanslag 2 år)	75 000	—	—	—	0
46. Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken (förslagsanslag)	—	490	2 090	1 600	327
47. Finnvera Abp:s förlustersättning (förslagsanslag)	36 534	65 071	65 436	365	1
48. Rättestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	77 825	42 400	142 700	100 300	237
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	0	20	20	—	0
82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	0	10	10	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 €	%
(88.) Kapitalinvestering i Finlands Industri- investering Ab (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
(89.) Kapitalinvestering i Business Finland Venture Capital Ab (reservations- anslag 3 år)	49 400	110 000	—	-110 000	-100
(95.) Utgifter för avtal om avkastningsbyte och för skyddsåtgärder (förslags- anslag)	2 043	73	—	-73	-100
50. Integration och internationell kompetens	148 817	294 253	389 101	94 848	32
03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)	8 491	7 241	4 851	-2 390	-33
30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)	140 326	287 012	384 250	97 238	34
Sammanlagt	2 885 757	3 912 369	4 218 836	306 467	8
Totalt antal årsverken	10 409	10 611	10 241		

01. Förvaltning**Fullmakt**

Maximibeloppet av räntegottgörelsen för skyddsupplagringslån enligt 4 § i lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/1977) är 5 %. Nya skyddsupplagringslån får 2024 godkännas till ett belopp av högst 8 400 000 euro.

Upplagringsunderstöd enligt 7 § i lagen om skyddsupplag (970/1982) får 2024 beviljas till ett belopp av högst 34 000 euro.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet genomför tillsammans med enheterna inom förvaltningsområdet åtgärder som stöder ekonomisk tillväxt som ska vara socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar. Tillväxten bygger på framgångsrik företagsverksamhet, som bidrar till innovation och sysselsättning samt skapar välfärd i Finland. Aktörerna inom förvaltningsområdet har som mål att bygga upp en verksamhetsmiljö genom vilken det skapas verksamhetsförutsättningar för en stärkt konkurrenskraft och ökad ekonomisk tillväxt.

Med tanke på Finlands ekonomiska framgång och de finländska företagens tillväxtförutsättningar är det viktigt att se till att företagen har en fungerande och konkurrenskraftig författningsmiljö. Inom förvaltningsområdet genomförs övergripande åtgärder för att Finland ska bli ett lockande

och konkurrenskraftigt land att arbeta och driva företag i. Företagens tillväxtförutsättningar stärks genom avveckling av sådan reglering som begränsar eller bromsar dem. Konkurrensen inom ekonomin utökas och förutsättningarna för affärsverksamhet på marknadsvillkor förbättras.

Företagen uppmuntras att förnya sig och öka den internationella affärsverksamhet som stöder en omställning till ren energi med hjälp av ny kompetens, ny teknik och sektorsövergripande samarbete samt genom att utnyttja nya källor till värdeskapande samt digitalisering. Samarbetet mellan företag, högskolor, forskningsinstitut och andra aktörer inom forskning, utveckling och innovationer stärks i syfte att öka antalet internationellt konkurrenskraftiga ekosystem inom strategiskt viktiga tillväxtområden. Det väsentliga är att kunna göra nationella val av de teman och ämnen som de nationella innovations-, industri- och näringspolitiska resurserna riktas till strategiskt. Finländska företags framgång på den globala marknaden stöds genom att hjälpa företagen att identifiera internationella affärsmöjligheter och bli en del av globala värdenätverk och ekosystem samt att bygga upp internationella partnerskap.

Innovationer och ett välfungerande system för skydd av immateriell egendom är väsentliga med tanke på de finländska företagens tillväxt och internationella konkurrenskraft. Ett välfungerande och konkurrenskraftigt system för immateriella rättigheter säkerställer att företagens innovationer och övriga immateriella egendom skyddas och används och att rättigheterna genomförs effektivt i Finland och internationellt.

En välfungerande arbetsmarknad, en tidsenlig arbetslagstiftning som beaktar arbetsgivarnas, arbetstagarnas och företagens behov, kompetent arbetskraft samt en god arbetslivskvalitet hör till företagens konkurrensfördelar. Lika konkurrensförutsättningar för företagen främjas bl.a. genom arbetslagstiftningen. Genom att förbättra förutsättningarna för lokala avtal samt främja företagens verksamhetsförutsättningar och tillväxtvilja stöder man målet att höja sysselsättningsgraden. Strävan är att lätta på arbetsgivarnas administrativa börda genom att gallra bland tillstånds- och anmälningsförfarandena.

Det strategiska målet för den nationella försörjningsberedskapen är att trygga funktionen av kritisk infrastruktur, produktion och service så att de kan tillgodose befolkningens, näringslivets och försvarets nödvändigaste grundläggande behov under alla förhållanden.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för resultatområdet för 2024:

Årsverken och övergripande arbetstillfredsställelse

	Årsverken			Övergripande arbetstillfredsställelse (1–5)		
	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Arbets- och näringsministeriet	449	430	435	3,7	> 3,65	> 3,65
NTM-centralerna	3 295	3 300	3 200	3,8	> 3,6	> 3,7
Arbets- och näringsbyråerna	4 532	4 500	4 500	3,5	> 3,5	> 3,5
Geologiska forskningscentralen	440	438	445	3,84	3,8	3,8
Business Finland	685	695	695	3,7	>3,7	>3,8

Årsverken och övergripande arbetstillfredsställelse

	Årsverken			Övergripande arbetstillfredsställelse (1-5)		
	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Konkurrens- och konsument- verket	223	230	230	4,05	3,8	3,8
Patent- och registerstyrelsen	420	437	436	4,0	3,9	4,0
Säkerhets- och kemikalieverket	263	281	278	3,8	3,8	3,9
Energimyndigheten	102	100	122	4,01	> 3,9	> 4,0
Sammanlagt	10 409	10 411	10 341	> 3,8	> 3,7	> 3,8

01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 38 019 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) för ett pris för offentliggörande av konsumentinformation
- 2) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av projekt som finansieras med medel ur Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), som hör till EU:s fonder inom området för inrikes frågor.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Av anslaget har reserverats

- 1) 50 000 euro för investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)
- 2) 50 000 euro för investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)
- 3) 165 000 euro för avskiljning och återvinning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1)
- 4) 70 000 euro för en digital infrastruktur för invandring (RRF pelare 3)
- 5) 750 000 euro för reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)
- 6) 40 000 euro för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget i anslutning till REPowerEU får användas när Europeiska unionens råd har godkänt REPowerEU-kapitlet som en del av uppdateringen av Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet ser till att det finns handlingsramar för företagande och innovationsverksamhet i Finland och ansvarar för arbetsmarknadens funktion och arbetstagarnas sysselsättningsförutsättningar samt för regionutvecklingen. Ministeriet leder och styr tillväxtpolitiken, närings- och innovationspolitiken, sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken, konsument- och konkurrenspolitiken, region-, energi- och klimatpolitiken samt utvecklingen av arbetslivet, arbetskraftsinvandringen och integrationen av invandrare.

Av anslaget under momentet hänför sig 1 125 000 euro till helheter som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument.

Av anslaget används uppskattningsvis 1 500 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	51 294	45 330	48 494
Bruttoinkomster	11 052	8 500	10 475
Nettoutgifter	40 242	36 830	38 019
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 438		
— överförs till följande år	9 632		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behov av samordning av Natos resiliens	80
Beredning av Nationella centret för läkemedelsutveckling	-40
De förvaltningskostnader som rollen som stödmyndighet kräver (REPowerEU FoU)	40
Direkt elektrifiering av industrins processer och åtgärder för att göra dem koldioxid-snåla (RRF pelare 1)	-20
Finlands medlemskap i IAEA:s styrelse 2021–2024 (överföring från moment 24.01.01)	38
Främjande av framtida nyckelsektorer (RRF pelare 3)	-50
Förenhetligande av löneklasserna (överföring till moment 24.01.01)	-32
Inrättande av tvistenämnden för energimarknaden	215
Investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)	-250
Investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)	-250
Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)	-291
Löneutgifter för en sakkunnig till forsknings- och innovationsrådet (TIN) (1 årsv.)	100
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-426
Politiska staben	-191
Projekt för organisering av arkivet (överföring från moment 23.01.01)	158
Påskyndande av ärenden som gäller inlösen av kraftledning (regeringsprogr. 2023)	350
Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-1 335
Reformen av integrationstjänsterna (överföring från moment 32.50.03)	80
Utgifter för underhåll av statsrådets gemensamma publikationsplattform (YJA) separata webbplats (överföring från moment 23.01.01)	10
Lönejusteringar	1 661
Sparbeslut	342
Nivåförändring	1 000
Sammanlagt	1 189

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	38 019 000
2023 II tilläggsb.	2 417 000
2023 budget	36 830 000
2022 bokslut	39 436 000

02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 220 048 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föränleds av euroinfocentren
- 2) till betalning av utgifter för skötseln av fastigheter som staten besitter i enlighet med lagen om renskötsellägenheter, naturnäringslagen, skollagen och den lagstiftning som föregick lagen om gårdsbruksenheter
- 3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 4) för utgifter för att utveckla, främja och driva utvecklingstjänster för företag.

Av anslaget har reserverats

- 1) 350 000 euro för reformen av kontinuerligt lärande (RRF pelare 3)
- 2) 2 750 000 euro för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget i anslutning till REPowerEU får användas när Europeiska unionens råd har godkänt REPowerEU-kapitlet som en del av uppdateringen av Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna) främjar regionutvecklingen genom att sköta statsförvaltningens verkställighets- och utvecklingsuppgifter inom regionerna. NTM-centralerna främjar företagande, arbetsmarknadens funktion, kompetens och kultur, landsbygdens livskraft, kollektivtrafiken och utvecklandet av den, trafiksystemets funktion och trafiksäkerheten, en god miljö och ett hållbart utnyttjande av naturen och naturresurserna inom regionerna samt invandring av arbetskraft till regionerna. Det finns 15 NTM-centraler, och de bedriver nära samarbete med landskapsförbunden och kommunerna. När det gäller lokalförvaltningsmyndigheterna är arbets- och näringsbyråerna underställda NTM-centralernas styrning. Dessutom har NTM-centralerna och arbets- och näringsbyråerna ett nationellt center som producerar utvecklings- och förvaltningstjänster (utvecklings- och förvaltningscentret).

Av anslaget under momentet är 3 100 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument för reformen av det kontinuerliga lärandet och resurser för tillståndsförfaranden.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer de styrande ministerierna (inrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet och miljöministeriet) preliminärt upp följande resultatmål för närings-, trafik- och miljöcentralerna för 2024:

Verksamhetens resultat

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Tillfredsställelse med kundtjänsten (1—5)	4,3	> 4,0	> 4,2
Övergripande tillfredsställelse hos NTM-centralernas intressentgrupper (1—5)	-	> 4,0	-

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	234 920	240 985	251 048
Bruttoinkomster	36 353	31 000	31 000
Nettoutgifter	198 567	209 985	220 048
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	34 319		
— överförs till följande år	36 932		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
<i>Offentlighetsrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	9 197	8 700	9 000
— övriga intäkter	-16	-	-
Intäkter sammanlagt	9 181	8 700	9 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	7 552	6 400	6 500
— andel av samkostnaderna	2 935	2 300	2 500
Kostnader sammanlagt	10 487	8 700	9 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	-1 306	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	88	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	4 275	8 000	7 000
— finansiering från EU	1 896	-	-
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	27	-	-

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
— övriga intäkter från den samfinansierade verksamheten	1 978	3 000	3 000
Intäkter sammanlagt	8 176	11 000	10 000
Totala kostnader för projekten	9 412	12 000	11 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-1 236	-1 000	-1 000
Självfinansieringsandel, %	13	8	9

Genom närings-, trafik- och miljöcentralerna styrs finansiering från följande moment i budgeten: 30.10.51, 30.40.20, 21, 22, 31, 40, 51 och 62, 31.10.31, 31.20.20 och 55, 32.01.03, 20 och 51, 32.20.41, 32.30.42, 51, 52 och 64, 32.50.30, 33.20.31, 50 och 52, 35.01.65, 35.10.20, 21, 22, 61 och 63 samt 35.20.64.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avstående från oljeuppvärmning	-3 200
Behandling av miljöavtal	400
Behandling av undantagslov som gäller vitkindade gäss (3 årsv.)	225
Den nationella Helpline-tjänsten (överföring till moment 32.01.03)	-61
Fortsättning av programmet Work in Finland	600
Genomförande av dricksvattendirektivet (överföring till moment 30.01.01)	-85
Genomförande av lönesubventionsreformen (överföring från moment 32.01.03)	300
Höjning av informationssäkerhetsnivån	530
Integrationsutbildning på svenska (regeringsprogr. 2023)	500
Personer som missgynnas på arbetsmarknaden	-150
Programmet för påskyndande av tillväxten (RRF pelare 3)	-70
Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-840
Resurser för tillståndsförfaranden (REPowerEU tillstånd)	2 750
Skärgårdshavet (bortfall av ett tillägg av engångsnatur)	-150
Uppgifter för att bereda totalreformen av lagen om främjande av integration (överföring från moment 32.50.03)	150
Uppgifter i anslutning till besöksstöd (överföring till moment 30.40.22)	-315
Uppgifter som gäller rättsligt stöd (överföring från moment 32.01.03)	195
Ytterligare resurser vid bytet av finansieringsperiod (CAP27)	-700
Ändringar av registerbestämmelserna i avfallslagen och genomförande av SUP-direktivet (överföring till moment 35.01.01)	-135
Ändring av Valtoris fakturering	-270
Ändringskostnader för reformen av arbets- och närings servicen (överföring från moment 32.01.03)	400
Lönejusteringar	9 989
Sammanlagt	10 063

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	220 048 000
2023 II tilläggsb.	7 493 000
2023 I tilläggsb.	200 000
2023 budget	209 985 000
2022 bokslut	201 180 000

03. Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 287 447 000 euro.

Förklaring: Arbets- och näringsbyråernas uppgift är att bedriva företags- och arbetsgivarorienterad arbetsförmedling till stöd för att människor snabbt ska kunna sysselsättas och lediga arbetsplatser besättas så effektivt som möjligt. Arbets- och näringsbyråerna är lokalförvaltningsmyndigheter som är underställda NTM-centralerna.

Arbets- och näringsministeriet beslutar hur stor andel av det anslag som är avsett för arbets- och näringsbyråernas omkostnader som ska användas för sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för arbets- och näringsbyråerna för 2024:

Verksamhetens resultat

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Arbetsgivarkunders tillfredsställelse totalt (1—5)	4,1	> 4,0	> 4,0
Arbetsökande kunders tillfredsställelse totalt (1—5)	4,2	> 4,0	> 4,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	261 382	279 169	287 847
Bruttoinkomster	793	400	400
Nettoutgifter	260 589	278 769	287 447

Poster som överförs

— överförs från föregående år	39 444
— överförs till följande år	49 480

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den nationella Helpline-tjänsten (överföring från moment 32.01.02)	61
Genomförande av lönesubventionsreformen (överföring till moment 32.01.02)	-300
Inrättande av strukturen Work in Finland	-725
Internationell rekrytering (överföring från moment 32.01.05)	600
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring från moment 32.01.10)	1 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tjänster för arbetssökande från Ukraina	-4 800
Uppgifter som gäller rättsligt stöd (överföring till moment 32.01.02)	-195
Utvidgning av programmet för arbetsförmåga och arbetsträningssmodellen IPS (RRF pelare 3)	-500
Ändring av serviceprocessen till följd av bestämmelserna om arbetslösas studier (överföring till moment 32.30.51)	-2 000
Ändringskostnader för reformen av arbets- och närings servicen (överföring till moment 32.01.02)	-400
Ändringskostnader för TEPA-projektet	3 787
Lönejusteringar	12 150
Sammanlagt	8 678

2024 budget	287 447 000
2023 II tilläggsb.	7 298 000
2023 I tilläggsb.	4 359 000
2023 budget	278 769 000
2022 bokslut	270 625 000

04. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 32 968 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av sådana medlemsavgifter till internationella organisationer som gäller forskningsverksamhet
- 2) till betalning av sådana utgifter som föranleds av finansieringsandelar och samarbete och som gäller forskningsverksamhet
- 3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s strukturfonder
- 4) till betalning av utgifter och finansieringsandelar som föranleds av gemensamma professorer.

Förklaring: Geologiska forskningscentralen (GTK) har till uppgift att producera, samla och utnyttja geovetenskaplig information som främjar en hållbar användning av naturtillgångarna i jordskorpan. Forskningscentralen utvecklas som producent och samordnare av geologisk information och som förespråkare för utnyttjandet av den samt som ledande expert inom geovetenskaplig forskning i Europa.

GTK producerar vetenskapliga resultat och innovationer för att påskynda övergången till en hållbar, koldioxidneutral värld samt fördjupar samarbetet mellan forskningsinstitut, företag och högskolor för att förbättra näringslivets verksamhetsförutsättningar.

Av anslaget används uppskattningsvis 6 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Geologiska forskningscentralen för 2024:

Verksamhetens resultat

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Resultatområdets andel av kärnverksamheten (%)			
— kundlösningar	17,3	20	20
— vetenskap och innovationer	30,3	35	35
— geodata	28,0	25	25
— övrig kärnverksamhet	30,1	20	20
Samfinansierad verksamhet			
— andel av de sammanlagda årsverkena inom kärnverksamheten (%)	23,2	25	27

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	50 435	47 141	50 468
Bruttoinkomster	15 730	15 500	17 500
Nettoutgifter	34 705	31 641	32 968
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 721		
— överförs till följande år	8 789		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet			
— intäkter av försäljningen av prestationer	9 456	8 000	10 000
— övriga intäkter	9	-	-
Intäkter sammanlagt	9 465	8 000	10 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 641	3 800	5 000
— andel av samkostnaderna	4 291	3 640	4 259
Kostnader sammanlagt	8 932	7 440	9 259
Kostnadsmotsvarighet (intäkter – kostnader)	533	560	741
Kostnadsmotsvarighet, %	106	108	108

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	3 668	2 800	2 000
— finansiering från EU	1 022	1 000	2 500
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	1 087	1 700	1 000
Intäkter sammanlagt	5 777	5 500	5 500
Totala kostnader för projekten	11 279	11 000	11 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-5 502	-5 500	-5 500
Självfinansieringsandel, %	49	50	50

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av informationssäkerhetsnivån	107
Lönejusteringar	1 220
Sammanlagt	1 327
2024 budget	32 968 000
2023 II tilläggsb.	759 000
2023 budget	31 641 000
2022 bokslut	33 773 000

05. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 99 326 000 euro.

Av anslaget får användas högst 1 000 000 euro till betalning av utgifter av sanktionskaraktär, skadestånd, rättegångskostnader, dröjsmålsräntor, kursförluster och andra därmed jämförbara utgifter som föranleds av verksamheten i bolaget Business Finland.

Förskottsutbetalningar av anslaget får även göras till bolaget Business Finland i fråga om de tjänster till Innovationsfinansieringsverket Business Finland som köps av bolaget.

Av anslaget har reserverats

- 1) 335 000 euro för avskiljning och återvinning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1)
- 2) 300 000 euro för återanvändning och återvinning av centrala material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)
- 3) 50 000 euro för en värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)
- 4) 50 000 euro för en innovations- och forskningsinfrastruktur (RRF pelare 3)
- 5) 300 000 euro för lokomotivprojekt (RRF pelare 3)
- 6) 50 000 euro för främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3)

7) 50 000 euro för innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Helheten Business Finland består av Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland.

Business Finland främjar hållbar utveckling av näringar med hjälp av teknik, innovationer och tillväxtfinansiering. Detta förnyar näringarna, höjer förädlingsvärdet och produktiviteten, ökar exporten och företagens internationalisering, förbättrar arbetslivskvaliteten och skapar därigenom sysselsättning och välfärd. Resultat nås genom kundernas forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt genom utvecklande av den internationella affärsverksamheten, vilket Business Finland uppmuntrar genom finansiering, programverksamhet, internationaliserings-tjänster och andra rådgivningstjänster, där också internationella partnerskap nyttiggörs. Business Finland främjar genom sin verksamhet även utländska investeringar och kapitalinvesteringar i Finland samt turistresor från utlandet till Finland. Business Finland främjar internationella experter etablering i Finland och utnyttjandet av expertisen för företagets tillväxt, internationalisering och förnyelse och för en ökning av investeringarna.

Inom forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten är kunderna företag, forskningsorganisationer och offentliga organisationer. Internationaliseringstjänsterna i Finland och utomlands inriktas särskilt på att stärka små och medelstora företags beredskap att internationalisera sin verksamhet och på att utveckla deras verksamhetsförutsättningar. Samarbetet med utrikesförvaltningens beskickningar stärker nätverket Team Finlands serviceförmåga ute i världen.

Vid anskaffningen av utländska investeringar och utländskt kapital ligger fokus särskilt på kunskapsintensiva branscher, produktion med högt mervärde och investeringar i forskning, utveckling och innovationer. Inom den turistfrämjande verksamheten utvecklas och förbättras bilden av Finland som turistland. Dessutom stimuleras exporten av och efterfrågan på turisttjänster i samarbete med aktörerna inom turistbranschen och övriga aktörer samt stöds internationaliseringen av företagen inom turistbranschen.

Av anslaget under momentet utgör 1 135 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument. Finansieringen riktas till marknadsförings-, utrednings- och stödresurser och andra administrativa resurser för genomförande av olika delområden i EU:s återhämtningsinstrument. Genom resurserna säkerställs det att åtgärderna genomförs effektivt.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Business Finland för 2024:

Verksamhetens resultat

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Antalet kunder hos Business Finland/sammanräknade omkostnader (kunder/mn euro)	61	> 67	> 68
Kundernas vilja att rekommendera Business Finland (-100—100)	67	> 62	> 62

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av innovationsverksamheten, internationaliseringstjänster, projekt- och programverksamhet samt främjande av utländska investeringar och kapitalinvesteringar i Finland	85 491 000
Verksamheten Talent/Work in Finland	2 900 000
RRF-verksamhet	1 135 000
Främjande av turistresor till Finland	9 800 000
Sammanlagt	99 326 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	110 008	102 547	99 526
Bruttoinkomster	241	200	200
Nettoutgifter	109 767	102 347	99 326
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	40 396		
— överförs till följande år	35 286		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

BF Oy:s lönejusteringar	2 781
Fortsättning av programmet Work in Finland	400
Innovations- och forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)	-250
Inrättande av strukturen Work in Finland	-1 000
Internationell rekrytering (överföring till moment 32.01.03)	-600
Justering av utbetalningar	-2 250
Koldioxidsnäla lösningar, cirkulär ekonomi och digitalisering inom industrin samt export av industriella tjänster (RRF pelare 3)	-20
Koldioxidsnält väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)	-275
Kompetens på området hälsa och välbefinnande, teknik (RRF pelare 3)	-400
Lokomotivprojekt (RRF pelare 3)	-200
Stöd för en hållbar och digital tillväxt inom turistbranschen (RRF pelare 3)	-1 750
Stödprogram för fastighets- och byggbranschen med tanke på klimatförändringar (RRF pelare 1)	-1 300
Stöd till företag inom de kreativa branscherna och evenemangsbranschen för genomförande av pilotprojekt (RRF pelare 3)	-260
Tilläggsfinansiering som stöder syftet med lagen om FoU-finansiering	1 500
Värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)	-50
Återanvändning och återvinning av centrala material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)	-300
Lönejusteringar	703
Nivåförändring	250
Sammanlagt	-3 021

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	99 326 000
2023 II tilläggsb.	2 151 000
2023 budget	102 347 000
2022 bokslut	112 446 000

06. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 309 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föranleds av de uppgifter som anges i republikens presidents förordning om skötseln på Åland av uppgifter som gäller konsumentrådgivning (720/2014).

Förklaring: Konkurrens- och konsumentverket skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt genom att främja en fungerande marknad. En välfungerande marknad ökar produktiviteten och påskyndar innovationer samt utgör en förutsättning för en framgångsrik inhemsk företagsverksamhet och för konsumenternas välfärd. Konsumenternas förtroende för verksamhetsmiljön och för aktörerna på marknaden stärker den privata efterfrågan.

Verket förebygger alltför stor koncentration på hemmamarknaden genom tillsyn över företagsförvärv, och ingriper i efterhand i karteller och andra konkurrensbegränsningar som är skadliga för konsumenterna. Överdirektören med ansvar för konsumentfrågor är konsumentombudsman. Genom konsumentskyddet främjas konsumenternas medvetna val och bekämpas vilseledande och otillbörliga förfaranden. Verket sköter också konsumentrådgivningsuppgifter och arbetar allmänt för att trygga en fungerande konkurrens och konsumenternas ställning.

Verket gör utredningar och kalkyler över olika regleringsalternativ och deras konsekvenser för marknadens funktion och konsumenterna. Detta konsekvensbedömningsarbete stöder statsförvaltningens gemensamma mål att stärka det faktabaserade beslutsfattandet inom den offentliga sektorn.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Konkurrens- och konsumentverket för 2024:

Verksamhetens resultat

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Konkurrens- och konsumentverket skapar samhälleligt mervärde för samhällsekonomin och konsumenterna			
— Intressentgruppernas bedömning (1—5)	4,2	> 3,9	> 4,0
Sakkunskapen hos Konkurrens- och konsumentverkets personal är stor			
— Intressentgruppernas bedömning (1—5)	4,1	> 3,9	> 4,0

Uppskattad fördelning av årsverken sektorsvis

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Främjande av marknadens funktion	33,1	34,5	34,5
Konkurrensövervakning	73,3	77,0	77,0
Konsumentombudsmannens tillsyn och annat konsument- skydd	49,2	50,5	50,5
Konsumentrådgivning	49,9	50,0	50,0
Digitala tjänster och förvaltningstjänster	17,9	17,5	18,0
Sammanlagt	223,4	229,5	230,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 359	19 700	20 709
Bruttoinkomster	446	400	400
Nettoutgifter	18 913	19 300	20 309
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 346		
— överförs till följande år	1 529		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)	-112
Tillsyn över förmedlingstjänster på nätet (Budgetlag)	228
Lönejusteringar	893
Sammanlagt	1 009

2024 budget	20 309 000
2023 II tilläggsb.	546 000
2023 budget	19 300 000
2022 bokslut	19 096 000

07. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 661 000 euro.

Anslaget får också användas till medlemsavgifter i internationella organisationer och för projekt som hänför sig till internationell verksamhet.

På grund av ansöknings-, anmälnings- och handläggningsförfarandena budgeteras inkomsterna under momentet i regel enligt kontantprincipen.

Förklaring: Som sakkunnigorganisation i frågor som gäller industriella rättigheter och verksamhet i företag och sammanslutningar främjar och utvecklar Patent- och registerstyrelsen företagsamhet, innovation och samhällelig verksamhet i Finland och internationellt.

Med anslag under momentet betalas kostnader för tillsyn över stiftelser och ombud för industriellt rättsskydd till ett belopp av 650 000 euro och kostnader för revisionstillsyn till ett belopp av 2 990 000 euro. Motsvarande tillsynsavgifter intäktsförs under moment 11.19.09.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Patent- och registerstyrelsen för 2024:

Verksamhetens resultat

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Kundtillfredsställelse (1—5)	4,0	4,0	4,0
E-tjänster (%)	92,3	91	92

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde</i>			
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet			
— intäkter av försäljningen av prestationer	49 393	49 220	53 641
— övriga intäkter	760	885	646
Intäkter sammanlagt	50 153	50 105	54 287
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	46 105	51 370	50 215
— andel av samkostnaderna	12 508	13 682	14 229
Kostnader sammanlagt	58 613	65 052	64 444
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-8 460	-14 947	-10 157
Kostnadsmotsvarighet, %	86	77	84

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	61 431	60 169	68 979
Bruttoinkomster	50 239	49 208	54 318
Nettoutgifter	11 192	10 961	14 661
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	13 728		
— överförs till följande år	12 772		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)	-800
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring från moment 32.01.10)	2 000
Reform av informationstjänstsystemet Virre	1 500
Revidering av stiftelseregistret	800
Ändringar av aktiebolagslagen (Budget 2023)	200
Sammanlagt	3 700

2024 budget	14 661 000
2023 II tilläggsb.	-1 125 000
2023 budget	10 961 000
2022 bokslut	10 236 000

08. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 23 534 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas avgifter för kemikalierregistrets produktregister och för ackrediteringstjänster, arvoden som Europeiska kemikalieverket betalat på basis av kommissionens förordning (EG) nr 340/2008, ersättningar för den separata tjänsten för bedömning av växtskyddsmedel och biocider samt den finansiering som fås av övriga parter för gemensamma projekt.

Förklaring: Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) är en tillstånds- och tillsynsmyndighet som är verksam inom sektorer som är centrala med tanke på samhället och näringslivet. Tukes har till uppgift att övervaka och främja att tjänster, industriell verksamhet och produkter är säkra och tillförlitliga. Tukes främjar mineralhantering och är nationellt ackrediteringsorgan. Målet är att förbättra aktörernas ansvarsfullhet och riskhantering i syfte att främja säkerheten, förebygga skador på personer, egendom och miljön, minska kemikaliers olägenheter för hälsan och miljön samt säkerställa jämlika konkurrensförhållanden. Utifrån en kunskapsbaserad riskbedömning inriktas verksamheten på produkter och kemikalier på marknaden, produktionsanläggningar, utrustning och tjänster samt företagets verksamhetsformer och konsumenternas beteenden.

Gruvlagen, som trädde i kraft den 1 juni 2023, innehåller ett förbehållssystem som är separat från tillståndsförfarandet och som gör det möjligt att reservera ett visst avgränsat område för beredning av malmetningstillstånd. Den som gjort ett förbehåll är skyldig att betala en avgift för förbehållet och avgiftens storlek bestäms enligt förbehållsområdets storlek och är 1 euro per hektar. Avgifterna för förbehåll intäktsförs under moment 11.19.09, där det beräknas inflyta 1–2 miljoner euro.

Arbets- och näringsministeriet och i fråga om tillsynen över räddningsväsendets anordningar inrikesministeriet samt i fråga om produkttillsynen över kemikalier jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet och social- och hälsovårdsministeriet ställer preliminärt upp följande resultatmål för Säkerhets- och kemikalieverket för 2024:

Verksamhetens resultat

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
— Kund- och intressentgruppsstillfredsställelse (1—5)	4,0	> 4,0	> 4,0
— Företagets självbedömning av de ändringar som gjorts i syfte att främja säkerheten (en enkät som genomförs vartannat år)	-	> 71	> 71

En del av inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har budgeterats under moment 12.32.20.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde</i>			
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 530	7 000	7 700
Intäkter sammanlagt	7 350	7 000	7 700
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	3 300	3 744	3 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 818	3 900	4 000
— andel av samkostnaderna	4 267	3 100	3 700
Kostnader sammanlagt	9 085	7 000	7 700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 555	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	83	100	100

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	27 866	33 104	29 184
Bruttoinkomster	5 705	7 512	5 650
Nettoutgifter	22 161	22 760	23 534
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 223		
— överförs till följande år	6 927		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av informationssäkerhetsnivån	80
Uppgifter i anslutning till verkställigheten av gruvlagen	160
Lönejusteringar	876
Sparbeslut	-342
Sammanlagt	774

2024 budget	23 534 000
2023 II tilläggsb.	541 000
2023 budget	22 760 000
2022 bokslut	22 865 000

09. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 460 000 euro.

Av anslaget har 240 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget i anslutning till REPowerEU får användas när Europeiska unionens råd har godkänt REPowerEU-kapitlet som en del av uppdateringen av Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Energimyndigheten sköter verkställighetsuppgifter inom energi- och klimatpolitiken. Dessa är de uppgifter som myndigheten har enligt lagstiftningen och som gäller tillsynen över och främjandet av energimarknaden och de politiska åtgärderna för att genomföra klimatmålen. Energimyndigheten ansvarar för tillsynen över och främjandet av energimarknaden, dvs. parti- och detaljhandelsmarknaden för el och naturgas samt el- och naturgasnätverksamheten. I fråga om de politiska åtgärderna för att genomföra klimatmålen ansvarar myndigheten för tillsynen över och främjandet av utsläppshandeln, stödsystemen för förnybar energi, hållbarhetskriterierna för biobränslen och energieffektiviteten. Energimyndigheten har också andra verkställighetsuppgifter inom energi- och klimatpolitiken.

Av anslaget under momentet utgör 240 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument för resurser för tillståndsförfaranden.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Energimyndigheten för 2024:

Verksamhetens resultat

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Myndighetens tillståndprocesser görs smidigare			
— Behandlingstid för nättillstånd (dagar)	79	< 50	< 50
— Behandlingstid för projektstillstånd (dagar)	29	< 40	< 40
— Behandlingstid för utsläppstillstånd (dagar)	80	< 50	< 50

Verksamhetens resultat

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Resurshushållningen i tillsynen över energimarknaden			
— Omkostnaderna för tillsynen över el- och naturgas/ förbrukningen av el och naturgas (c/kWh)	0,0057	< 0,0050	< 0,0050
Resurshushållningen i främjandet av klimatmålen			
— Omkostnaderna för förvaltningen av utsläppshandeln per anläggning som omfattas av utsläppshandeln (euro/anläggning)	5 315	< 4 000	< 4 000
— Omkostnaderna för förvaltningen av förnybar energi per mängden energi som produceras med förnybar energi (c/kWh)	-	-	< 0,0015

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 893	10 928	12 160
Bruttoinkomster	2 360	1 795	1 700
Nettoutgifter	8 533	9 133	10 460
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 349		
— överförs till följande år	1 475		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av informationssäkerhetsnivån	25
Myndighetens åtgärder som främjar cybersäkerheten	-125
Offentlig laddningsinfrastruktur och offentligt nätverk av tankstationer för gas (RRF pelare 1)	-100
Resurser för tillståndsförfaranden (REPowerEU tillstånd)	240
Lönejusteringar	367
Nivåförändring	920
Sammanlagt	1 327

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	10 460 000
2023 II tilläggsb.	224 000
2023 I tilläggsb.	730 000
2023 budget	9 133 000
2022 bokslut	8 659 000

10. Utveckling av digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 25 200 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för utveckling och ibruktage samt förvaltning under utvecklingsarbetet när det gäller informationssystemreformer och digitala tjänster som främjar digitaliseringen
- 2) till stöd för och utvärdering av genomförandet av digitaliseringsprojekt
- 3) till utgifter för avlönande av visstidsanställd och ordinarie personal motsvarande högst 50 år-sverken.

Av anslaget har reserverats

- 1) 600 000 euro för projektet företagens digitala ekonomi (RRF pelare 2)
- 2) 1 500 000 euro för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget i anslutning till REPowerEU får användas när Europeiska unionens råd har godkänt REPowerEU-kapitlet som en del av uppdateringen av Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Anslaget är avsett för informationssystemreformer som främjar digitaliseringen och utvecklande av digitala tjänster. Med anslaget finansieras centrala reformer som främjar digitaliseringen och som genomförs inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde eller i samarbete med andra förvaltningsområden.

Av anslaget under momentet utgör 2 100 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument. Målet för projektet realtidsekonomi är att påskynda dataekonomin och utvecklingen av digitaliseringen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Projektet realtidsekonomi (RRF pelare 2)	600 000
Projektet TE-digi	5 000 000
Tjänsten Tillstånd och tillsyn samt RED III (REPowerEU tillstånd)	1 500 000
Reformen av arbets- och närings-tjänsterna	9 900 000
Utveckling av digitaliseringen inom förvaltningsområdet	8 200 000
Sammanlagt	25 200 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den nordiska modellen för arbetskraftsservice (RRF pelare 3)	-7 000
Fortsatt utveckling och utvidgad användning av tjänsten Tillstånd och tillsyn samt genomförande av ändringarna av RED III-direktivet och förutsättningarna för omställningen till ren energi (REPowerEU tillstånd)	1 500
Företagens digitala ekonomi (RRF pelare 2)	-3 400
Inrättande av strukturen Work in Finland	-1 000
Kostnader för informationssystem till följd av reformen av arbets- och närings-tjänsterna	9 900

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omfördelning, projektet TE-digi (överföring till moment 32.30.51)	-10 000
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.03)	-1 000
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.07)	-2 000
Säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2)	-800
Utvecklande av projektet Tillstånd och tillsyn	-1 500
Sammanlagt	-15 300

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	25 200 000
2023 II tilläggsb.	-1 000 000
2023 I tilläggsb.	4 000 000
2023 budget	40 500 000
2022 bokslut	37 880 000

20. Civiltjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 139 000 euro.

Anslaget får i enlighet med civiltjänstlagen (1446/2007) användas

- 1) för kostnader som föranleds av civiltjänst, med undantag av lönekostnaderna
- 2) till betalning av kostnader för uppehälle och förmåner för civiltjänstgörare som utför arbetstjänst på Civiltjänstcentralen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Civiltjänstcentralen vid NTM-centralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (KEHA) är den myndighet som verkställer civiltjänsten. Civiltjänstcentralen förordnar civiltjänstgörare till tjänstgöring och kompletterande tjänstgöring, organiserar civiltjänstgörarnas utbildningsperioder och övervakar och ser till att civiltjänstverksamheten ordnas i enlighet med civiltjänstlagen och civiltjänstanvisningarna.

Tjänstgöringstiden i civiltjänst är 347 dygn, som innefattar en utbildningsperiod på 28 dygn och arbetstjänst under resten av tiden. Största delen av civiltjänstgörarna fullgör arbetstjänsten på civiltjänstgöringsplatser och uppskattningsvis cirka 40 på Civiltjänstcentralen.

En civiltjänstgörare som har fullgjort tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) och vars ansökan om civiltjänst har godkänts efter fullgörandet av tjänstgöringen är skyldig att delta i kompletterande tjänstgöring. Civiltjänstcentralen ordnar kompletterande tjänstgöring i form av en fem dygn lång utbildning inom ett år från ansökan om deltagande i kompletterande tjänstgöring. Under 2022 mångdubblades antalet ansökningar om kompletterande tjänstgöring och detta har avsevärt ökat utbildningsbehovet.

Nyckeltal för civiltjänstgöring

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Antal personer som ansökt om civiltjänst	2 417	2 200	2 200
Antal personer som utbildats under grundutbildningsperioden	1 222	1 200	1 200
Antal personer som hemförlovats från Civiltjänstcentralen efter fullgjord tjänstgöring	27	40	40
Antal sökande till kompletterande tjänstgöring	3 815	1 200	1 000
— antal personer som utbildats	637	1 700	1 700

Av anslaget bedöms 4 300 000 euro gå till överföringsutgifter och 1 839 000 euro till konsumtionsutgifter.

2024 budget	6 139 000
2023 budget	6 139 000
2022 bokslut	5 022 041

29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 62 072 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till konsumtionsutgifter som betalas med anslag under moment 32.20.40.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	62 072 000
2023 budget	62 072 000
2022 bokslut	60 150 710

40. Statsunderstöd för aktörer som främjar en hållbar tillväxtpolitik (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 953 000 euro.

Anslaget får användas till att i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) bevilja statsunderstöd

- 1) till företag och andra sammanslutningar för främjande av hållbar tillväxt
- 2) för allmänna understöd enligt statsrådets förordning om understöd till sammanslutningar som främjar en hållbar tillväxtpolitik och företags internationalisering (104/2021).

Anslaget får även användas till att bevilja statsunderstöd i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse.

Av anslaget har reserverats 160 000 euro för främjande av Viexpos exportprojekt.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Understödet får användas till främjande av företagsverksamhet och företagande, utveckling och produktion av tjänster som främjar företagens förnyelse och internationalise-

ring, standardiseringsverksamhet, produktion av rådgivningstjänster för offentlig upphandling, främjande av hållbart konsumentbeteende, skötsel av uppgifter på nationell nivå inom det nordiska miljömärkningssystemet och främjande av finländsk formgivning i och utanför Finland.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av Viexpos exportprojekt	10
Nivåförändring i understöden (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Understöd till konsumentorganisationer (överföring från moment 32.01.50) (regeringsprogr. 2023)	622
Verksamheten företagsmentorer i Birkaland	-100
Sammanlagt	-1 468

2024 budget	2 953 000
2023 budget	4 421 000
2022 bokslut	7 027 000

41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 100 000 euro.

Fullmakt

År 2024 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 10 500 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

- 1) för kostnaderna för anskaffning och byggande av en kvantdator
- 2) för byggande av en nätinфраstruktur som utnyttjar kvantkryptering (EuroQCI)
- 3) för VTT:s investeringar i utvecklingen av cybersäkerheten
- 4) för anskaffning och ibruktagande av gemensamma anordningar i pilotmiljön Kvantinova
- 5) för anskaffning av en ny klocka för att säkerställa beräkningen av tiden i Finland
- 6) för byggande av pilotinfrastrukturen för ren energi Bioruukki.

Av anslaget och fullmakten har reserverats 500 000 euro för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Fullmakten och anslaget i anslutning till REPowerEU får användas när Europeiska unionens råd har godkänt REPowerEU-kapitlet som en del av uppdateringen av Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslag under momentet betalas också utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts före 2024.

Av anslaget under momentet utgör 500 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument för pilotinfrastrukturen för ren energi Bioruukki.

Av anslaget används uppskattningsvis 17 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Kvantdator	10 500
Byggande av en nätinfrastruktur som utnyttjar kvantkryptering	250
Anskaffning av gemensamma anordningar i pilotmiljön Kvanttinova	5 000
Pilotinfrastrukturen för ren energi Bioruukki (REPowerEU FoU)	500
Investeringar i utveckling av cybersäkerheten	750
Anskaffning av en ny klocka för att säkerställa beräkningen av tiden i Finland	100
Sammanlagt	17 100

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	6 500	3 250	350	-	10 100
Förbindelser 2024	10 600	400	-	-	11 000
Utgifter sammanlagt	17 100	3 650	350	-	21 100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av en ny klocka för att säkerställa beräkningen av tiden i Finland	100
Anskaffning av gemensamma anordningar i pilotmiljön Kvanttinova	5 000
Justering av utbetalningarna	-600
Kommunikationsnät som utnyttjar kvantkryptering	-150
Kvantdator (Tilläggsbudget IV 2020)	-3 400
Pilotinfrastrukturen för ren energi Bioruukki (REPowerEU FoU)	500
Precisering av utbetalningarna för kvantdatoren	3 700
Skalning av kvantdatoren	5 000
Sammanlagt	10 150

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	17 100 000
2023 budget	6 950 000
2022 bokslut	6 000 000

49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 107 777 000 euro.

Anslaget får som finansiering enligt lagen om Teknologiska forskningscentralen VTT Ab (761/2014) användas som ett allmänt understöd till bolaget för annan strategisk verksamhet vid Teknologiska forskningscentralen VTT Ab än sådan som bedrivs på företagsekonomiska grunder.

Av anslaget har 9 000 000 euro reserverats för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget i anslutning till REPowerEU får användas när Europeiska unionens råd har godkänt REPowerEU-kapitlet som en del av uppdateringen av Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut och det kan betalas ut i förskott.

Förklaring: Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s uppgift är att i egenskap av oberoende forskningsinstitut främja att forskning och teknik utnyttjas på ett mångsidigt sätt inom näringslivet och samhället. Bolaget bedriver tillämpad forskning och teknikutveckling samt gör upp prognoser i anslutning till dessa, är verksamt som nationellt metrologiinstitut, upprätthåller och utvecklar det nationella metrologisystemet och mätnormalsystemet och den nationella kalibreringstjänsten samt bedriver strategisk forskning inom metrologi.

Anslaget används till utveckling av branscher som förnyar Finlands näringsstruktur och av internationellt sett betydande innovationsekosystem. VTT:s mål är att tillsammans med kunderna och andra forskningspartner lösa vår tids största samhällsliga utmaningar och på så sätt skapa hållbar tillväxt, arbetstillfällen och välfärd. Dessa utmaningar är klimatförändringen, huruvida resurserna räcker till, samhällets övergripande säkerhet, förnyelse av industrin samt förutsättningarna för ett hälsosamt liv och välbefinnande.

Med anslaget stöds utvecklandet av VTT:s cybersäkerhet samt samarbetet och påverkan i anslutning till försvaret och säkerheten. Dessutom används anslaget som nationell medfinansiering för samfinansierade EU-projekt.

Av anslaget under momentet utgör 9 000 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument för genomförande av planen REPowerEU.

Av anslaget används uppskattningsvis 89 200 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Inom forskning av särskilt stor strategisk betydelse är det statliga stödet 100 %.

Effekter

	2022 utfall	2023 mål/upp- skattning	2024 mål
— VTT:s betydelse för kundernas innovationsverksamhet (produkter, tjänster, processer, tekniker) (%)	72	75	75
— Projekt som genomfördes med VTT främjade kundernas förankring i internationella nätverk (%)	46	47	45

Verksamhetens resultat

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
— Produktivitet (totala intäkter/årsverke, 1 000 euro)	131	131	132
— Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten (mn euro)	71,2	75,7	82,9

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänt understöd till basfinansiering	79 852
Mervärdesskatteutgifter	18 600
Genomförande av planen REPowerEU	9 000
Samordningen av Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) fusionsforskning	250
Allmänt understöd för medlemsavgifter	75
Sammanlagt	107 777

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

EuroQCI	-37
Förbättring av bolagets cyberförsvarsförmåga	-40
Genomförande av planen REPowerEU (REPowerEU FoU)	9 000
Ibrukttagande av gemensamma anordningar i pilotmiljön Kvanttinova	300
Medfinansiering av EuroQCI-projektet (överföring till moment 29.40.20)	-66
Ökning av mervärdesskatteutgifterna	1 600
Sammanlagt	10 757

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	107 777 000
2023 budget	97 020 000
2022 bokslut	101 581 000

(50.) Statsunderstöd för konsumentorganisationerna (fast anslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indragning av momentet (regeringsprogr. 2023)	-700
Konsumentförbundets rådgivning	-150
Understöd till konsumentorganisationer (överföring till moment 32.01.40) (regeringsprogr. 2023)	-622
Sammanlagt	-1 472

2023 budget	1 472 000
2022 bokslut	1 322 000

51. Statens andel av sjömansserviceverksamheten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 572 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) med stöd av sjömansservicelagen (447/2007) till betalning av statsandelen för tjänster avsedda för främjande av sjömäns välfärd
- 2) med stöd av lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader (1068/2013) till betalning av ersättning till arbetsgivare för sjömäns resekostnader
- 3) för sjömansservice som finansieras med den statsandel som avses i 6 § i sjömansservicelagen (447/2007) och den betalningsandel som motsvarar det slopade systemet med lästavgift.

Förklaring: Sjömansservicebyrån finns i anslutning till arbets- och näringsministeriet. Byråns verksamhet finansieras genom de serviceavgifter för sjömän som tas ut hos arbetstagare som arbetar på finländska fartyg och hos deras arbetsgivare. Vardera avgiften är 1/1000 av den inkomst som fås och betalas på fartyg. Statens andel av finansieringen av sjömansservicebyrån är 50 %. Statens andel av finansieringen av sjömansservicebyrån motsvarar arbetsgivarnas och arbetstagarnas betalningsandel. Dessutom täcks med statsmedel en separat betalningsandel vars belopp motsvarar den andel (492 000 euro) som betalats till sjömansservicebyrån ur det slopade systemet med lästavgift.

Sjömansservicebyrån har till uppgift att ta ut serviceavgifter, främja studie- och vuxenutbildningsverksamhet för sjömän samt inrättandet av sjömansservicecentraler i hemlandet och utomlands, ordna och styra motions- och kulturverksamhet samt annan rekreations- och fritidsverksamhet för sjömän, tillhandahålla biblioteks- och informationstjänster för sjömän, förbättra informationsverksamheten, kontaktverksamheten och kommunikationstjänsterna för sjömän samt utveckla sjömansserviceverksamheten så att sjömännens möjligheter att delta i samhällslivet förbättras.

Staten betalar rederierna 50 % i ersättning för de kostnader som hemresorna för arbetstagare som arbetar på finländska fartyg orsakar. Kostnader som ersätts är de omedelbara resekostnaderna, kostnaderna för arbetstagarens uppehälle under resan och kostnaderna för researrangemangen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens andel av sjömansservicebyråns utgifter	1 072 000
Statens andel av sjömännens resekostnader	1 500 000
Sammanlagt	2 572 000
2024 budget	2 572 000
2023 budget	2 572 000
2022 bokslut	2 231 970

53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster (921/2017) användas till betalning av hemtransport av och ersättning till resenärer i fall där leverantörer av kombinerade resetjänster blir insolventa.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Staten ersätter hemtransporten av resenärer och betalar ersättning om en leverantör av kombinerade resetjänster är insolvent. Staten kan betala kostnaderna för hemtransport, om det är nödvändigt på grund av att hemtransporten av resenärer måste ske snabbt. Staten kan även betala resenärers andra fordringar, om den säkerhet som leverantören av kombinerade resetjänster ställt inte räcker till för att betala alla fordringar eller om betalningen av dem med säkerheten räcker oskäligt länge. Staten betalas ersättning för kostnaderna för hemtransport och för ersättningar till resenärerna genom de i enlighet med lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster (922/2017) ställda säkerheterna, genom de fasta avgifter som baserar sig på dessa säkerheter och genom en avgift av skattenatur som tas ut hos researrangörerna och uppgår till 0,024 % av omsättningen i försäljningen av kombinerade resetjänster. Genom avgifterna förbereder man sig på situationer där staten blir ersättningsskyldig och de ersättningar som staten betalat inte fås tillbaka via säkerheterna. Dessutom tas det ut en fast avgift som grundar sig på beloppet av säkerheterna. Avgifterna intäktsförs under moment 11.19.09 och beräknas uppgå till 650 000 euro 2024.

2024 budget	400 000
2023 budget	400 000
2022 bokslut	400 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 19 456 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av stödjande av särskilda program
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av internationellt samarbete
- 4) till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Nordiskt samarbete på området för kärnsäkerhet	360 000
Medlemsavgift till Internationella atomenergiorganet (IAEA)	1 220 000
Avgifter och finansiella bidrag i anslutning till verksamheten vid OECD:s organisationer på energiområdet	753 000
Finlands andel till Internationella atomenergiorganets (IAEA) fond för tekniskt bistånd och samarbete	434 000
Kostnaderna för sekretariatet för Europeiska energistadgan	44 000
Internationella atomenergiorganets (IAEA) IPPAS-granskningar	130 000
Medlemsavgift till Europeiska rymdorganisationen (ESA) och andelar av pensionsavgifterna	4 391 000
Finlands finansiella bidrag till ESA:s vetenskapsprogram	8 603 000
Avgifter till Guyanas rymdcenter	900 000
Medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen (ILO)	1 700 000
Medlemsavgift till den internationella byrån för förnybar energi (IRENA)	110 000
Övriga medlemsavgifter till internationella organisationer och finansiella bidrag till OECD	811 000
Sammanlagt	19 456 000

Av anslaget används uppskattningsvis 9 500 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 19 251 000 euro och överföringsutgifternas andel 205 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgifter till Europeiska rymdorganisationen (överföring från moment 32.20.40)	866
Sammanlagt	866

2024 budget	19 456 000
2023 budget	18 590 000
2022 bokslut	17 714 000

95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av rättegångskostnader som föranletts av grupptalan enligt lagen om grupptalan (444/2007), till betalning av rättegångskostnader som föranletts av konsumentombudsmannens bistående enligt lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012) eller av rättsprocesser enligt lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna (566/2020)

2) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Konkurrens- och konsumentverkets motpart i en rättsprocess som avses i konkurrenslagen (948/2011)

3) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Energimyndighetens motpart i en rättsprocess som avses i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013), elmarknadslagen (588/2013) eller naturgasmarknadslagen (587/2017)

4) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Patent- och registerstyrelsens motpart i en sådan rättsprocess om tillsynen över stiftelser som avses i stiftelselagen (487/2015)

5) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Säkerhets- och kemikalieverkets motpart i en rättsprocess som avses i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), markanvändnings- och bygglagen (132/1999), lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (954/2012), lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007), lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), avfallslagen (646/2011), lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000), konsument säkerhetslagen (920/2011), lagen om leksakers säkerhet (1154/2011), kemikalielagen (599/2013), lagen om växtskyddsmedel (1563/2011), lagen om kosmetiska produkter (492/2013), miljöskyddslagen (527/2014), lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), gruvlagen (621/2011), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), hiss säkerhetslagen (1134/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005), containerlagen (762/1998) eller lagen om mätinstrument (707/2011).

Förklaring: Med anslag under momentet betalas de rättegångskostnader som uppkommer för staten vid processer med grupptalan, om konsumentombudsmannen förlorar talan. Dessutom kan det med anslag under momentet betalas rättegångskostnader som föranleds av skötseln av Konkurrens- och konsumentverkets, Energimyndighetens, Patent- och registerstyrelsens och Säkerhets- och kemikalieverkets tillsynsuppgifter och som statens åläggs att betala en motpart, om tillsynsmyndigheten har förlorat målet.

2024 budget	50 000
2023 budget	50 000
2022 bokslut	37 119

20. Förnyelse och koldioxidsnålhet

Förklaring: Närings-, innovations- och energipolitiken främjar att näringslivet förnyas och att den internationella konkurrenskraften stärks med stöd av forskning, utveckling och innovationer, att lösningar för energieffektiv industriell produktion införs samt i vidare bemärkelse att samhället utvecklas så att det blir koldioxidneutralt. Detta förutsätter nya åtgärder och nära samverkan mellan den offentliga sektorn och företagen. Det måste utvecklas nya klimatvänliga produkter och tjänster och införas produktionsmetoder som kan göra de industriella processerna koldioxidsnåla. Genom att satsa på detta kan företagen främja att Finlands egna klimatmål nås och tillhandahålla lösningar som grundar sig på Finlands styrkor och är miljömässigt hållbara. Efterfrågan på miljömässigt hållbara lösningar ökar just nu på världsmarknaden.

Övergången till ett klimatneutralt samhälle påskyndas genom investeringar i förnybara energikällor, åtgärder som främjar resurseffektivitet (energi- och resurseffektivitet) samt genom en ökad

andel förnybar energi inom energianvändningen. Politiska åtgärder som stöder låga koldioxidutsläpp och uppkomsten av ett utsläppsfritt energisystem möjliggör en hållbar ekonomisk utveckling. När det gäller att nå målen har resultaten av forskning, utveckling och innovationer en central betydelse.

Innovationssystemets förutsägbarhet och internationella attraktionskraft utvecklas i enlighet med den parlamentariska FoUI-arbetsgruppens riktlinjer. Den fleråriga plan för statens FoU-finansiering som bereds med stöd av lagen om FoU-finansiering styr fördelningen av tilläggen för FoU-finansiering till att stärka företagens, forskningsinstitutens, högskolornas och andra FoUI-aktörers långsiktiga och extensiva FoUI-samarbete samt till att sporra företagen till ambitiös FoU-verksamhet.

Åtgärderna ökar forskningens och innovationsverksamhetens kvalitet och genomslagskraft samt stöder uppkomsten av internationellt konkurrenskraftiga innovationskluster och ekosystem i Finland. Regionala och nationella FoUI-finansieringsinstrument samt EU:s FoUI-finansieringsinstrument utnyttjas parallellt som stöd för ekosystemen. Forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansieringen riktas till branscher som är viktiga för en förnyelse av samhället och näringslivet samt till lovande tillväxtmöjligheter, bl.a. till stöd för data- och plattformsekonomin och omställningen till ren energi. Åtgärderna stöder också vidareutveckling av forskningsresultat och utnyttjande, både kommersiellt och i samhället i stort, av den kunskap som forskningen ger upphov till. Företagen uppmuntras att skapa internationell affärsverksamhet med högt mervärde och nya arbetsplatser genom att utnyttja ny teknik och nya källor till värdeskapande.

En central utmaning är att Finland ska välja strategiska prioriteringar för kompetens och satsningar där fokus ligger på tekniskt pionjärskap, internationellt samarbete med högklassiga partner och en omfattande förnyelse av kompetensbasen. De strategiska valen medför lösningar på globala utmaningar och bildar en nära helhet med de industripolitiska valen.

De politiska tillvägagångssätten och metoderna förnyas bl.a. med hjälp av digitalisering, försök, tillämpningsområden som är väsentliga med tanke på FoUI-verksamheten, utveckling av lagstiftningen och utformning av förvaltningsövergripande utvecklingsåtgärder och programhelheter.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för resultatområdet för 2024:

Samhälleliga effektmål

	2022 uppskattning/ utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Klimatmålen nås			
— Växthusgasutsläpp utanför utsläppshandeln (Mt CO ₂ ekv.)	26,7	26,6	25,3
Investeringarna ökar i Finland			
— Industrins fasta investeringar (md euro)	5,69	6,15	6,5
— Stocken av utländska direktinvesteringar/BNP (%)	> 31	> 31	> 32
FoU- och innovationsverksamheten stärks			
— Företagens FoU-investeringar/BNP (%)	> 2,1	> 2,2	> 2,3

20. *Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för främjande av effektiv användning av energi, främjande av användning av förnybara energikällor, utvecklingsprojekt och utredningar samt informations- och rådgivningsverksamhet
- 2) för beredning av lagstiftning, nationellt genomförande och internationellt samarbete när det gäller energieffektivitet och förnybar energi.

Förklaring: Åtgärdshelheter som finansieras med anslag under momentet är genomförande av energieffektivitetsdirektivet och fullgörande av energieffektivitetsavtal samt införande av ett energikartläggningssystem, fastställande av europeiska energieffektivitetskrav för produkter, påverkan av konsumenternas agerande i fråga om energihushållning och främjande av användningen av förnybar energi samt konsekvensbedömning, internationella rapporteringsåtaganden och samprojekt.

Genom verksamheten samlas, bearbetas och sprids information samt utvecklas metoder och påskyndas ibruktage av ny teknik i samarbete med kommuner, företag och branschorganisationer, med beaktande av också de möjligheter som internationellt samarbete erbjuder. Inom den rådgivnings- och informationsverksamhet som gäller effektiv användning av energi och förnybara energikällor och som riktar sig till konsumentgrupper samarbetar man intensivt med sakkun-
nigorganisationer.

Effekter

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål	2030 mål
Slutlig energiförbrukning (TWh)	-	< 280	< 280	< 275
Kumulativ energibesparing från och med 2021— (TWh)	-	> 84	> 105	> 184

Beräknad användning av anslaget (euro)

Informations- och rådgivningsverksamhet	1 400 000
Systemet med energieffektivitetsavtal	900 000
Energikartläggningssystemet	200 000
Främjande av användningen av förnybar energi	250 000
Uppföljning, konsekvensbedömning och internationell rapportering	600 000
EU-utvecklingsprojekt och förstudier	50 000
Sammanlagt	3 400 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkning av finansieringen för energieffektivitet (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2024 budget	3 400 000
2023 budget	4 400 000
2022 bokslut	4 420 000

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 514 060 000 euro.

Fullmakt

År 2024 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 469 296 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

1) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001), statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014), kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 och kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse, till företag och andra sammanslutningar för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som fokuserar på teknik och affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster samt för projekt för utveckling av arbetslivet

2) för forsknings- och utvecklingsprojekt och nationella och internationella program och projekt samt beredning av sådana vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande organisationer som bedriver offentlig forskning eller sprider information, för utveckling av kompetensen och de strategiska verksamhetsförutsättningarna samt för medlems- och programavgifter till internationella organisationer

3) för sådana innovativa utvecklingsprojekt och projekt för utveckling av arbetslivet som avser den offentliga verksamhet som bedrivs av organisationer som omfattas av statens budgetekonomi, kommunala organisationer och andra offentliga organisationer

4) för förberedelse och genomförande av offentlig upphandling i fråga om innovationer som höjer den offentliga verksamhetens kvalitet och kostnadseffektivitet vid de upphandlande enheter som avses i 5 § i lagen om offentlig upphandling (1397/2016) (innovativ offentlig upphandling)

5) för medlems- och deltagaravgifter till internationella organisationer för innovationssamarbete och innovationsprogram

6) för nationella medfinansieringsandelar och EU-medfinansieringsandelar i europeiska samarbetsprojekt

7) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001), statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företags gemensamma projekt åren 2016—2020 (1734/2015) och kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse, till genomförande av åtgärder som främjar internationalisering

8) för sådana mindre betydande kostnadsandelar av bidragskaraktär som betalas ut i samband med utvecklingen av företagets kartläggning av materialflöden och som anknyter till företagets försök med kartläggning av materialflöden

9) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) för sådana viktiga projekt av

gemensamt europeiskt intresse vars stödjande Europeiska kommissionen efter särskild anmälan har godkänt som förenligt med den inre marknaden

10) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt statsrådets förordning om kompensation för audiovisuella produktioner (1138/2020) till företag och andra sammanslutningar för kostnader för utarbetande av manuskript för samt utveckling, produktion och distribution av audiovisuella verk i Finland samt för främjande av försäljningen av dem. Understöd kan även beviljas utländska aktörer

11) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001), statsrådets förordning om understöd som beviljas för främjande av cirkulär ekonomi och hållbar grön tillväxt (1197/2020) och kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 för investerings- och innovationsstöd för cirkulär ekonomi som beviljas företag och andra sammanslutningar.

Med anslag under momentet kan det utöver vanliga förskott i anslutning till finansieringsverksamhet också betalas förskott till Business Finland Oy för betalning av utgifterna för de fullmakter att bevilja understöd som Business Finland Oy beviljar.

Av anslaget har reserverats

- 1) 47 800 000 euro för främjande av återanvändning och återvinning av material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)
- 2) 9 930 000 euro för stödprogrammet för lösningar med låga koldioxidutsläpp inom fastighets- och byggbranschen (RRF pelare 1)
- 3) 5 150 000 euro för en värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)
- 4) 2 200 000 euro för utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning (RRF pelare 2)
- 5) 8 100 000 euro för främjande av en innovations- och forskningsinfrastruktur (RRF pelare 3)
- 6) 26 200 000 euro för finansiering av lokomotivföretag (RRF pelare 3)
- 7) 7 330 000 euro för främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3)
- 8) 5 910 000 euro för stödjande av innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3)
- 9) 770 000 euro för programmet för främjande av koldioxidsnåla lösningar, cirkulär ekonomi och digital förnyelse inom industrin och ökad export av industriella tjänster (RRF pelare 3)
- 10) 790 000 euro för teknik och kompetens på området hälsa och välbefinnande (RRF pelare 3)
- 11) 2 120 000 euro för strukturstöd till de kreativa branscherna (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 32.01.29.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansieringen riktas särskilt till riskfyllda projekt som påskyndar förnyelsen av näringslivets strukturer. Med finansieringen sporrar organisationer till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma program som har som mål att påskynda utvecklingen, höja förädlingsvärdet och produktiviteten

samt främja utvecklingen av arbetslivet. Business Finland riktar forsknings- och utvecklingsfinansieringen i enlighet med lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2024—2030 (1092/2022) och riktlinjerna i den fleråriga planen för användning av finansiering för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Finansiering kan även beviljas för viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse (Important Projects for Common European Interest, IPCEI) samt för investerings- och innovationsstöd för cirkulär ekonomi.

Av anslaget under momentet hänförs sig 116 300 000 euro till helheter som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument.

Av fullmakten riktas uppskattningsvis 395 000 000 euro till forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Den EU-medfinansieringsandel för projekten i fråga som motsvarar utgifterna för europeiska samarbetsprojekt har antecknats under moment 12.32.99.

Effekter

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Business Finland stöder ekonomisk tillväxt genom att främja att dess kunder utvecklas till mycket framgångsrika globala företag			
— Skillnaden mellan tillväxttakten för exporten hos de företag som är Business Finlands kunder och den genomsnittliga tillväxttakten för OECD-ländernas export (procentenheter)	0,96	> 1	> 1,1
— Årlig export som genererats av de finansierade projekten/Business Finlands FoUI-finansiering (exportkoefficient, små och medelstora företag och midcapföretag)	41	> 20	> 20
Business Finland främjar hållbar utveckling genom att hjälpa sina kunder att utveckla hållbara lösningar och utveckla verksamheten			
— Andelen servicehändelser som hänförs sig till främjandet av hållbar utveckling (%)	30,2	> 50	> 55
Business Finland stärker konkurrenskraften genom att sporra sina kunder till att vara djärva förnyare av affärsverksamheten			
— Ökning av de sammanlagda FoU-insatserna i de företag som är Business Finlands kunder (%)	16,7	> 5	> 6
— Antalet partner som deltagit i projekten för ekosystem där målet är ny affärsverksamhet i miljardklassen (antal)	-	> 140	> 150

Beräknad användning av fullmakten och anslaget (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
Bidrag till forskning, utveckling och innovationsverksamhet	254 240	302 115
— till nyetablerade företag		98 200
— till små och medelstora företag		98 200
— till stora företag		105 715
Finansiering av offentlig forsknings- och utvecklingsverksamhet	117 820	151 057

Beräknad användning av fullmakten och anslaget (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
Frivilliga programavgifter till Europeiska rymdorganisationen (ESA)	17 700	16 124
RRF-verksamhet	116 300	-
Incitament för audiovisuella produktioner	8 000	
Sammanlagt	514 060	469 296

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	475 500	295 220	118 370	20 170	51 580	960 840
Förbindelser 2024	38 560	181 491	126 888	58 912	63 445	469 296
Utgifter sammanlagt	514 060	476 711	245 258	79 082	115 025	1 430 136

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 055 000 euro och överföringsutgifternas andel 513 005 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgifter till ESA (överföring till moment 32.01.66)	-866
Främjande av framtida nyckelsektorer (RRF pelare 3)	-7 570
Incitament för audiovisuella produktioner	11 675
Innovations- och forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)	-500
Innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3)	-390
Justering av utbetalningar	-4 143
Justering av utbetalningar av fullmakter att bevilja understöd	44 066
Koldioxidsnåla lösningar, cirkulär ekonomi och digitalisering inom industrin samt export av industriella tjänster (RRF pelare 3)	-330
Kompetens och teknik på området hälsa och välbefinnande (RRF pelare 3)	-410
Lokomotivföretag	-3 000
Lokomotivprojekt (RRF pelare 3)	-3 400
Stöd för en hållbar och digital tillväxt inom turistbranschen (RRF pelare 3)	-200
Stödprogram för fastighets- och byggbranschen med tanke på klimatförändringar (RRF pelare 1)	-370
Stöd till företag inom de kreativa branscherna och evenemangsbranschen för genomförande av pilotprojekt (RRF pelare 3)	-1 880
Talent Explorerer (regeringsprogr. 2023)	-1 220
Tilläggsfinansiering för forskning och utveckling	11 880
Utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning (RRF pelare 2)	-1 100
Värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)	-1 900
Värdekedjan för batterier (Tilläggsbudget III 2021)	-5 600
Återanvändning och återvinning av centrala material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)	22 800
Omfördelning	-8 970
Sammanlagt	48 572

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	514 060 000
2023 II tilläggsb.	23 800 000
2023 I tilläggsb.	—
2023 budget	465 488 000
2022 bokslut	309 334 374

41. Energistöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 449 637 000 euro.

Fullmakt

År 2024 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 68 600 000 euro.

Om en del av bevilningsfullmakten för 2023 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2024 till ett belopp av högst 170 500 000 euro.

Anslaget och fullmakten får i enlighet med statsrådets förordningar om allmänna villkor för beviljande av energistöd (1098/2017 och 262/2023) användas

1) för investeringar och utredningar som främjar produktion eller användning av förnybar energi, energisparande, en effektivare energiproduktion eller energianvändning eller ibruktagande av ny teknik med anknytning till detta

2) för demonstrationsprojekt som hänför sig till teknik för produktion eller användning av förnybara bränslen för transport

3) till väteprojekt, projekt som gäller värdekedjan för batterier och pilotprojekt som hänför sig till teknik för produktion eller användning av biodrivmedel för trafiken som avses i statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (144/2014) och i statsrådets förordning om understöd som beviljas för främjande av cirkulär ekonomi och hållbar grön tillväxt (1197/2020) samt i enlighet med Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 för företag och andra sammanslutningar för investeringsprojekt för miljöskydd som går utöver unionsnormerna eller som höjer nivån på miljöskyddet samt för investeringsprojekt för återvinning och återanvändning av avfall

4) för energiinvesterings- och energiinfrastrukturprojekt enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens (Statsrådets förordning om stöd för energiinvesteringar enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens åren 2022–2026).

Dessutom får anslaget användas till betalning av konsumtionsutgifterna för utredningar i anslutning till nyttiggörandet av biodrivmedel för trafiken.

Av anslaget har reserverats

- 1) 77 175 000 euro för investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)
- 2) 76 121 000 euro för investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)
- 3) 58 499 000 euro för främjande av avskiljning och återvinning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1)
- 4) 22 982 000 euro för elektrifiering och koldioxidsnålhet i industrins processer (RRF pelare 1)
- 5) 5 450 000 euro och av fullmakten 54 500 000 euro för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Fullmakten och anslaget i anslutning till REPowerEU får användas när Europeiska unionens råd har godkänt REPowerEU-kapitlet som en del av uppdateringen av Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Energistödet utgör en del av den ekonomiska styrning som syftar till att styra energisystemet mot effektivare lösningar som är optimala med tanke på klimatet och miljön. Energistöd behövs särskilt för att främja införandet och kommersialiseringen av ny teknik, för förnybar värmeproduktion och småskalig elproduktion, för att öka användningen av förnybara bränslen för transport och för att stödja investeringar i energieffektivitet. Anslaget får användas för att stödja storskaliga demonstrationsanläggningar som uppförs i Finland och som ingår i EU:s strategiska plan för energiteknik. För att också produktionen och användningen av biodrivmedel för trafiken och andra förnybara energikällor ska främjas så att en nivå som motsvarar målen nås i Finland förutsätts det att stödinsatserna i fråga om energi riktas till pilot- och demonstrationsprojekt för ny teknik.

Energistödet inriktas också på sådana pilot- och demonstrationsprojekt för ny teknik som främjar låga koldioxidutsläpp vid uppvärmning av städer och som särskilt grundar sig på andra metoder än förbränning.

Business Finland svarar för pilotprojekt i anslutning till teknik med stöd för forskning och utveckling, och arbets- och näringsministeriet för understöd som riktas till stora demonstrationsanläggningar.

Energistödet uppgår inom investeringsprojekten till högst 30 % och inom utredningsprojekten till högst 40 % av de godtagbara kostnaderna. Dessutom kan stödet inom ett investeringsprojekt höjas med 10 procentenheter i fråga om ny teknik som ingår i projektet. Inom ett utredningsprojekt kan en likadan höjning göras när stödet beviljas en kommun eller ett litet eller medelstort företag.

Av anslaget under momentet hänförs sig 240 227 000 euro och av fullmakten 54 500 000 euro till investeringar i energiinfrastruktur och ny energiteknik som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument, till främjande av koldioxidsnålt väte och avskiljning och återvinning av koldioxid samt till elektrifiering och koldioxidsnålhet i industrins processer. Investeringarna inriktas på produktion av förnybar energi och energiöverföring så att de gör det möjligt att minska utsläppen av växthusgaser. Investeringar görs i olika produktionsformer för förnybar energi, såsom havsbaserade vindkraftverk.

rad vindkraft och solenergi som produceras i industriell skala. Syftet med projekt som gäller energisystem och lagring av energi är att främja lösningar som minskar användningen av fossil energi i energisystemen och främjar integrationen av energisystemet. Genom att främja koldioxidsnålt väte och avskiljning och återvinning av koldioxid strävar man efter att möjliggöra produktion av väte med ren energi, skalning av utvinningen samt lösningar för avskiljning och återvinning av koldioxid.

Samhälleliga effekter

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
--	----------------	-------------	-------------

Ny teknik införs i större utsträckning i produktionen och användningen av energi

Mångsidigheten inom energiförsörjningen kvarstår på en god nivå

— Investeringar som främjats genom energistöd (mn euro)	1 600	1 132—1 415	56—70
— Beviljat energistöd (mn euro)	390,8	283,1	68,6
— Hävstångseffekten från energistödet (investeringar/stödbelopp)	4,1	4—5	4—5

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	442 777	304 655	182 042	3 000	932 474
Förbindelser 2024	6 860	27 440	30 775	3 525	68 600
Utgifter sammanlagt	449 637	332 095	212 817	6 525	1 001 074

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 10 000 euro och överföringsutgifternas andel 449 627 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Direkt elektrifiering av industrins processer och åtgärder för att göra dem koldioxidsnåla (RRF pelare 1)	3 982
Energistöd	40 000
Halvering av bevilningsfullmakten (regeringsprogr. 2023)	-1 400
Investeringar enligt batteristrategin	10 000
Investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)	15 435
Investeringar i omställningen till ren energi (REPowerEU investeringar)	5 450
Justering av utbetalningar	-26 200
Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)	7 699
Ny energiteknik (RRF pelare 1)	14 381
Sänkning av fullmakten (tilläggsbudgetprop. II 2023)	-21 800
Väteprojekt	40 000
Omfördelning	-2 000
Sammanlagt	85 547

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	449 637 000
2023 II tilläggsb.	-264 414 000
2023 budget	364 090 000
2022 bokslut	30 787 456

43. Elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 150 000 000 euro.

Anslaget under momentet får användas till betalning av stöd enligt lagen om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (493/2022).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom elektrifieringsstödet till den energiintensiva industrin ersätts de indirekta kostnader som utsläppshandeln medför för elpriset till de i lagen angivna sektorerna på basis av uppgifterna för 2021—2025. De sektorer som anges i lagen anses vara särskilt utsatta för en betydande risk för koldioxidläckage på grund av den merkostnad som utsläppshandeln orsakar elpriset. Syftet med elektrifieringsstödet är att förebygga risken för koldioxidläckage, trygga industrins kostnadskonkurrenskraft och styra verksamhetsutövarna till att utveckla sin industriella produktion så att den blir mer klimatneutral. Verksamhetsutövarna ska använda minst 50 % av det stöd som beviljats till utvecklingsåtgärder genom vilka deras verksamhet blir mer klimatneutral.

Elektrifieringsstöd betalas på basis av uppgifterna för 2021—2025 med medel ur budgetarna för 2022—2026. Beloppet av det stöd som betalas ut beror bl.a. på priset på utsläppsrätterna och stödmottagarens elförbrukning eller produktionsvolym. Uppskattningen av det pris på en utsläppsrätt som ska tillämpas vid beräkningen av stödet är 90 euro 2024. Maximibeloppet av det stöd som betalas ut på årsnivå har begränsats till högst 150 000 000 euro. Lagen om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin innehåller bestämmelser om grunderna för beviljande av stöd och om beräkning av stödbeloppet.

2024 budget	150 000 000
2023 II tilläggsb.	-30 000 000
2023 budget	150 000 000
2022 bokslut	63 271 972

46. Innovationsstöd för skeppsbyggnad (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 24 750 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd enligt statsrådets förordning om statsunderstöd för innovationer inom skeppsbyggnad (364/2015).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Avsikten är att anslag beviljas registrerade företag för nybyggnad, reparation eller ombyggnad av fartyg för utveckling och planering av en ny fartygstyp, för sådana innovativa

delar av ett fartyg som kan betraktas som separata delar samt för utvecklande och upprättande av innovativa produktions-, planerings- eller logistikmetoder.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	24 750	11 000	3 000	38 750

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningar	-593
Sammanlagt	-593

2024 budget	24 750 000
2023 budget	25 343 000
2022 bokslut	10 421 199

47. *Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt

År 2024 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 10 000 000 euro.

Fullmakten får användas i enlighet med statsrådets förordning om infrastrukturstöd för främjande av eltrafik och för användning av biogas och förnybart väte i trafiken 2022–2025 (178/2022). Med fullmakten kan beviljas

- 1) 4 000 000 euro för projekt i grupp 1 (investeringsprojekt som gäller laddningspunkter med hög effekt för fordon, särskilt tung trafik)
- 2) 3 000 000 euro för projekt i grupp 4 (investeringsprojekt som gäller tankningsstationer för kondenserad biogas)
- 3) 3 000 000 euro för projekt i grupp 5 (investeringsprojekt som gäller tankningsstationer för förnybart väte).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Syftet med de offentliga investeringarna i infrastrukturen för laddning och tankning av el och gas för transport är att utvidga den befintliga laddningsinfrastrukturen. Ett täckande laddnings- och tankningsnätverk är en förutsättning för att eldrivna och gasdrivna fordon ska kunna bli vanligare. Syftet med stödet är att öka antalet laddningsstationer med hög effekt med minst 376 stationer, antalet laddningspunkter för kollektivtrafik med minst 417 punkter, antalet tankningsstationer för komprimerad gas (CBG) med minst 25 stationer och antalet tankningsstationer för kondenserad gas (LBG) med minst 14 stationer före utgången av juni 2025.

Delområdet främjar avsevärt omställningen till ren energi genom att stödja utvecklingen bort från fossila bränslen inom transportsektorn. Genom åtgärderna kan man också förebygga de regionala och sociala negativa effekterna av omställningen till ren energi. Att utsläppen inom trafiken kan minskas är en central faktor med tanke på uppnåendet av utsläppsminskningarna för 2030 inom ansvarsfördelningssektorn och EU:s mål om koldioxidneutralitet 2050. Investeringarna förverkligar målen i den nationella energi- och klimatstrategin och i den klimatpolitiska planen på medellång sikt, nämligen att minska utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn.

Utgifter för staten som föräns av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser 2024	-	2 000	6 000	2 000	10 000
2024 budget					—
2023 budget					21 500 000
2022 bokslut					13 200 000

48. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 309 131 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) användas

- 1) till betalning av inmatningstariffen (vindkraft, biogas, trädbränsle)
- 2) till betalning av produktionsstöd för produktion av skogsflisbaserad el (ett produktionsstöd höjt med en förgasarpremie)
- 3) till betalning av ett premiestöd som baserar sig på anbudsförfarande.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Produktionsstödet används för stöd till produktion av el med vindkraft, biogas, skogsflis eller trädbränsle i anläggningar som godkänts inom inmatningstariffsystemet. Till producenter av vindkrafts-, biogas- och trädbränslebaserad el betalas som stöd inom inmatningstariffsystemet skillnaden mellan det riktpolis som fastställs i lagen och medeltalet av det områdespris för Finland som under tre månader realiserats på elbörsen (inmatningstariffsystem) samt till producenter av skogsflisbaserad el ett stöd som varierar enligt utsläppsrättens pris och skatten på torv. Till producenter av biogasbaserad och trädbränslebaserad el betalas dessutom en inmatningstariff höjd med en värmepremie vid kraftvärmeproduktion och till producenter av skogsflisbaserad el en inmatningstariff höjd med en förgasarpremie när skogsflis förgasas i en förgasare för att användas som bränsle i en pulverförbränningspanna.

I enlighet med den nationella energi- och klimatstrategin ordnades 2018 ett teknikneutralt anbudsförfarande för stöd för förnybar energi. Stöd beviljades för sju projekt med en sammanlagd elproduktion på 1,36 TWh per år. Stödet betalas i form av en premie (genomsnittspris 2,49 euro/MWh) per kraftverk i högst 12 år från det att produktionen inleddes. En maximal premie betalas

när det genomsnittliga marknadspriset på el under tre månader är högst 30 euro/MWh. Stødtaket för godkända projekt är 3,5 miljoner euro per år.

Europeiska unionens mål var att öka andelen förnybar energi till 20 procent av den slutliga energianvändningen före 2020. För Finlands del var målet 38 %, och det överskreds.

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbetat, det s.k. RED II) ska medlemsstaterna gemensamt säkerställa att andelen energi från förnybara energikällor i unionens slutliga energianvändning (brutto) 2030 är minst 32 %. Medlemsstaterna ska fastställa nationella bidrag för att gemensamt uppfylla det bindande övergripande unionsmålet. Finland har i sin nationella energi- och klimatplan för kommissionen uppgett att Finland eftersträvar en andel på 51 procent förnybar energi 2030.

Produktionsstöd och riktpolis

Riktpolis för vindkrafts-, biogas- och trädränslebaserad el (euro/MWh)	83,50
Värmeprämie för biogasbaserad el vid kraftvärmeproduktion (euro/MWh)	50,00
Värmeprämie för trädränslebaserad el vid kraftvärmeproduktion (euro/MWh)	20,00
— högst per år/kraftverk som producerar trädränslebaserad el (euro)	750 000
Produktionsstöd, som varierar enligt priset på en utsläppsrätt och skatten på torv, till producenter av skogsflisbaserad el (högst euro/MWh, förutsatt att det genomsnittliga priset på en utsläppsrätt under tre månader är högst 10 euro/t och skatten på torv är 1,90 euro/MWh)	18,00

Samhälleliga effektmål

— Finland når de uppsatta målen för förnybar energi

— Stödprogrammet hjälper Finland att bli ett koldioxidsnålt samhälle.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Vindkraftverk	302 629 000
Biogaskraftverk	2 967 000
Trädränslekraftverk	135 000
Premiestöd	3 400 000
Sammanlagt	309 131 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i priserna på elmarknaden och på utsläppsrätter	177 761
Ändring i volymen av vindkraftsproduktionen	-4 036
Sammanlagt	173 725

2024 budget	309 131 000
2023 II tilläggsb.	50 245 000
2023 I tilläggsb.	-45 000 000
2023 budget	135 406 000
2022 bokslut	1 616 071

50. Nationell medfinansiering av EU-projekt till högskolor och statens forskningsinstitut (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 35 000 000 euro.

Anslaget får användas som nationell medfinansiering för högskolornas, statens forsknings- och sakkunniginrättnings, CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy:s, universitetssjukhusens samt välfärdsområdenas projekt inom forsknings- och utveckling som finansieras av Europeiska unionen.

Förklaring: Under momentet har samlats tilläggsfinansiering för den nationella medfinansieringen av högskolornas, statens forsknings- och sakkunniginrättnings, universitetssjukhusens samt välfärdsområdenas EU-projekt. Finansieringen kommer årligen att riktas till forskningsorganisationernas projekt som nationell medfinansiering för de projekt inom forskning och utveckling som finansieras av Europeiska unionen. Genom finansieringen uppmantras forskningsorganisationerna att mer aktivt än tidigare delta i projekt inom EU:s program för forskning och utveckling.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Medfinansiering av EU-projekt	35 000
Sammanlagt	35 000

2024 budget 35 000 000

83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 143 680 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988), kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013, som avser stöd av mindre betydelse, anvisas till företag och andra sammanslutningar

- 1) för teknik, affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster
- 2) för inledande av verksamheten i företagsacceleratorer som främst tjänar nyetablerade innovativa företag och i företag som samlar in medel till riskkapitalfonder.

Om projektets genomförande eller det ekonomiska nyttiggörandet av resultaten fördröjs eller misslyckas, har Business Finland rätt att på ansökan av låntagaren avstå från lånefordran eller i övrigt ändra lånevillkoren på det sätt som närmare föreskrivs genom statsrådets förordning 1444/2014.

Lånen beviljas i regel utan krav på säkerhet. En del av finansieringen kan betalas ut i förskott.

Statskontoret har rätt att ingå avtal med låntagare om omvandling av tidigare beviljade kapitallån och räntorna på dem till lån i form av främmande kapital i enlighet med aktiebolagslagen (624/

2006). Statskontoret kan också avtala om att lån förfaller i samband med omvandlingen. En omvandling förutsätter de övriga borgenärernas samtycke.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2024 får nya lån beviljas till ett belopp av högst 156 823 000 euro.

Förklaring: Med lånen sporrar företag och andra sammanslutningar till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma teknik-, forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram som har som mål att påskynda utvecklingen och förnyelsen av affärsverksamheten samt att höja förädlingsvärdet och produktiviteten. Business Finland riktar forsknings- och utvecklingsfinansieringen i enlighet med lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2024—2030 (1092/2022) och riktlinjerna i den fleråriga planen för användning av finansiering för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Lånen beviljas för högst 10 år. Om projektets genomförande eller det ekonomiska nyttiggörandet av resultaten fördröjs, kan lånetiden av ytterst vägande skäl förlängas till högst 20 år. Räntan på lånen beräknas uppgå till 1 % 2024. Det startstöd som beviljas i form av lån uppgår till högst 1 miljon euro (för nystartade innovativa företag högst 2 miljoner euro) och lånetiden är högst 10 år.

Av fullmakten används uppskattningsvis 149 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Inkomsterna av återbetalning av lån har antecknats under moment 15.01.04 och räntorna under moment 13.01.05.

Effektmålen har angetts i samband med moment 32.20.40.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	91 730	40 330	17 180	8 960	158 200
Förbindelser 2024	51 950	50 180	20 590	34 103	156 823
Utgifter sammanlagt	143 680	90 510	37 770	43 063	315 023

Det totala beloppet lån beviljade av Business Finland¹⁾

	2020	2021	2022
Det totala lånebeloppet i slutet av året (mn euro)	1 126,1	1 136,1	1 114,9
Avskrivna, eftersänkta lån (mn euro)	30,6	18,5	19,5

¹⁾ Inbegriper även lån beviljade med anslag under moment 32.20.87.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningar	-16 980
Tilläggsfinansiering för forskning och utveckling	3 500
Sammanlagt	-13 480

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	143 680 000
2023 II tilläggsb.	40 000 000
2023 budget	157 160 000
2022 bokslut	121 984 825

87. Kapitallån för modernisering av industrin och utveckling av företagsledda ekosystem för affärsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av kapitallån utan säkerhet enligt aktiebolagslagen (624/2006) till företag och andra sammanslutningar för verksamhet som utvecklar ekosystemen för affärsverksamhet.

Lån kan beviljas i form av kapitallån som inte innehåller statligt stöd eller i form av startstöd enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Om lånet har beviljats i form av startstöd och den affärsverksamhet som ett nystartat företag eftersträvar misslyckas, kan i undantagsfall det utestående lånekapitalet och räntorna efterskänkas eller lånevillkoren på något annat sätt ändras i enlighet med det som närmare anges i statsrådets förordning 1444/2014.

En del av finansieringen kan betalas ut i förskott.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med kapitallån finansieras företag som är i inledningsfasen och som genom sin verksamhet moderniserar industrin och utvecklar nya ekosystem för affärsverksamhet. Målet är att främja företagsverksamhet som baserar sig på ett effektivt utnyttjande av kapital och kompetens av ny, immateriell karaktär för främjande av ekonomisk tillväxt. Den verksamhet som finansieras kan ha samband med t.ex. verksamheten för en operatör för ett ekosystem för affärsverksamhet eller utvecklande av data- eller testplattformar.

Effektmålen har angetts i samband med moment 32.20.40.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2024	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	4 000	4 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningar	-4 250
Sammanlagt	-4 250

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	4 000 000
2023 budget	8 250 000
2022 bokslut	6 000 000

(88.) *Kapitalinvestering i Klimatfonden Ab* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 II tilläggsb.	-100 000 000
2023 budget	100 000 000
2022 bokslut	—

(89.) *Kapitalinvestering i Nationella Centret för Läkemedelsutveckling Ab* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 budget	20 000 000
-------------	------------

30. Sysselsättning och företagsamhet

Förklaring: Genom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken understöds arbetskraftens kompetensutveckling, företagets internationalisering och tillväxt och ny företagsverksamhet samt bekämpas arbetslösheten och matchningsproblemen på arbetsmarknaden. Genom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken utvecklas de små och medelstora företagens konkurrenskraft på lång sikt samtidigt som man påverkar de förändringar i omvärlden som föranleds av digitaliseringen, globaliseringen, befolkningens stigande medelålder och de utmaningar som energipolitiken och klimatförändringen för med sig.

Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken har ett nära samband med närings- och innovationspolitiken. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken fokuserar på att minska arbetslösheten, främja en snabb sysselsättning och påskynda tillväxten genom att svara på företagets behov av arbetskraft och kompetens samt skapa förutsättningar för ny företagsverksamhet. Företagsutvecklingen, hanteringen av strukturomvandlingar och kontinuiteten i yrkeslivet stöds med hjälp av arbetskraftsutbildning som beaktar företagets behov. Invandrarnas integration och sysselsättning stöds genom integrationsutbildning som genomförs i form av arbetskraftsutbildning. Kompetensen hos de arbetssökande uppdateras för att förbättra företagets tillgång till kompetent arbetskraft. Uppkomsten av nya företag främjas med startpeng och genom att nyetablerade företag får heltäckande stöd i form av rådgivning och utbildning i den första fasen av ett företags livscykel. Arbets- och näringsbyråns uppgift är att bedriva företags- och arbetsgivarorienterad arbets-

förmedling till stöd för att människor snabbt ska kunna sysselsättas och lediga arbetsplatser besättas så effektivt som möjligt.

Statsminister Orpos regering har satt som mål att höja sysselsättningen med minst 100 000 sysselsatta och uppnå en sysselsättningsgrad på 80 procent före 2031. För att nå detta mål genomför regeringen bl.a. följande reformer under regeringsperioden: Vårdsområdena, kommunerna och FPA kommer att åläggas lokalt samarbete för att kunden i den mån det är möjligt ska få behövliga tjänster och stöd och åläggas anknytande förpliktelser vid ett och samma närserviceställe. Dessutom strävar man efter att intensifiera samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och både serviceproducenterna och arbetsförmedlingsföretagen bl.a. genom att öka tillgången till de uppgifter som behövs för att erbjuda effektiv arbetsförmedling. För att främja en mer ändamålsenlig användning av Arbetsförmedlingens resurser kommer Arbetsförmedlingens lagstadgade serviceprocess att förenklas.

Följderna av Rysslands anfallskrig kan återspeglas i sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken till exempel genom att det uppstår behov av tjänster för ukrainska arbetssökande, genom att stödet till eller verksamheten vid företag som lider av sanktionerna mot Ryssland omfördelas samt genom andra följder som återspeglas i det allmänna ekonomiska läget.

Antal personer i medeltal som omfattas av Arbetsförmedlingens service (årsv.) under ett år (inkluderar tjänster som helt eller delvis finansieras under moment 32.30.51, beräkningsgrund: de anslag som föreslås för budgetåret)

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Lönesubventionerat arbete ¹⁾			
— Statsförvaltningen	432	250	250
— Kommuner och samkommuner ²⁾	7 693	3 000	3 000
— Privata sektorn	14 505	9 000	9 000
Startpeng ³⁾	3 086	1 900	1 900
Upphandling av Arbetsförmedling ³⁾	11 068	9 000	9 000
— Yrkesutbildning	5 016	1 500	1 500
— Integrationsutbildning	6 053	7 500	7 500
Arbetsutbildning	2 866	1 800	1 800
Sammanlagt	39 650	24 950	24 950
Arbetsprövning	5 592	6 000	6 000
Sammanlagt	45 242	30 950	39 950

¹⁾ Enligt uppskattning kommer sysselsättningsstödet avseende personer som fyllt 55 år delvis att ersätta lönesubventionerat arbete.

²⁾ I de siffror för 2021—2022 som gäller lönesubvention till kommuner och samkommuner ingår samhällsgaranterat arbete som ordnas av kommunerna. Finansieringen av samhällsgaranterat arbete har överfört till moment 32.30.55.

³⁾ Volymerna av startpengen och Arbetsförmedlingens utbildningen omfattar endast den startpeng och den Arbetsförmedlingens utbildning som finansieras med arbets- och näringsministeriets sysselsättningsanslag.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för resultatområdet för 2024:

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Matchningen av efterfrågan och utbudet på arbetskraft förbättras			
— Arbetslöshetens genomsnittliga längd (veckor)	46,5	45	45
— Antal arbetsgivarföretag	78 000	87 000	87 000
Arbetslöshetsperioderna blir kortare			
— Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. (%)	38	< 38	< 38

Regionutveckling och strukturfondspolitik

Regionutveckling är sådan sektorsövergripande verksamhet på flera nivåer som grundar sig på samverkan mellan staten, kommunerna och andra aktörer utifrån regionernas olika starka sidor och behov. I regionutvecklingen granskas de olika aktörernas mål och åtgärder som en helhet både ur ett riksomfattande och regionalt perspektiv.

Målet för regionutvecklingen är att i regionerna främja hållbar tillväxt och konkurrenskraft, invånarnas välfärd och livsmiljöns kvalitet. Regionutvecklingsverksamheten styrs förutom av lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik även av de prioriteringar i regionutvecklingen (regionutvecklingsbeslut) som statsrådet fastställt för regeringsperioden och av de landskapsprogram som landskapsförbunden har berett. Dessa nationella mål stöds genom de program som utarbetats för EU:s programperiod 2021—2027.

Ministerierna beaktar regionutvecklingsbeslutets mål i sina och förvaltningsområdets åtgärder. Landskapsförbunden beaktar regionutvecklingsbeslutet i sitt strategi- och programarbete och verkställer beslutet tillsammans med städer, kommuner och andra aktörer som deltar i regionutvecklingen. Prioriteringarna och målen för regionutvecklingen i landskapen anges i deras landskapsprogram. Landskapsprogrammet baserar sig på landskapets långsiktiga strategiska riktlinjer och preciserar målen för regionutvecklingen i landskapet och genomförandet av dem under de närmaste åren. De myndigheter som är verksamma inom landskapet ska i sin verksamhet beakta landskapsprogrammet och främja genomförandet av det.

I anslutning till arbets- och näringsministeriet, som på riksnivå ansvarar för regionutvecklingen som helhet, finns en delegation för förnyelse i regionerna som tillsatts av statsrådet och som samordnar och drar upp riktlinjer för den strategiska helheten för regionutvecklingen och dess genomslag. Delegationens viktigaste uppgifter är att följa genomförandet av statsrådets regionutvecklingsbeslut, främja samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer, förutse och följa den regionala utvecklingen och behandla centrala reformer som anknyter till regionutveckling.

Största delen av regionutvecklingsåtgärderna kanaliseras via NTM-centralerna. För varje NTM-central och regionförvaltningsverk utarbetas för regeringsperioden ett resultatavtal som ses över årligen. Resultatavtalet baserar sig på de allmänna mål och syften som läggs fram i det gemensamma strategidokument som utarbetats för regionförvaltningsverken och NTM-centralerna och på de landskapsprogram som har utarbetats för respektive region.

Utgångspunkter för regionutvecklingen är regionernas och städernas starka sidor och särdrag. Städerna är tillväxtmotorer och utgör en väsentlig del av regionutvecklingen, och deras starka sidor ska utnyttjas för att stärka regionutvecklingspolitiken. En pluralistisk stadspolitik som grundar sig på växelverkan och partnerskap beaktar att olika städer har olika utmaningar och utvecklingsförutsättningar. Stadsutveckling bedrivs både inom EU och nationellt. Avtal och partnerskap är centrala element inom region- och stadsutvecklingen.

Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027 innehåller åtgärder inom ramen för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF) och Fonden för en rättvis omställning (FRO). Med hjälp av ERUF-åtgärderna utvecklas regionernas och företagens närings- och arbetslivsorienterade forsknings- och innovationsfärdigheter liksom även digitalisering, små och medelstora företags hållbara tillväxt och konkurrenskraft, energieffektivitet, anpassning till klimatförändringen, cirkulär ekonomi och ökad lokal tillgänglighet. ESF-åtgärderna i programmet stöder sysselsättning, kompetens, utvecklande av arbetslivet, delaktighet och jämlikhet. Genom FRO-åtgärderna stöds de regioner som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar på grund av övergången till en klimatneutral ekonomi.

(33.) *Understöd till torvföretagare* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 I tilläggsb.	-10 000 000
2023 budget	30 585 000
2022 bokslut	—

35. *Statlig ersättning till kommunerna för att täcka ändringskostnaderna för reformen av arbets- och näringstjänsterna* (fast anslag)

Under momentet beviljas 34 000 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av engångsnatur till kommunerna för de ändringskostnader för genomförandet av reformen av arbets- och näringstjänsterna som görs på kalkylerade grunder.

Förklaring: Arbets- och näringstjänsterna överförs till kommunerna den 1 januari 2025. Kommunerna orsakas ändringskostnader för personal, tjänster, lokaler och ändringar i informationssystemen. Kommunerna ersätts för de kalkylerade ändringskostnader som överföringen av arbets- och näringstjänsterna medför.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kommunernas ändringskostnader	34 000
Sammanlagt	34 000

2024 budget	34 000 000
-------------	------------

40. *Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 832 000 euro.

Anslaget får i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) användas

1) till betalning av kostnader för byggandet av Kutila kanal.

Fullmakt

Om en del av bevillningsfullmakten för 2023 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2024.

Anslaget och fullmakten får i enlighet med lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (757/2021) användas

2) för projekt som främjar utveckling, hållbar tillväxt och livskraft i regionerna och för investeringar som ingår i dem

3) för kommunala och samkommunala infrastrukturella investeringsprojekt som stöder företagens verksamhetsförutsättningar

4) för regionutvecklingsprojekt som gäller fler än en region eller som är nationellt viktiga samt för avtalsbaserat samarbete.

Dessutom får anslaget och fullmakten användas

5) till betalning av konsumtionsutgifter enligt 1—4 punkten

6) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst fem årsverken och till betalning av kostnader för lokaler och andra kostnader som föranleds av avlönandet av personal

7) till betalning av stöd i förskott, om detta är motiverat med tanke på genomförandet av projektet.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med finansieringen för utveckling av landskapen vid de yttre gränserna stöds stärkande av livskraften, hållbar tillväxt och ökad attraktivitet i den östliga gränsregionen.

Anslaget används dessutom för kostnaderna för byggandet av Kutila kanal.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kutila kanal	5 000 000
Utveckling av landskapen vid de yttre gränserna	4 832 000
Sammanlagt	9 832 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	9 832	9 832	5 221	3 221	28 106

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 000 000 euro och överföringsutgifternas andel 8 832 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Byggandet av Kutila kanal	4 500
Justering av beräknade utbetalningar, utveckling av landskapen vid de yttre gränserna	3 222
Justering av utbetalningar	1 610
Stöd till resebranschen	-1 000
Talent Hub-verksamhet (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Tidsbundna projekt	-6 200
Sammanlagt	1 132
2024 budget	9 832 000
2023 II tilläggsb.	3 221 000
2023 I tilläggsb.	—
2023 budget	8 700 000
2022 bokslut	38 420 000

41. Statsunderstöd för Jobbkanalen Ab:s verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till allmänt understöd som i enlighet med lagen om Jobbkanalen Ab (242/2022) betalas till aktiebolaget, som främjar sysselsättningen av partiellt arbetsföra.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut och det kan betalas ut i förskott.

Förklaring: Jobbkanalen Ab är ett bolag med specialuppgifter som har som mål att förbättra sysselsättningen av partiellt arbetsföra och stödja övergångar från arbete till arbete och vidare till den öppna arbetsmarknaden genom att erbjuda de anställda tillräckligt långvarigt arbete. Bolaget strävar efter att bedriva en resultatrik verksamhet, men verksamheten syftar inte till att vara vinstgivande eller till att ge ägarna utdelning.

Bolagets affärsverksamhet ska vara sådan att den inte mer än minimalt snedvrider konkurrensen i fråga om motsvarande utbud av tjänster som tillhandahålls av sammanslutningar som är verk samma på den öppna marknaden, såsom företag och organisationer. De tjänster som bolaget producerar prissätts enligt marknadsvillkor.

Anslaget riktas till bolaget för att kompensera de partiellt arbetsföras nedsatta arbetsförmåga, kompetens och produktivitet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Halvering av understödet (regeringsprogr. 2023)	-5 000
Sammanlagt	-5 000

2024 budget	5 000 000
2023 budget	10 000 000
2022 bokslut	10 000 000

42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd i enlighet med lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (9/2014) och lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021—2028 (758/2021) för företags utvecklings- och investeringsprojekt och för sådana projekt för att förbättra små och medelstora företags verksamhetsmiljö som drivs av ickevinstsyftande sammanslutningar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Av anslaget under momentet har reserverats 1 400 000 euro för genomförande av programmet för påskyndande av tillväxten (RRF pelare 3) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring:

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	10 200	4 300	1 000	15 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningar	-12 200
Programmet för påskyndande av tillväxten (RRF pelare 3)	-1 630
Slopande av bevilningsfullmakten (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Sammanlagt	-14 830

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	10 200 000
2023 budget	25 030 000
2022 bokslut	15 037 913

44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av transportstöd i enlighet med statsrådets förordning om regionalt transportstöd för åren 2023—2025 (1015/2020) som utfärdats med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) till små och medelstora företag med verksamhet i stödberättigande områden, i syfte att minska transportkostnader som föranleds av långa transportsträckor för de varor som företagen tillverkar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Transportstöd betalas till små och medelstora företag med verksamhet i glest bebyggda områden, dvs. NUTS 2-regionerna i östra och norra Finland samt den ekonomiska regionen Saarijärvi—Viitasaari och kommunerna Imatra, Ruokolax, Rautjärvi och Parikkala, för långa varutransporter. Målet för transportstödsystemet är att minska de extra kostnader som långa transportsträckor orsakar företagsverksamheten i avlägsna och glest befolkade områden och att på så sätt förbättra företagets konkurrenskraft och öka företagsverksamheten inom dessa regioner.

Transportstöd betalas som en procentandel (9–20 %) av de godtagbara kostnaderna, som bestäms enligt resans längd.

Transportstöd betalas till cirka 250 små och medelstora företag.

2024 budget	6 300 000
2023 budget	6 300 000
2022 bokslut	6 000 000

51. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 183 971 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) användas

1) för anskaffning av sakkunnigbedömningar, arbetsprövning, arbetsträning, arbetskraftsutbildning, arbetsförmedlingsservice, vägledning för yrkesval och karriär samt service för utveckling av företagsverksamhet, för sysselsättningspolitiskt understöd som finansierar verksamhet som upphör senast den 30 september 2024 och till betalning av kostnadsersättningar och stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen till dem som söker sig till arbete och service och till dem som deltar i service och sakkunnigbedömningar

2) till ersättning av lönekostnader för avlöning av arbetslösa arbetssökande före den 30 september 2024 motsvarande högst 250 årsverken vid statliga ämbetsverk eller inrättningar

3) till betalning av lönesubvention

4) till betalning av startpeng till andra personer än dem som inlett företagsverksamhet som arbetslösa

5) för kostnader för försäkringsskydd.

Anslaget får också användas

6) i enlighet med lagen om kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (1269/2020) till betalning enligt beslut om lönesubvention, startpeng och ersättning som fattats av de kommuner som deltar i kommunförsöket för främjande av sysselsättningen, på det sätt som i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) föreskrivs om finansieringen av tjänsterna i fråga

7) till utgifter för avlöning av personer med funktionsnedsättning som anställts innan sysselsättningslagen (275/1987) trädde i kraft och som fortfarande är anställda i samma anställningsförhållande.

Anslaget får även användas till betalning av konsumtionsutgifter som nämns i punkterna 1, 2 och 5.

Av överföringsutgifterna budgeteras lönesubventionen, startpengen och det sysselsättningspolitiska understödet enligt kontantprincipen, Statskontorets olycksfallsförsäkringspremier enligt principen om betalningsbeslut och övriga överföringsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sakkunnigbedömningar	2 000 000
Arbetsprövning och arbetsträning (490 000 studerandearbetsdagar)	15 000 000
Upphandling av arbetskraftsutbildning	
— Yrkesutbildning (1,01 mn studerandearbetsdagar)	19 700 000
— Integrationsutbildning (1,3 mn studerandearbetsdagar)	68 398 000
Sammanlagt	88 098 000
Startpeng (2 600 årsverken)	18 000 000
Lönesubventionerat arbete	
— Statsförvaltningen (högst 250 årsverken)	5 500 000
— Kommuner och samkommuner (2 200 årsverken)	12 100 000
— Privata sektorn (7 500 årsverken)	38 000 000
Sammanlagt	55 600 000
Sysselsättningspolitiskt understöd	2 000 000
Ersättningar	900 000
Försäkringsskydd	950 000
Arbetsförmedlings-, informations- och rådgivningstjänster	1 000 000
Vägledning för yrkesval och karriär	423 000
Alla sammanlagt	183 971 000

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
— Andelen arbetslösa efter 3 månaders yrkesinriktad arbetskraftsutbildning (%)	38	< 39	< 39
— Andelen arbetslösa efter 3 månaders lönesubventionerat arbete (%)	46	< 45	< 45
— Andelen arbetslösa efter 3 månaders integrationsutbildning (%)	26	< 26	< 26

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föränleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	55 000	9 500	500	65 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 5 000 000 euro och överföringsutgifternas andel 178 971 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Arbetskraftsutbildning som leder till högskoleexamen	270
Förändring i antalet asylsökande	-2 282
Förändring i antalet personer som får tillfälligt skydd	-4 688
Integrationsutbildning på svenska (regeringsprogr. 2023)	500
Minskning av flyktingkvoten från 850 personer till 500 personer (regeringsprogr. 2023)	-457
Projektet TE-digi (överföring från moment 32.01.10)	10 000
Service för utveckling av företagsverksamhet (regeringsprogr. 2023)	-13 000
Sysselsättningsanslag (regeringsprogr. 2023)	-41 000
Täckande av kostnaderna för personaldimensioneringen, återföring av en överföring	20 530
Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet (överföring till moment 32.30.55)	-10 800
Åtgärder för sysselsättande av personer som fyllt 55 år	2 500
Ändring av serviceprocessen till följd av bestämmelserna om arbetslösas studier (överföring från moment 32.01.03)	2 000
Ökad integrationsutbildning	2 294
Omfördelning	-4 500
Nivåförändring	1 692
Sammanlagt	-36 941

2024 budget	183 971 000
2023 II tilläggsb.	-1 105 000
2023 I tilläggsb.	-2 137 000
2023 budget	220 912 000
2022 bokslut	281 235 000

52. Lönegaranti (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 33 460 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter enligt lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000)
- 2) till återbetalning av fordringar som återkrävts och till räntor på dem
- 3) till betalning av myndigheternas avgifter som anknyter till förfarandet med lönegaranti, rättegångskostnader och konkurskostnader samt till betalning av kostnader till arbetsgivarnas räkning

skapsbyråer, när lönegarantimyndigheten har begärt en utredning om lönefordringar av arbetsgivarens räkenskapsbyrå

4) till betalning av konsumtionsutgifter.

Förklaring: Genom systemet med lönegaranti kan utbetalningen av de fordringar som de anställda har i anslutning till anställningsförhållandet tryggas vid arbetsgivarens konkurs eller annan insolvens. Som lönegaranti kan sådana fordringar betalas ut som följer av ett anställningsförhållande och som arbetsgivaren skulle ha varit skyldig att betala arbetstagaren.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lönegaranti	33 270 000
Återbetalning av fordringar som återkrävts och räntor på dem	60 000
Myndighetsavgifter, rättegångskostnader och konkurskostnader	130 000
Sammanlagt	33 460 000

De inkomster på 33 270 000 euro som motsvarar utgifterna för lönegarantin har antecknats under moment 12.32.31.

De uppskattade räntorna på 1 000 000 euro på återbetalningen av lönegarantin har budgeterats under moment 12.32.99.

Jämförelsetal för lönegarantin

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Betalningar enligt lönegarantin som återkrävts av arbetsgivarna (1 000 euro)	6 636	7 500	8 000
Arbetstagare som fått lönegaranti (antal)	5 015	7 000	6 500
Arbetsgivare som fått lönegarantibeslut (antal)	1 707	2 000	2 000
Genomsnittlig tid för handläggning av ansökningar (dagar)	107	120	120
Andelen ansökningar som handlagts på kortare tid än 2 månader (%)	38,7	35	35

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 33 380 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 80 000 euro.

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	33 460 000
2023 budget	33 460 000
2022 bokslut	25 928 282

55. Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 61 700 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) användas

- 1) till anskaffning av utbildning inom omställningsskyddet
- 2) till betalning av stöd enligt 7 a kap.
- 3) till betalning av stöd enligt 11 kap. 1 §.

Av överföringsutgifterna budgeteras utbildningen inom omställningsskyddet enligt prestationsprincipen och sysselsättningsstödet för personer som fyllt 55 år och samhällsgaranterat arbete som ordnas av kommunerna enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget är avsett att användas för åtgärder som främjar sysselsättningen av personer som fyllt 55 år enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Till dessa åtgärder hör sådan utbildning inom omställningsskyddet som är avsedd för målgruppen, sysselsättningsstöd för personer som fyllt 55 år och samhällsgaranterat arbete som ordnas av kommunerna. Närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna skaffar utbildning inom omställningsskyddet och Sysselsättningsfonden betalar utbildningarna enligt de faktiska kostnaderna. Sysselsättningsstödet för personer som fyllt 55 år och samhällsgaranterat arbete som ordnas av kommunerna liknar lönesubventionerat arbete, men till skillnad från lönesubvention har arbetsgivaren rätt att få ovannämnda stöd om de förutsättningar som anges i lagen uppfylls.

Inkomster som motsvarar utgifterna för utbildning inom omställningsskyddet har budgeterats under moment 12.32.99.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Utbildning inom omställningsskyddet	22 000 000
Sysselsättningsstöd för personer som fyllt 55 år	20 000 000
Samhällsgaranterat arbete som ordnas av kommunerna	19 700 000
Sammanlagt	61 700 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängning av arbetsvillkoret till 12 månader (regeringsprogr. 2023)	3 200
Förlängning av tiden i arbetslivet (överföring från moment 32.30.51)	10 800
Förlängning av tiden i arbetslivet (överföring från moment 33.20.50)	12 000
Förlängning av tiden i arbetslivet (överföring från moment 33.20.52)	13 700
Sammanlagt	39 700

2024 budget	61 700 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 I tilläggsb.	9 125 000
2023 budget	22 000 000

64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 643 967 000 euro.

Fullmakt

År 2024 får nya beslut om beviljande fattas till ett belopp av sammanlagt 379 462 000 euro.

Om en del av bevilningsfullmakten för 2023 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2024.

Anslaget och bevilningsfullmakten får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för programmet för att förverkliga de politiska målen ”Ett smartare EU”, ”Ett grönare EU”, ”Ett mer sammanlänkat EU” och ”Ett mer socialt EU” samt en rättvis omställning (FRO-fonden) under EU:s programperiod 2021–2027 samt till betalning av statlig medfinansiering för Interreg-programmen

2) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för Finlands strukturfondsprogram 2014—2020 samt till betalning av statlig medfinansiering av målet europeiskt territoriellt samarbete (ETS) och delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC)

3) till betalning av tekniskt bistånd i anslutning till genomförandet av de ovannämnda programmen och de konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på genomförandet av programmen samt till avlönande av personal som behövs för förvaltningen av den nationella medfinansieringen och för administrativa kontroller

4) till avlönande av personal motsvarande högst 250 årsverken för genomförande av programmen för perioderna 2014—2020 och 2021—2027

5) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering av InvestEU-programmet och programmet för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt

6) till utbetalning av förskott enligt artiklarna 98–102 i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 under programperioden 2007–2013 och artikel 139 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 under EU:s programperiod 2014–2020, till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 143–147 i den förordningen, till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 103–104 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1060/2021 under EU:s programperiod 2021–2027 samt till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt

7) till betalning av förskott som är motiverade med tanke på genomförandet av projektet

8) till betalning av negativa räntor som föranleds av genomförande av tekniskt bistånd till program inom målet Europeiskt territoriellt samarbete (ETS) 2014—2020 och till Interreg-programmen 2021—2027 för utländska förvaltningsmyndigheters del, till betalning av tekniskt bistånd i anslutning till programmen som en post av engångsnatur till det landskapsförbund som är programmets förvaltningsmyndighet för att säkerställa att utbetalningarna ur programmen ersätts till stödmottagarna inom utsatt tid samt till Finlands nationella medfinansiering som en post av engångsnatur till de transeuropeiska Interreg-programmen

9) till betalningar till följd av medlemsstaternas förpliktelser i Interreg-programmen 2021—2027.

Av bevilningsfullmakten under momentet riktas 15 209 000 euro och av anslaget under momentet riktas 21 486 000 euro till tekniskt bistånd till Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av bevilningsfullmakten är sammanlagt 263 038 000 euro medfinansiering ur EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och 116 424 000 euro statlig medfinansiering. Av anslaget är sammanlagt 394 389 000 euro avsett att användas för utbetalning av medfinansiering ur EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och 249 578 000 euro för utbetalning av den statliga medfinansieringen. Av anslaget är sammanlagt 294 881 000 euro avsett att användas för utbetalningar under programperioden 2014—2020, varav 157 270 000 euro för utbetalning av EU:s strukturfonders medfinansiering och 137 611 000 euro för utbetalning av den statliga medfinansieringen. Av anslaget är sammanlagt 349 086 000 euro avsett att användas för utbetalningar under programperioden 2021—2027, varav 237 119 000 euro för utbetalning av medfinansiering ur EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och 111 967 000 euro för utbetalning av den statliga medfinansieringen.

Åtgärderna inom ramen för Europeiska socialfonden, regionala utvecklingsfonden och fonden för en rättvis omställning under programperioden 2021—2027 har samlats i Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027. Den offentliga totala finansieringen av programmet uppgår till cirka 3,1 miljarder euro, av vilket EU-medfinansieringen utgör 61 %, dvs. cirka 1,9 miljarder euro, och den nationella offentliga medfinansieringen cirka 1,2 miljarder euro. Av den nationella finansieringen uppgår statens andel till 75 % och kommunernas och den övriga offentliga finansierings andel till 25 %.

Europeiska socialfondens och Europeiska regionala utvecklingsfondens åtgärder har samlats i Finlands strukturfondsprogram ”Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020”. Återhämtningsfinansieringen inom ramen för instrumentet REACT-EU som är avsett att användas åren 2021—2023 uppgår, inklusive den offentliga totalfinansieringen för programmet, till cirka 2,8 miljarder euro, varav EU-medfinansieringen är cirka 51 %, dvs. cirka 1,4 miljarder euro, och den nationella offentliga medfinansieringen är på motsvarande sätt nästan 1,4 miljarder euro. Av den nationella finansieringen uppgår statens andel till 78 % och kommunernas och den övriga offentliga finansierings andel till cirka 22 %.

Finansieringen av strukturfondsprogrammen under programperioden 2014—2020 och genomförandet av projekten upphör vid utgången av 2023, men vissa utbetalningar infaller ännu 2024.

För ett flerårigt projekt sker bindningen av bevilningsfullmakten för de regional- och strukturpolitiska programmen i regel för ett år, så att flera projekt kan finansieras samtidigt och man därmed säkrar att programmedlen används fullt ut.

Vid användningen av finansieringen tillämpas de nationella bestämmelser och EU-bestämmelser som är tillämpliga inom den verksamhet som finansieras av respektive förvaltningsområde, och finansieringen fördelas inom ramen för de nämnda bestämmelserna och strukturfondsprogrammen inom respektive förvaltningsområde på det sätt som ministeriet i fråga bestämmer. Rätten till stöd för de kostnader som ska betalas ska dessutom ha granskats på förhand enligt de nationella bestämmelserna och Europeiska unionens bestämmelser, med undantag för förskotten och det tekniska biståndet under programperioden 2021—2027.

Beslut om tekniskt bistånd fattas inom ramen för det förfarande som föreskrivs i Europeiska gemenskapernas strukturfondsbestämmelser och de nationella strukturfondsbestämmelserna.

I det partnerskapsavtal som godkänts av Europeiska kommissionen för programperioden 2021—2027 fastställs den strategiska inriktningen och organiseringen av programarbetet för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden+ (ESF+), fonden för en rättvis omställning (FRO) samt Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF).

Under programperioden 2021—2027 riktas finansieringen inom ramen för regional- och strukturpolitiken på främjande av innovationsverksamhet som utgår från näringslivet, förbättrande av tillväxtmöjligheterna för små och medelstora företag, modernisering av verksamheten och utvecklande av affärsmiljön, främjande av sysselsättningen för arbetssökande, arbetslösa, personer som står utanför arbetskraften och grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, förebyggande av utdragen arbetslöshet, utveckling av inlärningsmöjligheterna, förbättrande av ställningen för dem som har det sämst ställt på arbetsmarknaden samt stödjande av de regioner som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar till följd av omställningen till en klimatneutral ekonomi.

Med åtgärder inom Interreg-programmen inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete under programperioden 2021—2027 stöds integrering, utbyte av erfarenheter, innovativa verksamhetssätt samt skapande och stärkande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena. Programmen syftar till att påverka bl.a. konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i gränsområdena.

InvestEU-programmet syftar till att stödja Europeiska unionens politiska mål med hjälp av finansierings- och investeringstransaktioner som främjar unionens konkurrenskraft, hållbar ekonomi och tillväxt, samhällsresiliens och social delaktighet, integrering av kapitalmarknaderna samt en starkare inre marknad.

Fördelningen av Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027 enligt insatsområde (exkl. InvestEU- och Interreg-programmens andelar)

	Andel under hela programperioden (%)
IO 1. Ett innovativt Finland (ERUF)	29,4
IO 2. Ett klimatneutralt Finland (ERUF)	14,2
IO 3. Ett tillgängligare Finland (ESF+)	3,6
IO 4. Ett sysselsättande, kompetent och inkluderande Finland (ESF+)	29,7
IO 5. Ett Finland för sociala innovationer (ESF+)	1,0
IO 6. Ett Finland som bekämpar materiell brist (ESF+)	1,1
IO 7. Ett Finland för en rättvis omställning (FRO)	21,0
Sammanlagt	100,0

Utgifter för användningen av bevilningsfullmakten (mn euro)

	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Programperioden 2014–2020					
Tidigare års förbindelser	120,470	-	-	-	120,470
Förbindelser 2022	110,410	-	-	-	110,410
Förbindelser 2023	64,001	-	-	-	64,001
Sammanlagt	294,881	-	-	-	294,881
Programperioden 2021–2027					
Förbindelser 2022	18,363	7,659	2,957	4,367	33,346
Förbindelser 2023	254,831	405,341	294,900	236,764	1 191,836
Förbindelser 2024	75,892	131,312	89,644	82,614	379,462
Sammanlagt	349,086	544,312	387,501	323,745	1 604,644
Alla sammanlagt	643,967	544,312	387,501	323,745	1 899,525

Användningen av bevilningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, EU-medfinansiering och statlig medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2021—2027	Bevilningsfullmakt 2024	Anslag 2024
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)			
Tekniskt bistånd	50,305	7,732	10,923
Riksomfattande teman	54,301	8,317	7,410
Regionalstöd	1 122,324	165,127	147,121
Finansiering för städer	110,723	18,473	16,459
Sammanlagt	1 337,653	199,649	181,913
InvestEU	31,571	-	6,941
Sammanlagt	1 369,224	199,649	188,854
Europeiska socialfonden plus (ESF+)			
Tekniskt bistånd	38,700	5,351	7,560
Riksomfattande teman	184,030	26,115	23,358
Regionalstöd	654,908	90,213	80,689
Bekämpning av materiell brist	32,301	4,341	3,883
Sammanlagt	909,939	126,020	115,490
Fonden för en rättvis omställning (FRO)			
Tekniskt bistånd	25,587	2,126	3,003
Regionalstöd	591,692	37,385	33,839
Sammanlagt	617,279	39,511	36,842

Användningen av bevilningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, EU-medfinansiering och statlig medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2021—2027	Bevilningsfullmakt 2024	Anslag 2024
Interreg-programmen ¹⁾	51,000	7,000	7,900
Interreg-program vid de yttre gränserna ¹⁾	21,975	7,282	-
Sammanlagt	72,975	14,282	7,900
Allasammanlagt	2 969,417	379,462	349,086

¹⁾ Utgör statlig medfinansiering.

Kärnindikatorer för Finlands strukturfondsprogram Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020

	Utfall 2014—2022	Mål (2023)
Nya företag	584	600
Nya arbetstillfällen	12 610	13 260
Nya forsknings-, utvecklings- och innovationsrelaterade arbetstillfällen	1 091	945
Antal företag som deltar i forsknings- och utvecklingsinstitutionernas projekt	24 876	19 000
Antal företag som främjar låga koldioxidutsläpp	2 619	1 900
Deltagare under 30 år som är arbetslösa eller står utanför arbetslivet	44 647	42 000
Inom utbildningsåtgärderna: deltagare som fullgjort grundskolenivån	38 499	32 000
Inom åtgärder för att stärka delaktigheten: långtidsarbetslösa	18 216	15 500

Kärnindikatorer för Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027

	Mål (2029)
Företag i samarbete med forskningsinstitut	24 284
Arbetstillfällen som skapats genom det nya stödet	18 756
Små och medelstora företag som inför produkt- eller processinnovationer	3 417
Företag som har en större omsättning	5 307
Nya lösningar som främjar utsläppsminskningar	550
Arealen på den iståndsatta mark som omfattas av stödet (ha)	13 596
unga i åldern 18—29 år	1 210
Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa	76 740
Personer utanför arbetslivet	26 515
Sysselsatta, inklusive självständiga yrkesutövare	18 424

Utbetalningar av EU-stöd har antecknats under moment 12.32.50 och poster som föranleds av återkrav under moment 12.39.10. Ränteintäkter från landskapsförbunden samt eventuella återbetalningar av anslag som betalats till landskapsförbunden under tidigare år har antecknats under moment 12.32.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 16 000 000 euro och överföringsutgifternas andel 627 967 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

De utbetalningar ur program som är långsammare än beräknat	30 000
Ett förnybart och kompetent Finland	163 462
Fonden för en rättvis omställning	84 590
Justering av beräknade utbetalningar under programperioden 2014–2020, exkl. React EU	-128 959
Justering av utbetalningar REACT-EU	-1 610
React EU-utbetalningar under programperioden 2014–2020	-92 834
Utbetalningar av ombudgeteringar av upplösta fullmakter under programperioden 2014–2020	2 681
Utbetalningar under programperioden 2014–2020	-5 000
Utbetalningar under programperioden 2021 + ramen	-8 956
Utbetalningar under programperioden 2021–2027	13 906
Utveckling av landskapen vid de yttre gränserna (överföring till moment 32.30.40)	-24 629
Utveckling av landskapen vid de yttre gränserna (överföring till moment 32.30.40)	-2 000
Sammanlagt	30 651

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	643 967 000
2023 II tilläggsb.	-30 000 000
2023 I tilläggsb.	—
2023 budget	613 316 000
2022 bokslut	358 086 463

(87.) *Kapitalinvestering i Jobbkanalen Ab* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 budget	7 000 000
2022 bokslut	10 000 000

95. *Utbetalning av avkastning för påverkansinvesteringar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av avkastning för ett resultatbaserat projekt som omfattar påverkansinvesteringar inom sysselsättning.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet har konkurrensutsatt och med en privat projektadministratör ingått ett avtal om inrättande av en resultatbaserad fond för påverkansinveste-

ringar inom sysselsättning. Projektet som syftar till att minska långtidsarbetslösheten inleddes 2018.

Inom projekt som omfattar påverkansinvesteringar samlar projektadministratören in kapital till fonderna från investerare, och detta kapital används till att finansiera tjänster för långtidsarbetslösa arbetssökande. Investerarna bär den ekonomiska risken i anslutning till projektets lönsamhet.

Arbets- och näringsministeriet har förbundit sig att betala de aktörer som investerat i fonden resultatbaserade arvoden. De bestäms utifrån verksamhetens resultat och genomslagskraft. I projektet som syftar till att minska långtidsarbetslösheten betalas till aktörerna högst 10 000 euro per sysselsatt, sammanlagt högst 23 miljoner euro 2020—2024.

Effekter

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Sysselsättningen bland långtidsarbetslösa ökar			
Antalet deltagare i sysselsättningsprojektet för långtidsarbetslösa (kumulativt 2019–, personer)	3 180	4 900	6 500
— varav sysselsatta	1 222	1 900	2 600

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningar	-2 000
Sammanlagt	-2 000

2024 budget	6 000 000
2023 II tilläggsb.	1 500 000
2023 budget	8 000 000
2022 bokslut	4 223 423

40. Specialfinansiering för företag

Förklaring: Uppbyggnaden av en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö stöds genom att man utvecklar kapitalmarknaden, förbättrar tillgången till finansiering för i synnerhet tillväxtorienterade företag, lockar nya investeringar och ny kompetens samt upprätthåller ett fungerande system för exportfinansiering.

En effektiv marknad för företagsfinansiering är en förutsättning för att vi ska få fler nyetablerade företag samt tillväxtorienterade och internationellt inriktade företag till Finland och för att exportföretagen ska ha jämlika konkurrensvillkor när det gäller finansieringen. Ministeriet främjar tillväxtfinansiering, stärkande av företagens finansiella saldo och egna kapital, finansiering av omställningen till ren energi samt utnyttjande av InvestEU-finansiering och övrig EU-finansiering i varje fas av företagets livscykel. Instrumenten för offentlig företagsfinansiering har en viktig roll när finansmarknadens funktionella brister ska åtgärdas. Målet är att komplettera och mobilisera den privata finansieringen genom olika åtgärder och att trygga förutsättningarna för det offentliga

systemet för exportfinansiering. Offentlig företagsfinansiering och statens deltagande i risken behövs särskilt i nyetablerade företag och i innovativa tillväxtföretag samt vid finansieringen av export. Syftet med finansieringen av export är att säkerställa att finländska företag har samma verksamhetsförutsättningar som de viktigaste konkurrentländerna.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för resultatområdet för 2024:

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Finland är en internationellt konkurrenskraftig omvärld för näringsverksamhet			
— Privata riskinvesteringar i nyetablerade företag (mn euro)	1 790	1 250	1 350
— Venture-investeringar/BNP (%)	0,39	> 0,35	> 0,40

42. Statligt stöd för tryggnad av elförsörjningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 900 000 euro.

Anslaget får med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) användas till betalning av understöd som beviljats för ersättningsinvesteringar i elnätet i Enontekisregionen.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används till betalning av utgifterna för det understöd på 7 000 000 euro som 2021 beviljats för ersättningsinvesteringar i elnätet i Enontekis kommun.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027–	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	900	800	1 100	2 420	5 220

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningar	-300
Sammanlagt	-300
2024 budget	900 000
2023 budget	1 200 000
2022 bokslut	625 650

46. Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 090 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föränleds av avtal mellan kommunikationsministeriet och VR-Group Ab om anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används enligt den fullmakt på 40 000 000 euro som beviljats i tilläggsbudgeten för 2022 till betalning av utgifter för anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken. Anskaffningen grundar sig på ett avtal mellan kommunikationsministeriet och VR-Group Ab. Med stöd av avtalet skaffar VR-Group Ab ny vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken i syfte att förbättra servicenivån inom nattågstrafiken. Det är fråga om en helhet som utgörs av nio sovvagnar och åtta biltransportvagnar.

Anslaget används av kommunikationsministeriet.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föränleder (1 000 euro)

	2024	2025	2026–	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser som ingåtts före 2024	2 090	3 394	22 524	28 008

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken	1 600
Sammanlagt	1 600
2024 budget	2 090 000
2023 budget	490 000

47. Finnvera Abp:s förlustersättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 65 436 000 euro.

Anslaget får i enlighet med statsrådets förbindelser som ingåtts med stöd av 8 § 1 mom. 1–3 punkten i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit-, borgens- och kapitalplaceringsverksamhet (445/1998) användas

- 1) för partiell ersättning av förluster som uppkommit till följd av Finnvera Abp:s kredit- och borgensverksamhet
- 2) till räntestöd till Finnvera Abp.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Staten betalar med stöd av den ingångna förbindelsen Finnvera Abp en ersättning på 50 % eller 80 % av det totala beloppet av kredit- och borgensförlusterna. Ersättningarna

för kreditförluster gör det möjligt för Finnvera Abp att bevilja lån och ställa borgen också när företagets säkerheter är otillräckliga.

Finnvera Abp bedöms fatta 6 500 finansieringsbeslut 2024. De växande företag som får finansiering beräknas uppgå till 2 000. Finnvera Abp har cirka 25 000 kunder varav cirka 90 % är företag med mindre än tio anställda.

Effekter

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Projekt totalt som omfattas av kredit- och borgensförlustförbindelser (md euro)	2,6	2,2	2,2
— varav finansiering beviljad av Finnvera (md euro och %)	1,1 (44 %)	1,0 (45 %)	1,0 (45 %)
— varav finansiering från banker och övriga (md euro och %)	1,5 (56 %)	1,2 (55 %)	1,2 (55 %)
Antal nyetablerade företag (st.)	1 931	2 000	2 200
Antal nya arbetstillfällen som Finnvera Abp främjat (st.)	6 001	6 000	6 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i räntestöden och förlustersättningarna	365
Sammanlagt	365

2024 budget	65 436 000
2023 II tilläggsb.	-20 000 000
2023 budget	65 071 000
2022 bokslut	36 534 458

48. *Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 142 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av räntestöd enligt lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1137/1996) och lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011)

2) till betalning av behövliga åtgärder och kostnader för skydd mot ränte- och valutarisker som föranleds Statskontoret till följd av ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut

3) till betalning av förvaltningsarvode och underskottsersättning till Finlands Exportkredit Ab.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget gör det möjligt att ha ett internationellt sett konkurrenskraftigt och offentligt understött system för exportfinansiering, bidrar till en gynnsam exportbaserad utveckling av sysselsättningen och ekonomin och underlättar hanteringen av ränterisker i anslutning till exportfinansiering.

När det gäller ränteutjämning ingår Finlands Exportkredit Ab ränteutjämningsavtal med ett kreditinstitut eller finansiellt institut eller fattar ränteutjämningsbeslut. Vid ränteutjämning betalar kreditinstitutet, det finansiella institutet eller Finlands Exportkredit Ab en fast ränta till staten i enlighet med ränteutjämningskrediten och staten betalar Finlands Exportkredit Ab, kreditinstitutet eller det finansiella institutet den referensränta, i allmänhet sex månaders, som allmänt ska användas för valutan i fråga och som motsvarar ränteperioden för krediten, ökad med ett tillägg enligt arbets- och näringsministeriets förordning om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1547/2011).

Syftet med beviljandet av offentligt understödda export- och fartygskrediter är att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att se till att de finländska bolag som bedriver export har ett internationellt konkurrenskraftigt system för finansiering av export och fartygsleveranser. Ett ytterligare syfte är att öka kapitalvaruexporten och fartygsleveranserna från Finland samt att främja samsättningen för exportörer, finländska varv och underleverantörer.

Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning får Finlands Exportkredit Ab ingå ränteutjämningsavtal om ränteutjämningskrediter eller fatta motsvarande ränteutjämningsbeslut till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro samt bevilja sådana krediter med fast eller rörlig ränta som beviljas på OECD-villkor till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro.

Nyckeltal som beskriver verksamheten

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Nya ränteutjämningsförbindelser ¹⁾ (mn euro)	750	700	1 000
Ränteutjämningsförbindelser i slutet av året ²⁾ (mn euro)	8 254	9 000	10 000

¹⁾ Omfattar de kreditavtal med fast ränta som Finlands Exportkredit Ab ingår och de ränteutjämningskrediter som bankerna avtalar om.

²⁾ Omfattar Finlands Exportkredit Ab:s ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut samt kredit- och ränteutjämningsreservationer.

Utgifter som föranleds staten på grund av ränteutjämningsförbindelser (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Räntestöd för exportkrediter	128 700	100 400	84 900	81 500	395 500
Utgifter för skyddsåtgärder	14 000	9 900	7 800	7 400	39 100
Utgifter sammanlagt	142 700	110 300	92 700	88 900	434 600

De räntegottgörelser som ränteutjämningsverksamheten leder till för staten intäktsförs under moment 12.32.99. Ränteutjämningsverksamheten beräknas uppvisa ett överskott på 19,4 miljoner euro 2024 (24,2 miljoner euro 2022, 9,7 miljoner euro 2023).

Statens inkomster av ränteutjämningsförbindelser (1 000 euro)

	2024	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Räntegottgörelser	18 900	27 700	35 700	42 200	124 500
Inkomster av skyddsåtgärder	143 200	89 000	64 000	55 300	51 500
Inkomster sammanlagt	162 100	116 700	99 700	97 500	476 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringar i räntenivån	52 100
Justering av förslagsanslaget	-1 900
Räntestöd för exportkrediter och utgifter för skyddsåtgärder	43 800
Ökning av exportkrediternas volym	6 300
Sammanlagt	100 300

2024 budget	142 700 000
2023 I tilläggsb.	36 200 000
2023 budget	42 400 000
2022 bokslut	77 825 340

60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 000 euro.

Anslaget får användas till betalningar i enlighet med statens ansvar enligt 4 § i lagen om statsgarantifonden (444/1998).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget får användas för de betalningar till Statsgarantifonden som staten ansvarar för, om tillgångarna i den exportgaranti- och specialgarantifond som finns upptagen i specialfinansieringsbolaget Finnvera Abp:s balansräkning eller tillgångarna i Statsgarantifonden inte räcker till för att täcka en förlust som Finnvera Abp:s separata resultat uppvisar.

2024 budget	20 000
2023 II tilläggsb.	13 134 000
2023 budget	20 000
2022 bokslut	—

82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av sådana lån som avses i 8 b § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) och som tryggar den medelsanskaffning som hänför sig till exportfinansiering i form av krediter.

Fullmakt

Arbets- och näringsministeriet kan bevilja Finnvera Abp lån som hänför sig till finansiering av export enligt 8 b § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) till ett belopp av högst 1 000 000 000 euro.

Förklaring: Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011) kan Finlands Exportkredit Ab bevilja export- och fartygskrediter som grundar sig på Finnvera Abp:s medelsanskaffning. Enligt lagen om statens specialfinansieringsbolag kan staten ställa garanti för Finnvera Abp:s medelsanskaffning för finansiering av export- och fartygskrediter. Om det finns sådana störningar i finansmarknadens funktion att Finnvera Abp inte via marknaden kan skaffa medel på rimliga villkor, kan bolaget inom ramen för anslagen i statsbudgeten mot gängse ränta beviljas i regel kortfristigt lån för högst 12 månader. Avsikten är att lånen ska beviljas utan krav på säkerhet.

Syftet med de export- och fartygskrediter som Finlands Exportkredit Ab beviljar är att säkerställa att de finländska exportörerna förfogar över en motsvarande, internationellt konkurrenskraftig finansiell mekanism för export och fartygsleveranser som exportörerna i våra viktigaste konkurrensländer. Med hjälp av denna finansiella mekanism förbättras de finländska exportörernas utsikter till framgång i anbudstävlingar som gäller kapitalvaruexport och fartygsleveranser. Samtidigt hjälper man exportföretagen, de inhemska skeppsvarven och underleverantörerna att generera arbetstillfällen.

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	10 000
2023 budget	10 000
2022 bokslut	—

(89.) Kapitalinvestering i Business Finland Venture Capital Ab (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 budget	110 000 000
2022 bokslut	49 400 000

(95.) Utgifter för avtal om avkastningsbyte och för skyddsåtgärder (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 II tilläggsb.	5 000
2023 budget	73 000
2022 bokslut	2 043 344

50. Integration och internationell kompetens

Förklaring: Integrationen i Finland sker i princip genom arbete. Det centrala syftet med integrationsåtgärderna är att säkerställa en så snabb övergång till arbetsmarknaden som möjligt med tillräckliga färdigheter. Integrationspolitiken grundar sig på språkinläring och arbete samt det att personer som integreras kommer in i samhället och följer samhällets regler. Syftet med främjande av integration är att stödja och effektivisera invandrarnas integrering, sysselsättning och kompetens samt delaktighet i det finska samhället. En positiv och aktiv integration underlättas genom att invandras språkkunskaper och yrkesfärdigheter stärks, deras sysselsättning påskyndas och deras kunskaper om och delaktighet i samhället ökas. För snabbare integrering och sysselsättning ska identifieringen av invandrarnas kompetens och den handledning de får förbättras. Särskild vikt fästs vid invandrarkvinnors möjligheter att delta i integrations- och språkutbildning. Integrationen effektiviseras också genom att integrationstjänsternas kvalitet förbättras och tjänsterna görs mer förpliktande och effektiva. Kommunernas roll i det integrationsfrämjande arbetet stärks exempelvis genom att stödja multidisciplinära kompetenscentrum samt väglednings- och rådgivningstjänster för invandrare. Vårdområdena stöds genom social- och hälsovårdstjänster för att främja invandras integration och sysselsättning. Dessutom säkerställs vårdområdenas möjlighet att sköta de i lagen om främjande av integration avsedda tjänster för barn och unga som vistas i landet utan vårdnadshavare. Även tredje sektorns roll inom den integrationsfrämjande verksamheten stärks. Dubbelriktad integration främjas genom att öka deltagandet i arbetslivet.

Det ska säkerställas att personer som får internationellt skydd snabbt blir förflyttade till kommuner och börjar omfattas av integrationsfrämjande tjänster. Flyktingkvoten för 2024 är i enlighet med regeringsprogrammet 500 personer.

Det beräknas att 2024 används för integrationsutbildningen 68 398 000 euro av anslaget under moment 32.30.51. Av anslaget beräknas 16 772 000 euro användas för ordnande av integrationsutbildning för personer som får tillfälligt skydd.

Internationella experters rörlighet har en allt större näringspolitisk betydelse med tanke på stärkandet av Finlands kunskapskapital och konkurrenskraft samt uppkomsten av nya arbetsplatser och innovationer. Som ett led i stärkandet av konkurrenskraften följer regeringen noggrant upp arbetskraftsinvandringens konsekvenser för tillgången på arbetskraft och den offentliga ekonomin. Arbetskraftsinvandringen av experter särskilt från länder som omfattas av modellen med målland och från EU-området främjas genom att man påskyndar uppehållstillståndsförfarandena, stärker de permanenta strukturerna för invandring av experter och Finlands attraktionskraft som målland för experter samt stöder etableringen och integrationen av internationella experter och deras familjer. Den finländska arbetsmarknadens rykte ska förbättras genom ett aktivt ingripande i och föregripande av missbruk som förekommer på arbetsmarknaden. Uppmärksamhet ägnas också åt kontrollerad studierelaterad invandring samt främjande av integration och sysselsättning i Finland av internationella studerande och forskare.

Business Finlands Work in Finland-verksamhet (WiF) stöder bl.a. utvecklingen av tjänster för internationell rekrytering, mållandsverksamheten och kommunikationen om Finlandsbilden. Det beräknas att för Business Finlands WiF-verksamhet används 2,9 miljoner euro under moment 32.01.05. Det beräknas att för arbets- och näringsförvaltningens Work in Finland-verksamhet an-

vänds cirka 2,5 miljoner euro av anslagen under moment 32.01.02 och 32.01.03. För Talent -finansiering beviljas uppskattningsvis 4,5 miljoner euro från moment 32.20.40. Finansieringen är avsedd som stöd till företag för anställning av de första internationella experterna.

Flyktingar som fått uppehållstillstånd och som omfattas av integration

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Asylsökande som fått uppehållstillstånd	1 760	1 610	2 408
— varav ensamkommande minderåriga som fått uppehållstillstånd	147	200	200
Familjeåterföreningar	541	1 421	1 456
Kvotflyktingar	1 098	1 050	500
Flyktingar sammanlagt	3 399	5 081	4 364
Flyktingar som omfattas av den kommunala, kalkylerade ersättningen	11 203	11 339	12 180
Personer som får tillfälligt skydd och omfattas av kalkylerad ersättning	-	7 999	21 067
Inkvarteringsplatser i familjegrupper och stödboenden sammanlagt	143	250	300

03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 851 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för främjande av integration, sysselsättning, likabehandling och jämställdhet och för nationell medfinansiering av integrationsfrämjande projekt som finansieras av EU
- 2) för främjande av internationell kompetens och arbetskraftsinvandring
- 3) för utgifter som Kompetenscentret för integration av invandrare orsakas exempelvis av att följa upp integrationen, integrationsåtgärderna och relationerna mellan olika befolkningsgrupper, utveckla verksamhetsmodeller, sprida god praxis och bedriva kommunikation som gäller integrationen samt för andra utgifter som främjar genomförandet av integrationspolitiken och dess genomslagskraft
- 4) för understöd som i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) beviljas kommuner, organisationer och andra aktörer för verksamhet som främjar integration och sysselsättning, förebygger rasism och etnisk diskriminering och främjar en dialog mellan olika befolkningsgrupper samt för uppsökande arbete och rådgivningsverksamhet som syftar till att identifiera offer för människohandel
- 5) till betalning av olycksfallsersättningar och gruppansvarsförsäkringar för personer som deltar i frivilliga studier enligt 22 § i lagen om främjande av integration (1386/2010) eller i andra individuellt överenskomna åtgärder som främjar integration samt till betalning av de förvaltningskostnader som Statskontoret tar ut för dem
- 6) för avlönande av personal motsvarande högst fyra årsverken i uppgifter för viss tid
- 7) till betalning av stöd i förskott, om det är motiverat med tanke på användningen av den finansiering eller det stöd som beviljas

8) till betalning av överföringsutgifter

9) till finansiering av projekt som statens ämbetsverk och inrättningar genomför.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Integrationspolitiken grundar sig på språkinläring och arbete samt det att personer som integreras kommer in i samhället och följer samhällets regler. Invandrarnas sysselsättning och etablering i det finländska samhället stöds genom att man stärker deras språkkunskaper och yrkesfärdigheter samt främjar deras kunskaper om och delaktighet i samhället. Invandrarnas eget ansvar för integrationen och de integrationsfrämjande tjänsternas förpliktande karaktär utökas. Tjänsterna för invandarmödrar stärks. Kommunernas och tredje sektorns roll i främjandet av integrationen, väglednings- och rådgivningstjänsterna för invandrare samt kommunernas multidisciplinära kompetenscenterverksamhet stöds.

Med hjälp av arbetskraftsinvandring satsar man på tillgången på kompetent arbetskraft i rätt tid för att svara mot arbetsmarknadens behov. När det gäller att locka arbetskraft och marknadsföra arbetsmöjligheter är särskilda målgrupper experter från länder som omfattas av modellen med målland, högutbildade, EU-medborgare och arbetstagare inom branscher med brist på arbetskraft. Centrala åtgärder är att locka kunnig arbetskraft, utveckla kommunikationen om Finlandsbilden, påskynda handläggningstiderna för uppehållstillstånd, stödja etableringen och integrationen av dem som flyttat på grund av arbete, fastställa permanenta strukturer för arbetsrelaterad invandring och att utveckla kommunernas roll.

Avsikten är att man genom att göra uppehållstillståndsprocesserna och andra myndighetstjänster smidigare, utveckla tjänster för internationell rekrytering, förbättra arbetslivets mottaglighet och öka kontakterna mellan företagen och de internationella experter som redan finns i Finland ska göra det lättare för utländska forskare, personer som studerar eller som avlagt högskoleexamen i Finland samt deras familjer att stanna i landet. Den finländska arbetsmarknadens rykte ska förbättras genom ett aktivt ingripande i och föregripande av missbruk som förekommer på arbetsmarknaden. Dessutom vidtas åtgärder för att förbättra möjligheterna att nå och identifiera offer för utnyttjande av utländsk arbetskraft.

Kompetenscentret för integration av invandrare, som finns i anslutning till arbets- och näringsministeriet, stöder statens, kommunernas och organisationerna expertarbete för främjande av invandrades integration med målet att förbättra integrationens genomslagskraft. Centrala uppgiftsområden inom kompetenscentrets verksamhet är att öka kunskapsbasen om integrationen, utveckla uppföljningen särskilt när det gäller sysselsättningen, utbildningsnivån och beroendet av social trygghet, utveckla utvärderingen och uppföljningen av verksamhetens resultat samt förbättra de lokala aktörernas yrkeskompetens och kunskaper genom att utvärdera arbetssätt och verksamhetsmodeller, befästa god praxis och klargöra arbetsprocesserna. Kompetenscentret stöder dessutom sektorsövergripande samarbete mellan olika aktörer bl.a. inom ramen för genomförandet av ett partnerskapsprogram.

Serviceprocessen i det inledande skedet av integrationen av invandrare, bedömningen av invandrades servicebehov, identifieringen av kompetensen, vägledningen, den flerspråkiga samhällsorienteringen, språk- och integrationsutbildningen, testningen av språkkunskaper och andra tjänster riktade till invandrare samt integreringen av tjänsterna utvecklas i syfte att främja invandrarnas integration och sysselsättning. Integrationsutbildningens genomslagskraft förbättras genom att

utbildningens kvalitet och innehåll, såsom arbetslivsorienteringen, utvecklas och finansieringen samlas i en enda kanal. Möjligheterna till integration också på svenska stärks.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av integration och sysselsättning	2 411 000
Kompetenscentret för integration av invandrare	500 000
Statsunderstöd	
— Kommunernas multidisciplinära kompetenscenterverksamhet	670 000
—Handlednings- och rådgivningstjänster för invandrare	670 000
— Bidrag till organisationer och andra aktörer	600 000
Sammanlagt	4 851 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 2 911 000 euro och överföringsutgifternas andel 1 940 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Handlednings- och rådgivningspunkter för invandrare	-1 080
Reformen av integrationstjänsterna (överföring till moment 32.01.01)	-80
Uppgifter för att bereda totalreformen av lagen om främjande av integration (överföring till moment 32.01.02)	-150
Utvidgning av kommunernas multidisciplinära kompetenscenterverksamhet	-1 080
Sammanlagt	-2 390

2024 budget	4 851 000
2023 budget	7 241 000
2022 bokslut	8 491 000

30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 384 250 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om främjande av integration (1386/2010) och statsrådets förordningar 1393/2011 och 115/2012 användas

1) till kalkylerade ersättningar till kommunerna och välfärdsområdena för anvisande till en kommun, vägledning, rådgivning och ordnande av annan verksamhet som stöder integrationen och för inledande kartläggning i fråga om personer som anges i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration

2) för kostnader som kommunerna och välfärdsområdena föranleds av utkomststöd, ordnande av tolkning, ersättande av specialkostnader och stödjande av återflyttning samt till betalning av hyror under den tid då flyktingar väntar på att flytta till kommunen

3) till ersättning för kostnader som kommunen orsakas av placeringen av en minderårig asylsökande som fått uppehållstillstånd i familjegrupphem eller någon annan bostadsenhet samt för familjevård, stödtjänster för boende och andra åtgärder som kan jämföras med barnskyddstjänster till dess att personen fyller 25 år, samt till betalning av arvode till den företrädare som tingsrätten anvisat den minderårige

- 4) till betalning av förskott för kostnader för ovannämnda familjegrupper eller andra bostadsenheter, om det är motiverat med tanke på ordnandet av verksamheten
- 5) till ersättning för kostnader som kommunerna orsakas av ordnandet av social- och hälsovårdstjänster och andra tjänster för personer som fallit offer för människohandel och som placerats i eller bor i kommunen
- 6) till ersättning för kostnader som kommunerna orsakas av utkomststöd till återflyttare från det tidigare Sovjetunionen som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 48 § eller 49 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen (301/2004) och av social- och hälsovård som ges dem, samt till kostnader för vård av och omsorg om personer som deltog som frivilliga i Finlands krig
- 7) till betalning av förskott till Folkpensionsanstalten för kostnader för betalning av grundläggande utkomststöd till ovannämnda personer
- 8) för kostnaderna för de grundläggande utkomststöd till återflyttare från det tidigare Sovjetunionen som Folkpensionsanstalten ska ersättas för med stöd av 51 § 2 mom. i lagen om främjande av integration
- 9) till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Antalet personer som omfattas av den ersättning som betalas för personer som anges i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration uppskattas på basis av antalet asylsökande som anlänt till landet under de tre föregående åren och som fått uppehållstillstånd, antalet personer som anlänt till landet genom familjeåterförening och uppskattningen för budgetåret. I fråga om kvotflyktingar uppskattas antalet personer som omfattas av ersättningarna på basis av det antal som anlänt till landet under de fyra föregående åren samt uppskattningen för budgetåret. År 2024 beräknas det att 21 067 personer som får tillfälligt skydd och för vilka en hemkommun har registrerats flyttat till kommunerna. Flyktingkvoten för 2024 är 500 personer.

I enlighet med 45 § i lagen om främjande av integration betalas kalkylerad ersättning till kommunen och välfärdsområdet för anvisande till en kommun, vägledning, rådgivning och ordnande av annan integrationsfrämjande verksamhet för tre år räknat från det år då uppgiften om hemkommun första gången registrerades. För kvotflyktingar betalas ersättningen för fyra år.

På motsvarande sätt som i fråga om flyktingar kan ersättning betalas för sådana personer som fallit offer för människohandel och som fått kontinuerligt uppehållstillstånd och blir invånare i kommunen. Kommunerna och välfärdsområdena har möjlighet att hos NTM-centralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter ansöka om ersättning för ordnande av tjänster till följd av en persons ställning som offer för människohandel, när personen i fråga bor i kommunen.

Placeringen i kommunerna av personer som får internationellt skydd och personer som får tillfälligt skydd främjas genom att man effektiviserar systemet med ersättningar till kommunerna och intensifierar samarbetet mellan statsförvaltningens olika aktörer och kommunerna.

Den inledande kartläggning som enligt lagen om främjande av integration ska göras för invandrare görs av kommunen eller arbets- och näringsbyrån.

Folkpensionsanstalten ersätts för de kostnader som betalningen av grundläggande utkomststöd orsakar.

Effekter

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Antalet platser anvisade för flyktingar i kommunerna, minst	1 402	4 200	3 300

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kostnader för återflyttare	1 000 000
— Utkomststöd 6 mån.	30 000
— Utkomststöd 5 år	20 000
— Specialkostnader	550 000
— Frändevetraner	400 000
Kalkylerade ersättningar (0–6 år 6 845 €, övriga 2 300 €) för flyktingar (12 180 personer) och för personer som får tillfälligt skydd (21 067 personer)	99 338 000
Övriga ersättningar till kommunerna för flyktingar	282 512 000
— Utkomststöd (2 216 euro/år/person)	68 143 000
— Specialkostnader (3 251 euro/år/person)	101 333 000
— Tolktjänster (1 249 euro/år/person)	39 217 000
— Ersättningar för omsorg om minderåriga (12 000 euro/år/person)	73 819 000
Kostnader för inledande kartläggning (2 000 personer; kalkylerad ersättning 700 euro/person)	1 400 000
Sammanlagt	384 250 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 800 000 euro och överföringsutgifternas andel 383 450 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antalet asylsökande som fått uppehållstillstånd	-10 416
Höjning av flyktingkvoten till 1 050 personer 2023	1 100
Minskning av flyktingkvoten till 500 personer (regeringsprogr. 2023)	-2 157
Statsrådets beslut, 175 utsatta asylsökande	-1 183
Tillfälligt skydd	109 894
Sammanlagt	97 238

2024 budget	384 250 000
2023 II tilläggsb.	-35 000 000
2023 I tilläggsb.	-15 000 000
2023 budget	287 012 000
2022 bokslut	140 326 221

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

För temporär betalning av förmåner ur allmänna fonden för social trygghet enligt 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten får anslag reserverade för betalning av andra förmåner ur samma fond användas under följande moment: 33.10.50, 53, 54, 57, 60 och 33.20.52.

Förklaring:

Omvärlden

Den ekonomiska ojämlikheten i Finland är liten i internationell jämförelse, dock har förmögenhetsskillnaderna blivit större. Den ökande polariseringen och sociala ojämlikheten utgör emellertid en risk för såväl var och ens välbefinnande som för samhällets stabilitet. Detta har accentuerats i och med covid-19-pandemin och anfallskriget mot Ukraina, som bägge har långvariga konsekvenser för finländarnas välfärd och livskvalitet samt för samhället på alla plan. I synnerhet energikrisen och de stigande priserna påverkar finländarnas levnadsstandard. Denna krisernas tid är utmanande för den psykiska hälsan och framtidstron.

Den snabba teknikutvecklingen ger större möjligheter till förebyggande åtgärder för att stödja hälsa och välfärd och till mer verkningsfull vård och service. Också kunskap och data kan utnyttjas bättre på såväl individnivå som samhällelig nivå. Sysselsättning, hälsa och välfärd samt tjänsterna till stöd för dessa ökar delaktigheten och motverkar utslagning. Förändringarna i arbetslivet för med sig nya sätt att delta i arbetslivet. I och med dessa förändras också den finansiella grunden för den sociala tryggheten.

Förutsättningen för social och ekonomisk hållbarhet är en hög sysselsättningsgrad, friska och arbetsföra medborgare samt verkningsfulla, ändamålsenliga social- och hälsovårdstjänster och förmåner. Reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och förmånerna både förutsätter och möjliggör nya tillvägagångssätt. Genom att digitaliseringens möjligheter tillvaratas kan verksamheten effektiviseras och tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet förbättras.

Social- och hälsopolitiken främjar en högre sysselsättningsgrad och produktivitet i arbetet genom åtgärder för arbetstagarnas hälsa och välbefinnande samt deras funktions- och arbetsförmåga. I takt med att medborgarnas hälsotillstånd och funktionsförmåga förbättras förändras behovet av social- och hälsovårdstjänster. Social- och hälsovårdssektorn är också en tillväxtsektor och en motor för utvecklingen av teknik och tjänster.

I det finländska välfärdssamhället ska alla kunna erbjudas social- och hälsovårdstjänster, pensioner och övrigt socialskydd. Finansieringen av detta välfärdssamhälle bygger på en ekonomisk utveckling i balans, vilket förutsätter ekonomisk tillväxt och strukturella reformer.

Budgetpropositionens utgångspunkter

Regeringens mål är ett starkt och engagerat Finland som tar sig genom världens stormar. Ett starkt och engagerat Finland kan trygga tjänster för människor i alla åldrar, från småbarnspedagogik till utbildning, social- och hälsovårdstjänster samt omsorg, oberoende av personens inkomstnivå och boningsort. Grunden för välfärd är en hållbar ekonomi. Regeringens viktigaste finanspolitiska mål är att åstadkomma en hållbar tillväxt.

Största delen, två tredjedelar, av de sociala utgifterna finansieras med arbetsgivarnas och arbetstagarnas socialskyddsavgifter, kommunala skattemedel samt klient- och patientavgifter. De sociala utgifternas andel av utgifterna under social- och hälsovårdsministeriets (SHM) huvudtitel är cirka en femtedel. De största utgiftsposterna under huvudtiteln är pensioner (33 %), familje- och boendekostnader, utkomststöd (29 %), utkomstskydd för arbetslösa (15 %) och sjukförsäkring (14 %).

De strategiska målen för regeringsperioden

I enlighet med social- och hälsovårdsministeriets strategi Ett samhälle med sammanhållning och hållbar välfärd 2030 har ministeriet som mål att säkerställa människors funktionsförmåga, utkomst och tjänster för att vi ska kunna leva i ett jämlikt, hållbart och stabilt samhälle. Ministeriet genomför denna uppgift med hjälp av lagberedning, mångsidig styrning samt förvaltningsövergripande och internationellt samarbete. I ministeriets arbete betonas kunskapsbaserad ledning, öppen kommunikation, möjliggörande lagstiftning, innovationer och digitalisering.

Jämställdhet mellan könen

Att främja jämställdheten mellan könen är ett av de strategiska effektmålen för social- och hälsovårdsministeriet. För jämställdhetsrapporteringen finns det tre indikatorer som mäter hur jämställdheten mellan könen främjas. Dessutom analyseras övriga indikatorer separat för varje kön. Ministeriet har två uppgifter: dels att främja jämställdheten mellan könen inom ramen för ministeriets och förvaltningsområdets verksamhet, dvs. att integrera jämställdhetsperspektivet i verksamheten, dels att ansvara för politiken och lagstiftningen samt för det internationella samarbetet och EU-samarbetet i fråga om jämställdheten mellan könen.

Riksomfattande mål för social- och hälsovården i välfärdsområdena sattes upp för första gången 2022, för perioden 2023—2026. Att främja jämställdheten mellan könen är ett av målen för de social- och hälsovårdstjänster som välfärdsområdena ordnar. Konkret innebär det att välfärdsområdena ska utarbeta en operativ och en personalpolitisk plan. Dessutom finansieras och styrs den materiella utvecklingen av social- och hälsovårdstjänsterna 2022—2025 genom Finlands program för hållbar tillväxt, i vilket ett av de allmänna målen är att främja jämställdhet.

Arbetet i kommittén för social trygghet fortsätter under den nya regeringsperioden. I reformförslagen ingår sådana förslag till utveckling av den sociala tryggheten som främjar jämställdheten mellan könen. För statens finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamheten reserveras 26,55 miljoner euro. För kommissionen för bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (NAPE) har 150 000 euro reserverats. Ett anslag på 46 000 euro har anvisats för arbetet mot könsstämpning av flickor och kvinnor. För etablering av Barnahusmodellen, som riktar sig till

minderåriga, anvisas 2,8 miljoner euro per år för perioden 2024—2026. Seri-stödcentren hjälper vuxna (18 år och äldre) som utsatts för sexuellt våld, med välfärdsområdenas egen finansiering. Inom jämställdhetspolitiken är målet att främja jämställdheten mellan könen bland annat genom ett jämställdhetsprogram för regeringen och ett likalönsprogram på trepartsbasis.

Social- och hälsovårdsministeriet samordnar regeringens jämställdhetspolitik; ministeriet arbetar för jämställdhet mellan könen och för integrering av jämställdhetsperspektivet i alla berednings- och beslutsprocesser vid statsrådet samt i den internationella verksamheten. Dessa mål främjas och beaktas i reformerna enligt regeringsprogrammet.

Hållbar utveckling

I social- och hälsovårdsministeriets verksamhet ligger fokus på att främja hälsa och välfärd, minska ojämlikhet, skapa bättre förutsättningar för partiellt arbetsföra personer att få arbete och stanna kvar i arbetet, förbättra äldre personers funktionsförmåga och trygga tjänsterna för dem samt främja jämställdheten mellan könen. År 2024 fullföljs dessa mål särskilt via de inbesparingar som fastställts i regeringsprogrammet, styrningen av social- och hälsovårdstjänsterna, beredningen av reformen av den sociala tryggheten och av jämställdhetsprogrammet och genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen.

Uppföljningsindikatorer 2022—2024

EFFEKTMÅL	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Vi tryggar befolkningens välfärd i alla situationer			
Potentiellt förlorade levnadsår (PYLL) i åldrarna 0–80 per 100 000 invånare			
— Sammanlagt	5 750 ¹⁾	5 850	5 950
— Män	7 500 ¹⁾	7 550	7 600
— Kvinnor	3 900 ¹⁾	3 950	4 000
Andel 20—64-åringar (%) som upplever att deras livskvalitet är god (EuroHIS-8)			
— Sammanlagt	56,1 ¹⁾	55,1	55,3
— Män	56,0 ¹⁾	55,0	55,0
— Kvinnor	56,2 ¹⁾	55,2	55,5
Andel elever i årskurs 8 och 9 (%) som upplever att deras hälsotillstånd är medelmåttigt eller dåligt			
— Sammanlagt	25,5 ¹⁾	26,5	25,5
— Pojkar	16,5 ¹⁾	16,7	16,5
— Flickor	34,5 ¹⁾	34,3	34,5
Vi säkerställer verkningsfulla förmåner och tjänster på ett hållbart sätt			
Väntetid i den öppna sjukvården inom primärvården längre än 7 dygn för icke-brådskande besök hos läkare, räknat från bedömningen av vårdbehovet, % av genomförda besök	42,4	45,5	45,0
Specialiserad sjukvård, antal som väntat längre än 6 månader 31.12/10 000 invånare	33,5	35,5	35,0

Uppföljningsindikatorer 2022—2024

EFFEKT MÅL	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Bedömningar av servicebehov inom barnskyddet vilka färdigställts inom den lagstadgade tidsfristen på 3 månader under tiden 1.10—31.3, %	91,7	92,5	91,5
Vi förebygger och minskar ojämlikheten mellan människor			
Personer i åldern 18—24 år som riskerar att bli utslagna (arbetar inte, studerar inte, är inte i värnpliktstjänst), % av befolkningen i motsvarande ålder			
— Sammanlagt	20,5 ¹⁾	21,5	20,5
— Män	22,5 ¹⁾	23,0	22,5
— Kvinnor	17,5 ¹⁾	18,5	17,5
Hushåll under året som fått utkomststöd under längre tid (antal)	84 200 ¹⁾	84 000	83 500
Antal barn bland bostadsbefolkningen vars vårdnadshavare har permanent låga inkomster	56 400 ¹⁾	57 000	57 500
Långtidsarbetslösa, % av arbetskraften			
— Sammanlagt	3,6	3,5	3,5
— Män	4,3	4,1	4,0
— Kvinnor	2,9	2,9	3,0
Antal personer som gått i sjukpension			
— Sammanlagt	18 303	18 400	18 350
— Under 35 år	3 586	3 500	3 400
Vi främjar jämställdhet och likabehandling			
Skillnad efter kön mellan löntagares månadsinkomster för ordinarie arbetstid ²⁾	84,4	84,3	84,1
Pappornas andel (%) av alla dagar för vilka föräldradagpenning betalats	12,2	13,0	13,5
En gällande plan för främjande av jämställdheten mellan könen och en gällande plan för främjande av likabehandling saknas, (%)	46	48	50
Vi förbättrar hälsan och säkerheten i livs- och arbetsmiljön			
Antal döda i olyckor i hemmet och på fritiden per 100 000 boende			
— Sammanlagt	39,5 ¹⁾	40,0	40,2
— Män	49,9 ¹⁾	50,0	50,2
— Kvinnor	29,1 ¹⁾	30,0	30,2
Arbetsolycksfallsfrekvens	26,0	26,2	26,1
Personer som utsatts för hot och våld, efter kön och ålder			
— Sammanlagt	17,0 ¹⁾	16,8	17,0
— Män	15,5 ¹⁾	14,5	14,5
— Kvinnor	18,5 ¹⁾	19,0	19,5

¹⁾ Uppskattning, eftersom det inte ännu finns något fastställt utfall i databasen.

²⁾ Tolkning av indikatorn: Kvinnor tjänar i genomsnitt 84,4 % av männens motsvarande lön.

Källor: Institutet för hälsa och välfärd/Sotkanet, Statistikcentralen, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, Olycksfallsförsäkringscentralen, TEAvisari och Institutet för kriminologi och rättspolitik (resultat av den nationella brottsofferundersökningen 51/2022).

Förslag till budgetlagar**Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen**

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om indexjustering åren 2024—2027 av vissa förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex samt till lag om ändring av barnbidragslagen.	33.10.50, 33.10.54, 33.10.57, 33.20.50, 33.20.52, 33.20.55, 33.30.60, 33.40.60, 29.70.55 och 26.40.63
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 kap. 8 § i sjukförsäkringslagen	33.30.60
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner, i syfte att fastställa arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2024	33.20.50, 33.20.52 och 33.20.55
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och av vissa andra lagar	33.10.54, 33.10.57, 33.20.50 och 33.20.52
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag	33.10.54 och 33.10.57
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre	28.89.31
Regeringens proposition med förslag till ändring av vårdgarantin	28.89.31, 33.01.06 och 33.60.35
Regeringens proposition med förslag till ändring av barnskyddslagen och lagen om småbarnspedagogik	28.89.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till upphävande av lagen om alterneringsledighet	33.20.50, 33.20.52
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 51 § i hälso- och sjukvårdslagen och av lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande	33.30.60, 33.60.35
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården och till lagar som har samband med den (RP 246/2022 rd)	33.01.25, 33.03.04
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av mentalvårdslagen och 7 § i lagen om förvaltningsdomstolarna (RP 14/2023 rd)	28.89.31, 25.10.03 och 25.15.01
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	33.30.60
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av 7 § i lagen om utkomststöd	33.10.57
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om vuxenutbildningsförmåner	33.20.55
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av arbetspensionslagstiftningen och av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	33.40.52

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
01. Förvaltning	154 256	135 292	144 962	9 670	7
01. Social- och hälsovårds- ministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	34 938	32 923	39 412	6 489	20
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservations- anslag 2 år)	978	966	498	-468	-48
05. Omkostnader för de barn- skyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	1 228	2 810	2 810	—	0
06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och väl- färd (reservationsanslag 2 år)	21 177	19 509	22 466	2 957	15
07. Omkostnader för besvärnämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)	8 820	8 888	9 237	349	4
08. Utomstående hälsovårds- tjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (förslagsanslag)	2 944	2 800	2 800	—	0
25. Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälso- vården (reservationsanslag 3 år)	46 872	39 800	31 770	-8 030	-20
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårds- ministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	30 946	22 000	30 000	8 000	36
66. Internationella medlems- avgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	6 353	5 596	5 969	373	7

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
02. Tillsyn	86 104	83 411	88 542	5 131	6
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	18 236	19 284	22 128	2 844	15
05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	15 125	15 868	14 734	-1 134	-7
06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)	4 784	4 798	5 035	237	5
07. Omkostnader för region- förvaltnings- myndigheternas ansvars- områden för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	28 223	28 220	29 663	1 443	5
08. Omkostnader för Tillstånds- myndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata (reserva- tionsanslag 2 år)	2 200	2 200	2 200	—	0
09. Genomförandet av färd- planen för läkemedels- ärenden (reservationsanslag 3 år)	4 000	1 000	2 000	1 000	100
20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	13 536	12 041	12 782	741	6
03. Forskning och utveckling	129 587	107 257	124 411	17 154	16
04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	72 993	77 278	78 163	885	1
25. Nationella kompetenscenter (reservationsanslag 3 år)	1 500	—	5 000	5 000	0
31. Främjande av hälsa och väl- färd (reservationsanslag 3 år)	20 000	—	2 000	2 000	0
50. Statsandel för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	28 442	23 042	24 311	1 269	6
63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	6 652	6 937	14 937	8 000	115

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 €	%
10. Utjämnning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster	4 491 698	4 664 900	4 769 850	104 950	2
50. Familjeförmåner (förslagsanslag)	1 673 188	1 611 300	1 638 200	26 900	2
53. Militärunderstöd (förslagsanslag)	19 100	20 200	21 700	1 500	7
54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)	1 558 700	1 759 200	1 656 900	-102 300	-6
56. Tolknings tjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)	50 176	58 500	60 500	2 000	3
57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)	700 000	702 600	872 750	170 150	24
60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)	490 534	513 100	519 800	6 700	1
20. Utkomstskyddet för arbetslösa	2 093 428	2 405 844	2 218 834	-187 010	-8
31. Statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	17 616	30 484	30 484	—	0
50. Statsandel till förtjänstskyddet och alterneringsersättningen inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	843 391	919 960	777 460	-142 500	-15
52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	1 229 764	1 451 900	1 407 590	-44 310	-3
55. Statsandelar till Sysselsättningsfonden (förslagsanslag)	2 658	3 500	3 300	-200	-6
30. Sjukförsäkring	2 165 222	2 292 700	2 315 650	22 950	1
50. Ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård (förslagsanslag)	—	—	10 000	10 000	0
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	2 165 222	2 292 700	2 305 650	12 950	1

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
40. Pensioner	4 913 994	5 257 680	5 516 800	259 120	5
50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	58 700	63 300	67 300	4 000	6
51. Statens andel i de utgifter som föränleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	735 500	778 300	840 900	62 600	8
52. Statens andel i de utgifter som föränleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	409 000	503 500	505 300	1 800	0
53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	15 539	18 200	23 300	5 100	28
54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	13 673	13 580	14 500	920	7
60. Statens andel i de utgifter som föränleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	3 681 583	3 880 800	4 065 500	184 700	5
50. Stöd till veteraner	187 165	158 381	133 719	-24 662	-16
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)	551	700	700	—	0
50. Fronttillägg (förslagsanslag)	6 929	5 700	3 900	-1 800	-32
(51.) Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	39 363	33 000	—	-33 000	-100
52. Ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	20 000	17 000	42 630	25 630	151
53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalidier (reservationsanslag 2 år)	1 690	1 360	1 080	-280	-21
54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	24	13	9	-4	-31
55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	400	600	400	-200	-33

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
(56.) Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	23 000	20 000	—	-20 000	-100
(57.) Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	8	8	—	-8	-100
58. Rehabilitering och service som stöder boende hemma för frontveteraner (förslagsanslag)	95 200	80 000	85 000	5 000	6
60. Social- och hälsovården stöds	603 602	428 237	360 924	-67 313	-16
(01.) Åtgärder med anknytning till barnstrategin (reservationsanslag 2 år)	—	840	—	-840	-100
30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården och socialvården (reservationsanslag 3 år)	30 350	350	350	—	0
31. Nationell utveckling inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	2 800	2 800	2 800	—	0
32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)	25 000	30 000	35 000	5 000	17
33. Statlig ersättning till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal (fast anslag)	92 044	108 000	108 000	—	0
34. Statlig ersättning för vissa kostnader inom hälso- och sjukvården (förslagsanslag)	12 777	15 200	15 700	500	3
35. Statsandel för hälso- och sjukvård för högskolestuderande (reservationsanslag 2 år)	65 800	67 500	68 712	1 212	2

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
36. Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster (fast anslag)	562	1 662	1 662	—	0
37. Statlig ersättning till välfärdsområdena för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan (förslagsanslag)	1 200	2 000	2 000	—	0
(38.) Statsunderstöd för den offentliga social- och hälsovårdens covid-19-kostnader (reservationsanslag 2 år)	110 000	—	—	—	0
39. Utvecklande av servicestrukturen (reservationsanslag 3 år)	62 920	9 500	300	-9 200	-97
40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopter- verksamheten (reservationsanslag 2 år)	33 000	36 635	47 500	10 865	30
52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)	24 550	25 150	26 550	1 400	6
61. Finansiering av social- och hälsovård enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	132 500	118 000	43 000	-75 000	-64
63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	3 000	3 500	2 250	-1 250	-36
64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	7 100	7 100	7 100	—	0
70. Hälsa och funktionsförmåga främjas	132 973	77 488	58 713	-18 775	-24
20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	102 090	70 940	42 440	-28 500	-40
21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	545	460	460	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022	År 2023	År 2024	Ändring 2023—2024	
	bokslut 1000 €	ordinarie statsbudget 1000 €	budgetprop. 1000 €	1000 €	%
22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)	24 510	460	460	—	0
50. Hälsöfrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	2 000	1 800	11 525	9 725	540
51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	2 900	2 900	2 900	—	0
52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (fast anslag)	928	928	928	—	0
80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare	132 482	126 690	129 290	2 600	2
40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	111 022	107 200	112 000	4 800	4
41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	1 900	1 900	1 700	-200	-11
42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	420	450	450	—	0
50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytar servicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	19 140	17 140	15 140	-2 000	-12

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024 1000 €	%
90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd	362 440	373 600	383 588	9 988	3
50. Understöd till samman- slutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslags- anslag)	362 440	373 600	383 588	9 988	3
Sammanlagt	15 452 952	16 111 480	16 245 283	133 803	1
Årsverken totalt ¹⁾	4 064	4 149	4 191		

¹⁾ Antalet årsverken omfattar inte Arbetshälsoinstitutet. År 2024 uppgår den avgiftsbelagda verksamheten till 1 847 årsverken och den samfinansierade verksamheten till 375 årsverken.

01. Förvaltning

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består av omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet, besvärnämnden för social trygghet och för statens sinnessjukhus, statens barnskyddsenheter och enheten för hälso- och sjukvård för fångar som lyder under Institutet för hälsa och välfärd samt av vissa andra utgifter.

De verksamhetspolitiska målen för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde anges i motiveringen till huvudtiteln. Utgångspunkten är styrningen på den politiska nivån, som det finns riktlinjer för i regeringsprogrammet.

Social- och hälsovårdsministeriet leder och styr utvecklandet av den sociala tryggheten och tjänsterna inom social- och hälsovården samt främjandet av hälsa och välfärd. Ministeriet fastslår riktlinjerna för social- och hälsopolitiken, bereder centrala reformer och styr genomförandet och samordningen av dem. Besvärnämnden för social trygghet har som mål att inom skäligen tid meddela sina klienter rättvisa, motiverade och överensstämmande beslut. Statens sinnessjukhus tillhandahåller vård- och undersökningstjänster inom specialiteten rättspsykiatri för hela landet. Statens barnskyddsenheter har till uppgift att tillhandahålla öppenvård, vård utom hemmet och eftervård i enlighet med barnskyddslagen. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar har på motsvarande sätt till uppgift att tillhandahålla hälso- och sjukvård för fångar.

01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 39 412 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till anordnande av huvudfesten på den nationella veterandagen
- 2) till betalning av utgifter för beredskapen för det medicinska räddningsväsendet och undantagsförhållanden samt anskaffningen av inventarier och anordningar i anslutning till dem
- 3) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som godkänts av social- och hälsovårdsministeriet
- 4) för kostnader för att inrätta en informationstjänst för jämställdhet samt för att förvalta det internationella jämställdhetspriset och till utbetalning av statsunderstöd i anslutning till dem
- 5) till ett belopp på högst 500 000 euro för betalning av kostnaderna för samordning, utvärdering, uppföljning och ledning av genomförandet av barnstrategin.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet genomför målen i regeringsprogrammet och i ministeriets strategiska riktlinjer med hjälp av ämbetsverkens och inrättningarnas sakkunskap och i enlighet med de mål som avtalats i resultatavtalen.

Social- och hälsovårdsministeriet har ställt upp följande preliminära resultatmål för sin verksamhet 2024:

Funktionell effektivitet

— i samarbete med andra förvaltningsområden utvecklas redovisningen, kostnadsberäkningen och annan uppföljning bl.a. inom ramen för datasystemet Kieku och upphandlingsverksamheten i enlighet med Handi-principerna.

— målet för den avgiftsbelagda verksamheten, vilken är av relativt liten omfattning, är kostnads- motsvarighet för de offentligrättsliga prestationerna och lönsamhet för de företagsekonomiska prestationerna.

Produktion och kvalitetsledning

— ministeriet genomför och övervakar de program enligt regeringsprogrammet och de andra projekt som ministeriet ansvarar för

— ministeriet verkställer den reform som gäller ordnande, finansiering och utveckling av samt tillsyn över social- och hälsovårdstjänsterna

— samarbetet mellan forsknings- och utvecklingsinrättningar utökas

— arbetet för att integrera jämställdhetsperspektivet fortsätter

— utvärderingen av lagstiftningens konsekvenser konsolideras.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— utvecklandet av social- och hälsovårdsministeriets personal och personalstruktur fortsätter, med beaktande av de produktivitetsmål som satts upp för ministeriet och av minskningen av omkostnaderna, på ett sådant sätt att de resurser och det kunnande som behövs för ministeriets kärnuppgifter säkerställs.

Utgifter per resultatområde (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Ministeriets ledning och fristående enheter	772	705	843
Strategi- och ekonomienheten	1 676	2 530	2 903
Kommunikationsenheten	1 612	1 472	1 762
Personal- och förvaltningsenheten	3 005	1 742	2 212
Enheten för internationella ärenden	1 626	1 485	1 777
Avdelningen för styrning av social- och hälsovården	3 014	2 750	3 293
Avdelningen för social trygghet och försäkringar	3 328	3 038	3 637
Avdelningen för arbete och jämställdhet	5 955	5 434	6 505
Avdelningen för säkerhet och hälsa	4 645	4 240	5 076
Avdelningen för gemenskaper, organisationer och funktionsförmåga	5 913	5 397	6 461
Avdelningen för klienter och tjänster inom social- och hälsovården	4 525	4 130	4 944
Sammanlagt	36 071	32 923	39 412

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	45 267	41 923	46 412
Bruttoinkomster	9 196	9 000	7 000
Nettoutgifter	36 071	32 923	39 412
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	15 483		
— överförs till följande år	14 350		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 39 312 000 euro och överföringsutgifternas andel 100 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Det internationella jämställdhetspriset	-500
Extra utgifter för statssekreterare, specialmedarbetare	-164
Finansiering av funktionen Nationell barnstrategi (överföring från moment 33.60.01)	500
Förlängning av uppgiften som specialsakkunnig vid Finlands ständiga representation i Genève	-294
Indragning av uppgiften som specialsakkunnig vid generalkonsulatet i Sankt Petersburg (överföring från moment 24.01.01)	259
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-387
Nedskärning i de poster som överförs inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde för att finansiera vårdardimensioneringen på 0,7	3 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Programmet för tillgång på arbetskraft och tillräckliga personalresurser inom social- och hälsovården	-500
Rättsväsendets register över bindningar och bisysslor (överföring till moment 25.10.03)	-20
Slutförande av organiseringen av arkivet (överföring till moment 23.01.01)	-70
Underhållskostnader för den gemensamma publikationsplattformen YJA (överföring från moment 23.01.01)	79
Utveckling av informationssystemet VATI med anledning av dricksvattendirektivet (överföring till moment 30.20.10).	-140
Överföring av STEA till budgetfinansiering från och med 2024	2 900
Lönejusteringar	1 826
Sammanlagt	6 489
2024 budget	39 412 000
2023 II tilläggsb.	926 000
2023 budget	32 923 000
2022 bokslut	34 938 000

04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 498 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskapligt forskningsarbete och universitetsundervisning samt övriga omkostnader
- 2) till betalning av utgifter på grund av fluktuationer i efterfrågan på tjänster vid enheten för psykiatrisk vård av farliga och svårbehandlade barn och unga
- 3) till betalning av utgifter motsvarande jordbruksstöd
- 4) till betalning av kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av sjukhusen
- 5) för ersättningar till patienter för deltagande i arbetsterapi i rehabiliteringssyfte.

Förklaring: Utgifterna för statliga sinnessjukhus täcks i huvudsak med vårdavgifter som betalas av välfärdsområdena. Vårdavgifterna prissätts i enlighet med de företagsekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Klientavgifterna tas ut i enlighet med lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

De resultatmål som ställs upp för statens sinnessjukhus anges i de resultatavtal för 2024 som statens sinnessjukhus ingår med Institutet för hälsa och välfärd.

Verksamhetens resultat

Inom verksamheten vid sjukhusen ligger tyngdpunkten på rättspsykiatriskt specialkunnande, och vetenskaplig forskning till stöd för vårdverksamheten utförs och utnyttjas fortlöpande. Fortsatt uppmärksamhet fästs vid vårdens kvalitet och uppföljningen av vårdresultaten genom att de tera-

peutiska färdigheterna ökas. Vården utvecklas så att det ska behövas så lite tvångsåtgärder som möjligt. Dessutom förbättras metoderna för mätning av verksamheten och uppföljningssystemen.

Verksamhetens produktivitet förbättras genom att man utvecklar multiprofessionella arbetssätt samt arbetsledning som motsvarar de krav som ställs bland annat på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård. Statens sinnessjukhus fungerar effektivt och ekonomiskt och ser samtidigt till att utveckla kvaliteten i sin verksamhet. Kostnaderna täcks med intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstrukturen för statens sinnessjukhus (1 000 euro) och sjukhusens årsverken

	2022 utfall	årsv.	2023 uppskattning	årsv.	2024 uppskattning	årsv.
Omkostnadsanslag	1 190	6	966	4	498	5
Företagsekonomiska prestationer	66 063	844	70 361	856	73 918	857
Extern finansiering sammanlagt	419	6	266	4	295	3
Sammanlagt	67 672	856	71 593	864	74 711	865

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	67 172	71 327	74 416
Bruttoinkomster	66 063	70 361	73 918
Nettoutgifter	1 109	966	498
Poster som överförs			
— överförs från föregående år		1 019	
— överförs till följande år		888	

Utvecklingen av sinnessjukhusens produktivitet (antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar/årsverken)

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Vuxenavdelningarna vid Niuvanniemi sjukhus	200,56	194,59	194,59
Vårdenheten för minderåriga vid Niuvanniemi sjukhus	113,49	110,62	110,62
Vuxenavdelningarna vid Gamla Vasa sjukhus	171,07	169,94	169,58

Uppskattad utveckling av resurshushållningen vid sinnessjukhusen (totala kostnader/antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar)

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Vuxenavdelningarna vid Niuvanniemi sjukhus	377,41	408,16	435,65
Vårdenheten för minderåriga vid Niuvanniemi sjukhus	872,63	926,18	978,35
Vuxenavdelningarna vid Gamla Vasa sjukhus	467,32	492,9	506,3

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet			
— intäkter av försäljningen av prestationer	65 031	69 338	72 877
— övriga intäkter	1 032	1 023	1 041
Intäkter sammanlagt	66 063	70 361	73 918
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	65 605	69 910	73 449
— andel av samkostnader	323	385	393
Kostnader sammanlagt	65 928	70 295	73 842
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	135	66	76
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Sinnessjukhusen beräknas tillhandahålla sina klienter bl.a. följande prestationer

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Vårddyg för vårdpatienter (vuxenavd.)	147 213	145 824	146 183
Sinnesundersökningsvårddyg (vuxenavd.)	4 638	5 003	4 703
Sinnesundersökningar (vuxenavd.)	65	70	70
Vårddagar vid vårdenheten för minderåriga	4 577	4 453	4 453
Sinnesundersökningsvårddyg vid vårdenheten för minderåriga	-	110	110
Sinnesundersökningar vid vårdenheten för minderåriga	-	2	2

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalutvecklingen och personalens arbetsförmåga stöds genom att bland annat vårdmetoderna utvecklas så att de bättre motsvarar de krav som ställs på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård samt genom att arbetsledningssystemet och programmen för välbefinnande i arbetet effektiviseras. Målet är att minska sjukdagarna och förbättra arbetshälsoindexet. Inom personalutvecklingen avsätts resurser för sådan på en personal- och utbildningsplan baserad yrkesinriktad fortbildning vars centrala teman är bland annat utbildning som ger psykologiska färdigheter, utbildning i biologi och farmakologi och utbildning som syftar till att minska användningen av tvångsmedel. Utbildningen finansieras huvudsakligen med intäkterna av den avgiftsbelagda verksamheten.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 198 000 euro och överföringsutgifternas andel 300 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av informationssäkerhetsnivån	38
Kostnader för anskaffning av det kundinformationssystem som patientombuds- verksamheten förutsätter	15
Psykiatrisk vård oberoende av patientens vilja	-500
Ändring av Valtoris fakturering	-21
Sammanlagt	-468
2024 budget	498 000
2023 I tilläggsb.	—
2023 budget	966 000
2022 bokslut	978 000

05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 810 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till innehållsmässigt utvecklande av skolhemmen och fängelsets familjeavdelning samt stöd-
jande av verksamheten och utvecklande av förhållandena
- 2) till utjämning av de årliga variationerna i efterfrågan på platser för vård utom hemmet och platser
i skola samt platser på fängelsets familjeavdelning
- 3) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk
- 4) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund
av allmän förvaltning och styrning av skolhem och fängelsets familjeavdelning
- 5) till betalning av den månadspenning som är avsedd för barn som är placerade i skolhem och
den måltidsersättning som är avsedd för deras föräldrar
- 6) till förbättring av skolhemmens lokaler
- 7) till ett belopp av högst 1 700 000 euro för prisstöd för avgiftsbelagd service.

Förklaring: Utgifterna för statens skolhem täcks i huvudsak fr.o.m. den 1 januari 2023 med ersättningar som betalas av välfärdsområdena och kommunerna. På finansieringen av den grundläggande utbildningen i skolhemmen och annan verksamhet som hör till undervisningsväsendet tillämpas lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009). Finansieringssystemet baserar sig på kalkylerade enhetspriser som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer och statsrådet fastställer på förhand för följande år. De ersättningar som betalas till barn som placerats utom hemmet enligt barnskyddslagen och till deras föräldrar grundar sig på barnskyddslagen (417/2007) och socialvårdslagen (1301/2014).

De ersättningar som välfärdsområdena och kommunerna ska betala prissätts enligt de företags-ekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

De mål som ställs upp för statens skolhem anges i det resultatavtal för 2024 som ingås mellan Institutet för hälsa och välfärd, Utbildningsstyrelsen och skolhemmen.

Effektivitet

Tjänster som motsvarar behoven hos de barn i behov av krävande vård utom hemmet som placeras i skolhemmen utvecklas som en i den grundläggande utbildningen integrerad helhetstjänst av barnskydd, hälso- och sjukvård och krävande särskilt stöd, genom att man garanterar kvantitativt tillräckliga personalresurser och fortlöpande utbildning som stärker personalens specialkunskande. Forsknings- och utvecklingsarbetet vid skolhemmen styr och verifierar bedömningen av verksamhetens effektivitet. De uppgifter man får med hjälp av forsknings- och utvecklingsprojekten inverkar på utvecklandet av barnskyddet på såväl nationell som internationell nivå. Verksamhetens kvalitet och kvalitetsarbetet styrs enligt ett etablerat kvalitetsledningssystem samt genom interna och externa revisioner. På fängelsets familjeavdelning säkerställs möjligheten för placerade barn till att få trygga erfarenheter av tidig interaktion samt till god vård och omsorg. Verkningsfullheten hos familjeavdelningens arbete följs upp bl.a. genom att samla in kundrespons och samarbeta med Brottsförhållningsmyndigheten och välfärdsområdena.

På grund av tjänsternas särskilda karaktär omfattas skolhemmens lokaler av höga kvalitetskrav när det gäller hälsosamhet, trygghet, terapeutisk effekt och hållbarhet de är. Skolhemmens nya koncept för lokaler har utvecklats för att motsvara dessa behov. En förutsättning för att både de finskspråkiga och de svenskspråkiga tjänsterna ska kunna tryggas är att totalrenoverings- och nybyggnadsprojekten genomförs.

Verksamhetens resultat

Skolhemmen fungerar effektivt, ekonomiskt och klientinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet förbättras.

Finansieringsstrukturen för statens skolhem (1 000 euro) och skolhemmens årsverken

	2022 utfall	årsv.	2023 ordinarie budget	2024 årsv. budgetprop.	årsv.
Omkostnadsanslag	1 270	-	2 810	-	2 810
Företagsekonomiska prestationer (omfattar utbildningsstyrelsens finansieringsandel)	27 202	343	26 520	350	27 870
Sammanlagt	28 472	343	29 330	350	30 680

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	28 472	29 330	30 680
Bruttoinkomster	27 202	26 520	27 870
Nettoutgifter	1 270	2 810	2 810

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 140		
— överförs till följande år	2 098		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet			
— intäkter av försäljningen av prestationer	28 204	27 106	28 456
— övriga intäkter	940	782	782
Intäkter sammanlagt	29 144	27 888	29 238
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	1 942	1 368	1 368
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	26 620	24 884	25 970
— andel av samkostnader	1 696	1 809	1 900
Kostnader sammanlagt	28 316	26 693	37 870
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-828	1 195	1 368
Kostnadsmotsvarighet, %	103	104	105

Intäkterna av skolhemmens avgiftsbelagda verksamhet täcker 100 % av deras kostnader. Det beräknas att skolhemmen tillhandahåller bland annat följande tjänster i form av avgiftsbelagd service för sina klienter:

Vissa klientinriktade prestationer inom den avgiftsbelagda verksamheten vid skolhemmen

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Vårddygn	26 261	26 280	24 455
Vårddygn inom den särskilda omsorgen	12 588	13 140	13 140
Skoldagar	17 847	17 955	17 955
Eftervårdsdygn	1 420	1 140	1 140
Fängelsets familjeavdelning	1 203	1 200	1 200

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalens möjligheter att orka i arbetet stärks genom regelbunden arbetsledning och stöd till fortbildning. Dessutom finns omfattande företagshälsovårdstjänster och arbetshandledning. Företagshälsovården har utvidgats till att omfatta ersättande arbete och korttidspsykoterapi.

2024 budget	2 810 000
2023 budget	2 810 000
2022 bokslut	1 227 686

06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 466 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter på grund av fluktuationer i efterfrågan på hälso- och sjukvårdstjänster för fångar
- 2) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning (inkl. ekonomi-, personal- och informationsförvaltning samt stödtjänster) och styrning av hälso- och sjukvården för fångar
- 3) till utveckling av hälso- och sjukvården för fångar och dess verksamhetsomgivning
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskaplig forskning
- 5) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk.

Förklaring: Enheten för hälso- och sjukvård för fångar svarar för ordnandet av hälsovårdstjänster för fångar. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar producerar själv största delen av tjänsterna inom primärvården, mun- och tandvården och den psykiatriska specialiserade sjukvården. Tjänster inom den specialiserade sjukvården och jourtjänster skaffas i regel som köpta tjänster och täcks från moment 33.01.08. Såsom inkomster för enheten för hälso- och sjukvård för fångar beaktas inkomsterna av dess avgiftsbelagda tjänsteverksamhet och de inkomster som inflyter från samarbete med ämbetsverk och inrättningar samt parter utanför budgeten.

Effektivitet

Institutet för hälsa och välfärd har i sina anvisningar uppställt mål för hälso- och sjukvården för fångar. Målen syftar bl.a. till att förbättra verkningsfullheten hos och kvaliteten på hälsovårdstjänsterna för fångar, intensifiera samarbetet med fängelsernas psykologer, socialarbetare och missbrukarbetare och säkra kontinuiteten i vården efter det att fångarna frigetts.

Med hänvisning till förklaringen under moment 28.89.31 har ändringen av hälso- och sjukvårdslagen beaktats under det momentet i fråga om vårdgarantin.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	21 263	19 784	22 741
Bruttoinkomster	385	275	275
Nettoutgifter	20 878	19 509	22 466

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	14		
— överförs till följande år	313		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Begränsning av tobaksrökning i fängelser			104
Behandling av brottmål (överföring från moment 25.40.01)			150
Behov av tilläggsanslag till följd av utbyggnaden av Vanda fängelse			185
Fortrade personalresurser enligt den skärpta vårdgarantin			500
Höjning av informationssäkerhetsnivån			30
Kostnader för anskaffning av det kundinformationssystem som patientombuds- verksamheten förutsätter			15
Nödvändiga tilläggsresurser för att ordna verksamheten			700
Patientombud			50
Ändring av Valtoris fakturering			-19
Ökning av kostnaderna för läkemedel som används vid substitutionsbehandling			500
Lönejusteringar			742
Sammanlagt			2 957

2024 budget	22 466 000
2023 II tilläggsb.	1 559 000
2023 budget	19 509 000
2022 bokslut	21 177 000

07. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 237 000 euro.

Förklaring: Besvärsnämnden för social trygghet är en besvärinstans som kan jämföras med en specialdomstol i försäkringsfrågor. Nämnden fungerar som första besvärinstans i branschen i alla ärenden som gäller folkpension, alla rehabiliteringsärenden som handläggs av Folkpensionsanstalten och alla ärenden som gäller allmänt bostadsbidrag, bostadsbidrag för pensionstaggare, barnbidrag, stöd för hemvård och privat vård av barn, underhållsstöd, militärunderstöd, moderskapsunderstöd, sjukförsäkring, garantipension, tolkningstjänst för handikappade personer, inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd, altemneringsersättning, medlemskap i arbetslöshetskassa, vuxenutbildningsstöd, yrkesexamensstipendium, betalning enligt lönegarantin, arbetsgivares självriskpremie och uppbörd av arbetslöshetsförsäkringspremie. Därutöver behandlar besvärsnämnden alla ansökningar om undanröjande av lagakraftvunna beslut i dessa ärendekategorier.

Verksamhetens resultat

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Produktivitet och lönsamhet			
Beslutspris (euro/avgörande)	224	221	225
Arbetsproduktivitet (avgörande/årsv.)	390	400	400
Resultat och kvalitetsledning			
Behandlingstid (mån.)	6,5	6,0	6,0
Ändringsgrad i försäkringsdomstolen	9,4	< 12	< 12
Resultaten av VMBaro (index)	3,58	> 3,6	> 3,6
Sjukfrånvaro (dagar/årsv.)	7,8	< 7,2	< 7,0
Medelålder för pensionering (år)	64	> 64,5	> 64,5

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	349
Sammanlagt	349
2024 budget	9 237 000
2023 II tilläggsb.	217 000
2023 budget	8 888 000
2022 bokslut	8 820 000

08. Utomstående hälsovårdstjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 800 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 2 § i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015) användas till anskaffning av köpta tjänster för hälso- och sjukvård för fångar.

Förklaring: Enheten för hälso- och sjukvård för fångar svarar för ordnandet av hälsovårdstjänster för fångar. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar producerar själv största delen av tjänsterna inom primärvården, mun- och tandvården och den psykiatriska specialiserade sjukvården. Tjänster inom den specialiserade sjukvården och jourtjänster skaffas i regel som köpta tjänster vars mängd beror på antalet fångar och deras sjukfrekvens.

2024 budget	2 800 000
2023 budget	2 800 000
2022 bokslut	2 943 583

25. Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 31 770 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättning till Folkpensionsanstalten enligt lagen om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (784/2021) och lagen om elektroniska recept (61/2007) för utveckling av Kanta-tjänsterna och för uppgörande och upprätthållande av nationella specifikationer i anslutning till Kanta-tjänsterna (FPA), till täckande av sådana kostnader för fortlöpande uppgifter och underhåll som inte kan tas ut hos tjänstetillhandahållarna inom social- och hälsovården eller apoteken i form av användaravgifter (FPA) och till täckande av sådana kostnader som föranleds FPA med stöd av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) och lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008)

2) till planering och utveckling av andra myndigheters riksomfattande informationssystemtjänster inom social- och hälsovården

3) till beviljande av statsunderstöd för effektivisering av den lokala och regionala infrastrukturen för informationssystem inom social- och hälsovården (SHM, Institutet för hälsa och välfärd)

4) för sådana planeringsuppgifter och sådan styrning som gäller digitaliseringsprojekt och övrig informationshantering inom social- och hälsovården samt för utvärdering och uppföljning av hur digitaliseringen genomförs (SHM, THL)

5) till social- och hälsovårdsministeriets upphandlingar hos DigiFinland Oy genom vilka offentliga tjänsteleverantörers utvecklingsprojekt som gäller informationshanteringen inom social- och hälsovården genomförs.

Förklaring: Det är Folkpensionsanstaltens uppgift att inrätta riksomfattande informationssystemtjänster för social- och hälsovården och göra upp de specifikationer som behövs för det ändamålet i enlighet med lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (784/2021) och lagen om elektroniska recept (61/2007). Utöver utvecklingsprojekt för framtagning av nya funktioner och datainnehåll fordras fortlöpande utveckling och administration bl.a. för att upprätthålla tjänsternas tekniska infrastruktur, säkerställa tjänsternas kontinuitet och trygga datasäkerheten. Dessutom har Folkpensionsanstalten lagstadgade uppgifter såsom rapportering till tillsynsmyndigheterna samt internationella uppgifter som inte kan finansieras med användaravgifter som betalas av användarna.

Avsikten är att anslaget också ska användas till betalning av statsbidrag till välfärdsområden kommuner och samkommuner samt vid behov till andra parter för effektivisering och klarare strukturering av den lokala och regionala infrastrukturen för social- och hälsovårdens informationssystem. Statsbidragsmyndigheter kan vara Institutet för hälsa och välfärd och SHM.

Anslaget får också användas för planering och utveckling av andra myndigheters riksomfattande informationssystemtjänster som anknyter till social- och hälsovård eller främjande av hälsa och välbefinnande, för styrning av digitaliseringsprojekt inom social- och hälsovården samt för genomförande av utvärderingar och uppföljning av digitaliseringsutvecklingen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av tjänster från DigiFinland Oy	-15 000
Digitaliseringsprogrammet för social- och hälsovården (investeringsprogram)	4 000
Kommunikations- och informationssystem för hög beredskap	800
Lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården och lagar som har samband med den (budgetlag)	4 170
Översyn av informationsproduktionen (Toivo/Valtava)	-2 000
Sammanlagt	-8 030

2024 budget	31 770 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 I tilläggsb.	410 000
2023 budget	39 800 000
2022 bokslut	46 872 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 30 000 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av mervärdesskatteutgifter som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och använts för närområdessamarbete.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	8 000
Sammanlagt	8 000

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	30 000 000
2023 II tilläggsb.	10 000 000
2023 budget	22 000 000
2022 bokslut	30 946 481

66. *Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 5 969 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av internationella organisationers och inrättningsmedlemsavgifter, finansiella bidrag och utgifter för stödjande av särskilda program.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet svarar för bl.a. Finlands medlemsavgift till WHO, vars finansiering till 20 % täcks av medlemsavgifter och till resterande del av medlemsländernas frivilliga finansiering. WHO har intagit en central roll i samband med pandemier och kriser som påverkar länders ekonomi och säkerhet. Den process för effektivisering av beredskapen och responsen vid pandemier och för stärkande av WHO:s strukturella verksamhet som in-

leddes 2020 kräver Finlands aktiva deltagande. Vårt land har under sitt medlemskap i förvaltningsrådet (2018–2021) skapat sig en stark roll när det gäller att påverka de pågående organisationsreformerna. Finlands regering stöder WHO:s ledande roll i världshälsofrågor och globala hälsosäkerhet och anser att organisationens finansiering bör tryggas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag	373
Sammanlagt	373
2024 budget	5 969 000
2023 budget	5 596 000
2022 bokslut	6 353 000

02. Tillsyn

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranses av omkostnaderna för de inrättningar som bedriver lagstadgad tillsyn inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, omkostnaderna för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet, utgifterna för genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden och utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak. Tillsynsinrättningarna är Strålsäkerhetscentralen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet och Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata. Institutet för hälsa och välfärd sköter uppgifterna inom området rättsmedicin. Av de strategiska målen för regeringsperioden omfattar tillsynsinrättningarnas verksamhet följande:

- Livs- och arbetsmiljön har blivit sundare och tryggare
- Tjänsterna är tillförlitliga, ges i rätt tid och motsvarar kundernas behov

Effektivitet

- Likabehandling, rättsskydd och andra grundläggande fri- och rättigheter samt iakttagande av lagstiftningen säkerställs
- Tonvikten ligger på en tillsyn som är föregripande och riskbaserad, som är inriktad på verksamhet som till sin art och omfattning är betydande och som är till stöd för säkerhet, ordnandet av tjänster och egenkontroll.

03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 128 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU-fonder.

Av anslaget får också högst 1 500 000 euro användas till samarbete inom strål- och kärnsäkerhet av följande slag mellan Finland och länder i Finlands närområde:

1) till sådana bilaterala eller multilaterala projekt för främjande av strål- och kärnsäkerheten som genomförs tillsammans med myndigheter och verksamhetsutövare i andra stater i Finlands när-område och till betalning av utgifterna för samarbetet

2) till finansiella bidrag för internationella samarbetsprojekt och utomlands genomförda projekt och samarbeten för främjande av strål- och kärnsäkerheten samt till betalning av utgifterna för givande och mottagande av internationellt stöd och bistånd.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt ställt upp följande resultatmål för Strålsäkerhetscentralen för 2024. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Effektmål och verksamhetsmål

En hög strålsäkerhet upprätthålls och är säkerställd i fråga om joniserande och icke-joniserande strålning. Åtgärder har vidtagits för ökad bedömning av berättigandet i samband med remisser till diagnosmetoder som använder joniserande strålning, i överensstämmelse med kraven i EU:s direktiv om grundläggande säkerhetsnormer. Strålsäkerhetscentralens verksamhet strävar efter att stödja regeringens mål att uppnå en koldioxidneutral ekonomi genom att upprätthålla en hög nivå på kärnsäkerheten och genom att förbereda sig för beviljandet av tillstånd för värmeproducerande minikärnkraftverk.

Strålsäkerhetscentralen strävar efter att uppfylla regeringsprogrammets mål att Finland ska vara en mer inflytelserik europeisk och global aktör än landets storlek ger vid handen, bland annat genom att stödja icke-spridningsavtalet för kärnvapen och främja kärnavfallshantering.

Strålsäkerhetscentralens finansieringsstruktur (1 000 euro) och årsverken

	2022 utfall	2023 årsv. ordinarie budget	2024 årsv. budgetprop.	2024 årsv.
Budgetfinansiering	16 892	124	19 284	124
Avgiftsbelagd verksamhet	23 102	194	22 700	194
Samfinansierad verksamhet	251	3	300	4
Sammanlagt	40 245	321	42 284	322

Strålsäkerhetscentralens kostnader och årsverken (1 000 euro) resultatområdesvis

	2022 utfall	2023 årsv. uppskattning	2024 årsv. uppskattning	2024 årsv.
Kärnenergi	22 335	82	23 284	85
Strålningsverksamhet	7 800	29	8 000	30
Beredskapsverksamhet	3 000	7	3 200	8
Forskning och utveckling	1 190	4	1 200	4
Sakkunnigtjänster	2 420	8	2 600	9
Kommunikation	350	1	300	1

Strålsäkerhetscentralens kostnader och årsverken (1 000 euro) resultatområdesvis

	2022 utfall	2023 årsv. uppskattning	2024 årsv. uppskattning	årsv.
Miljö	3 150	9 3 700	9 4 300	9
Gemensamma tjänster ¹⁾	-	122	- 117	- 117
Semester	-	59	- 59	- 59
Sammanlagt	40 245	321 42 284	322 45 128	328

¹⁾ Kostnaderna för gemensamma tjänster har överförts på andra resultatområden.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	40 245	42 284	45 128
Bruttoinkomster	23 353	23 000	23 000
Nettoutgifter	16 892	19 284	22 128
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 025		
— överförts till följande år	6 369		

Målet för den offentlighetsrättsliga och övriga avgiftsbelagda verksamheten är kostnadsmotsvarighet.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (tillsyn över kärnsäkerheten, 1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet, inkomster av försäljningen av prestationer	19 922	19 000	19 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	19 923	19 000	19 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (offentlighetsrättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, strålningsverksamhet, 1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet, inkomster av försäljningen av prestationer	748	900	900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 025	900	900

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (offentligrättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, strålningsverksamhet, 1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-277	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	73	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	132	150	150
— finansiering från EU	80	100	100
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	39	50	50
Intäkter sammanlagt	251	300	300
Totala kostnader för projekten	586	600	600
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-335	-300	-300
Självfinansieringsandel, %	57	50	50

Strål- och kärnsäkerhetssamarbete

Strål- och kärnsäkerhetssamarbetet inriktas på sådana objekt i Finlands och Europeiska unionens närområden som är viktiga för den finländska säkerheten. Samarbetet genomförs tillsammans med myndigheterna i de länder där objekten finns och med myndigheter i andra länder och internationella organisationer.

De projekt som genomförs tillsammans med myndigheter omfattar tillsyn över kärnsäkerheten, radioaktivt avfall, strålningsövervakning av miljön och beredskap inför olyckor, nukleärt säkerhetsskydd, övervakning av kärnmaterial samt användning av strålning. Samarbetet omfattar informationsutbyte, utveckling av regelverk, praxis och kompetens, underhåll och utveckling av systemen för informationsutbyte och larmsystemen samt beredskap att lämna och ta emot internationellt bistånd, inklusive materiella och tekniska förhandsarrangemang.

De projekt som genomförs tillsammans med verksamhetsutövare omfattar dessutom säkerhetsanalyser, förbättringar av den tekniska säkerheten, leveranser av utrustning samt utveckling av metoder för kontroll av utrustningen vid kärnkraftverk, andra kärnanläggningar och andra objekt där strålning används.

Av anslaget används uppskattningsvis 3 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredning av totalreform av kärnenergilagen	-500
Beredning av totalreform av kärnenergilagen (regeringsprogr. 2023)	700
Förberedelser inför ett säkert ibruktagande av små modulära reaktorer (SMR) (regeringsprogr. 2023)	950
Förnyande av övervakningsnätet för extern strålning	1 000
Höjning av informationssäkerhetsnivån	90
Ändring av Valtoris fakturering	-7
Lönejusteringar	611
Sammanlagt	2 844

2024 budget	22 128 000
2023 II tilläggsb.	368 000
2023 budget	19 284 000
2022 bokslut	18 236 000

05. *Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 734 000 euro.

Förklaring: Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården främjar befolkningens hälsa och funktionsförmåga med hjälp av den styrning som tillsynen föranleder samt förhands- och efterhandstillsyn.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för 2024. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Verksamhetens resultat

- lika tillgång till basservice tryggas, liksom servicens säkerhet och kvalitet
- tillsynens effektivitet ökar
- den etiska bedömningen av den kliniska läkemedelsprövningen ses över
- en sund livsmiljö upprätthålls och främjas och faktorer som innebär men för hälsan minskas och undanröjs.

Budgeten för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården baserar sig på partiell nettobudgetering. De bruttobudgerade inkomsterna har budgeterats under moment 12.33.02. De inkomster som bokförs under omkostnadsmomentet är beslut om yrkesrättigheter för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och socialvården och avgifter för prestationer som gäller riksomfattande tillstånd för privata serviceproducenter inom social- och hälsovården och sådana avgifter för verkets prestationer som fastställs enligt företagsekonomiska grunder.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 138	20 168	19 654
Bruttoinkomster	5 602	4 300	4 920
Nettoutgifter	13 536	15 868	14 734
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 339		
— överförs till följande år	9 928		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet, intäkter av försäljningen av prestationer	7 591	6 000	6 620
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	1 989	1 700	1 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 407	2 750	3 000
— andel av samkostnader	5 024	3 250	3 620
Totalkostnader sammanlagt	7 431	6 000	6 620
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	160	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	102	100	100

*Produktion och kvalitetsledning***Antal ärenden som inkommer till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för avgörande**

	2022 utfall	2023 prognos	2024 prognos
Beslut om yrkesutövning inom hälso- och sjukvården	15 477	18 000	18 000
Beslut om yrkesutövning inom socialvården	8 045	9 000	9 000
Tillsynsärenden inom social- och hälsovården	2 808	1 900	1 900
Tillstånd för avbrytande av havandeskap	776	800	800

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården upprätthålls, stöds och utvecklas personalens kompetens och arbetsförmåga:

- ett coachande arbetssätt främjas
- kunnandet inom de strategiska kompetensområdena stärks

- kompetensutveckling stöds genom rörlighet
- bilden av verket som arbetsgivare förbättras genom kommunikation
- verkets personalpolitik främjar jämställdhet och likställighet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av Soteri-projektet för 2023	-315
Höjning av informationssäkerhetsnivån	46
Ny del i registret Soteri som behövs för patient- och socialombudsverksamheten	20
Resurser för styrning och tillsyn som gäller tillgången till primärvård (s.k. vårdgaranti, 1 årsv.)	100
Tillsynsresurser som krävs enligt lagen om tillsyn över social- och hälsovården	63
Tilläggsfinansiering av Soteri-projektet för 2023	-1 700
Ändring av Valtoris fakturering	7
Lönejusteringar	645
Sammanlagt	-1 134

2024 budget	14 734 000
2023 II tilläggsb.	396 000
2023 budget	15 868 000
2022 bokslut	15 125 000

06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 035 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till finansiering av forsknings-, utbildnings- och utvecklingsprojekt som är godkända av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet och som genomförs utanför centret
- 2) till betalning av de extra utgifter som kommer av konsolideringen av centrets verksamhetsmodell med flera driftställen.

Förklaring: Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har lokaler som vid behov kan tas i bruk i städer som är viktiga för verksamheten.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet för 2024. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Verksamhetens resultat

- Distributionen av läkemedel stöder genomförandet av principen om rationell läkemedelsbehandling och störningsfria vårdkedjor inom servicesystemet
- Åtgärdshelheterna för färdplanen för läkemedelsärenden främjas
- Tillgången på läkemedel och apotekens leveranssäkerhet är på den målsatta nivån

- Stöd till utvecklande av verksamhetsmodellerna inom servicesystemet, inklusive digitalisering
- Deltagande i samordningen av principer och verksamhetsmodeller för utvärderingen av läkemedel (HTA)
- Stöd till kapaciteten i fråga om den nationella och regionala styrningen av läkemedelsbehandlingen
- Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet är den primära nationella och internationella producenten och utvecklaren av läkemedelsinformation samt deltar i utvecklandet av informationshanteringen och de digitala verktygen inom läkemedelsområdet
- Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet är en ansedd bedömare av försäljningstillstånd inom EU och ser till att kapaciteterna utvecklas
- Utvecklande och genomförande av EU-lagstiftningen
- Nya tillsynsuppgifter och implementering av dem på ett sätt som skapar mervärde
- Genomförande av förordningen om kliniska läkemedelsprövningar och samordning av tillsynsförfaranden med nationella kommittén för medicinsk forskningsetik.

Verksamhetens resultat (resurshushållning, produktivitet, lönsamhet, kostnadsmotsvarighet)

Avsikten är att prestationerna inom centrets avgiftsbelagda verksamhet ska produceras på ett kostnadsmotsvarigt sätt. Centret följer upp produktivitetens utvecklingen med hjälp av Statistikcentralens produktivitetsindikatorer.

Verksamhetens resultat (index 100 = året innan)

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Produktivitetsindex för arbete	93,7	> 100	> 100
Totalproduktivitetsindex	91,7	> 100	> 100

Antal årsverken vid centret

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Avgiftsbelagd verksamhet	263	261	271
Avgiftsfri verksamhet	49	54	48
Sammanlagt	312	315	319

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	35 032	32 898	33 837
Bruttoinkomster	28 422	28 100	28 802
Nettoutgifter	6 610	4 798	5 035

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 373		
— överförs till följande år	3 547		

**Finansieringsstruktur för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet
(1 000 euro)**

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
budgetfinansiering	6 610	4 798	5 035
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet			
— offentligrättsliga prestationer	25 184	25 500	25 500
— företagsekonomiska prestationer	18	-	-
— prestationer enligt speciallagar	2 765	2 100	2 800
Andra intäkter	455	500	502
Sammanlagt	28 422	28 100	28 802

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, 1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet	25 202	25 500	25 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	17 068	16 800	16 800
— andel av samkostnader	9 143	8 700	8 700
Kostnader sammanlagt	26 211	25 500	25 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 009	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	96	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt speciallagar, 1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet, inkomster av försäljningen av prestationer	2 765	2 100	2 800
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 411	1 400	1 850

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt speciallagar, 1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
— andel av samkostnader	666	700	950
Kostnader sammanlagt	2 077	2 100	2 800
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	688	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	133	100	100

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Vid Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet upprätthålls, stöds och utvecklas personalens kompetens och arbetsförmåga genom att

- en coachande ledarstil främjas
- kompetensledningen stärks
- rörlighet och arbetsrotation utgör en del av utvecklandet av personalen
- arbetsgivarbilden bevaras på den nuvarande nivån.

Nyckeltal

	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Personalens välbefinnande			
— arbetstillfredsställelseindex	3,76	över genomsnittet för staten	över genomsnittet för staten
— sjukfrånvaron mätt i dagar/årsv. minskar	6,9	under genomsnittet för staten	under genomsnittet för staten

Av anslaget är 150 000 euro avsett för finansiering av forskningsprojekt. Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgerade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten beaktats inkomsterna av offentligrättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten och sådana inkomster som avses i 84 b § i läkemedelslagen (595/2009).

Budgeten för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet baserar sig på nettobudgering. Utgifterna täcks i huvudsak genom de avgifter som tas ut för tillsyns- och serviceverksamheten. Tjänsterna inom den avgiftsbelagda verksamheten produceras till självkostnadspris. Avgifterna för prestationerna tas ut i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten. Kostnaderna för kvalitetskontroll av läkemedel täcks av avgifter som tas ut enligt 84 b § i läkemedelslagen (595/2009).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av informationssäkerhetsnivån	38
Ändring av Valtoris fakturering	-8
Lönejusteringar	207
Sammanlagt	237

2024 budget	5 035 000
2023 II tilläggsb.	151 000
2023 budget	4 798 000
2022 bokslut	4 784 000

07. Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 29 663 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för åtgärder enligt 15, 18 och 21 a § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet för 2024. De preciserade resultatmålen fastställs i det resultatavtal som ministeriet och regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet ingår.

Verksamhetens resultat

Arbetarskyddstillsynen arbetar för att förebygga och minska ojämlikhet mellan människor. Syftet med tillsynen är att underbygga säkerhet, hälsa och rättvisa i arbetet genom ett brett urval metoder, reagera på förändringar i arbetsmiljön och utveckla verksamheten. Arbetarskyddstillsynen stöder och främjar det egna säkerhetsarbetet på arbetsplatserna via arbetsplatstillsyn, styrning och kommunikation.

Tillsynen utgår från identifierade fenomen i omvärlden – arbetsförhållandena, splittringen i arbetslivet och den psykosociala belastningen. Fokus för verksamheten väljs utifrån identifierade risker och tillgänglig kunskap så att man genom en kombination av tillsyn och annan påverkan (inkl. kommunikation) uppnår ett så stort genomslag som möjligt på arbetsplatserna. Den viktigaste formen av tillsyn är inspektion. Inspektioner genomförs i regel i form av inspektioner på arbetsplatsen, men i tillämpliga sammanhang kan de också genomföras virtuellt eller som dokumentbaserad tillsyn. Antalet inspektioner överenskomms i årliga resultatavtal. Annan påverkan används för att försöka nå även de arbetsplatser som inte är föremål för tillsyn. Inom bekämpningsarbetet mot utnyttjandet av arbetskraft utvecklas tillsynen över utländsk arbetskraft och det kunskapsbaserade myndighetssamarbetet.

Ansvarsområdena för arbetarskyddet möter kundförfrågan fullt ut inom sina leveranstider, inklusive i fråga om utlåtanden och tillstånd.

Funktionell effektivitet

Följande mål ställs upp för verksamheten:

Totala kostnader (1 000 euro) och årsverken per resultatområde inom arbetarskyddets regionförvaltning

Resultatområde	2022		2023		2024				
	andel, %	utfall	andel, %	mål	andel, %	årsv. mål			
Tillsynen över arbetsplatser och besvarande av den kundinitierade efterfrågan	70	20 486	306	70	19 754	314	70	20 764	310
Verksamhet som stöder tillsynen	30	8 780	131	30	8 466	135	30	8 899	133
Sammanlagt	100	29 266	437	100	28 220	449	100	29 663	443

Produktion och kvalitetsledning

För att förbättra tillsynens effekt ska data tillvaratas och analyseras bättre och i större omfattning än för närvarande. I arbetarskyddsmyndigheternas verksamhet ska produktiviteten, omfattningen och genomslaget förbättras.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Ansvarsområdena för arbetarskyddet utvecklas kontinuerligt som konkurrenskraftiga arbetsplatser med god personalpolitik där man tar hand om personalens kompetens och välbefinnande.

Till stöd för resultatmålen och en riksomfattande verksamhet ska samarbetet, resursanvändningen, planeringen och ledningen utvecklas över ansvarsområdesgränserna.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022	2023	2024
	utfall	ordinarie budget	budgetprop.
Bruttoutgifter	29 515	28 452	29 895
Bruttoinkomster	249	232	232
Nettoutgifter	29 266	28 220	29 663
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 166		
— överförs till följande år	4 123		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av grå ekonomi (regeringsprogr. 2019)	-70
Lönejusteringar	1 513
Sammanlagt	1 443

2024 budget	29 663 000
2023 II tilläggsb.	912 000
2023 budget	28 220 000
2022 bokslut	28 223 000

08. Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 200 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till utjämning av de årliga variationerna i efterfrågan
- 2) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning av tillståndsmyndigheten.

Förklaring: Anslaget används för utvecklande och underhåll av tillståndsmyndighetens bas-service och infrastruktur. De som får dataanvändningstillstånd betalar för tillstånd och datamaterialtjänster, såsom för kostnaderna för insamling, samkörning och bearbetning av data och användningen av en informationssäker driftsmiljö i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och Findatas avgiftsförordning som utfärdats av SHM. Tillståndsmyndigheten ersätter den personuppgiftsansvariga för den andel av avgiften som tagits ut av tillståndshavarna som tillkommer den. Tillståndsmyndigheten betalar leverantörerna av systemet en avtalssenlig ersättning för användningen av en informationssäker driftsmiljö. Lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) innehåller bestämmelser om de uppgifter som ankommer på Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata.

För verksamheten 2024 har följande preliminära mål ställts upp:

- tillståndsmyndigheten fortsätter med sin ordinarie tillståndsverksamhet och med leveranserna av datamaterial
- tillståndsmyndighetens rådgivningstjänst, tillståndsprocess och process för insamling och behandling av data utvecklas
- de e-tjänster som ingår i verksamheten utvecklas vidare
- en informationssäker teknisk driftmiljö utvecklas för utlämnande av data och de olika driftmiljöerna samordnas
- samordningen av processen för tillstånd och datamaterial förbättras och samarbetet mellan tillståndsmyndigheten och de olika uppgiftsansvariga utvecklas
- myndigheten deltar i internationellt samarbete.

Social- och hälsovårdsministeriet ställer upp resultatmål för tillståndsmyndigheten och dess verksamhet inom ramen för Institutet för hälsa och välfärds resultatavtal, baserat på förslag från tillståndsmyndighetens styrgrupp.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 929	2 630	2 795
Bruttoinkomster	655	430	595
Nettoutgifter	2 274	2 200	2 200
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 274		
— överförs till följande år	2 200		

2024 budget	2 200 000
2023 budget	2 200 000
2022 bokslut	2 200 000

09. Genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffningar och utredningar som föranleds av genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden samt för utgifter för samordning och främjande av åtgärderna och andra motsvarande utgifter
- 2) till betalning av utgifterna för nationella och regionala utvecklings- och försöksprojekt för informationshantering inom läkemedelsbehandlingen samt andra regionala utvecklings- och försöksprojekt
- 3) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst åtta årsverken per år för styrnings- och sakkunniguppgifter i anslutning till åtgärdsprogrammet.

Förklaring: Led i genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden är att omstrukturera systemet för distribution av läkemedel, stärka styrningen av läkemedelsbehandlingen, förbättra kunskapsunderlaget om läkemedelsbehandling samt effektivisera användningen av information. Genom bättre styrning och ett bättre kunskapsunderlag kan man säkerställa ett kontrollerat ibruktagande av nya läkemedel och främja en förnuftig användning av läkemedlen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden	1 000
Sammanlagt	1 000

2024 budget	2 000 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	1 000 000
2022 bokslut	4 000 000

20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 782 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak enligt 12 § i lagen om utredande av dödsorsak (459/1973)
- 2) till betalning av arvoden och ersättningar enligt statsrådets förordning om ersättningar för rättsmedicinska undersökningar (133/2020)
- 3) till betalning av utgifterna för utbildning av specialister i rättsmedicin skaffad som köpta tjänster från universiteten
- 4) till betalning av utgifter för transporter av avlidna i fråga om vilka rättsmedicinsk obduktion förordnats eller utgifter för sådana av polisen beställda transporter av avlidna
- 5) till betalning av arvoden och lön till rättsläkare för jour utanför tjänstetid för anställning av en årlig personalstyrka motsvarande högst två årsverken samt till betalning av andra utgifter för jourverksamheten.

Förklaring: I lagen om utredande av dödsorsak (459/1973) anges grunderna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak. Av anslaget under momentet betalas också arvoden enligt förordning 133/2020 till rättsläkare som utför obduktioner.

År 2022 utfördes 8 093 rättsmedicinska obduktioner, år 2023 utförs uppskattningsvis 8 200 obduktioner och år 2024 uppskattningsvis 8 200 obduktioner.

Målet med verksamheten är att

- utföra rättsmedicinska obduktioner med stöd av indikationer enligt lagen
- tillgodose den allmänna rättssäkerheten genom utredning av omständigheterna kring ett dödsfall, dödsorsaken och dödsklassen
- utreda dödsfall till följd av alkohol- eller drogförgiftning och alkoholens och andra drogers samt läkemedelssubstansers betydelse vid dödsfallen
- göra objektiva och oberoende sakkunnigutlåtanden och bevismaterial om våldsamma dödsfall tillgängliga för domstolar
- säkerställa patienternas och hälso- och sjukvårdspersonalens rättssäkerhet
- generera information om olyckor, orsaker till yrkessjukdomar och naturliga dödsfall för försäkringsrättsliga utredningar
- säkerställa att det finns rättsläkarresurser genom utbildning av specialister

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nya verksamhetsställen i Helsingfors och Åbo	541
Planering, anskaffning och underhåll av utrustning för hantering och förvaring av avlidna	400
Uppdatering och vidareutveckling av informationssystem	-200
Sammanlagt	741

2024 budget	12 782 000
2023 II tilläggsb.	2 441 000
2023 budget	12 041 000
2022 bokslut	13 535 919

03. Forskning och utveckling

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föränleds i huvudsak av verksamhet i anslutning till forskning, utveckling, statistikföring, registrering och sakkunnigtjänster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, av omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd och av statligt stöd för Arbetshälsoinstitutets utgifter.

Social- och hälsovårdsministeriet svarar för forsknings- och utvecklingspolitiken inom sitt förvaltningsområde. Målet är att producera sådan forskningsinformation som kan utnyttjas systematiskt i olika slags utvecklingsåtgärder inom social- och hälsovårdspolitiken, såsom vid beredningen och verkställandet av lagstiftningen, i olika program och projekt samt i ministeriets övriga beslutsfattande.

Forsknings- och utvecklingsverksamheten inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är ett redskap för ledningen och en förutsättning för att de strategiska målen ska uppnås. Forsknings- och utvecklingspolitik är strategiskt beslutsfattande, beredning och genomförande av lagstiftning och budget samt investeringar som underbygger informationsstyrning. Forskningsinstituterna inom förvaltningsområdet har också verksamhet vars syfte är att omsätta forsknings- och utvecklingsresultaten i praktiken, såsom sakkunnigtjänster, informationsförmedling och utbildning. Därutöver har de lagstadgade eller med ministeriet överenskomna särskilda uppgifter som gäller t.ex. tillsyn, statistikföring eller beredskap inför vissa risksituationer.

Forsknings- och utvecklingsverksamheten är relevant för särskilt följande strategiska mål inom förvaltningsområdet:

- skillnaderna i välfärd och hälsa har minskat
- funktions- och arbetsförmågan har förbättrats
- livs- och arbetsmiljön har blivit sundare och tryggare
- tjänsterna är tillförlitliga, ges i rätt tid och motsvarar kundernas behov
- må bra-branschen skapar affärsmöjligheter och export.

Effektivitet

Genomslag för forskningen och utvecklingen eftersträvas

- med stöd av beslutsfattandet, bl.a. genom utvärdering av välbefinnande- och hälsoeffekter
- genom förbättrad informationsproduktion
- genom att förse den samhälleliga debatten och allmänheten med forskningsbaserad information.

04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 78 163 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter för sådana medlemsavgifter till internationella och inhemska organisationer som har anknytning till verksamheten, teckning av andel i biobankernas andelslag och årsmedlemsavgifter, finansiella bidrag till samfinansierade projekt, projekt som genomförs utomlands, understöd för kompletterande utbildning och samarbetsprojekt
- 2) till betalning av utgifter för finansiering av projekt som godkänts av EU
- 3) till Stiftelsen för alkoholforskning, för utarbetande av God medicinsk praxis-rekommendationer, för tekniskt underhåll av cancer- och synskaderegistret vid Suomen Syöpäyhdistys - Cancerföreningen i Finland ry och Synskadades Centralförbund rf och till betalning av statsunderstöd och andra utgifter för utvecklingsprojekt vid stiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö och utvecklingsprojekt som gäller social- och hälsovårdens informationsförvaltning
- 4) till betalning av stipendier som har direkt samband med inkomsterna av den nettobudgeterade samfinansierade verksamheten
- 5) för hälsofrämjande projekt som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför
- 6) för projekt som gäller förebyggande och övervakning av smittsamma sjukdomar och som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför
- 7) till utgifter för styrning och utvärdering av social- och hälsovårdens servicesystem
- 8) för styrningsuppgifter som gäller informationshanteringen inom social- och hälsovården, för utveckling och underhåll av den nationella informationsarkitekturen för social- och hälsovården samt för andra uppgifter i enlighet med lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (784/2021), lagen om elektroniska recept (61/2007) och lagen om klienthandlingar inom socialvården (254/2015).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Institutet för hälsa och välfärd för 2024. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och institutet ingår med varandra.

Institutet för hälsa och välfärd har till uppgift att främja befolkningens välfärd och hälsa, förebygga sjukdomar och sociala problem och utveckla social- och hälsovårdstjänster. Institutet genomför sin uppgift med hjälp av forskning, uppföljning och utvärdering, utvecklingsarbete, påverkan inom sitt fackområde, myndighetsuppgifter och internationellt samarbete. Institutet för hälsa och välfärd är dessutom statistikmyndighet inom sitt område och ansvarar för kunskapsunderlaget

inom uppgiftsområdet och för att använda det. Institutet sköter också styrningen av dataadministrationen inom social- och hälsovården.

Institutets verksamhet grundar sig på lagen om Institutet för hälsa och välfärd samt på social- och hälsovårdsministeriets strategiska vision om ett samhälle med sammanhållning och hållbar välfärd. Enligt de centrala riktlinjerna i institutets strategi är målen förnyelse, effektiv användning av datamaterial, framsyn, prioritering och satsningar på arbetsgemenskapen.

Institutet har en viktig roll som sakkunniginrättning för att främja utnyttjandet av information på alla nivåer av beslutsfattande. Den rollen underbyggs av institutets mål att utveckla informationsresurserna och göra dem mer tillgängliga.

Funktionell effektivitet

Alltmedan resurserna minskar har Institutet för hälsa och välfärd sett över sin verksamhet så att riskerna inom genomförandet av regeringsprogrammet och skötseln av sakkunnig- och myndighetsuppgifter har minimerats. En av fördelningsgrunderna för anpassningsåtgärderna är institutets strategi. Kärnfunktionerna fungerar effektivt, ekonomiskt och kundinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet förbättras. Institutets produktivitet ökar och överskottet från den avgiftsbelagda verksamheten används för produktutveckling och investeringar. Institutets informations- och statistikproduktion samt dess nättjänster och portaler utgör tillsammans en fungerande helhet och möter kundernas behov av information. Institutets förvaltnings- och arbetssätt främjar integreringen av jämställdhetsperspektivet i samhället. Institutets finansieringsstruktur är i balans i förhållande till institutets uppgifter.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Institutet för hälsa och välfärd utvecklar och förnyar sitt kunskapskapital. Personalens aktionsberedskap och kompetens utvecklas i enlighet med institutets strategi. Kompetensen för personer i ledningsuppgifter utvecklas så att ledarskapet är yrkeskunnigt och motiverande. Personalens välbefinnande understöds och arbetsgivarbilden utvecklas. Personalplaneringen görs mer förutsägbar och långsiktig.

Inkomsterna av försäljning och distribution av sällsynta vacciner har antecknats under moment 12.33.03.

Andel av anslaget som enligt uppskattning används för understöden (euro)

Stiftelsen för alkoholforskning	343 000
Suomalainen Lääkäriseura Duodecim	1 000 000
Cancerföreningen i Finland	1 031 000
Synskadades Centralförbund	133 000
Stiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö	800 000
Sammanlagt	3 307 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	123 244	126 278	127 163
Bruttoinkomster	48 641	49 000	49 000
Nettoutgifter	74 603	77 278	78 163
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	20 407		
— överförts till följande år	18 797		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet, försäljnings- intäkter	8 944	9 000	9 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	5 037	5 470	5 470
— andel av samkostnader	2 278	2 370	2 370
Kostnader sammanlagt	7 315	7 840	7 840
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 629	1 160	1 160
Kostnadsmotsvarighet, %	122	115	115

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	28 310	24 700	24 700
— finansiering från EU	4 616	3 500	3 500
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	6 057	5 900	5 900
— övriga intäkter från den samfinansierade verksamheten	-	600	600
Intäkter sammanlagt	38 983	34 700	34 700
Totala kostnader för projekten	55 003	49 000	49 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-16 020	-14 300	-14 300
Självfinansieringsandel, %	29	29	29

Totala kostnader för verksamheten (1 000 euro) och årsverken enligt avdelning

	2022 utfall	årsv.	2023 uppskattning	årsv.	2024 mål	årsv.
Folkhälsa och välfärd	50 946	517	52 768	538	46 072	470
Hälsosäkerhet	25 730	241	22 396	235	33 592	351
Statens tjänster	26 632	279	28 528	291	23 890	244
Informationsförmedlarna	19 936	188	22 586	221	23 609	231
Sammanlagt	123 244	1 225	126 278	1 285	127 163	1 296

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 74 856 000 euro och överföringsutgifternas andel 3 307 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 16 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av epidemin av fågelinfluensa	410
Forskning i vårdarbete (riksdagen)	-200
Förebyggande av våldsamt radikaliserings och extremism	-250
Genomförande av Istanbulkonventionen (riksdagen)	-300
God medicinsk praxis-rekommendationer (svenska översättningar)	100
Handlingsprogrammet mot könsstämpning av flickor och kvinnor (riksdagen)	-150
Höjning av informationssäkerhetsnivån	190
Lagen om patientombud och socialombud (budgetlag)	250
MARAK (riksdagen)	-200
Nationellt införande av diagnosklassifikationen ICD-11	620
Njursjukdomsregistret	-99
Permanenta utgifter som orsakas av ändringen av äldreomsorgslagen	-200
Tryggande av i lag föreskrivna uppgifter	-2 000
Utvecklande av beredskapen att upptäcka cyberattacker och störningssituationer	-350
Ändring av Valtoris fakturering	-47
Lönejusteringar	3 111
Sammanlagt	885
2024 budget	78 163 000
2023 II tilläggsb.	1 887 000
2023 budget	77 278 000
2022 bokslut	72 993 000

25. Nationella kompetenscenter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till kostnaderna av ett forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram för att påskynda tillväxten och förnyelsen inom sektorn hälsa och välfärd
- 2) till betalning av statsunderstöd för beredning och genomförande av projekten

3) till avlönande av personal motsvarande högst sex årsverken årligen, inklusive personal som utnämns till en tjänst, för styrnings- och sakkunniguppgifter inom projekten samt till betalning av andra utgifter för dessa.

Förklaring: Syftet med programmet är att svara på de snabba förändringarna i omvärlden genom att reformera de strukturer och förfaranden genom vilka data, infrastruktur, forskningsresultat, digitalisering och teknik inom sektorn utnyttjas i FoUI-verksamhet.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 4 500 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 500 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 4,5 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

FoUI-program för att påskynda tillväxten och förnyelsen inom sektorn hälsa och välfärd	5 000
Sammanlagt	5 000
2024 budget	5 000 000
2022 bokslut	1 500 000

31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för genomförande av ett nationellt, förvaltningsövergripande hälso- och välfärdsprogram
- 2) till betalning av omkostnader för genomförande av programmet, av kostnader för sådana forsknings- och utvecklingsprojekt, försök och startbidrag som är till stöd för detta samt till betalning av sådana statsunderstöd och finansiella bidrag som gäller genomförandet av programmet till kommuner, samkommuner, Folkpensionsanstalten, allmännyttiga samfund och företag
- 3) för övervakning och kontroll av projekt
- 4) till betalning av ersättningar för riksomfattande förvaltningsuppgifter som gäller statsunderstöden för projekten
- 5) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken årligen, inklusive personer som utnämns till sin tjänst, för uppgifter som gäller beredning, genomförande och förvaltning.

Förklaring: Ett nationellt, förvaltningsövergripande hälso- och välfärdsprogram genomförs tillsammans med organisationer inom tredje sektorn. Programmet ska göra det hälsofrämjande arbetet mer verkningsfullt genom ibruktagande av metoder som har bedömts vara verkningsfulla. Inom programmet utvecklas också nya lösningar som baserar sig på totalekonomisk nytta och kostnadsnyttoeffekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationellt hälso- och välfärdsprogram (investeringsprogram)	2 000
Sammanlagt	2 000

2024 budget	2 000 000
2022 bokslut	20 000 000

50. Statsandel för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 24 311 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelen enligt 3 § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978)

2) till finansiering av forskningsprojekt som godkänts av EU

3) till ett belopp av högst 350 000 euro för kostnader för utbildning inom företagshälsovården och genomförandet av projekt som hänför sig till företagshälsovårdspersonalens utveckling.

Förklaring: Arbetshälsoinstitutet är ett självständigt offentligt samfund inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde som arbetar för hälsa och säkerhet i arbetet som faktorer i ett gott liv. Arbetshälsoinstitutets mål följer social- och hälsovårdsministeriets strategi och de bekräftas i ett resultatavtal mellan ministeriet och Arbetshälsoinstitutet. Tyngdpunkterna i verksamheten är att säkerställa arbetskraftens arbetsförmåga i ett arbetsliv under förändring, leda den digitala omvandlingen av arbetslivet och beakta en hållbar utveckling i arbetslivet.

Verksamhetens resultat

Målen för resultatet av verksamheten och centrala åtgärder vid Arbetshälsoinstitutet

Riskerna för arbetsförmåga minskas genom att företagshälsovården utvecklas mot bakgrund av trycket från hybridarbete, psykisk belastning och arbete som omfattar flera olika roller

— Företagshälsovårdens metoder och arbetsmodeller förnyas på trepartsbasis i syfte att utveckla den förebyggande verksamheten och verksamheten till stöd för arbetsförmåga

— Metoderna och processerna inom företagshälsovården utvärderas för att bedöma hur de fungerar och hur effektiva de är.

Förekomsten av sjukfrånvaron minskas

— En funktionell integration av företagshälsovården säkerställs i det nya social- och hälsovårdssystemet säkerställs

— Samarbetet mellan företagshälsovård, primärvård och rehabilitering utvidgas.

En funktionell integration av företagshälsovården i det nya social- och hälsovårdssystemet säkerställs

— Samarbetet mellan den offentliga hälso- och sjukvården och företagshälsovården effektiviseras med hjälp av verksamhetsmodellen för en smidig vårdkedja.

— Den förebyggande företagshälsovården utvecklas och förnyas.

För att underlätta bristen på arbetskraft inom såväl bredare som snävare kompetensområden skapas en verksamhetsmodell för ledning av individuell arbetsförmåga

— Arbetslivsfärdigheterna utvecklas för att stödja övergångsskeden i arbetslivet.

— Tjänsterna till stöd för partiellt arbetsföra samt personalens yrkeskunskap förbättras vid social- och hälsocentralerna.

— Vilka effekter utvecklingsprogrammen har för arbets- och funktionsförmågan hos dem som använder tjänsterna undersöks.

De psykiska problemen i det moderna arbetslivet, särskilt bland unga, minskas.

— Projekt för att stödja ungas etablering i arbetslivet, identifiera stagnation i karriären och förhindra utslagning från arbetslivet genomförs

— En generisk samarbetsmodell som stöder psykisk arbetsförmåga och psykisk hälsa tas fram för arbetsplatserna och företagshälsovården

— Genomförandet av åtgärdsprogrammet för god psykisk hälsa i arbetslivet fortsätter.

Förutsättningarna för ett gott arbete inom social- och hälsovårdssektorn tryggas

— Tillgången på arbetskraft och personalens tillräcklighet inom social- och hälsovårdssektorn förbättras genom att de faktorer som gör arbetet attraktivt för nya och befintliga anställda stärks

— Lösningar som ökar välbefinnandet sprids och förankras på arbetsplatserna inom social- och hälsovården i samarbete med social- och hälsovårdsorganisationerna

— Parallellt utförs regelbunden insamling av data för att följa hur lösningarna fungerar och vilka konsekvenser de har.

Resiliensen i arbetslivet i kris- och undantagsförhållanden stärks

— Samhällets funktionsförmåga och befolkningens psykiska uthållighet vid störningar och i kris-situationer stöds och hälso- och sjukvårdens resiliens inför plötsliga förändringar i omvärlden förbättras.

Den gröna omställningen inom industrin stöds och arbetstagarnas trygghet säkerställs

— En tillräcklig toxikologisk kompetens säkerställs nationellt

— För att stödja den gröna omställningen inom industrin framtas en bedömning av de arbetsmiljörisiker som nya material, energieffektiva processer och källor till grön energi medför, och metoder för riskhantering utvecklas tillsammans med företagen.

För finansiering av Arbetshälsoinstitutets verksamhet ska enligt omfattningen av den verksamhet som godkänts i statens årliga budget årligen som statsandel betalas fyra femtedelar av kostnaderna i institutets av social- och hälsovårdsministeriet godkända budget. Inom ramen för statsbudgeten kan Arbetshälsoinstitutet beviljas ökad statsandel för utförande av särskilda uppgifter i anslutning till forsknings- och serviceverksamheten inom arbetarskyddets och arbetshälsans område eller för verksamheter som behöver särskilt stöd.

För Arbetshälsoinstitutets utgifter, som år 2024 beräknas uppgå till 48 469 000 euro, föreslås statsandel till ett belopp av 24 311 000 euro. Intäkterna av verksamhet som berättigar till statsandel beräknas överstiga en femtedel av utgifterna av sådan verksamhet. Den överstigande delen av intäkterna används för Arbetshälsoinstitutets forsknings- och utvecklingsverksamhet och påverkansarbete.

Omfattningen av verksamheten enligt resultatområde beräknas vara följande under 2024:

Verksamhetens omfattning åren 2022—2024 (1 000 euro)

	Utgifter			Egen finansiering			Statsandel		
	2022 utfall	2023 upp- skattning	2024 upp- skattning	2022 utfall	2023 upp- skattning	2024 upp- skattning	2022 utfall	2023 upp- skattning	2024 upp- skattning
Forskning och utveckling	16 443	18 000	17 000	8 941	9 000	8 000	7 502	9 000	9 000
Påverkan Utvecklingsprogrammet för arbetet och väl- befinnandet i arbetet	17 146	15 500	16 169	1 206	1 458	1 158	15 940	14 042	15 311
	5 000	3 144	-	-	3 144	-	5 000	-	-
Sammanlagt	38 589	36 644	33 469	10 147	13 602	9 158	28 442	23 042	24 311
Affärsverksamhet	15 675	14 356	15 000	15 675	14 356	15 000	-	-	-
Sammanlagt	54 264	51 000	48 469	25 822	27 958	24 158	28 442	23 042	24 311
Finansieringsandel, %				48	55	50	52	45	50

Av anslaget används uppskattningsvis 6 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

IKT-kostnader i anslutning till verkställigheten av lagen om patientombud	15
Lönejusteringar	914
Kompensation för hyreshöjningen	340
Sammanlagt	1 269

2024 budget	24 311 000
2023 II tilläggsb.	602 000
2023 budget	23 042 000
2022 bokslut	28 442 000

63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 937 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utvecklande av social- och hälsovårdens servicesystem med hjälp av datateknik och bygande av den infrastruktur som utnyttjandet av datatekniken förutsätter
- 2) till sådan utbildnings- och utvecklingsverksamhet som genomförandet av projektet kräver, på grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer särskilt
- 3) till betalning av statsunderstöd och finansieringsunderstöd
- 4) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som stöder social- och hälsovårdsministeriets strategiska och operativa planering och beslutsfattande
- 5) till betalning av finansieringsunderstöd och omkostnader för genomförandet av program och försök som hänför sig till ministeriets ansvarsområde

- 6) till finansiering av projekt enligt de ramprogram och särskilda program som godkänts av EU
- 7) till utgifter för kontrollen av och tillsynen över projekt
- 8) för översyn av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovårdstjänsterna för unga i enlighet med ungdomsgarantin
- 9) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken årligen, inklusive personer som utnämns till sin tjänst, för uppgifter som gäller beredning, genomförande och administration

Förklaring: Anslaget stöder nätverksbildningen vid verksamhetsenheterna inom social- och hälsovården och utvecklandet av kompatibla datasystem, framför allt genom att man på nationell nivå inför tjänster som stöder en enhetlig utveckling av informationsförvaltningstjänsterna inom förvaltningsområdet. Målet är att genom ett större utnyttjande av datateknik förbättra tjänsterna och göra dem mer jämlikt tillgängliga, stödja självständighet och främja möjligheterna att bo hemma och klara sig på egen hand. Ett mål är också att säkerställa att ny datateknik införs jämlikt i hela landet, bl.a. i form av en webbaserad hälsotjänst för allmänheten.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 6 800 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 4 500 000 euro. Variationen i fråga om överföringsutgifternas andel föränleds av innehållet i och sättet att genomföra pågående projekt samt de mål som ställts upp för dem.

Av anslaget används uppskattningsvis 2 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av programmet för ett gott arbete (investeringsprogram)	3 500
Programmet för tillgång på arbetskraft och tillräckliga personalresurser inom social- och hälsovården	-1 500
Programmet för ett gott arbete	
Stöd till mathjälpsorganisationer (regeringsprogr. 2023)	3 000
Tryggande av tjänsterna för mammor och barnfamiljer med missbruksproblem	-3 000
Utvecklande och organisering av mathjälpsverksamheten, fortsätter 2023	-2 000
Utveckling av effektiviteten i servicesystemet (regeringsprogr. 2023)	8 000
Sammanlagt	8 000
2024 budget	14 937 000
2023 budget	6 937 000
2022 bokslut	6 652 000

10. Utjämnning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranses av familjeförmånerna, militärunderstödet, det allmänna bostadsbidraget, ordnandet av tolkningstjänster, det grundläggande utkomststödet samt Folkpensionsanstaltens omkostnader.

Familjeförmånerna omfattar moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag, barnbidrag, underhållsstöd och stöd för hemvård av barn.

Syftet med moderskapsunderstödet, adoptionsbidraget, barnbidraget och underhållsstödet är att jämna ut de kostnader barnfamiljerna har jämfört med andra privathushåll på grund av barnens födelse och internationella adoptioner. För underhållsstödet är målet dessutom att trygga barnets rätt till tillräckligt underhåll i situationer där barnets privaträttsliga underhåll inte är tryggt. Dessa förmåner betalas till barnfamiljer per barn oberoende av familjens inkomster eller förmögenhet.

Stöd för hemvård av barn betalas till utlandet i de situationer som anges i förordning (EG) nr 883/2004 och syftet är att förhindra att en arbetstagare och dennes familj hamnar utanför socialskyddet till följd av att den fria rörligheten utnyttjas.

Militärunderstöd betalas med stöd av värnpliktslagen eller civiltjänstlagen till anhöriga till personer som fullgör värnplikt förutsatt att tjänstgöringen har försvagat den anhörigas möjligheter att försörja sig och den anhöriga är i behov av understödet.

Med bostadsbidrag främjas uppnåendet och bevarandet av en skälig bostadsstandard genom att boendeutgifterna sänks för barnfamiljer och andra hushåll som behöver stöd.

Avsikten med ordnandet av tolkningstjänster är att erbjuda hörsel- och synskadade, hörselskadade och personer med talskada de tolkningstjänster de behöver.

Utkomststödet är den sociala trygghetsförmån som används i sista hand. Det grundläggande utkomststödet beviljas och betalas ut av Folkpensionsanstalten, som för ändamålet får en förskotts-betalning av statens medel till fullt belopp. Kommunernas andel av utgifterna för det grundläggande utkomststödet är 50 %, och den beaktas som avdrag under momentet Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen. Statsandelen för kompletterande och förebyggande utkomststöd ingår i den kalkylerade statsandelen för finansiering av social- och hälsovården och räddningsväsendet inom välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen under moment 28.89.31.

De ovannämnda förmånerna är alla skattefria för mottagaren. Utgifterna under kapitlet betalas i sin helhet av statens medel.

Verksamhetens omfattning 2022—2024

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Moderskapsunderstöd			
Antal moderskapsunderstöd (antal barn)	44 580	42 400	46 100
Moderskapsunderstödet belopp	170	170	170
Internationell adoption			
Antal adoptionsunderstöd (antal barn)	54	70	90
Barnbidrag			
Antal barn vid utgången av året	952 238	956 000	946 500
Antal barn till ensamförsörjare i genomsnitt	173 758	176 400	176 800
Antal familjer som lyfter barnbidrag	529 834	532 700	527 600
Stöd för hemvård av barn som ska ersättas till personer som är bosatta utomlands			
Genomsnittligt antal familjer som får stöd/mån.	204	200	200
Militärunderstöd			
Antal mottagare av understöd	9 501	9 900	10 200
Understödet genomsnittliga belopp, euro/mån. (hushåll)	341,54	357,00	370,00
Allmänt bostadsbidrag			
Antal hushåll som får bostadsbidrag	376 825	386 700	403 500
Genomsnittligt bidrag, euro/mån.	329,57	345,00	364,00
Underhållsstöd			
Barn för vilka underhållsstöd har betalats	93 983	92 600	91 300
— till fullt belopp	69 678	68 600	67 700
— som komplement till underhållsbidraget eller i övrigt ned-satt	25 361	25 000	24 600
Underhållsstöd till fullt belopp euro/mån.	172,59	186,97	197,00
Tolkningstjänster för personer med funktions-nedsättning			
Berättigade till tolkningstjänster	6 026	6 100	6 100
Grundläggande utkomststöd			
Antal mottagare under året	350 793	352 000	350 200
Antal hushåll under året	249 561	248 100	245 400

50. Familjeförmåner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 638 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993), till betalning av mervärdesskatt och allmänna omkostnader för moderskapsförpackningar samt till kostnader för planering och utveckling av förpackningen

- 2) till betalning av understöd för kostnader som föränleds av internationell adoption
- 3) till betalning av barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992)
- 4) till betalning av ersättningar som betalas enligt 9 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996)
- 5) till betalning av underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008).

Förklaring: Familjen kan ta emot moderskapsunderstödet antingen som pengar eller som en moderskapsförpackning. Understödet betalas förhöjt till de familjer i vilka det samtidigt föds eller adopteras flera barn. Omkring 68 % tar emot understödet i form av en moderskapsförpackning medan resten lyfter stödet i form av pengar.

En adoptivförälder får ersättning av statsmedel för en del av de kostnader som föränleds av internationell adoption. Om flera barn samtidigt utses eller placeras i samma familj, betalas för det andra barnet och de därpå följande barnen 30 % av ovannämnda stöd.

Barnbidrag betalas för barn under 17 år. Barnbidragen är graderade så att beloppet per barn ökar då antalet barn i en familj ökar. Till ensamförsörjare betalas förhöjt barnbidrag.

Stöd för hemvård av barn betalas ut till utlandet i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004. Staten betalar ersättning för de stöd som betalats till utlandet.

De regressfordringar och återkrav som tas ut hos underhållsskyldiga intäktsförs under moment 12.33.98.

I fråga om underhållsstöd och barnbidrag gäller anslaget inte landskapet Åland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Moderskapsunderstöd	10 000 000
Statens understöd vid internationell adoption	600 000
Barnbidrag	1 396 700 000
Stöd för vård av barn som betalas till utlandet	900 000
Underhållsstöd	230 000 000
Sammanlagt	1 638 200 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av barnbidraget för barn under 3 år 26 euro/mån. (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	32 000
Höjning av barnbidraget med 10 euro från och med fjärde och femte barnet (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	5 000
Höjning av barnbidragets ensamförsörjartillägg 10 euro/barn (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	22 000
Slopande av den temporära höjningen av barnbidraget	-9 000
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-200
Ändring av behovskalkylen (antaganden om invandring)	9 000
Ändring i behovskalkylen	-31 900
Sammanlagt	26 900

2024 budget	1 638 200 000
2023 budget	1 611 300 000
2022 bokslut	1 673 187 997

53. Militärunderstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 21 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993).

Förklaring: Det understöd som betalas till en anhörig till en värnpliktig består av grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd. Till den värnpliktige själv betalas som militärunderstöd de räntor på studielån som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden samt av särskilda skäl bostadsunderstöd för kostnader för den bostad som är i hans bruk. Bostadsunderstödet utgör cirka 97 procent av alla kostnader. Av understödstagarna är cirka 2 % årligen anhöriga till beväringar och civiltjänstgörare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	1 500
Sammanlagt	1 500

2024 budget	21 700 000
2023 budget	20 200 000
2022 bokslut	19 100 000

54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 656 900 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014).

Förklaring: Det allmänna bostadsbidraget grundar sig på den totala hyran och på definitionen av linjär självrisk. Förändringar i stödmottagarnas antal samt stödmottagarnas boendeutgifter och inkomster inverkar på behovet av bostadsbidrag. De åländska bostadsbidragen finansieras av statens ämbetsverk på Åland.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Familjepensionsreformen	-100
Förlängning av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa till 12 månader 1.9.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	2 000
Gradering av inkomsttryggheten 1.9.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	5 000
Höjning av bassjälvrisk med 50 %, justering av stödet med 70 %, nivå 2 för Helsingfors samkommun 1.4.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-116 000
Minimibeloppet av rehabiliteringspenning för unga och av rehabiliteringspenning för yrkesinriktad rehabilitering blir det samma som minimibeloppet av rehabiliteringspenning (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	700

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av familjeledigheterna	-50
Slopande av barnförhöjningarna inom utkomstskyddet för arbetslösa 1.4.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	15 000
Slopande av den extra barnförhöjningen inom utkomstskyddet för arbetslösa	2 000
Slopande av det temporära elstödet	-85 000
Slopande av förvärvsinkomstavdrag 1.4.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-66 000
Slopande av höjningen av uppvärmnings- och vårdnormen	-2 300
Slopande av stödet till ägarboende 1.9.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-11 000
Slopande av utkomstskyddets skyddade belopp 1.4.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	6 800
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-200
Återinförande av periodisering av semesterersättning 1.1.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	2 000
Återställande av självriskdagarna från fem till sju 1.1.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	1 000
Ändring av behovskalkylen (antaganden om invandring)	35 000
Ändring i behovskalkylen	108 850
Sammanlagt	-102 300

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	1 656 900 000
2023 II tilläggsb.	-20 000 000
2023 budget	1 759 200 000
2022 bokslut	1 558 700 000

56. Tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 60 500 000 euro.

Anslaget får användas till ordnande av tolkningstjänster enligt lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010).

Förklaring: Folkpensionsanstalten ansvarar för att ordna tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av lagstiftningen om funktionshindersservice från och med 2023	-100
Ändring i behovskalkylen	2 100
Sammanlagt	2 000
2024 budget	60 500 000
2023 budget	58 500 000
2022 bokslut	50 176 307

57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 872 750 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av förskott enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet,

2) till rättelse av utbetalning av ersättningar enligt lagen om temporär epidemiersättning (687/2020).

Förklaring: Det grundläggande utkomststödet innefattar en grunddel och övriga grundutgifter som omfattar boendeutgifter enligt 6 § i lagen om bostadsbidrag, utgifter för hushållselektricitet, hemförsäkringspremier och hälso- och sjukvårdsutgifter som inte är ringa. Storleken på utkomststödet grunddel fastställs i 9 § i lagen om utkomststöd (1412/1997). Enligt 9 a § i den lagen justeras beloppen av utkomststödet grunddel enligt bestämmelserna i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängning av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	1 000
Förtydligande av godtagbara boendeutgifter som berättigar till utkomststöd	-7 000
Gradering av det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa 1.9.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	2 000
Höjning av barnbidraget från och med fjärde och femte barnet (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-400
Höjning av barnbidraget för barn under 3 år (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-1 500
Höjning av barnbidragets ensamförsörjartillägg (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-2 600
Inverkan av indexfrysningen (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	2 300
Minimibeloppet av rehabiliteringspenning för unga och av rehabiliteringspenning för yrkesinriktad rehabilitering blir det samma som minimibeloppet av rehabiliteringspenning (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	1 000
Slopande av förvärvsinkomstavrdraget inom bostadsbidraget 1.4.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	5 200
Slopande av skyddade inkomster inom utkomstskyddet 1.4.2024 (budgetlag)	2 250
Slopande av studiepenningens försörjarförhöjning	200
Slopande av utkomstskyddets barn tillägg 1.4.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	37 500
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-200
Temporär barnförhöjning inom utkomstskyddet för arbetslösa	10 000
Temporär höjning av barnbidragets ensamförsörjartillägg	1 300
Temporär höjning av grunddelen för barn under 18 år	-18 500
Upphörande av bostadsbidraget för ägarbostad 1.9.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	1 500
Ändringar i det allmänna bostadsbidraget 1.4.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	32 100
Ändring av behovskalkylen (invandring) (RP 135/2022)	-50 000
Ändring i behovskalkylen	154 000
Sammanlagt	170 150

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	872 750 000
2023 II tilläggsb.	20 000 000
2023 budget	702 600 000
2022 bokslut	700 000 000

60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 519 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur allmänna fonden för social trygghet i enlighet med 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001)

2) till betalning av statens andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur sjukförsäkringsfonden i enlighet med 18 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004)

3) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur folkpensionsfonden enligt 98 § i folkpensionslagen (568/2007), 36 § i lagen om garantipension (703/2010), 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007), 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), 15 § i lagen om frontmannapension (119/1977) och 9 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988)

4) till betalning av omkostnaderna för den kontaktpunkt som avses i 27 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013)

5) för styrnings- och övervakningsuppgifter som gäller förskrivning av biologiska läkemedel enligt 24 b och 26 a § i lagen om elektroniska recept (61/2007).

Förklaring: Den andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader som ska betalas ur fonderna för social trygghet bestäms enligt 12 f § i lagen om Folkpensionsanstalten i förhållande till omkostnaderna för verkställigheten av förmåner. Ur allmänna fonden för social trygghet betalas uppskattningsvis 51 %, ur sjukförsäkringsfonden 39 % och ur folkpensionsfonden 10 % av Folkpensionsanstaltens omkostnader 2024. Staten finansierar 43,6 % av omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Omkostnaderna för den allmänna fonden för social trygghet	344 000 000
Omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden	107 600 000
Omkostnaderna för folkpensionsfonden	66 500 000
Omkostnaderna för kontaktpunkten	700 000
FPA:s styrnings- och tillsynsuppgift	1 000 000
Sammanlagt	519 800 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förmåns- och ärendetjänsterna	3 300
Förändring i indelningen av fondandelar	-3 600
Inverkan av besparingarna i FPA-ersättningar på omkostnaderna	-1 100
Inverkan av ändringarna i stödet för skolresor på administrationskostnaderna	800
Omkostnader för offentlig arbetskrafts- och företagservice	700
Omkostnader för ändringar i gränslagen	500
Temporärt elstöd	-6 000
Ökade pensionsutgifter	1 700
Ökning av lönenivån	10 400
Sammanlagt	6 700
2024 budget	519 800 000
2023 budget	513 100 000
2022 bokslut	490 534 000

20. Utkomstskyddet för arbetslösa

Förklaring: Utkomsten för arbetslösa tryggas genom arbetslöshetsdagpenningen, som betalas enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och arbetsmarknadsstödet. Arbetslöshetsdagpenningen betalas antingen som grunddagpenning eller som inkomstrelaterad dagpenning. En förutsättning för dagpenningen är att arbetsvillkoret är uppfyllt, dvs. 26 veckor tidigare sysselsättning. Även en arbetslös som flyttar från Finland till ett annat EU- eller EES-land för att söka arbete kan få arbetslöshetsdagpenning för tre månader. Arbetsmarknadsstödet tryggar försörjningen för arbetslösa som bor i Finland men som på grund av att de inte uppfyller arbetsvillkoret inte är berättigade till dagpenning eller vars rätt till dagpenning har upphört.

Målet med utkomstskyddet för arbetslösa är att garantera alla arbetslösa en skälig försörjning. En skälig försörjning definieras som minimiförsörjning och räknas i förhållande till tidigare inkomster. Utkomstskyddet för arbetslösa har utvecklats så att det uppmuntrar till aktivitet och sysselsättning. För att främja sysselsättningen omfattar utkomstskyddet för arbetslösa ett skyddat belopp på 300 euro. De arbetsinkomster som överstiger detta belopp jämkas med arbetslöshetsförmånen så att hälften av inkomsterna dras av från förmånen. Förmånen tillsammans med arbetsinkomsterna kan uppgå till ett belopp som är högst lika stort som de inkomster som ligger till grund för förmånen. Dessutom har det gjorts lättare att inleda företagsverksamhet under arbetslöshet genom att det inte under de fyra första månaderna bedöms om verksamheten är huvudsyssla.

Arbetslöshetsförmån betalas både för tid som arbetslös och för tid i sysselsättningsfrämjande service. I sistnämnda fall betalas sökanden den arbetslöshetsförmån som han eller hon skulle ha haft rätt till som arbetslös. Arbetslösa, uppsagda och permitterade uppmuntras att delta i utbildning eller andra åtgärder som är till stöd för sysselsättning för att förbättra sina möjligheter att snabbt få nytt arbete. Förhöjd förtjänstdel betalas för tid som sysselsättningsfrämjande åtgärder pågår. För den tid som sysselsättningsfrämjande åtgärder pågår betalas dessutom kostnadsersättning. Arbetslösa uppmuntras också till studier som är till stöd för bättre yrkesfärdigheter eller inledande

av företagsverksamhet, genom möjligheten att kortvarigt bedriva studier på heltid under arbetslöshetstiden.

För att man ska kunna bemöta förändringarna i arbetslivet bör yrkesskickligheten upprätthållas och vid behov bör man vara beredd att anpassa den till nya uppgifter. Syftet med vuxenutbildningsstöd till personer i arbetslivet är att främja sådan inläring och sådant livslångt lärande som bygger på behoven i arbetslivet, och därigenom förebygga arbetslöshet. Vuxenutbildningsstödet för löntagare består av en grunddel, som är lika stor som grunddagpenningen, och en förtjänstdel. Sysselsättningsfonden står för hela finansieringen av vuxenutbildningsstöd för löntagare. I vuxenutbildningsstöd för företagare betalas endast grunddelen, som finansieras av staten. För statsanställda betalar staten dessutom till Sysselsättningsfonden de i fondens bokslut fastställda kostnaderna för yrkesexamensstipendier som beviljats statsanställda.

Målet för arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte är att bevara eller återställa personens arbetsförmåga. För att främja sysselsättningen ordnar kommunerna arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för långtidsarbetslösa som får arbetsmarknadsstöd och utkomststöd.

Beslutet har fattats att främja den äldre arbetskraftens fortsättande i arbetslivet genom att stegvis slopa dagpenningen för tilläggsdagar inom utkomstskyddet för arbetslösa efter 2023.

Alterneringsersättning betalas till en arbetstagare som blir alterneringsledig under motsvarande tid som arbetsgivaren avlönar en arbetslös.

Verksamhetens omfattning 2022—2024

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Arbetslöshetsgrad (%)	6,8	7,1	7,2
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte			
Antal personer som deltar i verksamheten i genomsnitt per år	35 000	41 000	43 000
Genomsnittligt antal verksamhetsdagar per år/deltagare	70	70	70
Inkomstrelaterad dagpenning			
Genomsnittligt antal mottagare/mån	111 060	115 000	120 000
— män	54 360	59 500	63 000
— kvinnor	56 700	55 500	57 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	27,5	27,5	28,0
— under arbetslöshetstiden	25,2	25,4	25,8
— för tid med sysselsättningsfrämjande service, sammanlagt	2,3	2,1	2,2
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	65,93	69,13	66,00
Grunddagpenning			
Genomsnittligt antal mottagare/mån	28 919	30 800	28 700
— män	14 622	15 800	14 500
— kvinnor	14 297	15 000	14 300
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	7,8	8,1	7,5
— under arbetslöshetstiden	6,9	6,4	6,0
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	0,9	1,7	1,6

Verksamhetens omfattning 2022—2024

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	31,66	34,40	31,30
— män	33,33	36,20	32,95
— kvinnor	29,94	32,50	29,60
Arbetsmarknadsstöd			
Genomsnittligt antal mottagare/mån	165 090	163 000	169 300
— män	86 834	85 000	88 300
— kvinnor	78 256	78 000	81 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	43,2	42,7	44,4
— för tid som arbetslös	31,1	29,5	30,6
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	12,1	13,2	13,7
Genomsnittligt arbetsmarknadsstöd (€/dag)	36,98	39,90	37,20
— män	36,51	39,40	36,70
— kvinnor	37,51	40,40	37,60
Alterneringsersättning			
Genomsnittligt antal mottagare/mån	1 655	1 600	1 700
— män	475	400	450
— kvinnor	1 180	1 200	1 250
Ersättningsdagar inom förtjänstskyddet, mn st.	0,4	0,4	0,4
Ersättningsdagar inom grundskyddet, mn st.	0,0	0,0	0,0
Genomsnittlig ersättning inom förtjänstskyddet (€/dag)	57,24	57,5	57,6
Genomsnittlig ersättning inom grundskyddet (€/dag)	22,60	22,60	22,60
— män	21,30	21,30	23,30
— kvinnor	23,20	23,20	23,20

31. Statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 30 484 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Den ersättning som betalas till välfärdsområdena är 10,09 euro per verksamhetsdag och deltagare i verksamheten. Antalet deltagare i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte beräknas 2024 uppgå till cirka 43 160 personer och antalet verksamhetsdagar till i genomsnitt 70 per deltagare. Statlig ersättning betalas för varje person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och för de dagar personen i fråga deltar i den, dock för högst fyra dagar i veckan.

2024 budget	30 484 000
2023 budget	30 484 000
2022 bokslut	17 616 272

50. Statsandel till förtjänstskyddet och altherningsersättningen inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 777 460 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till finansiering av inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) i överensstämmelse med bestämmelserna om statsandel i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)
- 2) till finansiering av kostnadsersättningar i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) så som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa
- 3) till betalning av arbetslöshetskassornas andel av förvaltningskostnaderna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)
- 4) till det rörlighetsunderstöd som betalas med stöd av 8 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)
- 5) till betalning av statsandel till altherningsersättning i enlighet med lagen om altherningsledighet (1305/2002) så som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) föreskrivs om statsandel
- 6) till betalningar i anslutning till de beslut om lönesubvention och startpeng som fattats av kommuner som deltar i kommunförsök för främjande av sysselsättningen, i enlighet med bestämmelserna om finansieringen av lönesubvention och startpeng i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice
- 7) till betalning av den andel som motsvarar statsandelen för arbetslöshetsdagpenning för sysselsättning som ordnas av staten, den lönesubvention som betalas till arbetsgivaren och startpengen för blivande företagare i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Lönesubvention och startpeng budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomstrelaterad dagpenning betalas ut såväl under arbetslöshetstiden som under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Den inkomstrelaterade dagpenningen finansieras av Sysselsättningsfonden, arbetslöshetskassorna och staten. Arbetslöshetskassornas andel av löntagarnas dagpenningar är i regel 5,5 %, dock så att Sysselsättningsfonden helt och hållet finansierar förhöjningsdelarna av förtjänstskyddet. Staten finansierar en andel av beloppet som motsvarar grunddagpenningen och fonden resten. Staten deltar inte i finansieringen av dagpenningar som betalas för permitteringstiden eller s.k. tilläggsdagar, och inte heller i finansieringen av barnförhöjningar. Av dagpenningen för företagare finansierar staten en andel som motsvarar grunddagpenningen samt barnförhöjningar medan företagarkassorna finansierar den återstående delen. Staten finansierar de kostnadsersättningar som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

Altherningsersättningarna finansieras på samma sätt som motsvarande arbetslöshetsförmåner. Statens andel av de ersättningar som betalats till medlemmarna i en arbetslöshetskassa motsvarar grunddagpenningens andel av den inkomstrelaterade dagpenningens fulla belopp.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandel av utbetalda dagpenningar	
— under arbetslöshetstiden	642 660 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	48 000 000
Lönesubventioner och startpeng	39 300 000
Kostnadsersättningar	15 000 000
Rörlighetsunderstöd	5 000 000
Statsandel av förvaltningskostnader	15 000 000
Alterneringsersättning	12 500 000
Sammanlagt	777 460 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängning av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa till 12 månader 1.9.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-40 000
Inkomstbaserat arbetsvillkor, tillämpning 1.9.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	4 000
Lönesubvention för sysselsatta i beredskapsarbete (överföring till moment 32.30.55)	-13 700
Reformen av familjeledigheterna	100
Slopande av systemet med altemeringsledighet 1.8.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Slopande av utkomstskyddets skyddade belopp 1.4.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-16 000
Återinförande av periodisering av semesterersättningar 1.1.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-38 000
Återställande av självrisksdagarna från fem till sju 1.1.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-6 000
Ändring i behovskalkylen	-30 900
Sammanlagt	-142 500

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	777 460 000
2023 II tilläggsb.	-80 000 000
2023 I tilläggsb.	-3 425 000
2023 budget	919 960 000
2022 bokslut	843 390 606

52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 407 590 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd och de därtill anslutna barnförhöjningarna och de förhöjningsandelar som betalas ut under tiden för sysselsättningsfrämjande service med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och lagen om främjande av integration (1386/2010) så som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om statens andel

2) till finansiering av lagstadgade kostnadsersättningar i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) på det sätt som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3) till det rörlighetsunderstöd som betalas med stöd av 8 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)

4) till betalning av statsandel till alterneringsersättning i enlighet med lagen om alterneringsledighet (1305/2002) så som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) föreskrivs om statsandel

5) till betalningar baserade på de beslut om lönesubvention och startpeng som fattats av kommuner som deltar i kommunförsöken för främjande av sysselsättningen, i enlighet med bestämmelserna om finansieringen av lönesubvention och startpeng i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

6) till betalning av den andel som motsvarar statsandelen för arbetslöshetsdagpenning för sysselsättning som ordnas av staten, den lönesubvention som betalas till arbetsgivaren och den grunddagpenning och det arbetsmarknadsstöd som betalas till blivande företagare som beviljats startpeng i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Lönesubvention och startpeng budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Grunddagpenning betalas ut både för tid som arbetslös och för tid med sysselsättningsfrämjande service. Grunddagpenningen och den därtill hörande barnförhöjningen samt förhöjningsdelen finansieras med statsmedel och intäkterna av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Staten finansierar de kostnadsersättningar som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service. De arbetslöshetsförsäkringspremier som tas ut hos dem som inte är medlemmar i någon arbetslöshetskassa redovisas till Folkpensionsanstalten.

Kommunerna och staten finansierar vardera hälften av arbetsmarknadsstödet i fråga om personer som har fått arbetsmarknadsstöd i minst 300 dagar av den tid de varit arbetslösa. Kommunernas finansieringsandel är 70 % i fråga om dem som fått arbetsmarknadsstöd i mer än 1 000 dagar av den tid de varit arbetslösa. Annat arbetsmarknadsstöd finansierar staten helt och hållet. Dessutom sörjer staten för Folkpensionsanstaltens likviditet i fråga om arbetsmarknadsstödet (likviditetsbelopp).

Alterneringsersättningar finansieras såsom motsvarande arbetslöshetsförmåner. Alterneringsersättning för dem som inte hör till en kassa finansieras helt och hållet av staten.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Arbetsmarknadsstöd	
— för tid som arbetslös	1 083 290 000
— kommunernas finansieringsandel	-437 900 000
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	485 200 000
— kostnadsersättningar	60 300 000
— rörlighetsunderstöd	1 000 000
— förhöjningsdel	24 300 000
Arbetsmarknadsstöd sammanlagt	1 216 190 000

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Grunddagpenning	
— för tid som arbetslös	182 300 000
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	45 800 000
— förhöjningsdel	3 300 000
— kostnadsersättning	4 200 000
Andel av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie	-174 300 000
Grunddagpenning sammanlagt	61 300 000
Lönesubvention inom grundskyddet	130 000 000
Alterneringsersättning	100 000
Sammanlagt	1 407 590 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängning av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa till 12 månader 1.9.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	47 200
Inkomstbaserat arbetsvillkor, tillämpning 1.9.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-5 000
Lönesubvention för sysselsatta i beredskapsarbete (överföring till moment 32.30.55)	-12 000
Reformen av familjeledigheterna	200
Slopande av barnförhöjningar 1.4.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-62 000
Slopande av systemet med alterneringsledighet 1.8.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-10
Slopande av temporär barnförhöjning	-16 000
Slopande av utkomstskyddets skyddade belopp 1.4.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-21 000
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-200
Återinförande av periodisering av semesterersättningar 1.1.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-5 000
Återställande av självriskdagarna från fem till sju 1.1.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-5 000
Ändring i behovskalkylen	34 500
Sammanlagt	-44 310

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	1 407 590 000
2023 I tilläggsb.	-3 000 000
2023 budget	1 451 900 000
2022 bokslut	1 229 763 741

55. Statsandelar till Sysselsättningsfonden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000).

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas vuxenutbildningsstödet för företagare. För statsanställda betalar staten dessutom till Sysselsättningsfonden de i fondens bokslut fastställda kostnaderna för yrkesexamensstipendier som beviljats statsanställda.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Slopande av vuxenutbildningsstödet 1.8.2024 (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-500
Ändring i behovskalkylen	300
Sammanlagt	-200
2024 budget	3 300 000
2023 budget	3 500 000
2022 bokslut	2 657 529

30. Sjukförsäkring

Förklaring: Sjukförsäkringen kompletterar den offentliga hälso- och sjukvården genom att ersätta en del av befolkningens öppenvårdskostnader för läkemedel och resor samt genom att trygga möjligheterna att skaffa hälso- och sjukvårdsservice inom den privata sektorn till rimlig kostnad. Vidare garanterar sjukförsäkringen medborgarna en tillräcklig utkomst genom att utjämna det inkomstbortfall som kortvarig sjukdom och föräldraledighet ger upphov till.

Den finansierade sjukförsäkringen är indelad i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring.

Genom sjukvårdsförsäkringen ersätts en del av läkemedelskostnaderna inom öppenvården, resekostnaderna, samt kostnaderna för den rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Från sjukvårdsförsäkringen ersätts även delvis läkar- och tandläkararvodena inom den privata hälso- och sjukvården samt delvis undersökningar och vård som förskrivits av läkare.

Från arbetsinkomstförsäkringen ersätts sjukdagpenning, rehabiliteringspenning och specialvårdspenning samt moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning och särskild moderskapspenning och ersättning till arbetsgivaren för familjeledigheter. Från arbetsinkomstförsäkringen ersätts dessutom delvis kostnaderna för företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare och företagare samt för semesterar som intjänas under perioder av föräldraledighet.

Verksamhetens omfattning 2022—2024

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Dagpenningar			
Mottagare av sjukdagpenning	315 701	317 900	319 200
— män	124 773	125 700	126 800
— kvinnor	190 928	192 200	192 400
Mottagare av föräldradagpenning	141 965	134 100	136 200
— män	61 655	58 700	59 800
— kvinnor	80 310	75 400	76 400
Genomsnittlig sjukdagpenning (€/dag)	58,64	59,90	62,90
— män	60,92	62,00	65,30
— kvinnor	56,88	58,40	61,10
Genomsnittlig föräldradagpenning (€/dag)	73,74	77,60	81,50
— män	90,14	101,10	104,70
— kvinnor	71,45	74,00	77,10
Sjukdag- och föräldradagpenningens miniminivå (€/dag)	29,67	31,99	31,99
Läkemedel			
Förskrivna läkemedel, självrisk (1 000 st.)	31 900	32 900	33 300
Sjukförsäkringens andel av ersättningen för läkemedel (%)	76,0	76,0	76,0
Gränsen för tilläggsersättning för läkemedel (€)	592,16	592,16	625,30
Antal personer som fått tilläggsersättning	317 138	360 600	365 400

Sjukvårdsersättningar

År 2022 ersatte sjukförsäkringen 13,4 % av kostnaderna för läkararvoden, 12,7 % av kostnaderna för tandläkararvoden, 21,7 % av kostnaderna för undersökningar och vård och 86,5 % av resekostnaderna.

50. Ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar till enskilda med stöd av 9 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

Förklaring: Anslaget är avsett för situationer där ersättning med stöd av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård betalas till en person som har rest till en annan EU- eller EES-stat, Schweiz eller Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland i syfte att där använda hälso- och sjukvårdstjänster och som själv har betalat alla kostnader för tjänsterna. Däremot används den inte i situationer där en person plötsligt insjuknat under tillfällig vistelse eller har beviljats förhandstillstånd enligt artikel 20 i EU-förordning 883/2004 eller enligt en bestämmelse med motsvarande innehåll i en internationell överenskommelse.

2024 budget	10 000 000
2023 I tilläggsb.	10 000 000

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 305 650 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statens andelar enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) samt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005)
- 2) till betalning av statens andel enligt lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984)
- 3) till betalning av ersättningar enligt 14, 19, 20 och 20 a § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

Folkpensionsanstalten får använda högst 83 600 000 euro till finansiering av behovsprövad individuell rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och högst 7 400 000 euro till finansiering enligt samma lag av utvecklingsprojekt för individuell rehabilitering, förebyggande av sjukdomar samt sådana forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller rehabilitering, förebyggande av sjukdomar och sjukförsäkringen.

Då det gäller individuell behovsprövad rehabilitering budgeteras anslaget enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Sjukförsäkringen är indelad i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring. Av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen finansierar staten de sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder, de kostnader som orsakas kommunerna av sjukvård för utomlands bosatta personer och en del av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader. I övrigt finansierar staten 67 % och de försäkrade 33 % av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen. Arbetsinkomstförsäkringen finansieras av arbetsgivarna, löntagarna, företagen och staten. Staten finansierar den andel av dagpenningarnas minimibelopp och rehabiliteringspenningarna som överstiger beloppet av den förmån som beräknats på basis av den försäkrades årsinkomst. Dessutom finansierar staten 5 % av övriga dagpenningar och rehabiliteringspenningar och en del av utgifterna för företagens och lantbruksföretagarnas företagshälsovård. Staten tryggar också sjukförsäkringsfondens likviditet.

För finansiering av sjukvårdsförsäkringen tas år 2024 hos samtliga försäkrade ut en sjukvårdspremie på 0,55 % av inkomsterna. När premien tas ut på basis av pensions- och förmånsinkomster är procentsatsen dock 1,52 %. För finansiering av arbetsinkomstförsäkringen tas en premie på 1,01 % ut hos löntagare och på 1,23 % hos företagare för sjukförsäkringens dagpenningspremie, förutsatt att årsinkomsterna är minst 16 519 euro. På basis av årsinkomster som understiger 16 519 euro tas premien inte ut hos löntagare och hos företagare tas det ut en dagpenningspremie på 0,22 %. Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift är 1,15 %.

Den kostnadsökning som föranleds av ändringar i förteckningen över läkemedel som berättigar till specialersättning uppgår till högst 8 400 000 euro på årsnivå. Villkorlig ersättning för läkemedel fortsätter till utgången av 2025.

De beräknade utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2024 (mn euro)
Utgifter
Arbetsinkomstförsäkring

Sjukdagpenning	1 060
Föräldradagpenning	1 125
Ersättning för familjeledighet	50
Dagtraktamenten för OFLA	4
Rehabiliteringspenning	298
Företagshälsovården	431
Företagarnas tilläggsdagar	11
Fondens andel på 8 %	9
Sammanlagt	2 988

Sjukvårdsförsäkring

Läkemedelsersättningar	1 891
Resor	355
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	63
Läkararvoden	107
Tandläkararvoden	48
Övriga ersättningar för sjukvård	10
Rehabiliteringsservice	534
Fondens andel på 8 %	12
Sammanlagt	3 020
Utgifter sammanlagt	6 008

Inkomster
Intäkter av arbetsinkomstförsäkringen

Premier för försäkrade	1 096
Arbetsgivaravgifter	1 290
Tilläggsdagar för företagare	12
Statlig medfinansiering	373
Överskott/underskott år 2023	239
Sammanlagt	3 010

Intäkter av sjukvårdsförsäkringen

Premier och avgifter för löntagare och företagare	495
Premier för förmånstagare	485
Statlig medfinansiering	1 933
EU-ersättningar från utlandet	6
Överskott/underskott år 2023	72
Sammanlagt	2 991
Inkomster sammanlagt	6 001

Statens andelarsammanlagt

2 306

Arbetsinkomstförsäkring

Andel av sjukdagpenningar	92
Andel av dagpenningar vid smittsam sjukdom	-
Andel av föräldradagpenningar	81
Andel av rehabiliteringspenningar	198
Andel av företagares och lantbruksföretagares företagshälsovård	2

De beräknade utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2024 (mn euro)

<i>Sjukvårdsförsäkring</i>	
Andel av sjukvården	1 882
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	51

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beloppet av rehabiliteringspenning för unga och minimibeloppet av rehabiliteringspenning för yrkesinriktad rehabilitering blir det samma som minimibeloppet av rehabiliteringspenning (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-11 000
Beloppet av rehabiliteringspenning under perioder av yrkesinriktad rehabilitering blir det samma som den sjukdagpenning som rehabiliteringsklienten får (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	-100
Besparingar i läkemedel för att finansiera vårdstandarddimensioneringen	-4 000
Dagpenningar vid smittsam sjukdom	-5 300
De temporära undantagen på grund av covid-19-pandemin upphör	-5 300
Frysning av takbeloppet för läkemedel 2023	-8 700
Förhöjt arvode för besök på läkarmottagning, FPA-ersättning (budgetlag) (investeringsprogram)	65 300
Indexjustering av tilläggsersättningen för läkemedel (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	11 000
Satsning på rehabilitering och rehabiliteringstjänster för neuropsykologiska störningar hos barn och unga, genom behovsprövad rehabilitering beviljad av FPA (budgetlag) (regeringsprogr. 2023)	16 750
SHVS:s hälsovårdstjänster övergår till att omfattas av samordningsförordningen (överföring från moment 33.60.35) (budgetlag)	1 088
Ändring i behovskalkylen	-46 788
Sammanlagt	12 950

2024 budget	2 305 650 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 I tilläggsb.	3 000 000
2023 budget	2 292 700 000
2022 bokslut	2 165 221 923

40. Pensioner

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av statens andelar när det gäller finansiering av pensionssystemen samt statens andel när det gäller finansiering av lantbruksföretagares och stipendiaters olycksfallsförsäkring och självrisktiden för sjukdagpenning. Utgifterna föranleds dessutom av finansieringen av handikappförmåner.

Pensionsskyddet består av arbetspension och folkpension som kompletterar arbetspensionen. Arbetspensionens syfte är att garantera en skälig utkomst och folkpensionens att garantera en minimiutkomst vid ålderdom, arbetsoförmåga, arbetslöshet och familjeförsörjares död. Antalet pensionstagare uppgick den 31 december 2022 till sammanlagt 1 648 018, av vilka 1 439 497 lyfte

ålderspension, 230 438 familjepension, 182 586 invalidpension, 30 deltidspension samt 6 004 övrig pension. Samma person kan samtidigt lyfta pensioner av olika slag.

Utbetalade pensioner åren 2020—2022 (mn euro)

	2020	2021	2022
Privata sektorn	18 751	19 142	19 830
Kommunala pensioner	5 710	5 908	6 193
Statens pensioner	4 815	4 852	4 955
Övriga offentliga sektorn sammanlagt	397	407	422
<i>Arbetspensioner sammanlagt</i>	<i>29 673</i>	<i>30 309</i>	<i>31 400</i>
Solita-pensioner	448	437	435
FPA-pensioner	2 515	2 461	2 477
<i>Lagstadgade pensioner sammanlagt</i>	<i>32 636</i>	<i>33 207</i>	<i>34 312</i>
Genomsnittlig totalpension (egenpension) euro/mån.	1 716	1 762	1 845

Arbetspensionerna finansieras med arbetsgivarnas försäkringsavgifter och de försäkrades försäkringspremier. Arbetspensionerna står utanför budgeten med undantag av statens pensioner vars finansiering ingår i anslagen under finansministeriets huvudtitel. Staten deltar i finansieringen av sjömanspensionerna, företagarpensionerna och lantbruksföretagarpensionerna. Folkpensionerna, de allmänna familjepensionerna, garantipensionerna och den pension som tjänas in under tiden för vård av barn och tiden för studier finansieras helt och hållet av statens medel.

Verksamhetens omfattning 2022—2024

Pensionstagare	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Mottagare av sjömanspension	7 983	7 898	7 891
Mottagare av lantbruksföretagarpension	115 172	109 498	103 997
Mottagare av företagarpension	276 713	278 027	280 992
Fall som omfattas av olycksfallsförsäkringen, lantbruksföretagare	3 189	3 066	3 004
Fall i vilka dagpenning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalats, lantbruksföretagare och stipendiater	9 790	9 610	9 222
Pensionstagare hos FPA:			
Mottagare av folkpension	556 806	549 700	548 000
— män	203 246	201 200	200 000
— kvinnor	353 560	346 900	343 300
Mottagare av garantipension	115 553	115 700	115 700
— män	51 995	52 200	52 100
— kvinnor	63 558	63 500	63 600
Mottagare av barnpension	14 071	13 700	13 100
Mottagare av efterlevandepension	4 225	4 200	4 200
— män	1 162	1 200	1 200
— kvinnor	3 063	3 000	3 000
Mottagare av ålderspension	440 283	435 500	435 100
— män	143 650	142 800	143 600
— kvinnor	296 633	292 700	291 500

Verksamhetens omfattning 2022—2024

Pensionstagare	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Mottagare av invalidpension	116 523	114 200	112 800
— män	59 596	58 400	57 500
— kvinnor	56 927	55 800	55 300

Verksamhetens omfattning 2022—2024

Antal försäkrade	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Försäkrade enligt SjöPL	7 896	7 874	7 862
Försäkrade enligt LFöPL	52 012	48 657	46 930
Försäkrade enligt FöPL	217 346	221 241	225 858
Stipendiater försäkrade enligt LFöPL	3 848	3 578	3 578
Olycksfallsförsäkrade lantbruksföretagare	74 507	72 524	70 734

Verksamhetens omfattning 2022—2024

Genomsnittliga pensioner	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Genomsnittlig sjömanspension (€/mån.)	1 720	1 790	1 840
Genomsnittlig lantbruksföretagarpension (€/mån.)	951	987	1 019
Genomsnittlig företagarpension (€/mån.)	443	471	492
Genomsnittlig olycksfallspension, (€/mån.), lantbruksföretagare	735	793	818
Pensionstagare hos FPA:			
Genomsnittlig folkpension (€/mån.)	324	335	352
— män	352	365	386
— kvinnor	308	317	332
Genomsnittlig garantipension (€/mån.)	197	206	218
— män	196	204	216
— kvinnor	198	207	219
Genomsnittlig efterlevandepension (€/mån.)	168	173	181
— män	168	169	177
— kvinnor	168	174	182
Genomsnittlig ålderspension (€/mån.)	278	285	300
— män	278	288	305
— kvinnor	277	284	297
Genomsnittlig invalidpension (€/mån.)	501	523	554
— män	532	554	588
— kvinnor	469	490	519

Verksamhetens omfattning 2022—2024, bostadsbidrag för pensionstagare och handikappförmåner

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare	206 975	206 800	206 100
Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare	199 684	198 700	199 600
Mottagare av handikappbidrag	58 354	62 200	64 700

Sjömän i anställningsförhållande till en privat arbetsgivare är försäkrade enligt lagen om sjömanspensioner (SjPL). Självständiga rörelseidkare och yrkesutövare samt en del företagsägare ska försäkra sin förvärvsverksamhet enligt lagen om pension för företagare (FöPL) och jordbrukare, fiskare, stipendiater och renskötare enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL).

För olycksfall i arbetet och yrkessjukdom betalas arbetstagare och lantbruksföretagare ersättning i enlighet med lagstiftningen om olycksfallsförsäkring. Ersättning betalas bland annat för sjukvård och inkomstbortfall. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare gäller personer för vilka LFöPL-försäkring är obligatorisk. Olycksfallsförsäkringen finansieras med arbetsgivarernas olycksfallsförsäkringspremier. Staten deltar dock i finansieringen av olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare.

Utöver egenpension kan pension betalas ut vid en familjeförsörjares död. Målet med den allmänna familjepensionen är att trygga minimiutkomsten vid en familjeförsörjares död. Familjepension betalas till den efterlevande maken eller maken och till minderåriga barn. Efterlevandepensionen samordnas med den kalkylerade egenpensionen.

Syftet med folkpensionen är att trygga en minimiutkomst för de pensionstagare som inte får någon annan pension eller vars övriga pensionsskydd är litet. Beloppet av folkpension minskar när arbetspensionsinkomsterna ökar. Om arbetspensionerna överstiger ett visst belopp betalas ingen folkpension. Pensionen kan också omfatta vårdbidrag för pensionstagare samt bostadsbidrag och barnförhöjning. Inom ramen för folkpensionssystemet betalas också invalidpension, rehabiliteringsstöd och individuell förtidspension om personen i fråga inte annars får pension eller om pensionen är liten.

Staten finansierar handikappförmånerna helt och hållet. Syftet med handikappförmånerna är att stödja handikappade och långtidssjuka för att hjälpa dem klara sig självständigt och förbättra deras livskvalitet. Handikappförmånerna utgörs av vårdbidrag för pensionstagare, handikappbidrag för personer under 16 år och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år.

50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 67 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 152 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006).

Förklaring: Statens andel av sjömanspensionsutgifterna är 29 %.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	4 000
Sammanlagt	4 000
2024 budget	67 300 000
2023 budget	63 300 000
2022 bokslut	58 700 000

51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 840 900 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 135 och 135 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)

2) till betalning av statens andel enligt 41 § i lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990).

Förklaring: Staten ersätter kostnaderna för lantbruksföretagarnas pensioner till den del försäkringsavgifter och avkastning av placeringar inte räcker till dem. I fråga om ersättningsutgifter för grupplivförsäkring är statens andel dock 1/3. Statens andel av förmåns- och förvaltningsutgifterna beräknas vara 83,8 % år 2024.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	62 600
Sammanlagt	62 600
2024 budget	840 900 000
2023 II tilläggsb.	15 951 000
2023 budget	778 300 000
2022 bokslut	735 500 000

52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 505 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 140 § i lagen om pension för företagare (1272/2006).

Förklaring: Staten ersätter kostnader som orsakats av företagspensioner till den del premiereserven inte räcker till.

Premien för företagare antas 2024 vara 24,1 % i fråga om personer under 53 år och 25,6 % i fråga om personer som är 53 år eller äldre, varvid inkomsten av försäkringspremierna blir 1 101 800 000 euro. Totalpensionsutgiften beräknas uppgå till 1 689 000 000 euro. På statens an-

del inverkar dessutom de obetalda premier som avses i 10 § 2 mom. i FöPL, vilka beräknas uppgå till 91 800 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utveckling av pensionsskyddet för företagare	-15 700
Ändringar i lagen om pension för arbetstagare	-300
Ändring i behovskalkylen	17 800
Sammanlagt	1 800

2024 budget	505 300 000
2023 budget	503 500 000
2022 bokslut	408 999 994

53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 23 300 000 euro.

Anslaget får användas till statens andel av pensionsersättningen enligt 8 § i lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003).

Förklaring: Kostnaderna för pension som beviljats för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier ersätts helt och hållet av statens medel.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	5 100
Sammanlagt	5 100

2024 budget	23 300 000
2023 budget	18 200 000
2022 bokslut	15 538 632

54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 148 och 150 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)

2) till betalning av statens andel enligt 10 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991).

Förklaring: Statens direkta andel är 31,1 % och lantbruksföretagarnas andel 37,3 % av de totala kostnaderna. Grundskyddsandelen finansieras via Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Folkpensionsanstaltens andel är 24,8 % och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andel 6,8 % av de totala kostnaderna.

Kostnaderna för ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalas helt och hållet av statens medel. Av anslagen under momentet betalas också de ersättningar enligt olycksfallsförsäkringen som betalas till stipendiater samt kostnader för ersättning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	920
Sammanlagt	920

2024 budget	14 500 000
2023 II tilläggsb.	815 000
2023 budget	13 580 000
2022 bokslut	13 672 992

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 065 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statens andel enligt 101—103 § i folkpensionslagen (568/2007)
- 2) till betalning av förmåner enligt 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007)
- 3) till betalning av förmåner enligt 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007)
- 4) till betalning av statens andel enligt 150 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)
- 5) till betalning av statens andel enligt 36 § i lagen om garantipension (703/2010)
- 6) till betalning av förmåner enligt lagen om pensionsstöd (1531/2016)
- 7) till rättelse av förmånsutbetalningar enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002).

Förklaring: Staten finansierar helt och hållet folkpensionerna, garantipensionerna, familjepensionerna, pensionsstöden, bostadsbidragen för pensionstagare och handikappförmånerna. Dessutom svarar staten för minimibeloppet av folkpensionsfondens finansieringstillgångar och tryggar fondens likviditet.

De beräknade statsandelarna, övriga utgifterna och inkomsterna för folkpensionsförsäkringen år 2024 (mn euro)

Utgifter	
Folkpensionsutgifter	2 392
Garantipension	308
Handikappförmåner	665
Bostadsbidrag för pensionstagare	700
Pensionsstöd	-
Sammanlagt	4 065

De beräknade statsandelarna, övriga utgifterna och inkomsterna för folkpensionsförsäkringen år 2024 (mn euro)

Inkomster

Intäkter av egendom	3
Statens andelar av förmånerna	4 062
Tryggande av finansieringstillgångarnas minimibelopp (staten)	4
Sammanlagt	4 069

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	184 700
Sammanlagt	184 700

2024 budget	4 065 500 000
2023 budget	3 880 800 000
2022 bokslut	3 681 582 755

50. Stöd till veteraner

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består främst av ersättningar, förmåner och rehabilitering som betalas till krigsinvalider och makar till dessa, militärinvalider samt frontveteraner.

Syftet med ersättningen för skada ådragen i militärtjänst är att ersätta olägenheter av skador och sjukdomar som åsamkats i krig eller militärtjänst samt trygga möjligheterna för personen i fråga att klara sig på egen hand. Ett syfte är också att trygga försörjningen för de krigsinvalider som inte annars får tillräcklig försörjning. Syftet med rehabiliteringsverksamheten är att stödja den rehabiliterades förmåga att klara sig själv och därmed öka möjligheterna för krigsinvalider och deras makar att bo hemma så länge som möjligt.

Antal förmånstagare åren 2022—2024

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Antal krigsinvalider	370	260	180
Antal militärinvalider	1 415	1 330	1 250
Antal frontveteraner (exkl. krigsinvalider)	2 500	1 630	1 030
Antal anhöriga till krigsinvalider och militärinvalider (= mottagare av försörjningspension)	1 990	1 610	1 290
Antal personer som tjänstgjort i vissa uppgifter i anslutning till kriget	1 200	912	675
Antal änkor och makar som har rätt till rehabilitering för make/maka	1 420	1 122	864

Lagen om skada, ådragen i militärtjänst gäller både dem som invalidiserades i striderna 1939—1945 (krigsinvalider) och personer som sårats eller invalidiserats under fullgörandet av värnpliktstjänst före år 1991 (militärinvalider). Det ord som ofta används i olika texter är ”krigsinva-

lid". Det begreppet innefattar också militärinvalid, som enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst har rätt till samma förmåner och service som krigsinvalid i enlighet med den invaliditetsgrad som fastställts för dem.

30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas för omvårdnaden av krigsförflyttade på det sätt som föreskrivs i statsrådets förordning om Institutet för hälsa och välfärd (675/2008).

Förklaring: Antalet krigsförflyttade som placerats vid inrättningar inom social- och hälsovården uppskattas år 2024 vara färre än tio. Anslaget fördelas på betalning av både ersättningsförskott och slutposter.

2024 budget	700 000
2023 budget	700 000
2022 bokslut	550 623

50. Fronttillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 900 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977)
- 2) till betalning av fronttillägg enligt lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-1 800
Sammanlagt	-1 800

2024 budget	3 900 000
2023 budget	5 700 000
2022 bokslut	6 929 312

(51.) Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks ur budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Naturligt bortfall inom kundkretsen, returnering	2 630
Nedgång i antalet krigsinvalid	-4 450
Snabbare nedgång i förskotten på öppenvård än beräknat	-1 900

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Större användning av öppenvårdstjänster än beräknat	350
Ändring av Veikkaus Ab:s redovisning fr.o.m. 1.1.2024 (överföring till moment 33.50.52)	-29 630
Sammanlagt	-33 000

2023 budget	33 000 000
2022 bokslut	39 362 994

52. Ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 42 630 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och andra lagar som har samband med den
- 2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliterings- och sjukvårdskostnader
- 3) till betalning av ersättning för rådgivningstjänster samt till betalning av kostnaderna för rådgivningsdagar för krigsinvalidier och andra rådgivningstjänster.

Förklaring: Största delen av ersättningarna för skada ådragen i militärtjänst består av livräntor, kompletteringsräntor, försörjningspensioner som betalas till änkor och barn till krigs- och militärinvalidier, öppenvårdstjänster samt kostnader för institutionsvård och rehabilitering i slutenvård.

Mottagarna av livränta och försörjningspension beräknas tillsammans uppgå till cirka 3 200 personer vid ingången av 2024. Av dem får 1 600 personer livränta.

Vid sidan av krigsinvalidier rehabiliteras och vårdas också andra klientgrupper på inrättning. Till rehabiliterings- och vårdinrättningarna betalas ersättning enligt det faktiska antalet vårddygn eller besök. Konkurrensutsättning och kvalitetsrevision används för att dämpa uppgången i priserna per vårddygn och besök, och se till att kvalitetsmålen för rehabiliterings- och vårdservicen uppnås. Priserna per vårddygn på rehabiliterings- och vårdinrättningarna bestäms genom upphandlingskontrakt.

Ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (1 000 euro)

	2024 uppskattning
Ersättningar som betalas med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och andra lagar som har samband med den	41 820
— Ersättningar bundna till APL-index (tilläggsdelar till livräntan, kompletterande räntor, försörjningspensioner och begravningsbidrag)	14 900
— Kostnadsersättningar till invalidier	1 550
— Ersättningar till välfärdsområdena (institutionsvård och service som stöder boende hemma)	10 700
— Kostnader för rehabilitering i slutenvård	1 700
— Kostnader för institutionsvård	12 970

Ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (1 000 euro)

Rehabilitering och sakkunnigarvoden för sjukvårdskostnader	10
Ersättning för rådgivningsverksamhet samt kostnader för rådgivningsdagar och annan rådgivningsverksamhet för krigsinvalid	800
Sammanlagt	42 630

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Institutionskundernas nettobortfall har ökat snabbare än väntat, justering	-1 010
Nedgång i antalet krigsinvalid	-1 640
Nedgång i antalet krigsinvalid och övergång till öppen rehabilitering, justering	-1 350
Ändring av Veikkaus Ab:s redovisning fr.o.m. 1.1.2024 (överföring från moment 33.50.51)	29 630
Sammanlagt	25 630

Momentets rubrik och anslagstyp har ändrats.

2024 budget	42 630 000
2023 budget	17 000 000
2022 bokslut	20 000 000

53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalid (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 080 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för rehabilitering av makar till krigsinvalid och av änkor som har skött gravt handikappade krigsinvalid samt av krigsänkor, på de grunder som statsrådet fastställer
- 2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Det beräknas att antalet makar till krigsinvalid och krigsänkor som har rätt till rehabilitering uppgår till ca 1 100 vid ingången av 2024. Rehabiliteringsperiodens längd är två veckor per rehabiliteringsklient och en vårdserie inom öppenvårdsrehabiliteringen omfattar 15 gånger per rehabiliteringsklient.

Konkurrensutsättning och kvalitetsrevision används för att dämpa uppgången i priserna per vård dyg och besök, och se till att kvalitetsmålen för rehabiliterings- och vårdservicen uppnås.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nedgång i antalet änkor och makar till krigsinvalid, justering	-280
Sammanlagt	-280

2024 budget	1 080 000
2023 budget	1 360 000
2022 bokslut	1 690 000

54. *Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 9 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av frontunderstöd på de grunder som statsrådet fastställer till vissa utländska frivilliga frontmän som deltagit i krigen 1939—1945 i Finlands försvarsmakt och som lever i svåra förhållanden i Estland och annanstans i det tidigare Sovjetunionens område

2) till beviljande av frontunderstöd också till frivilliga frontmän som är fast bosatta i Finland.

Förklaring: Målet är att stöda försörjningen för veteraner som lever i anspråkslösa ekonomiska förhållanden.

Verksamhetens omfattning 2022—2024

	2022 utfall	2023 utfall	2024 uppskattning
Antalet mottagare av understöd	8	5	4
Understöd, euro/person	2 000	2 000	2 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nedgång i antalet mottagare			-4
Sammanlagt			-4
2024 budget			9 000
2023 budget			13 000
2022 bokslut			24 000

55. *Vissa utgifter för rehabilitering* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering med stöd av lagen om rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig (1039/1997)

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Rehabiliteringen ordnas i form av institutionsrehabilitering eller öppen rehabilitering, i allmänhet vid samma rehabiliteringsinrättningar där veteranrehabilitering ordnas. Konkurrensutsättning och kvalitetsrevision används för att dämpa uppgången i priserna per vård dygn och besök, och se till att kvalitetsmålen för rehabiliterings- och vårdservicen uppnås. Antalet personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig bedöms uppgå till cirka 900 vid ingången av 2024.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskat antal ersättningstagare och ökad öppen rehabilitering	-200
Sammanlagt	-200
2024 budget	400 000
2023 budget	600 000
2022 bokslut	400 000

(56.) *Utgifter för rehabilitering av frontveteraner* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks ur budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskat antal frontveteraner och användning av rehabilitering i öppenvården till lägre kostnader	-3 000
Ändring av Veikkaus Ab:s redovisning fr.o.m. 1.1.2024 (överföring till moment 33.50.58)	-17 000
Sammanlagt	-20 000
2023 budget	20 000 000
2022 bokslut	23 000 000

(57.) *Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks ur budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av Veikkaus Ab:s redovisning fr.o.m. 1.1.2024 (överföring till moment 33.50.58)	-8
Sammanlagt	-8
2023 budget	8 000
2022 bokslut	8 000

58. *Rehabilitering och service som stöder boende hemma för frontveteraner* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 85 000 000 euro.

Anslaget får användas med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988) till betalning av service för frontveteraner som stöder boende hemma.

Anslaget får användas till ett belopp på högst 9 000 000 euro

1) till betalning av rehabilitering av frontveteraner med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)

2) till betalning av kostnader för undersöknings- och utvecklingsprojekt samt resekostnader inom rehabiliteringen av frontveteraner

3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader

Förklaring: Antalet frontveteraner (exklusive krigsinvalider) beräknas vara cirka 1 700 vid ingången av 2024.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lagstadgad service som stöder boende hemma fr.o.m. 1.11.2019, justering	-18 320
Precisering av anslagskalkylen	6 312
Ändring av Veikkaus Ab:s redovisning fr.o.m. 1.1.2024 (överföring från moment 33.50.56)	17 000
Ändring av Veikkaus Ab:s redovisning fr.o.m. 1.1.2024 (överföring från moment 33.50.57)	8
Sammanlagt	5 000

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	85 000 000
2023 budget	80 000 000
2022 bokslut	95 200 000

60. Social- och hälsovården stöds

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds framför allt av statlig finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå, statlig ersättning enligt hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen för de kostnader som föranleds av läkar- och tandläkarutbildningen samt kostnader för specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården och statlig finansiering av utgifterna för läkar- och läkarhelikopterverksamhet. I utgifterna under kapitlet ingår också de medel som styrts till Finlands program för hållbar tillväxt av finansieringen i pelare 3 och 4 i faciliteten för återhämtning och resiliens och som social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för.

Statsandelarna för social- och hälsovård ingår i finansministeriets huvudtitel. Finansieringen av social- och hälsovården inom välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen finns under moment 28.89.31.

Systembeskrivningar

Till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården betalas med stöd av hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) statlig ersättning för kostnader som föranleds av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå och för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning. Med stöd av socialvårdslagen (1301/2014) betalas dessutom statlig finansiering för forskningsprojekt inom socialt arbete på universitetsnivå samt ersättning till universiteten för specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården (momenten 33.60.32 och 33.60.33). Finansieringen av hälsovetenskaplig forskning baserar sig på genomförandet av de insatsområden och mål som social- och hälsovårdsministeriet fastställt för forskningsområdet, forskningens kvalitet,

omfattning och genomslag. Ersättningen för utbildningsverksamheten baserar sig i fråga om universitetssjukhusen och universiteten på antalet examina och antalet nya studerande samt en ersättning som fastställts för en examen och i fråga om andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården på en månadsersättning. Bestämmelser om beloppet av ersättningen för läkar- och tandläkarutbildningen samt ersättningen för specialiseringsutbildning för yrkesutbildade personer inom socialvården utfärdas varje år genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Insatsområdena och målen för den hälsovetenskapliga forskningen fastställs för fyra år i sänder genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. När det gäller forskning inom socialt arbete fastställer social- och hälsovårdsministeriet årligen forskningens insatsområden och åtgärder.

Syftet med de investeringar enligt Finlands program för hållbar tillväxt av finansieringen under pelare 4 i faciliteten för återhämtning och resiliens som social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för är att avveckla den vård-, rehabiliterings- och serviceskuld inom social- och hälsovården som covid-19-epidemit orsakat, att permanent snabba upp tillgången till vård i hela landet genom att använda nya verksamhetsmodeller och digitala tjänster samt att främja genomförandet av social- och hälsovårdsreformen. För detta ändamål har 38 miljoner euro reserverats för 2024. Målet är att göra tjänsterna tillgängliga för alla och att modernisera dem på ett kostnadseffektivt och människoorienterat sätt. År 2024 fortsätter utvecklingsarbetet i den tidsomfattning som finansieringsbesluten baserade på tidigare utlysningar av statsunderstöd gäller.

Syftet med åtgärderna inom pelare 3, som social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för, är att påskynda en höjning av sysselsättningsgraden i enlighet med regeringsprogrammet samt att stärka den psykiska hälsan och arbetsförmågan genom att sprida effektfulla lösningar och metoder bland arbetsplatserna och företagshälsovården. Genom att utvidga programmet för arbetsförmåga och IPS-modellen (Individual Placement and Support/”Individuellt anpassat stöd till arbete”) utvecklas ett mångsidigt block av tjänster för stödjande av arbetsförmågan bestående av social-, hälso- och rehabiliteringstjänster samt arbets- och näringstjänster och sysselsättningstjänster. Målet är att tillgången till och kvaliteten på tjänster som stöder arbetsförmågan ska motsvara de arbetslösas servicebehov och att tjänsternas effekt ska förbättras. Dessutom riktas åtgärder för att stödja arbetsförmågan till de sektorer som drabbats värst av coronakrisen. Sammanlagt 5 miljoner euro har reserverats för år 2024.

Ersättning för kostnaderna på grund av brådskande socialvård för personer som har fått avslag på sin asylansökan betalas till välfärdsområdena i enlighet med förordning utfärdad av social- och hälsovårdsministeriet.

Vissa uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som kommunerna ordnar; ansvaret för att ordna tjänster övergick till välfärdsområdena 1.1.2023

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Socialservice			
Stödtjänster som ingår i hemservicen, mottagare under året	104 261	110 000	115 000
Ålderdomshem, antal boende 31.12 ¹⁾	2 500	2 000	1 500
Stöd för närståendevård, antal mottagare under året	52 000	53 000	53 000
Serviceboende för äldre, antal boende 31.12	52 000	53 000	50 000

Vissa uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som kommunerna ordnar; ansvaret för att ordna tjänster övergick till välfärdsområdena 1.1.2023

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Serviceboende för handikappade, antal klienter i genomsnitt ²⁾	18 000	19 000	20 000
Institutionsvård för utvecklingsstörda, antal boende 31.12	450	400	350
Transportservice för gravt handikappade, antal klienter under året	84 300	84 000	84 000
Folkhälsoarbete			
Antal vårddagar (mn)	2,4	2,4	2,5
Antal besök inom öppenvården (mn)			
— Hos läkare	9,0	10,0	11,0
— Hos annan yrkesutbildad person	12,8	14,0	15,0
— Tandvård, antal besök	4,7	4,9	5,0
— Hemsjukvård, antal besök	5,4	5,7	6,0
Specialiserad somatisk sjukvård			
Antal vårddygn (mn)	2,1	2,5	2,5
Avslutade vårdperioder (mn)	0,6	0,7	0,7
Genomsnittlig vårdtid (dygn)	3,6	3,5	3,5
Antal besök inom öppenvården (mn)	8,4	9,2	9,2
Specialiserad psykiatrisk sjukvård			
Antal vårddagar (mn)	1,0	1,0	1,0
Avslutade vårdperioder (mn)	0,04	0,04	0,04
Genomsnittlig vårdtid (dagar)	25,0	25,0	25,0
Antal besök inom öppenvården (mn)	2,4	2,4	2,4

¹⁾ Kunder som inte fyllt 65 år är också medräknade.

²⁾ I antalet ingår klienter i handlett boende och stödboende för personer med utvecklingsstörning vid årets slut samt klienter i serviceboende för personer med svår funktionsnedsättning under året.

Läkar- och tandläkarutbildning och hälsovetenskaplig forskning

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Läkar- och tandläkarexamina och nya studerande (genomsnitt för 3 år)	1 416	1 447	1 450
Ersättning för examina, euro	44 000	43 000	43 000
Månadsersättning för utbildning, euro	860	830	830

Sinnesundersökningar

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Sammanlagt antal sinnesundersökningar	113	115	115
— statliga enheter	87	85	85
— kommunala sjukhus	20	20	20
— sjukhus inom fängsvårdsväsendet	6	10	10

(01.) Åtgärder med anknytning till barnstrategin (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks ur budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Upphörande av det tidsbundna projektet med barnbudgetering	-340
Överföring till moment 33.01.01	-500
Sammanlagt	-840

2023 budget 840 000

30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården och socialvården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 350 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av de kostnader som sådana nationella aktörer som social- och hälsovårdsministeriet utsett och befullmäktigat har av att upprätthålla nationell beredskap och av därav föranledd utbildning

2) till ersättning av de extra kostnader som hanteringen av allvarliga störnings- och olyckssituationer i Finland eller i utlandet medför för nationella aktörer, organisationer, stiftelser eller föreningar

3) till ersättning av kostnader som hanteringen av och beredskapen för allvarliga förgiftningssituationer medför för nationella aktörer som utsetts och befullmäktigats av social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring: Vid större olyckor och exceptionella störningssituationer räcker det enskilda välfärdsområdets social- och hälsovårdsresurser och kunskap inte till för vare sig hantering eller ledning av situationen. Social- och hälsovårdsministeriet har utsett HUS-sammanslutningen samt social- och krisjouren i Vanda och Kervo välfärdsområde till riksomfattande aktörer för skötseln av en särskild uppgift inom social- och hälsovård (52 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård). Dessa aktörer har hanterat störningssituationer och förberett sig på stöduppgifter inom medicinsk evakuering och psykosocialt stöd till alla välfärdsområden. Dessutom har ministeriet utsett Norra Österbottens välfärdsområde till riksomfattande beredskapsaktör inom social- och hälsovården, och det välfärdsområdets kostnader för administrering och utveckling av en nationell portal för beredskapsplanering kan täckas med anslag under detta moment. Anslaget är avsett att användas för att ersätta i synnerhet sådana kostnader för beredskap och hantering av störningssituationer som inte har beaktats i aktörernas ordinarie finansiering.

2024 budget	350 000
2023 budget	350 000
2022 bokslut	30 350 000

31. Nationell utveckling inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 800 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd för inrättande av barnhus
- 2) till avlönande av personal motsvarande högst åtta och ett halvt årsverken årligen, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, för inrättande, utvecklande och ledning av samt stöd till barnhus och till betalning av andra utgifter föranledda av avlönanDET.

Förklaring: Barnhusmodellen, som utvecklats inom LASTA-projektet, utvidgas till resten av landet. Inom ramen för barnhusmodellen görs det i en barnvänlig omgivning en multiprofessionell utredning i fråga om barn och unga som misstänks vara offer för sexualbrott och en trygg uppväxt och utveckling tryggas för barnet genom samarbete. I utvecklingsarbetet utnyttjas de verksamhetsmodeller som redan tillämpas i Seri-stödcentren, den samarbetsmodell som utvecklats vid universitetssjukhusens enheter för rättspsykiatri för barn samt andra modeller.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 700 000 euro och överföringsutgifternas andel 2 100 000 euro.

2024 budget	2 800 000
2023 budget	2 800 000
2022 bokslut	2 800 000

32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)

Under momentet beviljas 35 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig finansiering för forskningsverksamhet enligt 61—63 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och 60 c § i socialvårdslagen (1301/2014).

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas till finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå samt forskning inom socialt arbete. När det gäller den hälsovetenskapliga forskningen fastställer social- och hälsovårdsministeriet insatsområdena och målsättningarna för forskningen vart fjärde år och beviljar specialupptagningsområdenas forskningskommittéer forskningsfinansiering. Dessa fattar beslut om hur medlen ska fördelas på olika forskningsprojekt inom specialupptagningsområdena på basis av ansökan. När det gäller forskningen inom socialt arbete fastställer social- och hälsovårdsministeriet årligen forskningens insatsområden och åtgärder och beviljar forskningsfinansiering för forskningsprojekt som bedöms vara förenliga med insatsområdena och målen för forskningen inom socialt arbete. Insatsområdena och målen bereds i en utvärderingsgrupp som tillsätts av social- och hälsovårdsministeriet och som också ska följa genomförandet av projekten.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stärkande av F & U	5 000
Sammanlagt	5 000

2024 budget	35 000 000
2023 budget	30 000 000
2022 bokslut	25 000 000

33. Statlig ersättning till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal (fast anslag)

Under momentet beviljas 108 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 94 200 000 euro till betalning av statlig ersättning för läkar- och tandläkarutbildning enligt 59, 59 a och 60 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010)

2) till ett belopp av högst 500 000 euro till ersättning för utbildning som leder till specialistkompetens för begränsad förskrivningsrätt enligt 60 a § i hälso- och sjukvårdslagen

3) till ett belopp av högst 1 300 000 euro till betalning av statlig ersättning enligt 60 a och 60 b § i socialvårdslagen (1301/2014) för kostnader som orsakas av specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården

4) till ett belopp av högst 12 000 000 euro med stöd av 60 a § i socialvårdslagen och 60 b § i hälso- och sjukvårdslagen till ersättning för sådan praktik som ingår i en yrkeshögskoleexamen inom social- och hälsovården och som främjar yrkesfärdigheten.

Förklaring: Av anslaget är det meningen att använda 61 700 000 euro till betalning av ersättningar för läkar- och tandläkarutbildning till välfärdsområden med universitetssjukhus och till HUS-sammanslutningen, 29 400 000 euro till andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, 3 100 000 euro till universitet som har specialist- och specialisttandläkarutbildning samt 1 300 000 euro till universitet som har specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården, 500 000 euro till ersättningar för utbildning som leder till specialistkompetens för begränsad förskrivningsrätt samt 12 000 000 euro till betalning av ersättning till välfärdsområden och andra verksamhetsenheter för praktik som ingår i en yrkeshögskoleexamen inom social- och hälsovården och som främjar yrkesfärdigheten.

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2024 budget	108 000 000
2023 budget	108 000 000
2022 bokslut	92 044 076

34. Statlig ersättning för vissa kostnader inom hälso- och sjukvården (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 700 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statliga ersättningar enligt 32 § i mentalvårdslagen (1116/1990)
- 2) till betalning av ersättningar för utredning av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts enligt 22 t § i mentalvårdslagen
- 3) till betalning av statliga ersättningar enligt lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn (1009/2008)
- 4) till betalning av kostnader för riskbedömning i fråga om livstidsfångar i enlighet med 1 § i lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar (781/2005)
- 5) till betalning av konsumtionsutgifter som ingår i de ersättningar som avses i punkterna 1—4
- 6) till betalning av statlig ersättning för de kostnader välfärdsområden och svenska staten har för patientöverföringar enligt det avtal som ingåtts mellan Sverige och Finland
- 7) till ett belopp av 25 000 euro för betalning av patientspecifika engångsersättningar till välfärdsområden för stödjande av patientöverföringar enligt den nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster
- 8) till betalning av statliga ersättningar till de välfärdsområden som är huvudmän för ett universitetssjukhus för lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden enligt 68 a § i hälso- och sjukvårdslagen till domstolar på deras begäran och för bevisning i anslutning till dem samt för administrering av begärandena om utlåtande och utlåtandena
- 9) till kostnader för psykiatrisk vård oberoende av patientens vilja som bestämts med stöd av 3 eller 4 kap. i mentalvårdslagen (1116/1990) i de fall då personen inte har hemkommun i Finland och vårdbetalaren inte bestäms med stöd av någon annan lagstiftning.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har 6 035 000 euro beaktats som ersättningar för kostnader orsakade av sinnesundersökningar och kostnader för utredning av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts, 9 500 000 euro som ersättningar för rättspsykiatriska undersökningar av barn och unga och 165 000 euro som ersättningar för kostnader för patientöverföringar, varav 25 000 euro är engångsersättningar till stöd för patientöverföringar.

Av anslaget bedöms 15 600 000 euro gå till överföringsutgifter och 100 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Rättspsykiatrisk vård av personer utan hemkommun	500
Sammanlagt	500

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	15 700 000
2023 budget	15 200 000
2022 bokslut	12 776 674

35. Statsandel för hälso- och sjukvård för högskolestuderande (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 68 712 000 euro.

Anslaget får användas till ett belopp av högst 67 712 000 euro till betalning av statlig finansiering enligt lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) till Studenternas hälsovårdsstiftelse (SHVS) för produktionen av studerandehälsovården. Dimensioneringen av anslaget baserar sig på en totalkostnad på 89 900 000 euro.

Av anslaget har 1 000 000 euro reserverats till betalning av statsunderstöd till Studenternas hälsovårdsstiftelse för stödjande av högskolestuderandes välbefinnande.

Förklaring: Folkpensionsanstalten ska svara för ordnandet av studerandehälsovård för högskolestuderande i hela landet. Folkpensionsanstalten svarar för en tillräcklig tillgång till tjänsterna och för tjänsternas tillgänglighet samt godkänner servicenätet för studerandehälsovård. Studenternas hälsovårdsstiftelse producerar studerandehälsovårdstjänster för högskolestuderande i hela landet. Stiftelsen producerar tjänsterna i huvudsak som egen verksamhet. Om den lagstadgade produktionskyldigheten inte kan genomföras på något annat sätt, kan stiftelsen köpa kompletterande tjänster av en annan tjänsteproducent.

I och med den ändrade tolkningen av samordningsförordningen (EU 883/2004) beräknas den omfatta cirka 4 000 studerande.

Den godtagbara totalkostnaden baserar sig på en godtagbar kostnad per studerande på 319,90 euro och totalt 281 000 studerande.

Kostnader för hälso- och sjukvård för högskolestuderande

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Totala kostnader	85 317 635	86 000 000	89 900 000
SHVS:s kostnader	80 963 296	86 000 000	89 900 000
Kostnad per studerande	286,20	320,16	319,90
Antal studerande i genomsnitt	282 851	285 000	281 000
Statlig medfinansiering	60 750 654	66 500 000	68 500 000
Statlig medfinansiering, %	75,0	77,0	77,0
Stödjande av studerandes välbefinnande (separat statsunderstöd)	-	1 000 000	1 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effekt av löneförhöjningarna 2023–2024	2 000
Genomförande av vårdgarantin	300
SHVS:s hälsovårdstjänster övergår till att omfattas av samordningsförordningen (överföring till moment 33.30.60) (budgetlag)	-1 088
Sammanlagt	1 212

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	68 712 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	67 500 000
2022 bokslut	65 800 000

36. Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 662 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 562 000 euro till betalning av statsunderstöd via sametinget till de välfärdsområden inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för att trygga social- och hälsovårdstjänster på samiska och vidareutveckla dem

2) till ett belopp av högst 1 100 000 euro till betalning av statsunderstöd för utvecklingsutgifter vid Klient- och patientsäkerhetscentret i Österbottens välfärdsområde.

Förklaring : Syftet med verksamheten är att trygga tillgången på social- och hälsovårdstjänster på samiska och för att trygga patient- och klientsäkerheten.

2024 budget	1 662 000
2023 budget	1 662 000
2022 bokslut	562 000

37. Statlig ersättning till välfärdsområdena för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av i 12 a § i socialvårdslagen (1301/2014) avsedd ersättning till välfärdsområdena för kostnader som uppstår på grund av socialservice i brådskande fall till personer som fått avslag på sin asylansökan.

Förklaring : År 2022 kom det in 6 372 asylansökningar i Finland (inbegriper förnyade ansökningar). År 2023 beräknas antalet uppgå till 5 479 och år 2024 till 5 350. Antalet asylbeslut var totalt 3 897 år 2022. Av de besluten var andelen avslag 23 procent. En del av de personer som fått avslag lämnar inte landet, och uppehåller sig därmed illegalt i Finland. Dessa personer kan i kommunerna få brådskande socialservice med stöd av socialvårdslagen. Välfärdsområdena kan hos Folkpensionsanstalten ansöka om ersättning för kostnader för tillfällig inkvartering, mat och nödvändiga mediciner.

2024 budget	2 000 000
2023 budget	2 000 000
2022 bokslut	1 199 522

39. *Utvecklande av servicestrukturen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas till genomförande av programmet för suicidprevention.

Förklaring: Anslaget används för att genomföra programmet för suicidprevention.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Program för att förebygga självmord (regeringsprogr. 2023)	300
Nivåförändring	-9 500
Sammanlagt	-9 200

2024 budget	300 000
2023 I tilläggsb.	—
2023 budget	9 500 000
2022 bokslut	62 920 000

40. *Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 47 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till beviljande av statsunderstöd för förvaltningsutgifter och utgifter för flygdrift vid enheten för förvaltning av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten FinnHEMS Oy

2) till byggnadskostnader för baserna i Kouvola, Uleåborg och Birkala.

Det statsunderstödsbelopp som beviljats av anslaget för tidigare år och blivit oanvänt får användas till betalning av utgifter för byggande av baserna i Kouvola, Uleåborg och Birkala.

Anslaget betalas till FinnHEMS Oy i form av förskott på statsunderstöd enligt hur kostnaderna infaller tidsmässigt.

Förklaring: FinnHEMS Oy svarar för administrationen av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten. I beskattningshänseende är FinnHEMS Oy ett allmännyttigt, icke-vinstdrivande aktiebolag som ägs av staten och som svarar för produktionen av Finlands läkar- och sjukvårdshelikopterverksamhet. Centralerna för prehospitalet akutsjukvård i samarbetsområdena svarar enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) för den behövliga läkar- eller sjukvårdshelikopters medicinska verksamhet.

Den största utgiftsposten är den egentliga flygverksamheten. Den service som tillhandahålls omfattar dessutom de markenheter, dvs. ambulanser, som används vid uppdrag i närområden och som tillfälligt ersätter flygdriften på grund av väderleksförhållanden eller tekniska orsaker, de baser helikoptrarna behöver, underhållet av baserna och kostnaderna för administreringen av verksamheten.

De oanvända statsunderstöden från tidigare år, som uppgår till 6,85 miljoner euro, kan användas till betalning av kostnader för byggande av baserna i Kouvola, Uleåborg och Tammerfors.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inflationens inverkan på kostnaderna	1 650
Kostnader för byggande av Birkala bas	6 400
Operativa kostnader för Kouvola bas	2 815
Sammanlagt	10 865

2024 budget	47 500 000
2023 budget	36 635 000
2022 bokslut	33 000 000

52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 26 550 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättning till producenter av skyddshemstjänster enligt lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster (1354/2014)

2) till avlönande av personal motsvarande högst fem årsverken per år vid Institutet för hälsa och välfärd för koordinerings-, handlednings-, drifts-, kvalitetskontroll-, utvecklings-, utbildnings-, utvärderings- och förvaltningsuppgifter i anknnytning till skyddshemsverksamhet och för andra konsumtionsutgifter.

Förklaring: Syftet med lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster är att säkerställa nationellt högklassiga och heltäckande skyddshemstjänster för personer som är utsatta för våld i nära relationer eller som lever under hot om sådant våld. Institutet för hälsa och välfärd ansvarar för den riksomfattande samordningen av skyddshemsverksamheten och väljer producenter av skyddshemstjänster.

Av anslaget bedöms 25 039 000 euro gå till överföringsutgifter och 511 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättring av skyddshemmens tillgänglighet	-600
Ökade lönekostnader och andra kostnader för producenterna av skyddshemstjänster	2 000
Sammanlagt	1 400

2024 budget	26 550 000
2023 budget	25 150 000
2022 bokslut	24 550 000

61. Finansiering av social- och hälsovård enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 43 000 000 euro.

Av anslaget har som en del av planen för återhämtning och resiliens reserverats

- 1) ett belopp av högst 8 000 000 euro för att främja uppfyllandet av vårdgarantin och avveckla vård-, rehabiliterings- och serviceskulden inom social- och hälsovården till följd av coronavirus-situationen (RRF, pelare 4)
- 2) ett belopp av högst 10 000 000 euro för att stärka kunskapsbasen och den effektivitetsbaserade styrningen till stöd för kostnadseffektiviteten hos social- och hälsovården (RRF, pelare 4)
- 3) ett belopp av högst 20 000 000 euro för att ta i bruk digitala innovationer inom serviceutformningen som främjar vårdgarantin (RRF, pelare 4)
- 4) ett belopp av högst 2 000 000 euro för att utvidga åtgärderna i programmet för arbetsförmåga och arbetsträningsmodellen IPS (RRF, pelare 3)
- 5) ett belopp av högst 3 000 000 euro för att stärka den psykiska hälsan och arbetsförmågan i arbetslivet (RRF, pelare 3)
- 6) medel för avlönande av personal motsvarande högst fem årsverken årligen, inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst, samt till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter för administrering och samordning av programmet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av anslaget avsätts 5 000 000 euro till investeringar för att höja sysselsättningsgraden och kunskapsnivån i syfte att påskynda en hållbar tillväxt (pelare 3). Genom att utvidga programmet för arbetsförmåga och IPS-modellen (Individual Placement and Support/”Individanpassat stöd till arbete”) utvecklas en mångsidigt block av tjänster för stödjande av arbetsförmågan bestående av social-, hälso- och rehabiliteringstjänster samt arbets- och näringstjänster och sysselsättningstjänster. Målet är att tillgången till och kvaliteten på tjänster som stöder arbetsförmågan ska motsvara de arbetslösas servicebehov och att tjänsternas effekt ska förbättras. Genom investeringarna stärks dessutom den psykiska hälsan och arbetsförmågan genom att effektiva lösningar och metoder införs på arbetsplatserna och inom företagshälsovården. Dessutom riktas åtgärder för att stödja arbetsförmågan till de sektorer som drabbats värst av coronavirussituationen.

Av anslaget reserveras 38 000 000 euro för investeringar som stärker tillgången till social- och hälsovårdstjänster och ökar kostnadseffektiviteten (pelare 4). Målet med investeringarna är att avveckla den vård-, rehabiliterings- och serviceskuld inom social- och hälsovården som coronavirussituationen orsakar och permanent snabba upp tillgången till vård i hela landet genom nya verksamhetsmodeller och ibruktagande av nya digitala tjänster samt främja genomförandet av social- och hälsovårdsreformen. Målet är att göra tjänsterna tillgängliga för alla och att modernisera dem på ett kostnadseffektivt och människoorienterat sätt.

Finansiering kan delas ut i form av statsunderstöd till välfärdsområden, kommuner, samkommuner, näringslivet och aktörer inom tredje sektorn. Genom avtal kan medel dessutom anvisas till inrättningar inom den offentliga sektorn för åtgärder som stöder programmet samt för nationell samordning och förvaltning av programmet.

Av anslaget bedöms 42 000 000 euro gå till överföringsutgifter och 1 000 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Medel som Finland får totalt, justering	-53 500
Nivåförändring	-21 500
Sammanlagt	-75 000

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	43 000 000
2023 II tilläggsb.	31 786 000
2023 budget	118 000 000
2022 bokslut	132 500 000

63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)

Under momentet beviljas 2 250 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till kompetenscentrum inom det sociala området i enlighet med lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1230/2001).

Förklaring: De regionala kompetenscentrum som täcker hela landet är Södra Finlands kompetenscentrum inom det sociala området, Kompetenscentrumet inom det sociala området i Tavastland och Satakunta samt Östra Finlands, Sydöstra Finlands, Mellersta Finlands, Österbottens, Norra Finlands och Egentliga Finlands kompetenscentrum inom det sociala området. Dessutom har man särskilt utgående från de svenskspråkiga områdenas behov bildat Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området vars verksamhetsområde omfattar hela landet. Grunderna för statsunderstöd till vart och ett av kompetenscentrumen anges i statsrådets förordning om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1411/2001).

Målet med verksamheten är att trygga högklassig socialservice regionalt i samarbete med välfärdsområdena och kommunerna och den forsknings-, utvecklings- och utbildningsverksamhet som ordnas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-1 250
Sammanlagt	-1 250

2024 budget	2 250 000
2023 budget	3 500 000
2022 bokslut	3 000 000

64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 100 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statlig ersättning för kostnader i anslutning till ordnande av medling enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005)
- 2) till ett belopp av högst 70 000 euro för betalning av de omkostnader Institutet för hälsa och välfärd har för utveckling och ordnande av medling
- 3) till utgifter för utveckling och drift av informationssystemet för medling vid brott och tvister samt för anställning av personal motsvarande högst ett årsverke årligen vid Institutet för hälsa och välfärd i utgifter som gäller drift och utveckling av informationssystemet för medling.

Förklaring: Enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005, 7 §) är Institutet för hälsa och välfärd skyldigt att ordna medlingsverksamhet så att tjänsten är tillgänglig och ändamålsenligt genomförd i hela landet.

Den statliga ersättningen bedöms täcka utgifterna för att avlöna personal som deltar i medlingsverksamhet samt övriga utgifter som verksamheten kräver. Ersättningens sammanlagda belopp betalas till Institutet för hälsa och välfärd för de kostnader som ordnandet av medlingsverksamhet medför för en kommun eller annan tjänsteleverantör som ingått avtal med institutet i enlighet med statsrådets förordning om medling vid brott och i vissa tvister (267/2006). Institutet för hälsa och välfärd ska betala ersättningen i förskott till tjänsteleverantörerna och övervaka användningen av ersättningen.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 6 950 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 150 000 euro.

2024 budget	7 100 000
2023 budget	7 100 000
2022 bokslut	7 100 000

70. Hälsa och funktionsförmåga främjas

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av särskilda utgifter för hälsoövervakning, övervakning av smittsamma sjukdomar, upphandling av vacciner och beredskap för pandemier, av utgifter för hälsofrämjande verksamhet och utbildningen av specialister i företagshälsovård, av statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti samt av den statliga finansieringen för att förebygga och minska skadeverkningarna av spel. Främjande av hälsa och funktionsförmåga och hälsoövervakning genomförs delvis också med anslagen under moment 33.02.03, 33.02.05, 33.03.04 och 33.03.50. Kommunerna är centrala aktörer när det gäller hälsoövervakning.

Åtgärder för främjande av hälsa och funktionsförmåga

I syfte att främja hälsa och minska folksjukdomar används olika samhällspolitiska medel. Var och ens eget initiativ till att upprätthålla och främja sin hälsa och sitt välbefinnande stöds genom att man ser till att miljön och förhållandena bidrar till sunda val. Den globala dimensionen inverkar allt mer på människors hälsa och välfärd samt på levnadsvanor och hälsovanor.

Hälsoövervakningen (moment 33.70.21) fokuserar särskilt på att effektivisera kvalitetstillsynen över hushållsvatten, utveckla informationssystem för miljö- och hälsoskyddet, genomföra EU:s lagstiftning om kemikalier, kosmetika, genteknik, tobak och strålning samt utveckla utredningen av fukt- och mögelskador i byggnader.

Mål:

- att förebygga och avhjälpa de skadliga verkningar för hälsan som orsakas av livsmiljön
- att trygga tillgodoseendet av de föreskrivna kvalitetskraven gällande miljöhälsa; att trygga fungerande, aktuella och resultatrika tillsynsförfaranden och en effektiv styrning av tillsynen
- att minska antalet epidemier som föranleds av hushållsvatten
- att förebygga men för hälsan som anknyter till genteknik, bioteknik och nanoteknik.

Syftet med upphandlingen av vacciner och övervakningen av smittsamma sjukdomar (moment 33.70.20 och 33.70.22) är att förvalta rikstäckande epidemiologiska uppföljningssystem som stöder bekämpningen av smittsamma sjukdomar samt att styra och stödja det arbete för att bekämpa smittsamma sjukdomar som utförs vid välfärdsområdenas verksamhetsenheter inom social- och hälsovården och i välfärdsområdena.

Institutet för hälsa och välfärd undersöker smittsamma sjukdomar, följer upp och utreder uppkomsten och förekomsten av smittsamma sjukdomar, utvecklar diagnostiken, uppföljningen och bekämpningen av dem samt informerar om dem och ger befolkningen anvisningar för hur den undviker smitta och förebygger spridning. Institutet för hälsa och välfärd svarar för vaccinförsörjningen och uppföljningen av vaccinens effekter och i samarbete med Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet för utredningen av biverkningar av vacciner och vaccinationer.

Mål:

- att uppnå en låg förekomst av sjukdomar som kan förebyggas genom vaccination och en god vaccinationstäckning (t.ex. incidensen av kikhosta samt vaccinationstäckningen mot influensa bland personer över 65 år)
- att förebygga spridningen av smittsamma sjukdomar och utreda epidemier (t.ex. incidensen av påträffade campylobakterier, antal anmälningar om misstänkt epidemi)
- att bibehålla Finlands internationellt sett goda situation när det gäller smittsamma sjukdomar (t.ex. incidensen av tuberkulos, sjukhusinfektioner orsakade av MRSA/resistenta stafylokocker och vårdrelaterade infektioner)
- att förhindra spridningen av hivinfektion och hepatit C-infektion samt andra infektioner som överförs via blod eller vid könsumgänge (t.ex. incidensen av fall av hiv, hepatit C och klamydia) och att uppdatera de nationella strategierna

— att utveckla beredskapen inför pandemier och den regionala epidemiologiska verksamheten (t.ex. uppdateringen av den nationella beredskapsplanen för pandemier)

— att främja Finlands aktiva medverkan, såväl inom Europa som i våra närområden och globalt, i bekämpningen av smittsamma sjukdomar, förebyggandet av spridningen av dessa sjukdomar, utvecklandet av övervakningssystem och främjandet av hälsosäkerheten.

Institutet för hälsa och välfärd är också det behöriga organ som ansvarar för den epidemiologiska övervakningen av smittsamma sjukdomar inom Europeiska unionen och för anmälningen av smittsamma sjukdomar.

Anslaget för hälsofrämjande (moment 33.70.50) är avsett för hälsofrämjande verksamhet samt för förebyggande och minskning av användningen av alkohol, narkotika och tobak. Med anslaget stöds det arbete för välfärd och hälsa som görs i kommunerna, med beaktande av de förändringar som social- och hälsovårdsreformen medför för kommunerna och de nya kontaktytor som därmed uppstår.

Verksamheten ska stödja genomförandet av statsrådets principbeslut om främjande av välfärd, hälsa och säkerhet 2030 och beakta målet om goda relationer och bättre dialog mellan olika befolkningsgrupper.

De innehållsmässiga prioriteringarna för 2024 är:

1. *Ledarskapet och samordningen inom välfärds- och hälsoarbetet förbättras* genom att utveckla de förfaranden för ledning, förhandling och samarbete som finns i kontaktytorna mellan kommuner, regionala aktörer och organisationer eller genom att utveckla samordningen av kommunens ledarskap inom främjandet av välfärd och hälsa

2. *Effektiva naturcentrerade metoder införs* i kommunerna för att främja delaktighet och icke-diskriminering samt minska ojämlikheten

3. *Inom det förebyggande rusmedelsarbetet utvecklas den kunskapsbaserade ledningen, innehåll- en och/eller metoderna* i kontaktytorna mellan välfärdsområdena och kommunerna för att uppnå bättre resultat och kvalitet och bättre kunna nå särskilt utsatta grupper.

Anslaget för utbildning av specialister i företagshälsovård (moment 33.70.51) används till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet använder medlen för att utveckla sin egen och universitetens utbildning samt betala ersättning för kostnaderna av utbildning av specialister i företagshälsovård till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård samt till stationer för företagshälsovård som en arbetsgivare svarar för.

Mål:

— att säkerställa att de heltidsanställda läkare som arbetar inom företagshälsovården är specialister i företagshälsovård i enlighet med statsrådets förordning om principerna för god företagshälsovårdspraxis, företagshälsovårdens innehåll samt den utbildning som krävs av yrkesutbildade personer och sakkunniga (708/2013)

— att trygga det kvantitativa behov av utbildning av nya läkare inom företagshälsovården som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder

— att höja utbildningsnivån för läkare inom företagshälsovården till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovården stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

Syftet med förebyggandet och minskningen av skadeverkningarna av spel (moment 33.70.53) är att utöka insatserna för att förebygga och minska skadeverkningarna av spel samt att integrera behandlingen av skadeverkningarna av digitalt spelande och av penningspel med varandra. Anslaget används för att stödja arbetet inom lagstadgade tjänster i syfte att förebygga och minska skadeverkningarna av spel, säkerställa kontinuiteten för de e-tjänster som kompletterar de lagstadgade tjänsterna och främja utökandet av kunskapsunderlaget.

Nyckeltal för främjande av hälsa och funktionsförmåga 2022—2024

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Hälsöövervakning			
Epidemier som sprids via vatten			
— antal epidemier	-	2	2
— antal insjuknade	-	100	100
Bekämpning av smittsamma sjukdomar och upphandling av vacciner			
Influensavaccinerings täckning bland personer över 65 år, %	49	63	65
Kikhosta, antal fall	35	200	400
Campylobakterier, antal fynd	2 462	3 500	4 000
Anmälningar om misstänkt epidemi	81	75	75
Tuberkulos, antal fall	189	200	200
MRSA/resistenta stafylokocker, antal fynd	60	65	65
Hiv, antal rapporterade fall	275	220	180
Hepatit C-virusinfektion, antal fall	1 148	1 200	1 200
Hepatit B-virusinfektion, antal fall	379	300	250
Gonorrésmitta, antal fall	966	800	800
Syfilissmitta, antal fall	389	400	300
Klamydiasmitta, antal fall	16 863	17 000	17 000
Utbildning av specialister i företagshälsovård			
Antal specialistexamina i företagshälsovård	44	45	45

20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 42 440 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och ersättningar för upphandling och vidarebefordran av vacciner som med stöd av 44 och 45 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) tillhandahålls gratis och används vid vaccineringsstillfällen samt för användningsföreskrifter på finska och svenska, för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer som omfattas av det nationella vaccinationsprogrammet samt utveckling av övervakningssystem

temen inom dessa frågor, för obligatorisk upplagring samt för utveckling, upphandling och drift av systemet för vaccindistribution och till betalning av andra utgifter och ersättningar för genomförandet av det allmänna vaccinationsprogrammet

- 2) till medlemsavgiften till Finska andelslaget för ersättning av läkemedelsskador
- 3) till betalning av de utgifter som beslutsprocessen för upphandling, upphandlingen, vidarebefordran och distribution av vacciner ger upphov till
- 4) till kostnaderna av vacciner mot allvarliga epidemier och pandemier som kan förhindras genom vaccination
- 5) till avlönande av personal motsvarande högst fyra årsverken årligen för bedömningsarbetet i syfte att bestämma vilka vacciner som ska tas med i det nationella vaccinationsprogrammet, för upphandling av vacciner, för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer samt för utveckling av systemen för uppföljning
- 6) till TBE-vaccinering av befolkningen i de riskområden som Institutet för hälsa och välfärd fastställer årligen
- 7) till betalning av kostnader för vederlagsfri överlåtelse av covid-19-vacciner samt för överlåtelse, försäljning och bortskaffande av vacciner.

Förklaring: I anslaget ingår en årlig reserveringsavgift för pandemivaccin vid influensapandemi samt annan beredskap för allvarliga epidemier som kan förhindras genom vaccination. Dagens nya vacciner, bristen på vacciner och det förändrade världsläget har gjort det avsevärt svårare och mer invecklat att avgöra lämpligt vaccinationsprogram och genomföra behövliga anbudstävlingar och upphandlingar. Det beräknas att 1 400 000 euro kommer att användas för upplagring och distribution av vacciner.

Inom ramen för programmet för TBE-vaccinationer fastställer Institutet för hälsa och välfärd årligen de geografiska områden inom vilka vacciner ska ges inom ramen för det nationella vaccinationsprogrammet.

Övriga utgifter för vaccindistribution har budgeterats under moment 33.03.04. Inkomsterna av vaccinförsäljning och vaccindistribution har antecknats under moment 12.33.03.

Finland tar utifrån bindande upphandlingsavtal emot covid-19-vacciner i en mängd som överstiger det nationella behovet. Avsikten är att de vacciner som inte används i första hand ska styras till de övriga EU-länderna, till försäljning eller till donationer till tredjeländer antingen via mekanismen för samarbete kring vacciner, COVAX, eller bilateralt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beaktande av prisökningen på pneumokockvacciner för barn	2 100
Prisökning på vacciner	2 300
Reserveringsavgift för pandemivaccin mot influensa	1 000
Tilläggsupphandling av covid-19-vacciner	-35 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvidgning av pneumokockvaccinationer till riskgrupperna 1 och 2	2 100
Utökning av influensavaccinationerna för barn samt byte av vaccinet för vuxna mot ett annat preparat	-1 000
Sammanlagt	-28 500

2024 budget	42 440 000
2023 II tilläggsb.	107 200 000
2023 budget	70 940 000
2022 bokslut	102 090 000

21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 460 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för den hälsoövervakning som förutsätts i hälsoskyddslagen (763/1994), gentekniklagen (377/1995), kemikalielagen (599/2013), strålsäkerhetslagen (859/2018), tobakslagen (549/2016) och lagen om kosmetiska produkter (492/2013), för forskning kring hälsoövervakningen och för vidareutbildning och fortbildning av personal

2) till betalning av utgifter för utbildning och forskning om riskhantering inom bioteknik och nanoteknik

3) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 230 000 euro och överföringsutgifternas andel 230 000 euro. Variationen i fråga om överföringsutgifternas andel beror på innehållet i och sättet att genomföra pågående projekt samt de mål som ställts upp för dem.

2024 budget	460 000
2023 budget	460 000
2022 bokslut	545 000

22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 460 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för förebyggande arbete och upplysningsverksamhet enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), utredning och uppföljning av överraskande epidemier samt det internationella samarbete som förutsätts för dessa

2) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål

3) till avlöning av personal motsvarande högst ett årsverke årligen samt till betalning av andra omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring: Av anslaget bedöms 92 000 euro gå till överföringsutgifter och 368 000 euro till konsumtionsutgifter. Variationen i fråga om överföringsutgifternas andel beror på innehållet i och sättet att genomföra pågående projekt samt de mål som ställts upp för dem.

2024 budget	460 000
2023 budget	460 000
2022 bokslut	24 510 000

50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 525 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av utgifter enligt 1 § i lagen om anslag för hälsofrämjande (333/2009).

Av anslaget kan statsunderstöd beviljas till organisationer, stiftelser, välfärdsområden, kommuner och andra aktörer. Anslaget kan också användas när avtal om projekt för hälsofrämjande ingås med statliga inrättningar. Anslaget får användas också till betalning av kostnader för förvaltning av anslaget.

Förklaring:

Fördelning på prioriterade områden av anslaget för den hälsofrämjande verksamheten, euro/år

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Utvecklande av kommunernas ledning och samordning av välfärds- och hälsoarbetet	789 000	675 000	675 000
Förebyggande och minskning av användningen av tobak, alkohol, narkotika och andra droger och deras negativa effekter	200 000	415 000	415 000
Utveckling av kommunernas verksamhetsmodeller för att förebygga och minska befolkningens övervikt	600 000	-	-
Ökad användning av metoder som främjar positiv psykisk hälsa och stöd till förebyggandet av självmord och ofrivillig ensamhet	-	430 000	430 000
Främjande av tillgängligheten och tillgången till kulturverksamhet som ett multiprofessionellt samarbete mellan kommunala och regionala aktörer	396 000	-	-
Införandet av naturcentrerade metoder	-	260 000	260 000
Särskild omsorg som gäller unga	-	-	3 225 000
Medel ur anslaget för hälsofrämjande i kommunerna för att stödja äldre personers funktionsförmåga, förmåga att klara sig hemma och närståendevårdare (investeringsprogram)	-	-	6 500 000
Administration av finansierade projekt	15 000	20 000	20 000
Sammanlagt	2 000 000	1 800 000	11 525 000

Av anslaget bedöms 11 505 000 euro gå till överföringsutgifter och 20 000 euro till konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Medel ur anslaget för hälsofrämjande i kommunerna för att stödja äldre personers funktionsförmåga, förmåga att klara sig hemma och närståendevårdare (investeringsprogram)	6 500
Särskild omsorg som gäller unga	3 225
Sammanlagt	9 725

2024 budget	11 525 000
2023 budget	1 800 000
2022 bokslut	2 000 000

51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 900 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 a § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978) användas till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Förklaring: Till Arbetshälsoinstitutet ska ersättning av statsmedel betalas för de kostnader som utbildningen av specialistläkare inom företagshälsovård medför. Arbetshälsoinstitutet kan betala ersättning till universitet, till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och till serviceproducenter (arbetsgivares företagshälsovårdsstationer) som avses i lagen om företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet kan använda anslaget till betalning av kostnaderna för den egna utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Målet med utbildningen av specialister och anslaget är att trygga det kvantitativa behov av utbildning som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder och höja utbildningsnivån för företagshälsovårdsläkare till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovårdsåtgärderna stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

I dagens dynamiska arbetsliv blir kompetenskraven på företagshälsovårdens specialister ständigt högre när det gäller att främja arbetshälsa, välbefinnande och säkerhet. Behovet av utbildade läkare kommer inte att minska inom de närmaste åren. Anslaget har dimensionerats så att storleken på ersättningen för utbildning som leder till att en specialist blir behörig är 64 700 euro. År 2022 blev 50 specialister behöriga. Målet är att hålla antalet behöriga specialistläkare på minst samma nivå som tidigare år.

2024 budget	2 900 000
2023 budget	2 900 000
2022 bokslut	2 900 000

52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (fast anslag)

Under momentet beviljas 928 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av statsunderstöd till UKK-instituutti som upprätthålls av stiftelsen Urho Kekkonen kuntoinstituuttisäätiö (lagen om statsbidrag till stiftelsen Urho Kekkonen kuntoinstituuttisäätiö (1284/2010), 2 §).

Budgeringsgrunden för anslaget är beslutet om beviljande.

Förklaring: Understödet är avsett för den verksamhet som bedrivs vid UKK-instituutti, vars syfte är att främja, utveckla och undersöka individens och befolkningens hälsa, funktionsförmåga och friskvård samt hälsofrämjande idrott.

2024 budget	928 000
2023 budget	928 000
2022 bokslut	928 000

80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare

Förklaring: Syftet med avbytar servicen för lantbruksföretagare är att stödja lantbruksföretagarnas möjligheter att utöva sin rätt till social trygghet, samt att stödja lantbruksföretagarnas arbetsmotivation och möjligheter till ett längre arbetsliv. Syftet med avbytar servicen för pälsdjursuppfödare och vikariehjälpen för renskötare är att stödja pälsdjursuppfödarnas och renskötarnas arbetsmotivation och möjligheter till ett längre arbetsliv. Lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare kan antingen anlita avbytar service som den lokala enheten i kommunen ordnar eller själva ordna avbytar servicen. Vikariehjälpen för renskötare är avbytar service som de själva ordnar.

Staten betalar kostnadsbaserad ersättning för ordnandet av avbytar service för lantbruksföretagare. Lantbruksföretagare i huvudsyssla har rätt till 26 gratis semesterdagar. Vikariehjälp kan i regel också ges andra än lantbruksföretagare i huvudsyssla, om de på grund av sjukdom eller en annan i lagen föreskriven tillfällig orsak är förhindrade att sköta de nödvändiga dagliga djurskötseluppgifter som hör till lantbruksföretaget. Vikariehjälp beviljas endast på vissa villkor och en avgift tas ut för den. Lantbruksföretagare i huvudsyssla kan dessutom beviljas subventionerad avgiftsbelagd avbytarhjälp eller fullt avgiftsbelagd avbytarhjälp. Lantbruksföretagare som inte har det arbetet som huvudsyssla kan endast beviljas fullt avgiftsbelagd avbytarhjälp.

Kostnaderna för avbytar service för pälsdjursuppfödare (semester och extraledighet) ersätts inom ramen för det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten. Maximibeloppen för de tjänster som ersätts fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Det är möjligt för renskötare att ansöka om vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga. Kostnaderna för vikariehjälpen ersätts inom ramen för det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten. Maximibeloppet för ersättningsgill service fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Social- och hälsovårdsministeriet har hand om den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbytar servicen. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA) har organiseringsan-

svaret för den lokala förvaltningen för avbytarservice. I praktiken är kommunen den lokalt ansvariga enheten för ordnandet av avbytarservice baserat på uppdragsavtal med LPA. Till LPA och de lokala enheterna betalas en kalkylerad ersättning av statens medel för förvaltningskostnaderna för avbytarservicen. Sammanslagningen av lokala enheter medför att antalet enheter minskar till tolv inom 2023. Sammanslagningen innebär en kostnadsbesparing på lång sikt, förbättrar verksamhetens kvalitet och minskar personriskerna.

Verksamhetens omfattning

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Lantbruksföretagare			
1. Semesterverksamhet			
Antal serviceanvändare	12 467	11 657	11 016
Antal avbyttardagar	314 218	293 793	277 635
Antal avbyttardagar/användare	25,20	25,20	25,20
Antal avbyttartimmar	2 056 060	1 922 416	1 816 683
Avbyttardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,54	6,54	6,54
2. Vikarieverksamhet			
Antal serviceanvändare	4 108	4 050	3 827
Antal avbyttardagar	170 621	168 212	158 946
Antal avbyttardagar/användare	41,53	41,53	41,53
Antal avbyttartimmar	1 195 553	1 178 674	1 113 743
Avbyttardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	7,01	7,01	7,01
3. Understödd avgiftsbelagd avbyttarhjälp			
Antal serviceanvändare	6 137	5 769	5 451
Antal avbyttardagar	54 572	50 188	47 428
Antal avbyttardagar/användare	8,89	8,70	8,70
Antal avbyttartimmar	363 093	333 928	315 562
Avbyttardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,65	6,65	6,65
Pälsdjursuppfödare			
1. Semester			
Antal serviceanvändare	314	310	301
Antal avbyttardagar	5 567	5 585	5 418
Antal avbyttardagar/användare	17,7	18,02	18,00
Antal avbyttartimmar	40 045	40 044	38 843
Avbyttardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	7,19	7,17	7,17
2. Extra lediga dagar			
Antal serviceanvändare	187	185	180
Antal avbyttartimmar	21 688	21 149	20 542
Antal avbyttartimmar/användare	116	114	114

Verksamhetens omfattning

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Vikariehjälp för renskötare			
Antal beslut om beviljad vikariehjälp	243	250	255
Antal avbyttartimmar	22 505	23 625	24 300
Antal avbyttartimmar/beslut	93	95	95
Antal användare	167	175	180
Antal avbyttartimmar/användare	135	146	135

40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbyttarservice för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 112 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 37 § i lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till kommunerna för de driftskostnader för avbyttarservice som avses i 35 § i den lagen

2) till ett belopp av högst 182 000 euro till ersättning av lokala enheters nettokostnader för läroavtalsutbildning för lantbruksavbyttare.

Förklaring: Dimensioneringen av anslaget grundar sig på preliminära uppgifter om kostnadsutfallet 2022 och på därpå baserade uppskattningar av verksamhetens omfattning och kostnadsutvecklingen 2023 och 2024.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	6 600
Nivåförändring	-1 800
Sammanlagt	4 800

2024 budget	112 000 000
2023 budget	107 200 000
2022 bokslut	111 021 897

41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbyttarservice för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning till lokala enheter för avbyttarverksamhet, för de driftskostnader för avbyttarservice för pälsdjursuppfödare som avses i 25 § i lagen om avbyttarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009).

Förklaring: För pälsdjursuppfödare ordnas semester avgiftsfritt och extraledighet mot en avgift inom ramen för det anslag som reserverats för detta. Maximibeloppen för avbyttarservice fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-200
Sammanlagt	-200
2024 budget	1 700 000
2023 budget	1 900 000
2022 bokslut	1 900 000

42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 450 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 16 § i lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014) betalas för kostnader för vikariehjälp.

Förklaring: En renskötare kan få vikariehjälp mot avgift på grund av arbetsoförmåga för högst 200 timmar och under högst 90 dagar under kalenderåret. Maximibeloppet för avbytar-service fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

2024 budget	450 000
2023 budget	450 000
2022 bokslut	420 000

50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytar servicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 140 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 31 och 32 § i lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och kommunerna för förvaltningskostnaderna för avbytar servicen

2) till ett belopp av högst 94 000 euro till betalning av sådan behovsprövad tilläggsersättning till lokala enheter som avses i 12 § 3 mom. i lagen

3) till förvaltningskostnaderna för servicen med stöd av 24 § i lagen om avbytar-service för pälsdjursuppfödare (1264/2009) och med stöd av lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014)

4) för projekt till stöd för lantbruksföretagarnas arbetsmotivation.

Förklaring: Av anslaget kommer uppskattningsvis 13 521 000 euro att användas för kommunernas kostnader för avbytar-service. Detta inkluderar kostnaderna för avbytar servicen för pälsdjursuppfödare samt tilläggsersättning som vissa kommuner får enligt prövning. Uppskattningsvis 1 619 000 euro kommer att användas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förvaltningskostnader för avbytar-service. Detta omfattar pensionsanstaltens förvaltningskostnader för avbytar-service för pälsdjursuppfödare och renskötare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indragning av projektet Ta hand om bonden (regeringsprogr. 2019)	-2 000
Sammanlagt	-2 000
2024 budget	15 140 000
2023 budget	17 140 000
2022 bokslut	19 140 000

90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd

Förklaring: Understöd beviljas på ansökan och efter prövning till allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser.

Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA), som finns i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet, behandlar ansökningarna om understöd och utarbetar understödsförslag. Dessutom administrerar centralen utbetalningen av understöd, utövar tillsyn över hur understöden används och utför resultatövervakning av de verksamheter som understöds. Understödsbesluten fattas av social- och hälsovårdsministeriet, i regel en gång om året.

År 2023 beviljades av Veikkaus Ab:s avkastning sammanlagt 373,6 miljoner euro i understöd till allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd. Av avkastningen användes också 2,9 miljoner euro för verksamheten vid Social- och hälsoorganisationernas understödscentral. Då Statskontoret dessutom med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen anvisades 12,0 miljoner euro för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst, 17,0 miljoner euro för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, 20,0 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner och 0,6 miljoner euro för rehabilitering av personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig, uppgick den använda avkastningen till sammanlagt 426,1 miljoner euro.

Till följd av reformen av finansieringsmodellen kommer intäkterna från Veikkaus Ab:s penningsspelsverksamhet från och med den 1 januari 2024 att intäktsföras som allmänna medel som finansierar alla statliga utgifter. Samtidigt blir finansieringsmodellen för föreningar och stiftelser inom social- och hälsovården samt för krigsveteraner budgetfinansierad.

Avsikten är att sammanlagt 383,588 miljoner euro ska användas för de understöd som Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA) delar ut år 2024. Av det anslaget kommer 357,8 miljoner euro från budgeten. Resten, uppskattningsvis 25,788 miljoner euro, utgör oanvänd avkastning från Veikkaus Ab:s spelverksamhet under tidigare år som frigörs och som med stöd av övergångsbestämmelserna i lotterilagen ska användas senast den 31 december 2026.

Ur ramfinansieringen beviljas allmännyttiga föreningar och stiftelser understöd för främjande av hälsa och social välfärd så att sammanlagt 383,588 miljoner euro kan fördelas under moment 33.90.50.

50. *Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förlagsanslag)*

Under momentet beviljas 383 588 000 euro.

Anslaget får användas för de ändamål som nämns i 3 § 1 mom. i lagen om finansiering av föreningar och stiftelser inom social- och hälsovården (284/2023).

Förklaring:

Strategiska mål för verksamhet som understöds

— att minska ojämlikhet och öka likställdhet och jämlikhet samt delaktighet, med beaktande av livssituation och bakgrund

— att stärka samhörighet och tolerans samt förbättra bemötandet och den ömsesidiga förståelsen mellan olika slags människor

— att stärka människors resurser och hjälpa dem att ta hand om sig själva, varandra och miljön.

Understödshelheter

1) Att trygga organisationernas verksamhetsförutsättningar

Understödshelheten omfattar organisationernas styrande funktioner och påverkansverksamhet såsom kommunikation och påverkansarbete, intressebevakning, utvecklingsarbete, utvärdering och forskning samt stöd till medlemsorganisationer.

2) Främjande av hälsa samt stärkande av arbets- och funktionsförmågan

Understödshelheten omfattar verksamhet som främjar hälsa och arbets- och funktionsförmågan samt verksamhet som främjar människors självständiga livshantering. Vid planering av verksamheten är det viktigt att uppmärksamma människor med nedsatt funktionsförmåga som har svårt att få stöd eller människor som inte själv kan söka hjälp.

Till denna understödshelhet hör också understödsprogrammet för sysselsättning av partiellt arbetsföra och ungdomar, Platsen är ledig II.

3) Stöd för delaktighet, aktörskap och vardagshantering

Understödshelheten omfattar möjliggörandet av delaktighet och bemötande av människor samt stärkande av social förmåga.

Understödshelheten omfattar också verksamhet till stöd för boendemöjligheter och boendefärdigheter för grupper med särskilda behov samt avhjälpande av bostadslöshet. Grupperna med särskilda behov definieras i Understödsguiden.

4) Krishjälp och främjande av säkerhet i vardagen.

Understödshelheten omfattar åtgärder som hjälper människor i olika krissituationer och förebygger problem som äventyrar vardagssäkerheten. Understödshelheten omfattar även frivillig räddningstjänst och därtill anknuten utbildning av volontärer.

Av anslaget används uppskattningsvis 8 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Utfall/uppskattning 2022—2024 (mn euro) för understödshelheterna inom understödsverksamheten

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Stärkande av organisationernas verksamhetsförutsättningar	99	97	100
Främjande av hälsa samt stärkande av arbets- och funktionsförmåga	105	114	115
Stöd för delaktighet, aktörskap och vardagshantering	115	122	124
Krishjälp och främjande av säkerhet i vardagen	43	41	45
Sammanlagt	362	374	384

Användningen av understödsanslaget enligt slag av understöd åren 2022—2024 (mn euro) utfall/uppskattning

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Allmänna understöd	65	66	65
Riktade verksamhetsunderstöd	188	220	230
Investeringsunderstöd	5	9	8
Projektunderstöd	104	79	81
Sammanlagt	362	374	384

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Andel av vinstmedlen som frigörs	25 788
Nedskärning av statsunderstöden (regeringsprogr. 2023)	-25 000
Nivåförändring	9 200
Sammanlagt	9 988

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	383 588 000
2023 budget	373 600 000
2022 bokslut	362 440 000

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Miljöministeriet arbetar för en hållbar livsmiljö och grön tillväxt. De strategiska prioriteringarna i verksamheten är 1) Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen, 2) Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt, 3) Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer och 4) Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning. Förvaltningsområdet har ett nära samarbete med andra förvaltningsområden och intressentgrupper.

Begränsningen av klimatförändringar, deras konsekvenser och de begränsade naturresurserna ändrar produktions- och konsumtionsstrukturerna. Utgångspunkten är att man ska spara naturresurser och utnyttja dem material- och energieffektivt. Man strävar efter ett slutet kretslopp för materialåtervinning som minskar växthusgasutsläppen och avfallet och inte äventyrar naturens ekosystemtjänster. Det behövs strukturella ändringar, styrmedel och försöksverksamhet genom vilka en koldioxidnål cirkulär ekonomi och bioekonomi samt ren teknik främjas. De lösningar som genomförs på nationell nivå betjänar också den exportfrämjande verksamheten.

Begränsningen av klimatförändringarna och anpassningen till dem i syfte att nå klimat- och energimålen 2020—2050 kräver effektiva åtgärder. Finland verkar för att genomförandet av Parisavtalet och det övriga klimatsamarbetet framskrider enligt överenskommelse såväl i EU som inom ramen för FN:s klimatkonvention. Finland deltar aktivt i verkställandet av EU:s klimat- och energipaket fram till 2030, genom vilket man säkerställer utsläppsminskningar som följer målet på 1,5 grader. Genom den nationella klimatlagen säkerställer man tillräckligt ambitiösa nationella mål och förutsägbarhet i klimatpolitiken. Genom den klimatpolitiska planen på medellång sikt, som sträcker sig fram till 2035, främjas kostnadseffektiva och rättvisa utsläppsminskande åtgärder. Genom de ambitiösa klimatmålen skapas en ny slags tillväxt och en marknad för teknik och lösningar med låga koldioxidutsläpp. Uppnåendet av klimatmålen främjas med konkreta åtgärder och verkningsfull klimatpolitik såväl på nationell nivå som på EU-nivå och i anslutning till internationella avtal. En av prioriteringarna i klimatpolitiken är en allt snabbare utveckling av lösningar som minskar utsläppen och avskiljer koldioxid inom industrin och energiproduktionen.

Den nationella klimat- och energipolitiken syftar bland annat till att förtäta samhällsstrukturen, minska den energi som används i byggnader, vid boende och i trafiken och utsläppen från dem samt till att öka produktionen och användningen av förnybar energi. Självförsörjning i fråga om energi samt trygg energiförsörjning är allt viktigare. En tätare struktur i stadsregionerna främjas genom att man samordnar markanvändningen, boendet, tjänsterna och trafiken samtidigt som man beaktar livsmiljöns kvalitet, de sociala konsekvenserna och kostnadseffektiviteten.

Åtgärderna för att förbättra byggnadsbeståndets energiprestanda och minska byggnadsbeståndets koldioxidutsläpp under dess hela livscykel fortsätter. Arbetet med att verkställa färdplanen för koldioxidsnålt byggande fortsätter och författningsstyrning grundad på gränsvärdet för klimatavtrycket under en ny byggnads hela livscykel bereds.

Man går vidare mot en samservicemodell, där ärenden kan skötas och tillstånd sökas centraliserat och digitalt genom en enda välfungerande användarorienterad tillståndsprocess. Behandlingen av miljö tillstånd (tillstånds-, tillsyns- och styrningsuppgifter) samlas juridiskt till en riksomfattande helhet som fungerar som en enda myndighet. Det stiftas en lag om tillståndsförfaranden. För de planläggnings-, byggnads-, miljö- och vattentillståndsprocesser som krävs för investeringarna samt för behandlingen av besvär som gäller dem fastställs målsatta handläggningstider. Myndigheternas inbördes besvär rätt begränsas. Förfarandet för miljökonsekvensbedömning och tillståndsbehandlingen klargörs och samordnas.

Försiktighetsprincipen och vilka konsekvenser tolkningen av den har på tillståndsvillkoren och på godkännandet av tillstånd utvärderas. Möjligheten att i tillståndsbestämmelserna återinföra villkor för granskning av tillstånd utreds. Lagstiftningen förtydligas så att man vid prövning av miljö tillstånd i begränsad utsträckning kan beakta näringsidkarens frivilliga kompensationsåtgärder. Industriparker främjas genom ett förenklat tillståndsförfarande utan att ge avkall på miljökonsekvenserna. Man utreder möjligheten till miljökonsekvenskvoter och förhandstillstånd för enskilda industriparker.

Medborgarnas möjligheter att delta tillgodoses liksom deras rättsskydd. Man sörjer för genomförandet av lagstiftningen om miljöskadefonden. Den nationella strategin för riskhantering i anslutning till förorenade markområden genomförs, och man främjar cirkulär ekonomi och hållbar iståndsättning i synnerhet i fråga om masshantering. Det nationella luftvårdsprogrammet för 2030 genomförs.

Den biologiska mångfalden, vatten- och havsskyddet, en hållbar användning av naturresurserna och möjligheterna att nyttja naturen för rekreation liksom landskapsvården beaktas allt mer i beslutsfattandet genom ett övergripande samarbete såväl på nationell nivå som på EU-nivå och globalt.

För att en god status i yt- och grundvattnen och i Östersjön ska kunna uppnås och upprätthållas måste man minska trycket på i synnerhet dessa miljöer, minska belastningen av näringsämnen och skadliga ämnen, hantera de risker som dessa medför och skydda mångfalden i vatten- och havsnaturen. Genomförandet av de vatten- och havsförvaltningsplaner som uppdaterats för 2022–2027 stärks genom programmet för effektiviserat vattenskydd på så sätt att de effektivaste åtgärderna införs på ett bredare plan bl.a. inom jord- och skogsbruket och den byggda miljön. Lösningar för återvinning av näringsämnen utvecklas för att minska eutrofieringen av vattendragen och öka självförsörjningen när det gäller näringsämnen. För att minska belastningen på ytvattnen och miljöbelastningen och spridningen av farliga ämnen krävs ett gränsöverskridande mellanstatligt samarbete. Även skyddet av Östersjön förutsätter internationellt samarbete och ett gemensamt genomförande av aktionsplanen för Östersjön (HELCOM BSAP).

Förlusten av biologisk mångfald hejdas och en gynnsam bevarandestatus tryggas på ett klimatsmart sätt före år 2030 genom genomförandet av den nya strategin och handlingsprogrammet för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden, livsmiljöprogrammet Helmi och

METSO-programmet och genom en effektivisering av andra åtgärder för att skydda arter och naturtyper. För att åtgärderna ska få större genomslag verkställs den reviderade naturvårdslagstiftningen. Man minskar trycket på den biologiska mångfalden och främjar ett hållbart nyttjande av naturresurserna samt en bioekonomi som tar hänsyn till den biologiska mångfalden.

De förändringar som gäller markanvändningen avser bland annat klimat- och energifrågor, differentiering av regionstrukturen, befolkningsförändringar, stadsregionernas tillväxt och urbanisering och nya sätt att röra sig samt digitalisering. Med hjälp av digitalisering förbättras tillgången till informationen om planeringen av områdesanvändningen och om byggandet, och planeringen görs tydligare. Dessutom främjas delaktighet och ett kunskapsbaserat beslutsfattande. En central metod är att samla information om den byggda miljön med hjälp av nationellt interoperabla serviceplattformar och informationsstrukturer.

I de stora tillväxtcentrumen, särskilt i huvudstadsregionen, har det otillräckliga utbudet av bostäder höjt hyrorna och priserna till en hög nivå. Rimliga boendekostnader har en central betydelse om man vill trygga goda verksamhetsförutsättningar för näringslivet samt regionernas och medborgarnas välfärd. Partnerskapet mellan staten och de stora stadsregionerna i fråga om stadsutvecklingen kommer att fortsätta genom avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT).

Den cirkulära ekonomin blir grunden för Finlands ekonomi. För genomförande av regeringsprogrammet och EU-lagstiftningen utvecklas avfallslagstiftningen till lagstiftning om cirkulär ekonomi. För att främja målen för cirkulär ekonomi och livscykelänkandet samt för att utveckla marknaden genomförs programmet för cirkulär ekonomi, bl.a. det strategiska green deal-åtagandet för cirkulär ekonomi som riktar sig till olika aktörer.

Samhälleliga effektmål

	2022 utfall/ uppskattning	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen			
— Helmi- och Metso-programmen framskrider inom miljöministeriets förvaltningsområde, andel av det totala målet för programåtgärderna som i genomsnitt uppnåtts, %	56,9	63,0	66,6
— Finlands totala utsläpp av växthusgaser exklusive markanvändningssektorn, Mt koldioxidekvivalenter	45,8	43,6	41,4
Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt			
— Graden av cirkulär ekonomi för material, %	5,0	5,5	6,0
— Medianhandläggningstiden för sådana tillståndsärenden enligt miljöskyddslagen som gäller ny verksamhet och ändringar i verksamheten, mån.	10	10	10
— Omsättningen för miljöaffärsverksamheten, mn euro	43 500	43 000	44 000
Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer			
— Antalet påbörjade bostadsbyggen, st.	37 000	20 600	23 500

Jämställdhet mellan könen

Jämställdheten mellan könen främjas inom miljöministeriets förvaltningsområde genom författnings- och informationsstyrning bl.a. vid styrningen av och beslutsfattandet om den byggda miljön. Anslagen i budgeten bedöms inte ha någon nämnvärd inverkan på jämställdheten mellan könen.

Hållbar utveckling

Miljöministeriet främjar begränsningen av klimatförändringar, den cirkulära ekonomin, skyddet av den biologiska mångfalden samt en hållbar stadsutveckling och träbyggande.

Nytan av det temporära företrädesförfarandet enligt den gällande lagstiftningen och den brådskande behandlingen av ändringssökande bedöms med avseende på projekt för en omställning till ren energi och utifrån det görs behövliga lagändringar.

De åtgärder som ingår i den klimatpolitiska plan på medellång sikt som sträcker sig till 2030 genomförs.

Genom programmet för återvinning av näringsämnen och programmet för effektivisering av vattenskyddet begränsar man även klimatförändringarna och främjar klimatanpassning, en hållbar cirkulär ekonomi och stadsutveckling.

Miljöministeriet genomför i samarbete med de övriga ministerierna ett strategiskt program för cirkulär ekonomi. Målet är att cirkulär ekonomi ska utgöra den nya grunden för ekonomin.

Miljöministeriet bekämpar förlusten av biologisk mångfald bl.a. med hjälp av åtgärderna i den nya naturvårdslagen, livsmiljöprogrammet Helmi och METSO-programmet samt med hjälp av andra skyddsåtgärder för naturtyper och arter.

Syftet med färdplanen för koldioxidsnålt byggande är att före 2025 koppla byggnaders klimatavtryck till författningsstyrningen av byggandet. Miljöministeriet främjar också en produktion av hyresbostäder med skäliga kostnader och förbättrar boendeförhållandena för olika befolkningsgrupper.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2023	2024
		ordinarie budget	budgetprop.
35.10.63	<i>Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— bevillningsfullmakt	10	10

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
01. Miljöförvaltningens omkostnader	70 311	73 005	84 216	11 211	15
01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	34 080	31 376	42 064	10 688	34
04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 860	25 896	27 527	1 631	6
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	8 891	12 435	12 435	—	0
65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)	2 480	3 298	2 190	-1 108	-34
10. Miljö- och naturvård	200 702	196 712	130 589	-66 123	-34
20. Förebyggande och eftervård av miljöskador (reservationsanslag 3 år)	2 440	5 620	2 260	-3 360	-60
21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	25 720	12 790	15 540	2 750	22
22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)	25 190	11 615	7 120	-4 495	-39
23. Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)	—	12 635	10 735	-1 900	-15
(31.) Understöd för de kommunala klimatplanerna (reservationsanslag 3 år)	—	2 631	—	-2 631	-100
52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	58 068	50 737	48 100	-2 637	-5
(60.) Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)	4 000	4 000	—	-4 000	-100
61. Stöd för vatten- och miljövard (reservationsanslag 3 år)	39 272	47 892	7 042	-40 850	-85
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	44 130	46 630	37 630	-9 000	-19

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	1 882	2 162	2 162	—	0
20. Samhällen, byggande och boende	101 696	86 911	26 166	-60 745	-70
01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	6 986	7 501	6 216	-1 285	-17
04. Inrättande av ett digitalt register och en digital plattform för den byggda miljön (reservationsanslag 3 år)	3 000	2 300	3 000	700	30
(06.) Programmet för en koldioxidsnål byggd miljö (reservationsanslag 3 år)	3 000	2 000	—	-2 000	-100
31. Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen (reservationsanslag 3 år)	3 000	4 000	2 000	-2 000	-50
(32.) Understöd för avskaffande av bostadslöshet och utvecklande av statistikföringen av bostadslöshet (reservationsanslag 3 år)	3 400	—	—	—	0
(34.) Understöd för slopande av oljeuppvärmning av fastigheter i kommuner (reservationsanslag 3 år)	9 860	10 860	—	-10 860	-100
35. Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet (reservationsanslag 3 år)	—	—	3 700	3 700	0
(37.) Understöd för byggande som stöder den gröna omställningen (reservationsanslag 3 år)	2 000	2 500	—	-2 500	-100
(52.) Understöd för främjande av sådan infrastruktur i bostadshus som krävs för eldrivna transporter (reservationsanslag 3 år)	21 500	9 000	—	-9 000	-100

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
(53.) Understöd för främjande av sådan infrastruktur på arbetsplatsfastigheter som krävs för eldriven transport (reservationsanslag 3 år)	1 000	1 000	—	-1 000	-100
55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	6 250	450	9 550	9 100	2022
(56.) Understöd för att avstå från olje- och gasuppvärmning av bostadshus (reservationsanslag 3 år)	40 000	45 600	—	-45 600	-100
60. Överföring till Statens bostadsfond	0	0	—	—	0
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	1 700	1 700	1 700	—	0
Sammanlagt	372 709	356 628	240 971	-115 657	-32

Totalt antal årsverken 1 024 1 047 1 038

01. Miljöförvaltningens omkostnader

Förklaring: Miljöförvaltningen arbetar för en hållbar livsmiljö och stöder grön tillväxt och ren teknik. Målet är en bättre miljö för kommande generationer. Det tas fram information om miljön, om hur miljöns tillstånd utvecklas och vilka faktorer som påverkar miljöns tillstånd, alternativa utvecklingstrender bedöms och lösningar som främjar en hållbar utveckling och medborgarnas välbefinnande utvecklas.

Verksamheten och resurserna riktas i enlighet med de strategiska riktlinjerna. Bedömningen av konsekvenserna av författningar och åtgärder utvecklas, och tillstånds- och myndighetsförfarandena effektiviseras.

Personalresurserna inom miljöförvaltningen styrs och de anställdas kunskaper utvecklas på ett systematiskt sätt i syfte att bevara miljöförvaltningens serviceförmåga och trygga de anställdas motivation.

Miljöministeriet deltar i den strategiska styrningen och reformen av statens regionförvaltning i samarbete med övriga styrande ministerier, samt ansvarar för den funktionella styrningen av ämbetsverkens miljöuppgifter.

Resultatmålen och omkostnaderna för miljötillståndsuppgifterna vid regionförvaltningsverken har budgeterats under moment 28.40.01 under finansministeriets huvudtitel. Miljöministeriet uppställer för dem följande preliminära resultatmål: Tillståndsprocesserna för investeringar med anknytning till grön omställning påskyndas.

Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader har budgeterats under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel. För att stödja de effektmål för ansvarsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln ställer miljöministeriet upp följande preliminära resultatmål för närings-, trafik- och miljöcentralerna:

Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen
— Utsläppen av växthusgaser har minskat som ett resultat av planer, program, projekt och samarbete

— Yt- och grundvattnens och den marina miljös status har förbättrats tack vare regionalt samarbete och effektiva åtgärder

— Den biologiska mångfalden har förbättrats, nätverket av naturskyddsområden har blivit mer heltäckande och sammanlänkat och grönområdena fyller bättre sin funktion i stadsregionerna

— Åtgärder har vidtagits för att främja fullföljandet av målen inom den nationella strategin för riskhantering i anslutning till förorenade markområden och förbättra saneringskompetensen

— Utsläppen till miljön har minskats i enlighet med nollföroreningsmålet, och miljötillståndsförfarandena och den riskbaserade kontrollen har effektiviserats.

Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt

— Genomförandet av lagstiftningen inom avfallssektorn som genomgår en omställning har effektiviserats, och en hållbar användning av naturresurserna har främjats genom åtgärder inom programmet för cirkulär ekonomi, den riksomfattande avfallsplanen och färdplanen för plast.

Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer

— Samhällsstrukturen är tätare och livsmiljöns hållbarhet och kvalitet har stärkts

— De riksomfattande målen för områdesanvändningen har uppnåtts i planläggningen.

Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning

— Genomförandet av investeringar med anknytning till grön omställning påskyndas.

Nyckeltal

Indikator	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Skydd av METSO-områdena, ha	4 731	3 700	3 700
Skydd av myrar, ha	5 538	5 000	5 000
Miljöskyddsinspektioner, st.	2 311	2 400	2 400
Utredningar om förorenade områden som genomförts som statligt avfallshanteringsarbete och genom statsunderstöds-systemet, st.	40	50	50

Nyckeltal

Indikator	2022 utfall	2023 mål	2024 mål
Sanering av förorenade områden som genomförts som statligt avfallshanteringsarbete och genom statsunderstöds-systemet, st.	12	10	10
Utredningar och uppföljning av KAJAK-objekt	3	0	0
Tätortsstruktur i stadsregionerna som stöder tillhanda-hållande av tjänster och kollektivtrafik (andel av befolkningen som bor på områden med minst 20 inv./ha av befolkningen i hela stadsregionen), %	64,6	64,6	64,6

01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 42 064 000 euro.

Anslaget får även användas för ersättningar som betalas ut till Säkerhets- och kemikalieverket för följande marknadskontrollavgifter som grundar sig på EU-förordningar och EU-direktiv:

- 1) byggprodukter
- 2) ekologisk planering och energimärkning av byggprodukter
- 3) drift av en kontaktpunkt för byggprodukter.

Anslaget får även användas

1) för ersättningar till Ympäristömerkintä Suomi Oy för skötseln av uppgifter enligt Europeiska unionens program för tilldelning av miljömärke, för ersättningar till Tukes för marknadskontrollen av icke CE-märkta produkter samt till betalning av statsunderstöd för forskningsverksamhet till universitet, högskolor och andra motsvarande sammanslutningar som bedriver forskningsverksamhet

2) för konsumtionsutgifter i anknytning till åtgärdsprogrammet Sunda lokaler 2028

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder, av projektspecifika Life-bidrag och av understöd för beredning av Life-projekt.

Av anslaget har 8 800 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer samt för forskning om kunskapsbaserat beslutsfattande (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget i anslutning till REPowerEU får användas när Europeiska unionens råd har godkänt REPowerEU-kapitlet som en del av uppdateringen av Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens.

Förklaring: För sin verksamhet ställer miljöministeriet upp följande preliminära resultatmål, som stöder de mål för de samhälleliga effekter som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Resultatmål

Effektmål	Resultatmål för verksamheten
1. Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen	<p>De ömsesidiga kopplingarna mellan klimatförändringen, förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen har identifierats och problemen ska lösas gemensamt. Målet att bli koldioxidneutralt har uppnåtts, Finland är koldioxidnegativt. Skadliga utsläpp kommer inte ut i miljön, marken, luften eller vattendragen. Miljöriskerna är under kontroll. Utvecklingen av samhällena förebygger förlusten av biologisk mångfald och begränsar klimatförändringen.</p>
2. Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt	<p>Lösningarna för den gröna omställningen är en motor för Finlands ekonomi. Den gröna omställningen stärker naturkapitalet och försörjningsberedskapen. Den cirkulära ekonomin är en integrerad del av ekonomin och naturresurserna används enligt planetens bärkraft. Fastighets- och byggbranschens produktivitet förbättras, byggnadernas livscykel är koldioxidsnål och materialeffektiv.</p>
3. Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer	<p>Kommunerna, städerna och regionerna skapar förutsättningar för en hållbar livsstil. Det finns tillräckligt med bostäder för olika befolkningsgrupper och de motsvarar invånarnas behov. Den byggda miljön stöder människornas välbefinnande och relation till naturen och bidrar till en smidig vardag.</p>
4. Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning	<p>Att göra hållbara val är lätt och lockande och det finns ekonomiska incitament för det. Lagstiftningen och förvaltningsstrukturerna stöder en hållbar förändring. Samarbetet mellan den privata och den offentliga sektorn styr kapitalen och åtgärderna för grön omställning. Miljöinformation och digitalisering utnyttjas effektivt i beslutsfattandet — informationen styr den gröna omställningen och konsumtionsvalen. Finlands inflytande inom EU och internationellt är proaktivt och resultatrikt. En rättvis omställning bereds i växelverkan med det civila samhället och berörda grupper.</p>

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	36 065	31 907	43 064
Bruttoinkomster	1 000	531	1 000
Nettoutgifter	35 065	31 376	42 064
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	20 707		
— överförs till följande år	19 722		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 41 164 000 euro och överföringsutgifternas andel 900 000 euro.

Av anslaget har 2 800 000 euro reserverats för utveckling av helheten åtgärder för påskyndande av miljötillståndprocesserna och tjänster från ett och samma ställe samt för digitaliseringsprojektet för miljörelaterade informationsresurser (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Av anslaget används uppskattningsvis 8 100 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet. Av summan har 6 000 000 euro reserverats för ett forskningsprojekt inom stödsystemet för kunskapsbaserat beslutsfattande som en del av planen för återhämtning och resiliens (REPowerEU).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avlöning av assistent till specialmedarbetare (överföring till moment 26.01.01)	-21
Digitaliseringsprojektet för miljörelaterade informationsresurser (REPower tillstånd)	1 800
Frivilligt arbete i anslutning till bekämpning av miljöskador (överföring från moment 35.01.65)	60
Förvaltning av stödet för digitalisering till kommuner och landskapsförbund	300
Förvaltningen vid Statistikcentralen av systemet för beräkning av utsläppen från trafiken och arbetsmaskiner (överföring till moment 28.30.01)	-55
Helheten åtgärder för påskyndande av miljötillståndprocesserna och tjänster från ett och samma ställe (REPower tillstånd)	1 000
Kostnader för specialmedarbetare (överföring till moment 26.01.01)	-20
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-123
Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötillstånds- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-1 200
Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötillstånds- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	1 228
Specialsakkunnig inom miljöområdet vid Finlands ambassad i Moskva (överföring från moment 24.01.01)	259
Stödsystemet för kunskapsbaserat beslutsfattande på olika nivåer (REPower FoU)	6 000
Sunda lokaler 2028 (överföring från moment 23.01.25)	500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Underhåll och utveckling av webbsidor (överföring till moment 35.20.01)	-30
Utökning av den politiska staben	-84
Verkställande av klimatlagen, kommunala klimatplaner (regeringsprogr. 2023)	-150
Ändringar av registerbestämmelserna i avfallslagen och genomförande av SUP-direktivet (överföring från moment 32.01.02)	135
Ändring i anslaget för registret över rivningsmaterial och byggavfall	250
Ändring i anslaget i fråga om lagen om miljöskadefonden	-410
Lönejusteringar	1 249
Sammanlagt	10 688

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	42 064 000
2023 II tilläggsb.	1 092 000
2023 I tilläggsb.	1 620 000
2023 budget	31 376 000
2022 bokslut	34 080 000

04. Finlands miljöcentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 27 527 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 2) till betalning av överföringsutgifter som ingår i finansieringsandelarna för samfinansierade projekt som Finlands Akademi finansierar
- 3) till betalning av överföringsutgifter till mälländerna för utvecklingssamarbetet för genomförande av projekt som avses i lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Av anslaget har 80 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget i anslutning till REPowerEU får användas när Europeiska unionens råd har godkänt REPowerEU-kapitlet som en del av uppdateringen av Finlands nationella plan för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Finlands miljöcentral tar fram ny information och utvecklar nya lösningsmodeller som främjar hållbar utveckling och som kan användas av statsrådet, den övriga offentliga förvaltningen och näringslivet. Som underlag för lösningarna tar miljöcentralen fram information om miljön, om hur miljöns tillstånd utvecklas och om de faktorer som påverkar miljöns tillstånd, samt bedömer alternativa utvecklingstrender. Miljöcentralen sköter också flera av de rapporteringar som EU-lagstiftningen och internationella överenskommelser kräver samt vissa myndighetsuppgifter inom miljöövervakningen och andra myndighetsuppgifter.

Därtill sköter miljöcentralen vissa uppgifter i samband med nyttjandet och vården av vattentillgångarna inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. Från miljöcentralens omkost-

nadsmoment anvisas för dessa uppgifter cirka 1 500 000 euro. I fråga om dessa uppgifter bedöms att kostnaderna för cirka 20 årsverken täcks med miljöcentralens omkostnadsanslag medan kostnaderna för cirka 16 årsverken täcks med särskild finansiering. Ändringarna preciseras genom gemensam planering.

Vid genomförandet av Agenda 2030 fokuserar miljöcentralen i synnerhet på att nationellt främja målet Ett koldioxidneutralt och resurssmart Finland.

Samhälleliga effekter

Effektmålen är följande:

- 1) Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutningen
- 2) Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt
- 3) Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer
- 4) Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning.

Verksamhetens resultat

Miljöministeriet ställer upp följande mål för resultatet av verksamheten vid Finlands miljöcentral:

Resultatindikatorer

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Referentgranskade vetenskapliga artiklar/FoU-årsv.	0,8	0,9	1,0
Artiklar och bloggar riktade till yrkesorganisationer/årsv.	0,30	0,30	0,30
Publikationer/årsv.	0,9	1,1	1,1
Kvaliteten på vetenskapliga publikationer (andelen artiklar som klassificerats på nivåerna JUFO2 och JUFO3, %)	45	50	50
Publikationernas vetenskapliga genomslag (TOP 10-referensindex)	1,4	1,4	1,4
Antalet Policy Brief-publikationer (st./år)	26	20	20
Webbesök på webbplatsen ymparisto.fi (1 000 st./år)	2 600	3 500	3 500
Användning av gränssnitt för geografisk information (mn st./år)	188	185	185
Tillfredsställelse med Finlands miljöcentralers serviceförmåga som helhet (MM, JSM, NTM-centralerna)	-	3,3/5	3,3/5
Tillfredsställelse med Finlands miljöcentralers expertstöd (MM, JSM, NTM-centralerna)	-	3,3/5	3,3/5
Kostnadstäckning för den företagsekonomiska verksamheten (%)	96	105	105
Kostnadstäckning för den offentligrättsliga verksamheten (%)	73	100	100

Hanteringen av resurser

Det totala antalet årsverken vid Finlands miljöcentral 2024 beräknas vara 680. Antalet anställda som anställts med direkt budgetfinansiering under omkostnadsmomentet motsvarar 280 årsverken. Mängden personal beror främst på hur den externa finansieringen utvecklas. Personalresurserna fördelas enligt de strategiska målen och den tillgängliga finansieringen.

Finlands miljöcentralens årsverken 2022—2024

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Antal årsverken (årsv.)	661	670	680

Miljöcentralens inkomstpost för 2024 är 44,0 miljoner euro. Av intäkterna inflyter 3,0 miljoner euro av den verksamhet som enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är avgiftsbelagd, varav exportverksamheten uppskattas stå för ungefär en tredjedel.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	67 116	71 896	71 527
Bruttoinkomster	41 039	46 000	44 000
Nettoutgifter	26 077	25 896	27 527
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 600		
— överförs till följande år	4 383		

Ersättningarna för samarbetskostnader uppgår till 20,5 miljoner euro och intäkterna av den samfinansierade verksamheten till 20,5 miljoner euro. EU:s andel av ersättningarna för samarbetskostnader uppgår till 3,0 miljoner euro medan EU:s andel av intäkterna av den samfinansierade verksamheten uppgår till 5,5 miljoner euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	22 371	22 500	10 000
— finansiering från EU	4 018	3 900	5 500
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	2 293	5 000	5 000
Intäkter sammanlagt	28 682	31 400	20 500
Totala kostnader för projekten	39 942	44 857	31 538
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-11 260	-13 457	-11 038
Självfinansieringsandel, %	28	30	35

Kostnadsmotsvarigheten för samfinansierade projekt varierar enligt projekttyp och fastställs enligt de olika finansiärernas finansieringsvillkor. Omfattningen av Finlands miljöcentrals samfinansierade verksamhet påverkas av den precisering av fördelningen av statens interna finansiering mellan den samfinansierade verksamheten och ersättningarna för samarbetskostnaderna som gjordes 2023.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 27 427 000 euro och överföringsutgifternas andel 100 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 14 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Gränsöverskridande MKB-uppgifter (REPower tillstånd)	80
Höjning av informationssäkerhetsnivån	49
Informationshanteringen av miljödata som helhet	1 500
Stärkande av forskningsresurser	-1 000
Utsläppsdatabas	119
Verkställande av klimatlagen, kommunala klimatplaner (regeringsprogr. 2023)	-50
Ändring av Valtoris fakturering	-14
Lönejusteringar	947
Sammanlagt	1 631

Anslaget står delvis utanför ramen.

2024 budget	27 527 000
2023 II tilläggsb.	584 000
2023 I tilläggsb.	119 000
2023 budget	25 896 000
2022 bokslut	24 860 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 435 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	12 435 000
2023 budget	12 435 000
2022 bokslut	8 890 525

65. Understöd till organisationer och miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 190 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd till riksomfattande naturskydds- och miljöorganisationer
- 2) till understöd till riksomfattande organisationer inom bostads- och byggnadsbranschen

3) till bidrag enligt 12 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) för projekt som främjar miljövärden i skärgården

4) för stödjande av verksamhet som främjar avfallshanteringen i skärgårds- och fjällområden

5) till bidrag för frivilligt arbete i anslutning till bekämpning av miljöskador

6) för stödjande av sådan nationellt och regionalt betydande verksamhet av projektnatur som främjar en hållbar utveckling, värnar om kulturmiljön och främjar annan miljöfostran och miljöupplysning.

Förklaring: Anslaget används till allmänna understöd till riksomfattande naturskydds- och miljöorganisationer och till riksomfattande organisationer inom bostads- och byggnadsbranschen för deras basverksamhet. Med anslaget stöds också miljövärden i skärgården, avfallshanteringen i skärgårds- och fjällområden samt bekämpningen av miljöskador. Med anslaget stöds dessutom sådana nationellt och regionalt betydande projekt som främjar en hållbar utveckling, värnar om kulturmiljön och främjar annan miljöfostran och miljöupplysning. I samband med prövningen beaktas hur nödvändigt understödet är med tanke på verksamhetens art och omfattning samt sammanlutningens ekonomi och andra stöd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

BirdLife Finland rf	-100
Donation från en privatperson	-158
Finlands naturskyddsförbund rf	-100
Frivilligt arbete i anslutning till bekämpning av miljöskador (överföring från moment 35.10.20)	60
Frivilligt arbete i anslutning till bekämpning av miljöskador (överföring till moment 35.01.01)	-60
Föreningen för miljöfostran FEE Suomi rf	-100
Luonto-Liitto ry	-400
Rådgivningsarbete inom organisationer inom bostadssektorn	-150
Suomen Metsästäjälitto - Finlands Jägarförbund ry	-100
Sammanlagt	-1 108
2024 budget	2 190 000
2023 budget	3 298 000
2022 bokslut	2 480 000

10. Miljö- och naturvård

Förklaring: Under kapitlet har de anslag budgeterats som i huvudsak ska användas för verksamhet som främjar miljö- och naturvård inom förvaltningsområdet och vid de ämbetsverk inom regionförvaltningen som sköter miljöuppgifter.

Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen Skyddet av Östersjön och vattendragen styrs av vatten- och havsförvaltningsplanerna, vilka ses över vart sjätte år, av multinationella miljöavtal samt av åtagandena enligt dessa avtal och andra internationella aktörers åtaganden. Målet är att uppnå och upprätthålla en god miljöstatus för yt-

och grundvattnen och den marina miljön. Målet med Skärgårdshavsprogrammet är att kunna stryka näringsbelastningen på området från Östersjöns skyddskommissions HELCOM:s hot spot-lista över de värsta belastningskällorna. Genomförandet av planerna och åtagandena stärks genom genomförandet av programmet för effektiviserat vattenskydd (programmet Vattnets tur). Inom ramen för programmet minskar man belastningen av näringsämnen och skadliga ämnen och riskerna med dem genom åtgärder inom jord- och skogsbruket i avrinningsområden, genom restaurering av vattendrag och genom att utveckla hanteringen av vattnet i städerna. Genomförandet av programmet för återvinning av näringsämnen fortsätter i syfte att främja återvinningen och trygga försörjningsberedskapen i fråga om näringsämnen. Inventeringen av den marina undervattensmiljön (VELMU) fortsätter i syfte att rikta skyddsåtgärderna i Östersjön och styra en hållbar användning av naturresurserna. Man fortsätter samarbetet för verkställande av HELCOM:s aktionsplan för miljön i Östersjön (BSAP) och EU:s strategi för Östersjöområdet. Dessutom förnyas informationshanteringen inom vatten- och havsvården.

Behandlingen av miljötillstånd och miljörelaterade bedömningar effektiviseras. Målet är att de miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfarandena i samband med investeringsprojekt ska löpa smidigt utan att det ges avkall på den höga nivån inom miljöskyddet. Utsläppen i miljön minskas i enlighet med nollföroreningsmålet.

Utredningar om och sanering av förorenade mark- och grundvattenområden som klassificeras som riskobjekt främjas i enlighet med det riksomfattande forsknings- och saneringsprogrammet. Brådskande herrelösa objekt saneras med anslag för sanering av förorenade områden och genom oljeskyddsfondens projekt JASKA. Inom ramen för det anslag som står till förfogande fortsätter de noggrannare objektsundersökningarna, riskbedömningarna och ansvarsutredningarna i fråga om de deponier för utvinningsavfall (KAJAK) som tagits ur bruk och underkänts och som orsakar allvarlig förorening av miljön eller risk för miljön eller hälsan.

Man skapar beredskap för allvarliga risker när det gäller miljösäkerhet och kemikaliesäkerhet. Miljöskadefonden inleder sin verksamhet 2025 såsom subsidiärt miljöansvarssystem.

De olägenheter för miljö och hälsa som luftföroreningar ger upphov till ska minskas. Genomförandet av det nationella luftvårdsprogrammet 2030 fortsätter.

Man påverkar beredningen av initiativ enligt EU:s kemikaliestrategi och bereder sig på att genomföra dem nationellt. Det reviderade nationella kemikalieprogrammet genomförs.

Begränsningen av klimatförändringarna och anpassningen till dem i syfte att nå klimatmålen för 2030 och 2050 kräver effektiva åtgärder. Finland påverkar aktivt genomförandet av klimatavtalet från Paris och det övriga internationella klimatsamarbetet. Man deltar aktivt i revideringen och beredningen av EU:s klimat- och energilagstiftning 2030 så att den motsvarar utsläppsminskningmålet på minst 55 procent fram till 2030 och klimatneutralitetsmålet 2050.

Den uppdaterade klimatlagen har en starkare styreffekt. Genomförandet av den klimatpolitiska plan på medellång sikt som klimatlagen förutsätter framskrider, och genom de kostnadseffektiva och verkningsfulla åtgärder som ingår i planen eftersträvas ett koldioxidneutralt Finland 2035. Rapporter om fullföljandet av målen för Finlands klimatpolitik och om åtgärderna lämnas till riksdagen i enlighet med klimatlagen.

För att klimatåtgärderna ska vara kostnadseffektiva och Finland ska ha inflytande i EU och i internationella forum krävs vetenskapligt underbyggd information. Planeringen och beslutsfattandet i anslutning till klimatpolitiken stöds med hjälp av en nationell klimatpanel.

I samarbete med andra aktörer utvecklas sätt att främja koldioxidsnåla och energieffektiva lösningar samt innovationer inom den offentliga sektorn och i konsumenternas val.

På nationell nivå och EU-nivå fortsätter man att konsekvent arbeta för att genomföra övergången till en cirkulär ekonomi. Den cirkulära ekonomin ger lösningar för att begränsa såväl klimatförändringar och slöseri med naturresurser som förlust av biologisk mångfald.

Åtgärderna för att hejda förlusten av biologisk mångfald fortsätter. Verkställigheten av och vägledningen enligt den nya naturvårdslag som trädde i kraft 2023 främjas, och datasystemet för naturvärden utvecklas. Införandet av frivillig ekologisk kompensation främjas.

Genomförandet av Finlands strategi och handlingsprogram för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden, vilka utarbetas på basis av FN:s konvention om biologisk mångfald och EU:s strategi för biologisk mångfald, inleds. Nätverket av naturskyddsområden kompletteras genom att man fortsätter förvärvandet av områden i privat ägo och ersättningsförfarandena i samband med detta i synnerhet som en del av genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i Södra Finland (METSO) samt EU:s skyldigheter i fråga om gamla skogar i naturtillstånd.

Genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi 2021—2030 fortsätter i enlighet med regeringsprogrammet och statsrådets principbeslut genom att man skyddar och restaurerar myrar, restaurerar och vårdar hotade naturtyper såsom vårdbiotoper, fågelvåtmarker, stränder, småvatten, lundar och andra skogsmiljöer. Kvaliteten på och tillgången till information om naturen förbättras dessutom med hjälp av inventeringar av naturtyper och arter, uppföljning samt utveckling av informationshanteringen. Skyddsåtgärderna inriktas på att avvärja de centrala hoten mot den finska naturen och aktivt informera om resultaten. Beredningen av landskapsvårdsområden enligt naturvårdslagen och utvecklandet av ett nätverk av nationalstadsparker fortsätter.

Arterna skyddas bl.a. genom att man tryggar och vårdar förekomstplatserna för hotade arter och arter som kräver skyndsamt skydd samt för arter som nämns i naturvårdsdirektiven, samt genom att man kompletterar kunskapsunderlaget om artförekomster och om nuläget för populationer.

Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt

Åtgärderna för en övergång till cirkulär ekonomi fortsätter bl.a. genom att man genomför åtgärderna i programmet för cirkulär ekonomi, färdplanen för plast och den riksomfattande avfallsplanen, utvecklar lagstiftningen och frivilliga avtal, utnyttjar och utvecklar elektroniska plattformar och informationssystem samt genom försöksverksamhet. Målet är att minska förbrukningen av icke förnybara naturresurser, fördubbla resursproduktiviteten och fördubbla graden av cirkulär ekonomi för material fram till 2035. Genom åtgärderna minskas växthusgasutsläppen, förbrukningen av naturresurser och uppkomsten av avfall samt dämpas förlusten av biologisk mångfald.

Genomförandet av programmet för återvinning av näringsämnen (RAKI) fortsätter. Stöd ges särskilt till projekt som förbättrar Finlands självförsörjning i fråga om näringsämnen och energi och inom vilka man utvecklar och nyttiggör outnyttjad näringsämnespotential i samhällenas avlopps-

vatten och sidoströmmar samt förbättrar energieffektiviteten i behandlingen av avloppsvatten. Genom återvinning av näringsämnen främjas målen för den gröna omställningen.

Verksamhetsmålen i fråga om Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter anges i motiveringen under moment 35.10.52.

20. Förebyggande och eftervård av miljöskador (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 260 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter som föranleds av förebyggande, begränsning och ordnande av bekämpning av miljöskador, undersökningar och utredningar som direkt anknyter till dessa åtgärder samt av rättegångar och konkursförfaranden till följd av återkrav av understöd
- 2) till utgifter som föranleds den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka eller hanteras på korrekt sätt och alla kostnader inte genast kan återkrävas hos den som fört ut avfallet
- 3) till utgifter som hänför sig till beredskap i samband med olje- och kemikalieolyckor för vård av djur som blivit nedsmutsade till följd av miljöskada
- 4) till utgifter som föranleds av övervakningen av vrak som medför risk för miljöskada, av förberedelser för sanering samt av sanering av sådana vrak
- 5) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken.

Förklaring: Anslaget används till utgifter som staten föranleds av förebyggande och begränsning av miljöskador samt efteråtgärder i risksituationer som orsakas av förorening av miljön eller andra skadliga förändringar i miljön. Myndigheternas behov att agera gäller särskilt insolvenssituationer och situationer där den ansvariga aktören är okänd eller onåbar. De kostnader som myndigheten orsakas gäller enskilda fall och är svåra att förutse. Att kräva tillbaka kostnaderna av den ansvariga aktör som anges i lagen kan vara svårt på grund av sakens natur.

Anslaget används för utgifter som föranleds av beredskap för att övervaka sådana vrak som medför risk för miljöskador och bereda saneringen av sådana vrak samt av beredskap för att vårda djur som blivit nedsmutsade till följd av miljöskada. Finlands miljöcentral svarar för beredskapen i fråga om övervakningen av vrak i Östersjön som medför risk för miljöskada, ordnandet av sanering samt vården av djur som blivit nedsmutsade i samband med miljöskada. Med medel ur anslaget ersätts miljöcentralen för de kostnader som den orsakats.

De utgifter som orsakas den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka återkrävs av den som fört ut avfallet och intäktsförs under moment 12.35.99. Ersättningarna beräknas uppgå till 150 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Frivilligt arbete i anslutning till bekämpning av miljöskador (överföring till moment 35.01.65)	-60
Ombudgetering av vrakanslag	-1 300
Vattenhantering i Hitura gruva	-2 000
Sammanlagt	-3 360
2024 budget	2 260 000
2023 budget	5 620 000
2022 bokslut	2 440 000

21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 540 000 euro.

Anslaget får användas

1) för genomförande av livsmiljöprogrammet Helmi samt inventering, märkning, skötsel och stöd för skötseln av privata naturskyddsområden och andra områden som är värdefulla med tanke på den biologiska mångfalden samt beredning av landskapsvårdsområden

2) för främjande av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSU) och av skyddet av skogarna

3) för uppföljning, skydd och vård av hotade arter, och för därmed relaterade arbetsgruppers verksamhet, för förebyggande av skador orsakade av fredade arter och för ordnande av vård för skadade vilda djur i naturtillstånd och den vård av djur som EU:s CITES-förordning förutsätter

4) för naturskyddsplanering och för planering och istandsättning i anslutning till tillämpningen av marktäktslagen

5) i anslutning till punkterna 1–4 för kostnader för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 120 årsverken

6) till finansiering av Finlands Naturpanels verksamhet

7) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får i punkterna 1–3 även användas till betalning av understöd och andra stöd.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för inventering, skötsel och uppföljning av naturskyddsområden, Natura 2000-nätverket, hotade arter och naturtyper. Med anslaget effektiviseras genomförandet av naturskyddet såsom METSU-handlingsplanen och skyddet av myrar inom ramen för Helmi-programmet bl.a. genom visstidsanställd personal, kommunikation och projekt som ökar utbudet av objekt. Dessutom kan utredningar som behövs för att utveckla naturvården inhämtas. Med anslaget genomförs också handlingsprogrammet för artskydd och pollineringsstrategin.

Av anslaget används största delen för genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi. Genom programmet skyddas, istandsätts och vårdas försämrade objekt i synnerhet i myrar, fågelvåtmar-

ker, vårdbiotoper, småvatten, stränder och skogliga livsmiljöer och förbättras skyddsnivån för hotade naturtyper och arter. Inom ramen för programmet förbättras också kvaliteten på, omfattningen av och tillgången till information om naturen.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 14 540 000 euro och överföringsutgifternas andel 1 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av Helmi-programmet (överföring från moment 35.10.52)	3 000
Personalresurser för tilläggsfinansieringen av skyddet av skogar	-200
Vård av vilda djur	-50
Sammanlagt	2 750

2024 budget	15 540 000
2023 budget	12 790 000
2022 bokslut	25 720 000

22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 120 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för forskning, riskbedömning och riskhantering i samband med markskydd och miljösanering och utveckling av dessa samt för uppföljning
- 2) för gemensamma utvecklingsprojekt och ordnande av utbildning som gäller miljöuppgifter
- 3) för klimatpolitiska utredningar och för utveckling och genomförande av klimatpolitiken
- 4) för utvecklingsuppgifter och projekt som främjar den cirkulära ekonomin och bioekonomin
- 5) för avlönande av personal motsvarande högst 90 årsverken, varav visstidsanställd personal motsvarande högst 22 årsverken för uppgifter som anges i punkt 2 och visstidsanställd personal motsvarande högst 68 årsverken för uppgifter som anges i de övriga punkterna
- 6) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) kan för samiska klimatrådets verksamhet beviljas statsunderstöd till ett belopp av högst 150 000 euro. Med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) och förordningen om beviljande av statsunderstöd för fullgörande av Finlands klimatpanels uppgifter (684/2020) kan statsunderstöd för klimatpanelens verksamhet beviljas till ett belopp av högst 750 000 euro.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskappenningar som betalas till arbetsgivaren.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Miljösanering och utveckling av markskyddet	1 350 000
Styrning och utveckling av miljöförvaltningen	1 200 000
Främjande av cirkulär ekonomi	920 000
Klimatpanelen, samiska klimatrådet och klimatprojekt	1 310 000
Miljöforskningens och miljöförvaltningens resurser	2 340 000
Sammanlagt	7 120 000

Av anslaget används 1 350 000 euro för markskydd och för utrednings- och saneringsverksamhet i anslutning till förorenade mark- och grundvattenområden och för utveckling av denna verksamhet, samt för uppföljning, utredningar och riskhanteringsåtgärder i fråga om de deponier för utvinningsavfall (KAJAK) som tagits ur bruk och underkänts och som orsakar allvarlig förorening av miljön eller risk för miljön eller hälsan och som staten ansvarar för.

Därtill används anslaget för de utredningar som krävs med tanke på de internationella klimatförhandlingarna och utsläppsminskningarna samt utvecklingen av klimatpolitiken, för beredningen och verkställigheten av den nya klimatpolitiska planen på medellång sikt samt för bl.a. det samiska klimatrådets verksamhet (150 000 euro). För klimatpanelens verksamhet används på årsnivå ett anslag på 750 000 euro för att säkerställa bl.a. vetenskapssekretariatets verksamhet och projektfinansiering.

Avsikten är att 3 540 000 euro av anslaget även ska användas för att stärka styrningen och skötseln av miljöuppgifter och för miljöförvaltningens gemensamma utvecklingsprojekt i närings-, trafik- och miljöcentralerna, regionförvaltningsverken och miljöministeriet. Anslaget riktas som en del av resultatstyrningsprocessen till att stödja en effektiv miljöförvaltning.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 6 220 000 euro och överföringsutgifternas andel 900 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 1 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den nationella informationstjänsten för friluftsliv	-1 595
NTM-centralernas tillståndsresurser (RRF pelare 1)	-1 900
Sanering av förorenade markområden	-1 000
Sammanlagt	-4 495
2024 budget	7 120 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	11 615 000
2022 bokslut	25 190 000

23. *Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 735 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för att främja skyddet av Östersjön och av yt- och grundvattnen samt bedöma och utveckla miljöns tillstånd och effekterna
- 2) för att skydda mångfalden i undervattensmiljön och främja ett hållbart nyttjande av undervattensmiljön
- 3) för att främja återvinningen av näringsämnen i syfte att minska eutrofieringen av vattendragen
- 4) för att upphandla provtagning, laboratorietjänster, informationshantering och andra tjänster som gäller miljöuppgifter
- 5) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 51 årsverken
- 6) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 7) till betalning av understöd i anslutning till 1 och 3 punkten.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen	4 310 000
Skärgårdshavsprogrammet och programmet för effektiviserat vattenskydd	2 000 000
Upphandling av tjänster som gäller miljöuppgifter	4 425 000
Sammanlagt	10 735 000

Av anslaget används 6 310 000 euro för planering av vatten- och havsvården, programmet för effektiviserat vattenskydd, Skärgårdshavsprogrammet, främjande av skydd av ytvatten, grundvatten och småvatten, fastställande och klassificering av grundvattenområden, kartläggning av områden som är viktiga med tanke på den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna inom undervattensmiljön, bedömning och utveckling av miljöns tillstånd och effekterna samt för genomförande av programmet för återvinning av näringsämnen.

Av anslaget används 4 425 000 euro för terräng- och laboratorieuppgifter som avser vatten- och havsobservation, för utveckling av observationsverksamheten samt för upphandling av informationshanteringstjänster för vatten- och havsvården.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 9 885 000 euro och överföringsutgifternas andel 850 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 1 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Programmet för effektiviserat vattenskydd	-3 200
Skärgårdshavet och vattenvården (regeringsprogr. 2023)	2 000
Uppföljning av vattendragens tillstånd	300
Utveckling av återvinningen av näringsämnen	-1 000
Sammanlagt	-1 900

2024 budget	10 735 000
2023 budget	12 635 000

(31.) *Understöd för de kommunala klimatplanerna* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 budget	2 631 000
-------------	-----------

52. *Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 48 100 000 euro.

Anslaget får användas för de offentliga förvaltningsuppgifter som Forststyrelsen utför under ledning av miljöministeriet enligt följande:

- 1) för utgifter för användning, skötsel, restaurering och uppföljning av och guidning i de nationalparker, övriga naturskyddsområden och naturskyddsobjekt och ödemarksområden som Forststyrelsen besitter samt kulturobjekt vars förvaltning hör till de offentliga förvaltningsuppgifterna samt för utgifter för skötsel av privata skyddsområden
- 2) för sådant byggande inom naturskyddsområden och naturskyddsobjekt samt kulturhistoriska objekt som tjänar skydds- och användningsändamålet och för betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägvagnsnitt samt för köp av byggnader som är belägna inom naturskyddsområden eller som är nödvändiga för dem
- 3) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars ekonomiska livslängd överstiger tre år
- 4) för utveckling och förvaltning av datasystem som anknyter till uppgifter inom naturtjänsterna, inklusive de system för geografisk information som är gemensamma för naturvårdsförvaltningen
- 5) i anslutning till ovannämnda uppgifter, till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Dessutom får Forststyrelsen för dessa offentliga förvaltningsuppgifter använda sådana inkomster från offentliga förvaltningsuppgifter som inflyter till Forststyrelsen och som hör till miljöministeriets ansvarsområde.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Verksamhetens effektmål inom miljöministeriets ansvarsområde är följande:

- Skyddsnivån för arter och naturtyper förbättras med hjälp av åtgärder som prioriteras utifrån aktuell information
- Statusen för naturvärdena inom nätverket Natura 2000 och nätverket av naturskyddsområden förbättras
- Den kulturhistoriska fastighetsförmögenhetens värde bevaras
- Rekreation i naturen ökar välbefinnandet och uppskattningen för naturen, vilket stöds genom aktiv information.

Förklaring: Miljöministeriet ställer upp följande preliminära mål för resultatet av verksamheten vid Forststyrelsen:

Kvantitativa mål

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 mål
Restaurering och naturvård som ingår i Helmi-programmet, andel av det totala målet för 2020—2030, %	19	26	30
Kvaliteten på informationen om naturtyp och art, andel av informationen uppdaterad, %	65	78	79
Antal bedömningar av Naturaområdenas (sammanlagt 1 121) tillstånd (NATA), st.	36	50	70
Kulturhistoriskt värdefulla objekt i gott skick, %	41	45	45
Det totala antalet besökare: nationalparker och andra platser som är öppna för allmänheten (mn besökare)	8,49	8,61	8,74
Inverkan på den lokala ekonomin till följd av besökarnas penninganvändning, mn euro	392	398	404
Kundtillfredsställelse när det gäller naturum och service i naturen (bedömningsskala 1—5)	4,4	4,4	4,2

Forststyrelsen

- vidtar åtgärder för att bromsa det ökade hotet mot arter och naturtyper och främjar livsmiljöprogrammet Helmi
- genomför de åtgärder som förutsätts för att förbättra och bibehålla bevarandestatusen för arter och naturtyper i habitatdirektivet och fågeldirektivet och deltar i genomförandet av strategier, program, planer och lagstiftning som stöder ett effektivt genomförande av direktiven
- främjar lagberedning, fastighetsbildning och utmärkning av gränser när det gäller naturskyddsområden
- utarbetar NATA-bedömningar och skötsel- och nyttjandeplaner och sköter andra uppgifter som den myndighet som innehar skyddsområden har
- svarar för förvaltningen av datasystemen för naturskyddsområden, naturtyper och arter (ULJAS) och för förbättringen av datainnehållets kvalitet samt inleder en reform av datasystemen för naturvärden
- upprätthåller den kulturhistoriska fastighetsförmögenhetens skydds- och bruksvärden

— upprätthåller ansvarsfullt producerade tjänster för användning av naturen för rekreation och turism och sörjer samtidigt för att de naturvärden som ligger till grund för naturskyddsområdena bevaras

— informerar om skyddet av den biologiska mångfalden och om hållbart nyttjande av naturen och ökar på så sätt medborgarnas miljömedvetenhet och de positiva effekterna på välbefinnandet av att naturen används för rekreation.

Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter som hör till miljöministeriets ansvarsområde beräknas inbringa uppskattningsvis 6 500 000 euro i inkomster till Forststyrelsen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ARVO-projektet i Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (finansiering 2023) (överföring till moment 28.70.20)	-899
ARVO-projektet i Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (finansiering 2024) (överföring från moment 28.70.20)	1 885
Genomförande av Helmi-programmet (överföring till moment 35.10.21)	-3 000
Nationalparker och naturobjekt	-1 750
Stärkande av genomförandet av Helmi-programmet	4 000
Utvecklande och istandsättning av naturskyddsområden och nationalparker	-2 000
Övertagande och utvecklande av Sanginjoki naturskyddsområde	-1 900
Lönejusteringar	1 027
Sammanlagt	-2 637

2024 budget	48 100 000
2023 II tilläggsb.	585 000
2023 I tilläggsb.	2 200 000
2023 budget	50 737 000
2022 bokslut	58 068 000

(60.) *Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 budget	4 000 000
2022 bokslut	4 000 000

61. *Stöd för vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 7 042 000 euro.

Anslaget får användas

1) för understöd och stöd för genomförandet av åtgärder som ingår i vatten- och havsförvaltningsplanerna enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004) samt för konsumtionsutgifterna för beviljande av understöd och stöd

2) till betalning av de understöd som avses i lagen om stödjande av sanering av förorenade områden (246/2019) och för sådan utredning av den risk eller olägenhet för hälsan eller miljön som förorening av mark, grundvatten eller sediment orsakar och sådan sanering av förorenade områ-

den som genomförs som en organiseringsuppgift samt slutförande av statens anhängiga avfallshanteringsarbeten som avses i 35 § i den upphävda avfallslagen (1072/1993)

3) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal i en omfattning motsvarande högst 10 årsverken och av andra konsumtionsutgifter som föranleds av projekten

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Avtal får ingås om att ett arbete som finansierats med anslaget och som inletts och slutförts som statens arbete överläts till kommunen eller en annan samarbetspartner. Samtidigt ska det avtalas om de villkor som den som tar emot arbetet ska följa efter överlåtelsen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Skärgårdshavsprogrammet och programmet för effektiverat vattenskydd	4 000 000
Genomförande av vatten- och havsförvaltningsplanerna	1 521 000
Sanering av förorenade områden	1 521 000
Sammanlagt	7 042 000

Av anslaget används 5 521 000 euro för praktiska vattenvårds- och havsvårdsåtgärder i syfte att uppnå och trygga en god status i grund- och ytvatten. I synnerhet satsar man på åtgärder som förbättrar Skärgårdshavets tillstånd i enlighet med Skärgårdshavsprogrammet. Samarbetet, nätverken och partnerskapen mellan den offentliga och den privata sektorn och organisationsfältet stärks. Samtidigt främjas affärsverksamheten, konkurrenskraften och exportmöjligheterna inom den finländska vattensektorn genom stöd till införandet av ny teknik och delandet av god praxis.

Av anslaget används 1 521 000 euro till utgifter för att samordna, ordna eller understödja utrednings- och saneringsprojekt som avser förorenade herrelösa mark- och grundvattenområden vid objekt som utgör betydande miljö- och hälsorisker. Prioriteringen ska göras i samarbete med de regionala NTM-centralerna, och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland svarar centraliserat för genomförandet.

De projekt som främjas med anslaget finansieras i någon mån också med anslag under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, närmast som löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för arbetsledningen på arbetsplatserna.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 900 000 euro och överföringsutgifternas andel 6 142 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättrad näringsämnes- och energiförsörjning genom återvinning av näringsämnen, FoU-andel	-12 000
Förbättrad näringsämnes- och energiförsörjning genom återvinning av näringsämnen, investeringsstöd	-18 000
Gipsbehandling av åkrar (RRF pelare 1)	-5 000
Programmet för effektiverat vattenskydd	-8 800
Restaurering av våtmarker i Taipalsaari	-50
Skärgårdshavet och vattenvården (regeringsprogr. 2023)	4 000
Återvinning av näringsämnen (RRF pelare 1)	-1 000
Sammanlagt	-40 850

2024 budget	7 042 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	47 892 000
2022 bokslut	39 272 000

63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 37 630 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för köp och inlösen av jord- och vattenområden och byggnader för naturskyddsändamål och köp av områden som ska införlivas med ödemarksområden i enlighet med 108 § i naturvårdslagen (9/2023)
- 2) till betalning av ersättningar till markägare eller innehavare av särskilda rättigheter för ekonomiska förluster på grund av beslut eller avtal enligt 47, 48, 64 och 77 § i naturvårdslagen
- 3) till betalning av ersättningar för sådana olägenheter enligt 111 § i naturvårdslagen som omfattas av statens ersättningskyldighet
- 4) för ersättningar för de kostnader som staten med stöd av 110 och 113 § i naturvårdslagen, 197 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) samt 21 § i lagen om enskilda vägar (560/2018) påförs på grund av genomförandet av nätverket Natura 2000
- 5) för ersättningar som föranleds av skydd enligt 8 och 26 § i marktäktslagen (555/1981)
- 6) för ersättningar för olägenheter enligt 124 § 2 mom. i naturvårdslagen
- 7) för utgifter som föranleds av bedömning av, lantmäteriförrättningar på och förvärvsuppgifter för områden som förvärvas till staten för naturskyddsändamål eller som inrättas som privata skyddsområden samt till utgifter som föranleds av anskaffning av tjänster för märkning av privata skyddsområden och dessutom till utgifter för fastighetsskötsel på områden som är i miljöministeriets besittning och till eventuella kostnader för ersättningsförrättningar
- 8) till ett belopp av högst 100 000 euro till arvoden som betalas utifrån separat ingångna samarbetsavtal och genom vilka man främjar behandlingen av anbud som markägarna lämnat in i enlighet med handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) eller av anbud som främjar skyddet av myrmarker i enlighet med Helmi-programmet

9) till betalning av ränta för periodiserade betalningsposter av köpesumman och ersättningarna då räntan motsvarar den ränta som fastställs i 95 § 1 mom. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977)

10) för understöd och ersättningar enligt lagen om förebyggande och ersättning av skador orsakade av fridlysta djur (15/2022)

11) till kommunerna och till samfund som kommunerna bildat för förvärv av rekreationsområden för stödjande av förvärv av regionalt och nationellt betydelsefulla rekreationsområden med stöd av statsunderstödslagen (688/2001). Förvärven ska främja skyddet av den biologiska mångfalden

12) till betalning enligt lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013) av de utgifter som förorsakas av ersättningar för de skogsskador som spritts från naturskyddsområden eller från områden i statens ägo som förvärvats för naturskyddsändamål och av bedömning av skadorna.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

För fullföljandet av de naturskyddsprogram som statsrådet har fastställt, nätverket Natura 2000, handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSU) och Helmi-programmet får det 2024 ingås avtal och avges förbindelser som åren efter 2024 föranleder kostnader på sammanlagt högst 10 000 000 euro.

Förklaring: Genom förvärv till staten av mark för naturskyddsändamål och genom ett ersättningsförfarande tryggas områden som är viktiga för den biologiska mångfalden. Man genomför särskilt handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSU) samt skyddet av myrar som en del av Helmi-programmet. Med anslaget genomförs också de naturskyddsprogram som fastställts av statsrådet, nätverket Natura 2000, skyddet av arter som kräver särskilt skydd och reserveringar av skyddsområden enligt planerna. Vid sidan av närings-, trafik- och miljöcentralerna fortsätter Forststyrelsen att förvärva skyddsområden vid behov.

För förvärv av och ersättningar för skogsområden som överensstämmer med METSU-handlingsplanen och gamla skogar i naturtillstånd i Norra Finland reserveras preliminärt sammanlagt 23 000 000 euro och för skydd av myrar som en del av Helmi-programmet preliminärt 6 500 000 euro. Resten av anslagen riktas till ersättningar med anledning av Natura 2000-nätverket och gamla naturskyddsprogram samt till andra ersättningar för naturvård. Av anslaget betalas dessutom ersättning för skador orsakade av fridlysta arter.

Lönekostnaderna för visstidsanställd personal som sköter förvärv för naturskyddsändamål samt kostnader för främjande av METSU-handlingsplanen, såsom kommunikations- och projektkostnader, betalas av anslaget under moment 35.10.21.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2024	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2024
Förbindelser år 2024	5 000	3 000	2 000	10 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 330 000 euro och överföringsutgifternas andel 37 300 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Skydd av skogar	-3 000
Tilläggsfinansiering för skydd av skogar	-6 000
Sammanlagt	-9 000
2024 budget	37 630 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	46 630 000
2022 bokslut	44 130 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 162 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer och överenskommelser i anslutning till miljöministeriets ansvarsområde samt till andra betalningar till utlandet som föränleds av internationella förbindelser

2) till stödjande av utvecklingsländernas representanters deltagande i internationella miljökonferenser, avtalsförhandlingar och expertseminarier.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Klimat och atmosfär	550 000
Ekosystemtjänsterna och den biologiska mångfalden	500 000
Östersjön, vattendrag och vattenresurser	660 000
Materialeffektivitet och kemikalier	200 000
Boende och byggd miljö	2 000
Andra betalningar till utlandet	250 000
Sammanlagt	2 162 000

2024 budget	2 162 000
2023 budget	2 162 000
2022 bokslut	1 882 000

20. Samhällen, byggande och boende

Förklaring: Under kapitlet har budgeterats de anslag inom förvaltningsområdet som syftar till att främja byggande och boende.

Kulturmiljöernas värden och positiva verkningar på människors välbefinnande och på utvecklandet av samhällena och näringslivet identifieras och utnyttjas för att skapa och trygga en god livsmiljö. I områdesanvändningen och byggandet tar man hänsyn till erkända kulturmiljöer och ser till att deras värden bevaras. En flexibel användning av och tillgänglighet till kulturmiljöer främjas. Genom understöden för vård av byggnadsarvet bevaras både den värdefulla byggda kulturmiljön som en del av det nationella kulturarvet och arbetssätten inom reparationsbyggande.

De bostadspolitiska åtgärderna syftar till att sörja för ett adekvat bostadsbyggande, stärka den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen, förnya bostadsbeståndet, främja konkurrensen inom byggnadsbranschen, öka hushållens valfrihet samt svara på människornas boendebehov.

En fungerande bostadsmarknad främjar en kontrollerad samhällsstruktur i växande stadsregioner och skapar förutsättningar för regionernas ekonomiska livskraft och för ett effektivt ordnande av olika tjänster. Ett tillräckligt bostadsutbud som reagerar flexibelt på efterfrågan intar en nyckelställning vid genomförandet av skäligt prissatta boendelösningar i tillväxtcentrumen och vid förbättrandet av regionernas konkurrenskraft. Utöver urbaniseringen innebär den åldrande befolkningen, det ökande behovet av arbetskraft och den ökade invandringen att efterfrågan på bostäder i tillväxtcentrumen kommer att bestå. I områden med minskande befolkning utvecklas lösningar på problemet med bostäder som står tomma framför allt vad gäller det understödda bostadsbeståndet. Kriterierna för en statsunderstödd produktion av skäligt prissatta bostäder är att det finns ett långsiktigt behov av sådana bostäder och att projekten är ekonomiskt hållbara. Den understödda bostadsproduktionen inriktas i huvudsak på de stora stadsregionerna, där behovet av skäligt prissatta boendelösningar är störst.

Förutsättningarna för den äldre befolkningens boende främjas och man ser till att det finns ett utbud av boendelösningar som motsvarar de äldres behov. Understöden till grupper med särskilda behov inriktas i första hand till att förbättra boendeförhållandena för de svagaste grupperna samt boendesituationen för personer med utvecklingsstörning och för rehabiliteringsklienter inom mentalvården förbättras. Arbetet för att minska bostadslösheten fortsätter och genom boenderådgivning ska sådana problem i boendet som kan leda till förlust av bostad förebyggas. Tryggandet av kontinuiteten i boendet underlättar lösningen av den boendes ekonomiska problem och andra problem med livshantering och främjar således välfärden och förebygger utslagning.

Inom informationshanteringen inom den byggda miljön pågår en reform som ska göra informationen om områdesanvändning och byggande mer lättillgänglig och enhetlig. Den nya verksamhetsmodellen skapas genom gemensamt överenskomna informationsstrukturer, lagstiftning och genom att informationen finns tillgänglig på ett ställe, i det nationella datasystemet för den bygg-

da miljön, Ryhti. Kommunerna och landskapsförbunden har en central roll i genomförandet av digitaliseringsreformen inom den byggda miljön. Miljöministeriet beviljar understöd till kommuner och landskapsförbund för att de ska kunna reformera sin informationshantering så att uppgifterna om landskaps-, general- och detaljplaner och om tillstånd för byggande finns tillgängliga i det nya nationellt interoperabla datasystemet och i nationellt definierat maskinläsbart format. Efter övergångsperioden blir kommunernas och landskapsförbundens hantering av information om den byggda miljön lättare och överlappande uppgifter som lämnas till myndigheterna kan undvikas. Med hjälp av digitalisering förbättras tillgången till informationen om planeringen av områdesanvändningen och om byggandet, och planeringen görs tydligare. Dessutom främjas delaktighet och ett kunskapsbaserat beslutsfattande.

Bostadsproduktionens fördelning enligt region och produktionstyp

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
ARA-produktion (lånebeslut)			
Tillväxtcentrum	5 000	6 200	6 300
Det övriga landet	600	800	800
Bostäder i ARA-produktionen avsedda för grupper med särskilda behov	1 600	2 000	1 500
Hysesbostäder finansierade med borgenslån	200	400	400
Andelen små bostäder av ARA-produktionen (normala hyres- och bostadsrättshus), %	65	65	65

Utfallet av MBT-avtalet för Helsingforsregionen i de avtalslutande kommunerna

Mål	på lång sikt/år	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Nya planer (bostäder)	16 500	16 500	16 500	16 500
Total bostadsproduktion (som påbörjas)	16 500	19 000	17 000	17 000
Statsunderstödd bostadsproduktion (som påbörjas)	5 800	3 200	4 000	4 500

Statsunderstödd nyproduktion, ombyggnad och anskaffning av bostäder samt övrig bostadsproduktion 2022 och uppskattning för 2023—2024

	2022 utfall bostäder	2023 uppskattning bostäder	2024 uppskattning och fullmakter bostäder
Påbörjade nya bostäder, sammanlagt	38 000	26 000	26 000
— räntestöd för bostadslån	5 600	7 000	7 100
— mellanmodell med fyllnadsborgen	200	200	400
— fritt finansierade bostäder och andra bostäder	32 200	18 800	18 500
Räntestödslån för reparationsverksamhet	3 000	3 000	3 000
Borgenslån för ombyggnad	-	8 000	8 000

Statsunderstödd nyproduktion, ombyggnad och anskaffning av bostäder samt övrig bostadsproduktion 2022 och uppskattning för 2023—2024

	2022 utfall bostäder	2023 uppskattning bostäder	2024 uppskattning och fullmakter bostäder
Anskaffning av bostäder			
— bostadssparpremiesystemet	9 000	9 000	9 000
— räntestödslån, sociala hyresbostäder	-	500	500
Statsborgen för hushållens bostadslån ¹⁾	16 000	16 000	16 000

¹⁾ Riktas främst till anskaffningar, men även till reparationer och byggande.

Riskhanteringen i Statens bostadsfond

Den statsunderstödda bostadsproduktionen ökar beloppet av statens borgensansvar. Att den nya understödda produktionen i huvudsak inriktas på stora stadsregioner minskar dock borgensrisken i anknytning till nya lån. Aravalånestocken minskar som väntat samtidigt som borgensstocken för statens bostadsfinansiering och beloppet av räntestödslånestocken ökar.

Andelen försenade betalningar som gäller gamla aravalån har hållits på ca 0,8 % av hela lånestocken. I de objekt och bolag som har det svårt är problemen av mer långvarig och djupgående art, vilket kan leda till större kreditförluster än tidigare. Enligt den riskmodell som utarbetats av Statskontoret gäller cirka 70 % av aravalånepkapitalet kommuner där risken är liten eller obetydlig. Största delen av lånen med statsborgen gäller kommuner där risken är obetydlig. Betalningsproblemen koncentreras i huvudsak till områden med minskande befolkningsunderlag och beror närmast på att tomma bostäder belastar samhällenas ekonomi.

Den ekonomiska situationen för problemtungda samhällen lindras med hjälp av olika saneringsåtgärder och finansieringsarrangemang i anslutning till lånen samt genom att enskilda objekt befrias från de begränsningar de är föremål för. I åtgärderna betonas kostnadseffektivitet. Vid ombyggnad av bostadshus riktas eventuellt stöd till objekt vars användning även i fortsättningen är långvarig.

Antalet försenade betalningar av ägarbostadslån med statsborgen är mycket litet i förhållande till lånestocken. Beloppet av borgenssättningar har sedan 2009 varierat mellan cirka 200 000 och 900 000 euro per år och var 2022 cirka 400 000 euro.

Aravalånestocken och statsborgen

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Aravalånestocken (mn euro, läget 31.12)	2 424	2 100	1 800
Borgen för räntestödslån för hyres- och bostadsrättshus (mn euro, läget 31.12)	16 642	17 500	18 500
Statens borgensansvar för ägarbostadslån (mn euro, läget 31.12)	1 789	1 800	1 800
Andelen aravalån med betalningsförseningar (270 dagar) av aravalånestocken (läget 31.3), %	0,1	0,2	0,2
Beslut om befrielse från aravabegränsningar (bostäder)	4 500	4 500	4 500

Stöd för boendet, utvecklingen 2022—2024 (mn euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Understöd som betalas ur statsbudgeten			
— Understöd för reparationsverksamhet 35.20.55	6,25	0,45	9,55
— Understöd för avskaffande av bostadslöshet och utvecklande av statistikföringen av bostadslöshet 35.20.32	3,4	-	-
— Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen 35.20.31	3,0	4,0	2,0
— Understöd för slopande av oljeuppvärmning av fastigheter i kommuner, församlingar och föreningar 35.20.34	9,86	10,86	-
— Understöd för slopande av olje- och gasuppvärmning av bostadshus 35.20.56	40,0	45,6	-
Stöd i form av skatteavdrag för räntor på bostadslån (uppskattning)	10,0	-	-
Bostadsbidrag 33.10.54	1 559	1 759	1 657
Bostadsbidrag för pensionstagare 33.40.60	688	668	700
Bostadstillägg för studerande 29.70.55	19	16	19
Understöd som betalas ur Statens bostadsfond 35.20.60			
Räntestöd			
— räntestöd för bostadslån	1,8	120	180
Fullmakter att bevilja understöd			
— startbidrag för räntestödslån	39,0	39,0	-
— understöd för grupper med särskilda behov	90,0	120,0	63,0
— saneringsunderstöd till hyres- och bostadsrättshus	2,6	2,6	2,6
— rivningsbidrag	8,0	5,0	5,0
— understöd för byggande av kommunalteknik	25,0	25,0	-
— rivningsackord för aravahus	8,0	8,0	6,0
— begränsningsackord för aravahus	2,0	2,0	2,0
— boenderådgivning	0,9	-	-
— understöd för reparation	30,25	21,0	-
— understöd för ändring av användningsändamål	1,0	-	-
— understöd för istandsättning av bostäder till äldre personer	10,0	5,0	-
— energiunderstöd till bostadsbyggnader	70,0	98,67	-
Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, forsknings- och utvecklingspengar	0,7	0,7	0,7
Fullmakt att godkänna räntestödslån och borgensförbindelser			
Fullmakt att godkänna räntestödslån för bostadsproduktion	1 800	1 950	1 500
Statens borgensfullmakt för byggnadslån för hyreshus enligt mellanmodellen med fyllnadsborgen	285	285	285
Statens borgensfullmakt för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag	100	100	100

01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 216 000 euro.

Förklaring: Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA) främjar hållbara boendelösningar till skäligt pris genom att verkställa, styra och övervaka stöden och genom därmed anknuten utvecklingsverksamhet. Centralen sköter uppgifter som gäller räntestödslån för bostadsbyggande samt statsborgen och statsunderstöd, samt finansierar forsknings- och utvecklingsprojekt för boendet. Dessutom styr och övervakar centralen de allmännyttiga bostadssamfundens verksamhet, övervakar fastställandet av hyrorna för ARA-hyresbostäder, sköter riskhanteringen i fråga om lån och borgen i samarbete med Statskontoret samt ansvarar för informations-tjänsterna i anslutning till boendet och bostadsmarknaden. Centralen ansvarar för tillsynen över förfarandet med energicertifikat och sköter förvaltningen av informationssystemet för energicertifikat. Dessutom beviljar centralen ordningsnummer som berättigar till ansökan om bostadsrättsbostad.

Miljöministeriet ställer upp följande preliminära mål för resultatet av verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet 2024:

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet

— fokuserar i sin verksamhet på att främja produktionen av skäligt prissatta ARA-hyresbostäder särskilt i fråga om Helsingforsregionen och andra regioner som omfattas av MBT-avtal

— prioriterar genomförande av projekt genom konkurrensförfaranden så att kostnaderna för projekten inte överstiger en skälig nivå. När projekt godkänns granskas också hyresnivån och livscykelkostnaderna

— fördelar investeringsunderstöden för grupper med särskilda behov till de mest utsatta grupperna på basis av deras långsiktiga behov. Centralen stöder genom sina understöd tillgänglighet och reparation av bostäder och boenderådgivning samt deltar i genomförandet av riktlinjerna för boende för personer med utvecklingsstörning och i utvecklandet av de äldres boende

— ansvarar för styrningen och tillsynen av ARA-bostadsbeståndet och säkerställer genom styrnings- och tillsynsverksamhet att stöden i samband med bostadsproduktionen riktas till invånarna

— svarar för tillsyns- och styrningsuppgifterna som gäller bostadsrättsbostäder samt för utvecklandet och upprätthållandet av registret över ordningsnummer samt för uppgifterna enligt samförvaltningslagen, som träder i kraft den 1 januari 2024

— befäster resultaten av utvecklingsverksamheten i syfte att främja skäligt prissatta boendelösningar och byggande med hög livscykeleffektivitet, användningen och skötseln av byggnader samt ombyggnad

— söker sätt att lösa hyreshusbolags ekonomiska problem som uppstår till följd av tudelningen av bostadsmarknaden, och främjar tillsammans med fastighetsägarna och kommunerna åtgärder för att anpassa bostadsbeståndet till efterfrågan genom att utveckla en övergripande och framsynt planering av bostadsbeståndet. Centralen utvecklar i samarbete med Statskontoret riskhanteringen i fråga om det borgensansvar som föranleds av bostadslån

— utvecklar serviceprocesserna och ser till att stöden verkställs effektivt.

De centrala prestationerna, utveckling

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning
Beslut och andra prestationer av ARA (st.)			
Godkännande av lån som räntestödslån	166	250	250
— Beviljade reparations- och energiunderstöd	4 323	6 500	1 500
Beslut om utbetalning av understöd	3 896	10 000	7 000
Val av mottagare av överlåtelse	71	50	50
Befrielse från begränsningar	100	110	110
Styrnings- eller tillsynsbesök	44	40	40

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2022 utfall	2023 ordinarie budget	2024 budgetprop.
Bruttoutgifter	7 026	8 021	6 852
Bruttoinkomster	524	520	636
Nettoutgifter	6 502	7 501	6 216
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 255		
— överförts till följande år	1 739		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behandling av energiunderstöd	-910
Behandling av oljeunderstöd till kommunerna	-40
Forskning och utveckling	-100
Höjning av informationssäkerhetsnivån	13
Resurser för behandling i anknäpning till utfasning av oljeuppvärmning i kommunerna	-140
Underhåll och utveckling av webbsidor (överföring från moment 35.01.01)	30
Ökade resurser för behandling av energiunderstöd	-420
Lönejusteringar	282
Sammanlagt	-1 285

2024 budget	6 216 000
2023 II tilläggsb.	-731 000
2023 I tilläggsb.	1 400 000
2023 budget	7 501 000
2022 bokslut	6 986 000

04. Inrättande av ett digitalt register och en digital plattform för den byggda miljön (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas till statens utgifter för projektet för en digital byggd miljö och till kostnader och avgifter för internationellt samarbete.

Förklaring: Med stöd av anslaget inrättas det ett riksomfattande digitalt register och en riksomfattande digital dataplattform för den byggda miljön, vilka ska utgöra underlag för beslut och processer som gäller markanvändning och byggande. Avsikten är att förbättra tillgången till information och göra planeringen tydligare samt främja delaktighet och ett kunskapsbaserat beslutsfattande. Lagstiftningen om systemet träder i kraft den 1 januari 2024.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Digitalisering av basuppgifter och fortsatt utveckling av systemet	-2 300
Projektet för datasystemet för den byggda miljön (Ryhti)	3 000
Sammanlagt	700

2024 budget	3 000 000
2023 II tilläggsb.	—
2023 budget	2 300 000
2022 bokslut	3 000 000

(06.) *Programmet för en koldioxidsnål byggd miljö* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 budget	2 000 000
2022 bokslut	3 000 000

31. *Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas för understöd enligt lagen om stöd för boenderådgivning till kommunerna 2023—2027 (1036/2022).

Understöd kan inte beviljas om den som ansöker om understöd har beviljats annat understöd för samma kostnader.

Förklaring: Genom boenderådgivning ska sådana problem i boendet som kan leda till förlust av bostad förebyggas.

Anslagen för behandling av understödsärenden har budgeterats under moment 35.20.01.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Halvering av understödsbeloppet (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Sammanlagt	-2 000

2024 budget	2 000 000
2023 budget	4 000 000
2022 bokslut	3 000 000

(34.) *Understöd för slopande av oljeuppvärmning av fastigheter i kommuner* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 budget	10 860 000
2022 bokslut	9 860 000

35. *Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 700 000 euro.

Anslaget får med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) användas för kostnaderna för de ändringar som de nya digitala skyldigheterna enligt lagen om datasystemet för den byggda miljön (431/2023), bygglagen (751/2023) och markanvändnings- och bygglagen (från den 1 januari 2025 lagen om områdesanvändning) (132/1999) föranleder.

Understödet beviljas till fullt belopp av de skäligen och ändamålsenliga kostnader som godkänts i och realiserats till följd av understödsbeslutet. Understöd kan inte beviljas om den som ansöker om understöd har beviljats annat understöd för samma ändamål.

Understöd kan beviljas för följande åtgärder som föranleds av ändringar i lagstiftningen samt för de skäligen resekostnader för inrikes resor som åtgärderna medför:

- systemändringar och upphandlingar av system, ändringar av informationsmodeller för uppgifter samt överföring av befintliga uppgifter och lämnande av nya uppgifter till datasystemet för den byggda miljön
- utbildning av de anställda och höjning av deras kompetens
- personalresurser för kommunen eller landskapsförbundet.

Förklaring: Anslaget får med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) användas för kostnaderna för de ändringar som de nya digitala skyldigheterna enligt lagen om datasystemet för den byggda miljön, bygglagen och lagen om områdesanvändning föranleder kommunerna och landskapsförbunden. Syftet med understödet är att stödja kommunernas och landskapsförbundens informationshantering om den byggda miljön i och med reformen. Genom understödet säkerställs det att kommunerna och landskapsförbunden inom ramen för de föreskrivna övergångstiderna på ett kontrollerat sätt inleder myndighetsarbetet enligt de nya digitala skyldigheterna i de ovan nämnda lagarna.

Miljöministeriet är statsbidragsmyndighet och fattar beslut om understöd i enlighet med den inlämnade ansökan, genomförandeplanen, kostnadskalkylen och de begränsningar som anges i utlysningen.

2024 budget	3 700 000
2023 I tilläggsb.	2 880 000

(37.) *Understöd för byggande som stöder den gröna omställningen* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 II tilläggsb.	-145 000
2023 I tilläggsb.	—
2023 budget	2 500 000
2022 bokslut	2 000 000

(52.) *Understöd för främjande av sådan infrastruktur i bostadshus som krävs för eldrivna transporter* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 II tilläggsb.	9 500 000
2023 budget	9 000 000
2022 bokslut	21 500 000

(53.) *Understöd för främjande av sådan infrastruktur på arbetsplatsfastigheter som krävs för eldriven transport* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 budget	1 000 000
2022 bokslut	1 000 000

55. *Understöd för reparationsverksamhet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 550 000 euro.

Anslaget får användas för understöd enligt lagen om reparationsunderstöd för bostadsbyggnader och bostäder (1087/2016).

Förklaring: Understöd beviljas i synnerhet för reparation av bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning, installation av hiss i efterhand och undanröjande av hinder för tillgänglighet i bostadshus. Dessutom kan understöd beviljas för utarbetande av undersökningar av skicket och reparationsplaner.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av understödsbeloppet (regeringsprogr. 2023)	-5 000
Nivåförändring	14 100
Sammanlagt	9 100

2024 budget	9 550 000
2023 budget	450 000
2022 bokslut	6 250 000

(56.) *Understöd för att avstå från olje- och gasuppvärmning av bostadshus* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2023 I tilläggsb.	-5 000 000
2023 budget	45 600 000
2022 bokslut	40 000 000

60. *Överföring till Statens bostadsfond*

Under momentet beviljas inget anslag.

Räntestödslån och statliga borgensförbindelser

År 2024 får lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) och enligt lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus (574/2016) godkännas som av Statens bostadsfonds medel understödda räntestödslån till ett belopp av sammanlagt högst 1 500 000 000 euro. Lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån omfattas dessutom av statens ansvar enligt fullmakten att godkänna lånen.

År 2024 får lån enligt lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder (856/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 285 000 000 euro.

År 2024 får lån enligt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag (941/2014) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 100 000 000 euro.

År 2024 får lån enligt lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån (868/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 1 000 000 000 euro.

Det totala beloppet av statsborgen enligt lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) får i fritt finansierade lån och bsp-lån vara sammanlagt högst 2 700 000 000 euro vid utgången av 2024.

Med medel ur Statens bostadsfond betalas räntestöd, räntegottgörelser och kreditreserveringsersättningar enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyresbostadslån (867/1980), lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993), lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus, lagen om räntestöd för ägarbostadslån, lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus och lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982). Av bostadsfondens medel täcks dessutom de statliga ansvarsförbindelserna enligt 9 och 9 a § i lagen om räntestöd för hyresbostadslån, 10 § i lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder, lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus, lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån, lagen om statsborgen för ägarbostadslån samt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag.

Uppskov, skuldsaneringar och ackord

För att lindra svårigheter som uppstått oberoende av den som tagit ett personligt aravalån kan det 2024 med stöd av 46 § i aravalagen och 28 § i aravaförordningen (1587/1993) beviljas uppskov med betalningen av räntor eller amorteringar på lån eller bådadera till ett belopp av sammanlagt högst 10 000 euro.

Statskontoret har rätt att i samband med den frivilliga skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) och det frivilliga skuldarrangemang som avses i 97 § i lagen om företagssanering (47/1993) efterskänka en del av lånekapitalet och räntan på bostadslån som beviljats av statens medel och som ska betalas tillbaka till bostadsfonden.

Statskontoret har rätt att på frivillig väg sälja en aravahyresbostad eller ett aravahyreshus i stället för att sälja det på exekutiv auktion och rätt att efterskänka en del av kapitalet för statliga bostadslån, om de kreditförluster som föranleds staten väntas bli mindre genom frivillig försäljning än genom exekutiv auktion.

År 2024 får Statskontoret använda högst 300 000 euro av Statens bostadsfonds medel till tryggnad av Statens bostadsfonds fordringar, såsom indrivning av fordringar och skötsel av säkerhetsegendomen, betalning av utgifter för utövande av regressrätten, betalning av ansvarsförsäkring för inteckningshavare, inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner, exekutiva auktioner eller andra realiseringsarrangemang, när det behövs för tryggnad av bostadsfondens låne- eller borgensfordringar eller andra fordringar eller för minimering av borgensansvar, samt till utgifter för skötseln och realiseringen av egendom som på detta sätt tillfallit bostadsfonden.

När aravahyreshus som permanent står tomma rivs i områden med minskande befolkningsunderlag eller om det är nödvändigt för att förhindra större kreditförluster i områden där bostadsbehovet minskar får statens ansvar för aravalånekapital i enlighet med 17 a och 16 a § i aravabegränsningslagen (1190/1993) uppgå till sammanlagt högst 8 000 000 euro år 2024, dock så att beloppet av begränsningsackorden enligt 16 a § i aravabegränsningslagen uppgår till sammanlagt högst 2 000 000 euro.

Understöd

År 2024 får det ur Statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov (1281/2004) för sammanlagt högst 63 000 000 euro.

År 2024 får det ur Statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund (1030/2008) till ett belopp av sammanlagt högst 2 600 000 euro, av vilket Statskontoret får använda högst 200 000 euro för kostnader för utredningar och åtgärder som främjar saneringen av ekonomin och planeringen av underhållet i fråga om bostadssamfund som har ekonomiska svårigheter.

År 2024 får det ur Statens bostadsfond med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas rivningsunderstöd för bostäder till ett sammanlagt belopp av högst 5 000 000 euro enligt vad som närmare föreskrivs genom statsrådets förordning om bidrag till kostnader för rivning av aravahyreshus (79/2006).

Forskning och utveckling

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet får 2024 använda högst 700 000 euro ur Statens bostadsfond till att finansiera utveckling kring boendet i enlighet med den dispositionsplan som miljöministeriet fastställt.

Förklaring: Kostnaderna inom Statens bostadsfonds överföringsekonomi består av räntestöd, understöd och borgensersättningar till bankerna. Fondens medel inflyter från beviljade aravalån, ränteintäkter och borgensavgifter.

Enligt lagen om statens bostadsfond (1144/1989) används fondens medel för beviljande av lån och för annat stödande av bostadsfinansieringen. Ur Statens bostadsfond betalas räntestöd för räntestödslån som finansinstitut beviljat för statsunderstödd bostadsproduktion samt understöd för boendet. Fonden svarar dessutom för fyllnadsborgen för statsunderstödd bostadsproduktion, statsborgen för ägarbostadslån och borgenslån samt borgen för primärlån i gamla aravalån.

Enligt intäcks- och kostnadskalkylen uppgick fondens underskott för räkenskapsperioden 2022 till 182,2 miljoner euro. Fondens balansomslutning den 31 december 2022 var 5 605,7 miljoner euro och balansomslutningen minskade med 183,2 miljoner euro från året innan. Aravalånestocken uppgick i slutet av 2022 till 2,4 miljarder euro och beloppet av räntestödslånestocken till ca 20,5 miljarder euro.

Enligt budgetpropositionen kan det 2024 ur fonden beviljas sammanlagt ca 71,3 miljoner euro i understöd som ska ingå i utgiftsramen för statsfinanserna. I den ordinarie budgeten för 2023 ingick en fullmakt att bevilja understöd till ett belopp av sammanlagt 317 miljoner euro. Minskningen av understödsfullmakten påverkas av slopanDET av understöd som är avsedda för hela valperioden (energiunderstöd, understöd för kommunalteknik samt startbidrag) samt av den besparing på 27 miljoner euro som riktas till investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov. I och med besparingen minskar investeringsunderstödet för grupper med särskilda behov med 57 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. Av fondens medel betalades det år 2022 sammanlagt 1,8 miljoner euro i räntestöd. Största delen av lånen har en självriskandel för räntan, och räntestöd betalades inte för dem under 2022. Räntestödsbeloppet stiger kraftigt när räntenivån stiger och inverkar på bostadsfondens resultat. Räntestödsutgifterna stiger enligt en preliminär uppskattning till 180 miljoner euro 2024.

Statens bostadsfond är skuldfri och har inget behov av att anskaffa medel för att täcka åligganden som betalas ur bostadsfonden.

2024 budget	—
2023 budget	—
2022 bokslut	—

64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till understöd till privata ägare, till kommuner och samkommuner och till samfund som främjar vården av byggnadsarvet för underhåll, skydd och förbättring av kulturhistoriskt värdefulla objekt och deras omedelbara omgivning

2) till ersättningar som betalas med stöd av 13 § i lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010) och till utgifter som orsakas staten för verkställande av skyddet

3) till understöd till kommuner enligt 57 § 3 mom. i markanvändnings- och bygglagen (132/1999)

4) till kostnader för nödvändiga istandsättnings- och återställningsarbeten som en myndighet låtit utföra med stöd av 17 § i lagen om skyddande av byggnadsarvet.

Understöd för vård av byggnadsarvet får beviljas till högst 50 % av kostnaderna för åtgärderna.

Förklaring: Anslaget används i huvudsak till att understödja privata ägare och sammanslutningar som i egenskap av ägare eller innehavare främjar vården av byggnadsarvet i syfte att trygga bevarandet av det värdefulla byggnadsarvet i enlighet med skyddsvärdena.

2024 budget	1 700 000
2023 budget	1 700 000
2022 bokslut	1 700 000

Huvudtitel 36

RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN

Förklaring: Ett mål för statens skuldhantering är att minimera de kostnader som föranleds av skulden, dock så att de risker som föranleds därav, såsom kreditrisken, ränterisken, valutakursrisken och refinansieringsrisken, hålls på en godtagbar nivå.

Upplåningen sker huvudsakligen genom utnyttjande av långfristiga serieobligationer i euro med fast ränta. Detta garanterar tillgången på finansiering och statens likviditet till så förmånliga kostnader som möjligt under rådande förhållanden på finansmarknaden.

Som en följd av den typiska räntestruktur som råder på marknaden är långfristig medelsanskaffning med fast ränta dyrare än upplåning som är bunden till kortfristiga räntor. Syftet med hanteringen av ränterisken är att ändra räntekostnadernas känslighet för förändringar i den allmänna räntenivån så att räntekostnaderna på lång sikt är så låga som möjligt, dock så att en eventuell oväntad höjning av räntenivån inte ökar ränteutgifterna på ett ohållbart sätt. Om den allmänna räntenivån i euroområdet stiger med en procentenhet, höjs räntekostnaderna för skulden med ca 709 miljoner euro år 2024.

Finansministeriet har fastställt den målsatta ränteriskpositionen för budgetskulden med hjälp av en s.k. jämförelseportfölj. Jämförelseportföljen fastställer utgående från en statistisk analys den optimala räntestruktur för skulden som på vald risknivå minimerar kostnaderna på lång sikt. Budgetskuldens ränteriskposition i förhållande till den valda jämförelseportföljen regleras i regel med derivatavtal inom ramen för de riskgränser som finansministeriet drar upp.

Åtgärderna inom skuldhanteringen vidtas huvudsakligen i enlighet med marknadsförhållandena och därför kan utfallet avvika från de antaganden som använts som grund för beräkningarna, om marknadsförhållandena kräver det.

Förvaltningsområdets anslag 2022—2024

	År 2022 bokslut 1000 €	År 2023 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2024 budgetprop. 1000 €	Ändring 2023—2024	
				1000 €	%
01. Ränta på statsskulden	822 704	1 513 000	3 155 000	1 642 000	109
90. Räntor på statsskulden (förslagsanslag)	822 704	1 513 000	3 155 000	1 642 000	109
09. Övriga utgifter för stats- skulden	17 563	17 760	21 510	3 750	21
20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslags- anslag)	17 563	17 760	21 510	3 750	21
Sammanlagt	840 267	1 530 760	3 176 510	1 645 750	108

01. Ränta på statsskulden*90. Räntor på statsskulden (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 155 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntor på statsskulden, preskriberade räntor och räntor som förorsakas av kortfristig tillfällig finansiering samt till utgifter för de derivatavtal som ingåtts för att reglera låneportföljens riskposition.

Förklaring: Skulden i euro uppgick vid utgången av 2022 till 139 955 miljoner euro och den genomsnittliga nominella räntan på skulden var 1,06 %. För 2024 års upplåning har använts 3,6 procents uppskattad ränta för ränteperioder på 3 månader och 3,2 procents uppskattad ränta för ränteperioder på 10 år.

Inkomster som dras av från bruttoutgifterna är ränteinkomster från statslån och inkomster genom derivat som skyddar räntebetalningen i fråga om statslån samt inkomster från kontantsäkerheter.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Serieobligationslån	2 482 000
Övriga obligationslån	136 000
Nettoränteutgifter för mottagen kontantsäkerhet	-162 000
Skuldförbindelselån	699 000
Sammanlagt	3 155 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	1 642 000
Sammanlagt	1 642 000

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	3 155 000 000
2023 II tilläggsb.	-268 000 000
2023 I tilläggsb.	1 073 000 000
2023 budget	1 513 000 000
2022 bokslut	822 703 968

09. Övriga utgifter för statsskulden

20. *Arvoden och andra utgifter för statsskulden* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 21 510 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av förberedelser för statens upplåning och skuldhantering, upptagande och emission av lån, återbetalning av lån, utgifter som förorsakas av derivatavtal, sakkunnigarvoden och andra arvoden samt till betalning av övriga utgifter för upplåning och skuldhantering

2) till driftskostnader för clearing- och betalningssystem och till betalning av utgifter för anskaffning av kortfristig tillfällig finansiering samt till reklam- och marknadsföringskostnader i anslutning till emission av avkastningsobligationer

3) till förvaltningsprovisioner för säkerhetsarrangemang i anslutning till Finlands program för finansiellt stöd.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de kostnader som föranleds av den befintliga skuldstocken och upplåningen under åren 2023—2024 samt av åtgärderna inom skuldhanteringen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Emissions-, försäljnings- och marknadsföringskostnader	20 000 000
Inlösenavgifter och ombudsmannaarvoden	10 000
Övriga utgifter	1 500 000
Sammanlagt	21 510 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	3 750
Sammanlagt	3 750

870

36.09

Anslaget står utanför ramen.

2024 budget	21 510 000
2023 budget	17 760 000
2022 bokslut	17 563 029

Bilaga till regeringens proposition till
riksdagen om statsbudgeten för 2024¹

Ekonomisk översikt

¹ Regeringen har inte behandlat bilagan. Den är avsedd som bakgrundsmaterial till budgetpropositionen.

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Finansministeriet

CC BY-NC-SA 4.0

ISBN pdf: 978-952-367-439-4

ISSN pdf: 1797-9714

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2023 Finland

Ekonomisk översikt, hösten 2023

Finansministeriets publikationer 2023:66	Tema	Ekonomiska utsikter
Utgivare Finansministeriet		
Utarbetad av Ekonomiska avdelningen	Sidantal	119
Språk Finska		

Referat

Stigande priser och räntor har minskat hushållens konsumtion och investeringarna. Finlands ekonomi kommer inte att växa 2023 jämfört med året innan. År 2024 är prisstegringen långsammare än ökningen av hushållens inkomster och räntestegringen är över. Hushållens förbättrade köpkraft ökar konsumtionen och BNP går upp med 1,2 procent. Den ekonomiska tillväxten försvagas dock alltjämt av den svåra situationen inom byggnadsverksamheten. Investeringsutsikterna är emellertid i övrigt ljusa, i synnerhet när det gäller de många planerna för investering i vindkraft. År 2025 ökar tillväxten till 1,8 procent, då såväl konsumtionsökningen som investeringarna ökar den inhemska efterfrågan. Sysselsättningen går in i en svacka i år men förbättras igen från och med nästa år och 2025 är sysselsättningsgraden 74,3 procent och arbetslöshetsgraden 7 procent.

De offentliga samfundens underskott är 2,4 procent i förhållande till BNP 2023 och trots de anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om, ökar underskottet över tre procent 2024 och 2025. Underskottet krymper något mot slutet av prognosperioden, när den ekonomiska tillväxten tilltar och regeringens åtgärder börjar bita. Av undersektorerna uppvisar statsförvaltningen det största underskottet, där man inte heller kan förvänta sig någon betydande förbättring under hela prognosperioden. Dessutom ökar lokalförvaltningens underskott mot slutet av prognosperioden, om inte välfärdsområdena eller kommunerna vidtar egna åtgärder. Socialskyddsfonderna uppvisar ett överskott.

Trots anpassningsåtgärderna kommer den offentliga skuldkvoten småningom att öka under prognosperioden. Statsförvaltningens och lokalförvaltningens sammanlagda stora underskott, befolkningens åldrande och de ökande skuldhanteringskostnaderna gör att skuldkvoten pekar uppåt även i fortsättningen.

Nyckelord ekonomiska utsikter, offentlig ekonomi, ekonomisk utveckling, ramförhandlingar.

ISBN PDF 978-952-367-439-4 **ISSN PDF** 1797-9714

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-439-4>

Taloudellinen katsaus, syksy 2023

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:66		Teema	Talousnäymät
Julkaisija	Valtiovarainministeriö		
Yhteisötekijä	Kansantalousosasto		
Kieli	Suomi	Sivumäärä	119

Tiivistelmä

Hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Suomen talous ei kasvakaan vuonna 2023 edellisvuodesta. Vuonna 2024 hintojen nousu on kotitalouksen tulojen kasvua hitaampaa ja korkojen nousu on ohi. Kotitalouksien ostovoiman kohentuminen lisää kulutusta ja BKT kasvaa 1,2 prosenttia. Talouskasvua heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Investointinäymät ovat kuitenkin muuten valoisat, erityisesti tuulivoimainvestointisuunnitelmia on erittäin paljon. Vuonna 2025 kasvu nopeutuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvu lisäksi investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää. Työllisyys notkahtaa tänä vuonna, mutta kasvaa taas ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia.

Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023 ja hallituksen päättämistä sopeutustoimista huolimatta kasvaa yli kolmen prosentin vuosina 2024 ja 2025. Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu hieman ennustejakson loppua kohden, kun talouskasvu kiihtyy ja hallituksen toimet alkavat purra. Alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, jossa ei ole odotettavissa merkittävää kohenemistä koko ennustejaksolla. Lisäksi ilman hyvinvointialueiden tai kuntien omia toimia paikallishallinnon alijäämä kasvaa ennustejakson loppua kohti. Sosiaaliturvarahastot ovat ylijäämäisiä.

Sopeutustoimista huolimatta julkinen velkasuhde kasvaa hiljalleen ennustejaksolla. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mittava alijäämä, väestön ikääntyminen, sekä kasvavat velanhoidokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin.

Asiasanat talousnäymät, julkinen talous, taloudellinen kehitys, kehysneuvottelut.

ISBN PDF 978-952-367-439-4 **ISSN PDF** 1797-9714

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-439-4>

Economic Survey, Autumn 2023

Publications of the Ministry of Finance 2023:66	Subject	Economic Prospects
Publisher Ministry of Finance		
Group Author Economics Department		
Language Finnish	Pages	119

Abstract

The increase in prices and interest rates has reduced household consumption and investment. The Finnish economy will not grow in 2023 compared to the previous year. In 2024, the rise in prices will be slower than the growth of household incomes, and interest rates will no longer increase. Improving household purchasing power will increase consumption, and Finland's GDP will grow by 1.2%. However, the weak situation in the construction sector will continue to dampen economic growth. The investment outlook is otherwise bright, with the large number of wind power investment plans being particularly significant. In 2025, growth will accelerate to 1.8% as domestic demand is driven by both consumption growth and investment. Employment will briefly decline this year but return to growth from next year onwards. In 2025, the employment rate is projected to be 74.3% and the unemployment rate 7%.

The general government deficit will be 2.4% of GDP in 2023 and, in spite of the adjustment measures decided on by the Government, the deficit will widen over 3% in 2024 and 2025. The general government deficit will subsequently decrease slightly towards the end of the outlook period as economic growth accelerates and the Government's measures will start to have an effect. Among the subsectors, the largest deficit is in central government, where no significant improvement is anticipated during the outlook period. Furthermore, barring measures taken by the wellbeing services counties or municipalities themselves, the local government deficit will widen towards the end of the outlook period. Social security funds will be in surplus.

In spite of the adjustment measures, the general government debt ratio will gradually increase during the outlook period. The debt ratio will be kept on an upward trajectory thereafter by the combined substantial deficits in central government and local government, the ageing of the population and rising debt servicing costs.

Keywords economic prospects, public finance, economic development, spending limits negotiations.

ISBN PDF 978-952-367-439-4 **ISSN PDF** 1797-9714

URN address <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-439-4>

Källa för informationen om den faktiska utvecklingen: Statistikcentralen, om inget annat nämns

SYMBOLERNA SOM ANVÄNTS I TABELLERNAS

-	Ingenting att informera om
0	Storheten mindre än hälften av enheten som använts
..	
.	Ingen information har erhållits
**	Prognos
ANM	Arbets- och näringsministeriet
CPB	CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis
FM	Finansministeriet
HWWI	Hamburgisches WeltWirtschafts Institut
IMF	Internationella Valutafonden
SHM	Social- och hälsovårdsministeriet

Varje siffra i tabellen har avrundats skilt.

EKONOMISK ÖVERSIKT HÖSTEN 2023

I översikten presenteras prognosen om den ekonomiska utvecklingen under 2023–2025. Vid sidan av den ekonomiska prognosen på kort sikt ingår också en kalkyl över den ekonomiska utvecklingen på medellång sikt fram till 2027.

Prognosen och den utvecklingskalkylen i översikten har utarbetats av ekonomiska avdelningen på ett oberoende sätt och utifrån lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012).

Granskningen i översikten bygger på de preliminära uppgifterna om nationalräkenskaperna som Statistikcentralen gett ut i augusti 2023, annan offentlig statistik som stått till buds senast den 11 september 2023 samt regeringens beslut i budgetförhandlingarna den 19 september 2023.

Helsingfors, oktober 2023

Finansministeriets ekonomiska avdelning

Mikko Spolander
Avdelningschef, överdirektör

Janne Huovari
Finansråd,
Chef för Makroprognoser

Jenni Pääkkönen
Finansråd,
Chef för Fiskala prognoser

Innehåll

Förord	10
Sammandrag	13
1 Ekonomiska utsikter	21
1.1 Den internationella ekonomin	21
1.1.1 Världsekonomin	21
1.1.2 Världshandeln	24
1.1.3 Risker	25
1.2 Utrikeshandeln	27
1.2.1 Export och import.....	27
1.2.2 Priser och bytesbalans.....	29
1.3 Inhemsk efterfrågan	31
1.3.1 Privat konsumtion	31
1.3.2 Offentlig konsumtion.....	37
1.3.3 Investeringar	38
1.4 Inhemsk produktion.....	47
1.4.1 BNP.....	47
1.4.2 Förädling	50
1.4.3 Tjänstert.....	53
1.5 Arbetskraft.....	55
1.6 Inkomster, kostnader och priser	59
1.6.1 Löner	59
1.6.2 Konsumentpriser	61
1.7 Utsikter på medellång sikt 2026–2027.....	66
2 De offentliga finanserna	70
2.1 Samtliga offentliga samfund.....	70
2.1.1 De offentliga samfundens skuld	81
2.2 Statsförvaltningen.....	85
2.3 Kommunförvaltningen.....	93
2.4 Velfärdsområdesförvaltningen.....	97

2.5	Socialskyddsfonderna	100
2.5.1	Arbetspensionsanstalterna	100
2.5.2	Övriga socialskyddsfonder	103
2.6	De offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet	105
Bilaga 1. Centrala antaganden vid beräkningen av skatteinkomsterna		111
Bilaga 2. Om skillnaderna mellan budgetekonomin och nationalräkenskaperna.....		113
Bilagatabeller		116
Ramarna:		
	Bostadsbyggandets roll i samhällsekonomin	44
	Dimensionering av finanspolitiken	75
	Regeringens finanspolitiska helhet	78
	Stokastisk granskning av den offentliga samfundens skuldkvot	83
	Budgeten för 2024 och ramarna för statsfinanserna.....	90

Förord

Finlands ekonomi förefaller gå in i en recession i kölvattnet av våra europeiska partner, i synnerhet Tyskland och Sverige.

Recessionen kommer inte som en överraskning. Den har förutspåtts ända sedan inflationen ökade och centralbankerna började tygla den genom att höja räntorna.

I Finland ökade produktionen med god fart ännu under det första halvåret. Nu ser det ut som att den ekonomiska efterfrågan och produktionen skulle minska, åtminstone under det andra halvåret.

Recessionen drabbar särskilt bostadsbyggandet, men med avseende på hela ekonomin ser den ut att bli både lindrig och kortvarig. Vi bedömer att tillväxten återhämtar sig till drygt en procent 2024.

Det finns många faktorer som talar för en vändning nästa år.

Billigare energi och råvaror bromsar klart upp inflationen medan lönerna och förmånerna stiger. Medborgarnas köpkraft ökar och därmed den privata konsumtionen.

Europeiska centralbanken förväntas sänka sina styrräntor under det tredje kvartalet 2024. Marknadsräntorna kan förväntas sjunka redan tidigare. Räntorna är ändå klart högre än vad man har vant sig vid under de senaste åren. Trots allt underlättar de sänkta räntorna småningom för dem som har bostadsskulder, samtidigt som de främjar investeringar.

Företagen har tömt sina lager i år, vilket har minskat produktionsökningen. När lagren är tömda är de inte tillräckligt stora då efterfrågan väl återhämtar sig. Växande efterfrågan kommer att öka produktionen fullt ut.

Sysselsättningen försämras under de närmaste kvartalen, medan produktionen stampar på stället. När produktionen börjar återhämta sig börjar sysselsättningen också peka uppåt. Ett gott sysselsättningsläge stödjer den privata konsumtionen.

Vi gör den bedömningen att dessa faktorer får ekonomin att åter börja växa också i Europa, och att världshandeln klart piggnar till 2024.

Ur finansministeriets synvinkel ser recessionen tills vidare ut som en synnerligen typisk negativ tillväxtfas i den ekonomiska konjunkturcykeln.

Den lindriga och kortvariga recessionen är inte något skäl för att med offentliga medel stödja den totala ekonomiska efterfrågan. Automatiken i de offentliga finanserna och finanspolitiken stödjer redan nu ekonomin under 2023 och 2024.

Recessionen kan förvisso bli utdragen och få bestående strukturella drag som förse- nar återhämtningen. Orsakerna kan ha att göra med inflationen och räntorna, den kinesiska ekonomin, den allmänna osäkerheten samt med sparandet och bostads- byggandet. Å andra sidan kan övergången till ren energi framskrida i vidare omfatt- ning och snabbare än väntat.

De offentliga finanserna möter nu en hård verkligheten, men framtiden är inte rik- tigt så dystert som man skulle kunna sluta sig till av prognosen.

I prognosen ingår åtgärder enligt regeringsprogrammet för att stärka de offentliga finanserna endast till den del dessa ingår i budgeten för 2024 och i planen för de offentliga finanserna för 2024–2027. Underskottet i de offentliga finanserna minskar och skuldsättningen i de offentliga finanserna blir mindre än väntat, när regerings- programmet genomförs fullt ut och med den målsatta tidtabellen.

Trots det uppgår statsförvaltningens, kommunförvaltningens och välfärdsområde- nas sammanlagda underskott, som måste täckas med ytterligare upplåning, fort- farande till 10 miljarder euro 2027. Samtidigt är underskottet i hela den offentliga ekonomin cirka en miljard euro större än det uppställda målet på högst en procent i förhållande till totalproduktionen. Och även om målet skulle nås, stannar ökningen av den offentliga skulden i förhållande till totalproduktionen endast nått och jämt av fram till 2027.

Det är ytterst svårt för staten, kommunerna och välfärdsområdena att bygga upp buffertar för dåliga tider, eftersom befolkningens åldrande bromsar upp den ekonomiska inkomstbildningen och ökar servicebehoven samtidigt som också kostnaderna per enhet stiger när den offentliga skuldens räntor slukar allt större belopp och den ekonomiska omstruktureringen naggar beskattningen i kanterna.

Men försöka duger.

Det är omöjligt att se hur konsolideringen av de offentliga finanserna skulle kunna lyckas utan omfattande åtgärder för att minska utgiftsökningen och snabba upp intäktsökningen, alltså utan sparåtgärder - utan åtgärder för att upprätthålla det totala skatteuttaget och utan åtgärder för att stödja tillväxten i sysselsättning och produktivitet.

Alla dessa åtgärder behövs för att få till stånd en hållbar kursändring i de offentliga finanserna.

Vi måste skapa mer ny produktion och fler arbetstillfällen samt utbilda kompetenta arbetstagare och attrahera experter från utlandet, för att slippa dra åt svångremmen i form av besparingar och ökade skatter.

De ekonomiska strukturerna förändras nu snabbt när företagen bygger upp ny kapacitet som en del av energiomställningen och anknyttande industriell innovation. Som bäst kan förändringen skapa ny produktion och nya arbetstillfällen i Finland, i en omfattning som saknar motstycke.

Förändringen skapar för en gångs skull utsikter för att en efterlängtd snabbare tillväxt än väntat ska kunna uppstå i vårt land.

Frågan om hur utsikterna ska omvandlas till konkreta investeringar, produktion och arbetstillfällen är en kärnfråga för den ekonomiska politiken, och en fråga som vi måste besvara på rätt sätt.

Sammandrag

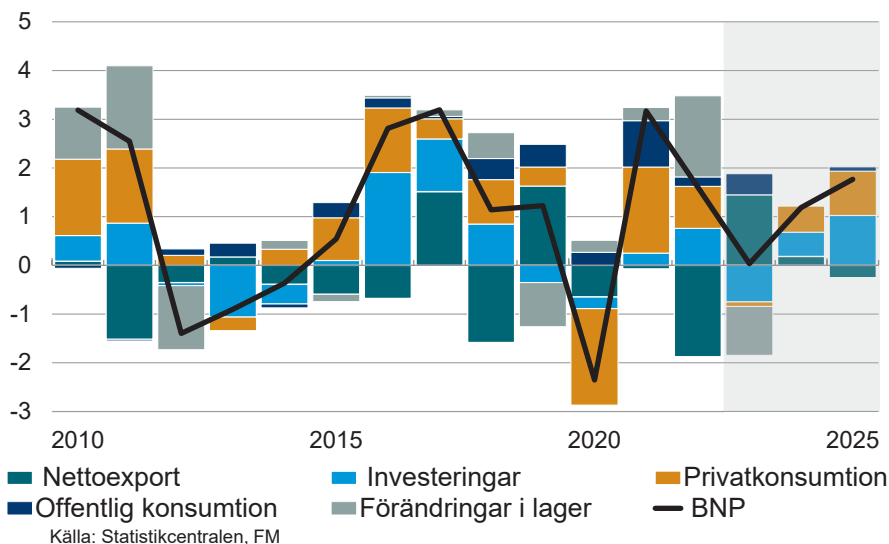
Ekonomiska konjunkturutsikter 2023 - 2025

Den ekonomiska tillväxten i Finland var överraskande god i början av året, tack vare den ökade produktionen av tjänster. Situationen för industrins del är dock klart sämre och byggandet är starkt på nedåtgående. I slutet av året är ränte- och prisstegringarnas effekt på ekonomin fortfarande negativ och produktionen minskar. På årsnivå kommer Finlands bruttonationalprodukt (BNP) inte att öka i år, utan förblir på samma nivå som i fjol.

Efterfrågan väntas dock repa sig både i Finland och i världsekonomin nästa år, när räntehöjningen stannar upp, prisstegringen avtar så att den ligger under löneförhöjningarna och hushållens köpkraft småningom ökar. Investeringsutsikterna är ljusa, även om bostadsbyggandet minskar kraftigt i år och nästa år. Det finns rekordmånga investeringsplaner med anknytning till energiomställningen. Produktionstillväxten blir snabbare och BNP ökar med 1,2 procent 2024 och 1,8 procent 2025.

Också på andra håll i Europa har prisstegringen och räntehöjningen mer eller mindre hejdat den ekonomiska tillväxten. Särskilt den tyska ekonomin har haft problem. I Förenta staterna har den ekonomiska tillväxten överraskat positivt, eftersom realinkomsterna återhämtat sig och sysselsättningsläget varit gott. I Kina har den inhemska konsumtionen varit svag och inte heller exporten har dragit. Fastighetssektorn befinner sig dessutom fortfarande i en kris som började redan före coronapandemin. Problemen med den ekonomiska tillväxten har dock fått Kina att vidta stimulansåtgärder.

BNP-tillväxt samt dess kontributioner procentenheter

Inflationen avtar, hushållens köpkraft förbättras och konsumtionen ökar

Konsumentpriserna var rekordhöga i fjol men har nu klart börjat sjunka. Inflationen har främst dämpats av att energipriserna sjunkit, men prisstegringen har också i övrigt avtagit. I början av året upprätthölls inflationen av priserna på tjänster och livsmedel samt av räntorna på bostadskrediter. Inflationen fortsätter att avta också i slutet av året, vilket förbättrar hushållens köpkraft.

Hushållens köpkraft förbättras också av att lönerna och de sociala förmånerna, såsom pensionerna, stiger snabbare än normalt, särskilt i år. Ökningen av hushållens inkomster dämpas 2024 och 2025 av nedskärningarna i sociala förmånerna. Köpkraften förbättras dock och den privata konsumtionen vänder uppåt nästa år.

Sysselsättningstillväxten, som pågått sedan början av året, har upphört under sommaren och en svag nedgång fortsätter under slutet av året. Svagast är sysselsättningsläget inom byggverksamhet. Nedgången blir dock kortvarig och sysselsättningen ökar på nytt redan nästa år. Fram till 2025 stiger sysselsättningsgraden bland 15–64-åringar till 74,3 procent och arbetslöshetsgraden sjunker till 7 procent. Antalet lediga jobb har minskat klart, men är fortfarande relativt så stort.

Bygget har sjunkit kraftigt, men investeringar i vindkraft ger tillväxt

Den snabba höjningen av räntorna på bostadskrediter har lamslagit bostadsmarknaden. Nya bostäder har inte sålts i samma takt som förr och nyproduktionen av bostäder har skjutits på framtiden. Antalet påbörjade nya projekt har minskat med omkring 40 procent från toppnivån.

Bostadsbyggandet minskar rejält både i år och nästa år. Bygget upprätthålls dock av reparationsbyggande och annat än bostadsbyggande. Stagnation på bostadsmarknaden kommer sannolikt att bli kortvarig. När priserna anpassar sig till den stigande räntenivån kommer bostadsmarknaden att återhämta sig. Det finns fortfarande efterfrågan på bostäder, eftersom både flyttningsrörelsen och rekordstor invandring skapar ett behov av nya bostäder.

Utsikterna för produktionsinvesteringar är ljusare än inom bostadsbyggande, även om också de minskar i år. I Finland planeras exceptionellt många vindkraftsinvesteringar och investeringar i produktionsanläggningar som utnyttjar billig och ren energi, såsom för produktion av väte- och stål. Planerna uppgår sammanlagt till rentav 140 miljarder euro. Endast en del av dessa investeringar kommer att genomföras men största delen av dem först efter 2025. Även för de närmaste åren finns det dock ett betydande antal långt gångna investeringsplaner och en stor del av dem kommer sannolikt också att genomföras.

Såväl exporten som importen minskar i år, men importen minskar klart mer, och utrikeshandelns nettoeffekt på tillväxten är positiv. Återhämtningen inom världshandeln leder till ökad export. Finlands priskonkurrenskraft är relativt god. Också importen ökar snabbt när konsumtionen och investeringarna ökar från och med nästa år. Finlands bytesbalans förblir negativ. När den ryska marknaden stängdes lämnade det djupa spår särskilt i exporten av tjänster, då turismen till Finland minskade. Dessutom har underskottet i företagstjänster ökat och kommande investeringar bidrar till att täcka underskottet.

De offentliga finanserna försvagas trots regeringens åtgärder

Den svaga realekonomin i kombination med en snabb höjning av priser och kostnader slår i år på allvar mot de offentliga finanserna. Även om ekonomin inte förutspås krympa i år och tillväxten är måttlig under prognosperioden, bromsar det

försämrade sysselsättningsläget och den långsamma ökningen av den privata konsumtionen upp ökningen av skatteinkomsterna. De offentliga samfundens underskott är i år 2,4 procent i förhållande till BNP.

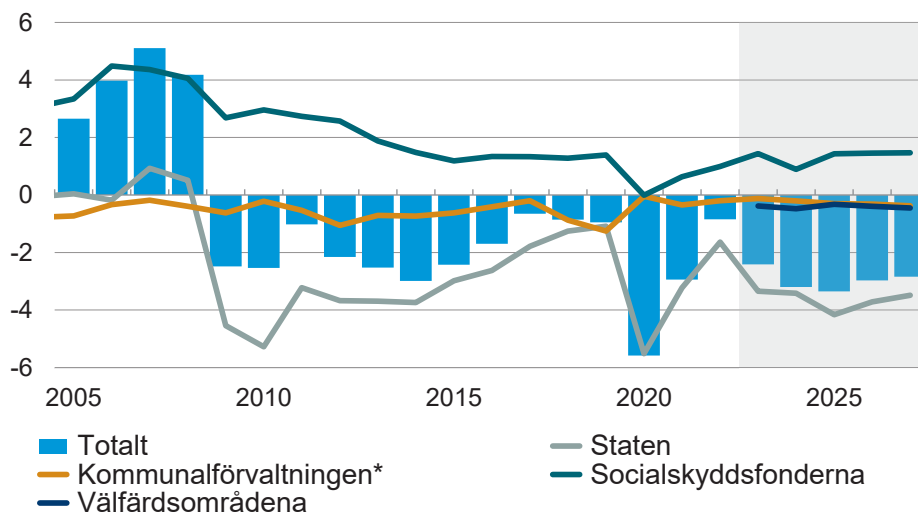
Regeringens åtgärder för att stärka de offentliga finanserna samt den accelererande ekonomiska tillväxten och den avtagande inflationen börjar stegvis påverka de offentliga finanserna, men innan dess når det stora underskottet följande nivåer: år 2024 är underskottet 3, 2 procent i förhållande till BNP och 3, 4 procent 2025. År 2027 kommer den de offentliga samfundens underskott att vara 2,8 procent i förhållande till BNP. Skuldkvoten är för sin del 76,8 procent nästa år och stiger därifrån till 81,6 procent 2027.

Av undersektorerna uppvisar statsförvaltningen det största underskottet, där man inte heller kan förvänta sig någon betydande förbättring under hela prognosperioden. Velfärdsområdena inleder sin verksamhet med ett underskott, som inte kommer att minska utan områdenas egna åtgärder. Inom kommunförvaltningen är läget likartat: utan kommunernas egna åtgärder ökar underskottet mot slutet av prognosperioden. Socialskyddsfonderna uppvisar ett överskott.

Trots anpassningsåtgärderna ökar den offentliga skuldkvoten småningom under prognosperioden. Statsförvaltningens och lokalförvaltningens sammanlagda stora underskott, befolkningens åldrande och de ökande skuldhanteringskostnaderna gör att skuldkvoten ökar även i fortsättningen. Det uppdaterade beräknade hållbarhetsunderskottet är 3,0 procent i förhållande till BNP, det vill säga cirka 10 miljarder euro 2027.

I denna prognos ingår de åtgärder i regeringsprogrammet som anges i planen för de offentliga finanserna eller i budgetpropositionen för 2024. Således ingår inte den dämpning av kostnadsökningen inom velfärdsområdena som beaktas i prognosen, och inte heller områdenas planerade egna åtgärder. I prognosen har man antagit att sysselsättningsåtgärdernas gynnsamma tillväxteffekter knappt hinner påverka ekonomin och därmed de offentliga finanserna under prognosperioden, med undantag av de direkta besparingar som åtgärderna medför. Dessutom försvagar den planerade sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien den offentliga sektorns underskott från och med nästa år. Också investeringsprojekt som finansieras med statens kapitalinkomster och således inte ökar underskottet i statsbudgeten kommer att underskottet enligt nationalräkenskaperna.

Offentliga sektorns finansiella sparande i förhållande till BNP, %

* Inkl. välfärdsområdena till slutet av 2022

Källa: Statistikcentralen, FM

Prognosen innehåller många riskfaktorer

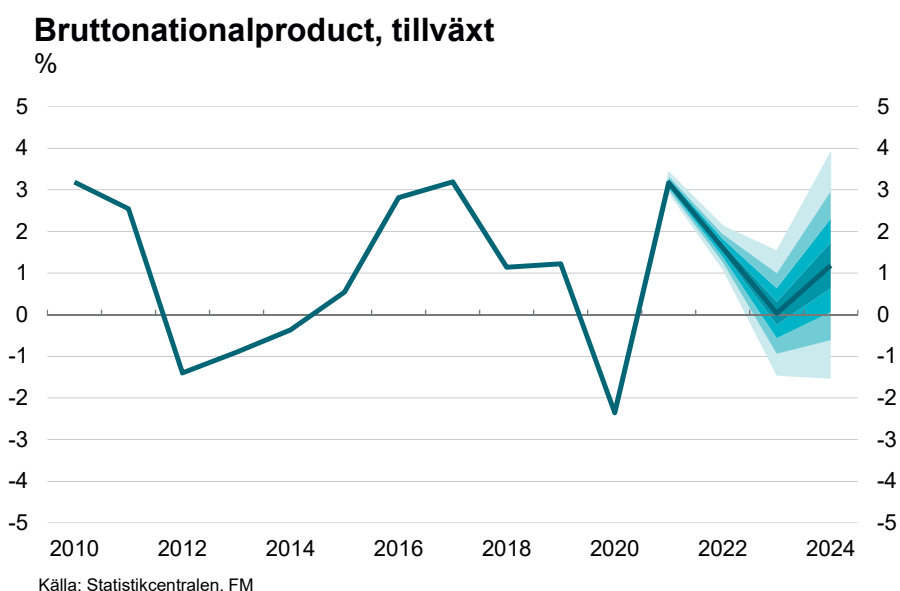
Tillbakagången inom bostadsbyggandet kan bli större än vad som antagits i prognosen. Enbart minskade investeringar har en relativt begränsad inverkan på tillväxten i hela ekonomin, men det bortfall som byggnadsverksamheten orsakar skulle bli större om byggnads- och fastighetsbolagen på bred front skulle ställas inför allvarliga ekonomiska problem. Om prisstegringen fortsätter längre än väntat och räntorna höjs mer än vad som förutspås, blir effekten på bostadsmarknaden och bostadsbyggandet negativ. Dessutom skulle också nedgången i hushållens konsumtion pågå längre än förutspått.

Också utvecklingen inom den internationella ekonomin kan bli svagare än prognosticerat. Särskilt i Kina och Tyskland kan den ekonomiska utvecklingen vara svagare än väntat. Vidare är det möjligt att krigssituationen i Ukraina eller utvecklingen i Ryssland får nya negativa konsekvenser för världsekonomin och för Finlands ekonomi. Då skulle den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen utvecklas sämre än beräknat. Miljörisker, såsom extrema väderfenomen, kan också ha en större inverkan på den ekonomiska utvecklingen och öka riskerna för störningar i ekonomin.

Investeringarna kan också överraska positivt. Energi- och teknikomställningen kan öka investeringarna mer än väntat. Också hushållens konsumtion kan öka snabbare än väntat i och med att inflationen avtar och inkomsterna ökar.

Utsikterna för de offentliga finanserna är höljd i dunkel: osäkerheten i den ekonomiska lägesbilden och i synnerhet osäkerheten i anslutning till utvecklingen av systersektorn, lönesumman och den privata konsumtionen leder till osäkerhet i prognostiseringen av de offentliga inkomsterna. Å andra sidan fortsätter de offentliga utgifterna att öka snabbt tills regeringens åtgärder får effekt. Utöver regeringens åtgärder behövs också lokalförvaltningens egna åtgärder, men beslut om sådana åtgärder har ännu inte fattats. Skuldkvoten kommer inte att öka om det åtgärdsprogrammet på 6 miljarder euro som fastställts i regeringsprogrammet genomförs målmedvetet. Å andra sidan visar sensibilitetsanalysen av skuldkvoten att den är känslig även för små förändringar i realekonomin. Således ser riskerna i de offentliga finanserna sammantaget sett ut att öka under prognosperioden.

Osäkerheten i den ekonomiska tillväxtprognosen kan beskrivas med konfidensintervaller, som baserar sig på tidigare prognosfel. Konfidensintervallen beskriver det intervall med vilket den faktiska utvecklingen med 80 procents sannolikhet har besannats i tidigare prognoser. Dessa konfidensintervall innefattar dock endast den normala osäkerhet som är förknippad med prognoser och beaktar inte de särskilda riskfaktorer som ingår i varje prognosomgång.

Tabell 1. Centrala prognostal

	2021	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	md euro	procentuell volymförändring					
BNP till marknadspris	251	-2,4	3,2	1,6	0,0	1,2	1,8
Import	99	-6,2	6,0	8,3	-3,8	3,6	4,3
Totalutbud	350	-3,4	3,9	3,5	-1,2	1,9	2,5
Export	99	-7,8	5,8	3,5	-0,8	4,1	3,8
Konsumtion	190	-2,3	3,6	1,4	0,4	0,7	1,3
privat	128	-3,8	3,5	1,7	-0,2	1,0	1,8
offentlig	62	1,2	3,9	0,8	1,8	-0,1	0,4
Investeringar	59	-1,0	1,0	3,2	-3,1	2,1	4,4
privat	49	-3,3	4,3	3,6	-3,6	1,1	2,3
offentlig	10	9,3	-11,8	1,3	-0,5	7,2	13,7
Totalefterfrågan	349	-3,4	3,7	3,3	-1,2	1,9	2,5
inhemsk efterfrågan	250	-1,7	3,0	3,2	-1,4	1,0	2,0

Tabell 2. Andra centrala prognostal

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
BNP, md euro	238	251	269	282	291	303
Tjänster, volymförändring, %	-2,9	4,3	3,2	1,9	1,2	1,6
Industri, volymförändring, %	-1,5	2,0	-1,3	-4,0	0,4	2,2
Arbetets produktivitet, förändring, %	0,2	1,4	0,7	-0,2	1,2	1,3
Sysselsatta, förändring, %	-1,5	2,4	2,5	0,3	0,1	0,6
Sysselsättningsgrad (15–64 åringar), %	70,7	72,3	73,8	73,8	73,8	74,3
Sysselsättningsgrad (20–64 åringar), %	75,2	76,6	78,1	78,2	78,3	78,9
Arbetslöshetsgrad, %	7,7	7,7	6,8	7,1	7,2	7,0
Konsumentprisindex, förändring, %	0,3	2,2	7,1	6,2	2,2	1,7
Förtjänstnivåindex, förändring, %	1,9	2,4	2,4	4,3	3,5	3,3
Bytesbalans, md euro	1,3	1,0	-9,8	-3,8	-3,4	-4,1
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	0,5	0,4	-3,6	-1,4	-1,2	-1,3
Korta räntor (3 mån, Euribor), %	-0,4	-0,5	0,3	3,5	3,6	3,0
Långa räntor (statens obligationer, 10 år), %	-0,2	-0,1	1,7	3,1	3,2	3,2
Offentliga utgifter, i förhållande till BNP, %	57,2	55,7	53,4	54,7	54,7	54,6
Skattegrad, i förhållande till BNP, %	41,8	43,1	42,9	41,7	40,8	40,6
Offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-5,6	-2,9	-0,8	-2,4	-3,2	-3,4
Statens finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-5,5	-3,2	-1,6	-3,3	-3,4	-4,2
Offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %	74,7	72,5	72,9	74,2	76,8	78,9
Statens skuld, i förhållande till BNP, %	52,4	51,3	52,7	54,3	56,4	58,4

1 Ekonomiska utsikter

1.1 Den internationella ekonomin

1.1.1 Världsekonomin

Utsikterna för världsekonomin löper i två riktningar. Å ena sidan växer ekonomin rätt snabbt i Förenta staterna, Japan och många utvecklingsländer, å andra sidan försämras utsikterna i Europa och Kina. I globalt perspektiv är byggandet i svårigheter nästan överallt, medan fastighetssektorn är i kris, särskilt i Europa och Kina. Inflationen har avtagit, men den underliggande inflationen är fortfarande snabb i många ekonomier. På grund av Rysslands anfallskrig fortgår spänningen i Europa. De geopolitiska motsättningarna kastar en skugga över utsikterna för världshandeln. Tillväxten i världsekonomin avtar till 2,6 procent i år och ökar till 2,9 procent 2024.

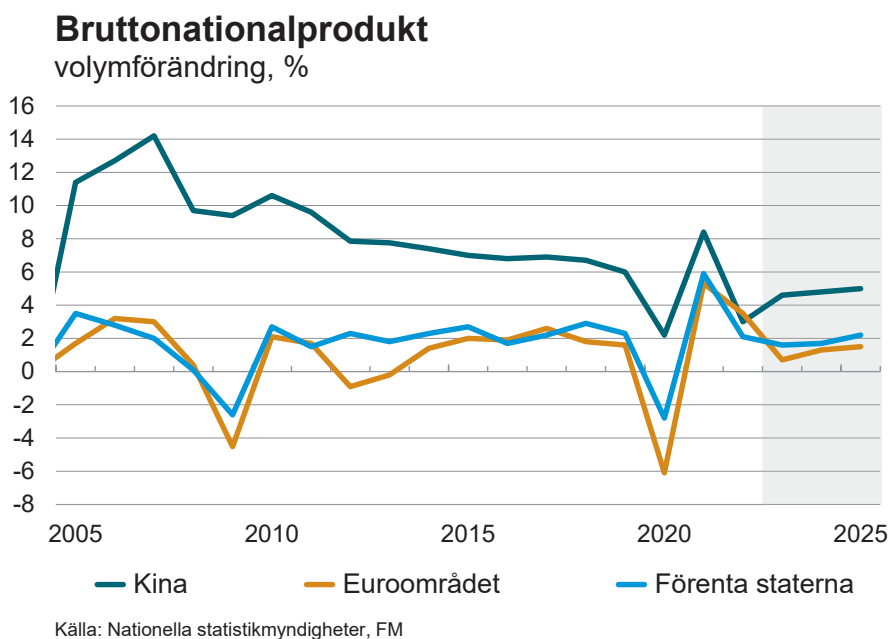
I Förenta staterna var den ekonomiska tillväxten rätt snabb i början av 2023 eftersom realinkomsterna stabiliserade sig och sysselsättningsläget var gott. Den underliggande inflationen har varit nedåtgående i ungefär ett år och centralbankens räntehöjningscykel anses redan vara nära sitt slutpunkt. De ledande indikatorerna tyder på försämrade utsikter inom industrin medan utsikterna för efterfrågan på tjänster fortfarande rätt gynnsamma. Betydande offentliga investeringar i ren teknik skapar positiva utsikter, även om offentliga stöd till privata investeringar väcker farhågor i fråga om konkurrensläget. Totalproduktionen ökar med 1,6 procent i år och tillväxten ökar till 1,7 procent 2024.

Den snabba tillväxten i Kina i början av året blev kortvarig och utsikterna för den närmaste tiden är mycket utmanande. Den inhemska konsumtionen är anspråkslös och utrikeshandeln minskar också. Konsumentpriserna sjönk i juli, men detta indikerar inte ännu nödvändigtvis en långvarig deflation. Fastighetssektorns svåra situation ledde till en kris i somras. Den svåra situationen har lett till en mer expansiv penningpolitik. Under 2023 har det även talats om stimulansåtgärder inom finanspolitiken. Ekonomin växer med 4,6 procent i år och tillväxten ökar till 4,8 procent 2024.

Ekonomi växte snabbt i Japan under årets andra kvartal, då den svaga yenen satte fart på exporten. Inflationen har äntligen stigit till drygt tre procent under 2023. Centralbanken är dock mycket försiktig i sin penningpolitik. Politiken för kontroll av avkastningskurvan har dock blivit något mindre strikt. Inköpschefsindexen för tjänster är fortfarande rätt positiva, vilket tyder på att den privata konsumtionen tros fortsätta öka. Bruttonationalprodukten ökar med 1,6 procent 2023, men tillväxten avtar till närmare sin potential, dvs. 1,3 procent nästa år.

Efter den relativt positiva utvecklingen i början av 2023 blir utsikterna allt dystrare för Europas del. I euroområdet har i synnerhet inköpschefsindexen för tjänster sjunkit snabbt. Situationen för industrins del försämrades redan tidigare och utsikterna för den närmaste framtiden är dystra. I synnerhet i Tyskland har industrin haft avsevärda problem med högre energipriser och den snabba elektrifieringen av bilmarknaden. Å andra sidan ökar den avtagande inflationen och de omfattande löneförhöjningarna realinkomsterna. Arbetslösheten är rekordlåg och konsumenternas förtroende håller i det stora hela på att återhämta sig. I många europeiska ekonomier är byggandet i fritt fall, särskilt i Sverige, där antalet nya bostadsprojekt har rasat till under en tredjedel jämfört med året innan. Den ekonomiska tillväxten i euroområdet avtar till 0,7 procent i år och återhämtar sig till 1,3 procent 2024. I Sverige krymper totalproduktionen med 0,6 procent i år, men börjar växa nästa år tack vare en export som stöds av den svaga kronan.

Också i Storbritannien har konsumentprisökningen avtagit sedan i våras. Sedan i somras har de ekonomiska siffrorna sett något bättre ut än väntat. Å andra sidan märks konsekvenserna av utträdet ur EU fortfarande i ekonomin. Västländernas sanktioner har börjat göra verkan i Ryssland. Rubelkursen har försämrats kraftigt, exporten har försvagats och underskottet i federationens statsfinanser har fördjupats. I Indien ser den ekonomiska situationen fortsatt bra ut och landet har också i övrigt börjat spela en större roll i världsekonomin. Indiens kontribution till världsekonomin tillväxt närmar sig redan Kinas.

Stämningen på den internationella finansmarknaden har på senaste tiden varit lugn. De korta marknadsräntorna börja sannolikt sjunka eftersom penningpolitiken förväntas ta en ny riktning, men en återgång till nollräntor är inte i sikte. Den framtida utvecklingen av de långa räntorna är fortfarande oklar och påverkas också av andra faktorer. De europeiska bankerna är i relativt gott skick och det råder inte heller i övrigt någon större obalans på marknaden. Ett tecken på detta är de stabila ränteskillnaderna när det gäller statliga lån. En eventuell risk värd att nämnas är att inflationen fortsatt överstiger centralbankernas målnivåer och att oväntade marknadsstörningar kan leda till kedjereaktioner och längre gående konsekvenser.

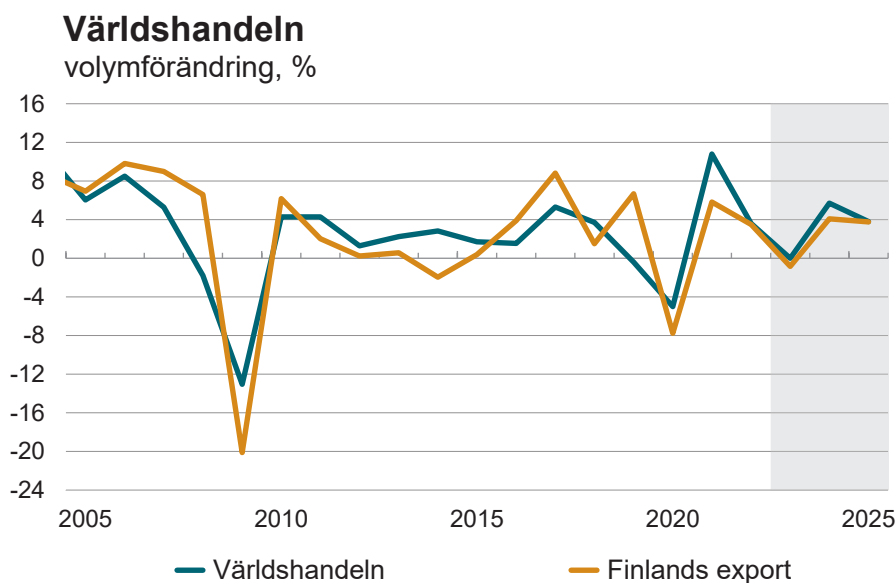
Under sommaren har priset på råolja stigit närmast på grund av de produktionsbegränsningar som Saudiarabien och Ryssland har infört. I övrigt har läget på energi- och råvarumarknaden blivit allt stabilare. Priset på naturgas i Europa har sjunkit till sin lägsta nivå på två år, men det är mycket störningskänsligt. Utvecklingen av elpriserna har stabiliserats, även om de antas stiga något under de närmaste månaderna i och med den kommande uppvärmningssäsongen. Prisnedgången på industriråvaror väntas fortsätta på grund av den svaga situationen inom industrin.

Råvarupriser

1.1.2 Världshandeln

Den rätt positiva utvecklingen inom världshandeln bromsade upp i slutet av 2022, och i början av 2023 har tillväxten nästan stannat av. En av orsakerna till detta är att företagen har minskat sina överstora lager. Trots den förväntade återhämtningen kommer världshandeln totalt sett inte alls att öka i år. Detta framgår också av det stora negativa tillväxtarvet från i fjol. Under 2024 når handeln upp till en tillväxt på 5,7 procent när efterfrågan återhämtar sig i många ekonomier och lagerminskningen upphör.

Källa: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, Statistikcentralen, FM

1.1.3 Risker

Riskerna i anslutning till den ovan beskrivna ekonomiska utvecklingen är övervägande negativa. En påtaglig risk är att euroområdet går in i en recession under den senare hälften av året. En faktor som ökar risken är i synnerhet den svaga utvecklingen inom industrin. Dessutom skulle en sämre utveckling än väntat inom byggandet ytterligare stärka recessionen. Det är likaså möjligt att energisituationen i Europa försvagas under den kommande vintern. Stora länders betydande satsningar på grön ekonomi kan leda till en ogynnsam konkurrenssituation. Fortsatta extrema väderfenomen kan försvaga den ekonomiska aktiviteten globalt och i vilket fall som helst öka de ekonomiska störningarna.

En klarare förbättring av sysselsättningsläget i kombination med att inflationen avtar snabbare än väntat skulle öka realinkomsterna och stödja den ekonomiska återhämtningen mer än i basscenariot. De åtgärder som Kina och USA nyligen vidtagit för att förbättra sina relationer kan minska de geopolitiska riskerna, men relationerna kan också snabbt försämrans.

Tabell 3. Bruttonationalprodukt

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	procentuell volymförändring					
Världen (PPP)	-2,9	6,6	3,3	2,6	2,9	3,1
Euroområdet	-6,2	5,4	3,4	0,7	1,3	1,5
EU	-7,0	5,3	3,2	0,6	1,3	1,5
Tyskland	-4,2	3,1	1,9	-0,2	1,1	1,4
Frankrike	-7,7	6,4	2,5	0,6	1,6	1,5
Sverige	-2,3	5,9	2,9	-0,6	1,2	1,7
Storbritannien ¹	-11,0	7,6	4,1	-0,2	1,0	1,1
Förenta staterna	-2,8	5,9	2,1	1,6	1,7	2,2
Japan	-4,3	2,3	1,0	1,6	1,3	0,6
Kina	2,2	8,4	3,0	4,6	4,8	5,0
Indien ²	-5,8	9,1	7,2	6,2	6,4	6,1
Ryssland	-2,7	5,6	-2,1	1,5	0,5	1,0

¹ Storbritanniens utträde ur Europeiska unionen trädde i kraft fullständigt den 1 januari 2021.

² Räkenskapsår (1.4.-31.3.)

Källa: Nationella statistikmyndigheter, FM

Tabell 4. Utgångsantaganden

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
Världshandelns tillväxt, %	-5,0	10,8	3,6	0,0	5,7	3,8
USD/EUR	1,14	1,18	1,05	1,09	1,10	1,09
Industrins råvarupriser, EO, € (2015=100)	100,0	140,1	154,6	128,4	121,0	118,0
Råolja (Brent), \$/barrel	43,4	70,7	98,7	82,3	82,2	77,9
3 mån. Euribor, %	-0,4	-0,5	0,3	3,5	3,6	3,0
Statens obligationer (10 år), %	-0,2	-0,1	1,7	3,1	3,2	3,2
Exportens marknadsandel (2010=100) ¹	97,0	92,6	92,5	91,8	90,4	90,4
Importpriser, %	-4,9	9,7	19,4	-4,0	-1,2	1,8

¹ Ökningen av exporten jämfört med tillväxten inom världshandeln

Källa: CPB, Macrobond, HWWI, Statistikcentralen, FM

1.2 Utrikeshandeln

1.2.1 Export och import

Utrikeshandeln minskade i början av året och 2023 antas bli ett svagt år särskilt när det gäller importen, i synnerhet som fjolåret var ett bra år. Räntehöjningarna och den snabba inflationen försvagar utsikterna för utrikeshandeln, men under 2024 vänder utvecklingen i en positiv riktning, när inflationen avtar och räntorna sjunker. Under 2024 leder tillväxten inom världshandeln till ökad export och importen utvecklas gynnsamt fram till 2025, alltså mot slutet av prognosperioden.

Under 2022 ökade i synnerhet importen men också exporten, till följd av att företagen fyllde på sina lager. På grund av Rysslands anfallskrig ökade osäkerheten ytterligare särskilt i fråga om tillgången på produkter. I början av 2023 hade lagren avvecklats, vilket också har märkts i form av en tynande världshandel. Inom flera branscher syns detta under 2023 som en minskning av efterfrågan både i Finland och på viktiga exportområden. Å andra sidan vänder utvecklingen 2024, när en livligare ekonomisk aktivitet och efterfrågan ökar utrikeshandelns volymer.

Utrikeshandeln med tjänster har ökat kraftigt åren efter covid-19-pandemin, och när det gäller importen har turismen legat nära nivån före pandemin. Under prognosperioden ökar utrikeshandeln med tjänster långsammare än under tidigare år, och särskilt under de första åren 2023 och 2024, då importen och exporten av tjänster följer den långsammare ekonomiska utvecklingen både i Finland och i euroområdet.

Världshandeln krympte kraftigt under det första kvartalet 2023 och de svaga utsikterna mot slutet av året för euroområdet och flera andra viktiga exportmarknader återspeglas i exporten av både varor och tjänster ännu fram till början av 2024. Statistiken för första hälften av 2023 tyder på att exporten inte har minskat särskilt mycket, men i slutet av året kommer varuexporten att minska mera markant, även om en överlåtelse av ett stort kryssningsfartyg infaller i slutet av året. Produktionen inom skogsindustrin samt el- och elektronikindustrin minskade under början av året, vilket återspeglas i exportvolymerna. Exporten av tjänster väntas öka i slutet av året, vilket för sin del ökar exporten något 2023 och den exportminskningen blir endast 0,8 procent.

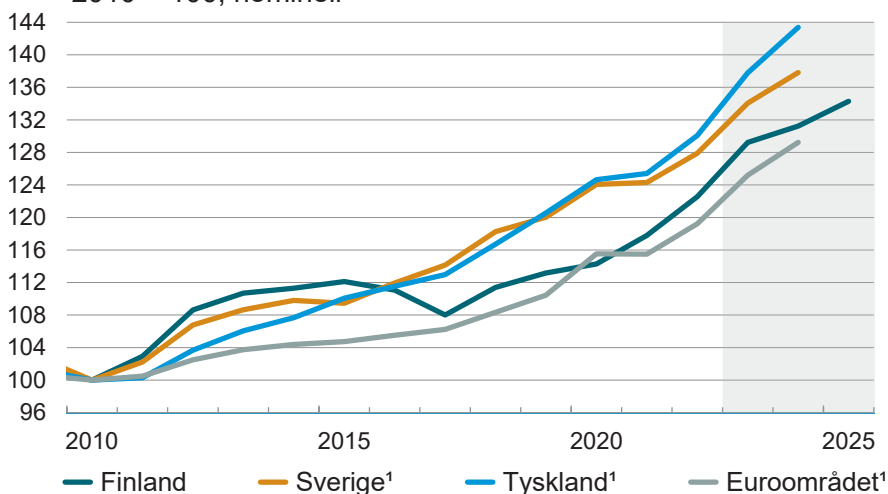
År 2024 börjar exporten växa till följd av tillväxten inom världshandeln. Den kraftigaste tillväxten infaller i slutet av året, medan tillväxten i början av året fortfarande är långsammare. Exporten ökar dock till 4,1 procent 2024 och den positiva utvecklingen fortsätter under 2025, då exporten ökar med 3,8 procent.

När det gäller importen har början av året varit svag och varuimporten har enligt statistiska uppgifter krympt kraftigt. Det beror delvis på den ovan nämnda förändringen i lagercykeln, då företagen avvecklar lager från tidigare år. Också de avtagande investeringarna lämnar avtryck i den minskade importen. Euroområdet svaghet påverkar likaså importen, när det inte är nödvändigt att importera mellanprodukter för exportföretagens behov. Importen av tjänster ökade å andra sidan i början av året, men ökningen kommer att avta mot slutet av året. Importen minskar med 3,8 procent 2023.

År 2024 börjar importen öka klart när den ekonomiska utvecklingen återhämtar sig såväl nationellt som internationellt. Importen ökar med 3,6 procent 2024. I slutet av prognosperioden 2025 påskyndas importökningen av att investeringarna och försvarsanskaffningarna ökar, och importen ökar då med 4,3 procent.

Arbetsenhetskostnader

2010 = 100, nominell

¹ Europeiska kommissionens prognos

Källa: Europeiska kommissionen, Statistikcentralen, FM

Tabell 5. Utrikeshandeln

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	procentuell volymförändring					
Export av varor och tjänster	-7,8	5,8	3,5	-0,8	4,1	3,8
Import av varor och tjänster	-6,2	6,0	8,3	-3,8	3,6	4,3
	procentuell prisförändring					
Export av varor och tjänster	-3,4	9,8	18,6	-4,1	-1,3	1,8
Import av varor och tjänster	-4,9	9,7	19,4	-4,0	-1,2	1,8

1.2.2 Priser och bytesbalans

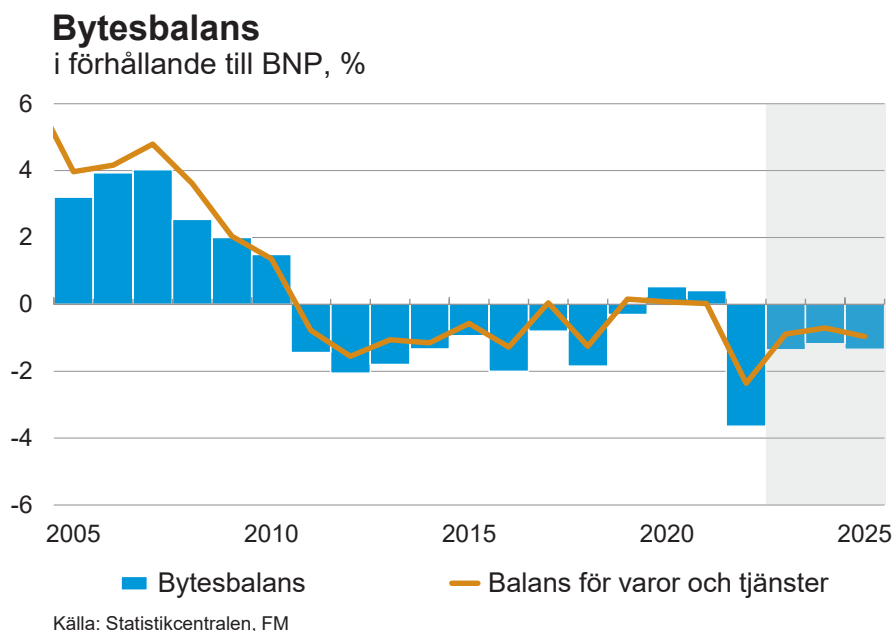
Priserna inom utrikeshandeln har sjunkit kraftigt i början av 2023, efter att ha ökat exceptionellt snabbt året innan. Nedgången har i synnerhet berott på lägre energipriser, även om prisnedgången i utrikeshandeln med energiprodukter ser ut att ha avtagit under sommaren. Också priserna på flera råvaror sjönk kraftigt redan under den senare hälften av 2022. Både import- och exportpriserna på varor har sjunkit under början av 2023, medan priserna på tjänster har stigit. Importpriset sjunker med 4,0 procent och exportpriset med 4,1 procent 2023.

Prisnedgången inom utrikeshandeln avtar i slutet av 2023, men nedgången väntas fortgå ännu under 2024. År 2024 börjar priserna åter stiga, men på årsnivå sjunker de ännu med 1,2 procent för importens och med 1,3 procent för exportens del. Prisstegringen upprätthålls särskilt av den löneökning som höjer priserna inom utrikeshandeln med tjänster. Löneökningen är dock inte snabbare än i konkurrentländerna, vilket är bra med tanke på Finlands konkurrenskraft. Prisstegringen försnabbas 2025, då import- och exportpriserna stiger med 1,8 procent.

Den ännu kraftigare nedgången i varuimportens volym 2023 leder till ett överskott i handelsbalansen och minskar därmed underskottet i bytesbalansen. Underskottet i tjänstebalansen ökade starkt 2022, då särskilt värdet av importen av ICT-tjänster och övriga företagstjänster samt turismen ökade betydligt mer än exporten. När det gäller utrikeshandeln inom turismen handlar det om en återgång till situationen före covid-19-pandemin. Underskottet i tjänstebalansen kvarstår under hela

prognosperioden. Dessutom väntas ökningen av försvarsutgifterna och de ökade investeringarna i slutet av prognosperioden leda till att varu- och tjänstebalansen fortsatt uppvisar ett underskott.

Under prognosperioden minskar underskottet i bytesbalansen till 3,8 miljarder euro 2023 och 3,4 miljarder euro 2024, men bytesbalansen uppvisar fortfarande ett underskott och ökar mot slutet av prognosperioden med 4,1 miljarder euro. Bytesbalansen beräknas bli -1,4 procent i förhållande till BNP 2023 och -1,2 procent 2024.

Tabell 6. Bytesbalansen

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	md euro					
Balans för varor och tjänster	0,2	0,1	-6,3	-2,5	-2,1	-2,9
Faktorinkomster och transfereringar, netto	1,1	1,0	-3,4	-1,3	-1,4	-1,2
Bytesbalans	1,3	1,0	-9,8	-3,8	-3,4	-4,1
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	0,5	0,4	-3,6	-1,4	-1,2	-1,3

1.3 Inhemsk efterfågan

1.3.1 Privat konsumtion

Den privata konsumtionen ökade knappt alls under det andra kvartalet jämfört med föregående kvartal, och stannade klart under nivån för motsvarande period året innan. Övrigt bromsades konsumtionsökningen upp under det andra kvartalet av i synnerhet den minskade konsumtionen av tjänster, men också åtgången på varaktiga konsumtionsvaror minskade under början av året.

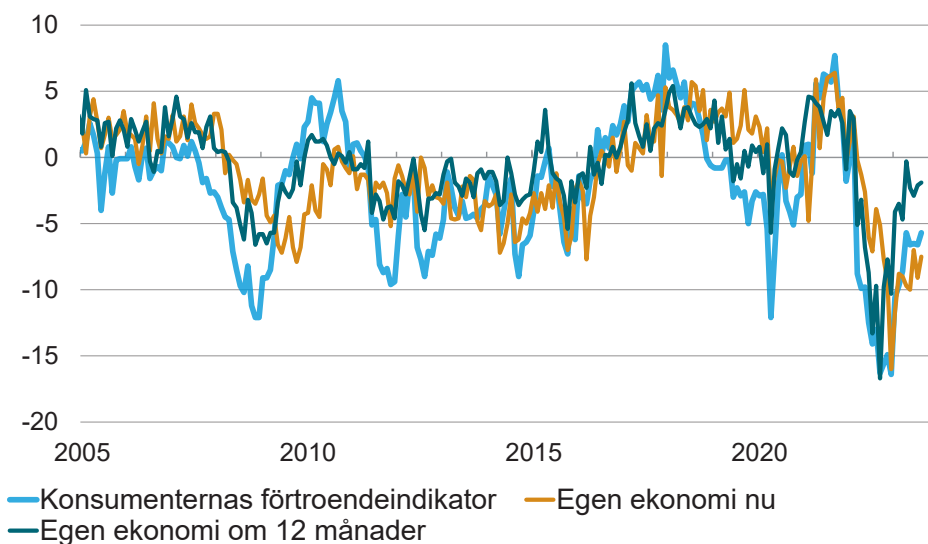
Inflationen som försvagat hushållens köpkraft minskade under sommaren till under 7 procent, men prisnivån är fortfarande hög i förhållande till hushållens disponibla inkomster. Hushållens bostadslån är i huvudsak bundna till Euribor-räntan på 12 månader, vilket innebär att räntehöjningen drabbar hushållen fullt ut i år.

Ökningen av lönesumman avtar i år i och med att uppgången i sysselsättningen avstannar, även om löntagarnas inkomstnivå stiger rejält. Inte heller sparkvoten, som var negativ redan i slutet av förra året, stöder en ökad konsumtion. Den privata konsumtionen minskar med 0,2 procent i år när den höga prisnivån och de stigande räntorna bromsar upp ökningen av hushållens realinkomster.

År 2024 börjar den privata konsumtionen öka i och med att reallönerna stiger och räntehöjningen avstannar. Den försämrade sysselsättningsutvecklingen och nedskärningarna i sociala förmåner dämpar dock ökningen av hushållens disponibla inkomster och återhämtningen av den privata konsumtionen. År 2025 ökar den privata konsumtionen klart snabbare i och med att köpkraften ökar.

Konsumenternas förtroende

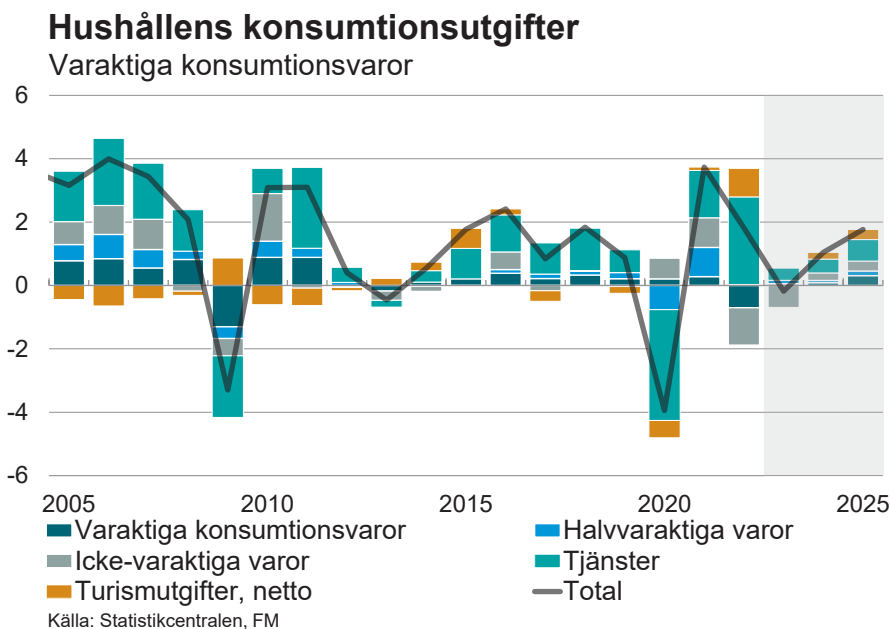
Avvikelse från medeltalet

Källa: Statistikcentralen

Konsumenternas förtroende ligger fortfarande under långtidsmedelvärdet, även om deras syn på den egna ekonomin på tolv månaders sikt sedan april redan har legat mycket nära detta medelvärde.

Konsumtionen av varaktiga konsumtionsvaror sjönk under början av året. Den första registreringen av personbilar har stannat på en mycket låg nivå. En konsumentförtroendekät visade att planerna på att köpa kapitalvaror var fortsatt mycket vaga under sommaren, vilket innebär att konsumtionen av hållbara varor inte kommer att öka i nämnvärd grad under 2023. Tillväxten ökar snabbare 2024 när köpkraften och förtroendet ökar.

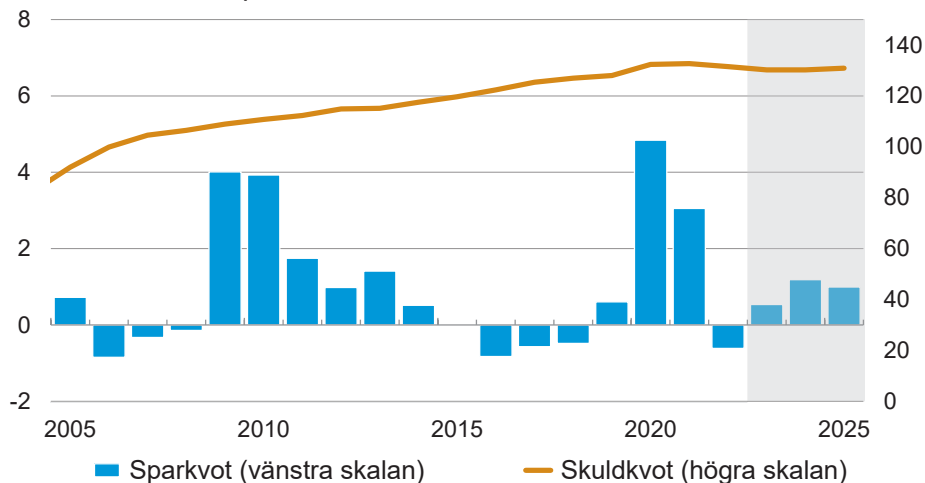

Minskningen av konsumtionen av icke varaktiga varor stannade av i början av året. Till följd av den höga prisnivån och det negativa tillväxtarvet minskar konsumtionen av icke varaktiga varor 2023, även om marknadspriserna på el redan ligger på en normal nivå. När priserna på livsmedel och gällande elavtal jämnas ut börjar konsumtionen av icke varaktiga varor åter öka 2024.

Konsumtionen av tjänster har inte ökat nämnvärt i början av året, även om t.ex. antalet semesterresor till utlandet blev klart fler jämfört med året innan och har redan stigit till nivån före coronapandemin. Den snabba prisstegringen på tjänster bromsade konsumtionsökningen i början av året, men konsumtionen av tjänster ökar något i slutet av 2023 då inkomstnivån och pensionerna stiger. År 2024 ökar konsumtionen av tjänster snabbare när köpkraften förbättras.

Hushållens sparande och skuldsättning

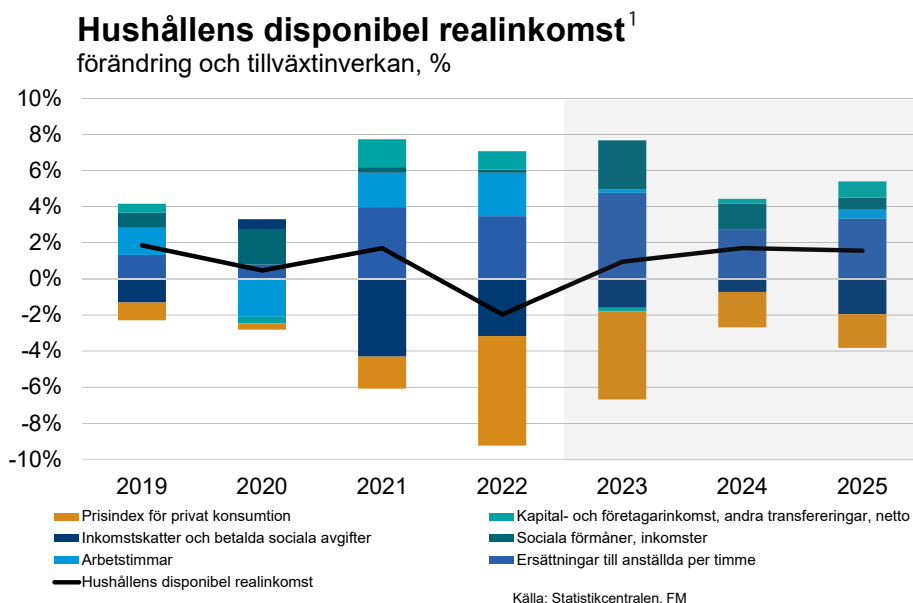
andel av de disponibla inkomsterna, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Hushållens sparkvot blev klart negativ i fjol då konsumtionen steg snabbare än de disponibla inkomsterna. Sparkvoten förutspås åter bli positiv under prognosperioden, i och med ökningen av de disponibla inkomsterna.

Ökningen av hushållens skuldsättningsgrad stannade av i fjol. I år väntas skuldsättningsgraden sjunka i och med att ökningen av hushållens lånestock klart avtar och hushållens disponibla inkomster ökar med över 5 procent.

Den disponibla realinkomsten, som mäter hushållens sammanlagda köpkraft, förutspås vända uppåt i år i och med att prisstegringen inom den privata konsumtionen avtar, medelinkomsterna stiger och de sociala förmånerna ökar kraftigt i och med indexhöjningarna. Ökningen av hushållens köpkraft beräknas bli snabbare 2024 och 2025 när inflationen avtar ytterligare.

Prisstegringen inom den privata konsumtionen beräknas avta till 4,9 procent 2023 och till 2 procent 2024.

1 Kontributionen från inkomstskatter och betalda sociala avgifter och priset på privat konsumtion visas med motsatta tecken i figuren, eftersom deras tillväxt minskar hushållens disponibel realinkomst.

Tabell 7. Konsumtion

	2021	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	andel, %	procentuell volymförändring					
Privat konsumtion	100,0	-3,8	3,5	1,7	-0,2	1,0	1,8
Hushåll	95,9	-3,9	3,7	1,8	-0,2	1,0	1,8
Varaktiga konsumtionsvaror	8,0	2,4	3,1	-7,9	0,8	1,2	4,3
Halvvaraktiga konsumtionsvaror	7,5	-9,4	12,0	0,4	1,4	1,0	2,0
Dagliga varor	28,8	2,4	3,3	-4,2	-2,8	1,0	1,4
Tjänster	51,5	-6,7	2,9	5,6	0,8	0,9	1,5
Icke vinstsyftande samfund	4,1	0,5	-2,7	-1,2	-0,2	1,0	1,8
Offentlig konsumtion		1,2	3,9	0,8	1,8	-0,1	0,4
Totalt		-2,3	3,6	1,4	0,4	0,7	1,3
Priset på privat konsumtion		0,3	1,8	6,1	4,9	2,0	1,9
Priset på offentlig konsumtion		2,6	2,8	4,0	5,6	3,1	3,7
Hushållens disponibla inkomster		0,8	3,5	4,0	5,9	3,7	3,5
Hushållens disponibla realinkomster		0,4	1,7	-2,0	1,0	1,7	1,6
		procent					
Konsumtionens förhållande till bruttonationalprodukten (till löpande priser)		75,4	75,7	75,5	76,1	75,8	75,6
Hushållens sparkvot		4,8	3,1	-0,6	0,5	1,2	1,0
Hushållens skuldkvot ¹		132,4	132,7	131,5	130,3	130,3	130,9

¹ Hushållens skulder i slutet av året i förhållande till deras disponibla inkomst.

1.3.2 Offentlig konsumtion

Enligt nationalräkenskaperna avtog ökningen av den offentliga konsumtionen och sjönk till 0,8 procent 2022. Ökningen avtog bland annat på grund av att de extra utgifterna till följd av covid-19-epidemin minskade.

Ökningen av den offentliga konsumtionen beräknas nå upp till 1,8 procent år 2023. Den offentliga konsumtionen har ökat i snabb takt under årets första hälft. Många tidsbundna utgiftsökningar upphörde vid regeringsperiodens slut, men å andra sidan överfördes en hel del anslag från i fjol till innevarande år. Dessutom upprätthålls konsumtionsökningen av ökade åldersrelaterade utgifter, ändrade uppgifter för välfärdsområdena och kostnaderna för inledandet av deras verksamhet samt av utgifter för ökade anskaffningar av försvarsmateriel och för migration till följd av Rysslands anfallskrig.

Den offentliga konsumtionen minskar något 2024. Konsumtionsutgifterna minskar bland annat som en följd av regeringens omkostnadsbesparingar samt av att kostnaderna för att starta upp och organisera välfärdsområdena minskar. Konsumtionsökningen beräknas tillta något 2025. Tillväxten förblir dock måttfull, eftersom de anpassningsåtgärder som skär ner den offentliga konsumtionen fortsätter under hela regeringsperioden.

Värdet av den offentliga konsumtionen stiger under prognosåren främst på grund av den snabba prisökningen. Den tilltagande inflationen överförs delvis med fördröjning till priset på den offentliga konsumtionen, bland annat på grund av långa avtal om köpta tjänster. Löneutvecklingen inom den offentliga sektorn påskyndas dessutom av redan avtalade program för utveckling av lönesystemen inom kommun- och välfärdsområdena samt av det avtal om löneharmonisering som förhandlats fram för välfärdsområdena.

1.3.3 Investeringar

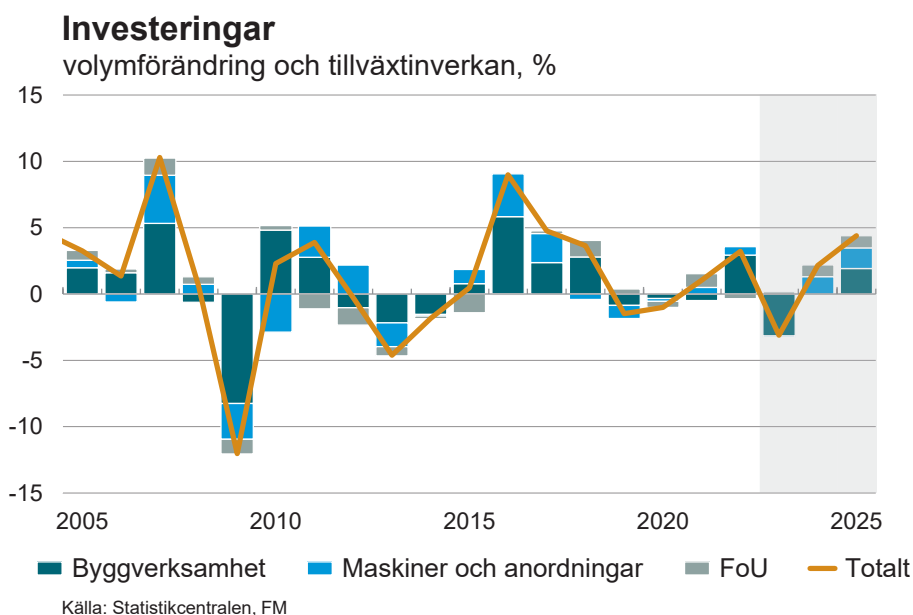
Räntehöjningen har klart försvagat bostadsmarknaden. De stigande räntekostnaderna och den osäkra prisutvecklingen har lett till att konsumenterna tvekar med bostadsköp, vilket minskar efterfrågan på bostadskrediter. Efter de senaste årens livliga byggande har byggherrarna råkat i en situation där de har gott om osålda bostäder. Många planerade byggobjekt för nya bostäder har därför lagts på hyllan.

Investeringarna i bostadsbyggande minskar i år. Den ökade osäkerheten minskar också annat husbyggande samt anläggningsarbeten. Den avtagande ekonomiska tillväxten och de stigande räntorna har också minskat investeringar i maskiner och anläggningar, men investeringarna i grön omställning kommer att sätta fart på investeringarna under de kommande åren.

De privata investeringarna förutspås minska med 3,6 procent 2023, men vända uppåt igen med 1,1 procent 2024. År 2025 väntas de privata investeringarna öka med 2,3 procent. Totalt sett ligger investeringarna kvar på 24 procent i förhållande till BNP, men privata investeringar minskar till 19 procent och resterande 4-5 procent utgörs av offentliga investeringar.

Även om underskottet begränsar den offentliga sektorns investeringsmöjligheter, beräknas investeringsgraden öka. Statens investeringar motiveras av strävan att stärka cybersäkerheten, gränskontrollen och försvaret samt av RRF-finansieringen för investeringar. Dessutom ökar lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet avsevärt statsförvaltningens investeringar från 2024 till och med 2030. År 2025 väntas flygvapnets första leveranser av multifunktionella jaktplan, vilket leder till att de offentliga investeringarna ökar betydligt.

Inom lokalförvaltningen fortsätter investeringstrycket på grund av migrationen och behoven att reparera byggnadsbeståndet. Antalet investeringsprojekt inom social- och hälsovården är fortfarande stort. Den nya regeringens beslut kan ha en betydande inverkan på utvecklingen av de offentliga investeringarna under de kommande åren.

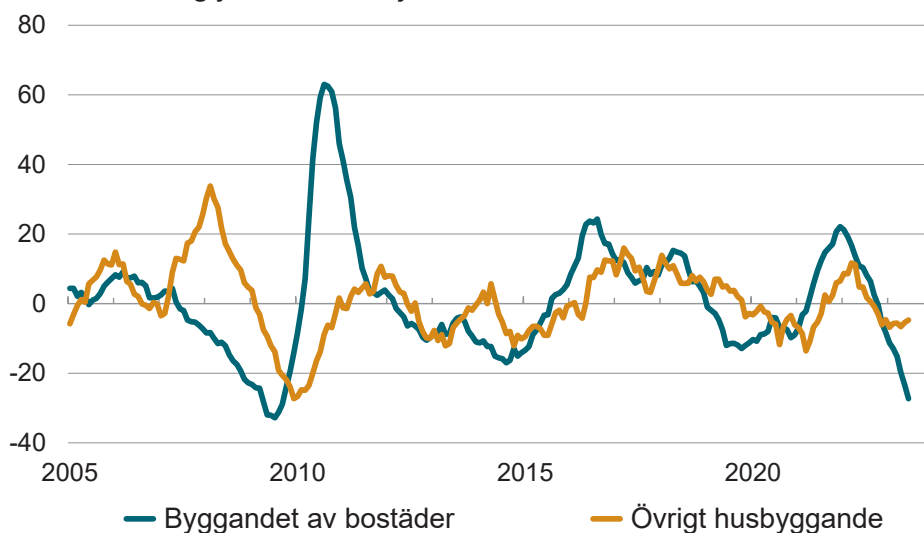

Flera byggprojekt har skjutits upp på grund av det svaga läget på bostadsmarknaden. Bostadsbyggandet har avtagit redan sedan början av 2022, men särskilt mot slutet av förra året har både antalet påbörjade byggprojekt och antalet bygglov totalt minskat klart. I fjol, dvs. 2022, ökade bostadsinvesteringarna med 1,7 procent. Det livliga byggandet under de senaste åren och den snabbt förändrade räntemiljön har lett till en kris för försäljningen av nya bostäder och ökat den osålda bostadsreserven. Det påverkar inledandet av byggandet av nya bostäder och minskar bostadsinvesteringarna i år.

Investeringarna i bostadsbyggande minskar 2023 och 2024. Tillväxten väntas återhämta sig 2025. Minskningen för 2023 förutspås bli 7,0 procent och för 2024 4,0 procent. Även om prognosen för bostadsbyggande innehåller en risk för ännu större tillbakagång, finns det fortfarande efterfrågan. Både urbaniseringen och invandringen upprätthåller behovet av bostadsproduktion. I slutet av prognosperioden kommer antalet påbörjade bostadsbyggen att närma sig långtidsmedelvärdet.

Omkring hälften av investeringarna härrör från byggande, av vilket drygt hälften är bostadsbyggande. Bostadsbyggandet är dock inte enbart beroende av nyproduktion, utan utgör omkring hälften av bostadsbyggnadsinvesteringarna. Resten består av reparationsbyggande, som för närvarande håller igång investeringarna. Visserligen håller ökningen på att avta också i det avseendet. Reparationsbyggandets potential ligger särskilt i energilösningar, men det ekonomiska läget håller tillbaka genomförandet av projekt.

Volymindex för nybyggandet förändring jämfört med fjolåret, %

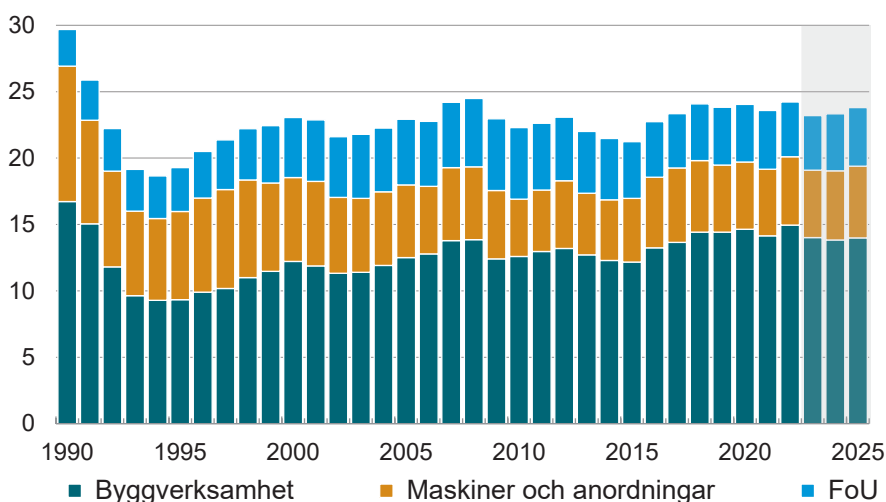

Källa: Statistikcentralen

Övriga husbyggnadsinvesteringar har ännu 2022 hållit husbyggandet uppe. I övriga husbyggnadsinvesteringar ingår både industri-, lager- och affärsbyggnader. När det gäller lokalbyggnation är förväntningarna fortfarande mer positiva än i fråga om bostadsbyggande och en vändning mot tillväxt förutspås ske redan 2024. Investeringar i lokalbyggnation påverkas av den ekonomiska osäkerhet som råder samt av de svaga tillväxtutsikterna. Övriga husbyggnadsinvesteringar förutspås minska med 2 procent i år, vända uppåt med cirka 2 procent 2024 och med 4 procent 2025.

Tillbakagången i anläggningsarbeten följer närmast av det livliga byggandet året innan av bl.a. vindkraftverk. Byggandet av vindkraftverk fortsätter, men de områden inom anläggningsarbeten som följer av bostadsbyggande skjuts upp. Anläggningsarbetena väntas minska med 6 procent 2023 och återhämta sig redan från och med 2024 och uppvisa en årlig tillväxt på 6–7 procent.

Investeringar i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Volymen av investeringar i maskiner och anläggningar vände nedåt i slutet av fjolåret i och med att efterfrågan försvagades och räntorna steg. Kapacitetsutnyttjandet har sjunkit och företagen har inte längre brist på produktionskapacitet. Minskningen i produktionsinvesteringar fortsätter ännu i år. Investeringsutsikterna är dock övervägande goda, eftersom Finland är priskonkurrenskraftigt och utsikterna för produktion av billig ren energi ljusa. Inom industrin är investeringsförväntningarna positiva och särskilt i fråga om vindkraft finns det exceptionellt många investeringsplaner. Om de och andra investeringar som hänför sig till energiomställningen kommer i gång ökar investeringarna betydligt redan 2025, även om största delen av projekten genomförs först senare.

Enligt uppföljning från Finlands näringsliv finns det redan investeringsplaner för grön omställning i Finland till ett belopp av cirka 140 miljarder euro. De flesta av dessa planer kommer troligtvis inte att genomföras, men det finns hur som helst betydligt fler investeringsplaner än normalt. Om investeringarna genomförs kommer största delen av dem att infalla i slutet av decenniet, men i synnerhet investeringar i landbaserad vindkraft kommer att göras också under de närmaste åren. Största delen av investeringsplanerna hänför sig till vindkraft och väte- eller stålproduktion som utnyttjar vindkraft.

Investeringarna i forskning och produktutveckling samt i program och databaser minskade i fjol efter den mycket snabba tillväxten år 2021. FoU-investeringarnas tillväxt stöds dock under de kommande åren av det parlamentariska målet att fram till 2030 höja Finlands FoU-finansiering till 4 procent i förhållande till BNP. De åtgärder som hänför sig till målet, såsom skatteavdrag för FoU-utgifter, som trädde i kraft i början av 2023, samt de stöd och lån som betalas ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens ökar investeringarna. Den snabba energiomställningen och över huvud taget den tekniska omställning som håller på att förändra produktionssätten inom många branscher främjar likaså forsknings- och produktutvecklingen.

Tabell 8. Realinvesteringar enligt kapitalvarutyp

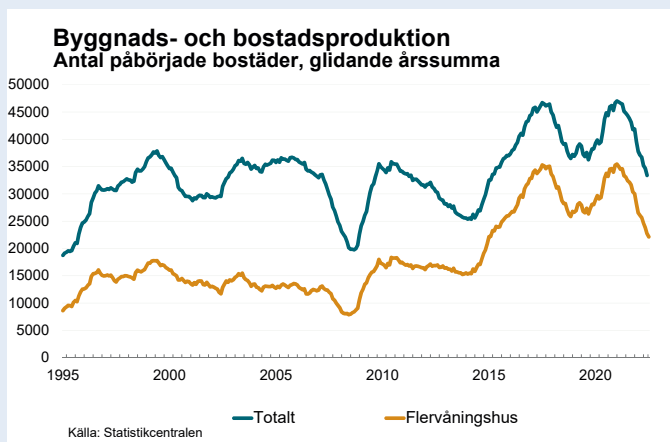
	2021	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	andel, %	procentuell volymförändring					
Husbyggande	50,6	-2,4	-0,5	2,0	-4,9	-1,4	2,3
Bostäder	29,6	-3,2	2,8	1,7	-7,0	-4,0	1,0
Övriga hus	21,0	-1,5	-4,8	2,5	-2,0	2,0	4,0
Anläggningsverksamhet	9,4	10,7	-2,4	20,2	-6,0	6,0	7,0
Maskiner och apparater	21,3	-1,0	2,4	3,0	-0,5	6,0	7,0
FoU-investeringar ¹	18,7	-2,5	5,7	-1,8	1,0	5,0	5,0
Totalt	100,0	-1,0	1,0	3,2	-3,1	2,1	4,4
Privata	82,3	-3,3	4,3	3,6	-3,6	1,1	2,3
Offentliga	17,7	9,3	-11,8	1,3	-0,5	7,2	13,7
Priset på investeringar	2,3	1,2	2,3	6,6	3,6	1,7	1,8
		procent					
Investeringarnas andel av BNP (till löpande priser)							
Fasta investeringar		24,0	23,6	24,2	23,2	23,3	23,8
Privata		19,2	19,4	20,0	19,1	19,0	19,0
Offentliga		4,8	4,2	4,2	4,2	4,3	4,8

¹ Innehåller odlade tillgångar och produkter som skyddas av immateriell äganderätt

Bostadsbyggandets roll i samhällsekonomin

Den nollränteperiod som började 2016 och som pågick ännu i föl ökade både bostadsköpen och bostadsbyggandet. Det har i synnerhet uppförts många flervåningshus med ett stort utbud av enrummare. Nedgången i fråga om nybyggen har under det senaste året varit snabb. Den livligare bostadsmarknaden syntes också i antalet genomförda köp, men i och med den stigande räntenivån har också köpen minskat betydligt.

Åren 2016–2022 påbörjades byggprojekt motsvarande i genomsnitt 41 000 bostäder, medan motsvarande medeltal för åren 1995–2022 var 33 000 bostäder. Flervåningshuprojekten har under hela denna period ökat från en andel på mindre än 50 procent under 1990-talet på så sätt att flervåningshusbostädernas andel av alla projekt var som högst 2021, dvs. hela 75 procent.

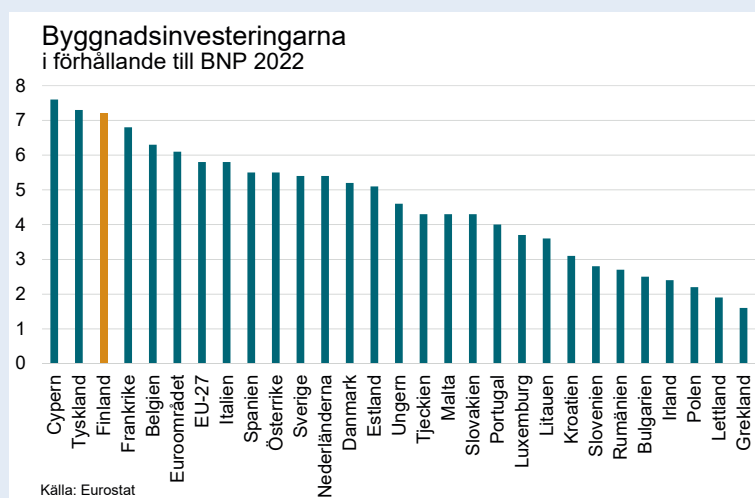

Hur har bostadsbyggandet under de senaste åren påverkat hela ekonomin?

Bostadsbyggandet är en viktig samhällsekonomisk investering. År 2022 uppgick investeringarna i löpande priser till cirka 60 miljarder euro. Av denna summa täckte byggnadsinvesteringarna omkring 60 procent (40,3 miljarder euro). Av byggnadsinvesteringarna var 81 procent husbyggnadsinvesteringar, vilket ytterligare fördelades på bostadsbyggnads - (18,1 miljarder) och övriga husbyggnadsinvesteringar (14,3 miljarder). Något under hälften av husbyggnadsinvesteringarna är reparationsbyggande och resten nybyggnation. Till byggnadsinvesteringarna räknas dessutom anläggningsinvesteringar

(7,8 miljarder). Bostadsbyggnadsinvesteringarna i förhållande till bruttonationalprodukten var 7,2 procent år 2022.

Internationellt sett spelar byggandet en större roll i Finland än i de flesta andra europeiska länder. Då byggnadsinvesteringarna i Finland var omkring 7 procent i förhållande till BNP, var motsvarande medeltal för EU-27-länderna 6,1 procent och för euroområdet 5,8 procent. I Sverige var motsvarande siffra 5,4 procent och i Danmark 5,2 procent. Av EU 27-länderna uppvisade bara Cypern och Tyskland högre siffror Finland.

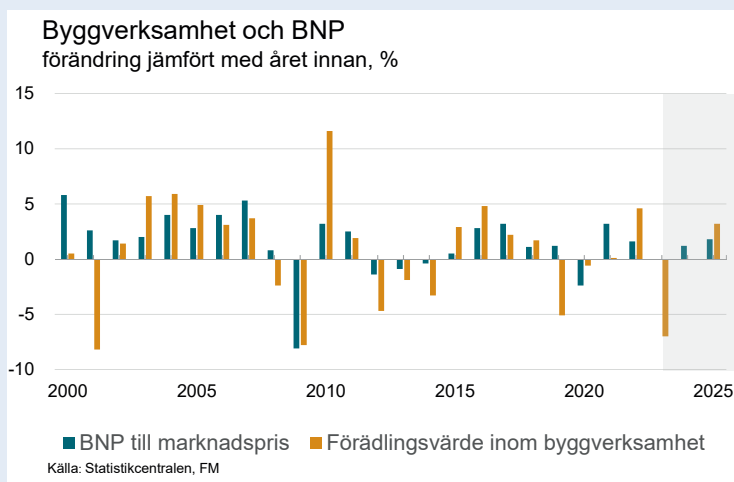
Byggverksamhetens andel av förädlingsvärdet inom ekonomin har varit stabil under hela 2000-talet och varierat mellan 6 och 7 procent. Tidigare var byggandets andel i Finland betydligt högre och före 1990-talets depression var dess andel av förädlingsvärdet ännu rejält över 10 procent. Av total förädlingsvärdet täcker nybyggnation av bostäder lite över 1 procent.

Byggverksamhetens betydelse syns också i sysselsättningen. Byggbranschen sysselsätter i genomsnitt 185 000 personer. Av detta antal sysselsatta arbetar omkring hälften inom specialentreprenad, 40 procent inom husbyggande och resterande tio procent inom byggande av infrastruktur. I år minskar sysselsättningen särskilt inom husbyggande, även om minskningen ännu inte är påtaglig. En orsak till detta är användningen av utländsk arbetskraft, som inte registreras i arbetskraftsundersökningens sysselsättningsciffror. I arbetslöshetstalen syns minskningen i byggbranschen också undantagsvis mindre än under tidigare konjunkturer, även om en stor del av den ökade arbetslösheten härrör från den.

Figuren nedan visar de årliga förändringarna i förädlingsvärdet inom byggande och den sammanfallande årliga förändringen av BNP under 2000-talet. Under en längre granskningsperiod har volymen av BNP och byggnadsinvesteringarna varit överensstämmande. Ofta har förändringarna gått i samma riktning och på så sätt har andelen av BNP förblivit stabil. Livligt byggande under vissa år har följts av snabba nedgångar och efter nedgången har en snabb uppgång återigen följt. Så har det sett ut både 2001 och före finanskrisen 2008–2009. Trots den kongruenta utveckling kan det finnas stora skillnader i BNP och i byggverksamheten. Inte heller stora nedgångar i byggverksamheten har nödvändigtvis lett till en minskning av BNP och inte heller har byggboomar medfört en kraftig ökning i hela ekonomin.

Det här var särskilt tydligt vid nedgången i byggandet 2009 till följd av finanskrisen (-7,8 procent) och den snabba återhämtningen efter stimulansåtgärderna (+11,8 procent). Åren 2015 och 2016 ökade byggandets förädlingsvärdet kraftigt, men hade föregåtts av flera år med långsam tillväxt. Klart är att byggnivån 2016–2022 har varit högre än tillväxten inom den övriga ekonomin. Frågan kvarstår om byggandets andel i framtiden kommer att minska, liksom i andra europeiska länder, eller om den återgår till sin tidigare nivå.

De långsiktigt verkande faktorerna inom bostadsbyggande är dock oförändrade. Den ekonomiska tillväxten är fortfarande en central faktor som upprätthåller efterfrågan på bostäder. I Finland fortsätter urbaniseringen och invandringen och dessa håller liv i bostadsbyggandet.

1.4 Inhemsk produktion

1.4.1 BNP

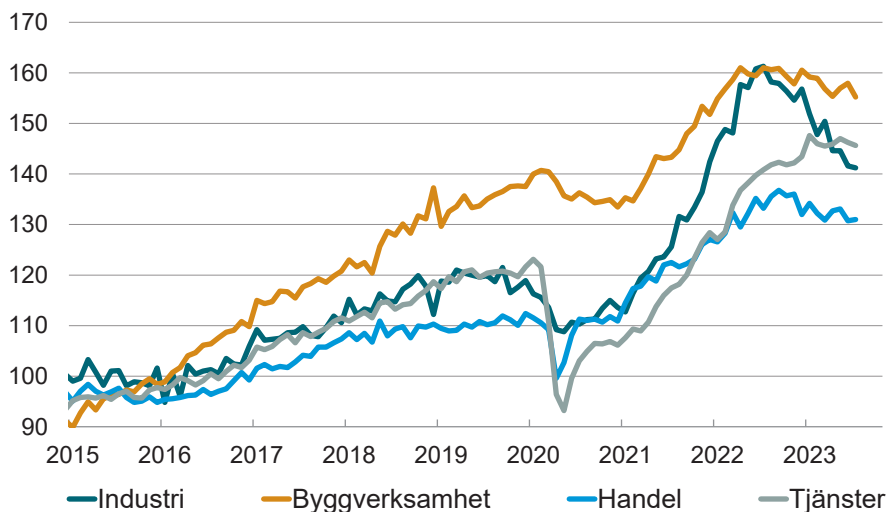
De två första kvartalen 2023 har varit positivare än väntat när det gäller produktionen. Mätt i BNP ökade produktionen under det första kvartalet med 0,3 procent och under det andra kvartalet med 0,6 procent jämfört med tidigare kvartal. Under det andra halvåret av 2022 minskade produktionen fortfarande, även om man för hela årets del uppnådde en positiv tillväxt. Produktionsökningen vilar på en osäker grund och den stödjer sig främst på förväntningarna på tjänsteproduktionen.

Inom industrigrenarna uppstod en ökning inom den kemiska industrin, även om branschen har rapporterat om svårigheter. Produktionen inom skogs- samt el- och elektronikindustrin minskade däremot. Volymen inom byggverksamhet har minskat redan under flera kvartal. Särskilt tjänstesektorn, inkl. handel samt finans- och försäkringsverksamhet, ökade. Produktionen fortsatte likaså att öka inom informations- och kommunikationsverksamhet samt företagstjänster.

Prisnedgången på råvaror och energi syns ännu inte i prissättningen inom dessa branscher. Prisstegringen har fortsatt inom alla industrigrenar, men också inom jord- och skogsbruk, energiförsörjning och transport. Inom den kemiska industrin har stegringen av kostnadsnivån stannat av. Den höjda kostnadsnivån har överförts till priserna på slutprodukterna och värdet av näringsgrenarnas produktion, vilket inte nödvändigtvis ännu säger något om förändringar i volym eller lönsamhet. Huruvida de höjda priserna syns i företagets lönsamhet beror på branschen och dess kostnadsstruktur samt på konkurrenssituationen. Undantag från näringsgrenarna är skogsindustrin, byggverksamheten och vissa tjänster såsom fastighetsbranschen samt informations- och kommunikationsbranschen, där priserna, granskade näringsgrensvis, har sjunkit under fjolåret.

Huvudbranschernas omsättning

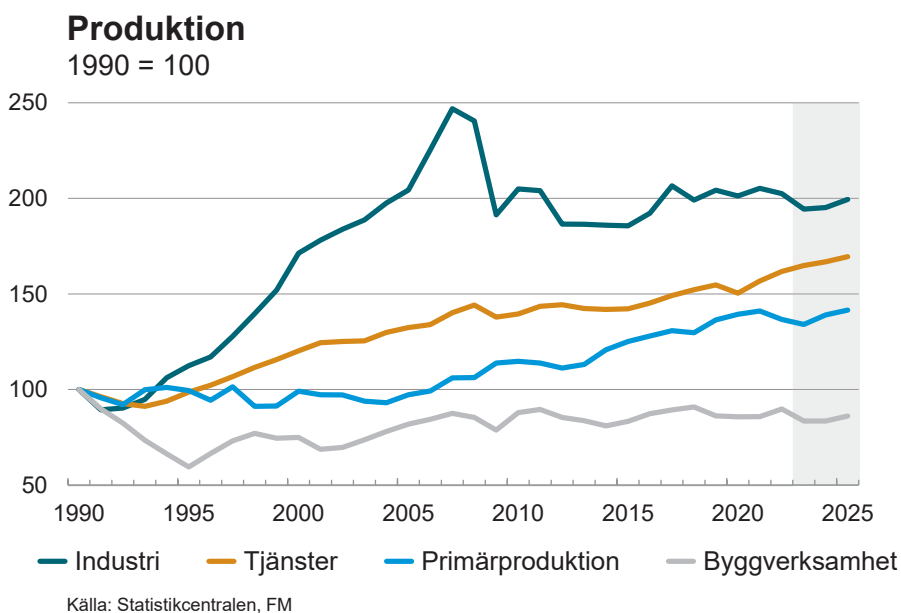
2015 = 100, säsongrensad

Lähde: Tilastokeskus

För hela fjolårets del ökade mervärdet med 2,2 procent. Ökningen var störst inom metallindustrin (4,0 procent) och el- och elektronikindustrin (6,4 procent) samt inom finansierings- och försäkringsverksamhet (9,5 procent). Mest minskade produktionen inom skogsindustrin (-18,4 procent), den kemiska industrin (-10,8 procent) och handeln (-5,2 procent). När dessa siffror jämförs med siffrorna för det första kvartalet är de negativa förändringarna för skogsindustrin 9ögonen fallande, men också de eventuellt konjunktur- och säsongsbetingade variationerna inom t.ex. den kemiska industrin och el- och elektronikindustrin.

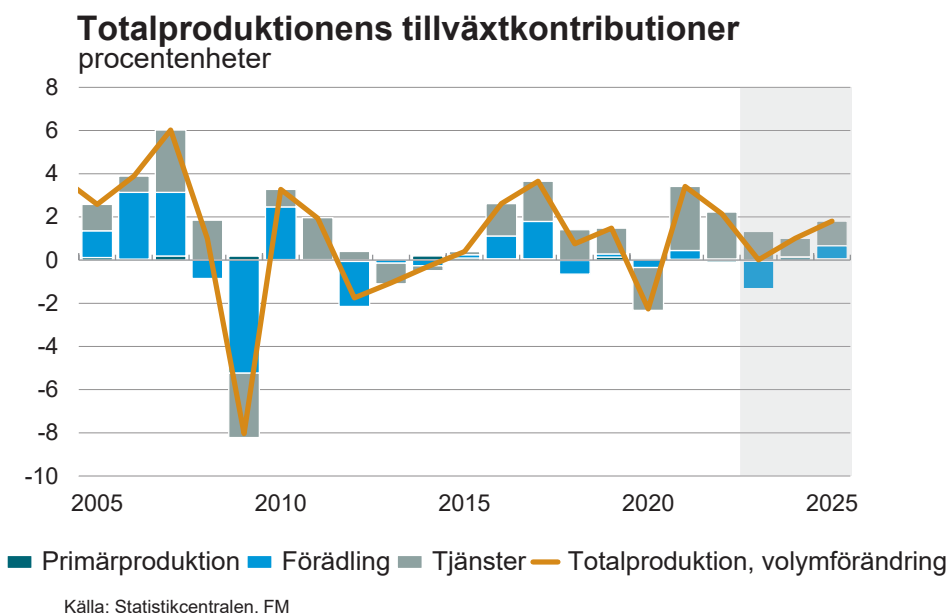
År 2023 kommer produktionen inte sammantaget sett att öka och klyftan mellan industri och tjänster kommer åtminstone tills vidare att vara tydligt märkbar. Industriproduktionen minskar klart och tjänstesektorn står för uppkomsten av mervärdet inom samhällsekonomin. Osäkerheten på Finlands viktiga exportmarknader, särskilt i Tyskland och Sverige, fortsätter, vilket i synnerhet påverkar energiintensiva branscher, såsom den kemiska industrin och energiförsörjningen. Inom exportindustrin håller utsikterna på att stabiliseras när det gäller prisnivån och priserna på råvaror antas börja sjunka. De mest negativa utsikterna för 2023 berör byggverksamheten och servicebranscherna inom dess verkningsområde.

Industriproduktionen minskar 2023 med cirka 4,0 procent. Siffran är klart lägre än vad man antog i början av året och bakom den ligger de dystrare utsikterna för orderstocken samt förtroendesiffrorna. Prognosen för byggnation har också korrigerats nedåt till -7,0 procent och innefattar en risk för nedgång, om man inte kan ersätta det minskande bostadsbyggandet med reparationsbyggande och lokalbyggnation. Inom primärproduktionen minskar skogsbrukets produktion i och med minskad virkesförbrukning inom byggnation och skogsindustri. Produktionen av tjänster ökar i år med 1,9 procent.

År 2024 förutspås den ekonomiska tillväxten återgå till 1,2 procent mätt i mervärde. Fabriksindustrin återhämtar sig i takt med exportmarknaden. Ökningen inom tjänstereproduktionen följer konsumenternas köpkraft, som år 2024 inte längre ökar lika mycket som i år. Företagstjänsterna följer i den övriga industrins kölvatten. Produktionsökningen inom skogsbruket antas påskynda återhämtningen inom primärproduktionen. Ökningen inom byggnadsproduktionen kan fördröjas ännu till 2025 på grund av det överstora utbudet av bostäder.

År 2025 antas den ekonomiska tillväxten ta in på tillväxtpotentialen, vilket ökar den ekonomiska tillväxten något. Ingen förbättring av produktivitetsökningen förutspås.

1.4.2 Förädling

De försämrade konjunkturerna har avspeglats i industrins ordergång. Antalet beställningar har minskat sedan slutet av 2022. Detta tyder också på en nedgång i produktionen, och enligt volymindexet för produktionen visar de senaste siffrorna en produktionsnedgång. Jämfört med året innan har produktionen minskat under ästan hela våren. Också mätt utifrån förväntningarna är konjunkturerna inom industrin negativa. Fram till mitten av fjolåret var förväntningarna inom industrin höga, men efter det har det skett en vändning till det sämre.

Skogsindustrin har drabbats av svaga exportutsikter och höga kostnader. Särskilt inom sågindustrin och pappersindustrin ser man ett behov av anpassningsåtgärder. Också den minskade byggnationen påverkar sågverksamheten. Cellulosaproduktionen ökar dock i takt med den ökade kapaciteten när en ny bioproduktfabrik inleder sin verksamhet i Kemi under hösten. Sammantaget förutspås en minskning av produktionen inom skogsindustrin. Huvudmarknadsområdet för exporten inom skogsindustrin är Europa och särskilt Tyskland. Kina är också en viktig exportmarknad för cellulosa. Prisnivån på cellulosa har vänt nedåt, men exportpriset är fortfarande högt.

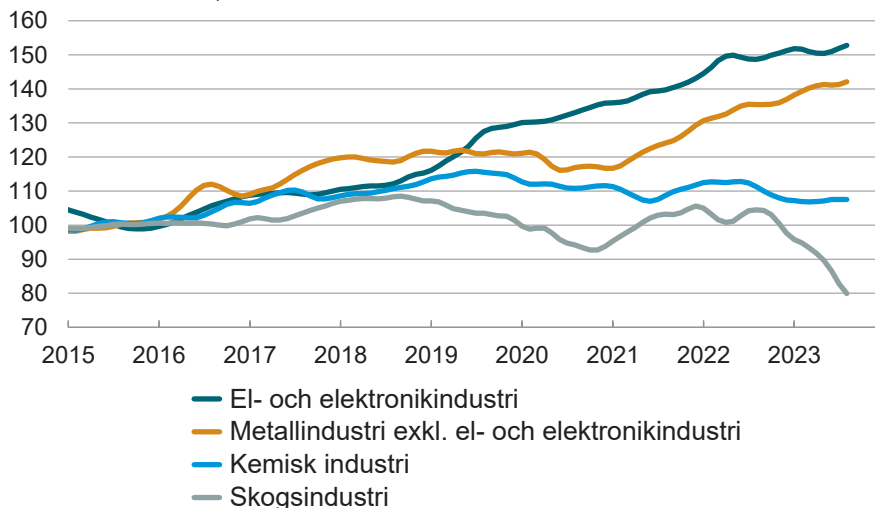
Utsikterna för den kemiska industrin är fortsatt svaga. Produktionen varierar kraftigt från år till år och om man ser till hela branschen så har produktionsvolymen minskat under de senaste åren. Orderstocken och exportvolymen pekar nedåt. Exportpriserna steg fram till slutet av fjolåret, men har i år vänt nedåt. De stigande energipriserna påverkar den energiintensiva näringsgrenen och förväntningarna inom övriga näringsgrenar inverkar direkt på den kemiska industrin. Konjunkturförväntningarna för branschen är nedåtgående i år.

Inom metallindustrin, inkl. metallförädling och maskin- och metallvaruindustrin, har produktionstillväxten stannat av och orderingången börjat minska. Också el- och elektronikindustrin är en viktig exportbransch. I fjol växte branschen fortfarande väl, men i år förutspås produktionen krympa något.

Konjunkturbarometern för industrin antyder en snabb försämring av förväntningarna under de kommande månaderna 2023. Under det andra kvartalet ökade produktionen fortfarande, men förväntningarna i fråga om hösten har klart vänt nedåt.

Volymindex för industriproduktionen per bransch

2015 = 100, trend

Källa: Statistikcentralen

Byggnation

År 2022 påbörjades byggandet av nästan 38 000 bostäder. Året innan hade man nått toppen för bostadsbyggande, dvs. närmare 47 000 bostäder. När efterfrågan nu har rasat har det lett till en kris på bostadsmarknaden, i fråga om försäljning av såväl gamla som nya bostäder. För närvarande skjuts inledandet av bostadsprojekt upp trots att bygglov finns, och situationen för byggande av nya höghusbostäder i synnerhet i tätorter är den att det inte lönar sig för stora byggföretag att starta nya projekt.

Under vårens lopp har prognoserna för antalet projekt som ska påbörjas i år sjunkit.

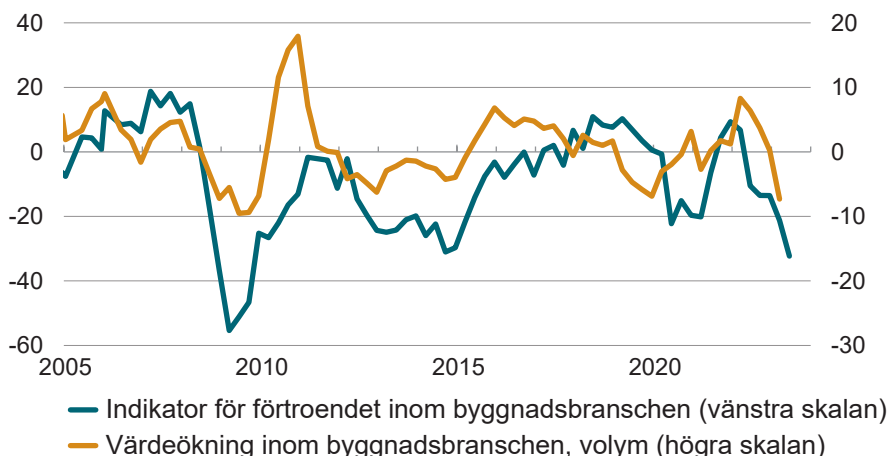
I finansministeriets Raksu-grupp har det beräknats att antalet nya byggprojekt i år ska uppgå till 23 000 bostäder och att byggnationen återhämtar sig något nästa år. Förväntningarna på en relativt snabb vändning inom byggnation gäller fortfarande, vilket återspeglar byggherrarnas vilja att hålla sig kvar på marknaden och delta i produktionen. De negativa förväntningarna har dock nu sjunkit till samma nivå som under pandemin (relationstal -25).

De försämrade utsikterna har också inverkat på hur antalet bygglov utvecklats. Kubikvolymen för byggloven har sedan början av 2022 minskat med cirka 33 procent (mätt med glidande medelvärde) för allt byggande och motsvarande siffra för bostadsbyggande var 45 procent. Den avtagande byggnationen har alltså klart koncentrerats till bostadsbyggande. När det gäller byggande av flervåningshus har kubikvolymerna under motsvarande tid inte minskat mer än vad som gäller bygglov för annat bostadsbyggande eller för påbörjade byggprojekt. Byggandet av flervåningshus är fortsatt populärt bland byggherrarna och i fråga om bygglovsansökningar har man inte reagerat lika snabbt på den förändrade situationen, även om loven inte leder till att byggande inleds.

Omkring hälften av bostadsbyggandet handlar om reparationer och hälften om nybyggande. Den långsamma men jämna tillväxten inom reparationsbyggande balanserar marknaden och ersätter på lång sikt nybyggande. Fjölårets höjda kostnadsnivå har också komplicerat husbolagens reparationsbyggnadsprojekt, och även reparationsbyggandet förutspås undantagsvis minska volymmässigt med en fart av cirka 1 procent i år.

Förtroende och värdeökning inom byggnadsbranschen

säsongrensat saldo och förändring jämfört med fjolåret, %

Källa: Statistikcentralen, Europeiska kommissionen

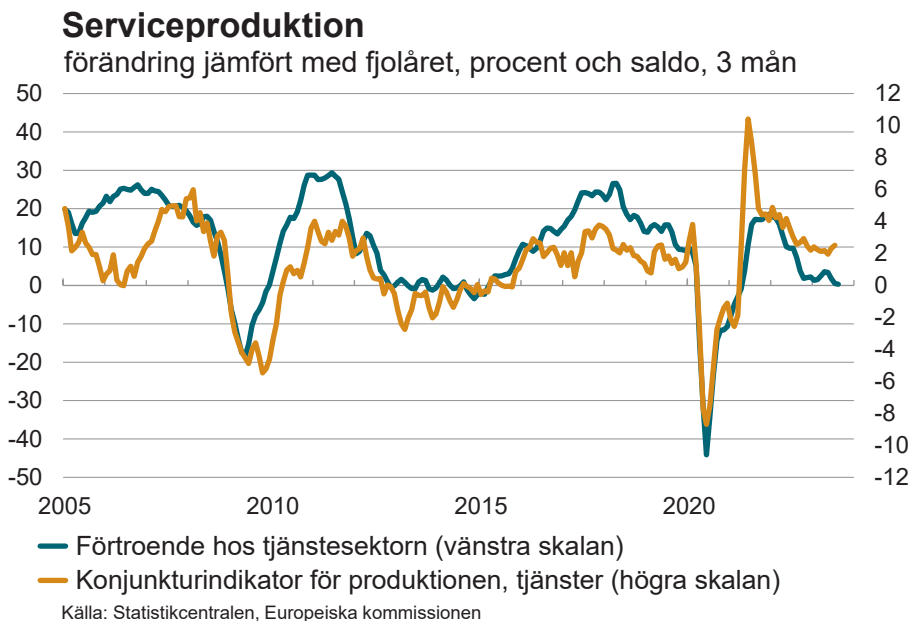
Produktionen inom byggverksamheten förutspås minska i år med $-7,0$ procent och hålla sig på samma nivå 2024, utan tillväxt. Förhoppningen om en vändning i produktionsnivån är mycket osäker och har i snabb takt avtagit när det gäller innevarande år. Produktionen kommer inte att återhämta sig under hösten. I produktionsciffrorna kommer påbörjade projekt att synas med cirka ett års eftersläpning. Fram till 2025 antas byggnadsproduktionen återhämta sig.

1.4.3 Tjänstert

Nivån på tjänsteproduktionen var fortsatt positiv inom de flesta branscher under 2022. Tillväxten inom finans- och försäkringsbranschen ökade kraftigt, vilket torde återspegla räntornas betydelse för omsättningen, närmast inom handeln. Turist- och restaurangbranschen har återhämtat sig från den nedgång som coronapandemin orsakade, men ingen egentlig tillväxt har dock skett. Inom transport- och lagerbranschen ser produktionsnivån ut att permanent stanna på en lägre nivå efter coronapandemin. Det här beror på minskningen i handelns volymer.

Enligt konjunkturbarometern uppskattar servicebranscherna att försäljningen minskar ytterligare, dock så att en positiv vändning sker redan inom ett halvt år. Också inom servicebranscherna har man sett att efterfrågan avtar, vilket för sin del begränsar tillväxten tillsammans den välkända flaskhalsen, nämligen bristen på yrkeskunnig arbetskraft. Inom informations- och kommunikationsbranschen har tillväxten varit fortsatt jämn. Inom transportbranschen försvårar kostnadsökningen klart utvecklingen.

För 2023 förutspås produktionsökningen inom tjänsteproduktionen förbli stabil (1,9 procent).

Tabell 9. Produktion per bransch

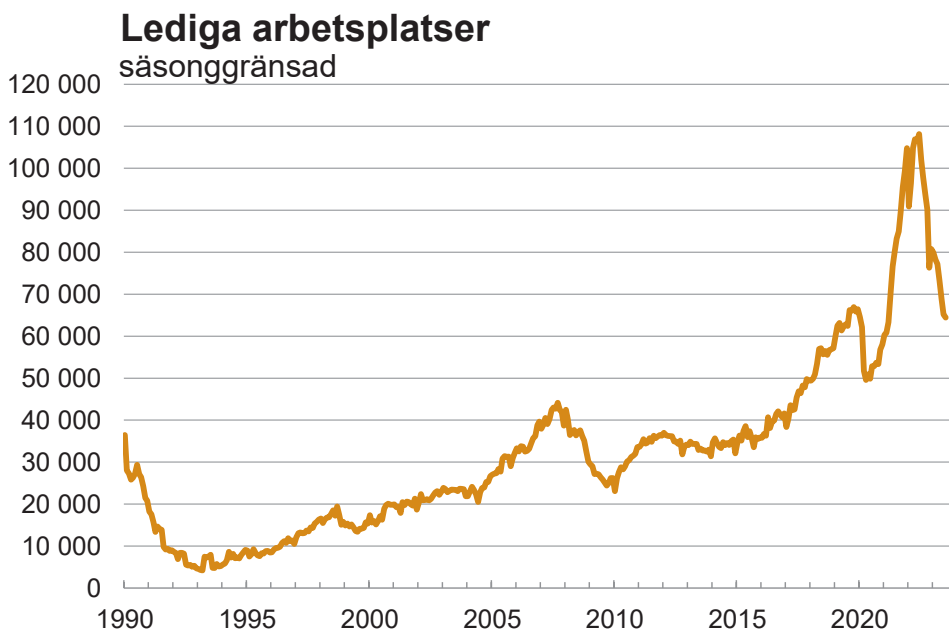
	2021	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	andel, % ¹	procentuell volymförändring					
Industriproduktion	20,6	-1,5	2,0	-1,3	-4,0	0,4	2,2
Byggande	7,1	-0,6	0,1	4,6	-7,0	0,0	3,2
Jord- och skogsbruk	2,8	2,2	1,2	-3,1	-1,9	3,7	1,8
Industriproduktion och byggande	27,7	-1,2	1,5	0,2	-4,6	0,2	2,4
Tjänster	69,5	-2,9	4,3	3,2	1,9	1,2	1,6
Produktion till baspris	100,0	-2,3	3,4	2,2	0,0	1,2	1,8
Bruttonationalprodukt till marknadspris		-2,4	3,2	1,6	0,0	1,2	1,8
Arbetets produktivitet inom samhällsekonomin		0,2	1,4	0,7	-0,2	1,2	1,3

¹ Andel av produktionen, löpande priser

1.5 Arbetskraft

Sysselsättningen går in i en svacka från jämfört med toppnivån. Under årets första hälft ökade antalet sysselsatta med 0,9 procent och sysselsättningsgraden nådde åter ett nytt rekord. På sommaren började arbetsmarknaden utvecklas till det sämre, då antalet arbetslösa och permitterade ökade samtidigt som näringslivets sysselsättningsplaner backade. Dessutom ställdes ett stort antal, i synnerhet män, utanför arbetskraften.

Arbetskraften är rekordstor. Antalet sysselsatta ökade med 11 000 personer under januari-juli. Ännu större var ökningen av arbetskraftsdeltagandet, eftersom särskilt kvinnor kom ut på arbetsmarknaden från att tidigare ha stått utanför. Undantagsvis ökade också arbetslösheten, även om sysselsättningen ökade. Sysselsättningen ökade särskilt inom den offentliga sektorn. Antalet löntagare var större både bland heltids- och deltidsanställda. Antalet arbetade timmar ökade lika mycket som antalet sysselsatta, dvs. den genomsnittliga arbetstiden blev inte längre kortare. Av huvudnäringsgrenarna var antalet sysselsatta fler särskilt inom industri, byggnation och offentlig förvaltning. Inom primärproduktionen och handeln minskade antalet sysselsatta.

Källa: Arbets- och näringsministeriet

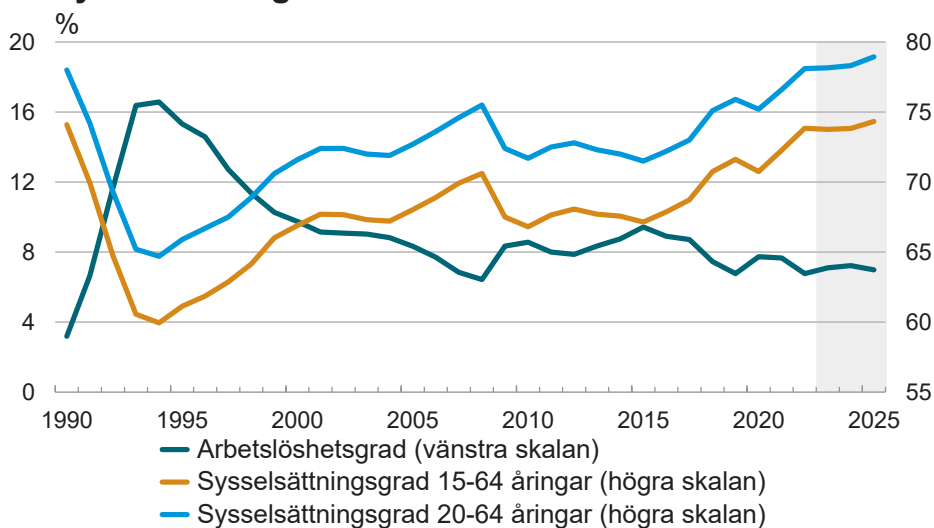
Arbetsmarknaden står vid ett vägskäl. Å ena sidan har antalet sysselsatta i överensstämmelse med trenden fortsatt att öka och trots nedgången finns det fortfarande gott om lediga jobb, men samtidigt har arbetslösheten börjat öka och i synnerhet antalet heltidsanställda löntagare inom den privata sektorn var betydligt färre i juli än året innan. Riktningen på arbetsmarknadens utveckling är således inte längre lika klar som i början av året. Dessutom finns det en hel mängd arbetskraft på arbetsmarknaden eftersom efterfrågan har styrt in nya människor i arbetslivet. Också befolkningen i arbetsför ålder har ökat rätt klart i år till följd av invandringen, vilket är exceptionellt.

Problemen med matchningen på arbetsmarknaden ser ut att ha avstannat under sommaren, men utöver den tillfälliga minskningen i efterfrågan på arbetskraft är bristerna i kompetens en faktor som har en negativ inverkan på förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Företagens utmaningar med att hitta yrkeskunnig arbetskraft minskade under sommaren, särskilt inom byggbranschen, men var fortfarande större än normalt inom servicenäringarna och industrin. Enligt Finlands näringslivs enkäter är det svårt för företagen att hitta lämpliga arbetstagare bland annat på grund av arbetskraftens bristfälliga erfarenhet, specialkompetens och utbildning. Enligt arbets- och näringsministeriet förklaras bristen på arbetskraft inom vissa

branscher av låga medellöner, som inte attraherar. Matchningsproblematiken beror delvis på det ökade utbudet av atypiska anställningar inom vissa branscher, där det finns efterfrågan på heltidsarbete men inget utbud. Dessutom finns det ett överutbud i vissa yrken, särskilt inom kreativa yrken.

Totalproduktionen förutspås 2023 ligga på samma nivå som året innan. Trots det minskar efterfrågan på arbetskraft under årets andra hälft, särskilt inom förädlingsbranscherna. Finlands näringslivs enkäter visar att efterfrågan minskar inte bara inom byggnation och industri utan särskilt inom informations- och kommunikationstjänster samt i transportbranschen. Å andra sidan ökar efterfrågan bland annat inom finansierings- och försäkringsbranschen, varvid antalet sysselsatta inom hela ekonomin ökar något ännu i år medan produktiviteten försämras ytterligare. Den allmänna bristen på kompetent arbetskraft får företagen att hålla fast vid sina arbetstagare, eftersom recessionen ser ut att bli kortvarig och det är sannolikt att permitteringar och annan flexibilitet i arbetslivet är att föredra framför uppsägningar. Återhämtningen av ekonomin ökar fortfarande antalet sysselsatta särskilt 2025, och i synnerhet inom servicenäringarna. Sysselsättningsgraden för 15–64-åringar stiger till över 74 procent 2025.

Sysselsättning och arbetslöshet

Källa: Statistikcentralen, FM

Arbetslöshetsgrad = arbetslösa / arbetskraft (15–74-åringar)

Sysselsättningsgrad = sysselsatt arbetskraft / befolkning i arbetsför ålder

Arbetslösheten fortsätter att öka. Trots den förbättrande sysselsättningen i början av året ökade också arbetslösheten under januari-juli. Antalet arbetslösa var 16 000 fler än för ett år sedan under samma period. Bland män ökade arbetslösheten mer än bland kvinnor och bland yngre åldersgrupper mer än bland övriga.

Särskilt den avtagande byggnationen ökar arbetslösheten inom förädlingsbranschen i år. Efter den lilla uppgången i år förväntas den ekonomiska återhämtningen minska arbetslösheten nästa år och särskilt därpå följande år. Förutsatt att matchningsproblematiken på arbetsmarknaden och tillgången på arbetskraft områdesvis eller yrkesvis inte utgör ett hinder för arbetsmarknadens funktion på det sätt som antas i prognosen, sjunker arbetslöshetsgraden till cirka sju procent 2025. Det är nästan en procentenhet mer än den nivå på den strukturella arbetslösheten i Finland som beräknats med EU:s gemensamma metod.

Tabell 10. Arbetskraftsbalans

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	i medeltal 1000 personer per år					
Befolkning i arbetsför ålder (15–74 åringar)	4133	4123	4120	4126	4116	4109
Befolkning i arbetsför ålder (15–64 åringar)	3421	3417	3421	3436	3435	3434
Arbetskraft (15–74 åringar)	2703	2765	2808	2829	2834	2845
Sysselsatta (15–74 åringar)	2495	2555	2619	2628	2629	2646
varav 15–64 åringar	2420	2470	2526	2534	2536	2552
Arbetslösa (15–74 åringar)	209	212	190	201	205	199
	volymförändring, 1000 personer					
Befolkning i arbetsför ålder (15–64 åringar)	-7	-3	4	15	-1	-1
Sysselsatta (15–64 åringar)	-35	50	56	8	2	16
	procent					
Sysselsättningsgrad (15–64 åringar)	70,7	72,3	73,8	73,8	73,8	74,3
Sysselsättningsgrad (20–64 åringar)	75,2	76,6	78,1	78,2	78,3	78,9
Arbetslöshetsgrad (15–74 åringar)	7,7	7,7	6,8	7,1	7,2	7,0
	1000 personer under året					
Invandring, netto	18	23	34	50	50	25

1.6 Inkomster, kostnader och priser

1.6.1 Löner

Den nedåtgående trenden för reallönerna ser ut att vara förbi. Förtjänstnivåindexet steg snabbare under årets första hälft till 3,6 procent från 2,3 procent året innan. Dessutom uppskattade Statistikcentralen att löneökningen ytterligare har försnabbats under juli-september. Det berodde på att avtalslönerna ökade, eftersom löneglidningarna minskade. Särskilt inom kommunsektorn ökade avtalslönerna klart, men också inom andra branscher inom den offentliga och den privata sektorn betalades högre avtalslöner än året innan. Löneökningarna var särskilt märkbara inom fastighets- och försäkringstjänster samt hälsovårdstjänster, medan ökningen inom förädlingsbranschen bara tilltog en aning. Reallönerna sjönk med nästan fyra procent jämfört med året innan, eftersom inflationen fortfarande klart översteg förtjänstnivåindexets uppgång redan för sjunde kvartalet i rad. Nivån på realinkomsterna sjönk dock inte längre under det andra kvartalet jämfört med början av året.

Under 2023 ingicks ett stort antal nya tvååriga kollektivavtal inom den privata sektorn och den offentliga sektorn. I år är höjningarna enligt de ingångna avtalen vanligen omkring fyra och en halv procent på årsnivå. De är alltså klart större än året innan och de största på 14 år. Dessutom överskrider löneförhöjningarna inom kommun- och välfärdssektorn detta, eftersom avtalen utöver den s.k. allmänna linjen också innehåller kostnader för lönestrukturprogrammet och för samordningen av löner. Lokalförvaltningen leder sålunda löneutvecklingen denna avtalsomgång. Löneglidningarna antas vara omkring en halv procentenhet i hela ekonomin. På så sätt ökar de nominella inkomsterna med drygt fyra procent 2023.

Nästa år är avtalshöjningarnas årliga inverkan ungefär en och en halv procent, eftersom de engångsbonus som betalats i år inte längre ingår i avtalen. Inom lokalförvaltningen är höjningarna klart större också nästa år. På grund av den svaga ekonomin beräknas löneglidningarna inte bli större än i genomsnitt. På så sätt stiger de nominella inkomsterna med drygt tre och en halv procent 2024.

Det finns ännu inte särskilt många kollektivavtal för 2025, vilket innebär att antagandet om att realinkomsterna stiger i hela ekonomin är kopplat till den prognostiserade blygsamma produktivitetsökningen. Höjningarna inom lokalförvaltningen är fortsatt stora. De nominella inkomsterna förutspås öka med drygt tre procent 2025.

Lönesumman ökade med 6,1 procent under det första halvåret. Lönesumman steg på grund av att såväl inkomsterna, resultatbonusarna som sysselsättningen förbättrades. Snabbast var ökningen av lönesumman inom den offentliga sektorn. Inom den privata sektorn ökade lönesumman också snabbt, särskilt inom de näringsgrenar som tidigare drabbats av coronapandemin och som betjänar affärslivet. Inom byggbranschen ökade lönesumman långsammast.

Utvecklingen av lönesumman påverkas förutom av de nominella inkomsterna också av den totala sysselsättningsutvecklingen och av omfördelningen av den mellan olika branscher. När sysselsättningstillväxten avtar förutspås lönesumman öka med cirka fem procent 2023, då tillväxttakten för de nominella inkomsterna antas öka klart. Under de följande åren väntas inkomstökningen avta och sysselsättningstillväxten förbli jämn, varvid lönesumman ökar med cirka fyra procent 2024 och 2025.

Tabell 11. Index för löntagarnas förtjänstnivå och arbetskostnaderna per producerad enhet

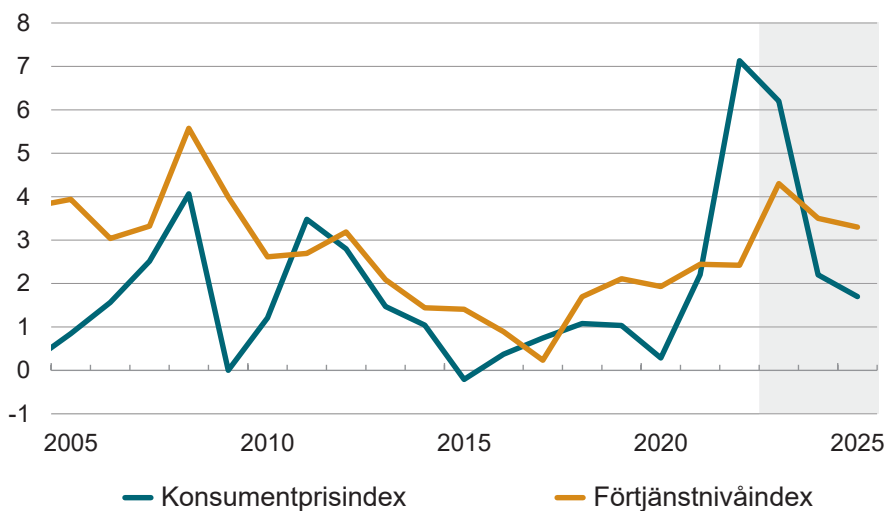
	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	procentuell förändring					
Avtalslöneindex	1,3	1,8	1,8	3,9	2,8	2,6
Löneglidning m.m.	0,7	0,7	0,6	0,4	0,7	0,7
Förtjänstnivåindex	1,9	2,4	2,4	4,3	3,5	3,3
Real förtjänstnivå ¹	1,6	0,2	-4,7	-1,9	1,3	1,6
Lönesumma	-0,3	5,5	6,4	5,1	3,7	4,0
Medelinkomst ²	1,8	3,5	3,9	4,9	3,7	3,5
Enhetsarbetskostnad i hela samhällsekonomin ³	1,0	3,1	4,0	5,4	1,6	2,3

¹ Förtjänstnivåindex dividerat med konsumentprisindex.

² Hela samhällsekonomin lönesumma dividerad med löntagarnas arbetstimmar. Siffrorna påverkas av strukturförändringar i samhällsekonomin."

³ Löntagarersättningarna dividerade med volymen av bruttofördlingsvärdet till baspris.

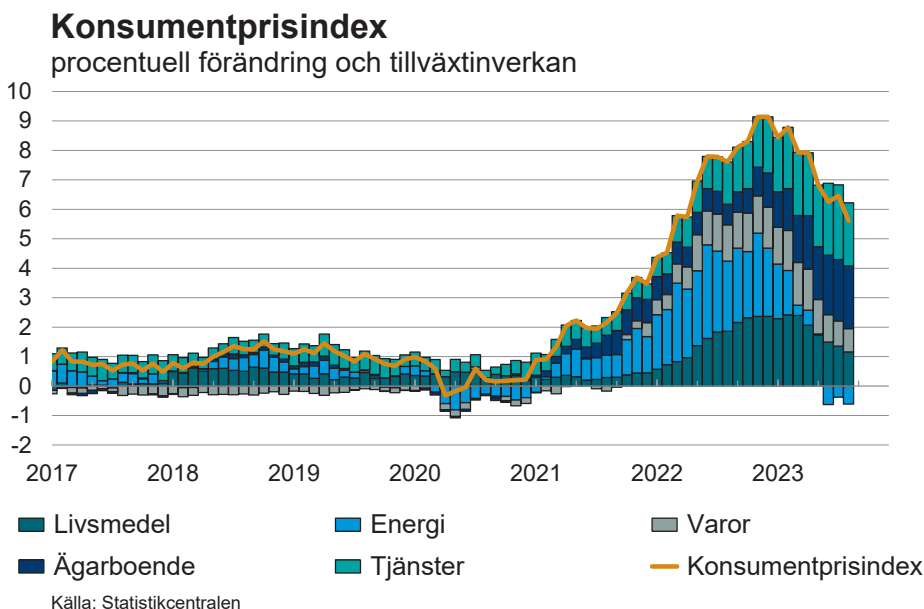
Konsumentpris- och förtjänstnivåindex förändring jämfört med fjolåret, %

Källa: Statistikcentralen, FM

1.6.2 Konsumentpriser

Inflationen har avtagit 2023, men är fortfarande mycket omfattande och det återstår fortfarande en hel del att göra för att nå ECB:s mål på 2 procent. Avmattningen är framför allt en följd av lägre energipriser, men prisstegringen inom övriga poster har likaså avtagit och på månadsnivå har vissa rentav sjunkit. Avmattningen av inflationen bromsas i första hand upp av den fortsatta prisstegringen inom tjänster och av räntornas inverkan på prisindex. Räntorna på bostadslån och konsumtionskrediter utgör nu omkring 3 procentenheter av inflationen.

Energins inverkan på inflationen förblir negativ under återstoden av året, både med avseende på bränslen och el. Priset på råolja har emellertid stigit på nytt i slutet av sommaren på grund av OPEC-ländernas produktionsrestriktioner, eurons sjunkande kurs och den ökade efterfrågan på olja. Mot slutet av året avtar därför bränslenas negativa effekt på konsumentprisindex. Även om oljepriset har stigit förväntar sig marknaden inte en likadan pristopp som 2022. Marknadspriserna på el var på en låg nivå under sommaren och priserna väntas vara betydligt måttligare denna vinter jämfört med förra vintern, trots att volatiliteten i spotpriserna kvarstår. Åren 2024 och 2025 väntas marknadspriset på el vara lägre än 2022 och 2023, men något högre än 2020. I konsumentpriserna syns prissänkningen på el med fördröjning, eftersom många konsumenter har elavtal för viss tid eller tills vidare.

Utöver marknadsutvecklingen påverkas prisprognosen för energi av den nivåkorrigering av prisindex för el som Statistikcentralen gjorde i augusti. Korrigeringen sänker rent tekniskt prisprognosen för el fram till juli 2024, eftersom det poängtal för föregående år som används vid beräkningen av årsförändringen fram till dess ligger på en ursprunglig, icke-korrigerad och därmed högre nivå. På grund av korrigeringen har prissänkningen på el en större negativ effekt på inflationen än vad som tidigare prognosticerats. Elprisets årsförändring kommer i slutet av året att vara

cirka -30 procent och effekten på den totala inflationen mer än en procentenhet negativ. Sammantaget sjunker energipriserna i år med i genomsnitt nästan 3 procent och fortfarande med cirka 7 procent 2024.

Prisstegringen på livsmedel avstannade i april, då priset på färsk mat började sjunka. Den tendensen har hållit i sig men priserna på förädlade livsmedel har fortsatt att stiga på grund av den fördröjning som beror på livsmedelskedjornas avtalsstrukturer, även om prisstegringen på de livsmedlen har avtagit på årsnivå. Även om årsförändringen avtar har producentpriserna inom livsmedelsindustrin ännu inte sjunkit nämnvärt, till skillnad från producentpriserna inom lantbruket. Den avtagande höjningen av producentpriser börjar dock så småningom synas allt tydligare också i priserna på förädlade livsmedel, och sammantaget avtar prisstegringen på livsmedel i slutet av året. Att världsmarknadspriserna vänder uppåt efter att ha sjunkit under mer än ett år föranleder osäkerhet för slutet av prognosperioden.

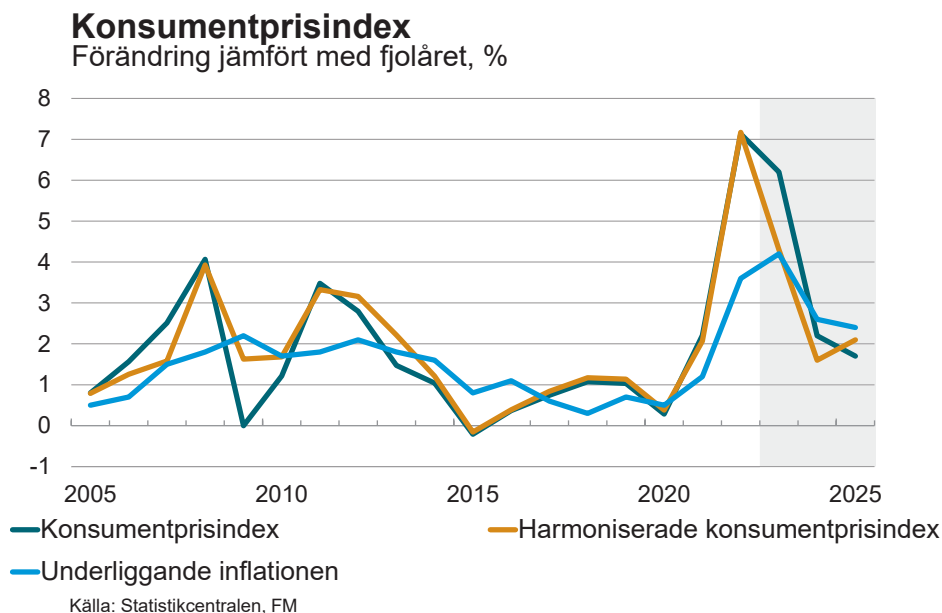
Under sommaren sjönk varupriserna som mest sedan problemen med produktionsledets leveranskedja började, och för närvarande avtar årsförändringen snabbt eftersom jämförelsepunkten var hög i fjol. När det gäller varupriser är säsongvariationen dock stor. Efterfrågan på varor har förblivit liten, flaskhalsarna i produktionen undanröjts, transportkostnaderna sjunkit och importpriserna på konsumtionsvaror samt producentpriserna i Finland jämnats ut. Därför väntas nedgången i priserna på varor fortsätta även om nivån återstår högre än före energikrisen.

Den allmänna prishöjningen har också märkts i priserna på tjänster. Dessutom har den fortsatt stora efterfrågan påskyndat prisstegringen. Lönestegringen syns allt mer i priserna på tjänster och är den faktor som tydligast upprätthåller inflationen under de kommande åren. Löneutvecklingen håller dock åtminstone tills vidare enbart på att komma i kapp den minskade köpkraften, och det verkar för närvarande inte särskilt sannolikt att en s.k. pris-löne-spiral uppstår. Den prognosticerade löneutvecklingen håller inflationen i fråga om tjänster på cirka 3,4 procent 2024 och 3 procent 2025. Å andra sidan har också utsikterna för tjänstesektorn försvagats på senare tid. När efterfrågan minskar kan företagen inte nödvändigtvis överföra alla stigande kostnader till priserna och prognosen för priserna på tjänster kan till och med vara alltför hög.

De stegrade boendekostnaderna för ägarboende har under den senaste tiden varit markant i det nationella konsumentprisindexet. Även om de övriga posterna i fråga om ägarboende har en allt mindre positiv inverkan på indexet, har inverkan av de stigande räntorna på bostadslån ökat betydligt. För många hushåll realiserar effekten av de stigande räntorna ännu i slutet av året, eftersom den genomsnittliga räntan på bostadslån i juli var bara 3,6 procent, medan räntan på nya bostadslån var i genomsnitt 4,6 procent. Dessutom påverkas konsumentprisindex av stigande räntorna på konsumtionskrediter. Räntornas inverkan på index börjar sjunka vid årsskiftet, men först i slutet av 2024 är den förväntade ränteutvecklingen noll. Ägarboende och räntor på konsumtionskrediter ingår inte i konsumtionskorgen för det harmoniserade indexet för konsumentpriser, varför det nationella konsumentprisindexet är högre i år och nästa år. Å andra sidan är effekten den motsatta när räntorna sjunker 2025; det harmoniserade konsumentprisindexet är högre än det nationella.

Under prognosperioden är inflationseffekten av de skatteändringar som skrivits in i regeringsprogrammet liten. Om man antar att de indirekta skatteändringarna fullt ut syns i priserna, är den sammanlagda inflationseffekten av ändringarna i alkohol-, bränsle- och tobaksbeskattningen 2024 cirka -0,04 procentenheter. År 2025 är skatteändringarnas inverkan på inflationen cirka 0,15 procentenheter och den största höjande faktorn är ändringarna i mervärdesbeskattningen.

År 2023 är inflationen i genomsnitt 6,2 procent mätt enligt det nationella konsumentprisindexet. Inflationen är dock betydligt långsammare i slutet av året. Den underliggande inflationen stiger från och med 2022, eftersom prisstegringen på tjänster och varor fortfarande ökade under årets första hälft. Den höga prisnivån och de stigande räntorna har minskat efterfrågan och pristrycket lättar gradvis. Prisenivån förblir dock högre än nivån före energikrisen.

Inflationen avtar till 2,2 procent i år och sjunker till 1,7 procent 2025. Inflationen avtar alltså klart under prognosperioden, men stannar på en högre nivå än under de senaste åren. Den viktigaste faktorn här är de stigande priserna på tjänster, vilket påverkar inflationen mest under de kommande åren både i Finland och i euroområdet. Marknadens inflationsförväntningar på längre sikt har för euroområdet under sommaren legat på den högsta nivån på 13 år. Förutom löneutvecklingen beror förväntningarna på antaganden att den stagnerande globaliseringen, förbättringen av krisberedskapen i produktionskedjorna, bekämpningen av klimatförändringen och dess konsekvenser samt handelstvister kommer att höja priserna också under de kommande åren.

Tabell 12. Prisindex

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	procentuell förändring					
Exportprisindex ¹	-3,4	9,8	18,6	-4,1	-1,3	1,8
Importprisindex ¹	-4,9	9,7	19,4	-4,0	-1,2	1,8
Konsumentprisindex	0,3	2,2	7,1	6,2	2,2	1,7
Harmoniserat konsumentprisindex	0,4	2,1	7,2	4,3	1,6	2,1
Underliggande inflationen ²	0,5	1,2	3,6	4,2	2,6	2,4
Basprisindex för hemmamarknadsvaror inklusive skatter	-3,3	10,1	20,3	-3,5	-2,9	1,9
Byggnadskostnadsindex	-0,2	5,4	8,2	3,0	-0,4	1,0

¹ Enligt nationalräkenskaperna

² Harmoniserade konsumentprisindex, utan energi och livsmedel.

1.7 Utsikter på medellång sikt 2026–2027

På medellång sikt uppskattas den ekonomiska produktionen öka måttligt. År 2026 beräknas bruttonationalprodukten öka med cirka 1,7 procent och 2027 beräknas tillväxten bli cirka 1,6 procent. Utvecklingen av bruttonationalprodukten stöds bland annat av ökade privatinvesteringar, som uppskattas återhämta sig till följd av lägre marknadsräntor. Finlands ekonomi beräknas fortfarande ligga under sin normala kapacitet 2026. Produktionen närmar sig dock den uppskattade potentiella produktionsnivån och produktionsgapet sluts 2027.

Den positiva utvecklingen på arbetsmarknaden beräknas fortsätta på medellång sikt. Sysselsättningsgraden (15–74-åringar) förväntas öka måttligt 2026 och 2027. År 2027 uppskattas sysselsättningsgraden vara ca 75,2 procent. Arbetslöshetsgraden beräknas för sin del sjunka för att 2027 uppgå till 6,4 procent.

Konsumentprisstegringen beräknas plana ut. Åren 2026 och 2027 beräknas förändringen i konsumentpriserna bli 2 procent per år, vilket motsvarar Europeiska centralbankens inflationsmål.

Utvecklingsprognosen på medellång sikt bygger på en uppskattning av hur den potentiella produktionen utvecklas, eftersom den är tänkt att definiera tillväxtförutsättningarna för ekonomin efter utvecklingen på kort sikt.¹ Begreppet potentiell produktion avser den produktionsnivå som genom en långsiktig ekonomisk tillväxt eller en hållbar produktionsnivå som garanterar en stabil inflationsnivå kan uppnås med normal ekonomisk kapacitet. Under 2023–2027 beräknas den potentiella produktionen öka med i genomsnitt cirka 1,1 procent per år.

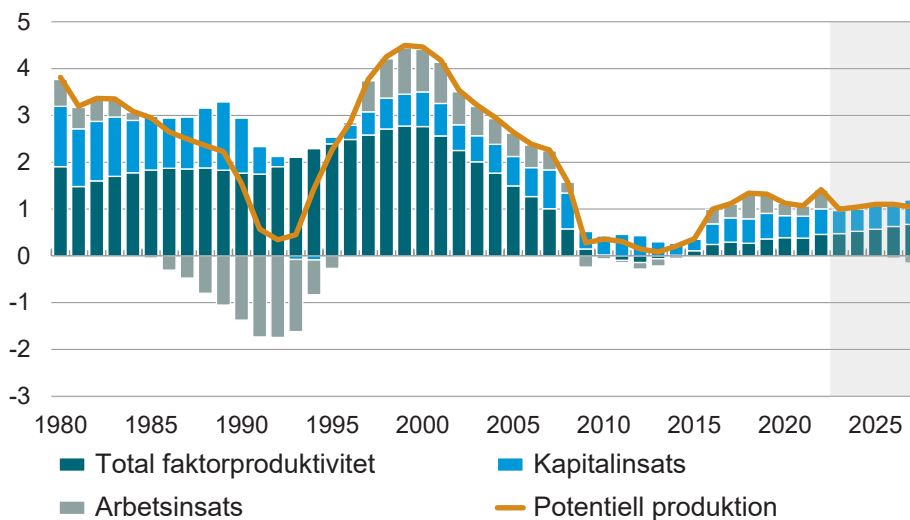
Utvecklingen av den potentiella produktionen beror på utvecklingen av arbetsinsatsen, kapitalstocken och den totala produktiviteten. Inverkan av förändringen i arbetsinsatsen på den potentiella produktionstillväxten är obetydlig fram till 2025, varefter ökningen av arbetsinsatsen stannar av och bidrar till att minska den potentiella produktionen. Arbetsinsatsens obetydliga tillväxtkontribution är en följd av den negativa utvecklingen av antalet arbetade timmar. Det är inte bara arbetsinsatsen som påverkar ekonomins produktionsvillkor, det gör också kapitalstocken. Kapitalstockens tillväxt ökar den potentiella produktionstillväxten med ungefär en halv procent per år 2023–2027.

Den tredje tillväxtkällan för en ökad potentiell produktion är totalproduktiviteten. Dess tillväxt har förstärkts något under de senaste åren jämfört med början av 2010-talet. Produktivitetsökningen är dock svag jämfört med början av 2000-talet. Den svagare tillväxten förklaras bl.a. av den ekonomiska strukturförändringen. Produktionen inom branscher med hög produktivitet har krympt och hela den ekonomiska strukturen har blivit allt mer serviceorienterad. Också i andra utvecklade

1 Utgångspunkten är att den ekonomiska tillväxten för åren $t+3$ och $t+4$ uppskattas så att produktionsgapet (produktionsgapet anger hur mycket den ekonomiska produktionen vid en viss tidpunkt avviker från sin potentiella nivå) sluts senast år $t+4$. I exceptionella konjunktursituationer kan man dock avvika från detta basala antagande, om det är klart att iakttagandet av formeln skulle ge icke trovärdiga resultat. Då kan produktionsgapet beroende på situationen vara positivt eller negativt år $t+4$. Vid bedömningen av den potentiella produktionen och produktionsgapet använder finansministeriet den produktionsfunktionsmetod som EU-kommissionen och medlemsländerna utvecklat tillsammans. Den potentiella produktionstillväxten indelas i uppskattningar av utvecklingen av den potentiella arbetsinsatsen, kapitalet och den totala produktiviteten. Den potentiella produktionen och produktionsgapet är icke skönjbara variabler, vars bedömning är förenad med osäkerhet särskilt under en kraftig konjunkturcykel och en snabb förändring i produktionsstrukturen.

ekonomier har en långsam produktivitetökning som i allmänhet förekommer. Åren 2023–2027 beräknas trendtillväxten för totalproduktiviteten vara i genomsnitt cirka 0,5 procent per år, medan tillväxten i början av 2000-talet nådde upp till i genomsnitt cirka två procent per år.

Tillväxt i potentiell produktion samt delfaktorer enligt EU-metoden, %

Tabell 13. Nyckeltal på medellång sikt

	2021	2022	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
BNP till marknadspris, volymförändring, %	3,2	1,6	0,0	1,2	1,8	1,7	1,6
BNP, md euro	251	269	282	291	303	316	328
Konsumentprisindex, förändring, %	2,2	7,1	6,2	2,2	1,7	2,0	2,0
Arbetslöshetsgrad, %	7,7	6,8	7,1	7,2	7,0	6,6	6,4
Sysselsättningsgrad, %	72,3	73,8	73,8	73,8	74,3	74,8	75,2
Den offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-2,9	-0,8	-2,4	-3,2	-3,4	-3,0	-2,8
Statsförvaltningen	-3,2	-1,6	-3,3	-3,4	-4,2	-3,7	-3,5
Kommunförvaltningen ¹	-0,3	-0,2	-0,1	-0,2	-0,3	-0,3	-0,4
Välfärdsområdena			-0,4	-0,5	-0,3	-0,4	-0,5
Socialskyddsfonderna	0,6	1,0	1,4	0,9	1,4	1,5	1,5
Den strukturella balansen, i förhållande till BNP, %	-2,4	-0,4	-1,3	-2,2	-2,8	-2,7	-2,9
Den offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %	72,5	72,9	74,2	76,8	78,9	80,4	81,6
Statsskulden, i förhållande till BNP, %	51,3	52,7	54,3	56,4	58,4	59,6	60,6
Produktionsgap, % av potentiella produktionen ²	-1,0	-0,7	-1,9	-1,7	-1,0	-0,5	0,0
Potentiell produktionstillväxt,%	1,1	1,4	1,2	1,0	1,1	1,1	1,1

¹ Utan välfärdsområdena från och med 2023

² Beräknad enligt EU:s gemensamma metod

2 De offentliga finanserna

2.1 Samtliga offentliga samfund

Saldot i Finlands offentliga finanser försvagas avsevärt i år jämfört med 2022. Den ekonomiska tillväxten har avstannat och många tidigare beslutade åtgärder och utgiftsökningen till följd av inflationen leder till ett större underskott i år. Trots regeringens åtgärder för att stärka de offentliga finanserna försämras de under de närmaste åren. Den ekonomiska tillväxten tilltar i slutet av prognosperioden jämfört med de närmaste åren och samtidigt får anpassningsåtgärderna effekt, vilket leder till att det finansiella saldot blir bättre. De offentliga finanserna uppvisar dock ett betydande underskott.

Den offentliga skuldkvoten har stigit till en historiskt hög nivå både av strukturella orsaker och på grund av flera kriser i början av decenniet. Trots anpassningsåtgärderna ökar skuldkvoten småningom under prognosperioden. Anpassningsåtgärdernas inverkan dämpas delvis av att ränteutgifterna ökar. De offentliga finanserna uppvisar på lång sikt ett strukturellt underskott och därmed ett hållbarhetsunderskott.

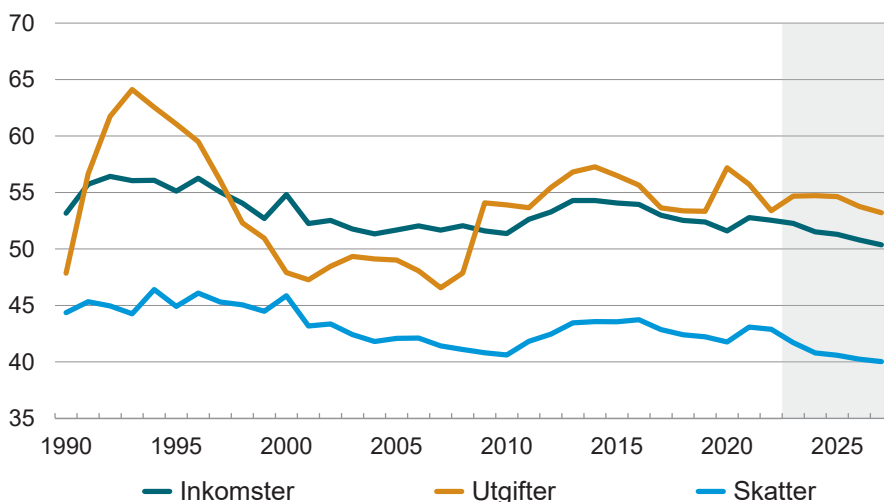
Inom den offentliga ekonomin uppvisar statsförvaltningen det största underskottet. De anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om gäller också statsförvaltningen från och med 2024 och underskottet minskar därmed en aning. Besparingar riktas bland annat mot inkomstöverföringar och omkostnader. Å andra sidan görs också satsningar till exempel på forsknings- och utvecklingsverksamhet. Under de närmaste åren kommer det också att uppstå sådana utgifter i anslutning till beredskapen som har budgeterats redan tidigare. Skatteinkomsterna ökar måttligt när många skattebaser växer allt snabbare samtidigt som den ekonomiska tillväxten tilltar. Underskottet i statsfinanserna minskar dock mycket långsamt och förblir stort under hela granskningsperioden.

Inom lokalförvaltningen uppvisar kommunförvaltningen i kalkylen över utgiftstrycket fortfarande ett litet underskott. Det allt äldre byggnadsbeståndet, flyttningsrörelsen och byggandet av infrastruktur håller kommunernas

investeringsutgifter på en hög nivå. Valfärdsområdena beräknas uppvisa ett underskott i slutet av det år då verksamheten inleds. Underskottet beror bl.a. på omfattande investeringar och på personalutgifter. Valfärdsområdena påverkas också av besparingarna i regeringsprogrammet. Valfärdsområdenas egna besparingar beaktas i prognosen i den mån man har fått tillräcklig visshet om dem.

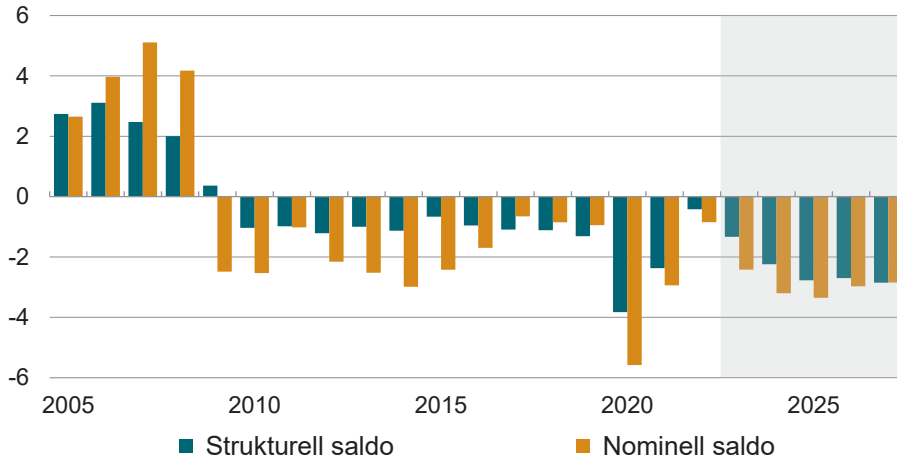
Arbetspensionsanstaltens överskott stannar på drygt en procent under de närmaste åren. Pensionsutgifterna ökar, men å andra sidan ökar arbetspensionsanstaltens kapitalinkomster i skälig utsträckning. De övriga socialskyddsfondernas saldo stärks under prognosperioden av den förbättrade sysselsättningen och nedskärningarna i sociala förmåner. Å andra sidan sänks arbetslöshetsförsäkringspremien kraftigt från ingången av 2024. Socialskyddsfonderna är i det närmaste i balans under prognosperioden.

De offentliga samfundens inkomster, skatter och utgifter i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Nominell och strukturell saldo hos den offentliga sektorn i förhållande till BNP, %

Beräkningarna baserar sig på EU-kommissionens produktionsfunktionsapproach

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 14. Offentliga samfund¹

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	md euro					
Direkta skatter	38,0	42,1	45,7	45,6	48,0	49,3
Skatter på produktion och import	33,1	34,7	36,4	36,4	36,8	37,8
Socialförsäkringsavgifter	27,6	30,5	32,2	34,1	33,1	34,9
Skatter och socialskyddsavgifter totalt ²	99,4	108,1	115,2	117,4	118,8	123,0
Kapitalinkomst	6,7	6,8	7,0	9,2	10,5	11,6
Försäljnings- och avgiftsintäkter	15,8	16,5	17,5	18,9	19,2	19,6
Övriga inkomster	1,0	1,0	1,4	1,6	1,4	1,3
Inkomster totalt	122,8	132,4	141,1	147,2	149,9	155,4
Löner och insatsförbrukning	57,3	61,0	64,0	69,3	71,2	73,5
Subventioner	4,4	4,0	3,0	2,6	2,7	2,6
Socialförmåner och -bidrag	53,9	54,8	55,6	59,6	62,2	63,5
Övriga transfereringar	6,6	6,8	6,8	6,8	6,5	6,8
Kapitalavgifter	1,7	1,3	1,5	2,4	3,5	4,1
Bruttoinvestering	11,7	10,6	11,3	11,8	12,7	14,5
Övriga utgifter	0,6	1,3	1,3	1,4	0,6	0,6
Utgifter totalt	136,1	139,8	143,4	154,0	159,3	165,6
Konsumtionutgifterna	57,7	61,7	64,6	69,7	72,2	75,1
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	-13,3	-7,4	-2,3	-6,8	-9,3	-10,2
Statsförvaltningen	-13,1	-8,1	-4,4	-9,4	-9,9	-12,6
Kommunförvaltningen ³	-0,1	-0,9	-0,5	-0,3	-0,6	-0,9
Välfärdsområdena				-1,1	-1,4	-1,0
Arbetspensionsanstalterna	0,3	1,7	2,3	3,0	2,9	3,9
Övriga socialskyddsfonder	-0,3	-0,1	0,3	1,1	-0,3	0,5
Primärt överskott⁴	-11,6	-6,1	-0,8	-4,4	-5,8	-6,1

¹ Enligt nationalräkenskaperna² Innehåller kapitalskatter³ Lokalförvaltningen till 2022⁴ Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

Tabell 15. Parametrar för den offentliga ekonomin

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	i förhållande till BNP, %					
Skatter och socialskyddsavgifter	41,8	43,1	42,9	41,7	40,8	40,6
Den offentliga sektorns utgifter ¹	57,2	55,7	53,4	54,7	54,7	54,6
Den offentliga sektorns nettoutlåning	-5,6	-2,9	-0,8	-2,4	-3,2	-3,4
Statsförvaltningen	-5,5	-3,2	-1,6	-3,3	-3,4	-4,2
Kommunförvaltningen ²	-0,0	-0,3	-0,2	-0,1	-0,2	-0,3
Välfärdsområdena				-0,4	-0,5	-0,3
Arbetspensionsanstalterna	0,1	0,7	0,9	1,0	1,0	1,3
Övriga socialskyddsfonder	-0,1	-0,1	0,1	0,4	-0,1	0,1
Primärt överskott ³	-4,9	-2,4	-0,3	-1,6	-2,0	-2,0
Den offentliga sektorns skuld	74,7	72,5	72,9	74,2	76,8	78,9
Statsskulden	52,4	51,3	52,7	54,3	56,4	58,4
Sysselsättning inom den offentliga sektorn, 1000 personer	648	667	682	679	679	677
Staten	144	146	150	151	151	147
Kommunförvaltningen ²	493	508	519	263	261	263
Välfärdsområdena				252	255	254
Socialskyddsfonderna	12	13	13	13	13	13

¹ EU harmonisering

² Lokalförvaltningen till 2022.

³ Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

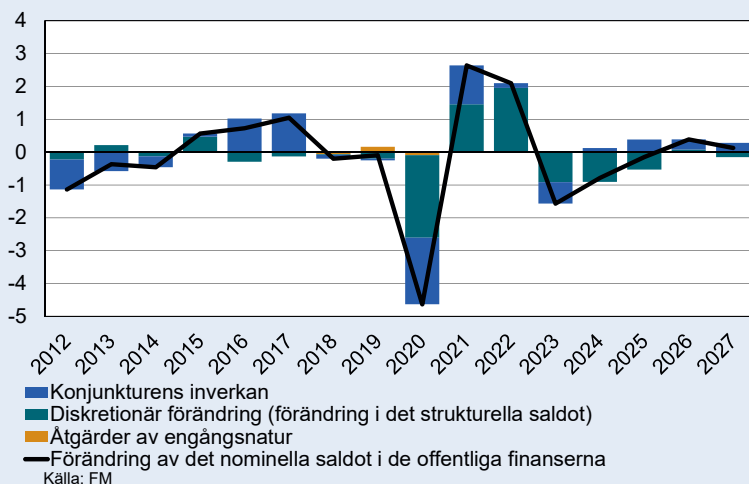
Dimensionering av finanspolitiken

Den finansiella ställningen för de offentliga finanserna försämras 2023–2025. Detta förklaras i huvudsak av det allt sämre ekonomiska läget, de ökande ränteutgifterna och ändringarna i dimensioneringen av finanspolitiken. Mätt med förändringen i det strukturella saldot, dvs. det saldo som rensats på konjunkturreffekten, håller dimensioneringen av finanspolitiken på att bli stimulerande i år och nästa år. Förändringen under innevarande år förklaras delvis av de utgifter i anslutning till beredskapen som budgeterats för innevarande år samt av den snabba ökningen av ränteutgifterna. Nästa år försämras det strukturella saldot också en aning, vilket i stor utsträckning förklaras av sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien.

De offentliga finanserna försvagas strukturellt också utan de egentliga traditionella stimulansåtgärderna, eftersom befolkningens åldrande årligen ökar de offentliga utgifterna. De sparåtgärder i de offentliga finanserna som regeringen beslutat om träder stegvis i kraft från och med 2024, och de kommer under de närmaste åren att täckas av andra förändringar vid granskningen av förändringen i det strukturella saldot.

Beräkningen av det strukturella underskottet är förenad med stor osäkerhet i samband med konjunktursvängningar och resultaten kan förändras väsentligt i efterhand i och med uppdateringen av statistiken. I fråga om 2022 och 2023 är tolkningen av förändringarna i det strukturella saldot förknippad med extra stor osäkerhet, eftersom konjunkturkomponenten inte nödvändigtvis helt beaktar de ovanliga förändringarna i prisnivån. Den accelererande inflationen 2022 ökade inkomsterna i de offentliga finanserna 2022, vilket syns i en förbättring av det strukturella underskottet, samt ökar de indexbundna utgifterna 2023, vilket syns i en försämring av det strukturella underskottet. Från och med prognosåret 2024 finns det ingen motsvarande osäkerhet i i fråga om variationerna i prisnivån.

Förändring av saldot i de offentliga finanserna procentenheter

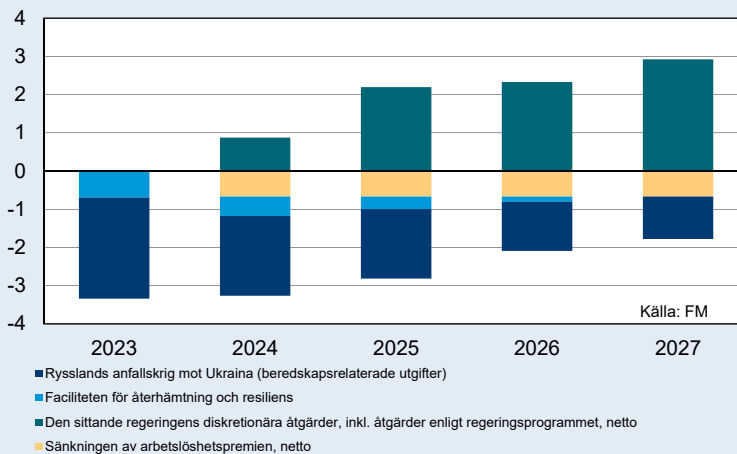
Dimensioneringen av finanspolitiken kan också granskas genom att räkna samman olika beslut så att säga "nedifrån och upp". I följande figur beskrivs kumulativt och budgetårsvis storleksordningen av de effekter på de offentliga utgifterna och inkomsterna som följer av regeringens beslut och omfattningen av de åtgärder som påverkar utgifterna kumulativt per budgetår. Jämförelsen mellan den sittande regeringens åtgärder är den tekniska planen för de offentliga finanserna våren 2023, och siffrorna presenteras i enlighet med vad som budgeterats.

Figurens gröna balk visar den nuvarande regeringens utgifts- och inkomstbeslut. Den mörkblå balken åskådliggör också de beslut från föregående valperiod som gäller beredskap inför Rysslands anfallskrig mot Ukraina och som ännu har en väsentlig inverkan på utsikterna för de offentliga finanserna inom den närmaste framtiden. EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (den ljusblå balken) har en avtagande inverkan på de offentliga finanserna under prognosperioden.

Regeringen har beslutat om sparåtgärder inom de offentliga finanserna¹ som är något över 3 miljarder euro på 2027 års nivå². I beräkningen har också beaktats de skattebeslut som under valperioden är neutrala i fiskalt avseende. I kalkylen har beaktats sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien, som avsevärt försämrar saldoto i de offentliga finanserna från och med 2024. Regeringen beslutade vid budgetförhandlingarna hösten 2024 att genom skärpt beskattning återta den del av avgiftsrabatten, dvs. en åtgärd från regeringens sida som ansågs påverka avgiftsrabatten. I kalkylen har också regeringens investeringspaket beaktats till den del som det har budgeterats. Sammantaget stärks de offentliga finanserna med cirka 1 miljard euro i slutet av valperioden.

Finanspolitiken blir stramare mot slutet av valperioden.

Diskretionära åtgärder 2023-2027 inverkan på de offentliga finanserna, md euro

- 1 Många utgiftsåtgärder har också en indirekt inverkan på skatteinkomsterna och i åtgärderna har nettoeffekten på de offentliga finanserna beaktats.
- 2 I figuren Regeringens övergripande finanspolitik på sid. 79 beskrivs de åtgärder som beaktats i prognosen.

Regeringens finanspolitiska helhet

Statsminister Orpos regering har ställt som mål att saldot i de offentliga finanserna ska förbättras så att underskottet under innevarande valperiod, dvs. senast 2027, är högst en procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Målet är att stabilisera skuldkvoten och på längre sikt varaktigare vända den i en mer permanent nedåtgående riktning så att den i slutändan ligger på samma nivå som i de övriga nordiska länderna.

För att nå målet ska utgifterna inom de offentliga finanserna anpassas med ett nettobelopp som år 2027 uppgår till cirka 4 miljarder euro. Anpassningarna ska ske genom beslut av regeringen. Som en del av anpassningsåtgärderna har regeringen dessutom dragit upp riktlinjer för strukturpolitiska åtgärder för att ytterligare 100 000 personer ska vara sysselsatta och de offentliga finanserna stärkas med cirka 2 miljarder euro på 2027 års nivå. Regeringen genomför under valperioden ett tidsbegränsat investeringsprogram på fyra miljarder euro. Programmet finansieras med intäkter från försäljning av statlig egendom.

I finansministeriets makroekonomiska prognos hösten 2023 har de åtgärder i regeringsprogrammet beaktats som det fattats beslut om i samband med budgetmanglingen hösten 2024. Alla åtgärder har dock inte beaktats som sådana. I denna figur granskas hur ett belopp om 6 miljarder har behandlats i prognosen.

Av sparpaketet på 4 miljarder euro har cirka 3 miljarder euro beaktats i prognosen på 2027 års nivå. Den mest betydande skillnaden har att göra med välfärdsområdenas egna besparingar. Dessa beaktas i prognoserna i takt med att välfärdsområdena med tillräcklig säkerhet har beslutat om besparingarna.

Ändringarna i den sociala tryggheten stärker de offentliga finanserna via de övriga socialskyddsfonderna. Utan separata beslut har detta ingen inverkan på den offentliga skuldkvotens utveckling. Dessutom har Sysselsättningsfonden föreslagit en avsevärd sänkning av arbetslöshetsförsäkringspremien. Såväl arbetstagarna som arbetsgivarna drar nytta av sänkningen. Även om sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien minskar utgifterna inom de offentliga finanserna och ökar skatteinkomsterna något, kommer sänkningen att öka underskottet när man beaktar samtliga offentliga samfund. Enligt de riktlinjen regeringen drog upp vid budgetförhandlingarna 2024 ska beskattningen skärpas från ingången av nästa år till den del regeringsprogrammets besparingar anses inverka på sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien.

Skatteinkomsterna ökar med sammanlagt 0,2 miljarder euro¹. Således kan man uppskatta att de besparingar som berör socialskyddsfonderna leder till en motsvarande överföring till sektorer som ackumulerar skuld.

Regeringens strukturpolitiska helhet har också delvis beaktats i prognosen för realekonomin. Åtgärderna består i stor utsträckning av åtgärder som ökar utbudet av arbetskraft och som inriktas på att förnya arbetsmarknaden. För att den önskade effekten ska uppnås krävs det också en betydande ökning av efterfrågan på arbetskraft och draghjälp i den internationella ekonomin. I prognosen är den ekonomiska tillväxten anspråkslös på kort sikt och ökar inte efterfrågan på arbetskraft nämnvärt. Vidare har utarbetandet och den detaljerade utformningen av alla åtgärder ännu inte påbörjats. En del av de personer som är föremål för åtgärderna har med tanke på arbetsmarknadens behov brister i kompetensen, varvid sannolikheten för sysselsättning minskar eller det förekommer fördröjningar när det gäller att hitta ett lämpligt jobb. Insatserna har dock stor potential och på längre sikt beräknas arbetskraften öka till följd av dem. I prognosen ingår således ännu inte den potential på cirka 2 miljarder euro som uppstår genom den allt snabbare ekonomiska tillväxten.

Av investeringspaketet på 4 miljarder euro har det fastställts att utgifterna ska användas i den mån inkomster kan allokeras för finansieringen av dem. Vid budgetförhandlingarna hösten 2024 beslutade regeringen allkocera en del av investeringspaketets åtgärder. Sammanlagt beslutades det om investeringar på cirka 0,6 miljarder euro 2024–2027. I detta syfte överförs cirka 0,8 miljarder euro från Statens bostadsfond till statsbudgeten. Resten av investeringspaketet förblir en ramreservering, och åtgärderna har ännu inte beaktats i prognosen. Investeringspaketet ökar underskottet enligt nationalräkenskaperna. I nationalräkenskaperna bokförs inte försäljning av egendom och överföringar inom statsförvaltningen till de offentliga samfundens totalinkomster. Även om egenomsförsäljningar eller överföringar av tillgångar inte påverkar underskottet, minskar de skuldsättningen.

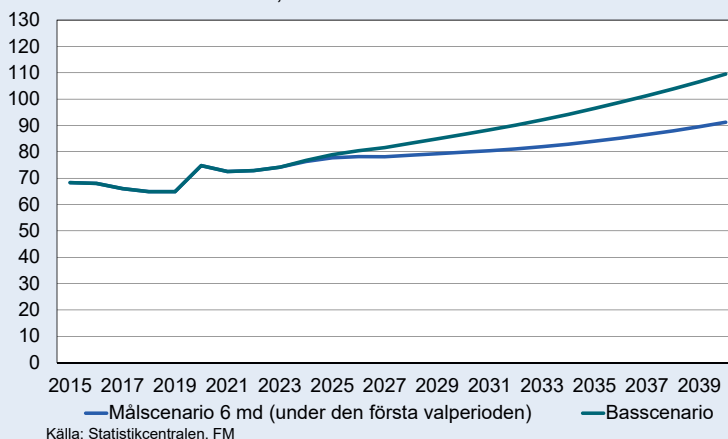
1 Den skatteskärpning som beslutades vid budgetförhandlingarna uppgår till cirka 145 miljoner euro och 55 miljoner euro är en automatisk ökning av skatteinkomsterna till följd av sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien.

När ramnivån för statsfinanserna fastställdes beslutade regeringen också om tilläggsbudgetreserveringar och andra odelade reserver för kommande år. Om reserverna utnyttjas fullt ut ökar den offentliga skulden med sammanlagt 2 miljarder euro under valperioden 2024–2027. De senaste åren har det varit brukligt att helt och hållet använda avsättningarna och reserverna. Användningen av reserveringarna beaktas i prognosen allteftersom åtgärderna riktas tillräckligt och beslut om dem fattas.

Figur 1 visar basscenariot för skuldkvoten för de offentliga finanserna och regeringens målsatta utveckling, där regeringsprogrammets övergripande finanspolitik förverkligas fullt ut under innevarande valperiod, vilket man också avsåg under regeringsförhandlingarna. På grund av den sammantagna effekten av stora underskott, ökade skuldskötselkostnader och en svag ekonomisk tillväxt fortsätter skuldkvoten enligt referensscenariot att växa långt in i framtiden.

De offentliga samfundens skuld

i förhållande till BNP, %

Läget i de offentliga finanserna har försämrats jämfört med uppskattningarna i början av sommaren 2023, och regeringens åtgärder förbättrar inte de offentliga finanserna som väntat. Skuldkvoten stabiliseras emellertid momentant under valperioden, även om den är högre än vad som ännu sommaren 2023 beräknades. Saldot i de offentliga finanserna når därför inte det mål som sattes upp i slutet av valperioden.

2.1.1 De offentliga samfundens skuld

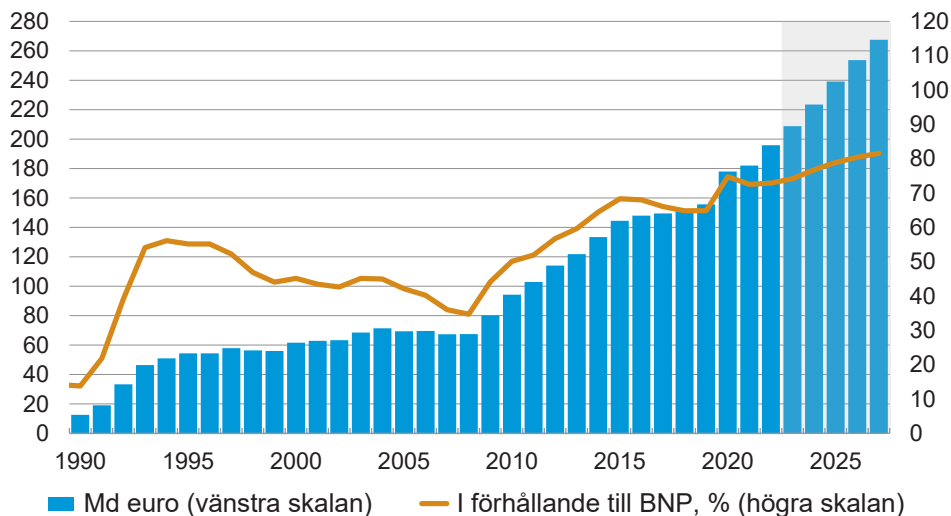
De offentliga samfundens skuldkvot ökade i fjol till 72,9 procent i förhållande till BNP. Skuldbeloppet ökade med 13,8 miljarder euro och uppgick till 195,8 miljarder euro. Skuldkvoten fortsätter att öka i år i och med det prognosticerade stora underskottet och den långsamma ekonomiska tillväxten. Skuldkvoten fortsätter att öka under hela prognosperioden. Skuldkvoten är cirka 81,6 procent 2027.

Skulden ökar under de kommande åren särskilt inom statsförvaltningen, med över 10 miljarder euro per år, men också kommunförvaltningens och välfärdsområdenas skuldsättning ökar fortfarande sammanlagt cirka 2–3 miljarder euro per år. Socialskyddsfondernas skuld krymper något när Sysselsättningsfondens skulder förfaller.

De faktorer som påverkar förändringen i skuldkvoten specificeras nedan (tabell 17). Skuldkvoten ökar under de närmaste åren på grund av det stora primära underskottet inom stats- och lokalförvaltningen samt de snabbt växande ränteutgifterna för detta år. Det primära underskottet ökar till en början och situation förbättras något 2026–2027. Den ekonomiska tillväxten å sin sida minskar skuldkvoten, men tillväxtens effekt dämpas och skuldkvoten börjar öka snabbare. Övriga orsaker beskriver utgifter eller inkomster som inte inverkar på underskottet enligt nationalräkenskaperna, men som har betydelse för upplåningen. Finansieringen av jaktplansprojektet kommer att öka behovet av upplåning från och med i år. Jaktplansanskaffningarnas effekt på underskottet märks först från och med 2025 i takt med de planerade leveranserna. Också ARA-räntestödslånestocken beräknas öka med 1,1 miljarder euro per år, vilket ökar den offentliga skulden.

Till den offentliga skulden hänförs också andra poster utöver skulden inom budgetekonomin. När det gäller staten omfattar skulden till exempel flera budgetexterna enheters och bolags skulder, räntestödslån som beviljats för hyres- och bostadsrättsbostäder samt säkerheter i anslutning till derivatavtal som använts vid hanteringen av statens skuldportfölj. I lokalförvaltningens skuld inkluderas också flera kommunägda bolags skulder samt skulder motsvarande beloppet av räntestödslån med anknytning till hyresbolag med kommunbakgrund. Socialskyddsfondernas skuld består av Sysselsättningsfondens skuld och kontantsäkerheter som hänför sig till arbetspensionsanstalternas derivat.

De offentliga samfundens skuld

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 16. Ändringen av de offentliga samfundens skuldförhållande och faktorerna som påverkar det

	2021	2022	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
Skuldförhållandet, i förhållande till BNP, %	72,5	72,9	74,2	76,8	78,9	80,4	81,6
Ändring av skuldförhållandet	-2,2	0,4	1,3	2,6	2,2	1,5	1,2
Faktorer som påverkar ändringen av skuldförhållandet							
Primära finansiella balans (utan arbetspensionanstalterna)	3,1	1,2	2,6	3,0	3,3	2,9	2,6
Ränteutgifterna	0,5	0,5	0,8	1,2	1,3	1,4	1,6
Övriga faktorer ¹	-2,0	3,4	1,2	0,8	0,5	0,3	0,0
Ändring av BNP	-3,8	-4,8	-3,3	-2,4	-3,0	-3,1	-3,0
Anskaffning av finansieringsmedel (netto), arbetspensionanstalterna	0,7	0,9	1,0	1,0	1,3	1,3	1,3

¹ Övriga faktorer inkluderar statens privatiseringsinkomster, utlåning samt effekterna av faktorer hänförande till värdering och periodisering av inkomster och utgifter. Plusmärkt effekt höjer och minusmärkt effekt sänker skuldförhållandet.

Stokastisk granskning av den offentliga samfundens skuldkvot

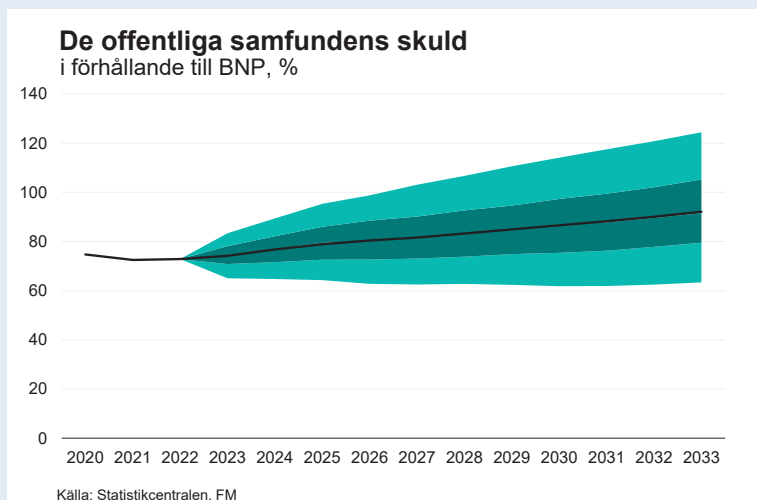
Den framtida utvecklingen av ekonomin och de offentliga finanserna är förenad med stor osäkerhet. I prognosen beskrivs utvecklingen av bruttonationalprodukten, räntenivån och nyckeltalen för de offentliga finanserna under de närmaste åren, men också efter den normala prognosperioden kommer det att finnas ett stort behov av information om hur de offentliga finanserna och den osäkerhet som sammanhänger med dem kommer att utvecklas.

Osäkerheten kring den framtida utvecklingen av skuldkvoten (skuld i förhållande till BNP) inom den offentliga sektorn kan granskas genom stokastiska simuleringar. Den osäkerhet som hänför sig till skuldkvotens utveckling har ett direkt samband med osäkerheten i fråga om den framtida utvecklingen av så kallade skuldpåverkande faktorer (ökningen av bruttonationalprodukten, den implicita realräntan och det primära saldot i förhållande till BNP). Osäkerheten kring utvecklingen av dessa påverkande faktorer och av själva skuldkvoten kan beaktas i granskningen med hjälp av stokastiska skuldsimuleringar.

Allmänt taget produceras stokastiska skuldsimuleringar genom att utnyttja den historiska utvecklingen av ovannämnda skuldpåverkande faktorerna. I de stokastiska simuleringarna beräknas 1000 alternativa utvecklingsförlopp för de skuldpåverkande faktorerna och vidare för skuldkvotens utveckling, vilka baserar sig på statistisk variation i det förflutna. Med hjälp av dessa kan sannolikhetskalkyler göras av skuldbanan och olika typer av solfjädersdiagram skapas.^{1 2}

-
- 1 Den metod som finansministeriet använder framgår av [metodbeskrivningen](#).
 - 2 Resultaten av simuleringarna beror på de antaganden som simuleringarna utgår ifrån. I synnerhet antagandena om fördelningen av de tillfälliga chocker som används i simuleringarna och deras inbördes tidsmässiga beroende inverkar väsentligt på simuleringarnas slutresultat. I den här granskningen har de chocker som använts i simuleringarna härletts ur normalfördelningen. Dessutom antas chockerna vara oberoende i tid och att deras förväntade värde är 0.

Figur 1. Utvecklingen av de offentliga samfundens skuldkvot är förenad med osäkerhet på lång sikt.

Enligt prognosen stiger skuldkvoten till nästan 82 procent 2027 och i den långsiktiga kalkylen över utgiftstrycket i de offentliga finanserna till drygt 91 procent 2033. Osäkerheten är dock stor och ökar över tid: de offentliga samfundens skuldkvot ligger 2033 med en säkerhet på 90 procent mellan 63 och 124 procent och med en säkerhet på 50 procent mellan 80 och 105 procent.

I prognosens basscenario har inte alla åtgärder i regeringsprogrammet beaktats (se ram Regeringens finanspolitiska helhet). Enligt en uppskattning som baserar sig på simulering är sannolikheten för att de offentliga samfundens skuldkvot utan ytterligare åtgärder kommer att vara mindre än år 2022 efter två valperioder är 20 procent (se tabell 1). På basis av granskningen kan man sluta sig till att det är mycket osannolikt att Finlands skuldkvot börjar minska betydligt. En relativt sannolik och avsevärt svagare utveckling är ett framtida scenario som är betydligt sämre än prognosen och kalkylen över utgiftstrycket, dvs. där skuldkvoten är över 100 procent 2031 är möjlig med en sannolikhet på 20 procent, vilket innebär en avsevärt svagare utveckling.

Tabell 1. Sannolikheten för skuldkvoten utan ytterligare åtgärder för att konsolidera de offentliga finanserna.³

	2024	2027	2031
Sannolikheten att skuldkvoten är under 60 procent:	0 %	0 %	0 %
Sannolikheten att skuldkvoten är under 75 procent:	40 %	30 %	20 %
Sannolikheten att skuldkvoten är under 80 procent:	70 %	50 %	30 %
Sannolikheten att skuldkvoten är över 100 procent:	0 %	10 %	20 %
Sannolikheten att skuldkvoten är mindre än år 2022:	30 %	20 %	20 %

3 Observera att sannolikheterna i tabellen har beräknats med hjälp av simulerade värden för skuldkvoten.

2.2 Statsförvaltningen

Statsförvaltningens finansiella ställning försämras avsevärt 2023 och trots de sparåtgärder som statsminister Orpos regering aviserat ser det ut som om det kommer att finnas ett stort underskott efter 2025. Det försämrade läget beror också på tidigare åtgärder som ökat utgifterna, den långsamma ekonomiska tillväxten och de ökade ränteutgifterna. Utan anpassningsåtgärder skulle saldot i de offentliga finanserna vara sämre än dagens prognos. I slutet av prognosperioden ökar statsförvaltningens investeringar märkbart på grund av leveranserna av de multifunktionella jaktplanen F-35. Statsförvaltningens utgifter belastas av de extra utgifter som Rysslands anfallskrig medför för försvaret, invandringen och försörjningsberedskapen. Dessutom stiger statsförvaltningens skuldhanteringskostnader i slutet av prognosperioden till över fyra miljarder euro.

I statsförvaltningens prognos beaktas de beslut som ingår i planen för de offentliga finanserna eller i budgetpropositionen för 2024. Genom anpassningsåtgärderna börjar statsförvaltningen från och med 2024 uppnå utgiftsbesparingar som

ökar mot slutet av regeringsperioden¹. De mest kännbara sparkomplexen hänför sig till finansieringsandelarna för sociala förmåner samt till nedskärningar i finansieringen av välfärdsområdena till följd av att deras uppgifter minskar. Dessutom riktas omkostnadsbesparingar till nästan alla förvaltningsområden.

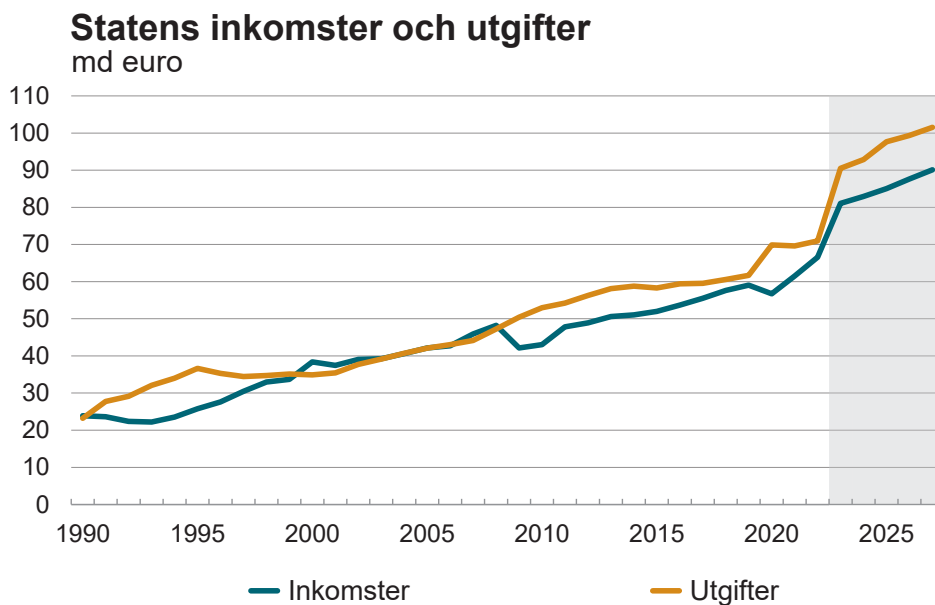
Statsförvaltningens finansiella ställning 2023 kommer att vara betydligt svagare än året innan. Försämringen orsakas framför allt av att inkomstökningen avtar när den ekonomiska tillväxten stannar nära nollstrecket och av flera utgifter i anslutning till beredskapen. Försvarsmaktens finansiering ökas och de invandringsrelaterade utgifterna antas ligga på en högre nivå än tidigare år på grund av flyktingar från Ukraina. Olika typer av elstöd syns både genom att statens utgifter ökar och inkomsterna minskar, även om en del av de budgeterade stöden ser ut att bli oanvända. Utgiftsökningen bromsas upp av att kostnaderna till följd av covid-19-epidemin utgår och tidigare överenskomna framtidsinvesteringar är fullgjorda.

Även om den ekonomiska tillväxten ser ut att förbättras 2024 och åtgärderna i regeringens anpassningsprogram genomförs, ser underskottet ut att bli betydande. De mest kännbara sparåtgärderna gäller sociala förmåner och finansieringen av välfärdsområdena. Investeringarna ökar bland annat på grund av åtgärderna för att avveckla det eftersatta underhållet och dessutom ökar redan fattade beslut om lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet avsevärt statsförvaltningens FoU-utgifter från 2024 till 2030. Målet är att tillsammans med den privata sektorn till öka FoU-utgifternas andel av BNP till 4 procent fram till 2030.

Underskottet för 2025–2027 är betydande, men förefaller inte längre att bli större. Från och med 2025 ökar utgifterna avsevärt på grund av många beslutsbaserade åtgärder: utgifterna för försvarsmaktens F35-projekt, den ökade tilläggsfinansieringen för FoU-verksamhet, den tilläggsfinansiering som riktas till försvarsmakten och de ökningarna som hänför sig till gränsbevakningen åren 2025–2026. I slutet av prognosperioden ökar investeringarna också till följd av marinens fartygsanskaffningar. Finlands betalningsandel av finansieringen av återhämtningsinstrumentet ska betalas 2028–2058. År 2025 överförs ansvaret för att ordna arbets- och

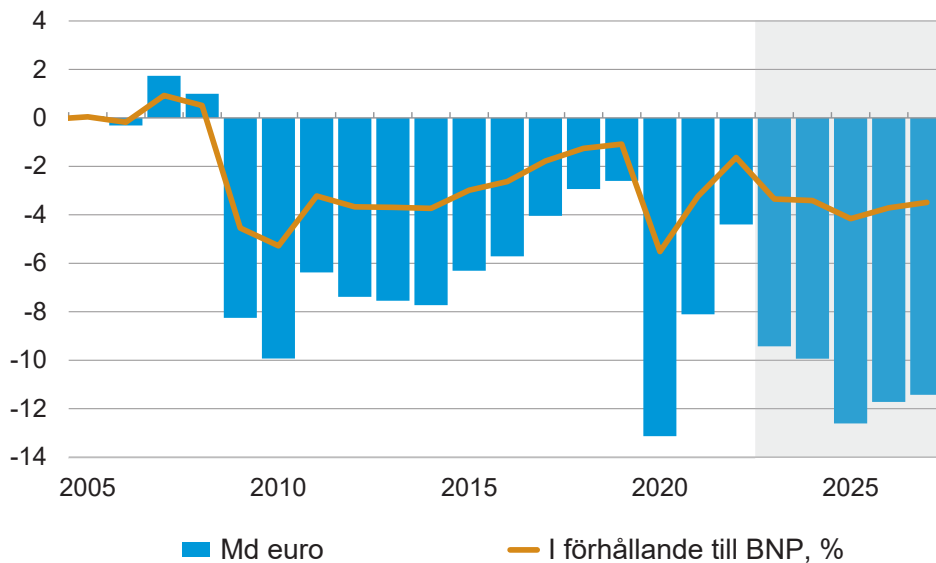
1 Mer om regeringsprogrammets anpassningsåtgärder i ruta " Budgeteten och ramarna för statsfinanserna för 2024"

närings tjänster från statsförvaltningen till kommunerna. Reformen är kostnadsneutral för statsförvaltningen eftersom kostnaderna för organiseringsansvaret gottgörs som ökade inkomstöverföringar till kommunerna.

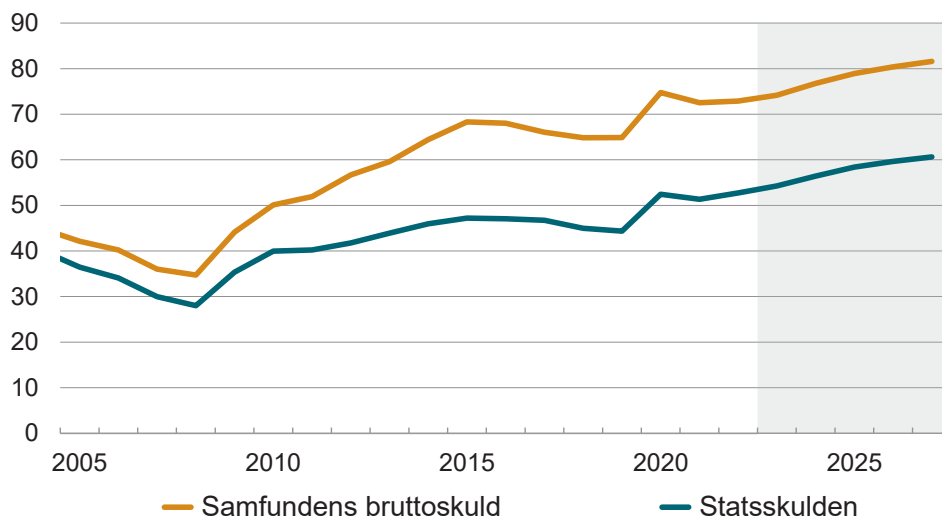
Källa: Statistikcentralen, FM

Statens finansiella sparande

Källa: Statistikcentralen, FM

De offentliga samfundens skuld i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 17. Statsförvaltning¹

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	md euro					
Direkta skatter	13,4	16,3	19,1	32,4	34,1	35,1
Skatter på produktion och import	33,1	34,7	36,4	36,4	36,8	37,8
Sociala avgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatter och sociala avgifter totalt ²	47,3	51,8	56,4	70,0	71,8	73,9
Försäljnings- och avgiftsintäkter	4,3	4,3	4,4	4,7	4,8	4,9
Kapitalinkomster	1,8	2,0	2,0	2,2	2,2	2,3
Övriga inkomster	3,4	3,4	3,7	4,1	4,1	4,0
Inkomster totalt	56,7	61,5	66,6	81,1	82,9	85,0
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	14,8	15,6	16,7	19,0	19,4	19,7
Kapitalutgifter	1,6	1,2	1,3	1,9	2,9	3,4
Subventioner	3,9	3,5	2,5	2,2	2,2	2,2
Sociala förmåner och understöd	4,7	4,8	4,9	5,5	5,6	5,5
Övriga transfereringar	39,1	38,7	39,2	55,3	56,2	58,9
till övriga offentliga samfund	33,2	32,6	33,1	49,2	50,5	53,0
Fasta bruttoinvesteringar	4,7	4,1	4,6	5,2	5,8	7,3
Övriga utgifter	0,9	1,7	1,6	1,6	0,7	0,7
Utgifter totalt	69,9	69,6	71,0	90,5	92,9	97,6
Konsumtionsutgifter	15,1	16,0	17,3	19,4	19,9	20,2
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	-13,1	-8,1	-4,4	-9,4	-9,9	-12,6
Primärt saldo ³	-11,6	-6,9	-3,1	-7,5	-7,0	-9,2

¹ Enligt nationalräkenskaperna

² Inkluderar gåvo- och arvsskatt

³ Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

Budgeten för 2024 och ramarna för statsfinanserna

Budgetpropositionen för 2024 baserar sig på den så kallade tekniska planen för de offentliga finanserna, som publicerades i mars 2023, samt på programmet för statsminister Orpos regering. Nästa års budgetproposition uppvisar ett underskott på 11,5 miljarder euro, vilket ska täckas genom ytterligare upplåning. Balansen inom statens budgetekonomi försämras med 3,2 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. Om man jämför med det som budgeterats för 2023 (inklusive den andra tilläggsbudgetpropositionen), försämras balansen med 1,3 miljarder euro.

Anslagen i budgetpropositionen uppgår till 87,9 miljarder euro, vilket är 6,5 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2023. Ökningen av anslagsnivån jämfört med 2023 förklaras bland annat av de lagfästa och avtalsbaserade indexjusteringarna 2024 (1,7 miljarder euro), ränteutgifter (1,6 miljarder euro) samt ändringarna i den statliga finansieringen av välfärdsområdena (3,4 miljarder euro utan indexjustering). Ökningen av finansieringen till välfärdsområdena förklaras bland annat av att 1,9 miljarder euro av finansieringen för 2023 betalades ut redan i december 2022, vilket minskar jämförelsetalet för 2023. Utgiftsnivån minskas å andra sidan av regeringsprogrammets reformer och utgiftsbesparingar.

År 2024 beräknas inkomsterna inom budgetekonomin (exklusive upplåning) uppgå till cirka 76,3 miljarder euro och skatteinkomsterna till cirka 66,8 miljarder euro. Inkomsterna ökar med ca 3,3 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2023. I inkomstberäkningen har beaktats de ändringar i beskattningsgrunderna som bestämts i regeringsprogrammet. De nya ändringar i beskattningsgrunderna som regeringen föreslår är sammantaget i viss mån åtstramande med avseende på statsfinanserna 2024.

Statens budgetekonomis inkomster, utgifter och jämvikt, miljarder euro

	2023	2024	2025	2026	2027
Inkomster	73,1	76,3	77,5	79,9	81,9
Utgifter ¹	83,2	87,9	90,2	91,1	92,5
Jämvikt	-10,2	-11,5	-12,7	-11,3	-10,6

¹ Utgifterna för 2025–2027 har omvandlats till nominella priser med hjälp av prognosen för prisindexet för offentliga utgifter.

Ramen för valperioden 2024–2027

Regeringen har förbundit sig till det ramförfarande som gäller utgifterna i statsfinanserna. Regeringsprogrammets skrivningar och andra åtgärder genomförs inom de gränser som ramen för valperioden tillåter. Med ramförfarandet säkerställs en utgiftspolitik för statsfinanserna som är ansvarsfull och långsiktig

samt främjar ekonomisk stabilitet. Ramförfarandet anger ett maximibelopp för ramutgifterna som är cirka 85 procent av utgifterna i statsbudgeten för 2024. Utanför ramarna är bland annat utgifter som växlar med konjunkturna och automatiken i finansieringen, ränteutgifterna för statsskulden och finansinvesteringarna.

Regeringen fastställde den 9 oktober 2023 i sin plan för de offentliga finanserna den reella ramen för statsfinanserna för 2024–2027. Grunden utgörs av den föregående regeringens så kallade tekniska rambeslut (den 23 mars 2023). Då ramnivån fastställdes beaktades utgiftsökningarna och utgiftsminskningarna enligt regeringsprogrammet, förelade på ramåren. Av ramnivån reserveras 400 miljoner euro per år för tilläggsbudgeten och en gradvis ökande ofördelad reserv på 250 miljoner euro för 2027.

Åren 2024–2027 ökar BNP-värdet med i genomsnitt ca 3,9 procent per år. Skatteinkomsterna ökar under motsvarande period med i genomsnitt ca 3,6 procent per år. Skattegrunderna påverkas i huvudsak av den allmänna ekonomiska aktiviteten. Utvecklingen av skattegrunderna för punktskatter påverkas dock i mindre utsträckning, varför skatteinkomsterna som helhet kommer att öka långsammare än utvecklingen av BNP.

Under ramperioden krymper underskottet till 10,6 miljarder euro fram till 2027. Att underskottet förblir stort förklaras bland annat av de ökade ränteutgifterna, det ökande finansieringsbehovet i välfärdsområdena, den svaga utvecklingen av punktskatteinkomsterna, utgifterna för HX-projektet, de tilläggssatsningar på säkerhet och stöd till Ukraina (inkl. mottagningsutgifter) som man beslutat om under föregående valperiod samt ökningen av FoU-anlagen.

lakttagelser jämfört med den föregående planen för de offentliga finanserna

Jämfört med vårens tekniska plan för de offentliga finanserna har uppskattningen av underskottet i statsfinanserna under 2024–2027 minskat med i genomsnitt ca 0,2 miljarder euro. Utgifterna för 2024–2027 har minskat med i genomsnitt 0,8 miljarder euro jämfört med vårens plan för de offentliga finanserna. Å andra sidan har uppskattningen av de influtna skatteinkomsterna försvagats betydligt i fråga om hela granskningsperioden, med i genomsnitt ca 1,1 miljarder euro.

Den minskade utgiftsbudgeten förklaras till stor del av regeringsprogrammets reformer och besparingar. Å andra sidan beräknas också skatteinkomsterna bli klart mindre än kalkylerat i planen för de offentliga finanserna från i våras, vilket bland annat beror på oklarare uppgifter om utfallet och sämre utsikter än väntat samt på andra oförutsedda faktorer. Däremot har uppskattningen av inkomster av blandad natur höjts, eftersom det 2024–2026 görs en extra intäktsföring

på sammanlagt 800 miljoner euro ur Statens bostadsfond till statsbudgeten för finansiering av det investeringsprogram som fastställts i regeringsprogrammet. Dessutom har tidpunkten för inkomsterna från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens senarelagts, vilket ökar intäktskalkylen med 0,4 miljarder euro 2024.

Faktorer som bidragit till förändringen i jämvikten hos statens budgetekonomi jämfört med tekniska planen för de offentliga finanserna (den 23 mars 2023), miljarder euro

	2024	2025	2026	2027
Jämviktskalkyl, tekniska planen för de offentliga finanserna (den 23 mars 2023)	-11,6	-11,8	-11,3	-12,0
Precisering av utgiftsstaten	0,4	0,1	0,7	2,2
Utgiftsposter enligt regeringsprogrammet (Bilaga B, netto)	0,8	1,4	1,8	2,5
Investeringsprogram enligt regeringsprogrammet (utgifter som hittills budgeterats)	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1
Övriga utgiftsposter som regeringen beslutat om	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1
Stödpaket till Ukraina (anskaffning av försvarsmateriel)	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
Ytterligare beredskap för efterhandsgranskning av välfärdsområdenas finansiering	0,0	-0,7	-0,3	0,0
Ändrade uppskattningar av ränteutgifterna för statsskulden	0,2	0,1	0,0	0,1
Medlemsavgiften till EU (ändrade betalningstidpunkter)	0,3	-0,1	-0,2	-0,3
Annan ändring av utgifterna (netto)	-0,5	-0,3	-0,1	0,2
Precisering av inkomststaten	-0,3	-1,0	-0,7	-0,7
Nya skattegrundsändringar (netto)	0,1	0,1	0,0	-0,1
Ändrade uppskattningar av blandade intäkter och ränte- och dividendintäkter samt intäkter av aktieförsäljning	0,1	0,0	0,0	0,0
Ändrade uppskattningar av inkomster av blandad natur	1,3	0,3	0,2	0,1
Andra faktorer som påverkat inkomststaten (inklusive uppgifter om influtna belopp och den nya konjunkturprognosen)	-1,8	-1,3	-0,9	-0,7
Förändring totalt	0,1	-0,9	0,0	1,4
Jämviktskalkyl, planen för de offentliga finanserna (den 9 oktober 2023)	-11,5	-12,7	-11,3	-10,6

Tabell 18. Verkningar av de största förändringarna i de offentliga samfundens skatteintäkter

	2022	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
	mn euro					
Förvärsinkomstskatter	-633	-1379	-869	-663	-565	-628
Genomsnittlig höjning av kommunalskatteprocenten	0	0	0	0	0	0
Kapitalinkomstskatt	0	-3	1	5	0	0
Samfundsskatt	33	14	7	28	201	82
Andra direkta skatter	-107	400	0	0	0	0
Mervärdesskatt	-21	-350	1	0	0	0
Energiskatt	178	64	24	8	15	0
Andra indirekta skatter	62	62	44	-0	0	0
Socialskyddsavgifter	-338	285	-512	161	-379	-16

2.3 Kommunförvaltningen

Enligt nationalräkenskaperna minskade lokalförvaltningens underskott i förhållande till BNP i fjol till 0,2 procent. Också 2023 ser relativt bra ut inom kommunförvaltningen¹, men på grund av social- och hälsovårdsreformen är situationen fortfarande osäker. En vändning till det sämre kan emellertid ske när den gynnsamma inkomstutvecklingen i början av året avtar. Inom kommunförvaltningen orsakas trycket särskilt av att kostnaderna stiger snabbt, eftersom personalkostnaderna utgör kommunförvaltningens största utgiftspost och de avtalsenliga löneförhöjningarna 2023 jämte engångsposter höjde lönerna mer än vanligt.

Kommunförvaltningens omkostnader ökar 2024–2027 huvudsakligen på grund av högre priser, eftersom servicebehovet inom utbildningen (inkl. småbarnspedagogiken) i kalkylen över utgiftstrycket under ramperioden fortsättningsvis minskar på grund av lägre nativitet och mindre åldersklasser. Endast 2025 utgör ett undantag, då kommunerna övertar ansvaret för ordnandet av arbets- och näringstjänsterna

1 I prognosen ingår Helsingfors social- och hälsovård och räddningsväsende i välfärdsområdenas undersektor.

samtidigt som deras finansieringsansvar för arbetslöshetsförmånerna breddas. Avtalshöjningarna inom kommunsektorn höjer personalkostnaderna med ca 3 procent 2024. År 2024 ligger avtalshöjningarna på en betydligt mer moderat nivå än i år på grund av att de engångsposter som betalas till kommunbranschens personalen 2023 upphör. De stigande personalkostnaderna dämpas nästa år på grund av en betydande sänkning av arbetslöshetsförsäkringspremien, vars inverkan också har en positiv effekt på skatteinkomsterna. Under 2025–2027 antas kommunbranschens inkomstutveckling vara något snabbare än den allmänna inkomstutvecklingen på grund av det överenskomna utvecklingsprogrammet för lönesystemen inom branschen. Den förändring i prisindex för basservicen som beskriver kommunernas kostnadsutveckling är i genomsnitt 3,1 procent per år 2024–2027.

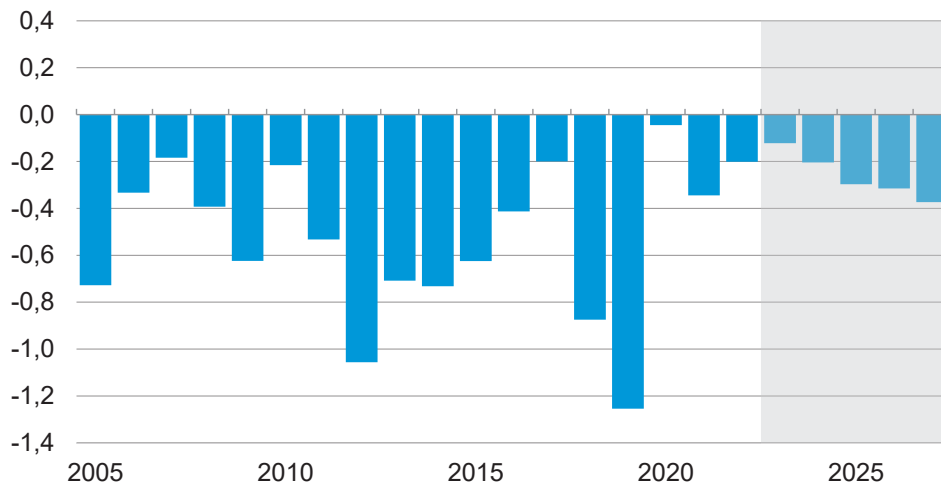
Sammantaget kan konsekvenserna för kommunförvaltningen av regeringsprogrammet, som syftar till omfattande anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin, tills vidare anses vara mycket måttfulla. De viktigaste satsningarna i regeringens beslut som direkt påverkar kommunerna gäller bland annat stärkandet av den grundläggande utbildningen och främjandet av jämlikhet i undervisningen. Dessutom ökar regeringens beslut om höjning av den nedre gränsen för fastighetsskatten kommunernas skatteinkomster med ca 108 miljoner euro från 2024. Den största nedskärningen som regeringen riktar direkt mot kommunerna är indexbromsen på en procentenhet av statsandelarna åren 2024–2027, vars kumulativa inverkan är 111 miljoner euro fram till 2027. I utvecklingsprognosen utgår man inte från att kommunerna omedelbart anpassar sina utgifter till följd av indexnedskärningen. Statsandelarna minskar dels på grund av indexbromsen, dels på grund av preciseringen av överföringskalkylerna för social- och hälsovården, vars inverkan från och med 2024 stäms av via statsandelarna. I år minskas dessutom obalansen mellan de inkomster och utgifter som överförs till välfärdsområdena från kommunernas statsandelar 2024 och 2025.

Investeringsstrycket inom kommunförvaltningen beräknas förbli stort bland annat på grund av byggnadsbeståndets ålder, flyttningsrörelsen och den gröna omställningen. De osäkra utsikterna för investeringsmiljön och den stigande räntenivån kan dock skjuta upp investeringar eller utgöra ett hinder för dem. Investeringarna antas återgå till en normal tillväxttakt efter 2023.

Kommunförvaltningens finansiella ställning beräknas vara närapå i balans i år, men underskottet börjar växa redan nästa år när utgifterna ökar snabbare än inkomsterna. I slutet av ramperioden ökar kommunförvaltningens underskott till 0,4

procent i förhållande till bruttonationalprodukten, vilket innebär ett anpassningstryck på kommunerna under de kommande åren. Underskotten ökar kommunförvaltningens skuld, men skuldkvoten ökar endast något 2024–2027.

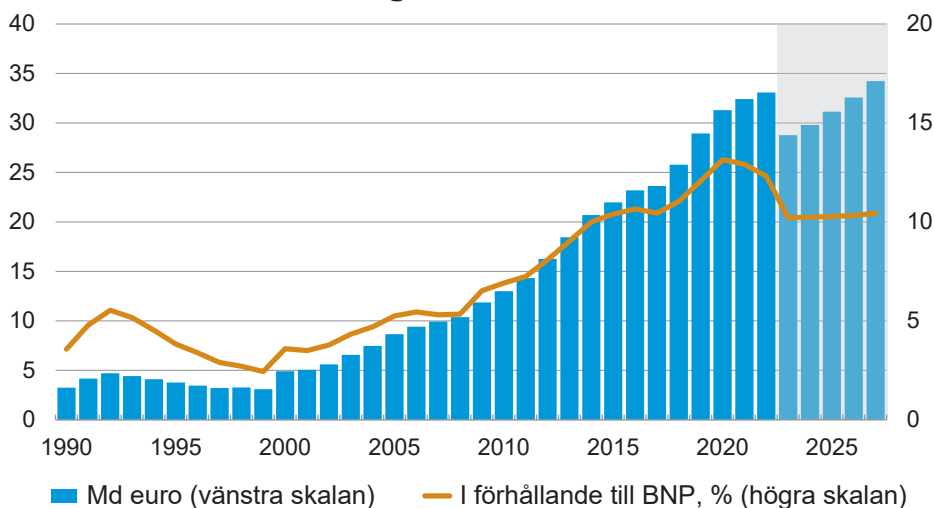
Kommunalförvaltningens finansiella sparande i förhållande till BNP, %

Inkl. välfärdsområdena till slutet av 2022

Källa: Statistikcentralen, FM

Kommunalförvaltningens skuld

Inkl. välfärdsområdena till slutet av 2022

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 19. Kommunförvaltning¹

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	md euro					
Skatter och socialskyddsavgifter totalt	24,6	25,8	26,6	13,3	13,8	14,2
därav kommunalskatt	20,5	20,8	21,8	9,1	9,6	9,9
samfundsskatt	2,2	3,0	2,8	1,9	1,9	1,9
fastighetsskatt	2,0	2,0	2,0	2,2	2,3	2,4
Försäljnings- och avgiftsintäkter	10,7	11,4	12,3	9,6	9,8	9,9
Transfereringar från staten	17,7	17,6	18,3	8,0	7,7	8,7
Övriga inkomster ²	1,7	1,7	1,7	1,6	1,7	1,7
Inkomster totalt	54,6	56,5	58,9	32,5	33,0	34,5
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	40,7	43,5	45,3	24,6	25,0	25,9
Socialt bistånd och naturaförmåner	5,3	5,6	5,9	0,7	0,8	1,1
Övriga transfereringar	1,9	1,9	1,8	1,6	1,6	2,1
Kapitalutgifter	0,1	0,1	0,2	0,4	0,5	0,5
Bruttoinvestering	7,0	6,4	6,5	5,5	5,7	6,0
Övriga utgifter	-0,2	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1
Utgifter totalt	54,7	57,4	59,5	32,9	33,6	35,4
Konsumtionsutgifter	38,8	41,6	43,2	20,6	21,2	22,4
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	-0,1	-0,9	-0,5	-0,3	-0,6	-0,9
Primärt saldo ²	0,0	-0,7	-0,4	0,1	-0,1	-0,4

¹ Enligt nationalräkenskaperna² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

2.4 Velfärdsområdesförvaltningen

Velfärdsområdenas finansiella ställning uppvisar till en början ett underskott. Underskottet är 0,4 procent i förhållande till BNP 2023. Sektorns finansiella ställning försvagas av den snabba kostnadsökningen och i synnerhet av att personalkostnaderna ökar snabbare än den allmänna inkomstnivån. Också investeringarna ligger på en hög nivå. Sektorns saldo 2024–2027 är cirka -0,4 procent i förhållande till BNP.

I regeringsprogrammet för statsminister Orpo finns flera ändringar som hänför sig till velfärdsområdenas uppgifter och som minskar kostnaderna eller ökningen av dem och därmed också den statliga finansieringen. Dessutom har det i regeringsprogrammet för områdena uppställts målet att bromsa kostnadsökningen med cirka 0,9 miljarder euro fram till 2027. Effekten av områdenas egna åtgärder har inte beaktats i prognosen, utan de beaktas när åtgärderna preciseras och genomförs. Inom många områden håller man på att förbereda åtgärder för att stävja kostnadsökningen.

I år har velfärdsområdenas utgifter ökat på grund av den snabba ökningen av löner och priser. Även om problemen med tillgången på personal har dämpat löneutgifterna, har priserna på tjänster stigit snabbt. Många områden har kompenserat personalbristen genom köpta tjänster. Utvecklingen inom velfärdsområdena i år är osäkrare än vanligt, eftersom det utifrån det första verksamhetsåret är svårare att bedöma och tolka ekonomiska uppgifter.

Velfärdsområdena får sin finansiering i huvudsak från staten. Den statliga finansieringen ökar i takt med det ökade servicebehovet, prisnivån och områdenas ändrade uppgifter. Den statliga finansieringen har i fråga om priserna kopplats till den allmänna inkomstnivån, men de löneförhöjningar som överenskommit för de följande åren överskrider klart den förväntade ökningen av den allmänna inkomstnivån, vilket årligen försämrar områdenas finansiella ställning. I prognosen beaktas beredskapen att i efterskott justera områdenas finansiering till det belopp som framgår av ramreserveringen i planen för de offentliga finanserna.

Prognosen för velfärdsområdena är av samma karaktär som kalkylen över utgiftstrycket och dess förverkligande är förknippat med många risker. Områdenas utgifter kan öka till exempel på grund av att priserna stiger mer än väntat. Utgifterna kan också visa sig bli lägre än det kalkylerade trycket, om områdena kan

genomföra besparingar och effektiviseringsåtgärder. Det är också möjligt att personalbristen bromsar ökningen av områdenas utgifter åtminstone på kort sikt, om inte aktörerna blir tvungna att ta till lönekonkurrens om arbetskraften. Inledandet av välfärdsområdenas verksamhet är också förenat med många osäkerhetsfaktorer. Också utmaningarna i anknytning till det statistiska materialet påverkar prognosens tillförlitlighet.

Till välfärdsområdessektorn räknas i prognosen de nya välfärdsområdenas verksamhet, HUS-sammanslutningen samt Helsingfors stads räddningsväsende och social- och hälsovårdsuppgifter.

Tabell 20. Välfärdsområdena¹

	2023**	2024**	2025**
	md euro		
Försäljnings- och avgiftsintäkter	3,7	3,8	3,9
Transfereringar från staten	25,7	26,5	28,3
Övriga inkomster	0,2	0,2	0,2
Inkomster totalt	29,6	30,5	32,5
Löner och insatsförbrukning	23,7	24,6	25,8
Socialt bistånd och naturaförmåner	5,7	6,0	6,3
Kapitalutgifter	0,1	0,1	0,2
Bruttoinvestering	1,1	1,1	1,1
Övriga utgifter	0,1	0,1	0,1
Utgifter totalt	30,6	31,9	33,5
Konsumtionsutgifter	25,5	26,5	27,9
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	-1,1	-1,4	-1,0
Primärt saldo ²	-1,0	-1,3	-0,8

¹ Kansantalouden tilinpidon mukaan ml. Helsingin sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi

² Nettoluotonanto ilman bruttokorkomenoja

Tabell 21. Lokalförvaltningen (Kommunförvaltningen+Välfärdsområdena)¹

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	md euro					
Försäljnings- och avgiftsintäkter	10,7	11,4	12,3	13,3	13,6	13,8
Skatter	24,6	25,8	26,6	13,3	13,8	14,2
Transfereringar från staten	17,7	17,6	18,3	33,7	34,2	37,0
Övriga transfereringar	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Övriga inkomster	1,5	1,5	1,5	1,6	1,7	1,7
Inkomster totalt	54,6	56,5	58,9	62,1	63,5	67,0
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	40,7	43,5	45,3	48,2	49,6	51,7
Sosiaaliavustukset ja luontoismuotoiset etuudet	5,3	5,6	5,9	6,5	6,8	7,3
Övriga transfereringar	1,9	1,9	1,8	1,7	1,7	2,1
Kapitalutgifter	0,1	0,1	0,2	0,5	0,6	0,7
Bruttoinvestering	7,0	6,4	6,5	6,6	6,9	7,1
Övriga utgifter	-0,2	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1
Utgifter totalt	54,7	57,4	59,5	63,5	65,5	68,9
Konsumtionsutgifter	38,8	41,6	43,2	46,1	47,7	50,3
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	-0,1	-0,9	-0,5	-1,4	-2,0	-1,9
Primärt saldo ²	0,0	-0,7	-0,4	-0,9	-1,4	-1,2
Prisindexet för välfärdsområden				3,52	2,53	2,91
Förtjänstnivåindex för välfärdsområden				6,0	4,7	6,6

¹ Enligt nationalräkenskaperna² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

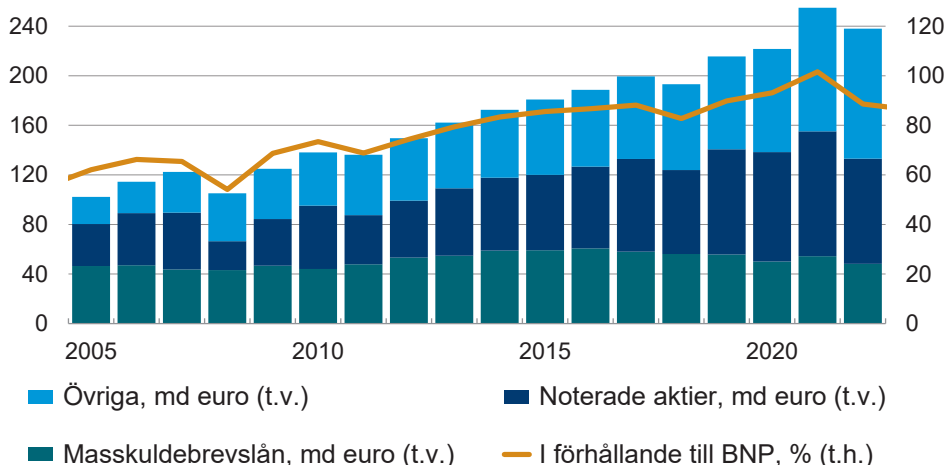
2.5 Socialskyddsfonderna

2.5.1 Arbetspensionsanstalterna

Arbetspensionsanstalternas överskott i fjol uppgick till 0,9 procent i förhållande till BNP. I år förbättras sektorns överskott bara en aning, dvs. till 1 procent. På grund av de stora indexhöjningarna ökar arbetspensionsutgifterna snabbt i år, dvs. med över 9 procent. Samtidigt bedöms den snabbt stigande räntenivån höja ränte- och fondavkastningen på arbetspensionsmedlen. I slutet av förra året uppgick arbetspensionsmedlen till 91 procent av BNP. Arbetspensionsmedlen har ökat måttligt under årets första hälft. Dessutom ökar inkomsterna av arbetspensionsavgifterna då lönesumman stiger med omkring 4 procent per år under de följande två åren.

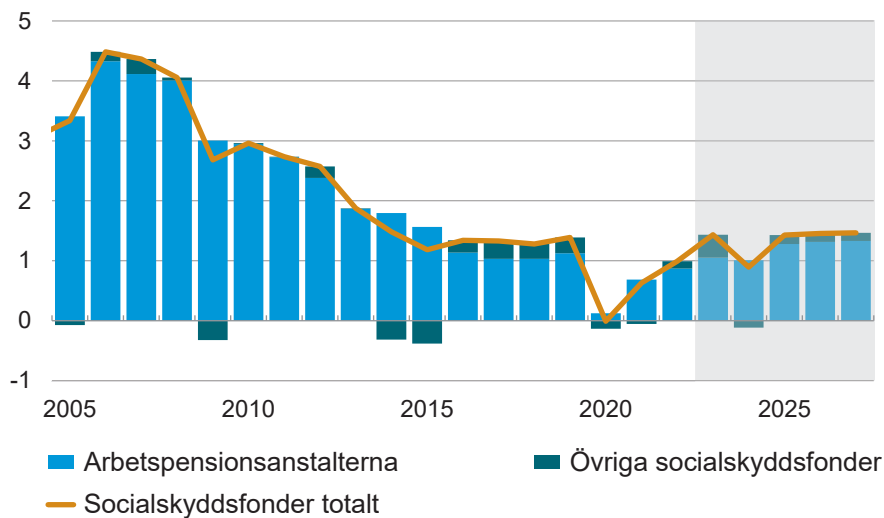
År 2024 är sektorns saldo oförändrat på 1 procent i förhållande till BNP. De följande åren kommer saldot att ligga på cirka 1,3 procent i förhållande till BNP. Kapitalinkomsterna fortsätter att öka och likaså pensionsutgifterna, i och med de höga indexhöjningarna. Överskottet ökar dock då arbetspensionsanstalternas inkomster ökar snabbare än deras utgifter.

Arbetspensionsbolagens placeringsstock samtliga medlemssamfund

Källa: Arbetspensionsförsäkrarna TELA, Statistikcentralen, FM

Socialskyddsfondernas finansiella ställning i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 22. Socialskyddsfonder¹

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	md euro					
Kapitalinkomster	3,5	3,4	3,6	5,5	6,7	7,7
Socialskyddsavgifter	27,6	30,4	32,2	34,1	33,1	34,9
arbetsgivarnas avgifter	16,7	18,9	20,3	21,4	21,1	22,2
försäkrades avgifter	10,8	11,5	11,9	12,7	12,1	12,8
Transfereringar från övriga offentliga samfund	17,2	16,8	16,2	16,9	17,4	17,3
Övriga inkomster	0,9	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9
Inkomster totalt	49,2	51,5	52,9	57,5	58,1	60,8
Löner och insatsförbrukning	1,7	1,9	1,9	2,1	2,1	2,2
Socialt bistånd och naturaförmåner	43,8	44,4	44,8	47,7	49,8	50,7
Övriga utgifter	3,6	3,6	3,5	3,6	3,6	3,6
Utgifter totalt	49,2	49,9	50,2	53,4	55,5	56,5
Konsumtionsutgifter	3,8	4,1	4,2	4,3	4,5	4,6
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	-0,0	1,6	2,7	4,0	2,6	4,3
Arbetspensionsanstalterna	0,3	1,7	2,3	3,0	2,9	3,9
Övriga socialskyddsfonder	-0,3	-0,1	0,3	1,1	-0,3	0,5

¹ Enligt nationalräkenskaperna

² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

2.5.2 Övriga socialskyddsfonder

De övriga socialskyddsfonderna består i huvudsak av Folkpensionsanstalten, som sköter den grundläggande sociala tryggheten, och av Sysselsättningsfonden, som ansvarar för det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa. Övriga socialskyddsfonders saldo visade i fjol ett överskott på 0,1 procent i förhållande till BNP. I år uppvisar sektorn ett överskott på cirka 0,4 procent i förhållande till BNP.

År 2024 börjar sektorns utgifter krympa som en följd av åtgärderna i regeringsprogrammet. De här åtgärderna sänker bland annat arbetslöshetsförmånerna, bostadsbidraget, vuxenutbildningsstödet och flera andra förmåner. Effekten av åtgärderna i regeringsprogrammet kommer att stärkas ytterligare under de följande åren. Inverkan på förmånerna 2024 är en utgiftsminskning på cirka 1 miljard euro. Beloppet ökar till cirka två miljarder före 2027.

Arbetslöshetsförsäkringspremierna halveras 2024 på grund av de åtgärder som avtalats i regeringsprogrammet och på grund av att fondens konjunkturbuffert står sig väl. Premiesänkningen minskar avgiftsintäkterna med omkring 1,4 miljarder euro. Dessutom minskar den statliga finansieringen av förmånerna. Sektorns saldo 2024 är cirka -0,1 procent i förhållande till BNP. Sektorn uppvisar åter ett överskott på 0,1 procent 2025 och förblir på plussidan under hela granskningsperioden.

Tabell 23. Socialförsäkringsavgifter och pensionsindex

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
Socialförsäkringsavgifter¹						
Arbetsgivare						
Sjukförsäkring	1,34	1,53	1,34	1,53	1,14	1,35
Arbetslöshetsförsäkring	1,26	1,43	1,51	1,54	0,82	0,82
Arbetspensionsförsäkring (ArPL)	15,23	16,93	17,38	17,37	17,35	17,36
Kommunernas pensionsförsäkring	20,78	20,60	20,34	19,84	19,84	19,84
Löntagare						
Sjukförsäkring	1,18	1,36	1,18	1,36	1,01	1,21
Arbetslöshetsförsäkring	1,25	1,40	1,50	1,50	0,79	0,79
Arbetspensionsförsäkring (ArPL)	7,47	7,47	7,47	7,47	7,47	7,46
Förmånstagare						
Sjukförsäkring	1,65	1,65	1,50	1,57	1,52	1,54
Pensionsindex						
Arbetspensionsindex	2617	2631	2691	2874	3032	3096
Folkpensionsindex	1633	1639	1674	1805	1906	1944

¹ Årliga medeltal. Arbetsgivaravgifterna samt de försäkrades arbetslöshets- och arbetspensionsavgifter som procent av lönerna. Siffrorna är vägda medeltal.

2.6 De offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet

Den åldrande befolkningen har redan under de senaste tio åren medfört ökade pensionsutgifter och skapar ett betydande tryck på de offentliga finansernas hållbarhet på längre sikt. I synnerhet den växande andelen äldre ökar hälso- och sjukvårdsutgifterna under de närmaste decennierna. Det nuvarande totala skatteuttaget räcker förslår inte i framtiden för att finansiera utgifterna. Samtidigt minskar befolkningen i arbetsför ålder, vars skatter finansierar välfärdstjänsterna och den sociala tryggheten.

Mellan de offentliga inkomsterna och utgifterna råder det på lång sikt en obalans, det vill säga ett hållbarhetsunderskott. Beräkningen av hållbarhetsunderskottet anger exakt hur mycket de offentliga finanserna bör stärkas inom den närmaste framtiden, för att balansen i de offentliga finanserna ska upprätthållas på lång sikt. Efter anpassningen ska det med andra ord inte längre finnas något behov av att höja skatteuttaget, skära ned utgifterna, genomföra strukturella reformer som stärker de offentliga finanserna eller öka skuldsättningen. Hållbarhetskalkylen anger dock inte vad som skulle vara ett rationellt sätt eller en rationell tidtabell för att stabilisera skuldkvoten i de offentliga finanserna. Kalkylen beaktar inte heller anpassningens negativa eller strukturella reformers eventuella gynnsamma effekter på den ekonomiska tillväxten¹.

I kalkylerna över hållbarhetsunderskottet bedöms hur befolkningens åldrande påverkar utsikterna för de offentliga finanserna under de kommande decennierna. De offentliga finanserna står också inför andra utmaningar än en åldrande befolkning. Som exempel kan nämnas beredskapen i den försvagade säkerhetspolitiska

1 Eftersom hållbarhetsunderskottet, den s.k. S2-indikatorn, inte beaktar de eventuella negativa effekterna av direkta anpassningsåtgärder på den ekonomiska tillväxten, bör den inte användas isolerat för att bedöma vilken anpassning som krävs. Det finns andra sätt att bättre beakta de ogynnsamma effekter som direkta anpassningsåtgärder har på tillväxten. Resultatet av S2-indikatorn motsvarar tekniskt sett en situation där finanspolitikens så kallade multiplikatoreffekt är noll, dvs. där anpassningsåtgärderna inte bromsar den ekonomiska tillväxten. I verkligheten anses det allmänt att direkta anpassningsåtgärder minskar den ekonomiska tillväxten. Däremot har många strukturella reformer inga sådana negativa effekter, utan de kan också förbättra möjligheterna till ekonomisk tillväxt.

miljön, klimatförändringen och investeringarna i den gröna omställningen samt behoven att förnya och reparera den offentliga infrastrukturen. Dessa aspekter har inte beaktats i hållbarhetskalkylen.

Finansministeriet bedömer att hållbarhetsunderskottet blir cirka 3 procent i förhållande till BNP, dvs. 10 miljarder euro på 2027 års nivå. Jämfört med i våras har uppskattningen av hållbarhetsunderskottet inte förändrats väsentligt. Resultatet ska tolkas så att den åldrande befolkningen skapar betydande utmaningar för hållbarheten i de offentliga finanserna. Dessutom höjer den kalkylerade ökningen av skuldkvoten riskerna i fråga om de offentliga finanserna.

I kalkylen över hållbarhetsunderskottet förutsätts det inte att den offentliga skulden planas ut till en viss nivå. Således kan den jämviktsnivå för skulden som kalkylen visar också vara relativt hög eller låg beroende på skuldkvotens nivå vid kalkylens utgångsläge och på hur befolkningens åldrande beräknas påverka utvecklingen av de offentliga utgifterna under de kommande decennierna. Därför finns det skäl att granska den offentliga ekonomins skuldållbarhet också ur andra synvinklar. Sådana metoder är till exempel de granskningar som presenteras i finansministeriets rapport om de offentliga finansernas hållbarhet².

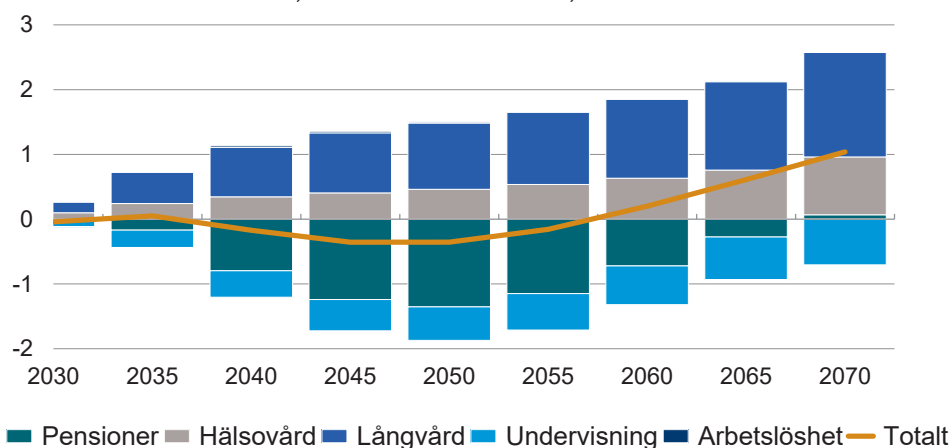
Finansministeriets bedömning av de offentliga finansernas hållbarhet på lång sikt baserar sig på metoder och beräkningsprinciper som man kommit överens om i EU:s arbetsgrupp för åldrandefrågor (AWG). Hållbarhetskalkylen är till sin karaktär en kalkyl över utgiftstrycket, inte en prognos för den mest sannolika utvecklingen. I kalkylen tillämpas antagandet om oförändrad politik, dvs. i kalkylen projiceras den framtida utvecklingen utifrån nuvarande lagstiftning och praxis med hjälp av befolkningsprognosen, utgiftsandelarna efter åldersgrupp och långsiktiga bedömningar av den ekonomiska utvecklingen. I kalkylen över hållbarhetsunderskottet beaktas endast de beslut vars konsekvenser för de offentliga finanserna kan bedömas med tillräcklig säkerhet. Beräkningsmetoderna beskrivs närmare i finansministeriets metodbeskrivning för beräkning av hållbarhetsunderskottet³.

2 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162357>

3 <https://vm.fi/menetelmakuvaukset>

Avsikten är att basera kalkylen av hållbarhetsunderskottet på så realistiska antaganden som möjligt. Liksom vilken mätare som helst, är kalkylen något svajig över tid, när underlaget och prognoserna uppdateras. I tabellen nedan presenteras de centrala antagandena i beräkningen av hållbarhetsunderskottet samt granskas dess känslighet för förändringar i dem. Resultaten av dessa sensitivitetsanalyser presenteras närmare i sista kapitlet i ovannämnda beskrivning av metoderna för beräkning av hållbarhetsunderskottet. I vilket fall som helst erbjuder beräkningen av hållbarhetsunderskottet och sensitivitetsanalyserna ett användbart och konsekvent sätt att analysera hur stor utmaning befolkningens åldrande innebär och hur man kan svara på denna utmaning.

Ändring av åldersrelaterade utgifter från och med 2027, i förhållande till BNP, %

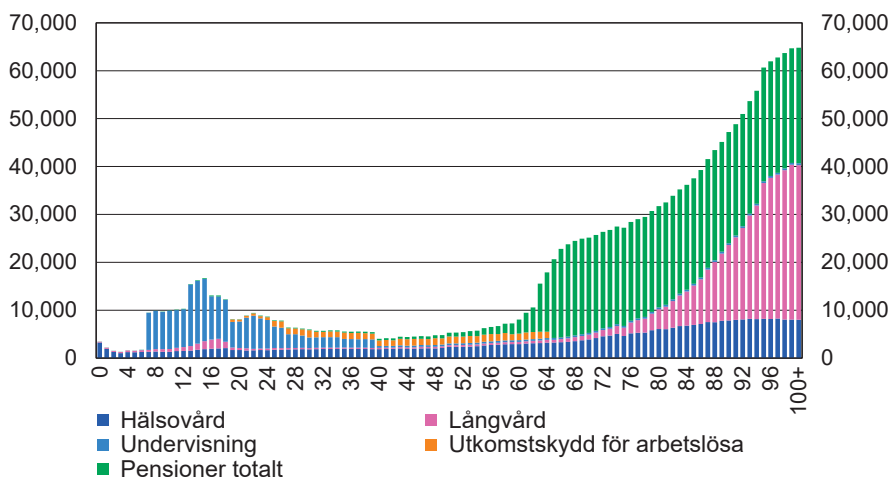

Tabellen har utarbetats med hjälp av social- och hälsovårdsministeriets SOME-modell

Källa: FM

Åldersrelaterade utgifter per åldersgrupp 2022

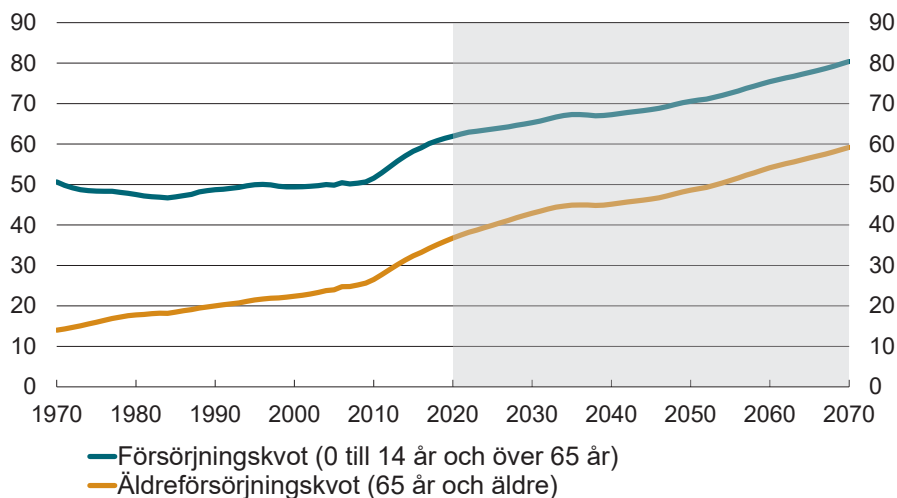
euro per invånare, medeltal

Källa: Social- och hälsovårdsministeriets SOME modell, FM

Försörjningskvot

personer per hundra personer i arbetsför ålder

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 24. Känslighet för ekonomiska antaganden

	Baskalkyl (hösten 2023)	Förändring, %-enh.	Inverkan på hållbarhets- underskottet, %-enh. ¹
Ökning av den allmänna produktiviteten (och realinkomsterna) 2027-2070	i medeltal 1,3 %	+0,5	-0,3
Sysselsättningsgrad (15–64-åringar) 2027-2070	75,2 % 2027 och 76,8 % 2070	+1,0	-0,4
Produktivitetsökning inom den offentliga hälso- och socialvården årligen 2027-2070	0%	+0,5	-1,5
De offentliga finansernas strukturella primära underskott ² / BNP 2027	-2,2 %	+1,0	-1,0
Nativitet (totalt fertilitetstal)	1,45	+0,25 (= 1,70)	-0,1
Nettoinflyttning årligen (inverkar om sysselsättningsgraden inte ändras)	15 000	+ 7 500 (= 22 500)	-0,3
Förväntad livslängd för en 50-åring (33,7 år 2021)	Förlängs med 7 år före 2070	- 1,4 år (= 5,4 år)	-0,6
Behovet av hälso- och socialvårdstjänster skjuts fram då livslängden ökar	Skjuts fram med hälften av den förväntade livslängdens förlängning (över 50-åringar)	Skjuts fram i samma takt som livslängden ökar	-1,0
		Skjuts inte alls fram när livslängden ökar	1,0
Inflation (BNP-deflatorn och konsumentpriserna) 2026-2070	2%	-0,5	Ungefär 0,0
Realränta på offentlig skuld (+ inverkan på ifrågavarande sektors diskonteringsränta)	Realränta på offentlig skuld och ränteintäkter 2 %, statens och kommunernas reella aktieinkomster 4 % samt arbetspensionsanstaltens reella placeringsavkastning 3,5 % (från 2040-talet)	-0,5	-0,2
Realränta på offentlig skuld samt inverkan på den reella avkastningen på statens, kommunernas och arbetspensionsanstaltens ränteplaceringar (+ inverkan på alla sektors diskonteringsränta)		-0,5	Ungefär 0,0
Realränta på offentlig skuld samt reell avkastning på alla placeringar inom den offentliga ekonomin (+ inverkan på alla sektors diskonteringsränta)		-0,5	0,6

¹ Beräkningen bygger på finansministeriets hållbarhetskalkyl från hösten 2023.² Underskott utan ränteutgifter

Bilaga 1. Centrala antaganden vid beräkningen av skatteinkomsterna

Tabell 1. Utvecklingsprognos för vissa inkomst- och efterfråganposter som påverkar skattebelagda inkomster och skatteunderlaget

	2023**	2024**	2025**	2026**	2027/2023**
	ändring, procent per år				ändring på årlig nivå, %
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	3,5	3,8	3,4	3,2	3,2
Löne- etc. inkomster	4,2	4,1	3,5	3,5	3,6
Pensioner och andra sociala förmåner	7,5	5,1	3,4	2,9	3,6
Kapitalinkomster	-9,2	-1,0	2,7	2,7	-0,7
Förtjänstnivåindex	4,6	3,8	3,1	3,0	3,0
Driftsöverskott	2,1	2,2	5,5	3,9	5,3
Värdet av hushållens beskattningsbara konsumtionsutgifter	3,2	3,0	3,5	4,0	3,4
Mervärdesskatteunderlaget	4,6	2,3	3,4	3,6	3,6
Bensinkonsumtionen	-1,7	-3,9	-4,8	-5,7	-3,9
Konsumtionen av dieselolja	-1,0	-0,9	-2,7	-3,4	-1,9
Elkonsumtionen	-3,1	3,0	0,6	0,7	0,8
Beskattad alkoholkonsumtion	-2,5	-1,1	-1,2	-1,2	-0,8
Beskattningsbara nya personbilar (st.)	90000	105000	111000	118000	
andelen renodlade elbilar	27%	39%	50%	60%	
Beskattningsbara begagnade personbilar (st.)	40000	41000	44000	44000	
andelen renodlade elbilar	28%	35%	41%	48%	
Konsumentprisindex	5,5	2,5	1,6	2,0	3,1

Tabell 2. Vissa ändrade skatteunderlagsposters inverkan på skatteavkastningen

Skatteslag	Skatteunderlag	Ändring	Ändring i skatteavkastningen, mn euro
Förvärvsinkomstskatten	Löneinkomster	1%	470, varav staten 139 och kommuner 221
	Pensionsinkomster	1%	146, varav staten 38 och kommuner 94
Kapitalinkomstskatt	Kapitalinkomster	1%	48
Samfundsskatt	Driftsöverskott	1%	55, varav staten 36 och kommuner 19
Moms	Värdet av den privata konsumtionen	1%	140
Bilskatt	Försäljning av nya personbilar, st.	1000 st.	3
Energiskatt	Elkonsumtionen ¹	1%	9
	Bensinkonsumtionen	1%	12
	Dieselsonsumtionen	1%	15
Alkoholskatt	Alkoholkonsumtionen	1%	15
Tobaksaccis	Cigarrettkonsumtionen	1%	10

¹ Exkl. industri, datacentraler och växthus

Bilaga 2. Om skillnaderna mellan budgetekonomin och nationalräkenskaperna

Statens budgetekonomi visade ett underskott på 16 miljarder euro 2022. Enligt de preliminära uppgifterna i nationalräkenskaperna var hela statsförvaltningens underskott 4,4 miljarder euro, dvs. cirka 11,6 miljarder euro mindre. Av skillnaden i siffrorna kan man konstatera att man av budgetekonomins finansiella saldo inte direkt kan sluta sig till statsförvaltningens finansiella saldo enligt nationalräkenskaperna.

Skillnaden mellan räkenskaperna och budgeten för 2022 förklaras återigen av de ökade reservationsanslagen. Reservationsanslagen bokförs i budgetekonomins underskott under budgeteringsåret, men i räkenskaperna först när utgifterna realiseras. Till de följande åren överfördes ett rekordstort belopp, cirka 9,3 miljarder euro, från 2022. Ökningen förklaras av det anslag på 10 miljarder euro som i en tredje tilläggsbudget beviljades elbolagen för på elmarknaden verksamma bolags lån, men som inte över huvud taget utnyttjades 2022. Andra skillnader försvagade dock nationalräkenskaperna i förhållande till budgeten.

I år ligger budgetbalansen nära saldot i nationalräkenskaperna, även om det i bakgrunden finns många poster som inverkan i olika riktningar. Exempelvis den andel av finansieringen av välfärdsområdena i början av 2023 som gavs 2022, bokförs i nationalräkenskaperna som utgift först för 2023, vilket försämrar saldot i räkenskaperna. Å andra sidan förbättras budgetbalansen av planerade aktieförsäljningar, som inte syns i inkomsterna i räkenskaperna. Finansieringen av jaktplansprojektet belastar budgeten 2023, men i nationalräkenskaperna börjar redovisningen av utgifterna för jaktplansprojektet först när leveransen av dem inleds 2025. Dessutom är ränteutgifterna i nationalräkenskaperna 2023–2025 mindre än ränteutgifterna i budgeten, eftersom man i nationalräkenskaperna inte beaktar ränteswapavtalens inverkan på ränteutgifterna.

År 2024 kommer budgetunderskottet att vara lägre än i nationalräkenskaperna, huvudsakligen på grund av dateringsmässiga skillnader som gäller jaktplansprojektet. År 2025 försvagas underskottet i nationalräkenskaperna i förhållande till budgeten när utgiftsregistreringarna för jaktplansprojektet inleds. Fram till 2027 ligger underskottet i nationalräkenskaperna nära underskottet i budgetekonomin.

Det investeringsprogram som regeringen planerar har man för avsikt att finansieras med statens finansieringstillgångar. Även om detta inte inverkar på skuldbeloppet försvagar det dock låneupptagningen enligt nationalräkenskaperna.

Budgetunderskottet och statens upplåning

Av budgetunderskottet kan man inte heller alltid sluta sig till statens upplåningsbehov. År 2022 ökade skulden i statens budgetekonomi med cirka 12,7 miljarder euro. På basis av budgetunderskottet borde lån ha upptagits till ett belopp av 16 miljarder euro, vilket innebär att upplåningen var 3,4 miljarder euro mindre än vad budgetunderskottet skulle ha förutsatt. Om det belopp om 10 miljarder euro som reserverats för elbolagens lån lämnas obeaktade, skulle budgetunderskottet ha varit cirka 6 miljarder euro, vilket innebär att upplåningen var 6,6 miljarder euro större och 8,4 miljarder euro större än vad underskottet i nationalräkenskaperna skulle ha förutsatt.

Allmänt taget finns det flera orsaker till skillnaden mellan underskott och ändringar i skuldbeloppet. År 2022 sammanhängde den viktigaste enskilda orsaken med att de säkerheter som behövdes för skuldhanteringen ökade, varutöver upplåningen ökade med cirka 5 miljarder euro. Säkerheterna skyddar mot den kreditrisk som är förenad med ränteswapavtal. Den ställda säkerheten återbetalas till staten när ränteswapavtalen förfaller till betalning. Andra orsaker till skillnaden är till exempel realiseringen av reservationsanslag och förändringar i statens fonders kassamedel.

Allmänt om skillnaden mellan budgeten och nationalräkenskaperna

Det finns många orsaker till skillnaden mellan budgetekonomins saldo och statsförvaltningens saldo enligt nationalräkenskaperna. Den viktigaste skillnaden är att nationalräkenskapernas statssektor är mer omfattande än enbart budgetekonomin, som närmast omfattar enbart statliga ämbetsverk. Till nationalräkenskapernas statssektor hör utöver budgetekonomin bl.a. statens fonder (exkl. Statens Pensionsfond), universiteten och deras fastighetsbolag samt Senatfastigheter. Besluten om klassificering av offentliga enheter ses över regelbundet. På Statistikcentralens webbplats finns en förteckning över alla enheter som hör till statsförvaltningen och mer allmänt till de offentliga samfunden.

Skillnaden beror förutom på klassificeringen också på att grunderna för bokföring av utgifterna inom nationalräkenskaperna och budgetekonomin avviker från varandra. Räkenskaperna är baserade på prestationsprincipen, medan budgetekonomin delvis är baserad på kassapprincipen. Till följd av registreringsgrunden orsakar särskilt reservationsanslagen i budgeten skillnader mellan budgeten och utgifterna enligt nationalräkenskaperna. Reservationsanslagen är fleråriga anslag som tas upp i budgeten för ett visst år. I nationalräkenskaperna bokförs reservationsanslagen enligt prestationsprincipen på utifrån det år anslaget använts, på samma sätt som övriga utgifter. Nettoeffekten av överförda anslag kan variera stort från år till år. I nationalräkenskaperna omräknas dessutom skatter, subventioner och EU-avgifter enligt prestationsprincipen genom dateringskorrigeringar. Storleken på skillnaderna till följd av dateringskorrigeringar kan noteras först i efterhand.

Till budgetekonomins saldo räknas som inkomster och utgifter också sådana finansiella placeringar, som exempelvis som lån som staten beviljat och återbetalat samt aktieförsäljningar och aktieförvärv, som i nationalräkenskaperna huvudsakligen behandlas som finansiella transaktioner. De finansiella transaktionerna inverkar inte på statens saldo enligt nationalräkenskaperna. Till finansiella transaktioner räknas också derivat med hjälp av vilka Statskontoret i betydande grad har lyckats minska sådana ränteutgifter som ska betalas ur budgeten. EU-länderna rapporterar två gånger om året skillnaderna i siffrorna mellan statens budgetekonomi och nationalräkenskaperna till Eurostat i samband med underskotts- och skuldrapporteringen. När det gäller tidigare år bör skillnaden mellan saldot enligt statens – liksom övriga undersektorsers i de offentliga finanserna – bokslut och räkenskapernas nettokreditgivning kunna förklaras på ett bra sätt. I rapporteringen utreds också den så kallade skulddynamiken, dvs. överensstämmelsen mellan nettokreditgivningen inom ramen för de offentliga finanserna och förändringen i den offentliga skulden.

Tabell 1. Balansen i budgetekonomin och nettokreditgivningen inom statsförvaltningen¹

	2021	2022	2023**	2024**	2025**
	md euro				
Överskottet (+) / underskottet (-) i budgetekonomin²	-9,6	-16,0	-10,0	-11,5	-12,7
Privatiseringsinkomster (nettoinkomster av aktieförsäljning)	-0,5	-0,0	0,1	-0,4	-0,1
Finansiella placeringar, netto	-0,2	-0,3	0,8	0,7	0,4
Inkomstöverskott i enheter utanför budgeten	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Korrigerig av kassa- / prestationsprincipen	0,6	0,3	2,9	2,4	0,8
Övriga korrigeringsposter ²	2,0	12,1	-2,8	-0,8	-0,6
Nettokreditgivningen (+) / -upplåningen (-) inom statsförvaltningen	-8,1	-4,4	-9,4	-9,9	-12,6

¹ Enligt nationalräkenskaperna² Innehåller bl.a. återkallade skulder, omplacerade vinster av direkta utländska placeringar, tilläggsdividender samt inverkan av periodisering av reservationsanslag

Bilagatabeller

1. **Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2018–2022**
2. **Balansen för tillgång och efterfrågan**
3. **Samhällsekonominns finansiella jämvikt**

Bilagatabell 1. Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2018 - 2022, %-förändring

	Åren 2018-2022		Genomsnittliga prognosavvikelse	
	Medeltal av prognoser, %	Medeltal av utfall, %	Under- eller överskattning av prognosen ¹ , %-enhet	Prognosavvikelsen storlek ² , %-enhet
BNP (volym)	1,9	0,9	1,0	1,5
BNP (värde)	3,7	3,5	0,1	2,2
Privata konsumtionen (värde)	3,7	2,8	0,9	2,5
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-0,6	-0,8	0,2	1,9
Inflation	1,4	2,3	-0,9	1,7
Lönesumma	3,2	3,7	-0,5	2,2
Arbetslöshetsgrad	7,3	7,2	0,1	0,7
Statsskulden, i förhållande till BNP, %	49,6	49,2	0,3	4,0
Statens nettoutlåning, i förhållande till BNP, %	-2,1	-2,6	0,5	1,6
Den offentliga ekonomins nettoutlåning, i förhållande till BNP, %	-1,9	-2,1	0,2	2,0

Jämförelsen av prognoserna införs i de preliminära nationalräkenskaperna i mars/juni.

Medeltalet för de fem senaste åren har beräknats utifrån vårens och höstens prognoser om budgetåret.

¹ Indikatorn för under- eller övervärdering är det genomsnittliga prognosavvikelsen.

² Medeltalet av avvikelens absoluta värde anger prognosavvikelsens genomsnittliga storlek, oberoende av avvikelens riktning.

Bilagatabell 2. Balansen för tillgång och efterfrågan, miljoner euro

	Löpande priser					
	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
Bruttonationalprodukt till marknadspris	240 097	250 920	268 650	281 556	291 058	302 976
Import av varor och tjänster	85 007	98 889	127 834	118 039	120 758	128 240
Totalutbud	323 045	349 809	396 484	399 596	411 816	431 216
Export av varor och tjänster	85 187	98 955	121 493	115 534	118 698	125 333
Konsumtion	179 481	189 886	202 915	214 229	220 646	229 050
privat	121 754	128 204	138 279	144 755	149 134	154 602
offentlig	57 727	61 682	64 636	69 474	71 511	74 449
Bruttobildning av realkapital	57 231	59 179	65 086	65 331	67 891	72 131
privat	45 720	48 710	53 826	53 695	55 266	57 534
offentlig	11 511	10 469	11 260	11 705	12 565	14 414
Totalefterfrågan	323 043	349 221	395 050	398 162	410 382	429 782
	Fasta priser, referensår 2015; ej adderbara					
	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
Bruttonationalprodukt till marknadspris	224 192	231 298	235 010	235 092	237 877	242 075
Import av varor och tjänster	85 180	90 317	97 773	94 018	97 370	101 567
Totalutbud	309 363	321 498	332 702	328 660	334 865	343 275
Export av varor och tjänster	84 510	89 425	92 550	91 775	95 528	99 117
Konsumtion	171 942	178 146	180 631	181 439	182 639	185 039
privat	117 172	121 227	123 275	123 049	124 329	126 529
offentlig	54 793	56 941	57 386	58 416	58 342	58 554
Bruttobildning av realkapital	51 789	52 327	54 012	52 337	53 462	55 812
privat	41 112	42 868	44 428	42 811	43 262	44 248
offentlig	10 704	9 441	9 561	9 511	10 196	11 589
Totalefterfrågan	309 359	320 837	331 370	327 330	333 532	341 937

Bilagatabell 3. Samhällsekonominns finansiella jämvikt

	2017	2018	2019	2020	2021
	i förhållande till BNP, %				
Bruttoinvesteringar	23,3	24,1	23,8	24,0	23,7
hushåll och icke vinstsyftande samfund	6,9	7,1	7,0	7,0	7,1
företag och kreditinstitut	12,4	12,7	12,4	12,2	12,3
offentliga samfund	4,1	4,3	4,4	4,8	4,2
Bruttosparande ¹	23,3	23,5	23,8	25,2	25,0
hushåll och icke vinstsyftande samfund	3,6	3,9	4,7	7,2	5,7
företag och kreditinstitut	16,3	16,2	15,7	18,7	18,0
offentliga samfund	3,3	3,4	3,4	-0,8	1,4
Finansiellt överskott	-0,7	-1,8	-0,2	0,6	0,5
hushåll och icke vinstsyftande samfund	-3,5	-3,3	-2,5	0,0	-1,5
företag och kreditinstitut	3,4	2,4	3,2	6,2	5,4
offentliga samfund	-0,7	-0,9	-0,9	-5,6	-2,8
Statistisk differens	0,0	-0,0	-0,0	0,0	0,6

¹ Inklusiv kapitalöverföringar, netto